Makovica vára

Sáros vm

l.

Luk Podm

IV.k. 692.1.

...ryesen bemutattam, tele válaszul nyer-

...á a fentnevezett megkereső fél jogai

...am ez óvási oklevelet. Szegeden, Ezer-

/ évi október hó huszonhárom /:23:/

...gyző. Ph. Dijjegyzék. Óvásdij 4 K. 20 fill.

...ill. Óvásközlés: 3 kor. Vitelbér: 48 fill

s t a i f e l a d ó v e v é n y . Si-

5. számu ajánlott küldeményről. Frankó-

...lan aláirás.

MAKRAI ZSUZSA

UJ KELET 1997 IV 1

Zománcosok országos bemutatkozása

Negyedszázaddal ezelőtt a politikai, ideológiai és gazdasági állapotok lehetővé tették a korábban perifériára szorult kulturális értékek közvetítését. Régiónk városai kezdték kialakítani saját kulturális profiljukat. Múzeumokat alapítottak, művelődési intézményeket létesítettek, több helyen talált otthonra a színművészet, a zene, a tánc, az irodalom és a képzőművészet. Ebben az időben született meg Nyírbátorban egy Képzőművészeti Stúdió, melyet öt évvel később egy alkotóház, majd egy zománcműhely követett. A közben eltelt évekről és a ma feladatairól az Alkotóház és Képzőművészeti Stúdió vezetője, *Makrai Zsuzsa* beszélt.

– Az iskolán kívüli vizuális nevelés érdekében először szakkörök szerveződtek. Gyermek, ifjúsági és rajztanári közösségek, ahol a munka a megismeréstől az alkotási folyamatokig tar. A tevékenységek először egy iskolaépületet kaptak, ahol a tantermek összenyitásával egy műterem jött létre. Az évek során folyamatosan alakult ki a festő-, a grafika-, majd a zománcműhely. Miután városunk a kulturális centrumoktól távol esik, csak úgy volt elképzelhető a képzőművészetek fejlődése és az országos hálózatba való bekapcsolódás, ha létrehozunk egy alkotóházat. Az alkotóház 1975 óta működik. Meghívással vagy bérleti igénnyel, vendégszobákkal és műhelyekkel várja a hivatásos képző- és iparművészeket.

Nyitrai Zoltán: „Égberagadási jelenet"

Nyírbátorban már 1983-tól foglalkozunk tűzzománc-technikával. A műfaj ipari hátteret igénylő, művészettörténeti ismereteket feltételező, rajzolói-festői komplex művészeti tevékenység. Tűzzománcműhelyünk a Magyar Művelődési Intézettel az amatőr zománcművészet országos központja.

Budapesten éppen ezekben a napokban tartják a XVI. Országos Amatőr Képző- és Iparművészeti Autodidakta Kiállítást, melyre a zománcműhely hét alkotójának húsz zománcmunkáját vittük fel. Ez már a harmadik olyan országos kiállítás, melyen önálló anyagokkal veszünk részt. Szigorú területi válogatás után megyénként húsz–huszonöt mű mehetett a fővárosba. Az elkövetkezendő időszakban saját kiállításaink is lesznek. Ifjúsági és felnőttmunkákból április 24-én nyílik meg az első kiállítás az alkotóház galériájában. Itt a felnőtt korosztály ötven zománcot és húsz grafikát, míg a diákok huszonöt zománcot és tizenöt egyéb technikával készült alkotást mutatnak be a közönségnek. Az ünnepélyes megnyitón *Petróczki Ferenc* polgármester köszöntője után tíz díjazott veheti majd át jutalmát. Közvetlenül gyermeknap előtt nyítja meg kapuit az a kiállítás, ahol a legfiatalabbak munkáit mutatjuk be a nagyközönségnek.

ől jelentjük

rint a városi guzmi nem guzmi, és a gubanc is nem. Sőt! Sem.

A lakosság elszakadt a realitásoktól, amikor azt követelem, hogy ne lehessen a villanyórákból ügyet csinálni, és hogy a sör legalább úgy legyen megmérve, mint bizonyos üzletházak általában emlegetett, de soha sem bizonyított veszettségei. A megoldás egyszerű: be kell oltani őket, mint ahogy minket oltogatnak. A puceráj viszont új plafonburkolatot kap – döntött az illeték –, és így már lehet lesz falra mászni környezetszennyezés nélkül. Minderről az ülés akkor döntött, amikor én éppen aludtam, így bővebb információért tessék a Jóistenhez fordulni.

Április elsején lehet hülyülni! Ez jogosította fel négy pihent agyú kollégánkat – *Erdélyi Tamást, Palotai Istvánt, F. Sipos Józsefet* és *Kézy Bélát* – arra, hogy egymást sem kímélve a paródia műfaját hívják segítségül, és kedves munkatársaik nevében azok nyelvezetén és szakterületén mélázgatva elszórakoztassák az olvasókat.

A parodizált kollégákat álnéven szerepeltetjük, hogy megkönnyítsük, és egyben megnehezítsük az azonosítást. És ez nem véletlen, mert zsákbamacskát sorsolunk ki azok között, akik az alábbi szelvényt jól kitöltve beküldik szerkesztőségünk címére. Jelige és határidő: „Amikor lerohantak bennünket, felszabadultunk." 4400 Nyíregyháza, Árok u. 15.

álnév
Sir Long McTapir
Belfegor Fatima
Andreas Kurier
Giro-Schitzer Szepi
Gabriel Tapi
XCIX. Louis
Pjotr Geroj
Stefan Palast
Thomas Siebenbürger
Zoltan Schmidttahler
Kíván Csibor
Tiboire Németcsák
Stephen fon Gunyhófi

Virágzik a ku

(Belfegor Fatima Keleti Kutyák)

Éppen elbújtak a huncut tavaszi napsugárkák a „Segíts magadon mert más úgysem segít" szociálista otthon pitypangvirágocskái között, amikor fotós kollégáimmal meg a gépkocsivezetőkkel besétáltunk az árnyas muskátlifák alá. A hőség nem volt ugyan rekkenő, de azért már itt volt a tavasziasan nyári ősz fuvallata. Madárkák kacsintgattak a kenelekbe rekesztett pitbullokra, akik csak arra vártak, hogy visszavonják az ellenük hozott törvényeket. Gondoltak arra is, hogy tüntetni mennek az aranyoskák, akárcsak a méteres lakhelye körül szorgoskodó *Mikorka Kálmán* bácsi szálfára emlékeztető hajlott hátával.

Mondtam is a kollégáimnak, hogy most jubilálunk, huszonötödször próbálom szóra bírni Kálmán bácsit, de még soha sem mondott semmit. Illően köszöntöttük az öreget, mire előkerült Kálmán bácsi lakótársa és felesége, *Pista* bácsi is az ágy alól. Takaros otthonkát viselt, és a sokat tudó közös élmények titkaival a szemében pillantott hű párjára. Közben szégyenlősen, szabódva mutatott viseltes de patyolattiszta otthonkájára

Tudják lelkem otthon m

Makrisz Agamemnon

470

Medgyessy Ferenc gyűjteményes kiállítása

Nemrégiben ünnepeltük Medgyessy Ferenc 75. születésnapját. Most pedig gyűjteményes kiállítását láthatjuk a Műcsarnok termeiben. Egy csodálatos életmű, ötven év anyaga: már művészettörténelem. Értékelését oly kiváló művészettörténész, mint Lyka Károly már elvégezte, de ez a kiállítás mégis nemcsak társadalmunk, de művészeti életünk számára is nagy jelentőségű.

Több mint fél évszázada indult Medgyessy Ferenc, mint végzett orvosnövendék Párizsba. Beiratkozik a Julien Akadémiára, de a debreceni kollégium diákja nem az Akadémián, még nem is Rodinnál, hanem a Louvre egyiptomi gyűjteménye látogatása közben talált magára. Az egyszerűség vonzza. Az archaikus görögöket ámulattal nézi és ma is hosszú évtizedek távolából úgy emlékezik vissza erre az időre, oly élően, mintha ma történt volna.

Diákkorában Jankó János gömbölyű parasztmenyecskéjét rajzolgatja nagy örömmel. A benne levő huncut életvidámság, bővérűség, amely a Móriczéval rokon, itt talál magára magas művészi fokon, a görög művészet közelségében, amely egész életében megvédi a plasztikai eltévelyedésektől. A fiatal művész megtanítja a szobrászat alapigazságaira, hogy a szobornak azt kell ábrázolnia, ami maradandó, általános és törvényszerű az emberi test formáiban és az emberi lélekben.

Nálunk a századfordulón egy neobarokk reprezentatív szobrászat az uralkodó. Nem csodálatos, ha összeütközésbe kerül ezzel a teátrális, szélesmozdulatú és grimász arcú szobrászattal. Medgyessy Ferenc a szobor önmagában létező derűjén talán csak a vaskos huncutságokban jut túl. Gondolok itt a Súroló asszonyra és a Mosakodó nőre, valamint a kevésbé ismert erotikus szobrocskáira.

Nagyszerű alkotó intellektualizmusa, vérbő tehetségével ötvözi a művészettörténelmi hatásokat debreceni népiségével egy olyan életművé, mely bámulatba ejt. Állandóan dolgozó művész, aki napról napra „rágcsálással" alakítja szobrait, van olyan, melyet évtizedekig készít.

Az első világháborúig legjelentősebb műve a Kövér gondolkodó, mely egészen relief-szerű leegyszerűsítésével és költői tömörségével hat a szemlélőre és meggyőz róla, hogy a közhelyek csak akkor közhelyek, ha azzá tesszük őket. A háborút mint katonaorvos tölti el, de nem szűnik meg művésznek lenni. Fest. Akvarelleket készít, nagyszerű mestere van, Rippl-Rónai József, akivel szoros barátságban volt pályája kezdete óta. Katonaszekereket fest, élőket és holtakat rajzol, mint orvostanhallgató korában (milyen szépek, igazak ezek a hullarajzok, néhány van belőlük a kiállításon is).

A két világháború között érik meg és bontakozik ki művészete, amely a debreceni Déry Múzeum négy nagy heverő szobrában jut el a legmagasabbra. 1930. Alkotóereje teljében van a művész. Rövid hónapok alatt kellett megbirkóznia ezzel a nagy feladattal, négy több mint háromméteres figurával. A Tudomány, Művészet, Régészet, Néprajz a nevük ezeknek a szobroknak. Azonos heverő motívumnak szellemes variációi, férfi és női aktokban. A legszebb talán a Régészet. Szilárd szerkezetű női figura. Műveinek egyébként is a szerkezeti szilárdság ad hitelességet és az emberi test törvényeinek teljes ismerete. E figura finom mosolya, a kompozíció elevensége, a párhuzamos kezek és lábak ellentétes irányú kiegyensúlyozása oly statikát ad a szobornak, amilyet csak a legnagyobb művészeknél tapasztalhatunk. Formakezelésében van valami puhaság, melegség, amelyet azáltal ér el, hogy nem esztergályozza tükörré, hideg fényekké a formát, hanem tartózkodó felületi vibrálást enged. Mind a négy szobor az emberi test dicsérete.

Anya

Sajnos, nem követték újabb megbízások, csak most, így visszagondolva következtethetünk, ha folytatódott volna ez a lehetőség, milyen művekkel gazdagodott volna szobrászművészetünk. A kornak a hamis pátoszú hősi szobrok és politikai nagyságok szobrai kellettek, nem Medgyessy meleg, emberséges művészete. Hamarosan elkészíti az Anyát, amely a népiség egyik legtisztább megfogalmazása. A szigorú háromszögű kompozíció és formarend keretén belül is szépen fejti ki egyszerű motívumát. Az Anya gyengéden, félretartott fejjel nézi a csecsemőt, amely szopik. A gyermek relief-szerűen megoldott, hogy ne zavarja az egész szobor összhatását. A szoknya merészen ívelve fejezi be alulról a szobrot. Típusában alföldi fajta menyecskét idéz, de nem népszínművi módon, hanem a művészet magas piedesztáljára emelve. Szobrainak népi mivolta ezért sohasem tolakodó, nem külsődleges folklór jellegű.

A Gellért-kút domborművénél szép népi alakokat mintáz. Az őrlőlány vaskos figurája a legszebb népdalok hangulatát idézi. Akár a korábban készült Jelky András, vagy az utolsó korszak Csikósa ugyanezt a tiszta népi szellemet sugározza, amely egyben nemzeti karakterét is jelenti.

Életművének jó részét női figurák teszik ki. Aktok és drapériások. Medgyessynél a drapéria csak eszköz, amely segíti, rajzolja a testet, aláhúzza a szobor kifejezését, mondanivalóját. A szép női testet dicséri művek hosszú során át. A Napozó, a Móricz Zsigmond által elkeresztelt Debreceni Vénusz, a Fonólány, az Ülőlány, és az utóbbi esztendőkben készült Táncosnő, hogy csak néhányat említsünk. Szépségideálja a kissé vaskos, gömbölyded, puha női test. Arcukon soha sincs mimika, csak valami finom mosoly dereng, mely belső derűt, vidámságot, életszeretetet sugároz. Ezek a szobrok többnyire életnagyságú figurák. Ezek mellett a kisplasztikát is szeretettel műveli. Ez jelentette számára megélhetésének jó részét, évtizedeken keresztül. Kis szobrai a korai Haját fonó lánytól, egészen a VI. Képzőművészeti Kiállításon bemutatott Hindu táncosnőig a magyar kisplasztika számontartott értékei.

A második világháború után működő nemzedék életművéhez szorosan hozzátartoznak a síremlékek. Így a Medgyessy Ferencéhez is. Ha valaki végignézi a Kerepesi-temető, vagy a Farkasréti-temető síremlékeit, megijed az ízléstelenség ily hatalmas áradatától, architektúrában és szoborban. Ebben az áradatban a művészet szigetét jelentik azok a síremlékek, amelyet Medgyessy készített. Kevesen voltak azok, akik hozzá hasonlóan művészi feladatnak tekintették a síremlékkészítést. Lyka Károlyné síremléke, a Radnai-féle síremlék és Móricz Zsigmond feleségének megdöbbentő tragikumú síremlékfigurája így kiragadva is megmutatják Medgyessy képességét. Tartózkodó szomorúságot fejeznek ki ezek a szobrok, a női test egyszerű mozdulataiban.

Szobraival, képeivel együtt vannak a kiállításon rajzai is. Ezek árulnak el a legtöbbet Medgyessy alkotómódszeréről, műhelytitkaiból. Hangyaszorgalommal gyűjti rajzaiban az életmegfigyeléseket. Szép női aktjai, lórajzai, kutyái a legegyszerűbb rajzi eszközök használatát mutatják. Nincsen ezekben semmi ügyeskedés, hiábavaló virtuózkodás, szemfényvesztés. Nagyon szépek Móricz Zsigmondról készült rajzai. Móricz Zsigmonddal való barátsága a debreceni kollégiumi évektől Móricz haláláig kíséri a művészt. A Hajnali gépelés vagy az alvó Móricz Zsigmond és a Móricz-gyerekek, mind témái a Leányfalun nyaraló Medgyessy Ferencnek. Nagyon szeret rajzolni, még betegségében is rajzol, ha mást nem, önmagát tükörből, fürkésző szemű, életvidám arcát, Faun szakállát. Igaz vallomások ezek a rajzok sajátmagáról, akárcsak az egész életműve.

A kiállítás rendezéséért külön dicséret illeti Makrisz Agamemnon szobrászművészt, aki nem szokványos módon rendezte meg ezt a kiállítást. A kiállítás hatalmas anyaga ellenére sem zsúfolt. Ügyes rendezéssel minden szobornak önálló teret teremt, amelyet a dekoratívan elhelyezett zöldek még csak emelnek és ízlésessé teszik a kiállítást.

Nagy esemény ez a kiállítás képzőművészeti életünkben és örülünk, hogy ilyen szép kiállítással örvendeztethetjük meg a 75 éves mestert.

Somogyi Árpád

IRODALMI ÚJSÁG
LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 221—651, 221—285

K

lajtnant úrnak alázatosan jelentem — felelte ünnepélyesen Švejk —, tényleg! Kiskoromtól fogva ilyen pechem van. Mindig arra törekszek, hogy megjavítsak valamit, hogy jót tegyek, és sohse jön ki belőle más, csak valami kellemetlenség, nekem is meg a társaságomnak is."

A sok kudarcba fulladt jószándék, a pech-sorozat nemcsak Švejk és osztálya, a kispolgárság tehetetlenségének kritikája, de még inkább a korról, a környezetről mond Hašek szomorúan nevetséges ítéletet, amelyben a jóakarat a visszájára fordul, amelyben mindent, ami jó, félremagyaráznak. Nemcsak hősünket, a kor szellemét jellemzi ez a történet: A katonák tábori prédikációt hallgatnak. Mindegyik viccel, nem figyel senki, beszéd és röhögés hallatszik minduntalan. Egyedül Švejk hatódik meg és felzokog. Az istentisztelet után kihallgatásra viszik és a pap így támad rá: „Valld be, gazember, hogy csak a hecc kedvéért bőgted el magad."

Švejk tudja, hogy peches ember. Ennek ellenére naiv optimizmussal szemléli a világot, nem zúgolódik, nem kesereg. Minden parancsot teljesít, hirdeti a hivatalos szellemet, de hogyan! Mivé fordul a hadsereg, az osztrák császár magasztalása az ő együgyű nyelvén! Határtalan életörömében, hogy mindenben megtalálja a maga gyönyörűségét, van valami a hülyék monoton vigyorából, de azért minduntalan ott bújkál beszédében a bíráló értelem is. Az egyik prédikációról például ez a véleménye: „Én borzasztóan szeretem, ha az emberek ilyen totálhülyeségeket beszélnek."

Sokat locsog, mint a csökkent szellemi képességű emberek általában, mindent hallott és látott, különösen jártas az emberi nyomorúságokban. Anekdotát mond mindenre, szereti az állandó jelzőket, rímelteti és meghökkentő közhelyekkel szúrkálja teli a folyó beszédet. De minden tényke-dése az író egyetlen célját szolgálja, a kor hibáinak komikus felnagyítását, szatirikus ábrázolását.

A regényt az író tapasztalatal, élményanyaga gazdagítja. A szereplők portréi mögött érezzük az életből vett modellt, a prágai kispolgárt, a vidéki parasztot, eseményeiben az író életének egyes mozzanatait. A nép beszéde ihleti stílusát, különösen humora igazi népi humor, amelyet az elnyomók kárán köszörültek névtelen tréfamesterek. A cseh burzsoázia vaskos stílusa ürügyén akarta kitagadni az irodalomból. Megrágalmazták magát az írót is. A marxista cseh irodalomtudomány most szabadítja meg emlékét a hazug legendáktól, most gyűjti össze elszórt és elfeledett műveit. Nemrég jelent meg egy kötete, amelyben magyar vonatkozású írásait adták ki. Ebben is tükröződik Hašek igazi arca. Élesen elítéli a nemzetiségi elnyomó magyar urakat, de a népet szereti és becsüli.

Jó lenne egyre erősödő baráti és kulturális kapcsolatainkat egy humoreszkekből és novellákból válogatott magyar nyelvű Hašek-kötettel tovább mélyíteni.

Szalay Károly

Komlós Aladár.

Komlós Aladár irodalomtörténet-íróinknak ahhoz az idősebb nemzedékéhez tartozik, amelyet némi pátosszal nagy idők tanújának nevezhetnénk. Nemcsak József Attilának, a Babits szerkesztette Nyugatnak, hanem Adynak is kortársa, Riedl Frigyes tanítványa.

Csaknem húsz év választ el Komlós utolsó tanulmánykötetétől, az „Irók és elvek"-től, s e két évtized alatt a szerző nem kis utat tett meg. Nem eklektikus nézetek süppedékén áll többé, hanem napról napra mélyebben magáévá teszi a marxista történelem- és művészetszemléletet. A glosszáktól, alkalmi előadásoktól, a szélesívű, nagy bizonyítékanyagú tanulmányok felé halad. Az öröm, amit e fejlődés láttán érzünk, mégsem lehet egészen maradéktalan: míg az Irók és elvek elsősorban az irodalomtörténeti vértezetű kritikust mutatta meg, a Tegnap és ma alig tartalmaz közvetlen hozzászólást mai irodalmunk problémáihoz, s ilyen irányú darabjai éppenséggel nem tartoznak a legjobbak közé. Egyáltalában Komlós egy lépést visszafelé lépett irodalmunk történetében: nem a Nyugat lírája foglalkoztatja elsősorban, hanem a századvégé, könyvének gerincét a XIX. század második felét meg a századfordulót vizsgáló kisebb-nagyobb írások teszik.

Amennyire kár, hogy mai kritikánk nélkülözni kénytelen Komlós Aladár nagy irodalmi műveltségét, jó ízlését és bátor szókimondását, annyira jó, hogy specialistaként éppen a múlt század utolsó negyedét vállalta magára. Fehér foltja irodalmunk térképének ez a periódus, alapvető értékelése körül is sokat vitatkoznak még. Azt senki sem tagadja, hogy félbenmaradt pályakkal, félszeggé torzult, a realizmusig el nem jutó alkotásokkal szokatlanul nagy számban találkozhatunk benne. Akadnak olyanok, akik ezt tartják a kor lényegének, s Veres Péterrel együtt „a magyar irodalom egyik legszerencsétlenebb és legtehetetlenebb" korszakaként emlegetik. Közel áll ehhez az a felfogás, amely a Nyugat legnagyobbjainak, Adynak és Móricznak a századvégi polgári-városi irodalommal való összefüggését egészen lazának és esetlegesnek tartja, s őket főként a korábbi magyar irodalomból, illetőleg az olyan magányos jelenségekből vezeti le, mint Mikszáth. Komlós seholsem vitatkozik kifejezetten e nézetekkel, tanulmányai egészükben válnak — áll ez különösen a „Századvég költői"-re — sokrétű, megtámadhatatlanul reális érveléssé a korszak elismerésének szükségessége mellett. Számontartja a költők politikai ellenzékiségét, szociális lázongását az értelmiségi proletársors ellen, nem feledkezik meg újszerű filozófiai arculatukról, a szerelmi tabukkal való szakításukról. Körültekintő alapossággal kísérli meg a napjainkban is gyakran félreértett kozmopolitizmus vádjának tisztázását. Különös érdeklődésre tarthat számot az a mód, ahogy őket a magyar líra stílusfejlődésében elhelyezi.

Ezt a költészetet nem vizsgálhatjuk úgy, hogy szembe ne nézzünk egy alapvető kérdéssel: miért lett ekkor másodrendű vezető nemzeti műfajunk a líra, ahhoz képest, amit a megelőző s a [illegible] zedek létrehoztak? A választ ma[illegible] a leegyszerűsítés veszélye nélkül nem lehet megadni, de éppen Komlós Aladár „A nemzeti művészet nyomában" c. itt először közölt tanulmányában egy új szempontra hívja fel a figyelmet. Ady és a Holnap számos költője (például: Juhász Gyula) nemcsak a modern ember lelkivilágát akarja kifejezni, hanem új, gyökeresen magyar művészet megteremtésére is törekszik, amelyben megnyilhatnak a népköltészet és a Kelettel rokon ősi magyarság betemetett tárnái is. A[illegible] ő gondolatát tovább fejtve azt mondhatjuk: a parasztiban és a régiben való megújulás nélkül elképzelhetetlen egész újabb magyar kultúránk (Bartók, Kodály, Ady, Móricz, a népi írók, Györffy István, Horváth János stb.), s így nem csoda, hogy Reviczkyék líráját (többek között ezért is) színtelennek, gyökértelennek, kevéssé magyarnak érezzük.

A gyűjteményben figyelemre méltó módon mutatkozik meg az, hogy a szerző élénk küzdelmet folytatott irodalomtörténetírásunk gyermekbetegségei és egyes megrögzött tévedései ellen. Tudományos síkon ezt mutatja a „Haladó hagyomány volt-e a Nyugat?" c. írás, amely egy irodalmi mozgalom jelentőségének kitűnő összefoglalása s a „Magyar irodalom a középiskolában" — gimnáziumi irodalmi tankönyveink szellemes, szatirikus bírálata. Az egyoldalúság, a sematikus megítélés veszélyeit azonban Komlós sem tudta mindig elkerülni, noha hibái inkább a jelen, mint a múlt értékelésében mutatkoznak, s keletkezési idejüket figyelembe véve kirívóknak éppenséggel nem nevezhetők. Saját színvonalát mindenesetre nem érik el a „Szépség sorsa", „A szellemeskedés halála" c. cikkei, amelyek alkalmi voltát már keletkezésük idején is érezni lehetett. Erősen vitatható végkövetkeztetéseiben „A költőiség és a mai magyar líra" is, amely helyes kiindulópontjai és számos finom részlete ellenére sem figyelmeztet kellőképpen mai líránk egyik központi veszélyére, a prózaiságra, s még kevésbé tud tanácsot adni annak elhárítása érdekében. A kötet irodalomtörténeti jellegű tanulmányainak egyes félszeg megállapításai nem dogmatizmusból vagy felületes anyagismeretből születtek, inkább az új szempontokat és tényeket felfedező kutató lelkendező öröme szólal meg Ráby emlékiratainak tárgyalásában, vagy a Vén cigány új értelmezésének kifejtésében. Ehhez járul az is, hogy Komlós hosszabb ideig nem értette át eléggé a nemzeti függetlenségi törekvések s a velük kapcsolatos nemesi mozgalmak nagy szerepét a magyar történelemben és irodalomtörténetben. Ennek visszfényével találkozhatunk pl. az említett Ráby-cikkben, ahol a valóságosnál többre becsüli Ráby politikai tisztánlátását, Jókai Rab Rábyjának pedig elsősorban a korlátait emeli ki, s Tárhalmy alakjának megalkotásában csak Jókainak a megyei nemesség iránti elfogult rajongását látja.

A **„Tegnap és ma"** megérdemel[illegible] méltatást is, aminthogy [illegible] lenne vitát, ellent-

Makrisz Agamemnon MDK

Dubrovnikban megnyilt a Képzőművészek Egyesületének II. kongresszusa. 30 ország vesz részt.

Magyar résztvevők: Makrisz Agamemnon és Pogány Ö Gábor a nemzeti Galéria igazgatója.

Esti Hirlap 224 sz. 1957. szept.25 2 old.

MDK.

Makrisz Agamemnom szobrász

"Parasztleány"/terakotta/

"Csu En Laj portre" /marvany/

VI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Műcsarnok, 1959. 44.1.

Makrisz Agamemnon

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HÍRLAP

1958 OKT 23

□ MAKRISZ AGAMEMNONT bízta meg Szekszárd városa azzal, hogy a Tanácsköztársaság 40. évfordulójára emlékművet készítsen. A szobrot — amely bronzból készül és 220 centiméter magas lesz — a szekszárdi Béri Balogh Ádám Múzeum előtt állítják fel.

kodik, hogy évről évre több gyermekkocsi és babakelengye talál gazdára.

A felszabadulás előtti irodalmunkat állandóan visszatérően a nemzethalál víziója kísértette. A többi között azért

M.D.K

Makrisz Agamemnon

szobrász

Részlet a „Felvonulók" című

szobrcsoportból (repro)

A borítólapon

Művészet, 1965. április –

Makrisz Agamemnon, szobrász 17 D.h

„Sello" c. fémlemezdombortításával díszítették Szegeden a Tisza-parti 7 emeletes toronyház homlokzatát.

~: Hír 10.1

NÉPSZABADSÁG 1 bp. 1961. aug. 19. [Vidéki]

M. T. K.

MAKRISZ Agamemnon szobrász

A toronyház homlokzatán fémlemezből domborított „Sellő" c. alkotása.

Elkészült Szeged legmagasabb lakó-épülete

Magyar Nemzet 1961. aug. 19. 5. l.

M. D. A.

MAKRISZ Agamemnon szobrász

szül. 1913 — ~~[illegible]~~

1089. „Csók István" Ltsz.: 58.46-N

1090. Csók István Ltsz.: 58.62-N

1091. „Férfi fej" (1949) Ltsz.: 58.45-N

1092. Marcell Cachin fej Ltsz.: 58-82-N

./.

A M. N. Galéria állagjegyzéke T/G. V.

Bu. 1959. 28 — 30. l.

M. D. U

MAKRISZ Agamemnon szobrász

1093. Néger fiú Ltsz. 58.6-N

1094. Mikos Zachariadis mellszobra Ltsz. 58.83-N

1095. Parasztlány fej Ltsz. 58.84-N

A M. N. Galéria ánagjegyzése T/b. r.

Bn. 1959. 30. e.

Makrisz Agamemnon

Moszkvába utazott a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40 éves évfordulója tiszteletére.

Esti Hirlap 282 sz. 1957. dec. 1 2 old.

Makrisz Agamemnon

szobrászmüvész "Éneklő Fiatalok" szobrát helyezik el a Népstadionban.

/foto Sándor/

Esti Hirlap 299 sz-1957. dec. 21 1 old.

Makrisz Agamemnon MDK

a Tanácsköztársaság szobrának elkészitésére pályázatát beadta.

Esti Hirlap 87 sz. 1958. ápr. 15 2 old.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon

Szobrászmüvész "Orsozó lányok" c. müve a szegedi szővőgyár előtt lesz felállitva. felv.

Népszava 1958. okt.12. 12.old. 241.szám.

Macris Agamemnon
szobrán

M.D.K.

Ady Endre szobrát a debreceni
Béke úti iskolában avatták fel.

Hírek.
Művészet, 1961. szeptember – 41 l.

MDK

Makrisz Agamemnon

részt vesz az Olcsay Kiss Zoltán által alkotott mártiremlékmű elbírálásában.

Esti Hirlap 193 sz. 1958. aug. 17 2 old.

MDK

Makrisz Agamemnom

szobrászmüvész munkái diszitik az uj győri pályaudvart.

Esti Hirlap 169 sz. 1958. jul. 2o 2 old.

MDK

Makrisz Agamemnon szobrász müvész

megbeszélést tartott, melynek eredményeként nov.ben jugoszláv grafikai kiállitást rendeznek Budapesten.

mélt.

Esti Hirlap 260 sz. 1957. nov. 6 2 old.

Makrisz
Agamemnon

□ MAKRISZ AGAMEMNONT bízta meg Szekszárd városa azzal, hogy a Tanácsköztársaság 40. évfordulójára emlékművet készítsen. A szobrot — amely bronzból készül és 220 centiméter magas lesz — a szekszárdi Béri Balogh Ádám Múzeum előtt állítják fel.

MDK

Makrisz Agamemnon

kiállításokat rendez, mondja Barcsay Jenő.

mélt.

Esti Hirlap 261. sz. 1957. nov. 7 2 old.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Makrisz Agamemnon

NÉPSZAVA

1958 OKT 12

610

A KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP KIVITELEZŐ ÉS IPARI VÁLLALAT Jász utcai művészi szoboröntödéjében számos magyar szobrászművész új alkotása készül. Koletik László cizellőr Markisz Agamemnonnak, a szegedi Szövőgyár részére készülő »Orsózó lányok« című szobrát patinázza

(MTI Foto — Lónyai Mária felvétele)

Brumi mackó új kalandjai

Irta: Bodó Béla

XII. fejezet, még mindig a varázspálcával

Még egyszer kimondtam: »Csissz-csossz« – és a pálcával háromszor végigmutattam magamon.

— Jé — kiáltotta Jócsont —, nem látszik a Brumi. Sőt! Teljesen eltűnt.

— Vajon hol lehet? — kérdezte Pulykapipi —, mert akárhogy is meresztem a szememet, sehol sem látom. Jaj, de érdekes. Volt itt egy Brumi és most már nincs. Nincs meg a barátunk.

— Itt vagyok, ragyogok, mint a fekete szurok — kiáltottam erre vidáman. Mert tudtam, hogy mindjárt elindulnak felém, a hangom irányában. De hiába kiabáltam.

— Itt vagyok, ragyogok, mint a fekete szurok — kiáltottam ismét. Ekkor lépett be anyukám a szobába. Pulykapipi és Jócsont hozzá szaladni, ha valaki azt mondja, hogy itt vagyok, ragyogok, mint a fekete szurok. Úgy látszik, Brumi elfelejtette, hogy pontosan a szoba közepébe kell állnia és onnan kell felénk kiáltania, hogy itt vagyok és ragyogok.

Erre gyorsan a szoba közepére szaladtam, a szám elé tőicsért csináltam a két mancsomból és ezt kiáltottam:

— Anyukám, Jócsont és Pulykapipi! Ha esetleg nem tudnátok, hogy hol a kis Brumi, vagyis én, hát tudjátok meg, hogy itt vagyok, ragyogok, úgy mint a fekete szurok. Gyertek tehát a hangom irányába, vagyis a szoba közepébe.

Jó hangosan mondtam mindezt és vártam, hogy a szoba közepébe jönnek. De hogy kimentem a mézhez. Sőt. A méz sem veszi észre, hogy megkóstolom. Mert láthatatlan vagyok és a méz sem lát engem. Elindultam a kamrába. Amikor kinyitottam a kamraajtót, csikorgott. Nem törődtem vele. Aztán felemeltem a csuprot. És belekóstoltam a mézbe. Nagyon ízlett. Aztán arra gondoltam, hogy megkóstolom még egyszer. Meg is kóstoltam még egyszer. Még jobb íze volt. Megkóstoltam harmadszor is. Éppen negyedszer akartam megkóstolni, mikor nyikorogva kinyílt az ajtó. Anyácskám lépett be a kamrába, mögötte a két mackó.

— Brumi — szólt anyácskám szigorúan.

— Itt vagyok — mondtam és hozzátettem: — De anyács-

is ...

Tizenöt évi házasságom alatt egyetlen kalandom volt, mert átkozottul hűséges fajta vagyok, de egyszer mégis ... A vonaton megismerkedtem egy csodálatosan szép fiatal aszszonnyal. Kellemesen elbeszélgettünk Pécstől Budapestig és amikor megérkeztünk, valahogy úgy adódott, hogy egy taxiba szálltunk. Ha jól emlékszem, kevés volt a taxi... Elvittem őt a szállóig és tiszteletteljes kézcsókkal elváltam tőle.

Ennyi volt, semmi több és én gyanútlanul elmondtam otthon a feleségemnek. Ő elsápadt, majd vörös lett, kijelentette, hogy egy világ omlott

Makrisz Agamemnon

A Kerepesi uti temetőben felállítandó martiremlékmű épitészterveződje Körner József a szobrászati munkákat Olcsay Kiss Zoltán végzi.
A hat dombormű első gipszmodelljét ma fogadták el. A bíráló bizottság tagjai: Mikus S., Kisfaludi Strobl , Kocsis András és Makrisz Agamemnon.

---: Ma hallottuk.
Esti Hirlap. 1956. aug. 17.

MDK.

Makris Agamemnon

Kritika a müvészről.

Berliner Zeitung 3.4.65. lap -

MDK.

Makrisz Agamemnon

Mauthauseni emlékmüvének reprodukciója

Szocialista Müvészetért 1965 ápr. lap -

Makrisz

Medgyessy pörtyével szerepel a VIII. hogy az Kézzőművészeti Kiállítása

Vigilia, 1960, 5 sz., 313 old.

MDK.

Makrisz Agamemnon

Említés a Mauthauseni-emlékmüről

Szocialista Müvészetért 1965 ápr.lap -

MDK.

MDK.

Makrisz Agamemnon

Utalás a mauthauseni emlékmüre

Berliner Zeitung 1965 ápr. 3. lap -

Makrisz Agamemnon.

Manthauseni emlékmű.

Szoborcsoport, reprodukció.

Népművelő, 1965. 3. sz. 48. l.

MDK.

Makrisz Agamemnon

Szabó István /id./ müvészetével analogia

Nógrád 1964.X.9.

Makriz Agamemnon zobrázi
Kisalföld 1958 júl. 16. Colvil.

Macris Agamemnon

M. F. kiáll.-t rendezte

(szobr.)

Cím, mincs!

– Művelt Nép

1956. máj. 27.

NÉPSZAVA

A KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP KIVITELEZŐ ÉS IPARI VÁLLALAT Jász utcai művészi szoboröntödéjében számos magyar szobrászművész új alkotása készül. Koletik László cizellőr Markisz Agamemnonnak, a szegedi Szövőgyár részére készülő »Orsózó lányok« című szobrát patinázza

(MTI Foto — Lónyai Mária felvétele)

Felhősödés

Várható időjárás: Nyugaton és északon felhős, párás idő, több helyen eső, máshol kevesebb felhő, reggeli ködök. Mérsékelt délkeleti, déli, később délnyugati, nyugati szél. A nappali felmelegedés főként nyugaton gyengül. Legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: a nyugati megyékben 16—19, délkeleten 21—24, máshol 18—21 fok között. — A Duna vízállása Budapestnél: 218 centiméter.

JAJ, VALAMIT ELFELEJTETTEM!

A szórakozottság, a normális és a kóros feledékenység okáról és kiküszöböléséről nyilatkozik az ideggyógyász

Hányszor ütöttünk már homlokunkra ezzel a felkiáltással az utcán, villamoson, vagy házaérve lakásunkra. Hányszor sziszegtünk fogaink között halk szitkokat, amelyekkel önmagunkat illettük feledékenységünk miatt és hányszor átkoztak el bennünket azok, akiket hiába hívtunk oda a mozi elé, ültettünk be az esz-

presszóba, akiknek szentül megígértük, hogy a megbeszélt időben felhívjuk telefonon, elhozzuk a könyvet, iratot, bőröndöt, vagy amiről éppen szó volt.

Rendszertelen életmód, alkohol és nikotin

Általános tapasztalat, hogy sok a feledékeny, szórakozott ember.

Mi a különbség a szórakozottság, a feledékenység és a kóros feledékenység közt, mik ennek okai, hogyan lehet ezeken segíteni? — erre kértünk választ az ismert ideggyógyász főorvostól.

— A feledékenység pozitív oldala az emlékezés — kezdte tájékoztatását — az emlékezet egyik zavara a feledékenység. Van normális feledékenység, amely megmenti az embert attól, hogy állandóan visszaemlékezzék arra, amire nincs szükség, ami rossz, vagy kellemetlen. A nagyvárosi élet, a technika, a lüktető tempó bizonyos mértékig túlfeszíti az emberek idegeit és az együtt jár a feledékenységi tünetek fokozódásával. Kimerültség, kevés alvás, rendszertelen életmód, a felelősségérzet, a mindennapi élet apró-cseprő kellemetlen élményeinek halmozódása mind elősegíti az idegek kimerülését és ezzel az emlékezés gyöngülését. Nem is beszélve az idegmérgekről: az alkoholról és a nikotinról, amelyek kezdeti stádiumukban élénkítenek, később azonban tompítják az emlékezetet és kóros zavarokat okozhatnak.

A szórakozottság — egyoldalú felfokozott agykérgi izgalom

— Szórakozottságról akkor beszélünk — folytatta az ideg-orvos —, ha az illető agyműködése bizonyos területen fokozódott, ugyanakkor a többi területen gátolva van. A tudósok közismert szórakozottsága az egyoldalú felfokozott agykérgi izgalmakkal magyarázható. A feledékenység hétköznapi nyelven szólva legtöbbször kimerültségre, fáradtságra vezethető vissza. Az öregebb, elkoptatott szervezet könnyebben feledékeny, mint a fiatal. Ezért van az, hogy idős korban gyermekkori élményekre sokkal könnyebben emlékezünk vissza, mint a közelmúltból származókra.

— Külön kell szólni a kóros feledékenységről. Ha valakinek fejét ütés, vagy erős áram éri, az illető esetleg jó darabig nem emlékezik vissza a sérülés előtt történtekre. Ez már nem feledékenység, hanem részleges emlékezetkiesés. Van azonban olyan emlékezetkiesés is, amely nem mondható kórosnak, bár ugyanezekkel a tünetekkel jár. Sokan hipnózis hatására nem emlékeznek vissza a hipnózis előtt, vagy alatt történtekre. De hipnózissal elérhető ennek ellenkezője is, amikor az illető emlékezni kezd például rég elfelejtett korábbi élményeire is. Találkozunk olyan emlékezetzavarokkal is, amelyeket szervi elváltozások, betegségek okoznak. Ezeknél már orvosi beavatkozásra van szükség. Az idegrendszert ért sérülésre vagy izgalomra emlékezetünk általában rögtön reagál, illetve felléphet az emlékezés egyensúlyzavara, esetleg bizonyos emlékképek kiesése is.

Gyógyszer feledékenység ellen

— A kóros emlékezetkiesés gyógyítása mindenkor az orvos hatáskörébe tartozik. Az úgynevezett normális feledékenység legjobb gyógyszere a pihenés, az alvás, továbbá az alkohol és nikotin mellőzése — fejezte be tájékoztatását a főorvos.

Már az előszobában voltam, amikor utánam szólt:

— Jaj, valamit majdnem elfelejtettem! A feledékenység ellen a legjobb módszer felírni a noteszbe, amit nem akarunk elfelejteni. Ezzel az úgynevezett belső feszültségtől is tehermentesítjük magunkat.

A lépcsőházban jártam, amikor visszafordultam és ismét becsöngettem a főorvos rendelőjébe. Ottfelejtettem az aktatáskámat...

Balla Ödön

Jó reggelt, itt a tej!

Telefonrendelésre is házhoz szállít — segít, ha váratlan vendég jön

● a kijelölt 126 közért-fiók ●

Városszerte örömet keltett, főleg a dolgozó nők körében, a szombati számunkban megjelent hír: *szerdától díjmentesen házhoz szállítja az élelmiszert a KÖZÉRT.* Az amúgy is elfoglalt asszonyokat sok fölösleges várakozástól mentesítő intézkedés részleteiről érdeklődtünk *Medve Ferenctől, a KÖZÉRT élelmiszeriroda áruforgalmi főosztálya vezetőjétől.* Elmondotta, hogy a mostani élelmiszerbőség mellett a *KÖZÉRT élelmiszeriroda* elérkezettnek látta az időt a régi terv megvalósítására, amelyet a Nőtanács is már több ízben szorgalmazott.

A város *22 kerületében összesen 126 üzletet:* egy-egy körzetben 4—8, főleg nagyobb, *kétműszakos boltot* jelöltek ki. A vásárló természetesen kedvelt üzletében adhatja fel rendelését. Saját kényelmét szolgálja azonban, ha a lakásához legközelebb eső üzletet választja.

Bármilyen kis tételt, akár *fél liter tejet* és *két kiflit* is rendelhetünk személyesen, vagy telefonon is a nap bármely szakában, amíg az üzlet nyitva tart. *A tejet, süteményt, vajat a reggeli órákban hordják szét:* az ajtó elé teszik, becsöngetnek, vagy az előszoba nyitva hagyott kisablakán teszik be a papírba csomagolt süteményt és az üveget. Helyes, ha a rendelő a csereüveget előkészíti. A nagyobb rendeléseket a megbeszélt időpontban küldik házhoz, kívánságra a KÖZÉRT boltvezetők törzsvendégük *hússzükségletét is beszerzik a hentestől* és a fűszerrel együtt házhoz küldik. Ha valakinek váratlan látogatója érkezik és nincs mivel megvendégelnie, ugyancsak kapóra jön az *új rendszer, elég egy telefon és máris megkapja a kért árut.*

A tejet, süteményt előre; egy-két hétre, vagy ha a vevőnek kényelmesebb, egész hónapra *kifizetheti.* Az árut triciklin, vagy biciklin, higiénikus kosárban szállítják. *Mintegy ezer embert* — forgalmasabb üzletekben kettőt-hármat is alkalmaztak erre a célra. Ha a házhozszállítási igény megnövekszik, a létszámot felemelik és *a mostaninál több üzletet vonnak be a házhoz szállítás rendszerébe.*

Elmondotta még *Medve Ferenc:* szeretnék, ha a sok munkát és költségtöbbletet okozó újítást azzal méltányolnák a vásárlók, hogy az első napok esetleges zökkenőit megértően, a kezdeti nehézségeknek tudnák be. A kereskedelmi dolgozók azon lesznek, hogy vevőkörüknek ne adjanak panaszra okot. *(ábel)*

FILMSAROK

Ördögi találmány

Csehszlovák film

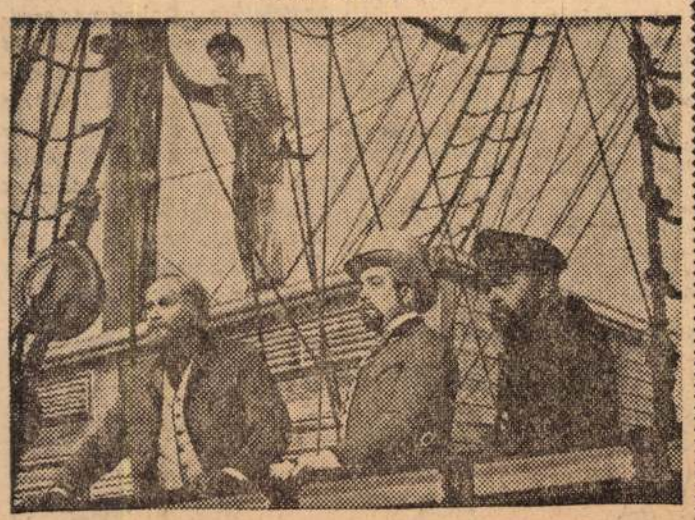

Néhány hónapja Brüsszelben a csehszlovák filmgyártás átütő sikert aratott. A magyar közönség most meggyőződhet arról, hogy a brüszeli döntés érdekes, kitűnő művet jutalmazott, amikor az »Ördögi találmány«-nak ítélte a nagydíjat.

A sokoldalú, ezúttal íróként és rendezőként bemutatkozó *Karel Zeman* filmje merőben eltér sok mindentől, amit eddig megszoktunk. Formája, jellege és technikája sajátos és új. Jules Verne, a nagy francia fantaszta világát, történeteit és alakjait idézi őszinte hűséggel, okosan és megejtő kedvességgel, ahogyan mindez gyermekkorból hordott emlékként az egész világon az emberek képzeletében él. Örömmel látjuk viszont felnőtt fejjel azoknak a jellegzetes, vonalas grafikáknak, illusztrációknak a rajz-világát, amelyet mindenki ismer, aki valaha Vernét olvasott.

Csakhogy ez a rajz-világ most megelevenedik, s nem egyszerűen úgy, ahogyan a kifejezést rajzfilmre érthetnénk. Nem: emberek, színészek, méghozzá jó színészek, *Lubor Tokos, Arnost Navratil, Miloslav Holub, Frantisek Slégr, Václav Kyzlink, Jana Zatloukalová* és mások élik abban a regénybeli környezetben a maguk vernei életét.

Vagyishát pontosan ez nem igaz — s éppen ennyiben több a film mégoly ügyes formajátéknál. Magatartásukban, finom és kedves gúnnyal, túlzással ábrázolt gesztusaikban vernei minden mozzanat — a lényeg azonban mai. Bátran és fenntartás nélkül sorolhatjuk az »Ördögi találmány«-t az oly sokat emlegetett »mai« témájú filmek közé — s ezen a szürke cilinderek, kalózok, nyolcgombos mellények és vaskos zsebóra-láncok, s a sok-sok fantazmagória mit sem változtat.

A valóság, s a nagy igazságok művészi nyelven történő közlésének útjai egyszerűnek tűnnek, amikor már csak be kell ülni a moziba — bonyolultabb azonban, amikor az alkotás megfelelő útját kell meghatározni. Karel Zemannak, a kiváló filmművésznek társával, *Frantisek Hrubinnal* és *Jiri Tarantikkal*, a bravúrok sorát megoldó operatőrrel sikerült új, sajátos, jó utat találnia. S ezért sikerült meszszehangzóan kiáltaniuk: *tudósok, emberek vigyázzatok, mert gonosz erők önmagatok, s az emberiség ellen fordítják eszetek, tudásotok legnagyszerűbb alkotásait!* **(rajk)**

„Ezerötszáz személynek tálalva"

Hétszeres termelőszövetkezeti lakodalom Mezőtúron

Száz pántlikás, tüzes mén 35 virágdíszes fogatot repít a mezőtúri főutcán. Az elsőkben hét fiatal pár ül, aztán a nyoszolyólányok és vőfélyek, örömszülők, rokonok, barátok fogatai következnek. Az utcáról a lépcsőkön át a tanácsterembe vezető utat is virágszőnyeg borítja.

Tíz éve fogott kezet Mezőtúron húsz paraszt. Petőfi nevét írták a kapujukra. Akkor nevették őket. Mosolyogtak rajtuk egy év múlva is. Kétszer tizenkét hónap elteltével már csak nézték, mit csinálnak. Most pedig, amikor 3300 holdjukba beleakasztja a traktor az ekét, jönnek ámulni messziről is. Háromszázan vannak már.

Szombaton ünneplőt öltöttek mindannyian, köszönteni az első közösen eltöltött évtizedet és koccintani tizennégy fiatal egészségére,' akiket ők neveltek, most ők házasítanak össze.

Ezeregyszáz vendég kívánt hosszú, tartós boldogságot a hét fiatal párnak, s az első gratulálók között vannak: Dobi István, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Dögei Imre földművelésügyi miniszter, a Szaktanács képviselői és egy szovjet küldöttség tagjai.

Már kora délután harminc cigány húzza a talpalávalót, s a város felett szállongani kezdenek a mezőtúri főzőasszonyok kezét dicsérő, inycsiklandó illatok. A kemencékben és bográcsokban 45 birka, 1500 lábasjószág, 35 malac és 4 disznó húsa sül-fő, párolog. Az üstökben forr az aranyló tyúkhúsleves, eregetik bele a csigatésztát, szeletelik a tortákat. Hatalmas tepsikből kandikál elő a mazsolás túrósrétes. Este hétkor jelenti a főszakács: ezerötszáz személynek tálalva.

A tsz-elnök mond jubileumi köszöntőt a vacsoránál. A nehéz, de sikerekben gazdag évtizedre, s a szebbnek ígérkező jövőre ürítik a poharakat az ünneplők. Nem hiányzik természetesen a nászajándékozás sem. Nemcsak a termelőszövetkezet, hanem a párt és a kormány, a megyei pártbizottság és tanács, a Termelőszövetkezeti Tanács, a KISZ és a város is megajándékozta a hét ifjú párt.

Felzeng a húrokon a nyitó tánc dallama: most kérik fel a fiatal férjek asszonyukat az első házastáncra. Perdül-fordul az egész násznép, az eget ostromolja a jókedv...

Termelőszövetkezeti lakodalmat ülnek Mezőtúron.

Tibor Dénes

NÉPSZAVA

A magyar szakszervezetek központi lapja

Szerkeszti a szerkesztő bizottság
VII. ker., Rákóczi út 54
Telefon: 224—819

Beküldött kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza

Előfizetés egy hónapra 14 forint

Athenaeum Nyomda
Felelős v.: Soproni Béla

Több mint 142 000 forint a négyes lottó-találat nyereménye

A lottó 41. játékhetére beérkezett 2 473 365 lottószelvény. A nyertes szelvények között felosztásra kerül 3 710 047,50 forint. Öttalálatos szelvény nem volt. Négy találatot 13 szelvényen értek el, a nyereményösszeg egyenként 142 693 forint 75 fillér. A háromtalálatos szelvények száma 1448, a nyereményösszeg egyenként 640 forint. Két találatot 48 383 szelvényen értek el. Egy-egy kéttalálatos szelvényre 19,20 forint nyeremény jut. *(MTI)*

A Magyar Partizán Szövetség kiállítása

Partizánok a szabadságért címmel első ízben mutatják be a nagy nyilvánosságnak azokat a kegyelettel őrzött dokumentumokat, emléktárgyakat, amelyek szemléltetik a magyar szabadságharcosok részvételét a Nagy Októberi Szocialista Forradalom világraszóló győzelmes harcaiban, az oroszországi polgárháborúban, a Magyar Tanácsköztársaság idején, a Horthy-fasizmus terrorja ellen irányuló lankadatlan küzdelemben, a spanyol nép szabadságharcában, Európa népeinek elszánt harcaiban a Hitler-fasizmus ellen, a szovjet hadsereg honvédő és felszabadító hadjáratában, majd a népi demokratikus államrendünkre támadó ellenforradalmi zendülés leverésében. A kiállítás október 18-án nyílik meg V., Szabadság tér 16 szám alatt, a Magyar Partizán Szövetség székházában.

AZ EGÉSZSÉGÜGYI KÖVETELMÉNYEKNEK MEGFELELŐEN 1 kg-os csomagolásban szállítja a kereskedelemnek a félzsíros tehéntúrót a Pest- és Nógrádmegyei Tejipari Vállalat. Ez a tejtermék a háziasszonyok körében igen közkedvelt, mert higiéniai előnyei mellett a minősége is kiváló

Mit vegyek a feleségemnek a házassági évfordulóra?

— Kérdezd meg őt magát!

— No, annyi pénzem azért nincsen!...

CSALÁDI KÖR

Ráncolt hátú kabát

A divat. Hétnyolcados hosszúságban, egyenes vonalú szoknyához illik. A szabásminta után hoszú kabátot is készíthetünk.

A kabát gallérja sálgallér, ujja háromnegyedesre visszahajtható és »félraglán« vonallal szabott. Anyagszükséglet: 94—96 centiméter mellbőségre 2,20 centiméter duplaszéles szövet. A szabásmintán — amelyen egy kocka tíz centiméternek felel meg — A = a kabát fél eleje, B = a háta fele, amelyet áthajtva egy darabban szabunk ki, C = az ujja fele hátul, D = az ujja fele elöl. Mindkét darabot egybeszabjuk a kézelővel (bevonalazott rész) és varrásnál azt befele hajtva szegjük fel. A kézelőt egyszerűen felhajtjuk a háromnegyedes ujjon, ha pedig leengedjük, kézelő nélküli hosszú ujjat kapunk. E = a fél alsógallér, F = a fél felsőgallér.

Maglódi Magda

Beszélgetés a meghitt sarokban

Sok minden másképpen volna, ha néha szerepet cserélnénk. Például cserélne az utas a kalauzzal, a vevő az eladóval, a beteg a rendelőintézet orvosával stb., stb.

Megtudnánk, hogy a villamoskalauz, a kereskedelmi alkalmazott, az orvos sem gép, hanem érző, sőt fárasztó munkája miatt fokozottan érzékeny ember. Csak egyetlen óra hosszáig kellene táskával a nyakban jegyeket osztani a zsúfolt villamoson és közben eltűrni a sok igaztalan bántást, gorombaságot. Eladóként állni a ruhásboltban és eltűrni a vevők szeszélyeit, fölényes és bántó megjegyzéseit. Orvosi köpenybe bújva 50—60 beteg panaszát végighallgatni a rendelési idő alatt. Vizsgálni, diagnózist csinálni, receptet írni s közben zsebrevágni azoknak a szemrehányásait, akik nem kapták meg a gyógyszert orvossággyűjteményünk, avagy nem SZTK-tagunokanagynénjük számára...

Utána talán igyekeznénk úgy beszélni a másikkal, mintha mi volnánk az ő bőrében...

Elsuttogunk néhány szót

az anyakönyvvezető előtt és már kész is a házasság!

— Igen, és elsuttogunk néhány szót álmunkban s már kész is a válás!...

HAGYMÁT NE!

Egy amerikai leánynevelő intézet tanulói beadványt intéztek az iskola igazgatójához, melyben azt kérték, hogy szombaton és vasárnap, amikor kimenőjük van, az ételeknél mellőzzék a hagymát.

Ábránd és valóság

Egy rosszkedvű öregúr vallomásaiból:

»Fiatalabb éveimben rendkívüli módon legyezte hiúságomat, hogy néztek a nők. Rámszegezték tüzes vagy ábrándos tekintetüket és ezzel elhitették velem, hogy tetszem nekik, ergo, szép fiú vagyok. Évek teltek el, amíg rájöttem, hogy a dolog éppen megfordítva van. Azért megfordítva, mert nem is vagyok szép fiú, de még érdekes se és elegáns se voltam soha. Jelentéktelen, szürke ember voltam egész életemben. És nem a nők néztek engem, hanem én őket. Természetesen azonnal észrevették hódoló pillantásaimat, mert ezt a nők mindig észreveszik. Először hálásan nyugtázták elismerő tekintetemet, aztán pedig aggódva figyelték, vajon még mindig nézem-e őket.«

»Harmincéves koromban megismerkedtem egy szép, komoly leánnyal. Talán a komolysága még inkább vonzott, mint a szépsége. Szinte megható volt, hogy milyen odaadással tudta hallgatni hivatali dolgaimat. Ebből láttam, hogy más, mint a többi lányok, akiket csak a szépen hangzó tőkok és érdekes pletykák érdekelnek. Feleségül vettem. Amikor a nászút után először jöttem haza a hivatalból, és kezdtem elmesélni a nap eseményeit, unottan húzta el a száját: Ugyan kérlek, nincs más témád? A könyökömön nő már ki az egész hivatalod!«

»Fiatal házas koromban feleségem névnapjára, születésnapjára mindig hatalmas virágcsokrot küldöttem haza, mintha még az udvarlója lettem volna. Úgylátszik hibát követtem el ezzel, mert a feleségem ahelyett, hogy a nyakamba borult volna meghatottan, szemrehányást tett, hogy bűnösen könnyelmű vagyok. Nincs kalapja, nincs keszyűje stb., stb., én meg virágot ajándékozok neki, amit két nap múlva kidobhat. Beláttam, hogy igaza van és ettől fogva kizárólag pénzt kapott tőlem. Így ment ez évekig, míg egy napon sírva találtam a feleségemet. Hosszas nógatásra kivallotta, hogy ő a legszerencsétlenebb a barátnői között. Azok kapnak ezt, azt a férjüktől, ő soha semmit.

— De drágám, hiszen megvehetsz magadnak mindent, amit csak akarsz! — válaszoltam elképedve.

— Jó-jó, az nem ugyanaz, a lényeg az, hogy meglepetés legyen...«

»Nekem elmondhatsz mindent — mondta a feleségem — én megértek mindent! És el is várom tőled, hogy őszintén elmeséld még a kalandjaidat is...

Tizenöt évi házasságom alatt egyetlen kalandom volt, mert átkozottul hűséges fajta vagyok, de egyszer mégis... A vonaton megismerkedtem egy csodálatosan szép fiatal aszszonnyal. Kellemesen elbeszélgettünk Pécstől Budapestig és amikor megérkeztünk, valahogy úgy adódott, hogy egy taxiba szálltunk. Ha jól emlékszem, kevés volt a taxi... Elvittem őt a szállóig és tiszteletteljes kézcsókkal elváltam tőle.

Ennyi volt, semmi több és én gyanútlanul elmondtam otthon a feleségemnek. Ő elsápadt, majd vörös lett, kijelentette, hogy egy világ omlott össze benne. — Mit gondolsz, elhiszem, hogy csak ennyi történt? Hát ennyire ostobának tartasz? — és ettől kezdve egyetlen nyugodt napom nem volt. Folyton faggatott, gyanúsított, figyelt, mert mint mondta, nem tud többé bízni bennem.«

»Az anyósom elhitette velem, hogy ő nem olyan... Nem szól bele semmibe, nem ad tanácsot, nem jön, csak akkor, ha én hívom... Beugrottam neki, egy napon én hívtam. Eljött és azóta se ment el... Idestova tíz éve már ennek!«

H. Lányi Piroska

Brumi mackó új kalandjai

Irta: Bodó Béla

XII. fejezet, még mindig a varázspálcával

Még egyszer kimondtam: »Csissz-csossz« — és a pálcával háromszor végigmutattam magamon.

— Jé — kiáltotta Jócsont —, nem látszik a Brumi. Sőt! Teljesen eltűnt.

— Vajon hol lehet? — kérdezte Pulykapipi —, mert akárhogy is meresztem a szememet, seholsem látom. Jaj, de érdekes. Volt itt egy Brumi és most már nincs. Nincs meg a barátunk.

— Itt vagyok, ragyogok, mint a fekete szurok — kiáltottam erre vidáman. Mert tudtam, hogy mindjárt elindulnak felém, a hangom irányában. De hiába kiabáltam.

— Itt vagyok, ragyogok, mint a fekete szurok — kiáltottam ismét. Ekkor lépett be anyukám a szobába. Pulykapipi és Jócsont hozzá szaladtak és rögtön elújságolták anyácskámnak:

— A kis Brumival ugyanis azt játsszuk, hogy láthatatlan lett. El is varázsolta magát és ezért nem látszik. Bárhova lép, semmit sem látunk belőle. Ugye, kedves néni, kérjük nagyon szépen, szintén nem tetszik látni a kis Brumit? Vagyis a fiát!

Anyácskám nagyon nevetett.

— Ni csak, ni csak! Én sem látom a kis Brumimat. Hol lehet az a haszontalan?

— Most már bizonyos — szólt Jócsont —, hogy a hangjára is kimondta a csissz-csossz, mert azt igazán meg lehet hallani, ha valaki azt mondja, hogy itt vagyok, ragyogok, mint a fekete szurok. Úgy látszik, Brumi elfelejtette, hogy pontosan a szoba közepébe kell állnia és onnan kell felénk kiáltania, hogy itt vagyok és ragyogok.

Erre gyorsan a szoba közepére szaladtam, a szám elé tölcsért csináltam a két mancsomból és ezt kiáltottam:

— Anyukám, Jócsont és Pulykapipi! Ha esetleg nem tudnátok, hogy hol a kis Brumi, vagyis én, hát tudjátok meg, hogy itt vagyok, ragyogok, úgy mint a fekete szurok. Gyertek tehát a hangom irányába, vagyis a szoba közepébe,

Jó hangosan mondtam mindezt és vártam, hogy a szoba közepébe jönnek. De nem jöttek. Megint megszólaltam:

— Itt vagyok, ahogy mondtam, a szoba közepében. Nem halljátok a hangomat?

— Nem — felelte Jócsont. — Nem halljuk a hangodat.

— Egyáltalán nem halljuk — tette hozzá Pulykapipi.

Ekkor nekem eszembe jutott valami. Bár ne jutott volna eszembe. Tudtam, hogy a kamrában van egy nagy csupor méz. És az jutott eszembe, hogy egy kicsit megkóstolom. Csak egészen picit, vajon nem túl édes-e? Aztán az jutott eszembe, hogy láthatatlan vagyok. És senki sem veszi észre, hogy kimentem a mézhez. Sőt. A méz sem veszi észre, hogy megkóstolom. Mert láthatatlan vagyok és a méz sem lát engem. Elindultam a kamrába. Amikor kinyitottam a kamraajtót, csikorgott. Nem törődtem vele. Aztán felemeltem a csuprot. És belekóstoltam a mézbe. Nagyon ízlett. Aztán arra gondoltam, hogy megkóstolom még egyszer. Meg is kóstoltam még egyszer. Még jobb íze volt. Megkóstoltam harmadszor is. Éppen negyedszer akartam megkóstolni, mikor nyikorogva kinyílt az ajtó. Anyácskám lépett be a kamrába, mögötte a két mackó.

— Brumi — szólt anyácskám szigorúan.

— Itt vagyok — mondtam és hozzátettem: — De anyácskám nem láthat engem, mert láthatatlan vagyok. És a cuppogásomat sem hallotta, amikor kóstolgattam a mézet. Mert a hangom is láthatatlan.

— De a jó kis mackó akkor sem torkoskodik — mondta erre anyácskám —, ha a mamája nem látja.

Nagyon szégyelltem magam.

Elhatároztam, hogy soha, még titokban sem leszek rossz. Anyácskámhoz szaladtam:

— Most az egyszer ne haragudj rám, anyácskám.

Ezzel a fejezetnek vége, mert kérlelem anyácskámat.

(Folytatjuk.)

Meleg házicipő

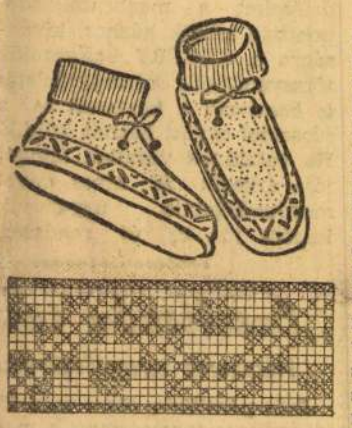

Egy szabad vasárnap délután elkészül. Világoskék vagy rózsaszínű gyapjú jégzoknit vásárolunk készen. Hozzáillő, két sötétebb árnyalatú gyapjúfonalból oly hosszú, 15 szem széles, norvégmintás csíkot kötünk — két darabot —, amely körüléri a lábat. Ezt varrjuk a zokni oldalára erősítésnek és dísznek. Legjobb, ha a zoknit lábra húzzuk, s úgy varrjuk rá. Ezután vastag filc vagy flanellal bélelt háncstalpra varrjuk, elejét gyapjúfonalból sodrott zsinórral, masnival díszítjük — és kész a meleg, csinos, olcsó házicipő.

Csak kezdő háziasszonyoknak!

A DIÓBELET éppúgy lehámozhatjuk, mint a mandulát, ha a diót pár percre forró vízbe tesszük.

A HÚST ÉS A HALAT sohase tegyük el papirosban másnapra, hanem vásárlás után azonnal tegyük porcelántálba és szitával takarjuk le. Nem árt, ha kevés ecetet vagy tejet öntünk rá.

SÜLT TÉSZTÁRA MÁZAT úgy készíthetünk, ha a kisült tésztát sűrűn beszórjuk kristálycukorral és addig hagyjuk a sütőben, amíg a cukor megolvad. (Vigyázat, hamar megég!)

TEASÜTEMÉNYT hetekig is eltarthatunk, ha nem nyitott tálban tartjuk, hanem műanyag — nylon — zacskóba tesszük és alumínium vagy bádogdobozba rakjuk.

A MARGARINT csak melegíteni szabad, mert ha kisütjük, kellemetlen mellékízt kap.

A TÜKÖRTOJÁST ne a tojásra szórva sózzuk meg, hanem a zsírba tegyünk kevés sót.

FŐTT TÉSZTA főzővizébe tegyünk kanálka zsírt, hogy ne ragadjon össze a metélt.

Fél kiló szőlő naponta

néha csodákat művel. Áthangolja a szervezetet, javítja a közérzetet, szépít, fiatalít. A szőlő héja ugyanis C-vitaminban gazdag és vértisztító hatású. Jó szer az ingyenyulladás gyógyítására és a benne rejlő magvacskák fokozottabb tevékenységre serkentik a renyhe beleket, úgyhogy megjavul az emésztés. Bebizonyított tény, hogy a szőlőkúra ellenállóbbá teszi a szervezetet a különféle gyulladásos és fertőző betegségekkel szemben is. Nagy cukortartalmánál fogva enyhén hizlaló hatású és bármilyen ellentmondásként hangzik, megfelelően alkalmazva, eredményes fogyasztószer is. Mint minden fogyókúra, így a szőlővel való fogyasztás is káros lehet, ha szakszerűtlenül alkalmazzák. Orvosi előírás nélkül tehát még szőlővel se tartsunk soványító kúrát. Legfeljebb azt tehetjük, hogy kétszer egy héten ebéd helyett kizárólag fél kiló szőlőt fogyasztunk.

A napilapok sűrűn számolnak be friss régészeti leletekről

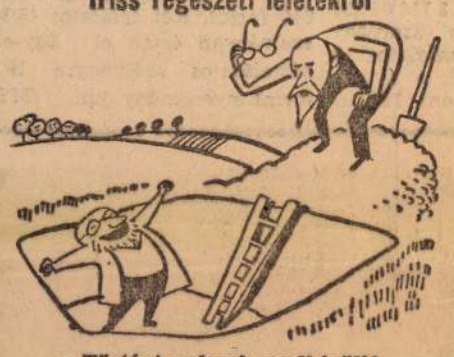

— Történt valami rendkívüli?

— De még mennyire! Ma semmit se találtunk!

GERGELY-SZŰR-TONCZ

Ami Adalunk

Pár millió évnél az is számít

— Mit szól hozzá, kolléganő? Egy éve repült fel a szputnyik!

— Mit szóljak? Egy évvel öregebb lettem...

Elkészült az üzemi színpad

— A minisztérium nevében átveszem!

— A tanács nevében átveszem!

— A gicsbrigád nevében átveszem!

Ősbemutatók lesznek Debrecenben

(Ahogy a humorista elképzeli)

— Az ősöm!...

Előkészület a fűtési idényre

HÉ, MAMBÓ!

— Mit csodálkozik?! A keringőhöz öreg vagyok már, szédülök a forgástól...

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
dapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Makrisz Agamemnon

ESTI HÍRLAP

1958 OKT 12

Felszabadulási ünnepségek Szegeden

610 **Szeged**, október 11. *(Tudósítónktól.)*

Szeged *ma ünnepli felszabadulásának 14. évfordulóját.* Délelőtt *ünnepi tanácsülést* tartott a városi tanács végrehajtó bizottsága, utána az üzemek, a hivatalok és az intézmények dolgozóinak képviselői *megkoszorúzták a Széchenyi téri szovjet hősi emlékműveket.* Virágokat helyeztek el a Dugonics-temetőben *a szovjet katonák sírjain is.*

Délután *az üzemekben tar-*
nak megemlékező ünnepsé-
et. A szovjet segítséggel
t Szegedi Textilművekben
atják Makrisz Agamem-
obrászművész „Fonó nő”
lkotását. Este a szegedi
Színház *díszelőadáson*
be a Bánk bánt.

Hetedhét ors

Hét esküvő ezeregyszáz vend

Mezőtúr, október 11.
(Kiküldött tudósítónktól)

Mezőtúr arról nevezetes, hogy az ország legnagyobb s legelső szocialista mezővárosa. Legrégibb termelőcsoportja, a 265 tagból álló, majd 2300 holdon gazdálkodó *Petőfi TSZ* fennállásának *tizesztendős fordulóját ünnepli*. Ma délben a tanácsháza történelmi épületében a Petőfi TSZ tizennég fiatalja, hét pár esküszik örö hűséget egymásnak s hete hét országra szóló lakodal ban *1100 vendég lesz hiva vacsorára*. És az ünnepi talhoz várják *Dobi Istvá* Elnöki Tanács e'nökét, *Jánost*, a párt első titk *Dögei Imre* földmű minisztert.

Negyven szal

Н.Ъ.Г.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon
szobrász

Vaslemezből domborított óriás szobra
a főépület belső oldalára kerül

Urbach Zsuzsa: A győri pályaudvar és híprőművészeti diszítése
Művészet, 1961. szeptember — 25 l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZAVA
1964 FEB 23.

1021

Májusban állítják fel a mauthauseni magyar emlékművet

A Képzőművészeti Kivitelező- és Iparvállalat szoborüzemében még ebben a hónapban befejezik azt a hatalmas, kilencalakos emlékművet — *Makrisz Agomemnon* alkotását —, amelyet a Magyar Partizánszövetség és a Nácizmus Üldözöttei Bizottsága állíttat majd fel az egykori mauthauseni koncentrációs tábor helyén, a táborban kivégzett magyar mártírok tiszteletére. Az emlékművet különleges tehergépkocsikkal szállítják Ausztriába. Az avatóünnepséget a tervek szerint május 10-én tartják.

...natal beborul...
erről: de a n...
meglátnia mi...
és büszke cí...

MI KELL ...
mizmus ...
pen elég ...
dendő hibánk ahhoz, ...
elkerüljük. De reális önismerettel, ...
jaink, eredményeink mindenféle túlzás nélkül ...
kelésével látni lehet az egész látóhatárt. Ez a *hétköznapok periszkópja.* Tájékozottság, gondolkodás, hazaszeretet, az új társadalom ügyéhez fűződő hűség kell hozzá. Ezek az »alkatrészei«. Egyiket-másikat »be kell szerezni«, vagy éppen fel kell frissíteni, meg kell erősíteni. De — megéri. Mert önmagunk és mindannyiunk iránti kötelesség: látni kell a tengert.

Fel a periszkóppal!

Baktai Ferenc

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Makrisz Agamemnon

MAGYAR NEMZET
1964 FEB 23

1021

Májusban állítják fel a mauthauseni magyar emlékművet

A Képzőművészeti Kivitelező- és Iparvállalat szoborüzemében még ebben a hónapban befejezik *Makrisz* Agamemnon alkotását, azt a hatalmas, kilencalakos emlékművet, amelyet a Magyar Partizán Szövetség és a Nácizmus Üldözöttei Bizottsága állíttat fel az egykori mauthauseni koncentrációs tábor helyén, a táborban kivégzett magyar mártírok tiszteletére. Az avatóünnepséget a tervek szerint május 10-én tartják.

5

lakost és társait és eljárást indított ellenük Horváth és társai 1963. november 1. és 1964. február 18. között az I., II., és a XII. kerületben sorozatosan gépkocsikat törtek fel és a gépjárművekből különböző tárgyakat elloptak. A XII. kerületi rendőrkapitányság kéri azokat a károsultakat, akik még nem tettek feljelentést, saját érdekükben jelentkezzenek személyesen, Budapest, XII., [illegible]os utca 3—5., II. emelet 206. alatt, vagy telefonon, a 359—780, 119-es mellékállomáson.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V, Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Makrisz

DER MORGEN

Hannover

1962 SZEP 11

1021

Weiter geistiger Radius

Zur ungarischen Kunstausstellung in Berlin

Welch immanenten Bestandteil die Kunst in unserem sozialistischen Leben bildet, beweisen die zahlreichen Exponate der 9. Republikausstellung Ungarns, die zur Zeit im Berliner Pavillon der Kunst Unter den Linden gezeigt werden. Lebensnähe und der Drang, das Neue in künstlerischer Form zu erfassen und zu bewältigen, spricht aus jedem einzelnen Werk.

Im ersten Augenblick überraschen die Gegensätze in den Farbgebungen. Die Malerei scheint nur dunkle oder helle Tönungen zu kennen, wobei die ersten vorherrschen. Aber man beginnt bald, diese Werke zu erleben, begreift das viele Schwarz und Braun, die dunklen Blau und Grün nicht als Sentimentalitäten, sondern als lebenserfüllte Intensität. Die Darstellung des Menschen nimmt einen breiten Raum in dieser Ausstellung ein. Wir finden einen wundervollen „Frauenkopf mit Tuch" von Kurucz, ein Antlitz, das bezaubernd stille Schönheit und innere Ruhe in künstlerischer Geschlossenheit ausstrahlt. Fasziniert hier nur ein Gesicht, so lenkt Fejer unser Augenmerk in dem „Porträt" auf eine schmale Frauengestalt, bei der die Ruhe des Antlitzes in den leicht übereinandergelegten Händen wiederkehrt. Landschaft und gesellschaftlicher Aufbau sind ebenfalls stark variierte Themen. Sehr interessant löst Balogh das Problem der Arbeitsstätte in einem geordneten Gewirr von Verstrebungen und Gerüsten („Attila-Josef-Siedlung") oder Ovári mit seiner „Ernte". Hier wird die Weiträumigkeit der Felder, die Schönheit der Arbeit in einem flächigen Gemälde erfaßt. Berényе führt uns in die dunkle und doch anheimelnde Landschaft der „Tiefebene". Szabo in eine fast nur in Schwarz, Grau und Braun sehr gut gestaltete „Landschaft". Hervorragend sind die farbintensiven Gemälde „Alter Fischer" von Moldován und „Nach dem Regen" von Kohány, gelungene Verbindungen von moderner Farbgebung und Tradition.

In der Plastik herrscht die kleine Form vor, erreicht aber nicht das Niveau der Malerei. Grazile, gelöste Gestalten wie die Backfischfigürchen Kovacs' („Beschwichtigung") oder Vargas „Tritt ins Wasser" sind nette Ergebnisse. Daneben fesselt Mészáros' „Grusinisches Mädchen" in dem Ebenmaß des Gesichts und das massige, ausdrucksstarke „Selbstporträt" Borsos' in braunem Marmor. Im ganzen fehlt der Plastik Ausgewogenheit und interessante Gestaltung, vor allem auch das Gefühl für die zutreffende Größe oder Einordnung in die Umgebung.

Die Grafik zeigt sich ebenfalls weniger geschlossen als die Malerei. Gute Arbeiten zeigen Keserü („Fischhafen"), Ék („Mutterschaft") und Bernáth „Abschied". Das Artistische, Verspielte und Pikante einer „Künstlerkolonie" erfaßt in interessanter Gestaltung Ernö Kunt. Und auch hier fällt die Liebe des Künstlers zum einfachen Antlitz auf, in dem harten, zielbewußten Gesicht bei Lukovszky („Mann"), den weichen, nachdenklichen Zügen der „Denkenden" von Nemth.

Die Kunst am Bau ist wohl in jedem Land ein umstrittenes und viel diskutiertes Problem. Die Ungarn zeigen gelungene Innenarchitekturen, eine Anzahl von Plastiken wirkt dagegen zu konventionell inmitten moderner Wohnblocks. Mannigfaltige Anregungen bergen dagegen verschiedene Formen von Wandschmuck an Fassaden, in erster Linie die architekturgerechteste Lösung István Tars mit einem Wandschmuck aus getriebenem Blech für einen Kindergarten in Pécs sowie das Relief Tibor Vilts an einem Schulgebäude in Eger.

Mit der Vergangenheit setzt sich im wesentlichen nur ein Werk auseinander: Makrisz mit dem in einer Fotografie vorliegenden Mauthausen-Denkmal, einer Gruppenplastik, die unser besonderes Interesse nicht nur wegen der hohen künstlerischen Form erregt. Man braucht es nur in Gedanken dem Entwurf zu einem Mauthausen-Denkmal aus der jugoslawischen Abteilung des Internationalen Widerstandsmuseums Sachsenhausen gegenüberzustellen, der die Leidenden und Sterbenden auf ein Gewirr von Drähten und Drahtverdickungen reduziert, und es beweist wieder einmal die Sterilität gegenstandsloser Kunst, die dadurch, daß sie sich von der Realität löst, auch die Bindung zum Inhalt und damit zur humanistischen Aussage verliert.

Kunst ist nun einmal nur in ihrer Wechselwirkung zum Menschen zu begreifen. Die Ausstellung der ungarischen Künstler zeigt in vielfältigen Formen den weiten geistigen Radius, die Schönheit eines sozialistischen Staates, seiner Landschaft und Kunst, seiner Menschen und der von ihnen geleisteten Arbeit.

kht

Antikommunismus, Militarismus und Kolonialismus gedüngt hat, ist das faschistische Giftgewächs, das nach dem zweiten Weltkrieg zum Tode verurteilt schien, nunmehr in Groß-

„Noch nie ein ordentliches Tagewerk vollbracht": Sir Oswald E. Mosley

britannien zu einer bisher dort nie gekannten Größe und Gefährlichkeit emporgeschossen. Die fortschrittlichen Menschen sind angetreten, es auszurotten; allein, die Regierung scheint es unter den Naturschutz einer falsch verstandenen Demokratie stellen und nur hier und da an einigen Auslegern beschneiden zu wollen. Doch betrachten wir die Pflanze etwas näher:

Ihr erster und daher seit langem „prominentester" Gärtner ist zweifellos Sir Oswald Ernald Mosley, seines Zeichens alter Adel, Millionär und hinkend wie eines seiner deutschen

„M
Le
bra
ein
wa
der
Sch
jed
und

zu brüllen pflegte: „Heute spreche ich für die ‚Britische Union der Faschisten'. Morgen für ganz Britannien."

Erst 1940 — der zweite Weltkrieg tobte bereits — wurde seinen nazistischen Bestrebungen wenigstens ein sanfter Riegel vorgeschoben. Churchill internierte den Gauleiter-Anwärter als staatsgefährliche Person, ließ ihn jedoch sonst ungeschoren, höchst besorgt zugleich — wie aus einem Memorandum hervorgeht — um das Wohl des „Staatsfeindes".

Als dieser schon vor Kriegsende wieder entlassen wurde, war er denn dementsprechend auch noch ganz der alte. „Meine Ansichten haben sich um keinen Zoll geändert", verkündete er und begann erneut mit der Publizierung seiner eindeutig faschistischen Ideen. Bald hatte er sich dazu einen eigenen Verlag aufgebaut, und bald gab es auch wieder eine feste Organisation faschistischer Prägung. 1948 trat sie als Unionsbewegung ins Leben, entwachsen sogenannten Buchklubs — Tarnzentren des Faschismus — und einem guten Dutzend rechtsradikaler Vereinigungen, darunter der britischen Sektion des amerikanischen Ku-Klux-Klan und einem sogenannten Bund für die britische Freiheit. Die Grundlage für die Entwicklung des britischen Nachkriegsfaschismus war damit gelegt, und der damals gerade etwas über 50jährige „kleine Führer" Mosley sah neue Aufstiegsmöglichkeiten. **pf**

Demnächst auf dieser Seite:
Die Nationalpartei des Großgrundbesitzers

In den Parks von Peking

GERDA LINDNER schreibt aus China: Hier ist Sommer

In Peking und Nordchina herrscht herrliches Sommerwetter. Selten zeigt die Quecksilbersäule in diesen Septembertagen zur Mittagszeit weniger als 30 Grad Celsius im Schatten. Die brütende Hitze wird nur manchmal durch die kühlen Winde aus dem Nordwesten gemildert, die gelegentlich heftiger werden und Staub und Sand von dem regenhungrigen Boden aufwirbeln. Nachts allerdings sinkt die Temperatur schon auf 14 oder 15 Grad ab.

Umgebung ihrer Stadt und die alten, kunstvollen, gepflegten Parkanlagen, von denen man heute oft nicht mehr zu sagen weiß, wo die Natur und wo der Mensch die Landschaft gestaltet haben.

Erster Schnee

Wernigerode. — Während auf den Feldern der Ebene die diesjährige Ernte in vollem Gange ist, sind in den höheren Lagen der Harzberge bereits die ersten Anzeichen des bevorstehenden Winters bemerkbar.

Makrisz Agamemnon
szobrász

M.D.K.

Az auschwitzi muzeumrészére
készített mulékmüvet.

Péter Imre: Pannók, tablók és plasztikák ...
Művészet, 1965. június - 21 lap

Makrisz Agamemnon

MDK

Szerepelt a kiállításon.

Mauthauseni emlékmű.

Mint a gtafikai anyag rendezője, vitatható módszert alkalmazott

Dévényi István: IX.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.
VIGILIA 1962. jul. 432-434.lap.

Makrisz Agamemnon M.D.K

nohasz

A Szanádos-úti művésztelep lakója.

Tokaji György: A Szanádos-úti művésztelep
Művészet, 1965. február - 11 lap.

Mokrisz Agamemnon, szobrász MDL

Kiállít.

Murányi-Kovács Endre: A Százados úti
művésztelep Kiállítása a Nemzeti Galéri-
ában 9

NÉPSZABADSÁG 1965. jan. 24.

Makrisz Agamemnon, szobrász MDK

Rövidesen felállítják Társadalmi munkás lánya c. szobrát a XI. kerületi ifjúsági parkban

–: Ma hallottuk 2. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. szept. 21.

Makrisz Agamemnon

MTK

Megjegyzések a IX' Orsz. Képzm.
Kiállitáson szereplő alkotásáról.

Mauthauseni emlékmüve.

Sipos Tamás: Vita a Képzőmüvészeti Kiáállitáson.
Fejér Megyei Hirlap.

Makrisz Agamemnon
szobrász

M.D.K

Mauthauseni emlékművének
méltatása. Reprok

Pogány Ö. Gábor: Makrisz Agamemnon mauthauseni emlékműve

Művészet, 1963. június — 50 lap

Makrisz Agamemnon

Szobrász. A Százados úti

művésztelepen él.

emlékve.

Népszava, 1965 jan. 31. 7. l.

Macris Agamemnon

Marcell Cacliu

Mellszobor, reprodukció.

Népművelés, 1965 2. szám, 48. l.

Makrisz Agamemnon
nobrán

M.D.K.

A „Mauthausem emlékmű"
alkotója.

Telepy Katalin: Az 50 éves Czarádos úti művésztelp kiállítása
Művészet, 1965. február – 12 kap

Makrin Agamemnon
szobrán

M.Dk.

A Mauthausen emlékmű
lerve szerepel a tárlaton.

Frank János: A nárados síti műventelep
Élet és Irodalom, 1965. febr. 6-9 lap

Makrisi Aganiemnon

szobrási

„Az egri Lenin emlékmű" (repro)

Műcsarnok, 1970. november – 2 lap

Makrisz Agamemnon

készíti a görög szabadságharcban részt vett magyar vezetők emlékművét.

Budapest, 1969. 5. szz

42. l.

Makrisz Agamemnon

manthausení mártír emlékmüve

emlitve.

„Folytatható-e Derlovits ügye?"

Magyar Nemzet 1970 április 4
15. old.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 5t
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
MAGYAR
1970 NOV 5

Makrisz Agamemnon

1021

— A spanyol szabadságharc magyar önkénteseinek a Néphadsereg téren emelt emlékművét, Makrisz Agamemnon Munkácsy-díjas szobrászművész és Janesch Rudolf építőművész alkotását, november 9-én, hétfőn délután avatják fel. Az avatóbeszédet Csémi Károly altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, néphadseregünk vezérkari főnöke mondja.

rossz üzlet.

Az 50 százalékos kiugrás-
nak egyébként az is oka,

Makrisz Agamemnon

szobrász

A Lenin emlékérmet nyerte el a magyar-szovjet barátság ápolása-ban kifejtett tevékenységéért.

— ; —

Müvészet, 1970. november - 11 lap.

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

Az Évfordulók - események 1970 "

bélyegsorozat egyforintos bélyegén

Makrisz Agamemnon mauthausenni

mártíremlék művének reprodukciója

van.

— : Hír 8.

Népszabadság, Bp. 1970. dec. 30.

Mahrisz Agamemnon

Lenin szobrát Egerben állítják

fel.

Mayer Manszet

~ Naplò ~

1969 szeptember 13.

4. old

MDK

Makrin Agamemnon, szobrász

Művét, a mauthauseni emlékművet ábrázolja az „Évfordulók-események, 1970." bélyegsorozat egy forintos bélyege.

— : Az év utolsó bélyege 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. dec. 29.

1021 Makrisz Agamemnon

BÉLYEGVILÁG

A koncentrációs táborok felszabadulásának 25. évfordulója emlékére az „Évfordulók — események 1970" elnevezésű bélyegsorozat keretén belül 1,— Ft-os névértékű bélyeget adott ki a posta 5 455 000 fogazott és 8000 fogazatlan példányban. A bélyeg Makrisz Agamemnon szobrászművész Mauthausenben álló „SOHA TÖBBÉ FASIZMUST" elnevezésű, magyar mártírok emlékművét ábrázolja. A bélyeg tervezője Vertel József grafikusművész.

Svédország bélyegújdonsága a hajózást és az ércbányászatot népszerűsíti.

Olaszországban az ENSZ huszonöt éves jubileumára bélyeg jelent meg.

Belgium új bélyegei Paul Delvaux és Rene Magritte szürrealista festőművészek festményeinek egy-egy részletét ábrázolják.

AUSCHWITZ-MAUTHAUSEN-DACHAU
KONCENTRÁCIÓS TÁBOROK FELSZABADULÁSA
25. ÉVFORDULÓJÁNAK EMLÉKÉRE

SVERIGE 70

ITALIA
90

BELGIË BELGIQUE

7F 3F
BELGIQUE BELGIË

Makrisz Agamemnon

Született Patras, 1913. Tanulmányai: az athéni Képzőművészeti Főiskolán. Tárlatai: Budapest, 1951. Munkácsy díj: 1953, 1955.

Sculptura Hungarica a mai magyar szobrászat, Budapest, (é. n.)

1181.

Makrisz Agamemnon, szobrász

Bartók, repr.

Magyar Ifjúság, 1968. V. 3. 15.o.

Makrisz Agamemnon, szobrász

– hazánkban dolgozó görög. A Magyar Partizánszövetség pályázatára készített emlékműve első díjat nyert. Három óriási figura. Egy év múlva állítják fel a Néphadsereg téren.

Partizán emlékmű

Magyar Ifjúság, 1969. VIII. 29. 2. l.

Makkai Agamemnon, szobrász

Partizán emlékmű
repr.

Magyar Ifjúság, 1969. VIII. 29. 2. o.

Makrisz Agamemnon, szobrász

– Bartók – portréja a XI. Magyar Képzőművészeti Kiállításon

Ujvári Béla: A XI. M.K. Kiállítás
Magyar Ifjúság, 1968. V. 3. 15. l.

Makrisz Agamemnon, [szobrász] M Dk

A Százados úti Művésztelep jubiláris kiállításán szerepel.

Turi András: Új köntösbe öltözik, kibővül az ötvenéves Művésztelep 2.l

ESTI HIRLAP, bp. 1960. nov. 27.

mDK

Makrisz Agamemnon, szobr.

Orsozó lányok, c. szobrát Kolletik László ezellör patinázza. /Jász-utcai müvészi szoborüntöde./ A szegedi Szövögyár kapja a szobrot.

Népszava. 1958. okt.12.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Makrisz Agamemnon

ÉLET ÉS IRODALOM

APR 28

1021

Makrisz Agamemnon: Ady (IX. Magyar Képzőművészeti Kiállítás)

[illegible] darabokra. Gondoljunk Ennek az alkotó módszer-

PINTÉR TAMÁS:

Homokba rajzolt madár

A víz zöld. A homok sárga. Mercedes azt mondta, kilencre jön. A fiú maga alá húzott labakkal ül a parton. Pohár erős ital a reggel. Halászmadarak csapkodnak a levegőben. Karcsú a szárnyuk. A homokba rajzolja őket. Kagylódarabok fénylenek a homokban.

Rajzolja a kiterjesztett szárnyú madarakat. Kerek, lapos kavics a szemük.

— Jó reggelt!

Háta mögül lép elő a lány. A bolyhos fürdőköpeny szétnyílik rajta. Hosszú, barna combok. Kis derék. A lány nevet. Eltapossa a homokba rajzolt madarakat.

— Jó reggelt, Mercedes.

— Pontos vagyok?

— Pontos, karcsú és szép.

— Kösz.

Ülnek. Keményen vág arcukba a fény. A partmenti sás halott.

— Úristen, milyen jó itt! — mondja a fiú.

— Na, van azért szebb hely is.

— Keleti-tenger?

— Nem.

— Velence?

— Úgy sem találja ki.

Sima a tó. Bekeríti őket a hőség. A lány napszemüvege két tükör. Elővette az olajos üveget. Karjai villognak. Dörzsöli magára az olajat.

— Segít?

— Boldogan.

Feltérdel a fiú. A nyakszirtnél kezdi. Belepréseli az olajat a bőrbe. Megreszket az érintéstől. Húzogatja a tenyerét. A kis pihék lesimulnak, felemelkednek.

— Miért hallgat, kisfiú?

Félig hátrafordul a lány. Füle mellett félhold alakú, sápadt forradás.

— Szép a bőre — mondja a fiú.

Meg kellene csókolni azt a forradást. Etinek a homlokán volt apró sebhely. Azt mesélte, hogy korcsolyázás közben elesett. Apának a fején van forradás.

„Mit csináltak veled, apa?"

„Semmit. Éjjel a zárkában nekimentem a polcnak."

— Dehogy sírok. — Hirtelen ül fel a lány. — Mit szól egy pohár italhoz?

— Ilyen időben nincs jobb dolog a világon, mint egy pohár hideg ital — mondja a fiú.

A kerthelyiség nyolcvan lépés. Párna van a nádszékeken. Éppen a mólóra látni.

— Sört?

— Konyakot — mondja a lány.

— Én inkább sört.

— Igyon sört, kisfiú.

Izzadtan mászkálnak a pincérek. Egy nyakkendős férfi csámcsogva eszik. A fiú kihúzza lábát a szandálból. Érzi talpa alatt a hűs kavicsokat.

— Mit akar mindig Floridával?

— Ki fogok menni.

— De miért?

— Ott nagyon jó.

— Van itt valami baja, Mercedes?

— Ott egészen más.

— Hülyeség — mondja a fiú. — Nem ha-ragszik, ha azt mondom, hogy ez egy nagy hülyeség?

Homályos a söröspohár oldala. Lent a mólónál pihenő vitorlások állnak a zöld vizen. Az asztalterítőn levelek árnyéka látszik. A lány arcán is. Csak az a kis sebhely világít.

A lány kiissza a konyakot és a pohár szódát. Forgatja a talpas poharat.

— Floridában van a férjem — szól halkan.

— Férje?

— Nem mondtam magának, hogy asszony vagyok? Baj?

— Azt hittem, lány.

— Asszony vagyok. És így minden egyszerűbb. Nem gondolja, kisfiú?

Az úton autó közeledik. Élesen fordul a kerthelyiség bejáratához. A lány nem fordul a kocsi felé, úgy mondja:

Makrisz Agamemnon

MDK

Résztvett a kiállitáson.

Mauthauseni emlékmüterve

I. I. : A IX. magyar képzőművészeti kiállitás.

KISALFÖLD. 1962. máj. 6.

Makrisz Agamemnon MDK

Szerepelt a kiállitáson.

Ady-feje

Lehócz Mária: A IX. Magyar Képzőművészeti Kiállitásról.

JELENKOR 1962. 4. 541-543.l.

Mukrisz Agamemnon

Fejérmegyei Hirlap

Magrisz Agamemnon: „Mauthausenj emlékmű te

...anak, Kemi város küldöttséget ...s polgármesterét

...ek érkeztek Kemi váro-séget Risto ...inn küldött-...vár városi ...tt a megye-...megtekintet-...szerdán pe-...tak a város ...ács, a párt-bizottság, a megyei és városi KISZ bizottság vezetőivel. Fogadta a finn vendégeket Juhász János elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára is.

Kemi városának küldöttsége tíz napot tölt városunkban. Megismerkednek annak életével, a tanács tevékenységével. Látogatást tesznek a vendégek Dunaújvárosban, a Velencei tó vidékén és megyénk más helyein.

korábban jött és segélynyújtásra is sürgősebben van szüksége. Ráadásul szemmel láthatóan erős fájdalma is van, nekem meg csak egyszerű átkötésre lesz szükségem — ismét az ajtónál álló emberre nézett, majd ráült az ablakpárkányra és figyelmesen nézte Varsavszkijt. Közben felhúzta bal ...emöldökét, minek következtében harmonikaszerű ráncok ...letkeztek a homlokán. Az orvos csak most ismerte fel ...e azt az embert, aki Zavjalovval együtt foglalkozott a ...ra oly emlékezetes merénylet nyomozásával. Mintha ...illant volna valami, Varsavszkij határozott mozdu-...öngyölte a beteg nadrágszárát a beteg térde fölé.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Makrisz Agamemnon

NÉPSZAVA

1962. JÚN. 25

1021.

MAGYAR EMLÉKMŰ A MAUTHAUSENI KONCENTRÁCIÓS TÁBORBAN

A német fasiszták által elhurcolt és a mauthauseni koncentrációs táborban meggyilkolt több tízezer magyar áldozat emlékművét a tábor felszabadulásának évfordulóján, 1963. május 5-én leplezik le. Makrisz Agamemnon szobrászművész, aki három éve dolgozik az emlékmű tervén és most már a kivitelezésén, a következőket mondotta: — A kilencedik magyar képzőművészeti kiállítás közönsége megszemlélhette a mauthauseni magyar emlékmű makettjét, az alapzat architektúrájával együtt. A műteremben már a három és fél méter magas, 6,40 méter hosszú és 1,80 méter széles emlékművön dolgozom. Alapját hazai anyagból készült haraszti mészkőtömb képezi, amelyen a kilenc figurából álló kompozíció helyezkedik el. A Mauthausenban lejátszódott borzalmakat nem egyéni tragédiaként fogtam fel. Az alakok, jóllehet, egyéni vonások hordozói, különböző jellemek s mint típusok jelentkeznek, mégis összeolvadnak a tömeget illusztráló hatalmas egységbe, hogy így kifejezésre jusson a közös tragédia, a kollektív átélés és áldozatvállalás, s ugyanakkor a jövőbe vetett hit.

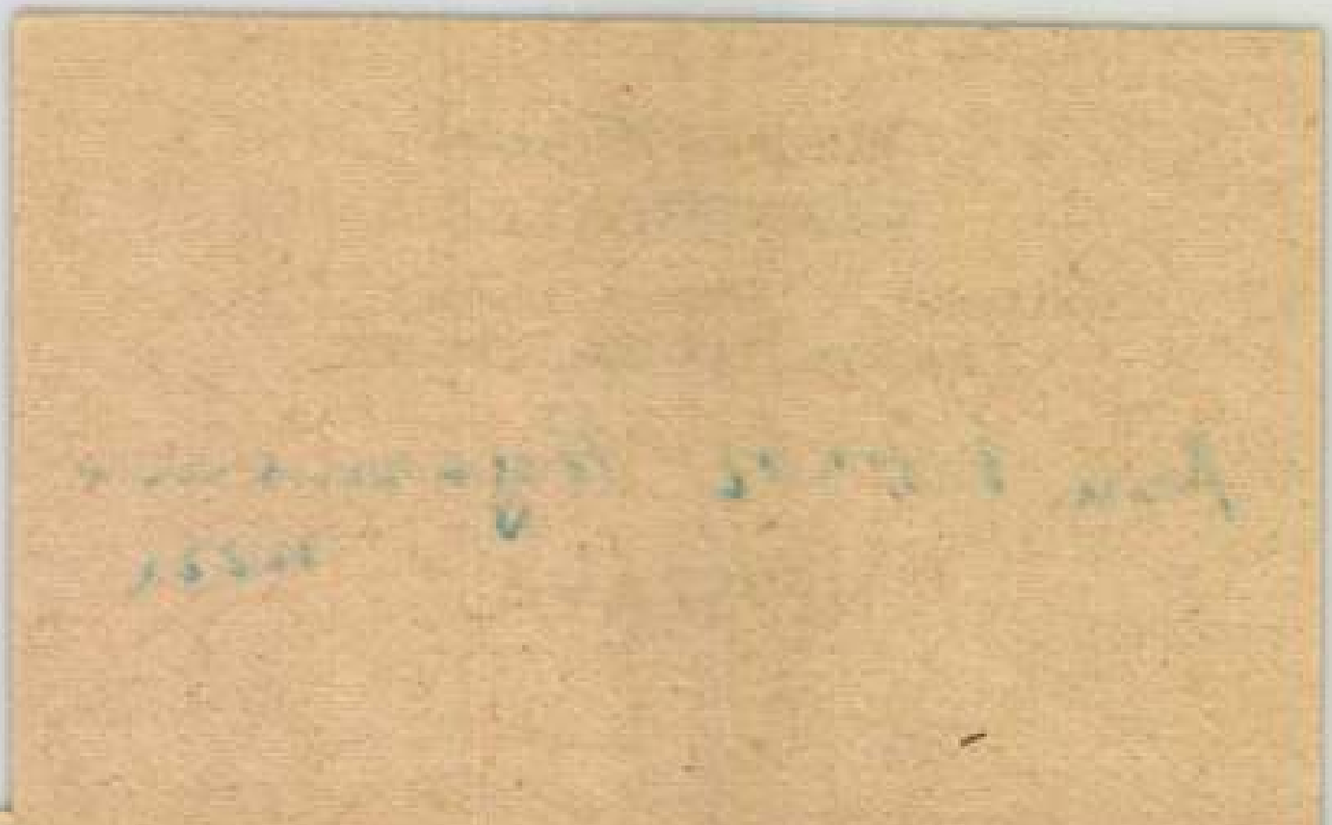

alyos.
ni —
i, ter-
p ja-
ik hi-
az a
yek a
mint
apnak,
ok: a
olt, az

próbálják m

A LEGROS
az a tü
osztásukban
nyításuk ala
végett »felfe
seket, utasít
gyors ütemű
kel minden
ban neheze
széleskörű e
kisebb hiba is tovább gyűrűzhet, jóformán mindenre található és aki keresi, mindenre találhat is »objektív« okokat és magyarázatokat. Így azután *tovább él még a felelősségteljes elhatározás, célravezető intézkedés helyett a »lefedező« levelezés*, az »igazoló« jelentés.

Makrisz Agamemnon, szobrai MDk

Bartók Bélának szobrot állítanak Gyulán. A szobor elkészítésére Makrisz Agamemnon kapott megbízást.

– : Hír

10.p

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. febr. 17.

MAKRISZ Agamemnon szobrász M.D.K.

Rézdombormü a győri vasutállomás indulási oldalának hom
lokzatán / Győrt a vizek városát jelképezi/

Napló
Magyar N emzet 1962. szeptember 6.4.1.

Makrisz Agamemnon, szobrász MDK

Joliot-Curie mellszobrát készíti. Az alkotást Debrecenben az Akadémia Atommagkutató Intézetében állítják fel.

-: Hit 8.

NÉPSZABADSÁG

Bp. 1962. okt. 5.

Makrisz Agamemnon, szobrász M Dh

Szobrát a fenekelten tó helyén létesített parkban helyezik el.

–: Hír

6. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. máj. 5.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Makrisz Agamemnon-

KISALFÖLD
1962 AUG 8

— A HÓNAP KÖZEPÉN ÁLLÍTJÁK FEL Makrisz Agamemnon szobrászművész alkotását a győri vasútállomáson.

Makrisz Agamemnon
szobrán

M.D.Y.

Mauthausenii emlékmű
tervét állította ki.

Földes: Jegyzetek a IX. ről
Nők Lapja, 1962. május 12 - 8 lap

mdk.

Makrisz Agamemnon

Manthauseni emlékmű ferv.

(H.) Megnyílt a IX. Magyar Képzőművészeti Kiállítás

Ország-Világ 1962, 18.sz 6.l

Makrisz Agamemnon
szobrász

Méltatás – A Mauthauseni
csoportja hirdeti a fasizmus
elleni tudatos tiltakozást.

Aradi Nóra: Utak, zsákutcák, lehetőségek,
Művészet, 1974. április – 32 oldal.

Makrisz, Vilmos

MDK

Mai fejlődésünket tükrözik művei.

Bencze Gyula: A Magyar Képzőművészek Szövetsége Közgyűlése elé 8. l.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1963. febr. 13.

Makrisz Agamemnon szobrász

A Margit-szigeti művészsétányon áll szobra: Móricz Zsigmondról alkotott műve (repr.) és Medgyessy Ferenc portréja (repr.)

Ifjúsági Magazin, Budapest, 1974. ápr.

Makrisz Agamemnon
novellái

Mauthausen emlékmű
" (vázlat) (repr.)

Aradi Nóra: Utak, zsákutcák, lehetőségek
Művészet, 1974 április - 32 oldal.

Makrisz Agamemnon szobrászművész

a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a Magyar Népköztársaság kiváló művésze címmel tüntette ki, a Munkácsy-díjas művészt.

Hajdu-Bihari Napló, Debrecen, 1972. ápr. 1.

Makrisz Agamemnon

szobrászt tartja mesterének Szlávics László.

Romváry Ferenc: III. országos kisplasztikai biennálé, Pécs, 1971.

Makovitz Agamemnon

Munkácsy-díjas, érdemes sokoldalú művész a Magyar Népköztársaság Kiváló művésze címet kapta.

Népszabadság, 1972. ápr. 1.

Makrisz Agamemnon, szobrász

Kiváló művész.

↓

— : új kiváló és érdemes művésznek

1.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. márc. 31.

Makrin Agamemnon, szobrát

A Kiváló művész címet kapta.

— : Műveiket tüntették ki a Parlamentben

4.

Népszabadság, Bp. 1972. ápr. 1

Makrisz Agamemnon, szobrász

„Elmondta és bemutatta" (az útjáról hozott „kötegnyi jegyzete" segítségével:

↓

R. Gy.: Új utak a szovjet szobrászatban 13.

Népszabadság, B[illegible]. 1972. ápr.

Makrisz Agamemnon

a Magyar Néplosztásszerű Zivoló

művésze címet kapta

Magyar Nemzet 1972 április 1

4. old.

Maksisz Agamemnon
szobrász

Harcunk felszabadulásának 27. év-
fordulója alkalmából a Magyar Nép-
köztársaság kiváló művésze címet
kapta.

=: Kilinteteich

Művészet, 1972 Ápszlis - 9 oldal

1975. II. 15.
17.50 TV.
Művészeti Magazin

Makrisz Agamemnon szobrászművész

-A múlt hónapban kedves nézőink hírt adtunk arról, hogy megalakul a Nemzeti Galéria Művészeti Klubja. Hát azthiszem, hogy szép eredménnyel járt el és ahogy a jelentkezőket ismerjük és a tömeget, aki jelentkezett, hát nagyon hasznos és szép művészeti munkára lehet itt számitani. A szobor csarnokban vagyunk és éppen egy kicsit becsöppentünk a vendégek közé, akikkel a Galéria képzőművészeti csoportjából, a közm velődési osztály munkatársai foglalkoznak, hát élükön Anka Máriával. Tulajdonképpen én most elmondtam mindent, hogyha tudtam volna, hogy, hogy lenne. Tehát, hogy sikerült ez az egész, jelentkeztek sokan ?

-Sokan jelentkeztek az elmúlt tévé adásra, azok közül is vannak itt és a korábbi kis mag, akikkel kapcsolatban kerültünk a Ganz Mávag fiataljai vannak itt körünkben. Most ismerkednek a szobrokkal.

-Több óra van, ugye ?

-Hát foglalkozás.

-Foglalkozás igen.

-Nevezzük inkább foglalkozásnak. Bevezető előbást már tartottunk, a müvészetről beszélgettünk a gyerekekkel, most a szobrokkal ismerkednek. Dolgozó fiatalok, akiket munkájuk mellett a müvészet is érdekel és mi azért örülünk neki, mert nagyon fontosnak tartjuk ezt.

-Meg is ismerkedünk sorra velük. Mond mi a foglalkozásod ?

-Géplakatos vagyok.

-Géplakatos. Azelőtt járt kiállitásra, vagy tárlatokra ?

-Hát néha szoktam menni, hát szeretem, érdeklődöm ezek iránt.

-Itt azért sok mindent lehet majd látni.

-Sok mindent.

-Szabad Önt ?

-Szőke István vagyok, esztergályos a szakmám. Én is jártam kiállitásokra, de nem elég célszerüen. Most mi megkaptuk azt a lehetőséget, hogy itt a Máriáék segitaégével megértsük a müvészetet.

-Én nagyon remélem, de kérdezzenek mindent bátrabban. Makrisz Agamemnon alkotásánál, az eredeti Mauthausen-ben,

-Igen.

-Lévő emlékmü. Itt a másolata, kicsinyitett másolata látható, Rényi Katalin müvészettörténész beszélget épp a fiataloktól. Mit kérdezett meg, csak így távolról hallottam ?

-Az volt a téma, azt kérdeztük Katától, hogy a felemelt öklök most a gyözőknek, vagy a legyőzötteknek a jelképe, tehát legyőzték őket és ez egy bosszú, vagy győztek és az erő, hogy ez most minek a jelképe ?

-Felkiáltásban teljesedik ki a fasizmusnak a legyőzésével a hatalom és az erő, az ökölbe szoritott kezek szinte szimbólumként jelképezik.

-Érdekes, hogy a szobrokat válogatják itt és egy kis csoport, jólestét kivánok, egy kis csoport éppen a szobrok között van, méghozzá nem is akármilyen alkotások mellett, Tar István Szimbólum cimü müve azthiszem egy pályázatra készült és Nemeskéry Ernő ugyancsak a közmüvelődési osztály munkatársa kalauzolja Önöket és kinek a szobra, kinek a szobra ?

-Ez Ady Endrének a szobra.

-Ady Endrét ábrázolja.

-Igen.

-Igen, és ki készitette, kinek az alkotása ?

-Azt még nem tudják.

-Azt mág nem tudjuk.

-Azért álltak talán ide, mert ez tetszik legjobban, vagy ez mond valamit ?

-Tulajdonképpen nem a cimért és nem az alkotójáért, hanem magáért a szoborért nézzük ezt.

-Most ne haragudjon már, hát Adyt biztos olvasott, ugye ?

-Hát igen.

-Nem is egyszer, nem is kétszer.

-Igen.

-Hogy hat az Ön számára ez, ez az Ady megfogalmazás ?

-Hát,

-Vagy Önnek ?

-Ujszerü.

-Ujszerü igen.

-Hát egy kicsit újszerü, még ilyen beállitásban nem találkoztunk vele.

-És felismeri gondolatában legalább benne, vagy mozdulásában, vagy ?

-Igen azthiszem, hogy megfelel Ady.

-Mi felel meg benne az, hogy az arca Ady ?

-Gondolatvilága is, illetve hát egy bizonyos fokig a naturalizmusára jellemző az utolsó évének az utolsó korszakában készült.

-Érdekes a padmegoldás ?

-Igen érdekes, eddig én még szoborban ilyesmit nem láttam.

-Hát itt sok minden olysmivel találkoznak majd, amit még nem láttak. A következő hónapokban nyilván még elmélyültebben foglalkoznak itt mindennel.

-Hogyne, különböző programokat szervezünk a fiatalok számára, müvász találkozókat, filmvetitéseket, sétákat, épitészeti emlékekhez. Szivesen látjuk a Televiziót, látogassanak be a következő programokra is.

-Köszönöm szépen, egyrészt örömmel is kapcsolódunk bele, de most egy kis időre azért elbúcsúzunk a brigádtól annál is inkább, mert azthiszem helyesebb, hogyha egy kicsit megbarátkoznak mindennel ugye és majd néhány hónap múlva találkoznnk, akkor már nem tudnak olyat kérdezni, amire ne tudnának válaszolni a müvészettörténészek. Köszönöm szépen, érezzék magukat jól.

Makrisz Agamemnon, szobrász

[Kazincbarcika] új kórházának belső homlokzatára kerül Makrisz A. plasztikai kompozíciója.

—: Új képzőművészeti alkotások Borsodban 7.

Népszabadság, Bn. 1972 jan. 28.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 FEB 21

Hajdúbihari Napló

Makrisz Agamemnon szobrászművész

1971

Emlékművek a szovjet hősök tiszteletére

Hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére újabb emlékműveket, szobrokat állítanak a szovjet hősöknek Szolnok megyében. Tiszafüred Felszabadulás terére Makrisz Agamemnon szobrászművész impozáns alkotása kerül. Karcagon Somogyi Árpád szobrászművész alkotását állítják fel. Jászárokszállásra Szabó László formálja meg a község felszabadulását szimbolizáló alkotást. Jászladány községben a Dusa István tervező és Simon Ferenc szobrászművész által készített lemezplasztika hirdeti majd a szovjet katonák hőstetteit. Szovjet hősi emlékmű avatására kerül sor Tiszatenyőn is.

ságai tevékenységéről. Elöljáróban arról hallhattunk, hogy milyen feladatokat jelöltek meg 1974 januárjában, és ezekből mi valósult meg.

Az elnökség minden tagja részt vállalt a munkából, így a munkatervben meghatározott célkitűzéseket megvalósították. Egy elnökségi ülést Hajdúnánásra terveztek, azonban ez elmaradt és úgy határoztak, hogy ez év márciusában megtartják, amikoris elsősorban a hajdúnánási gondok, célkitűzések kerülnek napirendre.

A megyében 51 modellező

Makrisz Agamemnon

Felszabadulási emlékműve Pécsett látható (említve)

Műcsarnok kiállítás: „Köztulajdon 1945–1975." c.

Láttuk, hallottuk.

1975. febr. 9. Petőfi M.

Makrisz Agamemnon

a Műcsarnokban megnyílt a „Köztulajdon" c. kiállításon szerepel alkotása.

Munka, 1945. 3.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Makrisz Agamemnon
KÉPES ÚJSÁG
Budapest
1975 MÁR 22

Könyvjelző

1021

Gerevich Éva:

Makrisz Agamemnon három szobra

(Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata)

E kötet a Műelemzés című — máris oly népszerű — sorozatban jelent meg. Azzal a bevallott céllal, hogy a műalkotásokat közelebb hozza a műélvezőkhöz: a műélvezőket mintegy bevonja az alkotás folyamatába, részesévé tegyen bennünket a műalkotásnak. Vagyis, az azonosulást szorgalmazza és igyekszik teljessé tenni.

A hazánkban alkotó híres görög művész három szobrát — a Feleségem című portrét, a Mártírok című kilencalakos emlékművet és az Úszás című háromalakos kútkompozíciót — elemzi e kötet: Gerevich Éva ragyogó stílusú, élvezetesen érthető szövegével és a fotóművészeti értékű illusztrációk segítségével.

A fotók közül, kivált az Úszásról készültek, bár szépek, nem mindegyik segíti a kitűzött

célt. Kevéssé „áttekinthetők". Kevéssé „vizsgálhatók". Amire pedig, a műelemzés teljessége szempontjából, elsőrendű szükség volna ebben az esetben.

Remélhetőleg: e sorozat további — nagyon várt — köteteiben a fotók is éppoly markáns tökéletességgel és aktivitással vesznek majd részt a műelemzésben, mint a szöveg.

S. GY. F.

Kaposvár, 1919. január 24.

Mi a megértést keressük, és békességben akarunk dolgozni, de munkánknak gyümölcsét is élvezni akarjuk! Ezt üzeni a földesuraknak Dózsa György felszabadult népe.

*

Kaposvár, 1919. január 25.

Miniszter Úr! A föld népe háborog, a megcsalt milliók szeme előtt folyik az ország népe elleni merénylet. Mielőtt azonban a sistergő katlan kifutna, és a végpusztulás bekövetkezne, sürgős intézkedést kérünk: halállal kell büntetni azokat, akik ebben az országban perverz vágyakozással gyönyörködni akarnak az éhezők jajveszékelésében, akik emberhúsra akarnak vadászatot rendezni.

*

Kaposvár, 1919 április 12.

A közélelmezés számára nagyobb gabonamennyiséget kell biztosítanunk, hogy megmentsük a dolgozó milliókat egy bekövetkezendő éhségtől.

[illegible]st. A varázslói (u. p. Nemesvid) termelőszövetkezet cselédelvtársai panaszolják, hogy ők nem kapják a Világszabadságot. Kérem e lapot az elvtársaknak megküldeni.

*

Kaposvár, 1919. május 22.

Munkástanács — Geszti. Kedves elvtársak! Bizalmiférfiak aláírásával ellátott, azonnali értesítést küldjenek hozzám, hogy mi igaz abból, hogy a munkástanács elnöke az ottani plébánossal szemben meg nem engedett eszközzel él. Nevezett ugyanis nálam panaszt tett, és többek között azt írja, hogy a munkástanács elnöke nem engedi meg azt, hogy ő az állatai részére szükséges mindennapi takarmányt a mezőről hazahozhassa.

*

Kaposvár, 1919. június 13.

Kormányzótanács — Budapest. — A földmíves munkások között mind nagyobb az elégületlenség a szesztilalom miatt. A termelés biztosítása érdekében feltétlenül szükségesnek tartom, hogy a kaszálás,

Kapo

Peidl
posvárr
ciós vo
zászlóal
ban és
elnyoma
zászlóal
századá
megye [illegible] is [illegible]. Kérem a századot sürgősen visszarendeltetni.

*

Kaposvár, 1919. augusztus 3.

Peidl miniszterelnök — Budapest. Kormányzótanácsi (biztosi) állásomról lemondok. Kérem sürgősen az utódomról gondoskodni, hogy megbízatásomat az illetőnek átadhassam.

*

Kaposvár, 1919 szeptember elején.

Drága Erzsikém! Légy szíves legközelebb egy törülközőt beküldeni. Mit csinál a mama és Sanyika? Meg van engedve, hogy néha beírhattok néhány sort.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1975 FEB 22

Csongrádmegyei Hirlap

Makrisz Agamemnon szobrászművész

Újabb emlékművek hazánkban a szovjet hősöknek

1021

Hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére újabb emlékműveket, szobrokat állítanak a szovjet hősöknek. Tiszafüred Felszabadulás terére Makrisz Agamemnon szobrászművész impozáns alkotása kerül. Karcagon Somogyi Árpád Kossuth-díjas szobrászművész felszabadulási emlékművét állítják fel. Jászárokszállásra Szabó László szobrászművész formálja meg a község felszabadulását szimbolizáló alkotást. Jászladány községben Dusa István tervező és Simon Ferenc szobrászművész által készített lemezplasztika hirdeti majd a szovjet katonák hőstettét. A szovjet hősi emlékmű avatására kerül sor Tiszatenyőn is.

dását harcolók
a Tanácsköztá
Czibula Antal,
rektórium elnö
volt. A Tanácsk
verése utáni te
Horthy-korszak
egyre nehezebb
gedi jogászok
az állampolgár
valódi védelméért, a törvé-
nyesség megóvásáért már
csak a felszabadulás után
dolgozhattak, amikor az ügy
véd a szocialista igazságszol-
gáltatás nélkülözhetetlen té-
nyezőjévé vált.

Dr. Kárpáti László, a Ma-
gyar Jogász Szövetség nevé-
ben üdvözölte az ünnepi köz-

dunk megszüntetni.

— A dicséret hangján ke
gye üzemeiben működő szo
dokról, amelyek bebizonyítj
hatékonyabb „emelői és mo
munkaverseny-mozgalomna
élelmezésiparban 480 „sz
versenyző, illetve „szoc
nyert brigád működik.
Az élelmezésipari mu
bizonyítja, hogy lehet

(63. sd.)

Makrisz Agamemnon

nohránnűvész

„Mauthauseni emlékmű" -vénez 1961-es modellje látható Igor Szvetlov könyvén.

Aradi Nóra
ajánl.

Művészet
88/6

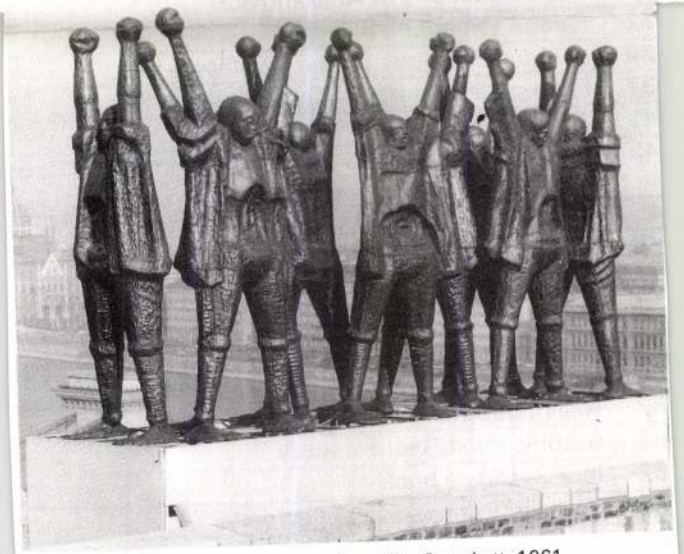

Makrisz Agamemnon: Mauthauseni-emlékmű, makett, 1961

32	Paraph (Nándor Szilvásy)
34	(Re)constructions (Enikő Szöllőssy) ◄
37	From cube to portrait (Gyula Gulyás) ◄
41	Torso whole (Ferenc Ficzek)
43	Spatial constructions and reed paintings (Tibor Nádler)
45	Golden age (Zsóka Tallián)
46	Picture series (Flórián Hajdú)
48	Jacob Jordaens: Satyr and the Peasant ◄
52	Painting for life (Frida Kahlo)
55	One and a half decades of the Marzotto-prize
57	Nails (Günther Uecker)
59	Graphic artist Béni Ferenczy
62	Igor Svetlov's book
64	Communications of the Lectorate
64	Contents

English translation too.

Makrisz Agamemnon

szobránművén

A leztovátus Közleményei az 1988-91
közterületi alkotásokról:
Szigetvár, Basa u Vízkás:
Zvinyi-emlékplantíka
vörösvézlemez
Műrénet 89/6

Makrisz Agamemnon

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1978 DEC 3
TÜKÖR
Budapest

1021

ÉLETMŰ-KIÁLLÍTÁS

A Nemzeti Galériában életmű-kiállítás nyílt Makrisz Agamemnon Kossuth-díjas szobrászművész alkotásaiból. A Görögországban született, s csaknem három évtizede hazánkban élő művész első nagy gyűjteményes tárlata régi mulasztást pótolva ad áttekintést a művész Magyarországon kiteljesedett életművéről. Képünkön: részlet a kiállításról.

Az Új Tükör Olvasószolgálata és a Vol
utazásaiban részt vevő előfizetőink bizo
ben, a Volántourist Vállalattól

10 százalékos kedve

zményes utak mellett egyéb — t
ntkezésüket szintén az Olv
küldhetik be. Célsze
kezés sorrendjé

Makrisz Agamemnon

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

szobrászművész.

NÉPÚJSÁG (TOLNA)

1980 NOV 16

1021

Fekvő nő

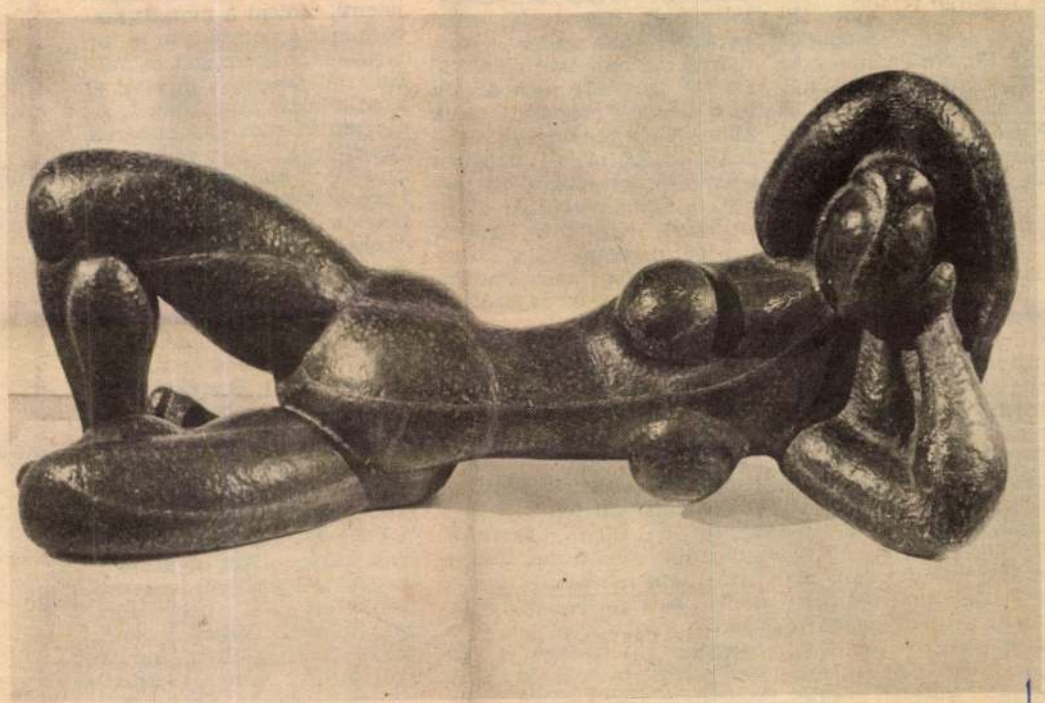

Makrisz Agamemnon szobra

rin kormányát hivatalo-
ugyan még nem ismerik
le már realitásnak tekin-
Realitásként veszik tudo-
ul a Népi Forradalmi Ta-
ot a nemzetközi szerve-
k — köztük az ENSZ se-
szervezetei, — amelyek-
népes szakértő csoportja
ödik Phnom Penhben. Az
tett szervezetek közül kü-
sen az ENSZ missziói és
JNICEF alakított ki kor-
kapcsolatot a Heng
rin kormánnyal.

közelmúltban New
kban Kurt Waldheim fő-
ir személyes különmeg-
ttja. Robert Jackson,
vezően nyilatkozott a Pol
rezsim hatalmának szét-
sa óta elért eredmények-

Hangsúlyozta, hogy
bodzsai látogatása során
városban és vidéken sze-
vesen győződött meg a
zet javulásáról. Elismerte
bbá, hogy a hivatalos
bodzsai kormány és az
Z misszió között jó az
ittműködés.

gyanígy nyilatkozik az el-
félévben Kambodzsában
nyugati polgári újságírók
megfigyelők többsége.
ilük is figyelmet érdemel
amerikai közéleti szemé-
g, Theodore Hesburg

lyesen akart meggyőződni ar
ról, mit jelent az ötmilli
kambodzsai számára a nem
zetközi segélyszervezetek tá
mogatása.

A kritikusan szemlélődő
Hesburg elismerően állapí
totta meg, hogy a fél évve
korábbi helyzethez viszo-
nyítva ma már van elegendő
rizs. A lakosság nem éhezik
és a vetőmag elégnek tűnik
ahhoz, hogy reményeket kelt-
sen a jövőre. Az új tanévben
egymillió gyermek vette ke-
zébe a tankönyvet, bár több-
ségüknek vagy újra kellett
kezdeni mindent, vagy osz-
tályt ismételni, mert Pol Pot
alatt elfelejtettek úgyszólván
mindent.

Ugyancsak a Népi Forra-
dalmi Tanács vezetésével el-
ért fejlődést méltatta a lon-
doni Observer egy közel-
múltban megjelent cikke. A
szerző két hetet töltött Kam-
bodzsában népe a lidércnyo-
másból lassan feltör a nap-
fényre". A cikk érzékeltetve
a Pol Pot rezsim pusztításai-
nak még mindenütt látható
fizikai nyomait és lelki hatá-
sát, azt hangsúlyozta: a kam-
bodzsaiakat mindennél job-
ban érdekli a béke és az el-
pusztított élet helyreállítása.
A kambodzsai népet segé-

reskedés szabadságát, a val-
lás szabadságát, a pihenés és
a szórakozás szabadságát. Az
életben maradt szakemberek,
visszatérve a városokba,
munkát kapnak és önbiza-
lommal telítve, készek és ké-
pesek a dolgukra. A mezőgaz-
dasági munkára elegendően
vannak. A márciusban kibo-
csátott nemzeti banjegyét, a
rielt, mindenütt elfogadják.
— A napfényre jutás után
18 hónappal — írta az Ob-
serves — a kambodzsaiak
többsége felszabadultan és
jókedvűen él.

A kritikusan szemlélődő
nyugati polgári újságírók
cikkei tanúvallomásokkal ér-
nek fel. Kérdés, hogy kormá-
nyuk tagjai mikor olvassák el
és veszik komolyan ezeket a
riportokat — a hamistanú-
zás helyett? Mikor ismerik
fel és el, hogy Heng Samrin
kormányát nem a vietnami
csapatok tartják hatalmon?

s. a.

Makrisz Agamemnon

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

szobrászművész

VAS NÉPE

1978 DEC 2

Makrisz Agamemnon kiállítása

1021

Makrisz Agamemnon Kossuth-díjas szobrászművész gyűjteményes kiállítása nyílt meg a Budavári Palota C épületében. Megnyitó beszédet Hubay Miklós író mondott.

(Molnár Edit felvétele)

—TFSE
képző—
Tanárké
Lab
—Videot
ba—Diós
naújvárc
Salgótar
talékcso
Aszt
13, Safra
Sakk
patbajno... Ifjúsági Művelődési Központ. — Úttörőház szakkörének fiú és leány egyéni minősítő versenye 15, Bagolyvár.

Teke: Munkahelyi szakmaközi szpartakiád megyei döntői (27 férfi, 8 női csapat), 9 óra, Építők tekecsarnoka.

VASÁRNAP

Asztalitenisz: városi úttörő olimpiai döntő 8.30, kámoni ált. isk.

Birkózás: 1978. évi ifjúsági második korcsoportos országos szabadfogású csapatbajnokság második napja 8.30, Kőszeg, Bersek J. isk.

Kosárlabda NB II. nyugat, férfiak: Sabaria—Szigetvár 11, Safrankó úti sportcsarnok. — *Női:* Tanárképző—Komló 10, Gyakorló isk. — *Nők:* Sabaria—Szigetvár 9.30, Safrankó úti sportcsarnok.

Labdarúgás NB II. nyugat: Répcelak—Sabaria 13.

Vívás: országos II. osztályú kardverseny 8, Zrínyi u. sportcsarnok.

Teke: munkahelyi szakmaközi szpartakiád megyei döntői, második nap 7.30, Építők tekecsarnoka.

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

A spanyol szabadságharcos
magyarok emlék-művét készíti.

– : Régi tervek, új szobrok 3.

ESTI HIRLAP Bp. 1960 febr. 24.

Makrisz Agamemnon

emlitve

Pogány, Ö. Gábor, A Magyar Nemzeti Galéria (vezető) 41. l.
Budapest 1965

Makrisz Agamemnon

„Moricz Zsigmond", XIV. ker Városliget Müvészsétány, 1952-ben állitották fel, 1 m magas mészkő mellszobor, 1,85 m magas mészkő talapzaton.

Gádor E.: Budapest szobrai, Budapest, 1955 41 f

Makrisz Agamemnon

Patrasban (Görögország) született 1913-ban. Az athéni képzőművészeti Főiskolán tanult. 1945-50 között Párizsban dolgozott.

Gádor E.: Budapest szobrai, Budapest, 1955. 41 l.

Makrisz Agamemnon

szobász

M.D.4

„Lenin" (repr.)

Mérésiet, 1969. február – 2 lap

Makrin Agamemnon, szobrán MDK

Elkészült a művész Szekszárdnak
készített szobra.

-: Sok új szobrot fejezték be a magyar képzőművé-
szek az ér első hónapjaiban

Népszabadság, kp. 1959. jún. 16. 8. l

Makrisz Agamemnon
szobrász

M.D.r.

„Portréi".

L. Aljosina: Szovjetlap birálata a moszkvai biennalen
Magyar Nemzet, 1959, ~~jan.~~ febr. 25.

4 l.

Makrisz Agamemnon, szobrasz MDK

A művész alkotását, egy Tanácsköztársaság-emlékművet állítanak fel szekszárdon a Béri Balogh Ádám Múzeum előtti téren.

Hír.

Népszabadság, Bp. 1959. ápr. 12. 12. l

Makrin Agamemnon, szobrász MDK

Megjelent a VII. M. képzőműv. kiállításon rendezett találkozón.

– Munkások és képzőművének találkozója a Műcsarnokban

Népszabadság, bp. 1959. apr. 29 8. l

Makrisz Agamemnon, szobrász MDk.

Kiállítása kerül M. A Tanácsköztársasági emlékműve bronzban kivitelezve.

—: Mázcius 27-én nyílik a VII. Magyar Képzőművészeti kiállítás

Népszabadság, Bp. 1959. márc. 11. 9. l

Makrisz Agamemnon
szobrász

M.D.K.

A Magyar Képzőművészek Szövetségének tagja

Megalakult a Magyar Képzőművészek Szövetsége
Magyar Nemzet, 1959. június 23 1 l.

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

Móricz Zsigmond gipsz

Beloiannis plakett "

Nücs.-Tav. tárl. a Nücs.-Can. Hősök tere.

1952 máj. 10-jun. 4. Jegyz. 14, 15. l.

MDK

Makris Agamemnon, szobrász.
Jelentős művel szerepel.

Fő: Képtár - Képzőművész. kiáll. - II. „A magy. katona a szabadságért." Sz.N.: Képzőm. k. 1951 X. 4 - 6. l.

Makrisz Agamemnon

Móricz Zsigmond mellszobrát szükkörű meghívásos pályázat után kapta a művész a megbízást a Fővárosi Tanácstól.

Gádor E.: Budapest szobrai, Budapest, 1955. 41 l.

Makrisz Agamemnon
szobrász

A.D.K.

Méltatás.

D. Fehér Zsuzsa: Utcák, terek – művészete, 1959 - ben.
Élet és Irodalom, 1960 febr. 12.

10 l

M.D.K.

Makrisz Agamemnon
szobrász

Renderte Schaár Erzsébet kiállítását

cl. m.: Schaár Erzsébet kiállítása. 4 l
Magyar Nemzet, 1960. jan. 23.

Makrisz Agamemnon, szobrán ! Dk.

A közgyűlés a választmányba választotta.

–: Megalakult a Magyar Képzőművészek Szövetsége

Népszabadság, Bp. 1959. jún. 23. 8. l

1021

1974.X.15. 19,30 N. /11/ - 4

Tv-híradó

- A fölszabadulási ünnepsége

[illegible] a mult évbenelkő

solta többek között, hogy a [illegible]

[illegible] épüljön fel ez a

fejező uj [illegible] Kost

ki és Makri[illegible]

György épitése [illegible]

zetét ugy alakitják [illegible]

esetleg szabadtéri előadás

egyalósitás során kiderült,

[illegible]lhivással fordultunk

[illegible] üzemi közös

[illegible]elyek

Makrion agrimennon

[illegible]

Makrisz Agamemnon szobrászművész

Szabadtéri szoborkiállítás nyílt hétfőn Salgótarjánban, melyen szerepelnek művei.

Északmagyarország, 1974. aug. 6,

Makrisz Agamemnon szobrászművész

Salgótarján főterén aug.-ban negyedik alkalommal rendezték meg a szabadtéri szoborkiállítást, — melyen szerepelt a művész alkotása.

Ablonczy László: Tárlat a főtéren.
Magyar Hírlap, 1974. szept. 27.

Makrisz Agamemnon szobrászművész

Makrisz Agamemnon szobrászművész
Jánossy György építésszel hétméteres
bronzlánggal szimbolizálják Pé-
csett harminc esztendős vezérszám-
kat.

Szőke Sándor: Köstéri kincsek.
Magyarország, Budapest, 1975. jan. 19.

Makrin Agamemnon, szobrán

L.: Martyn Ferenc

Rózsa Gy.: Szobrának ... Ny.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. [illegible] 20.

Makrisz Agamemnon

A klasszikus hagyományokon túl-
lépő új formák megvalósulása
a művész „Mauthauseni emlékmű"-
be és a Budapesti Pártbizottság épü-
leteinek falára készített vörös mázvány
dombormű.

Szekágyi Péter: Szovjet körkép az magyar . . .
Művészet, 1975. október - 40 oldal.

Makrisz Agamemnon

Kerényi Jenő, Domanovszky Endre, Somogyi József Makrisz Agamemnon, Barcsay Jenő, Bernáth Aurél, Varga Imre, Kondor Béla, Hincz Gyula, Vilt Tibor, Kiss István, Segesdi György művészeket sorolja fel Vadas József, s hivatkozik az 1948-ban,-a Művészek Szabad Szakszervezetében-rendezett: "Közösségi művészet felé" c. kiállításra, s ugyanakkor minden művész munkájával kapcsolatban felteszi a kérdést: elég volt-e megállapitani Mauthauseni mártir emlékművéről, "hogy a szocialista szobrászatnak csak előnyére válik -az alkotót és nézőt is gondolkodásra késztető- elvontabb kifejezési forma.

Makrisz Agamemnon

Élet és Irodalom, Bp, 1975. febr. 15.
XIX. évf. 7. sz. 13. lap.

Maksisi Agamemnon

1975. máj. 10-én Kispesten, a Nagy-Balogh János kiállítóte-
semben Maksisi Zizivel közös kiállítása nyílt.

Népszava, 1975. máj. 11. 103. évf. 109sz. 12p.

Maksim Agamemnon (szobrász)

A Műcsarnokban 1975. máj-ban rendezett jubileumi kiállításon részt vett.

Nápszava, 1975. máj. 4. 103. ev. 103 sz. 8p.

Makrisz Agamemnon

szobrát avatták fel Tiszafüreden.

Magyar Hirlap 1975 52/8

Makrisz Agamemnon

Makrisz Agamemnon és Makrisz Lizi kiállítása nyílt meg a Nagy-Balogh János kiállítóteremben (Rpest.)

Magyar Hírlap, 1945. máj. 11.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 APR 2
SZÖVETKEZET
Budapest

Makrisz Agamemnon
1021 Munkácsy-díjas szobrászművész

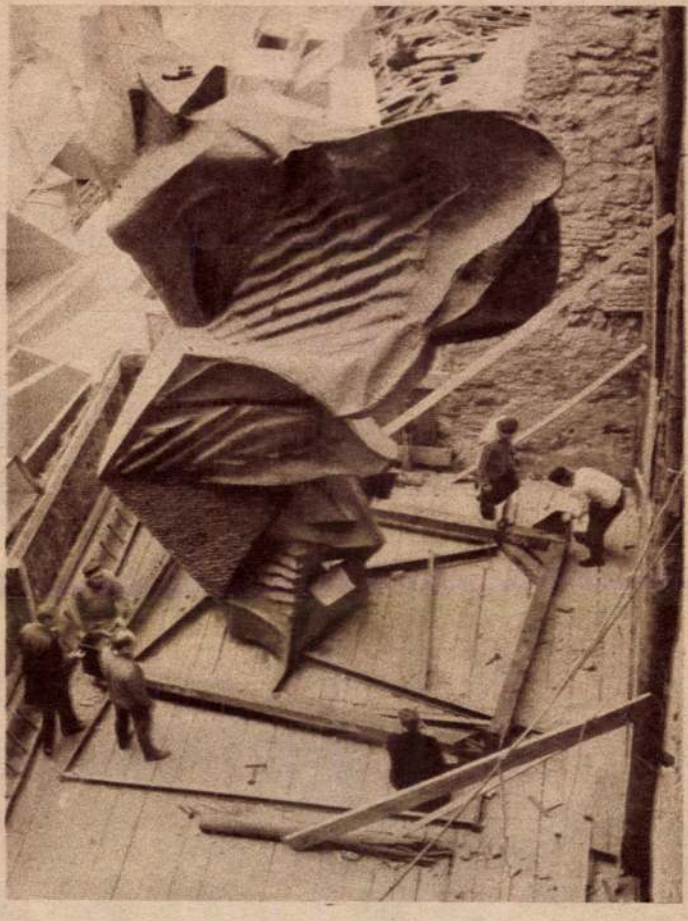

Felszabadulási emlékmű Pécsett

A Magyarországon működő kiváló Munkácsy-díjas görög szobrász, Makrisz Agamemnon és Jánossy György építőművész közös alkotása ékesíti majd áprilistól a Mecsek lejtőjén, Pécs városát. Ez a szobor lapunk megjelenésekor már a megyeszékhely új felszabadulási emlékműve

Makrisz Agamemnon szobrászművésznő

A művésznő az új generációhoz tartozik, aki a világ haladó eszméit kőbeli szilárd anyagba.

Soós Magda: Képzőművészetünkről.
Magyar Hírek, 1975. jan. 4. 2. old.

Makrisz Agamemnon

nohránműrén

„Műrének az üzemekben."
Kiállítás a Nemzeti Galériában.

Tasnádi Attila
ám

Népmara
1980 dec. 12.

Kovin Agamemnon

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Makrisz Agamemnon

PETŐFI NÉPE
1978 NOV 29

1021

Makrisz Agamemnon kiállítása

● Makrisz Agamemnon Kossuth-díjas szobrászművész gyűjteményes kiállítása nyílt meg a Budavári Palota C épületében. Megnyitó beszédet Hubay Miklós író mondott. (MTI-fotó: Molnár Edit felvétele)

mokat és adatokat) gyű
sze, amelyeket a számító
ponti egységének fel kel
nia, vagy azokat halmo
amelyek a számítógép m
nek, a program feldolg
az eredményeképpen ke
Ezek a tárak. Más
nemcsak tárolják ezeket
tokat, hanem sokféle —
alakító, adattovábbító,
dező — műveletet is el
nek rajtuk, illetve velü

A központi egységnek három fő része van: a tár (memória, és emlékező egység), a számoló-logikai mű és vezérlőmű. A memória, az emlékező egység arra szolgál, hogy tárolja mind a programot, mind azokat az adatokat, amelyeken a programot végre kell hajtani, továbbá azokat az adatokat is, amelyek „menet közben" a program műveleteinek a végrehajtása során állnak elő, és „ideiglenes" jellegűek. Magukat a számolási és logikai műveleteket az aritmetikai egység végzi el. A vezérlőegység biztosítja az egész gép összehangolt működését: gondoskodik arról, hogy a programban közölt utasításokat megfelelő sorrendben hajtsa végre az aritmetikai egység, hogy az emlékező egység mindig a program éppen soron levő utasítását, illetve azo-

● **Mágneslemezes memóriakazetta.**

tást végre kell hajtani, az aritmetikai egység viszont küldje vissza a memóriának a számolási és logikai műveletek végrehajtása eredményeként kapott adatokat, a memória pedig a megfelelő „címen" tárolja azokat.

A számítógép működéséhez a szükséges adatokat különböző berendezéseken, mágnesszalagokon, -lemezen, -dobon, vagy -kártyán tárolják, amelyek hasonló elven működnek, mint a magnetofonszalag. A mágneslemezes tár a gramofonlemezhez hasonló, de nincsenek rajta a hangbarázdák, ehelyett mágnese-

AJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPÚJSÁG
Eger
1978 NOV 30

Makrisz Agamemnon kiállítása

Makrisz Agamemnon Kossuth-díjas szobrászművész gyűjteményes kiállítása nyílt meg a Budavári Palota C épületében. Megnyitó beszédet Hubay Miklós író mondott.
(MTI fotó — Molnár Edit felv. — KS)

Válaszolunk

III. Istencsapás? Nem, feloldható ellentmondás

Heves megye egyik üzemének vezetője panaszkodott, hogy a nagy költséggel épült gyár drágán vásárolt gépeihez nincs elegendő forgácsoló szakember és jól képzett beállítólakatos. Többször hirdették az újságban, hogy esztergályosokat, köszörűsöket, marósokat, műszerészeket és géplakatosokat felvesznek. Akik beválnak és egy év után is a vállalatnál maradnak, azoknak lakást adnak, műszakpótlékot fizetnek és saját autóbuszokkal szállítják a munkásokat. De az utóbbi időben alig néhány munkást tudtak szerezni, ez már valóságos istencsapás, mondta az igazgató.

Képezni és megtartani

A jelenlegi munkaerőhiány valóban istencsapása lenne? De akkor mivel magyarázhatjuk, hogy megyénkben évente több száz munkaképes nő nem tud elhelyezkedni alig érvényesül az a rendelkezés, hogy gépi forgácsolónak fele-fele arányban kell leányokat és fiúkat felvenni, üvegcsiszolónak csak lányokat oktassanak.

Mi akadálya lenne annak, hogy a tv-, rádió-, magnó-, irodagép-műszerészek többsége minél előbb nő legyen? Diódák, félvezetők, integrált áramkörök és a különböző híradástechnikai termékek gyártása, szerelése nem fizikai erőt, hanem nagy figyelmet, pontosságot, kézügyességet igényel. Számtalan vizsgálat és gyakorlati tapasztalatok bizonyítják, hogy ilyen munkára a nők legalább annyira alkalmasak, mint a férfiak. A szolgáltatásban és a nem termelő ágazatokban egyre növekszik a munkaerőigény. A mostaninál sokkal több nő dolgozhat, főleg, ha megfelelő szakképzettséget és gyakorlatot szereznek. És főleg több nő dolgozhat, ha anyagilag, erkölcsileg jobban megbecsülik munkájukat.

A szülői, az iskolai nevelással kezdődjék, a pályaválasztással folytatódjék, hogy mit jelent munkásnak lenni. Az üzemekben váljék mindennapos gyakorlattá, hogy szocialista társadalmunk vezető osztálya a munkásosztály. Azért, hogy a munkásosztály vezető szerepe és társadalmi befolyása erősödjék, szükséges, hogy a munkások, a munkásnők politikai felkészültsége, általános és szakmai műveltsége növekedjék. Emelkedjék a magasabb műveltségű munkások száma, miközben új igények és új képességek fejlődnek, amelyek elősegítik mind több munkás aktív részvételét a termelési folyamatok irányításában, a közéletben és a közügyek intézésében — így fogalmazza meg a követelményeket a párt programnyilatkozata.

Szüleiktől többre vigyék

Természetes és jogos igény

Makrisz Agamemnon

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

kohánnyíró

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

1978 NOV 30

1021

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész gyűjteményes kiállítása nyílt meg a Budavári Palota C-épületében
(MTI Fotó: Molnár Edit felvétele — KS)

Felnőtteknek nyitva:
11 órától 19 óráig
Gyermekeknek nyitva:
13 órától 17.30 óráig
Zenei részleg nyitva:
13 órától 18 óráig

Veiinszky László Városi Könyvtár

Nyitva: 14 órától 19 óráig

FIÓKKÖNYVTÁRAK

Mészöly Géza utcai

Nyitva: 13 órától 19 óráig

Zsolt utcai

Nyitva: 13 órától 19 óráig

Építők Pintér Károly Művelődési Háza, Hírlapolvasó

Nyitva: 14 órától 18 óráig

Ikarus Gárdonyi Géza Művelődési Ház Könyvtára

Felnőtteknek nyitva:
10 órától 15 óráig

y utca 5. szám alatt
óráig. telefon: 11-456.
g. telefon: 14-356.

utca 2. szám alatt.

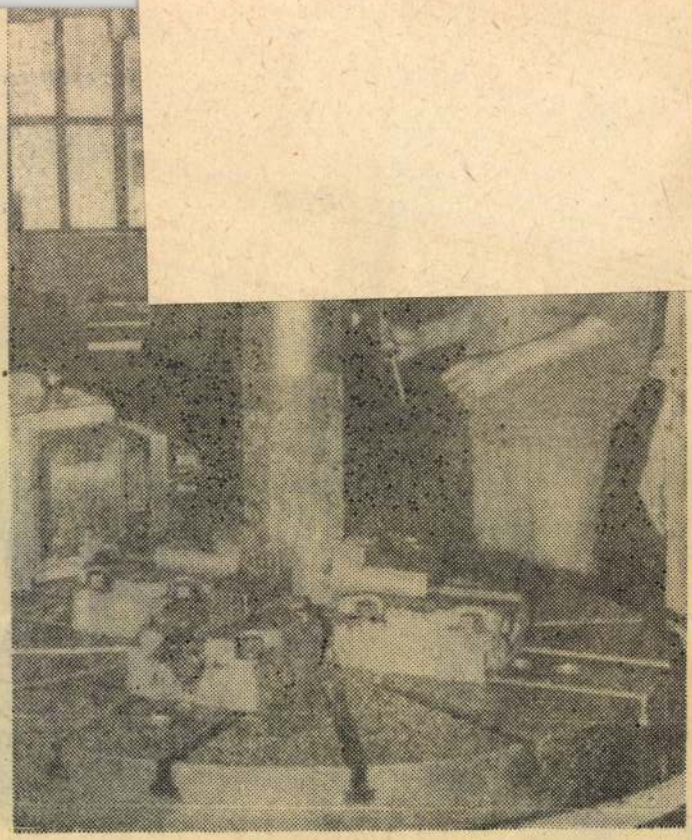

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Komárom m. Dolgozók Lapja

~~Szathmáry István~~

1968 JUN 30

Makrisz A.

1021

DOLGOZÓK LAPJA

Lelke van a kőnek...

Különös, szép munkát végeznek a Képzőművészeti Kivitelező Vállalat süttői telepén. A szobrász- és építőművészek alkotásaihoz itt készítik elő a kötőmböket, a lakótelepekhez díszkutakat, emléktáblákat „gyártanak".

A telep vezetőjével, Szakmáry Istvánnal beszélgetünk. Szavaiból kibontakozik a kőszobrászat szépsége, a kőbányász és a kő meghitt, szinte emberiesedett viszonya.

— Süttő a magyarországi kőszobrászat egyik bölcsője.. — kezdi a beszélgetést Szakmáry István. — Majd az egész falu kőbányász ősöktől származik. A Süttő környékén bányászott kő — elsősorban a vörösmárvány — könnyen feldolgozható, ha jól megfaragják, akkor életre kel...

— Milyen kövekkel dolgoznak a süttőin kívül?

— Sokfélével. Carrarai fehér márvánnyal, a hazai kövek majd mindegyikével. Szerintem legjobb a ruskicai márvány. Ebből évente 18—20 köbmétert dolgozunk fel fehér és fekete színárnyalatokban. Használunk még bolgár és szovjet márványt is. Természetesen legnagyobb mennyiségben süttői vörösmárványt dolgozunk fel, évente 150 köbmétert.

— Milyen alkotások készülnek itt a telepen?

— Feladatunk a szobrászművészek által tervezett alkotásokhoz az alapot, talpazatot elkészíteni, és díszkutakat, emléktáblákat is faragunk.

— Amerre járunk, mindenütt felismerjük munkánk nyomát... Egyik emlékezetes művünk volt a Mauthausenben felállított, a Magyarországon élő görög szobrászművész, Makrisz Agamemnon bronz figurális alkotásához készített talpazat. A monumentális műhöz 60 köbméter követ használtunk fel...

— Úgy tudom, sok szobrászművészeti alkotás elkészítésében vettek részt...

— Sorolni is nehéz... A múlt évben Pátzai Pál Debrecenben felállított felszabadulási emlékművéhez készítettünk alapot, majd Kisfaludi Stróbl Zsigmondnak az Egerbe került „Végvári vitézek" kompozícióján dolgoztunk..

— Díszkutak?

— Szeretettel készítjük ezeket is. Sajnos, már nem divat a monumentális, kompozíciós díszkút. Pedig, nagyon széppé varázsolja a lakótelepeket... Mi készítettük a margitszigeti szökőkutat is Legutóbb Boda Gábor szobrász tervei alapján a MOM-ba került a kútunk, majd Szöllősi Endrének egy figurális alkotását készítettük el a budapesti Vízmű fennállásának 50. évfordulójára.

— Megyénkben hová kerültek az alkotásaik?

— Sajnos, kevés szobor van megyénkben. Újabban már több megrendelés érkezik.. Tokodra került egy bányász szobor, jelenleg Tatabányán felállítandó Ságvári Endre kompozícióhoz készítünk talpazatot. Szép lesz a szobor, Németh Mihály alkotása biztosan tetszeni fog Tatabányán. Érdekes, szép alkotásnak ígérkezik a komáromi ifjúsági parkban felállításra váró Pándi Kiss János tervezte figurális csoport kompozíciója is... Jelenleg ezen dolgozunk...

— Amint beszélgettünk róla, Süttő a megyei kőművészet bölcsője. Mégis, nincs a községben olyan alkotás, ami szimbolizálná ezt a múltat...

— Sajnos, ez így igaz. Pedig mi, kőszobrászok szívesen segítenénk...

— Ön, aki életét a szobrok között, műalkotások között töltötte, nem akart szobrász lenni?

— Nehéz válaszolnom erre... Fiatal koromban pénzt kellett keresnem. Hatan voltunk testvérek, apám korán meghalt... Azért vannak Süttőről származó szobrászok is. Holdampf Dezső már szép nevet szerzett magának...

— Milyen alkotásokat készítenek szívesen?

— Mindent, ami szép. Egyaránt dolgozunk Kisfaludi Stróblnak, és Segesdinek is... Például a Dolgozók Lapjában folyó Segesdi-vita tárgyát képező Anyaság — nálunk készült... Nekünk tetszett... Nagyon tetszett a siófoki Borsos Miklós alkotta „Napozó Istennő" — is... Ahányszor tehetem, megnézem... Szeretjük a fiatal művészek alkotásait... erő van bennük..

— Mennyiben változik a kőszobrász munkája?

— Ma már a kézi szobrászat kihalóban van. Inkább a gépi megmunkálás tör előre.

— Miben látja munkájának értékét...?

— Munkánkban az a szép, hogy örömet, élményt adunk az embereknek. Az a szépség, ami a kezünk nyomán fakad, időtlen időkig értéke marad az emberiségnek..

Cs. Nagy Lajos

PIHENŐBEN

- nyáron

ják házhoz a tüzelőt, máshol a termelőszövetkezetek vállalták ezt a feladatot. Az AKÖV ellenőrei rendszeresen ellenőrzik a szállító gépkocsikat, az esetleges visszaéléseket szigorúan megbüntetik.

Nyár van, de nem árt már a télre gondolni. Az előrelátó emberek, ha idejében vásárolnak tüzelőt, megakadályozhatják a téli zavarokat, késedelmeket.

Az éle

Látom az ablakból, ah kétkilós vekniket Ponyva takarja a ponyva alá látok in száz kenyérből álló rakomá valaki záros bakanccsal a pos.

Szóvá is tették valamel lesztve szállítják a teherko ret; dobálják, túrják, lapát nul tették szóvá, hiszen ez nyér: visszaküldték az üz négy napig száradt a polc maradt, és valószínűleg mányként hasznosítják. Ni vel nagyobb rangja, mi marharépának, a konyhai Mindezt értem, sőt meg látványt mégsem tudom m fogalmi világomban ez a s fejezhetetlenül többet jelen ilyen nevű tápanyag, mely vegyészek kalória-értéke, s ma, élvezhetősége szerint os környezetben nőttem föl, ah sének ez volt a neve: élet tet", „hordják az életet" élet, többször hallottam mint eredeti jelentésében. szonkilenc őszén — egy n gazdasági év után, amikor minden kifagyott — nyolc hozott haza a nagyapám, szedte föl. „Egy kalász egy

Régen volt. Rég elkerülte nyezetből.

És nem először veszem ész zom az első oldalra nyomuló híreket — természetesen eszü vőre is. Péter-Pál, kötelező v a kombájn, cseng a kasza, le igen, ezek mind fontos dolgo vannak, akik csinálják. Vala megpróbáltak ezek a hetek, met is. Minden számba vehet tájt következett az esztendő próbatevő hónapja.

S itt olyasvalamit érzek, an érezhetett, amikor letekintett fedélzetéről a gépház poklába tőkre. Valamiféle lelkiisme lét alakítja a tudatot" — s igazság. Észre sem vesszük máris átalakította tegnapi ellenkező reményekkel vizs mint apáink és valamennyi hétvégi kirándulást elmosó hatnak, nem hiányzik nekün vaszi-nyári kéktiszta égről. V hiányozzék, olyan nagy aszá idei.

Az aratásról már olvasm eszembe először. igen, néme rint a kézi aratás a legnehez ka, napi öt-hatezer kalóriát

MDK

Makrin Agamemnon, nobrász

A spanyol szabadságharcban
résztvett magyar csoport
emlékművén dolgozik.

– : Mi és restaurált nobrok, emlékművek
Budapesten 8

Népszabadság, Bp. 1968 nov. 13

MDK

Makrisz Agamemnon

Bartók Béla, ólom

11. M. Képzőm. kiáll. Műcs. 1968.

Makrisz Agamemnon

A spanyol nabadságharc emlékére szobrot tenít, melyet a Honvédelmi Minintérium előtti téren áhítanak fel

N.N.: Régi tervek, új szobrok

Esti Hirlap 1969 II. 24

Makrisz Agamemnon

A spanyol nabadságharcosok emlékművét a Honvédelmi Minint. előtt állítják fel

N.N.: A főváros életéből

Budapest 1969, 42 old

Makrisz Agamemnon

A Fiatalok studiójra kiáhitásáért rendezéséért Nívó díjat kapott

N.N.: Nívó díjak

Csongrád megyei Hirlap 1969 V.2

Marris Agamemnon

pályázaton nyerte el a spanyol nemzet-
közi brigád emlékmű elkészítésére
szóló megbízást.

Magyar Nemzet 1968. febr. 15. 4.o.

MDK

Makrin Agamemnon, szobrát

A Stúdió 58-68 közötti

főrendezője.

—: A naturalizmustól az op-artig 7

Népszabadság Bp. 1968. dec. 21

Makrisz Agamemnon

Felvonulók c. műve (ember)

Került a Nemzeti Galériába 1968-ban

Tamás Kenyhést: Muzeumaink új szerzeményei

Néprava 1969 I. 9.

Makrisz Agamemnon

Fürdőzők c. szobrát Kecskeméten állítják fel.

Magyar Nemzet 1968. ápr. 9. 4.o.

Makkisi Agamemnon

Egy szobra

a Lakatos úti lakótelepre kerül

Magyar Hírlap 1968 X. 10

Makrisi Agamemnon

Egy szobra a Lakatos úti
lakótelepre kerül

Esti Hirlap 1968 X. 9.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Makrisz Agamemnon

MAGYAR HIRLAP

1970 APR 4

▲ SZOBROT ÁLLÍTANAK LENINNEK EGERBEN: a monumentális emlékmű elkészítésével Makrisz Agamemnon szobrászművészt bízták meg. Lenin születésének 100. évfordulóján, 1970 áprilisában avatják fel az öt méter magas szobrot, a Gárdonyi téren.

Makrisz Agamemnon szobrász

Résztvett a Március 15. tér
terv pályázatán

N.N.: Legyen nyilvános vita a
Március 15. tér rendezéséről

Magyar Nemzet 1969 III. 15

Makrisz Agamemnon: Lenin — Lénine — Ленин

MŰVÉSZET
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MŰVÉSZET

A MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGÉNEK FOLYÓIRATA
1969. FEBRUÁR X. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

Makrin Agamemnon

Buchenwald (nabod, kapró)

Korbács 1963 IV n. hátsó borítólap

MDK

Makvisz Agamemnon, szobrász

Szerepel a Várpalotában lévő

tárlaton.

Rózsa Gyula: „Nagyobb igaza sohse volt népnek" 8

Népszabadság Bp. 1957. okt. 14.

Makrisz Agamemnon szobrászmüvész

A Magyar Népköztársaság kiváló müvésze cimet kapta az 1972 év müvészeti dijasai között.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. ápr. 1.
XVI. évf. 14. sz. 4. lap.

Makusz Agamemnon

szobrász

A legpregnánsabb realista alkotá
sok egyike Makúsz Agamemnon
mauthausenei emlékműve, a
Kolumbusz utcai domborműve
és portréi, Kerényi-Gönhány sírcsilele.

Láncz Sándor: Van-e modern realista . . .

Művészet, 1971. december - 6.oldal

Makrisz Agamemnon

„Vlčí leány" a szobra
Füzesabonyba Zenit

Nápszava 1973 február 2
Zsold.

Makrin Agamemnon

Mäitsemaleke emalitoe

Kritika 1971 oktober
19. old.

Makrisz Agamemnon
nobrán

"Spanyol partizánok emlékműve" (repro)

Vadas József: Spanyol partizánok emlékműve
Művészet, 1972. december - 18 oldal.

Mabrics Agamemnon
szobrán

Mabrics Agamemnon „Spanyol partizánok emlékműve" a Honvédelmi Minisztérium mögötti kispark-ban van elhelyezve.

Vadas József: Spanyol partizánok emlékműve.
MŰVÉSZET, 1972.december - 18.oldal

Makrisz Agamemnon

Szobrász mauthausenni emlékműve

Németh Lajos: Gondolatok a X. Magy. Képzőm.-i Kiállításról

Kritika 1965 11 sz.

48. l.

Martin Agamemnon

Sokrón mentheurin calibrative

Nouvelle Leçon: Gonalakot a X. Vergy. Kérésan
Kiállítvánd

Kritika 1965 7 Im.

H.L.

Makrin Agamemnon zakrčen
Čzehmagazovný 1958 ort. 5.–

5 olvzl.–

Makrisz Agamemnon

Szobrász domborműve

Aradi Nóra: Húsz év képzőművészetéről

Kritika 1965 4n. 15 l.

Makrisz Agamemnon szobrász M.D.K.

3 méter magas vörösrézlemez szoborkompoziciója , amelynek 5 alakja a munkás-parasztt-értelmiségi összefogást ábrázolja a miskolci SZOT székház főbejárata elé kerül

V.. .: Készülő uj szobrainkról

Napló 1965. aug. 10.

Makrisz Agamemnon szobrász M.D.K.

Müve a Szazados uti müvésztelep jubiláris kiállitásán

Mártir-emlékmü

/ maros/ Töprengés tárl ter

Kisalföld 1965. febr. 6.

Makrisz Agamemnon szobrász M.D.K.

A Százas uti Müvésztelep tagja

Szocialista Müvészetért 1965. febr.

Makrisz Agamemnon

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

Makrisz Agamemnon szobrászművész a miskolci SZOT-székház részére befejezte nagyméretű, monumentális hatású lemezdomborítású szobrát.

Makrisz Agamemnon

Vörösvézlemes háromalakos szoborkompozícióját a miskolci SzOT-székház előtt állítják fel.

Nógrád 1965. aug. 15.

AGAPIESCU Victor

M. D. K.

Nagybányan a Szépmüvészeti Iskola tagj

1928.

Réti · Nagybánya ... Bp. 1954. 339. l.

Makrisz Agamemnon

"Az elmult évfolyamban közölt müvészek munkáiból" rendezett kiállitást a siófoki városi-járási Müvelődési Központban a Müvészet c. folyóirat. Vadas József: "Müvészet a Müvészetben"c. tárlatról beszámolva felsorolja a résztvevő müvészeket és ismerteti müveiket: Borsos Miklós, Czóbel Béla, Deim Pál, Gádor István, Gecser Lujza, Gyurcsek Ferenc, Kátai Mihály, Kiss Nagy András, Kő Pál, Makrisz Agamemnon, Molnár Gabriella, Pálfy Gusztáv, Raszler Károly, Somogyi Győző, Somogyi József, Vigh Tamás.
Vadas József fenti cimü kritikáját lásd: Vigh Tamás nevénél!

Élet és Irodalom, Bp. 1976. juli. 24. XX. évf. 3o. sz. 12. lap.

Makvisz Agamemnon, szobrászművész Kecskeméten látható a művész alkotása „Fürdőzők" c. melyet három nőalakkal jelképez (említve) a mű a modern uszoda előtti téren áll.

Bors Edit: Szobrok a hírös városban.
Pesti Műsor, 1977. jan. 5.

Makrisz Agamemnon, szobrász
Szegeden látható a művész „Sellő"
c. alkotása. (említve)

Tandi Lajos: Szobrok 100 év mérlegén.
Dél-Magyarország, 1976. dec. 10.

SAJTOFIGYELO
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Makrisz Agamemnon,

DOLGOZÓK LAPJA

Munkácsy-díjas szobrászművész

1976 NOV 2 3

1021

Makrisz Agamemnon Munkácsy-díjas szobrászművész szökőkutat készít. A vörösréz lemezekből domborított figurális kút hamarosan a Moszkva tér disze lesz. Képünkön: a művész a szobor makettjével

tartalmas program

Az 5-ös szá
szakmunkásk
iskolában

Megyénk testvérterü
merten a Szovjetur
lajtermelő bázisa. Az itt la-
ók ma is büszkén emlegetik,
ogy a Nagy Októberi Forra-
alom után Lenin külön kéré-
re és nevére címezve, soron
ívül egy vonatszerelvény ola-
at küldtek a pétervári mun-
ásoknak, s a küldeményt
aga Lenin osztotta el oda,
hol az a legjobban kellett. A
secsen-Ingus Köztársaság
lajipara azóta is többször ka-
ott magas állami kitüntetést.
z ipar ilyen szinten tartását
s továbbfejlesztését is szol-
álja a grozniji 5-ös számú
ari szakiskola, ahol az olaj-
ari gépek gyártását, szerelé-
ét tanulják az ország minden
észéből verbúválódó fiúk. A
óvárosban olajipari egyetem
működik, ahol mérnököket

vezetők tervszerű, tudatos munkájáról, tanulási készségéről, illetve a magyarok iránti szeretetükről ejtenek néhány szót.

A Csecsen-Ingus ASZSZK-ban járt eddigi delegációk tagjai a hiteles tanúk arra, hogy ebben a gyárban mindenkit a legmelegebb szeretettel fogadnak. *Sz. N. Perepecsajev* igazgatóval az élen az üzemben működő politikai, gazdasági vezetők, szakmunkások és technikusok a legkészségesebben adnak tájékoztatást, mutatják be a gyár tevékenységét, de egyben kíváncsian kérdezik: ezt, vagy azt, hogyan csinálják Magyarországon? Joggal büszkék sa-

TÁRLAT A VÁCI MŰVELŐDÉSI KÖZPONTBAN

Makrisz Agamemnon, szobrászművész

Makrisz Agamemnon szobrai

Tegnap délután a váci Madách Imre művelődési központ galériájában nagyszámú érdeklődő jelenlétében megnyílt *Makrisz Agamemnon* Munkácsy-díjas, érdemes művész kiállítása. Részt vett a megnyitón *dr. Csicsay Iván*, a Pest megyei Tanács elnökhelyettese is.

A kiállítást *Barát Endre*, az MSZMP váci járási bizottságának első titkára, országgyűlési képviselő nyitotta meg. Meleg szeretettel köszöntötte a megnyitón *jelenlevő* görög származású szobrászművészt, aki 1950-ben telepedett le Magyarországon.

A kiállítást a Szabadfoglalkozású Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége pártszervezetével kötött szocialista szerződés alapján rendezték meg.

IGEN JÓ ÖTLET, hogy bemutatják Makrisz Agamemnon szobrait Vácott, hiszen hamarosan felavatják a pokol-szigeti révátkelő szoborművét, mely szintén az ő alkotása. Így a közönség már előre megismerkedhet plasztikai elképzeléseivel, mely a leendő kapcsolatot kezdeményezi emlékmű és a váci ember között.

Makrisz Agamemnon 1913-ban született a görögországi Patraszban. Athénban végezte el a képzőművészeti főiskolát, 1945-ben Párizsba emigrált, 1950-től él hazánkban. A *görög csapat* egyik tagja, hiszen Magyarországon mellette *Makrisz Zizi* és *Papachristos Andreas* is Hellász üzenetét formálja nekünk és a nagyvilágnak. Budapest és Szentendre ezzel a szolidáris lelkülettel, Párizshoz hasonlóan, az üldözött emberi gondolat fogadóközpontja lett. Párizs a századfordulón, mi a jelenlegi évtizedekben.

SZENVEDÉLYES lobogással formálja műveit, *igazi görög és nemzetközi lélek.* Szobraiban heves temperamentum izzik, melyet nem a meggondolás, hanem értelem kormányoz. Minden érdekli, a világ tüzes szigeteit alakítja szoborrá, melyek hamvadhatatlanul égnek az időben. Ezzel a harcos hitvallással ábrázolta *Lenin* csupa tűz, csupa energia, csupa értelem fejét, ezzel a szellemi magatartással örökítette meg a *magyar internacionalisták spanyol emlékművét* a sziklagörgetegben haladó egységes csoportalakzattal, ezzel a politikai tisztánlátással jelenítette a *mauthauseni ellenállók* kiáltó ökleit. Bátor humanizmusának sarkalatos pontja beleérzőképessége. Nemcsak anatómiájában, hanem szellemiségében is pontos *Ady, Bartók, Paul Eluard, Semmelweis* portréja előtt csodálkozunk, hogy ez a kitűnő görög szobrász honnan ismeri legjobbjainkat? Ismeri, az kétségtelen, még akkor is, ha érzünk valami nem egészen indokolható gyorsaságot attraktív szobraiban. Heroikusak, mohók e művek, kicsit *gyors az érési idejük.* Úgy érezzük, csak egy kis várakozás kellene ahhoz, hogy Makrisz Agamemnon *jó* művei *mesterművek* legyenek. Szinte minden szoborban ott feszül a remekmű lehetősége, a forma lüktető ditirambjai, a lírikus hangvételű görög asszonya ígéri ezt a szintet; nem teljesíti. Ez a jövőre vár, a közeljövőre, melynek hódítási képessége Makrisz Agamemnon birtoka.

ISMERET- ÉS KÖZLÉSVÁGYA rendkívüli, bravúrosan formáz ólmot, követ, vörösrezet, világa tág időben és térben, Cliotól néger fejig, Dunától Joliot Curie-ig terjed. Szenvedélyesen érdekli minden, bagoly és fésülködő, Medgyessy Ferenc értékmérő, méltósága és a munkáslány. A kecskében és az olvasó lányban észrevett, műbe mentett és alakított szépség. Ez a duhaj bőség Makrisz Agamemnon mediterrán természetéből és demokratikus életviteléből ered. Ha dinamizmusát következő szobraiban hasonló erejű *elmélyülés* kíséri, akkor Makrisz Agamemnon századunk egyik mesterévé növekedhet, s mi elmondhatjuk, hogy ez hazánk varázsa is, mely hozzájárult Mestrovics, Krleza, Petar Dobrovics és Makrisz Agamemnon értékeinek feltámasztásához.

L. M.

Pestmegyei Hírlap, 1977. jan. 15.

a gazdasági együttműködést, mert *a szocialista államokat alapvető osztályérdekek és -célok közössége, a marxizmus—leninizmus ideológiája kapcsolja egybe.* És minél egységesebb gazdasági alapra és jól megszervezett nemzetközi munkamegosztásra támaszkodik ez a közösség, annál nagyobb eredményeket ér el a gazdasági fejlődésben, a béke megvédésében, országai biztonságának erősítésében, az imperializmus elleni harcban.

Több, a KGST-vel foglalkozó beszédében újból és újból visszatért az együttműködés fontosságára, előnyére, hangsúlyozva, hogy *az önzetlen kölcsönös támogatás összhangban van a proletár internacionalizmus elvével.*

A fejlett szocialista társadalom építésének legfontosabb gazdaságpolitikai elveit tartalmazza Koszigin könyve. Azokat a sajátosságokat, amelyeket a termelés sokszorosan megnövekedett méretei, a termelési viszonyok érettsége, a tudományos-technikai forradalom kibontakozásával kapcsolatos fejlődés tényezőinek minőségi változása és a gazdaságirányítás intenzív módszerei tesznek szükségessé. Mindezek lehetővé teszik, hogy megvalósuljon a szocialista—kommunista társadalom.

Gali Sándor

Az idei feladatokról

Az építésügyi ágazat vállalati vezetőinek tanácskozása

Az Építők Szakszervezetének székházában pénteken országos tanácskozást tartottak az építésügyi ágazat vállalatainak gazdasági, párt-, szakszervezeti és KISZ-vezetői az idei feladatokról. *Bondor József* építésügyi és városfejlesztési miniszter tartott beszámolót, amelyben többek között elmondotta, hogy idén az építőipari termelés 5—5,5 százalékos növelését *a korábbinál hatékonyabb munkával kell megalapozni.* Különösen fontos, hogy *jól kihasználják* az építőipar korszerű nagy berendezéseit, építési gépláncait, s a szocialista brigádokra támaszkodva keressék a lehetőséget a munka- és üzemszervezés fejlesztésére is. Szorgalmazni kell az új otthonok ütemes, egyenletes átadását s *az erőket koncentrálni kell a népgazdaságnak fontos nagyberuházások gyors és határidőre történő befejezésére.*

A lakosságot közvetlenül érintő kérdések vizsgálata szerepel a KNEB félévi munkaprogramjában

Dr. Dabrónaki Gyula államtitkár, a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság elnöke pénteken sajtótájékoztatón ismertette azokat a fontosabb vizsgálatokat, amelyeket a KNEB az első félévben végez.

A minőségszabályozás fejlesztéséről, a szabályozórendszer hatékonyságának növeléséről szóló kormányhatározatok végrehajtásával kapcsolatban úgynevezett *utóvizsgálatot tartanak.* Felmérést végeznek az állampolgárok által kezdeményezett lakásépítés helyzetével, az állami támogatás és befolyásolás hatékonyságával kapcsolatban. A programban szerepel a földvédelem és a meliorációs tevékenység helyzetével foglalkozó, a lakosság lábbeli-ellátásával, a fogászati ellátás helyzetével kapcsolatos vizsgálat is, és ellenőrzik a szerződéses fegyelem betartásának helyzetét a gazdálkodó egységeknél.

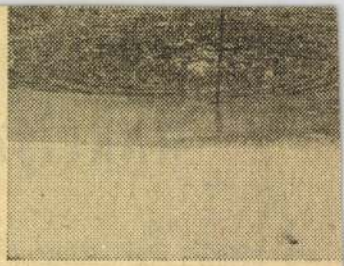

Szabó Ernő halnevelő agronómus lenőrzi.

A 28 hektáros százhalombattai Temperált-vízű Halszaporító Gazdaságban a 14 nagy, illetve 50 előnevelő tóban ilyentájt nincs pezsgő élet. Jelenleg csupán 18 helyen úszkálnak a harcsák, pontyok, vicsegék, fehér és pettyes busák, amúrok ezrei. A keltetőházakban karbantartást végeznek, készülvén a csukaszaporítással kezdődő februári keltetési idényre. Tizenhárom nagy kádban 7 ezer harcsát etetnek intenzív táppal, hogy tavaszra értékesíthessék őket.

A gazdaság szakosítási és kutatási osztályának téli munkája a szaktanácsadáson kívül a szaporítás és nevelés új

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 NOV 21

TOLNA MEGYEI NÉPÚJSÁG

Makrisz Agamemnon,
Munkácsy-díjas szobrászművész

1021

Makrisz Agamemnon Munkácsy-díjas szobrászművész szökőkutat készít. A vörösréz-lemezekből domborított figurális kút hamarosan a Moszkva tér dísze lesz. Képünkön: a művész a szobor makettjével.

Szekszárdi Dózsa—[illegible] NB II-es bajnoki labdarúgó-mérkőzésről és sporthírek. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. 19.15: Német nyelvű műsor. 20.00: Műsorzárás.

MAGYAR TV

9.08: Tévétorna. (Ism.) (Színes!) 9.15: Iskolatévé: Francia nyelvtanfolyam. 9.30: Mindenki iskolája. (Ism.) 3. Fizika. 10.00: Hírek. 10.05: 5. Földrajz. 10.35: Ken, a farkasfiú. Amerikai rajzfilmsorozat. VII. rész. 10.55: Reklámműsor. 11.00: BSE—Ganz-MÁVAG Bajnoki férfi kosárlabda

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

Makrisz Agamemnon
szobrászművész

A közművelődésért

1021

Művészet a Művészetben

Az idény kezdetén átadott új siófoki Művelődési Központ és Könyvtár, valamint a Magyar Képzőművészek Szövetségének folyóirata közös elhatározással újszerű országos seregszemlét szervezett a nyári csúcsforgalom idejére. Az üvegfalú, monumentális épület szinte minden külön reklámozás nélkül is odavonzza a tekintetet, a földszintjén, belső udvarán, valamint emeletén elhelyezett műtárgyak révén. A városközpontban sürgő-forgó hazai és külföldi turisták egyre cserélődő tömegeit, remélhetőleg, akár strandidőben is betérésre készteti majd a levegősen tálalt, érdekes és sokrétű tárlat.

A vázlattól a műig

Milyen újdonságot nyújt ez a gyűjteményes kiállítás? Erről Rideg Gábor, a Művészet főszerkesztője, egyben az anyag egyik rendezője ezeket mondotta:

— Első alkalommal próbál szerkesztőségünk kiállítóteremben lépni olyan rendezvénnyel, amely egyrészt azt akarja felmérni a magunk számára is, hogy mit tükröz lapunk 1975-ös évfolyama; másrészt, ha ez a tükör jó, láttassa meg a nézőközönséggel is képzőművészetünk szerepét, keresztmetszetét.

— Azokat a műveket gyűjtöttük össze, amelyekkel a lap valamiképpen foglalkozott. *Így nemcsak műhelyünkbe invitáljuk a közönséget, hanem egyúttal az alkotók műtermébe is,* mert a vázlattól a műig vezető utat mutatjuk be. *Talán ezzel is sikerül csökkenteni a teljes értetlenségről tanúskodó vendégkönyvi bejegyzéseket.*

— Mivel folyóirat-szerkesztéssel foglalkozunk, olyan kétnyelvű idegenforgalmi katalógust készítettünk, amelyekben a művészeket is megismerheti a közönség.

— A tárlat idején udvari zene, hangverseny is lesz. A *Régi muzsika — mai muzsikusok* elnevezésű sorozat indul az idén, az udvaron elhelyezett szobrok között. Jövőre szorosabb összefüggést is tervezünk a műtárgy és a zene között. Ezenkívül képzőművészeti könyvek árusítása is folyik, s olvasószolgálat működik. Az üdülőkből érkező SZOT-csoportok díjmentesen tekinthetik meg a kiállítást, kérésükre szakavatott tárlatvezető kalauzolja az érdeklődőket, művésztalálkozókat is tervezünk.

A műfajok változatossága

A tárlat bejáratánál óriási panorámafelvétel, valamint kinagyított részletek és kritikaidézetek; az előterében *Makrisz Agamemnon* Pécsett felállított *felszabadulási emlékművének* vázlata, valamint az építész: *Jánossy György* talapzatmakettje. Mindjárt mellette hasonló tálalásban látható *Kiss István* budapesti *Dózsa György*-szoborcsoportja, továbbá (már az udvaron, szabad téren) a krómacélból hegesztett *Galambok* röpdöső raját ismerjük fel, amelynek végleges nagyságban kivitelezett változata Dunaújváros főterén áll.

A jelenlegi helyszínt, a mostani vendéglátókat is köszönti — egyben a folyóirat Somogy megyével foglalkozó területi különszámát is idézi — az a részleg, ahol például *Csiszár Elek, Szekeres Emil, Szabados János* vagy *Leitner Sándor* festményeit szemlélhetjük.

Felsorolni is hosszadalmas lenne a technikák, a műfajok változatosságát. A hagyományos eljárásmódoktól a vegyes eszközökig a természet adta, nemes alapanyagoktól a műanyagokig, a vállfára akasztott tértextiltől a tűzzománcig sok minden föllelhető. A rendezők dicséretére legyen mondva: ha nem is minden egyes esetben értékes, de mindenképpen érdekes és kiállításra érdemes kortársi műtárgyak kerülnek az érdeklődők elé.

Egy lapszám — egy terem

Külön említésre méltó a *Somogyi József* szobrászművészről szerkesztett tavalyi lapszám nyomán kialakított kamaraterem, amelyben sajátos rendezői bravúrként, az üvegvitrinbe zárt eredeti műtárgy — jelen esetben a *Diána* —, valamint ugyanarról különböző nézetben felvett fali fotók összjátékát valósították meg. Ugyanitt a *Mire tanított Somogyi?* című összeállítás alapján — melyben egykori diákjai vallanak mesterükről — két tanítványa: *Gyurcsek Ferenc* és *Kő Pál* is a közönség elé áll — nemcsak írásbeli vallomásával, hanem kisplasztikáival is.

Kék mezőben szárnyaló fehér sirály — amely akár nyitott folyóirat is egyben — ez áll a katalógus címlapján és a kiállítás plakátján, amelyet *Kemény Zoltán*, a lap tördelőszerkesztője tervezett.

Wagner István

rgyalások

együttműködés fejlesztésére. A jelenlegi ötéves tervben a kölcsönös áruszállítások *60 százalékos növekedését irányoztuk elő.* Különösen nagy jelentőségűnek tartjuk, hogy az összforgalomnak több mint 33 százalékát a kooperációs és szakosítási formák töltik ki."

A munkajellegű látogatás kedden délután a minisztertanács épületében folytatódott. A két fél tárgyaló delegációja délután 3 órakor ült asztalhoz. A megbeszélések eredményeként *a két kormányfő aláírta a további feladatokat rögzítő emlékeztetőt,* és jóváhagyta a látogatásról szóló közös közleményt.

Lázár György hivatalos baráti látogatása befejeztével hazautazott Varsóból. A vendéget a főváros *Okecie* repülőterére kikísérte Piotr Jaroszewicz, a lengyel minisztertanács elnöke, *Kazimierz Olszewski* miniszterelnök-helyettes, *Stanislaw Kowalczyk* belügyminiszter, *Ryszard Frelek,* a LEMP PB tagja, a KB titkára, és számos más vezető személyiség. A lengyel és a magyar himnusz elhangzása és a díszszázad tisztelgésének fogadása után a miniszterelnökünk és kísérete beszállt a kormány különrepülőgépébe, és hazaindult.

Bögös László

iszterelnök

tásáról

kája, a szocialista országok és a világ haladó erőinek együttes erőfeszítése. A békés egymás

FELELŐSSÉG

Név, lakcím, pontos dátum nem érdekes. Az egyetlen, ami érdekes lehet: néhány levonható következtetés. Maga az ügy ugyanis önmagában meglehetősen jelentéktelen, bár ha jobban meggondolom, erre a jelentéktelenségre mi, állampolgárok utalunk, akikben talán minden bosszankodásaink ellenére több a nagyvonalúság, az elnézés és a jámborság, mint amennyire az célszerűnek, hasznosnak bizonyul.

Történt, hogy elromlott egy jégszekrény. Ezt követően valaki feltárcsázta a „Cég" számát, ahol is megígérték: másnap jönnek javítani. Hogy mikor? Azt nem lehet tudni. Másnap. Sóhaj a telefonba, szabadnapot kell kivenni. Szerelő jön, megállapítja a hibát, számlát ír a kiszállásért és hibamegállapításért, a tulajdonos nézi a rossz készüléket, ami a tanácstól esetleg — így a szerelő — megjavul, de ha nem, hívni kell őket újra és jönnek az alkatrésszel. A tanács nem használt. Telefon. Igen, másnap, tessék otthon maradni. Nem jön senki. Telefon újra. Nem kérem, én nem tudok semmit — így a hibafelvevő —, én csak felírok. Ha kívánja, felírom újra. A hűtő tulajdonosa kívánja. Este jön egy szerelő. Nem kérem, én most nem javítom, csak megnézem. Holnap szombat van, mindenesetre tessék otthon maradni, ha nem jönnénk, majd hétfőn. Azt mondja, nincsen annyi szabadsága, de ha lenne is, másra akarja fordítani? Hát ez jó! Hehe, ez nagyon jó. Igaza van, de mit csináljunk? És eljön a hétfő, de nem jön el a szerelő...

Szakítsuk itt meg ezt a történetet, amelynek hitelességéért felelősséget vállal e sorok írója. A igaza. De nem lehetne egy kis ideig már meglenni az ilyen és hasonló készülékek nélkül? Felborul a világrend? Nem tudom. Nem könnyű tudni, mert ehhez bele kellene látni valamennyi olyan konyhának a világába, ahol az emberek a reggelijüket fogyasztják vagy vacsoráznak, nem régebbi, hanem jelenlegi életrendjük szerint, amit valószínűleg néhány napra is nehéz visszaforgatni. Ezzel szemben egyvalamit pontosan tudok. S ez a következőképpen hangzik: az említett ügy kapcsán a „Cég" alkalmazottainak meg sem fordulhatott a fejében az a képtelen gondolat, hogy ha szóban vállalt kötelezettségeiknek nem tesznek eleget, a károsultnak anyagi kártérítést tartoznak fizetni, mivel az állampolgárnak sem a munkasem a szabad idejével nem rendelkezhetnek saját tulajdonuk gyanánt.

Persze kérdés, hogy ez a gondolat valóban olyan képtelen-e, mint amilyennek első hallásra tűnik? Talán beletörődhetünk abba, hogy egy ideig ne működjék a jégszekrényünk, de miért kellene beletörődni abba, hogy minden jogi következmény nélkül marasztaljanak feleslegesen otthon embereket, akiknek — s nemcsak nekik esetleg, hanem a társadalomnak is! — ez kieső munkanapokat jelent? Miféle hatalommá válhat felettünk egy szolgáltató vállalat, ha ennyire szolgálni kell nekünk azt? A jogászi okoskodás erre persze azt mondhatja, hogy itt a magánérdek lépne fel egy szocialista vállalattal szemben, amely — feltehetően bizonyíthatóan — rengeteg objektív nehézséggel küszködik. De egy magánszükségletet kielégíteni hivatott vállalattal szemben mi érvényesítse

Maknisz Agamemnon, szobrai

L:Somogyi József

-:Bauhaus-tárlat,Barcsay-muzeum 2.

Esti Hirlap, Bp. 1977 febr. 23.

Makrin Agamemnon

írása művészetről a „Művészet-művészetről" a

Irásban (Zözli Rezgonyi Iván)

(Szabad Művészet 1956/1-2, 71-76.p.)

Kritikák és képek 1945-75 Bp. Corvina 1976

175. old

Makrisz Agamemnon, szobrász

□ MAKRISZ AGAMEMNON szobrászművész tárlata január 31-ig tekinthető meg a váci Madách Imre Művelődési Központban.

— : □ Makrisz Agamemnon. — 2,

[illegible] Hirlap, Bp. 1977 jan. 22.

Makrisz Agamemnon, izobrász

L. Barsay J.

Bodri F. Művészeti könyvszemle 711-712.

Jelenkor, Pécs 1976. júl-aug. XIX/7-8

Makrisz Agamemnon, sobrán

Kecskeméti állatfigurája: Rep.

Artner Tivadar: Állatnim bolumok 13.

Népszabadság, Bp. 1977 jan. 23.

Matis Agamemnon szobrászművész a nagyatádi művésztelep 1975-ben vejtotta megkapult a művészt előtt. Itt járt már ifj. Szabó István, aztán Matis Agamemnon.

Ki a mecénás?

1976. nov. P. Petőfi 12-33 | K Gyné.

Makrisz Agamemnon szobrász

— MAKRISZ AGAMEMNON
Munkácsy-díjas kiváló művész kiállítása pénteken nyílt meg a váci Madách Művelődési Központ Galériájában. A tárlaton a művész harminc alkotását mutatják be.

8.

— : Hír

Népszabadság Bp. 1977. jan. 15.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1977 JAN 29
TOLNA MEGYEI NÉPÚJSÁG

Makrisz Agamennon

TOLNA MEGYEI NÉPÚJSÁG

OLVASÓSZOLGÁLAT

1021

Szekszárdi szobrok

Makrisz Agamennon: 19-es emlékmű

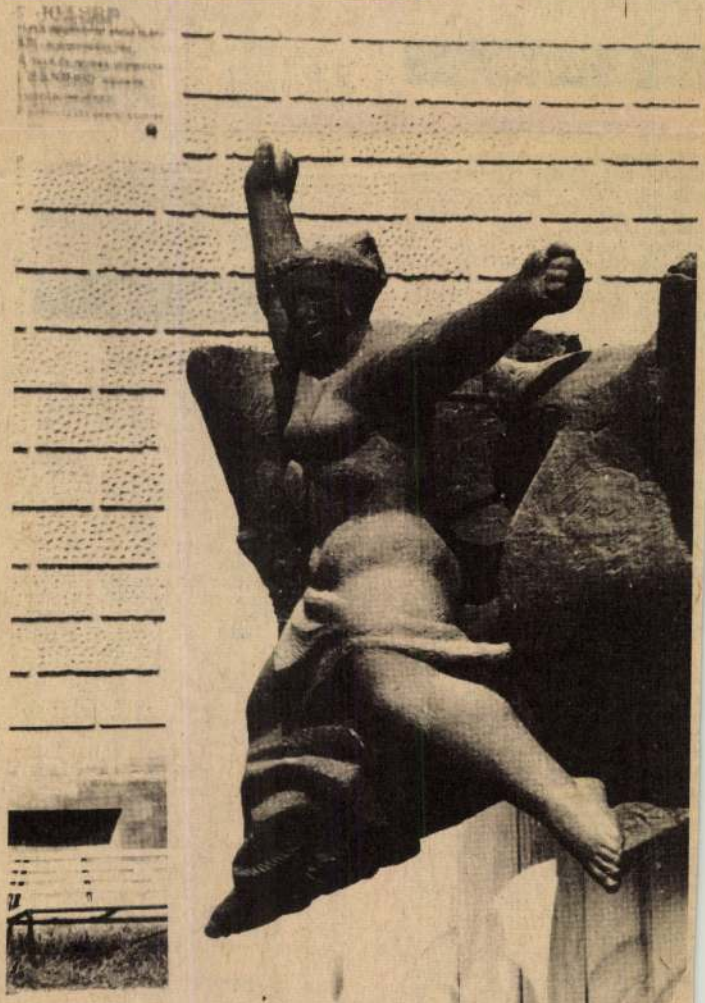

Fotó: Bakó Jenő

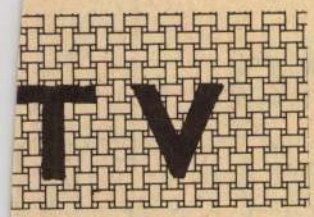

6-ig

jzfilm. 21.00: Fesztivál '77: Kő-
rodalom. Román játékfilm.

II. MŰSOR

7.45: Síelő-világkupa. 19.00: arie Taylor show-ja. 19.20: Ha-időnapló. Tv-dráma. 21.00: Hu-onnégy óra. 21.20: Jack Par-ll szórakoztatja önöket. 21.50: ıdományos műsor.

Szerda

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Szocialista brigádok aka-miája. 8.57: Állatok farsangja. észletek. 9.12: Zenekari muzsi-. 10.05: „Nyitnikék". — Kisis-lások műsora. 10.40: Joseph ievinne zongorázik. 11.08: A ckwick Klub. Charles Dickens génye. 11.30: Román művészek erafelvételeiből. 12.35: Tánc-nei koktél. 13.20: Könyvszemle. 30: Népi zene. 13.58: Ezeregy lután. 14.31: Fáklyavivők. — 15.10: Iskolarádió. 15.50: Jo-ınn Strauss: Bécsi vér. — Ke-ıgő. 16.10: Nóták. 16.40: Schu-ann: Gyermekjelenetek. 17.07: erencsejátékosok. 17.32: Hang-rseny a Mindenki zeneiskolá-halligatóinak. 19.15: Gondolat. .00: Robert Craft együttese ekel. 20.33: Népi zene. 21.20: s magyar néprajz. 21.25: A 70 e született Jussi Björling fel-teleiből. 22.20: Tíz perc külpo-ika. 22.30: A dzsessz világa. 30: Hegedűszólók — világhírű adók tolmácsolásában. 0.10: rabás Mihály táncdalaiból.

PETŐFI RÁDIÓ

.05: Régi híres énekesek mű-ából. 8.33: Slágerekkel a Föld rül. 9.33: Harminc perc alatt Föld körül. 10.00: A zene hul-nhosszán. 11.33: A Szabó csa-i. 12.00: Az élő népdal. 12.10: sesszfelvételekből. 12.33: Hang-rszólók. 13.33: Tánccal és dal-a világ körül. 14.00: Kettőtől g... 17.00: Ötödik sebesség. 00: 1977. még rosszabb lesz. 10: Közvetítés a Palace-szálló erméből. 18.33: Halló Berlin! lló Budapest! 19.38: Marica fnő. Részletek. 20.33: Kíván-ak klubja. 21.25: Mazurkák vószenekarra. 21.35: Slágermú-ım. 22.33: Schubert: Rosa-mda — kísérőzene. 23.30: Bá-a András szerzeményeiből.

Magyar Állami Hangversenyzenekar. Vidám, zenés játék. 21.00: Görgey Gábor: Nem lőnek, csak fúj a szél. Tévéfilm. 21.35: Megnőtt élet. Riportműsor. 22.20: Tv-híradó 3.

II. MŰSOR

18.33: A Magyar Televízió Szabadegyeteme. (Színes). (Ism.) 19.30: Tv-híradó. 20.00: Mérleg. (Az arany mítosza). 20.40: Tv-híradó. 2. 21.00: Hat húron pendülünk. Gitáriskola kezdőknek. — 14. 21.10: Férfi a 22-es szobából. NSZK bűnügyi tévéfilm. (18 éven felülieknek!)

JUGOSZLÁV TV

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.45: Távcső. — Gyermekhíradó. 18.15: Tudományos stúdió. 18.45: Népi muzsika. 20.00: Válogatás szerdán.

II. MŰSOR

17.45: Síelő-világkupa. 18.45: Animációs filmek. 19.00: Festőtechnikák. 20.00: Három, kettő, egy. — Adás a filmről. 23.00: Huszonnégy óra.

Csütörtök

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Harsan a kürtszó! 8.57: Thomas Stewart énekel. 10.05: Iskolarádió. 10.30: Vegyes vállalatok itthon és külföldön. 10.45: Két szvit. 11.38: A Pickwick Klub. Charles Dickens regénye. XXIV. 12.35: Melódiakoktél. Közben: 13.15: Házunk tája. 13.30: A melódiakoktél folytatása. 14.01: Szabadpolc. 14.31: Sárréti népzenei találkozó. 15.10: Jack Grunsky saját dalaiból énekel. 15.20: Kalinkovics: A győzelem ünnepe. — Nyitány. 15.28: Ezeregy délután. 16.08: Lendvay Kamilló műveiből. 16.32: Holnap közvetítjük... 17.07: Az egészségügy frontjain. 17.27: Romantikus zene. 18.15: Kritikusok fóruma. 19.15: Közvetítés a Magyarország—Lengyelország Európa-kupa teniszmérkőzésről. 19.30: Kék álhalál. Sütő András elbeszélése. (Ism.) 20.05: Lemezek közt válogatva. 20.55: Nótaest. 21.40: Adottságok, lehetőségek a Pásztói Állami Gazdaságban. 22.15: Közvetítés a Magyarország—Lengyelország Európa-kupa teniszmérkőzésről. 22.25: Magyar zeneművek. 23.15: Öt város — tizenöt énekes. 24.00: Hírek. 0.10: Gregorián-dallamok.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Andor Éva operettdalokat énekel. 8.20: Tíz perc külpoliti-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1976 NOV 21

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

Makrisz Agamemnon, Munkácsy-díjas szobrászművész

1021

Makrisz Agamemnon, Munkácsy-díjas szobrászművész szökőkutat készít. A vörösréz lemezekből domborított figurális kút hamarosan a Moszkva tér disze lesz. Képünkön: a művész a szobor makettjével.

te-
ki,
de
em
em
on-
dő-
ón-
oz-
ét,
na-
el-
az
ét,
id-
ap,
ek
..
Én

— Kérem elnök úr, ér
annyit mondhatok, ho
Jóska jó gyerek, rendes g
és nem szabadna lené
azért, hogy csak anyagn
tó minálunk és nem tud
lasztékosan kifejezni mag
a fiú annyit állt ki, e
meg volt riadva, amiko
zánk került, de tessék
elhinni, hogy egy arany
pofa, csak hagyni kell
szen felszabadult köz
Hordja a ládát a szerel
mindig elfelejt belőle v
nem győzzük nevetni. A
berek olyan kicsinyesek,
a múltkoriban is kifogás

Makrisz Agamemnon, szobrász

A Moszkva tér dísze. Makrisz Agamemnon Munkácsy-díjas szobrászművész szökőkutat tervez, amelyet a Moszkva téren állítanak majd fel. A vörös rézlemezekből domborított alakokkal díszített kutat hamarosan helyére viszik. Képünkön: egymáshoz illesztik a megmunkált rézlemezeket. (MTI Fotó — Várkonyi Péter felv.)

ket. A beiskolázás folyta-
lik jövőre is, hallgatóink
lunk töltik majd — üze-
gyakorlatképpen — a
ári csúcsidőszakot, *lesz*
gendő munkáskéz.

Sorolják a gyorsfagyasz-
t áruk sorát: hasábbur-
nya, zöldborsó, zöldbab,
mege, kukorica, aztán

tól novemberig. Sok ilyen megállapodásunk van.

Fontos anyagok

— Feladatunk lényege: *nem szabad a gyár kapujában várni a mindnyájunk számára fontos nyersanya-*

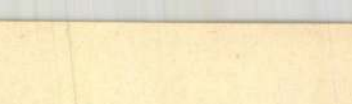

Makrisz Agamemnon szobrászmüvész

"Müvészeti Dijak- 1972" cimmel a lap felsorolja a kitüntetett müvészeket.
A Magyar Népköztársaság kiváló müvésze cimet adományozták a müvésznek.
A szobrászmüvészek közül még Borsos Miklóst tüntették ki Kiváló Müvész cimmel.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1972. ápr. 1.
XVI. évf. 14. sz. 2. lap.

Makrisz Agamemnon

A fasizmus áldozatainak emlékére készült szoborcsoportot Makrisz Agamemnon alkotta

Horváth Terézia: Sorsfordulók és művalkotások
Nepszava, 1976. július 23 - 6. oldal.

Makrisz Agamemnon

A heilsheimi új lakótelep 9 épületének főútvonalra néző végfalát díszítő alkotásra álló-terek készítésére kiírt pályázaton részt vett a művész.

-----:Képzőművészeti pályázatok.
Művészet, 1976. január - 42.oldal.

M

75/12

Makrisz Agameemnon

Apécsi Felszabadulási emlékmű,

A bonbon
Művészet, 1975. december.

A
műv
na

ízléses és h

Dísze a lakásna
Sokféle fali, asztal
válogathatnak az érd

Külön is fig

Szász End
13 művének színes
nagyméret

Ára: 200,— Ft

Bán István textiltervezőművész
52 gobelinjéről készített színes reprodukciókat
tartalmazó asztalinaptárunkat.

Ára: 92,— Ft

KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP KIADÓVÁLLALATA

PIÉRT
ALAPITVA 1949

VEB
ZEITUNGSAUSSCHNITTDIENST GLOBUS

Sonntag
Berlin Agamemnon Makrisz

UNGARISCHE PLASTIK

30

In der ungarischen Abteilung fällt die Denkmalsplastik und Kleinplastik so sehr ins Auge, daß die Werke der anderen Genres – sicher zu Unrecht – darüber in den Hintergrund treten.

Die Originalwirkung von Großplastiken können Modelle natürlich nur unvollkommen wiedergeben. Da die meisten bereits im Original ausgeführt sind, hätte man durchaus stärker mit Fotos arbeiten können. Trotzdem bleibt ein starker Eindruck vom unkonventionellen und unpathetischen Herangehen der Künstler an die einzelnen Themen. Man spürt die feinfühlige Beziehung zum Material, zu der Umgebung, in die das Werk eigebettet ist, und bemerkt eine tiefe geistige Auseinandersetzung mit dem Gegenstand.

Imre Vargas Lenin-Denkmal beispielsweise, ein Monument aus Bronze und Stein, gibt der Gestalt des großen Revolutionärs bei aller Monumentalität etwas Persönliches; der menschliche Bezug wird spürbar. Lenin kommt auf den Beschauer zu, verläßt gleichsam den Denkmalssockel, aber die Würdigung seiner geistigen Größe bleibt durch das Porträt und die angedeutete Fahne voll erhalten. Auch das Partisanendenkmal des gleichen Künstlers (Jahrgang 1923) lebt von dieser Dialektik von kämpferischer, allgemeiner Ausstrahlung und menschlicher Individualisierung. Hier sind Bronze und Holz kombiniert, bei anderen Arbeiten wurden Marmor und Bronze („Bergarbeiter" von Karoli Wasas) oder Bronze und Aluminium verwendet.

Auffallend breit gefächert ist auch die figürliche Auffassung. Um eine möglichst expressive Wirkung zu erzielen, bedient man sich sowohl der traditionellen realistisch ausgearbeiteten Plastik als auch stilisierter Formen und architektonisch gebundener, freier Mittel. Symbolische Gestik wird zur Ausdeutung philosophischer Themen herangezogen („Die Wissenschaft" von Tamás Vigh, dargestellt als lotende Figur, soll als Beispiel genannt sein).

Die baugebundene und Denkmalsplastik hat insbesondere seit den sechziger Jahren in Ungarn einen großen Aufschwung genommen und bestimmt heute bereits das Gesicht vieler Städte und Anlagen. Die Kleinplastik erhält von der langjährigen Budapester Kleinplastik-Biennale immer wieder Anregung und Auftrieb. Ungarns Bildhauer sind durch zahlreiche spezielle Aufträge in den Aufbau und die Gestaltung der Städte und Landschaften einbezogen und nehmen ihre Aufgaben mit Verantwortungsbewußtsein und mit Ideenreichtum wahr.

Agamemnon Makrisz, Denkmal für die Opfer des Faschismus in Mauthausen, 1962

Die Abbildungen entnahmen wir dem Ausstellungskatalog; den Text der Pressemappe III des Zentrums für Kunstausstellungen der DDR, Autoren: Fred Seeger, Bernhard Hönig

Kommentar

Polnische Theatertage

„Tage der sozialistischen Theaterkunst" finden seit 1972 jährlich statt. Gedacht nicht als Jahrmarkt von Sensationen, sondern als Messen, bei denen Gastspiele aus dem entsprechenden Land Auskunft geben über seine Dramatik, seine spezifische Art der Theaterkunst: Bühnen unseres Landes bieten Publikum und Fachleuten Gelegenheit, sich über Methoden im Arbeitsprozeß mit der Dramatik eines anderen Landes zu informieren, zu verständigen. Die wichtigste praktische Konsequenz solcher Festivals ist die immer wieder konstatierte Bereicherung an Inhalten und Formen für unser Theater, Möglichkeiten eines vielseitigen Spielplanes. Die Unternehmen der vergangenen Jahre, durch eine intensive Begegnung mit sowjetischer, bulgarischer, ungarischer Dramatik das Publikum mit den Theaterleistungen des betreffenden Landes vertraut zu machen, blieben nicht auf jene Tage beschränkt. Die Stücke internationaler Herkunft, vor allem aus sozialistischen Ländern, behaupten mit

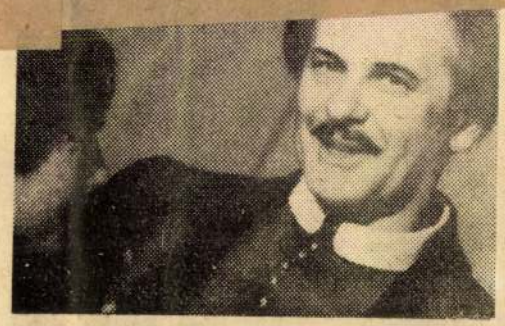

Szenenbild aus „Die Hochzeit".
Foto: Büro der Berliner Festtage

Aufführungen durchaus unterschiedlicher Qualität, an informationsreiche Gespräche, Anregungen. Was bleibt und der Fortsetzung bedarf, wird die Beschäftigung mit dem Kulturgut des polnischen Landes sein, seinen bedeutenden Leistungen auf dem Gebiet des Theaters, sie unserem Publikum zugänglich zu machen. Das bedeutet für die Theaterschaffenden zugleich eine Auseinandersetzung mit zuweilen andersgearteten Erfahrungen, Möglichkeiten und Erproben neuer Inszenierungsstile. Die Ergebnisse betreffen nicht nur das Theater: Adam Hanuszkiewicz zitierte unter anderem einen deutschen Dichter, der einmal geschrieben hat, daß

Theater

Gäste aus Polen

Gastspiele des Nationaltheaters Warschau zu den „Tagen der polnischen Theaterkunst": „Die Hochzeit" von Stanislaw Wyspianski (Regie: Adam Hanuskiewicz) und „Die Kartei" von Tadeusz Rózewicz (Regie: Tadeusz Minc) sowie der Staatlichen Theaterhochschule Warschau mit „Die Trauung" von Witold Gombrowicz

„Die Hochzeit" schrieb Stanislaw Wyspianski 1900 als Aufforderung zu nationalem Handeln und als Warnung vor politischer Illusion. Das Bündnis der Intelligenz mit der Bauernschaft, gekrönt durch die Ehe zwischen dem Dichter und dem Dorfmädchen, wird als Überwindung der Klassenschranken und Garantie künftiger nationaler Befreiung gefeiert. Die Utopie wird in ihrer Schönheit und in ihrer notwendigen Niederlage in poetischen Bildern und in individuellen Charakterzeichnungen ad absurdum geführt.

In Adam Hanuszkiewiczs Inszenierung verschmelzen rationale Logik und verschwenderische Fülle der Farben, der Bewegung, der schauspielerischen Aktion zu einem großartigen Ereignis eines „totalen Theaters". Unsere Aufmerksamkeit, allzusehr ge-

[illegible] auf die spannungsgeladene Verständnislosigkeit zwischen selbstbewußt-derber Bäuerin und um Verbindlichkeit bemühter städtischer Rätin; es folgt die Kette der plaudernden, flirtenden, philosophierenden Paare, die einander vorbeifahren, vorbeireden, vorbeidenken – selbst bei flüchtigem Verharren nebeneinander bleibt immer Distanz: die gegeneinanderlaufenden Kreisbänder funktionieren sowohl als Grundlage enthüllender Arrangements, wie als assoziatives Symbol unaufhörlichen Sich-im-Kreise-Drehens und setzen zugleich sarkastisch desillusionierende Akzente mit dem spielerischen Herein und Heraus von Figuren, Requisiten und Mobiliar. Die noch heiter-bemühte Verständnislosigkeit der sozialen Gruppe wechselt hinüber ins Beschwören der Botschaft aus Vergangenem.

Geschichte und Hoffnung Polens erhalten Stimme und Gestalt. Der Ruf wird vernommen, der Aufstand bereitet sich vor, aber das goldene Horn des Aufrührers Wernyhora geht verloren, ehe die Träumer kommender Veränderung begriffen haben, daß die befreiende Tat nicht von außen kommt. Im eisig-undurchsichtigen Nebel des aufdämmernden Wintertages findet der illusionäre Rausch seine Ernüchterung. Wie gelähmt von hilfloser Depression taumeln sie in einem makabren, marionettenhaften Tanz in die Perspektivlosigkeit tatlosen Wartens zurück. Die ästhetische Sicht auf die Gruppe der Intellektuellen ist faszinierend in ihrer

Makrisz Agamemnon szobrászművész

A Baranya megyei felszabadulási emlékmű míg pályázata, közül a Képzőművészeti Lektorátus zsűrije és a Baranya m.-i Felszabadulási Emlékbizottság a művész és Jánossy György építész közös alkotását fogadta el.

Vicsek Ferenc: Emlékmű fekete gyémántból.

Magyar Hírlap, 1974. dec. 11.

Makrin Agamemnon, szobrász

L.: Z. Szász György

— : Közlemény 7.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976 máj. 28.

Makrisz Agamemnon

A pécsi „Felszabadulási emlékmű".

Rozgonyi Iván: A pécsi Felszabadulási emlékmű megközelítése. Művészet, 1975. december – 35 oldal

Makrisz Agamemnon

„Felszabadulási emlékmű Pécsett"

Rozgonyi Szán: A pécsi Felszabadulási emlékmű megköze-litése

Művészet, 1975. december - 35 oldal.

Makrin Agamemnon, szobrász

L.: Gyurcsek Jerem

Aradi N.: A kritikus... — 81-83.

JÁSZKUNSÁG, Szolnok, 1975. nov. XXI/4.

Makrisz Agamemnon

Anna Margit, Baranyó Sándor, Balogh András, Balogh Ervin, Barcsay Jenő, Barta Ljaos, Bartha László, Bartl József, Bálint Endre, Benedek György, Benedek Jenő, Berényi Ferenc, Berki Viola, Bernáth Aurél, Bér Rudolf, Bokros Birman Dezső, Borsos Miklós, Breznay József, Csáky-Maronyák József, Csernus Tibor, Csikszentmihályi Róbert, Deim Pál, Domanovszky Endre, Ék Sándor, Farkas Aladár művészek nevét sorolja fel és ismerteti munkásságukat Vadas József: "Képek a várfalon" c. kritikájában, a "Képek és szobrok három évtized művészetéből" c. kiállításról. Folytatás a 2.-es cédulán.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. dec. 27.
XIX. évf. 52. sz. 7. lap.

Makrisz Agamemnon

Fejér Csaba, Ferenczy Béni, Fónyi Géza, Fóth Ernő, Frank Frigyes, Gadányi Jenő, Göllner Miklós, Gyarmathy Tihamér, Hajnal János, Hincz Gyula, Helló László, Iván Szilárd, Kerényi Jenő, Keserü Ilona, Kisfaludi Stróbl Zsigmond, Kóka Ferenc, Kokas Ignác, Kondor Béla, Korniss Dezső, Kucs Béla, Lakner László, Makrisz Agamemnon, Marton László, Martyn Ferenc, Medgyessy Ferenc, Melocco Miklós, Miháltz Pál, Németh József művészek szerepelnek a "Képek és szobrok három évtized művészetéből" c. kiállitáson.

A nevek folytatását lásd: a 3.-as cédulán.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. dec. 27.
XIX. évf. 52. sz. 7. lap.

Makrisz Agamemnon

Orosz János, Papp Gyula, Pirk János, Pór Bertalan, Ridovics László, Sarkantyu Simon, Schéner Mihály, Scholz Erik, Sikuta Gusztáv, Somogyi Árpád, Somogyi János, Somogyi József, Sváby Lajos, Szabó Vladimir, Szalay Ferenc, Szentiványi Lajos, Szentgyörgyi Kornél, Szőnyi István, Szkok Iván, Tar István, Tóth Béla, Vigh Tamás, Záborszky Viola művészeket említi meg Vadas József cikkében, "Képek a várfalon" címmel.
Az erről szóló ismertetést lásd: Bernáth Aurél nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. dec. 27.
XIX. évf. 52. sz. 7. lap.

Makrisz Agamemnon, szobrászművész

1954 év után alkotta meg a művész Jánossy György építőművésszel közösen a pécsi felszabadulási emlékművet. (említve)

Szőke Sándor: Szobrászatunk naptára.

Magyar Hírlap, 1976. május 9.

Makrisz Agamemnon

Makrisz Agamemnon monumentu-
mai jelzik a szobrászati megújhódás
kronológiai kezdetét.

Anadi Nóra: Művészetünk műfajfőrténeti kérdéseiről.
Művészet, 1976. november – 16. oldal.

Makrisz Agamemnon

A „Művészet" c. folyóirat 1975-ben a művész egy-egy alkotását részletesen elemezte.

Horányi Barna: A Művészet folyóirat kiállítása Siófokon.

Somogyi Néplap, 1976. júl. 11.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 JUL 23

NÉPSZAVA

Makrisz Agamemnon szabadonmutben

Sorsfordulók és műalkotások

30 győzelmes év művészetében

1021

Mint igazában még feltérképezetlen, sok eredőjű, nagy, élő szervezet, úgy kínálkozik a legfiatalabb társadalmi forma művészi megnyilatkozásainak megismerésére a *30 győzelmes év* kiállítása. A nagyon sok szempontot egyeztető válogatás összképéből egy erőteljes vonal rajzolódik ki: a történelmi eseményekhez, a nagy és kis sorsfordulókhoz, az életformák változásához kapcsolódó jelenségek ábrázolása.

A munkák idő és hely szerint is különböző tendenciák fejlődésvonalába tartoznak, s megannyi dokumentumát szolgáltatják egy új korszak új művészi kifejezéséért vívott küzdelmeinek és lehetőségeinek. Főleg az összehasonlító szemlélet számára válik jelentőssé e „világméretű" válogatás.

A nagy történelmi átalakulással összefüggő leghangsúlyosabb gondolatköröket szeretnénk illusztrálni a hatalmas anyag néhány alkotása által. A fasizmus áldozatainak emlékére készült szoborcsoport az 1948 óta hazánkban élő, görög származású művész, *Makrisz Agamemnon* műve. Nagy szakmai elismerésnek örvend itthon s külhonban egyaránt, s szobrászatunk egyik mérföldköveként tartja számon a szakirodalom. Az egymáshoz rácsként kapcsolódó kilenc emberalak — melyek csak általános (tehát elvonatkoztatott) emberi vonásokkal vannak jelezve — az áldozatok tömegét jelképezi, akiknek sorsa „égre kiált", az ökölbe szorított kezek ugyanakkor az ellenállás, a „soha többé" tömegméretű tiltakozását, s a győzelembe vetett hitet is szimbolizálja. A mozgást ismétlő ritmus szobrászi gondolata fűzi össze az eszmeileg eggyéforrt tömeget.

A háború utáni, felélegző ember tiszta örömét, a fiatalságba vetett hitét, szépségideálját fogalmazza meg Dejneka szovjet festő *A szabadba!* című képén. A zöld, szürke, rózsaszín visszafogott, finom árnyalataival, kompozíciójával a legtöbb rokonvonást mutat korabeli hazai festészetünkkel.

A lengyel *Boratynski* földosztást megjelenítő grafikája már elvontabb természetű. A téma általános vonatkozásai lehetőséget nyújtanak a formai megoldás önállóbb kezelésére. A vonalak sűrítésével — lazításával sajátos felületritmust ér el, mely ugyanakkor a téma eszmei vonatkozásaitól sem idegen.

A munkásábrázolás korszerű festői megragadása nemcsak a magyar művészek számára jelentett komoly szakmai problémát: a XX. századi haladó német festészetben ennek nagy hagyománya van. Ennek egyik — a lefiró, grafikus jellegű tolmácsolásnak példája *Müller Szerelője*, mely elsősorban az új típusú, öntudatos, hatalmat gyakoroló munkásember jól megfigyelt, keresetlennek ható, mégis emelkedett ábrázolása.

Sajátos, újonnan jelentkező feladatot képezett mindenütt a festők számára a megváltozott, ember által átformált táj ábrázolása. A szocialista

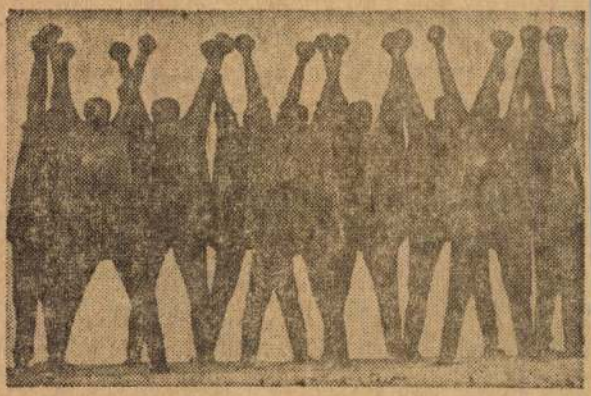

Makrisz Agamemnon: Mauthauseni emlékműterv

iparosítás, mint társadalmilag is fontos alakító tényező a művészi kifejezés számára is hozott új lehetőségeket. A csehszlovák *Gross Erőműve* síkszerű, dekoratív megoldásban vonultatja el szemünk előtt egy nagy és bonyolult létesítmény színesen, játékosan szervezett fantáziaképét, mely ugyanakkor az önmagában gondosan mérlegelt és szervezett kompozíció jelképszerűségével őrzi a téma társadalmi jelentőségét.

Különös színnel gazdagítja a hagyományos európai művészetben gyökerező látásmódot — számunkra néha egzotikusnak is tűnő — távol-keleti vagy tengeren túli ábrázolás. Ezek a társadalmi és művészi fejlődésben is olv távoleső munkák mégis lényegében ugyanazon dolognak, a szocialista átalakulás általános mozzanatainak helyi hagyományokon alapuló kifejezései, melyek nemegyszer vonzó, új perspektívát kínálnak művészi vonatkozásban. Különösen Kuba forradalmi művészete, magával ragadó lendülete, a mindennapi követelmények szülte eszmei és művészi aktualitása, ezek természetes összhangja megnyerő. Egyik jellegzetes példája *Fabelo* tusrajza, a *Leánykák a cukornádültetvényen*, mely valódi méretéhez képest rendkívül monumentális, gazdag kompozíció.

Mongólia ősi hagyományokból bontakozó, új életformája ölt testet *Zedendasijn* táblaképén, a keleti ábrázolások jellegzetes „lefiró" nyelvén, a miniatúrákra emlékeztető aprólékossággal elevenítve meg a termelőszövetkezet egy napját.

A kiemelt mozzanatok tehát egy örök művészi feladatkör, a változó világ nagy és bensőséges pillanatainak, eszméinek és történéseinek kerestek korhű kifejezésformát, s ennek művészi erőfeszítésekkel is teli korszakának nyújtják néhány kiemelt tájékozódási pontját.

Horváth Teréz

ben, 1 perccel a befejezés előtt, *Faragó* védhetetlen lövéssel vette be az olaszok kapuját és 6:5 arányban megnyertük a hatos döntő első „vízi" csatáját.

— *A győzelem értékes, a játék még mindig kifogásolható* — foglalta összesze tömören *Gyarmati Dezső* az eredmény értékelését.

Az NDK-s lányokat is legyőzték

Zsúfolt nézőtér fogadta a montreali olimpiai uszodában a szerda esti program résztvevőit. Az itthoni tv-nézők is — bár ismét tovább tartott éjjeli egy óránál a műsor — végigszurkolhatták az NDK-beli és szovjet úszólányok küzdelmét, valamint az amerikai férfi úszók harcát a világcsúcsok ellen.

A nap első döntője a 100 m-es pillangóúszás, amelynek döntőjébe legjobb idővel az Európa-csúcsot úszó *Pyttel* jutott. Ezt most mindhárom amerikai úszó túlszárnyalta. *Vogel* kezdett a legjobban, utána *Hall* került az élre, végül a sorrend: *Vogel* (Egyesült Államok — 54.35 mp), 2. *Bottom* (54.50), 3. *Hall* (54.65). Pyttel csak 4. lett.

A 100 m-es női hátúszás döntője előtt mindenki előtt nyilvánvaló volt az NDK úszólányainak újabb sikere, csak az volt a kérdés, hogy ki lesz a győztes közülük, és milyen idővel. Végül *Ulrike Richter ütött be a célba elsőnek, 1:01.83 p-cel, új olimpiai csúccsal, de saját világcsúcsának megdöntése nem sikerült. Treiber* mögött a kanadai *Nancy Garapick* is felkaptaszkodott a dobogóra — a közönség legnagyobb megelégedésére.

400 m-es gyorsúszás időfutamai. *Végre kellemes meglepetést okoztak a magyarok:* előbb *Koczka*, aztán *Wladár*, s végül *Nagy Sándor, egymás után javították meg az országos csúcsot, s Nagy 4:00.02 p-es idejével minden idők legerősebb 400 m-es gyorsúszó mezőnyéből hatodikként kiharcolta a döntőbe jutást.* Így hát kicsit megnyugodtak a kedélyek, hiszen sokan úgy érezték, hogy az eddigi futamokban a vártnál gyengébben ment a magyar úszóknak.

A csütörtök délutáni uszodai műsort egyébként a 100 m-es női mellúszás vezette be, amelyben hat időfutamot bonyolítottak le, 38 résztvevővel. *Anke*, az NDK reménysége az ötödik futamban indult, és *1:11.11 p-es új világ- és olimpiai csúccsal legjobbként jutott be a döntőbe.* Ezután szálltak vízbe a magyarok a 400 m-es gyorsúszás időfutamaiban. Elsőnek *Koczka István*, aki 4:03.75 p-re javította *Wladár* régebbi csúcsát. *Wladár* a hatodik futamban 4:00.55 p-cel azonnal visszahódította a rekordot, de nem sokáig őrizhette: *Nagy Sándor a hetedik futamban kis híján 4 percen belül úszott. Eredménye: 4:00.02 p. — ragyogó magyar csúcs!* Az amerikai Goodell 3:55,24 perccel olimpiai rekordot állított fel. Az eredmények összevetésekor kiderült, hogy Nagy Sándor hato-

100
közé
lore
perc
tott
A
100
közé
dott,
Ank
NDK
újab

A dönt[illegible] során [illegible] magyar versenyzőnek is tapsolhattunk. Nagy Sándor, aki délelőtt megjavította az országos csúcsot, újabb bravúrt hajtott végre. A 400 m-es férfi gyorsúszás döntőjében 3:57,81 p-cel újabb országos csúcsot ért el, a 6. helyen végzett, és az első 4 percen belüli magyar 400-ast üdvözölhetjük személyében. *És még mi mindent remélhetünk tőle... Ezt a versenyszámot egyébként Goodell nyerte 3:51,93-as világcsúccsal, honfitársa, Shaw* (3:52,54) és a szovjet *Raszkatov* (3:55,76. Európa-csúcs) előtt. A 100 m-es női pillangóúszásban semmi meglepetés nem történt. Illetve, csak annyi, hogy *Kornelia Ender* nem világrekorddal, hanem *„csak"* világcsúcs-beállítással nyert aranyérmet. Eredménye: 1:00,13 perc. Az ezüstérmet honfitársa, *Pollack* szerezte meg (1:00,98), míg a bronzérmet az amerikai *Boglioli* (1:01,17).

A 200 m női gyorsúszás olimpiai bajnokságát 1:59,26 p-cel, nagyszerű világrekorddal *Kornelia Ender* nyerte.

Vándor Kálmán

kérdésről végleges döntés nem született, de ha rövid számítást végzünk, akkor kiderül, *hogy a 105 nap mellett az 52 vasárnap, a 10—15 ünnep és az évi rendes szabadság, valamint a szabad szombatok után egy amatőr sportolónak* legfeljebb minden második nap kell dolgoznia.

Súlyemelés

Lengyel siker könnyűsúlyban

Szerdán a hajnalba nyúlóan folytak a könnyűsúlyú súlyemelés küzdelmei.

Szakításban 135 kg-ig jutottak el a legjobbak, ezt *Korol, Kaczmarek* és a francia *Senet* tudta teljesíteni. Könnyebb testsúlya révén *Korol* vezetett. *Kaczmareknek* a győzelem érdekében 2,5 kg-mal kellett többet lökni *Korolnál*, aki a müncheni olimpia előtt a lökés világrekordere volt. De *Kaczmarek* nem ismert lehetetlent, és amikor *Korol* a 170 kilós lökésnél megállt, ő még teljesítette a 172,5 kg-t is, és olimpiai bajnokságot nyert — *visszaszerezte a lengyeleknek a súlycsoport hegemóniáját.*

Tornaünnep a Forumban

Mondhatunk-e nagyobb dicséretet az olimpiai tornaversenyeiről, mint azt, hogy már az edzések is telt ház, 16 ezer néző előtt zajlottak a *Forum*-csarnokban?

A lelkes, hálás közönség tanúja lehetett a mindössze 153 cm magas,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1976 SEP 2
LUDAS MATYI

1021 Makrisz Agamemnon

ÖN SZERINT MIT MOND A SZOBOR?

Szerkesztőségünk ezen a héten az alábbi válaszokat jutalmazza:

MAKRISZ AGAMEMNON:

„BARÁTSÁG"— Kattinsd már el azt a fényképezőgépet, meddig ülünk így?

(Beküldte: Varga Imre, Okány, Mikes Kelemen u. 11.)

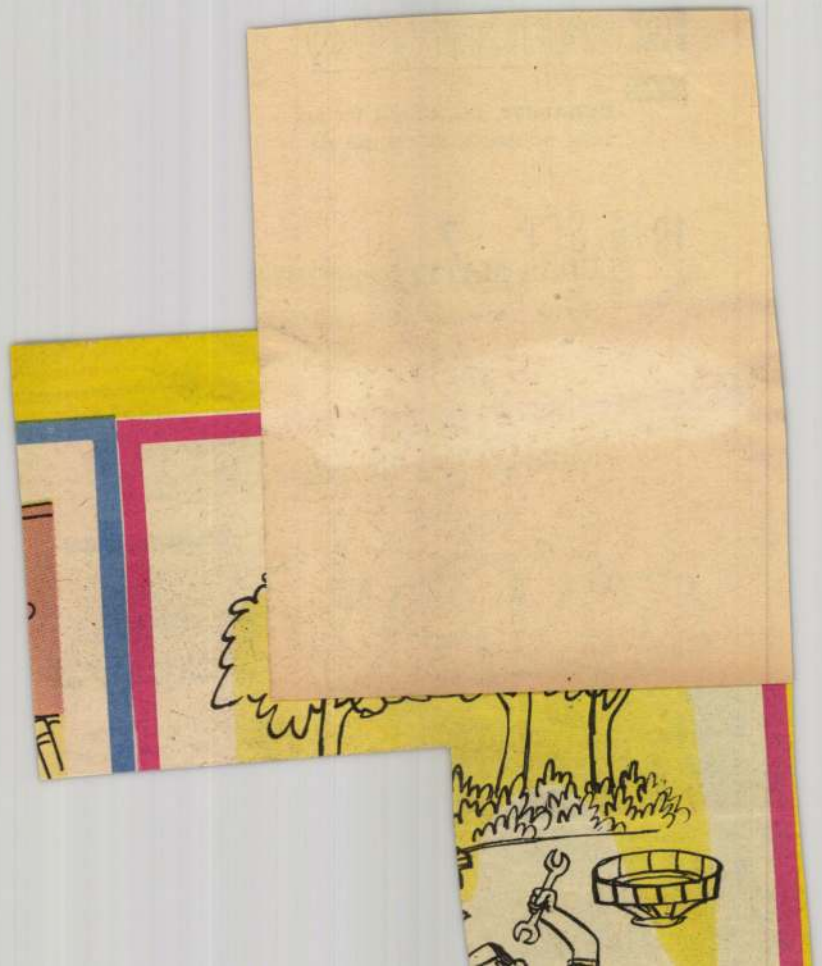

Makrisz Agamemnon

Makrisz Agamemnon: Lenin-fej. 1967.

Oelmacher Anna
A socialista lépzőművészet nyomában
Bp. 1975 Kossuth

Szabó Iván: A budai önkéntes ezred hősi emlékműve. 1967.

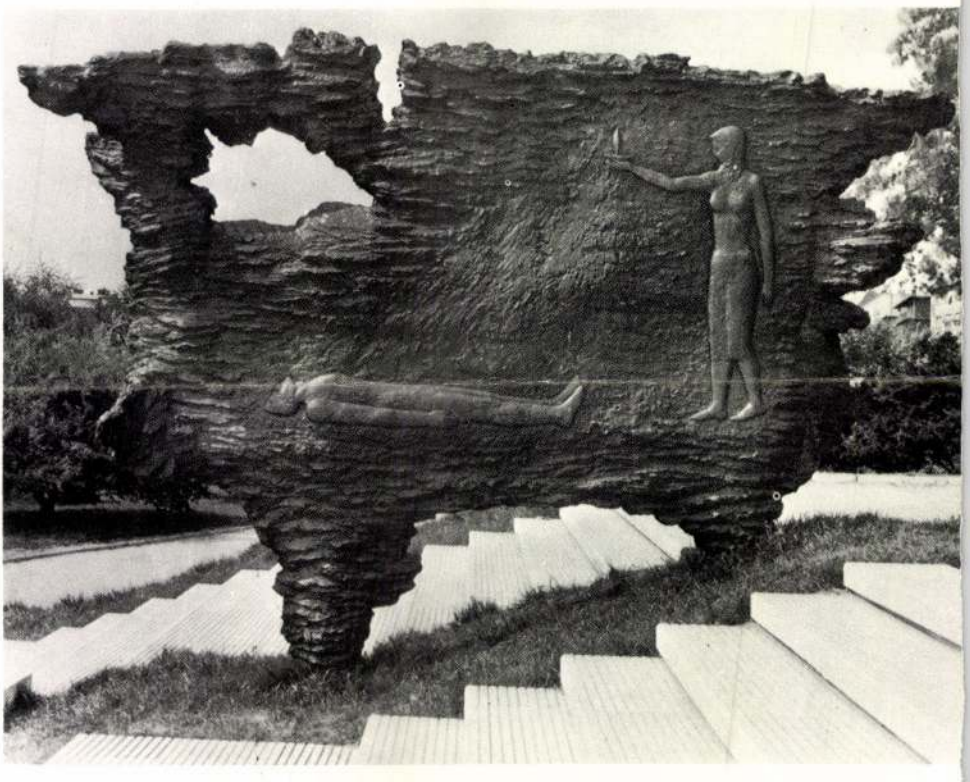

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1976 APR 5

Budapester Rundschau

Agamemnon Makris

1021

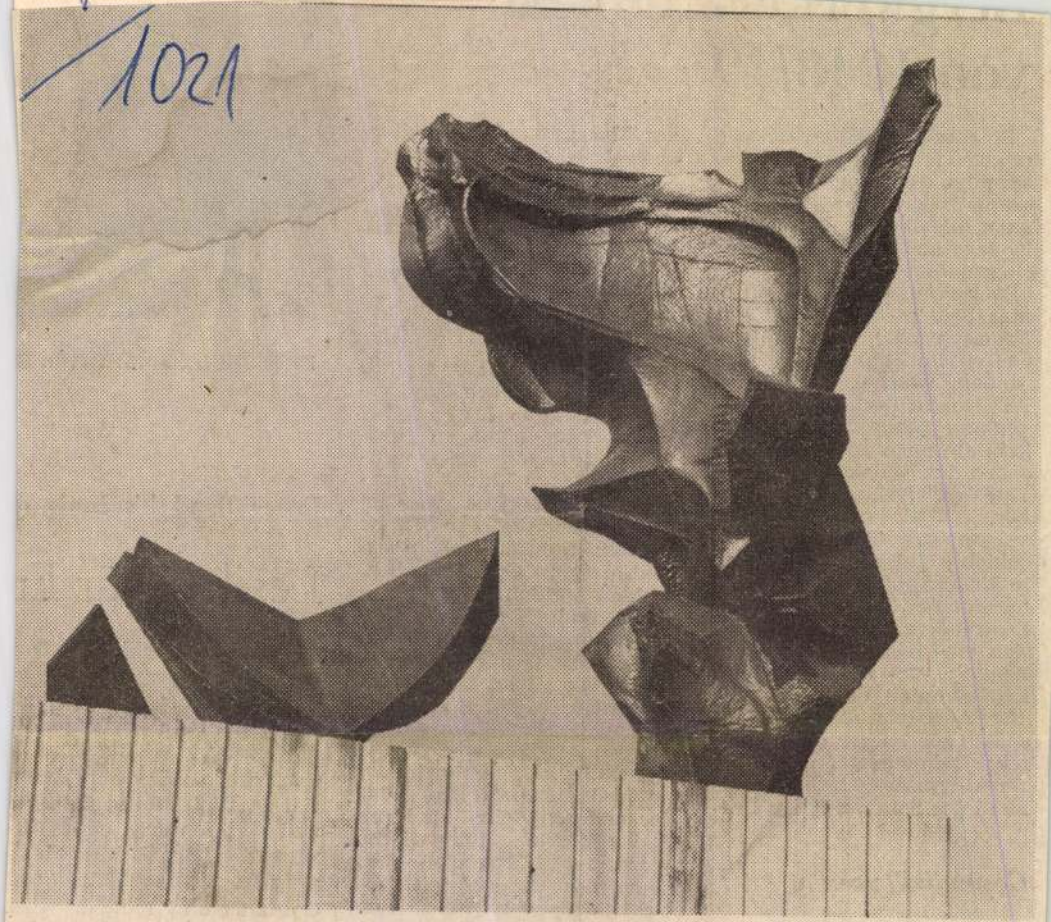

Am 4. April feiert das ungarische Volk den 31. Jahrestag der Befreiung. Unser Bild: Befreiungsdenkmal in Pécs von Agamemnon Makris

Bergwerker-Emblem von 1848/49

Eine freudige Überraschung erlebte unlängst *Béla Esti*, Direktor des Budapester Museums der Arbeiterbewegung, als ihm sein Prager Kollege aus dem Klement-Gottwald-Museum der Arbeiterbewegung eine fadenscheinige Seidenfahne zeigte. Die Fahne wurde von einigen Jahren im Schloß Orlik gefunden, welches einst dem Fürstengeschlecht Schwarzenberg gehörte. Vermutlich kam sie nach dem ungarischen Freiheitskampf 1848—1849 als Kriegsbeute hierher. Viel mehr konnte man über die Geschichte des Fundes nicht in Erfahrung bringen. Immerhin besitzt er höchsten Raritätswert: Es handelt sich um das bisher einzige Zeugnis, daß an den Freiheitskämpfen bereits die ersten Arbeitertruppen, die sich später zur Klasse organisierten, teilgenommen haben. Eben deshalb wurde die Fahne in der Sammlung des Prager Museums

bewegung un

Die Restaur
baren Funde
sichtlich ein ganzes Jahr in Anspruch nimmt, wird in Budapest durchgeführt. Am 15. März nächsten Jahres soll das wiederhergestellte Original ausgestellt werden, und nach Anfertigung einer Kopie wird es nach Prag zurückgeschickt. Jetzt sollen Labor-Untersuchungen entscheiden, ob die vielen tausend winzigen Einzelteile genäht oder geklebt werden. Die Stickereien der Fahne (Größe: 220×280 cm) prangen in den Originalfarben. Auf einer Seite ist ein mit Wein- und Eichenlaub umkränzter Berghang zu sehen, mit einem Grubenstollen in der rechten Ecke. Oben steht die Inschrift „Für König, Vaterland, Freiheit", unten das Bergwerker-Emblem: Hammer und Picke gekreuzt, darunter das Datum 1848. Auf der anderen Seite sind das reichgestickte ungarische Wappen und Symbole eines heute nicht mehr identifizierbaren Wappens einer vermutlich siebenbürgischen Grubenstadt abgebildet.

Die kostbare Reliquie wartet jetzt in Buda auf ihre

Gesundheitswesen

Niveauvolle Arbeit

Eine bedeutende Phase der

PRESSEFOTO '75: István B

Erster Band bis Ende d

Lexikon für Et

Das ethnographische For
schungsteam der Ungarische
Akademie der Wissenschaf
ten nahm ein bedeutende
Unterfangen in Angriff: E
erarbeitet das gesamte Mate
rial der Volkskultur Ungarns
und veröffentlicht es im Le
xikon der ungarischen Ethno
graphie, das von Akademiker
Gyula Ortutay redigiert wird.

An der Zusammenstellung
arbeiten seit 1970 mehr als
90 000 Sachverständige. Die

Makrisz Agamemnon szobrásznüvész

Makrisz Agamemnon és Papachristosz Andreas mellett Hondromatidisz Rigasz volt a főváros harmadik emigráns görög szobrásza. Mindhárman ma is egykori házájuk háromezer éves plasztikai hagyományait ötvözik napjaink modern formalátásával.

dr. Tóth Ervin: Egy délután Hondromatidisz Rigasz görög szobrász műtermében.

Hajdu-Bihari Napló, 1975. dec. 29.

Makrisz Agamemnon szobrászművész 1)

Manthauseni emlékműve az összefogás erejét a testek és öklök ritmusával a felfelé törő mozgással fejezi ki (említve) az erő a tiltakozás és a halálba-menetelés formai feszültségében a modeltől a kész műig a memento kiáltásává erősödött.

fel.

Felszabadult művészet II.

1975. X. 12. 17-10 TV /11/ - Vné -

Makrisz Agamemnon 2) Folytatás.

Kecskeméten áll „Úszói" c. műve.
(említve)
Pécsett, a hegyoldalba kerül-Felszabadulási-emlékműve. (említve)

Felszabadult művészet II.

1975. X. 12. 17.10 TV. (11) - Vné -

Makrin Agamemnon

Marathoni emlékmű-
ben

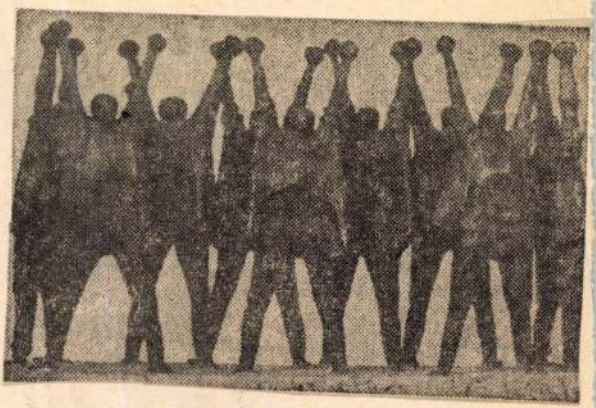

Horváth Terézia: Sorsfordulók és művalkotások
Népszava, 1976. július 23 - 6 oldal

Makrin Agamemnon, nobrász

L.: Sanm 8,

Rózsa Gy.: Művészet ... 7,

Népszabadság, Bp. 1976. aug. 14.

Makrisz Agamemnon

Makrisz Agamemnon mint zsúri tag működött a soproni emlékmű-terzevésre kiírt pályázaton.

----: Képzőművészeti pályázatok.

Művészet, 1976. december - 48. oldal.

Makrin [Agamemnon], nobrász

L.: Ék 1.

Aradi V.: Harmine ....

7.

Népszabadság, Bp. 1976. júl. 3.

1021

1977. II. 18. 19.30. Sné.

Tv-hiradó

- Jó estét kivánok !

- Pécs ma hamisitatlan koratavaszi reggelre ébredt. A város fölött magasodó Mecsek-oldalból nagyszerü panoráma tárult, a második napja Baranyában tartózkodó magyar miniszterelnök és vendéglátói előtt. Lázár György a Politikai Bizottság tagja, a kormány elnöke, ma délelőtt Pécs nevezetességeivel ismerkedett. Ennek során megtekintette a pécsi felszabadulási elmékmüvet, amely Makrisz Agamemnon szobrászmüvész alkotása. A városra tekintő stilizált nőalak, a szabadság lángját szimbolizálja. A tavaly előtt felavatott emlékmüre, különösen büszkék a pécsiek, mert megalkotásához több tizezer óra társadalmi munkával járultak hozzá. A Mecsek oldalából vendéglátói, a Káptalan utcai Vasarely Múzeumba kisérték Lázár Györgyöt. Miniszterelnökünk nagy érdeklődéssel járta végig a müvész szülőházában berendezett tárlatot. A világhirü festőmüvész tavaly járt Pécsett, és a most megtekintett képeket, festményeket, életművének egy jelentős részét, szülővárosának adományozta. A nem rég renovált barokk épület, kivülről is pompás. A kocsisor innen Harkány felé indult. A megye vezetői Pécs déli kerületében, megmutatták Lázár György miniszterelnöknek, a kertvárosi lakótelepet, amelyre nagyon büszkék. Mind formailag, mind elhelyezését tekintve, az elmult néhány év alatt a Mecsek-alji város egyik legszebb részévé fejlődött. Baranya megyének nincsen házgyára. Ennek ellenére az elmult ötéves tervben, összesen 13 ezer 800 lakás épült. 400-zal több, mint ahogy azt eredetileg tervezték. A mai nap délutánját Lázár György és vendéglátói, az országos hirü Bikali Állami Gazdaságban töltötték. A vendégeket Zámbó István, az állami gazdaság igazgatója és munkatársai fogadták. Nem sokkal az érkezés után, az igazgató tájékoztatta miniszterelnökünket, azokról a munkasikerekről, amelyek a 28 éve müködő állami gazdaságot, az ország legjobbjai közé emelték. A gazdaságban tett látogatásról, későbbi kiadásainkban láthatnak tudósitást.

Makrisz Agamemnon

Makrisz Agamemnon pécsi Felszabadulász Emlékműve lemenkből hegesztett szobor bronz patinás tömegben hat.

Rozgonyi Szám: A pécsi Felszabadulász emlékmű...
Műrészet, 1975. december - 35. oldal

Makrisz Agamemnon
szobrász

Kecskemét Városközpont 7 új épület
végfalainak, illetve környezetének
díszítésére kiírt ötletpályázaton
vett részt a művész.

------:Képzőművészeti pályázatok.
Művészet, 1976. junius - 48. oldal.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1970. 10. 29.

SOMOGYI NÉPLAP

Makrisz Agamemnon

1021

Makrisz Agamemnon szobra.

Dolgozna
rosok, ak
sztergom
ólít az e
tam. Ápı
ri pályá
niorbajn
nk lesz
ki futan...

a tervek szerint — nemzet-
zi cross-versenyt rendeznek
szarkavári pályán. Érthető
hát, ha a tapasztalt Závodny
a mögötte sorakozó te-
etséges, fiatal gárda már ké-
ülődik.

Kovács Sándor

Barátságos mérkőzés

ÁKÓCZI I—RÁKÓCZI II.
:0

Kaposvár, 500 néző. Vezette:
Iudig.

Rákóczi I.: Hegedűs (Rapp)
— Kanyar, Ágfalvi, Márton,
Jémeth — Konrád, Kovács F.,
Burcsa — Varga, Kováts,
Duschák.

A második félidőben Kovács
F. megsérült.

ikerek egyei döntőjén

Csapatban 1. Barcs 81,1, 2.
Gyakorló iskola 77.2, 3. Fo-
nyód 72, 4. Magyaratád 65.2
pont.

Leány egyéni, összetett:

. Kőműves Gabi (Magyaratád)	27.1
. Solti Gabi (Barcs)	26.9
. Kovács Emília (Barcs)	26.6

Csapatban 1. Barcs, 79.8, 2.
Magyaratád 76.9, 3. Berzsenyi
76.1, 4. Fonyód 74, 5. Siófok I.

Elszalasztott fonyódmo...

Cindy Brisck, egy London kö
nyéki húszéves lány szorgalm
san gyűjtött a hozományára,
ezért másodállásban titkárnői
lása mellé a Vernon nevű fot
ügynökség megbízottjaként is d
gozott. Ez utóbbi feladatköréh
tartozott a totócédulák begyűjt
se. A múlt héten megbetegede
s átadta a munkát egyik társ
nak. Csupán arról feledkez
meg, hogy — mint minden hét
— az édesapja most is rábízta
saját szelvényét. Ez a szelvé
nem került be a központi szár
lálóirodába; pedig az apja é
ezen a héten érte ell a maxim
lis találatot.

Ha Cindy nem lett volna oly
feledékeny, a család 200 ezer fo
sterlinget nyer! Brisck úr vél
ménye: »Az élet megy tovább
Cindy házat és autót kapott vo
na nászajándékba, most viszo
házalhat tovább a totóival.«

— **Jól sikerült hangve**
senyt rendeztek tegnap es
Berzencén a község úttör
ifjúsági és felnőtt énekkar

— **Első alkalommal** veszn
részt a fogyasztási szövetk
zetek felvásárlói a MESZÖ
két éves tanfolyamán. A
hallgató márciusban vizsg
zik. Felvásárlói szakmunká
bizonyítványt kapnak.

— **160 ezer pecsenyekacs**
étékesít az idén a Balato
Halgazdaság balatoni kerül
te. A múlt évben 140 ezr
szállítottak a Kaposvári Hús
kombinátnak.

MAKRISZ AGAMEMNON, szobrász

Debrecenben az Ady Iskolában Makrisz Agamemnon Ady portréja látható. 760.old. 33.jegyz.

SZ.KÜRTI KATALIN: A Debreceni Ady Társaság képzőművészei 751. old

A Debreceni Déri Muzeum Évkönyve, 1974.
Debrecen, 1975.

Makrisz Agamemnon

A pécsi Felszabadulási emlékmű nemcsak plasztikai értékeinek sokarcusága miatt, hanem eszmei mondanivalója miatt is modern, hőkerülen gondrag alkotás.

Rozgonyi Iván: A pécsi Felszabadulási emlékmű ...
Művészet, 1975. december – 35. oldal.

Makrisz Agamemnon

Makrisz Agamemnon pécsi Felszabadulási emlékműve nem-csak plasztikai értékeinek sokarcúsága miatt, hanem esmeri mondanivalója miatt is figyelemre méltó modern és gardaig alkotás.

Rozgonyi Iván: A pécsi Felszabadulási emlékmü
Müvészet, 1975.december - 35.oldal

Makrisz Agamemnon

Makrisz Agamemnon Manthausen
emlékműve 1961-ben készült.

Brestyánszky Ilona: Szarvina
Nők Lapja, 1976. pilnes 17 - 6 oldal

Makrész Agamemnon

A művész Izzóbeli kiállításán bemutatott szobor és emlékmű tanulmányokat, Ady és Bartók mellszobrát.

—: Kiállítás az Izzóban.
Tükör, 1977. március 6. – 43 lap.

Makrisz Agamemnon

„Ordy mellszoba"
(regno)

—: Kiállítás az Iszzóban.
Tükör, 1977. március 6–43 lap.

Makrisz Agamemnon

Megbízták a művészt, hogy „Az ismeretlen orvos" vörösvérlemez művét a karinebarcikai kórház épülethomlokzatán helyezze el.

------:Köztéri munkák.

Művészet, 1977. junius - 48.oldal.

Makrisz Agamemnon

A Magyar Nemzeti Galériában
június 23-án nyílt meg Makrisz
Agamemnon festőművész ki-
állítása.

-----:Hírek.
Művészet, 1977. július - 48.oldal

Kiállítások naptára
Művészet, 1977. július – 48. oldal.

Makrisz Agamemnon

Megkírták Makrisz Agamemnont, hogy „Ülő nők" domborítását hívítse a soproni „Barátság park" részére

------:Köztéri munkák:

Müvészet,1977. julius - 48.oldal.

Makrisz Agamemnon, szobrász

L:Borsos Miklós

-:Szobrászati biennálé Antwerpenben 6.

Népszabadság Bp. 1977. júl. 1.

Makrisz Agamemnon

A Fővárosi Szabadtéri Galériában szerepel alkotása. térdelő nője.

Magyar Hirlap 1979/88/9

Wagner: Szabadtéri szoborgaléria

Makrisz Agamemnon, szobász

L: Barcsay J.

–: A Kult. Min. nívójutalma 9.

Nérszabadság, Bp. 1979 dec. 22.

Makrisz Agamemnon, szobrán

L: Vill Tibor

– szabadtéri szoborkiállítás 8.

Népszabadság, Bp. 1979 aug. 4.

MAKRISZ AGAMEMNOM

~~Max Klinger~~

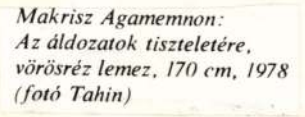

Makrisz Agamemnon:
Az áldozatok tiszteletére,
vörösréz lemez, 170 cm, 1978
(fotó Tahin)

Horváth Béla:Makrisz Agamemnon kiállitása a
Magyar Nemzeti Galériában.
Müvészet,1979.május/5.szám/m 8.oldal

Salome, 1893 k.
ele)

Makrisz Agamemnon

Fésülködő

Vadas József: Portrétól portréig:
/Beszélgetés Makrisz Agamemnonnal/
Művészet, 1979. május /5.szám/ 2.oldal

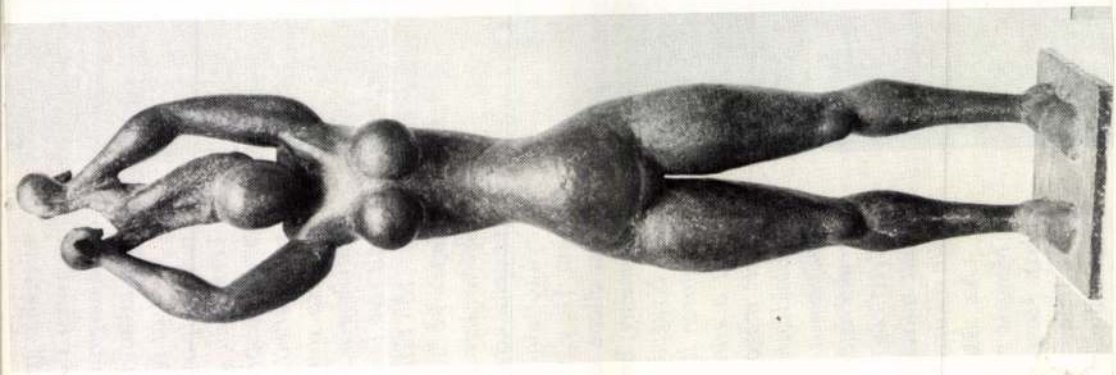

10 *Makrisz Agamemnon: Fésülködő, ólom, 190 cm, 1970 (az MNG tulajdona)*

Makrisz Agamemnon

Tavaszi tánc

Vadas József: Portrétól portréig:
/Beszélgetés Makrisz Agamemnonnal/
Művészet, 1979. május /5. szám/ 2. oldal

11 *Makrisz Agamemnon: Tavaszi tánc, vörösréz lemez, 240 cm, 1977*

Makrisz Agamemnon
szobrászművész

Tükörben

Vadas József:Portrétól portréig /Beszélgetés Makrisz Agamemnonnal/

Művészet,1979.május /5.szám/ 2.oldal

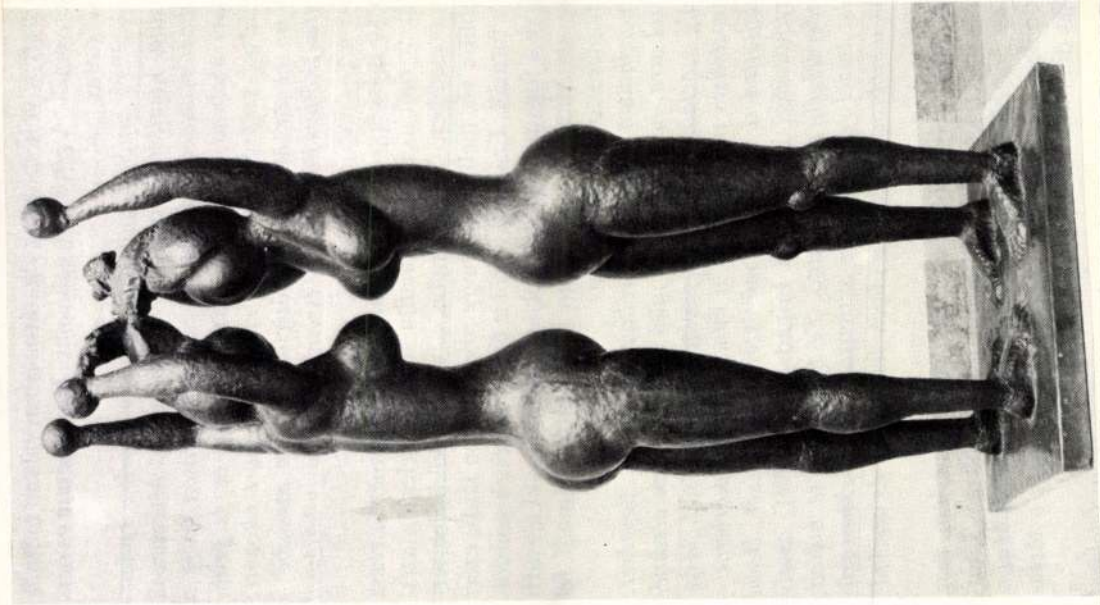

9 *Makrisz Agamemnon: Tükörben, vörösréz lemez, 200 cm, 1968*

Makrisz Agamemnon
szobrászművész

Nő/vörösréz lemez

Vadas Kózsef:Portrétól portréig /Beszélgetés Makrisz Agamemnonnal/

Művészet,1979.május /5.szám/ 2.oldal

4 *Makrisz Agamemnon: Nő, vörösréz lemez, 140 cm, 1969*

Makrisz Agamemnon
szobrászművész

Női akt

Vadas Kózsef:Portrétól portréig /Beszélgetés Makrisz Agamemnonnal/
Müvészet,1979.május /5.szám/ 2.oldal

2 *Makrisz Agamemnon: Női akt, ólom, 180 cm, 1950*

Makrisz Agamemnon
szobrászmüvész

Női torzó

Vadas Kózsef:Portrétól portréig /Beszélgetés Makrisz Agamemnonnal/

Müvészet,1979.május /5.szám/ 2.oldal

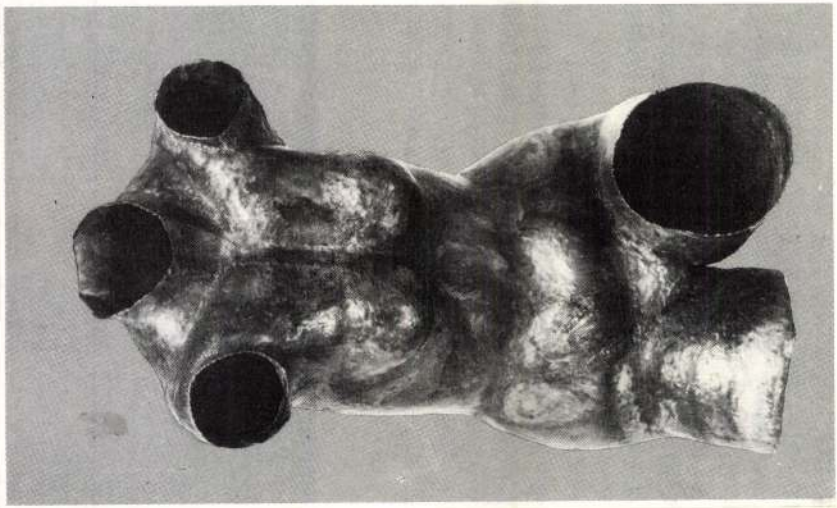

3

3 *Makrisz Agamemnon: Női torzó, vörösréz lemez, 100 cm, 1971*

Makrisz Agamemnon

Mauthauseni emlékmü

Vadas József: Portrétól portréig:
/Beszélgetés Makrisz Agamemnonnal/
Művészet,1979.május /5.szám/ 2.oldal

gondolatnak valamilyen más felfogásáról van szó. Ez esetben megvan a létjogosultsága. Persze bizonyos dolgokra ösztönösen is „ráhibázhat" a művész, akaratán kívül fejezve ki vagy sugallva oly mondanivalót, ami mégis mélységesen valóságkifejező, s itt Leninnek Balzackal s Tolsztojjal kapcsolatos ismert megállapítására hivatkoznék, más területre átvágva viszont a hamis tudat problémájára, akár egyéni, akár társadalmi jellegű s mérvű legyen az. Más az érzelmek logikája, és más dolog, hogy mibe mit szabad s lehet belelátni hivatalosan elhatározva, eleve eldöntötten, és persze megint más, amit egyéni, „szubjektív" belelátásnak, interpretációnak nevezünk. E kérdésegyüttesben, mely különben messze vezetne, itt mélyebbre nem bocsátkozhatunk. Amit a munkával kapcsolatosan megjegyeznék,

e szoborért építkezés, ami nem jó jel, amiben kényszer fejeződik ki
egyfelől, másfelől ami környezetéből kikiabálóvá teszi az emlékmű-

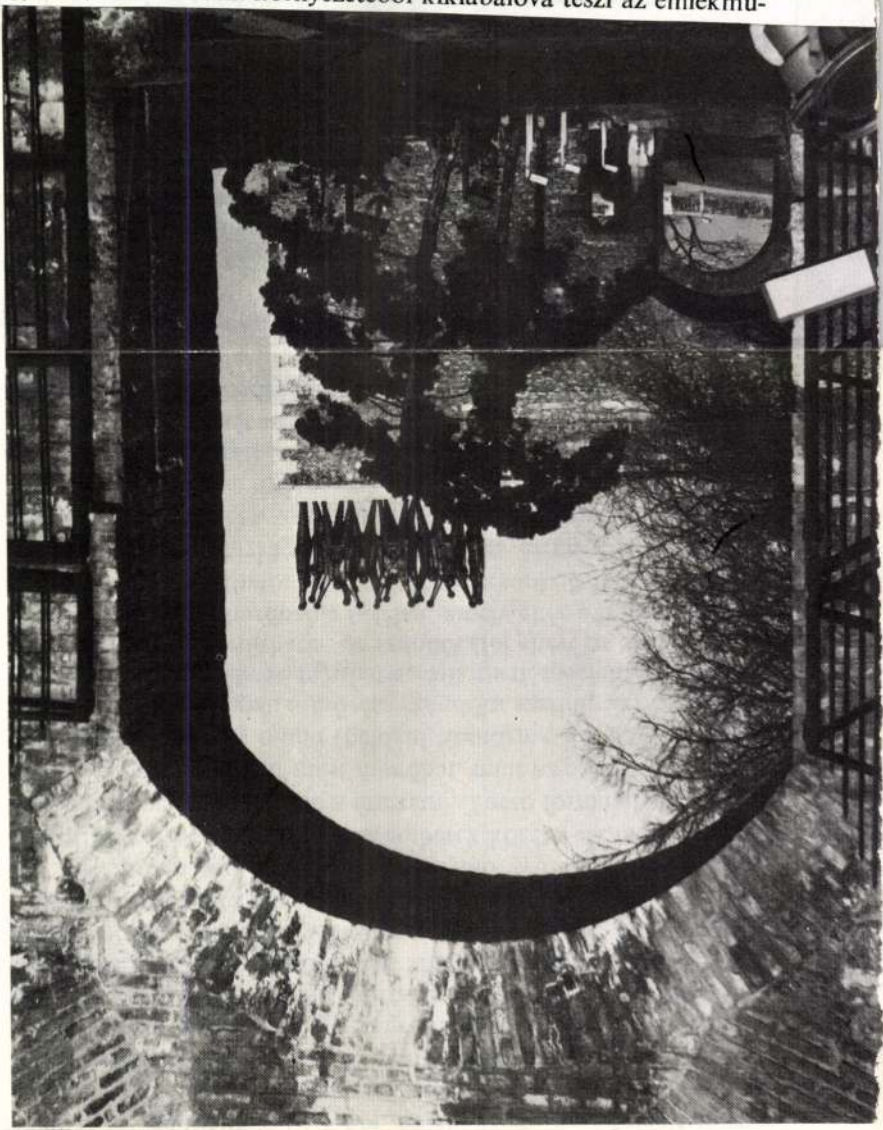

13 *Makrisz Agamemnon: Mauthauseni emlékmű, másodpéldány, vörösréz lemez, 350×620 cm, 1976–77 (fotók Tahin)*

Makrisz Agamemnon

A pécsi Felszabadulási Emlékmü
felállitása

Vadas József: Portrétól portréig:
/Beszélgetés Makrisz Agamemnonnal/
Müvészet,1979.májusn/5.szám/ 2.oldal

14

14 *A pécsi Felszabadulási emlékmű felállítása (fotó Szelényi K.)*

Makrisz Agamemnon

neve emlitve Horváth György:

A Müvészeti Alap vásárlásai'79

Kiállitás a Mücsarnokban c.cikkében

/A cikket lásd Deim Pálnál !/

Magyar Nemzet 198o.jan 2o.

Makrisz Agamemnon, nobrón

L: Makrisz Zizi

Horas Emin: Küzdeni az anyaggal 11

Népszabadság, Bp. 1980 márc. / 23.

Makrisz Agamemnon i Kobrón

L: Szőr Endre

– : Kobrok 4.

Esti Hírlap, Bp. 1980 jan. 29.

Makrisz Agamemnon, szobrán

L: Szász Endre

–: Új képzőművészeti alkotások Győrben 7.

Népszabadság, Bp. 1980 jan. 30

Makrisz Agamemnon: Mauthauseni emlékmű, vörösréz lemez, 460 cm, 1978 (fotó Szelényi)

Makrisz Agamemnon

Mauthauseni emlékmü

Aradi Aradi Nóra: A müvészet ideiglenes nyilvánossága.
MÜVÉSZET,1979. október - 3.lap.

„Meglepetésszerűen toppant be hozzám egy
Lajos, kinek Ernst-múzeumnak elnevezett
óta a legérdekesebb egyéni kiállítások voltak
olyan látogató érkezett, aki hasznomra is leh
a munkáim, nagyon érdekesnek találta őket
kollekciós kiállítást belőlük a következő tél
mondta, hogy mindent elvégezzél, tovább r
a tenyerébe, bár én tulajdonképpen sokkal t
egy kiállítást. Sokat akartam volna még
önként kínálkozó alkalmat felhasználni érde
nagy szorgalommal és buzgalommal dolgoz
hajtóerő lázassá fokozta tevékenységemet"
Ö. Fülöp első gyűjteményes kiállításának el

Minden művész és minden múzeumvezet
ról ábrándozik. Miközben a művész csendb
dolgozik – szorgalmasan, de tele belső kétsé
toppan hozzá a jószemű, nagyra becsült mú
már hallott a műteremben készülő alkotás
tással felismeri a művek korszakos jelentő
ríti a művészt a kiállításra. „Adok egy jó fél évet" – mondja, és a
művész félreteszi kétségeit, lázas izgalommal dolgozik tovább.

Az egész történetben számomra ez a „fél év" a legelképesztőbb. Hiszen a művészek ma is dolgoznak, a múzeumvezetők meg is látogatják őket, de amíg abból kiállítás lesz...!

Hogy is van ez manapság? A művész csendben, a világtól elvonultan dolgozik – szorgalmasan, de tele belső kétséggel –, egyszer csak azon veszi észre magát, hogy már leélt majdnem egy fél évszázadot. Jó lenne rendezni egy kiállítást, gondolja, együtt látni, hogy mit festettem eddig, meg aztán egyébként sem férek már el a képektől. Kissé félve felhívja telefonon a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége kiállítási bizottságának vezetőjét, hogy mit is kell most tennie. A hívott fél zavarba jön.* Sokra becsüli a művészt,

anyagból, amit az előzsüri látott. Erről értesítést kap a Szövetség és a Műcsarnok is, képviselőik egyébként is ott voltak az előzsüriben. Szeptemberben a Szövetség kiállítási bizottsága megtárgyalja a következő évi kiállítási tervet. Figyelembe veszi az évek óta húzódó már régen engedélyezett, de még meg nem valósult kérelmeket az új jelentkezőket, és a kérelmek beérkezésének sorrendjében névsort készít. Ezt a *javaslat*ot elküldi a Minisztériumnak, a Műcsarnoknak, a Lektorátusnak. Néhány hónap múlva visszakapja a névsort a Lektorátustól – némileg módosítva és az *engedélyező* pecséttel ellátva. Ugyanezt megkapja a Műcsarnok is.

Tovább múlik az idő. A Műcsarnok kiállításrendező nagyüzem Hódmezővásárhelytől Tananarivóig, kis kápolnától modern múzeumig rendez tárlatokat minden műfajban. Vendégeket kalauzol é

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-743, 340-726
1979 FEB 12
BUDAPESTER RUNDSCHAU
Agamemnon Makrisz

1021

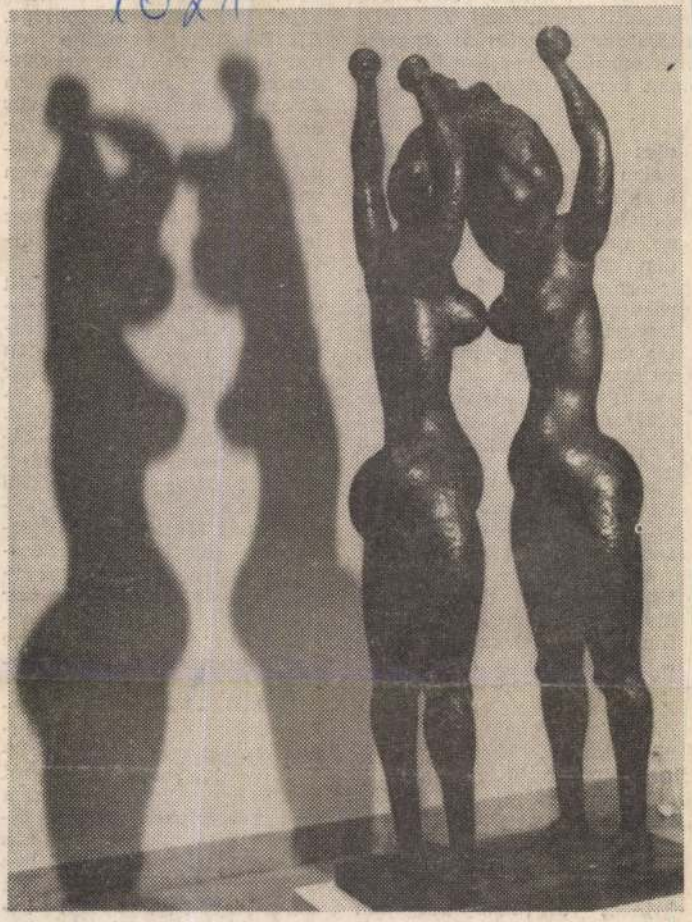

In dieser Nummer stellen wir den Bildhauer Agamemnon Makris und seine Oeuvre-Ausstellung in der Nationalgalerie vor (siehe Beitrag Seite 10). Bild oben: Im Spiegel (1968)

r in der Genfer Abrüs
'N-Büro, János Pe
'enministerium, und L
tituts für Auswärtige A
)rüstungskomitees des L
ngen wir Auszüge des g

dies Bündnis auch
Form der Diplomatie.
Mitgliedsstaaten halt
gelmäßig Konsulta
ab, um ihre Außenpo
den wichtigen Frage
internationalen Politik, Abrüstung und Ausweitung der Entspannung auf das militärische Gebiet inbegriffen, zu koordinieren.

NÉPSZABADSÁG: Beeinflußt die Tatsache, daß Ungarn ein geographisch kleines Land mit einer dementsprechend kleinen Armee ist, unsere Politik, unsere diplomatischen Abrüstungsanstrengungen?

K. BOGNÁR: Gegenwärtig stehen auf der Welt 24 Millionen Mann unter Waffen, in Friedenszeiten eine ungewöhnlich hohe Zahl. Über 75 Prozent der Streitkräfte der Welt entfallen auf die mittelgroßen und kleinen Staaten. Das beweist, daß sich die Abrüstung nicht auf die Großmächte beschränken darf, selbst wenn wir wissen, daß die Einschränkung der Kernwaffen, das Vermeiden eines Atomkrieges die Hauptaufgaben sind.

M. DOMOKOS: Jedes Land, ob groß oder klein, muß sich an den Kraftan-

versammlung.

NÉPSZABADSÁG: Mit unserer Abrüstungsdiplomatie sind wir auf drei ständigen Foren vertreten, den Vereinten Nationen, der Genfer Abrüstungskommission und den Wiener Truppenabbaugesprächen. Außer der diplomatischen Tätigkeit auf Regierungsebene haben auch unsere gesellschaftlichen und Massenorganisationen, so der Landesfriedensrat wichtige Aufgaben zu erfüllen. Was unternimmt der Landesfriedensrat auf internationaler Ebene, um seine Abrüstungsziele zu erreichen?

L. TOLNAY: Der Landesfriedensrat arbeitet als Mitgliedsorganisation des Weltfriedensrates. Er kooperiert mit 237 Friedensbewegungen und zahlreichen fortschrittlichen Persönlichkeiten aus 127 Ländern. Ein spezielles Gebiet unserer Arbeit ist außer der Organisation internationaler Konferenzen und wissenschaftlicher Foren die Herausgabe von Büchern und Publikationen zur In-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748. 340-726
1979 FEB 1 9.

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Agamemnon Makris

1021

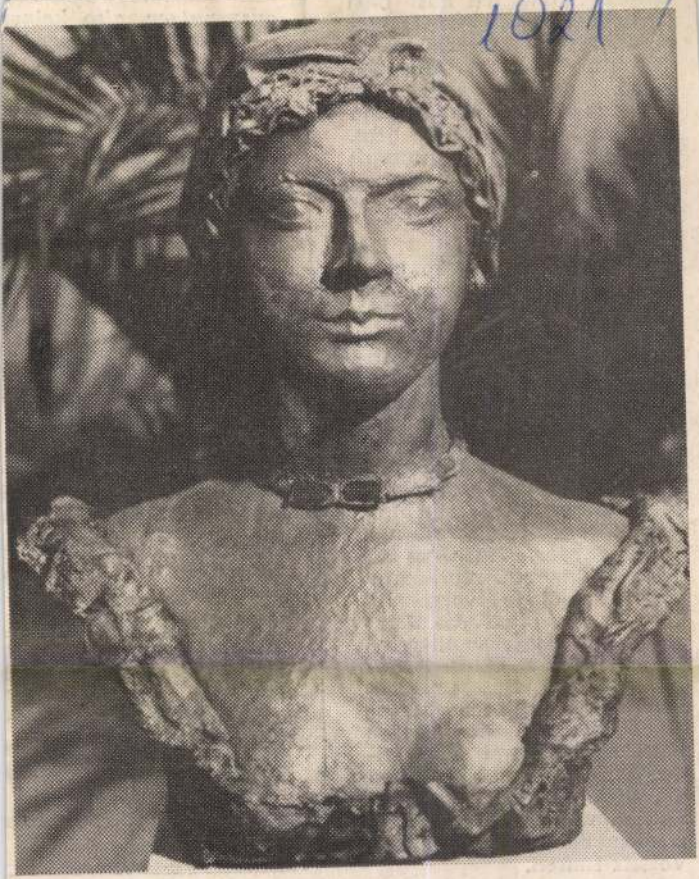

Agamemnon Makris: Ungarisches Mädchen (1977)

auf die
kräfte
Territori
befindlic
Streitkrä
wird,
der zu
festgelegt
Ansonste
Delegatio
Bedingun
ren Teiln

NÉPSZ. Genfer Abrüstungskommission wurde vergrößert. Inwieweit beeinflußt das ihre Arbeit und was steht auf der Tagesordnung der diesjährigen Frühjahrssession?

M. DOMOKOS: Während der außerordentlichen Abrüstungssession der Vereinten Nationen wurde über die Erweiterung der Abrüstungskommission beraten. Statt bisher 31 zählt sie nun 40 Mitglieder. Nachdem die Erweiterung auf repräsentativer Grundlage vorgenommen wurde, setzt die Kommission vom politischen Standpunkt aus ihre Arbeit in gleicher Zusammensetzung fort. Es gibt noch eine Änderung: Die Kommission hatte bisher zwei Kopräsidenten, die Sowjetunion und die USA. Ab der folgenden Session werden die 40 Mitglieder der Reihe nach den Vorsitz führen.

es sich hierbei etwa um
wuchs der Pressefreiheit?

Des weiteren — und da
die Fernsehdiskussion —
schreiben, daß sich bei
Österreich und der Bund
mien als potente Persönli
bens einfinden, aber er d
Herren auch einen Nachh
jedoch glücklicherweise, d
in der BRD die akute Ge
steht. Landser kommen al

Da Herr K. F. etwas ab
der österreichisch-ungaris
nig freundschaftlich hält,
mir zu diesem Thema zu
Eine Staatsgrenze kann n
den, Schutz ist nie gleichl
alle Staatsgrenzen der We
leicht zu passieren sind, u
sche Grenze heute, kann d
einen großen Schritt auf
Koexistenz vorangekomme

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748. 340-726
1979 FEB 12

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Agamemnon Makris

1021

Agamemnon Makris: Clio (1978)

chen für sich selbst, sie drücken aus, daß jede Leistung dort bewertet werden muß, wo sie Wurzeln schlug. Makris verbrachte 28

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748. 340-726

BUDAPESTER RUNDSCHAU

1979 FEB 12

Agamemnon Makrisz

1021

Agamemnon Makris: Arbeiter (1957)

102,8—103,0

180,0—182,0
90

Der geplan
Produktionsan
lerdings nich
einer Verbess
duktenstruktu
duktionsorgan
besseren Q
zeugnisse un
ren Auswahl einher.

1978 erhöhte die Industrie ihre Produktion vor allem für den Inlandsverbrauch. Am meisten, um 18%, haben die Verkäufe für Investitionszwecke zugenommen. Nach dem bescheidenen Zuwachs im letzten Jahr stieg die Menge der Industrieprodukte, die an Groß- und Kleinhandel verkauft wurden, um 5%. Schneller als

(Fortsetzung S. 8)

12 Tage dauerte der Kampf mit den Erdgasen in Zsana

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1979 FEB 12

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Agamemnon Makris

1021

Agamemnon Makris: Entwürfe des Mahnmals in Mauthausen (1959)

Da die Forschungsarbeit selbst ein komplexer Prozeß ist, ist es nicht leicht, sie zu bewerten. Weltweit bemüht man sich, um objektive Methoden zu entwickeln. Dank dieser, zwar noch nicht fehlerlosen Methoden konnte in zahlreichen Fragen die befriedigende Antwort gefunden werden, was bei der schon erwähnten Selektion eine große Hilfe bedeutet.

Wie schalten wir uns in die internationale wissenschaftliche Arbeitsteilung ein? Inwieweit beachten oder übersehen wir die Möglichkeiten der internationalen Zusammenarbeit?

Unsere Beteiligung an der internationalen Arbeitsteilung gestaltet sich dynamisch, ist aber bei weitem nicht vollkommen. Was nicht in Ordnung ist? Z. B. daß sich nur ein kleiner Teil der internationalen Zusammenarbeit aus konkreten gemeinsamen Forschungen zusammensetzt. Ich denke an eine Zusammenarbeit — glücklicherweise gibt es immer mehr Beispiele dafür —, wo die Forschungsstätte eines

Ungarn—BRD

WIRTSCHAF
UNTERREDU

Die gemischte Ko
für wirtschaftlich
strielle und technische Zusammenarbeit zwischen Ungarn und der BRD hielt am 1. und 2. Februar ihre dritte Sitzung in Bonn ab.

Die Delegationen besprachen die Handels- und Kooperationsbeziehungen zwischen den beiden Ländern und betonten, daß der ausgeglichenere Warenaustausch einer dynamischeren ungarischen Exporttätigkeit bedarf. Ungarische und westdeutsche Betriebe unterhalten gute Kontakte, gegenwärtig werden 331 Kooperationsverträge erfüllt, vor allem beim Werkzeugmaschinenbau, in der chemischen und pharmazeutischen Industrie sowie auf dem

Zur Zeit beraten ungarische und westdeutsche Unternehmen über weitere Möglichkeiten der Zusammenarbeit unter anderem in der petrolchemischen, der Fahrzeugindustrie sowie auf dem Gebiet des Hüttenwesens und des Braunkohleabbaus.

Die Delegierten waren darüber einig, daß noch zahlreiche ungenutzte Möglichkeiten hinsichtlich der Zusammenarbeit auf Drittmärkten vorhanden sind. Die zuständigen BRD-Behörden erklärten sich bereit, in Zukunft auf dem Gebiet der Finanzfragen mehr Flexibilität zu zeigen.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1979 JAN 21

PEST MEGYEI HÍRLAP

Makrisz Agamemnon szobrászművész

Tükörben

1021

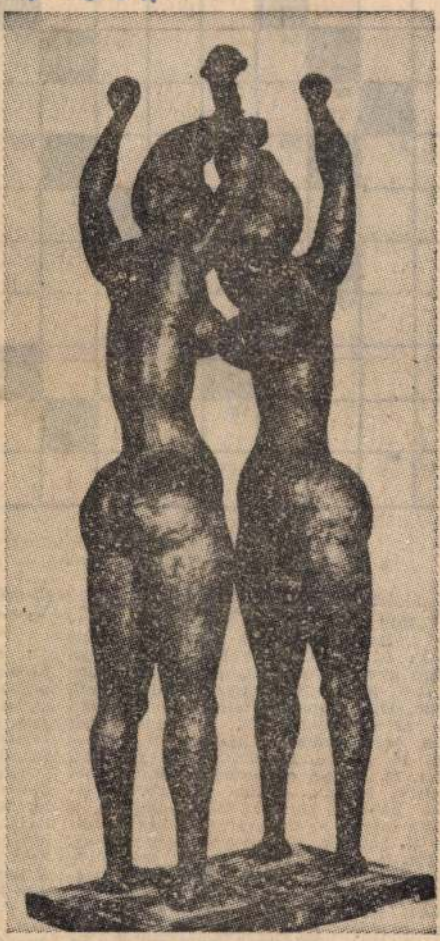

Makrisz Agamemnon szobra

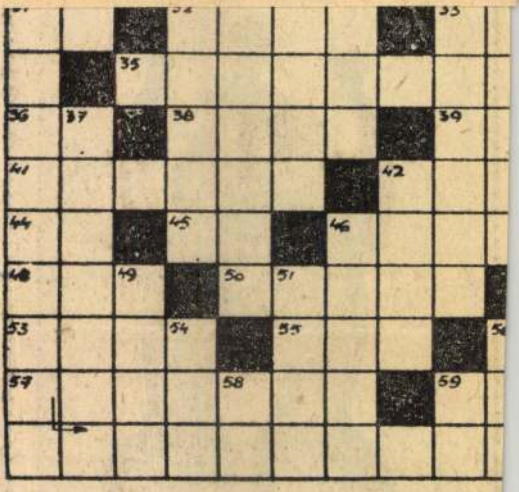

Amikor Dantét, a nagy olasz költőt szü
a költő így kiáltott fel: vízszintes 4. és füg

VÍZSZINTES

1. „Ibi" ... (ott, ahol van), latin mondás. 4. Dante szavainak első része; zárt betűk: R, O, L. 14. Fehér, vagy sárga virágú gyomnövény. 15. „... repül a daru ..." (dal). 16. Fényes felületű női kelme. 17. A lapocka felett kidomborodó rész az állatoknál. 18. A zenetörténet egyik legnagyobb alakja (J. S., 1685—1750). 19. Fájdalomcsillapító. 20. Becézett dajka. 22. Pírula egynemű betűi. 23. Női becenév. 24. „... tekel, ufarszin", Belzacar babiloni király lakomáján — a monda szerint — megjelent titokzatos felirat. 25. Indíték. 27. Egyszerű gép (ford.). 28. Tisztít. 29. A Vénusz-szobor lelőhelye. 30. Színtelen gáz, fűtő- és hajtóanyag. 31. Kiejtett betű. 32. Színültig. 33. Istállószalma. 34. Kicsinyítő képző. 35. Szerb Antal regénye. 36. „... királya", Edouard Lalo francia zeneszerző operája. 38. Ez a női név gyakran szerepel Vajda János verseiben. 39. Inni ad. 40. Gépészmérnök rövidítése. 41. Női név. 42. Spanyol város a francia határ közelében. 43. „A holló" költője. 44. A pincébe. 45. Az 50. számú sor mássalhangzói. 46. „... pasa, eredeti nevén Schnitzer Eduard, híres Afrika-utazó (1840—1893); arab rabszolgakereskedők ölték meg. 47. Üres hangot ad. 48. Hamlet páratlan betűi. 50. Idő előtti. 52. Az operaház szólótáncosnője. volt (Bella). 53. Parányi. 55. Átadná egy-

di-opera
59. Kis

1. Pos
kedvező
műves.
ságot t
jele. 8.
—1764).
Somogy
„Társai
szavaina
N, M.
haját. 2
idegen
kája (N
A legna
427—347)
33. Fon
csét. 40.
ügyelő
félszige
tási es
alkonya
temberi
... vág
csak o
egyik
égbolto
58. A
(ford.).
Megf
Az 19

Makrisz Agamemnon szobrászművész

A budapesti városligetben, a Kecskeméti vasuti pályaudvar előtti és a szekszárdi művelődési központ előtt parkban, illetőleg kiállított művek közül néhányunál már kijelöltek végleges helyét

A művész „Térdeplő nő" c. műve Marcaliba kerül

Repr.

cikket l. „Kiss István szobrászművésznél

„Szobrok – szabadban" c. cikk (szerzője nincs megnevezve)

Csongrád Megyei Hírlap, 1978. XII. 3

Makrisz Agamemnon szobrászművész

A pesti Műcsarnok melletti Ligetrészben került ideiglenesen felállításra a művész „Térdelő nő" c. alkotása. A ligeti bemutató után a szobor Marcaliba kerül.
Repr.

(cikk: „Kiss István szobrászművész címszó alatt)

Csáky Judit cikke „Szobrok a parkban" címmel

Dolgozók Lapja 1978. XI. 12.

Agamemnon Makris

National Gallery: Sculptor Agamemnon Makris,

Exhibitions

Daily News, 1978. nov. 29.

Makrisz Agamemnon

Réti Zoltán festőművész a kaposvári Somogyi képtárban december 17.-ig,
Ludmány Ottó grafikus a Csók Galériában december 7.-ig,
Pájer Emilia és Horváth Márton iparművészek az egri Rudnay Teremben november 30.-ig,
Bartha László festőművész a Csók Galériában november 30.-ig,
Károlyi Zsigmond a Bercsényi Klubban november 28.-tól,
Makrisz Agamemnon szobrász a Magyar Nemzeti Galériában november 23.-tól mutatja be müveit a felsorolt termekben rendezett kiállitásokon,-közli a kulturális eseményeket ismertető rovat.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. nov. 25. XXII. évf. 47. sz. 8. lap.

Makrisz Agamemnon szobrászművész

A Magyar Nemzeti Galéria a
művész életművét reprezentáló
alkotásokkal kiállítást
rendezett

Losonci Miklós: „Kiállítások a
Nemzeti Galériában" című cikke
Pest Megyei Hírlap 1978. XII. 5

Makrisz Agamemnon, szobrászművész

A Corvina Kiadó az ünnepi könyvhetre új sorozatot indított az élő művészetről, „Műterem" ünnel. Az 1978-79-es programban szerepel a Kiadó tervei között a szobrász Makrisz Agamemnon, a keramikus Gorka Lívia.

Művészeti Magazin

1978. júl. 9. Kossuth, L. 55

1021

Makrisz Agamemnon szobrai

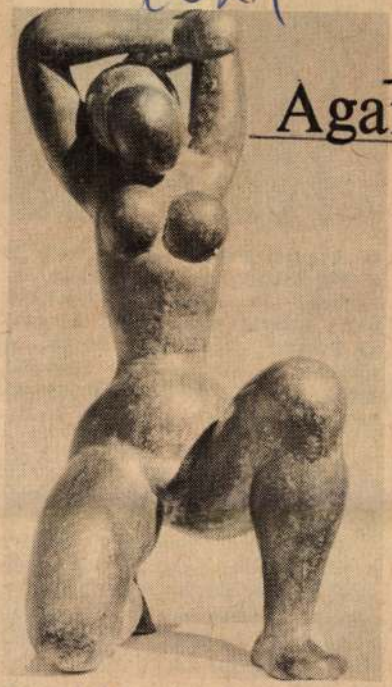

● Vetkőző.

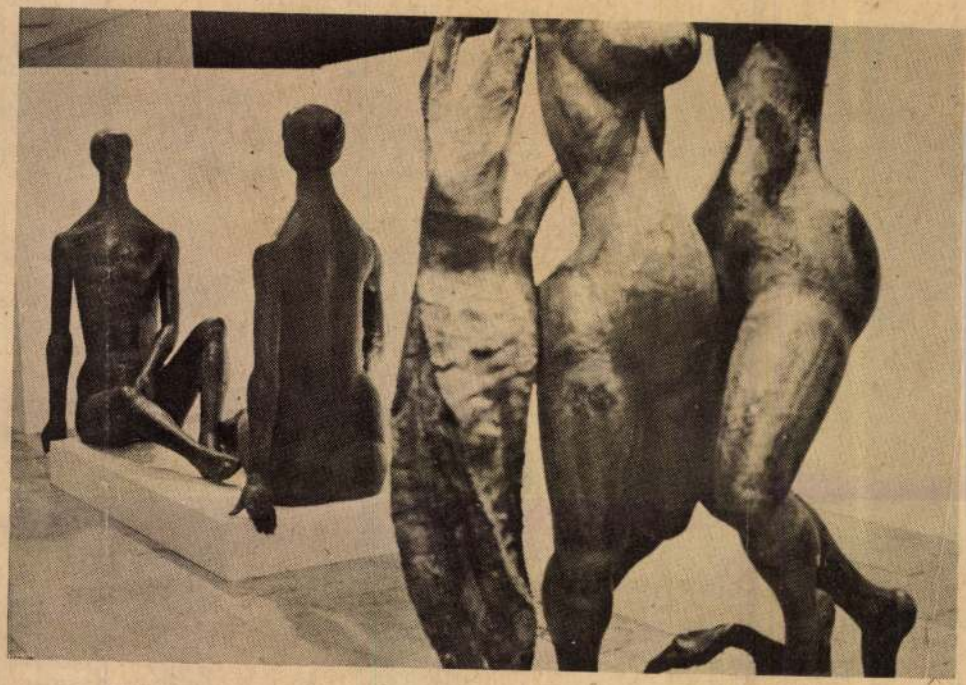

● Tavaszi tánc. A háttérben: Emberpár.

● Terrakotta.

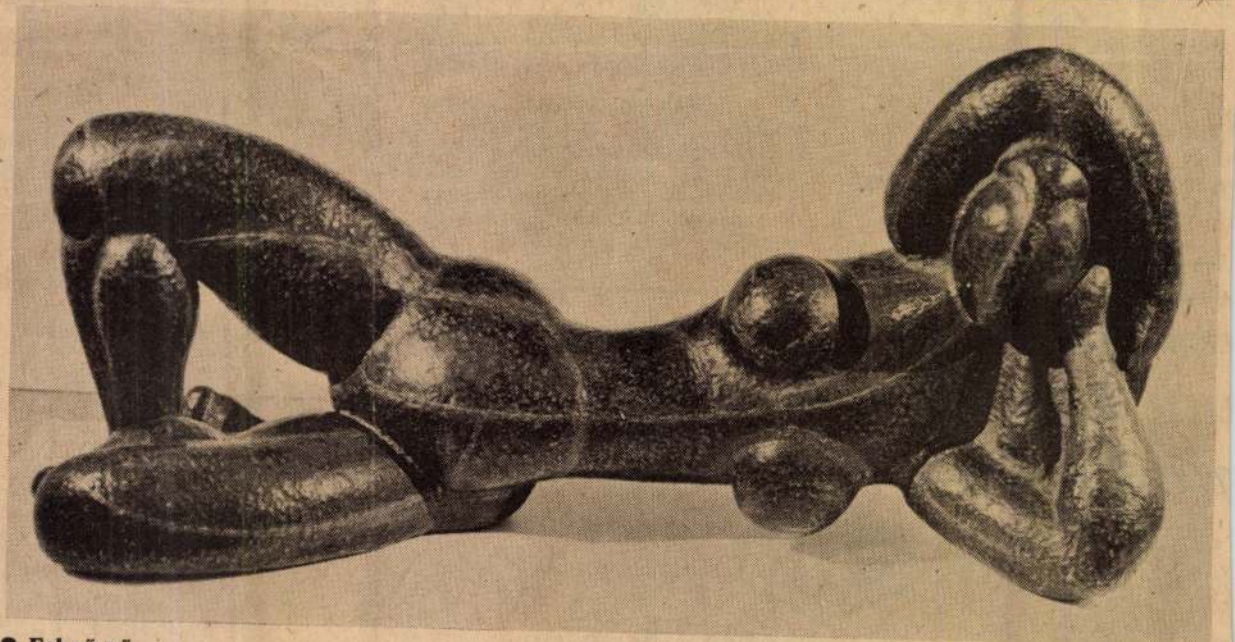

● Fekvő nő.

(Hauer Lajos felvételei — KS)

a forrás

1979 januárjától
az eddigi 10 helyett
évente

12

alkalommal
jelenik meg

ÚJ SOROZATOK
INTERJÚK
SZOCIOGRÁFIAI
ÁTTEKINTÉS

ÖN IS FIZESSEN ELŐ
A TIZENEGYEDIK
ÉVFOLYAMÁBA LÉPŐ
MINDEN
HÓNAPBAN
MEGJELENŐ

forrás-ra!

vermeséből reményében talán arra is gondolt, hogy e szerkezetek révén netán hatalmába kerítheti, siettetheti, mi több, fékezheti múlását, rohanását, s így az élet szüntelen porlását az idő kérlelhetetlen rostáján át. Ósrégi história ez...

De nem szükséges óramúzeumba menni; sok-sok város szolgál egy-egy olyan nevezetes, némelyik egyenesen világhírű köztéri

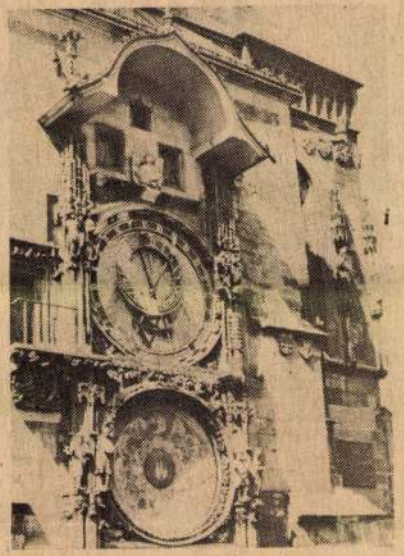

● A csodálatos prágai óvárosban mindig seregnyi a bámulója az ódon csillagászati órának. A XV. századból származó bonyolult szerkezet minden órában mozgásba hozza a bábjátékot, a bolygórendszert és a naptárat.

● Új órák is áhítoznak a ré hírnevét. Olykor nem is remé telenül. Az NDK fővárosán Berlinnek népszerű központja, Alexanderplatz ma már elk zelhetetlen a kedvelt „világó nélkül.

órával, amely helybelinek, vendégnek segít eligazodni nem csupán az időben, hanem a helység forgatagában is. Afféle tájékozódási pontok ezek az órák, számos okból és célból adnak közelükben találkozót egymásnak fiatal és kevésbé ifjú emberek, még a messziről érkezettet is ide irányítják az idegenvezetők. Késni nem ildomos, hiszen a pontatlan nyomban lelepleződik.

Persze a hírnévhez nem elég a pontos óra, kell valami más is, ami — miért, miért nem — vonzza az embert. Jellemző példa az egykori utcai óra egy hirdetőoszlop tetején a pesti Nagykörút és Rákóczi út kereszteződésében. Egyszerűbben: az óra a Nemzetinél... Mivelhogy itt állott a régi Nemzeti Színház. Nos, a színházat hosszú évekkel ez-

amely ma az IBUSZ székháza, szép óra díszíti.

előtt lebontották, új óra került a régi helyébe, de a régi, sajátos vonzás odaveszett.

Akad azért érdekes köztéri óra a fővárosban, néhány más városunkban is, de igazán nevezetes, amely a képeinken közreadott világhírű órákkal vetekednék, sajnos, aligha. Egyáltalán, mintha nem is tartanánk igényt különösebben jó és szép utcai órákra. Vajon miért? Csak nem azért, mert nem különösen erős oldalunk a pontosság?! Mindenesetre, szilveszter éjszakáján azért többször is az órára pillantunk és éjfélkor levett kalappal tisztelgünk az idő hatalmassága előtt.

— bj —

SÉRE ÁLLTUNK... KÉRJÜK JÖVŐRE IS VÁSÁROLJON NÁLUNK!

ak eredményben gazdag, boldog új évet
inden kedves vásárlójuknak

a BIK

SZAKÜZLETEK ÉS ÁRUHÁZAK DOLGOZÓI.

1553

1978 DEC 31

PETŐFI NÉPE

MAGYAR HÍRLAP

SAJTÓHÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 21
Telefon: 337-148, 340-128

MAKRISZ AGAMEMNON

Képzőművészet

VADAS JÓZSEF:

Makrisz, a magyar

Makrisz Agamemnon egy peloponnészoszi kikötővárosban született, Párizsban élt hosszú éveken át, ma már azonban nyugodtan mondhatjuk így: személyében magyar művész állítja ki munkáit a *Nemzeti Galériában.*

Miben áll a magyarsága?

Sokat kapott tőlünk. A kapcsola 1937-re nyúlik vissza. Akkor, a párizsi világkiállításon járva ismerkedett meg Medgyessy Ferenc szobraival. Azokkal a telt idomú és zárt formálású női alakokkal, amelyek ma a debreceni tudományegyetem előtt állnak, amelyek azonban a fiatal Makriszt a görög szobrászat archaikus hagyatékára emlékeztették. Pontosabban: azt szuggerálták, hogy a régi ábrázolásmód és a modern plasztika között nincs áthidalhatatlan szakadék. Nem áthidalhatatlan, mert a modern plasztikának egyformán fontos előzménye a néger, az etruszk vagy az archaikus szobrászat. Makriszt tehát az archaizáló Medgyessy Ferenc segítette az eszmélésben. Tegyük hozzá, mert így válik teljessé és érthetővé a szellemi kapcsolat: 1937-ben Makrisz még a konzervatív athéni akadémia szellemében dolgozott. Akkor érte őt a döntő hatás, amikor már kezdte észrevenni: a klasszikus emlékek követése nem vezet eredményre, amikor már felfigyelt Maillolra és Despiaura, akiknek klasszikus mezbe bújtatott huszadik századi érzékenysége kimutatható a magyar szobrászatban is.

Sokat kaptunk tőle. Ha Medgyessyvel kezdtük, folytassuk is vele: Makrisz és Medgyessy kapcsolatával. Mert ez a második — a személyes — találkozás sem akármilyen. Nem sokkal azután, hogy 1951-ben Makrisz Párizsból hazánkba érkezik, a Százados úti művésztelepen jut műteremhez, Medgyessy Ferenc szomszédságában. Összebarátkoznak. De ami ennél lényegesebb: újabb ösztönzést kap a mestertől. Fontos ez a második Medgyessy-inspiráció, mert a kor klasszicista formanyelvet szorgalmazó és többé-kevésbé kötelező elvárásainak úgy tudott vele eleget tenni, hogy nem kényszerült engedményekre. A kiállításon, amely a főművekre koncentrál, nem látjuk sem a Medgyessy nyomdokaiban készült Móricz-portrékat, sem az ötvenes évek elejei klasszicista műveket. Látunk viszont valami mást, látjuk a közvetlen folytatást. Az ötvenes évek derekán, az idők változtával Makrisz az elsők között vált hangot; munkásmozgalmi múltjának fedezetében a legharcosabb képviselője a stíluskötöttségek oldásának. Eszméltető kiállításokat rendez és szervez. 1956-ban például Medgyessy Ferencnek. Makrisz életművét látva, kiállításáról írva, persze, az ő művei az érdekesek, az ő egyre szaporodó művei. Az ötvenes évek közepe óta egymás után készíti nagyméretű és egyre inkább monumentális hatású köztéri szobrait. Ezekről kevés csupán azt mondani, hogy a görög ellenállás egykori résztvevője, a francia baloldal volt aktivistája, a hazai szocialista közélet ismert alakja vall bennük meggyőződéséről. Művészetről lévén szó, fontos mindehhez hozzátennünk azt is, hogy az elkötelezett programot mind szabadabb és gazdagabb formanyelven váltja valóra, mind szabadabb és gazdagabb formanyelvet adva a magyar szobrászatnak — közhasználatra.

MŰVÉSZET

A *mauthauseni mártíremlékmű* még ma is megállítja a tekintetet a kilenc figura keményen metszett végtagjainak tankcsapdákat idéző elszántan győzelmes ritmusával. 1959-ben, amikor a terve készült, az újdonság erejével hatott. Az 1971-es *Emberpár* nyulánk formáival, s a két alak imbolygó kompozíciójával tűnik fel. Korábbi változata azonban 1964-ben valóságos botrányko volt a test és a testiség akkoriban elképzelhetetlenül nyílt ábrázolásával. *A spanyol polgárháború önkénteseinek emlékművével* az aktivisták dinamikus előadásmódjához nyúlt vissza akkor, amikor az aktivizmus még csupán elismert múlt volt, de még nem követendő hagyomány. A kecskeméti uszodában levő *Uszók* nem az emberi testet mutatják, a telt formák sokkal inkább a fürdés és az egészséges élet örömét hivatottak szuggerálni. Makrisz mindig fontosnak tartotta az alkalmazkodást az építészeti környezethez. *A tiszafüredi felszabadulási emlékmű* építészeti környezetét már ő maga hozta létre. A „szobor"-nak fő kompozíciós eleme az a két földhányás, amelyek között a tulajdonképpeni szobor, az álló leányalak foglal helyet. A domboldal szintén része az 1975-ben felállított *pécsi felszabadulási emlékműnek.* A mű Nikét, a győzelem istennőjét ábrázolja. De legalább ennyire lángra is emlékeztet, s ha szembesítjük egykori ősével, minden Niké szülőanyjával, a Szamotrakéi Nikével, akkor kiderül: Makrisz már nem a női test tudatosan kikísérletezett szépségét vetíti rá a tökéletesség eszményeként a világra, hanem a láng körvonalazatlanul szeszélyes formáival, a természet örök szabadságát hirdeti. S mellesleg: Makrisz Agamemnon beérését is mutatja.

Ezt a folyamatot, a kibontakozást, jól érzékeljük a kiállításon, amely ugyan sok állomást hiányosan vagy egyáltalán nem tükröz, amely azonban a kezdetekről és a mai helyzetről pontosan tudósít. Látjuk, hogy Makrisz szobába való és szobába illő portrékkal, szépséges emléktárgyakkal kezdte pályáját. Ez az egykor kisplasztikákat készítő Makrisz ma már embernagyságú fejeket formál, olyan méretekben gondolkodik, amelyek kétméteres fejeket kívánnak. Monumentalista lett. S vele monumentális lesz — lehet — a kisplasztika csipkerózsika-álmából nehezen eszmélő magyar szobrászat is.

Élet és Irodalom, Bp.

1978. DECEMBER 2.

XXII. évf. 48. sz. 12. lap.

ban. Duba regénye azonban, s aligha konformista meggondolásból, a tragikus vonaglásoknak csak hozzáérő lüktetését érzékelteti. Nem lép ki választott műfaja ma-

is, fojtott az atmoszférája; senki nem fenyeget kirobbanás, az energiák váratlan fellobogása. Csak az idő könyörtelen múlását érzékeljük, s éppen a múló idő ábrázolá-

Sipos Margit, a „[illegible]" hús-egynéhány éves házasságuk zavartalan rendben bonyolódik máig, egészséges két fiút nevelnek föl. Nem volt hát igaza a nagyokos, az [illegible]iális Gáti Gyurkának, aki [illegible]g az élet rendjén akart ki-[illegible] Tiltott politikai szervezetek-[illegible], munkaszolgálatos korában beleköpött a nagyhatalmú altiszt sapkájába, majd újságíróskodva szembeszált a basáskodó politikai vezérrel, 56-ban védelmébe vette az elcsapott munkás-igazgatónőt, de arra nem volt elég esze, hogy ezt

Aprolekos elemekre bontja alakjai — főleg a három fiatal főhős — a világba éppen hogy belebámészkodó parasztsuhanc — cselekedeteinek indítékait, a történések

tanította meg beszélni. Szerencsére: ritkán szólalnak meg.

Kelemen János

Az első szó jogán

FODOR ÁKOSRÓL

Sosem gondoltam volna a tükörről, hogy — bevallottan — olyan fontos kelléke lesz újabb költészetünknek, mint nemrégiben Vaderna József, most pedig *Fodor Ákos* első kötetének (a *Kettőspont*nak) olvasásakor kiderült. Jelképrendszerük és gondolati rendszerük sajátos eszköze ez a látszólag hiúsági célból befoncsorozott üveg, melyhez egészen konkrétan az utóbbi költő versei közül a Mikor elmentek című kulcsvers (bár, melyik nem az Fodornál?) kapcsolódik. Nem célom a természettudományok felé lekanyarodni a gondolati ösvényről (pedig szimmetria-aszimmetria vitájuk is lényegi szempontokat adna), nem akarok az ifjúságom, bocsánat, gyerekkorombeli irodalomelméleti tükrözés-polémiák tévedéseinek emlegetésében fogva maradni — csupán a lírai *én* viselkedésének titkai érdekelnek. A tükör ilyen szempontból csak jelképes — bár modern korunkat felületileg is belepő — eszköze az önmegfigyelésnek, önmagában egyesíti minden, az egyént kívülről és *„objektív"* tárgyilagossággal ábrázolni képes hagyományos és modern eszköz lényegét. Sajátos „tükör" a fényképezőgép *objektívje* is, még ennél is tökéletesebb a film- és televíziós eszközöké: az *én*-nek, így a lírai *én*-nek is észre kellett vennie — s ez fordulópontja volt a líratörténetnek —, hogy kívülről, kívánt távolságot tartva, mások vagy önmaga által bármikor leképezhető. Így érkezett el a pillanat, amikor az *én* az egyes szám első személyének — megszólalás — vagy második személyének — önmegszólítás — (esetleg többes szám első személyének) kizárólagos használata után elkezdett önmagáról mint harmadik személyről beszélni. Mondhatnám úgy is: önmaga megfigyelésének és ábrázolásának mindaddig belsőként ismert pontját az egyénen — önmagán — kívülre helyezte. Tettének oka: elhitte, hogy az *objektivitás* valami, az emberi szubjektumon feltétlenül kívül eső tulajdonsága a világ megismerésének, értelmezésének, így a lírai megismerésnek is. Ez a tévedés, mely alapjában véve a polgári (— lét —) filozófiáknak a marxizmussal szembeni önigazolásából keletkezett — a modern költészet újabb ágának kinövését és kivirágzását is eredményezte — valamikor korszerű lázadás volt a lírai *én* — akár polgári, akár szocialista módon álromantikus — kisajátítása ellen, későbbre azonban praktikummá; valamiféle álmodern módszerré egyszerűsödött. Igen sokszor éppen azoknak a lirikusoknak van használatára szükségük, akik adottságaiknál fogva valamiféle „romantikus alapállásra" lennének predesztinálva, s ezért tárgyilagosságuk feltűnő hangoztatását szükségesnek vélik.

Mielőtt bárki az ellenkezőjét hinné — itt kezdettől fogva Fodor Ákosról, az általa ismét kötet-produkáló líráról van szó, például azokról az önportrékról, önmagyarázatokról, vallomásokról, melyek első kötetének mindezenáltal legjobb versei (elsősorban a *jelentés* című ciklus szövegei). Ezek — ahogy a távolságtartó tárgyilagosság megköveteli — természetesen ugyanolyan kritikai jellegűek, mint az egyéni, a társadalmi és a filozófiailag fölfogható lét margójára szánt glosszái, lévén, hogy költőnk a távolságtartást kritikai mozzanatnak fogja föl, nem törődve azzal sem, hogy így éppen saját módszerét teszi kétessé. Költői magatartását minden ellenkező ön- (igazolással) vallomással ellentétben, vagy éppen azáltal, az a kétségbeesés jellemzi, amely az általa is időlegesen meghosszabbított irány képviselőit: a folyton változó világban még (természet- vagy társadalom-) tudományosan is nehéz eldönteni, hogy a valóságnak és létnek melyik ábrázolási, leképezési pontja adekvát, és melyik az éppen maradinak számítható, ergo: az éppen esedékes költői divat — akinek nem köpenye, nem veszi magára — határozza meg a módszert.

Fodor Ákos egész kulcscsomót ad kezünkbe; ám föltételezve azt is, hogy amit éppen kiválasztunk, nem valódi, nem is álkulcs, hanem egy megtévesztően pontos, de a nyitáshoz (az észrevehetetlen eltérésből s szánt szándékkal adódóan) használhatatlan eszköz — a föntebb említett ellentmondásról egy utolsó előtti, dőlt betűs vers, a költő *ujjlenyomata* árulkodik. *„Tartani. / Mindenáron: tartani / a távolságot és a kapcsolatot. / E kereszt metszés- / pontján feszület? / célkereszt? / kitartani."* A Kettőspont szerzője nem árulja el sem utalással, sem idézettel, hogy költészete kinek *ujjlenyomata*, de nem is tagadja, hogy bizonytalan, sajátja-e vagy valaki másé? Ami ugyanis utánozhatatlanul — például kri-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1979 JAN - 6

NAPLÓ (VESZPRÉM)

Makrisz Agamemnon

1021

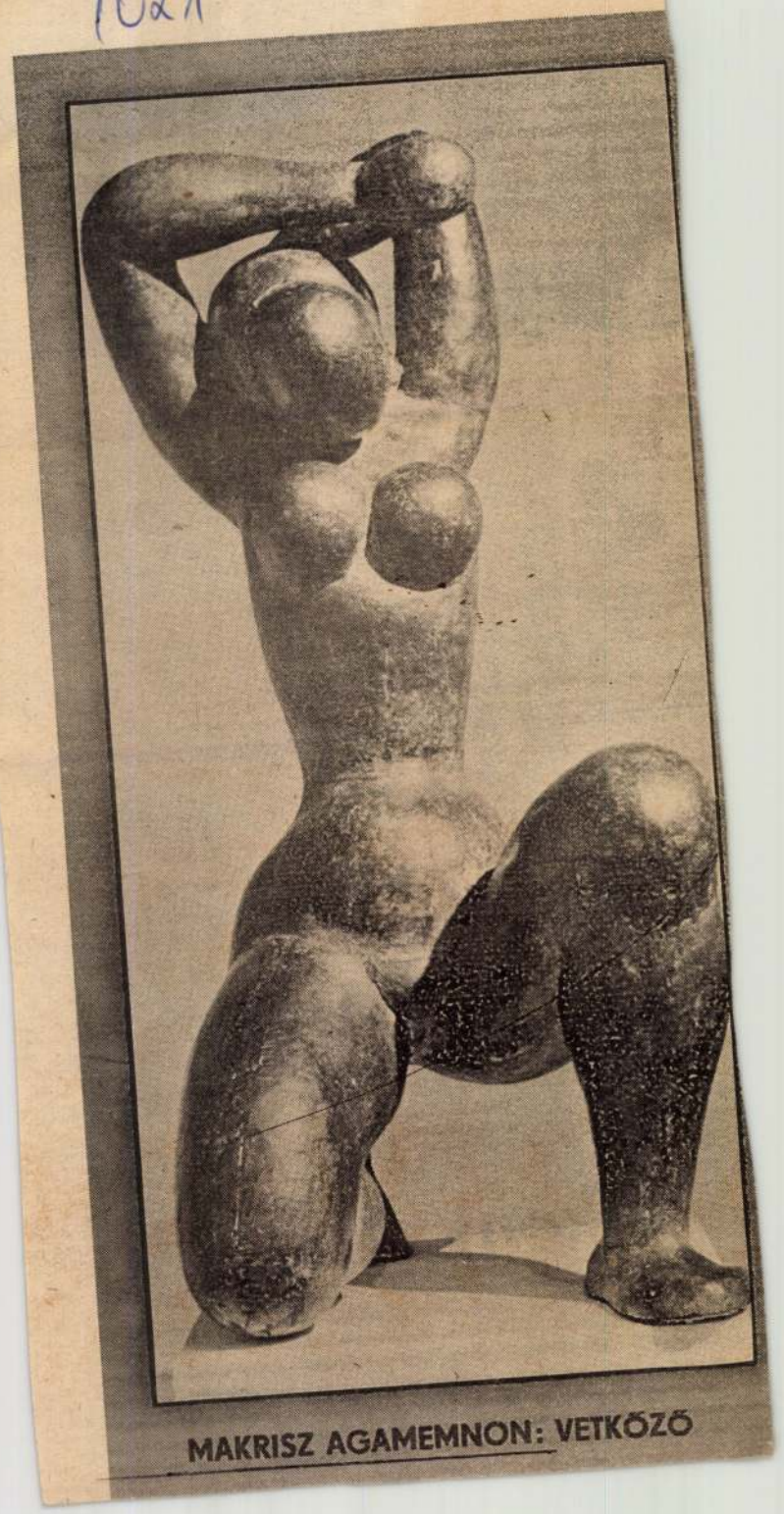

MAKRISZ AGAMEMNON: VETKŐZŐ

ő megyei szervezete

január 6-án hogy az az ülés, — mint a Vörös Újság idézett cikke is utal rá — meglehetősen viharos volt. Sokan elmentek merő kíváncsiságból, de sokan azzal a szándékkal, hogy megakadályozzák a pártszervezet megalakítását. A szociáldemokraták azzal érveltek, hogy nem szabad a munkásság egységét megbontani. Éppen a forradalmi helyzet miatt, a Szociáldemokrata Párt egységét kell erősíteni, de — és ezzel sikerült is jónéhány ingadozót megtéveszteniük — az egységes, szilárd Szociáldemokrata Párt politikáján kell változtatni. Taktika volt ez a javából.

Akadtak azonban ennél veszélyesebb „érvek" is: a vita során két alkalommal belőttek a terembe. A golyók azonban szerencsére mindkét alkalommal célt tévesztettek és a falba fúródtak, anélkül, hogy valakiben kárt tettek volna.

A pártszervezet végül is megalakult. Harminchatan kérték felvételüket ott, az alakuló-ülésen. (A fent említett találkozón teljes biztonsággal csak három nevet tudtak a harminchatból mondani, a már említett Szőke Bognár Józsefén kívül: *Vaszlavek Ulrikét, Paár Józsefét és Buxbaum Béláét.* Állították, hogy ez utóbbi nem tévedés; Béla testvére volt Miklósnak, aki nem sokkal később a KIMSZ-szervezet alapítója volt Pápán.)

Titkárrá Szőke Bognár Józsefet választották.

A pártszervezet ezután néhány nappal irodát nyitott a Kossuth és az Eötvös utca sarkán. (Most az áruház áll a ház helyén.)

A pápai pártszervezet hamarosan a helyi megmozdulások, a politikai élet irányítójává vált. Hirdette és terjesztette Marx és Lenin tanításait. Tagjainak létszáma meg sem közelítette más pártok, főleg a Szociáldemokrata Párt taglétszámát, de jelentősége, szerepe messze meghaladta azokét.

A pápai kommunisták kijártak a környező falvakba is. Nem éppen a pártot szervezni, hanem legtöbbször azért, mert a községek lakói hívták őket valamilyen sérelmük rendezése végett. Nyárádon, Dabronyban és

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
Makrisz Agamemnon
szobrászművész
HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ
1978 DEC 28

1021

MAKRISZ AGAMEMNON SZOBRAI

Vetkőző

Tavaszi tánc — háttérben Emberpár

HAJDÚ-BIHARI NA

MUNKÁSOK
GYELEM!

AJDÚ MEGYEI
MI ÉPÍTŐIPARI
VÁLLALAT

telre keres

ács, vasbetonszerelő,
ádogos, festő,
ő szakmunkásokat,
nt panelszerelőket,
ókat, kubikosokat,
édmunkásokat
és
busz vezetőket.

korszerűen felszerelt
ásunkon helyezzük el.

LENTKEZÉS:

erő-gazdálkodáson.
en, Kálvin tér 11.

hog

1979.

Minde
Minde
Minden szerdán: *az Arany Bika étteremben*
Minden csütörtökön: *a Hungária étteremben*
Minden pénteken: *a Régiposta étteremben*
Minden szombaton: *a Szabadság étteremben*

Legyen a HAJDÚ-BIHAR MEGYEI VENDÉGLÁTÓ VÁLLALAT **vendégünk!**

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Makrisz Agamemnon,

SOMOGYI NÉPLAP

Kossuth-díjas szobrász-
művész

1978 DEC 6

1021

Makrisz Agamemnon kiállítása

Makrisz Agamemnon Kossuth-díjas szobrászművész gyűjteményes kiállítását a budavári palota C épületében mutatják be.

don a szak
tosította s
és az öltöz
kult jó ka
biakban is

A magas
hez nem e
utánpótlással is törődni kell. Tabon tudják ezt, s a fiatalokkal is rendszeresen foglal-

11. Pécsi VM	26	9	17	35:65	35
12. H. Steinmetz	26	7	19	37:63	33
13. Keszth. Petőfi	26	3	23	16:74	29
14. ÉLGÉP SC	26	1	25	13:76	27

Hét serdülő ökölvívó az országos bajnokságon

Az országos vidékbajnokságon hét somogyi ökölvívó szerzett dobogós eredményével jogot a december 7—10-ig tartó országos serdülőbajnokságon való indulásra. A nyíregyházi »kirándulásra« ma reggel utaztak el a sportiskolás fiatalok. A szakvezetés az erőviszonyok figyelembevételével tisztes helytállást és néhány dobogós helyezést vár tőlük. A sportolók felkészítése jól sikerült, most már csak a sorsolás szeszélyétől — és nem utolsósorban — kemény öklű ellenfeleiktől — lehet tartani.

A megyénket képviselő sportolók: Papp Zoltán, Farkas János, Orsós György, Horváth László, Rácz P. István, Nagy Zoltán és Keresztesi Péter.

Felhívás

A megyei ökölvívó-szövetség versenybírói tanfolyamot indít. Jelentkezni személyesen vagy levélben a megyei sporthivatalban lehet december 31-ig. Cím: Kaposvár, Május 1. u. 16. Telefon: 12-150.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1978 NOV 23
DAILY NEWS

Agamemnon Makrisz

1021

"Homage to the Victims" (1978)

Peace and harmony expressed in monumental sculptures

an exhibition of Agamemnon Makrisz

PHOTOS PETRAS

"Hungarian Girl" (1976)

A magnificently displayed exhibition opened Thursday in the National Gallery of the works of Agamemnon Makrisz, a Greek-born sculptor who, having finished his studies in Athens in 1938, moved to Paris in 1945 and settled down in Hungary in 1950. Since then he's been making large-scale monumental sculptures, many of which have been erected on town squares or in buildings in Hungary. Perhaps one of his best-known sculptures is a monument to the victims of the Nazi concentration camp of Mauthausen, a version of which is displayed in front of the Royal Palace overlooking the Danube, its constructive, expressive forms blending beautifully into the historical architecture of the palace and the skyline of Pest.

For eight years after 1950, he was engaged in making portraits and busts and it is obvious that in this period he was greatly influenced by Greek art, not so much by the classical but the transitional period characterized by a particular simplicity.

On display in the exhibition there are several of these portraits, some in bronze, others in teracotta, which outwardly resemble ancient Greek sculptures in that the eyes are painted and are made of coloured enamel but they are transcended with an inexplicable modern quality. The exhibition also shows several large-scale sculptures, also of bronze.

In an interview to Ms. Györgyi Éri, deputy director of the National Gallery and designer of the exhibition, Makrisz said:

"In contrast to many of my contemporaries, sculpture, for me, does not mean an incessant search for the unknown. I am not a modern sculptor in the true sense of the word. I can only express something when I connect with a social need, if there is a demand which I must meet."

It is true that his work cannot be classified into any well-defined artistic genre. His oeuvre represents many artistic tendencies and are the quintessence of many approaches. He picks out the most fitting medium for a subject he deals with. His modelling is mainly expressive, modern, displaying constructive tendencies. "My sculptures can be regarded as objects of an exhibition. They are the products of a search for rhythm and dynamics in form," Makrisz said. And the works to be seen in the exhibition, indeed, represent a revival of the Greek approach to form and are mainly expressed in one of the most beautiful materials to be used in sculpture—bronze and bronze sheets. The sculptures are large-scale and are spaciously displayed in the elegant rooms, and the viewer is confronted with infinite peace and harmony."

Erika László

DN

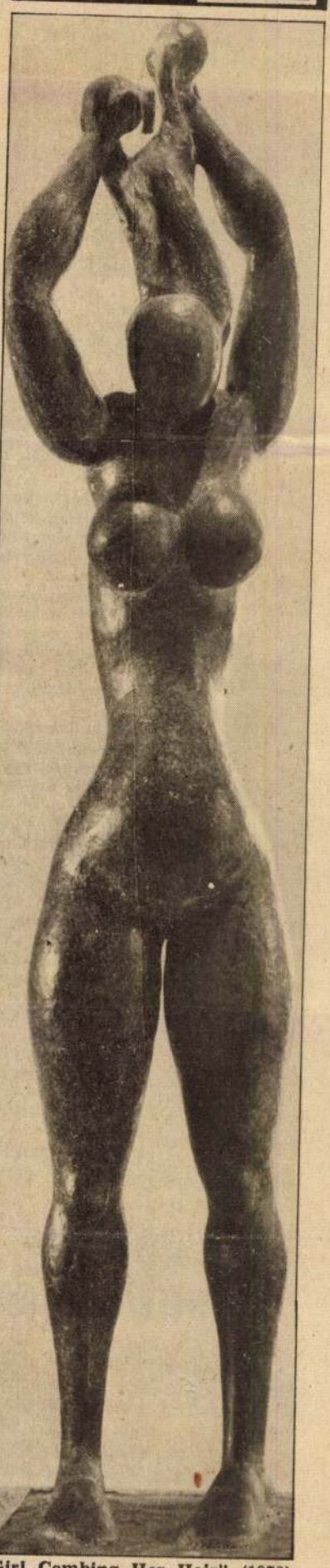

"Girl Combing Her Hair" (1970)

SONGS ALIVE

6

My Darling Clementine

This is a very popular song from the USA. In 1849, in California on the West Coast of the United States, gold was discovered. People from all over the United States went to California. They hoped to find gold and to become rich. They were called "forty-niners" because gold was discovered in 1849. Most of them left their wives and families behind them and so there weren't many women. The forty-niners composed and sang songs about women and "My Darling Clementine" is one of the most famous.

Words and expressions

cavern	cave
excavating	digging
art	are
number nine	size nine (metric measure size 43)
herring boxes	wooden boxes for transporting herrings
splinter	a small piece of wood that has broken off a larger one
brine	salt water
doth	does
robed	dressed
hug	hold tightly

Oh my Darling, of my Darling,
Oh my Darling Clementine!
Thou art lost and gone forever,
Dreadful sorry, Clementine.

In a cavern, in a canyon,
Excavating for a mine,
Lived a miner, forty-niner,
And his daughter, Clementine.

Light she was and like a fairy,
And her shoes were number nine,
Herring boxes without topses,
Sandals made for Clementine.

Oh my Darling, ...

Drove the ducklings to the water,
Every morning just at nine.
Kicked her foot against a splinter,
Fell into the foaming brine.

Saw her lips above the water,
Blowing bubbles mighty fine,
But alas! I was no swimmer,
So I lost my Clementine.

Oh my Darling, ...

In my dreams she still doth haunt me,
Robed in garments soaked in brine,
Though in life I used to hug her,
Now she's dead I draw the line.

How I missed her, how I missed her,
How I missed my Clementine,
But I kissed her little sister,
And forgot my Clementine.

Oh my Darling, ...

fear assass

Berkeley/California (Reuter/AP) — Former followers of the People's Temple religious sect fear an assassination squad intends to kill them, an official of a refuge centre said.

Police are guarding centres set up in a number of Californian towns for several hundred people who broke away from the sect.

Holly Morton, an official of the Human Freedom Center which is caring for former followers here after the suicide of more than 400 members in Guyana, said some ex-members believe People's Temple leader Jim Jones set aside a large sum of money for a 200-strong assassination squad. The squad's aim, they believe, is to kill all surviving members and ex-members. Police said they were investigating whether assassination plans existed, but had not been able to confirm such reports.

Georgetown/Guyana — Survivors of the Jonestown cult suicide, menaced by flesh-eating piranha fish and other deadly perils of the jungle, eluded searching soldiers in the nearly impenetrable Guyanese wilderness.

At the site of the mass suicide, the corpses of 409 members of the American religious sect lay in the Equatorial sun. US military officials were planning to airlift the bodies to the United States.

A State Department spokesman in Washington said Guyana asked that the US government remove all the bodies, despite their state of decomposition. About 200 US troopers, awaiting the arrival of a dozen helicopters, were standing by in Georgetown for the evacuation operation.

Estimates of the number of sect members who fled the Jonestown camp Saturday during the ritual of self-destruction by poison ranged from 375 to more than 775. Stephan Jones son of the People's Temple sect's fanatical founder, the Reverend Jim Jones, estimated some 500 had gone into the inhospitable rain forest.

Guyanese, familiar with the area questioned whether the fugitives could long survive without shelter and steady food supplies in a jungle filled with swamps and crossed by streams and rivers inhabited by piranhas and electric eels. The rainy season is just starting.

Steven Jones said Tuesday his father, Jim Jones, was ill, paranoid and drugged when he ordered the mass suicide in their isolated jungle commune.

The California-based religious cult, the People's Temple, "is finished," the younger Jones said at a police-conducted news conference.

US satellite in million-mile high orbit

Washington (UPI) — The United States has put a scientific satellite into a million-mile high orbit which may someday be used for space colonies, the Space Agency said Tuesday.

NASA said the Isee-3—for International Sun-Earth Explorer-3—satellite was placed in a "halo" orbit between the

The spokesman said "Isee-3 should provide the first real flight experience for orbital operations of future space colonies."

Met museum opens exhibition

through next summer, echoes the greatness of Diaghilev's first great Ballets Russes star, Vaslav Nijinsky. Several of his original costumes, including Petrouschka, are included in the show along with many sketches and an oil portrait by Bakst. In addition to items from the Met's collection, the exhibition includes loans from the Victoria and Albert Museum in London, the Paris Opera Museum, and the Los Angeles County Art Museum.

Makrisz Agamemnon

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET
1960 MÁJ 1 3.

Ku...
Szocialis...
ponti Bizottsága...

117

Magyar mártírok emlékműve Mauthausenben

A Magyar Partizán Szövetségben néhány napra közszemlére tették annak a szűkebb körű szoborpályázatnak a pályaműveit, amely a magyar mártírok emlékét van hivatva megörökíteni a mauthauseni koncentrációs tábor ma már zarándokhellyé vált, borzalmas emlékű parkjában. A tábor egykori területén tudvalevőleg minden nemzet, melynek fiaiból áldozatokat szedett a fasiszta téboly, emlékművet emel, tiltakozásul és fogadalomként.

A Partizán Szövetség, hogy megkönnyítse a pályázatra meghívott öt szobrászművész munkáját. *Simon* Ferenc építészmérnök tervei alapján megcsináltatta a mauthauseni tábor jelenlegi képének makettjét. Ez a makett útbaigazít arra vonatkozólag, hogyan helyezkednek el a 600 méter magas hegy tetején épült tábor lépcsőkkel tagolt parkjában a már felállított szovjet, lengyel, csehszlovák, francia, olasz és jugoszláv emlékművek és hol kap majd helyet a magyar mártírok emléke.

Öt művészt hívtak meg a pályázatra és mindegyikük más-más úton közelítette meg a nézőben többféle érzelmi asszociáció kiváltását igénylő szobrászi feladat megoldását. *Kiss* István a megtörtént valóságnak egy tényét ragadta ki, lazán összefűzött hatalakos csoportja ennélfogva illusztratív jellegű. A nagy és összetett téma leegyszerűsitett felfogásából természetszerűleg következik, hogy Kiss István adós maradt a dráma, a tiltakozás hangjával. *Martsa* István egyetlen, szépen mintázott, összecsukló figurában próbálta kifejezni mondanivalóját. Elgondolásában az egyéni tragédia, a kínszenvedésre ítélt, bűntelen ember kiszolgáltatottsága, passzivitása lépett az előtérbe, semmint a fasizmus eszeveszett szorításában vergődő ember, aki a halál árnyékában sem adja fel életét, a szabadulás reményét. *Laborcz* Ferenc már felvillantott valamit ebből a gondolatból. Az ő vékonyinú alakja már harcol, tőrrel kezében kígyóval viaskodik. Humánus tartalmú szobrát azonban szabad téren nehezen tudnók elképzelni, koncepciója, szobrának felépítése, körvonalainak intimitása belső térben érvényesülne inkább.

Somogyi József áradólírájú, hallatlan érzékenységgel felfogott és mintázott pályaműve érzelmi gyöngédségével tesz hatást. Haldokló alakja monumentális kőlapon fekszik, egy kettébehasított, karcsú, finomrajzú jóni oszlop tövében. A halálbadermedő ember utolsó gesztusát, vágyát a világról, a válláról felszálló galamb jelképezi. Az ember és az emberi kultúrát intonáló, nemesarányú jóni oszlop kettéhasadtsága egymagában is mély szimbóluma az embert, a szépséget meggyalázó, elvetemült zsarnokságnak. Somogyi költői hangja, pályaművének művészi értéke, bármennyire is szívhezszóló, mint mauthauseni emlékmű nem felelhet meg a célnak, mert lírai hangvételű kompozíciójában mindazt a szörnyűséget, démonitást, ami Mauthausenhez tapad, egyértelműen a humanitásban oldja fel.

Makrisz Agamemnon díjnyertes pályaműve

Az öt pályázó közül a bíráló bizottság *Makrisz* Agamemnon tervét tartotta kivitelre méltónak és őt bízta meg az emlékmű elkészítésével. A bíráló bizottság ezúttal helyesen döntött, mert az öt, aránylag egyenletes színvonalat képviselő pályamű között koncepciójában, kifejezésének döbbenetes hatásában s a formai megoldás korszerűségében Makrisznak sikerült a nagy témát egy nagyszerű látomásban művészi átlényegítéssel megjeleníteni. Makrisz kompozíciója kilenc alakból áll, kilenc egyforma figurából. Ezeket egy aránylag keskeny téglalap síkjára, egy beszűkített tér érzetét keltve, arccal kifelé állította. Egyiknek a megfeszülő hátát látni, másiknak súlyos, nekilendülő expresszív mozdulatát, de a mauthauseni terep minden pontjáról, minden szemszögéből mementót kiált az általánosított figurákból összefűzött csoport és a kilenc pár égbenyúló ököl dübörgő fortisszimója. Az emlékmű tehát nem egyetlen nézőpontra van beállítva. A figurákat Makrisz oly szerencsésen fűzte össze, hogy a testek cselekvőképességét hangsúlyozva, a kilenc alakkal tömegillúziót kelt. S az égbekiáltó, ökölbeszorított kezek lánca nagyerejű, drámai szimbólummá sűrűsödött. A lendülő karokat különböző, sőt ellentétes mozgatóerők feszítik a passzivitásból az aktivitásba. Makrisz a kifejezés érdekében lemondott a formagazdagságról. Kompozícióját az egyszerű mozdulatok belső dinamikájára, a körvonalak szaggatott ritmusaira építette. Ezeken a motívumokon keresztül jut érvényre és bontakozik ki teljes hatásában a szobor mondanivalója, eszmei tartalma. A sokféle érzelmi forrásból táplálkozó, felfokozott indulat szobrászi egységű megfogalmazásának frappáns megvalósítása Makrisz mesteri kompozíciója.

Reméljük, hogy a terv, a három és félméteresre méretezett alakok megmintázásánál sem veszít majd erejéből, tartalmi intenzitásából és reméljük azt is, hogy a figurák modern szellemű, lényegre egyszerűsített formai megoldását — mely elválaszthatatlan a tartalomtól — semmiféle utólagos kívánalomra sem adja fel. Újszerű ez a mű, szellemében éppúgy, mint művészi alakításában. S mindehhez nagyban hozzájárul a kiválóan működő *Janáky* István építész, aki a talapzatot és a környező tér kiképzését alárendelte és mély megértéssel idomította az emlékmű szelleméhez.

d. m.

jén átnyújtotta a díjakat a nyerteseknek. *Balogh* István Május 1 című plakátját díjazták a politikai plakátok közül, a kulturális témájú plakátok díját *Ernyei* Sándor kapta, a kereskedelmi plakát-kategóriában *Zala* Tibor Opera-rúzsa nyert díjat s jutalmazták *Máté* András Magyar Hirdető című plakátját.

politikai plaká
nyelvét, mely
eltér a keresk
plakátok nyelv

A beszámoló
szólalás köv
macher Anna
ideológiai állásfoglalást sür-
gette a plakátművészet terén
és hangsúlyozta a politikai el-
lenőrzés és irányítás szükség-
gességét.

OLVASÁS KÖZBEN

A karoling trón

Vannak írók, akik egy meghatározott témavilág mélységeibe ereszkednek le minden munkájukban — hozzánőttek tájhoz, típushoz, környezethez; egyre intenzívebben hatolnak élményeikbe; változatokat hangszerelnek életük s tapasztalatuk dallamára. A saját világ, a külön s meghatározott stílus szinte már a művészi alkotás magától értetődő jegyének tűnik a szemünkben, ha nem akadna egy-egy kivétel, szabályokat halomra döntő példa, mely az írás másfajta, izgalmas lehetőségeiről adna hírt.

Bóka László harmadik regényét olvasom. Az első, a »Zenekíséret« intellektuelek lombik-világát állította elénk. A második, a nagysikerű »Alázatosan jelentem« akár szabályos »katona-regénynek« is felfogható, olyan tüzetes ismerettel, élményszerűséggel számol be egy letűnt hadsereg szokásairól, sajátos gondolkodásáról, hogy egy negyven évig parancsnokló kvietált őrnagy is megirigyelhetné. Amellett stílusa is egyéni, eredeti, egy-történetre alkalmazott: az ironikusan körülményeskedő előadásmódnak, epikus dikciónak eredeti megszólalása.

S erre most harmadik regényében Bóka László egy termelőszövetkezetbe kalauzolja olvasóit. »A karoling trón« alig emlékeztet az »Alázatosan jelentem«-re. Nemcsak a tárgy és a stílus különbözteti meg — hanem az alakok legbensőbb lénye, mondhatnók reflexe is. Bóka magára ölti egy-egy hőse álcáját, majd megismervén lelkét és sorsát, odahagyja, s új maszkot visel már, új életviszonyokat képzelve maga köré. Alakváltó, beleélő képesség ez, természetében már már az így-írtok-ti Karinthyjához hasonlítható, jelen esetben persze azzal a különbséggel, hogy Bóka nem irodalmi művekkel, hanem szinte szerepekkel azonosul. »A karoling trón«-ban egy villanatnyira se bújik elő hősei mögül; hibátlanul éli végig Palotsai Dénes, a híres talajkutató vegyész kalandjait falun, ahová az szerelmi bánatában bújdosik el s egyszerre nyakig merül egy tsz minden gondjába. S Bóka ugyanígy otthonos a különös elnökasszony, *Lóna* lelkében-szerepében; a fogornika és a politika szókincsének betörése a paraszti beszédbe a tudat változását méri — s Bóka szinte kihívóan épít egy-egy modern (tán »városiasnak« ható) szót a hagyományos szókapcsolatok indázatába, szinte az egykori »parasztregények« ellenképeként, persziflázsaként, mindig éreztetve az ironikus, túlzó, a jellemzés szélsőségeibe csapó, polemizáló hangot.

A világ változását sugallja ez az itt-ott kajánkodó, »antinépszínműnek« készült regény. »A karoling trón« munkás- és parasztszármazású értelmiségieinek fejlettebb és bonyolultabb az »idegélete«, mint nem egy dekadens regényalaknak; parasztjai a vegytan és biológia számos szakkifejezésével élnek; és az író az egykori zsellérek zsebébe, ahányszor csak teheti, legalábbis logarlécet vagy tankönyvet csempész.

Nem kétséges, hogy mindebben sok az ironikus ellenpontozás, sőt a vitatkozó indulat is. Bóka — egy olyan típusú irodalmi vitában, melyet új korok írói folytattak régiekkel, a realisták a romantikusokkal, racionalisták a szentimentalizmussal — bátran fordítja szembe a régi valósággal az új lehetőséget; az elmaradt falu képével a művelődő vidék izgalmasan rajzolódó arcát.

Hevenyészett jegyzeten túlnövő feladat ezt az érdekes kísérletet felmérni. Itt csupán egy szokatlan próbálkozás megszületését és egy különös írói tehetség természetének sajátságait jelezhetjük. Ez talán a viták és részletező elemzések előtt sem felesleges.

Ungvári Tamás

rázolás felé vonzza, egy év alatt negyvennél több régi harcost, a munkásmozgalom érdemes veteránjait kereste fel, hogy művészi portrékban örökítse meg őket. Életnagyságú szénrajz-képmásait most a MEDOSZ kultúrtermében (Jókai u. 4.) állította ki, s nagy rajztudásával, megfigyelőképességével, határozott realista előadásmódjával értékes művészi dokumentumokat adott a munkásmozgalom történetéhez.

✉

Május 15-én délelőtt 11 órakor tartja a Lorántffy Zsuzsanna utcai Leánygimnázium névadó ünnepségét a Zeneakadémia nagytermében. Darvas József Kossuth-díjas író, az Írószövetség elnökének ünnepi beszéde után Móricz Virág emlékezik meg édesapjáról, Móricz Zsigmondról, akinek nevét viseli majd a leánygimnázium.

⊕

Vértes Marcel világhírű grafikusművész műveiből rendez kiállítást a Műcsarnok kamaraterme. A kiállítást május 14-én 12 órakor Pogány Ö. Gábor, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója nyitja meg Vértes Marcel jelenlétében.

∞

Az I. kerületi tanács végrehajtó bizottsága és képzőművészeti szakköre felszabadulásunk 15. évfordulója és a szakkör tízéves fennállása alkalmából jubileális kiállítást rendez az I. kerületi Hazafias Népfront helyiségeiben (Szilágyi Dezső tér 6.). A kiállítás május 14-én délelőtt nyílik meg.

⊙

A Kulich Gyula középiskolai fiúkollégium hagyományos kollégiumi napját május 15-én, vasárnap rendezi meg a szülők és érdeklődők számára.

#

A Lengyel Olvasóteremben csütörtökön megnyílt Helena Zaremba-Cybisowa lengyel festőművésznő kiállítása.

*

A borsodi dalosok május 15-én 16 énekkar részvételével tartják első tavaszi találkozójukat Tokajban, a gimnázium szabadtéri színpadán.

Mi a műélvezet elfogulatlanságának legfőbb feltétele? — tették elém az iskolában a kérdést. — Évszázados tapasztalatom e dologban a következő, — felelem erre, — ha én egy művésztől, mondjuk, valamely emlékem, vagy elképzelésem, vagy akár művészi meggyőződésem alapján azt követelem, hogy egy bizonyos művet csakis és kizárólag így, vagy úgy muszáj játszania, akkor ez a követelményem nyíl-
ván

Füst Milán:

Ferenczy Györ

Nos, *Ferenczy* György zongoraművészetével pontosan ilyen viszonyban vagyok. Romantikus zeneművek dolgában én minden idők legnagyobb művészének a felejthetetlen *Sauer* Emilt tartottam s ez a nagy példakép engem semmit sem zavart abban, hogy Ferenczy művészetét kellőképen megcsodáljam, olyan hatalma van ennek a művészetnek. S mármost mi mindenből áll össze ez a hatalom? Mindenekelőtt abból, amit *Banda* Edénél is annyira megcsodáltam: a zenélés természetessége és egyszerűsége volt az az attraktív elementum, amely nem maradhatott hatástalanúl az emberen. Ezek ugyanis mind a ketten úgy űlnek le remekeiket megszólaltatni, — mit mondjak? — mint ahogy más ebédhez űl, vagy rágyújt egy szivarra: se készületnek, se szándéknak, vagy koncentrált erőfeszítésnek nyoma sincs magatartásukban, ennélfogva semmiféle terhet, feszültséget, nyugtalanságot nem plántálnak belém. De hogy most csak Ferenczyről szóljak, az ő nagyszerű technikája is olyan ezáltal, hogy ujjai sohase ragadnak bele a billentyűkbe s én sohasem azt érzem, hogy micsoda fáradságos küzdelmek eredménye ez a technika! — hanem mindenkor azt: — hogy

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

NÉPSZAVA

1978 NOV 24

Makrisz Agamemnon
Kossuth-díjas szobrász-
művész

1021 NÉPSZAVA

KIÁLLÍTÁSI KALAUZ

MEGNYÍLT MAKRISZ AGAMEMNON KIÁLLÍTÁSA

Csütörtökön a Nemzeti Galériában megnyílt Makrisz Agamemnon Kossuth-díjas szobrászművész életmű-kiállítása. A kiállítás, melyet Hubay Miklós fró nyitott meg, február elejéig várja az érdeklődőket. A tárlat anyagát a tervek szerint — jövő év márciusától — a görög főváros nemzeti galériájában is bemutatják.

(Fejér Gábor felvétele)

ttságának
ZMP
gához

intheti, hogy az országnak a
li felszabadulása után alap-
emokratikus átalakításokat
és sikerre vitte a szocialista
A magyar kommunisták
akik hazájukat a valódi
a virágzás és a boldogulás
ék. Napjainkban a magyar
erű iparra, szövetkezeti me-
, élen járó tudományra és
naszkodva — magabiztosan
a fejlett szocializmus épí-
MSZMP XI. kongresszusán
ogramját.

legfontosabb záloga, hogy
a marxizmus—leninizmus
elkötelezettje, a szocialista
nos törvényeit az ország
onyainak megfelelően, al-
mazza, szoros kapcsolatban
ekkel, a szocializmus és a
is nagy célkitűzéseinek el-
ó harcban egvesíteni tudja
alamennyi rétegét.

r Szocialista Munkáspárt
tekintélyt vívott ki a világ
nak szemében. Változatla-
internacionalista hagyomá-
vetkezetesen sikraszáll a
ommunista és munkásmoz-
ének szilárdítása, valamint
y a marxizmus—leninizmus

Történelm

Vörös csillagon kalapács és eke. Ez volt a ma hatvan esztendeje megalakult KMP első jelvénye, amely kifejezően szimbolizálta a Kommunisták Magyarországi Pártjának legfontosabb vonásait: internacionalista jellegét, s azt, hogy a gyárak és a földek munkásainak pártja.

Nehéz és küzdelmes harcokon át vezetett a párt útja 1918 novemberétől máig. Eszmét és embert egyaránt próbára tevő évtizedek voltak ezek. Olyan időszak, amely nemcsak győzelmeket, sikereket hozott, hanem időleges kudarcokat is, nemcsak hősöket szült, de áldozatokat is követelt, ám amely *egészében fényesen igazolta népünk, és az egész emberiség előtt a marxizmus—leninizmus, a szocialista eszme életerejét, a párt céljainak, törekvéseinek helyességét.*

Pártunk ereje teljében érkezett el születésének hatvanadik évfordulójához. A hat évtized kemény forradalmi harcaiban kikovácsolódott, megedződött MSZMP-nek ma mind a magyar nép előtt, mind a testvérpártok körében egyértelmű és elismert a tekintélye. Olyan nagy, csak történelmi mércével mérhető vállalkozások sikeres megvalósítása áll pártunk mögött, mint a munkásosztály hatalmának megteremtése és következetes védelme, szilárdítása, a szocialista iparosítás, a nagyüzemi mezőgazdaság megszervezése és fejlesztése, az új szocialista kultúra kibontakoztatása, népünk életkörülményeinek, életszínvonalának gyökeres javítása, egész társadalmunk, minden erőnk mozgósítása a fejlett szocializmus építésének nagy feladataira.

A lenini normák szerint

Kiállítások útvesztőjében

„Meglepetésszerűen toppant be hozzám egy vasárnap délután Ernst Lajos, kinek Ernst-múzeumnak elnevezett helyiségében néhány év óta a legérdekesebb egyéni kiállítások voltak láthatók... Benne végre olyan látogató érkezett, aki hasznomra is lehetett. Tetszettek is neki a munkáim, nagyon érdekesnek találta őket. Felszólított, rendezzek kollekciós kiállítást belőlük a következő télen. Adok egy jó fél évet, mondta, hogy mindent elvégezzél, tovább nem várok. Belecsaptam a tenyerébe, bár én tulajdonképpen sokkal távolibbnak képzeltem el egy kiállítást. Sokat akartam volna még addig elvégezni. De az önként kínálkozó alkalmat felhasználni érdekemben állott. Ha eddig nagy szorgalommal és buzgalommal dolgoztam, úgy most az újabb hajtóerő lázassá fokozta tevékenységemet" – emlékezik vissza *Beck Ö. Fülöp* első gyűjteményes kiállításának előzményeire.

Minden művész és minden múzeumvezető valami ehhez hasonlóról ábrándozik. Miközben a művész csendben, a világtól elvonultan dolgozik – szorgalmasan, de tele belső kétséggel –, egyszer csak betoppan hozzá a jószemű, nagyra becsült múzeumvezető – aki hírből már hallott a műteremben készülő alkotásokról –, egyetlen pillantással felismeri a művek korszakos jelentőségét, és szinte kényszeríti a művészt a kiállításra. „Adok egy jó fél évet" – mondja, és a művész félreteszi kétségeit, lázas izgalommal dolgozik tovább.

Az egész történetben számomra ez a „fél év" a legelképesztőbb. Hiszen a művészek ma is dolgoznak, a múzeumvezetők meg is látogatják őket, de amíg abból kiállítás lesz...!

Hogy is van ez manapság? A művész csendben, a világtól elvonultan dolgozik – szorgalmasan, de tele belső kétséggel –, egyszer csak azon veszi észre magát, hogy már leélt majdnem egy fél évszázadot. Jó lenne rendezni egy kiállítást, gondolja, együtt látni, hogy mit festettem eddig, meg aztán egyébként sem férek már el a képektől. Kissé félve felhívja telefonon a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége kiállítási bizottságának vezetőjét, hogy mit is kell most tennie. A hívott fél zavarba jön.* Sokra becsüli a művészt, szeretné megóvni attól a tortúrától, ami ezután következik, viszont hinni kell, és közben persze dolgozni és kiállítani másutt, mindenütt, ahol lehet, nem pedig várni a műcsarnoki alkalomra.

Múlik az idő. A Szövetség viszonylag hamar válaszol, hogy a kérést előjegyzésbe vette. A Lektorátus kicsit később értesíti a művészt, hogy előzsürit küld ki, az majd megnézi, hogy mekkora az anyag, hány terem kell, és hogy egyáltalán lehet-e ebből kiállítást csinálni. Nem mintha nem tudná mindenki, hogy a kérelmező kicsoda, mit fest, mióta stb., hiszen sok tárlaton vett már részt, írtak róla, műveit reprodukálták, neve benne van még *A magyar művészet rövid történetében* is. A művész örül. Nem érzi, hogy mindez megalázó, csak azt látja, hogy végre eljön néhány kolléga, megmutathatja a munkáit, valami elkezdődött. Az előzsüri tisztelettel megnézi a képeket – vagyis a képek egy töredékét, mondjuk kétszázat. A kezdeti megilletődött csend feloldódik, baráti beszélgetés, enyhe tréfálkozás, jó hangulat. A kiállítást a bizottság melegen *javasolja*, erről hivatalos jegyzőkönyv készül.

Múlik az idő. A javaslat alapján a Lektorátus *engedélyezi* a kiállítást. Ez egy elvi állásfoglalás, gyakorlati következmények nélkül. Annyit jelent, hogy az illető művész rendezhet kiállítást abból az anyagból, amit az előzsüri látott. Erről értesítést kap a Szövetség és a Műcsarnok is, képviselőik egyébként is ott voltak az előzsüriben. Szeptemberben a Szövetség kiállítási bizottsága megtárgyalja a következő évi kiállítási tervet. Figyelembe veszi az évek óta húzódó, már régen engedélyezett, de még meg nem valósult kérelmeket, az új jelentkezőket, és a kérelmek beérkezésének sorrendjében névsort készít. Ezt a *javaslat*ot elküldi a Minisztériumnak, a Műcsarnoknak, a Lektorátusnak. Néhány hónap múlva visszakapja a névsort a Lektorátustól – némileg módosítva és az *engedélyező* pecséttel ellátva. Ugyanezt megkapja a Műcsarnok is.

Tovább múlik az idő. A Műcsarnok kiállításrendező nagyüzem. Hódmezővásárhelytől Tananarivóig, kis kápolnától modern múzeumig rendez tárlatokat minden műfajban. Vendégeket kalauzol és installációt kölcsönöz (még mindig, bár már régóta nem akarja)

Makrisz Agamemnon: Mauthauseni emlékmű, vörösréz lemez, 460 cm, 1978 (fotó Szelényi)

Makrisz Agamemnon

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

nobrágmúvész

NAPLÓ (VESZPRÉM)
1979 JÚN 16

1021

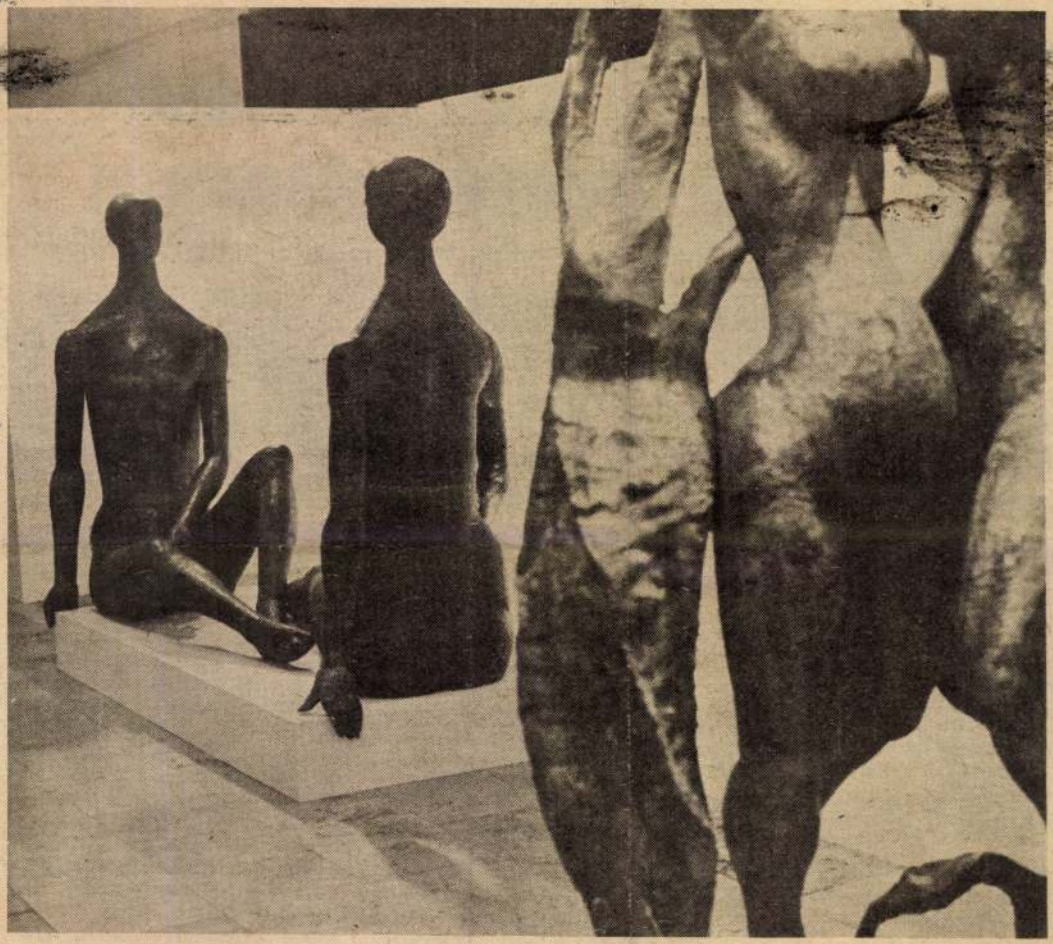

Makrisz Agamemnon szoborcsoportja

és előtt
táncegyüttese

gos szakszervezeti népművészeti találkozón.

Az építők táncait kísérő Ciráda együttest meghívták Kecskemétre az augusztus 23—26-i népzenei találkozóra. A zenészek és a táncosok az ősszel újra benindítják a táncházat, amelybe várják az egész város népművészet iránt érdeklődő ifjúságát. A korábbi, kevésbé sikeres házgyári táncház tapasztalatai nyomán a Kisfaludy művelődési ház nagytermében, tehát a város központjában tervezik a remélhetőleg életképes táncházat.

tár Halimbán

vtárat alakított ki a Bakonyi Bauási üzemének KISZ-alapszervezete. emi könyvtárban mintegy 200 kötet eresen könyvet kölcsönzők száma

mellett megszervezték a könyvkű irodalmi, szakmai, utazási kizóinak. Legnagyobb népszerűségnek k.

során író-olvasó találkozók meg-

A közm
nyári tová

A megyei művelődési központ az idei nyárra is egy sor továbbképzést szervezett a megye szakköreit, művészeti csoportjait és egyéb művelődő közösségeit irányító hivatásos és nem hivatásos népművelőknek. A nyári tanfolyamok beépülnek a népművelők több éves továbbképzési rendszerébe.

A műszaki szakkörök vezetői Zircen június 21-től 23-ig az MHSZ-szel közösen kialakított tananyagot sajátítják el, amely a műszaki műveltség s a módszertani tevékenység fejlesztését szolgálja. A bábozással most ismerkedőknek alapfokú csoportvezetői minősítést adó kétéves tanfolyam kezdődik: a mostani, június 25-től július 1-ig Sümegen megszervezett képzést évközi összejövetelek, majd jövőre egyhetes nyári tanfolyam követi, amelyet C kategóriás vizsga zár. Azok a bábos csoportvezetők, akik már megszerezték az alapfokú működési engedélyt, július 2-től 8-ig Vas megyében kezdhetik meg a felkészülést a B kategóriás vizsgára.

A filmesek szakkörvezetői tanfolyama, amelyen azok vehetnek részt, akik már elvégezték a hároméves alapfokú képzést, vagy körvezető gyakorlatuk van, valamint a filmesztétikai továbbképzés, amely a filmesztétikát tanító nevelőket, filmkör-vezetőket s mozivezetőket várja.

A karvezetők sümegi július 8—15-i képzésén országosan elismert karnagyok foglalkoznak azokkal a kórusvezetőkkel, akik a tanárképzők ének-zene szakát, illetve a tanítóképzők ének-zene szakkollégiumát végezték, s több éves énekkar-vezetői gyakorlatuk van, vagy most akarnak énekkart szervezni. *Bakonyoszlopon* (augusztus 11—17.) *ismét megrendezik a megyei népzenei alkotótábort*, a pávakörök vezetőinek kétéves alapképzése pedig a sümegi június 25—július 1-i tanfolyammal kezdődik meg. E képzés azért vált szükségessé, mert megyénkben ugyan sok országosan elismert pávakör van, szakképzett működési engedéllyel

Makrisz Agamemnon szobrászművész

A pesti Városligetben a kecskeméti vasuti pályaudvar előtti és a szekszárdi Babits Mihály művelődési központ előtti parkban a Képzőművészeti Kivitdező Vállalat által létesített szoborparkok ban látható a művész alkotása

repr.: „Terdeplő nő" c. műve

cikket l. „Kiss István szobrászművész" cimszóalatt

Csáky Ida cikke „Szobrok a parkban" cimmel

Észak Magyarország 1978. XII 3

Makrisz Agamemnon

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 5:
Telefon: 337-748, 340-726

1979 ÁPR 8

SZOLNOK MEGYEI
HÍRLAP

nobránművés

1021

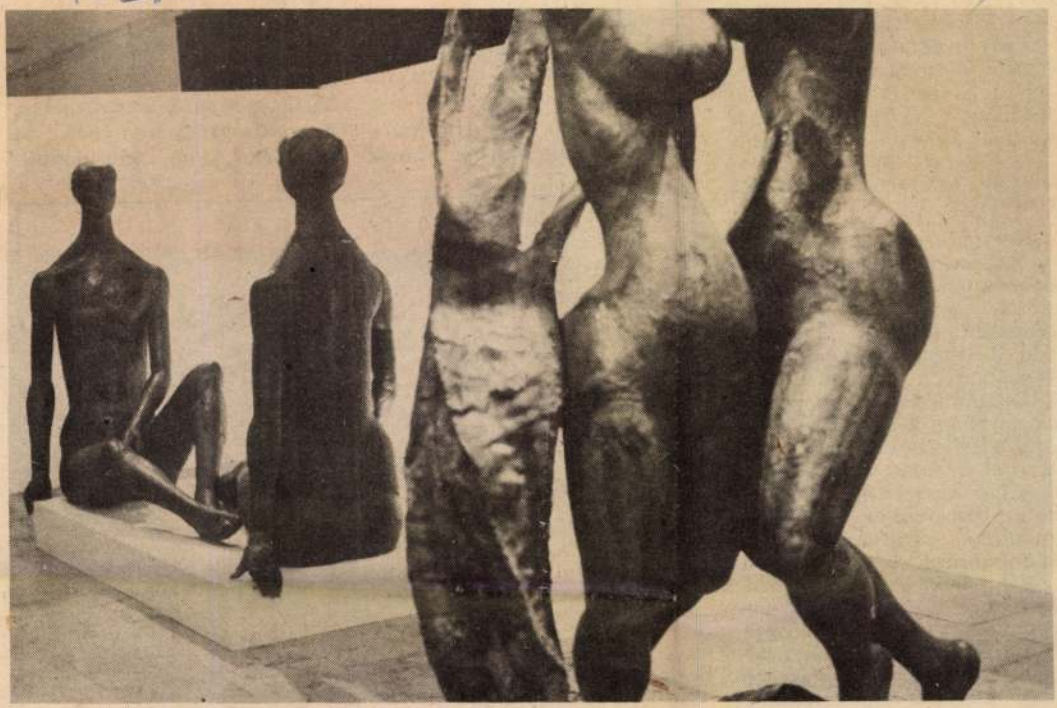

MAKRISZ AGAMEMNON SZOBRAI: Tavaszi tánc – háttérben Emberpár

re a belső tartalékok feltárása és a felszabaduló munkaerő átcsoportosítása szükséges. A tízezer lakosra jutó iparban foglalkoztatottak száma 1470-ról 1506-ra nőtt a három év alatt, mely elmarad az 1980-ra tervezett 1540-től.

Nem sikerült előrelépni a nyugdíjkorhatárt már elértek munkában tartásában, sőt az „ösztönző" nyugdíjrendszer ellenére kevesebben dolgoznak tovább, mint korábban. A megyében foglalkoztatottak egyharmada az iparban, negyede pedig a mezőgazdaságban dolgozik. Három év alatt a foglalkoztatottak összetétele lényegében terveinknek, adottságainknak megfelelő irányban változott. Az ipari létszám másfél ezerrel növekedett, míg a mezőgazdaságban közel ötezerrel mérséklődött. A tercier szektor 1978-ban mintegy háromezerrel több dolgozót foglalkoztatott, mint 1975 végén.

A termelő állóalapokra és az infrastruktúra fejlesztő-

Megyénk iparában
zati struktúra csak
tékben változott, v
nehéziparé továbbr
vezető szerep. A ne
ban foglalkoztatotta

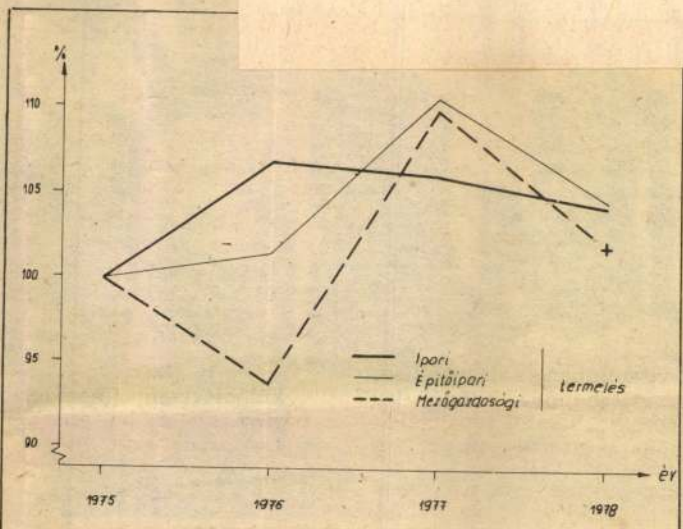

Az ipari, az építőipari és a mezőgazdasági termelés ala-
kulása, előző év = 100,0%

Makrisz Agamemnon

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1979 MÁJ 13

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

nehézműves

ta a teat.

1021

MAKRISZ AGAMEMNON szobra

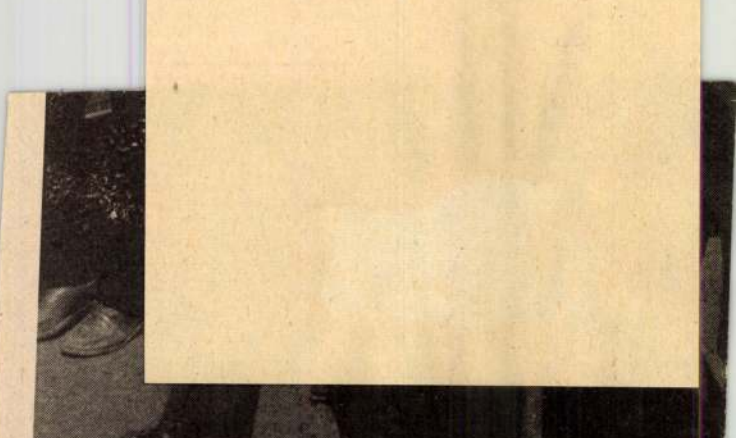

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Makrisz Agamemnon,
Kossuth-díjas szobrász-
MAGYAR IFJÚSÁG művész

1978 DEC 8

1021

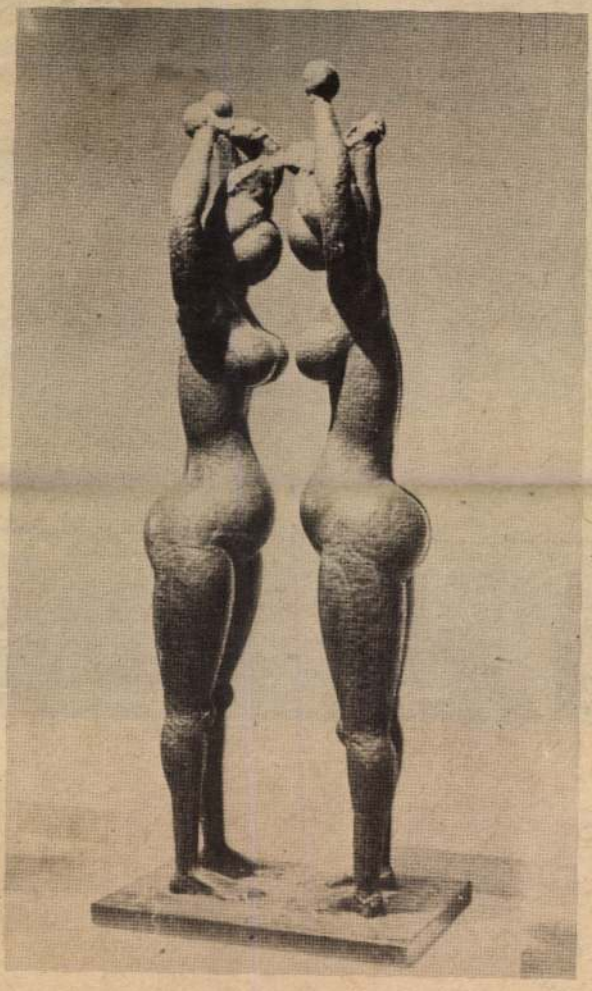

Makrisz Agamemnon kiállítása

Makrisz Agamemnon Kossuth-díjas szobrászművész gyűjteményes kiállítása nyílt meg a Budavári Palota „C" épületében. Képünkön a művész Tükörben című kompozíciója.

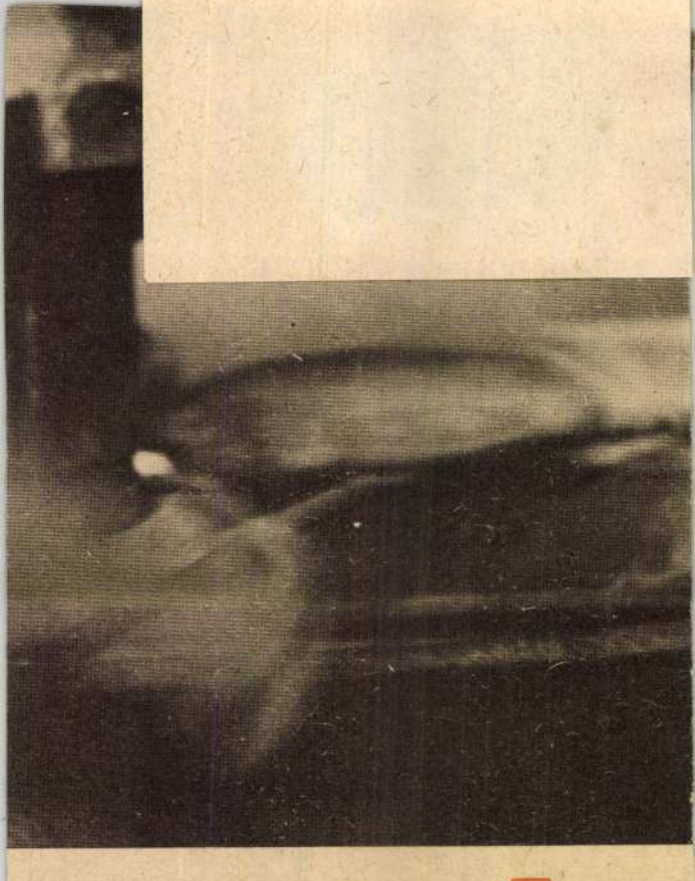

nnapi kenyeri

Egyelőre — ukáz híján — nézelődöm. Be-beóva-

készített kenyérben — cigarettavéget...

Makrisz Agamemnon

MH SAJTÓFIGYELŐ
MEHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1979 MÁJ 13

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

szobrászművész

1021

MAKRISZ AGAMEMNON szobra

le hasonlíthatnánk, a kódexek miniatúrafestőihez is. A művészetnek abba az áramába tartozik, amely közölni kíván, átél és átélésre serkent. Borzongató elevenséggel idézi föl a nagy hegyi tolvaj és Molnár Anna balladáját, ihletett tolmácsolója Petőfi és Arany János közmondásos egyszerűségének és Ady Endre szövevényes szimbólumainak egyaránt.

Berki Viola művészi sikerei, népszerűsége, az értő kritika elismerései azt bizonyítják, hogy ez a látszólag múltba mélyedő és álomvilágba kalandozó festészet nagyon is életképes és időszerű, mert eleven emberi vágyakat fogalmaz meg, közérthetően, színesen és szavakkal aligha kifejezhető, izgalmasan egyéni módon.

A dunaújvárosi Uitz terem szépen rendezett kiállításon mutatja be Berki Viola eddigi életművének válogatott termé-

vakolatú lakások bánatos ablakszemeit?

A föld alól elődúgják fejüket a növények. Kíváncsiak, hogy ki öntözi őket. Köszönetet mondanak az esőnek. A patakok, a folyók is örülnek: visszakapják elveszettnek hitt vizüket.

Az esőről a könnyek jutnak eszembe. A szomorúság. A tört szívek, a kisírt lány- és asszonyszemek. A tömött esőcseppeket üresnek érzem. És az üresség szánalmat ébreszt bennem.

Az eső lemossa a nyo-

Makrisz Agamemnon

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1979 MÁJ 13

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

nobrámművén

1021

MAKRISZ AGAM...

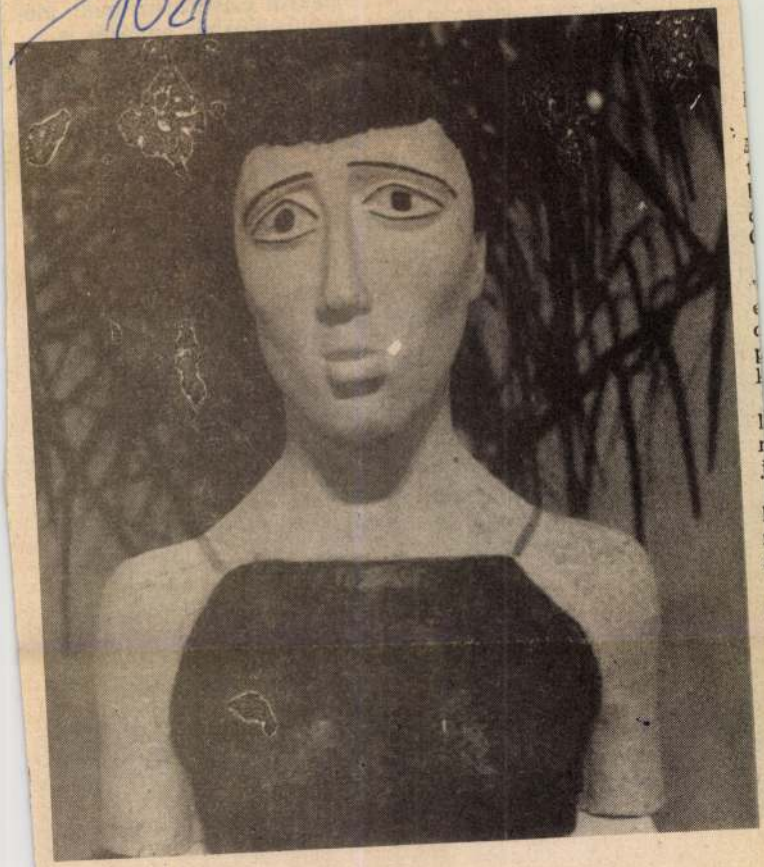

tobb helyen m
rokk előtti át
it. Mindebből
zetes, szép
amelyek műem
sek, meg is h
táskor, s ma a

1021

1 népművelés

ÁRA: 4,– Ft

Tavaszi tánc

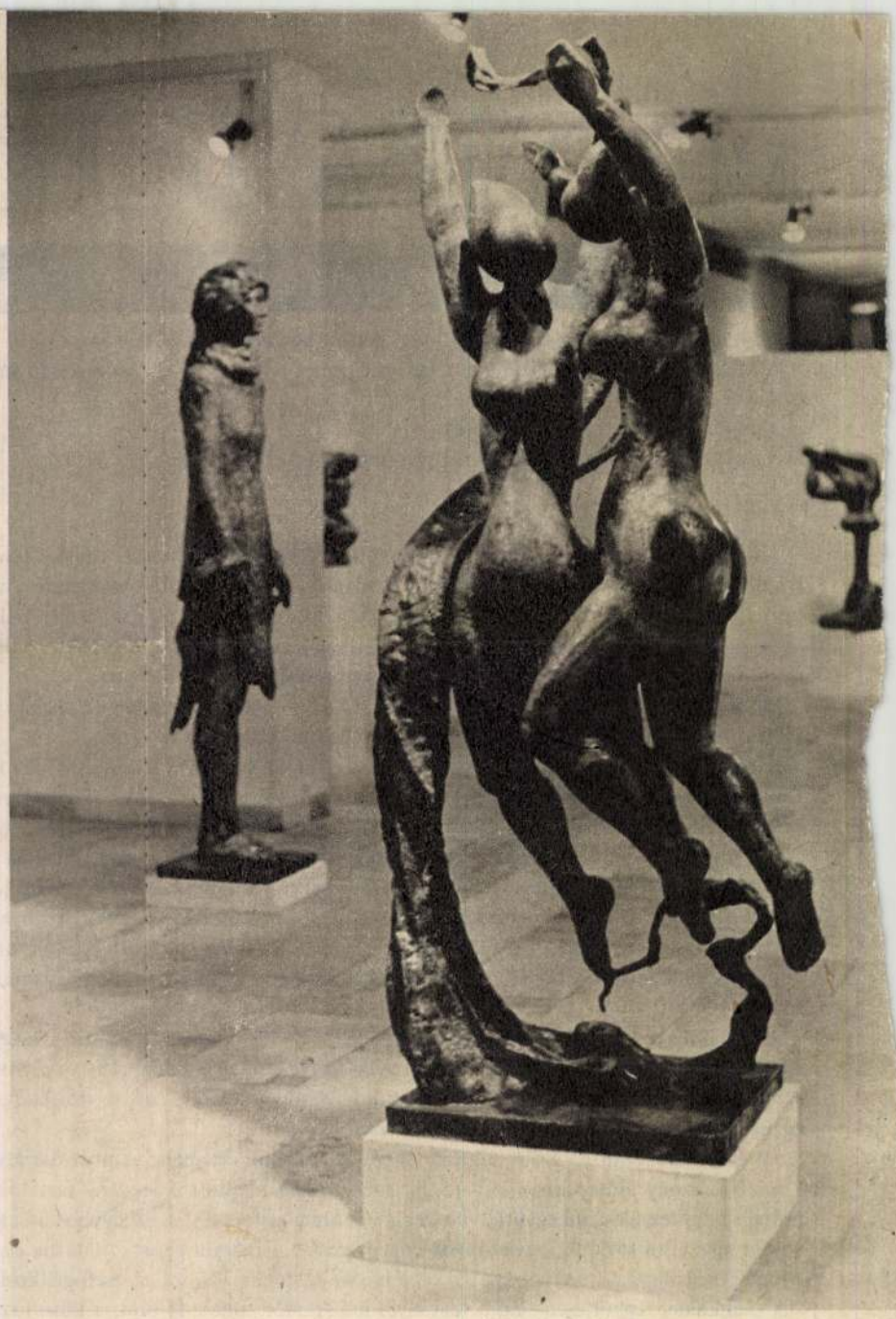

Olvasó lány

Terrakotta I.

Makrisz Agamemnon gyűjteményes kiállítása a Magyar Nemzeti Galériában

Marcel Cachin

MUNKAJOG

MUNKAKÖNYVI BEJEGYZÉSEK

Művelődési házak igazgatói és gazdasági vezetői kérdezték a következőket:

1. Mely esetekben és milyen módon kell bejegyezni a kulturális dolgozó részfoglalkozásait a munkakönyvbe?

2. A jutalmakat fel kell-e tüntetni?

3. A fizetés nélküli szabadságot mely esetekben kell bejegyezni?

Válasz:

1. 6/1976. (X. 28.) KM–MüM számú együttes rendelet (a továbbiakban: R.) hatálya alá tartozó ún. *kulturális dolgozók* (műkedvelő zenekar, énekkar, színjátszó csoport stb. vezetője, műkedvelő szakkör vezetője, klubvezető stb.) általában *megbízási jogviszonyban* foglalkoztathatók. A megbízás a polgári jog körébe tartozik, s mint ilyen, nem jegyezhető be a munkakönyvbe, sem a személyi igazolványba.

Ha a kulturális dolgozóval – *kérésére* – az R. 4. §-ában megjelölt feltételekkel *munkaviszonyt* létesítenek, ezt a munkakönyvébe mindenkor be kell írni.

A bejegyzésre vonatkozó szabályokat a 12/1967. (X. 20.) MüM számú rendelet (a továbbiakban: munkakönyvrendelet) tartalmazza. Ennek módosításokkal egybeszerkesztett hatályos szövege a Művelődésügyi Közlöny 1978/4. számában is megjelent.

A munkakönyvrendelet 29. §-a szerint a dolgozó munkakönyvét az első állást, illetve főfoglalkozást nyújtó munkáltatónál kell megőrizni. Ez a munkáltató köteles bejegyezni a munkakönyvbe a dolgozó más szervekkel létrejövő további munkaviszonyainak adatait is. A bejegyzés alapja a másik munkáltató *írásbeli közlése*, ezt az első munkáltató a munkakönyvre vonatkozó szabályok szerint köteles megőrizni és nyilvántartani.

A kulturális dolgozónak *munkaviszony keretében* ellátott részfoglalkozásait is az első munkáltató köteles beírni a munkakönyvbe az ismertetett módon. (Ha a dolgozó egyszerre több munkáltatóval létesített munkaviszonyt, akkor ezek a dolgozóval együtt döntenek az első munkáltató kijelöléséről.)

Az első munkáltató az előírt adatokon kívül (munkakör, személyi alapbér összege, a munkaviszony időtartama) az R. 5. §-a szerint megállapított *munkaidőt* (az előírt próbák és felkészülési idő együttes óraszámát) is tüntesse fel a munkakönyvben. Ezt az adatot ugyanis a további jogviszonyok engedélyezése, valamint egyes juttatások és a nyugdíj megállapítása szempontjából számításba kell venni. Ha pl. a részfoglalkozások munkaideje együttesen eléri a törvényes munkaidőt, a heti 44 órát, a következő részfoglalkozás *mellékfoglalkozásnak* minősül.

A munkaidő úgy jegyezhető be pontosan, hogy az első munkáltató a többi szervtől megkéri a dolgozó *munkaszerződésének másolatát*. Ezeket munkakönyvként kell őriznie és nyilvántartásba vennie.

Az ismertetett szabályok szerint kell eljárni a *társaságitánc- és a balettoktatók* munkaviszonyának elbírálásakor is, figyelembe véve, hogy a megnevezettek jogviszonyát, munkabérét és munkafeltételeit a módosított 105/1961. (M. K. 1.) MM számú utasítás alapján kell megállapítani.

2. A munkakönyvrendelet 10. §-a értelmében a munkakönyvbe csak a *jubileumi jutalmakat* kell bejegyezni, egyéb jutalmakat nem.

3. A munkakönyvbe be kell írni – a munkakönyvrendelet 19. §-a szerint – azt az időtartamot, amely alatt a dolgozó munkaviszonya *szünetel*, kivéve, ha ezt az időt jogszabály munkaviszonyban töltöttnek minősíti.

Ennek megfelelően – az 5/1967. (X. 8.) MüM számú rendelet 9. §-a értelmében – a munkakönyvben a munkaviszony szüneteléseként kell feltüntetni a megszakítás nélkül 30 napot meghaladó fizetés nélküli szabadságot (ennek teljes tartamát), kivéve a dolgozó anya olyan fizetés nélküli szabadságát, amelyet tíz éven aluli gyermeke gondozása vagy ápolása céljából vett igénybe, továbbá a tartós külföldi szolgálatot teljesítő dolgozó *házastársának* járó fizetés nélküli szabadságot.

Ferencz Győző

Nyomtyelés
1979 — 1
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-148, 340-726

latonkenese) kapta.

Jutalomban részesültek: *Nagy Imre tanító (Vág)* és *Gyarmati Imre igazgató (Budapest).*

A MÚZEUMOK ÉS MUNKÁSRÉTEGEK KAPCSOLATÁNAK TOVÁBBFEJLESZTÉSE témában:

az **I. díj**at *Baló István igazgató*nak *(pécsi Doktor Sándor Művelődési Központ)*,

a **II. díj**at *Dézsi Ilona* könyvtárosnak és *Rihmer Oszkár mérnök*nek ítélték.

Jutalomban részesültek: *Szabó Jánosné* és *Gombkötő Edit óvónők (Eger)*

Balázs Gyula igazgató,

Neményi Pál nyugalmazott tanár és *Gulyás József klubvezető tanár (Budapest).*

A TÁJAK, KOROK, MÚZEUMOK kategóriában:

I. díjat nem adott ki a bíráló bizottság

II. díj: *Reisz László tanár (Nagyréde)*

Kérdőné Arnóczky Mária gyermekkönyvtáros (Hódmezővásárhely)

III. díj: *Csukly László főelőadó (Komárom megyei Tanács)*

Dr. Környei Attila igazgató (Széchenyi Emlékmúzeum)

Jutalomban részesültek: *Hacsi Lajos tanár (Ózd)* Ősz György és *Zsebők Zoltánné tanárok (Ács)* Horváth Gyuláné és *Varga Gusztávné szakközépiskolai tanárok (Budapest).*

A MÚZEUMBARÁTI KÖRÖK CÉLJA, LEHETŐSÉGEI témában:

I. díj: *Szappanos István adjunktus (Kecskemét)*

II. díj: *Maczelka Tibor, Cegléd.*

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1978 DEC 23

ÉLET ÉS IRODALOM

Makrisz Agamemnon szobrászművész

1021

Makrisz Agamemnon kiállításáról

RBE-KÖ

A fordulóban még visszanéztem — Gyémánt járt körbe-körbe, egykedvűen.

— A valóságról akarnak az urak filmet csinálni?

Ezt a bányairodán, az igazgató kérdezte. Meglett férfi, velünk egyidős, vastag, tömött a szemöldöke, bajusza. Feszesen ült, hátát a széknek támasztotta. Ökölbe szorított két keze az asztalon, bármikor lecsaphat vele. Az ökölbe szorított két kezét a múltjából hozhatta magával, azt mesélték, ütni mindig tudott, ha kellett. De ez a feszes, már-már méltóságteljes tartás, kihúzott derék, ez már új hatalmának jele, ez már fölény.

— A valóságról — feleltük. — A szénbányászatról.

— És persze az igazságról.

— Másként el sem tudnánk képzelni.

Most mosolyodott el először. Nem éppen kajánság nélkül.

— Na ne mondják. A valóságról is, az igazságról is. Összeklappol ez a kettő?

— Ha nem, semminek sem lenne értelme.

— Vagis — *azt* hiszik. A mese már megvan?

Meg sem várta, míg elmondjuk. Kitalálta ő maga, az újságból szedte le, akárcsak mi, de mi persze kiindulópontnak. Nem tudtunk tiltakozni, sem eldönteni, meg akar-e szégyeníteni minket. Elhallgatott. Mögötte a falon a bánya alaprajza, mellette tömérdek rendjellel Sztálin, kancsi cvikkerrel Molotov, rózsaszín mosolyában elégedetten Rákosi, komor, gyomorfájós szkepszissel Gerő. A sarokban rengeteg vörös zászló, úgy, ahogy a néhány nap értik, ugye, micsoda, hát akkor én el-elmentem hozzá. Ő volt a legöregebb, a legolcsóbb. Mikor idekerült, kiemeltem. Ez volt a hálám. Szakácsnő az üzemi konyhán. Ott is érti a mesterségét.

Felállt, lezárta a leckéztetést.

— Most javaslok valamit. Ne mondják, az ellenségük vagyok. Kell a szén, tehát meg sem nézzük, kit toborzunk össze. Már az is eredmény, ha valaki egy hétig kibírja odalent. Álljanak be maguk ketten is, aztán megtudják a valóságot, meg az igazságot is. Mindenki szókimondó, ha nem érzi, a sajtó vagy valami hatalmasság fülel rá. Maga pedig — és felém fordult, németül folytatta, a hajdani Bánát legcsúfabb tájszólásában, úgy, ahogy a nagyapám beszélt — maga pedig megérti, ha az öregek badeni dialektusban beszélgetnek vagy káromkodnak.

Nem tudom, milyen emlékek tolultak fel bennem. Tájszólásban kérdeztem:

— Ezt pedig, elnézést kérek, honnan tudja?

— Honnan? — És magyarul folytatta: — Azt hiszi, a magasságos égből pottyantak ebbe az istenverte irodába?

Kiosztotta a szerepünket. Én majd színész leszek, a barátom — hozzá ez illik, mert daliás, lóra termett — kiebrudalt lovastiszt. A munkakönyvbe olyan neveket írnak, ami épp az eszünkbe jut. A munkásszálláson kapunk ágyat, az üzemi étkezdében kosztot. És majd munka közben tudjuk meg, mi is a valóság, mi is az igazság, s hogyan klappolnak össze.

Másnap reggel lezuhogott ket-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1979 JAN 31
PESTI MŰSOR

Makrisz Agamemnon
szobrászművész

1021

MAKRISZ AGAMEMNON

életmű-kiállítása a Nemzeti Galériában

Monumentális emlékművek, szuggesztív erejű, közösségi igényű köztéri szobrok, épületdíszítő plasztikák jutnak eszünkbe *Makrisz Agamemnon* nevének említésére. A Nemzeti Galériában rendezett életműkiállításon azonban meglepődve fedezzük fel művészetének eddig kevésbé ismert ízeit-színeit.

Gyönyörködünk kifejező, erőteljes portréiban, amelyeket főleg a Magyarországra való érkezése utáni években készített. (A művész a görögországi Patraszban született, 1945 és 1950 között Párizsban dolgozott és 1950 óta él hazánkban; művészete itt teljesedett ki, alkotásai városainkat, tereinket díszítik.) *Marcel Cachin, Medgyessy Ferenc, Csók István* arcmása, néger férfi, olasz és magyar lány mellszobra sorakozik előttünk. Némelyiknek zománccal színezett szeme különösen emlékeztet a régi görög művészetre.

A portrékészítés tíz esztendeje kellett ahhoz, hogy Makrisz Agamemnon felkészüljön a *mauthauseni magyar mártír-emlékmű* megalkotására. Érdekes, hogy az egyéniséget erősen hangsúlyozó portrékészítés vezette el a teljesen általános emberalakok megmintázásához. A magyar emlékmű témája teljesen eltér a többi nemzetétől: azok kizárólag a szenvedést örökítették meg. Makrisz nem tudott ezekhez csatlakozni. Mint vallja: „*...mert bennem élt az ellenállás, a fasizmus elleni küzdelem és ezt akartam valamilyen módon megfogalmazni. Hogy hogyan? A dinamikus felépítés és a szenvedés kifejezésének ötvözésével. A dinamika mindig az élnivágyás kifejezése is, a szenvedés ennek az ellenkezője. A kettő helyes arányának megválasztásával sikerült megalkotni az életet igenlő, az életért harcolni is képes emberek emlékművét.*"

A lenyűgöző hatású szoborcsoport után megint új színt fedezünk fel Makrisz Agamemnon művészetében. Kerek női idomok domborodnak játékos bájjal. Bronz és terakotta lánykák fésülködnek, vetkőznek, incselkednek. Talán előtanulmányok ezek a nagyobb köztéri szobrokhoz? Vagy csak a lazítás, készülődés szülöttei?

Aztán a formás, meztelen testek után újra egy kiemelkedő „nagy mű", *a pécsi felszabadulási szobor* mása. *Pogány Ö. Gábor* találóan nevezte a *Szamothrakéi Niké nagy méretű parafrázisának*. A győzelem istennőjének szögecselt lemezekből átköltött szárnyaló alakja modern formában fejezi ki a mű jelképes tartalmát.

A „nagy" művek mellől azonban szívesen lépünk vissza a kicsattanó lányalakokhoz, terakotta szobrocskákhoz, portrékhoz és a kiállítást záró, az *áldozatok tiszteletére* készített hatalmas hérosz-fejhez.

Aba Judit

PM 63

Moszkv
— porondon a világ

A magyar sportolók az elmúlt évben is számos bravúrt vittek véghez. Ha összesítjük a sportsikereket, *a legjobban talán a kajakozók és a kenuzók szerepeltek. A belgrádi világbajnokságon Parti János tanítványai négy aranyérmet szereztek.* De máig emlékezetes a fiatal súlyemelő *Lénárt István* elsősége vagy *Kristyán Zsuzsa* teke világbajnoki címe. A televízió jóvoltából milliók láthatták *Magyar Zoltán* nagy sikerét a strasbourgi tornász-világbajnokságon. Talán az egész év legnagyobb sportszenzációját jelentette a *Portisch Lajos* vezérletével sakkolimpiát nyert magyar válogatott bravúros szereplése. Az Európa-bajnokságokon a legtöbb szenzációt az asztaliteniszezők szállították, öt arany, három ezüst- és két bronzérmet szereztek.

Most már érthetően megkezdődött a „visszaszámlálás" a moszkvai olimpiára. Minden viadal fokozott jelentőségű, éppen ezért rendkívül pezsgő lesz 1979-ben a sportélet.

A Szovjet Népek Spartakiádját július 14. és 29. között rendezik meg. Huszonnégy sportágban, a hazaiakon kívül, 2 ezer külföldi sportolót hívtak meg. Feltehetően a magyarok is ott lesznek minden sportágban az indulók között. Ez lesz az év legnagyobb eseménye.

A téli szezonban természetesen elsősorban a havas sportágak kerülnek az érdeklődés középpontjába. Javában zajlanak a nagy lesikló- és ugró síversenyek, a hazánkban nem oly népszerű sízést tízezrek nézik meg a nagy külföldi versenyeken. *Az első hazai bajnokságot január elején műkorcsolyában rendezték meg.* A *Millenárison* elsősorban a *Regőczy—Sallai* kettős új kürjét tapsolták meg a nézők, természetesen bajnoki címet nyertek. Január második felében angol edző érkezett hozzájuk, az utolsó simításokat végezték el a gyakorlaton, jöhetnek a nagy próbák: *január 29. és február 4. között Zágrábban a műkorcsolyázó Európa-bajnokságon* a magyar jégtánc duó dobogós reményekkel indul. Rajtuk kívül a férfi egyéni viadalban a kitűnő képességű *Vajda László* képviseli színeinket, szerencsés esetben bekerülhet a legjobb hat közé. Aztán rövid szünet kö-

A magyar jégkorong-sport évek óta nehéz körülmények között létezik, ez évi legnagyobb erőpróbája március 16-án a romániai *Galacban* kezdődik, a világbajnoki B-csoportban elsődleges cél: a bentmaradás!

Hegedűs Csaba olimpiai bajnok került a magyar birkózó válogatott élére. Már szorgalmasan készülődik a válogatott, hiszen rövid az idő, április utolsó napjaiban *Romániában mérkőznek meg egymással Európa legjobbjai.* Itt mutatkozik be az új kapitány...

A *Nemzetközi Úszó Szövetség* ragyogó újítása, hogy megrendezik az úszó- és vízilabda *Világ Kupát.* Az úszók szeptemberben *Tokióban* találkoznak (a magyarok indulása nem biztos), a pólósok pedig április végén és május elején *Jugoszláviában* találkoznak, a világ legjobbjaival. *Gergely Gáborék* Phenjanban, az asztalitenisz világbajnokságon szeretnék bebizonyítani, hogy nem volt véletlen az elmúlt évi EB-sikerük.

Májusban *Kölnben* rendezik az ökölvívó Európa-bajnokságot. Itt nem sok jóra számíthatunk... Ugyancsak ebben a hónapban *Bulgáriában* súlyemelő EB lesz. A legrangosabb hazai esemény színhelye *Budapest* (augusztus 2—16.). Az öttusa világbajnokságon kérdés, hogyan szerepel majd az utóbbi időben gyengén „muzsikáló" válogatott.

Az év második felében lesz még *kajak-kenu VB* (NSZK), *vívó VB* (Melbourne), *birkózó VB* (USA), *röplabda EB* (Franciaország), *súlyemelő VB* (Mexikó), *torna VB* (Dallas).

A *magyar labdarúgó válogatott* több EB mérkőzésen is szerepel, de valószínű, hogy az MLSZ megújhodott vezetése elsősorban a moszkvai olimpiára koncentrál, megpróbálják a lehető legjobb csapatot kialakítani. Mint ismeretes, ezt az együttest *Lakat Károly* készíti fel.

Tehát nem panaszkodhatunk, ebben az évben nagyon sok esemény lesz, a világ sportja megtartja a „főpróbát" a moszkvai olimpiára.

Riskó Géza

Makrisz Agamemnon, szobrászművész

Szoborpark a Városligetben.

Szolnok Megyei Hírlap,
1978. nov. 5.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 DEC. 16

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Makrisz Agamemnon
Kossuth-díjas szobrászművész –
művész

1021

1978. decembe

Makrisz Agamemnon kiállítása

Makrisz Agamemnon Kossuth-díjas szobrászművész gyűjteményes kiállítása nyílt meg a Budavári Palota C-épületében

16., szomb

tvállalás
ágáról

ismét vállalni kell a kockázatát annak, hogy a rendelkezésre álló anyagi forrásokat és munkaerőt holnap hatékonyabban és célszerűbben használjuk fel, mint ma. A mérce tehát nem lehet a *bázis*, a tegnapi önmagunk, hanem a holnapi *igény* és *lehetőség* értelmes találkozása. S amikor azt mondjuk, hogy az eljövendő esztendőben *nem többet kell termelni*, hanem *másképp* kell dolgozni, kimondva, kimondatlanul is arra gondolunk, hogy egy-egy vállalat minősítésénél a fő mérce a *gazdaságosság* lesz, nem pedig

A világgazdaság híre

A KGST-országok vegyipara 1977-ben gyorsabban fejlődött, mint a tőkés világ legfejlettebb országcsoportjainak ez a szektora — ezt a következtetést támasztják alá a KGST titkársága által kibocsátott legfrissebb adatok. A termelés átlagosan 7,2 százalékkal gyarapodott, a KGST vegyiparának kibocsátását nyugati szakértők 92 milliárd dollárra becsülik. Romániában és Bulgáriában érték el a leggyorsabb növekedést, 13,9, illetve 12,3 százalékkal. Az említett két ország után következik Magyarország — 9,3 százalékos növekedési rátával. Hazánk vegyipara például tavaly 148 ezer tonna különféle műanyagot és gyantát állított elő, 5 százalékkal többet, mint egy évvel korábban. A műtrágya-

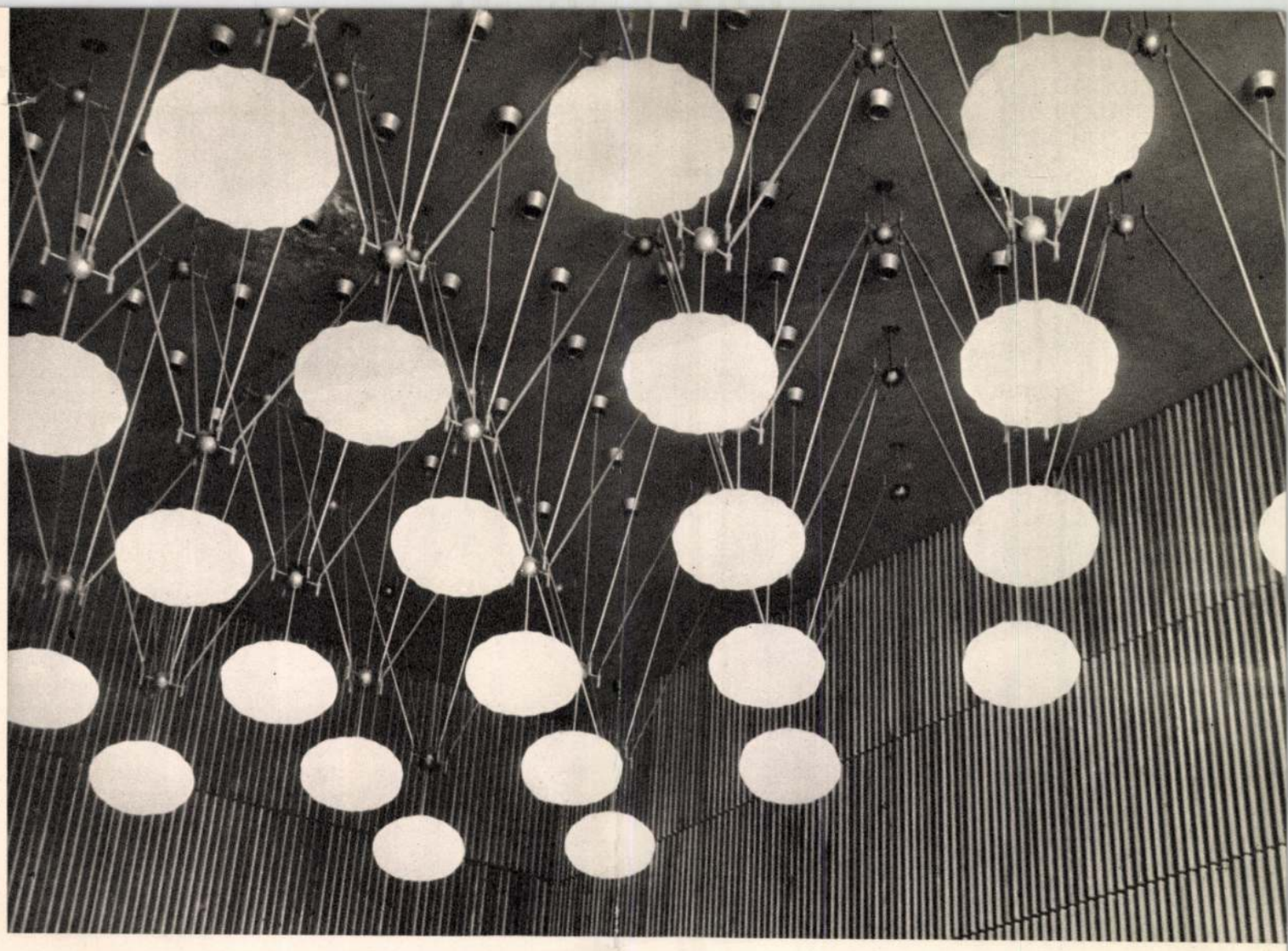

Világítótestek – Corps lumineux – Светильники

Bár-részlet – Coin du bar – Уголок бара

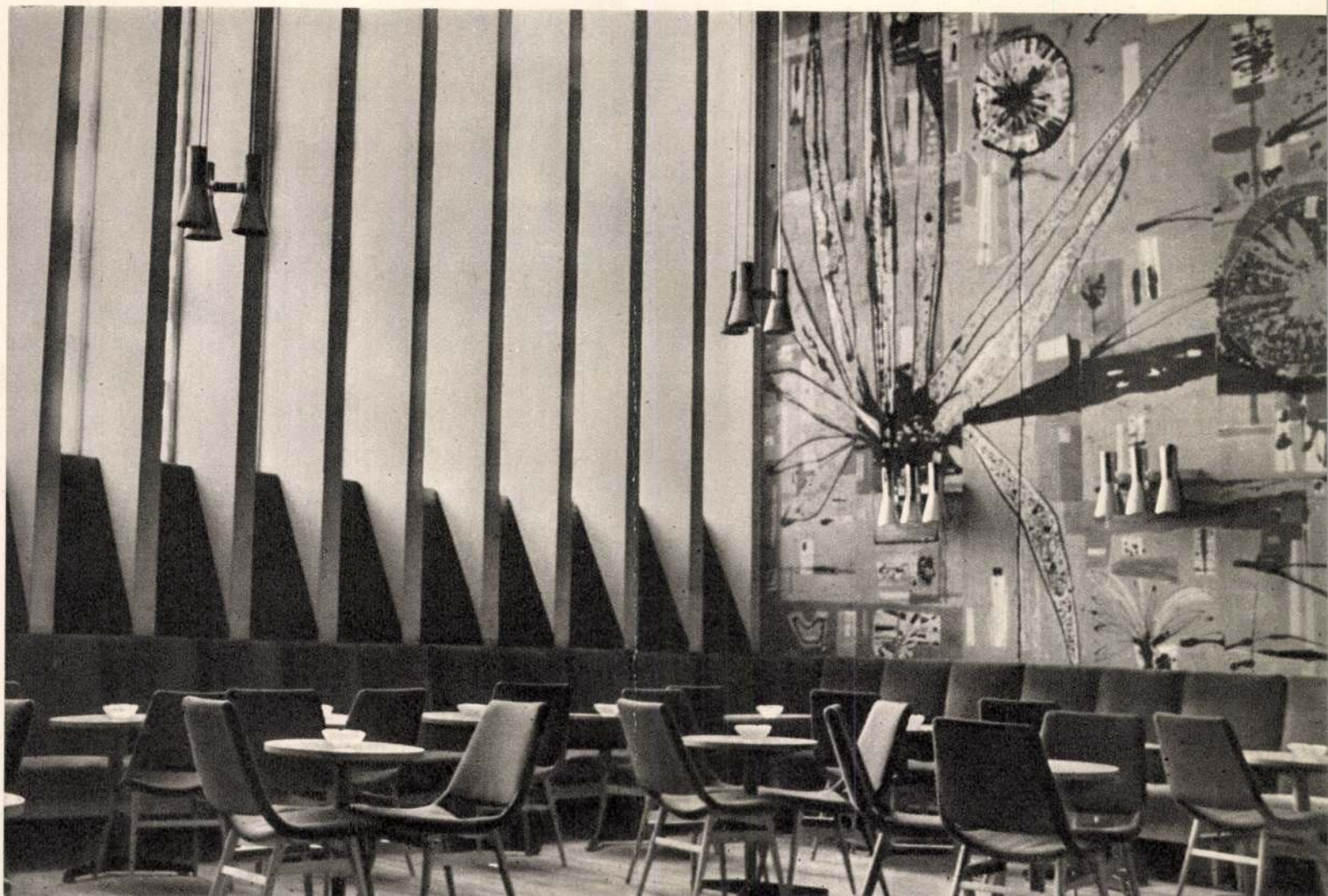

székhelyére — ahonnan büszkén megmutathatjuk, elmagyarázhatjuk mi-minden történt itt 945 óta —, az intim megpihenésnek, feloldódásnak helye, ahol megisznak egy-egy pohár italt, legyen az a híres-nevezetes barack, vagy lenne egy nemzetközi igényeket kielégítő teázó. Könnyű ülőbútorok, apró asztalok helyett, melyek nem zavarnák a kilátást, nem akadályoznák a freskók szemléletét — ezek helyett meg nem magyarázható, el nem fogadható szűkmarkúsággal — hozzá nem értéssel, felrúgva a tervezők minden jószándékát, mondom: helyette itt nehéz tárgyalóasztalok állnak. Mahagonipirosuk harsogva vágja a szemet. Köröttük tömör, kárpitozott karosszékek.

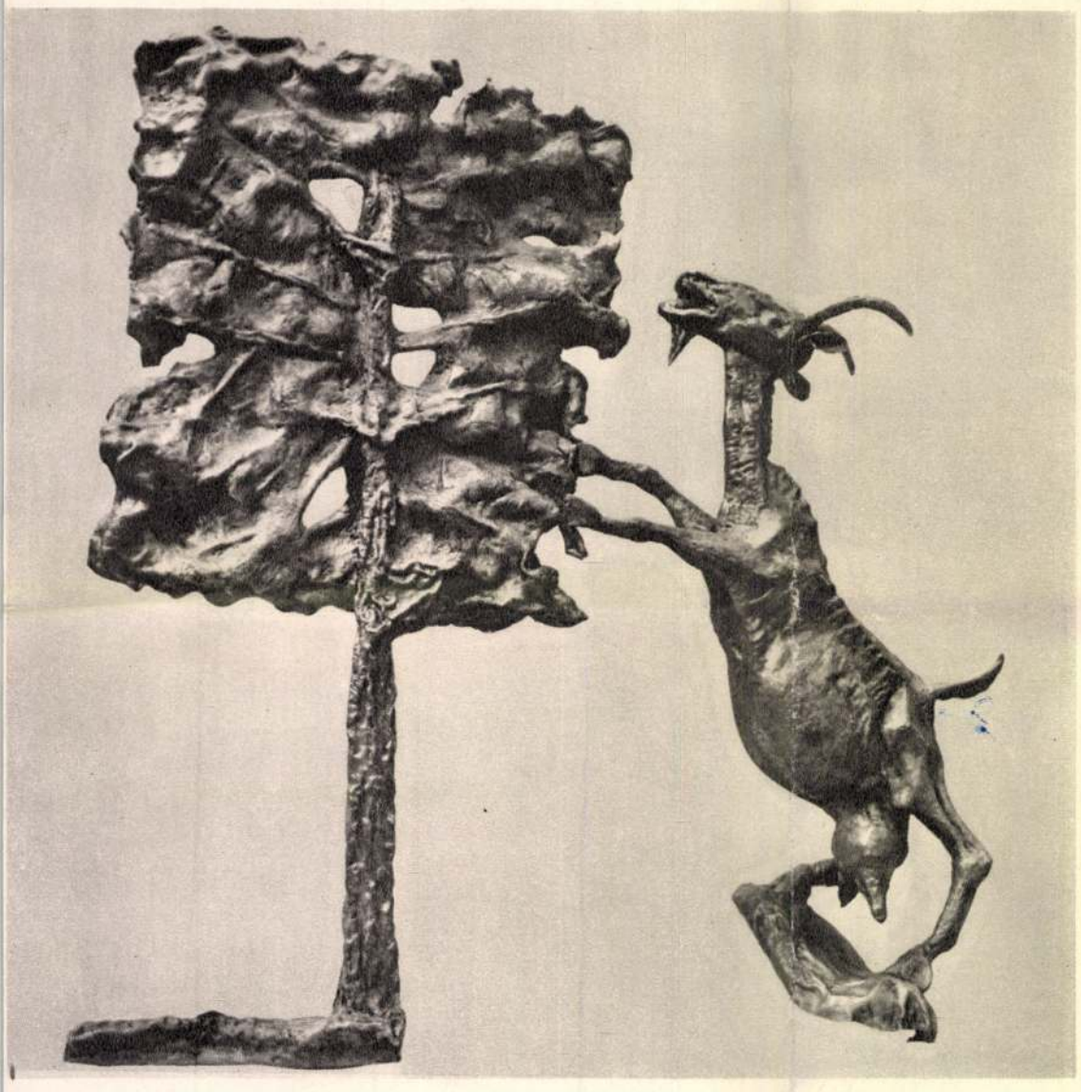

Makrisz Agamemnon: Kecske – Chèvre – Koza

Ennek a torz szemléletnek esett áldozatul az egész berendezés, vele az igen tehetséges Király József munkája, fáradsága. Elvileg nincs azzal baj, hogy széria gyártmányokat alkalmazunk, de hogy mit, hol, milyen színben, az, hogy illik-e oda, azt nem lehet egy rendelkezéssel elintézni. Mert az eredmény rossz. Az épület rangját, kulturális értékét, idegenforgalmi misszióját degradálták. Felépült egy szálló, mely alaprajzi funkciójában kitűnő. Szerencsésen csatlakozik a mellette levő épülethez. Térfalat alkotó, őszinte architektúra, bár külső puritánsága már száraz. De tömegéből egy beruházói tollvonással kicsit lenyestek és ez a kicsi megváltoztatta arányait.

Belseje felemás — mert, amíg térkompozíció, a belsőépítész elgondolásai és a társművészetek világszínvonalon állnak, a bútorok tekintélyes része — különösen azok huzatai — komersz ízűek.

Elkeserítő látni a reggeliző-cukrászda mennyezetig érő, vöröses okumé-falburkolata mellett, mely jó ritmusú felosztásban, szép kivitelben készült, kékeszöld mennyezettel és asztallapokkal, ehhez a cseresznyepiros-székeket. Hiába van a csillároknak szép ritmusa, ha a középső üveghengert kispórolta belőle a kivitel. Hasonló sorsra jutott több sorozat lámpatest, melynek üvegtestei selyemből készültek el, holott két üvegformát kellett volna csak legyártani.

Nem lehetett volna a tervezőt megkérdezni a szöveteket illetően? A tervező megadta a színeket, kiválasztotta a minőséget, csak a Közületi Bútorellátó éppen mást küldött és a szállót meg kellett nyitni. Fentiek ellenére mégis ki kell emelni a belsőterek sorából az étterem különszobáját. Pompéjivörös mennyezete alatt csillogó lampionsátor, kicsit túljátszott feszített csőhálófüggesztéken. A bárhelyiséget, melyet már a társművészetek taglalásánál is említettem. Sikerült ez az együttes, szép a fal, jó előtte a vörösréz lámpatestek ritmusa. Csak a mennyezetet zsalúzták ki fordítva, felcserélve vele a pozitív és negatív plasztikát.

Az egész szállóépület kulturális nyereség, elviszi művészetünk hírét a nagyvilágba. Kulturális nyereség a város életében. Kinőtt a Móricz Zsigmondi vendégfogadók sorából. Kinőtt ugyanúgy, mint az egész város.

Kovács Zsuzsa

A KECSKEMÉTI ARANYHOMOK SZÁLLÓ MEG A KÉPZŐMŰVÉSZETI ALKOTÁSOK

Előttem sorakoznak a kecskeméti Aranyhomok Szállóhoz készült képzőművészeti alkotások fényképei. E felvételeken látható művek most már hatnak, funkcionálnak a szálló épületének külső és belső falain; a helybelieket és a hírös városban megforduló idegeneket egyaránt véleményformálásra késztetik.

Jók az alkotások — a helyszínen készített fotók szerint pedig különösképpen jók. (Igaz, olyan mű is akadt, amelyet képtelenség volt lefényképezni.) A fényképek alapján — beleértve az épületről

Csernus Tibor: Falikompozíció. Részlet
Composition murale. Détail
Стенная композиция. Фрагмент

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Makrisz Agamemnon szobrászművész

DÉLMAGYARORSZÁG
1979 JAN 7

(megyénként) e témakör felé irányítása.

DR. MÁRIAFÖLDY MÁRTON

kal (membránokkal) kezdték e területen a kutatómunkát. Amikor már ezt a rendszert jól is-

— *A további lépésekhez sok sikert kívánunk.*

GAZDAGH ISTVÁN

MAKRISZ AGAMEMNON SZOBRAI: TAVASZI TÁNC — HÁTTÉRBEN: EMBERPÁR

szeg. Megért ez a társadalomnak?

Első hallásra tényleg meghökkentő ez a szám, különösen akkor, ha a saját családi költségvetésünkhöz viszonyítjuk ezt az összeget. A népgazdaság azonban más nagyságrendekkel dolgozik. Csak annyit említek meg, hogy az országban évente az összes kutatásra és fejlesztésre fordított összeg 17 milliárd Ft körül van. Ehhez képest a mi intézetünk fenntartási költsége már nem is olyan nagy összeg, de még így is jogos a kérdés, hogy érdemes-e alapkutatásra ennyit is fordítani.

Ennek a kérdésnek a megválaszolásához tudnunk kell azt, hogy gyakorlati ismereteinket elméleti problémák alapozzák meg. Ezek az elméleti alapismeretek teszik lehetővé, hogy az általános törvényszerűségekből egyedi esetekre konkrét megállapításokat tegyünk, és a gyakorlatban ezeknek a konkrét megállapításoknak megfelelően alakítsuk az ipar, mezőgazdaság, távközlés stb. munkáját. Építeni tehát csak széles alapokra lehet. A tudománytörténet sok példáját lehetne felsorolni, amelynek során világosan látszik, hogy az ún. alapkutatás, amelynek az adott pillanatban látszólag semmi gyakorlati haszna nincs, miként jelenik meg előbb vagy utóbb a gyakorlat hátteréül szolgáló nélkülözhetetlen adatként.

Az elmondottaknak megfelelően tehát minden társadalom fej-

életciklusa évmilliók ót
lik le. Alapkutatási pro
hogy ezt milyen geneti
ram szabja így meg. A
kai Intézetben ezt az
kérdést egy nagy mun
tanulmányozza, mégp
ecetmuslica segítségével

— Miért éppen a mu
vették elő, és miért ne
burgonyabogarat?

Tulajdonképpen dolg
burgonyabogárral is.
azonban a burgonyabogár laboratóriumi tenyésztése nagyon körülményes, s miután a burgonyabogár genetikájáról az ég világon semmit nem tudunk, előbb 10-15 évet kellene e problémáknak a megoldására fordítanunk, s csak azután kezdhetnénk el az életciklus szabályozásának a vizsgálatát.

Az ecetmuslicát a kutatók 60 éve tanulmányozzák, laboratóriumban kitűnően tenyészthető, genetikájáról az összes magasabb rendű élőlények közül talán a legtöbbet tudunk. Ezen a vizsgálati objektumon tehát a kérdés azonnal tanulmányozható nemcsak a legkönnyebben, hanem a legjobban is.

— Gondolja, hogy az ecetmuslicával kapott törvényszerűségek majd a burgonyabogárra, vagy egyéb kártevő rovarokra is érvényesek lesznek?

Pontosan erről van szó. Senki nem lepődik meg ma már azon, hogy pl. a tengerimalacon folytatott kísérletekből számos olyan törvényszerűség vonható le, amely az emberre is érvényes, és

nesnek is komoly szerepe volt. A világon elsők között Szegeden hoztak létre ilyen, úgynevezett szomatikus hibrid növényeket. Ennek a kutatási irányzatnak a jövőre magától értetődő, hiszen valami olyan újat produkál, ami eddig a természetben nem létezett.

De ennek a növényisejt-tenyésztő munkának nemcsak ilyen perspektívája, hanem más, a gyakorlatban megmutatkozó konkrét eredménye is van.

A kémcsőben tartott sejtek védve vannak a fertőzéstől, s ezekkel el lehet érni, hogy fertőzésmentes növényt alakítsanak ki. Tudott, hogy a vírusfertőzött növények hozama fokozatosan csökken, a vírusmentes növények hozama nő, jobb és állandó. Ezek a kutatások a hetvenes évek elején indultak meg intézetünkben külföldi tapasztalatok alapján. Érdemes volt ezen a területen dolgozni, s ma már a budapesti Rozmaring Tsz-

(Folytatás a 6. oldalon.)

Makrisz Agamemnon

rajzai

Makrisz Agamemnon „Spanyol partizánok emlékműve" az egyszerűségre törekvő ábrázolásmód megnyilvánulása

Vadas József: Spanyol partizánok emlékműve.
MŰVÉSZET, 1972.december - 18.oldal

Makrisz Agamemnon
szobrai

Makrisz Agamemnon az új formai
eszközök kutatására hívta fel a
figyelmet.

Granasztói Pál: Emlékezés Genthon Istvánra.
MÜVÉSZET, 1972.október-november - 35.oldal

-

Makrisz Agamemnon
szobász

„Kiszülődés" (regszo)

Földes Anna: Stop műalkotás
Nők lapja, 1968. szept - 38 szám

Makrisz Agamemnon
szobrász

Makrisz Agamemnon „Kiszülődés" című műve egy harcsi női alakot mutat.

Földes Anna: Stop műalkotás
Nőkapja, 1968. szept – 38 szám

Makrisz Agamemnon, szobrász MDH

Az egyik szobor alkotója.

(aczél): Szoborliget a Szigeten 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1966. jún. 22.

Makrisz Agamemnon MDK

Micsurin, gipsz

Műcsarnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Makrisz Agamemnon

MDK

Csók István, márvány

Marx Károly, gipsz

Engels Frigyes, gipsz

Mücsarnok 1952/53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Makrisz Agamemnon

MDK

Móricz Zsigmond, gipsz

Beloiannis, plakett, gipsz

Műcsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

MDK.

Makrisz Agamemnon

Dombormü a XIV.ker. pártházon

Müvészet 1964 dec.p.34.

.

Makrisz Agamemnon MDK

Csók István portréja, repr.

Mücsarnok 1952/53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK.

Makrisz Agamemnon

Kiállitási kritika

Komárommegyei Dolgozók Lapja 1966 szept.15

MIX.

1021

MŰVÉSZETI DÍJAK 1966

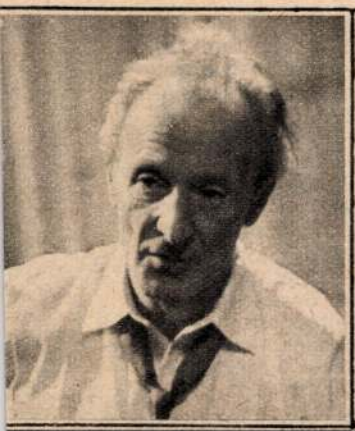

Hegyi Barnabás

Maleczky Oszkár

Marton Endre

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a szocialista kultúra terén elért eredményeik elismeréséül

»A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG KIVÁLÓ MŰVÉSZE«
címmel tünteti ki

Hegyi Barnabást, a Magyar Filmgyártó Vállalat Kossuth-díjas operatőrjét, a Magyar Népköztártaság Érdemes Művészét;

Kerényi Jenő Kossuth-díjas szobrászművészt, a Magyar Népköztársaság Érdemes Művészét;

Maleczky Oszkárt, a Magyar Állami Operaház Kossuth-díjas magánénekesét, a Magyar Népköztársaság Érdemes Művészét;

Marton Endrét, a Nemzeti Színház Kossuth-díjas főrendezőjét, a Magyar Népköztársaság Érdemes Művészét.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a szocialista kultúra terén elért eredményeik elismeréséül

»A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG ÉRDEMES MŰVÉSZE«
címmel tünteti ki

Feleki Sárit, az Állami Déryné Színház Jászai-díjas színművészét;

Ferenczi György zongoraművészt, a Zeneművészeti Főiskola tanárát;

Jeney Zoltánt, a Magyar Állami Operaház Liszt-díjas fuvolaművészét;

Kazal Lászlót, a Vidám Színpad színművészét;

Kállai Ferencet, a Nemzeti Színház Jászai-díjas színművészét;

Kálmán Györgyöt, a Nemzeti Színház Jászai-díjas színművészét;

Lakatos Gabriellát, a Magyar Állami Operaház Kossuth-díjas balettművészét;

Makrisz Agamemnon szobrászművészt;

Némethy Ferencet, a Miskolci Nemzeti Színház Jászai-díjas színművészét;

Ruttkai Évát, a Vígszínház Jászai-díjas és Kossuth-díjas színművészét;

Soltész Anniet, a Madách Színház színművészét;

Solti Bertalant, a győri Kisfaludy Színház Kossuth-díjas színművészét;

Somogyi József Munkácsy-díjas és Kossuth-díjas szobrászművészt, a Képzőművészeti Főiskola tanárát;

Szilvássy Margitot, a Magyar Állami Operaház magánénekesét;

Tátrai Vilmos hegedűművészt, a Zeneművészeti Főiskola Liszt-díjas és Kossuth-díjas tanárát;

Warga Líviát, a Magyar Állami Operaház magánénekesét.

Feleki Sári

Ferenczi György

Jenei Zoltán

Kazal László

Kállai Ferenc

Kálmán György

Lakatos Gabriella

Némethy Ferenc

Ruttkai Éva

Soltész Annie

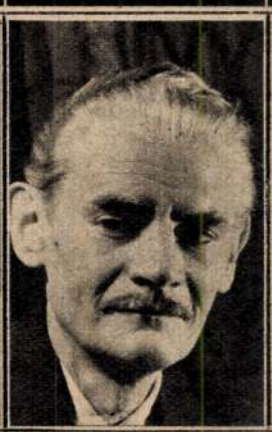

Solti Bertalan

Szilvássy Margit

Tátrai Vilmos

Warga Lívia

Sinkovits Imre »Az ember tragédiája« Ádámja

A jó színész testének, gesztusainak is ura — ezt nagyon jól megtanulhatja tőle minden fiatalabb pályatársa. De ebben a világot és benne önmaga helyét, művészi eszközeit tényszerűen kutató színészben egy örök rajongó lelke is elfér. Egy örök álmodozóé, akiben az első ősz hajszállal halántékán is a varázsos ifjúság sarkrepülésre készülő hódítójának szíve dobog. A Shakespeare-színész, a filmsztár néhány percnyi szabad idejében modern kamaradarabokról, csodákat megvalósító művészfiatalok összefogásáról ábrándozik. Évszázadok előtti magyar vásári komédiák feleleventéséről, meghitt kis színpadokról.

Egy különös művészt jutalmazott a díj, aki nevetni és töprengeni tanít. Aki segít ébren tartani hitünket a színházban.

Sándor Iván

Három muzsikus

Az operaműfajnak nincsenek gazdag hagyományai Magyarországon. *Erkel Ferenc* zseniális kezdeményezését a nemzeti opera megteremtésére, nem követte a megalapozáshoz méltó, nagyszabású kibontakozás. Pedig a magyar zene a XX. században vívott ki magának nemzetközi rangot és elismerést. De a két nagy mester, *Bartók Béla* és *Kodály Zoltán* életműve csak periférikusan érintette az operaszínpadot. Bartók Béla bizonyára megajándékozott volna bennünket még néhány remekművel az operaműfajban, ha a Kékszakállú herceg vára kedvezőbb fogadtatásra talál, s nem riasztják vissza elképzeléseit értetlenül fogadó színházi embereink. Pedig szívesen írt volna az operaszínpadnak. A Kékszakállú így — a magyar zene örök kárára — magányos óriás maradt a magyar opera történetében. Kodály színpadi művei nem lépnek fel az opera igényével. Nagyságuk, igazi jelentőségük a népzenén alapuló magyar énekbeszéd kialakításán, a népdal operaházi megszólaltatásán alapul, s nem drámai erejükön. Kodály zeneszerzői alkatától amúgyis idegen a zenés dráma világa: ő inkább epikus és lírai költő volt, mint drámaíró. Az Operaház reprezentatív magyar repertoárja így századunk második felére is csak a Kékszakállú herceg várával bővíthette Erkel két — illetve a Brankovics kitűnően sikerült átdolgozásával három — időtállónak bizonyult operáját.

A Kossuth-díjjal jutalmazott két zeneszerző, *Petrovics Emil* és *Szokolay Sándor* látványos, hirtelen felfutó pályájában épp az a figyelemre méltó, hogy népszerűségüket, hazai és nemzetközi tekintélyüket egy-egy operával alapozták meg: Petrovics a »C'est la guerre« című egyfelvonásossal, Szokolay pedig a Vérnásszal. Annak ellenére, hogy mind a ketten jelentős művek egész sorát írták már más műfajokban is. De tehetségük, alkotó erejük ebben a két színpadi műben jutott el eddig a legmagasabbra. Anélkül, hogy munkásságukat és érdemeiket egy műfajra korlátoznánk, ez az eredmény mégis, több szempontból gondolatébresztő. Hogyan lehet az, hogy két magyar zeneszerző, mindkettő már a Kodályt követő »második nemzedék« tagja, mint operaszerző lett ismertté, gazdag hazai hagyományok nélkül egy olyan műfajban, melynek évtizedek óta halálát jósolják?

Magyarázatát abban az összefoglaló erőben, drámai készségben találjuk, mellyel ez a két zeneszerző — mindegyik más-más úton, s alapvetően eltérő megoldással! — szintézist tudott teremteni: az elődöktől örökölt magyar zenei nyelv, a korszerű európai vívmányok, s a műfaj feszültségteremtő drámai követelményeinek egységét. Ezt a szintézist — elfogultság, s túlzás nélkül mondhatjuk — a Kodály utáni új magyar zene addig nem tudta ezen a hőfokon megteremteni. Olyan mesterek, mint *Farkas Ferenc, Kenessey Jenő* színpadi műveinek értékét ezzel semmiképp sem akarjuk csökkenteni, de a mesterfogás ennek a két fiatal szerzőnek sikerült.

Már szöveg- és témaválasztásuk is erről tanúskodik. Petrovics Emil az elmúlt évtizedek legjobb magyar operaszövegét, *Hubay Miklós* drámáját zenésítette meg. A bemutató idején a bécsi iskola és *Sztravinszkij* hatására figyeltünk fel először a »C'est la guerre« zenéjében, s egyben arra a szuverén biztonságra, mellyel ezeket az elemeket Petrovics a saját, drámai kifejezésmódjába illeszti. Ugyanakkor pillanatra sem volt kétséges, hogy Petrovics drámai nyelve Bartók közvetlen, egyenes továbbfejlesztése, hogy a magyar deklamáció és énekbeszéd bartóki alapozásának értékes újraértelmezése, s nem szolgai utánzása.

Szokolay Sándor is olyan irodalmi művet választott, mely szinte zene után kiált: *Garcia Lorca* drámáját, melyben antik és modern, népi és intellektuális szüntelen átjátszik egymásba. Szokolayban elementáris drámai erő van, egy vulkán feszültsége és robbanékonysága. Operája, melyet egyértelműen az elmúlt évtizedek legjobb, egész estét betöltő operájaként ünnepelt a kritika és a közönség, a művészi fegyelem és mértéktartás diadala. Azé a fegyelemé, amely helyére tette az ágaskodó és szertelennek tűnő energiákat, s a színpadi dráma szolgálatába állította őket. Zenei nyelve, kifejezésmódja minden ízében más, mint a Petrovicsé. A magyar nyelv, a magyar beszéd szelleme hatja át azonban az ő dallamosságát, az ő dallamformálását is. A nagy operakultúráknak, a zenetörténet tanulságai szerint, épp zene és nyelv eggyéforrottsága volt az egyik fő jellemzője. Petrovics Emil és Szokolay Sándor más-más irányból mutatta meg a magyar opera nagy lehetőségeit, bizonyítva mai zenénk gazdagságát. Hisszük, hogy a két világsiker csak a kezdetét jelzi ennek az újonnan felfedezett útnak.

Újfalussy József Kossuth-díjával a magyar zenetudomány újabb eredményei kaptak legmagasabb elismerést. Újfalussy, nemzetközi figyelmet keltő, marxista zeneesztétikája után az elmúlt évben *Bartók-kötettel* jelentkezett: az eddigi legjobb, összefoglaló magyar Bartók-könyvvel. Megjelenése a magyar zenetudomány régi adósságát törlesztette századunk egyik legnagyobb alkotóművészével szemben. A kétkötetes Bartók-könyv a zeneszerző történeti szerepének bemutatásával, s a művek mélyreható, de mégis a legmagasabb szintű népszerűsítés körében megmaradó elemzéseivel könyvkiadásunk nemzetközi visszhangra számító eseménye.

A kiváló zenetudós nevét azonban nem csak irodalmi munkássága révén ismerte meg a nagyközönség. Irodalmi színvonalú előadásaival gyakran találkozunk a rádió műsorain, s gyakran láthattuk őt a televízió képernyőjén is. A Bartók-vonósnégyesek mesteri elemzésével pedig ritka közönségsikert aratott a Tátrai-vonósnégyes immár másodszor, telt ház előtt megismételt hangversenyein. Nevét és munkásságát szakmabeliek és zenerajongók egyaránt megtanulták tisztelni és becsülni.

Fábián Imre

Jászai Mari-díj

I. FOKOZAT:

Latinovits Zoltán, a Vígszínház művésze;
Dobai Vilmos, a Pécsi Nemzeti Színház főrendezője.

II. FOKOZAT:

Sztankay István, a Nemzeti Színház;
Nagy Attila, a Thália Színház;
Tomanek Nándor, a Vígszínház;
Horkai János, a Nemzeti Színház;
Gerbár Tibor, a debreceni Csokonai Színház;
Hadics László, a Fővárosi Operettszínház;
Lehoczky Zsuzsa, a Fővárosi Operettszínház;
Havas Gertrud, a Bábszínház művésze.
Kabos László, a Vidám Színpad művésze.

III. FOKOZAT:

Polgár Géza, a Miskolci Nemzeti Színház;
Oláh György, a debreceni Csokonai Színház;
Hajdú Endre, az Állami Déryné Színház;
Medgyesi Mária, a győri Kisfaludy Színház;
György László, a Thália Színház;
Andaházy Margit, a szolnoki Szigligeti Színház;
Raksányi Gellért, a Nemzeti Színház;
Körmendi János, a Madách Színház művésze;
Donnert János, artista;

Latinovits Zoltán

Vannak lassan érő tehetségek. Latinovits Zoltán azonban azok közé tartozik, akik viharzó lendülettel robbantak bele a színház világába. Alig néhány éve aratta első sikereit, s ma már a legjelentősebbek között tarthatjuk őt számon. Nagy szerepet játszik ebben tehetsége mellett színészi alkatának sajátossága. Magas hőfokú szenvedély és töprengés, tiszta líra és súlyos gondolatiság társul játékában. E tulajdonságokat finom formaművészettel ötvözi egységessé, s így ha színpadon-filmen látjuk, együttesen élvezhetjük benne a teremtő láz és a letisztult eszközök harmóniáját. Ez tette kimagasló értékűvé legemlékezetesebb alakításait: Rómeót, a „Közjáték Vichyben" festőjét, a „Mario és a varázsló" Cipollá-ját, s az „Oldás és kötés"-ben, a „Szegénylegények"-ben nyújtott alakításait. Egy fiatal művész már eddig is különös figyelemre méltó pályáját jutalmazza a Jászai Mari-díj.

Nagy Attila

Veszprémi iskolaévek után került a Tháliába. Akik figyelték, már ekkor érezték, hogy jelentékeny színész-egyéniség. Németh László „Nagy család" című színművében például kis szerepet játszott, Tóth Sándor megjelenítésével mégis egyik középponti szereplője lett a játéknak. Az író elképzelte hangsúlyt így kapta meg ez a rokonszenves, darabos, csupaszív figura, aki egyszerre képviseli a tiszta természetességet és a mai munkás okos fölényét, magabiztosságát.

A budapesti bemutatkozás egyszerre fellobbantotta színészi értékeit. Sartre, „Az ördög és a Jóisten" című drámájában Götz figuráját bízták rá. Elvont gondolati világot jelenített meg, cselekménnyé formált olyan érzéki melegséggel, hogy egy pillanatra sem a filozófiai lecke elvontságát, hanem az élet természetességét szuggerálta a játék. Götz válságainak, útkereséseinek, megtorpanásainak bonyolult ritmusát érzékeltette. S azután következtek oly állomások, mint a II. Richárd Bolingbroke-ja. A Thália kabaréjában egy másfajta színészi stílussal is megbirkózott. Legutóbb „A helytartó" egyik legfontosabb szerepét, Riccardo megjelenítését bízták rá, melyben kitűnően bebizonyította, ha egyéniségétől ily távoli feladat kerül eléje a színészi pályán, azt is igényesen tudja megoldani.

Sztankay István

Már főiskolás korában jól ismerte a moziba járó közönség; az „Égre nyíló ablak", az „Ígéret földje" főszerepeit játszotta. Színészi pályája azonban vidéken, a Miskolci Nemzeti Színháznál töltött éveiben kezdődött. Brecht „Állítsátok meg Arturo Ui-t" című drámájában Horvai István rendező szinte észrevétlenül bontotta ki az addig munkáshősnek tartott és hősi sémákkal dolgozó színészben a jellemkomikumot, a stilizálókészséget, és tanította meg egy főszerep felépítésének sokfajta érzelmi és technikai lehetőségére. Két év után a Nemzeti Színház szerződtette. A szívósan és igyekezettel megoldott apróbb szerepek után ma a legkülönbözőbb feladattal bízzák meg. „A szerelem árá"-ban shawi aforizmákat mond, a „Fanny hagyományai"-ban forradalmár szerelmest mintáz, de minden eddigi színészi kísérlete összegezésének, a „Kerti ünnepély" Hugo Pludek szerepét tartja. Butaság, simaság, alkalmazkodni tudás, és kegyetlenség! — ez jellemzi a figurát. Szerepálma: a „III. Richárd".

MEDGYESI MÁRIA, a győri Kisfaludy Színház művésznője alig tíz esztendős pályáján játszott már a budapesti Madách Színházban, Kecskeméten, Pécsett és Veszprémben. Ám a sok színpadi szerepet jelesül alakító művésznőt jól ismeri a magyar közönség a filmvászonról is. Egész sor magyar film főszerepe tette ismertté és népszerűvé.

ANDAHÁZY MARGIT legutóbbi szerepe: a Dajka Shakespeare »Rómeó Júlia« című tragédiájában. Kiváló alakításáról nemrég számoltunk be; Debrecenben, a budapesti Madách Színházban s most a szolnoki Szigligeti Színházban szerepről szerepre bizonyítja tehetségét, karakterábrázoló kvalitásait. (Képünkön: Drahota Andreával, a Rómeó és Júlia szolnoki előadásán)

HAVAS GERTRÚD. Arcát kevesen ismerik. Mégis egyike a legnépszerűbb színészeinknek. Ő a Mazsola. Havas Gertrúdot utánozzák, kicsinyek és nagyok. Naivának indult. Aztán magával ragadta a báb művészete. Azt mondja, hogy talán azért, mert nem tartozik az exhibicionista színészek közé. Klasszikust sohasem játszott, csak a Bábszínházban. Táncolni sohasem táncolt, csak a Bábszínházban. Ott, ahol volt már Puck, a Szentivánéji álomban, és fellépett a nagyszerű Petruskában.

MŰVÉSZETI DÍJAK 1966

Dobai Vilmos

Színházi életünk új Jászai Mari-díjas rendezője a Pécsi Nemzeti Színház főrendezője: Dobai Vilmos. Dobai pályája az elmúlt esztendőkben terebélyesedett ki. Sikeres, szép rendezéseit figyelve minduntalan arra kellett gondolnunk, milyen jó, hogy a művész számára egyedül járható igazi utat választotta, s munkásságában a művészi alku lehetőségeinek hátatfordítva a színvonalat tartotta legfontosabbnak. A Pécsi Nemzeti Színház főrendezőjeként nagy szerepe van abban, hogy a színházban egy korszerű, letisztult és puritán játékstílus van kialakulóban. Dobai emlékezetes sikereket aratott finom lélektani hitelességgel színpadra állított Csehov- és korszerű utakat kutató Shakespeare rendezéseivel, mai magyar szerzők darabjainak színpadravitelével. Rendezőművészetének határozott stílusjegyei vannak. Előadásain mindig nagy szerepet kap a drámában vibráló gondolati anyag és letisztult formaművészettel találja meg ennek a gondolati anyagnak legpuritánabb, legkorszerűbb kifejezési formáit.

A Jászai-díj a magyar színházi élet egyik szép művészi sikereket felmutató, szerény csendben dolgozó munkását jutalmazta.

Körmendi János

Firsz komornyik szerepében vizsgázott másfél évtizede a Főiskolán. Öreg volt, hajlotthátú a „Cseresznyéskert" szakállas szolgája, akit a házban felejtettek és megadással várja a halált.

Azóta inkább komikus szerepeket játszik — ám a csehovi líra nem tűnt el ezekből az alakításaiból sem.

— Kétfajta komikus színész van. Az egyik *adja* a pofonokat, a másik *kapja!* — így jellemezte Vámos László — egyik rendezője — a komikus színész két fajtáját, az Arlequint és a Pierrot-t egy alkalommal. Körmendi János a pofont *kapó* komikusok közé tartozik. Meghatározhatatlan szomorúság, félszegség övezi színpadi alakjait. Ezek a tulajdonságok jellemezték a „Scapin furfangjai" Szilveszterét, ez a „Kaukázusi krétakör" Sauváját, a „Vihar" Trinculóját. S ez az esett, félszeg humor, és egyben hallatlanul okos talpraesettség határozta meg érdekes Svejk-alakítását.

Most a „Koldusoperá"-ban Kocsma Jenny műintézetében mulat, mint Horgasujjú Jakab és délcegen, fürdőruhában is etikettszerűen őrzi Gábor Miklóst, az „Ex" rangrejtett királyát, mint Medina Sidonia szárnysegéd. Megint csak arról vall: hű maradt Csehov különös kontrasztos színeihez.

Polgár Géza

Hét év Miskolcon — ennyi a pálya. Hét év és sok izgalmas szerep. S természetesen megannyi küzdelem önmagával, az ábrázolandó figurával. Küzdelem azért, hogy robusztus egyénisége, nyers ösztönössége a tudatossággal találkozzék. Alekszej volt az Optimista tragédiában; csupa őserő és viharzás. Az Egy szerelem történetében Szergej — vad szenvedély és lírai vágyakozás. Hábetler Jani a Rozsdatemetőben, Stanley Kowalski A Vágy villamosában, Timár Mihály az Aranyemberben. És Ádám, a Tragédiában.

Ha csak ezeket említjük hét év miskolci színlapjairól, máris szembetűnő a bizonyítási lehetőség. S ha az előadásokra emlékezünk, egyértelműen kiderül: a pályakezdés után a színésszé érés is elkezdődött, s az alkalmakkal együtt megtörtént a bizonyítás is. Érdekes, nyers erő feszítette tehetsége higgadtabb, leszűrtebb, jellemformálása csiszoltabb, tisztább.

György László

A budapesti közönség először 1952-ben, egy színházi fesztiválon jegyezte meg nevét: az Ukrajna mezőin előadásán, a miskolci együttesben televér, csupa humor alakításának tapsolhatott. Addig már a szerepek sorát játszotta el vidéken; a következő évben megkapta első filmszerepét, majd később a Jókai Színház tagja lett. Egyszeriben kitűnt eredeti színészegyéniségével, az észak-magyarországi tájakról magával hozott ízes tisztaságával. Paraszt- és munkásfigurái azért hitelesek, mert György László emberábrázoló tehetsége valódi jellemvonásokkal ruházza fel valamennyit, filmen és színpadon is.

Karakterfigurái drámai izzással teremtik meg a reális atmoszférát; ilyen volt a minap az Alkony előadásán, a szolga egész életét felvillantó, bábeli ihletésű alakjában, vagy legutóbb A helytartó egyik bíborosának rövidlélegzetű szerepében. S e két ellentétes figura talán a legjobban jelzi színeinek gazdag skáláját. A filmszínész György László egyenrangú a színpadi alkotóval: elég, ha az elmúlt évek két kimagasló filmdrámáját, a Húsz órát és a Szegénylegényeket említjük, melyekből az ő izgalmasan megoldott figuráira is emlékezünk.

RAKSÁNYI GELLÉRT, a Nemzeti Színház jeles karakterszínésze mindig kitűnik jellemformálásának sajátos színeivel. Képünkön: Németh László Villámfénynél című színművében, Bakos főjegyző szerepében

DOBAI VILMOS

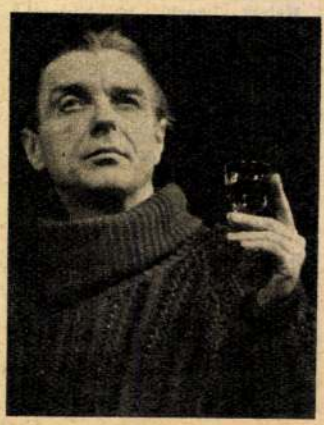

TOMANEK NÁNDOR gazdag pécsi évek után most a Vígszínház együttesének egyik erőssége. Kórustag, majd bonviván volt, énekelt operákban is, eljátszotta a Ványa bácsi Asztrovját és Karenint Tolsztoj művében. Egyik legutóbbi kitűnő alakítását A fizikusok vígszínházi előadásán láthattuk (képünk)

HORKAI JÁNOS, a Nemzeti Színház együttesének hosszú évek óta sokarcú karakterszínésze. Legutóbb az Úri muri Lekencezeyjét, a Dundo Maroje kocsmárosát alakította. Képünkön: az Oppenheimer ügy egyik karakterszerepében.

Oláh György

Szerepköre szerint táncoskomikus. Tágabb értelemben: színész, akiben sok a humor, és táncolni is úgy tud, ahogyan színészhez illik. Oláh György táncoskomikus szerepeiben, például a „Sybill" Poire-jában, van egy külön „helyi" többlet: a szmokingos, frakkos, kelekótya figurákat is valami hajdúsági zamattal tölti meg. Nemcsak jóízű szövegmondása, de egész egyénisége — hogy úgy mondjuk — egészségesebb az operettek sablonos, visszavisszatérő alakjainál. Ezért kapnak elevenebb arcot ezek a figurák. Oláh György már ifjú fejjel mert és tudott — öregeket is játszani, karakterszerepeket, szemtelen szolgákat Shakespeare-vígjátékokban; modern komédia sincs meg nélküle; skálája egyre tágul. Maholnap már — ha játszik is még táncos szerepeket —, a jellemkomikusnak nevethetünk. Mint Nusics „Gyászoló család" című vígjátékában legutóbb.

Gerbár Tibor

Tanúi voltunk indulásának. A Színészegyesületi Iskolát végezte, és ifjú szerelmesként vizsgázott Gárdonyi Géza „Annuska" című vígjátékában. Orgánuma, alkata már akkor is sejteni engedte a jövendő jellemszínészt. Gerbár Tibor az esztendők múlásával lassan bele is nőtt igazi szerepkörébe. Több közbülső állomás után most már évek óta a debreceni Csokonai Színház tagja. Két igen jelentős drámai alakítása volt a közelmúltban: „A vágy villamosa" Mitch-e, valamint a „Háború és béke" Pierre Bezuhovja. Mackós kedvességgel, mélyről fakadó emberi humorral alakít hízásra hajlamos figurákat. Említsük meg ezek közül a „Warrenné mestersége" Croftsát, az „Úri muri" Csörgheő Csuliját, az „Egy szerelem története" Szergyukját, s legutóbbi nagy sikerét, az „Egérút" szeretetre méltón mulatságos Orbók Istvánját.

LEHOCZKY ZSUZSA és HADICS LÁSZLÓ, Szendrő Józseffel a »Csókolj meg, Katám« egyik jelenetében. Azóta Lehoczky Zsuzsa az Operettszínházban a »My Fair Lady« Elizájának remek megformálásával koronázta alig néhány éves, de máris sikerekben gazdag pályáját. Hadics László pedig a »Jó éjt, Bessy«, a »Riviera« és a »Hotel Amerika« előadásain tett tanúbizonyságot színészi eszközeinek gazdagodásáról

POLGÁR GÉZA Lunacsarszkij »Don Quijote«-drámája miskolci előadásának egyik jelenetében, Dobránszky Zoltán és Szokolay Ottó között

GERBÁR TIBOR (jobbra) az »Egérút« című vígjáték debreceni előadásán, Dégi Istvánnal és Somorjai Évával

MŰVÉSZETI DÍJAK 1966

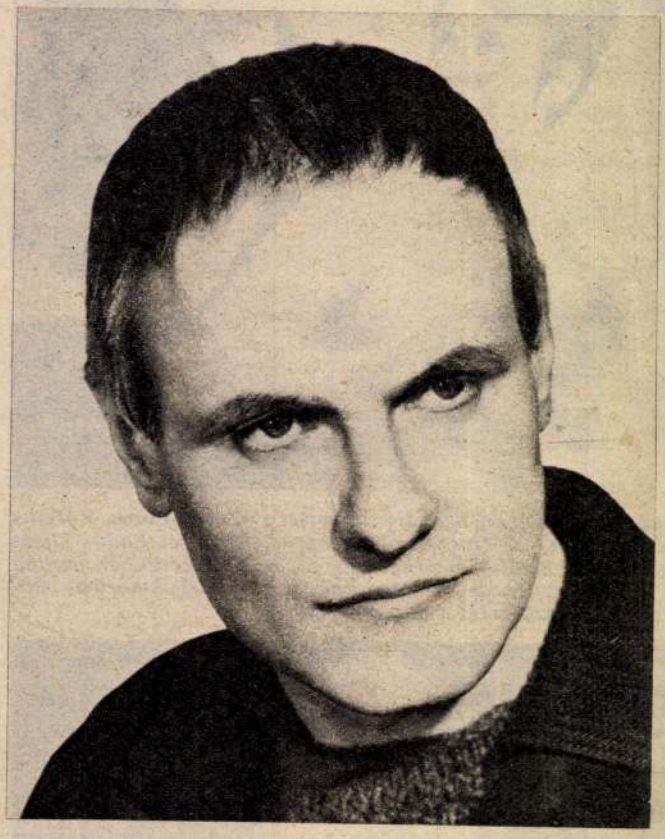

Jancsó Miklós

A magyar filmművészet e legújabb, sikerekben örvendetesen gazdag korszakának minden bizonnyal egyik legjelentősebb, legeredetibb alkotója egy csendesszavú, mélyen gondolkodó fiatalember, akinek formáló keze ma már nemcsak a saját alkotásait csiszolja, de emlékezetes jegyeket vés a közös műre. Magyar film — ez a fogalom már nemigen képzelhető el az ő neve nélkül.

Milyen gyönyörű makacssággal építette fel saját — még sokat ígérő, s majd még sok rajongó és vitázó szóra késztető alkotást érlelő — életművét. Milyen hűséges következetességgel jutott el odáig, hogy a neve, immár a jelentékeny alkotások mellett egy remekműhöz is kötődő neve, fogalommá legyen.

Valamikor jogásznak készült. Miközben diplomát szerzett Kolozsvárott, néprajzot és művészettörténetet hallgatott. Otthonos a közgazdaság, a történelem, a lélektan s a legújabbkori filozófia-tudomány világában. 1951-ben filmrendezői diplomát kapott. Tizenkét éve készít filmet. A tizenkét év mérlege: negyven rövidfilm, közöttük olyan világnézeti-emberi vallomáserejű művek, mint a József Attila emléket idéző „A város peremén", s a mártírhalált halt zseniális szobrász, Goldmann György műveit újraélő „Halhatatlanság"; négy játékfilm, a „Harangok Rómába mentek", a több díjat nyert, új stílust teremtő „Oldás és kötés", a megrendítő szépségű „Így jöttem" s most legutóbb ez a korszakos jelentőségű munka, a „Szegénylegények".

Hogy a vállalt gondolatnak, a felismert hivatásnak miféle tudatos és hűséges továbbfejlesztése hat ebben a máris gazdag életműben, kimutatják, elemzik majd a műfaj tudósai, hogy milyen jelentősége van e tevékenységnek a filmművészetben — ezt érezzük máris mindannyian, a körülötte felhangzó vitákban is. Csak ő maga figyeli a siker viharzó hangosságát csendes mosollyal, talán eltúlzottnak érezvén a dobok pergését.

S ha kérdik szándékai felől, komoly nyugalommal válaszol. A Szegénylegényekről szólva például így:

— Az a mű, amely megnyugtat — lefegyverez; amelyik viszont felráz, tehát tettre késztet a kegyetlenség, az embertelenség ellen — optimista. S hogy az ilyen komor történet nem kínál esztétikai örömet? Azt hiszem, az igazság felfedezésénél alig van nemesebb esztétikai öröm.

A mű igazolja hitét.

Balázs Béla-díj

I. FOKOZAT:

Jancsó Miklós, filmrendező;
Rényi Tamás, filmrendező.

II. FOKOZAT:

Forgács Ottó, filmoperatőr;
Kende Márta, tv-rendező;

III. FOKOZAT:

Bánk László, filmrendező asszisztens;
Wiedermann Károly, tv-rendező.

Kende Márta

Kende Márta televíziós filmjeinek bemutatói mindig eseménynek számítanak. Különös érzéke van ahhoz, hogy filmjeiben a legégetőbb társadalmi problémákat vesse fel és boncolgassa azokat. Így volt a „Ne feledd el", melylyel 1961-ben a magyar rövidfilm szemlén III. díjat, így a Bognár Anna világában, amellyel megosztott nagydíjat nyert, a Sikerrel, amelyért megosztott fődíjat kapott ugyancsak ott, s így az „Ördögszekér"-rel: ezért első díjat kapott.

Mi foglalkoztatja? Nézzük a filmek sorát. Szólt már a háborúról, az emberi szépségről, a hivatásról, a fajgyűlöletről és most, legutóbb a „Néma tanú"-ban mindannyiunk felelősségéről.

Kende Márta a színpad felől közelítette meg a televíziót. Színházi rendező volt. Esztendőkön keresztül ifjúsági műsorokat rendezett. A Televízióban pedig egy új stílust, a különösen tévé-szerű új stílust, a dokumentáristák stílusát emelte művészi rangra.

Forgács Ottó

Talán akkor éreztük meg igazán, hogy felnőtt a magyar filmoperatőri gárda első vonalába, amikor legutóbb Rényi Tamás vígjátékának a „Tilos a szerelem"-nek ragyogó képi megoldásait élveztük. A munka ábrázolása sajátságosan derűs színt nyert az ő szemléletén és kamerája átszinte megszabva ezzel, a rendezővel egyenértékű módon, az egész film tónusát és karakterét. Kedvesen humoros, enyhén groteszk, mégis emberi ábrázatot öltöttek fel a képen a hajladozó, földet habzsoló exkavátorok, a tájkép pedig, melyet az emberi munka alakított ki, napsugaras levegővel telítette meg a filmet. Rényi Tamással végzett eddigi munkássága jó előiskolának bizonyult. A „Legenda a vonaton" és a „Mindennap élünk" üzemi környezetének friss szemű fényképezésével, újszerű képkompozíciós bemutatásával kikereste és megtalálta e prózai és hétköznapi helyszínek költészetét és esztétikai vonásait is.

RÉNYI TAMÁS filmrendezőt Balázs Béla-díjjal tüntették ki. Sokoldalú művész; legfőbb törekvése, mint a Legenda a vonaton és Tilos a szerelem című legutóbbi filmjeiben is meggyőzött róla, a helyzetek, jellemek életszerűvé tétele. Képünk a Tilos a szerelem rendezése közben ábrázolja.

Makris Agamemnon

Néphadsereg Térre (Budapest) Zsinló szobra a spanyol polgárháborúban részt vett magyar harcosoknak állít emléket.

Új szobrok a Jövőrosban és vidéken

Magyar Hírlap, 1969. február 11. 9. l.

Makrisz Agamemnon

szobrászművészt bízták meg az 5 m. magas egri Lenin szobor elkészítésével. (Lenin születésének 100. évfordulóján, 1970 áprilisában állítják fel a gárdonyi téren).

(A nap hírei)

Magyar Hírlap, 1969 április 4. 12. l.

Makrisz Agamemnon

rendezte a Műcsarnokban Amerigo Tot kiállítását. – A művész szerint Ritüméen vezeti végig a nézőt fejlődésének fázisain.

Szeretnem, ha szeretnének (Szabó György)

Magyar Hírlap, 1969. május 25. 9. l.

Makrin Argamemnon

szobrán a képzőművének studiója jubileumi
kiállításának megrendezéséért megkapta a
Művelődésügyi Minisztérium nívódíját.

Képző és iparművészeti nívódíjak

Magyar Hírlap, 1969. április 13. 8. l

Makrisz Agamemnon

Engelsről készitett nagyméretü szobráért és Csók István portréjáért a Munkácsy-dij II. fokozatát kapta.

Irodalmi Ujság, Bp. 1953. ápr. 9.
IV. évf. 8. sz. 8. lap.

Makrisz Agamennon:

Oyan munkával vett részt az Új művek c. kiállításon a Műcsarnokban amelyben az alaphang közvetlenül politikai tartalommal társul

Bojár Iván: Serepszemle a Műcsarnokban

Magyar Hírlap 1971/67. 6. old

Makrisz Agamemnon

„Kívülő művész" c. Zitüntetést

Zapott

Népszava 1972 április 1

2. old.

MAKRISZ AGAMEMNON, szobrász

A Főiskola tiz új alkotást kapott. Kilenc már disziti az épületet, a tizedik, MAKRISZ "Fésülködő nő" szobra 1972 v végén foglalja el helyét az étterem és szinházterem közti belsőudvaron, medencedíszként. 473.old. 12.jegyz

SZ. KÜRTI KATALIN: Monumentális képzőművészeti alkotások a Debreceni Agrártudományi Főiskolán 453.old

A Debreceni Déri Muz. Évkönyve, 1971, Debrecen, 1972

Mahdy Agamemnon

neve emlitve

Művészett örténeti Értesitő 1972

303.old.

Makrisz Agamemnon

Portrékat készített Adyról, Móriczról, Medgyessyről és Csák Istvánról.

Nápszava, 1973. szept. 15. 101. erf. 216 n. 8 p.

Maksisz Agamemnon

Két lány c. kompozíciója a Korányi-szanatórium előtt áll.

Népszava, 1973 szept. 15. 101. cf. 216 sz. 8 p.

Maknisz Agamemnon

Fonó nők c. kompozíciója Szegeden van felállítva.

Nemzeti 1973. szept. 15. 101. ed. 216 m 8

Makrin Agamemnon

A Bp-i XIV. kerületi pásthár homlokzatán lévő domborművet is ő tervezte.

Népszava, 1973. szept. 15. 101. évf. 216 sz. 8p.

Makrisz Agamemnon

A spanyolországi nemzetközi birkózók magyar harcosainak emlékét hirdető kompozícióját említve.

Nógrád, 1973. szept. 15. 101 elj. 216 m. 8 p.

Makrisz Agamemnon

1944-ben Franciaországba emigrált.

Népszava, 1973. szept. 15. 101. erf. 216 n. 8 p.

Makrisz Agamemnon

1951 óta Magyarországon él.

Népszava, 1973. szept. 15. 101. ef. 216 sz. 8 p.

Makrisz Agamemnon

Első meglízatása a Szekszárd főterén álló Tanácsköztársasági emlékmű (1959) volt

Népszava, 1973. szept. 15. 101. ef. 216 n. 8 p.

Makrisz Agamemnon

Második megbízatása (pályázaton nyert) a mauthausen-i koncentrációs tábor mártírjainak emlékét őrző kompozíciója (1963)

Nápszava, 1973. szept. 15. 101. évf. 216 sz. 8 p.

Maksisz Agamennon

A kecskeméti Aranyhomok-szálloda oldalhomlokzatát
ő tervezte.

Népszava, 1973. szept. 15. 101. évf. 216 sz. 8 p

Maksisz Agamemnon

A győri pályaudvar lemezdomhomüve az ő alkotása.

Népszava, 1973. szept. 15. 101. évf. 216 p. 8 p

Maksisz Agamemnon

A budapesti Kolumbusz utcai pártbizottsági székház falán található 1965-ös vörös márvány domborműve.

Aradi Nóra: Képzőművészet és munkásmozgalom - Bp. 1974. 127 p.

Makronisz Agamemnon

1963-as mauthauseni- emlékműve említve.

Aradi Nóra: Képzőművészet és munkásmozgalom- 3p. 1976. 322p.

Makrin Agamemnon

Magyarország mauthauseni emlékműve is az ő alkotása.

Makrisz Agamemnon
szobrász

Meghívtál a művészt a villány alkotótelepre, de ~~a~~ meghívást nem fogadta el.

Vadas József: Villány 1973.
Művészet, 1973.szeptember - 40.oldal

Malcnisz Agamemnon

1938-ban Athenben végezte el a Főiskolát.

Nemzeti, 1975. szept. 15. 101. elő. 216 sz. 8 p.

Makrisz Agamemnon, szobrász

A mű szobrász-tervezője.

↓ A mű: Repa

– : felszabadulási emlékmű épül a Mecsekben

9.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1974. szept. 24.

Makrisz Agamemnon
szobrász

M.D.K.

Szekszárdon állítják fel szobrát.

Napló
Magyar Nemzet, 1959. jan. 4.

4 l.

MDK

Makrisz Agamemnon

Pogány Ö.Gy: A Képzőm. Kiáll. szobrászai. MN. 1956. febr. 23.

Makrisz Agamemnon

Csók István, portré, márvány
Marx Károly, gipsz
Engels Frigyes, gipsz

III. M.Képzőművészeti Kiállítás 1952.dec.1953.
márciusi katalógusa, 18 lap

Makrisz Agamemnon, szobrász MDh

Medgyessy ferencről készített szobra a városligeti Művész sétányra kerül.

– : félszáznál több szobrot, domborművet helyeznek el az idén Budapesten

Népszabadság, Bp. 1959. nov. 27. 7. l

MDK

Makrisz Agamemnon

Görög szabadságharcos, br.

Magyar katona a szabadságért. Főv. Képt. 1951. szept. 5 l.

Makrisz Agamemnon
szobrász

M.D.K.

Medgyessy portréja

Bogáti Péter: Vívodás a ki fejeréssel,
Élet és Irodalom, 1960 máj 6–19 szám,

Makrisz Agamemnon, szobrász MOh

Kiállítást rendeznek szobraitól.

—: Nagyszabású kiállítást rendeznek képzőművészetünk felszabadulás utáni termésétől

Népszabadság Bp. 1960. márc. 23. 7. l

Makrisz Agamemnon, szobrász 1904

A mauthausenni koncentrációs tábor helyén felállítandó magyar emlékmű pályázatot Janáky István építésszel közösen készített 9 figurás pályaműve nyerte el.

–: Jelentős képzőművészeti alkotásokkal gazdagodik az ország 9.l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. febr. 8.

Makrisz Agamemnon

szobrász

M.D.K.

Méltatás

Ovadi Nóra: Utólagos megjegyzések a VIII. Képzőművészeti Kállítás

Élet és Irodalom, 1960. jul 1 — 27 szám — 6 l. ról.

M. D. U.

MAKRISZ Agamemnon szokrász

„Tanácsköztársasági emlékmű" terv.

Építészeti tervező: Jonáks István
(felállítandó: Szekszárdon)

Ujvári Béla: A Tanácsköztársaság 40. évfordulóján rendezett VII. Képzőművészeti Kiállításról
Magyar Építőművészet 1959. 7/8. 37.

Makrisz Agamemnon MDK

A győri pályaudvar homlokzatára Győr város mondakörét ábrázoló lemez domborítást készít.

Müterem 1958 1. évi. 1. sz. 44 o.

MDK

Makrisz Agamemnon szobrász

Gönczi-Szabó: Az 1956.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliografiája Művért 1957.yVI.évf.4.sz. 340.l. 341.l. 346.l.

MDK

Makrisz Agamemnon szobrász

Sebvog-archív anyagából

Dávid Katalin: A Művészettörténeti Dokumentációs Központ Adattára Művért 1957.VI.évf.4.sz.322.l.

MDK

Makrisz Agamemnon

Kovács László: A Harmadik M. Képzmű. Kiáll. SzMX
SzN. 1953. jan. 9.

Makrisz Agamemnon MDK

a Tanácsköztársaság-emlékmű tervpályázatán

II. díjat nyert.

Müterem 1958.I.évf. 8. sz. 41.o.

Makrisz Agamemnon

MDK

Munkácsy-díj II. fok. 4ooo Ft

Csók István portréja

Szabad Nép 1953. ápr. 4.

MDK

Makrisz Agamemnon

Munkácsy-díj II.fok

Csók István portré

Kiosztották az 1953. irod. és müv. díjakat. Magyar Nemzet 1953. ápr. 4.

Makrisz Agamemnon

alkotta a margitszigeti műcsszétányon
álló Móricz Zsigmond mellszobrot.

Bezza László, Bernát György, Erdei
Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Buda-
pest 1973. 1335 l

7661

Makpíz Agamemnon

alkotási. Medgyessy Ferenc szobra a margitszigeti színpadon.

Benza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest lexikon, Budapest 1973. 133-34

744

Makrisz Agamemnon

alkotta az V. Néphadsereg téri a sponyol nemzetközi brigád magyar harcosainak emlékművét. (1970).

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973.

13351 8471

Makrin Agamemnon

„Éneklő fiatalok" ci mű alkotása a XIV. Népstandionban.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 1335 l

859 l

Makrisz Agamemnon

„Medgyessy Ferenc" szobra a margitszigeti művészsétányon.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc

stb.: Budapest lexikon, Budapest 1973

13351

8148

Makrisz Agamenon szobrászművész.

a Műcsarnokban szombaton „Stúdió 58-68" c. kiállítást rendezte Baranyi Judit művészettörténésszel együtt.

Szalnok Megyei Néplap, 1968. dec. 22.

Makrisz Agamemnon

„A spanyol polgárháboru
hőseinek emlékműve"
(1970) V. Néphadsereg tér
– fotó

A száséves Budapest szobraiból
Bp. Corvina 1972 66. lép

Makrisz Agamemnon
plasztikájával díszítik Razincbar-
rika új korházának belső homlok-
zatát.

Új képzőművészeti alkotások Borsodban

Észak-Magyarország 1972/22 8 old.

Makrisz Agamemnon

Füzesabonyba kerül „Ülő lány" műve. (ennélfve).

(MTI): Új szobrok országszerte, bővülő kisplasztika-választék.

Népszava, 1943. febr. 2.

Makrisz Agamemnon
szobrai

Makrisz Agamemnon 60 születés napja alkalmából művészi érdemeinek elismeréséül a Munka Érdemrend arany fokozatát nyerte el.

------: Kiállitási naptár.
Művészet, 1973. junius - 47.oldal

Makrisz Agamemnon
nekrológ

Makrisz Agamemnon elmondja, hogy a feltett körkérdés tulajdonképpen a művész és a valóság viszonyára keres választ.

----: Körkérdés.
Művészet, 1973. junius - 13.oldal

K.D.K.

MAKRISZ Agamemnon szobrász

Mártíremlékmű (A Parbizán hövetség pályázatának díjnyertes műve)

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) 113. sz. 3. l.

d. m. Magyar mártírok emlékműve Mauthausenben

Makrisz Agamemnon, szobász Mok

Móricz Zigmond.
Mellszobor. Repr.

Hátsó borítólap

– : kép

Könyvbarát, sp. 1952. június II/6.

Makrisz Agamemnon
szobrász

„Kecskeméti uszoda hétszobrá"
(repro)

—: Körhér dés

Müvészet, 1973. junius – 13 oldal

Makrisz Aganoamnon
szobrász

Makrisz „Ülő leány" c. műve
szerepel a „tarlatos"

I.Szvetlov: Mai magyar szobrászati kiállítás Moszkvában.
Művészet, 1973. május - 11.oldal

Makrisa Agamemnon

„Manthauseni emlékmű" (vázlat)
1961–63.
(repr.)

Művészet, Budapest, 1974. ápr.

Makrisz Agamemnon

„Ülő leány" c. műve Füzesabonyba (kerül az MSZMP-székház épülete elé.

(emlétve)

Népújság, Heves, 1973. jan. 2.

Makrin Agamemnon, szobrász

Ismertető s üdvözlő sorok.

R. Gy.: Makrin Agamemnon hatvan éves

7.

Népszabadság, Bp. 1973. márc. 27. [27.]

Makrisz Agamemnon, szobrász

A Munka Érdemrend arany
fokozatát kapta.

— : Kitüntetések

X.

Népszabadság, Bp 1973. márc. 28.

Makrin Agamemnon, szobrász

Ülő lány c. szobra az Egri Ped. főiskola részére készül.

(fényképp.)

– : Faragják az „Ülő lányt" 7.

Népszabadság, Bp 1973. jan. 31.

Makszim Agamemnon szobrászművész

Tegnap nyílt meg megyeházán a salgótarjáni szabadtéri szoborkiállítás, melyen műve szerepel.

Esti Hírlap, 1974. aug. 6.

Makrisz Agamemnon
szobrász

M.D.K

Portréi: „Csók István", Marcel Cachin, Eluardról stb.
Éneklő fiatalok "cimű csoportja. Vízi" képmásai hőbevésve.
"Tanácskörtársasági pályaművét Szekszárd választotta.
(Várlat a Tanácskörtársasági emlékműhöz, repro)

d.m.: Tanácskörtársasági emlékműről beszél Makrisz
Magyar Nemzet, Bp. 1959. febr. 22.

9-l

Makrisz Agamemnon, [szobrán] MDK

Női arcmásai

szigorúan tagoltak, a lényeges jellemvonások hangsúlyozásával bevélnek. – Formái leegszerűsítettek, modernek, de érzelmi tartalmat fejeznek ki.

Artner Tivadar: A Tvaszi Tárlat képei között.
Esti Hirlap, II.évf.1o3.sz. 1957.máj.5.vas.
~~5x~~ 2.oldal

HDK

Makrisz Agamemnon

Énekelő lányok című szoborcsoportozatának kicsinyített mása a VIII. kerületi kultúrosztály vezetője szerint nagyon alkalmas volna kultúrotthonok díszítésére.

Sz. Zs. Egy naptárlap elmondja.

(Nők Lapja, Bp. 1954. szeptember 9. [3. l.]

M.D.K.

Makrisz Agamemnon
szobrász

A kiállítás rendezésében vesz részt. — A szekszárdi tanácsháztársasági emlékműve.

Márc. 27-én nyílik a Tanácsháztársasági emlékmű ... .
Magyar Nemzet, 1959. márc. 22.

9l.

Makrisz Agamemnon, Szolván MDK

„Orsózó nők" öltését megkezdték,
a Szegedi Textilkombinát ilé kerül

Ø Számos új alkotás készül képző-
művészeink műtermében.

Esti Hirlap, II. évf. 23. sz. 1957. jan. 29. ke
2. old

Makrisz Agamemnon
szobrász

M.D.K.

Tanácsköztársaság emlékműve.

Dutka Mária: A VII. Magyar Képzőművészeti Kiállítás szobrairól.
Magyar Nemzet, 1959. ápr. 4.

12 l.

Makrisz Agamemnon

MIK

szobra a Népstadion Verseny utcai oldalánál.

Éneklő fiatalok.

284.o.

Székely László /szerk/: Budapesti zsebkalauz.
Bp. 1959.

Makrisz Agamemnon MDK

A Művelődésügy miniszter kinevezte a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége 30 tagu ideiglenes elnöksége egyik tagjának.

Az elnökség a pártaktiva titkárának és vezetőségi tagnak választotta.

Műterem 1958. I. évf. 11. sz.9.o.

Makrisz Agamemnon MDK

szobrászt

bizta meg Szekszárd városa a Tanácsköztársaság-emlékmü elkészitésével.

•-•

Müterem 1958 I. évf. 12. sz. 45.o.

Makrisz Agamemnon MDK

szobrász

"Szobor a győri pályaudvarhoz." repr.16.o.

Rozványi Márta: Uj szobrok, uj épületek.
Müterem 1958 I. évf. 12.sz. 16-21.o.

MDK

Makrisz Agamemnon
szobrász

bronz Zizi-feje

szerepelt a Bp.VIII.ker.Tanácsa és a Mücsarnok által rendezett kiállitáson a Józsefvárosi Müvelődési Házban.

Müterem 1958 i.évf.10.sz. 46.o.

Makrisz Agamemnon szobrászi

Munkácsy-díj T. fok.

NN: Kiontott vér a művészeti díjakért

Népszava 1955 ápr. 5, 83 évf. 75 sz.

81

Makrisz Agamemnon

Somogyi A.: Medgyessy F. gyűjt. kiállítása

Irodalmi Ujság 1956 VII eit. 22. n. jun. 2. 3 l.

MAKRISZ Agamemnon

P: A M. magyar kisszám. kiáll. megnyitása előtt.

Művelt Nép 1955, M. évf. 51. n. dec. 18. 1 l.

MAKRISZ Agamemnon

Munkácsy díj I. fokozat

NN: Kitüntetések április 4-én

Művelt Nép 1955 évf. 15. sz. április 10, 8 old

MAKRISZ Agamemnon

NN: A magyar kapcsolatrendszer feladatáról

Művelt Nép, 1955, junius 12, 11. cst, 24 n. 1. l.

MAKRISZ Agamemnon szobrász m.

felszólalás

NN: A magyar kérzöm. és Szerm. Szöv. II. közgyűlése

Szodalmi Ujság 1955 szept. 24. n. jun 11. 12

Makrisz Agamemnon

Csu Eu-laj, szobor, (repr.)
(VI. kép z. kiáll.)

Szodalmi Szpág 1955 Nét. 53 sz. dec. 31. 1e

MDK

Makrisz Agamemnon

Éneklők című, három-alakos szobor-csoportozatát a Népstadion főbejáratához vezető út mentén állítják fel.

G. J.: Van feltámadás! – a Népstadion előtt.
Érdekes Ujság, Bp. 1957. október 26. 17. l.

Makrisz Agamemnon MDK

szobrász

Született Patrasban /Görögország/ 1913. Atyénben tanult. 1945-50 között Párizsban dolgozott. 1950 óta Magyarországon él. 1954-és 55-ben Munkácsy dijas.

"Móricz Zsigmond. Városliget. 1952.

41.o.

Gádor Endre: Budapest szobrai. Bp. 1955.

MDK.

Makrisz Agamemnon
szobrász

A Magyar Képzőművészek Szövetségének tagjává választották.

Magyar Nemzet, 1959. július 7.
Megválasztották a Magyar Képzőművészek Szövetségének ...
GL

Makrin Agamemnon, szobra NOK

Manolis Glezos portréja

Repr.

— : Manolis Glezos

Népszabadság, Bp. 1979. júl. 5. 10.1

Makrisz Agamemnon, szobrász MTI

1959. júl. 6-án a szövetség egyik titkára lett

—: Megvizsgálták a Magyar Képzőművészek Szövetsége vezetőit

Népszabadság, bp. 1959. júl. 7. 10.l

MDK.

Makrisz Agamemnon

Kiállitási kritika

Dunántuli Napló 1965 okt.17.

MDK.

Makrisz Agamemnon

Kiállitási kritika

Népmüvelés 1965 julius.lap -

M.D.K.

Makrisz Agamemnon szobrász

Olómkompozició a kecskeméti Aranyhomok szálló homlokzatán
/ 1959 - 62 / repr.

Épitész: Janáky István

Magyar Épitömüvészet 1964 / 4 . 14- 23. l.

Makrisz Agamemnon, szobrász MDA

Benczik István tanára volt.

Zs. J.: Gyékényestől — A Nemzeti Galériáig 2.

ESTI HIRLAP bp. 1965. márc. 11.

25.

14. Df

Makrisz Agamemnon
arcbrasz

Emlehet állít az ártatlanul
elpusztítottaknak.

D. Fehér Zsuzsa: Soha többé fasízmust
Művészet, 1966. április - 7 kap.

Makrisz Agamemnon

szobrász

Pioker Ignácról mintázott portréja szerepelt az Kunst-Múzeumban rendezett orcképkiállításon. (emlékre.)

Népszava, 1952. Júl. 24.

Makriss Agamemnon
szobrász

M.D.K.

Dombormű (repro)

Élet és Irodalom, 1967. május 6 - 3 lap

Macris Agamemnon MDK

Paul Eduard, bronz

Csou En-Laj, vörösmárvány

Néger fiu, bronz

Mücsarnok 1957 Magyar Forradalmi Müvészet

Makrisz Agamemnon MDK

közel háromméter magas "Fonólányok" c.
kétfigurás aluminium szoborkompozicióját
fölállitják a szegedi textilkombinát előtt.

.-.

Müterem 1958 I. évf. -. sz. 42.o.

Makrisz Agamemnon

MDK

A Köztársaság-téri mártir-emlékmű pályázaton munkajutalmat kapott Farkas Vladár és Vattai Aurél, valamint Makrisz Agamemnon és Vilt Tibor közös alkotása. --.

Műterem 1958 I. évf. 8. sz. 42.o.

Martirsz

Medgyessy kéziratai.

Dutka Mária: Szobrok, kisplasztikák az állami vásárlás kiállításán.

Magyar Nemzet, 1967. VII. 20. 4. o.

MDK

Makrin Agamemnon, szobrász

A monumentális emlékmű készítője.
A szobrot az V. ker.-ben, 1969-ben állítják fel.

—: Emlékmű a spanyol polgárháborúi hőseinek. 5.

Népszabadság, bp. 1968. jan. 24. [Vidéki]

MDK

Makrisz Agamemnon szobrászművész

másfélszeres életnagyságú női figurája (Haraszti mészkő) a tokodi üveggyár kultúrotthonának kertjébe kerül. (repr.)

(képtelirat.)

Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 10. sz. [4. l.]

Makrisz Agamemnon ~~festőművész~~ szobrász
Németh ~~Kiállítás a Műcsarnokban~~ Lajos: Tavaszi hírek
Szabad Nép, 1952 május 25

Móricz Zsigmond, portrészobor

MAKRISZ Agamemnon

Marcel Cachin (repr.) szobor.

Művelt Nép. 1955, VI. évf. 14. sz. április 3, 10. old.

MDK

Makrisz Agamemnonom szobrász-
művész

(műtermétem, a Százados úti művésztelepen fogadta K. J. Fimogenov festőművész látogatását.)(A látogatásról fénykép repr.)

Baráti Látogatás.

Érdekes Ujság, Bp. 1957. április 13. 3. l.

Makrin Agamemnon, nobrán

L. Varga Imre

– : Hatminc . . . . 2.

EST I HIRLAP, Bp. 1975. szept. 12.

Makrisz Agamemnon szobrászművész a Jubileumi Képzőművészeti kiállításon szerepelnek művei, két szobra

Horváth György: Jubileumi Képzőművészeti kiállítás a Műcsarnokban.
Magyar Nemzet, 1975. ápr. 27.

Makrisz Agamemnon (szobrász)

A Mecsek déli lejtőjén felszabadulásunk 30. évf.-ra Jánossy Györggyel emlékművet készít.

Népszava, 1974. okt. 16. 102. évf. 242. sz. 5p.

Makrisz Agamemnon szobrászművész

Művésztelepek vezetőinek, első országos értekezletét Siklóson tartották. A Magyar Képző-művészek Szövetsége ättagú bizottságot hozott létre, melynek elnöke a Kossuth-díjas művész. A vitában is részt vett a művész

D.S.: A közművelődés eszközei.
Somogyi Néplap, 1974. okt. 18.

Makrisz Agamemnon, szobrász

Az emlékmű
két nézetből
(fényképek)

Repr.

Makrisz Agamemnon: Pérsi felszabadulási emlékmű

Műmelléklet: 7-8.

JELENKOR, Pécs, 1975. ápr.-máj. XVIII 4-5.

Makrisz Agamemnon, szobrán

Művének, a mű keletkezésének
elhelyezésének, formájának,
ezmei tartalmának ismertetése,
elemzése. ↓

Hárs Éva: felszabadulási emlékmű
Pécsett

437-438.
XVIII
4-5.

JELENKOR, Pécs, 1975. ápr.-máj.

L. Macrez

5

Makrisz Agamemnon
nobrán

M.D.V.

A mauthauseni magyar emlik-
mű alkotója a Magyar Népköztár-
ocaság Érdemes Művésze címet
kapta.

— : —

Nők Lapja, 1966. Apr. 9 – 2. lap

Mahvisz Agamemnon
szobrász

H.D.V.

Medgyessy portréja.

a III. Magyar Képzőművészeti Kiállítás.
Nők Lapja, 1960. ápr. 14 – 15 szám.

Makrisz Agamemnon

„Móricz Zsigmond" szobra a margitszigeti művészsétányon.

Bezza László, Bernát György, Eroki Ferenc

stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973.

13351

8141

Makrisz Agamemnon szobrász

M.D .K.

Alkotását a tervezett sétányon helyezik el :

Medgyessy Ferenc szob

Csákváry Margit: Müvészek ligete a Margitszi-
geten

Magyar Nemzet 1965. dec. 28. 5. 1.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon szobrász

Bartók-szobor szegedi szibra

Tisztelt Szerkesztőség!
Péter László: Emlékcsarnok az árkádok alatt

Magyar Nemzet 1966. febr. 11, 5.l.

Makrisz Agamemnon szobrász

Bartók-szobor szegedi avatás

Makrisz Agamemnon

MDK

Női buste, bronz

Feleségem, bronz

Műcsarnok 1957 Tavaszi tárlat

Makris Agamemnon. M.D.K.

nobrán

Mauthausenben felállitok emlékmüvéről ten emlitést!

Antal Kampis: Kunst in Ungarn,
Bp. 1966. Corvina 370 old.

MDK

Makrisz Agamemnon

Ma femme, br.

Exposition de Peinture Sculpture et Arts Graphiques Hongrois D'aujourd'hui. Antwerpen, 1958.

Makrisz Agamemnon szobrászművész

„Köztulajdon... 1945-1975" címmel nyílt meg a Műcsarnokban az a kiállítás, melyen ma élő művészek jobbára fényképeken összegyűjtött alkotásai láthatók. Lenin-szobra szerepel e-tárlaton (említve), valamint Manthausenben felállított „Mártír emlékműve"! (említve).

K.M.: Közös kincseink.
Chinoin, 1975. ápr. 16.

Makrisz Agamemnon, szobrász MTI

Kilenc bronzalakból álló mauthauseni emlékművének ötletét meghirdették.

– : Kulturális hírek 9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. okt. 11.

Madeira Agamemnon, szobrász M Dh

A táblat rendezője.

–: Áprilisban nyit a IX. Magyar Képzőművészeti Kiállítás 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. márc. 17.

Makrisz Agamemnon, szobrász

MDh

Két szobra került felállításra: az oldalhomlokzaton az egyik, a bejáratnál egy másik.

Granasztói Pál: A kecskeméti szállodáról

7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. aug. 11.

Makrisz Agamemnon M.D.L.

Nobrász

Májusban avatták fel a mauthauseni magyar mártírok emlékművét.

—: Hírek

Művészet, 1964. junius – 44 lap

Makrisz Agamemnon M.D.K.

szobrász

A kecskeméti Aranyhomok szálloda falára két domborított szobrát helyezték.

Szabó György: Kincses Kecskemét
Élet és Irodalom, 1963. okt 5. – 5 lap

Makrisz Agamemnon szobrász M.D.K.

Mauthauseni magyar emlékmü.

Épitész: Janáky István repr.

Vámossy Ferenc: A mauthauseni magyar emlékmü

Magyar Épitőművészet 1963/1. 60-61.l.

MAKRISZ AGAMEMNON

Csók István /portré/ Márvány 35x32.
Marx Károly. Gipsz 18o cm.
Engels Frigyes. " 155x7o cm.

III.Magyar Képzőművészeti kiáll.kat.Műcsarnok 1952.dec-
1953.márc.

Makrisz Agamemnon. MK

Társművészként szerepelt a kecskeméti Aranyhomok szállóépitésénél/ /Épitésztervező Janáky István, Belső épitész Király József/

Kovács Zsuzsa: A kecskeméti Aranyhomok szálló. Művészet. 1963. dec. 17-20 lap. vö.
Kovács Gyula: A kecskeméti Aranyhomok szálló meg a képzőművészeti alkotások.
Művészet 1963.dec. 20-22. lap.
Repr: Kecske
20. lap.

Makrisz Agamemnon, szobrász ↗ Dk

A mauthausenni koncentrációs tábor magyar áldozatainak emlékművére kilenc, egyenként 3,5 m magas bronzszobrot készít. Az emlékművet 1964 májusában avatják fel.

– : Hír

8. l

Népszabadság, Bp. 1963. jún. 28.

Makrisz Agamemnon MDK

Bartók Béla szobra

Vidó István: Gyula szobrai.
Tanácsok lapja 1962 aug. 9.

MDK

Makrisz Agamemnon

Perneczky G.: A székesfehérvári téli tárlat.
Népszabadság 1964. febr. 18. 8.l.

1974. XII. 21. 16.30. / / V. Televizió

Képes Krónika

- Látogassunk el most, Nakrisz mütermébe, és nézzük meg hogyan készül, egy ilyen közösségi rendeltetésü müalkotás.

- A Budai Vár krisztinavárosi szárnyánál vagyunk, a falakon kivül. Régi falak, a mult emlékei, előttük pedig egy vadonat új, századunk, korunk hangulatát, érzéstartalmait kifejező szobor készül. Talán különösnek tünhet, hogy miért vagyunk szabad térben, de ha megnézzük ennek a szobornak az arányait, nyilvánvaló, hogy ilyen nagyméretü szobrot, nincs olyan müterem Magyarországon, amelyben el lehetne készitenі. Megérkeztünk a müterembe. Nakrisz Agamennon, görög származásu szobrászmüvész mütermében vagyunk, és rövidesen megtekintjük majd azt a makettet is, amelyikhez eddig kint a szabadtérben látott Nikének a szobra készül. Ehhez tudni kell azt, hogy kalapált

vörösrézből, hegesztéses technikával készülő, majdnem 8 méter magas alkotás. A szobor, amely Felszabadulási emlékmü nevet visel majd, Pécsett hegyoldalba kerül.
Megkérem Jánossy Györgyöt, az épitészt mondja el, hogy tulajdonképpen milyen elvek vezérelték akkor, amikor az ember alkotta alkotást, és a természet alkotta környezetet hangolta össze?

- Jól láttad ezt a szándékot, amely a görögségnél oly teljessé vált a szinházak épitésénél, mert Pécs, annyira szépfekvésü vidéki városunk, hogy itt az épitésznek más munkája nemis marad, mint a meglévő szépet, a táji szépséget továbbitsa. És ez görög gondolat. Ahogy a várost, a hegy két oldalt lefutó nyulványával körülöleli, már maga egy görög szinház. Mi tovább vittük egy ponton, a görög szinház gondolatát, alkalmazkodva a helyi adottságokhoz, hogy dinamikussá tettük. Taormina, és többi ... szinházak körülölelik a nézőt, és a szép tájra nyitottak Delphi kiegyenesitette. Itt mi kiforditottuk a dolgot, és a falakkal tulajdonképpen egy erőt mutatva, a meglévő tomborzatot folytatva, épitettük meg a magunk felvonulási emlékmüterét. Azért alkalmaztunk falakat, mert az kivülről tömeget ad, belülről pedig védi, és zárt térré teszi az emberek által használt teret.

- Adjuk is át a szót akkor mindjárt Nakrisz Agamennonnak, a középpontba kerülő Nikée szobor tervezőjének, és kivitelezőjének.

- Persze kiegészitve ez, ami Janos baratom mondta, idegen a gondolata, hogy Pécs élén járja a kulturális események, nem feledjük el a Pécsi Balett, pécsi fesztiválok, filmfesztiválok, kisplasztikai fesztiválok, és a többi, azért gondoltuk, hogy itt is indul egy másik gondolat, a felszabadulási emlékmü. Hogy kérem felszabadulási játékok indulhatnak Pécsről. Tulajdonképpen a hogy tényleg a szobor, a szobor nem akar kifejezni semmi mást mint a győzelem. Az első gondolat volt egy láng, ami messziről lehetett latni mint ha ezek a falak tulajdonképpen uj fehérje, ez is egy ilyen óriási madar látszik messziről, mégis a, a, gondolatom volt, hogy ott este is tudjunk langgal ki, ki, kifejezni, és egy bizonyos foku konkurálni, mert fönt a hegytetőn van a tleviziótorony, ami, ami tömegében, és és és magassága, semmiféle, plasztikai mü nem tud konkurálni vele. Azért gondoltuk, hog y valamk fényes dolog. Azért jutunk a, a láng gondolatra, és a plasztika, a a, láng plasztikának közbe, feldolgozza, az közbe kialakult Nikée, ami egyébként szerencsés mint Nikée, a győzelem, és a felszabadulás nem más mint a nép győzelme.

/ zene. /.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR HIRLAP
1969 FEB 11

1021

Új szobrok a fő

Ötesztendős a Képző- és Iparművész Lektorátus — az alkotó művészek állí mecénása. *Ormos Tibor* igazgató az M munkatársának elmondotta, hogy eddi központi keretből összesen 97 millió 400 ezer forint alkotói honoráriumot, tervezői díjat fizettek ki a festőknek, szobrászoknak, grafikusoknak, iparművészeknek és építészeknek. Évente 20—22 millió forint kulturális beruházási összegből gazdálkodnak. Legalább ennyit költenek a különféle intézmények, vállalatok, társadalmi szervek, szövetkezetek is képző- és iparművészeti alkotásokra, elsősorban új köztéri szobrok készíttetésére, épületek külsejének, környezetének, belső tereinek művészi díszítésére.

A szobrászat, a szobrok iránti igény adja a legtöbb munkát a lektorátusnak. Pillanatnyilag 380 köztéri szobor sorsával foglalkoznak. Számos alkotás már a kivitelezés stádiumában van, s több pályázat kiírására készülnek, s tárgyalnak egyes szobrok megvásárlásáról is. *Makrisz Agamemnon*, a spanyol polgárháborúban részt vett magyar harcosoknak, a nemzetközi brigádnak állít emléket. Ez a szobor a budapesti Néphadsereg térre kerül majd. *Kovács Ferenc* az 1944-es legendás Szir-csoport emlékművét mintázta meg. Most öntik bronzba *Vilt Tibor* Madách-szobrát, mely a Margitszigetre kerül. *Varga Imre* az alkotója a Táncsics-szobornak, amelyet a Bécsi kapunál helyeznek majd el, egy Újpestre szánt partizánemlékmű meghívásos pályázatán három szobrász művész vesz részt. *Mikus Sándor* a XVI. kerületnek készített felszabadulási emlékművet.

Több szobor kerül a vidéki városokba is. Babits Mihály szobra — *Kiss Kovács Gyula műve* — Szekszárdra; *Mikus Sán-*

városban és vidéken

dor Lenin-szobra pedig Pécsre kerül. Kiss Busószobrot készített Mohácsnak Nagy András. Az idén állítják fel a munkásmozgalmi emlékművet Miskolcon — Kerényi Jenő alkotását —, s ugyancsak Miskolcon helyezik el Tarr István Szamuely Mihelweis-szobrát. Nyíregyházán Szamuely bornak emelnek szobrot.

VEZETÉSÉRE

műszer-mérnököt

Pályázatokat:

»Ipari műszerezés 4126« jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

10—15 éves gyakorlattal rendelkező, szorgalmas, önállóan gondolkodó, tifogástalan munkájú

gyors-

és

írónőt

keres

ipari nagyvállalat.

jogtanácsos mellé.

Fizetés megegyezés szerint, gyakorlati idő és képesség alapján.

Jelentkezés: 317—566, 115—04[illegible] sz. telefonon

SZÖVETT

ker

HOSSZ

GYAKOR

gyár

előkés

műs

ügyi

(GÉP

TUI

nor

Kéz

ajáni

»Hunga

jelig

Magyar

Felszaba

fiókjába

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1969 FEB 11

Háromszáznyolcvan új szobrot

helyez el a Képző- és Iparművészeti Lektorátus

A *Képző- és Iparművészeti Lektorátus*, képzőművészeink állami mecénása *öt esztendeje dolgozik*; s ez alatt az idő alatt mintegy százmillió forintot fordított a különböző művészeti alkotások: festmények, szobrok, grafikák vásárlására. Segítségével mintegy 700 köztéri szobrot állítottak fel az országban; 160 nagyobb falképet és mozaikkompozíció készült; valamint 140 iparművészeti munkára és 40 gobelinre adtak megbízást.

A lektorátus jelenleg 380 köztéri szobor sorsával foglalkozik. Makrisz *Agamemnon* most készíti a spanyol polgárháborúban részt vett *magyar internacionalisták emlékművét* — műve a budapesti Néphadsereg térre kerül. *Kovács* Ferenc az 1944-es legendás *Szir-csoport emlékművét* mintázta meg. *Vilt* Tibor *Madách-szobrát* a Margitszigeten, *Varga* Imre *Táncsics-szobrát* pedig a Bécsi-kapunál állítják majd fel. *Mikus* Sándor a XVI. kerület számára készíti el *a felszabadulás emlékművét*.

Vidéki városainkban is számos köztéri szobor készül. *Kiss Kovács* Gyula *Babits-szobrát* Szekszárdon, *Mikus* Sándor *Lenin*-jét Pécsett helyezik el. *Kiss Nagy* András *Busó szobrát* Mohácson állították fel. Miskolc két szobrot kap a közeljövőben: *Kerényi* Jenő *Munkásmozgalmi emlékművét*, valamint *Tarr* István *Semmelweis-szobrát*. Nyíregyházán *Szamuely Tibornak emelnek szobrot*.

A képzőművészeti lektorátus feladatai közé tartozik a kiállítások gondozása, zsűrizése. Ezenkívül számos tárlatot rendeznek; így a lektorátus hozta létre a közelmúltban *Konecsni* György műcsarnokbeli kiállítását és rendezi meg *Miháltz* Pál és *Fónyi* Géza tárlatait. A *12. magyar képzőművészeti kiállítást* felszabadulásunk 25. évfordulója alkalmából jövőre rendezi meg majd az Állami Képző- és Iparművészeti Lektorátus.

mill
vég
az é
zásol
Kvas
gyalo
A
felújít
ra a
millió

sok más
zvételével
r nemze-
körében
ika kér-

részve-
ogatták

G. J.

et, ame-
lyeknek célja a Csehszlovákiában élő nemzetiségek kölcsönös együttműködésének fejlesztése.

A TŰZÖN
NINCS ÁTKELÉS

ZNŰ SZOVJET FILM
HITRŐL,
GRŐL,
NÖS, FURCSA LÁNYRÓL

: FEBRUÁR 13

Kétmillió influenzás megbetegedés Lengyelországban

Varsói lapjelentések szerint az „A2—Hongkong 68" vírus okozta influenzajárvány kezdete óta *Lengyelországban eddig kétmillió megbetegedés történt.*

Január közepétől több százezren betegedtek meg Varsóban, Lodzban, Poznanban, Krakkóban és Bydgoszczban. A járvány a nagyvárosokon kívül *a vidékre is átterjedt*, és az utóbbi napokban különösen az ország déli és nyugati vajdaságaiban *tömeges méretű*. Az influenzás megbetegedések száma ugyanakkor csökkent Varsóban, Lodzban és Poznanban.

MDK

Makrisz Agamemnon

Parasztleány	terrakotta	40 cm
Csu En Laj portré	márvány	40 "

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok.
1955.Kat. 44.l.

Makrin Agamemnon, szobrát

MDk

A miskolci Műszaki Egyetem B/7-s épületének díszítésére felkérés alapján tervet készít.

–: Agamemnón új szobor a budai Várnegyedben

8.

NÉPSZABADSÁG, Nyp. 1963. dec. 11.

Makrisz Agamemnon
nobran

MDK

Kiállított a X. magyar képző-
művészeti kiállításon.

Haranghó Klára: A X. magyar képzőművészeti
kiállítás

Napló, 1965. okt. 17. 9. lap

Makrisz Agamemnon, szobrász

A Spanyolországban harcoló magyar csoport emlékművének tervezője.

–: Új szobrokat, emlékműveket kap 1970-ben a főváros

3.

MDK

Népszabadság, Bp. 1969. nov. 27.

11

Makrisz Agamemnon
szobrász

M.D.K

Méltatás

Tolgyesi János: Drégely László díszleteinek ...
Művészet, 1969. julius – 39 lap

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

MDY

Maksim Agamemnon

szobrász

A „Magyar Művészet 1945 - 1969"
ig hiállítás egyik rendezője.

Bojár Iván: Magyar művészet 1945 - 1969
Magyar Hírlap, 1969. szept. 21.

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

A spanyol szabadságharcban résztvett magyar csoport emlékét hogja őrizni Makrisz Agamemnon vert bronz domborműve.

V. A.: Új szobrok történelmünk, irodalmunk nagyjairól 6.

Népszabadság, Bp. 1969. okt. 25.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Palócföld

1975 5

történelmi pillanat pátosza azonban az utókor által nyert megfogalmazást. Ezért a frissen felszabadultak elemi erejű érzelemnyilvánításánál lényegesebb szerepet kapnak a békében eltöltött évek érett érzelmei, amelyek a pillanat súlyát már egy megtett korszakon mérik le.

Csaba László valami nem szokványosat akart, véljük, amiből jelentés és tartalom nélküli lett. Ötágú csillagot vetít ki térbe, vasbetonból. A csillag ettől nem válik szobrászati tartalmak hordozójává. Sőt, az sem tűnik fel, hogy csillagról van szó. Az építmény betonidomok mondanivaló nélküli rendje marad. Csaba László azonban nem szobrász, hanem építész. Ráadásul a terv is, de a kivitelezés is hordozza a monumentalitás igényét. Ez azonban, azt hiszem, jóindulatú mentség marad. A tény az emlékmű — az arányok és az elhelyezés esetlegességeivel.

Most lehetne megemlíteni, hogy *Varga Imre Város* című kompozíciója mennyivel sikeresebben közelíti meg a modernség és emlékszobor közös nevezőre hozását. Ez azonban már kívül esik kísérletünk tárgyán. Egyébként is a *Várost* „csak" elhelyezték, több értetlen kitagadásban részesült, mint értő elutasításban. És hányan vannak a sznobokon kívül és ellenére, akik el is merik fogadni? Ugyancsak értőn.

Pál József

sal és általában az amatőr művészeti mozgalommal — ott megalapozni a munkásművelődést. (Szerencsére egyre több ilyen iskolatípusban folyik már hasonló tevékenység.) Az amatőr munka kétirányú haszna (produkcióival a közönség művelődési igényét elégíti ki, fejleszti, növeli; ugyanakkor a mindennapi munka során a tagok önművelése is magasabb szintre emelkedik) itt egyértelműen a jövő munkásosztályáé. Lehet, hogy a dolgok véletlen egybeeséséről van csak szó, de azt hiszem, ezzel nem magyarázható az a tény, hogy színpadom 13 tagjából (9 fiú, 4 lány) mind a 9 fiú fizikai munkás, szakmunkás vagy szakmunkástanuló; „lányaim" között is van egy szakmunkás, a másik 3 érettségizett alkalmazott, s a 9 szakmunkás fiúból egy már megszerezte az érettségit, 6 pedig most jár középiskolába. Mondom, igaz, hogy eleve az ilyesfajta „szellemi tevékenység" iránt érdeklődő fiatalok találják meg az utat az amatőr mozgalomhoz, de hiszi

támogatást ad, s ezért „elvárásai"
esnek a mi elképzeléseinkkel. Mos
rozatunk" József Attiláról. A vállal
különbözőbb részein közel tíz munk
kulturális igényeit kielégítendő-nevelendő sorozatok
a magyar és a világirodalom nagyjairól. Nem szégyen az ismeretterjesztés, valljuk, műsoraink közben konkrét ismeretterjesztést is tartunk.

Közben pedig készülünk a tavaszra, a „Hazánkról szóljatok, szép szavak" vetélkedőre.

1924-ben öt, 1925-ben tíz hétig sztrájkoltak a tatabányai bányászok. Ez utóbbi volt a magyar szénbányászat legnagyobb sztrájkja. Még élnek néhányan az akkori bányászok közül, most a

nya va fogadták a mondandó „sarló-kalapácsos zászló, vörös csillag, felvonuló munkások" képi megfogalmazásáért, mondván: konszolidált állapotunkban ez már nem sikk! Hangsúlyos figyelmeztetés ez! Figyelmeztetés, hiszen arra utal, hogy olykor a kelleténél több megbecsülést kap honi művészetünkben a politikamentesség, az esztétikai széplelkűség. Ezzel szemben viszont az erőteljes, forradalmian elkötelezett alapállás komformizmusnak hat egyesek szemében! Ezért az „érdekesség" esztétikai kategóriává válik, a polgári semmitmondást a „művészettörténész" europeer világszínvonalként mutatja be. Ugyancsak gond, hogy az elvontabb művel kontaktust keresők értelmi, érzelmi problémáin így segít a kritikus: „funkciója kettős: intellektuális-felszabadító, újra értékelésre késztető-, és szenzuális szépség és harmónia élményt kelt a sajátos vizuális közlésrendszer útján . . .", és így tovább! (Ennek az állítólag értékelve magyarázó szövegnek megértése, befogadása nagyobb próbatétel, mint az írás tárgyául választott mű elfogadása.) De félreértés ne essék: amikor az időszerű osztályszempontú elkötelezettség jelenlétét igénylem a művészetben, távolról sem valamiféle kincstári közgondolkodásra serkentek. Csupán arról van szó, hogy amikor ma a művészetnek szószéke lehet minden kiállítóterem, kultúrotthon vagy üzem, akkor az elkötelezettség a művek megalkotása mellett a kapcsolatot teremtők-magyarázók-irányítók felelősségét is jelenti. S jelenti a közműveltség növekedésének szükségét. A néphatalomban közművelődésünk egyre nagyobb kaput nyit és lehetőséget teremt a képzőművész, a képzőművészet számára, de benyújtja a számlát is: mivel járulnak hozzá a támogatottak a tömegek kultúrájának gazdagodásához, szellemének emelkedéséhez?

Czinke Ferenc

Emlékművek, történelmi emlékszobrok

A köztéri szobrászat ma vitatéma — s nem elvont, tárgy nélküli. Egy-egy, rendszerint új köztéri szobrunk körül parázslanak fel pro és kontra az érvek. Nógrád és megyeszékhelyünk szobrai jobbára pozitív példaként kerülnek említésre a tv-ben, sajtóban egyaránt, mindez azonban nem jelenti azt, mintha e viták egyik lényegi kérdése — a közvélemény viszonya az újabban közterekre került alkotásokhoz — itt egyértelműen megválaszolható lenne, mint az ország bármely más részén. Itt, és most a köztéri alkotásaink közül kizárólag a — Lyka Károly szép kifejezésével élve — „történelmi emlékszobrászat" körébe tartozó művekkel kívánok foglalkozni. A viták is, a közérdeklődés is ezt kísérte megkülönböztetett figyelemmel, s felállításra is túlnyomórészt ilyen művek kerültek megyénkben is. (Hogy mennyire szükség lenne másmilyenekre is, az más kérdés.) A témával kapcsolatban őrzök két élményt: egy személyeset (gyermekkorit), és egy olvasmányélményt. Az utóbbiról essék szó előbb, mert ennek hatására értettem meg az elsőt.

Marx és Engels „gipszben"

Páciusz bácsi, Déry Felelet című regényének munkása meséli az apjáról: *„. . . amikor meghallotta, hogy május elsejére felállítják Marxnak és Engelsnek a szobrát, nem lehetett bírni vele. Felkelt a betegágyból, s elvánszorgott az Apponyi térre. (. . .) Megállt a szobrok előtt, levette kalapját, s csak állt, állt, alig lehetett hazacsalogatni. Állt az öreg, levett kalappal a gyönyörű, fehér gipszszobrok előtt, s a szemét törölgette. Hát mégsem éltem hiába, mondta, a proletariátusnak már van hazája."* Mikor volt ez? *„A kommünben, tizenkilencben, azt ki lehet találni."* — hangzott a regénybeli válasz a harmincas években.

Mi azonban a lényeget illetően azt is mondhattuk volna: 1945-ben. Az idézet jellemző ereje ugyanis számunkra ebben a válaszban van. Mert feltárja bizonyos korszakok történelmi emlékszobor-állítási szempontjait és a közönség viszonyulásrendszerét. (Az esztétikai megértés szempontjából természetesen ki kell várnunk azt az esetet, amikor valaki az adott történelmi fordulattal ellenségesen áll szemben.)

Mint az 1919-es Marx—Engels szoborral történt, minden történelmi emlékszobor esetében a szobrot állító kor viszonya fejeződik ki egy bizonyos személyiséghez (személyiségekhez), történelmi eseményhez (eseményekhez) és legfőképpen egy eszméhez. Az események folytatójának, vagy a személyiségek, s mindenekelőtt egy eszme örökösének tartja magát a kor. Ezért minden ilyen emlékszobor egyszersmind reprezentáció is, amelynek felállítását politikai szempontok vezetik. A politika legfőbb célkitűzése pedig a tömeghatás. Eléréséhez közérthetőnek tartott stílust, hagyományosnak vélt plasztikai nyelvet igényel a művészektől. Ebből fakadóan a művészi, az esztétikai elem gyakorta háttérbe szorul. Legjobb esetben naturális munkák születnek, innen azonban már egy kurta lépés a sematizmus (példákat lehetne sorolni az ötvenes évek elejéről). És nem is mindig a megrendelők önkénye miatt. Mert a megbízatást megvalósító szobrász művészi ambícióval, a művésziség tudatával alkotja művét.

A közönség viszonyulása mindehhez sajátos. Az események forrpontján maga is saját reményeinek megtestesülését, önnön harcának eredményességét tiszteli meg az emlékszoborban, mint ahogy Déry öreg munkása. Nem a művésziesség a fontos, nem a megformálás milyensége, hanem a megformálás ténye, maga a szobor léte. Nincs kit elmarasztalnunk.

Nem kétséges, hogy a Tanácsköztársaság győzelmével az ideiglenes gipszet tartós, nemes anyagból készült, esztétikailag is magas szintű alkotás váltotta fel. A gipsz mintha jelezné a napi politikai szükségletet, és egyúttal mintha arra is utalna, hogy a véglegesnek másmilyennek kell lennie.

Csakhogy köztéri szobrászatunk a sematizmus korszakában mintha éppen ezt felejtette volna el: amit a Tanácsköztársaság ideiglenesnek szánt, ekkor gipsz helyett maradandó anyagokból alkották. A hatásmechanizmus most is ugyanaz, mint az előbb vázolt. A korszakmeghatározó történelmi eseményt követően a hivatalos politika, a művészet és a tömegek eggyéforrnak valamiféle stíldemokratizmusban. Az időben való távolodás azonban (és különösen az adott kor napi problémái) elhalványítják a műalkotást létrehívó napi politikai szempontot (anélkül, hogy a történelmi cezúra jelentőségét csökkentenék; sőt!). A szocializmus önkritikája egyúttal felszámolja a műalkotás aurájának a társadalom aurájával helyettesítő kort is. Lejátszódik az emlékszobor kiüresedése. Az aktualitás múltával, esztétikai kohézió híján elveszti tömeghatását is. Pusztán emlékhellyé válik. Koszorúzás, társadalmi ünnepek stb. színhelyévé, amelyeknél tartalmatlansága miatt még zavaró is lehet. Éppen a megváltozott társadalom miatt, amely már nem téveszti össze önmagát a műalkotással.

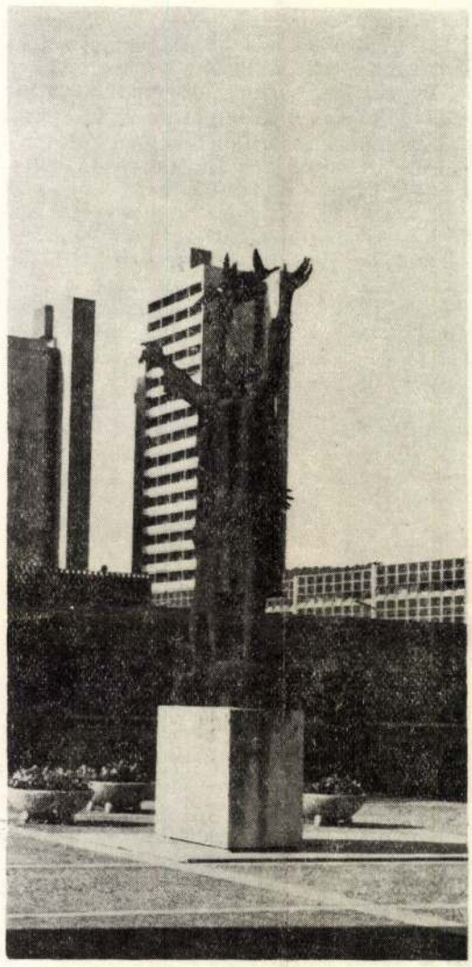

A folyamat tragikuma különösen élesen domborodik ki, ha figyelembe vesszük, hogy a valóságos történelemben éppen az ellenkezője játszódik le. A történelmi cezúra jelentősége — amint erre már utaltunk —, időben tőle távolodva egyre nyilvánvalóbbá válik, az általa megindított folyamatok kibontakozásával a valóság egyre inkább gazdagszik. Míg az emlékszobor a napi érdekeltségű megközelítés miatt egyre inkább elszegényedik.

Ezért tűnik ma sok, a szocializmus első évtizedeiben állított köztéri szobrunk a mai ízlés számára elégtelennek. Vagy legalábbis a közönség egy része számára nem kielégítőnek.

Fontos megtennünk ezt a különbségtételt. Az ízlés makacsabb, mint ahogy gondolnánk: amit ma társadalmi méretekben bírálunk, sőt ellenzünk, és nem támogatjuk a sematizmus álrealizmusa miatt, kifejezetten előnyben részesülhet a tömegízlés részéről. Természetesen általános vizuális elmaradottságról van szó. (Ezen — az oktatáson és még a valóban látott művek motivációs jelentőségén is túltéve —, leginkább a tömegkommunikáció változtatott.) A tény leszögezése önmagában nem elég. Minden vizuális kultúrához vizuális élmény szükséges. Ami a plasztikai, szobrászati közízlést illeti: közönségünk a századforduló tájékától neobarokkos álpátoszhoz, hibátlan zsinórozású, korlátolt realizmushoz lett szoktatva. Az első világháború után pedig falvainkban és városainkban egyaránt százával állították a borjúját könnyedén vívó szuronyos-puskás, nagybajúszú katonákat. „Akiknek" ugyan a Horthy-rendszer nacionalista politikáját kellett volna ébren tartani, mégis (sajátos módon) szándéktalan tiltakozássá, mementókká váltak. Kultikus szerepet töltöttek be, különösen falun. Halottak napján a hozzátartozók égették a talapzaton a túlvilágra világító gyertyáikat. (Ez lenne a gyerekkori emlék.) Nem a szobor mint látvány volt fontos, hanem létezésük, ami lehetőséget adott a gyertyaégetésre, azok emlékezetére is, akik ki tudja, hol kerültek föld alá.

Bonyolult összetevőknek köszönhető tehát — amelyek közé az általam jelzettek, mint lényegesek tartoznak —, hogy a 60-as években minden érdemesebb köztéri alkotást kisebbfajta botrány fogadott. Még arra is akadt példa, hogy a helyi vezetés a szakmai közvélemény országos felhördülése ellenére visszautasította a felállításra javasolt művet.

Különböző, legfőképpen középiskolás diákokkal folytatott beszélgetésekből szinte úgy tűnik, az ízlés heterogenitása miatt ma nem is lehet köztéri szobrot állítani. Különösen veszélyes éppen politikai emlékszobrot. Ha ugyanis az eddigiekben azt sugalltuk, hogy az esztétikai mércével mért, rossz politikai szobor árt minden pozitív történelmi eszménynek, illetve a napi politikának (amely kapcsolatát reprezentálja a felállítással és a szobor körüli politikai megmozdulásokkal, ünnepségekkel), akkor ennek a megfordításával megoldatlan feladványhoz jutunk. Ha ugyanis esztétikai mércével mért jó szobrot állítunk fel, akkor a széles tömegek ízlésével találjuk magunkat szemben. A körültekintően megvalósult politikai szándékot rögtön elfedi a közízlésbotrány.

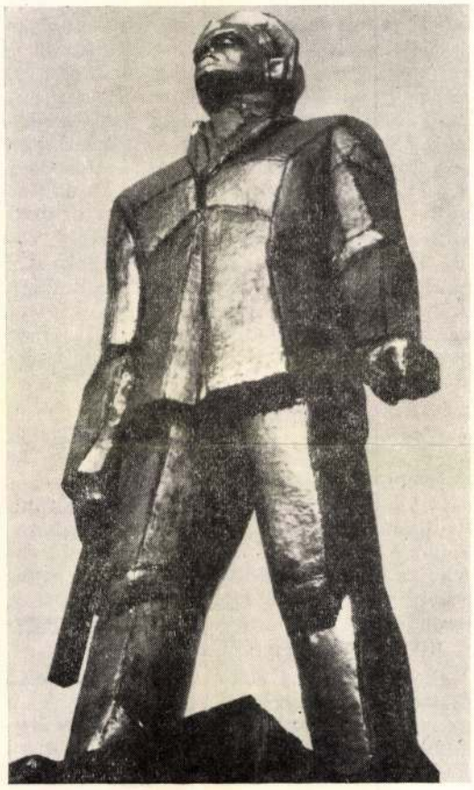

Az említett beszélgetések azonban mindig megmutatták a megoldás irányát is. Általában első helyre került a megszokás (művészetpszichológia által is igazolt) jelensége, amelyre nem csupán az idősebb generációknak, hanem a fiataloknak is szükségük van.

Sokan hangsúlyozták a megértés, a magyarázás szerepét — iskolában, közművelődés által stb. (Ezért lenne jó például, ha egy-egy városnéző séta során egy-egy iskolai osztály nemcsak sznob csodálattal venné körül a salgótarjáni Radnóti-szobrot, hanem az olyan természetességgel lenne elemzés tárgya, mint akár egy Radnóti-vers.) Ezek a vélemények nemcsak arra hívják fel a figyelmet, hogy a plasztikai műveltség tanítása és terjesztése elégtelen, hanem a köztéri szobrok elhelyezésének előkészítetlenségére is. Élénken emlékszem az egri Lenin-szobor felállításának előzményeire, Makrisz Agamemnon és a város lakóinak párbeszédére. Ilyen és ehhez hasonló tevékenység eredménye lehet, hogy a máról holnapra köztérre kerülő szobrot az értő elfogadás, vagy ami nem kevésbé fontos, az értő elutasítás légköre veszi körül.

Általában: nem kell félni a botrányszagú ízlésvitáktól. Ahol ugyanis az esztétikai szempontokat háttérbe szorítják az ízlés megnyilvánulásai, ott előbb-utóbb fény derül az adott történelmi esemény, vagy személyiség korszerűtlen értelmezésére is. A jó szobor ellen emelt ízlésbeli, formai kifogások ugyanis végső soron a szobor lényege ellen emelt kifogások, s az ízlés mögül történelemszemlélet bukkan elő (Szántó Kovács János szobra, ceglédi Dózsa-szobor stb.). Ily módon ezek a viták nagyon is hasznunkra vannak, mert a tisztulást eredményezhetik.

Példák

Az eddigieket érdemes megyei példákon is megvizsgálni. Válasszunk ki két 1919-es és két felszabadulási emlékszobrot.

Először vegyük szemügyre *Szőllősi Enikő* Balassagyarmaton és *Tar István* Salgótarjánban felállított tanácsköztársasági emlékművét. Ami az első pillantásra nyilvánvalóvá válik, az a két közelítés alapvető különbsége. Taré harsogóan győzedelmes, lábszártekercses, puskás katona, Szőllősié elbukásában torokszorongatóan tragikus zászlótartó. Bár ötlete egyiknek sem túl eredeti, a megközelítési módban benne rejlik művészi rangsorolásuk is. Tar Istvánét érezzük a sematikusabbnak, túlzott harsánysága miatt. Szőllősi szobrának tragikuma viszont megejti a nézőt személyesebb megfogalmazásával. *Tar István* szá[illegible]eka erősen leegyszerűsítve nyilván az lehetett, hogy 1919. célkitűzései a mával töretlenül folytatódtak — ami történelmileg igaz is. De művészileg azt eredményezi, hogy az alkotó a mát vetíti vissza 1919-be, s a ma eredményei azonosak lesznek a Kommün hősiességével. A történelmi esemény és az ügy azonosítását figyelhetjük így meg. Ezért tántoríthatatlan Tar katonája, amely így viszont már nem is katona, hanem maga a győztes proletárforradalom allegóriája. A történelmi konkrétság hiányán túl a szoborból a személyesség is hiányzik: az ügy elborít minden emberi konkrétságot.

Szőllősi Enikő viszont nem téveszti össze a mát a történelemmel. Ezt nem egyszerűen az elbukó alakokkal teszi érzékletessé, hanem az általános szemléleti formán belül drámai szerkezetet alakít ki a végtagok és a törzs, valamint a zászlórúd és a zászló formarendjében. A plasztikai élményt különösen elmélyíti a figurába beható tér. A megformálás artisztikuma a műalkotás és a befogadás „itt és most"-jának különbsége miatt nyer valódi életet. A szobor „itt és most"-ja 1919. A befogadásé az eredményeivel napról napra bizonyító szocialista Magyarországé. Ebből a különbségből adódik az emlékszobor és a néző idejének feszültsége, ennek hatására képződik tiszteletünk 1919 hősei iránt. Itt is jelen van az ügy, de személyes megrendülésünkben már az ügyért áldozatot vállaló én sorsát éljük meg. (Mindezzel nem azt akarjuk mondani, hogy az elbukottat, de történelmileg előremutatót csak bukásában lehet hűségesen ábrázolni. Úgy véljük, nem kerethűségről, hanem belső hitelességről írtunk az eddigiekben.)

Somogyi József Felszabadulási emlékműve és *Csaba László Szovjet hősi emlékműve* arra példa, hogy a pátosz is lehet tartalmas és alkalmanként a modernség látszatra jobb a sematizmusnál.

Salgótarján városszerkezeti szempontból leghangsúlyozottabb pontján áll *Somogyi* szobra. Az elhelyezés önmagában is megnöveli jelentőségét. A kompozíción érződik, hogy a betöltendő szerep tudatos figyelembevételével készítette alkotója. Átlagos szemmagasságnál nem magasabb talapzaton emelkedik ki a nagy formátumú térből. Mértéktartása is hozzájárul ahhoz, hogy a tér demokratikus jellegét fokozza, ugyanakkor a tér és a betonépületek emberi léptékét is erősíti (vagy talán megadja?). A különböző nézőpontokból, ahogy a vasbetonra rávetül a két emberi alak, önkéntelenül is Le Corbusier modulár-figurájára gondolunk. Tekergő, döglődő sárkánykígyóra merészen felállított női alakok, kitárt karok és röpülő galambok jelenítik meg a témát, s rögtön az anyag lehetőségeinek kiaknázásáról beszélnek. A sárkánykígyó figurájával a magyar szobrászat kezdeteihez, és egyúttal ősi, a mai közönség számára is egyértelmű, de plasztikailag nem szokványos jelképhez nyúl vissza Somogyi. (A madarak szokványosabbak, de kompozicionális szervességükkel természetesnek tűnnek.)

A kompozíció a mozgásos elemek ellenére is statikus benyomást kelt, az erővonalak szabad kifutásában nyugodtságot érzünk. Ebben az általános kiegyensúlyozottságban „fogalmazódik meg" az emberi figurák hálája. Jelenvalónak érezzük a pátoszt is. A

Makrisz Agamemnon, szobrász

MDK

Mikus Sándor kiállítását rendezte.

Cs. M.: Mikus Sándor kiállításáról

2.1.

ESTI HIRLAP, Budapest, nov. 29.

Makrisz Agamemnon, szobász MDH

Kilenc bronzalakból álló házons méter magas emlékművet tervezett a mauthausseni mártírok emlékére.

-: Hír

6

ESTI HIRLAP, Bn. 1963. okt. 10.

MDK

Makrisz Agamemnon

Uj képzőművészeti alkotások kerülnek az idén a fővárosi lakótelepekre. Népszabadság 1962. jul.15. lo.l.

MDK.

Makrisz Agamemnon

Kiállítási kritika

Népszabadság 1967 okt.14.

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

Eger város részére Lenin-szobrot készít. Az öt m. magas szobor egyetlen vörös gránittömbből készül.

— : Hallottuk

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. okt. 10.

Makrisz Agamemnon

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ESTI HÍRLAP

Budapest

1969 OKT 10

1021

☐ A budai vár egyik forgalomtól elzárt telkén csaknem 20 tonnás vörös gránittömbből bontakoznak ki *Eger város Lenin-szobrának körvonalai.* Készül *Makrisz Agamemnon* alkotása, amelyet a tervezés során Eger közönsége zsürizett. A rendkívül dinamikus alkotás anyagául szolgáló gránittömböt az NDK-ból, egy Lipcse melletti bányából szállították Budapestre. Az öt méter magas szobrot az egri Gárdonyi Géza téren állítják fel,

A bécsi rendőrség csak hosszú nyomozás után tudta felkutatni a felelőtlen embert, aki ellen most az ügyész cserbenhagyás és az életbiztonság veszélyeztetése miatt emelt vádat.

MDK

Makrin Agamemnon, szobrán

Eger városa megtiszta Lenin szobrának elhénítésével.

— : Új Lenin-szobrok 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. szept. 12

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M.D.Y

Maksisz Agamemnon
szobrász

A Fiatal Képzőművészek Stúdiója
jubileumi kiállításainak ren-
deréséert nivó díjat kapott.

—:—

Művészet, 1969. május – 47 lap.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Makrin Agamemnon — M.D.4

nolrán

„Bartók Béla" portréját
„mutatta be a Balatoni
tárlaton. + repro

Kovács Gyula: Balatoni tárlat
Művészet, 1965. január – 43 lap

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Makrisz Agamemnon

NÉPSZABADSÁG

1983 DEC 30

— **A mauthauseni magyar emlékmű** kilenc monumentális szobrának — Makrisz Agamemnon alkotásainak — öntése befejezéshez közeledik. A szobrokat gépkocsikaraván szállítja majd márciusban Ausztriába, a mészkőalapzat részeivel együtt.

már tudták a vegvészek hogy a

Makrisz Agamemnon

Szoc. Művészetből
1962 ápr

Makrisz Agamemnon

Makrisz Agamemnon: Ady

az elektromos áramot.

A lámpa pulzáló egyenárammal működik. Az impulzusok száma másodpercenként 72. A lámpa csupán az áramimpulzusok alatt szolgáltat fényt, míg a közbenső időben nem világít. A világítási idő igen rövid, mindössze 2—3 millisec., míg a sötét szünetek időtartama kb. 10 millisec.

sát és esetleges d
megakadályozza, és
kép mindig elsőren

FRANK JÁNOS:

A TÁRLATOT RENDEZI VALAKI

Szántó Piroska kiállításának rendezése közben kimentünk pihenni, sétálni a Csók Galéria elé. Találkoztunk *Bóka Lászlóval*. Szántó Piroska bemutatott Bókának, aki azonnal elmondott egy tárlatrendezéssel kapcsolatos anekdotát: A húszas évek Berlinjében *Cassierer* könyvkiadónak egy kis galériája is volt. Egy alkalommal valamelyik verniszázson már összegyűlt a közönség, de az ajtót csak nem nyitották ki. A dörömbölésre Cassierer — tudniillik még nem készült el a rendezéssel — méltatlankodva jelent meg az ajtóban: *„Bilder malen kann ein jeder. Aber hängen!..."* (Vagyis: Képet bárki tud festeni. De felakasztani azt a képet!...)

★

Első kiállításomat a *Panoptikumban* rendeztem, 1951 körül, karikatúrákból; a főszereplő *Truman* volt. Azóta rendeztem tárlatot *Szentendrén* és *Simontornyán, Debrecenben* és *Sopronban, Balassagyarmaton* és *Csurgón, Tiranában, Prágában, Grácban;* a legtöbbet *Budapesten.*

A nagyközönség talán nem is tudja, hogy a tárlatokat rendezi valaki. De a szakmabeliek közül is sokan úgy gondolják, hogy a remekmű marad, akárhová teszik. Ám nemcsak műremekek vannak. Illetve: a kiváló alkotások megkövetelik a rangjukat megillető elhelyezést, a gyengébbeknek pedig még inkább szükségük van rá, hogy a bemutatás támogassa őket. *Hevesy Iván* írta valahol, hogy a kiállítás-rendező az első kritikus. Igaza volt: hiszen mi tesszük díszhelyre a legjobb alkotást, kihagyjuk a rosszat, „elássuk" a közepeset.

Ha jól sikerült a rendezés, a művészt dicsérik, ha nem — a bírálatot meginti csak a mester kapja, nem a rendező. A kritika is — csak obligát dicséretet olvastam a tálalásról, elmarasztalást soha — akkor méltatja a rendezést, ha a művész kitűnő.

A tárlat-rendező legyen szerény, észrevétlen, ne csillogtassa ötleteit a műtárgyak rovására. Nem szeretem hallani, ha azt mondják: „megmozgatjuk egy kicsit a falat", és erre azután „ökörvonalban" akasztják a képeket; a mozgalmasság maradjon a képkereten belül. Az „unalmas", pontosabban a *sachlich* képelosztásnak vagyok a híve, az alázatnak mindenkori alanyom törekvései iránt. Nem szeretem a túlzott belső architektúrát — a jót igen, persze— az eszpresszó jellegű galériát, a túlinstallálást. Használok paravánokat, vendégfalakat én is, de csak a képek érdekében, vagy a hodálytermek tagolására.

Hogyan kezdődik egy kiállítás rendezése?

A munka elején a képeket, szobrokat, rajzokat leteszik a földre. Így véletlenszerűen, össze-vissza dobálva a legjobb anyag is siralmasan mutat. Ha ilyenkor betéved a művész, könnyen elveszti önbizalmát. Ekkor érzi a rendező, hogy első dolga — ez nem csak szójáték — rendet csinálni. Figyelembe veszi először is a termet, hogy az téglalap-e, vagy négyzetes alaprajzú. Szimpla tételt ismételgetek — most írásban is —: nagy képet nagy terembe, kicsit kis terembe akasszunk, hogy legyen a festménynek távlata, *vue*-je. A szobornak a távlaton kívül tere is van, mintha egy képzeletbeli gömböt hurcolna maga körül. Monumentális szobor a helyiség közepén érzi jól magát, a kisplasztika a falhoz közelebb. A legtöbb szobor úgynevezett körplasztika, helyet kell hagynunk, hogy a néző a hátát is megnézhesse.

Egy idős művész azt mondta egyszer, hogy a képek elosztásánál csak a kereteket kell nézni. Van ebben valami, ha arra gondolunk, hogy szükséges egy építészeti szimmetriával — máskor kiszámított aszimmetriával — komponált képsorrend, olyasmi, mint egy ház ablak-sora. De a képnek színe is van, tartalma — vannak tartalmi összefüggések is —, tónusa. Kedvelem a világos és a sötét tónusú képek keresztrímes váltakozását, de erre sincsen szabály. Minden a kiállítandó művektől függ. Az eszmében, irányzatban, kronológiában rokon művek a rendezés folyamán megtalálják egymást, de ha mindezt csak a kép hátán levő feliratokról olvassuk le, nem áll össze az *ensemble*. Néha úgy érzem, illetéktelen beavatkozás, amikor kész festményekből úgy komponálok, mint a művész a palettára fölrakott színeiből. A bécsi *Huszadik század Múzeumában* csaknem minden mű külön tablót kapott, illetve egy panelre legfeljebb három kisebb kerülhet.

A *Szőnyi Istvánnak* tulajdonított mondás szerint: kiállításon nem lehet elég keveset kiállítani. Sokan vallják ezt, kevesen tartják be. *Barcsay Jenő* — rajta kívül nem sok művészt tudnák felsorolni — egy ízben maga alkudozott velem — lefelé —, hogy minél több művét hagyjuk ki *Ernst* múzeumbeli kiállításáról. A modern rendezés nem zsúfol, hiszen még a gyakorlott szemű néző sem képes megemészteni egy túlzott műtárgy-halmazt. A modern kiállításon — sajnos csak elvben — a képeket levegősen, „szellősen" akasztjuk, távol egymástól, hogy a köztük levő üres falfelület — glóriának, holdudvarnak is szoktam magamban nevezni a képközöknek ezt a szünetét — emeljen ki tiszteletadóan minden darabot. A *Henry Moore* kiállítás idején sokan intettek, hogy az egy teremre jutó néhány szobor csak lézengeni fog a *Műcsarnokban*, sivár lesz a rendezésem. A *horror vacui* a primitív népek művészetének sajátja. Nem félünk a levegőtől!

★

Makrisz Agamemnon szobrász — néhányan mesterünknek valljuk őt a korszerű kiállításrendezésben — az idén nívódíjat kapott a *Fiatalok Stúdiója* tárlatának gondozásáért. A *Képzőművészek Szövetségében* szóba került, hogy a kiállításrendezést, mint sajátos, új műfajt a művészetek közé sorolják.

Valóban művészet? Mint illetékes, a legkevésbé én tudnám megmondani. Amikor nemrégen a *Montreáli Expo '68*, jelenkori francia anyagának képeit emelgettem, húzogattam a Műcsarnokban, a teremőr-néni megjegyezte: Figyelem kérem, éppen úgy tetszik rendezni, ahogy én főzök. Ismerem a recepteket, de soha semmit sem mérek ki, én nem dekázok. Pedig — hentes lánya vagyok — tudok főzni.

PERNECZKY GÉZA:

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRKÖZLŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1969 AUG 30
ELET ÉS IRODALOM
Budapest

mivel főznek, már látta maga előtt a propánbután gáz húsos képzetet keltő palackját a konyhában, hallotta a sziszegését is. Igen, valahogyan így képzelte ő el a paraszti életet, s tulajdonképpen nem értette, hogyan csinálhatta meg mindezt „suttyó" öccse, aki soha semmit nem képzelt el, aki boldog volt, amikor elmehetett katonának, s utána még évekig csak a katonaélményein csámcsogott, aki mindig azt csinálta, amit mondtak neki. „Mitől lettek ennek ilyen igényei?"

Megint az apja jutott eszébe. Látta, amint az elmúlt alkonyok egyikén — hány ilyen alkony volt itt? — behajt a szekérrel, két lovával a bakon ülve, a huga által kitárt nagykapun, s a szárat komótosan a lőcs végére csavarja, és a lovak szó nélkül megállnak. Látta, ahogy nehézkesnek és elhasználtnak tűnő mozdulatokkal — mindig ugyanazokkal a mozdulatokkal — leszáll a bakról, s a tornácra kitett kis asztalkája melől éppen felálló fia felé — ő felé — fordul: — Kifogsz, fiam? s ő már ott van a lovaknál, apja pedig visszanyúl az iszákjáért, a szerszámáért, aztán a szerszámmal előbb elballag, helyére teszi, majd visszaérkezve a konyháig, jobb kézzel félrecsapja a firhangot, s eltűnik bent a sötétben, magabiztosan, elégedetten és önmaga uraként befejezve a napot. Ó, ez a hazatérés! Fog még ide valaki ilyen fáradtan és ilyen elégedetten hazatérni? Hát nincs ez a fáradság, és ez az elégedettség, aztán meg az a negyvenkilós halott az épület új toldásaiba befalazva?

Neki innen mennie kellett, ő nem maradhatott itt. Igen, lehet, hogy brigádvezető lett volna, esetleg még elnök is. Mesebeszéd, nem kellett ő senkinek. Bevitte volna a megmaradt földet, aztán szépen beosztották volna, vagy ide, vagy oda. Nahát, ezen már aztán igazán kár rágódni, ő aztán igazán nem a földet sajnálta, a tulajdonát, még kimondani is nevetséges. Az elképzeléseit, azokat nem lehetett oda bevinni. Az apja emlékét. A „két Képírót", ahogyan ő tudta magukat, míg az apja élt, s a „két Képírót", akinek tudnia kellett magát, az apja halála után.

Hangot hallott. Kétségtelenül neki szólt valaki az utca felől.

— Szabadságon, szabadságon?

Odanézett. Nem mindjárt ismerte meg Pandur Mihályt, az egykori darálótulajdonost. Úgy állt ott az alacsony, kőpillérek közé feszített drótkerítés előtt, hogy feltétlenül oda kellett menni hozzá, nem válaszolgathatott neki innen az udvar aljából. Amíg odalépkedett lassan, folyton magán érezte Pandur átvilágító erősségű, vizsgáló tekintetét, s nem tudta, vajon ez a „szabadságon, szabadságon" gúnyolódás-e, vagy Pandur valóban nem tud semmit. Utóbb — hál istennek — ez derült ki. Kezet fogtak a kerítés felett.

— Hát, hogy megvagy, János? Megvagy?
— Megvolnék.
— Mikor jöttél?
— Csütörtökön.
— Nem láttalak sehun.
— Nem igen mozgok.
— Pihengetsz?
— Igen.
— S csak egyedül? Család? Asszony?

a fiá
volta
nagy
pecáz
lisba.
lyékr
Kö
—
ami
mint
amil
—
—
biztc
vagy
den,
unol
ilyer
Új
erre
érté

menete felett, de ez nem sikerült. Az arca merev, a tekintete közömbös maradt.

Ez ingerelhette fel Pandurt a kérdezésre:

— És te? Neked hogy sikerült a beilleszkedésed odafönt?

Most mit mondjon? Hazudjon? Nem volt kedve rá.

— Sehogy — mondotta elutasítóan.

Az öreg most nem nézett vissza rá, a kerítést babrálta, mintha számított volna erre a válaszra.

— Az elég baj — mondta aztán, és mégiscsak ráemelte a tekintetét. — Nincs rendes pozíciód?

— Nem azon múlik.

— Dehogynem, minden azon múlik, hidd el nekem. Nem lehet álmokat kergetni, meg a múltakon siránkozni. Vagy-vagy. Be kell állni a bolyba, még kell tekerni a kallantyút, aztán a dolgok szépen elrendeződnek.

Vállat vont, nem tudta visszatartani.

— Hát, aki tudja, csinálja. Én nem tudom.

— Dehogyisnem. Mindenkinek tudnia kell. Igaz, te egy kissé konok vagy, mint az apád volt. De én gyanítom, hogy ő se lenne már olyan konok, ha élne.

— De nem él — vágta rá hirtelen. Látta is, hogy ezzel nagyon eltalálta az öreg Pandur Mihályt, s hogy annak ezek után nincs kedve tovább elmélkedni.

— Hát, nem, az igaz — nyújtotta a kezét egy sóhajjal, és egy lépéssel elindult.

— Isten áldjon — mondta kedélytelenül.

— A legjobbakat, Mihály bátyám — köszönt vissza ő, maga is elcsodálkozva, a talán még soha általa ki nem mondott „Mihály bátyám"-on, és a kissé fölényeskedőnek érzett, és ugyancsak használatán kívüli elköszönési forma felett, s ugyanebben a pillanatban már értékelte is a helyzetét, a bátorságát, megállapítva, hogy azért köszönt így, mert valamiképp győzött most, de legalábbis megvédte és igazolta magát.

A győzelmi mámor igen rövid volt azonban, mert Pandur lassan elballagott, hátul, a mélyben pedig kinyílt a kertkapu, hazaért az anyja, s az a puszta tény, hogy az anyja közeledik felé a kerten át, maga előtt a mellén egy veknit tartva, eloszlatta az imént egy-két szóval maga köré varázsolt hősi légkört, ismét itt állt, ezen az újjáépült, régi udvaron, kiszolgáltatottan és ráutaltan

M.D.K.

Makrisz Agamemnon
szobrai

Méltatás.

Szabó György: Reflexiók
Élet és Irodalom, 1967. június 17 - 9 lap.

Makrisz Agamemnon

MDK

Marcel Cachin, repr.

Műcsarnok 1954 V. Magy. Képzőm. Kiáll.

Makrisz Agamemnon MDK

Medgyessy, repr.

Mücsarnok 1960. VIII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Makrisz Agamemnon szobrász

A fiatal képrőművészek studiója jubileumi kiállításának rendezéséért nívódíjat kapott

N.N.: Képző és iparművészeti nívódíjak

Magyar Hírlap 1969 IV. 13

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Makrisz Agamemnon szobrász

A fiatal képzőművészek studiója jubileumi kiállításának rendezéséért nívódíjat kapott

N.N.: Nívódíjat kapott
Lilenc művész

Magyar Nemzet 1969 IV. 13

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Makrisz Agamemnon

Csernus Tiborral, Hintz Gyulával a kecskeméti Aranyhomokhoz készítettek társművészeti alkotásokat /Janáky J. művéhez/.

Major Máté: Az építészet uj világa. Magvető. 1969. 397.l.

Makkisz Agamemnon

A nemzet közi brigád emlékére brondombosmüvét (eml.) a Honvédelmi Minutérium előtt ábítják fel

V.A: Hjszobrok történelmünk, irodalmunk nagyjaisól

Nyszabadság 1969 X. 25

Makrisz Agamemnon

nobrán

M.D.K

Méltatás

Vidos Zoltán, A Fiatal Képzőmüvészekl.
Müvpszet,1969 okt.19 lap

Makrisz Agamemnon, szobrász

MDK

Hunstonnás gránit tömbből faragja Lenin-szobrát. 6 méter magas lesz. Egerben állítják fel 1970-ben.

—: Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1969 szept. 3.

Makrisz Agamemnon, szobrász MDK

Eger városa Makrisz Agamemnont bízta meg Lenin-szobor elkészítésével.

-: Kulturális hírek 7

Népszabadság, Bp. 1969. szept 13.

Mahrisz Agamemnon

Résztvett az alábbi pályázaton

h. gy.: Kitüzdették a Március 15 tér pályázatának eredményét

Magyar Nemzet 1969 IV. 2

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Makrisz Agamemnon MDK

Medgyessy, márvány

Mücsarnok 1960. VIII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Makrisz Agamemnon, szobrász

Mah

fürdőző nőket ábrázoló három alakos kompozíciót készít Kecskemét részére.

— : Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. júl. 29.

MDK

Macris Agamemnon

Marcel Cachin, br,

MNG. Magyar forradalmi müvészet. Mücs. 1957.

Makrisz Agamemnon MDK

Engels Frigyes, 1952, bronz

Mücsarnok 1955. Képzőművészetünk tiz éve

Makrisz Agamemnon

MDK

Marcel Cachin, gipsz

Medgyessy Ferenc, gipsz

Műcsarnok 1954. V. Magy. Képzőm. Kiáll.

Makrisz Agamemnon MDK

Csók István, 1952, márvány

Mücsarnok 1955. Képzőművészetünk tíz éve

Makrisz Agamemnon

Marcel Cachin, 1953, gipsz

Műcsarnok 1955. Képzőművészetünk tíz éve

Lakrin Agamemnon - szobrón

A X. magy. kép. mn. kiállítást

rendezte

Nepszava 1965 nep. 25

Maktisz Agamemnon

Rendezője a X. Magyar Képzőművészeti Kiállításnak

Vigilia 1965. 691. l. (XI. szám)

Makrisz Agamemnon MDK

Marcel Gachin, bronz

Mücsarnok 1957 Magyar Forradalmi Művészet

Makrin Agamemnon, nobrán MDh

„... manthausen emlék műve óta nem született Magyarországon igazán jelentős nobránati alkotás." — írja a kritikus.

Perneczky Géza: A székesfehérvári téli tárlat 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. febr. 18.

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

Megnyitó beszédet mondott a Szadányi Jenő-emlékkiállítás megnyitásán.

— : Hír

12

NÉPSZABADSÁG Bp., 1967, jún. 11.

MDK

Mohrin Agamemnon, Szobrász

A 80 éves kassák Lajos kiállítását rendezte meg a fényes Adolf teremben.

Fenyik flóra: „Nem az álmok kusza bujánzásából..." 2

ESTI HIRLAP Bp. 1967. márc. 4

Makrisz Agamemnon, szobrász

MDK

A zuglói pártbizottság székházának homlokzatán megkezdték Makrisz Agamemnon 25 m²-s vörös márvány domborművének elhelyezését.

— : Hír

10.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. febr. 29.

Makrász Agamemnon

szobrász

M.D.V.

Az épület fatalól faragott
dombormű kompozíció
emelhedik. fogyro

Laúcz Sándor: Uj párthás Zuglóban
Művészet, 1964. dec. – 34 kap

Makrisz Agamemnon

Részt vesz a moszkvai képzőművészeti Biennálén, portréval.

Nagyvilág. 1959. 4. szám, 615. oldal.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Makrisz Agamemnon

NÉPSZABADSÁG

12

NÉPSZABADSÁG

Felavatták a mauthauseni magyar emlékművet

A különböző európai országokból érkezett küldöttségek jelenlétében az ausztriai *Mauthausenben* vasárnap emlékeztek meg az egykori hitleri koncentrációs tábor felszabadulásának 19. évfordulójáról. Ebből az alkalomból avatták fel Mauthausenben az ott meggyilkolt magyar deportáltak emlékművét.

Az emlékmű felavatásán részt vett *Sebes István*, hazánk bécsi követe, *Brutyó Jánosnak*, a SZOT főtitkárának vezetésével Bécsben tartózkodó magyar szakszervezeti küldöttség, valamint a nácizmus üldözötteinek, a Magyar Partizán Szövetségnek képviselői. A magyar kormány nevében *Mulató János* külkereskedelmi miniszterhelyettes mondott beszédet az emlékmű felavatásánál.

Az osztrák kormány nevében a belügyminisztérium képviselője vette át megőrzésre a magyar mártírok emlékművét, *Makrisz Agamemnon* alkotását.

Megalakult a Magyar Kereskedelmi Kamara francia tagozata

Hétfőn megalakult a Magyar Kereskedelmi Kamara francia tagozata. A Royal Nagyszálló különtermében megtartott alakuló ülést *Kallós Ödön*, a Magyar Kereskedelmi Kamara elnöke nyitotta meg, majd ismertette a tagozat céljait. A francia tagozat feladata a többi kamarai tagozatéval azonos, tehát a két ország közötti árucsere-forgalom fejlesztésének elősegítése, a kereskedelmi szerződés adta lehetőségek minél teljesebb kihasználása, delegációcserék, személyes kapcsolatok bővítése és más eszközök segítségével.

A tagozat elnöke *dr. Gyöngyösi István*, a CHEMOKOMPLEX Külkereskedelmi Vállalat vezérigazgatója lett. Megjelent és felszólalt az ülésen *R. Douteau* budapesti francia kereskedelmi tanácsos. (MTI)

A Kerepesi temetőben mutatják be a mauthauseni magyar emlékművet

A Képzőművészeti Kivitelező és Ipari Vállalat szobrászai és kőfaragói befejezték annak a hatalmas emlékműnek az elkészítését, amelyet a mauthauseni koncentrációs tábor helyén állítanak fel, az ott kivégzett magyar mártírok tiszteletére.

A kilenc alakos szoborcsoportot *Makrisz Agamemnon* szobrászművész tervezte. Mielőtt végleges helyére, Ausztriába szállítják, *felállították a Kerepesi temetőben.* Az emlékmű talapzatát, amelyet *Janáky* István építőművész tervezett, kőbe vésett címer díszíti, oldalán magyar és német nyelvű felirat van: *«Soha ne feledjétek».*

A szoborprópa után az emlékművet szétszerelik és négy különleges tehergépkocsin szállítják Mauthausenbe. Ünnepélyes leleplezésére előreláthatólag május 10-én kerül sor.

ciának feltet
koznia kell a
kereskedelem p
diszkrimináció
mája *károsan*
világkereskede
gióit és visszal
sósorban a *fej*
kereskedelmére

Az utolsó évt... ... ...
gyarmatok *egész sora szabadult fel* — mondta a magyar külkereskedelmi miniszter. — A politikai függetlenség kivívását azonban csak igen *lassan és nem minden esetben követte* a gazdasági függőség megszüntetése.

Biró József a továbbiakban *Magyarország példáján* bizonpéldául: *műszaki és tudományos segítségnyújtás*, szakemberképzés, hitelnyújtás. Legközelebbi ötéves tervünk a külkereskedelem növekedésének *jelentős ütemét irányozza majd elő* és fenntartja a fejlődő országokkal folytatott kereskedelmünk *magas növekedési arányát.*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Makrisz Agamemnon

ESTI HIRLAP

1964 MÁJ 11.

1021

Felavatták a mauthauseni magyar emlékművet

Mauthausenben tegnap megemlékeztek *az egykori hitleri koncentrációs tábor felszabadulásának 19. évfordulójáról.* Ebben a lágerben a nácik több mint 122 ezer foglyot öltek meg, köztük mintegy 30 000 magyart. *Az emlékünnepségen felavatták a Mauthausenban meggyilkolt magyar deportáltak emlékművét, Makrisz Agamemnon alkotását.* A szoborleleplezésen részt vettek: *Sebes István,* a Magyar Népköztársaság bécsi követe, a SZOT küldöttsége *Brutyó János* főtitkár vezetésével, valamint a nácizmus üldözötteinek, és a Magyar Partizánszövetségnek képviselői.

Az emlékmű felavatásán, kormányunk nevében *Mulató János* külkereskedelmi miniszterhelyettes mondott beszédet. Az osztrák kormány nevében a belügyminisztérium képviselője vette át megőrzésre a magyar mártírok emlékművét.

vitapro
kezdődő NATO-tanácson

Bizonyos értesülések szerint lehetséges, hogy a Home-kormány ez alkalommal beadja derekát és hitelkorlátozásokkal fogja „jobb belátásra bírni" a Kubába exportáló angol cégeket.

Rusk amerikai külügyminiszter, aki tegnap délelőtt már megérkezett Hágába, előzőleg Brüsszelben kijelentette: a nyugati országoknak saját, jól felfogott érdeküknek, hogy ne adjanak el Castrónak olyan árucikkeket, amelyekre a kubai gazdasági életnek nagy szüksége van.

A nehézséget az okozza, hog
a nyugatnémet kormány ne
akar nyíltan szembefordul
a francia kormány délkele
ázsiai politikájával, amely
mint ismeretes — merőbe
ellentétes az ebben a térsé
ben követett amerikai törek
vésekkel.

A Pravda
a kommunista m

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1984 JUN 26

PETŐFI NÉPE

1021

Újra egész a kecske

AZ A HÉT is jól kezdődött. A minden induláshoz szükséges úgynevezett pozitív életérzést egy kecskefarok ébresztette bennünk. Egy szobor aprócska része, amelynek hiánya miatt hónapokon keresztül bizonyos restelkedéssel kaptuk félre a fejünket, amikor elhaladtunk az Aranyhomok Szálló bejárata mellett. Valahogy Hírös Városunk kultúrbecsületébe vágó ügynek tartottuk, hogy egy modern műalkotást születése után nem sokkal úgy megcsonkítsanak, mint Agamemnon szobrászművészetét — ott a hotel falán.

Lassan egy esztendeje lesz, hogy az Aranyhomokon elhelyezték Makrisz Agamemnon két domborított szobrát. Egyik, építészetileg meddőbb felületre egy nőalakot, s az éttermi bejárat mellé egy kecskét. Ez a kedves kecske olyan pajzán képpel tépdesi a leveleket valamilyen törpefáról, mintha egyenesen Daphnis és Chloe nyájából fogta volna ki Agamemnon a modelljét. A pajkos kis szoborban benne van a mithológiai hangulatok derűje, közvetlensége.

KEDVET csinál annak is, aki a jó kecskeméti borokra viszkető torokkal, vagy a hagyományos pacalra éhesen tér be az étterembe; meg annak is, aki már kedvét töltvén odabent, rózsás hangulatban távozik.

Persze, a kiskecskét elég vegyes közhangulat fogadta annak idején. Mint mindent, amiben van valami új. Mi volt szokatlan például ebben a kecskében? Az, hogy olyan ösztövér, csontos, éhes szegényke. Mert hát egy szoborba való „példakép", „pozitív" kecskének jóltápláltnak, a természetrajzkönyvből is megtanult tökéletes méretűnek kell lennie — mondották többen is. Komikussá devalválódva így merült fel aztán annak a kérdése is, hogy egyáltalán szocialista realista-e ez a kecske? — hogy csak ennél maradjunk. Más vélemények a morállal kacérkodva bővítették a kérdésfeltevést: Helyes-e egy kecskét áldott állapotban ábrázolni, s tetézve a bajt, nyilvános helyre kitenni, mikor csitri lányok is mászkálnak az utcán?

Így kezdett alakulni a kecske művészettörténeti hovatartozása, azzal az aggályos fenntartással, hogy meggondolandó, vajon egy sovány, amellett vemhes jószág szocialista realista-e?

Végre egy „műértő" huligán — szégyenszemre — egy éjszaka letörte a domborított kecske farkát, s a vidám kis jószág egész télen át, a legutóbbi időkig farok nélkül ékesítette az Aranyhomok falát. Nemegyszer figyeltük, amint külföldi turisták fényképezték a farkatlan kecskeszobrot, és fejüket csóválták a barbár csonkítás láttán.

A KIS KECSKE testi hibáját pótolták, újból van farka. Hiszszük, hogy most már belopta magát azok szívébe is, akik idegenül fogadták tavaly. Ezek is megértették, hogy a művész

A Honvéd-csapat a szorítóban.

A szabadtéri pályán lejátszott mérkőzéseken nagyszámú szurkoló előtt megérdemelten biztos győzelmet arattak a jó formába lendült Honvéd ökölvívói.

Részletes eredmények (elől a félegyházi ökölvívók): *Légsúly:* Turzai ellenfelét, Bednárt a 3. menetben szabálytalanságok miatt leléptették. 2:0! — *Harmatsúly:* Sági ritkán látható nagy mérkőzésen hatalmas ütésváltások után minimális győzelmet aratott Sonyák ellen. 4:0! — *Pehelysúly:* Tóth két menetben űzte szívós ellenfelét, de közben szemhéja felrepedt, s az orvos sérülés miatt leléptette. 4:2! — *Könnyűsúly:* Milgyőzte le. 6:2! — *Kisváltósúly:* Vígh keresztülverte Nagy rohamait és biztosan győzött pontozással. 8:2! — *Váltósúly:* László szép sorozásokkal és kiugratásokkal nagy meglepetésre csak döntetlent ért el Somodi ellen. 9:3! — *Nagyváltósúly:* Román már az első percben kétszer leütötte Kunát, akit a 2. percben Román döntő fölénye miatt leléptettek. 11:3! — *Középsúly:* Az idei országos bajnok, Surján ellen Sajti edzője két horogütés után feladta. 13:3! — *Félnehézsúly:* Borzi ellenfél nélkül győzött. 15:3! — *Nehézsúly:* Csermely sérülés miatt az 1. menetben feladta Gazda ellen. 15:5!

SZOLNOKI MÁV—KISKUNHALASI MEDOSZ 14:6

NB II. Keleti csoport, Szolnok, 500 néző, v.: Gulyás és Takács.

Balszerencsés mérkőzést vívott Szolnokon a Kiskunhalasi MEDCSZ ökölvívócsapata. Ebben jelentős szerepet játszottak a játékvezetők sorozatos igazságtalan ítéletei is, amellyel Cbendorfot és Szabót, valamint Molnárt megérdemelt győzelmüktől megfosztották.

Részletes eredmények (elől a halasi ökölvívók): *Légsúly:* Mack ellenfél nélkül győzött. 2:0! — *Harmatsúly:* Katus ma-

delkező, valamint az életveszélyesen öklöző szolnoki Paált a mérkőzésvezetőnek le kellett volna léptetni. Halász egészségének megvédése érdekében feladta. 6:14!

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZAVA

1963 OKT 11.

A HALÁLTÁBOR SZOBRAI

A mauthauseni náci haláltábor áldozatainak emlékezetére Makrisz Agamemnon Munkácsy-díjas szobrászművész, a nemzetközi művészeti pályázat nyertese készít emlékművet. A nagy műalkotásra kilenc bronzalakból álló szoborcsoportot tervezett. A művész gipszből formázta meg az emlékmű alakjait, és ezeknek a gipszmintáknak alapján készülnek a három méter magas bronzszobrok. A Képzőművészeti Kivitelező Iparvállalat dolgozói már megkezdték a szobrok öntését. A gipszmintákat öt-hat darabra vágták, hogy részletekben készíthessék el a szobrokat, mert különben nyolc-nyolc mázsa bronzot kellene egyszerre formába önteni, ami rendkívül megnehezítette volna a munkát. A nyers öntvényekből összerakott szobrok felületét bronzművesek csiszolják majd meg, így minden nyomot eltüntetnek, amely emlékeztethetne arra, hogy különálló darabokból szerelték össze a szobrokat. A vállalat dolgozói a jövő év tavaszán utaznak Mauthausenbe, és május elsejére állítják fel az új emlékművet.

kért.
t ki-
és az
átása
eske-
nagy-
dásai, másrészt az igé-
nyek megváltozása miatt.
Ezek a tervtől eltérő vál-
tozások gazdasági kiha-
tásaikban rontják fizeté-
si mérlegünket.

Az iparban a legna-
gyobb gondot a gép- és

szénigényeit is kielégíti,
de nem minden esetben
olyan szénféleségekben,
amelyeket egyes fogyasz-
tók kérnek és emellett
torlódásokra is sor kerül.
Nemcsak a városokban,
hanem a falvakban is

Makrisz A gamenon szobrász M.D.K.

A miskolci Nehézipari Müszaki Egyetem B-7-es épület homlokzatára ke ülő plasztika tervpályázatára felkért müvész

34 uj szobor a budao Várpalotában

Magyar Nemzet 1963. december 11. 4.l.

Makrisz Agamemnon szobrász M.D.K.

Mauthauseni emlékű

k.s.: Soha ne feledjétek.

Magyar Nemzet 1964. április 10. 5.l.

Makrisz Agamemnon szobrász V.D.K.

A mü xkkx tervezője

A Kerepesi temetőben mutatják be a mauthauseni

magyar emlékművét

Magyar Nemzet 1964. április 3. 4.l

Makrisz Agamemnon szobrász M.D.K.

18 méteres dombormü a XIV. kerületi párt-
b izottság székháza homlokzatára.

Uj szobrok a fővárosban és vidéken

Magyar Nemzet 1964. március 7. 4.l.

Makrisz Agamemnon
szobrász

M.D.K.

Nem vett részt a fehérvári
tárlaton.

K. Kovalovszky Márta: Szobrok
Művészet, 1964. május - 32. lap

Makrin Agamemnon, szobrász MDK

Az emlékmű Kilenc bronzszobrát készítette. Egy-egy alak kb 3 m magas és két mázsa súlyú.

– : Májusban azatják fel Mauthausen-ben a magyar mártírok emlékművét 9.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1964. ápr. 3.

Makrisz Agamemnon

Sobrán

M.D.K.

A mauthauseni emlékmű (részlet)

(repró)

Élet és Irodalom, 1964. április 18-4lap

Makrisz Agamemnon,
Kossuth-díjas, kiváló, szobrász-
művész.

1978. XII. 5. 21.lo D. Tv.
Művészeti Magazin.
- Január végéig látható Makrisz Agamemnon Kossuth-, és Munkácsy-díjas kiváló művész gyüjteményes kiállitása a Nemzeti Galériában. Görög származásu, Athénban végezte a képzőművészeti főiskolát-1950 óta él Magyarországon. Tegyünk egy rövid sétát a várbeli kiállitáson a művésszel, a Művészeti Magazin szerkesztője D.Fehér Zsuzsa beszélget.
- Kevés magyar művész mondhatja el magáról, hogy állandó kiállitó tere az utca, a tér, Makrisz Agamemnon közéjük tartozik, mégis amikor életmü kiállitására került sor a Galériában, rendkivüli izgalommal készült rá. Hogyan készült erre a kiállitásra?
- Hát az, ne felejtse el, hogy 65 éves vagyok, és illik egy gyüjteményes kiállitást létrehozni. Akkor azért izgatott vagyok.
- Ezek szinte köztérre kivánkozó nagyméretü szobrok, amiket magadnak csináltál.
- Igen. Azt hiszem mióta én a szobrászatot csak igy értem köztérbe.
- Miért?
- Mert a közösséghez szól.
- Bármelyik téma szólhat a közösséghez?
- Hát nem bármilyen terv, már csak az ami én csinálok az igen.
- Ezt mondjuk az irodalom, az elkötlezett művészet rovatban tartja számon?
- Lehet.
- Mit ért ezen a mester?
- Hogy közösség akarom szolgálni.
- A témák amiket látok, rendkivül sokfélék, fő alakja, fő szereplője annak a művészetnek a női alak, én azt hiszem, hogy ezt nyugodtan mondhatjuk, leszámitjuk a harcosokat, a nagy hősi emlékmüveket, vagy a mauthauseni emlékmü tragikus alakjait, mindenütt azt látom.
- Hát az nem ujdonság, az ókor óta mindig a nő volt a főtéma az embernek. Ez adja boldogság.
- Hát meséljen egy kicsit a technikáról, mert az is megdöbbentően érdekes. Nagyon sok a lemezplasztika.
- Igen, tulajdonképpen én azért használtam az az anyag, mert azt hiszem, hogy az anyaggal való harcba lehet kihozni egy érdekes formát.
- Mit jelent a szemeknek az a zománc szinezés?
- Hátty hát intarzitásba adom a kifejezés.
- És először látunk itt terakotta szobrokat is, ezek az utóbbi időben készültek.
- Igen, tulajdonképpen visszatértem egy régi ami látszik itt a fényképekről is, a 40-es évek technikával, ami akkor is festett

terakotta csináltam, nem ujdonság, itt a görögök, és egyiptomiak mindenki festette a terakotta -.
- Nagyon sok karakteres portré is van itt régebb, és ujak a kiállításon. Hogyan készülnek ezek a portrék, modell után, emlékezetből?
- Nem. Hát a portré akkor sikerültek nekem, ha valamilyen közöm volt az illető személyhez, vagy eszmeileg, vagy szimpátiával csodálkozással, akkor modell után minden esetbe, csak nem direkt modell után, tanulmányok, és utána direkt az anyaggal dolgoztam.
- Az ami az emberek összetartozását jelenti, két figura egymáshoz kapcsolódása, hát erről valamit hallanánk.
- Hát nem tudom erre mit válaszolom,-
- Hisz mögöttünk is van egy ilyen,
- Hát az a Tükör cimü szobra, ami tulajdonképpen egy két azonos figura, ugyanaz, mintha a tükörbe látja.
- Ott meg két ülő figurát látok.
- Ezek ilyen testvériség akartam kifejezni.
- Ez a fiatal lánynak a kendővel, a fiatal lánynak, azt hiszem nem árulunk
- Ez az én lányom, nyilvánvaló, hogy több szeretettel csináltam.
- És őbenne már az a görög szépség is benne van, ami a fizikumból árad, és nem a megformálás során lesz azzá.
- Hát azt hiszem, hogy mi is szülői vagyunk
- Itt a legutolsó részében a kiállitásnak, sok-sok nagyon izgalmas és dinamikus alkotások után látunk egy hatalmas méretü fejet, egy fájdalmas arckifejezésüt.
- Ez az utolsó munkám.
- Mit ábrázol?
- Fiataloknak a lelkesedésből adodó áldozatok.
- Akik áldozatot hoztak valamilyen ügyért.
- Valamilyen eszme.
- Ez egy általános szimbólum.
- Igen.
- A ház előtt áll a mauthauseni emlékmünek a kisebb léptékü változata, ez egy világhirü alkotás, és a magyar müvészetben is gyuszólván korszakos fordulót jelent.
- Azért is még egyszer megcsináltam én magam lemezbe, hogy maradjon itt is, nemcsak külföldön.
- Ennek az alapgondolatáról néhány szót szeretnénk hallani, mert hisz mártir emlékmü sokféle készül.
- Azt hiszem bennem élt az ellenállási élmény, ami Görögországból hoztam. Ez a gyötrelme volt a - táborba, nemcsak a gyötrelem akartam kifejezni, az ellenállás is. Egy emberi fal akartam tulajdonképpen létrehozni, ami ő maga kifejezi az ellenállás.
- A másik szobor.

- A másik az a Szeghalom az egyén kerül fölállitásba.
- Ugy tudom, hogy kiállitásra Görögországba kerül, ott is bemutatják az anyagot.
- Ez nagyon nagyon öröm lesz számomra.
- Mennyi ideje már annak, hogy Görögországból, Hellasból eljött?
- Hát 3o éve most, 32.
- És ide hozzánk 195o-ben érkezett.
- Hát lenne akkor 28.
- Tehát 28 esztendő, és most egy magyar szobrászat - munkásságára, ugye?
- Hát mint szobrász igen.
- Bennünket pedig összekapcsolt egy kicsit a klasszikus görög szobrászattal, éppen munkásságán keresztül, köszönöm szépen.

Makrisz Agamemnon, szobrászművész

A művész szülőházájában, Görögországban mutatta be műveit. A kiállítás után felkérték a ciprusi Makarios Emlékmű megtervezésére.

Esti Magazin

1980. febr. 19. Kossuth 18.30 (Kné).

Makvieva Agamemnon, szobrászművész

Május 1.-re a Moszkva téren állítják fel Makvieva Agamemnon művét, szökőkútját.

Déli krónika.

1980. márc. 4. Kossuth 12.00 | Vgnć |.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Makrisz Agamemnon,
szobrászművész

SOMOGYI NÉPLAP
1979 JÚL 2 2
1979 JÚL 2 2.

1021

Makrisz Agamemnon szobrai

Vetkőző

Terrakotta

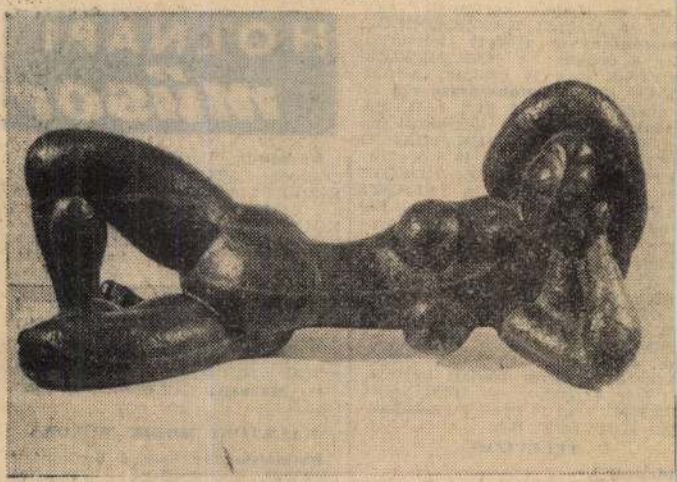

Fekvő nő

Tavaszi tánc — háttérben Emberpár

MAI műsor

aposvár, Vörös Csillag de fél órakor: GULLIVER, du. 3 óra: ZELENGORA CSÚCSAI, du. s este 7 órakor: GRIFFIN ÉS DENIX (14). **Szabad Ifjúság** 4 órakor: VÉRTESTVÉREK, 6 és este 8 órakor: ÜVEGZ (18). **Latinca filmszínház** du. 6 órakor: FELKAVART VÍZ). **Rákóczi mozi** du. 4 órakor: ARU (14). **Krénusz kertmozi** e 8 órakor: A DELFIN NAP- **Bartók kertmozi** este 8 óra: HOLTTEST A TEMZÉBŐL). **Barcs** de. CIRKUSZ A CIRSZBAN, este: A BAJKEVERŐ. rcali de.: CSIZMÁS KANDÚR VILÁG KÖRÜL, este LESZÁOLÁS A KOCSMÁBAN. Nagyd du. 5 és este fél 8 órakor: GOROK, SÓGORNŐK (16).

BALATONI MOZIK MŰSORA

alatonboglár du. fél 6 órakor: KIS MUCK TÖRTÉNETE, este órakor: FÉLÉNK VAGYOK DE ODÍTANI AKAROK. **Balatonvár** (fedett kertmozi) este fél és fél 10 órakor: KEOMA. **Baonlelle** (fedett kertmozi) este és 10 órakor: KASZKADŐRÖK. **alatonfenyves** (fedett kertmozi) te 8 órakor: A HÉT MESTERÖVÉSZ, este 10 órakor: APÁMRAM (16). **Balatonszárszó** du. fél órakor: A SAH FIA I—II. **Batonszemes** (fedett kertmozi) es- 8 órakor: FOGJUK MEG ÉS GYÉTEK... este 10 órakor: ETEKTÍV KÉT TŰZ KÖZÖTT 4). **Balatonmária:** A FEKETE ARKASOK ÜVÖLTÉSE (14). **Fo'od** (fedett kertmozi) este 8 óra- r: NED KELLY (14) Fonyód eremmozi): du. 5 órakor: AWEIN ÉS A ZÖLD LOVAG. ofok (teremmozi) de. 10 órakor: GEJZIRVÖLGY TITKA. du fél s este fél 8 órakor: RAGADOZÓ ADARAK (14) Siófok (kertmozi): te 8 órakor: PIEDONE AFRIÁBAN. **Zamárdi** (fedett kertmo- : este 8 órakor: A DZSUNGEL ÖNYVE, este 10 órakor: A HOSZÚ HÉTVÉGE (14).

TELEVÍZIÓ

udapest 1.

3.30: Idősebbek is elkezdhetik... 5: Óvodások filmmusora. 9.55: tsszunk együtt! 10.05: Kitty és a ros cipő. 11.00: Hírek. 11.05: Utró-olimpia '79. 12.05:—12.30: Roantika és klasszicizmus küzdel- e. 14.50: Béres Ferenc énekel. 20: Kiss Manyi-sorozat. Hogy aladnak a fák. Magyar film. 45: Reklám. 16.50: Műsorainkat inljuk. 17.15: Lehet egy kérdés- több? 17.45: A Lengyel Néptársaság nemzeti ünnepén. 18.25: közönségszolgálat tájékoztatója. 0: Reklám. 18.40: Esti mese. 18.50: sebbek is elkezdhetik. 19.00: A . 20.00: Hírek. 20.05: Tetthely. nügyi filmsorozat. 21.40: Telerot. 22.40: Hírek.

goszláv tv

.00: Folklórszemle. 10.30: Barátzás. 11.00: A fonott kosár titka. 30: Zöld panoráma. 12.35: Barázk. 15.00: Nyári délután. 17.45: ri Kvrziska csapata. Jugoszláv n. 19.15: Rajzfilm. 20.00: Utak és utak. 20.55: Dokumentumadás. 45: Szórakoztató zene. 22.00: ortszemle.

ztrák tv

5.00: Forma 750 motorverseny zvetítése. 16.45: Az örök jég bidalmában. Dokumentumfilm. 30: Maja, a méhecske. 17.55: éjszakát gyerekek! 18.00: Idő-

Titus. 9.00: Szvjatoszlav Richter zongorázik. 10.10: Új zenei újság. 11.00: Hírek. 11.03: Sztereo beállítóhang. 11.06: Dzsesszfelvételeinkből. 11.40: Képek a régi zene világából. 12.10: Égtájak. 13.00: Hírek. 13.03: Műsorismertetés. 13.05: Slágerlista. 13.40: Kis magyar néprajz. 13.45: Hangfelvételek felső fokon. 15.07: Evelyn Lear ésThomas Stewart operakettősöket énekel. 15.52: A Julliard vonósnégyes Beethoven-műveket játszik 17.15: Szeszélyes nyár. 17.51: Énekszóval, muzsikával. 18.15: Dietrich Fischer-Dieskau Schubert-dalokat énekel. 19.00: Hírek. 19.03: Herbert von Karajan vezényli a Berlini Filharmonikus zenekart. 20.39: Szvjatoszlav Richter zongorázik. 22.03: Villanások. 22.33: Elisabeth Breul operafelvételeiből. 23.03: Mai magyar kamarazene. 23.30—23.40: Hírek. Időjárás.

PÉCSI RÁDIÓ

17.00: Hírek. 17.05: Bánky József jubileumi hangverseny enyéből. 17.20: Vasárnapi kívánságok. 18.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. 19.15: Német nyelvű műsor. 20.00: Üzenet- és kívánságműsor hazai- és külföldi németeknek.

HOLNAPI műsor

Kaposvár, Vörös Csillag du. 3 órakor: SZÜNIDEI IFJÚSÁGI BERLET: A CSILLAGSZEMŰ, du. 5 órakor: LESZÁMOLÁS A KOCSMÁBAN (14), este 7 órakor: FILMBARÁTOK KÖRE: NEW YORK ÁRNYAI (14). **Szabad Ifjúság** du. 4 órakor: A MILLIOMOS, du. 6 és este 8 órakor: AZ ERŐD (16). **Krénusz kertmozi** este 8 órakor: AZ ELVESZETT EXPEDÍCIÓ I—II. **Bartók kertmozi** este 8 órakor: A KÉT AMERIKAI (16). **Barcs:** NED KELLY (14). **Marcali:** ZELENGORA CSÚCSAI.

BALATONI MOZIK MŰSORA

Balatonboglár este 8 órakor: A FEKETE FARKASOK ÜVÖLTÉSE (14). **Balatonföldvár** (fedett kertmozi) este fél 8 és fél 10 órakor: RAGADOZÓ MADARAK (14). **Balatonlelle** (fedett kertmozi) este 8 órakor: A HOSSZÚ HÉTVÉGE (14), este 10 órakor: NED KELLY (14). **Balatonfenyves** (fedett kertmozi) este 8 órakor: FÉLÉNK VAGYOK, DE HÓDÍTANI AKAROK. **Balatonszárszó** este 8 órakor: A HÉT MESTERLÖVÉSZ. **Balatonszemes** (fedett kertmozi) este 8 és 10 órakor: PIEDONE AFRIKÁBAN. **Balatonmária** első előadáson: A KIS MUCK TÖRTÉNETE. Második előadáson: DETEKTÍV KÉT TŰZ KÖZÖTT (14). **Fonyód** (fedett kertmozi) este 8 órakor: A DZSUNGEL KÖNYVE, este 10 órakor: APÁMURAM (16). **Fonyód** (teremmozi) este 7 órakor: GAWEIN ÉS A ZÖLD LOVAG. **Siófok** (teremmozi) du. fél 6 órakor: FOGJUK MEG ÉS VIGYÉTEK, este fél 8 órakor: KEOMA. **Siófok** (kertmozi) este 8 órakor: A SAH FIA I—II. **Zamárdi** (fedett kertmozi) este 8 órakor: KASZKADŐRÖK

TELEVÍZIÓ

Jugoszláv tv.

17.40: Magyar nyelvű tv-napló. 18.15: Meséről mesére. 18.30: Mítoszok és legendák. 18.45: Ifjúsági képernyő. 19.15: Rajzfilm. 20.00: A celjei per. Tv-dráma. 21.05: Kiválasztott pillanat. 21.10:

1021

Makrisz Agamemnon szobrászművész

1978. XII. 22. Kossuth 17,40 Áné

Láttuk, hallottuk...

- A Várban látható Makrisz Agamemnon életmü kiállitása, amelyet Kenessey András nézett meg.
A müvészt idáig, mint köztéri neves szobrok alkotóját ismertük, gondolok itt például a pécsi, tiszafüredi Felszabadulási emlékmüvekre. Ezen a kiállitáson viszont intimebb, közvetlenebb oldaláról mutatkozik be.

- Nagyszerü példája ennek a tiszafüredi Felszabadulási Emlékmü, amelynek nemcsak a végső megvalósitását láthatjuk fényképeken, ha nem láthatunk egy megelőző változatot, ami véleményem szerint sokkal emberibb, és sokkal humánusabb és kellemesebb, mint ami végül is megvalósult. Nem tudom, hogy hogyan alakul olyanná a köztéri szobor, és Makrisz Agamemnonnak a kiállitása nagyon jó példa arra, hogy az ember meglássa mennyi emberség, mennyi humánum van a szobrászban, ami a köztéri szobrok megvalósulása esetén nem jön elő a müveiből.
Hadd utaljak ismét erre a tiszafüredi felszabadulási szoborra, a nőalaknak az emberi mozdulata az gyönyörüen benne van ebben az elzetesben. Ami viszont megvalósult az egy egy nézetre beállitott, monumentális, unalmas és esetleg ijesztő szobor.

- Ugyanezek a jelzők érvényesek a többi kiállitott tárgyakra, tehát amelyek nem köztérre készültek.

- Nem, rengeteg szellemesség, humor található bennük, elég ha arra utalok, hogy abban a pécsi Felszabadulási Emlékmüben, amiről ő maga is beszél a kiállitási katalógusa előszavában, és amit valóban lehet madárhoz is hasonlitani, bennem a Niké győzelmi szobor érzetét keltette, a kettő azonban nem zárja ki egymást.

- A játékosabb Torzó és Tükörben mellett számomra a legnagyobb élmény a kiállitás befejező legnagyobb kompoziciója az Áldozatok emlékére.

- Az egy nagyon mellbe vágó darab, és nem tudom, hogy megvalósulásra kerülőe valahol, ha igen, én nagyon mellette vagyok. Ez egy óriási darabja Makrisz életmüvének, valami olyan döbbenetes és igaz és lélekbe markoló, hogy szinte keresem a szavakat, hogy kifejezzem az érzéseimet.

- Igen, pedig csak egy fej látható semmi más.

- Arról van szó, hogy egy óriási tiz-, tizenkétszeres óriási fej, amely a földön hever, nyitott szemmel, nem lehet tudni pontosan él-e vagy nem, de éppen ez az érdekes és a mellbevágó benne.

Makrisz Agamemnon, szobrászművész

Az idén ismét megnyílt a Fővárosi Szabadtéri szoborgaléria a Vas utcában. – Az európai hírű szobrászunk „Terdeplő nő" c. kompozíciója humánus szándékainak, lírai érzelemvilágának bizonyítéka. |emlitve|

T. A.: ~~Gergely Mihály:~~ Szabadtéri szoborgaléria.

Népszava, 1979. ápr. 24.

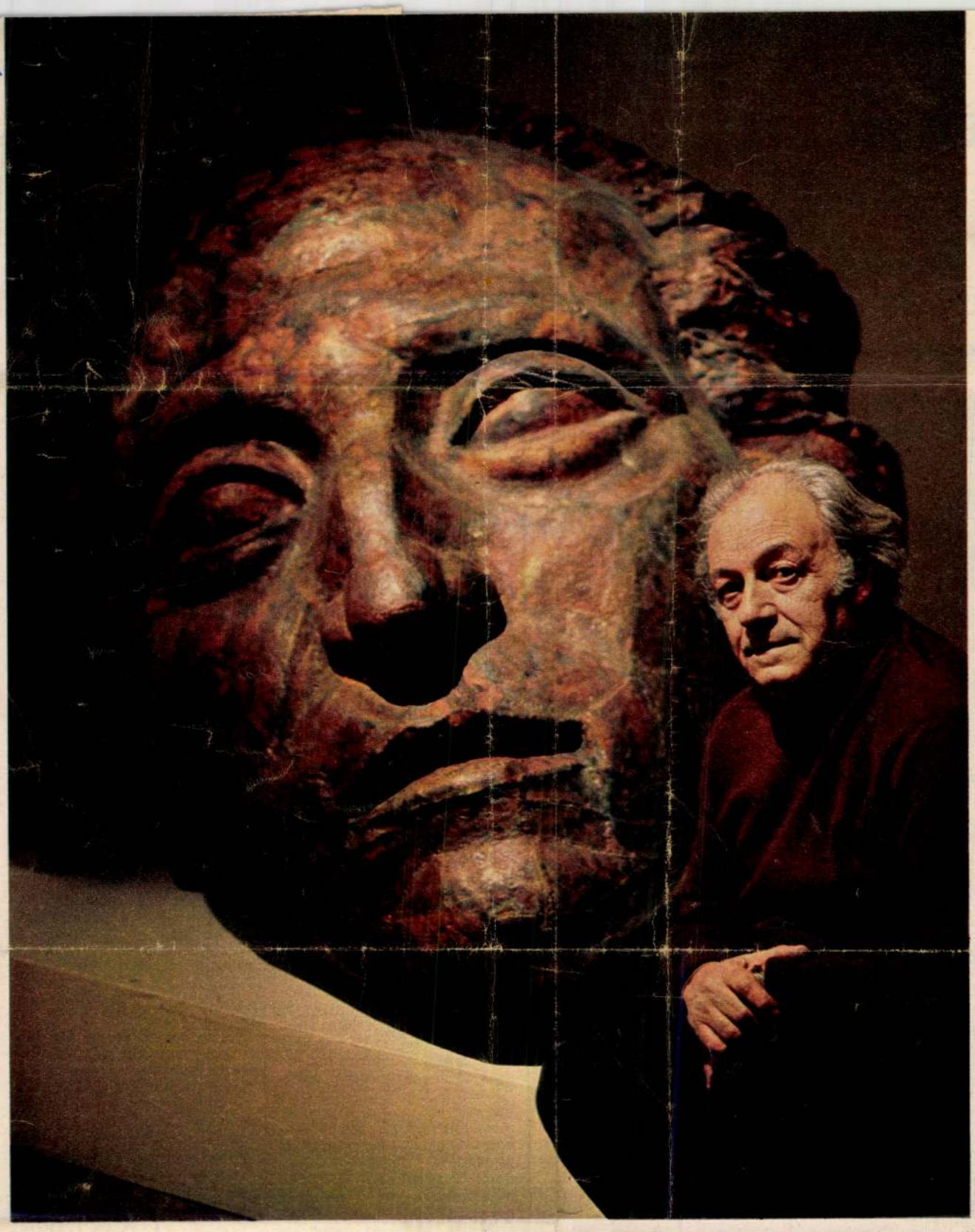

FARKAS TAMÁS FELVÉTELE

EGY GÖRÖG A BUDAI VÁRBAN

Makrisz Agamemnon 1950 óta él Magyarországon. De a magyar kultúrával már egészen fiatalon ismeretséget kötött. Nem is akármilyen módon. Nekem mesélte: az Athéni Képzőművészeti Akadémia utolsó éves növendékeként 1937-ben Párizsban járt, a világkiállításon. Itt találkozott — Maillol és Despiau mellett — Medgyessy Ferenc szobraival, amelyek életre szóló élményt, mintegy útbaigazítást adtak számára.

Medgyessy, a modern magyar szobrászat egyik legnagyobbika, nemcsak korának gyermeke volt; figyelt a régmúltra is. Nem kis részben az archaikus görög művészettől tanulva alakította ki a maga aszketikusan ízes, tömör formái ellenére is beszédes szobrászi előadásmódját.

Ez a görögség iránti fogékonyság, az archaikus és a modern művészet egysége bűvölte el Makriszt, az akkor még diákot. Hogyne bűvölte volna el, hiszen az archaikus kultúra harmincas évekbeli időszerűségét — vagy ahogy talán helyesebb mondani: örökérvényű időtlenségét — felfedező Medgyessy Ferenc annak a Makrisz Agamemnonnak mutatta meg mintegy hazája művészetének eleven hagyományait, aki az akadémiai stúdiumokból kiábrándulva kiutat keresett a professzorok műveiben a sablonossá vált akadémizmusból.

Nekünk azonban az előzményeknél lényegesebb a folytatás. Hiszen Makrisz immáron a magyar szellemi élet reprezentáns egyénisége, számos kitüntetés birtokosa, és hogy ne kerülgessük a kását: magyar szobrász. Ha említhetnénk is néhány kollégáját, akikre Medgyessy munkássága meghatározó hatást gyakorolt, bátran elmondhatjuk: Medgyessy szellemi örökségéhez méltó életművet senki sem alkotott. Talán az egy Makrisz Agamemnont kivéve, hűtlensége ellenére is.

Vagy talán épp ezért? Az önállósága miatt. Mert tény ugyan, említsük meg hát mi is szépen sorolva az életrajz adatait: a harmincegynéhány évesen, a francia kommunista baloldal köréből hozzánk érkezett Makrisz 1950 körüli sommásan hallgatag szobrai — mindenekelőtt portréi — Medgyessy közvetlen tanulmányozását mutatják. Azt is tudjuk: Medgyessy szomszédságában volt a műterme. Sőt: Makrisz rendezte a kényszerű szünet utáni első Medgyessy-kiállítást 1956-ban, korszakváltást, új szellemiségét jelezve-követelve.

És nemcsak Medgyessynek rendezett kiállítást akkor, amikor talán még egyedül Makrisznak volt szabad Medgyessy-kiállítást rendeznie. (Az ő elkötelezettségében ugyanis nem lehetett kételkedni.) Hanem az 1957 utáni mind kedvezőbb szellemi légkörben az addig hallgatásra kényszerült Czóbelnek, Borsosnak és másoknak is bebocsáttatást kért, sőt kapott. Fiatalon, pénzkeresés céljából gyakran segített grafikus bátyjának a kiállításrendezésben. Most ezt hivatásból tette. Frank Jánostól hallottam, de bizonyítják ezt kiállítások is: Makrisztól tanulták meg a magyar művészettörténészek, hogyan kell tárlatot rendezni. Hogyan kell — lehet — a fiataloknak és az új törekvéseknek helyet szorítani.

Ez az újító szelleme is lényeges. Mert bár Medgyessy tanult az ókori keleti emlékektől, az archaikus görög kultúrától, de önálló, magyar szobrászatot alkotott főműveiben. Ugyanilyen logikus Makrisz önállósodása is. Az előzmények asszimilálása után.

Csak néhányat említek az elmúlt közel három évtized monumentális köztéri szobrai közül, amelyek az antik mitológia aktualizálásának lehetőségeit mutatják: a győri pályaudvarra tritont mintázott, az egyik szegedi házra sellőt domborított, Pécsre Nikét helyezett. Tiszafüred dombjai közé istennőt állított.

De a hagyomány megelevenítése mellett — vagyis annak részeként — új elemek sokaságával találkozunk Makrisz művészetében. Vagy ahogy talán pontosabb a jellemzés: új elemek sora teszi fontossá tevékenységét. Példákat említek, a mai magyar szobrászat néhány nevezetes pillanatát elevenítem fel.

1962.: Makrisz szerelmespárt állít ki a Műcsarnokban. Pontosabban: a kertjében. Nyúlánk végtagú testeket, hatalmas tomporú asszonnyal, inas férfival. És ami akkor még a bizarr arányoknál is meglepőbb volt: a szerelem testiségének minden pátosztól mentes, közvetlen ábrázolásával.

1970.: A spanyol partizánok emlékművének felállítási éve. Helyesebb volna azonban a tervezés idejére, a hatvanas évek második felére utalnunk. Akkor, a Tanácsköztársaság művészetét bemutató egyik nagy kiállításon ismerkedett meg — velünk együtt — Makrisz a forradalommal szövetséges magyar aktivisták, név szerint Uitz Béla, Pór Bertalan műveivel. Az ő robbanékony, dinamikus stílusuk szellemében mintázta meg a forradalom katonáit ebben a tematikailag meglehetősen egyedülálló emlékművében.

1975.: Felavatják Pécsett a Nikét, a város felszabadulási emlékművét. Niké a győzelem istennője, Niké a görög mitológia egyik legismertebb alakja. Hát hogyne volna természetes motívuma a szocializmusért már fiatalon kiálló görög származású Makrisz Agamemnonnak? Ezen — a magától értetődő témaválasztáson — túl azonban a mű eszmeisége érdemel figyelmet. S aminek ez forrása: a szobor plasztikai megjelenítése. Makrisz először egy lángot képzelt el, annak szeszélyes —, hogy ne mondjam: absztrakt — formáiban bukkant rá aztán Niké istennő alakjára. Az ember mindent antropomorfizál; a sziklát hajlamosak vagyunk óriásnak, a fagyökeret feszületnek látni.

Sorolhatnám tovább a műveit. De felesleges. Ez a három is mutatja, hogy Makrisz nemcsak kapott tőlünk, de adott is nekünk: eleven szellemiségével mindenkori gondolkodásunkat formálta. Egyszer a dogmatizmusunkat nyesegette, máskor az elkötelezettségünket szorgalmazta. Köztéri szobrászatnak új lehetőségeinek egész sorát köszönhetjük neki. A nyelvújítókra gondolva mondom: ízlés-, stílus- és szemléletújító mester ő.

VADAS JÓZSEF

A testvériség útján

CSEMADOK-TÁBOR ŐRSÚJFALUN

Táborozni jó! Az idei nyáron úgy alakult, hogy két-három héten belül három, Duna, meg Tisza menti táborozáson is vendég lehettem. *Horányban*, ahol a helyismeretimunkásmozgalom-történeti olvasótábor, *Tokajban* az immár hagyományossá vált írótábor, és a határon alig túl, a csehszlovákiai *Őrsújfalun*, a Csallóköz legkeletibb csücskén pedig a művelődési tábor eseményei gazdagították tapasztalataimat.

VALÓSÁGOS NÉPFŐISKOLA

A vizek, úgymond, vonzzák a természet barátait. Jó példa erre Őrsújfalu is. Alighogy megérkezik a látogató, szeszélyes színpompával sátrak sokasága veszi körül, meg a komoly fabarakkok, szinte szüntelenül, mozgásban van minden. A kilencnapos táborozás programja kész népfőiskolával ér föl, akarva-akaratlanul a CSEMADOK (a Csehszlovákiai Magyar Dolgozók Kulturális Szövetsége) III. nyári művelődési tábora ezt a célt szolgálja.

Megemlékezés a Szlovák Nemzeti Felkelés kitörésének 35. évfordulójáról és Móricz Zsigmond szlovákiai utazásairól, kapcsolatairól szóló előadás. A csehszlovákiai magyar tankönyv meg szépirodalmi könyvkiadásról szóló vita és baráti találkozó a magyar irodalom szlovák tolmácsolóival. Visszaemlékezés a CSEMADOK harminc év alatti megalakulására és a magyar nyelvű tömegkommunikáció helyzete, feladatai. Csupán néhány kiragadott téma az eseménysorozatból. (Az *Új Tükör* vendégszerepléséről legutóbbi számunkban adtunk rövid beszámolót.)

Azután számtalan esti, tábortűz melletti program: ének, zene, tánc. Népi együttesek léptek fel, színjátszók szórakoztatták a táborba gyűlteket, akik közül sokan családostól, feleséggel, gyermekkel jöttek, s valóban jól érezhették magukat. A táncház meg egyenesen felpezsdítette a fiatal lányok meg fiúk kedvét.

Látványosságba illő jelenet volt annak a százötvennél többet számláló kerékpáros csapatnak a megérkezése, akik tavaly, a *Sarló* megalkulásának fél évszázados emlékezetére a régi táborozások színhelyéről, Gombaszögről kerekeztek egyenesen ide, most pedig más vidékeken is jártak. Ahogy maguk megfogalmazták: — *Jókától Nemeskúton, Nyitrán, Kálnán és Érsekújváron át bejártuk a Mátyusföld és Zoboralja magyarlakta vidékeit. Célunk a táj és a hagyományok megismerésén felül a helybeliekkel való közvetlen találkozás volt.*

Vita közben

Egyikőjük, egy húsz év körüli főiskolás fiú, csöndes szóval hozzátette: — *Olyan emberekre leltünk, akik a Fábry Zoltán-i poszton hűséggel megállják az őrséget.*

Galántán a Szlovák Nemzeti felkelés, Verebélyen a Magyar Tanácsköztársaság, Nagysallón az 1848—49-es szabadságharc emlékei előtt tisztelegtek, friss virágot helyezve el az emlékművekre.

A FORDÍTÁS: GAZDAGODÁS

A magyar irodalom szlovák tolmácsolóinak egyik délelőtti, friss lendületű beszélgetésén, amit Kiss Gy. Csaba, budapesti irodalomtörténész, a szlovák irodalom, történelem, művelődési hagyományok kiváló ismerője vezetett, nagy figyelemmel hallgatták a jelenlévők Karol Wlachovsky vallomásnak is beillő szavait, akivel néhány nappal azelőtt még a tokaji írótáborban hallgattuk közösen az előadásokat, hozzászólásokat.

Karol Wlachovsky főként a mai magyar próza érzékeny finomságú elkötelezettje (*hídépítője* — ahogyan ezt mondani illik), akinek „kedvencei" közé nemcsak Örkény, Ottlik, Mándy, Mészöly Miklós, Dobozy Imre tartozik — mindegyikőjüktől sikeresen fordított már —, hanem irodalomkritikusi felelősséggel állította össze és fordította le a fiatal szlovákiai magyar elbeszélők szlovák nyelvű kötetét.

Beszélgetés közben mondja: — *Minden sikeres fordítás tulajdonképpen egy kész, befejezett műalkotás átültetése új környezetbe, amelyet más „természeti, éghajlati" és társadalmi körülmények jellemeznek. Ugyanakkor csak olyan műveket érdemes átültetni, amelyek hazai irodalmi talajon nem jöhettek volna létre. Ebben az esetben mondhatjuk el, hogy a fordításokkal gazdagítottuk hazai kultúránkat. És olyan kis nemzetek számára, mint a szlovák vagy a magyar, ez rendkívül fontos tényező a nemzeti kultúra fejlődésében.*

A következő délelőtti vitaülésen, amelyik a csehszlovákiai magyar tankönyv- és szépirodalmi könyvkiadásnál mintha ugyanezek a gondolatok csengtek volna vissza, pontosabban érlelődtek volna tovább, hiszen a résztvevők, éppen a Duna mentén együtt élő népek testvériségének közös felelősségének jegyében nemcsak a magyar irodalom múltjának és jelenének helyzetéről ejtettek szót, de a szlovák irodalom és kultúra még gazdagabb megismerése, megismertetése érdekében is.

VISZONTLÁTÁSRA JÖVŐRE

A nyári művelődési tábor utolsó napjának utolsó délutánján a figyelem középpontjába került az a tömegkommunikációs eszközökről szóló vita, amelyen a magyar nyelvű újságok, az *Új Szó*, a *Hét*, az *Új Ifjúság*, a *Nő* szerkesztői, valamint a *csehszlovákiai rádió* magyar főszerkesztőségének felelős képviselői vettek részt.

Szinte sajtóműhelyben, vagy a rádióhullámok elindulásának színhelyén érezzük magunkat; a beszélgetés mindvégig baráti hangulatú volt, a mintegy százhetvenöt-kétszáz résztvevőt figyelembe véve, akik most körülülték az erdei tisztást a késő alkonyati óráig, amikor már a közeli Duna felől feltámadt a hűvösebb vízparti szél. Azután felállították a több mint háromméteres, akácfából faragott kopjafát, és a tábortűz mellett felhangzott a búcsúének. Viszontlátásra jövőre, táborozni mindig jó!

TÓBIÁS ÁRON

A p… roc…

ZÁGR…

1979 SEP 2
ÚJ TÜKÖR
SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kép… pa… ké… Györgyi… zeletünk… ténelem tényei, hanem a tör… ténelmi események mozgatói, az érdekek, szándékok, indulatok is megjelentek. Szinte magától kerekedik ki a dráma; a változtatni akaró ember és a meg nem érett szándékkal szemben ellenálló társadalom konfliktusa. Játsszunk tovább, s párosítsuk „művünket" rockzenével. A lehetséges végeredmény lehet persze dögunalom is, de lehet a zene segítségével egekig korbácsolt „őrjöngés".

A Zágrábi Komédia Színház együttese a fenti játékot fordította az élő színpad nyelvére. Némi különbséggel. A tüzes koronával 1514-ben megkoronázott magyar parasztvezér helyett az 1573-ban megkoronázott horvát-szlovén parasztvezért, Gubec Mátét hívta színpadra. Ugyanaz a kor, ugyanaz a történet, a magyar nézőnek mégsem egészen ugyanaz. Dózsa György már soksok éve az ismerősünk: ha ő lép elénk piros mikrofonnal a kezében, hogy megénekelje a magyar parasztok keserű sorát, az váratlan, megdöbbentő. Gubecről viszont a magyar átlagnéző többnyire most hall először: ha énekel, hát énekel. Figyelmünket nyugodtan összpontosíthatnánk a főszereplő és társai mondanivalójára. Nagyon nekigyürkőzni persze nem érdemes, mert az „igen"-e… …ül …át- …ző. …oz- …sbé …lel- …ben ezek a parasztok; hogy milyen hosszadalmasan jósolgat az öreg és vak Jurko; hogy milyen sokáig tart, amíg két pernahajder leissza magát. No persze, a szereplők rengeteg mondanivalójukat eléneklik, s a zene elvileg a legjobb eszköz a nyelvi nehézségek áthidalására. De ez a zene nagyszerűen idomul a színpadi játékhoz: az eseménytelenséget unalommal támogatja. Ha a helyzet végre megérett, ha összegyűlt némi feszültség, akkor a zenei árok is megélénkül és türelmünkért percnyi zenei ajándékot kapunk.

A klasszikus operai előadásokon edzett nézőket talán, nem zavarja, hogy a kórus többnyire méla tömegként ácsorog a színpadon. S ha már mindenképpen mozdul, akkor is inkább darabosan, mint ritmusosan. Pedig a mozgás egy rockelőadáson, még ha opera is, alig nélkülözhető. Hogy mégis lássunk valamit, a parasztok és a katonák „véres" összecsapásuk alkalmából rövid karatecsatározást imitálnak, de azt sem túl nagy lelkesedéssel.

Az est elején egy kedves zágrábi hölgy bejelentette, hogy előadásuk sokkhatású lesz. Felkészültünk tehát az izgalmakra. Sajnos, fölöslegesen.

IVÁN GÁBOR

Viharos jelenet: a parasztok az áruló sorsán tanakodnak

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HÍRLAP IRODA
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1980 FEB 10.

Makrisz Agamemnon szobrászművész

1021

Ritmus

Makrisz Agamemnon dombormüve

al tart feltűnő rokonságot.

Sajnos, írásos adatot sem a tihanyi, sem a zebegényi coenobitákról nem tart számon a történettudomány, azonban a zebegényiekkel kapcsolatban nagyon valószínű, hogy azokkal a bazilita szerzetesekkel azonosíthatók, akiket I. Endre Visegrád közelében telepített le. Kolostoruk Szent Endre tiszteletére épült, helye máig sem ismeretes. Visegrádnak és a zebegényi Szent Mihály hegynek egymáshoz való közelsége azonban alátámasztja azt a feltevést, hogy a kettő között kapcsolat volt.

Kérdések, hipotézisek

A visegrádi kolostorhoz tartoztak a Szent Mihály hegyi barlangok? — A kérdés már a visegrádi Mátyás király Múzeum egyik szobájában hangzik el, ahol *Héjj Miklóssal*, a múzeum igazgatójával és *Szőke Mátyás* régésszel beszélgetünk.

— Csak hipotézisek vannak — válaszol Héjj Miklós. — Nincs hiteles adat, ami ezt alátámasztaná. Ugyanúgy tartozhatott az 1108-ban alapított dömösi monostorhoz, hiszen attól sincs messze. A bazilita szerzetesek visegrádi kolostorát — erről csak azt tudjuk, hogy a Várkertvölgyben, valószínűleg a Parküdülő területén állott — a XIII. század elején bencések vették birtokukba. Felvetődhet úgy is a kérdés, esetleg az ortodox egyház velejárói ezek a barlangok? De hangsúlyozom, ezek csak hipotézisek, akár úgy is mondhatnám, a hangos gondolkodás eredményei.

— Rejtély ez a barlang — mond-

mációs rendszerét isn

— Szervezetileg a *csoport* feladata a sz tek beszerzése, rends vábbítása. Ennek al ezer kötetes *műszaki szabadalomtár* (nyolcezer badalmi információival), valamint a *szakfordítások gyűjteménye.* A szabadpolcos rendszerű műszaki könyvtárnak havonta 4—500 látogatója van, s a közhasználatú könyvtárakkal ellentétben, itt általában nincs korlátozva a kölcsönzési idő. Gondot az jelent, hogy nagyobb területre lenne szükség, de ez várhatóan csak a tervezett vállalati fejlesztő intézet létrejöttével együtt oldódik meg.

A központi könyvtáron kívül még a minőségellenőrzési főosztály laboratóriumában és a szervezési osztályon található két kisebb, kihelyezett könyvtár.

Figyelőszolgálat

— Az igazán friss információk azonban nem a *könyvekben*, hanem a sokkal gyorsabb átfutási idejű *folyóiratokban* találhatók. Ezekkel milyen módon ismerkedhetnek meg a műszaki kollégák?

— Tavaly 140 belföldi és 53 külföldi folyóiratot járattunk, melyeket a dokumentációs csoport előre meghatározott rend szerint köröztet a gyáron belül, mégpedig úgy, hogy azok *minden, a témában érintett szakemberhez eljussanak.* Az érdekesnek talált cikkekről kívánságra *xerox-másolatot*, ha szükséges, *fordítást* lehet készíttetni.

Egyébként a Mechanikai Művek is igénybe veszi az *Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ* az OMKDK témafigyelő

minden érdekelt megkapja. magához az eredeti folyóirathoz *bárki hozzáférhet* a dokumentá tárban.

Ennél a *bárki*-nél érdemes pillanatra megállni, mert ez jel mindenhol a belső szakmai in mációs rendszer *alfáját és ome ját.* (Hangsúlyozottan a szakmai formációk egy egészen más kate riába tartoznak!) Ha a PEMÜ minden érdeklődő szakember m ismerkedhet az újdonságokkal, h Mechanikai Műveknél a fejlesz főosztályvezető szerint inkább információbőség okoz gondot, n ennek ellenkezője, akkor az v ban örvendetes, rendjén való.

Annál kevésbé az ennek ese ges ellenkezője — mert nyil akad ilyen is! Amikor a vezető zal igyekszik szakmai tekinté biztosítani, hogy a beérkező fo iratok a fiókjába, a könyvek szekrényébe kerülnek, elzárja az meretek áramlását, *információs nopóliumot teremt magának.* ideig-óráig eredményes módszer het ugyan az íróasztal biztosítá *— tartósan azonban még kevés rást sikerült betömni.*

Mérnökök álruhá

Nem lenne teljes a kép, ha szólnánk a műszaki ismeretek jedésének még egy módjáról, élőszóban kapott, közvetlen tap talaton nyugvó információkról.

Makrisz Agamemnon

A Nemzeti Galériában élet-
mű kiállítás nyílt Makrisz
Agamemnon Kossuth díjas
festőművész alkotásaiból.

—: Életmű-kiállítás.
Új Tükör, 1978. december 3 - 43. lap.

Makrisz Agamemnon

A Görögországban született és csaknem három évtizede hazánkban élő művész első nagy gyűjteményes tárlata ez a mostani.

—: Életmű-kiállítás.
Új Tükör, 1978. december 3-43. lap.

Makrisz–Jánossy: A pécsi felszabadulási emlékmű

Makrisz

A pécsi felszabadulási emlékmü

Népszava, 1978.
ápr. 3.
11. old.

lásd még: Jánossy c. alatt is.

Makrisz Agamemnon, szobrász

Éri Gyöngyi Makrisz Agamemnon kiállítását

Ha jellemeznénk Makrisz Agamemnon Kossuth-díjas kiváló és érdemes szobrászművészt, néhány szó is elég lenne: görög művész, internacionalista művész, magyar művész. A három jelző nem mond ellent egymásnak.

Makrisz Agamemnon a görögországi Patraszban született. A Képzőművészeti Főiskola elvégzése után nem sokkal bevonult katonának, majd partizánként harcolt. A háború után néhány évig Párizsban élt és 28 esztendeje Magyarországon. Neveltetése, tanulmányai, emberi, politikai indítása Görögországhoz kötik. A Párizsban töltött évek és az azóta sem szűnő, sőt ismételten megújuló kapcsolata a világgal, tág teret adnak művészetének. Munkássága ugyanakkor összeforrott a kortárs magyar képzőművészet fejlődésével, alkotásaiból nem hiányoznak a magyar képzőművészet hagyományai sem, s ezek mintegy ötvöződtek társadalmi elkötelezettségével.

1951-től találkozhattunk műveivel kiállításokon, de életművének összegezésére először a Magyar Nemzeti Galériában november 23-án megnyíló kiállítása vállalkozik. Ajánlom a kiállítást azoknak, akik naponta találkoznak egy-egy köztéri szobrával Budapesten, Pécsett, Tiszafüreden és az ország más városaiban és érthető kíváncsisággal figyelik, várják többi alkotásait is.

A gazdag életmű azokhoz szól, akik szeretik a tiszta, frázismentes szobrászi nyelvet, akik az újban is értékelik a tradíciókat.

– Kri

14.

Népszabadság, Bp. 1975. nov 12.

Makrin Agamemnon, kobrán

L.: Udvardi I.

—: Tárlat ..... 9.

Népszabadság, Bp. 1978 nov. 16.

Makrisz Agamemnon, szobrász

L.: Vigh Tamás (2)

Goór Imre: Kecskemét mai és holnapi arca 79-90.

forrás, Kecskemét, 1972 szeptember X/9.

Makrisz Agamemnon, szobrász

L. Egry József

-: Átadják a Római Magyar Akadémiát 9

Népszabadság, Bp. 1979. márc. 9

Makrisz Agamemnon, szobrán

Makrisz Agamemnon kiállítása Athénban

Az athéni Nemzeti Galériában megnyílt Makrisz Agamemnon [illegible] a kulturális és művész[illegible] Makrisz, a Görög KP KB [illegible] továbbá a kulturális élet több képviselője.

– Makrisz Agamemnon kiállítása Athénban. 9

Népszabadság Bp. 1979. márc. 10.

Makrisz Agamemnon

Makrisz Agamemnon első retrospektív kiállítása a Magyar Nemzeti Galériában volt.

Szíkely András: Makrisz Agamemnon arcképei.
Új Tükör, 1979. január 7 – 3 kép.

Makrisz Agamemnon

Részlet a mauthauseni mártiremlékműből:
(repro)

Szekely András: Makrisz Agamemnon szobrai.
Új Tükör, 1979. január 7 – 3. lap.

Makrisz Agamemnon

„Mártir emlékmű"
(repro)

— : —

Új Tükör, 1979. március 18 - 20. lap.

Makrisz Agamemnon, rabban

L. Segesdi György.

Tandi Lajos: Segesdi Györgyről 92-97.

Tiszatáj, Szeged 1979. márc. XXXIII/3

Makrisz Agamemnon

Makrisz Agamemnonak
a Magyar Nemzeti Galéria-
ban van kiállítása.

— : Kiállítások.
Művészet, 1978 november - 48 lap.

Makrisz Agamemnon:

Olasz n- portréja.

Makrisz Agamemnon: Olasz nő portréja, vörösréz, zománc, 45 cm, 1978 (fotó Barnaföldi)

Makrisz Agamemnon
Budapest
Magyar Nemzeti Galéria

-------Kiállitások.

Müvészet,1978.november/ 48.oldal.

Matrén Agamemnon
nohrázműrén

Kiállítása Salgótarjánban 9. alkalommal
nahadtéren.

Déli Krónika
1979 VIII. 13. Kossuth 12.00

Makrisz Agamemnon

nohránműrén.

Kecskemét Tüzéri nohrai Tüzött található

műre

Petőfi Néje

1979. okt. 18.

Makrisz Agamemnon

A pécsi Felszabadulási emlékmü

Bereczky Lóránd: Évtizedes léptekkel.
MÜVÉSZET, 1980. október - 2 lap.

Tendenciák 1970–1980

Gábor Eszter: Egy kiállítássorozat elé 13
er: Új művészet 1970-ben (a kiállítás megnyitója) 14
dézetek a hetvenes évek művészetének irodalmából 16
ok a magyar avantgarde-művészet történetéből 1966–1979 20

Műhely

ovalovszky Márta: Ketrec, mérték után 23

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Makrisz Agamemnon
Kossuth-díjas szobrász-
művész

NÉPÚJSÁG (TOLNA)
1978 NOV 30

1021

Makrisz Agamemnon kiállítása

Makrisz Agamemnon Kossuth-díjas szobrászművész gyűjteményes kiállítása nyílt meg a Budavári Palota C épületében. Megnyitó beszédet Hubay Miklós író mondott.

— Mester!

Igy szólítja meg a kih
szerelőt majd mind
akinek az adott pillana
nincs más vágya, csu
hogy ne csöpögjön a csa
recsegjen a rádió, sima
gyen a padló... Mester
mondjuk bizalommal
részt, mert hisszük, ho
megszólított valóban hiv
értője az elvállalt mu
nak, másrészt a tisztele
jes megszólítás „üzleti" ha-
tás is. Ugy véljük, hogy ez-
zel jobb munkára ösztönöz-
zük a „mestert".

A kisiparosoknak ma nagy keletjük van. Korántsem személyes varázsukban rejlik keresettségük oka, mint inkább a szolgáltatások egyre növekvő fontosságában. Szükség van rájuk.

Az elmúlt esztendőben új jogszabályokat alkottak a kisiparosokról. Különválasztották az áruelőállítást a lakossági szolgáltatásoktól, követelményként szabták meg a szakmunkás-képesítést az ipargyakorlásnál, a segítő családtagok munkáját is foglalkozásnak minősítették, s lehetőséget teremtettek több

[illegible] igencsak megnőtt a kisiparosok társadalmi megbecsülése. Megérdemelten. Alátámaszthatók számokkal is: a szolgáltatásokban 15—20 százalékkal, a lakáskarbantartásban pedig 40 százalékkal növelendők a kisiparosi tevékenység értékei az ötödik ötéves tervben.

A tervek csak akkor válhatnak valósággá, ha 30—35 ezer fővel emelkedik a kisiparosi létszám. Olyan helyzetben, amikor a munkaerő hiánya, majd mindenhol gond, s emellett hivatkozási alap az elmaradások igazolására. A hiányzó kisiparosok persze részben pótolhatók a nyugdíjasok munkába

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 DEC 1

DAILY NEWS

Makris Agamemnon

1021

PHOTO MTI — EDIT MOLNÁR

IRENE PAPAS, the world-famous Greek actress, currently on a visit in Hungary, seeing the exhibit of her compatriot, sculptor Makris Agamemnon, in Budapest's National Gallery

EWS

Friday, 1. 12. 1978
Vol. 12. No. 235 4 Ft

egy on EMS
l by secrecy

Informed British sources said that Britain would enter only if it could obtain satisfactory reassurances on the proposed exchange rate mechanism and some other vital issues.

Prime Minister James Callaghan presided over Thursday's cabinet in last-minute preparations for the nine-nation European Common Market summit

MENGISTU FOR HUNGARY

Budapest, Nov. 30 (MTI) — At the invitation of Hungarian President Pál Losonczi, President of the provisional military governing council of Socialist Ethiopia, head of state and government, Haile Mariam Mengistu will shortly arrive in Hungary on an official friendly visit.

Spain revolt

Makrisz Agamemnon, szobrászművész

Ma délben az Országházban Kossuth-díjban részesült a művész.

TV-Híradó.

1978. ápr. 1. TV. 19.30. (V Gné).

1978. május 5. Kossuth 18,3o VGné

Esti Magazin

- A mai magyar szobrászatról ad áttekintést a Mücsarnok ma este nyiló kiállitása, amelyet az ujságirók, köztük Szatmári Ilona is már láttak.

- A Mücsarnok főbejárata mellett, a smaragdzöld pázsiton méltóságteljes, klasszikus szépségü, nagy kék szemü nőalak. Karját magasba emelve, glambokat röptet. Makris Agamennon vörösréz domboritásu szobra Szeghalom felszabadulási emlékmüve lesz, most készült el. És a Mücsarnoknak a Városligeti tóra néző parkjában is szobrok állnak. Magyar müvészek kiemelkedően szép alkotásaik. Az ember első gondolata az, hogy milyen nagyszerü is lenne, ha a Mücsarnokot övező parkban nemcsak a magyar szobrászat nagy seregszemléje idején, hanem mindig ilyen remek szabadtéri szoborkiállitás fogadná a szépre szomjazó, müvészeteket kedvelő, szobrászaink legujabb munkája iránt érdeklődő közönséget. A nagyszabásu szobrászati kiállitás a Mücsarnok három központi termében folytatódik. 171 szobrászmüvészünknek csaknem 3oo alkotása igy együttesen, szavakkal alig kifejezhető, lenyügöző látvány. Azt hiszem nem tévedek, ha a tárlat rendezőjének, Kratofil Mimi müvészettörténésznek most azt mondom, hogy ilyen nagyszabásu, sokoldalu szobrászati seregszemle aligha volt még Budapesten.

- Valóban ritka alkalom a magyar szobrászmüvészet ilyen széles körü bemutatkozása.

- Ebben az esztendőben ugyanitt a Mücsarnokban Festészet 77' cimmel már láttuk a Szövetség festőszakosztálya tagjainak együttes nagy bemutatkozását. Tehát ezt most a szobrászok folytatják.

- Igen, de ez szélsebbkörü, a tárlaton a Magyar Képzőmüvészek Szövetsége szobrász szakosztálya és a Müvészeti Alap szobrász tagjai által beküldött anyagból válogatott müvek szerepelnek. A kiállitáson részt vesznek olyan alkotómüvészek is, akiket munkásságuk más müvészeti ágakhoz köt, de a plasztika nyelvén

is megszólalnak. Bevezetőjében azt mondta, hogy a kiállitás lenyügöző látvány. Valóban az! Hüen tükrözi a mai magyar szob rásznüvészet legfőbb törekvéseit, és eredményeit, progressziv kisérleteit. Vannak itt köztérre tervezett nagyméretü szobrok, ezek tervei. Néhány dombormü, kisplasztikák, érmék, és a Magyar Nemzeti Bank által kibocsájtott emlékpénzek, amelyeket magyar szobrászmüvészek terveztek. Itt van pl. Vig Tamás Régészet cimü alkotása.

- Pécsre tervezte?

- Igen, Pécsett kerül felállitásra. Varga Imrének Szőnyi portréja,

- És ugyancsak Varga Imrétől itt látom Bartók Béla egész alakos szobrát.

- Ez is most készül t el. A nagyméretü alkotások sorában van Szerváciusz Tibor Halott Petőfi cimü szobra,

- Fából készült fekete,

- Itt van pl. Marton László Egri József festőmüvészről készült egész alakos szobra is.

- Ki a legidősebb kiállitómüvész itt most ezen a nagy seregszemlén?

- Olcsai Kiss Zoltán, aki 1895-ben született. A legfiatalabbak, akik most 25 évesek, öten vannak.

- A ma este fél nyolckor megnyiló és május 28-ig látható kiállitásra igen rangos katalógus készült, 68 oldalas.

- A katalógusban mind a 171 szobrászmüvész életrajta, egy-egy müvének fotója, valamint portréja megtalálható.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MTI
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Makrisz Agamemnon, szobrászművész
DOLGOZÓK LAPJA
1980 JUL 21

1021.

Makrisz Agamemnon szobrai

Fekvő nő

Terrakotta

Tavaszi tánc

— háttérben Emberpár

(Hauer Lajos felvétele — KS)

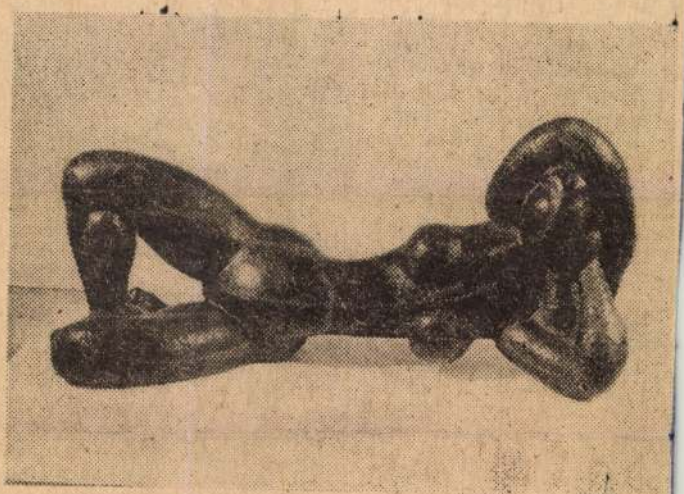

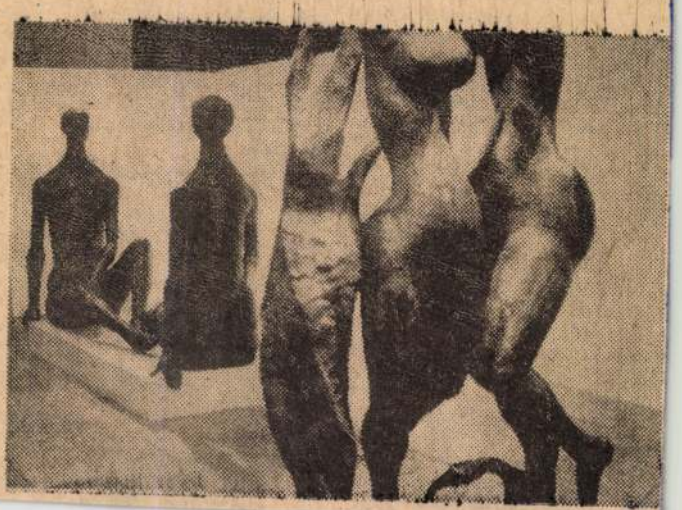

újabb filmje. — Tíz é
ez az első közös filmi
Franciákkal — mondja

ermeke
komáro

akáshoz juttatás különböző
ormái.

Számottevő volt az, amikor
a községi tanácsok végrehajtó
izottságai az értékesítésre
elajánlott, üresen álló családi
ázakra vevőként jelölte ki
ket. Ács, Bakonyszombathely,
Császár, Szend községekben
gy jutott lakáshoz több csa-
ád. Az Országos Takarékpénz-
ár igen előnyös feltételek
ellett, 100 000 forintot bizto-
ít a vételhez.

Ingyenes lakótelket juttat-
ak az építőknek többek kö-
ött Bábolnán, Császáron,
csony. Ingyenes telek biztosí-
ására minden községben van
ehetőség. Tanácsaink helye-
en alkalmazták a sokgyerme-
es családok érdekében a ház-
ely tartós használatba adá-
át, ha a család vállalkozott
pítésre.

Nem lehet megfeledkezni a
unkáltatók e téren nyújtott
ámogatásáról sem. Dolgozói
akásépítési törekvéseit évek
ta készséggel támogatja pél-
ául az Almásfüzitői Timföld-
yár, az Ácsi Cukorgyár, a
ábolnai Mezőgazdasági Kom-
inát. Járásunkban 1978—79-
en 19 családot segítettek jobb
akáskörülmények közé a
unkáltatók. Vásárlási és épí-
ési hitelt nyújtottak, bontás-
ól kikerült építőanyaggal, ol-
só fuvarral, szakmunka vég-
ésével segítettek sok család
akásgondjainak eredményes
egoldásában. Több üzem,
állalat, szövetkezet szocialis-
a brigádjai is kivették részü-
et e munkából, segítették
rigádtagjaikat a lakás felépí-
ésében. Sajnos, területünkön
evés tanácsi bérlakás van,
gy csak néhány család juthat
éldául Kisbéren ilyen lakás-
oz. (Minimális a benyújtott
anácsi bérlakásigénylések
záma.)

A nagycsaládosok lakás-
elyzetének megvalósítására
ányuló törekvések sok eset-
vetelményeknek meg nem fe-
lelő telepek felszámolásából,
valamint a pusztákon élők be-
telepítéséből adódó feladatok-
kal. Sikeres munkát végeztek
Császár községben, néhány la-
kás kivételével felszámolták a
cigánytelepet, s lakóikat em-
bereségesebb körülmények közé
juttatták.

Gondot jelent, hogy a bako-
nyi községekben a pusztákon,
rossz állapotú, magántulajdon-
ban lévő, elhagyott lakásokba
új, általában vándorló cigány-
családok költöznek be (Súr-
Szőlőhegy, Csatár-puszta), s
hozzák magukkal szociális és
egyéb problémáikat.

Feladataink a jövőben nehe-
zek lesznek, mivel a jelenleg
súlyos lakásgondokkal küzdő
családok között még mindig
sokan vannak nehezen meg-
győzhetők, makacsok, akik
nem igényelnek meglévő laká-
suknál jobbat, gyakran hiány-
zik náluk az előtakarékosság
is.

Tanácsaink — lehetőségeik
szűk határain belül — ezután
is folyamatosan gondoskodnak
a sokgyermekes családok la-
káskörülményeinek megjavítá-
sáról.

A jövőben jelentkező igé-
nyek kielégítése érdekében a
munkáltatók és a lakásügyi
hatóságok szorosabb együtt-
működésére, a legmegfelelőbb
támogatás kiválasztására lesz
szükség.

Minden községben kell egy-
két olyan telket tartalékolni,
amit ingyen, vagy kedvezmé-
nyes eladási feltételekkel sze-
rezhetnek meg az építkezésre
vállalkozó többgyermekes csa-
ládok. Folytatni kell az üre-
sen álló lakóházak vevőkije-
lölésének gyakorlatát. Előny-
ben kell részesíteni azokat,
akiknél a gyermekek érdeke
indokolttá és soron kívülivé
teszi a rossz lakáskörülmények
megszüntetését.

Mészáros Károlyné,
gyámfőnök, főtanácsos

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍREK
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1980 JUL 27

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP

Makrisz Agamemnon,
kiállításmegnyitó

1021

MAKRISZ AGAMENNON: TERRAKOTTA

ső

Az
sem t
sabb
küzdő
sát te

gyakran az a körülmény is gátolja, hogy a fiatalkorú az intézetből megszökik vagy a szabadságról nem tér vissza és a szülők gyermekszeretetre hivatkozással intézkedést nem tesznek.

Ezek a fiatalok a régi, személyiségükre ártalmas környezetbe kerülnek vissza, ott élnek, nevelkednek, nem is lehet tehát azon csodálkozni, hogy ismét bűnelkövetőkké válnak. A hatékony nevelés hiányát, a különösen rossz családi környezetet, ezekből következően a személyiséget ért sérülést igazolja, hogy a visszaesők 56,6 százaléka az újabb bűncselekményt már jogerős intézkedés hatálya alatt követte el.

A család szerepét vizsgálva az állapítható meg, hogy az első bűntényesek 59,5 százaléka teljes családban él, még ha az rendezetlen is, míg a visszaesőknél ez az arány 30 százalék. Utóbbiaknál a családi élet megromlása 43 százalékban már az óvodás kor előtt bekövetke-

ban
visz-
is
irva
jel-

lemzést az iskolai, a környezettanulmányok és a tanúvallomások is többször adnak. Ezek a jellemzések összhangban vannak a konkrét elkövetői magatartással is. Agresszív magatartást tanúsított már az iskolában az ismételt felelősségre vont személyek 62 százaléka, az első bűntényesek 10 százaléka.

A szeszesital-fogyasztás a fiataloknál is, az idősebb korosztályú személyeknél is antiszociális magatartást vált ki; az utóbbi években emelkedő tendenciával. A bűnelkövető fiatalok, akiket először kellett felelősségre vonni, cselekményüket 24 százalékban ital hatása alatt követték el, de a további 26 százaléknál is kimutatható volt, hogy rendszeresen fogyasztanak szeszes italt. A visszaesőknél 97 százalékban lehetett kimutatni a rendszeres szeszesital-fogyasztást.

A közmondás azt tartja, hogy „megtalálja zsák a foltját". A visszaesők legtöbb esetben együttesen kö-

25

Makrisz Agamemnon

Mauthauseni emlékmü

Aradi Nóra: A magyar müvészet története 1945 után.
Tanulmány.
Müvészet, 1981. március - 10.lap.

57

Makrisz Agamemnon

Az áldozatok tiszteletére

Aradi Nóra: A magyar művészet története.
Tanulmány.
MŰVÉSZET, 1981. március - 17. lap.

Makrisz Agamemnon, szobrászművész

Néhány nap múlva a művész díszkútját állítják fel a Moszkva-téren. |említve.|

Jó reggelt.

1980. VIII. 11. Kossuth 4.25 |Sz Gyné|.

Makrisz Agamemnon, szobrok

MAKRISZ AGAMEMNON szobrászművész alkotásait mutatja be a szegedi múzeum képtára. A Kossuth-díjas kiváló művész mintegy negyven alkotását, rézdomborításokat, szobrokat és kisplasztikákat, valamint emlékműveinek kicsinyített mását tekintheti meg a közönség.

– Hl

8.

Népszabadság, Bp. 1981. ápr. 18

Makrisz Agamemnon, szobrán

Pécsett nyílt meg tárlata.

-: Hír

8.

Népszabadság Bp. 1981. máj. 29.

Makrisz Agamemnon, szobrán

L: Vigh Tamás

Láncz S: Kepzőműv. krónika 927-931

Jelenkor, Pécs, 1981. okt. XXIV/10

Makrisz Agamemnon, szobrai

● MAKRISZ AGAMEMNON szobrászművész alkotásaiból nyílik kiállítás ma délután Pécsett, a Széchenyi téri galériában.

– o Makrisz Agamemnon

Esti Hírlap, Bp. 1981. május 28.

Makrisz Agamemnon, szobrász

● TÁRLATOK. Makrisz Agamemnon szobrászművész munkáiból a szegedi Móra Ferenc Múzeum képtárában, a makói grafikai művésztelep alkotóinak anyagából a pécsi Színház téri galériában nyílik ma délután bemutató.

– o Tárlatok

8

Esti Hírlap, Bp. 1981 ápr. 17.

Makrisz Agamemnon, szobrászművész

a fővárosi Emlékmű Felügyelőség idei terveiről, köztéri szobrok felállításáról készített összefoglalót Zeugyel Anna.

A művész szoborcsoportját a VIII. kerületi Déry Miksa úti rendelő elé fogják állítani: a három szoborkislány kezére víz csordogál majd, egy hozzá épített díszkútból. /említve/

Déli Krónika.

1980. máj. 26. Kossuth 12.00 /V Gné/.

Makrisz Agamemnon

Az 1978.évi dijak, kitüntetések közül Állami dijban részesült Rados Jenő épitészmérnök, nyugalmazott egyetemi tanár, Kossuth dijban: Feledy Gyula grafikusművész, Jankovics Marcell rajzfilmrendező, Makrisz Agamemnon és Vigh Tamás sz obrászművészek.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. ápr. 8.
XXII. évf. 14. sz. 8. lap.

Munkáslány. Makrisz Agamemnon műve a Tanácsköztársaság útjának kis terén, a kötöttárugyárral majdnem szemben. A görög származású szobrász Munkácsy-díjas, érdemes művész. Tanulmányait az athéni képzőművészeti akadémián végezte, de 1945-ben Franciaországba emigrált. Nálunk él 1950 óta. Alkotásaiban ismételten nyúl munkásmozgalmi témákhoz. Ő készítette a szekszárdi tanácsköztársasági emlékművet és a mauthauseni Mártíremlékmű megrázó kompozícióját is. Műveiben a klasszikus görög hagyomány és a modern szobrászati törekvés ötvöződik. A Munkáslány nyugodt, magabiztos alakja a felszabadult és munkájának értelmét látó asszonyoknak, leányoknak állít emléket; elhelyezése is — a kötöttárugyár szomszédsága — erre utal. Bár a szobor a saját lábán megálló munkásnőt reális valósággal ábrázolja, nőiessége mégis a klasszikus görög művészet adta ihletésből fakad.

1021

1977. nov. 27. Televizió 19.oo M.

A H É T .

-Nyilván sokan látták a héten a Munkaügyi Miniszterrel készült riportot, ~~beszámolót~~ beszélgetést a televizióban. Ott Dr Trathon Ferenc más megközelitésben,- egyébként a munkaerő hiánnyal kapcsolatban úgy fogalmazott, hogy munkaerő hiány amikor 8 órából 5-öt ha dolgozunk. Azt hiszem ez volt a pontos vége dolgozunk. Nos, az elmúlt évek ezzel kapcsolatos riportjainak a főkérdése rendszerint tehát ez szokott lenni, hogy ki mennyit hiányzik. De hát hamarosan teritékre kerül majd az is, hogyha ott van akkor mennyit dolgozik. Sugár András kollégám sokat, még akkor is ha nincs itt. Nyilván emlékeznek a múlt héten Athénból jelentkezett. De 1974-ben is jelentkezett már Athénból, amikor Szintagma-téren, az Alkotmány-téren Karamanlisz győzelmét az 54%-ot ünnepelték a párt hivai és hatalmas felvonulás volt. Most viszont a baloldal tört előre. Sugár András és Janovich Sándor interjút kértek valamennyi párt vezetőjétől. Ami történt az az, hogy elmaradt a felvonulás az Alkotmány-téren, mert hiszen a jobboldal visszaesett és ily módon megtagadták a jobboldal képviselői a riportot a H É T - től is. Tehát itt sem láthatjuk őket. Igy van aztán, hogyha a Kormányból nem is, de a riportból kimaradtak.

- Párhi kicsiny halászfalu a Szalamiszi öbölben. Olyan pici hogy még szavazó-helyisége sincs. Az emberek busszal mennek szavazni a szomszédos városkába Negarába. Görögországban a férfiak és a nők külön-külön szavaznak. Ebben a faluban sokan voltak még akik... mit gondol miért veszitett ~~K~~ oly sok szavazatot ezen a választáson?

-Először is én még mindég az egyik ellenzéki vezér vagyok. Ezt a poziciót nem vesztettem el, hiszen több ellenzéki párt van Papandreu úr is tagja volt azbelőző parlamentnek. A választási vereség a politikai erők bizonyos polarizációjának az eredménye Görögországban. Konkrétabban megfogalmazva ez azt jelenti, hogy a nép múlt vasárnapi szavazatai úgy foghatók fel mint egyfajta tiltakozás Karamanlisz úr ellen, azaz arra szavaztak, hogy Papandreu úrnak megadják a kormányzás lehetőségét. Erre volt már precedens. Ha az emberek csalódottak, haklamosak arra hogy átmenjenek a másik oldalra. A politikai inga most jobbról balra ment.

- Sok görög azt mondja, hogy Önök az ellenzékben nem voltak eléggé erélyesek, nehéz volt Önöket megkülönböztetni Karamanlisz pártjától.

- Igen, ez Papandreu úr propagandája. Az igazi ok a következő: a Centrum-unió európai beállitottságú, mi az európai intergáció hivei vagyunk és hiszünk egy új európai biztonsági rendszerben. Ha Karamanlisz egyetért velünk és úgy gondolom, hogy egyetért, ezt könnyü propaganda célokra felhasználni. A másik

dolog amely megzavarta az embereket az, hogy egyetértünk Karamanlisszal abban hogy ki kell jutni a NATO-ból katonailag, viszont a ragaszkodunk ahhoz, hogy politikailag a NATO keretein belül kell maradni és segiteni kell ennek a szervezetnek az új rend formálódásában. Papandreu túlságosan leegyszerüsiti a dolgot

- Ismerős szobrok, nem rég állitották fel őket Athénban. Makrit Agamemnon a Magyar Népköztársaság "Kiváló müvésze." A görög és a magyar kultura közös büszkesége. Most nemrég visszakapta görög állampolgárságát. Athénban látogatóban van?

- Látogatóban vagyunk három hónapja.

- Továbbra is Budapesten él?

- Budapesten élek ott van a családom.

- És itt Sthénben résztvett a választáson?

- Igen, résztvettem és mondjuk első alkalommal szavaztam. Még egyszer szavaztam 1935-be, csak akkor referandum volt népszavazás el kellett dönteni, hogy királyság, avagy köztársaság. Két szavazólap volt, kék volt a köztársaság és sárga a királyság. Kértem két lapot mégis csak egyet adtak mégis szavaztam csak amikor kijöttem a szavazó szobából letartóztattak.

- Ma már nem lehet börtönbe vetni valakit Görögországban azért, mert az ellenzékre szavaz. Pedig vitatkozni azt tudnak. Az idei választás egyik erkölcsi győztese a Görög Kommunista Párt. Minden tizedik görög rá szavazott. Nevének rövidítése: . Hogyan értékeli a választások eredményét?

telenül adódik tehát a kérdés: képes-e fölvállalni az az ember is, akinek eszébe sem jutott soha, hogy szellemi igényeket támasszon önönmagának. A válasz kézenfekvő. Ha a közművelődés ügye általános szemléletté válik, képes lesz rá, mert szüntelen impulzusokat, segítséget kap az életben: munkahelyén, odahaza, az utcán, víkenden.

Régi ismerősömbe botlottam minap. Van tíz éve, hogy találkoztunk, hogy nekikeseredve öntötte ki magából, minden vágya tanítani, de elutasították a fölvételin, kimegy hát a tanyára képesítés nélküli pedagógusnak. Így is történt. Időközben pedig a levelező tagozaton diplomát szerzett, most meg tanársegéd ugyanott, ahol hallgatónak hiába próbálkozott.

Nikolényi István

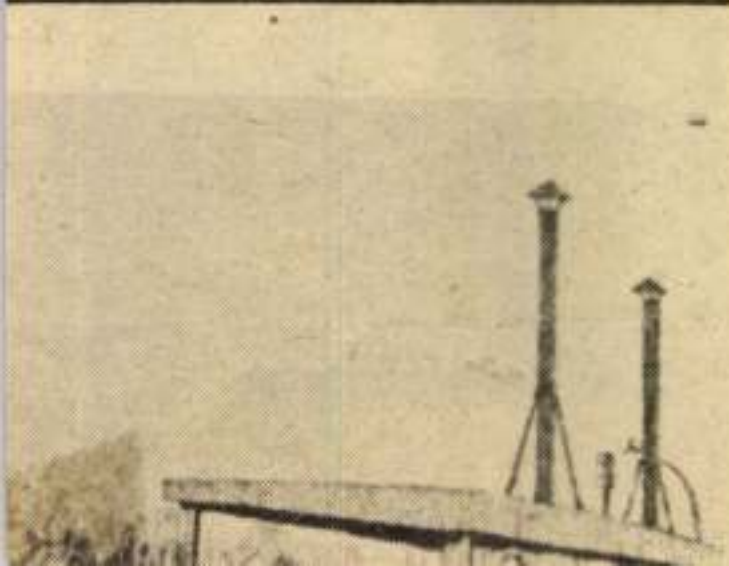

Makrisz Agamemnon, szobrásznővész 2)

„Munkásláng"

Köztéri szobrak Békéscsabán.

Békés Megyei Népújság, 1978. febr. 12.

- Makrisz Agamemnon, szobrára

Magyarországon jelenleg a szocialista művészet legújabb eredményeit és lehetőségeit elsősorban a plasztikában, ezen belül is a kisplasztikai szobrászatban, emlékműplasztikában kell keresnünk. Így a művész munkásságában is,

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet főbb szakaszai.
Jelenkor, 1977. 11. 991. old

Makrisz Agamemnon, szobrász

Makrisz Agamemnon kiállítása Pécsett

Makrisz Agamemnon Kossuth-díjas szobrászművész kiállítása látható ezekben a napokban a Pécsi Galériában. A művész, akinek a Mecsek oldalában felállított felszabadulási emlékműve rövid idő alatt Pécs egyik látványosságává vált, ezúttal negyvennégy bronz- és ólomszobrot, nagyrészt portrékat állított ki a Széchenyi téren.

MTI Fotó

8	060201	S	21	105691	T	4	825576	T	12	769615	P	20	1312258	F	20	2498968	F
8	064108	F	21	106100	S	4	825715	S	12	770825	F	20	1316500	S	20	2499557	T
8	065242	S	21	109959	F	4	828644	F	12	773588	P	20	1337789	T	20	2502210	S
9	020203	T	21	110959	F	4	829024	F	12	775721	S	20	1343737	S	20	2502875	F
9	022978	P	21	113689	F	4	830061	T	12	776806	T	20	1353555	S	20	2503711	T
9	032007	S	21	114076	F	4	838075	S	12	778338	F	20	1373322	S	20	2505386	S
9	034678	F	21	114533	S	4	842577	F	12	778710	F	20	1383126	F	20	2507959	S
9	046938	S	21	115102	S	4	847563	S	12	780058	F	20	1385995	S	20	2509283	F
9	048020	T	21	119851	S	5	520917	T	12	784864	P	20	1388621	S	20	2509702	F
9	048795	S	21	126953	S	5	529879	S	12	786927	T	20	1394474	S	20	2515232	T
9	052016	T	21	128414	S	5	571675	S	12	789525	F	20	1403110	F	20	2518683	S
9	054088	S	21	129717	F	5	583757	S	13	505213	T	20	1428622	S	20	2519760	T

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Makrisz Agamemnon, szobrászművész

HÉTŐI HÍREK

1978 SEP 11

1021

A Képzőművészeti Világhét alkalmából szeptember 18-án kiállítás nyílik a Képzőművészeti Kivitelező Vállalat városligeti műtermei mellett levő szoborparkban: azokat az alkotásokat mutatják be, amelyek hamarosan az ország különböző városainak tereit, parkjait, utcáit díszítik majd. A sok szép szobor közül Makrisz Agamemnon „Térdelő nő"-je Marcaliba kerül.

(Vig László Endre felvétele)

A [illegible]
margójára

Pinochet biztonsága

ÖT ÉVVEL ezelőtt, szeptember 11-én ragadta magához a hatalmat a chilei fasiszta junta.

Pinochet a tavalyi évfordulón „a világ egyik legbiztonságosabb országának" nevezte Chilét. Ezért a „biztonságért" a diktatúra nagy árat fizettetett. Ezreket nyeltek el a börtönök, a koncentrációs táborok, a kínzókamrák. A szabad véleménynyilvánításnak már a puszta szándékát is ellenséges tettnek minősítik. Nemcsak a kommunistákat veszik üldözőbe, de még a jobboldali bírálókat is hallgatásra késztetik. S mindezt a világ és Washington szeme láttára. Ami a világot illeti, nem hallgatta el felháborodását; a tiltakozást Allende meggyilkolásának pillanatától ébren tartja. Washington azonban együttérzően hallgat. Aminek az ad különös jelentőséget, hogy Carter elnök éppen a chilei fasizmus tombolásának esztendeiben hirdette meg az emberi jogok kampányát, melynek kellős közepén fogadta Pinochetet, amivel ezt az „etikai kezdeményzést" még a komolyság látszatától is megfosztotta. Ugyanakkor azt is demonstrálta, hogy Pinocheték nemcsak hatalomrajutásukat köszönhetik amerikai érdekeknek, de hatalmon maradásukat is. Most, az ötödik évfordulón, Pinochet mégsem dicseked-

Nézetkü
Camp D
Vasárnap

WASHINGTON: Bár amerikai elnöki szóvivő szo baton este úgy nyilatkozott sajtó képviselőinek, hc „mutatkozik némi derűlátá okot adó haladás", a Camp D vid-ban ötödik napja fol egyiptomi—izraeli—amerik hármas csúcstalálkozón, ál lában mindenki mértéktartá sal kezeli és ítéli meg az ér kezlet várható kimenetelét. szóvivő is hozzátette: „Lény ges nézetkülönbségek válas ják el még mindig az érdek feleket a kulcsproblémákba Az izraeli küldöttség körny zetéhez tartozó személyek, lehet, még mértéktartóbb nyilatkoznak, s szinte nem beszélnek semmiféle halad ról.

A megfigyelők tudni vél hogy eddig *egyetlen fő tén kört tárgyaltak meg a rés vevők: Ciszjordánia jövő beleértve a palesztinok jo állásával, az ottani zsidó t lepülésekkel összefüggő ké déseket,* valamint a feltét lezett izraeli visszavonul esetére Izraelnek nyújtan katonai biztosítékokat.

Izrael mindezekkel kap csolatban — vélik a meg figyelők — még nem tett olyan engedményeket, amelyek bármiféle át-

Makrisz Agamemnon, szobrászművész

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA programja

1978. november

Nyitva: keddtől—vasárnapig 10 órától 18 óráig

6-án, hétfőn nyitva
7-én, kedden nyitva
8-án, szerdán zárva
9-én, csütörtökön zárva

KIÁLLÍTÁSOK

ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSOK

Későreneszánsz és barokk művészet 1550-től 1800-ig
XIX. századi magyar festészet
XIX. és XX. századi magyar szobrászat
Nagybányai festészet
Magyar éremművészet és kisplasztika
Naiv művészet

IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK

Plakátművészet Thália szolgálatában (C. ép. III. em.)
Makrisz Agamemnon szobrászművész kiállítása (nyílik: nov. 23.) C. ép. fsz.
Tisztelet Berény Róbertnek (zárul: nov. 19.) C. ép. fsz.
Schubert Ernő emlékkiállítás (nyílik: nov. 21.) C. ép. fsz.
Mai bolgár plakátművészet (nyílik: nov. 14., zárul: nov 26.) D. ép. III. em.

MŰHELY SOROZAT

Nádler István festőművész kiállítása (zárul: nov. 19.) D. ép. III. em.
Udvardi Erzsébet festőművész kiállítása (nyílik: nov. 21.) D. ép. III. em.

Tárlatvezetés kérhető minden nyitvatartási napon 10—17 óra közötti időben.
A jelentkezéseket 3 nappal előbb kérjük a 160-100/560 telefonon bejelenteni.
Felnőtt és iskolai csoportok részére magyar nyelvű tárlatvezetés ingyenes,
idegen nyelvű tárlatvezetés 50,— Ft.

RENDEZVÉNYSOROZATOK

TIT TÁRLATVEZETÉSEK

minden vasárnap 9.30 és 10.30 órai kezdettel

6 Ferenczy Károly művészete
Történelmi festészet
Vezető: K. Kirimi Irén dr.

12 Nagybányai művészet
XIX. századi magyar festészet
Vezető: K. Kirimi Irén dr.

19 XIX. századi magyar szobrászat
XX. századi magyar kisplasztika
Vezető: Tóth Antal

26 Barokk művészet a XVII. században
Barokk művészet a XVIII. században
Vezető: dr. Török Gyöngyi

KÉPZŐMŰVÉSZETI SZABADEGYETEM

A TIT Művészeti Szakosztályával közös rendezésben csütörtöki napokon 17.30 órai kezdettel a „B" épület előadótermében (belépés TIT-bérlettel, vagy alkalmanként 8,— Ft-os jeggyel.)

9 **Csontváry**
A Csontváry kép ma. Előadó: Németh Lajos művészettörténész

16 **Munkácsy közelről**
A „Munkácsy" című TV-film bemutatása, beszélgetés az alkotókkal
— Bartha Attila filmrendező és Fitz Péter művészettörténész, szerkesztő

MŰVÉSZETI FOGLALKOZÁSOK FIATALOKNAK

a „B" épület előadótermében

Középkori gondolkodás — középkori művészet minden hónap első csütörtökén 15 órakor
A kortárs művészet kérdései minden hónap második keddjén 15 órakor

2 **Skolasztika — gótika I.**
Előadó: Horváth Pál vallástörténész

14 **A művészet fogalma és funkciói**
Előadó: Bak Imre festőművész

(Belépés TIT-bérlettel, vagy alkalmanként 8,— Ft-os jeggyel.)

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KLUBJA

Minden kedden 17.30 órai kezdettel művészeti foglalkozások, vizuális játékok.

Bevezetés a modern művészetbe

A foglalkozásokat Csáji Attila festőművész vezeti.

14 Képzőművészet és az ipari formák

Beszélgetés Nagy Tibor ipari formatervezővel

21 A kinetikus szobrászat Európában

28 Beszélgetés Haraszthi István kinetikus szobrásszal

MÚZEUMI ÓRÁK TANULÓCSOPORTOK RÉSZÉRE

„A képzőművészet kifejezőeszközei" című sorozat első didaktikai kiállítása:

A KOMPOZÍCIÓ

Mintegy 50 eredeti műtárgy az MNG XIX. és XX. századi raktári anyagából, a térkitöltés, a ritmus, az egyensúly, a képszerkesztési elvek szemléltetésére.

Az előre bejelentett iskolai csoportok keddtől péntekig naponta 10—13 óráig tarthatnak gyakorlattal egybekötött rajzórákat múzeumpedagógusaink segítségével.

Telefon: 160-100/399 és 309 mellék.

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA BARÁTI KÖRÉNEK FILMESTJEI

Pénteki napokon 17.30 órakor a „B" épület előadótermében

„Amerikai vígjátékok"

17 Játszd újra Sam!

24 Egy király New Yorkban

Belépés meghívóval. Meghívók igényelhetők a Magyar Nemzeti Galéria Közművelődési Osztályán.

KÉPZŐMŰVÉSZETI KISFILMEK VETÍTÉSE

Minden szombaton 14-től 17 óráig a „B" épület előadótermében.

4 Forradalmi plakátok
Lado Gudiasvili
Mészáros László
Derkovits Gyula

11 Mexikói kisfilmek:
Yucatan
Veracruz
Mexikói utak
Mexikói ünnepek

18 Századok sodrában (A Budai Vár)
MS Mester Passiója
Majális
Mozaik arany háttérrel
Borsos Miklós

16.30 órakor:
A Pásztorlányka,
az MNG diaporáma filmjének bemutatója

25 Színek a festészetben
Vasarely
Moholy-Nagy László filmjei

16.30 órakor: A Pásztorlányka

VASÁRNAPI KÓRUSMUZSIKA

Minden vasárnap délelőtt 11 órakor

6 **József Attila Gimnázium Énekkara**
Vezényel: Sass József

12 **Váci Városi KISZ Kórus**
Vezényel: Bogányi Tibor

19 **Debreceni Zeneművészeti Szakközépiskola Kodály Zoltán Női Kara**
Vezényel: Kövics Zoltán

26 **Jászberényi Tanítóképző Főiskola Női Kara**
Vezényel: Miklós Gyula

HANGVERSENY DÉLIDŐBEN

Minden második kedden 12.45 órakor

14 **A Szegedi Szimfonikus Zenekar hangversenye**
Bach: A-moll hegedűverseny
Pergolesi: Az úrhatnám szolgáló (egyfelvonásos opera hangversenyelőadása) Vezényel: Pál Tamás
Közreműködik: Bohuslav Matousek — hegedű

28 **A Magyar Állami Operaház fúvósegyüttesének hangversenye**
Mozart: Esz-dúr szerenád K. 375.
Haydn: F-dúr divertimento
Haydn: E-dúr oktett

Ifjúsági Nyomda 2555—78. — Felelős vezető: Méri György

Makrosz Agamemnon

A tinaképűredi emlékmű elkészítésekor
beleélte magát a művész a történet,
a magyar őstörténet és a közelmúlt
adottságaiba, tanulságaiba.

Pogány Ö. gábor: Felszabadulási emlékmű Pécsett
Új Ifjúság, 1978. április 9 - 30 lap.

Makrisz Agamemnon, izobrász

L: Vilt Tibor

Aradi N.: Izobor és történelem 15.

Nirszabadság, Br. 1978 árr. 3

Makrisz Agamemnon

Makrisz emlékműve Pécsett otthont teremtett az elő európaiságnak. A mű korunk általános emberi vezérgondolatának a hirdetője lett.

Pogány Ö. Gábor: Felszabadulási emlékmű Pécsett. Új Tükör, 1978, április 9 - 30. lap.

Makrisz Agamemnon

A pécsi felszabadulási emlékmű alkotásának a művész némi tájrendezést csinált, a monumentalis mű érdekében.

Pogány Ö. Gábor: Felszabadulási emlékmű Pécsett. Új Tükör, 1978 április 9 – 30 lap.

Makrisz Agamemnon

Méltatás.

Pogány Ö. Gábor: Felszabadulási emlékmű Pécsett.
Új Tükör, 1978. április 9 – 30. lap.

Makrisz Agamemnon

A Kossuth-díjjal tüntették
ki a művészt.

—. Kitüntetett művészek.
Új Tükör, 1978. április 9 - 43. lap.

Makrisz Agamemnon

Még be sem zárult *Vácott*, a *Madách Imre Munkás és Ifjúsági Művelődési Központban* rendezett tárlat, ezzel párhuzamosan már meg is nyílt a fővárosban a *Makrisz művészházaspár* közös kiállítása az *Egyesült Izzó sportcsarnokában*. Mostani budapesti együttszereplésük annak az ünnepségsorozatnak nyitánya, amelyet a *Vasas Szakszervezet* idei centenáriuma alkalmából rendeznek.

Nem először számolunk már be lapunk hasábjain arról az együttműködésről, amely 1975-ben jött létre a *Szabadfoglalkozású Képzőművészek* pártszervezete, a *Műcsarnok* és az Egyesült Izzó pártbizottsága között. Ez a kettős kiállítás immár a *hatodik* jelentős eseménye ennek a közművelődési jellegű megállapodásnak.

jpesten

Makrisz Zisi 4

gozol kozul kerul ki. Se szeri, se száma a kiállításon már eddig is megfordult szocialista brigádok vendégkönyvi beírásainak. Ezek lényegét foglalmazza meg röviden az *Elektron*-brigád bejegyzése is: „*Nagyon közelállónak tartjuk* művészetüket, munkásábrázolásuk megnyerte tetszésünket."

(wagner)

Magyar Hirlap 1977/5/4

Wagner:Makriszék Ujpesten

Makrisz Agamemnon, szobrász

L. Feledy Gyula

–: Kossuth-díjasok 5.

Népszabadság, Br. 1978 ápr. 1.

Makrisz Agamemnon, szobrász

L: Somogyi József

–: Hír.

8.

Nipszabadság Bp. 1978 aug. 1.

Makrisz Agamemnon

Gerevich Éva: Makrisz Agamemnon 3 sobra

Képzőművészeti Alap Kiadó

Kossuth Nyomda Bp. 1974. 42. l.

Illustr. 23x21 cm.

A magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája 1974.

Művészettörténeti Értesítő 1977/1.

74. old.

Makrisz Agamemnon

Bebesi Károly: Beszélgetés Makrisz Agamemnonnal.

Budapesti Napló 1974. 24. 13.

-Egri-: Látogatás Makrisz Agamemnonnál

Szolnok m. Hírlap 1974. máj. 26.

A magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája
1974.

Művészettörténeti Értesítő 1977/1.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1978 ÁPR 24

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Agamemnon Makris

1021

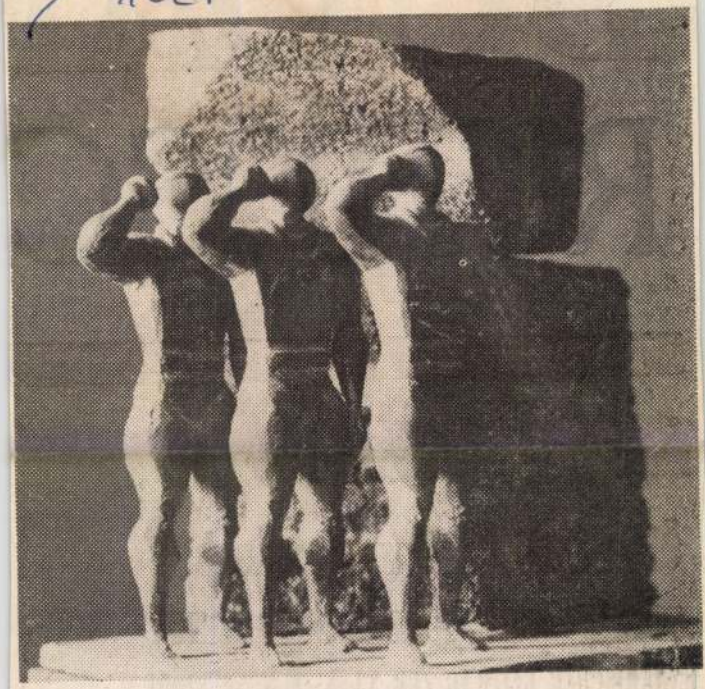

Agamemnon Makris: Denkmal für die internationalen Brigaden im spanischen Bürgerkrieg Kunstpreisträger 1978

RUNDSC

WOCHENZEITUNG FÜR POLITIK,

EUROPÄISCHE WIRTSCHAFTSKOMMISSION

Ökonomische Zusammenarbeit schafft politische Entspannung

UNGARISCHER BEITRAG ZUR 33. SITZUNGSPERIODE

In Genf wurde die 33. Sitzungsperiode der Europäischen Wirtschaftskommission

wendigkeit, daß die EWK entsprechende Beschlüsse zur Vorbereitung der Konferen-

Mészöly Agamemnon

"Galambos figura"
(vers)

Székely András: Szobrok a Műcsarnokban.
Új Tükör, 1978. május 28 - 24 lap.

Makrisz Agamemnon, szobrászművész

A Műcsarnokban az Októberi Forradalom 60. évfordulója tiszteletére megnyílt kiállításon szerepel a művész alkotása: pécsi emlékművének kis modellje. (említve)

Láttuk, hallottuk

1947. XII. 16. Kossuth, 21.35 (Szné)

Makrisz Agamemnon

A tisza füredi emlékmű lés-
asszonya a knossszosi ud-
varhölgyek éles metszésű szemé-
vel néz a világba.

Pogány Ö. Gábor: Makrisz Agamemnon emlékmű
Tűhőr, 1977. szeptember 4 – 24 lap.

Makrin Agamemnon

„Emlékmű"

(versek)

Pogány Ö. Gábor: Makrin Agamemnon emlékmű...
Tükör, 1977. szeptember 4 – 24 lap.

Makrisz Agamemnon

A művén alkotta a tisza-
füredi felszabadulási emlék-
művet.

Pogány G. Gábor: Makrisz Agamemnon emlékezik
Tükör, 1977. szeptember 4 - 24 lap.

Makrisz Agamemnon

"Csöndes tárlat nyilt Október évfordulóján a Mücsarnokban" irja szószerint Vadas József "Puskapor nélkül" c. kritikájában. Véleményét az indokolja, hogy már ismert müveket mutattak be a kiállitáson. Ezeket szemlélteti, s egyben értékeli is a nevek mellett felsorolt alkotásokat: Kerényi Jenő, Vigh Tamás, Kiss Nagy András, Somogyi József, Kmetty János, Plesnivy Károly, Schaár Erzsébet, Kondor Béla, Makrisz Agamemnon, Feledy Gyula, Vágó Márton, Szinte Gábor és Oláh György, akinek multbeli és mostani plakátjait hasonlitja össze.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. nov. 12.
XXI. évf. 46. sz. 13. lap.

Makrisz Agamemnon

Makrisz a mauthausenni
memento megalkotás át
nem tekintette csupán szob-
rászati feladatnak.

Pogány Ö. Gábor: Makrisz Agamemnon emlékmű
Tűhör, 1977. szeptember 4 - 24 dap.

Makrisz Agamemnon

„A spanyol önkéntesek emlékműve"

1970. Bronz. Bp.

66. Zép.

Kritikák és képek Corvina Bp.1976.

Makrisz Agamemnon

„Mauthausen emlékmű" (vázlat)

1964 Olaj 65 cm MNG tulajdona

54. lap.

Kritikák és képek Corvina Bp.1976.

Makrisz Agamemnon

1961-63 között alkotott manthausenis emlékműve mintegy a nyitánya a monumentális nagyon szokatlan új szalaszának: folytatása a művész dombrműve a Kolumbusz utcai pártbizottsági székház homlokzatán.

Aradi Nóra bevezetője

Kritikák és képek Bp.Corvina 1976.

24.old

2

Makrány Agamemnon

Valamint a spanyol öntöntezet emlékére emelt szobra, a pécsi kapyoldalt megmintázó 1975-ös felszabadulási emlékműve és főalakja, a figuratívitás határát súroló szemvedőkyes

N. Ké.

Nagy Nóra bevezetője

Kritikák és képek Bp. Corvina 1976.

24. old

Maknisz Agamemnon, szobrán

L. : Feledy Gyula

– : Az 1978 évi Állami és kossuth-díjasok 6–7.

Esti Hírlap, Bp. 1978. ápr. 1.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1978 APR 24
BUDAPESTER RUNDSCHAU

Agamemnon Makris

1021

Agamemnon Makris: Freundinnen Kunstpreisträger 1978

Klei

(Fortsetzung von S. 1)

Unser Land, das im Pro-Kopf-Nationaleinkommen vor dem zweiten Weltkrieg nicht einmal ein Viertel des Niveaus der entwickelten westeuropäischen Länder erreichte (in Österreich z.B. lag das Pro-Kopf-Nationaleinkommen um rund 60% höher als bei uns), konnte von seinem historischen Rückstand viel aufarbeiten.

Viel, aber natürlich noch nicht alles. Der Rückstand im Vergleich zu den früher industrialisierten, durch den Extraprofit aus der Kolonialisierung reich gewordenen Ländern ist — trotz einer gewissen Verringerung — immer noch beträchtlich. Dennoch ist die Tatsache, daß Ungarn heute zu den ökonomisch mittelmäßig entwickelten Ländern gerechnet werden kann, eine große Errungenschaft des ungarischen Volkes.

Mittlerer Entwicklungsgrad

Was verbirgt sich eigentlich hinter dem Begriff „mittelmäßig entwickelt"? Zu dieser Kategorie zählen die Ökonomen jene Länder, in denen das Pro-Kopf-National-

und nicht solche Merkmale der *„Lebensqualität"* wie beispielsweise die Existenzsicherheit — die Tatsache, daß bei uns niemand um seine Arbeitsstelle bangen und sich vor Gangstertum oder Terrorismus fürchten muß. Und unerwähnt blieben auch andere Komponenten menschlicher Freiheit wie z. B. die freie, der jeweiligen Begabung entsprechende Berufswahl für alle.

Das ist also der Stand, den wir erreicht haben. Es ist gewiß nicht wenig, aber offensichtlich nicht genug. Die Mittel für Investitionen sind zu knapp — klagen oft die Betriebe. Die Kommunalentwicklung, die Kanalisation gehen zu langsam vor sich, das Fernsprechnetz ist unterentwickelt, es wären noch mehr Wohnungen nötig und auch das Familieneinkommen könnte höher sein — allesamt berechtigte Wünsche. Unser Volk lebt besser als jemals in seiner Geschichte, doch wir wissen auch um die kleineren und größeren Alltagssorgen, mit denen viele Familien zu kämpfen haben. Und eben deshalb ist es unsere vorrangige Pflicht, diese Sorgen — vor allem die Alltagssorgen der Menschen — zu lindern. Insgesamt kann

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 ÁPR 3

NÉPSZAVA

Makrisz Agamemnon szobrászatáról

Az alezredes: Világmegváltó. Ez tényleg elegánsabb. Nézzük tovább. 102

gondolatban senki hálóingét. Az öcs: Főleg pedig nem firkálnak róla verset.

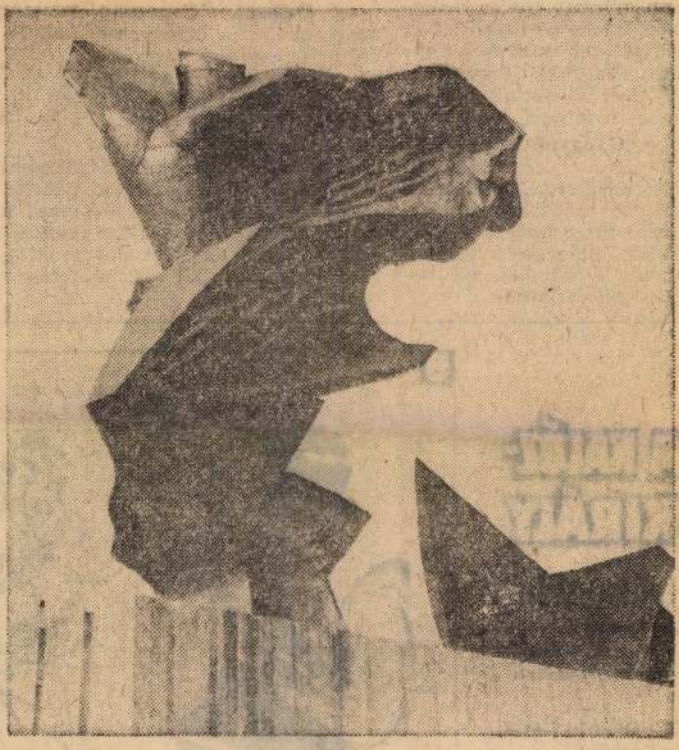

Makrisz–Jánossy: A pécsi felszabadulási emlékmű

ciensek között
gyar, jugoszláv
török, szírlai,
beteg is.

— **Izoplaszt.** A
ban működő Hege
tató Intézetben el
műanyagok megm
sára alkalmas hege
szféléket állítottak
neve: Izoplaszt.

— **Gyógynövénykertek.** A vietnami kórházak, falusi egészségügyi állomások 30 százaléka rendelkezik gyógynövénykerttel. Ezeket sikeresen hasznosítják a mindennapi orvosi gyakorlatban.

... Zsótér István 56 éves tsz-tag, mindszenti lakos lovas kocsival egy személyvonatnak ütközött. A baleset következtében Zsótér István a helyszínen meghalt. A vizsgálat eddigi adatai szerint figyelmetlenül hajtott a vasúti sínekre.

SZ

SZA
(189

Kossuth-díj
beszélő, a
majd a Sza
kesztője, a
rasztpárt vc
letésének 8
ja.

A KALÓZ-KIRÁLY

JÓKAI MÓR

kisregénye nyomán, történelmi források felhasználásával

írta:
CS. HORVÁTH TIBOR
rajzolta:
FAZEKAS ATTILA

Makrisz Agamemnon 2

Makrisz Agamemnon Munkácsy-díjas, érdemes művész valamennyi itt bemutatott alkotása fémből készült. Egyeseket lemezdarabkákból hegesztett, másokat rusztikus tömörséggel öntött, aztán patinázott. Jól ismert köztéri szobrai közül a *Spanyolországban küzdő magyar internacionalisták*, a pécsi *felszabadulási*, valamint a *mauthauseni* emlékmű kisméretű, előzetes terveit hozta el. Mellszobrai galériájában olyan közéleti személyiségeket ismerhet fel a néző, akiknek puszta névsora is sokatmondó: *Lenin, Éluard, Curie*, vagy a magyarok közül *Ady, Bartók és Medgyessy.*

4

Ujpesten

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1978 — 11
Művészet
Makrisz Agamemnon
1021

Kiállítások

november

Makrisz Agamemnon: Olasz nő portréja, vörösréz, zománc, 45 cm, 1978 (fotó Barnaföldi)

Makrisz Agamemnon
Budapest
Magyar Nemzeti Galéria

интарсии по дереву (Плафон работы Ирен Надь в Ходмезёвашархее) 25
Дюла Ковач: Выразительная и декоративная линия, IV 28
Ильдико Надь: Выставка венгерской скульптуры? 32

Две крупные выставки первого полугодия текущего года, организованные в выставочном зале «Мючарнок», стремятся дать отчет о достижениях венгерского изобразительного искусства, точнее двух крупнейших его отраслей — живописи и скульптуры. Некоторые полезные выводы на основе выставки венгерской скульптуры делает в своей статье Ильдико Надь, констатируя, что такие выставки, не имеющие концепции, а основанные лишь на жанровой базе, где обычно представлены все члены отделений Союза художников, никак не способствуют преодолению кризиса, который переживают традиционные художественные выставки. В то же время в связи с этой выставкой автор указывает на работы не оцененных по достоинству скульпторов Имре Хусара и Режё Берцеллера, она дает критический анализ двух новых значительных тенденций, отмечаемых в творчестве

1978.XI.23.Televizió 19.3o
TV Hiradó

1024

Makrisz Agamennon Kossuth-dijas kiváló müvész kiállitását a jó barát Hubai Miklós méltató szavaival nyilt meg ma délután a Várban, a Nemzeti Galériában. A müvészet csak emberközpontuságában lehet igaz és érdemes. Ha nem ilyen, az nem más, mint puszta dekorativitás. Vallja Makrisz Agemennon és szavaihoz méltóan vallanak szobrai is. A tiszafüredi és a pécsi Felszabadulási emlékmü az élettől, örömtől duzzadó nőalakok, a játékos szines terakotta fejek, és müvei közül talán a legismertebb az egyszerüségében, feszes kompoziciójában megrázó emlékmü. Makrisz Agamennon emlékmüvei, köztéri alkotásai sosem pusztán monumentális atrakciók, élő teremtő kapcsolatot alakitanak ki környezetükkel, az emberekkel és ezzel válnak mindennapunk természetes nélkülözhetetlen részévé. Ez a mostani gyüjteményes kiállitás egy gazdag, igényes és elkötelezett müvészpálya töretlen ivét rajzolja fel. A görögországi és párizsi emlékeket is bőségesen idézve. Ám a kérdésnek, hogy magyar vagy görög müvész-e Makrisz Agamennon nem nagyon van értelme. Müvész, s mint ilyen közkincs és nemzetközi.

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas
szobrászművésznek

Meghívó

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA MEGHÍVJA ÖNT

Makrisz Agamemnon

Kossuth-díjas szobrászművész

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA
1978. NOVEMBER 23-ÁN, CSÜTÖRTÖKÖN DU. 16 ÓRAKOR
A BUDAVÁRI PALOTA C. ÉPÜLETÉNEK FÖLDSZINTJÉN

Megnyitó beszédet mond:

Hubay Miklós

író

78-10 fnyv 14 7606

Makrisz Agamemnon

Makrisz Agamemnon (1913–): görög származású szobrász, kiváló művész. 1950 óta Magyarországon él. Számos köztéri művet mintázott. Legismertebb műve a mauthauseni *Mártír-emlékmű.*

Mihályfi Ernő: Művészek, barátaim Bp. Corvina, 1977.

Mahnisz Agamemnon, szobrán

A 60-as évek jellegzetes alakja.

Aradi Nóra: Művészet és történelem 694-700

Jelenkor, Pécs, 1980. júl-aug. XXIII/7-8.

Makrisz Agamemnon, szobrász

● MAKRISZ AGAMEMNON szobrászművész kiállítását ma délután négy órakor nyitják meg a Nemzeti Galériában.

-: O Makrisz Agamemnon

8.

Esti Hirlap, Bp. 1978. nov. 23.

Makrisz Agamemnon, szobrászművész

„Fésülködő". (repr.)

Pogány Ö. Gábor: A Magyar Nemzeti Galéria.
Népművelés, 1978. 3. 34. old.

Makrisz Agamemnon

Kisplasztikáiból magyar és görög dolgozó emberek általános érvényű „portréit" megformáló darabjait válogatta össze. Ezek közül jelképesnek éreztem a *Ma-*

Magyar Hirlap 1977/57/4

/Wagner: Makriszék Ujpesten

Makrisz Zizi

Tárlatra menet, vagy onnan jövet az ember eredetiben is összevetheti a *Váci út* mentén az ihletet adó mammutüzem valódi képét annak művészi fogantatású áttételeivel. A tárlat „modelljéhez" hasonlóan rendkívül eredeti a nézőközönség is, hiszen jobbára az üzemek dol-

Magyar Hirlap 1977/5/4

Wagner:Makriszék Ujpesten

Makrisz Agamemnon

gyar lány görög kendővel címűt, amely választott és szülőhazájának kettős egységbe tömörített szimbóluma. Eredeti méreteiben kivitelezett szoborkompozíciói közül említésre méltó egy olvasó és egy fésülködő nő egészalakos mása, valamint egy tűzzománcszemű, rendkívül dekoratív bagolyfigura.

/Wagner: Makrisz Ujpesten

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

NÉPÚJSÁG (HEVES)

1978 OKT 2 9

Makrisz Agamemnon.
szobrászművész
1021

Szobrok a parkban

Makrisz Agamemnon: Térdeplő nő

A pesti Városliget régóta kedvelt pihenőhelye a fővárosiaknak. Harmonikus természeti képe, *hangulatos sétányai irodalmi alkotásokban is fölbukkannak.*

Zegzugos ösvényein barangolva természetesnek hat, hogy a természeti ritkaságok mellett művészeti életünk érdekességei is útba esnek. A Szépművészeti Múzeummal szemben található Műcsarnoktól a liget belseje felé haladva új élmény várja a látogatókat. A Képzőművészeti Kivitelező Vállalat szeptemberben nyitotta meg kiállítását, a műtermek mögötti parkrészben.

A képzőművészeti világhét alkalmával elkészült szoborpark huszonöt nemesanyagból való köztéri szobra várja az érdeklődőket. *Az alkotások a budapesti bemutatás után kerülnek végleges föllállítási helyükre az ország különböző részére.*

Az utóbbi években friss lendületet vett kiállítási program, a közművelődési szempontokkal bővülve számtalan újszerű kezdeményezés történt a kiállítók és a közönség közvetlenebb kapcsolatának kiépítésére, sikerrel.

Az esztétikai szempontokat is figyelembe véve épülő játszóterek, a bárki által bejárható nyitott arborétumok és a szabadtéri szoborkiállítások jelzik az utat.

A Képzőművészeti Kivitelező Vállalat is rég dédelgetett tervének talált végleges formát *a városligeti szoborpark létrehozásával.* I park elődjének tekinthető pár esztendővel ezelőtt ugyancsak a Városligetbe felállított portrékiállítás, kecskeméti vasúti pályaud var előtti parkban láthat szobrok együttese, valamin

magazin

Mohácsi Regös Ferenc:

Halak

(üvegterv)

kifejezetten spórolni kell. A bölcsődék ugyanis az egészségügyi ágazathoz tartoznak, amíg az óvodák az oktatási tárcához. A két felügyeleti szerv pénztárcájából máshogyan csurran-cseppen a forint a gyermekintézményeknek.

A képesítés nélküli óvónő azért dolgozik itt, mert fél a gyári munkától. Gyerekkorom óta ismerem. Orvos szeretett volna lenni, de a vágyából csak a fehér köpeny marad. Férje már van, gyermeke még nincs: „nem is lesz, amíg önálló lakást nem kapunk." Munkáját a gyakorlatban sajátította el. Az idősebb, szakképzett óvónő most is sokat segít neki, szinte jobban dédelgeti, mint a rábízott kicsiket. Nevetve mondja: óvodai munkaerőt nehezebben talál, mint óvodást. Kérdem a fiatal óvónőt: szokott-e mesélni a gyerekeknek? „Mesélni?" — néz rám csodálkozó szemmel. — csodákon csodálkozni. A fabula aranyigazságainak oktató-nevelő hatása manapság már nem csiszolna finomra gyermeki lelkeket? Aligha van így. *A mesemondó közelsége. melegsége hiányzik.*

Akár a játékok, játszóterek, többnyire túlságosan készek a mai meséink is. Tanításuk szájbarágó, fantáziájuk szegényes, jelenünkre erőltetetten adaptált. De hát öreg gond gyermekirodalmunk mostoha helyzete. Ám, a mesélő papák—mamák is hiányoznak! S az utóbbiak hiánya a fájóbb, az elgondolkodtatóbb. Népmeséink, a Grimm-testvérek, vagy Andersen hőseit akár autóba vagy űrrakétába is ültetheti a szülői képzelet — gyorsan alkalmazkodnak a XX. századhoz, hiszen járatosak a csodákban — csak nincs, aki útnak indítsa őket.

Mérnök ismerősöm boldogan újságolja, hogy mit talált ki: fiának a munkahelyi

1021

1978. április 1. Kossuth 12,oo VGné

DÉli Krónika

- Parlamenti tudósitónk, Tardos Julia jelenti az Országház Kupolacsarnokából.

- Majd egy órája tart itt a Parlament Kupolacsarnokában az Állami dijak és a Kossuth dijakátadásának ünnepsége. Aczél György, a Kormány elnökhelyettese köszöntötte mindazokat, akik április 4-e alkalmából kiemelkedő termelő munkájukért, kutató és tervező tevékenységükért, illetve müvészi munkásságukért a magas elismerésben részesülnek. Egyebek közt arról beszélt, hogy a kitüntetések a társadalmi tevékenység legkülönbözőbb ágazatait képviselik. De közös bennük, akár fizikai munkások, akár szellemi dolgozók, müvészek, hogy kivétel nélkül kiemelkedőt alkottak a nép javára. A bőség zavarával kellett megküzdeniök, hogy a méltó váromanyosok közül a legérdemesebbek kerüljenek a kitüntetettek közé. Majd igy folytatta: Szocialista épitő munkánk rendülete, a képességek kibontakoztatásának lehetősége az oka, hogy sokszorta többen vannak az érdemesek, mint az itt kiválasztottak. Az indoklásul ajánlott müvek, munkasikerek hiven bizonyitják, hogy nincsen életünknek olyan területe, ahol ne születne kiemelkedő, nemzetközi elismerésre is méltó munka. Egyre több a kiváló munkás, egyre több a nagyszerü szellemi alkotás. És bár ugy érzem, a tudósitónak szólni kellene az ünnepi hangulatról, arról, hogy a kitüntetettek közül sokakat elkisért legközelebbi hozzátartozója. Most mégis inkább igyekszem minél több nevet emliteni Önöknek. A Minisztertanács az Állami Dijat adományozta dr.Ábrahám Sándor dombegyházi körzeti orvosnak. Berendi Tibornak, a Ferencvárosi Vasutállomás állomásfönökének. Dienes Bélának, az Egyesült Izzó vezérigazgatójának. Dr.Gáspár Lászlónak, a szentlőrinci Általános Iskola igazgatójának. Hekenasz Gábornak, a Magyar Rádió Müszaki igazgatójának. Kereszturi Dezső akadémikusnak. Szép hagyománya az Állami Dijnak, hogy egy-egy nagy alkotás létrehozásáért vagyaz üzemi munka különösen kiváló munka végzéséért, kollektivák, brigádok kaphatják a magas elismerést. Igy a Metró épitésénél bevezetett uj technológiáért, a Lakatos Ervin főépitésvezető által irányitott kollektiva, a kunszentmártoni betonhid tervezéséért a Hidépitő Vállalat kollektivája kapott ilyen magas állami elismerést.

Önöknek. A Miniszterelnökség az Állami Díjat adományozta dr. Ab-
rahám Sándor dombegyházi körorvosnak. Berendi Tiborné

Az országszerte már megismert jó munkaszervezéséért a Zalaegerszegi Ruhagyár egyik asszonybrigádja kapott Állami Dijat. De itt vannak az ózdi kohászok, a Magyar Optikai Müvek, az Oroszláni Szénbányák képviselői is. Az ÁLlami Dijakat követő en ismert müvészeink vették át a Kossuth-dijat. A névsor itt is roppant hosszu. Igy csupán néhány nevet emelhetek ki. Darvas Iván szinész, Durkó Zsolt zeneszerző, Eck Imre koreográfus, Galgóczi Erzsébet iró, Huszti Péter szinmüvész, Kocsis Zoltán és Ránki Dezső zongoramüvészek, Makhis Agamenon szobrászmüvész, már átvette a Kossuth-dijat. Az Állami Dijak és Kossuth-dijak átvételét a Magyar Népköztársaság Kiváló Müvésze, illetve Érdemes Müvésze kitüntető cimek adományozása követte. Ebből a névsorból is csak néhány jólismert név. Kiváló Müvész mától Havas Ferenc az Operaház szólótáncosa. Kazimir Károly a Thália Szinház igazgató-főrendezője. Kováts Béla klarinétmüvész, Mensáros László szinmüvész, Szinetár Miklós, a Televizió müvészeti igazgatója. Érdemes Müvész lett többek között Almássi Éva szinész, Balassa Sándor zeneszerző, Gábor Mariann festőmüvész, Garazs Dezső szinész, Horvát Ádám és Katkics Ilona, a Televizió rendezői, Körmendi János, Madaras József, Raksányi Gellért és Sztankai István szinmüvészek, Lehotka Gábor orgonamüvész. És, ha már többször utaltam rá, hogy csupán néhán ynevet a sok közül kiemelni, tehát az előbb elmondott felsorolás korántsem teljes, hadd legyek igazán szubjektiv, és ne csak az ÁLlami Dijas Hekenast Gábort, a Magyar Rádió müszaki igazgatóját emlitsem, hanem a többi rádióskollégát is. Érdemes Müvész lett Marton Frigyes a Rádió rendezője, és Pecz Ferenc, a Magyar Rádió- és Televizió Szinfónikus Zenekarának ütőhangszeres müvésze. Szép hagyománya az ilyen magas állami kitüntetéseknek, hogy a Minisztertanács a Parlament Vadásztermében fogadáson látja vendégül az ünnepelteket. És ezeken a fogadásokon már szót váltanak nemcsak a néhány perce lezajlott megható pillanatokról, az eddig megtett utról, de a következő évek feladataiból is. Ezekből a beszélgetésekből már Esti Magazinban adunk idelitőt, most visszakapcsolunk a Déli Krónika studiójába.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

SZOLNOK MEGYEI
HÍRLAP
1978 ÁPR. 3

Makrisz Agamemnon
Kossuth-díjas szobrászművész

1021

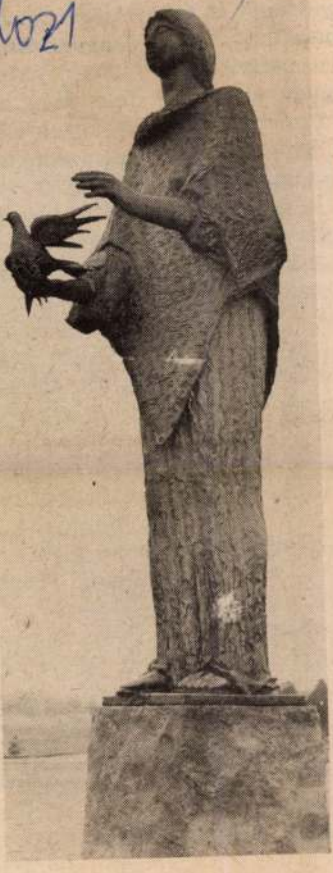

Címoldalunkon:
Makrisz Agamemnon Kossuth-díjas szobrászművész felszabadulási emlékműve Tiszafüreden.
Nagy Zsolt felvétele

gel azért, hogy
váljon.

Ma, legnagy
őszinte szívvel
amely hazánk s
alizmushoz. Kö
testvéri szovjet
múlt 33 évben
tották felénk
unió létezéséve
lehetővé, hogy
a szocialista o
jük azt az orsz
zedekben a leg
több terhet és
temes emberi
déséért.

Mi, magyar
ját járjuk ezutá
út hozta meg
tonságot, a nö
tünk — és ma
eredményeire,
tékeinket, gy
vábbiakban is.

E gondolatol
mai ünnepen.
sadalmi szerve
hogy erőfeszi
sérjék.

(Gáspár Sándo
nak tagja, a S

nki munkája és
. A felszabadu-
latt országunk
pünk élete több-
ában évszáza-

a, a művelődés
munka, a ta-
szségügyi ellátás
gári jog. Társa-
estet ölt, hogy
orlásának felté-

ecsületes ember
ve és őszinte se-
ink megoldásá-
gy hazánk mind
legyen.
mindenki meg-
öltővel: *„S hogy*
van / Dédelges-
Ez már gondom,
ljes élet, / Saját
ország a birto-

a országok mé-
tól, munkanél-
nak van miért
an emelkedik az
k mindenkinek
betegség idején

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Makrisz Agamemnon

ZALAI HÍRLAP

Kossuth-díjas szobrász

1978 DEC 12

munkái

resze a patinás pécsi gyárak

Makrisz Agamemnon Kossuth-díjas szobrászművész gyűjteményes kiállítása nyílt meg a Budavári Palota C épületében. Megnyitó beszédet Hubay Miklós író mondott.
(MTI fotó — Molnár Edit felvétele — KS)

dett vendégek
nal feladták
hány perces
ték után újra
dültek előre,
kidolgoztak.
fejese ment
majd Keleme
si lehetőséget,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HARISNYAGYÁRI DOLGOZÓ
Budapest

1978 ÁPR 6

Makrisz Agamemnon
szobrászművész

1021

ÉLJEN
ÁPRILIS
4!

Makrisz Agamemnon: „Felszabadulás" c. szobra

Tovább
a dolgozók élet- és
— Az együttes üle

MINDANNYIUNKAT ÉRDEKLŐ kérdések megtanácskozására ült össze a központi gyár kultúrtermében a vállalati együttes ülés március 21-én, délelőtt 10 órakor, a következő napirend alapján: Az 1977. évi munkavédelmi és szociálpolitikai intézkedési terv értékelése; a vállalat 1978. évi munkavédelmi és szociálpolitikai intézkedési tervének megvitatása; az 1977. évi Kollektív Szerződés értékelése és az 1978. évi Kollektív Szerződés módosítása; végül javaslat, az 1978. évi jóléti és kulturális alap felosztására.

Az 1977. évi munkavédelmi és szociálpolitikai tervünk költségelőirányzata 33 881 000 forint volt, a teljesítés 40 219 000 forint, a túlteljesítés pedig ennek alapján 6 338 000 forint. A többletráfordításokat, a tervezettel szemben jelentkezett jelentősebb eltéréseket gyáregységenként részletezte a szöveges beszámoló. Megtudhatjuk belőle, hogy a központi gyárban a gázvezeték felújítását terven felül elvégezték, hogy az anyagmozgatásban több tervpontot valósítottak meg, mint az elképzelés volt, így az agrovázépület átadását, targoncatároló létesítését, harisnyafestödei teherfelvonó felújítását — ez utóbbit eredetileg 1978-ra tervezték.

A MUNKAKÖRÜLMÉNYEK, üzemegészségügy javítására

átviteli hálózatának kiépíté
az idén folytatódik. Ugyan
a központi elszívók megval
sításával és a világítás korsz
rűsítésével jelentős munkak
rülmény-javítást értek
Felújították a katalinbány
telep kazánházát.

JELENTŐS FORDULÓHO
érkezett el a nagybáton
gyár a közösségi épület elk
szültével és üzembe helyez
sével. Tanácsi lakásépítésh
terven felül 6 millió forintt
járult hozzá a gyár. Az el
zőkben ismertetettekhez és
1978. évi tervhez az együtt
ülés a következőkben fogla
állást:

— Az 1977. évi munkavéde
mi és szociálpolitikai te
végrehajtásáról szóló besz
molót jónak tartják, me
részletesen számot ad arr
hogy a célkitűzések menny
ben realizálódtak és mikor
várható megvalósulásuk.

AZ ÁLLÁSFOGLALÁ
HANGSÚLYOZZA, hogy
szociálpolitikai terv cél
olyan munkakörülménye
szociális és egészségügyi fe
tételek megteremtése, amel
ben az emberek jól érzik m
gukat és szívesen dolgozna
Az állásfoglalás hiányolta
tervezet néhány alaki vona
sát, s szükségesnek ítélte me
hogy gyáranként tartalmaz
a tervezett fejlesztési progr
mokat, hogy milyen formába
kívánja a vállalat a Viha
utcai óvoda bővítését megv

4. Makrisz Agamemnon: Térdelő nő

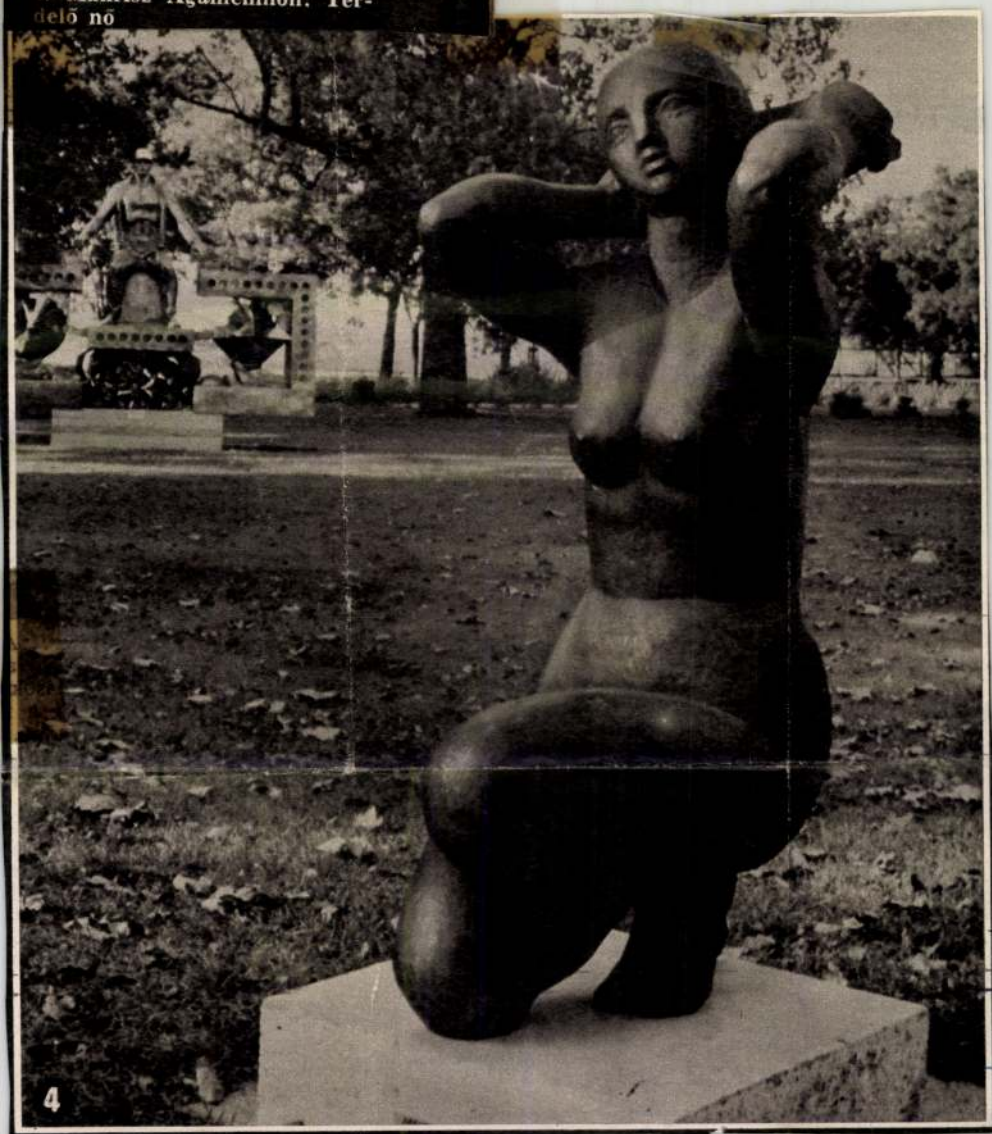

(2:2). Orzik tehát veretlen ségüket, és ezzel máris kár-

eptember utolsó napján Marianne, az egykori többszörös Európa-bajnok Nagy

RATULÁLUNK

A LE

etség magyar főtitkára, mint Boskovics Jenő, a gyar Távirati Iroda katársa, a világbajnok-sajtófőnöke is segítséget jtott. Egyébként jó hí-t is továbbított Buda-re... A kalandos uta-után késve kiérkezett at szereplése elmaradt árakozástól, de néhány enyző örvendetes meg-tést szerzett. Mindenek-Lénárt István (képün-), aki első lett a pehely-ú szakításban. A lökés-sajnos nem tudta elér-megszokott teljesítmé-, s összetettben a hete-helyre szorult, így is a magyarok egyetlen aranyér-mét nyerte. Megérdemli a gratulációt. A tizenkilenc esztendős magyar súlyemelő idén tört a nemzetközi él-vonalba. Athénben meg-nyerte az ifjúsági világbaj-nokságot, s utána a felnőt-tek között is megállta a he-lyét. A csapat további érté-kes helyezésekkel tért ha-za. Az előző világver-senyekről ismert Baczakó Pé-ter ugyancsak jól szerepelt, hiszen az összetettben el-foglalt második helyezése mellett ezüstöt nyert sza-kításban, bronzot a lökés-ben a középsúlyúak kate-góriájában.

Papp László munkában... A ros olimpiai bajnok ökölvívó a ban Japánban járt, előadásoka mutatókat tartott. Idehaza a jövő bajnokait neveli Óbudán.

ül ezúttal Martos, Ko- gesítette, a diósgyőri Tatár

Változás történt az OTSH, Testnevelési és Sport Hivatal Beckl Sándor államtitkár felme és helyét Buda István, a mun nisztérium eddigi államtitkára A sporthivatal új elnöke a lab vetség elnökhelyetteseként, kor a Honvéd sportegyesület elnö ként tevékenykedett a sportm

Szalay László (budapesti nyo tó), az idestova három évtizede sen működő magyar röplabda közmegelégedésre fújta a sípo a világbajnoki címet eldöntő sz mérkőzésen.

Makrisz
Agamemnon,
szobrásznővész

Fényes Tamás:
Szoborpark a
Városligetben.

Magyar Hírek,
1978. okt. 21.

Makrisz Agamemnon

A soproni Barátság parkba
tervezett „Ülő nő" plasztika –
jáert nincs jutalmat nyert.

– : A Kulturális Minisztérium képzőművészeti...
Művészet, 1979. május – 46. lap.

Makrisz Agamemnon Munkácsy-díjas szobrászművész

Hazánk felszabadításának 27 évfordulója alkalmából a Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze ismmel tüntették ki.

Zalai Hírlap, 1972. ápr. 1.

Makrin Agamemnon, szobrász

Imaszárnyas alkotása Tinatüredre kerül.

↓

— :o Emlékművek 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 20.

Makrisz Agamemnon

műcét, „Hus éve" (háromfigurás szobor), Miskolcon, SZMT-székház előtt helyezték el. (1966).

Bartha László és Flach Antal: Miskolc 1971. Miskolc, 1971.

631

MDK

Makrisz Agamemnon

Soha többé fasizmust, repr.

M. képzőművészek a fasizmus ellen.
N.Gal. 1965.

MDK

Makrisz Agamemnon

Marcel Cachin, br.

Néger fiu, br.

Nikosz Zahariadesz, br.

M. képzőművészek a fasizmus ellen.

N.Gal. 1965.

MDK

Makrisz Agamemnon

Paul Eluard, br.

Manolisz Glezosz, br.

Mauthauseni emlékmüterv, br.

M. képzőművészek a fasizmus ellen.

M.Gal. 1965.

MDK

Makrisz Agamemnon

M. Nemz. Galéria, vezető 1965.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon, szobrász
(1913 -

nevét emeliti a szerző

Information Hungary, Szerk. Erdei Ferenc,

Akadémiai Kiadó, Bp.1968. 957 old.

Makrisz Agamemnon

Marcel Cachin portréja / nemzetközi munkásmozg. harcosa /

Hajdu Béla: A T. Miskolci országos képzőművészeti kiállítás

Északmagyarország 1956. szept. 9.

M.D.K.

Macris Agamemnon szobrász

Győr, a pályaudvaron lovagló sellő,
Nagykanizsa, tanácsköztársasági emlék,
Bp. zugló pártház nagyméretü reliefkompozicio

Németh Lajos: Korunk szobrászati alkotásai és mai szobrászok fővárosunkban, Bp. 1967.

76.1.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon, Szobrász

1964-ben készült vörösmárvány domborművét cudíti a Szerző a XIV. kerületi pártbizottság épületének kültő falan, és ismét cudíti az 1962-es mauthausen cudekművét

Aradi Nóra: Daumier, Derkovits és utódaik

Bp. 1968. Magvető.

337. old.
+ 338. "

Nakrisz Agamemnon

Tány nobra (end.)
szerepel a IX. nagy. Kép. mint.
Liánitáron a hűszaznokban

Nagyar Ifjuság 1962 V. 5

MDK

Makrisz Agamemnon

Lenin szobráról

Vas Népe 1967 nov.18.

MDK

Makrin Agamemnon, nobrán

Fürdőzők c. noborkompozíciójút

Kecskeméten a fedettuszoda

előtt állítják fel.

— : Hír

8

ESTI HIRLAP Bp. 1968. ápr. 8.

Makrisz Agamemnon, szobrász

A meczeki felszabadulási

emlék művet tervezte.

–:o Ma emelik helyére 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. márc. 18.

Makrin Agamemnon, szobrán

Kiállítása nyílt meg
Kisperten.

— : ht —

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. máj. 11

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

A V. ker.-ben felállításra kerülő emlékművet Makrisz Agamemnon kezdte megmintázni.

– Emlékmű a spanyol polgárháború hőseinek

Népszabadság, Bp., 1968. jan. 24. 8

MDK

Makrin Agamemnon, nobrán

Az országgyűlési könyvtár ajándékba kapta Makrin Agamemnon Ady-portréját.

—: Ünnepség az országgyűlési könyvtár centenáriumán 6

Népszabadság, Bp. 1968. jan. 18.

Makris Agamemnon

A mauthausenni nobertályázaton
ő kapta a megbízást

Jelenkor 1966 I. n. 50 old

Makrisz Agamemnon

Szerepel a X. magy. Kép.
mův. kiállításon

Kartács 1905 XII. sz. 2004 old.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon, szobrász

1963-ban felállított Mauthausen i emlékmüvét körli:

Aradi Nóra: Daumier, Derkovits és utódaik

Bp.1968. Magvető

31. ábra ~~old.~~

Makrisz Agamemnon

3 figuás, mozgalmi témájú alkotása a Szakszervezetek megyei Tanácsának miskolci székhelya előtt áll.

Északmagyarország 1966. márc. 27. 4.l.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon, szobrász

manthauseni cuilérnüvét hasonlítja össze a szerző Rodin „Calais-i polgarai"-val és Fritz Cremer buczenwaldi cuilérnüvével.

Aradi Nóra: Daumier, Derkovits és utódaik

Bp. 1968. Magvető, 268 - 269 - old.

Makovisz Agamemnon

kiállított nobra:

Arcmás. Bronz.

Pécs-baranyai országos képzőművészeti kiállítás 1956. Cat írta: Végvári Lajos. Bp. 1956. 32 l., 2o t.

30 l.

Makrisz Agamemnon

Mauthauseni mártirok amlékmüve /repr /

Rajztanitás 1964. I 16-17.1.

MDK

Makrin Agamemnon, szobrász

A Nagymező utcai Mikroszkóp Színházra

kerül Makrin Agamemnon szobrászmű-
vész Színház c. fémkompozíciója.

— : Hová kerülnek .....

7.

NÉPSZABADSÁG Bp., 1967. aug. 8.

Makrisz Agamemnon, szobrász MDG

Jún. 10-én megnyitotta a Gadányi Jenő emlékkiállítást.

— : Gadányi Jenő kiállításáról 9

Népszabadság, bp. 1967. jún. 11. [Vidéki].

Makrisz Agamemnon MDK

2o éve, vörösréz

Mücsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon szobrász

Müve az 50-es években került a Szépmüvészeti Muzeum szoborgyüjteményébe

bronz Férfifej.

A Szépmüvészeti Muzeum 1906-1956. Bp. 1956. 207.1.

Nakisz Agamemnon

Görög politikai emigráns.
Portréi: Kasen Marcel 1954,
Paul Eluard 1959
Csu-En-Lai 1955.

A. Tyihomirov: Iszkusszstvo Vengrii IX-XX
Moszkva 1961

Makvin Agamemnon, nobrán

MDK

Szerepel (Budapeston).

– Szabadtéri nobor kiállítás 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1968 aug. 13.

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

Szerepel.

-: Szabadtéri szoborkiállítás Buda-
fokon 9.

Népszabadság Bp. 1968 aug. 23.

Makrisz Agamemnon

Kasen Makrisz portréja - gipsz. 1954

- repr. -

A.Tyihomirov: Iszkusstvo Vengrii IX - XX.
Moszkva 1961. Képmelléklet. 142

Makrisz Agamemnon MDK

Mauthauseni emlékmü terv, bronz

Mücsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

Marcin Agamemnon,

Bartók Béla mellszobor, másfeles
é. m., bronz,
Csongrád megye, Szeged, Móra park.

Tájékoztató 64/65, képző és Ipar-
művészeti Lektorátus

10 l.

Makrisz Agamemnon MDK

Ady, ólóm

Férfifej, ólom

Matuhauseni emlékmüterv, bronz

Mücsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

Makrin Agamemnon

„Telvonulók, dombormű, 24 m?
vörösmárvány, XIV. Ker. Columbus-u.
11. Külső homlokzat. Párthász.
(Láncz Sándor, Uj Párthász Zuglóba
M. 1964, dec. V. Evf. 12. sz. 34. 1.
Bradi Nóra: 20 év képzőmüvéneléről
Kritika, 1965, ápr. 15-16. 1.)

Tájékoztató 64/65. képző és Ipar-
müvészeti Leztorátus 6 l.

Makrisz Agamemnon

Zalakos nobiskompozíciója

vezérelt a X. Magyar

Kép. mű. Kiállításon/emlitve

Négmaria 1965 nap. 19.

Magyar Agamemnon

„A Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze"
címmel tüntették ki.

Népszabadság 1966. ápr. 2.

1021

Makrisz Agamemnon

bb 33. ujabb szobor kecskeméten

vid/hné/m/cz 1966. julius 28.

rövidesen ujabb képzőművészeti alkotással gazdagodik kecskemét. makrisz agamemnon készit háromalakos szobrot az alföldi város számára. a fürdőző nőket ábrázoló kompoziciót a jövő év első felében felépülő kecskeméti fedettuszoda előtt állitják majd fel. /mti/

bb 29. fél év alatt tíz uj falusi fodrászüzlet, kozmetikai szalon baranyában

vid/lk/m/cz

1966. julius 28.

baranyában a falusi asszonyok, leányok is mind többet adnak a szép külsőre, igy egyebek között egyre többen járnak rendszeresen fodrászhoz, kozmetikushoz. az idén háromszázezer forinttal több pénzt hagytak a szövetkezeti üzletekben, mint tavaly ugyanebben az időszakban. a fodrászipari ktsz a növekvő igények figyelembe vételével készitette el fejlesztési programját.

Marcin Agamemnon

Szerepelt a "Magyar képzőművészet a fa-
sizmus ellen" c. kiállításon.

Új Élet 1966. jan. 1.

Mahrin Agamemnon

szerepelt a „Magyar képzőművészet a fasizmus ellen" c. kiállításon.

Helytjar és Városgazdálkodás 1966. jan.

Makris Agamemnon

MDK

Béketüntetés, bronz

Műcsarnok 1951.II. Magy. Képzőm. Kiáll.

Marton Gyuláné

„A Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze"
címmel tüntették ki.

Somogy megyei Néplap 1966. ápr. 2.

MDK

Macris Agamemnon

Néger fiu, br.

MNG. Magyar forradalmi művészet. 1957. Műcs.

MDK

Macris Agamemnon

Csou En-Laj, vör.márv.

MHG. Magyar forradalmi művészet. 1957. Műcs.

MDK

Makrisz Agamemnon

Medgyessy Ferenc portréja, márv.

Ülő nő, acél

Felszabadult Bp művészete N.Szal. 1960

M.D.K.

Makrisz Agamemnon, Szobrász

Mauthausenben felállítandó felszabadulási emlékművét körli:

V: Karsai Elek: Egy gyászos évfordulói: A deportálások kezdete c. cikkében.

ÉLET és TUDOMÁNY, Bp.1964. XIX. évf. máj. 15. sz.

951. old.

Makrin Agamemnon, szobrán MDh

A X. Magyar Képzőművészeti Kiállítás rendezője.
Nyilatkozik.

Zsugán István: A mai magyar képző-művészet reprezentatív szereg-szemléje
ESTI HIRLAP, bp. 1965. szept 13 2

MDK

Macris Agamemnon

Medgyessy Ferenc, repr.ő

Felszabadult Bp. művészete. N.Szal. 1960.

MDK

Macris Agamemnon

Pauk Eduard, br.

MNG. Magyar forradalmi művészet. 1957. Műcs.

MDK

Makrisz Agamemnon

Szinház c. kompozíciójáról

Népszabadság 1968 aug.8.

M.D.K.

Makrisz

Müve Janáky-tervezte épületeben

Granasztói Pál: Janáky István

Magyar Épitőművészet 1966/3. 51.l.

M.D.K.

Makrisz Agam mnon szobrász

A kecskeméti "Aranyhomok" oldalhomlokzatán

Granasztói Pál: Janáky István
Magyar Építőművészet 1966/3. 32.l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DOLGOZÓK LAPJA
(Komárom)
1972 JAN 12

Makrisz Agamemnon

Szobrász-találkozó Moszkvában

1021

Moszkvában kedden megnyílt a Magyar és a Szovjet Képzőművészeti Szövetség titkárságának háromnapos együttes ülése, amelynek keretében a két ország szobrászművészetének fejlődésével, a szobrászok alkotói kapcsolataival összefüggő problémáikat tárgyalják meg.

A találkozón magyar részről Makrisz Agamennon, Somogyi József, Kiss István s mások, szovjet részről Nyikolaj Tomszkij, Vlagyimir Cigalj, Oleg Komov és a szovjet plasztika több más kiváló művészegyénisége vesz részt.

A találkozó első napján hangzott el Somogyi Józsefnek a Magyar Képzőművész Szövetség elnökének előadása, amelyben beszámolt a magyar képzőművészet helyzetéről, s foglalkozott az alkotói szabadság, valamint a művészeti etika kérdéseivel a szocialista társadalomban.

A két ország művészei a továbbiakban számos érdekes beszámoló keretében tájékoztatják egymást a legidőszerűbb problémákról.

A programot Mészáros László, Borsos Miklós, Percz János, illetve Konyenkov, Golubkina, Lebegyev alkotómunkásságáról készült filmek bemutatója teszi teljessé. Ezen kívül a vendéglátók arra is felhasználják az alkalmat, hogy a magyar delegáció tagjait elvigyék néhány moszkvai és leningrádi műterembe. Hiszen a pályatársak műveivel való ismerkedésnek éz a leghatékonyabb formája.

képződtek. Fontos pénzgazdálkodási szabály, hogy a vállalatok saját fejlesztési alapjukból finanszírozzák forgóeszközeik tartós növekedését.

A mezőgazdasági üzemeknek nyújtott hitelekről szólva elmondta, hogy elsősorban a szarvasmarha- és sertéstenyésztéssel, a korszerű tárolók építésével, az élelmiszerfeldolgozással kapcsolatos beruházásokat támogatja a bank, előtérbe helyezve a beruházás jövedelmezőségét. Ez évben az egyik legfontosabb feladat a már épülő szakosított tehenészeti és sertéshizlaló telepek befejezése. Ezért a bank minden más mezőgazdasági beruházást megelőzően ezeknek az építkezéseknek a befejezésére folyósít hitelt.

Az előző években jelentősen

ruházási B
gyott hosszú
re, a londo
elmúlt évbe
bocsátott h
vénykölcsön
elején dollá
gyobb össze
pénzkölcsönö

Mindent e
mérlegünk 1
ző évinél nagyobb külkereskedelmi deficit ellenére —, a forgalom nagyságához viszonyítva jelentéktelen hiánnyal zárult.

Csökkent a dollár

László Andor kitért a tőkés országokban végrehajtott árfolyamváltozások kérdéseire is. A májustól decemberig tapasztalt valutáris bizonytalanság időszakában népgazda-

Tovább

Makrisz Agamemnon
szobrász

Janzer Frigyes, Makrisz Agamemnon
mauthausene emlékművének és mis-
kolci három figurás kompozíciójának
összekombinálását mutatta be a VIT
pályázaton

Gábor Eszter: A VIT emlékmü

Müvészet, 1973. november - 35.oldal

Makrisz Agamemnon

Bemutatott műve:

„Bartók Béla", ólom, 60 cm.

Zola Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállítás, Budapest, 1968.

131

Makrisz Agamemnon

Munkácsy-díjas szobrászművészét a Magyar Népköztársaság érdemes művészét a Magyar Népköztársaság kiváló művésze címmel tüntették ki, felszabadulásunk 27. évfordulója alkalmából.

Magyar Nemzet, 1972. ápr. 1.

Makrisz Agamemnon

Szekszárdon, a múzeum előtt áll alkotása a Tanácsköztársaság mártírjainak emlékműve. (emlétve)

Ordas Iván: Szekszárdi szobrok.

Népújság Tolna Megye, 1971. febr. 14.

Makrisz Agamemnon szobrászművész.

A Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze címet kapta, a szocialista kultúra terén elért eredmények elismeréseként.

TV Ihradó.

1972. III. 31. TV. 19.30 /6/ Kj

Makrisz Agamemnon
1968 DEC 21
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG

1024

A naturalizmustól az op-artig

Ma nyílik meg a Stúdió 58—68 tárlat

(Tudósítónktól.)

Kemény rézmetszetek és fényes műanyag festmények, hatméteres falképek és féltenvérnyi bronzplakettek — a műfajok, technikák és stílusok ritkán látott változatosságát ígéri a *Stúdió 58—68* című kiállítás a *Műcsarnokban*, ahol pénteken tájékoztatták az újságírókat.

A rendezők elmondták, hogy a tárlat a harmincöt éven aluli festők, grafikusok és szobrászok szervezetének, a *Fiatal Képzőművészek Stúdiójának* jubileumi gyűjteménye. A hatalmas anyagban ezúttal valamennyi számottevő művész szerepel, aki a megalakulása, 1958 óta tagja volt a stúdiónak. Mintegy háromszáz alkotó majdnem nyolcszáz munkáját láthatja a közönség, s ez a bőség önmagában is sokféleséget ígér. A kiállítást segítő szervek, a zsűrik és a tárlat főrendezője, *Makrisz Agamemnon* szobrászművész azonban szándékosan is törekedett a változatosságra: az volt a céljuk, hogy *a jelenlegi és hajdani stúdiótagok követte művészeti irányzatokat, ízlés- és stílusáramlatokat rangos alkotásokkal a lehető leateljesebben bemutassák.*

A Stúdió 58—68 minden nézőie megtalálja tehát az ízléséhez közelálló műveket, s megtalálja bizonyára azokat a kompozíciókat is, amelyek kritikára ingerlik. A rendezők — mint elmondották — ezt is akarják: nem a kritikátlanságnak, éppen az irányzatok egészséges versengésének, vitájának akartak lehetőséget teremteni.

Az érdekes kiállítást — amelynek kritikai méltatására visszatérünk — ma délben nyitja meg *Garamvölgyi József*, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezető-helyettese és *dr. Pogány Ö. Gábor*, a Nemzeti Galéria főigazgatója.

8.20: Lányok, asszonyok. **8.40:** lettzenék. **9.20:** Orvosok a mikr előtt. **9.28:** Verbunkosok, nóták. 1 Szimf. zene. **11.13:** Rádiószínház: tektivjátszma. **12.15:** Operettrészl. 1 írók műhelyében. Somlyó György **13.21:** Csárdások. **13.58:** Kóruspódi **14.13:** Gabos Gábor zongorázik. 1 A kor embere... Jegyzet a gicc II. **15.10:** Fiatalok tánczenemús **16.00:** Népi zene. **16.20:** Mascagni ráiból. **17.05:** Húszas stúdió. Kü leges tudakozó — a labdarúgás **18.03:** Antonio Janigro felvételeiből. **19.25:** Szerző vagy szerkesztő? Kaposy Miklós szerzői estje. **21.05:** Bartók Béla népdalfeldolgozásaiból. **21.26:** Lemezek közt válogatva. **22.10:** 5000 mérföld az amerikai Délen. V. **22.20:** Táncoljunk!

A budapesti színházak mai műsora

Operaház: Pelléas és Mélisande (N. bérlet, 4. ea., 7). **Erkel Színház:** Parasztbecsület, Bajazzók (11. bérlet, 4. ea., 7). **Nemzeti Színház:** Szerelmem, Elektra (7). **Katona József Színház:** Az ifjúság édes madara (7). **Madách Színház:** Éjjeli menedékhely (F. bérlet, 7). **Madách Kamaraszínház:** Három játék (7). **Vígszínház:** Altona foglyai (7). **Pesti Színház:** Hordók (7). **Ódry Színpad:** Jövedelmező állás (a Színház- és Filmművészeti Főiskola előadása, du. 3). **Fővárosi Operettszínház:** Knock out (Kombinált 5. bérlet, 3. ea., 7). **József Attila Színház:** Nagy család (7). **Thália Színház:** Bakkhánsnők, Bacchus (7). **Kis Színpad:** Tizenéneklenek. **19.36:** A Magyar Állami Hangversenyzenekar hangversenye. Kb. **21.30:** Színházak, filmstúdiók társalgójában. Jegyzet. Kb. **21.45:** Népdalok. **22.03:** A basszus-buffó a német vígoperában. Összeállítás.

URH

18.05: Hanglemezparádé. **19.03:** Schubert-est. **20.38:** Operarészl. **21.18:** A dzsessz kedvelőinek. **21.32:** Romantikus muzsika.

TELEVÍZIÓ

17.58: Hírek. **18.05:** Pályaválasztási tanácsadó. **18.25:** Reklámműsor. **18.35:** Dal jött Vietnamból... Ünnepi műsor a DNFF évfordulója alkalmából. **18.55:** Esti mese. **19.05:** Tapasztalatok, gondok, kérdések. Egy évvel a gazdaságirányítási reform bevezetése után. **19.35:** Életünk és a kémia. A katalízis. **20.00:** Tv-híradó. **20.20:** Cseppben a tenger. Tv-film. **21.20:** Szülők, nevelők egymás közt. **22.10:** Tv-híradó — 2.

Karácsonyi, újévi hangos képeslapok

Makrisz Agamemnon

Bős precedens lehet

A fiataldemokraták azt követelik, hogy a Duna vízmegosztásáról – az „ökológiai agresszió elkövető" szlovák féllel – tárgyaló magyar küldöttség ragaszkodjon a londoni egyezményhez, amely szerint, mivel a víz 5 százaléka elégséges az oldalvízcsatornában való hajózás fenntartásához, annak 95 százalékát az eredeti mederbe vissza kell vezetni – hangzott el a szerdai sajtótájékoztatón. A Fidesz tart attól, hogy Bős-Nagymaros példája precedens értékű lehet, s Horvátország saját területén egyoldalúan eltereli a Drávát.

Különalku

Szakértőket is meglepő különalkut kötött Washington és Bonn arról, hogy feloldják a telekommunikációs berendezések kereskedelmére kölcsönösen bevezetett szankciókat. A múlt hónapban az Egyesült Államok szankciókat léptetett életbe nyolc EK-tagállammal szemben.

Lépését Washington azzal magyarázta, hogy a távközlési berendezésekre vonatkozó állami megrendeléseknél hátrányosan különböztették meg az EK-n kívüli szállítókat.

A djurdjeváci vízlépcső

A kormányzatnak kell döntenie a Mura és a Dráva folyók határszakaszának hasznosítására felállítandó horvát-magyar vegyes bizottság újraélesztéséről – mondta Hajós Béla, a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium helyettes államtitkára az Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottságának ülésén.

Az egykori Jugoszláviával még 1955-ben írt alá egyezményt Magyarország a határvizek hasznosításáról. Az évek során jugoszláv részről felvetődött a Dráván, Djurdjevácnál építendő vízlépcső terve. A magyar–horvát barátsági és együttműködési szerződés 1992 decemberi aláírása után ez év februárjában horvát részről ismét felvetődött a határfolyók hasznosításának gondolata.

Támogatás juhászatoknak

A kormány a közös piaci embargó miatt külön anyagi támogatásban részesíti a juhágazatot. Az intézkedések eredményeként az ez év január elseje után született mindegyik jerkebárány után a költségvetésből 1500 forintot, a legalább 30 kilogrammra hízlalt kosbárányok után 600 forintot igényelhetnek a tenyésztők, ha megfelelnek a feltételeknek.

Korszerű német esztergagép a MOM forgácsoló műhelyében Fotó: Löffler Gábor

STIL(L)szerű váltás a komlói MOM Gépipari Rt.-nél

Beszállítói szerződés a Suzukival

Dolgozói tulajdonba kerül a vagyon nagyobb hányada

A KGST piac összeomlása az időközben átalakult hazai nagyvállalatok zömét kritikus helyzetbe hozta. Érdekes módon a komlói MOM Gépipari Rt. – az elsők között, 1989-ben jött létre a társaság – nem ekkor került padlóra, hanem egy fázissal később, amikor a keletre exportáló nagy hazai megrendelői felett átcsaptak a hullámok. A cég azonban gyorsan bebizonyította, hogy van kiút.

A mélypont

A közúti járműalkatrészeket, elsősorban hidraulikus és levegős rendszerű fékeket gyártó vállalkozás kezdetben a 86 millió forintos alaptőkéhez képest 20-25 millió forintos nyereséggel zárta az éveket. Tavaly viszont elérkezett a mélypont, hiszen a két legnagyobb hazai vásárló, a Rába és az Ikarus ekkor került végveszélybe. Bár az rt. időközben szélesítette repertoárját valamennyi keleti típusú személygépkocsihoz gyártva fékhengereket és más hidraulikus elemeket, az új piac sem segített. A 340 fős létszámból 100 embert 1992 első felében el kellett bocsátani.

A részvénytársaság azonban hosszú távra tervezett, így az Rt. közgyűlés a kritikus időszakban is 60 millió forintos gépi beruházást szavazott meg.

Nyugat-európai kapcsolatok

A korszerűbb technikával rögtön akadt partner Nyugat-Európában, a világhírű angol Lucas fékgyártó vállalat koblenzi részlegével kötöttek a komlóiaknak licenc technológia szerződést. Ennek köszönhetően született meg a Suzuki gyárral a beszállítói szerződés is, melynek értelmében 1994-től minden hazánkban készült Suzuki személygépkocsi tárcsafékeit itt szerelik majd. Mindehhez igen komoly feltételeknek kell eleget tenni, a munkákat ugyanis csak úgynevezett „tiszta szobában", pormentes, szűrt levegőjű, temperált hőfokú munkatérben szabad elvégezni. Az újabb fejlesztés 150 millió forintba kerül, s 1996-ra további 36 új munkahelyet teremt.

Ugyancsak a Lucason keresztül folynak már az áralkuk különböző céggel kis sorozatban (20-50 ezer darabos) készülő nyugati személygépkocsi típusok kerékfékhengereinek a gyártására. Nem szűntek meg a jó kapcsolatok Közép-Európában sem, a cseh Karossa autóbuszgyártól, vagy például a LIAZ-tól továbbra is érkeznek kisebb megrendelések.

Ígéretes üzlet

A Lucas mellett azonban újabb nyugati cégekkel is beindult az üzlet. A Köln melletti BPW-vel, a világ egyik legnagyobb tengelygyártójával aláírt középtávú szerződés tavaly májustól 1994 végéig a komlói társaság termelési kapacitásának felét leköti. Még jelentősebbnek ígérkezik a legfrissebb kapcsolat, a hamburgi Still GmbH. villástargonca üzemrészével. A múlt héten aláírt egyezség egyelőre 100 ezer márkás megrendelést jelent – teljesen új termék, hidraulikus hengerfej gyártására –, s a tervek szerint jövőre már 1,5 millió márkás üzletre van kilátás.

A piacváltás olyannyira eredményesnek bizonyult a Gépipari Rt. esetében, hogy ez év első felében máris jelentős – több, mint 10 millió forintos – mérleg szerinti nyereséget könyvelhetnek el. Az új technika kvalifikált szakembereket kíván, így a mérnökök, technikusok egy része angol, német továbbképzéseken bővíti ismereteit. Ugyanakkor munkásfelvételt hirdetett a társaság, 8-10 képzett esztergályost, ügyes szerszámkészítőket keresnek. Július elsejétől 20 százalékos bérfejlesztésre is sor kerül, így okkal állítható, a vállalkozásnál jól halad a stabilizálódási folyamat.

Dolgozói bizalom

Ezt igazolja az a tény is, hogy az rt. dolgozóiból és menedzsmentjéből alakult MRP az időközben 225 millió forintra nőtt alaptőke 51 százalékának kivásárlására pályázatot nyújtott be az ÁVÜ-höz (meg is kötötték az adásvételi szerződést). Az MRP alapszabály tervezet szerint egy-egy személy – lehet az portás, vagy akár igazgató – az alaptőke legfeljebb 2 százalékát birtokolhatja.

Az Egzisztencia hitel igénybevételének segítségével – ez azt jelenti, hogy a cég minden dolgozójának komoly társasági tulajdonszerzésre nyílik alkalma. Akár 4,5 millió forintos üzletrészre is szert tehet az, aki bízik a vállalkozás további sikerében. **Mészáros B. Endre**

Már Hammurabi törvénybe foglalta

A fizetés közerkölcse

Az, aki valamit vásárol, ki is fizeti annak ellenértékét. Aki valamit rendel, gondoskodik arról, hogy az áru leszállításakor, vagy a kívánt szolgáltatás teljesítése után ki tudja fizetni annak ellenértékét. Aki kölcsönt vesz fel, időben és a szerződésben kikötött feltételek szerint törleszti azt. Az adót becsület dolga kifizetni, hiszen ez jelképezi a polgár hozzájárulását az állam közköltségeihez . . .

Mindezek olyan régi viselkedési normák, amelyeket már Hammurabi törvénykönyve és a római jog is kodifikált. Aki – akár jóhiszeműen is – vétett a fizetési kötelezettség teljesítésének törvénye ellen, legenyhébb büntetésként gazdasági egzisztenciájával fizetett érte, súlyosabb esetekben tulajdonvesztéssel és a társadalom kirekesztő döntésével kellett számolnia. Ha nem is könnyen, de vissza lehetett szerezni az elveszített tulajdont, vissza lehetett kapaszkodni a társadlmi ranglétra adott fokára. De akire rá lehetett bizonyítani a rosszhiszeműséget, az a legtöbbel fizetett: a becsületével.

Az adócsalót volt idő, amikor kerékbe törték, földönfutóvá tették, minden vagyonától megfosztották. A modern polgári társadalmakban is főbenjáró bűnnek számít, amit a világ számos országában ugyanolyan szigorúan büntetnek, mint a gyilkosságot. Ugyanakkor rangot jelent a nagy adófizetők közé tartozni – vagy ahogyan ezeket az embereket nevezik – virilistának lenni. Sok táján a világnak a városi évkönyvekben megkülönböztetett helyen szerepel a gazdag polgárok névsora, de nem alfabetikus sorrendben, hanem az adófizetés rangsorában sorakoznak a nevek! Ez a névsor azokban az országokban minden banki garanciánál nagyobb súllyal esik latba, ha a hitelképességet vizsgálják.

A kommunista társadalmakban évtizedekig nem a gazdasági törvények diktálták az állam magatartását. Saját tulajdonában lévő vállalatait utasíthatta, felelőssé tehette a külső és a belső piacokon való helytállásért, s mert helyettük döntött, nem is kérhette számon rajtuk a gazdaságtalan termelést, a rossz üzletpolitikát, netán a pénzügyi fegyelem megsértését. S mert a „gazda" szemet hunyt, a vállalatvezetők is félvállról vehették mindazokat az erkölcsi normákat, amelyeket a társadalom ezer évek alatt kiépített.

Most újra fordult a világ kereke. Ha nem is lehet egyik napról a másikra, de vissza kell térni az évszázados törvényekhez. Vissza kell szokni a pénzügyi fegyelemre, a gazdasági életbe vissza kell hozni a tisztességet, a polgárok gondolkodásába a társadalom diktálta közerkölcsöket. Enélkül nincs és nem is lehet sem demokrácia, sem modern gazdaság. **Bácskai Tamás**

Családiház-gyártó üzem Szombathelyen

Két hónap alatt teszik lakhatóvá

Családiház-gyártó üzemet adtak át Szombathelyen. Az Avance Haus nevű, 100 százalékban német tulajdonú kft. előregyártott elemekből, cementkötésű forgácslap felhasználásával, a legmodernebb hőszigetelési technológiával építi házait. A cég kereskedelmi központja Berlinben működik. Az új üzemet a határközelség, a biztos alapanyagszállítás és a kellő szakértelemmel már rendelkező vezetők és dolgozói gárda miatt telepítették Szombathelyre. A cég évi kapacitása jelenleg egy műszakban 250 ház, ami az igényektől függően elérheti az ezer darabot is. A vevő által kiválasztott tervek alapján 2 hónap alatt teszik lakhatóvá az ilyen új családi otthonokat a németországi vállalkozás munkatársai. A négyzetméterenkénti ár 900-1100 német márka körüli. Dolgoznak a magyar árszint megállapításán, ami valószínűleg ennél kedvezőbb lesz. Az új házgyár fél év alatt készült el 5-6 millió német márka beruházással, amellyel 110 új munkahelyet teremtettek. Céljaik közt szerepel a hazai alapanyag felhasználásán kívül a magyar beszállítói kör kialakítása is. Mint a tulajdonos, Klaus Chepanick bejelentette: a megrendelésektől függően a dolgozói létszám akár 300-ra is növekedhet.

Mekkora a nemzeti jövedelem?

Nem mindegy, hogyan mérik

Talán semmi sem jellemzi jobban azt a tényt, hogy a közgazdaságtudomány egy szűk érdekcsoport tudománya, mint az, ahogy a gazdaságot méri. Egy ország gazdagsága az egy lakosra jutó nemzeti jövedelem nagyságával mérendő, amit a szakmai zsargon GDP–nek nevez. Ez a mutató azonban a jelen formájában csak arra használható, amire a nemzetközi pénzvilág szereplőinek van szükségük. A különböző országok nemzeti jövedelmét dollárban fejezik ki, ha össze akarnak hasonlítani. Az átszámítás alapja a valutapiacon kialakult árfolyam. Mi köze ennek azonban a valósághoz?

Az ugyan minden normális gondolkodású ember számára természetes, hogy az ő jövedelmét nem azzal kell mérni, hogy pénzben kifejezett jövedelméért mennyi dollárt vehetne, hanem azzal, hogy abból otthon mennyire futja. Az állampolgár számára nem az a fontos, hogy a jövedelme mennyit érne Amerikában, hanem az, hogy mennyit ér otthon.

A közgazdaságtudomány, a népszerű is, és ennek következtében a sajtó, a kommunikációs csatornák azt a nemzeti jövedelemmérést használják mindenütt, ami nem a jövedelmek vásárlóerejét, hanem azt hasonlítja össze, hogy azért mennyi dollárt lehetne venni.

Minden szakember belátta, ha megkérdezték, hogy a jelenlegi módszer hibás, de nem változtattak rajta. Én évtizedek óta állítottam, hogy a két módszer szerinti adatok szélső eltérései legalább tízszeresek. Ebből fakadóan a közgazdaságtan a nemzetközi összehasonlításokban mindmáig olyan módszert alkalmaz, amelynél néha a tízedespont helye is vitatható.

Végre a politikusok határozták el, hogy lépnek. Előbb az Egyesült Államok kormánya, majd a Nemzetközi Valutaalap és a Világbank is elhatározta, hogy kidolgozza annak a feltételeit, hogy a különböző országok nemzeti jövedelmét a hazai vásárlóerő alapján vethessék össze. Most jelentek meg az első adatok. Kiderült, hogy Kína nemzeti jövedelme közel hétszer nagyobb, ha a hazai vásárlóerőt, és nem a dollár árfolyamát veszik figyelembe.

Ezzel szemben Japáné alig fele. E két ország összehasonlítása esetén az általánosan alkalmazott módszerrel szemben tizenkétszeres lett Kína nemzeti jövedelme, ha nem a devizakurzus, hanem a tényleges hazai vásárlóerő alapján számolnak. Általában azon országok esetében, amelyek később indultak meg a fejlődés útján, 4-6-szorosra kell növelni az eddig használt, dollárban kifejezett nemzeti jövedelmi mutatókat. Egész Ázsia részesedése a világgazdaságból a korábbi módszer mellett 7, a reális vásárlóerő alapján 18 százalék.

Mindez azonban csak a torzítás egyik tényezője. A másik az, hogy a szegényebb országokban sokkal nagyobb az olyan gazdasági tevékenységeknek a súlya, amit a nemzeti jövedelem számításnál nem vesznek figyelembe. A befőzés, a mosás, a takarítás, a betegápolás, a gyűjtőgetés, stb. csak akkor nemzeti jövedelem termelő tevékenység, ha vállalati keretek között folyik. Általában a fekete gazdaság is nagyobb a szegényebb országokban. Ez is jelenthet 20-30 százalékos relatív leértékelést a kevésbé fejlett országok tekintetében. Mindezt lefordítva a mi konkrét esetünkre: Évek óta mondom, hogy az egy lakosra jutó nemzeti jövedelmünk legalább kétszerese a Nemzetközi Valutaalap és a kormányunk által használtnak. Ennek tudomásulvétele fontos volna most, amikor a Valutaalap számonkéri tőlünk a költségvetési hiány nagyságát, mégpedig úgy, hogy ne legyen nagyobb, mint a nemzeti jövedelem 6,5 százaléka.

Ha reálisan számoljuk a nemzeti jövedelmünket, akkor a mi hiányunk százalékosan sokkal kisebb, mint Görögországé, kisebb mint Angliáé vagy Franciaországé. Márpedig, akik ezekhez az országokhoz hasonló követelményt támasztanak egy teljes politikai és gazdasági átalakulás alatt álló, nyugati szomszédaihoz képest az elmúlt évtizedekben gazdasági téren tragikusan lemaradt ország elé, vagy szakmailag súlyosan tévednek, vagy a vesztünket akarják. Az első esetben vitatkozni kellene velük, a másodikban szembe kell helyezkednünk. **Kopátsy Sándor**

Agrimill Rt.

Az ÁVÜ sikernek és nagy jelentőségűnek minősíti, hogy a Békés Megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat vagyonának háromnegyede egy magánvállalat tulajdonába került, s a tulajdonváltás befejezéseként várhatóan rövidesen eldől a GMV maradékának a sorsa is.

A 900 millió forint jelzáloggal terhelt ingatlanokat az az ajánlattevő – az Agrimpex Rt. – kapta meg, amelyik a legkedvezőbb ajánlatot tette.

A megvásárolt vállalati részből Agrimill néven alakult részvénytársaság.

Bacsa Vendel, az új békési malomipari vállalat, az Agrimill Rt. vezérigazgatója a sajtótájékoztatón elmondotta, hogy cégének az Agrimpex 1 milliárd forintot biztosított a tevékenység megkezdésére. A vezérigazgató szerint a gabonatermelőknek bizonyára vonzó lesz, hogy a teljesen tehermentes részvénytársaság a felvásárolt gabonáért nyolc nap után készpénzzel fizet.

Pécsi hanglemez – világszinten!

A Bach Singers CD-lemezéről

Szinte már közhelyként emlegetik, hogy Pécs a magyar és az európai kórusművészet egyik fellegvára. Rangos fesztiváloknak ad otthont a város, énekkaraink kiemelkedő külföldi sikereiről ad hírt nap mint nap a rádió és a sajtó. E jóhírünket látszik öregbíteni, hogy egyre-másra jelennek meg pécsi énekkarok kazettái, hanglemezei, melyek közül kiemelkedik a *Tillai Aurél* vezette Pécsi Kamarakórus Franciaországban készült Kodály-, majd Bárdos-CD-lemeze.

És most itt a harmadik CD-fölvétel; az *ifj. Dobos László* által vezetett, mindössze nyolc esztendeje működő BACH SINGERS tolmácsolásában rendeszánsz-kori angol szerzők egyház műveit tartalmazza. Ez önmagában is zenei csemegének számít! Hát még az előadás! Zeneértő vendégeim, akik be-betérnek hozzám egy kis zenehallgatásra, egyértelműen valamelyik brit katedrális-kórus produkciójának vélik a 14 tagú énekegyüttes professzionista színvonalú előadását. Annál nagyobb a meglepetésük, amikor elárulom, hogy szűkebb pátriánk egyik, kizárólag fiatalokból verbuválódott kamarakórusáról van szó.

Eléggé nem dicsérhető ötlet volt vendég-karmesterként szerepeltetni a Pécsi Szimfonikus Zenekar kiváló vezetőjét, *Howard Williams*-et. Talán kevesen tudják, hogy Williams gyermekkorában évekig énekelt templomi kórusban, így szinte vérévé vált az angol reneszánsz egyházi zene.

13 kompozíció – Tallis, Taverner, Byrd, Philips és Weelkes művei – szólal meg a lemezen, köztük a legrangosabb kórusoknak is komoly erőpróbát jelentő Tallis-lamentációk a Bach Singers alapító karnagyának, ifj. Dobos Lászlónak vezényletével. Kurióziumként említhetjük meg, hogy a műsor utolsó darabjában, Weelkes Alleluia-jában Howard Williams szólót énekel.

A világszintű tolmácsolás világszintű hangfelvételi technikával társul; ez is pécsi produktum. A kórus vezetőjének *„do-lá stúdió"*-ja sok-sok profi hanglemezgyár méltó vetélytársa lett ezzel a lemezzel!

Érdeklődéssel várjuk a Bach Singers további felvételeit.

Ivasivka Mátyás

Nemzetközi Bábfesztivál Győrött

Nemzetközi Bábfesztiválnak ad otthont csütörtöktől vasárnapig a Győri Nyár kulturális programjának keretében a Rába-parti város. A helyieken kívül miskolci, budapesti, szombathelyi, továbbá ukrán és román bábegyüttesek adják elő repertoárjukat. A bábozás valamennyi műfaját felvonultatják; az érdeklődők láthatnak kesztyűs bábozást, pálcás, illetve óriás bábokkal előadott produkciókat, továbbá asztali játékokat és képmutogatást.

Elment „a görög"

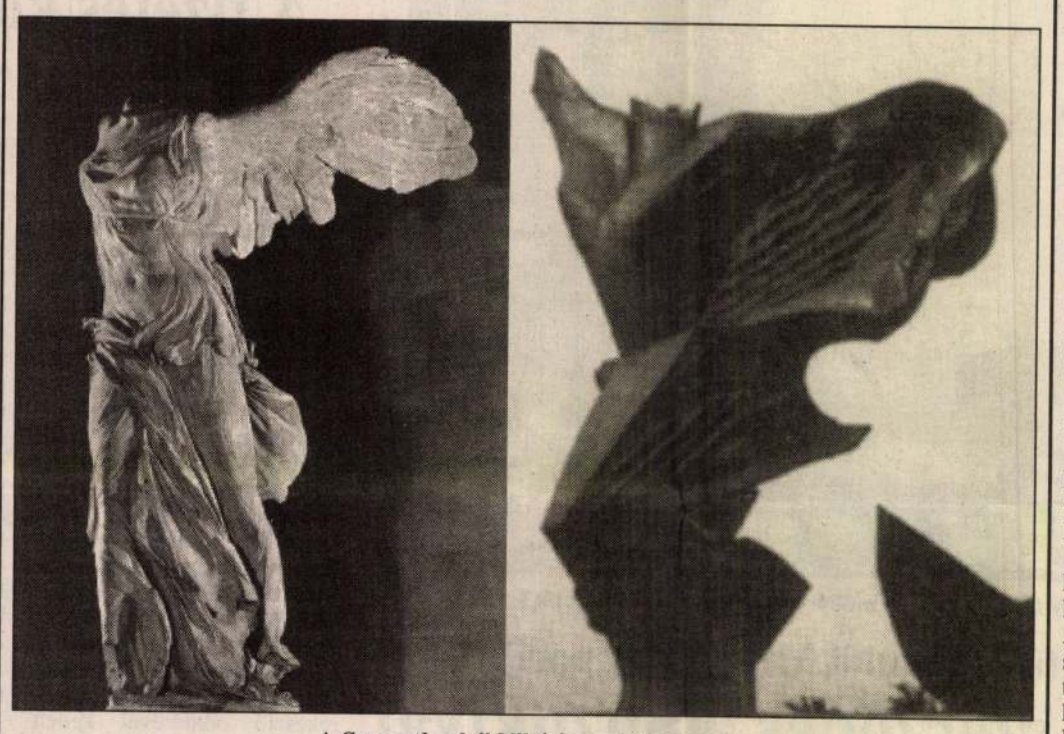

A Szamothrakéi Niké és a pécsi szobor

A nemrég elhunyt *Makrisz Agamemnon* görög szobrászművész, magyar Kossuth-díjas, számos jelentős alkotás mestere, egyebek közt a pécsi „felszabadulási emlékműé" is.

A történelmi keresztnevet viselő művész nálunk lelt második hazára, élete felét itt élte le. A maguk idejében fontos, mára azonban többnyire vitatott műveket alkotott állami megrendelésre. Legismertebb alkotása a mauthauseni koncentrációs táborban felállított döbbenetes erejű szoborcsoport.

Az ismert Makrisz-művek sorába tartozik az a pécsi szobor is a Mecsek oldalában, amely éppen a művész életútja végére vált el a nevétől és vált problematikussá, bár – szerencsére – az senkinek nem jutott eszébe, hogy eltávolítására ítélje. Annál jelentősebb alkotás ez, hogysem politikai harc kiszolgáltatottja legyen. S mondjuk meg azt is: ma már a pécsi városkép csaknem jelképértékű eleme.

A pécsi szoborra akkor kapott megbízást Makrisz, amikor a város akkori politikai és állami vezetői elhatározták: a felszabadulás 30. évfordulójára emlékművet állítanak a Mecsek oldalában. Monumentális emlékműre gondoltak, amely örök időkre szólóan hirdeti az 1945-ben történtek jelentőségét. (Ki tudhatta akkor, hogy az „örök idők" még 20 évig sem tartanak?)

Makrisz is a monumentalitásban gondolkodott, a görög művészet egy jelentékeny alkotásában, a Szamothrakéi Nikében lelte meg leendő alkotása előképét. Ezt a Kr. e. II. század elején egy győztes tengeri csata emlékére állították, a győzelem géniusza egy képzelt hajó orrán áll, előredűlő teste nekifeszül a szélnek, amely ruhája redőit korbácsolja. A rhodoszi szobrászati iskola eme jellegzetes képviselője, a fej nélküli szobor reinkarnálódott Pécsett jelentősen stilizált formában. Létrejötte társadalmi összefogásnak köszönhető. A szobrász jól haladt a munkával, a helyszín kevésbé. A koratavaszi ünnep miatt rohammunkára volt szükség, hiszen a tél sem a földmunkának, sem a betonmunkának nem kedvezett.

A szobrot nagy készültséggel szállították Budapestről Pécsre, útjáról – végigkísérve azt – beszámolt néhai kitűnő kollégánk, *Kampis Péter*. „Hazaérve" pedig nyomban elkezdődött a bírálata. Hivatalosan ugyan mindenki úgy találta, hogy a király kitűnően öltözött, sokak véleménye szerint viszont ez inkább öltözetlenség volt. Egy ún. politikai munkás így fogalmazta a maga véleményét: „Mit tudhat arról egy görög, hogy mit jelent nekünk a felszabadulás . . ."

Az avatás országraszóló ünnepség keretében történt meg. Azóta meg is barátkoztunk a szoborral. Ha arra járunk, szívesen elidőzünk a tövében a mellvédnél, hogy innen gyönyörködjünk a városban. Tagadhatatlan ugyanis, hogy kitűnő helyet választottak az emlékmű számára, talán a legjobbat a Mecsek oldalában, ahonnan a város teljes panorámája maradéktalanul élvezhető. Csak egy gondunk lehet (ami egyébként sokaknak feltűnt már az első pillanatoktól), hogy ti. tökéletesen beleolvad a szobor a környezetébe, távolról semmi sem látható belőle, és ezen még a lassú patinásodás sem segít, csupán a *Jánossy György* építész tervezte szélesen elnyúló posztamens utal arra, hogy valami fontos van ott. Ez a „fontos" – ne féljünk kimondani ma sem – Makarisz Agamemnon szobra.

Hársfai István

Nagy Anna: Privát zsolozsma

A szerző első önálló verseskönyve

Vékony, szerény kiállítású, ám jelentős verseskönyv Nagy Annáé, a Privát zsolozsma, az első, önálló kötete. Noha ismerjük korábbi költeményeit, a szerzőről itt mindössze azt tudjuk meg: „Tatán született. Pécsen középiskolát és jogot végzett.

Versei eddig újságokban és folyóiratokban jelentek meg."

Nagy Anna rejtőzködő alkat. Lelkében őrzi, hordozza titkait, s most ezeket a titkokat, lelke kincseit rakja elénk.

A kötet négy, témájában és hangvételében egyaránt jól elkülöníthető részre tagolódik. Az *Életre-halálra* ciklusban a szerző a születés, a lét, a léten túli élet, a transzcendencia titkait kutatja. Egyaránt foglalkoztatja örökség, eleve elrendeltség, átok és teremtés. A születés fájdalmát is kétfelől, a megszületett lény és a fiút szülő anya szemszögéből közelíti meg.

(Örökség) A szerző női mivolta valamennyi költeményben ott bújkál. Csak nő képes a holdat „éj méhében" kuporgó „embrióként" látni, csak nő hallhatja „megnemszült" fia sírását, *(Tanka)*, csak nő láthat a *Kavicsok*-ban titokzatos üzenetet, emléket, és csak nő írhatta a *Szalagok csokrok* című költeményt, életutat mutatva be masnikon át a bölcsőtől a koporsóig. Szeretnék ide idézni közülük, de nem tehetem, mert a ciklus mindegyik költeménye csak a maga egészében teljes, logikája, gondolatritmusa szétt öredezne, ha feldarabolnám.

A kötet második ciklusa a *Szerelmen innen és túl*. Megélt, vágyott, feltámadt és elmúlt szerelmeket vetít elénk tájba, évszakokba varázsolva. *(Akaratos tavasz, A nyár szeretője, Télben)* Milyen a csend, ha „ketten kétfelé / hallgatunk" (Pólusok), ha kérdésekre hallgatás a felelet (*Hallgatás*). S milyen az, amikor a szeretett lénynek az őszt adjuk ajándékba: „Legyen tiéd ez az ősz, / ami az enyém - neked adom. / Legyen tiéd minden aranya, / minden ezüstje, sugara, / felhője. A beérett magok, / piros termések, a ráadásbimbók . . . / távoli vonatfüttyentések a / ködben, leheletes hajnalokon . . . / és a Nap, a Nap, a szelid, / legyen tiéd mind."

Nagy Anna titkos vágya egy sziget, *a* sziget, a boldogság szigete, ahol: „Az öleléstől / nőnek ki a fák, / tör elő üvegkéken a csobogás: / az érintetlen remény. / Ahol hófehér minden virág. / Sziget ez, talán). Tudja, nincs, nem is létezhet ez a hely, ezért keresi a boldoságot a természet apró csodáiban, a virágokban, a *Tulipán*-ban, a *Kerti fá*-ban, az *Aranyeső* ragyogásában, a *Kóró*-ban.

A lényeg a József Attilai „igaz" („ha csalán lesz, azt se bánom . . ."), védekezés a pusztulás, a romlás, az elidegenedés ellen.

Ezek már a *Part tó madár* ciklus költeményei, ahol megjelenik „Andersen kis hableánya / formalintartályban zártam" / Csukódó ablakok /, ahol " A könnyek szivárvány prizmáján / remegve éled az elmúlás . . ." (*Az első rög*). Talán csak a költők lelkében vagy Takáts Gyula szőlőjében „Becehegyen álmodnak a fák" (*Becehegyen*). Az idő adta bölcsesség, a jobb utáni vágy, létünk meg nem válaszolt kérdései Isten felé fordítják:

„és mostanában egyre többször / találom magam veled négyszemközt – Uram." (*Mostanában*) *Privát zsolozsmá*-t alkot – ez a negyedik ciklus címe is –, hogy mindennapi imáit elmormolva igazolást keressen tetteire, választ kapjon kételyeire.

Nagy Anna verseskötete jóllehet privát zsolozsmának készült, mégis jó, hogy nyilvánosságra került, megjelent. Útbaigazít a fény, a lélek, a mindennapi csodák felé.

(Megyei és Városi Könyvtár kiadása, Kaposvár).

Sallai Éva

Pákolitz István

Pepitafüzetemből

Líra

Az Őrangyal-hoz címzett patikában várnom kellett, míg elkészítik a kenőcsös gyógyszert.

Téblábolva a tágas helyiségben, sillabizálgattam az Egészségügy jóindulatú intéseit, fölszólításait. Minden nyomtatott szöveg azt sugallta: ne bánjunk mostohán önmagunkkal; addig védjük egészségünket, míg van mit védeni.

Tacepaó-féleséget is találtam a sarokban. A szerző versezetben fogalmazta meg jóhiszemű figyelmeztetéseit. Imigyen: „Ha beteg,/ Ne hallgasson másra,/ /Csak az orvos tanácsára!" Aztán: „Rémes,/ Az emberek gyógyszerszedése/ Szinte már gépies!" Továbbá: „Lábad mindig kéznél van:/ Kelj fel és járj! különben pórul jársz!/ Élj okosan, mert a halál/ /Szembe fut veled –/ Rövidebb lesz az életed!" – – Az ihletett, rövidebb opuszokat azonos színvonalú illusztráció kísérte.

Sose tudom meg, ki lett légyen a „Stix-folyómenti Névtelen"; azt sem, ki engedélyezte a faliújságot; mégugyse, ki volt az az inkvizítor-szigorúságú kritikus, ki a szerzőt kiutasította a gyógyszertárból. Vagyis a halhatatlanságból. Mert a következő alkalommal már nem részelhettem a fenti műélvezetben.

A régi Színházi Élet-ben az alábbi szerkesztői üzenetet olvastam;

– Tisztelt Sz. Zs. Úr! Kérjük, hagyja az áldozatot! Nem szégyen az, ha valakit nem csókol homlokon a poétai Múzsa!

Mellészólás

A soha nem nyökögő, kissé gyors beszédű riporter ezt mondta:

– Végigfutott hátamon a lúdbőr.

Mivel nem javította ki a bakit, kezdtem magamban mentegetni a mellészólót. Nyilván a nagy sietségből adódott, hogy a lúdbőrzést eredményező meglepetést és a hideget – gyorsmetaforaként – egyberántotta.

Egyébiránt a fentírt riporter gyakran szövi szavaiba az irodalmi, művészeti, történelmi motivumokat, népnyelvi fordulatokat.

Legközelebb bizonyára így mondja: Lúdbőrzött a hátam. Vagy: Végigfutott hátamon a hideg.

Kétféle

A gyógyszertárból két hölgy lép ki a zuhogó esőbe. A középkorú esernyőt tart a 20-25 körüli fölé, aki áldott állapotban van. Sem az állapota, sem az eső nem zavarja abban, hogy – kinyitván a retiküljét – rendre össze ne tépdesse és el ne potyogtassa papírjait. Egy-egy üvegcse is koppan s széttörik a flaszteron. Gátlás nélkül szemetel a kismama kb. tíz méteren át, holott a rövid távon az orra előtt van a szeméttartó. Társának sincs jobb ízlése: nem inti le a szemetelőt. Rászól viszont egy botos öregúr:

– Odahaza is így szabadul a szeméttől?!

A költői kérdésre prózai a válasz:

– Törődjön a maga dolgával, vén tökkelütött!

*

A Perczel utca sarkán egy jólöltözött férfi rágyújt, a gyufaszálat pont a cipőm elé dobja. Jól a szemébe nézek és mondom, hogy ott van a közelében a kuka, miért dobja a járdára az elhasznált gyufát. Felém lép; hirtelenében átvillan rajtam: aligha viszem el szárazon. De más a mozdulat iránya-szándéka. Fölveszi a gyújtószálat, beledobja a szeméttartóba és csaknem bocsánatkérően mondja:

– Köszönöm, uram, hogy figyelmeztetett.

Reszort

Őrmester Feil Szepi bácsi felesége, a jódolgos Marcsa néni éjszaka főzte meg a masinások délebédjét. A négy adag csirkepaprikás mellé egy szakajtóravaló pörcöspogácsát is sütött. Őrmester Feil Kismarcsa holnap majd kiviszi az ebédet a *szürübe*. Marcsa néni szemernyit se aludt; pirkadattal indult gyalogmenet Kishomokerődbe, fején kosár, karján cekker. A másodszori kapálás is az ő reszortja.

Mire Kishomokerdőbe ért, *kialudta magát*.

Aki nem hiszi, másszon fel a hiszemfára.

Szólásmagyarázat

K. S. a Centrum előcsarnokában azzal állt elő, hogy ráhibázott az „ingben-glóriában" szólásunk eredetére.

– Ez nyelvészet, nem futball – kezdtem volna bele, de nem juthattam szóhoz; kézzel-lábbal hadonászva harsogta, hogy az „ingben-gatyában"-t jobb társaságban ildomtalan volt kimondani. A filiszter-beamter népség valamelyik nagyreményű, okfolos egyede a báli szupé alkalmával mesélte, hogy Cz. Mariskáéknál, a szerenád befejeztével, a leányzó atyja égő gyertyával, *ingben-glóriában* jelent meg a gangon, Mariska nevében megköszönendő a szép muzsikát. F. Gy. szellemi ínségmunkás kifogásolta a szólás ilyetén kicsavarását; a glória sehogyse azonosítható a gatyával, továbbá azzal is érvelt, hogy sérti a vallásos érzületet ez a félresikerekedett változat. Ez igaz. Ám K. S. úr elméje mégis ekkor világosodék meg.

Tüstént arra hivatkozott, hogy a hajdani gimnáziumi tankönyvben volt egy szép Reviczky-vers, az Imakönyvem. A memoriter-listán állandóan szerepelt. Ime az első strófa: Aranykötésű imakönyvet/ Hagyott rám örökül anyám./ Kisjézus *ingben glóriában*/ Van a könyv első oldalán.

A variáns nem logikus, nem is jó. Továbbá: profán. De hát szellemesnek találtatott és elterjedt annak rendje-módja szerint. Az ingben-gatyában helyett belopakodott társalgási nyelvünkbe a szalonképes ingben-glóriában-változat. Egy időre. Manapság senkise finnyáskodik a gatya miatt. Köznyelvünk hemzseg az ordenáréságtól.

Az eredetmagyarázatot nem tartom megalapozatlannak.

Döntsenek a professzionisták.

Makrisz Agamemnon szobrászművész.

Nemzetközi képzőművészeti kiállítás nyílt meg Moszkvában „30 ~~év~~ győzelmes év" címen. A magyar részben látható a művész alkotása: mauthausen emlékműve (emlitve)

Esti Hírlap, 1975. szept. 12.

MAKRISZ AGAMEMNON

Patraszban (Görögország) született 1913. március 24-én. 1938-ban fejezte be művészeti tanulmányait az athéni Képzőművészeti Főiskolán 1945—1950. között Párizsban, majd utána Budapesten él. Egyéni kiállítása Budapesten (1951) és Vácott (1977) volt. Számos szobrát állították fel köztéren (Budapest, Kazincbarcika, Eger, Szekszárd) és a mauthauseni koncentrációs tábor kiállításán. Kitüntették Munkácsy-díjjal (1953, 1955), Érdemes Művész (1966) és Kiváló Művész (1972) címmel, valamint Kossuth-díjjal (1978).

Lakcíme: Budapest I., Tárnok utca 3.

Szeghalmi Felszabadulási Emlékmű, 1978, vörösréz, 460 cm

Magyar gobrányati Vállítás Bp. Műcsarnok 1978. V. 5-28.

Makrisz Agamemnon, szobrán

L: Vilt Tibor

8

– Diszkút a Moszkva térre

Esti Hirlap, Bp. 1980 jul. 11

Makrisz Agamemnon

Megbízták a művészt, hogy a megfalni Szabadság téren Felszabadulási-emlékművét helyezze el.

— : Köztéri munkák 1980-ban.
Művészet, 1981. felmár — 58. lap.

Makrisz Agamemnon, szobrász

[Maktisz]

SZABADTÉRI SZOBORKIÁLLÍTÁS nyílt meg Salgótarjánban, a Tanácsköztársaság téren, ahol — egy hónapig — Makrisz Agamemnon huszonhat alkotása látható.

— : Hír

Nép szabadság, Bp. 1980 aug. 5

8

Makrisz Agamemnon

Makrisz 1956-os gyűjteményes
kiállítását Medgyessy segítette.

Lóska Lajos: Egy művész útjai.
Művészet, 1980. június – 24. lap.

Makrisz Agamemnon

Marcali, Ifjúsági Park
Makrisz Agamemnon: Térdelő nő, bronz, figuraméret: 250 cm; megbizás: 1971. IX.; épitész: Jánossy György

– Ybl-téri munkák.
Művészet, 1980. augusztus – 47. lap.

Makrisz Agamemnon, szobrán

L: Stróbl Alajos

–: Új közteri szobrok, ...

4.

Népszabadság, Bp. 1980. júl. 12.

Makrisz Agamemnon, nobrón

PÉCSI KIÁLLÍTÁSOK. A Színház téri galériában május 15–június 7. *H. Barakonyi Klára* grafikái. – A Széchenyi téri galériában május 28–június 17. *Makrisz Agamennon* szobrászművész alkotásai. – A Ságvári Endre Művelődési Házban május 11-től *Trischlerné Ferk Anna* textiljei.

*

–: Krónika

Borító 3.

Jelenkor, Pécs, 1981. jún.

XXIV/6.

Makrisz Agamemnon

Méltatás

Kovács Dezső: A művészetek pártfogása és . . .
Művészet, 1980. május – 46. lap.

Maksisz Agamemnon, szobrán

L. Haiman Gy.

– A Corvina és a . . . 6.

Népszabadság, 8 r. 1930 szept. 23.

Makrisz Agamemnon

Húsz éve (háromfigurás szobor)
SZMT-székház előtt, 1966.

Miskolc, 1971.

Kulturális Tájékoztató, 63. l.

Makrisz Agamemnon

Kiemelkedő, görög születésű, Magyarországon élő szobrász; Makrisz Zizi férje.

Németh Lajos: Paintings, mosaics, textiles.

The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1973. 51. sz.

1841

Makrisz Agamemnon
festőn

Az Ernst Múzeumban rendezte
Gadányi Jenő retrospektív ki-
állítását.

Dévényi Iván: Gadányi Jenő.
Művészet, 1974. július - 26 lap

Makrisz Agamemnon
szobrász

Makrisz Agamemnon „Fiszilhódó nő" cimű szobra a debreceni Agrár tudományi Egyetem étterem előtt lévő kis négyszögletes udvar dísze.

Sz.Kürti Katalin: Monumentális képzőművészeti alkotások.
Művészet, 1974. április - 4.oldal

Makrisz Agamemnon
szobán

A „Művészet" folyóirat szerkesztő bizottságának tagja Makrisz Agamemnon.

------: Szerkesztőbizottság.

Művészet, 1974. április - 48. oldal.

Makrisz Agamemnon szobrászművész

A „képzőművészeti világhét" ünnepi mi-
tányaként szept 20. és nov. 9. között a Műcsar-
nokban immár harmadízben rendezik meg
a budapesti kisplasztikai biennálét. – Az
idei zsűri tagjai között találjuk a művészt
és Aradi Vórát, a zsűri elnökét.

Menyhárt László: Képzőművészeti világhét

Magyarország, 1975. aug. 24.

Makrisz Agamemnon

Debrecenben okt. 14.-én megnyílt a koncentrációs táborok felszabadításának 30. évfordulója alkalmából rendezett „Oly harcban éltem én e földön..." c. kiállítás, melyen a művész kisplasztikája szerepel.

Hajdúsági Napló, 1975. okt. 16.

Makrisz Agamemnon

műve:

"A spanyol polgárháború hőseinek emlékműve", 1970. V Néphadsereg tér. 66. sz.

reprodukció.

Székely András: A százéves Budapest szobraiból, Budapest, 1972

30 l

Makrisz Agamennon

Aradi Móra Uj művészet – uj társadalom c. kulturpolitikai cikkében emlitve.

Kortárs 197o/4 579. old.

Makrisz Agamennon szobrász

Részt vett a XI. Magyar Képzőművészeti Kiállitáson a Műcsarnokban, 1968-ban.

Kortárs 1968/10 1673. old.

Makrisz Agamemnon
szobrász

A váci Hajókikötő - Pokolsziget
Réokikötőben elhelyezendő szobrasza-
ti alkotás pályázatán vett részt.

—: Képzőművészeti pályázatok.
Művészet, 1974. március - 48 oldal.

Maksim Agamemnon
szobrász

Pécsen Hunyadi út és a Mecsek
kapu feletti, feballitandó felszaba-
dulási, emlékmű tervezésére kiírt
pályázaton részt vett.

N.Dvorszky Hedvig: Képzőmüvészeti pályázatok.
Müvészet, 1974.február - 48.oldal

Makrisz Agamemnon

műveiről (Kádár Mária cikke, Kisalföld, Zalai Hírlap és Népújság, 1969.IX.7.)

Az 1969.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtör t.írt. 1972.4.sz. 295-320.l.

303.l.

Makrisz Agamemnon

Domborított reklamcsekből hegesztett Lenin portréja szere-
pelt a Lenin alakja a magyar ábrázolásban c. kiállí-
tásom (MNG).

Bojár Judit: Kiállításról-kiállításra; Magyar Hírlap, 1970. V. 6. 9. l.

Makiss Agamemnon
portréja

A Munka Érdemrend arany fokozatát kapta a művész 60. születés-
napján.

A művészeti közélet hireiből.
Művészet, 1973.dec.11. oldal

Makvisz Agamemnon, Munkácsy-díjas szobrászművész

Pécsett avatták fel a művész és Jánossy György építőművész közös alkotását, a felszabadulási emlékművet.

TV-híradó.

1975. ápr. 4. 19.30 N. |11|

VALO KAPCSOLATUK AZ EELETBEN A TAARSADALOMBAN

VALO REESZVEETELUEK SAJAAT KATEGORIAAJUKON

BELUEL A MUEFAJOK ELMOSODAASA KEEREM VEGYEN

REESZT A VITAABAN KOESZOENETTEL

MARSALL EEVA MAGYAR RAADIO 532-ES MELLEEK +

Magyar Posta

TÁVIRAT

Vette: 1		
munkahely	hivataltól	óra, perc
1		1100
Kapcsolási szám:		

BUDAPEST 75 XII 4 12

Továbbította:			
munkahely	hivatalnak	nap	óra, perc

Táv. oszt.: Felvevőhivatal: P. szám: Szószám: Nap: Óra, perc: Megj.

BUDAPEST/KTH 01985 82/80 4 1025

SZUECS JULIANNA

5 NEEPHADSEREGU 7

BUDAPEST

DEC 19EEN PEENTEKEN 730-TOL 10 ORAAIG A 12-ES STUDIOBAN FIATAL MUEVEESZEKKEL KEREKASZTAL BESZEELGETEEST SZERETNEENK KEESZITENI EGY MOST INDULO RAADIO SOROZATHOZ TEEMAAJA VAAZOLVA A KOEVETKEZOE MILYEN KATEGORIA HOGY FIATAL MUEVEESZ EZ A KORT JELENTI E A PAALYAKEZDEEST VAGY KOEZOES EELMEENYEKET MIT TUEKROEZNEK A FIATAL MUEVEESZEK FIATALOK IS ? EGYMAASHOZ ./.

8282. sz. ny. Egységes táviratlap borítékhoz. KK. – Állami Nyomda

Új Magyarország

s ma

ı ENSZ-zászlót tűztek ki a budai
)91 őszén a Vérmezőn?
lottunk a Hősök terén Nagy Im-
kor: *„A szovjet csapatok azonnal*
ıgyarországot!" De emlékük marad-
egykori szónokok s pártaktivistáik
dik Osztapenkó kapitány szobrát,
szívükhöz nőtt, oly kedves emlék,
éve, amikor még nem voltak fiatal
csak fiatalok, mennyit stoppoltak
e szobor tövében. Szív megszakad,
...

ezetünk tiszta! Zajlott a vita az
zatok hatáskörı törvényéről, mi-
egy kerületi önkormányzat, s
városi testület. S ekkor egy
árosvédő/szoborvédő képviselő
ı parlament úgy határozott –
sak rugalmas a kormánykoalí-
nűvészeti alkotás elhelyezéséről,
a fővárosi önkormányzat közgyű-
honatya így indokolta javasla-
k furcsa lenne, ha két kerületet
út egyik oldalán az egyik ön-
Nagy Imre szobrot állíttatna
t másik oldalán vele szemben
nos szobor kerülne elhelyezés-
lehet a kerületi önkormányza-
zt a kérdést, – így a szoborzsűri
ára aspiráló város-, honatya. Ez
képviselő olvasta (Dokument
ári kánikulában költői kérdé-
yi: Budapesten csak egy MDF
mányzat van, a többi SZDSZ-
szoborvédő szerint egy szem
vezetés állíthatna Kádár Já-
gy két szomszédos SZDSZ-es
viccelné meg a főváros lakó-
nt!

atunk-e ezek után *Pongrátz*
mber 1-jén lejáró ultimátu-
rt szeptember messze van.
gyarok Világszövetsége au-
zvényének nyitónapjára ki-
dapestet, hadd lássák a 15
ág képviselői, hogy a fővá-
mbere" vezeti két éve, aki
apot 1990 őszén.

Horváth Béla
országgyűlési képviselő

A XXII. kerületi szoborparkba kerülő, bontásra váró szobrok jegyzéke

I. kerület:
1. Vérmező, Varga Imre: Kun Béla-emlékmű
2. Dísz tér, Felszabadulási emlékkő

II. kerület:
1. Budakeszi út 5., Baksa Soós Gy.: Ságvári E.-mellszobor
2. Pasaréti út 195. Tanácsköztársasági emlékmű
3. Hűvösvölgyi út–Tárogató utca, Mészáros Mihály: A budai önkéntes ezred emlékműve
4. Hűvösvölgy, Kiss István. Munkásmozgalmi emlékmű

IV. kerület:
1. Rezi Károly sétány, Farkas Aladár: Rezi Károly-emlékmű

V. kerület:
1. Fővám tér, Valentin Sztarcsev: Dimitrov (Szófia város ajándéka)
2. Néphadsereg tér, Makrisz Agamemnon: A spanyol polgárháborúban részt vett nemzetközi brigádok emlékműve
3. Jászai Mari tér, Segesdi Gy.: Marx–Engels

VI. kerület:
1. Eötvös utca 3., Gyurcsek F.: A magyar kommunista ifjúsági mozgalom ötven éve

VIII. kerület:
1. Köztársaság tér, Kalló Viktor: Mártíremlékmű
2. Köztársaság tér, Kalló Viktor: A néphatalom hőseinek emlékhelye
3. Nagyvárad tér, Nagy I. J.: Asztalos János-domborm. et.

IX. kerület:
Hámán Kató, Kreuz Róbert, Turner Kálmán, KMP-nyomda, KMP ferencvárosi szervezet (szöveges emléktáblák)

X. kerület:
1. Kőbánya-Óhegy, Konyorcsik J.: Malinovszkij marsall
2. Kőbánya-Óhegy, Búza Barna: Szovjet–magyar barátság emlékműve

XI. kerület:
1. Budaörsi út, Kerényi Jenő: Osztapenkó kapitány
2. Etele, volt Szakasits A. út, Marton L.: Szakasits-szobor

XII. kerület:
1. Széchenyi-hegy, Rege park, László P.: Felszabadulási emlékmű

XIII. kerület:
1. Béke tér, Kalló Viktor: Felszabadulási emlékmű

XIV. kerület:
1. Dózsa György út, Kiss István: Tanácsköztársasági emlékmű
2. Thököly út 141., Kiss István. Felszabadulási emlékmű

XVII. kerület:
1. Rákosliget, Kasztel András utca, Megyeri Barna: Felszabadulási emlékmű

XVIII. kerület
1. Vöröshadsereg útja, Mikus S.: Steinmetz kapitány

MAKRIS2 Agamemnon

1024

Vasárnap avatják Egerben Lenin rózsaszín gránitszobrát

Beszélgetés Makrisz Agamemnonnal, a szobor alkotójával

Vasárnap, április 19-én leplezik le Eger főterén a *Lenin-emlékművet*. A szobor mestere *Makrisz Agamemnon*, az emlékmű előtörténetét így beszéli el:

— Az egri Könnyűszerelvénygyár párttitkára tavaly azzal keresett fel, hogy a gyár munkásai jelentékeny összeget gyűjtöttek, amelyből Lenin szobrát akarják megmintáztatni s városuk főterére állítani. Azt is megemlítette a párttitkár, amennyiben a munkások gyűjtése nem fedezné az emlékmű költségeit, a gyár vezetősége kiegészíti, a többit hozzáteszi.

Makrisz természetesen legelőbb a gyár dolgozóinak igényét, kívánságait akarta kipuhatolni. Megrendelőit kérdezte meg, mit is akarnak, milyet szeretnének, milyennek képzelik el Lenin-szobrukat. Órák hosszat tartó megbeszélésre többször gyűlt össze az egri Könnyűszerelvénygyárban a mecénás-együttes a művésszel. Rajzokat, skicceket, vázlatokat mutattak Makrisznak, papírra rögzítették elképzelésüket.

— Megrendelőim bonyolult probléma megoldása elé állítottak. Sokfajta igényt, kívánságot tettek elém. Megmondtam nekik, ha össze tudom egyeztetni mindnyájuk elképzelését, vágyát, mindenkinek az álmát, elkészítem a tervet két méteres nagyságban. Megegyeztünk, hogy szerződést mindaddig nem kötünk, míg meg nem nézik a tervet, el nem mondják véleményüket.

Hónapokkal később sor került a Lenin-emlékmű tervének bemutatására. A gyárban állították fel, s ekkor már nemcsak a gyár dolgozói, hanem a város lakói is érdeklődéssel nézték, bírálták, milyen szobor fog állani városuk főterén; elképzelésüknek milyen művészi formát talált a szobrász. A terv *tetszett*. Elhangzottak efféle megjegyzések is: „Ilyen Lenin nincs még a világon, a miénk lesz a legjobb, a legszebb Lenin-szobor." Valaki a mecénások közül felvetette, gránitból kellene kifaragni, azaz az ércnél maradandóbb anyagból. Makrisz figyelmeztette megrendelőit a gránit költséges voltára. „Nem számít — mondták — mi fizetjük!" Aztán mecénások küldöttsége utazott az NDK-ba, és egy [illegible] rózsaszínű gránit-tömbbel jöttek haza. Letették Makrisz elé. A hegy jött el ezúttal Mohamedhez; egy valóságos hegyet hoztak el Lenin-szobruk szépségéért.

A Lenin-emléket mérete miatt a budai *Várpalota udvarán faragták ki a kemény* gránitból. Ott láttam. S igazat adok az egriek lelkesedő véleményének. Makrisz remekül egyeztette össze Lenin sokoldalú, gazdag egyéniségének kifejezését a plasztika legnemesebb törvényeivel. Félalakban ábrázolja Lenint, amint beszédet mond a tribünön. Félalak, de nem mellszobor, az egész alak hatását kelti. Ezzel a megoldással Makrisz evele kiküszöbölte a ruházat túltengését, kerékkötőjét a legtöbb köztéri emléknek. Széles, Eroica-ritmusú, biztos síkokra tagolta Lenin alakját és sajátos ritmusait úgy vezette, szervezte, hogy a szemlélőt a mellvédre helyezett *Lenin-kézre* irányítsa, — beütemezett fokozással. Ezen a Lenin rendkívüli egyéniségét, izzó temperamentumát tükröző, ökölbeszorított kézfejen csattan fel Makrisz egyik főmondanivalója. Szinte hallani a szenvedélyes szónok erélyes ökölcsapását. Minden hagyományos szónoki pózt, gesztust elvetett a szobor mestere; formailag is újat ad. Egyszerű, közvetlen Lenint állít elénk. A remekbeformált, boltozatos koponya a kommunista forradalmárt idézi, az új gondolatokat termő marxista filozófust, aki értett az emberek nyelvén, de oda is ütött, ha kellett.

A Várpalota udvarán a szeszélyes április néhány percre a szikrázó napfény reflektorával világította meg a *csodaszép, rózsaszín gránitból faragott, nyolc méteres Lenint*. Minden nézetből mond valamit ez a monumentális alkotás, a tökéletes tudással komponált szobor és nagyvonalú részleteivel maradéktalanul mondja el Makrisz is, amit akart.

Dutka Mária dr.

MAKRISZ, Agamemnon

Makrisz Agamemnon MDK

Parasztleány, terrakotta

Csu En Laj portré, márvány

Műcsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Makrisz Agamemnon MDK

Szekszárdi Tanácsköztrásaság emlékmü

Manolisz Glezosz, gipsz

Mücsarnok 1959 VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Makrisz Agamemnon MDK

Csu-En-Laj, repr.

Műcsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D K.

Makrisz Aga memnon szobrász

Alkotása a te vezett müvész sétány ra kerülex

MÓricz Zsigmond

szobra

Csákváry Margit: Müvészek ligete a margitszigete

Magyar Nemzet 1965 . dec. 28. 5. 1.

M.D.K.

Makrisz Age memnon szobrász

Alkotása a te vezett művéd sétány ra kerülyx

Móricz Zsigmond

szobra

Csákvári Margit: Művészek ligete a margitszigete

Magyar Hemzet 1969 . dec. 28. 5. 1.

a Nevelési Tanácsadóról

tási intézmények hálózatába szervesen illeszkedő létesítmény. Feladata, hogy speciális eszközökkel, pszichológiai, pszichopedagógiai módszerekkel segítse az iskolák oktatói, nevelői, gyermekvédelmi munkáját, s a családban jelentkező gondok rendezését.

A Nevelési Tanácsadó illetékességi körébe tartoznak a kerületben lakó, vagy a kerület oktatási intézményeibe járó 3–18 éves gyermekek közül azok, akik a társas alkalmazkodás területén feltűnő nehézségekkel küszködnek, vagy az ismeretelsajátításban, teljesítőképességben nagyarányú elmaradást, egyenlőtlen fejlődést mutatnak.

A panaszok – sokféleségük ellenére – egy-egy korosztályra jellemzőek.

Az óvodásoknál a legtöbb gondot a dacos, agresszív magatartás, vagy ennek ellentéte, a szélsőséges passzivitás, erős szorongás, gátoltság, félénkség okozza. Előfordul a kettő keveredése is. Gyakran találkozunk a szinte befolyásolhatatlannak tűnő „hisztizés"-sel, túlmozgékonysággal, éjszakai alvászavarral, bevizeléssel. Az óvodáskor végén válnak szembeszökővé a beszédhibák, az iskolaéretlenség, az esetleges értelmi fogyatékosság jelei.

Iskolás korban a korábbi problémákra épülhetnek rá a különböző teljesítményzavarok; olvasás-írásnehézség, képességen aluli tanulás, dekoncentráltság. A felsoroltak kiegészülhetnek a feleléstől, szerepléstől való félelemmel, iskolafélelemmel, a társas kapcsolatok kudarcaival, a „nincs barátom" problémájával.

Serdülőkorban jelentkeznek a szülőktől való elszakadás vágyának ellentmondásai, az önértékelés zavarai, a közösségromboló tendenciák, a partnerkapcsolat nehézségei és (nem túl nagy gyakorisággal) az egészségkárosító szokások.

Minden életkorban veszélyhelyzetet jelentenek a családi krízisek – haláleset, válás – melyek megoldása nagy nehézséget okozhat gyerekeknek, szülőknek egyaránt. A felsorolt panaszok, problémák hátterében különböző okok húzódhatnak meg.

A Nevelési Tanácsadóba azok a gyermekek kerülhetnek, akiknél a tüneteket *elsődlegesen nem egészségügyi* problémák okozzák, azaz nem idegrendszeri vagy más szervi betegség felelős a pszichés zavarokért. Az idegrendszerileg sérült gyermekek ellátásáról a gyermek-ideggondozó hálózat gondoskodik.

Mi azokkal foglalkozunk, akik testileg egészségesek, de életkörülményeik, érzelmi környezetük kedvezőtlen hatású értelmi-érzelmi fejlődésükre. Ez sok esetben nem a környezet „hibája", hanem a gyermekek egyediségéből, egyéni érzékenységéből adódó reagálásmód sajátossága. A kialakult tünetek, bár a családi, iskolai élethelyzetekből következnek, az iskola pedagógiai eszközeivel már többnyire nem korrigálhatók, de hatósági beavatkozást, vagy kifejezett orvosi kezelést még nem igényelnek. Ezek rendezését pszichológiai, családgondozói módszerekkel kíséreljük meg.

Milyen módon lehet a Nevelési Tanácsadót felkeresni?

A vizsgálatok zömét az oktatási intézmények kezdeményezik, írásban jelzik a problémákat, kérik a gyermekekkel való foglalkozást.

A vizsgálatok elvégzésére hatósági felkérés alapján is sor kerülhet. A szakvélemény kérés célja, hogy a hatósági határozatok a körülmények minél pontosabb ismerete alapján szülessenek meg.

Örvendetes, hogy állandóan növekszik az „utcáról bejövők", a spontán jelentkezők száma, mely az összes vizsgálatok 1/3-át teszi ki.

Nyilvánvaló, hogy a vizsgálatot, tanácsot önként kérők nyitottabbak a hallottak befogadására és az esetlegesen szükséges korrekciók megvalósítására. A megelőzés szempontjából ez igen fontos körülmény. A beutaló nélkül érkezők számának növekedése arra is utal, hogy a lakosság és a Nevelési Tanácsadó kapcsolata közvetlenebb, bizalomtelibb, ami számunkra is erőforrást jelent.

Szakmai tevékenységünk két szakaszra oszlik: a bajmegállapító vizsgálatra (diagnosztizálás) és gondozásra (pszichoterápia, pedagógiai fejlesztés, családgondozás, tanácsadás).

A két terület nem különíthető el egymástól élesen, hiszen például a jó légkörű vizsgálat önmagában is korrigáló hatású lehet.

A foglalkozásokra – hosszas várakozások elkerülése érdekében – előre megbeszélt időpontban kerül sor. Egy-egy foglalkozás általában 50 perc időtartamú. A vizsgálatok a szülőkkel, pedagógusokkal folytatott beszélgetésből indulnak ki, a gyermekek spontán és irányított tevékenységeinek megfigyeléséből, tesztvizsgálatokból állnak, melyeket szükség szerint szakorvosi vizsgálatok egészítenek ki. A diagnosztikai munka elvégzése után ismét beszélgetésre hívjuk a szülőket (szükség szerint a pedagógusokat is) vélemények kifejtése és a további tennivalók megfogalmazása céljából. Előfordul, hogy munkánk itt lezárul, csupán nevelési tanácsot adunk. Ez a megoldási mód azonban viszonylag ritka, hiszen csak a tájékozatlanságból fakadó nevelési hibák, életvezetési problémák korrekciója esetében hatékony.

A háttérproblémák legtöbbször összetettek, bonyolultak, és így, az otthonok „érzelmi szerkezetének" hangolása hosszú, folyamatos pszichológiai, családgondozói munkát igényel.

Ebben a folyamatban a „vizsgált" nem passzív. Az eredmény a nehézségek, problémák közös boncolgatásából, a lehetséges megoldási módok, a szülő, a pszichológus, a pedagógus és a családgondozó *együttes erőfeszítéséből* születhetnek.

E közös munka feltétele a türelem, az empátia (odafordulás), az idő, és természetesen az alapos szakmai felkészültség.

A szülőkkel, pedagógusokkal folytatott megbeszélés mellett legtöbbször szükség van a gyermek folyamatos pedagógiai, pszichológiai gondozására is, egyéni vagy kiscsoportos formában. A foglalkozások célja az agresszió, a félelmek oldása, énerősítés; nagyobbaknál a konfliktusok tudatosítása és feldolgozása. A célok megvalósítását szolgálják a játékterápiák, kreativitást fejlesztő foglalkozások, önismereti beszélgetések stb.

A gyermekek állapotának relatív javulásával, a konfliktusok enyhülésével a találkozásokat ritkítani kell, s helyet kell adni az új jelentkezőknek. Gondozottjainkat azonban igyekszünk hosszú időn keresztül figyelemmel kísérni, fejlődésüket kontrollvizsgálatokkal ellenőrizni.

E rövid ismertetőből talán érzékelhető, hogy a Nevelési Tanácsadó munkája nem azonos avval, amit elnevezése sugall. Több és bonyolultabb annál, hiszen a közösségi élet az ember személyiségét is végtelenül összetetté teszi, melynek hibás működését csak jó tanáccsal nem lehet jelentősen befolyásolni.

Császár Ildikó
a Nevelési Tanácsadó
vezetője

MAKOSZ Agyamenn Változat 1982. I. félév

●●●●●●●KERÜLETÜNK

Szürke flanellingben és fekete kordnadrágban fogad. Laza öltözékét fesztelen viselkedése teszi hangsúlyosabbá. Alig két perce ülök Makrisz Agamemnon Kossuth-díjas képzőművész Tárnok utcai lakásának bőrfoteljében, mégis úgy érzem, mintha évek óta ismerném. Hovatovább azzal áltatom magam, hogy értek a képzőművészethez. Most például arról faggatom a művészt, szerinte örökbecsű alkotások-e a nonfiguratív absztraktok, s valójában mikor szép, mikor jó egy szobor?

– Ha nem hivalkodik. Ha nem akarja maga alá gyűrni a környezetét. Ha mindenki számára nyilvánvaló, hogy annak a szobornak ott és csakis ott kell, szabad állnia, ahová helyezték – sorolja indulatosan a kritériumokat, amiből éles logikával arra következtetek, hogy a jelenlegi gyakorlattal nincs igazán kibékülve.

Ami azt illeti, helyesen ítéltem meg a hangsúlyokat. Kiderül, hogy az utóbbi időben párhuzamosan a nagy városrendezési akciókkal, egy sor hibát követtünk el. Szobrokat mozdítottak el, amelyek kiszakítva eredeti környezetükből, már nem azt sugallják az arra járónak, mint korábban.

– Szegény Ferenczy Béni! Mit vétett, hogy Kisfiú-ját a Kígyó utca végére tették át? A bölcsészkar épülettömbje agyonnyomja, nem beszélve arról a cseppet sem mellékes körülményről, hogy a budapestiek kezdik utálni, mert kerülgetni kell. Akadályozza a forgalmat, olyan, mintha csak egyszerűen ott felejtették volna. Akárcsak Medgyessy Ferenc Táncosát a Kálvin téren. Semmi összefüggés nincs közöttük, hacsak az nem, hogy időnként bizonyára a táncosok is megfordulnak itt.

Makrisz Agamemnon galambősz hajába túr, jelezve, hogy mást amúgy sem tehetne. Magánemberként persze felhívhatja az illetékesek figyelmét a fonákságra, az sem ritka, hogy leültetik és végighallgatják, intézkedés mégsem történik. Érthető módon: ki szereti, ha felül kell vizsgálnia saját, korábbi álláspontját? Kivált, ha erre nem is kényszerítik a jogszabályok! Még szerencse, hogy azért vannak, akadnak ellenkező előjelű példák is.

– Eötvös báró szobra csak fokozza a két Duna-parti szálló patináját. Igen előnyösnek tartom a Nereidák kútjának mostani, Ferenciek téri elhelyezését. És elégedett vagyok a saját alkotásaim környezetével is: a Moszkva téri kúttal, de különösképpen a legutolsóéval, amely itt, a Szentháromság téren, a PRESSINFORM előtt kapott helyet. Azt hiszem, sikerült megoldanom a feladatot, s a fiúalakkal kiemelnem a térség funkcióját. Igaz, nem volt nehéz dolgom, tudtam hová kerül, milyen célból. Ami korántsem azt jelenti, hogy csak akkor születik új alkotás, ha a művész kezében van a helyszínrajz. Elég ehhez egy külföldi utazás, egy furcsa körvonalú tárgy, egy szabálytalan arcú ember. – Makrisz Agamemnont most spanyolországi útján szerzett élményei foglalkoztatják. Még nem tudja, mindez hogyan ölt testet, csak az biztos, hogy valamilyen „spanyolos" formát kap. A legkézenfekvőbb formát viszont már elorozták előle. Picasso volt a tettes, aki meglátott egy biciklit, s a kormányt bikaszarvnak nézte. Ilyen ötleteket nem lehet irigyelni, legfeljebb csodálni a kifundálóját, hogy képes volt felülemelkedni a bevett sémákon, s egy unalomig ismert dologban felfedezte az újat, a mást.

– Ezért becsülöm a XX. századi avantgarde képviselőit. Gondolkodni, látni tanítottak. Arra figyelmeztettek, hogy olykor szakítani kell a megszokottal, ki kell alakítani az adott korban élő ember sajátos, csak rá jellemző formanyelvét. Eközben természetesen sok csapnivaló mű, pontosabban „mű" született, de a törekvések korszerűségét, helyességét nem szabad megkérdőjelezni. Meg aztán ne feledjük: más egy nonfiguratív tárgyat múzeumban, több száz hasonló jellegű alkotás között megbújva értékelni, mint kint a szabadban, funkcióját éppen ellátva. Voltaképpen egyikük-másikuk ezerszer többet ér, mint az immár közhellyé devalválódott akt, lett légyen az bármily idomdús hölgyről formázva. Ha másért nem, hát azért fontosak, mert képesek kizökkenteni nyugalmából a szemlélődőt.

Aztán arról beszél, talán nem is olyan biztos, hogy mi, magyarok ódzkodunk a nonfiguratívtól. Életében sokat utazott, sokat látott, s azt tapasztalta, hogy Nyugaton, ahonnan zömmel kiindultak az extrém kísérletek, jobban idegenkednek tőlük,

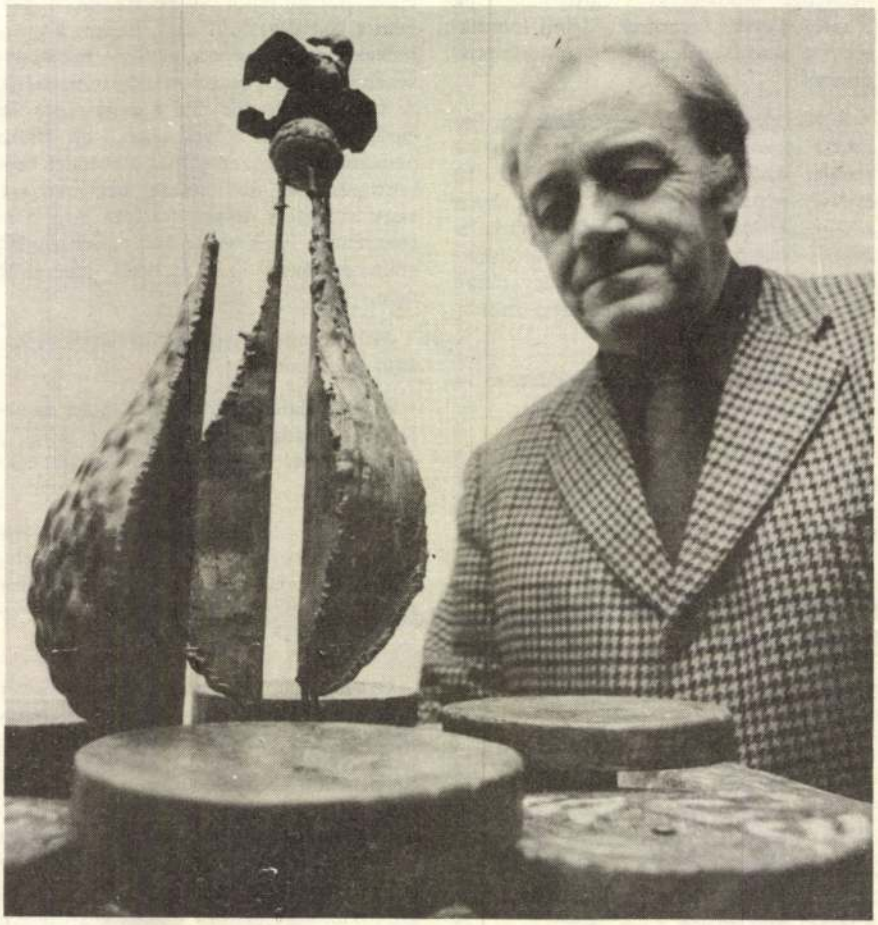

A művész a Moszkva téren álló díszkútjának makettjével

MŰVÉSZEI.....

NYOM AZ EMBER UTÁN

Makrisz Agamemnonnál jártunk

Mauthauseni emlékmű terve

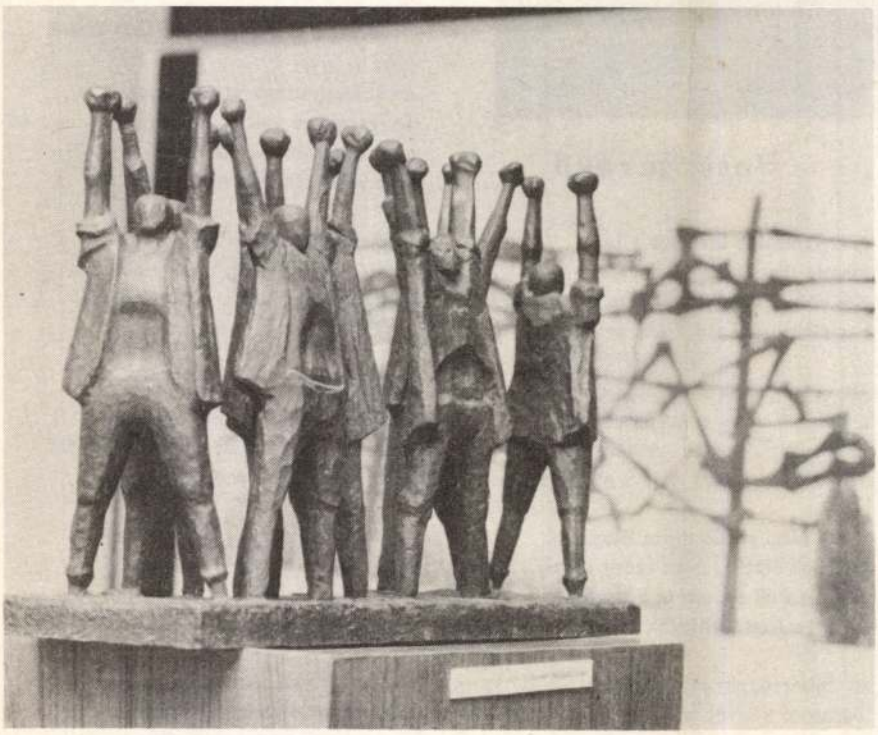

mint nálunk. Köztéren például alig találni absztrakt formákat, mert tudják, hogy a próbálkozások hivatott helye nem az utca.

– Nehéz eldönteni, mi a nagyobb megtiszteltetés: köztéren, avagy múzeumban viszontlátni a műveimet? Ha már muszáj felelnem: számomra a köztér a fontosabb. Az már egy kis jel, a maradandóság jele. *Nyom az ember után;* hogy élt, létezett, csinált valamit. S erről bárki

Barátság

meggyőződhet. A múzeum kevésbé demokratikus, de abban az a felemelő, hogy tudom, a nézők egy része kizárólag értem, az én szobraim miatt váltotta meg a belépőjét.

Kérdezem a hetven felé járó Makrisz Agamemnont, mit szeretne még elérni?

Azt mondja, semmit. Ő elégedett ember. Mindene megvan, amit az ő korában kívánhat az ember. Pusztán csak egy „kis" óhaja van: élni és dolgozni akar úgy, ahogy eddig; békében, gondtalanul.

Seregi László

....KERÜLETÜNK

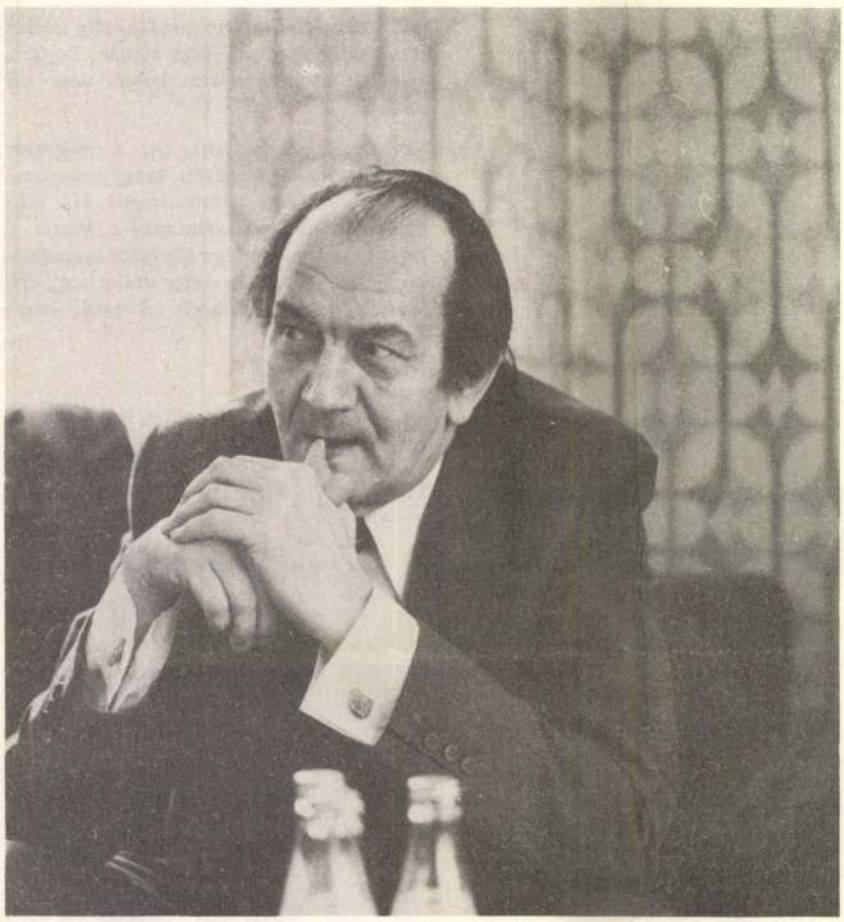

Kuczka Péter

1923-ban született, József Attila- és Kossuth-díjas költő, író, újságíró. A felszabadulás után kezdte írói munkásságát. A 40-es évek végétől 1956-ig különböző funkciókat töltött be az irodalmi és kulturális életben. Az utóbbi időben filmforgatókönyvek írásával és a tudományos-fantasztikus irodalom kérdéseivel foglalkozik. A Galaktika és a Kozmosz fantasztikus könyvek című sorozatok szerkesztője.
Kerületünk lakója.

A vár

Tornyok, bástyák, tetők a nyári alkonyatban
az égre meresztik kemény körvonaluk.
Még néhány felleg ég, – dunántúli faluk? –
a völgyben ül a csönd, néha a Duna csobban.

Baljós várakozás, messziről tompa halkan,
elfojtott remegés, dobogni kezd az út.
Megreccsen valami, aztán hosszúra nyúlt
panaszos hang kiált, seregek lépte puffan.

Jönnek a törökök. Csörömpölve vonulnak,
de láthatatlanul, mélyén az égi útnak,
villogó csillagok, mint lándzsákon a fém.

Surrannak feketén és megszállják a várat,
a bástyák fokain nyüzsögnek néma árnyak,
s a félhold feltűnik egy torony tetején.

Pesti levegő

A fenyőerdők levegője jobb,
gyanta illata s oxigén pezseg.
S a völgy, amelyben kis patak locsog,
egy sikátornál tán százszorta szebb.

Itt vegyigyárak savas füstje száll,
s üzemek felett szürkül a korom,
mégis, mikor az éj óráinál
szobámban ülök s nyitva ablakom,

s egy kicsi szellő lopva besuhan,
frissnek érzem, mint széna illatát,
felpillantok és nézem hosszasan
az égi s földi csillagok raját,

és elmerengek: jön a kikelet, –
városom kedves levegője mos,
– s az utcán cirpel, mint egész sereg
tücsök, a legutolsó villamos.

Harcos asszonyka

Az asszonykának virág a szeme
de reszelősre vált puha keze,
mert a tisztító lúgok és savak
nem emberek, hát nem óvatosak.

Nem vigyáz barna hajára a gőz,
az idő sem szigorú, mint a csősz,
s míg apró papucsában lépked itt,
a szeme alja megráncosodik.

Harcol a gőzzel, az idővel és
veled is mennyit, havi számvetés,
mert kivont karddal kontyos törökök
lesnek a számok oszlopa mögött.

És mindig, mindig akad valami
váratlan csata, vagy hétköznapi,
s ahhoz, hogy a haj ősz legyen, elég
a „kell" s „lehet" közt egy kis szakadék.

Az asszonykának virág a szeme,
de reszelősre vált puha keze,
mert a tisztító lúgok és savak
nem emberek. Hát mért vigyázzanak?

MDK'

Makrisz Agamemnon

Kiállitási kritika

Csepel 1965 okt.1.

Interjú Botos Józseffel, a társadalombiztosítási főigazgatóság vezetőjével

Felszámolhatnának akár hatezer céget is

Mennyi lesz jövőre a tb-alap hiánya: 80, 100 vagy 150 milliárd? Mit jelentene a társadalombiztosításnak, ha már 1993-ban emelkedne a nők nyugdíjkorhatára? Miért tanúsít feltűnő türelmet az immár 76 milliárdos kinnlevőség behajtásánál az OTF? Minderről Botos Józsefet, az Országos Társadalombiztosítási Főigazgatóság főigazgatóját kérdeztük.

Tavaly 22 milliárd forint volt a társadalombiztosítás hiánya, idén ez az összeg elérheti akár a 40 milliárdot is. Mértéktartó számítások szerint 1993-ra 70, egyes vélemények szerint viszont 100, mi több, 150-170 milliárdot is elérhet a hiány. Melyik szám áll legközelebb a valósághoz?

— Egészen pontos adatot én sem tudok mondani, hiszen a hiány mértékét mindenekelőtt bevételeink befolyásolják. Azt viszont már most látni lehet, hogy minden jogos igény kielégítése esetén 80-90 milliárdos többletre lenne szükségünk. Ez azt jelenti, hogy dönteni kell — mégpedig a parlamentnek, s minél előbb — arról: mire, mennyit fordítson a társadalombiztosítás. Alapvetően ettől függ majd a hiány mértéke.

— *Néhányan kritizálják az OTF-et, mondván, többek között azért nő évről évre a hiánya, mert éves költségvetését arra a fikcióra alapozza, hogy fillérre hozzájut a kalkulált járulékokhoz. Holott ez már rég nincs így, mint a több mint 70 milliárdos kintlevőség is mutatja.*

— Aki ezt állítja, nem ismeri a költségvetés készítésének elemi szabályait, amelytől mi sem térhetünk el. Egyébként, ha már itt tartunk: az elmúlt három évben nálunk sokkal kisebb volt a tervezetthez képest a bevételelmaradás, mint például az állami költségvetésnél.

— *Tulajdonképpen miből adódik a deficit?*

— Részben a munkanélküliségből, hiszen a segélyen lévők után az állam a legkisebb tb-járulékot fizeti. Számításaink szerint százezer munkanélküli 6 milliárdos bevételkiesést okoz. Hozzájárul bevételeink csökkenéséhez a pénzügyi kormányzat azon döntése, amely szétválasztotta az adó- és a járulékalapot. Vagyis: a vállalatok, vállalkozók szabadon dönthetnek arról, hogy adó- és járulékköteles vagy csupán adóköteles módon fizetik-e meg alkalmazottaikat. Nem kétséges, hogy melyiket választ-

Botos József FOTÓ: SZABÓ-JILEK ÁDÁM

ják... Ez azonban a tb-nek minimum húszmilliárdos veszteséget okoz. Holott, ha befolyna ez az összeg, a valóban magas 54 százalékos járulék csökkentése sem lenne illúzió. S végül feltétlenül meg kell említeni a társadalom elöregedését. Míg négy évvel ezelőtt 4,5 millió aktív korú állampolgár mellett 2,2 millió nyugdíjas élt hazánkban, ma ez az arány 4 illetve 2,8 millió. Idén az első négy hónapban 120 ezerrel nőtt a nyugdíjasok száma.

— *Mit jelentene a tb-nek, ha az Országgyűlés úgy döntene, hogy jövőre — tekintet nélkül az életkorra — minden nőnek felemelik egy vagy két évvel a nyugdíjkorhatárát?*

— Katasztrófát. Egy ilyen határozat az 50—54 év közötti nőket érintené a legérzékenyebben. Számuk közel 700 ezer. Biztos, hogy rengetegen kérnék előnyugdíjazásukat, ami a társadalombiztosításnak részben járulékkiesést, s ezzel párhuzamosan többlet nyugdíjkifizetést jelentene.

— *Az előnyugdíjasok járadékát — a tényleges nyugdíjkorhatár eléréséig — a volt munkáltatóknak kell fizetniük, a tb csak postás.*

— Elvileg. Csakhogy a vállalatok egy része egyáltalán nem vagy csak jelentős késésekkel teljesíti átutalási kötelezettségét. Mi viszont mindenkinek időben kifizetjük a nyugdíját. A nyugdíjkorhatár ily módon történő emelésével egyébként nemcsak financiális okok miatt nem értek egyet. Politikailag és társadalompolitikailag egyaránt elhibázottnak tartom azt az elképzelést, amely nyolc év alatt öt évvel emelné a nők nyugdíjkorhatárát. Egy ilyen lépés megtételéhez több időre van szükség, hogy az érintetteknek legyen idejük felkészülni rá, s persze a társadalombiztosításnak is.

— *Talán nem lenne ilyen rossz a helyzet, ha a tb időben s határozottabban fellépett volna az adósai ellen.*

— Itt azt kellett és kell ma is mérlegelnünk, hogy e milliárdok „határozott" behajtása mit eredményezne. Közel hatezer cég ellen kezdeményezhetnénk fölszámolási eljárást, de ebbe beleroppanna a magyar gazdaság, s persze ugrásszerűen tovább emelkedne a munkanélküliek száma. Ezért keressük a megegyezés lehetőségeit.

— *Mi várható ilyen helyzetben jövőre? Képes lesz e a tb a nyugdíjak zökkenőmentes folyósítására, az egészségügyi ellátás biztosítására? Jut-e pénz az egészségügyi reform 1993-ra ígért lépéseinek megtételére, s végül, de nem utolsósorban, sor kerülhet-e a nyugdíjilletve betegbiztosító önkormányzatának januári felállítására?*

— A nyugdíjak kifizetésében nem lesz fennakadás, ezt biztosan állíthatom. A nyugdíjak emelése más kérdés, erről az Országgyűlés dönt majd, mint ahogy arról is, hogy mennyi jusson jövőre az egészségügyi ellátás finanszírozására. Ami a reformot illeti, lehet álmodozni, bár én meglehetősen szkeptikus vagyok, s fenntartással fogadom azokat az elképzeléseket, amelyek a jelen körülmények között a teljesítményfinanszírozás kiterjesztéséről vagy például a vállalkozóknak a tb rendszerébe történő nagyobb tömegű bevonásáról szólnak. Az önkormányzatok — már kérdés. A felügyelőbizottságokkal kapcsolatban azt tapasztaltam, hogy körülbelül fél évre volt szükségük ahhoz, hogy „képbe kerüljenek", vagyis átlássák a tb szervezetét, működését, anyagi helyzetét, annak ellenére, hogy a bizottsági tagok többsége már korábban is napi munkakapcsolatban állt a szervezettel. Legalább ennyi időre a jóval nagyobb létszámú s a nyilván több laikus tagot számláló önkormányzatoknak is szükségük lesz.

Horváth Judit

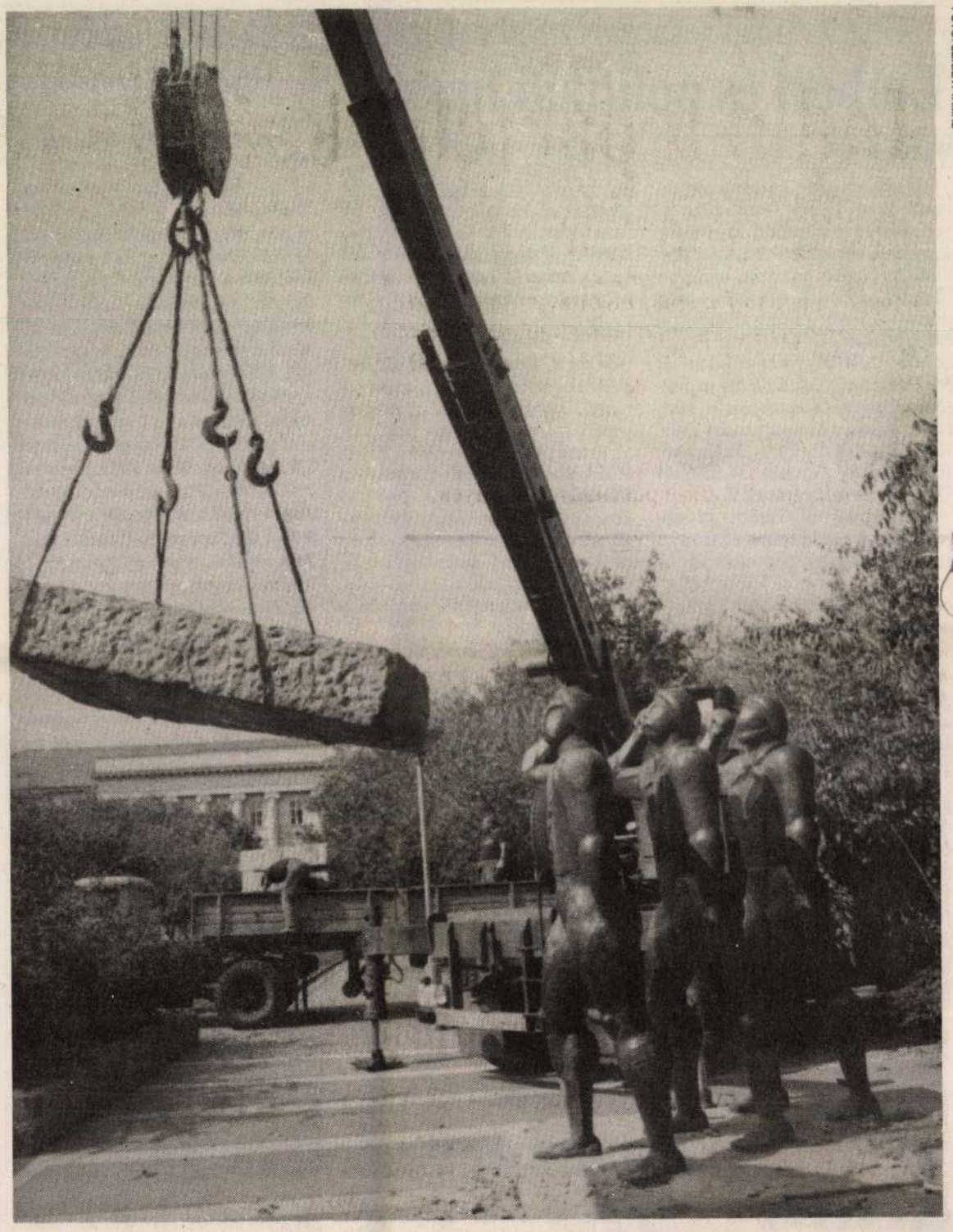

FOTÓ: SZIGETI TAMÁS

Tegnap szállították el a budapesti V. kerületi Honvéd térről (volt Néphadsereg tér) a spanyol polgárháborúban harcolt nemzetközi brigádok magyar tagjainak emelt emlékművét

Kerényi: Csurka miniszterelnök akart lenni

— Nem olyan kialakult még a magyar demokrácia, hogy a hatalmat ne lehetne erőszakkal, lármázással megragadni — vélte az Össztűz tegnapi műsorában Kerényi Imre, a Madách Színház igazgatója Csurka Istvánra és társaira utalva. Kerényi Imre élettér, nem lehet játszani. Csurkát és a mögötte álló néhány embert meg kell buktatni, politikailag marginalizálni. Ha lehet, alkotmányos eszközökkel, ha nem lehet — és Kerényi szerint már nem nagyon lehet — akkor másként. Mert Csurkáék közhatóak. Kerényi Imre az Össztűzben hozzátette, hiányolta Csóri Sándor és Lezsák Sándor véleményét. Ők miért nem szólaltak meg? Miért nem nyilvánítottak véleményt? Ami annál is inkább fontos lenne, mert az MDF-be sokan Csóri személyes

Göncz Árpád vasárnap Izraelbe utazik

Emberi és politikai haszon

MH-információ

Gazdag program és fontos tárgyalások várnak Göncz Árpádra Izraelben, vasárnap kezdődő négynapos látogatása alkalmából. Útjára a köztársasági elnököt nem csak minisztériumi főtisztviselők — többek között Sárossy László, a Földművelésügyi Minisztérium államtitkára, Peisch Sándor, a Külügyminisztérium és Major István, a külgazdasági minisztérium helyettes államtitkára — kísérik el, hanem a Magyarországi Zsidó Közösség képviselői — Feldmayer Péter, Zoltay Gusztáv és Székely Gábor — és üzletemberek is.

A látogatás minősítése „hivatalos", Göncz Árpád Hájim Herzog izraeli elnök tavalyi magyarországi látogatását viszonozza. Tekintettel arra, hogy Magyarországon mintegy százezres zsidó közösség él s hasonló nagyságú a magyar származású izraeli állampolgárok száma, lényeges, hogy milyen ismeretek és felfogások az uralkodóak egymásról a két társadalomban. Mint illetékes helyen közölték, a köztársasági elnök politikai és emberi s nem utolsó sorban kereskedelmi hasznot remél a tárgyalásoktól.

Göncz Árpád tárgyalni fog Hájim Herzoggal, Jichak Rabin miniszterelnökkel és annak elődével, Jichak Samirral, látogatást tesz az izraeli parlamentben, a kneszetben, találkozik az üzleti élet vezető képviselőivel, előadást tart az Izraeli Külpolitikai Társaságban, felkeres egy ipari parkot és egy mezőgazdasági kutatóintézetet és egy kibucot, fogadja az izraeli magyarokat. Jeruzsálemen kívül megismerkedik Tel Avivval, Hajfával és Názáretttel is, megtekinti a Genezáreti tavat.

Izraelben bírálják a kárpótlási törvényt

Tel Aviv-i tudósításunk

Egyidejűleg azzal, hogy a magyar nagykövetség előtt hosszú sorok állnak a kárpótlási űrlapokért, Izraelben szaporodnak a kritikus hangok a törvény ellen, mely nem kártérít a meggyilkolt emberekért; filléreket ad a szabadságvesztésért és a vagyoni kárpótlás a veszteség kis hányada csupán — ebben foglalhatók össze a kifogások.

Magyarországról elszármazott zsidók elárasztják a lapok szerkesztőségeit tiltakozólevelekkel, miután nyilvánosságra kerültek a kárpótlási törvény részletei. Pesti forrásokra hivatkozva sokan állítják, hogy a zsidóktól 1944-ben elrabolt arany és ékszer „ott van a Nemzeti Bank pincéjében, de nem adják vissza jogos tulajdonosainak". Ezzel szemben dr. Sepsey Tamás az izraeli rádiónak adott interjúban azt mondta, hogy az aranyat „beolvasztották és értékesítették".

• N. K.

Az elnök fogadta Don McKinnont

MTI

A magyar—új-zélandi kapcsolatokban a nagy területi távolság ellenére több olyan fontos elom van, amelyet nem csak megőrizni, bővíteni is érdemes — mondotta Göncz Árpád köztársasági elnök csütörtökön azon a megbeszélésen, amikor fogadta Don McKinnont, Új-Zéland miniszterelnök-helyettesét. Az államfő emlékeztetett arra, hogy a magyar mezőgazdaság jól hasznosította az új-zélandi mezőgazdasági technológiát. Kitért arra is, hogy a gazdasági kapcsolatok a jövőben fejleszthetők, lehetőség van az idegenforgalmi együttműködésre. Felvetődött: hazánk a távoktatás bevezetésével esetleg az új-zélandi megoldásokat is alkalmazhatna. Az új-zélandi miniszterelnök-helyettes magyarországi látogatását befejezve, a kora délutáni órákban elutazott Budapestről.

Az Izvesztyija Csurkáról

MTI

Budapesten a hazafiak a zsidó hegemóniával harcolnak címmel közölt elemzést az Izvesztyija. A moszkvai napilap úgy véli: nem véletlen, hogy Csurka eszmefuttatása akkor jelent meg, amikor a kormány, a koalíció népszerűsége minden korábbinál alacsonyabb szintre jutott. Az infláció, a munkanélküliség, az életszínvonal csökkenése miatt növekszik a kormánnyal szembeni elégedetlenség. A Csurka-tanulmány azt állítja, hogy mindezért a nemzetközi összeesküvés a felelős.

Jó nevek a temesvári feketelistán

Funar vízumkényszert követel

Bukaresti tudósítónktól

A Nagy-Románia Párt alelnöke, Radu Teodoru éles kirohanást intézett az RMDSZ ellen. Az Universul Bucurestirol című lapnak nyilatkozva illegális szervezetnek nevezte a romániai magyarság képviseleti szervét, s az RMDSZ-t okolta az országban uralkodó feszültségért, minden konfliktusért. Állítása szerint a testület politikusai dolgozták ki az Erdély autonómiáját meghirdető memorandumot, s úgy vélte, „az etnikai kritériumok alapján létesített pártot" [illegible]

vatrás kolozsvári polgármester, Gheorghe Funar, aki temesvári incidense után — amikor is választási körútja során a városbeliek kőzáporral fogadták — az Adevarul című nagy példányszámú bukaresti lapnak arról beszélt, hogy támadói zömmel magyar nemzetiségűek voltak, sokan közülük autóbusszal érkeztek Magyarországról. Ennek kapcsán arra szólította fel a kormányt, Iliescu államfő támogatásával vezessen be vízumkényszert a magyarországi turisták számára, márcsak azért is, hogy így módon megelőzzék azt, hogy a tűz másfél héttel az általános választások előtt.

Kitüntetett helyhez jutott például Iosif Continas liberális újságíró, Gagyi László fotóriporter és Traian Orban, az az idős rokkantnyugdíjas, aki nemrég nyíltan vállalt szolidaritást Tőkés Lászlóval az éhségsztrájkban. A lajstromra került Farkas Zoltán, az ortodox székesegyház harangozója, akinek az a „bűne", hogy nem engedte be a templomba a Funart őrző fegyvereseket. Az előkelő második helyezést érte el a listán dr. Bárányi Ferenc orvos, a Romániai Magyar

A kormány visszautasította a PM adójavaslatait

Nem veszünk részt a dubnai kutatómunkában

László Balázs bejelentette, hogy a kormány döntött: felmondja az Egyesített Atomkutató-intézetben (Dubna) a tagságát. Az itt felszabaduló több mint félmillió dollárt az Európai Nukleáris Kutató Központbeli tagságra fordítja, ahol jelenleg még csak egy kedvezményes összeget kell fizetni, s három év múlva kell majd csak a többiek tagdíjával megegyező összeget fizetni.

Juhász Judit belpolitikai szóvivő bejelentette, hogy a kormány visszautalta a Pénzügyminisztériumnak az adójogszabályok változtatásával kapcsolatos javaslatokat.

A kabinet arról is döntött, hogy 500 millió forint erejéig garanciát vállal a Mezőhegyesi Mezőgazdasági Kombinát hiteltartozásaira, azzal a feltétellel, hogy a gazdaság részvénytársasággá alakul az év végéig, s teljesíti a csődegyezségben vállalt kötelezettségeit. Az IMF-közgyűlésre a kormány a parlament elé beterjesztett jövő évi költségvetési irányelveket viszi magával — mondotta Juhász Judit egy kérdésre válaszolva.

A közgyűlésre egyébként derűlátással megy a magyar küldöttség, egyrészt azért, mert az IMF mindig is szorgalmazta a kétkulcsos áfa bevezetését, másrészt azért, mert a valutaalap nem számokat, hanem trendeket vesz figyelembe — egészítette ki Katona Tamás a Miniszterelnöki Hivatal államtitkára. A kormányülésen szóba került a parlament szerdai, a kormány kétéves tevékenységéről szóló beszámoló fölötti vita is. Ezzel kapcsolatban Juhász Judit kijelentette, hogy nagyon fontos volt ez a nap, mindenki levonta a tanulságokat s hogy tényszerű, tárgyszerű vita folyt a parlamentben.

• V. I.

Az angol font és az olasz líra már „kibukott"

Összeomolhat az európai pénzügyi rendszer

• *Folytatás az 1. oldalról*

Reggel kétszázalékos emelést jelentett be — ami önmagában is kemény lépésnek számít — s ezt délután újabb bejelentés követte, így estére a korábban 10 százalékos kamatláb 15 százalékra nőtt. Ám a piac szereplői minderre már csak azért sem figyeltek, mivel a líra vasárnapi leértékeléséből adódó előnyök lefölözésével voltak elfoglalva. De ennél is lényegesebb ok, hogy „nem voltak vevők" az angol központi bank lépésére, vagyis a gazdasági folyamatok ismeretében nem tartották indokoltnak a döntést. Ez a kritika a font árfolyamának zuhanásához vezetett, s délutánra nem maradt más választása az angol kormánynak: beismerte, hogy — legalábbis átmenetileg — képtelen a fontot a lebegtetési sávon belül tartani.

Az ügy hátterében az áll, hogy jelentősen megnőtt a különbség a német és a tengerentúli kamatlábak között. Ez az európai kamatlábak között is növekvő feszültséget okozott, s az eltolódás az utóbbi napokban olyan szintet ért el, amelyet az árfolyamkülönbségek sem tudtak ellensúlyozni. A gyengébb valuták — így a líra és a font — nem tudtak lépést tartani a sokkhatásokkal.

Czabán László, az EK szakértője kérdésünkre, hogyan roppanhatott szét az árfolyam-lebegtetési rendszer, rámutatott: az EMS-t normális körülmények kezelésére találták ki, és a valutapiacokon jelenleg elszalkodott kósza lazaló a korlátozottak. Ha egy valuta a paritásrács szélére kerül — vagyis a középárfolyamhoz képest a 2,25 illetve 6 százalék háromnegyedével lefele elmozdul —, akkor a központi bankok gyenge valutát vásárolnak a nemzetközi pénzpiacon. Az intervenció sikere érdekében lehetőség van rá, hogy az illető bank maximum három hónapra hitelt vegyen fel egy erősebb valutából. Azonban ezen idő elteltével a hitelt a tartalékokból vissza kell fizetni. Meglehet, három hónap nagy idő, azonban a piacok résztvevői arra kalkulálnak, hogy a periódus végeztével a gyenge pénz így is, úgy is leértékelődik. Ezért egy bizonyos ponton túl mindennemű beavatkozás hiábavaló. A líra „kiesése" az olasz gazdaság belső gondjait tükrözi. Az európai átlagnál jóval magasabb infláció az olasz áruk versenyképességének gyengüléséhez vezetett, ez pedig a lírát egyre kevésbé tette vonzó valutává a befektetők számára.

A font „kibukása" mögött a kontinensen példátlan mélységű és időtartamú angol gazdasági recesszió áll. Súlyosbította a gondokat, hogy az angol kormány a 80-as évek eleje óta a privatizációs bevételeket csapolta meg, hogy fedezni tudja a fizetési mérleg tátongó hiányát.

Ezek a források mostanra szinte teljesen elapadtak, így a fizetési mérleg súlyosan meggyengült. A font iránti kereslet csökkenése nyilvánvaló következmény. A kérdés természetesen az, hogy [illegible] alá temeti-e az európai monetáris rendszert? Mindenesetre az EK csütörtökön tanácskozó pénzügyi bizottsága úgy foglalt állást, hogy életben kívánják tartani a meglévő mechanizmusokat.

A nemzetközi piacokon most persze megindult a spekuláció, hogy vajon a font ezzel véglegesen elhagyta-e az átváltási rendszert. Erre azonban — értékelt lapunk kérdésére Czabán László — valószínűleg nem kerül sor. Hiába ágálnak Margaret Thatcher vezetésével egyes konzervatív erők, hogy Anglia hagyja el az EK pénzügyi mechanizmusát. (Fő indokként persze a stagnáló gazdaság védelmezésének szükségességét emlegetik, mondván, a befektetések fellendítése érdekében a kamatlábakat csökkenteni kell. Azonban a leginkább az irritálja őket, hogy a Bundesbank diktál pénzügyi politikájuk kialakításában.) Anglia elkötelezte magát az EMS mellett; politikailag már csak azért sem hagyhatja el, mivel jelenleg az EK soros elnöki tisztét is betölti.

• Czelnai Éva

Szűkített kedvezmények?

Kétszázmilliárdos költségvetési hiány

• *Folytatás az 1. oldalról*

A pénzügyi tárca javaslata szerint jövőre megszűnne a természetben adott étkezési hozzájárulás adómentessége, ha annak összege meghaladja a havi ezer forintot. Olyan elképzelést is fontolgatnak, hogy általányt lehessen majd elszámolni a gépkocsiknál a javításra, karbantartásra is. Az egyik lényeges módosítás az egyéni vállalkozókat érintené a pénzügyi tárca javaslata szerint.

A jelenleg érvényes szabályozás szerint az egyéni vállalkozók fejlesztéseiket adózott jövedelmükből fedezik, tehát adóznak, társadalombiztosítási járulékot is fizetnek a fejlesztésük után. A most kidolgozott javaslat szerint jövőre nem kellene ez után kifizetni az igen magas tb-járulékot.

Változást jelentene az az elképzelés is, hogy 1992-ben az alapítványoktól, mindenféle jogviszony keretében, munka ellenértékeként kapott jövedelem is adóköteles lenne.

• V. I.

BIZOTTSÁGI ÜLÉSEK

Felülvizsgálják a felelősségbiztosítás díjait?

A költségvetési bizottság tegnapi ülésén az autósok népi kezdeményezése nyomán meghallgatta Asztalos Lászlót, az Állami Biztosításfelügye-

A kormány az önálló Frekvenciagazdálkodó Intézetet össze akarja vonni a Távközlési Főfelügyelettel, s az így létrejött szervezetet a Kö[illegible]

MAKRISZ Agronomus

Machrész Agamemnon
szobrát

M.D.K

A Magyar Népköztársaság
Érdemes Művésze címmel
tüntették ki.

– : 1966 Állami és Kossuth díjasai . . . .
Élet és Irodalom, 1966. április 2 – 2 l. o.

Makrisz Agamemnon.

Külföldön felállított „Deportáltak-emlékműve".

Vörös márványdombormű a XIV. kerületi pártbizottság épületének falán elhelyezve.

Emlétve.

Népművelés, 1965. 7. sz. 39. old.

Makrisz Agamemnon, szobrász DDK

A magyar mártírok emlékműve

Mauthausenben.

fénykép

Szekeres Ilona: Fiatal zarándokok

Mauthausenben 11

Család és iskola, Sp. 1965. augusztus XVI/8.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon szobrász

A X. Magyar Képrőművészeti Kiállítás bejáratánál „Húsz éve" ~~szobra~~ című áll. (vepro)

—: A Tiredek

Nők Lapja, 1965. okt 2. – 10 lap.

MDK.

Makrisz Agamemnon

A szegedi Lenin szobor pályázatáról

Csongrádmegyei Hirlap 1967 ápr.3.

MIK

Makrisz Agamemnon

Bartók Béla portréja, repr.

Balatoni nyári tárlat 1964
Keszthely, Tihany, Veszprém

Makrisz Agamemnon szobrász

„A magy. Nyelvőr. Érdemes munkára" címmel tüntetők

Ei

Nyíregyháza 1966 IV. 2. 2 old.

MDK

Makrisz Agamemnon

Bartók Béla portréja, ólom

Balatoni nyári tárlat 1964

Keszthely, Tihany, Veszprém

MDK

Makrisz Agamemnon

Bartók Béla portréja, ólom

Balatoni nyári tárlat 1964

Keszthely, Tihany, Veszprém

Makrisz Agamemnon, szobrász

Nyilatkozatát idézi a cikkíró.

Témája: a tárgyi kultúra.

Fenomik flóra: Szőnyeg, batik, falikép

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. ápr. 14.

Makrin Agamemnon, szobrász

MDK

Ady-mellszobrát az

Orsz. gy. Könyvtárban

helyezték el. [A szobor is: Repr.]

— : (— szöveg — fénykép —) 135. l.

KÖNYVTÁROS, Bp. 1968. március XVIII/3.

Makrisz Agamemnon

szobrászművész

Szerepelt a tárlaton.

Bartók-portréja

MDK

Kovács Gyula: Balatoni nyári tárlat.

NÉPSZAVA 1964 jun 28.

Makrisz Agamemnon

műveivel szerepelt a XI.

Magyar képzőművészeti kiállításon

– említve

Pestmegyei Hírlap 1970 április 28

8. old.

Makrisz Agamemnon

„Felvonulók" c. kompozíciója szerepel a Nemzeti Galéria új szerzeménnyei közöl

Nápszava 1969 jan. 9.
2. old.

Makriz Agamemnon

Lenin szobrát Egerben

állítják fel

Népszava 1969 szeptember 16

2. old.

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrai

Új művek c. kiállítás, Műcsarnok.

Megemlítve: Lenin-fej c. műve.

Rózsa Gyula: Stabil mobil

7.

Népszabadság, Bp. 1971. március 11.

Makrisz Agamemnon

"Olyan összevetés, ... mint ... Kerényi, Mikus, Cremer, Makrisz szoborcsoportjaié, nem is történhet külső formai, stiláris közelítéssel, hanem csakis a belső forma, a rendező elv analóg vagy eltérő volta alapján" - mondja Aradi Nórának az opponensi véleményekre adott válasza.

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet történetének doktori értekezésének vitája. - Művtört.Ért.1971. 1.sz. 47-59.l.

57. l.

MDK

Makrin Agamemnon, szobrász

Nyilatkozatában kifejtett néreteit
idézi, elemzi a cikk.

Rózsa Gyula: Közönség, kritika, képző-
művészet M. S.

Népszabadság, Bp. 1971. ápr. 18.

Makvin Agamemnon
robrán

Meghapó Makvin Agamemnon
alkotása a vörösvér Lenin.

Berecz Miklós: Magyar Universum.
Művészet, 1971. julius - 24.oldal

MDK

Makrin Agamemnon, szobrán

Az 1 forintos bélyegen Makrin Agamemnon emlékszüve az ábra.

Repr.

bélyeggyűjtés

– : A haláltáborok felszabadulásának emlékére

10.

Népszabadság, Bp. 1970. dec. 12.

Makrisz Agamemnon

Lenin fej 1967
fémdomborítás 40 cm

Lenin alakja a magyar
valóságban

Makrisz Agamemnon M.D.K.

szobrasz

A badacsonyi kihőtöben helyezik el szobor-kompozicióját.

G.J.: Ujább képzőművészeti alkotások díszítik vidéki ...

Magyar Nemzet, 1960 febr. 16

4 l.

Bizánc és szomszédai

Tragikus nap a mai Bizánc történetében. 1453-ban ezen a napon foglalták el a törökök a hatalmas, több mint ezeréves birodalmat. A korabeli krónikák feljegyzése szerint a minden képzeletet felülmúló puszítást végző csapatok a szent ikonok lángjánál sütötték győzedelmi lakomájukhoz a húst. A műkincsek megsemmisültek vagy szétszóródtak, és ezzel Bizánc nagy hagyományú kultúrájának sorsa megpecsételődött. Évszázadokon át alig kutatták történetét, s úgy tűnik, ma is csak kevesen érdeklődnek iránta.

Napjainkban e régi birodalom sokak számára a görcsös hagyományőrzés, a kegyetlen és központosított uralom szimbóluma lett. A történetírás hosszú ideig a francia felvilágosodás íróit követve igen alacsonyra értékelte a bizánci államot és művelődést. Gyakran idézték *Montesquieu* szavait: *Bizánc története „nem más, mint lázadások, zendülések és aljasságok szövevénye"*, vagy *Voltaire*-t, aki a bizánci császárok történetét a „borzalmas" és az „undorító" szóval illette. Az utóbbi évtizedek szívós kutatásai megmutatták e kultúra igazi képét, s a fenti egyoldalú vélemények csak kis részben bizonyultak igaznak. Ismertté vált a bizánci szerzetesek életszemlélete, egyre több kódexet fedeztek föl és fordítottak le. Különösen megdöbbentették a világot a Áthosz-hegyi monostorokban őrzött kéziratok és egyéb kincsek rendkívüli filozófiai és művészi értékei. Megkapó erővel hatott a megtalált és az évszázados koromtól megtisztított ikonok hol szigorú, hol érzelmes, de mindenképp átszellemült szépsége is. Fény derült továbbá a bizánci állam szociális intézkedéseire. Jól szervezett men-helyeket létesítettek az árva gyermekek és aggok számára. Figyelemre méltók voltak a monostorok kórházai, némelyikben még orvosiskolát is létesítettek, a *Szent László* királyunk leánya, *Iréné* bizánci császárné alapította a Pantokrator monostor kórházában működő orvosi iskolát.

Bizánc igazi képének megrajzolásában, az írott források fölkutatásában és földolgozásában kimagasló eredményeket ért el *Moravcsik* Gyula, a világszerte ismert, iskolát teremtő magyar bizantinológus. Születésének századik évfordulója tiszteletére *Bizánc és szomszédai* címmel nemzetközi szimpoziont rendeztek a *Magyar Tudományos Akadémián* és a *Nemzeti Múzeum* épületében. (Itt őrzik a bizánci ötvösség fénykorának két rendkívüli műremekét, a *magyar Szent Koronát* és *Konsztantinosz Monomakhosz* világhírű koronáját.) A külföldi kutatók között elsőként Johannes *Irmscher* berlini bizantinológus tartott előadást *Moravcsik Gyula mint a Berlini Akadémia tagja* címmel. Peter *Schreiner* kölni kutató Bizánc gazdasági kapcsolatait elemezte, míg az athéni Leónidasz *Mavrommatisz* Bizánc történelmi és társadalmi kérdéseivel foglalkozott. A művészettörténeti előadások közül kiemelkedett a brüsszeli Jacqueline *Lafontaine-Dosogne*-é, mely a Rajna–Maas-vidék bizánci művészeti kapcsolatait mutatta be számos nagy értékű ötvöstárgy elemzésének tükrében.

A kétnapos emlékülés végén emléktáblát avattak Moravcsik Gyula egykori lakóházának falán. Makrisz *Agamemnon* műve előtt *Ritoók* Zsigmond mondott beszédet, melyben Moravcsik Gyula emberi és kutatói értékeit méltatta.

Ruzsa György

Wir sind eine Exportfirma für Occassions- und Unfallautos in der Schweiz.
Wir suchen für eine langfristige Zusammenarbeit Händler, die interessiert sind, unsere Fahrzeuge nach Ungarn zu exportieren. Wir führen laufend ca. 30 Fahrzeuge aller Preisklassen im Angebot.
Sollten Sie interessiert sein, geben wir Ihnen gerne unsere Occassionsliste durch.
Unsere Adresse:
Autospenglerei & Spritzwerk AG
Kurt Büchel
Industriebebiet
FL-9487 Bendern
Tel.: 075 / 3 19 16
Fax: 075 / 3 59 16
1525

építőipari – vállalhat munkát vállalkozói szerződés keretében. A német–magyar gazdasági kapcsolatokban 550 magyar cég vesz részt és a tavalyi forgalom 4,3 milliárd márka volt, amiből 5–600 millió márka származott a vállalkozási tevékenységekből.

Nagyon sok magyar munkavállaló azonban nincsen tisztában a német hivatalokban az elmúlt években ugrásszerűen nőtt a külföldi munkavállalók kérelme, míg 1989-ben 7800 engedélyt adtak ki, 1991-ben már 44 ezret, amihez nem elég a meglévő apparátus. *Ezért a kérvény beadása és a tényleges engedély kézhezvétele között minimum öt hét telik el.* Elhangzott: az éves kontingenst meg lehet hosszabbítani.

A Budapesti Értékpapírtőzsdét jellemző adatok 1992. május 28-án

Budapesti Értékpapírtőzsde-index: 861,67 (-1,37)

A részvény neve	Nyitó ár Ft	Záró ár Ft	Értékpapír db
Fotex Rt.	258	259	24518
Kontrax Irodatechnikai Rt.	20000	20000	4
Konzum	430	440	200
Novotrade Rt.	700	700	15
Skála-Coop Rt.	1140	1150	910
Styl Ruhagyár Rt.	5600	5700	320

Kötvények 1992. május 28-án

Kötvény neve	Kötés bruttó (millió forint)	Kötés nettó (millió forint)	Árfolyam nettó (százalék)	Időarányos kamat (címlet/Ft)	Teljes vételár (MFt)
Államkötvény*	20,8600	20,8600	104,30	10000/1804,00	25,5190

*** Az arányos kamat számítása az évi 37 százalékos kamat fél évre vetítésével történik.**

	Angol font		Francia frank		
	Vétel	Eladás	Vétel	Eladás	V
OTP	138,80	147,08	14,08	14,92	4
IBUSZ	138,6518	147,2282	14,0650	14,9350	4
IEB	140,72	145,16	14,27	14,73	4
KONZUM	138,71	147,23	14,07	14,93	4

Magyar Fórum II. évf. 14. 1990. ápr. 6.

Döntések után – döntések előtt

Március 20-án, a Tanácsköztársaság kikiáltásának előestéjén a televízió híradója meglepő, sokakat meghökkentő képsorokat közvetített Debrecen 1919-es emlékművének ledöntéséről. Másnap az egyik újság egyebek között így kommentálta az eseményt: „Nem fenyegeti már a puskás bronz alak az egyetem felé tartó embereket". Kiderült még a cikkből, hogy hasonló sorsra jutott a város Lenin-szobra is.

Néhány nappal később MTI-közlemény jelent meg, amelyből megtudhattuk, hogy „egyes városokban, községekben csoportos kezdeményezésre eltávolítottak vagy megrongáltak... szobrokat", ezért a „Belügyminisztérium nyomatékosan felkéri az illetékes tanácstestületeket, hogy soron kívül vizsgálják felül a közterületen lévő szobrokat, és a pártokkal, társadalmi szervezetekkel egyeztetve döntsenek azok további sorsáról".

A „döntések" tehát napirenden vannak, mint már annyiszor a történelemben, s annyiszor a mi történelmünk során. Utalhatunk például a Tanácsköztársaság idején történt „szoborrombolásra", azaz a Millenniumi emlékmű Habsburg-szobrainak leemelésére, amit Szamuely Tibor követelésére a művészeti direktórium tagjainak közreműködésével hajtottak végre. Ezek a szobrok – sérüléseik kijavítása után – hamarosan visszakerültek a helyükre, hogy aztán a második világháborút követő rendszerváltással ismét eltávolításukra, s immár végleges (?) lecserélésükre kerüljön sor.

Akkoriban sok szobor részesült hasonló, vagy még rosszabb elbánásban. A Gömbös-szobor felrobbantása 1944 őszén még az ellenállás akciója volt, de a budapesti Szabadság téren álló Ereklyés országzászló (Horthy hatalmas kezével) eltávolítása 1945 tavaszán már a szovjetek nevéhez fűződik; helyén az elsőként emelt szovjet hősi emlék látható. A négy irredenta szobrot 1945 augusztusában döntötték le. A Parlament mellől eltávolították Tisza István emlékművét (helyén Károlyi Mihály), Andrássy Gyula lovasszobrát (helyén József Attila), beolvasztották Görgey, Darányi, Rákosi Jenő szobrát. A lista természetesen korántsem teljes.

Volt emlékmű, melynek időszerűsítését a későbbiekben egyszerű fejcserével oldották meg (a magyar tábori vadászzászlóaljak emlékműve a Városmajorban), s volt olyan, amelynek eltávolítását, ide-oda helyezését, majd újraállítását a mindenkori nemzetközi helyzet, ill. nemzetközi kapcsolataink befolyásolták. Ilyen volt pl. Bandholtz amerikai tábornok ma újra az eredeti helyén látható szobra. Más megfontolás alapján, de sok év után szintén látható (noha nem az eredeti helyén) Erzsébet királyné márványalakja, s szó esett arról, hogy visszahelyezik a talapzatára Jusztícia szobrát is a volt (leendő?) Curiában. Ennek a műnek a „száműzetése", „meghurcolása" egyébként kifejezetten példázat értékű.

Az ötvenes évek nevezetes szoborcseréje volt a budapesti, pesszimisztikus jellegűnek ítélt Kossuth-emlékmű kicserélése egy optimistább szemléletűre. (A közszájon forgó anekdota így hangzott: Horvay szobrán Kossuth és hívei szemüket a földre szegezve keresik a kormányzó elveszett mentegombját. Kisfaludi Stroblék Kossuthja viszont fölkiált és mutatja: – „A Parlament pincéjében vesztettem el!" S híveivel együtt indulnak megkeresni.) A régit vidékre szállították. A figurák külön-külön láthatók, de az együttes újbóli felállítására nem került sor.

„Egy emélkmű lebontása... egyértelműen politikai gesztus, az eltávolítást csakis politikai–ideológiai okok idézhetik elő" – olvashatjuk egy ifjú történésznek a témát feldolgozó kitűnő disszertációjában. Vonatkozik ez Pátzay 1949-es Wallenberg- emlékművére is, ennek esete mégis különösnek számít:

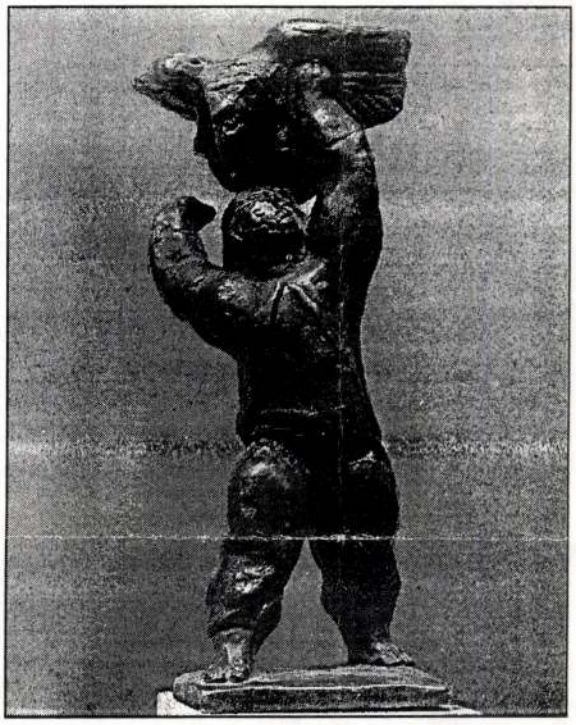

Kerényi Jenő: A sátoraljaújhelyi Partizán kismintája

ezt, felsőbb utasításra, a felavatás előtti éjszakán ugyanazok döntötték le, akik felállították. A kígyóval küzdő férfiaktot néhány évvel később mint a betegségek elleni harc szimbólumát avatták fel Debrecenben.

A tudomány képrombolásnak – görögül ikonoklasztáziának, ikonoklaszmosznak – nevezi a fentebbi példákkal illusztrált jelenséget. (I. sz. 726-ban III. Leo bizánci császár rendelte el Krisztus és a szentek ábrázolásainak elpusztítását. Az elnevezés innen ered.) A legutóbbi nemzetközi művészettörténész-kongresszuson ilyen megközelítésben hangzott el előadás a budapesti Sztálin-szobor 1956. október 23-i ledöntéséről és ízekre szedéséről. Visszanézve lassan végetérő századunkra, elmondhatjuk, hogy nálunk, saját történelmünket tekintve, ez volt az egyetlen igazán spontán, jogos indulatokból fakadó, fékezhetetlen erejű „képrombolás"; a kivétel, ami erősíti a szabályt. Ezt pedig röviden így fogalmazhatnánk meg: Képet, szobrot, műtárgyat ne romboljunk, mert mindegyikben érték rejlik, mindegyik egy darab múltat őriz.

A múltról, azaz a mindenkori jelenünkről, benne tévedéseinkről, korlátainkról, illúzióinkról vallanak még a rossz szobrok is. Úgy gondolom, senki nem vitatja, hogy ilyenek bőven születtek az elmúlt időszakban; de korántsem azért, mert nálunk nem akadt elég tehetséges szobrász. Az emlékmű kollektív műfaj, a végeredmény sok mindentől függ; az okok mélyebben rejlenek.

Az 1945 után emelt első monumentumok, a szovjet hősi emlékek, majd az azt követően készült, téma, eszmeiség, megoldás tekintetében óhatatlanul az előbbiekhez kapcsolódó felszabadulási emlékművek nem feledtethették, s ma sem feledtethetik a tényt, hogy hazánk a második világháborúban a vesztesek oldalán állt; igazi és elsődleges okunk nem az ünneplésre, zászlók, pálmaágak lobogtatására, galambok röptetésére, hanem – legalább egy emlékmű erejéig – a magunkbaszájlásra, temetésre, gyászra lett volna.

Korántsem véletlen, hogy ilyen jellegű alkotásaink közül messze kiemelkedik Kerényi Jenő 1948-as, sátoraljaújhelyi Partizán- emlékműve, amely konkrét és felemelő történelmi eseményre emlékeztet, de utal ugyanakkor 1848-ra, sőt minden szabadságküzdelmünkre, örökös küzdelmünkre is, magába sűríti a szerencsés történelmi pillanatot, a felszabadulás, reménykedés mégiscsak felülkerekedő kollektív érzését, s mindezt életet, testiséget, hatalmas energiát sugárzó művészi formában jeleníti meg.

Az igazi emlékműnek mindig kollektív eszmét, sokakban munkáló gondolatot, az emberiség előrehaladásának nagy távlatában is egyértelműen progresszív tartalmakat, sokakat lelkesítő vagy megrendítő érzelmeket kell megfogalmaznia és kifejeznie. A művésznek igazat kell mondania társadalmi értelemben, s igazat saját, legbensőbb énjét illetően is. Ha nem ez és nem így történik, a mű maga minden kisebb-nagyobb hamisságnak kérlelhetetlen leleplezője lesz, jóllehet ez nem mindig és nem mindenki számára válik azonnal nyilvánvalóvá.

Sajátos jelenség, hogy a politikai emlékművek különböző csoportjai szinte kampányszerűen, s magától értetődően mindig felsőbb indíttatásra jelennek meg, terjednek el. A Tanácsköztársaság ilyen szempontból – a számos tisztázatlan vagy nagyon is tudott politikai–történelmi probléma miatt – sokáig megközelíthetetlen volt. Csak 1959-ben, a negyvenedik évfordulóval (a görög emigráns Makrisz Agamemnon francia előképre visszamenő szekszárdi emlékművével, népszerű nevén a Repülő szakácsnővel) indult meg ezek sora. A Lenin-szobroké pedig Pátzay ismert művének 1965-ös budapesti felavatása után. Ezek a tények a korábbi merevségek oldódásának egy-egy fázisaként is értékelhetők.

Politikai emlékműveinket a hivatalos politika emelte. Úgy viszonyulunk hozzájuk, ahogy ehhez a politikához általában: mindenképpen kritikusan. Most, a rendszerváltás idején, joggal vetődik föl a kérdés, mi legyen velük.

Debrecenben már döntöttek. A debreceniek ízlése mindig is kényes volt. Izsó Csokonaija annak idején azért nem tetszett, mert soványnak ábrázolta a poétát. A szobron meg kellett hízlalni szegényt, noha csont-bőr soványan szállt a sírba, és emelkedett az örökkévalóságba. A Tanácsköztársasági emlékmű legfőbb bűne az, hogy száraz, unalmas, keveset mondó alkotás. Ettől azonban még vissza is kerülhet a helyére, mert amire emlékeztetni kíván, azt talán mégsem kell szégyellnünk és megtagadnunk, legalábbis ha hiszünk még Adynak, Babitsnak, Kosztolányinak, Kaffka Margitnak, s mindazoknak, akiknek műveiből az évfordulón részleteket közvetített a rádió.

A Lenin-szobrok ügyében mostanra már szinte közmegegyezés alakult ki. A nagy társadalomátalakító bolsevik vezér emlékműveinek sorozata – úgy tetszik – mindenképpen lezárult. Pedig nem nehéz elképzelni, hogy a továbbiakban hogyan láthattuk volna őt viszont. Ismerjük szónokként, karját magasba emelve; beszélgető pózban, leeresztett karokkal; zsebredugott kézzel, földközelben; láttuk orosz muzsikként, lekuporodva (a derék honpolgárok olykor papírt is adtak a kezeügyébe); láttuk lejönni a lépcsőn, láttuk, ahogy kinyitja a kaput. Már csak az hiányzott, hogy lássuk hajléktalanként elnyúlva a Déli pályaudvar csarnokában, vagy a vérmezői Kun Béla emlékmű zörgő odujában.

A javaslat az, hogy Békéscsabán (vagy másutt) létesüljön egy leninszobor-park. Ez jó gondolat, s talán megvalósítható elképzelés. Nem árt tudni persze, hogy ez sem olcsó mulatság. A szobrok leszerelése, a talapzatok lebontása, a szállítások, újraállítások, az őrzés, gondozás, nyilvántartás stb. megoldása megannyi költséget és gondot jelent.

Fontoljuk meg mindezt, és döntsünk ezekben a kérdésekben higgadtan, okosan; semmiféle teret nem engedve a vandalizmusnak, mert az minden rendszernek csak a szégyenére válhat.

Kontha Sándor

MAKRISZ AGAMEMNON

Mahvin Agamemnon, nobrán

Kiállít Salgótarjánban.

↓

—: Szabadtéri nobor kiállítás 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 aug. 6.

Makrin Agamemnon, szobrász

A Mecsek déli lejtőjén készülő emlékmű alkotója.

-: Kitárt karaju fehér madár

4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. szept. 6.

MAKRISZ AGAMEMNON, szobrász

Miskolc új és helyreállított létesítményei 1945-197..
1.-Szobrok, kutak, emléktáblák.
35.-20 éve/szobor/,-I.ker.SZMT.-székház előtt. Makrisz Agamemnon müve.-201.old. 4.jegyz.

ifj.HORVÁTH BÉLA: A miskolci városkép változása 189.old

A Herman Ottó Muz.évkönyve, XI. Miskolc, 1972

Makrisz Agamemnon

A kiállitás rendezője.

A Fiatal Képzőművészek Studiójának jubileumi kiállitása a Műcsarnokban Perneczky Géza; A pátosztól a groteszkig; Képzőművészeti Almanach 2, Corvina 197o, 27.l.

Makrin Agamemnon, szobrász

A zsúri elnöke volt.

— : Millenniumi emlékmű épül Székesfehér-
várott 6.

Népszabadság, Bp. 1971. jún. 11.

Makrin Agamemnon, szobrász

„Nagyméretű plasztikai kompozíciója a Kazincbarcikai kórház belső mellvédjét díszíti majd..."

— Kossuth – szobor 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971 jún. 18.

Makrisz Agamemnon, kohász MDK

Emlékműve.

(fénykép.) Repr

Hubay Miklós: I'me az ember 8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. okt. 13.

Makrisz Agamemnon

Munkácsy-díjas szobrászművészt, a Magyar Népköztársaság Érdemes művészét a Kortárs szobrászatban elért eredményeiért a Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze címmel tüntették ki hazánk felszabadulásának 27. évfordulója alkalmából.

Vas Népe, 1972. ápr. 1.

Makrisz Agamemnon szobrászművész

a Mecsek déli lejtőjén emlékmű épül felszabadulásunk 30. évfordulójára. Az emlékmű János György építőművész és a szobrászművész közös alkotása lesz. Avatása 1975. szept. 4.-én lesz.

Pécsi Népe, 1944. szept 7.

Makrisz Agamemnon

szobrász

Makrisz a Mauthausenie emlék-
mű alkotója.

— Mielt, jelen, jövő

Művészet, 1975 márc. — 2 oldal.

Makrin Agamemnon, nobrin

Gerevich Éva tanulmányának
(„Makrin Agamemnon három nobra")
ismertetése.

t. R.: Könyvemlék

7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. jan. 24

Makrin Agamemnon, szobrász

Megjelent Gerevich Éva: Makrin Agamemnon három szobra c. kötete.

—: Új képzőművészeti kiadványok

9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. jan. 16.

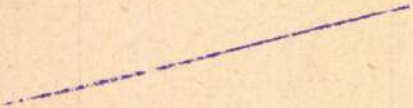

Makrin Agamemnon, szobrász

A Meczekben ápr. 4-én avatják fel felszabadulási emlék művét.

Aczél korách Tamás: Két mondat városáról
– Reis

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. dec. 24.

88

Makrin Agamemnon, szobrán

Három szobrával ad ismertetést a Műelemzés új kötetében Gerevich Éva.

— : fotoalbumok a fővárosban 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. jan. 28.

Makszim Agamemnon

Munkácsy-díjas szobrászművészét a Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze címmel tüntették ki, hazánk felszabadulásának 24. évfordulójának alkalmából.

Szocialista Művészetért, 1942. május.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 JUN 14

KÉPES ÚJSÁG
Budapest

Makrisz Agamemnon

1021

Makrisz Agamemnon: BARÁTSÁG

di

ıdtéri Játékok

zegedi nyár más mű-
i lehetőségeiről is be-

ha a városunkba ér-
hasznosan tölthetnék
képzőművészeti kiállí-
és sportrendezvények.
eretettel várja vendé-

k

kétszeres Kossuth-dí-
. Háry Jánosként va-
tségtelenül a Szegedi
egyik csemegéje lesz.
már többször is meg-
iszont olyan szerepet
y csak operaénekesek,
zek alakítottak.

rre a nem könnyű fel-

sal, hiszen Kodályt
-nagy alázattal lehet
onyos értelemben bé-
e, ha a nagy elődökre
e, Radnay Györgyre,
zetemet könnyíti, hogy
őzőektől eltérően sze-
ni. A daljáték szöve-

Makrisz Agamemnon

Szabrász

Zizi portréja

Magy. Nemzet 83. VII. 8.

Makrisz Agamemnon
szobrász

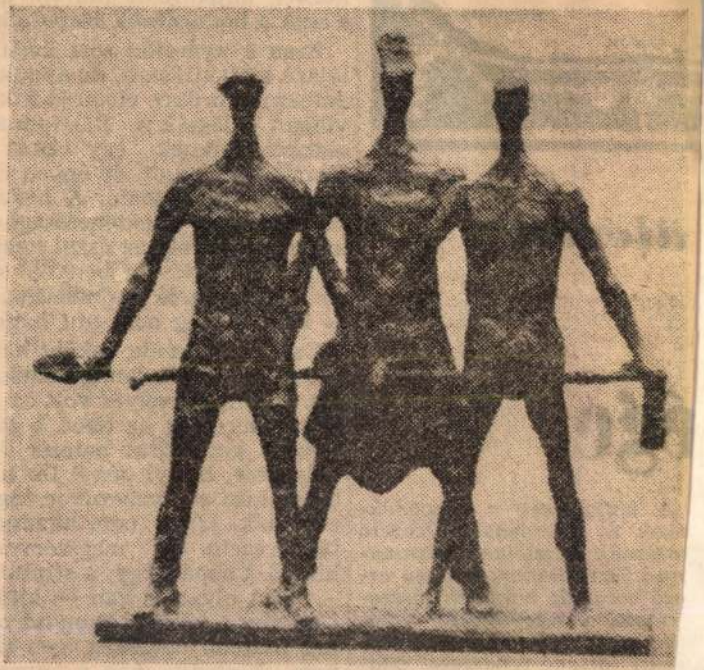

Munkások

Mai Művészet 83. VII 8. sz.

Macris Agamemnon MDK

szobrász

A tanácsköztársaság emlékművének terve

repr. 17.o.

Aradi Nóra: Két pályázatról.
Müterem 1958 I. évf. 5. sz. 12-19.o.

Macrisz Agamemnon Szobrász

Medgyessy kiállítását rendezte.

Nonlopi: Medgyessy F. kiállítása

Népszava 1956 május 24, 84 évf. 121 n. 4. l.

MDK

Macris Agammemnon

Csók István, gipsz

Pioker Ignác, "

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. 11 l.

Macsis Agamemnon
szobrász

M.D.4

A Mauthausenban elpusztított magyar mártírok emlékmű-pályázatát nyerte.

Feladatok. — eredmények. 42 lap.
Művészet, 1960. augusztus.

P.P.C.

Mme Stéphane Mallarmé
Oxford

Si Monsieur Mallarmé n'a pas retiré
Pasiphaé, Madame Mallarmé
la lui prêtera avec
plaisir.

M.D.K.

Macris Agamemnon
nehéz

Medgyessy Ferenc portréja
(repro)

Művészet, 1960. augusztus. 12 lap.

MDK

Macris Agamemnon

Béketüntetés, bronz

II. Képzőm. Kiáll. 1951. nov. 13 l.

MDK

Macris Agamemnon

Csu-En-laj arcképe
Parasztlány

Bencze LászlóA magyar képzőművészet mai eredményei /Gondolatok a VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitásról/ Csillag, 1956.X.évf.február
360.l.

Morris Agamemnon

Medgyessy Ferenc, 1960.
fekete-fehér táblón reprodukció

A felszabadult Budapest művészete
Budapest, 1960. kiállítás, katalógus

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

TÁRSADALMI SZEMLE

1968 9

/1021

Makrisz Agamemnon

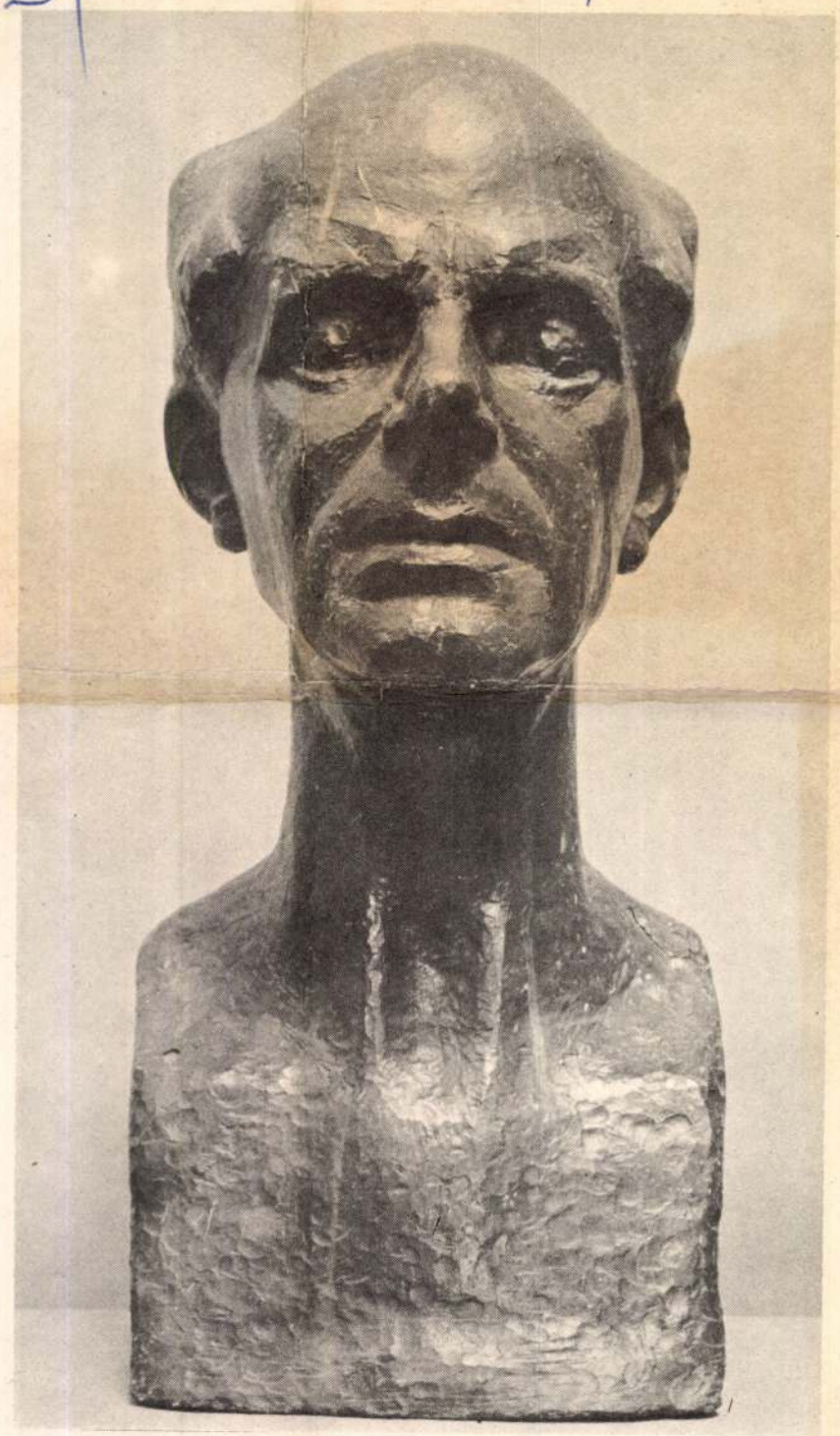

Makrisz Agamemnon: Bartók Béla

TÁRSADALMI SZEMLE

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
ELMÉLETI ÉS POLITIKAI FOLYÓIRATA

8–9

XXIII. ÉVFOLYAM, 1968 AUGUSZTUS–SZEPTEMBER

Nakrin Agamemnon

Lenin mellszobra (eml)

szerepel az „Uj művek"-
tárlaton a Műsarnokban

Horváth György: Elkötelezett
alkotások az „Uj művek" között

Magyar Nemzet 1971 III. 9

Makrisz Agamemnon

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1969 SEP 3

MAGYAR NEMZET

Budapest

Csaknem húsztonnás vörös gránittömbből faragja ki Lenin-szobrát Makrisz Agamemnon a budai vár kerületnek a forgalomtól elzárt egyik telkén. Az öt méter magas szobrot, amelynek anyagát egy Lipcse melletti bányából szállították Magyarországra, az egri Gárdonyi Géza téren állítják fel. Az avatásra valószínűleg 1970. április 22-én, Lenin születésének századik évfordulóján kerül majd sor.

tanacs emokhelyettese, *Kishazi*

MDK

Makrisz Agamemnon

Csók István portréja, szobormü

3. M.Képzőm. Kiáll. 1952. dec.

Makrisz Agamemnon M.D.K.

A szocialista országok második nemzethőzi képzőmű vészdi kiállításának előképzető-bizottságában vett részt.

Hirek.
Művészet, 1962 februar - 43 l

M.D.K.

Makrisz Agamemnon
szobrász

A IX. Nemzeti Kiállítás
Zsűrijének tagja

——— : ———

Művészet, 1962. március — 41 l.

Makrisz Agamemnon, szobrász MDL

Bartók-szobrát növidesen leleplezik Gyulán.

Vidó István: Sok új szobrot kap Gyula 9.

NÉPSZABADSÁ, Bp. 1962. aug. 9. [Vidéki]

Makrisz Agamemnon, szobrász MDK

A györi pályaudvar homlokzatára szerelik már nagyméretű vézlemez domborítását.

– : Kulturális hírek 8.l

NÉPSZABADSÁG Bp. 1962. aug. 12.

Makrisz Agamemnon, szobrász 7 D4

Művét, egy hatmázsányi vörösrézlemezekből alkotott szobrot, a győri vasutállomás homlokzatán helyezték el. A mű egy mitológiai vicinsikót ábrázol, a „Vizek városa" szimbólumaként.

— : Hír 8. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. aug. 31. [Vidéki]

M.D.K.

Makrisz Agamemnon szobrászművész

"Tanácsköztársaság" szoborművét Szekszárdon, a Béri-Balogh Ádám Múzeum előtti téren állitották fel.

Népszava, 1959. április 12. 6 old.

Makrisz Agamemnon

Hauthausen: mártíremlékmű (eml.)

Mihályfi Ernő: Folytatható e Derkovits útja?

Magyar Nemzet 1970 IV. 4

Makrisz Agamemnon

1964-ben készíti a Mauthausen emléket.

Németh Lajos: Modern magyar múmia!
Corvina 1968 180.l.

Makrisz Agamemnon
szobrán

Amerigo Tot kiállítását rendezte
a Műcsarnok három nagy
termében

Hiats Géza: Széljegyzetek . . .
Művészet, 1969. november – 33 lap.

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

Az elnökség tagja volt. (Lenin-ünnepség, -Erkel Sínház.)

–: Magasra emeljük a lenini zászlót 1.

Népszabadság, Bp. 1970. ápr. 22.

Mohsin Agamemnon

Emlétve

Kiáblár Márta: Lenin élete
Kisalföld, Győr 1970. ápr. 19

Makrisz Agamemnon szobrász M.D.K.

a miskilci SZOT székház részére befejezte nagyméretü , monumentális hatásu lemezdomboritásu szobrát

Napló .
Magyar Nemzet 1965. julius 21. 4.1.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon szobrász

"Mauthausei emlékmü -te rve

Tillai Ernő:kiállitás

Magyar Épitőmüvészet 1962 /4. 51.1.

Makrisz Agamemnon

Kilencalakos emlékművet készített a mauthausenni koncentrációs tábor helyére, azotkivégzett magyar mártírok tiszteletére. Az avatóünnepséget május 10-én tartják.

(említve)

Népszava. 1964 febr. 23. 2. lap.

Makrisz Agamemnon, szobrász MDK

Az emlékmű alkotója.

–: felavatták a mauthauseni magyar emlékművet 9

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. máj. 12.

Makrisz Agamemnon szobrán

Bartók pontréval nezegel a balatoni nyári tarlaton

Négyszava, 1964, jun. 28., Fold.

Macris A.

nobrázt

lásd

Makrisz A.

alatt is-

Nagytekin

Mellékelve van szerencs
utiszámláját eli
Bizottságnak bem

Nagyt

Budapest 1903. Április

MDK

Makrisz Agamemnon

Szerelmespár

Pogány Ö.G.: A IX. Magyar Képzőm. Kiáll. szobrászati anyaga. Népszabadság 1962. máj. 29.

Makrisz Agamemnon szobrász M.D.K.

Munkácsy-díjas

Mauthauseni emlékmű bronzszobrait már öntik a Képző-művészeti Kivitelező Iparvállalat dolgozói

Napi krónika

Magyar Nemzet 1963. október 11. 6.l.

Makrin Agamemnon M.D.K.

szobrán

Kecske (repro)

Kovács Zsuzsa: A kecskeméti Aranyhomok Szálló

Művészet, 1963. december – 17 lap

Makrisz Agamemnon
szobrász

M.D.K.

A kecskeméti Aranyhomok Szálló bejára-
tának külső falán van elhelyezve
„kecskéje" + repro

Kovács Gyula: A kecskeméti Aranyhomok Szálló meg a
képzőművészeti alkotások.

Művészet, 1963. december – 20 lap

MDG

Maksim Agamemnon, szobrász

A győri vasutállomásra szánt nagyméretű „sellőlovas bronz alkotása" elkészült.

— : Ma hallottuk

2.

ESTI HIRLAP, Bu. 1962. júl. 20

MDK.

Makrisz Agamemnon

Fővárosi vásárlások a müvésztől

Esti Hirlap 1961.I.11.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon
festményei

A mauthauseni emlékmű
tervét mutatták be.

Lánc Sándor: Szobrok a IX. képzőművészeti kiállításon
Élet és Irodalom, 1962. június 9 – 11 lap

Makrisz Agamemnon

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

1958 JUL 9.

610

☐ *A SZEGEDI TEXTILKOMBINÁT előtt állítják fel Makrisz Agamemnon „Fonólányok" című kétfigurás szoborkompozícióját. A csaknem háromméteres, alumíniumban kivitelezett művet — Szegedre szállítása előtt — a Képzőművészeti Alap Műcsarnokban megrendezett kiállításán már bemutatták.*

MDK

Makrisz Agamemnon
Munkácsy-dij I.fokozat

Szabad Művészet 1955. 148.o.

Makrisz Agamemnon M.D.K.

Portréja a IX. képzőművészeti kiállításon vesz részt

Solymár István: Komoly portrék.
Művészet, 1962. junius — 22 lap

Negativ

Petrás: M 326-327 Kerényiné

Makrisz Agamemnon: Zahariadész portréja.
szobor

Fénykép

Követség Hegedűsné

Makrisz Agamemnon: Marcel Cachin

Gipsz

Fényképész

Magyar Foto: BF 3105/1 Hegedüsné

Makrisz Agamemnon : Mars Károly

Gyj. 12

1952.

Neg. van

Fénykép

Magyar Foto: FA 21216/45 Hegedűsné

Makrisz Agamemnon: Engels

Gipsz

1952. XII. 16.

Nég. van

Fényképész

Zélke és Sz. Hegedüsné

Makrisz Agamemnon : Móricz Zsigmond

Szolnok

1952.

MDK

Makrisz Agamemnon

kiállitást rendez Barcsay Jenő munkáiból
a Nemzeti Szalonban.

Esti Hirlap 294 sz. 1957. dec 15. 2 old.

Maktisz Agamemnon, szobrász MDK

A szovjet vendégek felkeresik.

– : Szovjet képzőművének magyarországi tanulmányúton 6. l

NÉPSZABADSÁG Bp. 1961. dec. 1.

mok.

Makrisz Agamemnon
szobrász

mutermét szovjet képzőművészek látogatják meg.

(MTI) Szovjet képzőművészek magj. országi tanulmányúton.

Nepszava, 89 évf 284 sz 1961 dec 1., 12.

MDK

Makrisz Agamemnon

Szekszárd város részére a Tanácsköztársaság 40 éves évfordulójára emléket készit.

Esti Hirlap 259. sz. 1958. okt. 23 2 old.

Makrisz Agamemnon

MDK

Megnyilt a VII. Magyar Képzőművészeti kiállitás a Műcsarnokban. Fenti művész is részt vesz.

Esti Hirlap 74 sz. 1959. márc. 28. 2 old.

Makrisz Agamemnon MDK

A Micsarnokban a VII. magyar képzőművészeti kiállitás nyilik meg. A Tanácsköztársaság évfordulója tiszteletére.
Fenti szobrász is részvesz.

/forradalmi emlékmü/

Esti Hirlap 75. sz. 1959. márc. 29. 2 old.

MDK

Makrisz Agamemnon
kiállit a Mücsarnokban.

Esti Hirlap 263 sz. 1959. nov. 8 2 old.
/Cseh Miklós cikke/

MDK

Műkincsek vásárlása

Makrisz Agamemnon

Népszava 1958. szept. 25.

Makrisz Agamemnon, szobrász MDh

Szerelmespár c. szobra vitát vált ki.

Adyról ólomportrét készített.

Pogány G. Gábor: A IX. Magyar Képzőművészeti Kiállítás szobrászati anyaga 8.c

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. máj. 29.

28

mdk

Makrisz Agamemnon

Késtili a kuskenieti Aranyhomok szálloda hondok zatára Kecskenietet szimbolizáló plasztikát.

Mozaik

Nepszava 90. évf 166. sz. 1962. jul 17.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon, szobrász

egy szegedi lakóháron lévő homlokzatdiszét az építészeti művel jó összhangban felfogott murális alkotások körött emliti:

D.Fehér Zsuzsa: Mai képzőművészetünk néhány problémájáról.
Művészettörténeti Értesitő, 1962.XI.évf.1.sz. 53.old.

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

Marcel Cachin.	Gipsz.
Medgyessy Ferenc.	Gipsz.

Műcs.-V.M.Képzm.Kiáll. 1954.dec.-1955.jan. Kat.29.1.

Makrisz Agamemnon

Imre J. I. Orsz. Képzőműv. Tanácskozás.

Szabad Művészet

1953. 63. l.

Makrisz Agamemnon

Marx Károly és Engels Frigyes szobrai, két képpel.

Szabad Művészet
1953. 61. 1.

Makrisz Aganemnon

nobrász

Pogány Ö. G. = A III.

M. Képzőmův. Kiáll

plasztikai anyaga.

Szabad Művészet

1953. 23. l.

Makrisz Agamemnon

Engels Karolyról kö-
nitett nagyméretű
szobrácit és Csók Ist-
ván portréjácit a
Munkácsy-díj II. fokozatát kapta.

Szabad Művészet
1953. 94. l.

[illegible]

Makrisz Agamemnon
szobrán

M.D.K

Ady arcmását állitottaki

Láncz Sándor: Szobrok a IX. képzőmű vészeti kiállitáson.
Élet és Irodalom, 1962. junius 9-11 lap

MDK

Makrisz Agamemnon szobrász

kiss: Tanácsközt. eml.müveken dolgoznak szobrászaink.
Népszava, 1959, jan. 30. 8.1.

MDK

Makrisz Agamemnon szobrász

Szekszárdon leplezik le az általa mintázott szobrot.

Eml.müveket, Lenin szobrokat avatnak... Népszava, 1959, jan. 6. 4.l.

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

Nöi buste.	Bronz.
Feleségem.	"

Műcsarnok.-Tavaszi Tárlat.1957. Kat.18.1.

Makrin Agamemnon
halálán

M.D.K.

Ady (repró)

Művészet, 1962. május – 2 l.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon
nolvrán

Ady nolvát állította ki a
kiállításon

Csap Erzsébet: A II. kiállítás nolvánati anyagáról
Művészet, 1962. május — 14 l.

Makrisz Agamemnon M.D.K.

szobrász

Mauthausseni emlékmű tervét
mutatta be a kiállitáson.

Csap Erzsébet: A IX. kiállitás szobrászati anyagáról
Művészet, 1962. május — 14 l.

Makrisz Agamemnon, szobrász MDk

Megkezdte a mauthauseni emlékmű kilenc darab 3 és ½ méteres figurájának formálását.

–: Harminc új szobor, emlékművek, freskók 2. l

ESTI HIRLAP, bp. 1960. aug. 4.

mak

Makrisz Agamemnon zobrászművész

Ady portréja és emlékműterve a Műcsarnok kiállításán

Havas Lujza: A IX. magyar képzőművészeti kiállítás

Népszava 90. évf. 99. sz 1962 ápr. 29 3. L.

Makrisz Agamemnon

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1968 JUN 17.

Makrisz Agamemnon: Mathauseni emlékmű

világa tárult elém.

A külföldit elsősorban a keleties látvány érdekli. De, amikor elvezettek a bazárba, a kézműiparosok utcájába, vagy megmutatták a régi várakat, a díszes mecseteket, mindig hozzátették: Albánia nemcsak a romantika hazája. Kicsit jelképnek is tekintettem, hogy a régi tiranai negyed egy részét már lebontották, új lakóházakat építenek oda és ott magasodik majd a nagy városi kultúrotthon, amelyet a Szovjetunió ajándékoz a fővárosiaknak.

BÜSZKÉN mutatták meg új gyáraikat is. Európai méretekhez viszonyítva alakuló, forrásban levő társadalmi élete is adja. Sokat beszélgettem erről albán írótársaimmal, amikor szóba kerültek a mai szocialista irodalom feladatai, problémái.

KÉT FIATAL novellista elbeszélését említhetem példaképpen, hogyan tükrözi a mai albán irodalom a múlt és a jelen erőinek harcát. Dhimiter Dzsuvani *Utolsó harang* című novellájának hőse egy falusi pap fia, akit apja mindenáron papnak szeretne taníttatni, de ő munkás lesz. Dalan Shapló *Egy feketét kevés cukorral* című elbeszélése egy kis irodai alkalmazottról szól, akit a dohánygyár-

a
tén
ség
évs
Pá
ron
jell
bac

esztendők irodalmi alkotásait is. A mai albán élet már sokkal differenciáltabb. Szükségét érzik annak, hogy jelenjék meg végre elbeszélés, regény az új munkásokról, vagy azokról a népi értelmiségiekről, akik vállalva a fáradtságos munkát, ott élnek a kis hegyi falvakban és kultúrára, tisztaságra, új életformára tanítják az embereket. A fékező erő nemcsak a volt kizsákmányoló rétegek helyenkénti ellenállá-

Becivel találkoztunk. Amikor érdeklődni kezdtünk nála a gazdaság adatai felől, kiderült, hogy most végzett Bulgáriában és éppen akkor volt az első munkanapja. Fogadkozott, hogyha egy év múlva újra arra járunk, nemcsak az adatokat ismeri már, de el is mondhatja, hogyan vizsgázott immár az élet vizsgáján.

Albániában már elkezdődött a második munkanap is...

KATKÓ ISTVÁN

Makrisz Agamem-
non
hazánkban élő forra-
dalmár görög művész

Szabad Művészet.
1953. 93. l. (Az I.
Orsz. Képzőművi. Ta-
nácskozás.)

[illegible]

Makrisz Agamemnon

Lázár

Szabad Művészet
1935. 840. l

Makrisz Agamemnon szobrai

Művét: Bartók Béla mellszobrát, a napokban állították fel Gyulán, a Erzsa-parkban.

-: Kulturális hírek 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Gy. 1962. dec. 31. [Vidéki]

M. D. K

MAKRISZ Agamemnon szobrász

Kecskemétet szimbolizáló plasztikája kerül a kecskeméti Arany-homok Szálló homlokzatára

Vasló

Magyar Nemzet 1962. junius 17. 4. l.

M. D. A.

MAKRISZ Agamemnon szobrász

3 ése készíti a mauthausenii koncentrációs táborban meggyilkolt magyarok emlékművét 1963. máj-5.én leleszik le.

Nagló

Magyar Nemzet 1962. julius 25. 4. l.

Makrisz Agamemnon M.D.K

szobrász

Mázványba faragott mellszobra
készült Medgyessy Ferencről

Kisdéginé Kirimi Irén: Egy készülő szoborpostáról
Művészet, 1962. november – 35 lap

M.D.K.

Makrisz Agamemnon

/l.é./: "Két uj szinház" c. beszámolójában k
közli, hogy a Mikroszkóp Szinház lemezhajlitá
sos faliképeit készitette a müvész.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1967. szept. 1.
XI. évf. 35. sz. 8-9. lap

MDK

Kiállitás

Makrisz Agamemnon

Népszava 1958.aug.17.

mdk

Makrisz Agamemnon

Ady feje

Letöcz Maria. A IX. M. Kékzöm Kiállitasrol
Jelenkor 1962. 4. sz 541 l.

Makrisz Agamemnon, szobrász M Dk

A győri vasutállomásra kerül győrt jelképező domborműve.

—: Hír

10.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. szept. 6.

Makrisz Agamemnon

M.D.f.

A Tk. kiállítását rendezte.

Bertalan Vilmos: A Tk. Magyar Képzőművészeti Kiállítás rendezése
Művészet, 1962. szeptember — 18 lap

Makrisz Agamemnon, szobrász 17 Dk

Az elnökség tagja lett.

–: Megválasztották a Magyar Képzőművészek Szövetségének új elnökségét 8. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. febr. 26.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon
szobrász

A Magyar Képzőművészek Szövetsége
elnökségi tagja.

—: A Magyar Képzőművészek Szövetsége ....
Művészet, 1963. március — 44 lap

Ma krisz Agamemnon szobrász M.D.K.

Választmányi tag

Dutka Mária: A Képzőművészek Szövetsége megválasztotta uj vezetőségét
Magyar Nemzet 1963. február 17. 9.1.

MDK

Makrisz Agamemnon

Engels Frigyes 1952 bronz Munkásmozg.I.t.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 8.l.

MDK

Makrisz Agamemnon

Marcel Cachin 1953 gipsz OSZM tul.

Képzőművészetünk tíz éve. Műcsarnok.
Kiállított művek jegyzéke. 3.1.

MDK

Makrisz Agamemnon

Csók István 1952 márvány OSZM tul.

Képzőművészetünk tiz éve. Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 3.1.

Makrisz Agamemnon

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KISALFÖLD

1962 VII 17

— BRONZSZOBOR KERÜL a győri vasútállomás épületének pályaudvari homlokzatára. A sellő-lovas bronzszobrot Makrisz Agamemnon készíti. A műalkotást a Hídépítő Vállalat győri építésvezetősége szereli fel.

Makrisz Agamemnon

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

MAGYAR NEMZET
Budapest

4 1021

NAPLÓ

Szeptember 13

Az idén körülbelül 700 képző- és iparművészeti munka keletkezését és elhelyezését támogatja és finanszírozza a Képző- és Iparművészeti Lektorátus. A Lenin-évfordulóra az ország több városa kíván szobrot állítani Leninnek; Eger Makrisz Agamemnont, Dunaújváros Kiss Istvánt, Pécs Mikus Sándort bízta meg Lenin-szobor készítésével. A megvalósulás útján van többek között Kerényi Jenő, Somogyi József, Somogyi János, Barcsay Jenő, Bernáth Aurél egy-egy fontosabb munkája is különböző intézmények, székházak számára.

A Budapesti Művészeti He-

munkájáról, önállóságáról, az új gazdasági irányítási rendszer gyakorlati tapasztalatairól, a mezőgazdasági árutermelés és a paraszti élet alakulásáról. Az eszmecserét követően felkeresték a Kecskeméti Konzervgyárat.

Délután a delegáció ellátogatott a híres szőlő- és gyümölcstermelő Izsáki Állami Gazdaságba, innen Bugacra vezetett útjuk, ahol részükre lovasbemutatót rendeztek, felhajtották a szürke-magyar gulyát és a sárgaménest. A Bács megyei program után Szegedre utazott a delegáció.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SEP 14

PESTMEGYEI HÍRLAP
Budapest

Modern mecénás

Ebben az évben mintegy hétszáz képző- és iparművészeti alkotás születését és elhelyezését segíti elő, finanszírozza az alkotóművészek állami mecénása, a képző- és iparművészeti lektorátus. Több mint 20 millió forintot saját kulturális beruházási alapjából, s mintegy 10 millió forintot különböző intézmények, vállalatok, szövetkezetek és társadalmi szervek megbízásából fizet ki az alkotóknak.

A juttatásokból az ipar- és képzőművészet valamennyi műfaja részesedik, bár az idén főként új köztéri szobrok készítésére, különféle épületek külsejének, környezetének, belső tereinek művészi díszítésére kaptak nagy számban megbízást a művészek.

Jelenleg több mint 300 köztéri szobrászati alkotás ügyét „intézi" a lektorátus. A Lenin-centenáriumra az ország több városa akar szobrot állítani a munkásmozgalom halhatatlan alakjának. Eger *Makrisz Agamemnont*, Lunaújváros *Kiss Istvánt*, Pécs *Mikus Sándort* bízta meg Lenin szobormásának elkészítésével. Az ország felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából szintén számos köztéri alkotás készül.

A megvalósulás útján van több rangos művészi vállalkozás is. *Kerényi Jenő* például sajátos kézkompozíciót készít, amely művészi erővel fejezi ki az emberi tevékenységet. Alkotása előreláthatólag Miskolcra kerül. *Somogyi József* a bajai kórház számára készít új művet, *Somogyi János* nagyméretű mozaikja pedig a Pécsi Orvostudományi Egyetem auláját díszíti majd. *Barcsay Jenő* a majdani szentendrei művelődési ház díszítésére készíti 30 négyzetméteres mozaikját, *Bernáth Aurél* pedig a KB székházának fogyerjába készít hatalmas méretű festett faliképet. A lektorátus egyébként Sopron város részére egy 30 négyzetméteres gobelin elkészítésére írt ki pályázatot — s a részvételre 12 neves művészt kért fel.

a napkelte.

A pillangó
a virágokat,
keringenek.
lu virága.

Elmondjan
hogy a falu
megpróbálta
ni, folyton-f
ték az útját.
férfiak: az é

De felkelt
godott megir
lett a hold,
dott, múltak
egyre kívánatosabb lett, mégsem lett senki felesége. Rámosolygott a pillangóra, könnyedén intett nekik üdvözletet, aztán sietősen ment a dolgára.

„Jó reggelt, Kweku.

Jó reggelt, Kwesi,

Jó reggelt, Kodwo" —
ám ez volt minden.

Így aztán azt mondták róla, miközben a szívük kalimpált érte:

„Büszke! Foruwa büszke... és igen különös." „Ime, ott megy egy különös leány. Nemcsak afféle merev-nyakú-büszke, nemcsak afféle kebelfeszítő-én-vagyok-az-egyetlen-lánya-faluban-büszke. Miféle büszkeség is az övé?"

sugárzóan. Nyomában egy idegen lépkedett. Megállt keményen, mint egy oszlop. Foruwa így szólt a meglepett Királyi Anyához:

„Anyám, íme itt van az a férfi."

A Királyi Anya merengő pillantást vetett a lábát keményen megvető, szálas idegenre és azt mondta:

„A bölcsesség fényét hordod arcodon, fiam. Üdvözöllek és szívesen látlak. Dehát ki vagy te, fiam?"

„Munkás vagyok — felelt csendesen az idegen. — A két kezem minden gazdagságom, csupán ezt ajánlhatom fel a leányodnak. Sokat utaz-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP KIADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 NOV 7

DÉLMAGYARORSZÁG
Szeged

1021

Szeged szobrai

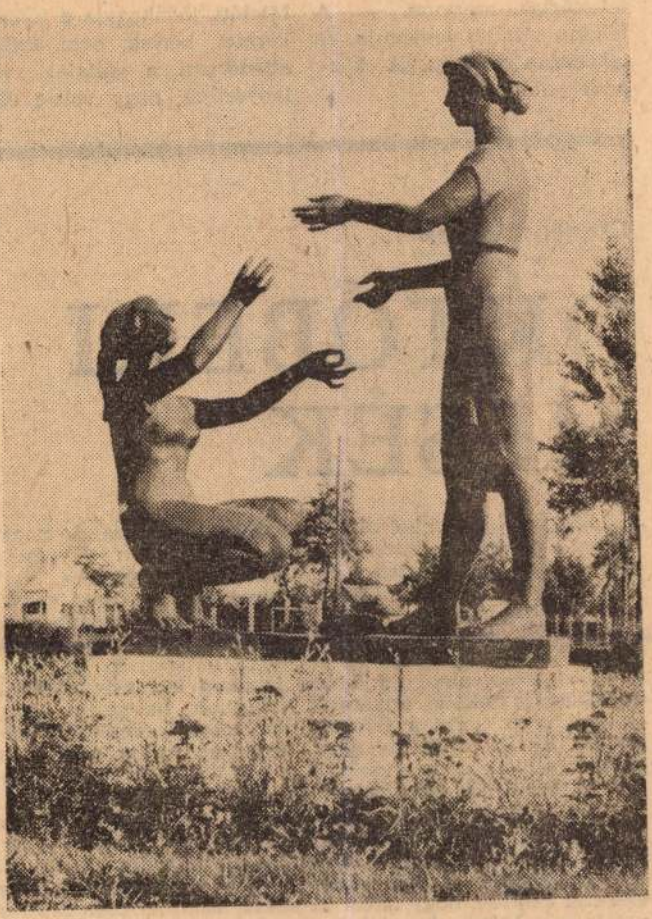

Fonónők

(93.) A textilművek kertjét disziti Makrisz Agamemnon kétalakos bronzszobra. A másfél életnagyságu nőalakok 1958-ban kerültek jelenlegi helyükre.

lanat
— H
A za
cán.
mocs
várla
is v
tel v
telefc
izgatottan tárcsáz. A köz-
pont jelentkezik.

ellenőrizni a vallalat vil
lanyóráját, hogy volt-e elé

Csontos Gábor

OKTÓBERI MESÉK

Kisgyerekkoromból alig emlékszem valamire, de nagyapám októberi meséit nem felejthetem el sosem. Engem nagyon szeretett, és gyakran a térdére vett, hogy meséljen nekem. Őszintén megmondom, nem szerettem, amiket kitalált, mert hiszen nem voltak rendes meséi, olyanok, amiket anyám néha felolvasott a könyvekből — de az októberi meséket szájtátva hallgattam. Ez, hogy októberi mese, amolyan bevett fogalom lett már a családunkban, leginkább anyámtól hallottam, ha szidta nagyapámat, mért tömi a fejemet már megint ezekkel a mesékkel. Ki is ment olyankor, hogy ne hallja nagyapám csendes szavát, dolgot keresett a ház körül, és amikor bejött, gyakran úgy tűnt nekem, mintha sírt volna kint.

Már nagyobbacska voltam, talán harmadikos, amikor megértettem valamit ebből a rejtélyből. Előző évben nagyapám megvett hatszáz öl szőlőt a Homokháton. Nagy szó vot ez, csodálta is érte eleget mindenki. Hanem énnekem elárulta az öreg, hogy móka az egész, színlelés, csak papíron vette meg Mónus komájától a szőlőt, mert a gyerekei el akarták jussolni tőle. Volt is valami per belőle, de nagyapám felmutatta az írást, hogy ő Mónus Imrétől ennyiért és ennyiért megvette. Csak éppen azt nem tudta senki, honnan vette rá nagyapám a pénzt, és hogy Mónus hova dugta a gyerekei elől.

Hanem hát a szőlő meg az októberi mesék! Az történt, hogy amikor nagyapám beszüretelte az első termést, kijelentette nekem egy este:

— Na, gyerekem, az idén másként ünnepeljük októbert!

Hogy miként másként, az novemberben derült ki, annak is a hetedik napján. Mónus Imre bátyámmal, aki ter-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1969 SEP 23

MAGYAR HÍRLAP
Budapest

1021 Makrisz Agamemnon

A fővárosi kerületek terveiből

Gazdag kulturális program a felszabadulási évfordulóra

Minden eddiginél gazdagabb kulturális programok teszik még emlékezetesebbé felszabadulásunk 25. évfordulóját — erre vállalnak a fővárosi tanács és a kerületi tanácsok most készülő 1970. évi művelődési tervei is. Valamennyit az a szándék jellemzi, hogy emlékeztessenek az akkori eseményekre, dokumentálják a negyedszázad alatt elért fejlődést.

Díszalbumok, pályázatok

Rendkívül érdekesnek ígérkezik az I. kerület dokumentumkiállítása a várnegyed — a legtovább szenvedett városrész — felszabadulásának történetéről. A már régebben folyó helytörténeti kutatások alapján a felszabadító harcokról és huszonöt év eredményeiről tizenhét kerületben nyílik önálló kiállítás. Több helyen üde színfoltjai lesznek az ünnepségeknek a gyermekrajz-kiállítások. A kerületek egy része az évfordulóra jelenteti meg összefoglaló történetét, képes díszkiadásban; ezzel is hasznosítják a felszabadulási tévévetélkedőre való felkészülés eredményeit. Legjelentősebbnek ígérkezik Angyalföld, Újpest, Ferencváros és Erzsébetváros monográfiája.

Tizennégy kerület hirdetett az ott élő vagy ott lakott képzőművészeknek tematikus pályázatot; az anyag legjavát ünnepi tárlatokon mutatják be. Külön képzőművészeti és irodalmi pályázatot írt ki a fővárosi tanács, hat zeneszerző pedig meghívásos pályázaton vesz részt Budapestről szóló dalokkal. Irodalmi, foto- és amatőrfilmes pályázatot a kerületek egész sora hirdetett hivatásosok és műkedvelők számára egyaránt.

Fesztiválok, vetélkedők

Negyedszázad címmel az újpesti KISZ irodalmi fesztivált rendez. A XI. kerületi Park presszó *Szárnybontás* című sorozatában mutatja be a felszabadulás óta indult írók legjobb műveit. Munkásmozgalmi kórusfesztivált rendez a XVII. kerület, énekkari találkozót Újpest a környező kerületekkel együtt. A XXII. kerületben ifjúsági dalostalálkozó lesz, a XVI-ban kerül sor a cinkotai ünnepi hetekre. A VII. kerület iskolai énekkarainak hangversenyére egy leningrádi iskolai kórust hívtak meg, továbbá az elsőként felszabadult magyar község, Battonya általános iskolájának énekkarát. A főváros rendezi meg — a budapesti művészi hetek során — a Vándor Sándor nemzetközi kórusfesztivált.

Csaknem minden kerületben indulnak külön szellemi vetélkedők; hat csepeli üzem között például a helytörténeti hagyományok ápolására. Zuglóban a tanulóifjúság bizonyíthatja be, mit tud kerülete negyedszázados fejlődéséről. A műkedvelő-mozgalom történetét a fővárosi tanács által hirdetett vetélkedő idézi majd fel.

Emlékművek, emléktáblák

Emlékművek sorával gazdagodik az ünnepre a főváros. A spanyol szabadságharc magyar mártírjainak emlékművét *Makrisz Agamemnon* készíti, a rákosszentmihályi szovjet emlékművet pedig *Mikus Sándor*. Szobrot kap a budapesti ellenállás legendás hőse, a Szir-csoport vezetője, az újpesti partizánharcok emlékét külön emlékmű őrzi majd. A Várban a partizánszövetség a Vörös Brigád emlékművét állíttatja fel annál a falnál, ahol tagjait a fasiszták kivégezték. A II. kerületi Vérhalom téren Radnóti-emlékművet emelnek, a XII. kerület pedig emléktáblával jelöli meg a munkásmozgalom eseményeinek színhelyét, úgyszintén a házakat, amelyekben Erkel Ferenc, a grafikus Biró Mihály és Balázs Béla élt.

G. Sz. L.

SZERI
EST
UNK.
ULÁSI
TÁN
I
00 FT
ESET.

idő alatt
kaidő
óra.

biekben
unkás-
ítés
rzése
a van.

kezés
5leg
nyvvel
élyesen
yzeti és
osztályon,
ata.
273—711.

Országos
Budafoki
., Nagyté-
—76. sür-
gépkocsi-
éjjeltőrt,
munkaügyi

nkakörbe
ari
ezet
lott
G-
ZLÖT
E S
BBI
SRE,
zzés
rajzzal
. ker.,
ébet,
u. 76.
att.

Jelentkezni lehet személyesen:

Budapest, XI.,

Hauszmann A. u. 20.

Központi Apparátus munkaügyi osztályán.

Telefon: 7—13 óráig

termelési főosztályon

452—136 tel. számon

Férfi plakátragasztókat felveszünk. Téli és nyári munkaruhát biztosítunk, minden második szombat szabad. Egyműszakos munkakör. Jelentk.: Magyar Hirdető plakátcsoportján, Bp. V., Curia u. kettő.

KŐBÁNYAI KONNYŰFÉMMŰ

FELVÉTELRE KERES:

CSŐSZERELŐT,

VILLANYSZERELŐKET,

LAKATOSOKAT,

betanított férfi és női munkásokat,

férfi és női segédmunkásokat,

férfi FÜRDŐKEZELŐKET,

raktári és udvari segédmunkásokat.

44 ÓRÁS MUNKAHÉT,

minden második szombat szabad.

Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán.

Bp., X., Cserkesz u. 42.

felvétel

keres

SZERSZÁM LAKATOS

ÁLTALÁNOS LAKATOS,

ESZTERGÁLY

MARÓS,

CSŐSZERELŐ

VILLANYSZERELŐ,

ELEKTROMŰSZERÉSZ,

PRÉSGÉP BEÁLLÍTÓ,

FESTŐ-MÁZOLÓ,

TETŐ-SZIGETELŐ,

HŐSZIGETELŐ SZAKMUNKÁSOKAT,

vizsgázott KAZÁNFŰTŐKET,

FÉRFI és NŐI BETANÍTOTT MUNKÁSOKAT.

Bér: megegyezés szerint,

44 órás munkahét.

Jó közlekedés (különjáratú autóbuszok).

Érdeklődni lehet:

½8 órától 14 óráig

268—969/269

mellék.

NŐI MUNKAERŐT,

RUHATISZTÍTÓ Ktsz.

Budapest, XIII., Vágó B. u. 29.

FELVESZÜNK

NŐI MUNKAERŐKET, SALAKOZÓT, BÉRELSZÁMOLÓT,

RUHATISZTÍTÓ Ktsz. Budapest, X., Vasgyár u. 10.

FELVESZÜNK

NŐI MUNKAERŐKET,

RUHATISZTÍTÓ Ktsz. Budapest, XIII., Szekszárdi út 15/b.

FELVESZÜNK

NŐI MUNKAERŐKET,

RUHATISZTÍTÓ Ktsz. Budapest, II., Csalogány u. 55.

FELVESZÜNK

GYORS- ÉS GÉPÍRÓNŐT,

RUHATISZTÍTÓ Ktsz. Budapest, VII., Kürt u. 8.

Marian Agamemnon

Lenin-szobra Egerben

Lenin szobor tabló városban

Népszava Bp. 1969. sep. 16.

Makrisz Agamemnon

MAGYAR HÍRLAP SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP KFT. BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1969 SEP 13

A LENIN-CENTENÁRIUMRA Eger városa Makrisz Agamemnont, Dunaújváros Kiss Istvánt, Pécs Miklus Szabót bízta meg Lenin-szobor elkészítésére.

Makrisz Agamemnon

Nakrisz Agamemnon szobrász

A spányol szabadsághaz
emlékmüvének egyik terveröje

MTI 1969 XI. 26

MDK

Malevin Agamemnon, nobrán

Szerepel.

—: Kénül a „25 éves a szabad Magyarország" kiállítás 9.

Népszabadság, Bp. 1970. jan. 17.

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

A Lenin-kiállításon bemutatják szobrát.

(harangozó): Ismerte a törvényt 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. ápr. 16.

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrán

Az egyi Lenin-szobrot alkotta. Az öt méter magas mű rózsa gránitból készült.
Repr

— : (— szöveg — fényhép —) 1.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. ápr. 21.

Makrisz Agamemnon
szobrász

1958-as pályatervén hasábosan
felépített tömbből mozdulnak ki
a kerek, elvenedik meg a fej.
Ez a mű az időtlenséget hang-
súlyozza.

Gap Erzsébet: Készülő Lenin szobrok
Művészet, 1970. április - 9 lap.

Makrisz Agamemnon
szobrász

Most mázványba tervezte – az
egyi Pádhár számára – há-
romszegyedalakos szobrat.

Gap Erzsébet: Készülő Lenin szobrok
Művészet, 1970. április – 9 lap.

Makrisz Agamemnon.

nobrán

1967-ben vaslemezből hegesztett, kalapált portrét. A pályázat egyik legsikerültebb darabja.

Csap Erzsébet: Kiszáló-Lenin nobrok
Művészet, 1970. április - 9 lap.

Makrisz Agamemnon

szobrász

A görög szármázásu hazánkban élő művész, a nemzethőzi munkás mozgalom nagyszlakjainak ismert portretirozója.

Csap Erzsébet: Készülő Lenin portrék
Művészet, 1970. ápriles – 9 lap

Makrisz Agamemnon

Leminről készített szobra aulitva

Bojár Iván: Kiállítoszál-kiállítása
Magyar Hírlap, Bp. 1970. máj. 6.

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

Egerben felállították művét: Lenin öt méternél magasabb vörös gránit-szobrát.

–: Lenin-szobrot avattak Egerben

3.

Bp. 1970. ápr.

Népszabadság, V

21.

Makrin Agamemnon, szobrát

MDK

szerepel a Szépműv. Múzeumban rendezett kiállításon.

— . Kiállítások Budapesten 3.

Népszabadság, Bp. 1970. febr. 13.

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

Új szoborkompozíción dolgozik.

— : (– szöveg — fénykép —) 2

ESTI HIRLAP Bp. 1969. d. c. 19.

Makrisz Agamemnon, szobrász MDG

Részt vett a képzőművészek beszélgetésében a Népfront Klubjában.

– : Magyar művek sikere 2. l.

ESTI HIRLAP, bp. 1961. jún. 17.

MDK

Makrisz Agamemnon

a zsűribizottság tagja

Studio 64 - Fiatal képzőművészek V.kiáll. Ernst Múz. 1964. dec.

Makrisz Agamemnon

-t és Vigh Tamást hallotta Dombrovszky István mesterének

Dombrovszky István [kiállítása Bp. 1969 november, Műszaki Egyetem Kollégiuma]. Kiáll. Zat.

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

A spanyolországi magyar önkéntesek emlékművének alkotója.

— : emlékműavatás 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. nov. 4.

Makrisz Agamemnon
szobrán

véntvett a XI. magyar képrőműv. ki-
áll-on.

A XI. magyar képrőműv. kiáll.
Dunántúli Napló 1968 IV. 21. 7

MDK

Makrin Agamemnon, szobrász

4 spanyolországi nemzetközi brigád magyar csoportjának emlékművét készítette.

— : a Budapest-centenáriumra

3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. nov. 11.

Makrisz Agamemnon

A mauthauseni Mártír-emlékmű

1963. repr.

E. Thiel: Kis Sipes műrén ett örténet 1966. 188. l.

Makrisz Agamemnon
Mohács

Medgyessy Ferenc kiállítását
megnyitotta.

Horváth Béla: Schár Erzsébet kiállítása a Műcsarnokban.
MŰVÉSZET, 1970.szeptember - 27.lap

MAKRISZ AGAMEMNON

KALAPÁLT LEMEZBŐL KÉSZÍTETT LENIN-MELLSZOBRA A SZOMBATHELYI MÉMP PÁRTSZÉKHÁZBAN VAN. (EML.)

MAGYAR ÉPÍTŐ MŰVÉSZET, 1969/6. 27. LAP.

Makrisz Agamemnon szobrász – Szvagh György építész

felkívást kaptak a Március 15. tér rendezésére kiírt pályázatra.

Magyar Nemzet
1969 márc. 15

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

4 szobor-kompozíció
alkotója.

-: Kelepleztek a spanyolországi szabadságharc magyar önkéntesei emlékművét. J.

Népszabadság, Bp. 1970. nov. 10.

Makrisz Agamemnon

rendezi Amerigo Tot kiállítását

a Műcsarnok termeiben.

Magyar Nemzet
1969 május 18

Makrisz Agamemnon

Említve

Horgitai Pál: Mo nyílik a haziánk
életét bemutató kiállítás
Népszava, Bp. 1970. aug. 20.

Nakkisz Agamemnon

Lenin tej (vörös rézlemez) a szombathelyi pártszékház bejárati előszakuchában (emb.)

Szig Rezső: A szombathelyi pártszékház

Művészet 1969 II. s. 23 old.

Makrisz Agamemnon

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP KIADÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 APR 12

NÉPÚJSÁG
Eger

A Lenin-centenárium tiszteletére

Egerben felavatják az új Lenin-szobrot

Besenyőtelken fogadják a szovjet nagykövetség képviselőit

1021

Április 22-én ünnepeljük a nemzetközi munkásosztály nagy tanítójának, Lenin születésének 100. évfordulóját. A centenárium tiszteletére megyeszerte emlékünnepségeket rendeznek.

Egerben

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Heves megyei Szervezete április 15-én délután négy órakor, a Fegyveres Erők Klubjában előadást rendez, *„Lenin, mint filozófus"* címmel.

Április 19-én, délelőtt 10 órakor a Gárdonyi Géza téren, ünnepélyesen felavatják *Makrisz Agamemnon* monumentális Lenin-szobrát. Ezután a megye párt- és állami vezetői, az üzemek, vállalatok és egyéb intézmények képviselői megkoszorúzzák az új szobrot. A szoboravatásra Egerbe várják *Pullai Árpádot*, az MSZMP Központi Bizottságának titkárát, *Jakab Sándort* és *Óvári Miklóst*, a Központi Bizottság osztályvezetőit.

Április 20-án este hat órakor a IX. számú általános iskolában előadás hangzik el Lenin örökségéről.

Április 20-án propagandaértekezletet rendez a Heves megyei pártbizottság, ahol több propagandistát emlékplakettel tüntetnek ki, eredményes munkája elismeréseként.

Április 22-én a Megyei Művelődési Központban ünnepi zenés-irodalmi estet rendeznek Lenin emlékére.

Besenyőtelken

Április 19-én a helyi Lenin Termelőszövetkezetben egésznapos emlékműsort rendeznek a lenini centenárium jegyében. Délelőtt kilenc órakor a községi tanácson fogadják a budapesti szovjet nagykövetség képviselőit, majd megkoszorúzzák a temetőben a szovjet hősök emlékművét. Délután két órakor a községi művelődési házban nagygyűlést tartanak. A nagygyűlésen adják át a törzsgárdajelvényeket azoknak a termelőszövetkezeti tagoknak, akik 15 illetve 20 éve dolgoznak a szövetkezetben. Este kultúrműsort és divatbemutatót tartanak a füzesabonyi [illegible] rendezésében.

■ ■ ■

Megyénk üzemeiben és vállalatainál nyilvános pártnapokon, az általános és középiskolákban ünnepi KISZ- és úttörő-csapatgyűléseken emlékeznek meg Lenin munkásságáról.

vetkezhet

**A reakc
ták nyal
ni a
egyenlős
Guatema
(ez ott
párt nev
gerilla**

Az 1954 ó
lenebbé vá
terrorrends
ban fegyve
nek a gua
nisták, de
harcát! Már 1968-ban elhatárolták magukat az olyan egyéni akcióktól, mint amilyen a Far-Er (Lázadó fegyveres erők — rebellis hadsereg) elnevezésű gerillacsoport számlájára írandó most.

E csoporton belül egyébként a trockista hatás érvényesül, ennek eredménye, hogy nem vetik el az egyéni terror módszereit.

A gyászos eset igazi tragikomikuma az, hogy egyfelől olyan tömegeket lehet ennek nyomán eltántorítani a nép igaz ügyéért meginduló küzdelemtől, amelyek részesei és támogatói lehetnének a harcnak, másfelől ezután csak éleződhetik a guatemalai „fehér terror". Washingtonból a guatemalai antikommunista „fejvadászok", mint Arana ezredes, aki július 1-től az ország köztársasági elnöki székét is elfoglalja, szóban fejmosást, a gyakorlatban azonban pénzt és fegyvereket kaphatnak... A hét közepén érkezett

Délkelet-Ázsiából szintén gyászos-véres tudósításokat kopogtak a távírógépek. A Kambodzsában hatalomra került Amerika-barát kormány csapatai valóságos véreng-

Késő esti TELEX

AMMAN:

A Palesztinai Népi Felszabadítási Front elnevezésű gerillaszervezet közölte, hogy emberei szerdán Jeruzsálemben megölték az izraeli hírszerzés három ügynökét. A gerillák pokolgépet robbantottak a város egyik bárjában. A merénylet áldozatai között volt egy, az izraeliek számára dolgozó arab ügynök is.

A közlemény szerint a bár, ahol a pokolgépet felrobbantották, kémközpontul szolgált. (AP)

KAIRÓ:

A kairói egyetem diákjai elhatározták, hogy személyesen vesznek részt az izrae-

Makrisz Agamemnon

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPÚJSÁG
Eger

1970 APR 14

1021

HÍREK...ESEMÉNYEK...HÍREK...ES

Helyére állították Egerben Makrisz Agamemnon Lenin-szobrát

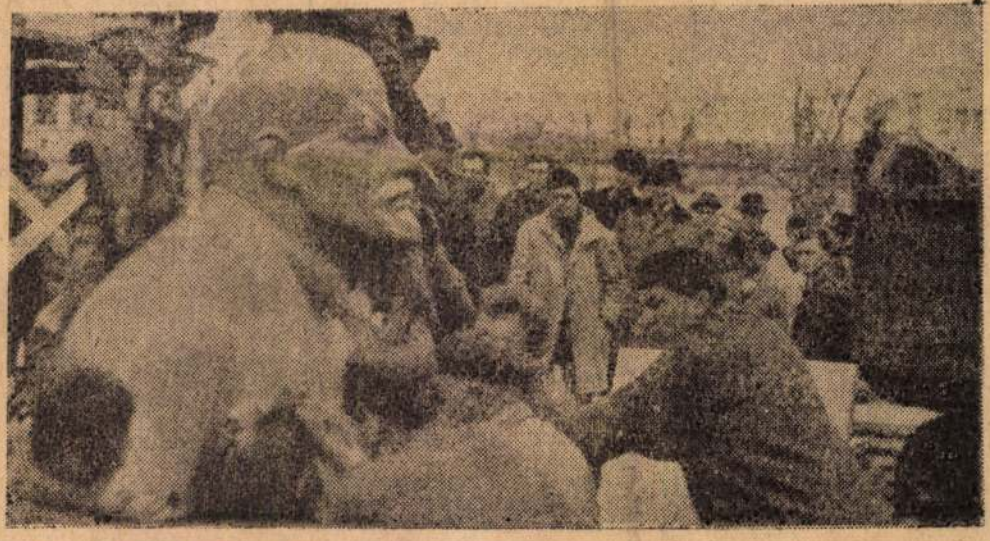

(Foto: Pilisy)

Hétfőn a kora délutáni órákban érkezett a Gárdonyi térre az a hatalmas teherautó, amely Makrisz Agamemnon új Lenin-szobrát szállította Budapestről Egerbe. Az értékes szállítmányt elkísérte maga a művész is, aki részt vett a vörösgránitból faragott monumentális szobor helyére állításának irányításában is. A hosszan tartó, nagy figyelmet, hozzáértést igénylő munkát legalább kétszáz érdeklődő szemlélte, drukkolta végig. A szállítmányt kísérő speciális daruskocsi, hosszas előkészület végén, néhány perccel négy óra után helyezte kínos lassúsággal talapzatára Makrisz Agamemnon művét. Néhány perccel azután a térről elvonult a daruskocsi, a munkások leoldozták a puha ruhákkal körülcsavart drótköteleket és az érdeklődők előtt kibontakozott Lenin vörösgránitból faragott alakja...

A Lenin-szobor avató ünnepségére — mint erről már korábban is beszámoltunk — április 19-én délelőtt tíz órakor kerül sor.

SE és a Gy. Spartacus
- Megszerezte első pontját
Hatvani Kinizsi
t a labdarúgó NB III-ban

vasi (Sándor). Edző: *Tóth Gábor.*

Berva: Papp — Póta, Sípos, Gál (Szűcs), Ivádi, Pázmándi, Prommer (Miskolczi), Gulyás, Zajácz, Várkonyi, Hevér. Edző: *Gere Tihamér.*

A széltől támogatott Zalka SE lépett fel támadólag, egymást érték a szögletek, s Pappnak többször is bravúrra volt szüksége, hogy megőrizze hálóját a góltól. A 21. percben több védőt is kicselező *Molnár* lövésével szemben azonban ő is tehetetlen volt. 1:0. A 41. perc újabb vendég gólt hozott: *Molnár* újabb lövése védhetetlenül jutott a bervaiak hálójába. 2:0. Szünet után a Vasas vette át az irányítást és a 49. percben *Pázmándi* révén szépített. 2:1. Ebben a játékrészben a Zalka SE saját térfelére szorult, s csupán egy-két veszélytelen ellentámadásra futotta erejéből. A sorozatos bervai támadások a 78. percben értek góllá, amikor a sérülés miatt csak statisztáló *Sípos* egy középreadott labdát biztosan lőtt a hálóba. 2:2. A Bervai Vasas szünet utáni teljesítményével közelebb állt a győzelemhez. Jók: Ács, Bisztri, Zsólya, Laczkó, illetve: Papp, Sípos, Ivádi, Zajácz.

(fesztbaum)

Albertlelep—Hatvani Kinizsi

zott. Szünet után ismét a hazaiak kaptak hamarább lábra, de a Kinizsi védelme jól állt a lábán. Az 55. percben gyors hatvani ellentámadás bontakozott ki, amelynek végén Zábrák nagy helyzetbe került, közeli lövése szonban fölé szállt. A hazaiak a 60. percben egyenlítettek: bal oldali akció végén a jobbösszekötő közeli lövése jutott a hálóba. 1:1. A hajrában kiegyensúlyozott, heves harc folyt — gól nélkül. Az eredmény igazságos. Jók: Szekeres, Baranyi, Simon, Urbán.

(kroffinger)

Rudabánya—MÁV HAC 2:1 (2:0)

Hatvan, 400 néző. V.: Szabó.

MÁV HAC: Molnár — Kókai, Terényi, Ádám, Maróti, Kőműves, Konkoly, Tóth B., Mayer, Csányi, Tóth P. Edző: *Nagy Antal.*

Nagy erővel kezdett a hazai csapat, a hatvaniak védelme az első percektől kezdve nagy munkát végzett. A 25. percben egy előrevágott labda Terényi hátáról *Oláh* elé pattant, és a csatár mintegy 10 méterről védhetetlenül lőtt a hálóba. 1:0. A második hazai gól a 35. percben esett: Molnár a kapufa segítségével mentett egy lövést és a visszapattanó labdát a jó ütemben érkező *Pa-*

Színvonalas küzdelmek a munkahelyi spartakiád döntőjében

Sakk és asztalitenisz sportágban Hatvanban, nagy érdeklődés mellett bonyolították le a munkahelyi spartakiád megyei döntőjét. A küzdelmek színvonalas összecsapásokat, izgalmas versenyeket hoztak. Végül is az alábbi eredmények születtek.

Sakk, férfi csapat: 1. Hatvan, 2. Selyp, 3. Gyöngyös, 4. Eger **Egyéniben:** 1. Király (Gyöngyös), 2. Kiss J. (Gyöngyös), 3 Nagypál (Hatvan), 4. Józsa (Selyp), 5. Somogyi (Hatvan), 6. Jancsó (Selyp). **Sakk, női csapat:** 1. Gyöngyös. **Egyéniben:** 1. Majos, 2. Handl (mindkettő Gyöngyös).

Asztalitenisz, férfi csapat: 1. Selyp, 2. Eger, 3. Hatvan, 4. Gyöngyös. **Egyéniben:** 1. Bordás (Selyp), 2. Tóth M. (Selyp), 3. Szőlősi (Eger), 4. Csia (Gyöngyös), 5. Kovács (Hatvan), 6. Liptai (Eger). **Asztalitenisz női csapat:** 1. Gyöngyös. **(Egyéniben:** 1. Oelschlégerné (Gyöngyös), 2. Budai (Hatvan), 3. Nagy E. (Gyöngyös).

Egri és Siroki sikerek modern-gimnasztikában

Az idén Debrecenben bonyolították le a modern gimnasztikai területi egyéni bajnokságot az **Egri Kolacskovszky SE,** a **Siroki Vasas,** a **Debreceni TE** és a **Borsodi Bányász** legjobbainak részvételével. A két Heves megyei csapat kitűnően szerepelt, minden számban az aranyérmet szerezték meg. A

Makrisz Agamemnon

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 APR 12

NÉPÚJSÁG

Eger

1021

Hétfőn érkezik Egerbe a Lenin-szobor

Ezekben a hetekben, napokban Leninre emlékezik a világ. Megyeszékhelyünkön Egerben az érdeklődés középpontjában a felállítandó Lenin-szobor áll. Az egri Finomszerelvénygyár dolgozóinak 1966-ban kezdeményezett akciója az egész város ügye lett, s már a műteremben készen az alkotás.

Budán, a várban, a Lenin-szobor alkotójával, *Makrisz Agamemnon* Kossuth-díjas szobrászművészünkkel otthonában beszélgetünk.

— Nem lehetett könnyű dolga a szobrásznak, hiszen Lenin neve, a költő szavaival: „több ma már tonnányi, tiszta bronznál."

— A világ dolgozó népének vezetője egyszerű ember volt, mint maga az igazság. A szobor elkészítése előtt azokon a találkozókon, ahol az egri munkásokkal beszélgettem, a szerteágazó sok elképzelés megfogalmazta a forradalmár portréját, aki ismerte az embereket. A széles körű közvélemény felhasználásával egy kollektív elképzelést igyekeztem megvalósítani, ezért arra törekedtem, hogy mindenki érezze: *részese a szobor létrejöttének.*

A Lenin-szobor alkotója.

— Mikor érkezik Egerbe a Lenin-szobor?

— Speciális utánfutó-szerkezeten hétfőn szállítják Egerbe a tíz tonna súlyú, vörösgránitból faragott szobrot. A tervek szerint kedden kerül a talpazatra. A születésnapi méltó ünnepség április 19-én kerül megrendezésre.

Simon Imre

tanács napilapja. — Főszerkesztő: PAPP JÁNOS. — Kiadja a Heves megyei Lapkiadó Vállalat. Jolánnisz u. 3. (Pf.: 23.) Telefon: 12-68., 12-73., 20-29., 24-44. Gyöngyös: 16-97. Terjeszti a Magyar Posta és kézbesítőnél. Index: 20 062. Heves megyei Nyomda Vállalat, Eger, Bródy Sándor utca 4. szám. Igazgató: Marosán József.

országos szinten

minterre kijelölt szövetkezet a
gyártmányú DEMÁG rendszer
macskák (emelőgépek) rendszer
javítását, valamint felújítását
ben a fenti munkálatokra igér
megrendeléseikkel szövetkezet
jenek megkeresni.

ÓBUDAI GÉPIPARI SZ
Bogdáni út 3.
Ügyintéző: Háber János

Utazzon az Expressel!

üdülés Mamaiában

Időpont: VII. 18—25-ig.
Irányár: 2580,— Ft.
Utazás: repülőgéppel.

Jelentkezés:

EXPRESS IFJÚSÁGI ÉS DIÁK UTAZÁSI IRODA,
Eger, Szabadság tér 7.
Telefon: 11-00

Felvételre keresünk egyetemi végzettséggel rendelkező

üzemgazdasági osztályvezetőt

Lakást biztosítani nem tudunk. Jelentkezést írásban fizetési igény megjelölésével kérjük vállalatunk címére megküldeni.

Heves megyei Bútoripari Vállalat, Eger, Knézich K. u. 36.

Értesítjük a vásá

árudáinkban a k

főzővaj ár

a vásárlóközönsé

amíg a készlet ta

meghoss

Heves megyei É

Vezetősége

Lakrisz Agamemnon szobrász

A Fiatalok Studiója Liáhitásával szenderéséért

Nincs díjat lapott

Délmagyarország 1969 IV. 12

Makvin Agamemnon

Résztvesz a centenárium
Viállítéson

Lenin, az ember
Magyar Nemzet, Jo. 1970. ápr. 18.

Molnár Agamemnon

Részlet a „Lenin élete" c.
kiállításon.

Népújság, Eger 1970. ápr. 22
(K. M. Lenin élete)

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Makrisz Agamemnon

DÉLI HÍRLAP
1970 APR 16

1021

Lenin születésének centenáriumán

Monumentális emlékművet avatnak Egerben

(Egri tudósítónktól.)

A Lenin-centenárium tiszteletére nagyszabású ünnepséget rendeznek Egerben, s ennek során felavatják az új Lenin-szobrot, Makrisz Agamemnon Kossuth-díjas szobrászművész monumentális alkotását.

Négy évvel ezelőtt, 1966-ban kezdeményezték az egri Finomszerelvénygyár dolgozói: legyen Egerben is méltó emlékműve Leninnek. A kezdeményezéshez a város egész társadalma kapcsolódott. Eger dolgozói nemcsak pénzüket adták, hanem elképzeléseiket is megfogalmazták a szobor készítőjével létrejött személyes találkozókon, s elmondták véleményüket azon a kiállításon is, ahol a művész — a sokféle elképzelés alapján — alkotásának több példányát bemutatta.

Az új emlékmű most már végleges formájában készen áll és a speciális utánfutó-szerkezeten, Makrisz Agamemnon műterméből — Egerbe érkezett. A *tíz tonna súlyú, vörös gránitból faragott* szobrot a napokban már talapzatára emelték. Az ünnepélyes szoboravatásra április 19-én, vasárnap kerül sor.

(P. D.)

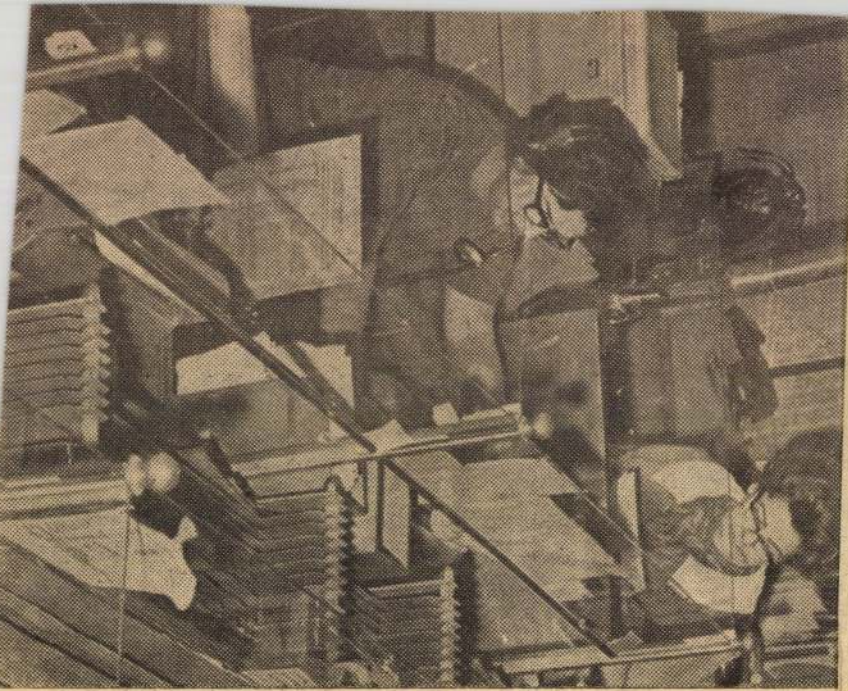

Makrisz Agamemnon

1970 MÁR 29

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SOMOGYI NÉPLAP

Kaposvár

1971

— **Emlékművet állíttat a főváros** a spanyolországi szabadságharcban részt vett nemzetközi brigád magyar csoportjának. A háromalakos bronzszobor készen áll alkotója, Makrisz Agamemnon szobrászművész műtermében. A szobrot október közepén állítják fel a Honvédelmi Minisztérium szomszédságában lévő kis téren.

Erre aztán már a fák is fel-
ébredtek, és integetni kezd

1021

Lenin-szobrot avattak az egri Gárdonyi té ren. Makrisz Agamemnon szobrászművésa öt méter magas alkotása vörös gránitból készült.

ESTI HIRLAP
1970 APR 21
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRKÖZTÖ BUDAPEST, IX., Ulloi út 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BEMUTATÓ: M

Fejezetei

Gyurkó Lás
oratóriuma a N

Ma este mutatja be a N
Marton Endre rendezésébe
ló Fejezetek Leninről cím
oratóriumát. A mű négy fejezetében többnyire eredeti levelek, visszaemlékezések, jegyzőkönyvek szövegváltoztatás nélküli részletei találhatók.

Levelek a száműzetésből

„Most Vologya már határozottan és véglegesen nekilátott a könyvének, szörnyen fukarkodik az idővel." (Krupszkaja leveléből, 1898. november 22-én.)

Ennek a fejezetnek ez a mondat csak az egyik alaphangját jelzi. Vologya, aki könyvet ír és fukarkodik az idővel. *Több mint harminc művet írt Susenszkojéban,* ebben az „egész rendes", de „meglehetősen kopár helyen fekvő" szibériai faluban. A Gyurkó válogatta levelekből azonban nemcsak ez derül ki. „Vologya" itt ifjú férj is, aki bosszankodik, hogy éppen azon a napon ment vadászni, amikor menyasszonya és annak édesanyja megérkezett. Vologya itt *a fajdkakast libának nézi,* remekül korcsolyázik, „sőt, a kezét szürke zakója zsebébe dugja, mint a vérbeli sportemberek",

forradalmi háborúba? Ez a két út, a kétféle lehetőség és a Lenin képviselte második álláspont van kisebbségben. Itt Gyurkó már drámát érzékeltet. Lenin érvel, a háborúpártiak érvelnek, szavazás. Ismét érvek, ismét szavazás. Érvek, szavazás. S Lenin a végső lépésre is elszánja magát: *ha nem fogadják el*

zadás leverésének éjszakáját, amikor egy parti erődrendszert a jégről kellett megrohamozni, elfoglalni. A visszaemlékezés közben Lenin beszédének részletei *már az új gazdaságpolitikát vázolják,* számolva annak negatív következményeivel is. A kétféle dokumentum úgy ellenpontozza egymást, hogy a konklúzió ismét nem a konkrét történelmi helyzetben van, hanem a szituáció továbbgondolásában.

Berek Kati és Major Tamás

Két ember

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPÚJSÁG
Eger

1970 APR 15

Április 19: Makrisz Agamemnon

1021

Országos jelentőségű politikai demonstráció Egerben

Mint ismeretes, ezen a napon — április 19-én — leplezik le Egerben Makrisz Agamemnon Lenin-szobrát, amely az egri Finomszerelvénygyár kommunistáinak 1968-ban történt kezdeményezése nyomán készült el. A finomszerelvénygyáriak szép ötlete nagyarányú akcióvá terebélyesedett; a Lenin-szobor az egész megyeszékhely ügyévé vált. A különböző felajánlások során kétszázezer forintot meghaladó összeg gyűlt össze. A szobor leleplezésének napján *országos jelentőségű politikai demonstráció színhelye lesz Eger:* a vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődő nagygyűlésre körülbelül 20 ezer dolgozót várnak.

Gondos, alapos előkészületek előzik és előzték meg eddig is április 19-ét, gazdag, tartalmas rendezvények — ünnepi taggyűlések, Lenin-műszakok —, melyeken a proletriátus nagy tanítója, Lenin születésének 100. évfordulójáról emlékeznek meg. E jubileumra emlékeztetnek az ízléses nyomásban megjelent plakátok, a TIT rendezésében megtartott előadások, s az évforduló sok más, szép programja.

Elkészült a 19-i ünnepség terve is, amelyről *Trezsenyik Sándor*, az MSZMP Eger Városi Bizottságának titkára tájékoztatta lapunkat.

A város dolgozói négy, kijelölt helyen gyülekeznek a Gárdonyi tér előtt, ahol már délelőtt 9 órától forgalomkorlátozás lesz. A gyárak, üzemek, vállalatok, intézmények dolgozói tíz óra előtt zárt rendben, transzparensekkel, zászlókkal vonulnak a térre. A dísztribünön ott lesznek az MSZMP Központi Bizottság, és a megyei pártbizottság magas rangú képviselői is.

A szovjet és a magyar himnusz után kerül sor az ünnepi beszédre és a Lenin-szobor leleplezésére. Beszédet *Oláh György*, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára mond, s ő leplezi le Makrisz Agamemnon Lenin-szobrát. Itt helyezik el a megyei és a városi pártbizottság, valamint a megyei és a városi tanács koszorúit.

A politikai nagygyűlés után kezdődik az egri Gárdonyi Géza Színházban az az ünnepi műsor, amelyen a hazánkban tartózkodó, híres szovjet művészek lépnek fel.

egész világon, még sohasem volt olyan mélyponton mint manapság".

A leszerelés érdekében teendő gyakorlati lépésekről szólva Brezsnyev megállapította: az atomsorompó-szerződés, valamint a nukleáris fegyverkísérleteket három közegben eltiltó szerző-

„Még
magamh
szen sei
volt rá,
sen kisz
ki kedd
rakisz, a
kezett g
lesége.

Késő esti TELEX jelentéseink

LONDON

Thomson, az angol kormány európai ügyekkel foglalkozó minisztere — Scheel nyugatnémet külügyminiszterrel folytatott tanácskozása után úgy nyilatkozott, hogy azt reméli: Anglia Közös Piacba való belépésének meg-

a hivatalos tárgyalások a romániai látogatásra hétfőn Bukarestbe érkezett Cevdet Sunay török köztársasági elnök és Nicolae Ceausescu, a Román Szocialista Köztársaság államtanácsának elnöke között.

erkeztünk a Szotiria kórházhoz, férjem azt hitte, az oroposzi börtöntáborba fogják visszaszállítani. Semmit sem tudott szabadulásáról. Aztán egyenesen a repülőtérre mentünk, ahonnan Párizsba utazott".

Az AFP szerint úgy hírlik, Theodorakiszné rövidesen engedélyt fog kérni, hogy a kórházi kezelés alatt álló férje után utazhasson Franciaországba.

Fegyverke

tárgyalandó kérdések köréről. Éppen így: az adott helyzetben eredménynek tekinthető az is, hogy egyáltalán megállapodtak a bécsi tárgyalássorozatban.

Ezzel azonban a pozitivumok sora végetér, s azok helyét az amerikai katonapolitika nagy kérdőjelei foglalják el.

E kérdőjelek között a Bécset megelőző időszakban első helyen szerepelt az úgynevezett „moratórium" terv. A szenátus bizonyos körei ugyanis elképzelhetőnek tartották, hogy Bécsben megállapodást javasoljanak, amely meghatározott időre felfüg-

1029 APR 4-1

Makrisz Agamemnon: Felszabadulás

PÉTER LÁSZLÓ

BARTÓK ÉS SZEGED

Demény Jánosnak, barátsággal

1.

A MAGYAR NÉPZENEGYŰJTÉS BÖLCSŐJE

„1905 tavaszán Szegeden találjuk Kodályt. Bauer Herbertéknél tölt egy hetet. Herbert és húga, Hilda, valamint az a vidám társaság, amely körülveszi őt, gondoskodik róla, hogy kipihenje és elfelejtse a szakvizsga fáradalmait. Friss erőt gyűjt a további munkához. Sokat csatangol a szegedi tanyákon, a Tisza partján. Séta közben fűzfa sípokat farag. Bejárja Tápé, Rókus, Szőreg, Deszk vidékét. Béresektől, halászoktól jegyez le dallamokat, ezeket otthon zongorán lejátssza, megharmonizálja."

Ezt Eősze László Kodály-életrajzában olvassuk. Kodály népdalgyűjtő útjainak időrendi táblázatában is az első helyen Szeged környéke áll. Ezt követi 1905 augusztusában a mátyusföldi, 1906-ban a Zobor vidéki, nyitrai, nógrádi, gömöri, Heves megyei gyűjtés, s a többi mind.

Minek köszönheti Szeged, hogy Kodály e látogatásával a modern magyar népzenegyűjtés bölcsőhelyének tekintheti magát? Úgy kellett volna írnom: kinek köszönheti? A válasz: Balázs Bélának. Aki akkor még Bauer Herbert volt.

A fiatal Balázs Béla, ahogyan önéletrajzi regényében megírta, a vidék szürke porába veszett kiváló tanárjától, Babits elődjétől, Hegedűs Páltól tanulta meg, hogyan kell szívével „a magyar nép szívére találni". Hegedűs Pál, ez a nagy műveltségű, különc elme, Petőfi példáján tanította: „Igazi költészet csak az lehet, ami a nép talajában gyökerezik." Balázs Béla ettől kezdve tudatosan kereste a találkozást „a nép lelkével". S meg is találta a kamarás-pusztai cséplőmunkások között. Dalaik éppúgy megfogták szívét, mint sorsuk kiáltó igazságtalanságai.

Makrisz Agamemnon Bartók-szobra Szegeden

Balázs Béla 1902 őszén lett a budapesti Eötvös-kollégium lakója. Diáktársai között volt Szabó Dezső, Szekfű Gyula, Laczkó Géza és — Kodály Zoltán is. Noha Kodály két évvel idősebb volt nála, meleg barátságba kerültek. Balázs Béla hívta le 1905 tavaszán Kodályt Szegedre. Ahogyan már korábban ő járta a környéket, keresve a találkozást „a nép lelkével", úgy vitte most magával Kodályt is útjaira. S a zenetudós itt találkozik először a magyar népdallal! Gyermekkora falusi emlékei itt tudatosodnak, itt ismeri föl először a népzene eddig elzárt sajátos világát.

Sajnos, Balázs Béla nem tudta befejezni önéletrajzát, így tőle magától tehát teljes biztonsággal nem tudhatjuk meg, amire kíváncsiak lennénk: hogyan alakult ki hármójuk barátsága, hogyan hatottak egymásra. Annyi bizonyos, hogy Kodály ismertette meg Bartók Bélát és Balázs Bélát egymással.

A szellemi hatások útjai kifürkészhetetlenek. Bonyolult társadalomlélektani folyamat határozta meg mindhármuk útját. Balázsról már mondottam: a magyarsághoz asszimilálódó, nyiladozó értelmű ifjú nagyhatású tanárának ösztönzésére már a századfordulón tudatosan keresi az azonosulást a parasztsággal. Program, ars poe-

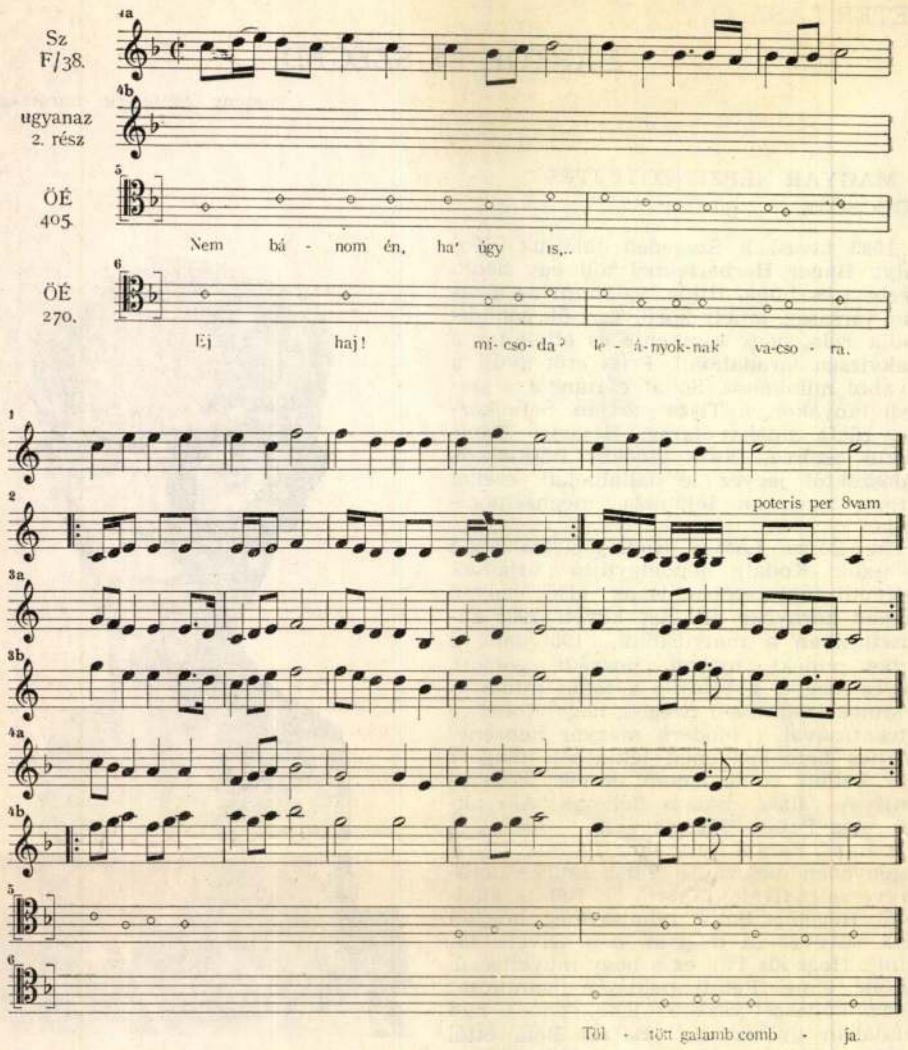

Megtudta-e Bartók valaha is, hogy „Gyermekeknek" című alkotásában egy hibásan értelmezett dallamot is feldolgozott? Erre teljes bizonyossággal aligha adhatnánk választ. Azt viszont, népzenegyűjtő tapasztalatai alapján, előbb-utóbb meg kellett állapítania, hogy a feldolgozott dallam töredékes, csonka. S a hitelességre és pontosságra oly sokat adó zeneszerző habozás nélkül levonta az eset tanulságát: a „Gyermekeknek" 1945-ös amerikai kiadásából ezt a darabot *kihagyta.* Eddig nem volt rá bizonyítékunk, hogy miért. Most erre a „miért"-re is választ adott a XVIII. század újabban feltárt táncmuzsikája.

BÓNIS FERENC

tica, eleinte inkább a költői formában, utóbb a politikai, világnézeti álláspont kialakításában is érvényesülő szándék születik ebből a találkozásból. Balázs Béla utóbb önérzetesen hirdette, hogy a népi írók mozgalma előtt évtizedekkel, ő kereste a népköltészet és a modern lírai mondanivaló szintézisét a magyar költészetben. „Én voltam — mondta Bóka Lászlónak — az első, aki népi formában absztrakt mondanivalókat fejeztem ki!"

Bartók is a századvég nemzeti, sokban nemzetieskedő légkörétől kapta az indítást. Csak lassan, fokozatos fölismerésekkel jut el a népzenéig. 1903-ban még a népies műdalt tartja népdalnak. Székely cselédlányuk, Dósa Lidi dalolása keltette föl érdeklődését 1904-ben az igazi népzene iránt. Fontos fölismerés volt ez: a gyűjtés szükségességének gondolatát érleli meg benne. 1905-ben már húgánál, a Vésztő melletti Sziladpusztán tapogatózik, pár dallamot följegyez. Ekkor válik iránymutatóvá Kodály barátsága. Kodály népzenei érdeklődése kialakulásában — láttuk — már ott van Balázs Béla hatása, és kevéssel utóbb már érvényesül a szegedi diáktárs *közvetlen* szellemi befolyása Bartókra is. *Hármójuk addig egyéni törekvései ekkor, 1905 végén, 1906 elején futnak össze:* mint hullámok koncentrikus gyűrűi interferálva egyesülnek, és a kölcsönhatás következtében egyszeriben fölerősödnek, meggyorsulnak.

2.

AZ ELSŐ SZEGEDI NÉPZENEGYŰJTŐ ÚT 1906. AUGUSZTUS VÉGÉN

Bartók első szegedi népzenegyűjtő útját ugyan édesanyja készítette elő, barátnőjéhez, Baranyai Gyuláné felső leányiskolai tanárnőhöz írott, 1906. április 1-i levelében. De Szegedre vonzotta őt még két név. Az egyikre levelezésében találunk adatot: König Péter ez, a szegedi zenekonzervatórium igazgatója, Juhász Gyula későbbi sógora. Őt keresi meg 1906. március 14-én, első népdalfüzetéhez előfizetők gyűjtését kérve tőle. Kevéssel utóbb Baranyainéhoz küldött levelében egy új zeneegyesület szervezésében kér segítséget, közölve ismerőseivel, hogy Szegeden König Péter végzi a tagtoborzást.

Balázs Béla a másik név, a harmadik szegedi ismerős. Minden bizonnyal — akár Kodály esetében — az ő hívása volt a döntő, hogy Bartók — újabb Békés megyei kirándulását követően — Szegeden kezdte népdalgyűjtését.

Balázs Béla húga, az idény elhunyt Schilling Oszkárné Bauer Hilda 1960. november 10-i levelében így írja le Bartók érkezését:

„Pontosan emlékszem, hogy fivérem, Balázs Béla, levelet írt édesanyámnak, hogy hangoltassa fel a zongorát, mert Bartók Bélával jön. Bartók nálunk szállt meg a Dugonics tér 2. sz. alatti lakásban és kb. tíz napig volt nálunk, onnan járták Balázs Bélával a Szeged környéki falvakat..." Emlékezését megerősíti a Szegedi Híradó 1906. augusztus 28-i számának rövid híre, amely „Bartók Béla Szegeden" címmel a helyi lapok között egyedül tudósított a nagy zenefolklorista első népzenegyűjtő útjáról:

„Érdekes vendége van tegnap óta Szegednek Bartók Béla, a jeles ifjú magyar zeneszerző és zongoraművész személyében. Bartók, aki tudvalevőleg a jelen idők egyik legkiválóbb zenei talentumának, Dohnányi Ernőnek méltó riválisa, ez év tavaszán a kis magyar csodahegedűssel, Vecsey Ferivel. Spanyolországba indult hangversenykörútra, amelyről csak nemrég tért haza, most pedig népdalgyűjtési körúton van és egész Magyarországot bejárva, kutat oly magyar nóták után, amelyek nyomtatásban eddig nem jelentek meg és tősgyökeres magyar jellegűek. Bartók Béla Palicsról jött Szegedre és kutatásait Bauer tanárjelölt társaságában Alsóvároson kezdette meg. Egy érdekes Rózsa Sándor-balladát itt már talált is. Bartók, akinek kutatói munkásságában Szegeden a helybeli zeneiskola kiváló igazgatója, König Péter is segédkezik, holnap Horgoson folytatja tanulmányútját."

Nem lehet eléggé hangsúlyozni ennek a pár soros hírlapi közleménynek jelentőségét. Ismét bizonyítja, hogy Szegednek, Balázs Bélának milyen ösztönző, kezdeményező szerepe volt a modern magyar népzenekutatás történetében.

Bauer Hilda még ezt írta levelében: „Bartók, ha nem járta a vidéket, nálunk otthon tartózkodott és dolgozott. Sokat zongorázott. Nem tudok róla, hogy bárkit meglátogatott volna, sem Juhász Gyulát (akit abban a tíz napban nem is láttam), sem Klima Ilit. Ellenben Juhász Gyula sógora, a kitűnő muzsikus, König Péter (később Király Péter) mindig nálunk tartózkodott, ha Bartók otthon volt. Rendkívül tisztelte Bartókot. Mikor elutazott, és kikísértük a vonathoz (az éjszakai 1 órás személyvonathoz, mert az olcsóbb, mint a gyors), König Péter velünk volt, együtt ültünk a vasúti vendéglőben. Hogy ki volt még velünk, nem tudom már. Kevesen voltunk, lehet, hogy más nem is volt."

Ha Bauer Hilda nem emlékszik is Bartók és Juhász ekkori találkozására, ez nem jelenti, hogy ismeretségük nem történt meg. Igaz, König Péter csak négy év múlva vette feleségül Juhász húgát, így nem König révén ismerkedhettek meg, hanem minden bizonnyal éppen Balázs Béla közvetítésével. Nem lehet véletlen, hogy Juhász Bartók érkezése előtti napokban, augusztus 5-én írja le Bartók és Kodály nevét egyik cikkében a Szeged és Vidéke hasábjain. A népdalgyűjtést említi itt, Vikár Béla dunántúli kezdeményezéseit. „Előttem egy lelkes fölhívás — írja — Bartók Béla, a jeles magyar zeneszerző és Kodály Zoltán, a kitűnő zeneíró akarják ezt a szép munkát fölvállalni. A művész és a tudós egyesül. A magyar kultúra szent ügye ez."

Bizonyosan Balázs Béla révén ismerte meg a zenefolklór gyűjtésére irányuló új vállalkozást a szegedi költő. S visszaemlékezések — köztük magáé a költőé — szólnak találkozásukról. Társaságukban megfordult Bartók is. Petri-Pick Lajos szobrászművész, Ocskay Kornél operaénekes, Balázs Béla és öccse, Ervin, valamint a szegedi közélet két neves jogi szakembere, Dettre János és Eisner Manó volt ennek a Juhász Gyula köré tömörült ifjú csapatnak a tagja. Ott laktak mind a víz előttről megmaradt, utóbb, a húszas évek közepén lebontott Palánk Tisza-parti, ódon kis házaiban, az Ipar utcában, a Szegfű utcában. Náluk négy-öt évvel fiatalabb volt, de Bartók révén nyilván hozzájuk csatlakozott a bölcsészhallgató Baranyi Zoltán is. Amikor Juhász Gyula Ocskay Kornélt Szegedről távoztában a Színházi Újság 1919. március 29-i számában búcsúztatta, egyebek között ezt is megírta a fiatal tenorista szegedi ifjúságáról: „Ocskay Kornél énekelt, Bartók és Balázs Béla pedig gyűjtögette a szegedi tanyákon, az alvégen és felvégen az örökké szép és örökké fiatal, igazi magyar népdalokat, balladákat, románcokat." Amikor pedig Klima Ili, a költő egyik ifjúkori ideálja, tragikusan, önkezével vetve véget életének, meghalt, a költő Jegenye álnévvel nekrológot írt róla a Hétfői Rendkívüli Újság 1922. július 31-i számában. Önmagáról is harmadik személyben szólva írja: „A Károlyi-korszak kormánybiztosa, akkor még maga is diák, Ady első szegedi imádója mellett ott forgolódott Ili körül A kékszakállú herceg vára szerzője, a költő *és az európai hírű zeneszerző is*, neki énekelt a jeles tenorista, a későbbi szegedi Schubert és Cavadarossi, hozzá írta halkszavú, finom verseit az ifjú jogász, aki ma a legjobb nevűek közé tartozik Szegeden és egy utcában lakott vele a poéta, aki később Anna és Ancsa bánatos énekese lett." Az utalás félreérthetetlen: a jelzőkkel megadott névsor Dettre Jánost, Balázs Bélát, Bartók Bélát, Ocskay Kornélt, Eisner Manót s Juhász Gyulát rejti, „az Ipar utcai fiúkat" és híressé lett pesti vendégüket.

Ocskay Kornél pár évvel halála előtt ugyancsak visszaemlékezett Bartók szegedi útjára. „Néhányan szegedi diákok az Ipar utcában lakó Klima mérnökék házában találkoztunk délutánonként. Dettre János, Juhász Gyula, Eisner Manó, a Szivessy-gyerekek, Bauer Herbert és jó magam is majdnem minden délután összejöttünk Klimáék vendégszerető házában, muzsikáltunk, énekeltünk és néha persze szó esett az iskolai tanulásról is..." Ocskay valószínűleg összevonja Kodály előző szegedi látogatásával Bartókét, mert úgy emlékezett, hogy együtt voltak nála mindketten. Ez azonban nem valószínű. De az már hitelesnek tűnik, hogy Bartókkal megállapodott, elkíséri Apátfalvára, ahol Gyula bátyja kántor volt. Az ottani gazdakörben kántáltatta Bartók az összetoborzott dalosokat.

Útjával meg lehetett elégedve. Október 10-én König Péternek írt levelében jelzi: „Decemberben talán ismét lejövünk Szegedre." Lehet, hogy ez az út is valóra vált. S lehet, hogy a többes szám első személy ezúttal valóban Kodály látogatását is jelenti.

3.

MINISZTERI KIKÜLDÖTTKÉNT 1908. MÁJUS 5-ÉN

1908. május 5-én zeneakadémia tanártársának, Bloch Józsefnek kíséretében hivatalos látogatást tett Bartók a szegedi zeneiskolában. Délelőtt 10-től este fél 7-ig hallgatták a növendékek produkcióit. Június 15-én König Péternek írt levelében a jelentéséhez még szükséges kiegészítő adatokat kért. „A levélben feltett kérdések pontos megfogalmazása — írja közzétevője, Kollár Pálné — nemcsak arról az egzakt eljárásról tanúskodik, amelyet Bartók minden ügyével kapcsolatban tanúsított, hanem a vidéki zeneélet, zenepedagógia megbecsüléséről, a kartársai sorsa iránti meleg emberi érdeklődésről, segítőszándékról is." A Szeged és Vidéke június 12-i számában pedig Juhász Gyula írta: „Bartók Béla, a Kossuth-szimfónia mestere mint miniszteri kiküldött jött, hallott és pedig mindent nagy megelégedésére. Csak a rozoga épület látványa fájt neki..." A költő jól értesültsége ekkor már húga jövendőbelijétől, König Pétertől származhatott. De magától Bartóktól is. Tájékoztatást

kérő leveléből kitűnik, hogy jelentésük főként az iskolának és tanárainak anyagi problémáit feszegette, valamint egy új megfelelő iskolaépület szükségességét. Ennek köszönhető, hogy hamarosan tervpályázatot írtak ki, s a háború késleltetése ellenére, 1916-ban a mai helyére költözhetett a zeneiskola.

4.

ELSŐ SZEGEDI SZEREPLÉSE A WALDBAUER-TRIÓ KERETÉBEN 1910. NOVEMBER 10-ÉN

Bartók első szegedi szereplése eddig elkerülte a kutatók figyelmét. 1910. november 10-én került erre sor a Waldbauer-trió hangversenye keretében. A Színházi Újság október 30-i száma így harangozza be a nagy zenei eseményt: „Szeged város zenei életének igazi szenzációja lesz 1910. november 10-én este 9 órakor a Tisza Szálloda nagytermében tartandó hangverseny. A modern magyar zene három kitűnő reprezentálója jön hozzánk egy estére, hogy nagyszerű művészetük dús kincseit csillogtassák előttünk, és hogy egy fejlett zenei kultúra virágait hintsék felénk. Bartók Béla, a zeneszerző, odaszegődött a lázongó forradalmárok, a zene konok szerelmesei közé, akik rajongva új célok felé törnek; a zongoraművészt pedig úgy Magyarországon, mint külföldön a legnagyobbak között emlegetik. Hangversenye alkalmával mindkét minőségben meg fogjuk ismerni. És ez az ismerkedés az idei hangversenyszezon legnagyobb eseménye lesz." A Szeged és Vidéke október 29-i száma újra közli Csáth Gézának, a Nyugat április 1-i számában megjelent méltatását Bartókról és Kodályról, Bartók Béla címmel, s befejező sorait így módosítja: „Annak a hangversenynek napját, november 10-ét, amelyen ez a fiatalember Szegeden a pódiumra lép, jegyezzük föl".

A Színházi Újság november 6-i számának címlapján Bartók fényképe látható, s a szám nyitó írása Csáth Géza ugyane cikke, a két utolsó bekezdés híjával. A részletes műsort is ebből tudjuk meg:

1. *Brahms: Trio. Op. 8. Előadja: Bartók Béla (zongora), Waldbauer Imre (hegedű), Kerpely Jenő (gordonka).*
2. *Chopin: a) Nocturno cis-moll; b) Etude Es-dúr; c) Ballade g-moll. Előadja: Bartók.*
3. *Beethoven: Trio. D-dúr. Op. 70. Előadja: Bartók, Waldbauer, Kerpely.*
4. *Bartók Béla saját szerzeményét adja elő zongorán.*

A szegedi lapok másnapi, 11-i számának beszámolói osztatlan lelkesedéssel méltatták Bartók és társai művészetét. A Délmagyarország Bartók-trió címmel ezt írja: „Csütörtökön este a szegedi Tisza Szálló dísztermében összegyülekezett a legszebb közönség — az új szezon első hangversenyére. A Bartók-trióval kezdődött a hangverseny-szezon. Ma este Bartók ült a fekete zongora mellé, Waldbauer fogta a hegedűt, és Kerpely borult a gordonkájára. És a három művészlélek mintha egy lélekké vált volna —, mintha egy lélek muzsikája suhant volna át a termen, át a szíveken. Nemcsak csupa eredeti fölfogást, megjátszást tükröztet ennek a három magyar muzsikusnak az előadó-muzsikája, hanem az ő művészetük már evolúciója a zenének". A Szeged és Vidéke recenziójából kiderül, hogy az értők száma bizony kevés volt Szegeden: „A fiatal magyar zenészek néhány kiváltságosa játszott és ragyogó tanúságot tett a gyér közönség előtt zenei kultúránk gazdagsága, fejlettsége és modern eredetisége mellett." „Közöttük kétségtelenül Bartók a legjelentősebb muzsikus; mélyértelmű ember és költői kedélyű komponista, aki minden bátor újszerűsége dacára, ma már a bevett nagyságok közé tartozik. Mestere a zongorának és egyéni mestere; játékában a művész ihletettsége az érték, nem a virtuóz boszorkányos ügyessége, amelyet pedig ő sem nélkülöz. Lelke az egész triónak. Szerzeményeiből csak egy-két rövid ízelítőt adott; két meleg, sajátosan bájos és ötletességében frappáns költeményt. Erőszakoltnak látszik, de a zenei dikciója az, ami a legcsodálatosabb. Ahogy intonál és ahogy fölhagy a boszorkányos zenei beszéddel... Sok ilyen este és sok ilyen művész kellene ösztövér zenei életünkben Szegeden."

A Szegedi Napló a szezonkezdet szokásos nehézségeivel magyarázza a közönség érdeklődésének hiányát. „A lelkesedés azonban sohasem hiányzik. Ma is lelkesen tapsolta a közreműködőket, különösen Bartók Bélát, aki önálló számokkal is szerepelt. Nem ismerte eddig, ma szerepelt először nálunk, de már megszerette, érdeme szerint értékelte a zsenialitását, a forró, gyújtó hatású művészetét. A mai este után közönsége lesz már itt is Bartók Bélának, hívői a sajátos, eredeti művészetének." Ebből a tudósításból derül ki, hogy saját művei közül az Este a székelyeknél és a Román táncok kerültek bemutatásra. „Hangulatos alkotások — írja a lap —, melyeket még szebbé tett a művészi előadás." Elismeréssel szól a másik két művészről is. „Szép est volt, művészi értékű, amely méltó prelúdiuma az idei hangverseny-

szezonnak." Hasonló melegséggel szól az estről a Szegedi Híradó (b.)-jelű kritikusa, talán Baranyai Zoltán is. A Brahms-trió úgymond, extázisba hozta a közönséget. „A trió után Bartók Béla ült a zongorához. Chopin holdfényes nocturnejét játszotta el. Csodálatos ennek a művésznek játéka. Még a technikájába is sajátosan belevegyül individualitása és hatalmas megjátszó ereje. Percekig ünnepelték." A Bartók-művekről ezt írja: „Hatalmas duzzadó erő sugárzik ezekből a kompozíciókból. Vad sejtések, pogány ösztönök, nyugati megérzések keveredve egy szűzi nemzet primitíven szép dallamsejtéseivel; ezek Bartók Béla művei. Percekig ünnepelte a közönség Bartók játékát, aki azzal hálálta meg a közönség elismerését, hogy egy magyaros motívumú ráadást adott."

Jóleső érzés olvasnunk ezeket a sorokat, mégha ez utóbbi megfogalmazásban a romantikus népiesség frazeológiáját érezzük is. Büszkék lehetünk arra, hogy a szegedi zeneértők — ha kevesen is —, már pályája kezdetén művészi értéke szerint becsülték a magyar muzsika századunkbeli nagy klasszikusát, a magyar zene zseniális alkotó művészét.

Még két érdekes apróság érdemel említést. A hangversenyt követő napon Szegedről küld Bartók képeslapot Freund Etelkának, büszkélkedve országjáró programjával: „Múlt vasárnap a Csallóközben, most itt, jövő vasárnap Ipolyságon, dudások, kanászok társaságában, hej, hej, ez ám az élet..." Ennek van szegedi vonatkozása: az ipolysági dudaversenyt Móra Ferenc híresítette el. Honnan merítette A honti igricek, e ragyogó humorú tárcájának élményanyagát? Bizonyára a „másik garabonciástól", a különös kísérlet kezdeményezőjétől, Györffy Istvántól, aki a szegedi múzeum régész- és néprajzkutató tudósának kartársa volt akkoriban, mint a Néprajzi Múzeum őre.

5.

A LISZT-CENTENÁRIUMON, 1911. MÁJUS 13-ÁN

Számos későbbi látogatásáról is tudunk. Részt vett a szegedi színházban 1911. május 13-án rendezett centenáriumi Liszt-ünnepélyen is. Az ünnepséget a Szegedi Dalárda rendezte a két kitűnő muzsikus, König Péter és Fichtner Sándor irányításával. Érdemes a Szegedi Híradó másnapi tudósításából idéznünk: „Fényes közönség töltötte meg a színházat, amely elragadtatással tapsolt a szereplőknek, köztük Bartók Bélának, az országos nevű zongoraművésznek és zeneszerzőnek, akinek szereplése kiemelkedő pontja volt az estélynek." A műsor prológusa Juhász Gyula, Liszt Ferenc emlékezete című költeménye volt. A honvédzenekar Fichtner Sándor vezényletével Liszt Hungária című szimfonikus költeményét mutatta be, majd a Szegedi Dalárda König Péter dirigálásával saját szerzeményű dalát és Bartóknak a Dalárda részére komponált és kéziratban megküldött Négy régi magyar népdal című kórusművét. „Bartók Béla művészi eseményszámba menő zongorajátéka volt a következő szám — idézzük tovább a Híradót. — A kitűnő művész zenekari kísérettel adta elő Liszt Ferenc egyik zongoraversenyét. Mélyen átérzett művészi játéka és brilliáns technikája hatalmas tapsviharra ragadtatták a hálás közönséget." A Délmagyarország ugyanezt így mondja el: „Ezután Liszt Esz-dúr zongoraversenyét bravúros, lendületes művészettel játszotta el Bartók Béla." A Szegedi Napló tudósításából még azt is megtudjuk, hogy ráadásként a Román táncokat zongorázta el.

6.

HANGVERSENYE 1921. NOVEMBER 26-ÁN

1914-ből való a következő adat. Szintén König Péternek írt egy növendéke érdekében, tájékoztatást és ki nem mondottan ugyan, de segítséget kérve zenetanári elhelyezéséhez. Minthogy pártfogoltja nevét nem ismerjük, azt sem tudjuk, elérte-e célját. Érdemes lenne azonban a levélben adott jellemzés alapján utánanézni, ki nyerte el a kiváló művész és zenepedagógus oly egyértelmű elismerését és bizalmát?

Hosszabb szünet után — melyet nyilván a világháború is növelt — 1921-ben jött újra Bartók Szegedre. E hangversenyről már tud a kutatás, visszhangját Demény János föl is dolgozta. Értékes adattárát csupán annyival kell kiegészíteni, hogy az ellenzéki napilap, a Szeged két cikkét, mely Bartókot köszönti és hangversenyét méltatja, névtelenül ugyan. Juhász Gyula írta. Ezt stíluskritikai érvelés és a mondanivaló sajátossága egyaránt kétségtelenné teszi. „Fejedelem jön ma Szegedre, bár harsonák nem hirdetik érkezését" — kezdődik a beharangozó írás. A beszámolóból meg ez a jellemző mondat kínálkozik idézésre: „A zeneszerzésben az, aki a költé-

szetben Ady Endre volt." S ugyancsak az első cikkből a személyes emlékezés már ismert mozzanatait is kiolvashatjuk: „Szegedre nem először jön ma a Kékszakállú herceg vára és a Fából faragott királyfi és annyi más ragyogó zenei opusz költője. A magyar népdallamok és szövegek gyűjtését végezte e város határában hosszú évek előtt és a tanyavilágban, a szomszédos falukban értékes és ismeretlen dalkincsre bukkant. Barátai és tisztelői sorában mi is áhítatos szívvel köszöntjük dicsőségének világra szóló dobogóján."

„Különösen sokat mond — írja Ujfalussy József — az egész ország hangulatáról 1921 novemberi szegedi hangversenyének visszhangja." S éppen a Szeged cikkét idézi kiemelve, hogy Bartókot együtt emlegeti Adyval — nem tudván, hogy Juhász Gyula a szerzője. „Sajnálatos a szegedi kritikák egy részében, hogy lelkesedésük túlzott nyomatékkal hivatkozik Bartók zenéjének ‚magyar faji' jellegzetességére" — írja még Ujfalussy. Bizonyára Donászi Kálmánnak a Szegedi Híradóban megjelent, Demény által közölt Bartókot ünneplő vezércikkére gondol. A terminológiának azonban nem szabad megtéveszteni bennünket. Kétségtelen, hogy az ellenforradalmi préfasizmus nómenklatúrája óhatatlanul befolyásolta a demokrata, antifasiszta főket is: légköréből kiszakadni képtelenül, gyakran az ellenzéki publicista tollára is csúszott nemzet, nép helyett a faj, a fajta. S noha ennek még behelyettesítve is van némi romantikus, Volkgeist-ihletésű mellékzöngéje, semmiképpen sem szabad azonosnak tekinteni a „szegedi gondolat" híveinek rasszista értelmezésével.

A hangverseny hírlapi visszhangját még szaporíthatjuk. A Friss Hírek november 29-i száma interjút közöl Beszélgetés Bartók Bélával címmel.

„A szombati nagy sikerű hangversenye után — kezdődik a névtelen szerzőjű cikk — beszélgettünk Bartók Bélával, a magyar művészet és kultúra eme fényes csillagával, aki az igazán nagy embereket jellemző szerény és halk egyéniségével, az álzsenik minden affektált művészkedő póza nélkül, közvetlenül beszélt a dolgairól, terveiről — és csak nagynehezen önmagáról.

— Szeged Pozsony után a második magyar vidéki város — mondotta a mester —, ahol önálló szerzői estélyt adtam, és mindenesetre nagyon szép fényt vet a város zenekultúrájára, hogy egy nálunk jórészt még szokatlan és teljesen újszerű művekből összeállított műsorra is teljesen megtelt a terem. Tény, hogy nálunk a közönség ízlésének fejlődésében még jókora utat kell megtennie, hogy a muzsikát önmagáért, a muzsika megnyilvánulásáért szeresse, vagyis, hogy a zenében ne csak azt keresse, ami ismert és úgynevezett ‚fülbemászó' melódiákra, táncformákra emlékezteti, hanem megtalálja a szépet, a hangok erejével kifejezett lelki élményeket is. Külföldön, ahol a zeneköltészet egyes iskolái közt megvolt a fokozatos átmenet egész a legújabbakig, ott mindenesetre egyáltalán több megértésre találnak ezek a zeneművek, mint nálunk, ahol a szakadék nagyobb és még nem eléggé áthidalt a régi és az újabb törekvésű iskolák között."

Elmondotta még, hogy a Csodálatos mandarin hangszerelésén dolgozik; közelesen műsorra kerül új hegedű-zongora szonátája; januárban elmegy a Kékszakállú és a Fából faragott frankfurti bemutatójára; londoni meghívásának azonban egyelőre nem tesz eleget. A háború utáni kedvezőtlen politikai viszonyok között, mondotta, egyelőre nem folytathatja népzenegyűjtő munkáját.

A Friss Hírek ugyane számában (dk) [Donászy Kálmán] hangversenykritikája is megjelent. „Csupa energia és aktivitás ez a mélyről fakadó eredeti művészet, megrázó komor lírája szinte fizikai gyönyörűséggel borzongatja meg a megértő hallgató lelkét. Jellemző erre a sűrű, tömör szövedékű borús muzsikára, hogy fölérzésére leginkább fogékonyak azok a belső életet élők, akiket nem nyűgöznek a zenei tanulmányok hagyományai és merev sémái."

A Szegedi Napló ugyane napi kritikája a Bartók zenéje iránti fogékonyság nehézségeiről őszintébben beszél. A cikket, bár sok stíluskritikai ismérv a névtelen írás szerzőjének agnoszkálását nem könnyíti meg, talán Móra Ferenc írhatta. Mindenesetre Bartók nagyságát ő sem vonja kétségbe:

„Ünnepet ült a szegedi zeneélet szombaton este, mégpedig ritka nagy ünnepet: körünkbe jött Bartók Béla, a modern magyar zene Messiása, aki Liszt Ferenc óta az első igazán világhírű reprezentánsa a magyar alkotó géniusznak. Mert nemcsak kiváló zongoraművész ő, aki abszolút fölénnyel kezeli hangszerét, nemcsak nagy, kolosszálisan eredeti komponista, aki féredob minden eredményt, amit csak közel három évszázados fejlődése folyamán elért a zeneművészet és egészen új irányokon járva a maga módja szerint próbálja fölépíteni a *magyar zene* előttünk minden másnál különb, hatalmasabb palotáját, hanem egyúttal bámulatosan sokoldalú zenetudós, aki egyforma könnyedséggel értekezik az afrikai törzsek vagy a baskírok zenéjéről és a magyar zene ősi alkotó eleméről, a pentatónikus skáláról, és végül kitűnő folklorista, aki a Kőrösi Csomákra emlékeztető szívóssággal, hangyaszorgalommal gyűjti össze az ősi székely dallamokat, a magyar nép eredeti nó-

tait, hogy azok végre valahára a maga eredetiségükben, minden cigányos (hindu) sallangtól menten, tisztára mosva sugározzák magukból a magyar őserőt.

A kultúrhistória föladata, hogy majdan pontosan elskatulyázza Bartók Béla sokoldalú érdemeit, amelyeket a magyar kultúra fejlesztésénél szerzett az ősi magyar motívumok összeszedegetésével és hasonlóképpen csak a jövendő idők zeneesztétikusa lesz hivatva arra, hogy megállapítsa és végleg leszűrje azokat az értékeket, amelyeket Bartók, mint komponista-forradalmár vetett ki magából. Nekünk, kortársaknak nem lehet, de nem is szabad ítéletet mondani az ő eredeti és sajátos komponista tehetségéről, hiszen mi még mindig a Bach—Beethoven—Brahms alkotta zenei birodalomban lakunk, a mi füleinknek a kakofónia csak legfeljebb érdekes és bizarr hangzavar, a Bartók-muzsika nekünk csak értelmünket foglalkoztatja, de a szívünkhöz nem tud férkőzni. Ez volt az oka annak, hogy a nagy mester szombati hangversenyén, az egyes számok után fölhangzó tapsok nem annyira a tetszés jelei voltak, mint inkább az újszerűség, furcsaság iránti érdeklődésnek, az egyéniség, eredetiség előtt való föltétlen behódolásnak megnyilvánulásai.

Krónikási hűségünknek tartozunk annak kijelentésével, hogy a közönség értelmetlenül, megzavarodva hallgatta a Bartók-féle kompozíciókat, és igazi, lelkes, művészi értelemben vett élvezésről nem volt szó. Egyébként zsúfolt terem ünnepelte a nagy művészt, aki műsorát az ódon zamatú Scarlatti Dominico öt opuszával vezette be, s ezzel még inkább szemlélhetővé tette azt a különbséget, amely a zenefejlődés történetének kezdeti és jelenlegi végpontja között van. Saját műveiből még leginkább a magyar parasztdalokat élvezte a közönség, mert itt az érdekes, fordulatos és színes harmonizálás csillogó köntösébe öltöztette a primitív, őseredeti magyar témácskákat.

Szépek és Thuray Emma pompás előadásában különösen élvezhetők voltak az ősi székely dalok. A műsor második részét azonban, amely Kodály néhány ultramodern és excentrikus kompozícióin kívül három burleszkjét és zongoraszvitjét ölelte föl, már nagyon kevesen értették és még kevesebben élvezték.

Akárhogy bírálgatjuk is azonban a Bartók-est művészi mérlegét, annyi kétségtelen, hogy ez a hangverseny mindig értékes és emlékezetes kultúrhistóriai esemény marad a szegedi hangversenykrónikában."

E különös, Jánusz-arcú bírálat nagyon jellemző lehet Mórára: egészen hasonlóan értékelte ő a lírában Adyt is. Nagyságát elismerte, ám a maga ízléséből ki nem tudott lépni: szeretni, érteni, hinni benne, ahogyan Juhász Gyula 1905 óta tette, soha nem volt képes.

Egy másik, még szintén lappangott kritika, az Erbé aláírású beszámoló a Szegedi Újságban, némiképpen fényt vet a közönség egy részének állásfoglalására. Ő is hangoztatja az újítás értékeit, noha megértés és rokonszenv még nem kíséri. „S ha Bartókék mindezek tudatában mégis kitartással és a végső győzelemben való biztos hittel haladnak előre az általuk megjelölt csapásokon, ez kétségtelen jele, hogy ennek az új iránynak feltétlenül van létjogosultsága, ahogy majd az idők folyásával megértésre fog találni nálunk is, akiknek most még bizony nagyon idegen." Most árulja el, hogy mégis miért ismeri el nagyságát: „Bizonyítják ezt a külföldön elért eredményei, ahol Bartók neve éppoly ismert a modern zeneszerzők szótárában, mint bármelyik más világhíres képviselője ennek az iránynak."

E hangverseny kapcsán idézi Demény János Juhász Gyula egy korábbi állásfoglalását is Bartók mellett. A költő előadást tartott a Munkásotthonban az Általános Munkásdalkör tagjainak a magyar népköltészetről, s ebből az előadásból idéz részleteket A Munka 1921. február 2-i száma. A tudósítás ezt mondja: „Az ünnepi esténk külön érdekessége volt Juhász Gyula elvtárs beszéde, amellyel mintegy hitvallást tett hűségéről a magyar munkásság ügyéhez." E beszédében a költő egyebek közt Bartók „dáriuszi értékű" népzenegyűjtésének kiadatlanságát rója föl a kurzus művelődéspolitikájának.

Ugyancsak e hangverseny érdekessége és irodalomtörténeti jelentősége, hagy ez ihlette Juhász Gyulát Bartók Bélának című nagyszerű verse megírására. Ez az első vers Bartókról — mondja róla Demény János; hogy a hangversenytől fogant, mutatja karácsonyi megjelenése.

7.

ÚJABB HANGVERSENYEK: 1923. NOVEMBER 20-ÁN ÉS 1925. ÁPRILIS 2-ÁN

A következő években megszaporodnak a szegedi hangversenyek. 1923. november 20-án zajlott le a következő. Erről Demény főként Lengyel Vilmának hozzáértő kritikáját közli. Érdemes még a Színház és Társaság november 26-i számából S. T.

(Salló-Steiner Tibor) méltatására is utalni, minthogy ő azoknak az ifjú művészeknek véleményét tolmácsolta, akik — körükben József Attilával — Igen-csoport néven éppen egy héttel Bartók szereplése előtt mutatkoztak be új művészi törekvésekkel a szegedi nyilvánosság előtt. Salló a legnagyobb magyar zeneszerzőnek mondja Bartókot, s ezeket írja róla:

„A nagy komponista és jeles virtuóz a régi mestereken kívül a modern törekvéseket mutatta be, amelyeknek itt nemcsak vezére, de zenetörténeti szempontból is egyik ékessége. Bartók a modern francia—orosz irányt követi, szerzeményeiben felhasználja az ezek által kivívott zenei szabadságokat, sőt meg is toldja saját intenciói alapján. Hangulatai természetesek és kivétel nélkül népiesek. Disszonanciái nem bántók és nem zajosak, mint ahogy ez gyakran előfordul a modern kompozíciókban. Nem törekszik virtuozitásra, darabjai egyszerűek, könnyen játszhatók. Bartók — éppúgy, mint Kodály — tagadja a régi tonalitást, de kompozíciói csak azok részére nem kadenciálódnak, akik nem tudják magukat beleélni darabjai hangulatába. Az együttérző hallgató tudja, hogy nincs több mondanivalója a hangoknak, tudja, hogy vége a darabnak, tehát fölösleges a befejező kadencia. A szegedi közönség egy része volt ilyen megértő, s habár nemigen ismerték az előadott darabok egy részét, mégis az utolsó akkord elhangzása előtt már felhangzott az elismerő taps. Azoknak, akik megértéssel és élvezettel hallgatták Bartókot, rég volt ilyen meleg, kedves és emlékezetes hangverseny estjük."

Végül közli még, hogy a hangversenyt a Kun Izidor vezetésével működő Harmónia rendezte. „Nagy hálával tartozunk neki, aki Szeged zenekultúráját jelentékenyen mozdította elő s a legválogatottabb művészek révén a közönség részvétlenségével megbirkózva Szeged városában Budapest után a legnagyobb zenei életet fejlesztette ki."

1925. április 2-án Bartók a Kass ⌐ a mai Hungária — dísztermében adott hangversenyt. Fogadtatását Demény elsősorban ismét Lengyel Vilma cikkével jelzi. Idézi a szélsőjobboldali Szegedi Új Nemzedék fanyalgó kritikáját is. Tanulságos, hogy ekkor már tudatos politikai indulatok fűtik Bartók megítélését mindkét oldalon. Valószínű, hogy ezen a hangversenyen jelen volt József Attila is.

Az ismert kritikákat még eggyel szaporítjuk: a Friss Hírek április 4-i számából idézhetjük (dyk) [Donászy Kálmán] beszámolóját.

„A legzseniálisabb és legmagyarabb zeneszerző, a legkongeniálisabb előadóművész jön közénk és a közönség, a Friedmannoknál töri magát a jegyekért, megdöbbentő részvétlenséggel, negyed házzal fogadja a művészt."

„Van abban valami démoni, ahogy például Liszt—Bach variációiban a hatalmas hangmasszákat, mint valami harsogó orgonán, egymásra építi hihetetlen felfokozásokkal. Beethoven Esz-dúr (op. 31.) szonátájából maga a Mester szólt hozzánk az allegro villámszerűen cikázó, leheletfinom passzászain és a Presto szilaj rohanásán keresztül.

Saját műveiből, a gyermekdarabokat, a román táncokat és a Suitet játszotta, mindmegannyi csodálatos virágát az ő sűrű atmoszférájú, örök nyugtalanságokban vibráló alkotó fantáziájának. Debussy utolérhetetlen színekkel megjátszott Prelüdjei és Chopin g-moll balladája szerepelt még műsoron, amelyet szűnni nem akaró ovációban két saját darabjának eljátszásával hálált meg."

8.

HANGVERSENYKÖRÚTON, 1929. ÁPRILIS 6-ÁN

1929. április 6-án, Kecskemét és Makó után, egy nagy turné keretében jön Bartók hangversenyezni városunkba. Innen még Békéscsabára és Bajára is megy. Demény a Szegedi Napló és a Szegedi Új Nemzedék kritikáit közli. Idézhetjük még Lengyel Vilma beszámolóját is az ellenzéki Délmagyarország másnapi számából, annál inkább, hiszen láttuk, hogy a lap zenekritikusa 1923 óta értő méltatója Bartók muzsikájának, hű krónikása szegedi szereplésének. Most is dicséri játékát, kiemeli költőiségét, vonzódását a régiekhez, Marcello, Scarlatti s a többiek interpretálásának sajátosságait. Beethoven és Liszt tolmácsolásának értékeit.

„De mily más hangokba csap át ez a lélek — írja kritikája második részében ⌐ ahogy legbelsőbb víziói törnek fel saját szerzeményeiben. Az Allegro barbaro. Elégia, a Szabadban ciklus és a Preludio-All Ungherese, ez nemcsak a pogány korból eredő népzene stilizálása, ez a művész fölülkerekedése önnönmagán az átélésnek olyan erejével, hogy szinte szétfeszíti a formákat. A Szabadban ciklus második képe: Az éjszaka zenéje, valósággal megkapóan realisztikus. A mozdulatlan sötétben és csendben cirpelő tücsök, halk zörrenések, természetfölötti tünemények csendes rajzása. Tiszta hangulatkép. A Preludio-All Ungherese viszont, a népi motívumoknak XVII-ik

századbeli stílusban való beillesztése a legnagyszerűbb stílérzést kelti. Felépítése minden munkájának artisztikus, újszerű anélkül, hogy a Sztravinszky-féle komponálás agymunkájával hasonlatos lenne. Ösztönmuzsika faji vonásánál, temperamentumánál, költőien látnoki képességénél fogva. Műsorának legszebb pontjai közé tartozott még Kodály Székely keservese és Sírfelirata is.

Bartókot, különösen interpretációiban nagy melegséggel ünnepelte a közönség, amely igyekezett a ritkán hallott új hangokra figyelmesen reagálni. Szeged ez ideig keveset kapott még a modern zenéből. Bartók művészetét és költői nagyságát azonban tisztelettel köszöntötte."

Kollár Pál a Homokóra április 13-i számában Bartók Béla szegedi koncertjéhez címmel — cikkét Bartók fényképe illusztrálta — rótta föl észrevételeit. Két megállapítással kezdi: Bartók — mutat rá — egyike azoknak a ritka művészeknek, akik nem a nagy zenei vonalakat elemzik apróra, hanem az egyes részleteket fűzik mesteri fantáziával nagyvonalú egységbe. Másik kiindulópontja: Bartók a hagyomány és az újítás egyesítője. Ez műsorában is kifejezésre jutott: a legrégibb olaszok után Beethoven és Liszt, majd pedig az újabbak: Bartók és Kodály alkotásai szerepeltek műsorán. „A régi olaszokat Bartók nagyon szereti és minden koncertjén eljátszik ezekből néhányat. Mesterien szólaltatja meg őket a maguk antik nagyszerűségében. A ‚Lebewohl' szonátánál megmutatta, hogy a klasszikusok, de különösen Beethoven interpretálásánál a férfias erőn kívül a romantikus előadásmódnak is szerep kell, hogy jusson..."

„Utána következett azután a műsornak az a része —, amelyet egyesek nagy élvezettel, mások szívesen, de meg nem értve és néhányan pedig előre is elhatározva és megállapítva, ‚úgy sincs benne dallam', tehát rosszak és élvezhetetlenek — hallgattak. Pedig az utóbbiaknak most nem volt igazuk, mert ahogyan ezeket Bartók eljátszotta, volt bizony bennük gyönyörű dallam és határozott vonalvezetés. Itt-ott ki-kilendül és meg-megakad egy szeszélyes intermezzóval, ilyenkor inkább a ritmusbeli eredetiségeket előretolva. Bartók egy-két előadott szerzeménye közel áll a programzenéhez. Bartók nem hanyagolja el teljesen a zenei formákat sem, pl. az ‚elégia' szabályos dalforma trióval. ‚A szabadban' c. képsorozata, amely programzene, mégis határozott szonatina formában van felépítve. Az ‚éjjeli zenében' szinte hallottuk a tücskök cirpelését és a hűs éjjeli szellő susogását a hajladozó fák koronái közt. Az ‚allegro barbaró'-nál pedig kiszálltak a hangjegyek a pódiumra, és furcsa, groteszk, vad táncot jártak egymással. Reméljük, hogy Bartók most már Szegeden is ‚beérkezett', és ezután gyakrabban fog hozzánk ellátogatni."

9.

BASILIDES MÁRIÁVAL, 1935. MÁRCIUS 9-ÉN

Ez utóbbi óhaja azonban nemigen vált be: ismét hat év szünet következett. A következő hangversenyre ugyanis csak 1935. március 9-én került sor Szegeden, ugyancsak a Tisza szálló hangversenytermében. Ezúttal Basilides Mária társaságában szerepelt a zeneművész. Visszhangját jórészt ismeri a kutatás, bár sajnáljuk, hogy Lengyel Vilmának a Délmagyarországban megjelent kritikájára csupán utal Demény János, de ezúttal nem is idéz belőle. Holott megérdemelte volna. „Valamikor — kezdte a szegedi zenekritikus — büszkék lesznek, akik szombaton este tapsoltak Bartók—Basilides hangversenyén, hogy hallották Bartókot, hallották játszani és elmélyülhettek csodálatos dalaiban." Elemzése végén ezt írja: „A közönség — hála az idők haladásának — önfeledten ünnepelte Bartókot, a zeneszerzőt és a művészt." Basilides Mária előadóművészete is méltó elismerést váltott ki. Az egész kritika így zárul: „Zsenizengést hallottunk ezen az éjszakán, amit nem lehet elfelejteni soha."

Van azonban ekkor is disszonáns, fitymáló hang. Hunyadi Vas Gergely lapjában, a Szegedi Friss Újságban írta -i, -l.:

„Két nagy művészegyéniség szólt a Harmónia hangversenyén a szegedi közönséghez. Együttes fellépésük különös értéke az volt, hogy magától a szerzőtől és a legelhivatottabb előadójától hallhattuk a híres Bartók-nótákat."

Eddig csupán a „Bartók-nóták" együgyű vagy pejoratívnak szánt kefejezése ötlik szemünkbe. A továbbiakban Basilides Mária Schubert-dalainak előadását egyértelműen dicséri a kritikus, majd így folytatja — némi éllel:

„Bartókot hallottuk ezután érdekes és modern művekben. Bartók zongoraművészetén átérzik, hogy a szerzőt erősen megihlették a román népzene népies sajátságai és ez az irány képviseli zongoramuzsikájában az uralkodó elemet. Játéka egy magas zenekultúrájú lélek vetülete hangszeres külsőségeskedés nélkül."

Majd így fejezi be:

„A műsor második felében Bartók által gyűjtött és ‚harmonizált' magyar nép-

dalokat adott elő Basilides Mária. A feldolgozás: népies motívumok színharmonikus [?] torzruhában. A magyar zene ügyében egy lépés sem történt velük. Kodálytól néhány elmélkedő hangulatú, bensőséges dalt hallottunk. A zsúfolásig telt ház közönsége sokat tapsolt a nagyhírű előadóknak és a különös megvilágításban szerepelt magyar nótáknak."

Szerencsére akadt újabb orgánum, amely megértette Bartók muzsikáját. A Szegedi Napló szerkesztője, Gábor Arnold többek között ezt írta:

„Ez a koncert több volt, mint zenei esemény, szent áldozás volt, bensőséges hevítő élmény, amelynek méltó értékelésére kevés a szókincs." „Két világító fáklya a magyar firmamentumon, két gigászi inkarnációja a magyar művészetnek, akikért London, Páris, Berlin verseng és akiket rajongva ölel magához és ünnepel egész Európa.

Basilides—Bartók est Szegeden! Bevalljuk, elkényeztettek bennünket, és csak a legjobbak tudják kényes igényeinket kielégíteni. Külön-külön is hálával fogadtuk volna szegedi szereplésüket, de együttes hangversenyük után felül az idei szezon legművészibb és legmaradandóbb estje volt.

Basilides a daléneklés királynője, akinél tökéletesebben senki nem tudja különbül kifejezni a költő mondanivalóit és Bartók az új magyar zene apostola, aki Kodállyal gyűjti, formálja a magyar folklore gyöngyeit, és Bartók a zongora poétája, egészen kivételes gyönyörűségekben részesítettek bennünket."

„A Tisza nagytermét zsúfolásig megtöltő közönség áhítattal, hódolattal ünnepelte a két zenei titánt... Bartók zongorajátéka külön felejthetetlen élmény, a leszűrődött, a kikristályosodott igazi muzsika."

Ugyanennek az évnek őszén, szeptember 20-án Bartók levelet írt Pálfy József szegedi polgármesternek, és figyelmébe ajánlotta a zeneiskolának Király-König Péter nyugállományba vonulásával megüresedett igazgatói posztjára Vásárhelyi Zoltánt. „Szeretném erősen hangsúlyozni — írta —, hogy ez a levelem nem a szokásos pro forma ajánló levelek közé tartozik! Szeged zeneéletének jövőjéről van szó..."

A helyi zenetörténet kutatói mérjék majd föl, mit vesztett Szeged, hogy Bartók ajánlását nem fogadták meg!

10.

A FILHARMONIKUSOK HANGVERSENYÉN, 1937. JANUÁR 17-ÉN

Két év múlva, 1937. január 17-én Bartók közreműködött a szegedi filharmonikusoknak a Belvárosi — ma Szabadság — moziban tartott matinéján: Rapszódia zongorára és zenekarra című művének zongorarészét adta elő. Demény ezúttal csupán a Szegedi Új Nemzedék hírét és kritikáját közli. Igaz, a Délmagyarország beszámolóját már nem Lengyel Vilma, hanem -f írta, sokkal kevesebb megértéssel Bartók művészete iránt. A terem negyede üres volt; a közönség nagyobb része a diákifjúságból telt ki. A műsor első részében vendégkarmester, Komor Vilmos vezényletével Weber Euryanthe nyitánya, a záró részben Beethoven Eroica szimfóniája hangzott el.

„A hangverseny derekán — szól a beszámoló — Bartók Béla játszotta zenekarkísérettel s Fricsay Ferenc dirigálásával egy régebbi zongoraverseny darabját. A név csodálatától eltelve fogadta a neves zeneszerzőt a hangverseny közönsége. S Bartók Béla játszott. Darabjában sok apróra tört zenei gondolat és érzés nyert kifejezést. De hiányzott belőle a nagy átfogó erő. Amikor hangszeréhez ül, gondolatának, mondanivalójának és zongorájának egyaránt fanatikus szerelmese és csodálatra méltó benne a költő és az interpretátor. A zenekar Fricsay karmester vezetésének odaadóan engedelmeskedett a kíséretben. Bartók Béla egyéniségének ereje azonban annyira előtérben állott a darab előadásánál, hogy miden figyelem osztatlanul az ő játékához tapadt. A hálás közönségnek ünneplő tapsáért Bartók Béla sikeres és meleg ráadással mondott köszönetet."

Gábor Arnold a Szegedi Naplóban most sem fukarkodik a dicsérettel. Terjedelmes, tárca tördelésű cikke Bartók nevét viseli, alcímben, zárójelben: Filharmonikus hangverseny. Hosszú lenne végig idézni, de föltétlenül kell belőle. Mindjárt az elején:

„Győzött. Nem azok felett, akik a muzsika szeretetében nem vonnak éles határvonalat klasszikus és modern zene között, hanem inkább azokat győzte meg, vagy győzte le, akik itt Szegeden pipafüst és kvaterkázás közben kézlegyintéssel intézték el Bartókot és Kodályt. A győzelem megsemmisítő. Térdre hulltak a kishitűek, behódoltak zsenijének, amely ragyogó fénnyel világít be világrészeket, elmélyedtek lángelméjének titáni alkotásában."

„Törékeny testében, ahogyan a zongora előtt ül, a magyar géniusz kiteljesedni látszik. Arcizma sem rándul. Kavaroghat, sistereghet körülötte minden, ünneplés zaja el nem mámoríthatja, úgy véled, hogy talán nem is a közönségnek játszik, muzsikája elsősorban önmaga számára jelenti az élményt, a belső kielégülést."

S így tovább, szuperlatívuszokban. Talán kevesebb szakszerűséggel, mint Lengyel Vilma, de ugyanolyan hőfokon. „Fricsaynak legelőször Bartók gratulált, nem konvencionális szavakkal, hanem ahogyan az igazi muzsikus az igazi muzsikust köszönti." S dicséret jár ki a filharmonikusoknak, vezetőjüknek, a vendégkarmesternek, minden közreműködőnek.

A Szegedi Friss Újság rövid beszámolója ezúttal elismerő. „Bartók személyes megjelenése — írja a névtelen kritikus — egyéniségének varázsos hatása, zongorajátékának páratlan művészete állottak az érdeklődés középpontjában. A szinte korlátlan zenei lehetőségeket megnyitó Rapszódiáját adta elő sajátos finom zongorajátékkal, magábanéző, aszkétikus elmerüléssel. A zenekari kíséretet teljes biztonsággal, Bartók gondolatmenetét hűséggel támogatva Fricsay Ferenc vezényelte."

11.

AZ UTOLSÓ SZEGEDI HANGVERSENY: BEETHOVEN-EST ZATHURECZKY EDÉVEL, 1939. OKTÓBER 27-ÉN

Az alkotó zeneművész ezzel el is búcsúzott a szegedi közönségtől. Amikor ugyanis két év múlva, 1939. október 27-én utolsó szegedi hangversenyére sor kerül, saját műveit nem játssza. A Tisza szálló hangversenytermében ő és Zathureczky Ede Beethoven szellemének áldozik: szonátáit mutatják be. Ez lett Bartók utolsó találkozása a szegediekkel. Hallgatói még nem sejtették, hogy ő már ekkor el akarta hagyni a földet, ahol nem tudott szabadon lélegezni.

Demény János Vér György lelkesen méltató beszámolóját közli a Délmagyarországból. A többi lapokból is idézhetünk pár érdekes sort. A Szegedi Új Nemzedék névtelen cikkírója jellemzően „a nagy germán titán" kultuszát méltatja, de elismeréssel adózik tolmácsolóinak is. „A magyar művészek elitjéből való Bartók Béla és Zathureczky Ede, akik négy szonáta előadásával csak részben népszerű, inkább nemes feladatra vállalkoztak, mert Beethoven kamarazenéje túlnőtt a kedélyes szórakoztatás keretein." „Bartók Béla tisztult, érett művészete kristályosan csillogott, Zathureczky inkább lírai tónusa pedig színesen olvadt a zongora hangjaiba. Együttes művészetük igazi élményt jelentett a kamara és Beethoven-zene híveinek, akik elismerésük jeleivel nem is fukarkodtak."

A Szegedi Friss Újságban (g. a.) [Gábor Arnold] a már tapasztalt rokonszenvével ismerteti a koncertet. „A mai agyongyötört világban — úgymond — hova is menekülhetne a kultúrára szomjazó ember, mint a muzsikához..." „Bartók Béla a világ egyik legnagyobb Beethoven-játékosa, méltó és elismert partnere Zathureczky Ede..." „Nagyvonalú teljesítményük lázba hozta a Tisza nagytermét szépen megtöltő közönséget. Meleg ovációkkal, valóban szűnni nem akaró tapsokkal ünnepelték a két nagy magyar muzsikust..."

A Szegedi Naplóban (dyk) [Donászy Kálmán] így írt: „Bartók Béla lánglelkű megérzésénél talán senki sem tudja jobban felszínre hozni azokat a döbbenetes mélységeket, amelyeket egy A-dúr szonáta adagiójában vagy egy Kreutzer andante földöntúli vízió[i]ban elődörengenek." „A kitűnő Zathureczky Ede nagyszerű felkészültségű hegedűs tudása talán nem is tudta mindenben követni ezt a roppant csúcsokra törő elszabadult szárnyalást, mégis nemes tónusának meleg zengésével és felfelcsillanó bravúrjaival megértő lelkes partnernek bizonyult e titáni szellemidézésben. A zsúfolt terem az ünnepi élmény átérzésével elragadtatással ünnepelte a művészeket."

12.

AZ IHLETŐ VÁROS

Mi végre mindez? Van-e értelme ezeknek az adatoknak, fölsorakoztatásuknak, célravezető megemlékezés-e fölidézésük a nagy művész és tudós halálának huszadik évfordulóján?

A kapcsolatok adatai, a levelek, a hangversenyek, hírlapi cikkek magukban is érdekesek: a nagy emberek élete iránti természetes emberi érdeklődést elégítik ki, megérdemelt kultuszuk ápolását szolgálják, az élet és a mű behatóbb kutatását végző zenetörténészek számára építőkockákat jelentenek az oeuvre sokoldalú megismeréséhez, értelmezéséhez. Az egészséges lokálpatriotizmust örvendetes és szo-

SZTE Klebelap

morú mozzanataikkal egyaránt erősítik: a pozitív adatok büszkeséggel töltik el a város mai zenebarátját, az értetlenség, a múlt erőinek leleplező értékelésével, tanít. A tárgyi adatok a szegedi zenetörténet, a zeneoktatás múltjának részletesebb vizsgálatához nyújtanak adalékokat (iskolaépítés, személyi ajánlások stb.). Bartók fogadtatása a helyi zenekritikák tükrében szintén nincs tanulság nélkül: bár nagyjában-egészében az országos erőviszonyok tükröződnek itt kicsiben, Bartóktól mint „vízválasztótól" jobbra és balra: mint láttuk, akadt kritika — s éppen Juhász Gyuláé —, melyet országos jelentőségűvé általánosíthatott az életrajzíró Újfalussy József. Bizonyára az is tanulságos, hogy a „jégtöréstől" a befogadásig Szegeden is fejlődést láthattunk, s ebben *részük volt* azoknak az új mellett kiálló, haladó zenekritikusoknak is, akiknek megnyilatkozásaiból Demény János gyűjteményében és itt is jellemző sorokat olvashattunk: a nagyoknak, a Juhász Gyuláknak, és a kisebbeknek, de nem kevésbé hatóknak, Donászy Kálmánnak, Lengyel Vilmának, Gábor Arnoldnak, Vér Györgynek. Véletlen lehet-e, hogy valamennyien a baloldali hírlapírás tollforgatói, Móra Ferenc és Juhász Gyula szerkesztőségi társai?

Azután ilyen mozzanatokra is rámutathatunk, mint Kollár Pálné: „Bartók mindig szívesen jött Szegedre, mert szeretett főleg Alsóvároson barangolni, ahová nemcsak a népdalok vonzották, hanem nagy érdeklődéssel tanulmányozta a régi alsóvárosi házakat is. Szerette a régi szegedi festett cserépedényeket, melyekből minden szegedi tartózkodása alkalmával vitt magával néhány darabot." Móricz jut eszünkbe: ő is örömest rótta a város ősi parasztfertályának falusias utcáit.

Maga az is érdekes, hogy Budapest és Pozsony után — minkét helyen lakása volt — *ebben a magyar városban fordult meg legtöbbször: vendégszerepelni itt járt leggyakrabban.* Véletlen ez, vagy tarthatjuk Szeged iránti vonzalma kifejeződésének?

Ám ami a legfontosabb! Balázs Béla szerepének méltó elismertetése. Láttuk, hogy jóval több volt mint „Bartók szövegírója". Azonban sem az irodalomtörténet, sem a zenetörténet nem számol Bartók és Balázs e korai — A kékszakállú herceg vára előtt jóval kialakult — baráti és munkatársi kapcsolatával, termékenyítő kölcsönhatásukkal. Holott, ha tisztában vagyunk Bartók és Kodály életművének századunk magyar szellemi életére, művészetére, sőt világnézeti, politikai törekvéseire tett hatásával, akkor meg kell ismerkednünk pályakezdésük, eszmélkedésük indítékaival, vissza kell jutnunk a hatások e bonyolult szövetét fölfejtve az egyik szálon Balázs Béláig, Hegedűs Pálig, Petőfiig. E szellemi forrásvidék behatóbb kutatása még hátra van. Annyi azonban bizonyos: *mind Bartók, mind Kodály művészi forradalmat megindító zenefolklorisztikai gyűjtésnek elején Balázs Béla ihlető és segítő alakja áll.*

Jegyzetek

1. Eősze László: Kodály Zoltán élete és munkássága. Bp. 1956. 23., 169., 174. l. — Balázs Béla: Almodó Ifjúság. Bp. 1946. 203—209. l. — Péter László Hegedűs Pál örökében. Dél-Magyarország, 1963. nov. 28. — Bóka László: Arcképvázlatok és tanulmányok. Bp. 1962. 29. l. — Ujfalussy József: Bartók. Bp. 1965. 1. köt. 85—109. l. — Ifj. Bartók Béla: Bartók Béla Békés megyei kapcsolatai. Vargyas Lajos: Az Alföld és Bartók békési gyűjtése a folklórkutatásban. Gyula, 1961. A gyulai Erkel Ferenc Múzeum kiadványai 24. sz. 2. Demény János: Bartók Béla művészi kibontakozásának évei. Találkozás a népzenével (1906—1914). — Zenetudományi Tanulmányok. Bp. 1955. 3. köt. 303. l. — Ujfalussy: i. m. 2. köt. 29. l. — Kollár Pálné: Újabb Bartók-levelek. Új Zenei Szemle. 1955. 7—8. sz. 6—8. l. — Juhász Gyula: Képek a búcsúról. — Örökség. Bp. 1958. 2. köt. 18. l. — Juhász Gyula: Látogatás dr. Dettre Jánosnál. — Örökség. 1. köt. 128—130. l. — Úr György: Bartók Béla szegedi népdalgyűjtésen. Dél-Magyarország, 1960. okt. 9. 3. Kollár Pálné: Bartók Béla és Szeged. Dél-Magyarország, 1955. nov. 3. 4. Péter László [Halmi János]: Bartók első szegedi hangversenye. Dél-Magyarország 1960. szept. 25. — Demény János: i. m. 378. l. 5. Kollár Pálné: Dél-Magyarország, i. h. — Juhász Gyula Összes Művei. Bp. 1963. 1. köt. 512. l. 6. Kollár Pálné: Új Zenei Szemle, i. h. — Demény János: Bartók Béla művészi kibontakozásának évei. Bartók Béla megjelenése az európai zeneéletben (1914—1926). — Zenetudományi tanulmányok. Bp. 1959. 162—167. l. — Juhász Gyula Összes Művei. 2. köt. 537—538. l. 7. Demény: i. m. 277—279. l. — Demény: i. m. 337—338. l. — Péter László: József Attila Szegeden. Irodalomtörténet, 1955. 128. l. 8. Demény: i. m. 333—334. l. 9. Demény: i. m. 501—502. l. — Kerényi Sándor: Ismeretlen Bartók-levél került elő a Városi Levéltárból. Dél-Magyarország, 1955. máj. 27.. 10. Demény: i. m. 593—594. l. 11. Demény: i. m. 715—716. l. 12. Kollár Pálné: Dél-Magyarország, i. h. — Szabolcsi Miklós: Balázs Béla. Az MTA I. O. K. 21. köt. 162—165. l. — Ujfalussy: i. m. 1. köt. 164—165. l. — Ujabban már rámutatnak valódi szerepére: Demény János: Kritika és szintézis. Új Írás, 1964. 372. l. — B. Nagy Ernő: Balázs Béla útja. Borsodi Szemle, 1964. 3. sz. 54. l. — Péter László: A magyar népzenegyűjtés bölcsője: Szeged. Dél-Magyarország, 1961. jan. 15.

Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

LÁTASSIT

BARTÓK BÉLA A [illegible]BEN

Bartók Béla először 1913. [illegible] a Kecskeméti Dalárda — most Bartók [illegible]ly" címen rendezte a dalárda ezt a nevezetes hangversenyt. A [illegible]ívül Moshammer Román, az operaház hárfaművésze és Basilides Mária, a Nepopera énekművésznője is szerepelt. Bartók a műsor első felében a *Gyermekeknek* sorozatból játszott és *Román táncát* mutatta be. Szünet utáni számai között szerepelt a *Medvetánc, Este a székelyeknél,* a *két burleszk,* a *Tíz bagatell* és az *Allegro barbaro.* Az egykorú hírlap referense megemlíti, hogy a közönség részéről mutatkozó lelkes megértésnek alapjait Kacsóh Pongrác előadásai rakták le. Kacsóh kecskeméti működése alatt előadássorozatban ismertette az új zeneköltészetet és annak keretében Bartók zeneköltői művészetét.

A háború után is többször jár Kecskeméten. Az itteni zeneiskola igazgatója, M. Bodon Pál (1884–1953), a Bartók–Kodály népdalgyűjtés egyik munkatársa volt. Bartók, mint más vendégszereplő művészek is, az ő házánál szállt meg itteni hangversenyei alkalmával. Jellemző Bartók lelkiismeretességére az az anekdota, amit Bodon e sorok írójának mondott el egy alkalommal három híres zongoravirtuóz fölkészüléséről. Eszerint:

— Ha Bartók vidékre megy vendégszerepelni, a hangverseny előtt bezárkózik és gondosan áttanulmányozza műsorát. Azután a hangversenyre beállított zongorán végigpróbálja darabjait.

— Dohnányi megnézi a hangversenytermet. Néhány futamot játszik a zongorán és többet nem törődik produkciójával a hangverseny kezdetéig.

— Stefániai Imre megkérdi a helyi rendezőségtől, hogy rendben van-e minden? Ha igen, indítványozza, hogy a hangversenyig üssék agyon az időt borkóstolással.

Bartók első kecskeméti fellépését tizennégy év múlva, 1927-ben követi a második. Az akkor már világhírrel övezett mestert nagy ünneplésben részesítik a kecskemétiek. Az egykorú referáda szerint „A bársony függöny egyik sarka félrelibben és alig venni észre, annyira fennséges szerénységgel jelenik meg a pódiumon az ősz mester vékony, frakkos alakja. A fehér hajkorona alatt fiatalos arc s a fiatal arcból még fiatalabb szemek tüze sugárzik. Teremtő zseni szuggesztív nézése ez a sugárzás. Meleg bizalmat ébreszt úgy, hogy a terem egy pillanat alatt megtelik szimpátiával."

Bartók mint zongoraművész Mozartot, Scarlattit, Debussyt tolmácsol, és csak a hangverseny végén ad ízelítőt saját kompozícióiból; a *Medvetánc, Este a székelyeknél* és a *Régi táncdalok* kerül a kecskeméti régi és újabb zenehallgatók elé.

Alig két évvel később, 1929. április elején Kecskemét közönsége megint kívánta hallani. Praeklasszikus szerzőkön kívül Beethoven, Liszt, a saját művekből, az *Allegro barbaro* volt műsoron. Az egykori beszámoló írója az ragadta meg, hogy mennyire el tudja feledtetni Bartók játéka a zongora gépi mivoltát. „Bartók Béla fölényes egyszerűséggel oldja meg a legbravúrosabb technikai feladatokat, a technikán túl a szíve eleven érzéseit igyekszik tolmácsolni. Ez teszi utolérhetetlen közvetlenné játékát, s ez szíveket megnyerő sikereinek titka."

A következő években nagyot lendül előre Kecskemét zenei élete. A városi zeneiskola kitűnő tanári kara tartja kezében az irányítást. M. Bodon Pál igazgató szimfonikus zenekart és vonósnégyest szervez, Vásárhelyi Zoltán — Kodály tanítványa — az intézet növendékeiből kitűnő vegyeskart állít össze. A nagy múltú Városi Dalárda vezetését is átveszi. A „hírös város"-ban kerül sor Kodály- és Bartók-kórusművek ősbemutatójára. A fővárosi lapok úgy írnak ezekről a bemutatókról, hogy a kórusművészetet a fővárostól egy vidéki város hódította el, nem vidéki szinten.

1936. május elején Bartók Béla és Zathureczky Ede Kecskeméten próbát tartanak az Újkollégium dísztermében a dalárdával közösen rendezendő hangversenyükből. A dalárda Kodály *Molnár Anná*-ját mutatja be, ezenkívül más Kodály, Bartók, Dowland, Orlando di Lasso, Binchois, Buxtehud, Vásárhelyi vokális-instrumentális műveket interpretálnak Magyarországon először. Kecskeméten van a sajtóbemutató. Másnap a Zeneművészeti Főiskola nagytermében az első budapesti előadás.

Bartók eddigi kecskeméti fellépései társas keretben történtek, de utolsóként nyilvántartott megjelenése a barack metropolisában már minden mást kizárva kifejezetten Bartók-ünnepség volt. Vásárhelyi Zoltán 1937. április 18-án „Éneklő Alföld" címmel Bartók-kórusok bemutatására hívta meg a kecskeméti és a szomszéd városok énekkarait. Tíz énekkar huszonegy Bartók-kórusművet mutatott be.

Makrisz Agamemnon

Szabad Művészet

1952. 7. sz. 303. l.
305. l.

2H 3H szám –

A szo
legyjakb névtár
nak hivatalos
Budapest 1
A minisz

DV
mi

Makrisz Agamemnon

Szabad Művészet
1952. 6. sz. 254. l.

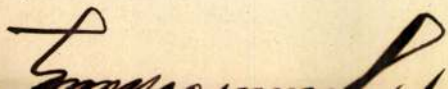

Maktisz Agamemnon

Szabad Művészet

1952. 6 sz. 272. l.

Czapáry László dr

Vörösmarty emlékkönyv.
A költő születésének százados évfordulója alkalmából rendezett országos ünnep alkalmából kiadta a székesfehérvári Vörösmarty-Kör.
Székesfehérvár, 1900.
Nagy 8-r, CXXI, 382, 2. l. Fűzve.

I. 5. p. e.

3.—

Makrisz Agamemnon

szobrász

Szabad Művészet

1951. 240. l.

Tárgy

Folyóm

Folyó szám

vetés és

lak.–

lszáta biztosításának

iról.–

retek		Egyes ár		Egyes összeg		Munkák összege	
Négyszög-méter	Köbméter	kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V. Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-2...
1965 JÚN...

NÉPSZAVA

Szeptember 18:

X. nemzeti képzőművészeti kiállítás

Június 21-e óta tart, és valószínűleg 30-án, szerdán, fejeződik be a X. nemzeti képzőművészeti kiállítás anyagának zsűrizése — tájékoztat *Makrisz Agamemnon* szobrászművész, a zsűri tagja. A képzőművészek X. seregszemléje szeptember 18-án nyílik meg a Műcsarnokban, melyet addigra állítanak helyre. A zsűrizés munkáját igen megnehezítette a Műcsarnok épületének jelenlegi helyzete: a helyreállítási munkálatok miatt kevés a hely a képzőművészeti alkotások tárolására. A zsűri elé mintegy kétezer festmény és grafika, valamint 520 szobor — *ebből 200 érem — került*, elbírálásuk után a teljes anyag áttekintése következik. *A kiállítás célja, hogy az utóbbi két év képzőművészeti alkotásaiból a legjobb, a legjellegzetesebb műveket állítsa ki, s a mai magyar képzőművészet legfontosabb stílusai, irányzatai is bemutatásra kerüljenek.* Természetesen az egyik legfontosabb szempont, hogy a mai magyar valóságot tükrözzék a bemutatásra kerülő művek.

A huszonkét tagú zsűri elnöke *Somogyi József*, a Képzőművészek Szövetségének alelnöke. A zsűriben többek között részt vesznek *Bernáth Aurél, Domanovszky Endre, Pátzay Pál és Makrisz Agamemnon.*

A képek és szobrok termein kívül — mint a IX. magyar képzőművészeti kiállításon — idén is *három termet rendeznek be az építészeti jellegű képzőművészeti alkotások dokumentációjából*, az idevonatkozó fotókon kívül freskókat, mozaikokat helyeznek el és itt kapnak helyet a kivitelezésre még nem került építészeti-képzőművészeti tervek is.

A Műcsarnok külső tatarozási munkáinak elhúzódása miatt a környező parkrészben az idén nem tudják kiállítani a nagyobb méretű szobrokat, ezért ezeket is a termekben helyezik el. *(hary)*

lesben és
lajdonban
letekben k
vízkárok
Az első árh
Győr-Sopro
gyét érintu

és gazdasági épület rongálódott meg, 453 épület pedig megsemmisült. A két megye építésügyi hatóságait utasították, hogy intézkedjenek *a vízben álló épületek állagának megóvásáról, és az árvíz visszavonulása után azonnal tartsanak műszaki szemlét.* Ezeken a szemléken döntik el, engedélyezhetik-e a házakba a visszaköltözést, amennyiben pedig kisebb-nagyobb helyreállítási munka szükséges, ezt a helyi tanácsoknak azonnal meg kell szervezniük. *Gyorsított eljárással kell gondoskodni a műszaki tervekről, az építési engedélyek kiadásáról, kivitelezői kapacitásról. Az ÉM a tanácsok által jelentett károk mértékének ismeretében gondoskodott a szükséges építőanyagokról. A beledi és ivánc-sévi téglagyárak teljes termelésüket az árvízkárok helyreállítására fordítják, a szükséges pénzügyi fedezet rendelkezésre áll,* biztosítják a kivitelezői kapacitást és a tervezői munka folytonosságát is. Az újjáépítéshez szükséges terveket a tanácsi

volt: a második árhullam következtében Győr, Komárom, Pest, Bács, Tolna és Baranya megyében, valamint Budapest területén *2056 lakást öntött el az ár. Ezek közül eddig 532 rongálódott meg, 34 összedőlt.* A fővárosban kereken 300 lakás áll víz alatt, és 2 lakóház rongálódott meg.

Jelenleg a tanácsok leg-

Újabb jelentő az árvízkárosult

Egyre több üzem, gyár, hivatal dolgozói ajánlják fel segítségüket, anyagi támogatásukat az árvíz sújtotta vidékek lakóinak.

A Pest megyei önkéntes ifjúsági építőtábor jakói elhatározták, hogy vasárnap árvízi műszakot tartanak, s keresetüket befizetik a 10 200-as számlára.

A Tolna megyei jelentések szerint nyolc kisipari szövetkezet dolgozói eddig 96 ezer forintot ajánlottak fel.

Az úrkúti bányászok vasárnap árvízi műszakot tartanak, amelynek bérét befizetik a károsultak javára. A Bakonyvidéki Üzemi Vendéglátóipari Vállalat dolgozói eddig 25 000 forintot gyűjtöttek össze.

A Nyíregyházi Gumigyárban és a Ruhagyárban a

Makrisz Agamemnon

szobrász

MDK

Méltatás.

Hossó Gyula: Konyorcsik János művészete

Művészet, 1965. július - 39 lap.

Farkas Aladár : Koreai anya

Makrisz Agamemnon : Csók István portréja

MDK

Makrisz Agamemnon

Szerelmespár, ólom

Fiatal munkáslány, br.

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. pótlás. Mcs. 1962.

MDK

Makrisz Agamemnon

a zsüribizottság tagja

Fiatal képzőművészek szemléje. Ernst Muz.

1963. jun.

MDK

Makrisz Agamemnon

Ady, ólom

Férfi fej, ólom

Mauthauseni emlékműterv, br. repr.

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. Mücs. 1962. 28.l.

MDK

Makrisz Agamemnon

Domboritás /Szeged/

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. pótlás. Mics. 1962.

Makrisz Agamemnon szobrász M.D.K.

"A Magyar Népköztársaság Érdemes Müvésze" címmel kitüntetve.

Kiosztották az 1966. évi Állami és Kossuth-díjakat

Magyar Nemzet 1966. ápr. 2. 5.l.

Makrisz Agamemnon

Szoborcsoport /tépr./ az
SzMT-székház előtt.

Északmagyarország ápr. 26. 1. l.

A XI. MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS

Szurcsik János: VIHAR

Mint már jelentettük, megnyílt a képzőművészetünk három évenként rendezett országos bemutatója a Műcsarnokban.

A bemutató ugyan nem nyújt mai képzőművészetünkről teljes képet, de tájékoztat annak jellemző vonásairól.

Számszerint sokféle irányzat jut szóhoz a kiállításon, de ez a gazdagság — egyelőre — inkább mennyiségi, s nem annyira minőségi növekedést jelez. Nagy számú jelentős művel nem találkoztunk.

A kiállított művekben inkább a nyugati polgári irányzatokhoz való hasonulás vágya öltött alakot, s csak kevésbé a társadalmunk problémáinak, életünknek korszerű, sokoldalú — tehát gazdag — művészi ábrázolása.

Az, hogy képzőművészetünkben azok a törekvések váltak jellemzővé, amelyek jellemzővé váltak, nem írható egyoldalúan a művészek rovására. Sok szerepe van ebben *annak a mindjobban erősödő felfogásnak*, amely szerint csak a nyugati polgári művészet szellemében fogalmazott művek tekinthetők „haladóknak", és „moderneknek".

MIRŐL VAN SZÓ?

Az említett felfogás a természetelvű műveket eleve elutasítja. Vagy egyszerűen nem vesz róla tudomást. Ezzel kapcsolatban szükségesnek tartjuk megkérdezni:

A mi szempontunkból valóban értékesebb-e a múlt emlékeit idéző érzelmes romantikával festett kép a valóság keltette érzelmeket közvetlenül tükröző műnél?

Nem csak azért helyezik-e az előbbit az utóbbi elé, mert azon neoprimitiv stílusjegyek, az utóbbin posztimpresszionizmus jegyei találhatók meg?

Annak ellenére, hogy képzőművészetünket kétségkívül színesebbé teszik, vajon a szocialista humanizmust elmélyültebben fejezik-e ki a valóságot misztifikáló, és gyakran idegen magatartást idéző művek?

Annak a szándéknak, amely egyoldalúan a nyugati polgári művészet szellemében fogalmazott műveket tekinti „haladónak" és „modernnek", indító oka kétségkívül tiszteletre méltó: *művészetünk gazdagítása, képzőművészetünk színvonalának emelése.* Azzal azonban nem érthetünk egyet, hogy ennek a célnak az elérésére, az eszmei tartalom igazán korszerű megfogalmazására egyedül a nyugati irányzatok kifejezésmódja, nyelvezete lenne alkalmas.

Feltehető-e, hogy az általában idealista és irracionalista szemléletmódot tükröző stílusok egyedül alkalmasak a szocialista humanizmus, a kommunista magatartás kinyilvánítására?

A művészi alkotószabadság éppen abban áll, hogy világszemléletünk elmélyült, gazdag kifejezése érdekében a művész szuverén joga megválasztani, hogy milyen eszközt használ fel. De — a világszemléletünk kifejezésére! Nem stílusjegyeket, hanem az eszmei mondanivalót kell számonkérni művészeinktől.

A nyugati polgári irányzatokhoz való alkalmazkodás vágya a legerősebben a festészet és a grafika területén jelentkezik. A bemutatott plasztikai munkák nagy többsége mentes ettől.

MEGNYUGTATÓ FESTÉSZET

A festőművészet tárgykörébe tartozó művek közül *Domanovszky Endre* nagyméretű *mozaik-kartonja* emelkedik ki. Eleven színritmusában az élet szépségét hirdető optimizmusáról, szenvedélyes hangon tesz vallomást a művész. Hasonló hangot üt meg *Szurcsik János: Vihar* című nagyméretű olajfestménye: alakjainak tömören összefoglalt, jellegzetes formáiban, festményének azonos szellemben komponált formaritmusában. A táj keltette élményeiről közvetlenül, őszinte, bensőséges hangon számol be *Szentiványi Lajos (Hajójavítók), Boross Géza (Szentendrei utca), Ridovics László (Vízparton), Iván Szilárd (Sajkodi öböl), Göllner Miklós (Budai házak télen), Áron Nagy Lajos (Délután).*

A kevésszámú arckép közül megemlítjük *Czóbel Béla: Egy műgyűjtő portréjá*-t, *Demjén Attila* karakteres *D. T. portré*-ját, *Szurcsik János* egyszerű eszközökkel, modellje magatartását találóan jellemző *Kati* című arcképét, *Ridovics László* inkább a típust, mint egy személyt jellemző *Öregasszony* című festményét.

KÉRDŐJELES KÉPEK

Nem valami megnyugtató vonása a seregszemlének a — különösen a fiatalabb festőnemzedék műveiben érezhető — *passzív, esetenként szinte letargikusnak ható magatartás* jelentkezésének viszonylag nagy száma. Ez a jelenség részben a *múltba-menekülésben, neoprimitiv formanyelvben* öltött alakot, *Berki Viola* már-már skematikussá váló kompozícióiban *(Vörös vár; Régi orosz város)*, és *Fischer Ernő: Prága II.; Anna Margit: Busók; Szalay Ferenc: Esküvő* című képén. Részben pedig *a szecesszió bágyadt idealizmusának* visszatérését figyelhetjük meg *(Szalay Ferenc: A Szeged Belvárosi temető ravatalozó triptichonja; Somos Miklós: Pásztor).*

Hasonló *enervált pesszimizmus* árad *Vecsési Sándor: Kiskunfélegyházi kálvária*, és *Kapcsolóteremben; Nagy Sándor Zoltán: Táj (figurával)* című képéről, *Deim Pál* skematizált naturalisztikus formákból, síkmértani elemekből alakított, a konstruktivizmus kifejezésmódjára emlékeztető „tájképeiről".

Patay László: Virágos rét, Menekülő és *Verekedők* című műve emberábrázolásában is, színhatásában is fáradtnak hat. A monumentalitásra és egyben egyszerűségre törekvő *Németh József* nem tudta túlméretezett képeinek sem színhatását, sem foltritmusát annyira felfokozni, hogy azok a kívánt hatást kiválthatnák. Az egyszerűsített formák skematikusnak hatnak, színhatásuk minden feszültséget nélkülöz.

Egyelőre, sajnos, nem sok eredményt hoztak azok a kísérletek sem, amelyek a *kubizmus formanyelvével* próbálták gazdagítani festészetünket. Ezek a kísérletek vagy festőiségbe torkolltak, vagy pedig a lényegében naturalisztikus szemléletet mutató formák felületének — a kubizmus harmadik szakaszára emlékeztető — önkényes felbontásmódjában jelentkeztek *(Gerzson Pál: Földmérők, Két férfi; Baska József: Rokkázó asszonyok).*

GRAFIKÁNK KETTŐSSÉGE

Grafikánkról szólva, gyakran hangzik el az a vélemény, hogy *„európai színvonalon"* áll. De mit jelent ez?

Azt-e, hogy képzőművészetünknek ez az ága közelítette meg legjobban a nyugati polgári művészet grafikájának frazeológiáját, esetleg szemléletét?

Vagy azt-e, hogy sikerült a sajátosan magyar grafikát „európai színvonalra" emelni?

Úgy véljük, a kiállítás inkább az előbbiről győzi meg látogatóit. Az átvett kifejezésmód és kifejező eszközök is ezt a véleményt támasztják alá. A művek tárgykörében is találunk hasonlóságot. A konzervatív szellemű műveken kívül nem sok olyan munka látható itt, amelyen a természeti vagy társadalmi valóság nyújtotta benyomások, élmények közvetlen formában jelentkeznének.

A fiatalabb korosztályhoz tartozó grafikusok munkáin *(Raszler Károly, Csahány Kálmán* rézkarcai, *Stettner Béla* monotypiája, *Tóth Imre: Afrika I—IV.* sorozatban) jelentkezik a *realista* szemlélet.

A grafikai munkák nagy részét azonban az *elvont formanyelv*, gyakran a túlburjánzó *ornamentika* jellemzi *(Konstantin László* linómetszetei; *Lukoviczky Endre* kompozíciói; *Gacs Gábor: Falusi lány portréja; Jurida Károly: Táj kékben;* — a felsorolás természetesen — akárcsak a többi műfajban — itt sem teljes). *Kondor Béla* finom színkompozíciójú, hasonló fakturális értékű monotypiájában a szocialista szemlélet irányában egy gesztust tesz *(Megvédjük a piros virágot).* Reméljük, hogy a jó felkészültségű művésznek ez a magatartása a jövőben műveiben határozottabb formában ölt alakot.

SZOBROK ÉS MAGATARTÁSOK

A szobrászok portéit, kompozícióit általában *egységesebb szemlélet, realista és humánus magatartás* jellemzi.

Makrisz Agamemnon: BARTÓK

Borsos Miklós: Derkovits; az elhunyt *Ferenczy Béni: Bartók; Makrisz Agamemnon: Bartók; Pátzay Pál: Illyés Gyula* és *Kazinczy* portréja — jóllehet, egymástól eltérő felfogásban — elmélyülten ad számot a modell személyét és személyiségét jellemző vonásokról. Azonos szempontok vezették a fiatalabb szobrásznemzedékhez tartozó *Bolgár Juditot (Férfi fej), Kovács Ferencet (Női fej), Konyorcsik Jánost (Jolliot-Curie), Rácz Editet (Mesterházy Lajos portréja).*

A nagyméretű szobrok és szoborkompozíciók közül, mind a kompozíciót, mind az emberi magatartást illetően *Konyorcsik János: Álló női figurá*-ját, *Kalló Viktor* hamis pátosztól, érzelmességtől mentes, jól komponált, reális *Anyaság* című munkáját, *Schaár Erzsébet* finom plasztikájú, azonos szellemben komponált *Ülő lány*-át, valamint *Vigh Tamás* szenvedélyes hangú, jól komponált *Kürtösök* című rézdomborítását említjük meg.

Segesdi György krómacél kompozíciójával *(Anyaság)* nem értünk egyet. Ugy tűnik, hogy az anyag és a technika fetisizálása következtében mind az anya, mind a gyerek formáinak megfogalmazásában a humánus magatartás háttérbe szorul. A mondanivaló jelképes ábrázolása sem meggyőző, tömegritmusa nem egészen átgondolt.

Hasonlóképpen nem értünk egyet — mert *inhumánusnak* tartjuk — *Borsos Miklósnak* a férfi és női magatartás közötti különbséget csak az elsődleges szexuális jegyek formai ellentétére redukáló lemezdomborításával.

A nagyszámú, kisebb méretű szobor, kompozícióterv, kisplasztika és érmek anyaga — változatos. Az érmek közül *Kiss Nagy András, Czinder Antal, Ligeti Erika* munkáira hívjuk fel a figyelmet. A kisplasztikák közül *Kiss Nagy András* munkáit, *Varga Imre* szellemesen mintázott és komponált *A la recherche* című bronzát, az elhunyt *Megyeri Barna: Spartacus*-át emeljük ki.

AZ ÖSSZBENYOMÁSRÓL

A kiállítás — összbenyomását tekintve — még inkább nem megnyugtató, ha a katalógusnak ezt a mondatát olvassuk: *„... a kiállítás nemcsak felmérés, hanem kiindulópont is, nemcsak múltat zár, hanem jövőt is nyit."*

Nem egészen világos a kiállítás céljának a katalógusban szereplő meghatározása: *„Mit ért el, megszilárdultak-e már a magyar tradíciót is vállaló, ugyanakkor az egyetemes fejlődéssel is lépést tartani akaró művészet állásai — e kiállítás hivatott megmutatni."*

Ezzel a *„már"*-ral érdemes szembenézni!

Beszélhetünk-e *„már"* egyetemes fejlődésről, amikor *két* világnézet áll szemben egymással?

Valóban fejlődést jelent-e, ha *„már"* vállaljuk a magyar *polgári* festészet Ferenczy Károlytól Vajdáig terjedő hagyományait?

A hagyományok tisztelete és a hagyományos polgári szemlélet átmentése: nem ugyanaz!

Újvári Béla

Makrisz Agamemnon

16 csapat - 16 kérdés

Az MTK csapata, álló sor, balról: Szántó Tibor (1944), Dunai Lajos (1942 — 2), Kékesi Mihály (1941), Csetényi Csaba (1943), Oborzil Sándor (1942), Laneczkor Sándor (1942). Guggol, balról: Török József (1944), Takács László (1944), Sárközi István (1947), Kiss Tibor (1949), Simon András (1944). Nincs a képen, de már játszott az idén: Hajdú József (1946), Lutz József (1944), Nagy Ervin (1943), Strasszer László (1944) és Szuromi Antal (1943). Foto: Geleta Pál

MTK

A kék-fehérek klubja 1903-ban kezdte meg ritkaságszámba menő szereplését a legjobbak között. A második évben már bajnokságot nyertek. 1913 és 1925 között sorozatban tízszer hódították el az első helyet. Tizennyolcszor nyertek bajnokságot, utoljára 1957—58-ban előzték meg a többi csapatot.

Az 1888-ban alakult klub (idén nyolcvan éves) esztendők folyamán Hungária, MTK, Textiles, Bp. Bástya és Bp. Vörös Lobogó néven is szerepelt, 1957 óta újra MTK-nak hívják. Az első osztályból sohasem estek ki, 1940-től 1944-ig azonban a fasiszta hatóságok nem engedélyezték működését. Az MTK még arról is nevezetes, hogy az 1962—63. évi bajnokság befejezéséig nem ismerte a hatodiknál rosszabb helyeket, az 1963-as őszi féléves bajnokság óta viszont nem jutottak a hetedik helynél előbbre. Nyolcszor nyerték meg a Magyar Kupát, kétszer a Közép-európai Kupát, és 1964-ben döntőt játszottak a Kupagyőztesek Európa Kupájában.

Az NB I-ben — fennállásuk óta — 1372 bajnoki mérkőzést játszottak, 860 győzelem, 249 döntetlen, 263 vereség, 3803 adott és 1635 kapott gól a mérleg.

Kérdéseinkre az MTK egyik legnagyobb játékos egyénisége a hatvannyolcszoros válogatott, *Hidegkuti Nándor* edző válaszolt.

1 Játszott a bajnok MTK-ban és edzője volt a kiesés ellen küzdő MTK-nak. Mi a döntő különbség a két MTK között?

— A régi MTK tele volt nagy játékos-egyéniségekkel, ezek egységes csapatot alkottak, szívvel, lélekkel harcoltak a klub sikeréért. Az utóbbi évek MTK-jából hiányoznak a vezéregyéniségek, nincs csapategység, s a lelkesedésről sem lehet megnyugtatóan beszélni. Akadnak olyan játékosok, akik képesek végigállni a mérkőzést.

2 Mi az oka, hogy az MTK az 1963. évi bajnokság óta nem jutott a 7. helynél előbbre?

— Az előző feleletben lényegében megadtam a választ. Döntő hiányosság, hogy a klub évek óta nem nevelt olyan játékost, akit az első csapatában szerepeltethetne. Más élvonalbeli klubokban több saját nevelésű labdarúgó köré épül a csapat.

3 Az MTK még az elmúlt években is híres ifjúsági gárdával büszkélkedett, onnan sem került ki jó játékos?

— Valóban jók voltak azok az ifjúsági csapatok, de nem akadt közöttük nagy egyéniség. Védőt még találtunk, olyan saját nevelésű csatárral, mint az Ú. Dózsa Fazekasa, a Ferencváros Vargája, vagy Albertje, mi nem tudtunk kirukkolni. Gyenge az MTK utánpótlása, illetve sok kívánnivalót hagyott maga után a jövő ígéreteivel való foglalkozás.

4 Az elmúlt években nagyon sok játékos fordult meg az MTK-ban. Sokan jöttek és sokan mentek. Miért?

— A klub kereste a megfelelő egyéniségeket, de az igazolás nem mindig sikerült. Az MTK-nak már csak hagyományai miatt is nagyobb képességű labdarúgókra van szüksége, mint egy lényegesen kisebb múltú csapatnak. A reménységekről később derült ki, hogy nem tudják kihúzni a kátyúból az MTK szekerét, és ezek közül sokan továbbálltak. Nem szabad elfelejteni, hogy az utóbbi években olyan nagy egyéniségek is visszavonultak, mint Sándor, Kovács III, Palicskó és mások. Utódjukat nem találták meg.

5 Erre az évre ismét sok játékost igazoltak. Most sikeresnek mondható az erősítés?

— Eddig nyolc új játékos mutatkozott be az MTK-ban. Fiatalok és jó képességűek. Úgy gondolom, sikerült lerakni a jövőbeni jó MTK alapjait. Itt megemlíteném a csak fiatalokból álló tartalékcsapatunkat, amely a tabella élén áll.

6 Mi az idei cél a csapat előtt?

A kiesési gondok nélküli szereplés, az első nyolc közé bekerülni. Lerakni azokat az alapokat, amelyre a jövőben bátran építeni lehet.

7 Elégedett azzal, amit a csapat eddig nyújtott?

— Nem. Kilenc mérkőzésünkből ötön nem rúgtunk gólt. Így nem lehet a célokat megvalósítani. Otthon már három pontot elveszítettünk, vidéken nem tudtunk nyerni. Ilyen luxust egyetlen csapat sem engedhet meg magának.

8 Tehát a csatárjátékkal elégedetlen. És a játékosokkal egyénileg elégedett?

— Csak részben. Sándor Károllyal együtt hétről hétre rendkívül szigorúan osztályozzuk a játékosokat, az ötös a legjobb, egyes a legrosszabb. Dunai és Szuromi egyszer kapott ötöst. Dunai rendelkezik a legjobb átlaggal, Takács osztályzata messze elmarad a várakozástól.

9 Szuromival a klubcserék miatti sokat foglalkoztak a szurkolók. Megnyugodott a kitűnő csatár?

— Jól érzi magát az MTK-ban, bizonyos, hogy nem kívánkozik más csapathoz. Mi nem vagyunk elégedettek vele, lényegesen többet várunk tőle. Igaz, a sérülések is zavarták. Szerintem csak a Győr ellen játszott képességének megfelelően.

10 A mai modern labdarúgásban érvényesülhet és egyáltalán alkalmazható a híres, régi MTK-stílus?

— Nem. Az idő kivégezte a régi, sok lapos adogatásból álló stílusunkat. A régi MTK-ban tizenkilencszer nyúltunk egy labdához, hogy az ellenfél nem ért hozzá. Amelyik csapat most tizenkilencszer adogat — az kiesik. Az adogatásokkal időt nyer az ellenfél védelme, összetömörül, s akkor már kevés a remény a gólszerzésre.

11 Mi a célravezető stílus?

— A passzoló-készség helyett a játékosok lövő-készsége a döntő. 30—40 méterre kell pontosan rúgni a labdát, hogy a két-három gyors, robbanékony csatár beindulhasson a kapu felé. Jól rúgó, gyors, sokat mozgó játékosokkal tud egy csapat elsősorban operálni.

12 Az idén már játszatta elképzelt csapatát?

— Sajnos a mindig jelentkező sérülések miatt még nem sikerült. Remélem, a mostani pihenőben rendbejönnek a sérültek, s az idény elejére tervezett összeállításban folytathatjuk a bajnokságot.

13 Az év végén lejár a szerződése az MTK-nál. Marad, vagy eltávozik?

— Nagy örömmel jöttem edzőnek régi klubomhoz és örömmel dolgozom azért, hogy az MTK újra a régi legyen. Hogy egy szerződés lejárta után mi lesz, az nemcsak az edzőtől függ...

14 Lesz villanyvilágítás az MTK-pályán?

— Úgy tudom, folynak erről a tárgyalások, szeretném, ha minél előbb lenne. Meggyőződésem, hogy néhány éven belül minden elsőosztályú csapat pályája alkalmas lesz esti mérkőzésekre is. Rövidesen eljön az idő, hogy nem játszanak vasárnap bajnoki mérkőzéseket, ezt a napot a családoknak kell adni. Hétköznap lesznek a bajnoki találkozók, s akkor este kell majd játszani.

15 Kiket javasol a válogatottba?

— Dunai feltétlenül alkalmas bármilyen feladat megoldására. Az utánpótlás-válogatottban mindenképpen helye van Sárközinek.

16 Mint régi válogatott játékos, hogyan vélekedik a magyar—szovjet mérkőzés esélyeiről?

— Az eddigi mérkőzéseken a magyar csapat mindig többet támadott és az esetek többségében jobban is játszott, mint ellenfele. A helyzetek azonban mindig kimaradtak, ugyanakkor a rendkívül céltudatosan küzdő szovjet együttes rendre kihasználta lehetőségeit. A helyzetek kihasználása a döntő. Lelkes, előítélet nélküli, jól szervezett játékkal a magyar válogatott feltétlenül képes arra, hogy Budapesten győzzön és Moszkvában döntetlent érjen el.

A PÁL

Minden csapat le lehet győzni!

Elérkezett az év első válogatott mérkőzésének időpontja. Sós Károly szövetségi kapitány együttese nem is akármilyen jelentőségű erőpróbán mutatkozik be. A világbajnokság negyedik helyezettje, a Szovjetunió ellen lépünk pályára, s a tét nem kisebb, mint az Európa Bajnokság négyes döntőjébe jutás.

A magyar válogatott eddig csak egyszer, 1956 szeptemberében győzött a Szovjetunió labdarúgói ellen. Hónapok óta folyik a találgatás, megtörik-e a jég, s ezen a nagy rangot biztosító budapesti és moszkvai kilencven percben sikerrel vesszük-e fel a versenyt a kitűnő Sztrelcovék ellen.

Amíg a bíró nem fúj a sípjába, csak találgatni és reménykedni lehet. Lássuk először a találgató részt. Azokon a mérkőzéseken, amelyeken eddig játszottam a szovjet válogatott ellen, nagyjából ismétlődött a kép. Nemcsak eredményekben, hanem magában a játékban is. Többet támadtunk, több helyzetet dolgoztunk ki, a találkozó jelentős részében a szovjet csapat térfelén folyt a játék. Mégsem győztünk, mert a helyzeteket nem tudtuk kihasználni, a fölényt nem tudtuk gólokra váltani. Ugyanakkor a rendkívül alapos taktikával harcoló szovjet fiúk kihasználták lehetőségeiket, illetve védelmünk legkisebb megingásait —, és több gólt lőttek, mint mi. Az eredménnyel kapcsolatos találgatást megkönnyíti az ismétlődő kép. Vagyis, ki kell használni a helyzeteket, s védelmünknek jobban kell vigyázni. Mindez papíron könnyűnek látszik...

A reménykedésnek van alapja. Mindenekelőtt az, hogy egyszer talán mi rúgjuk az első gólt, s akkor egészen másként játszanak a szovjet labdarúgók is. Reménykedhetünk továbbá abban is, hogy a világbajnokság óta megváltozott összetételű válogatottunk a hazai környezet előnyével megoldja feladatát. Anélkül, hogy túlbecsülném erőnket, nyugodtan kijelenthetem, válogatottunk feltétlenül képes arra, hogy Budapesten győzzön, Moszkvában pedig döntetlent érjen el.

Azzal valamennyien tisztában vagyunk, hogy óriási ellenféllel kerültünk szembe, s a hazai győzelemre, az idegenbeli döntetlenre, egyszóval a továbbjutásra csak akkor lehet reményünk, ha 180 percen át elszántan és jól küzdünk a pályán.

Minden csapatot le lehet győzni — ez régi labdarúgó igazság. Nagyon remélem, és a válogatott valamennyi játékosa reméli, hogy sikeres lesz az idei bemutatkozás. A nagy feladat megoldásához kérjük a közönség segítségét is.

VÁDIRAT ? ? ?
FIGYELMEZTETÉS ! ! !

A vagány és a kisfiú
Csehszlovák film

BEMUTATÓ: MÁJUS 9.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon, szobrász

Móricz Zsigmondról készített mellszobra található a városliget Művész-sétányon.

Róna Tibor: Budapesti kirándulóhelyek
Bp. /1960./, Panoráma, /Magyarország írásban és képben 1.köt./ 252. old.

MDA

Makrisz Agamemnon

Kiállitási kritika

Magyar Ifjuság 1968 máj.3.

Makrisz Agamemnon

rendezte a kiállítást.

Tavaszi Tárlat. A Műcsarnok kiállítása 1957.
Kat. szerk.: Kisdiginé Kirimi Irán. Bp. 1957.
19 l.

2. l.

Makrisz Agamemnon

Miskolci szakszervezeti székház előtt, a Zöldfa utca sarkán áll „Hősz éve" c. szobra. X. Magyar Képzőművészeti kiállításon szerepet, a felszabadulás 20. évf. évében készült, innen címe és a 3 boldog alak ábrázolása.

Benedek Miklós: Miskolc új szobrai
Északmagyarország 1966. máj. 4. 4.1.

Makrisz Agamemnon

Reprodukció:
Mauthausseni emlétmű
terve, 1958.

Százados uti művészlelep Kiállítása.
Kat. összeáll. Csap Erzsébet, Elischer
Brigitta. Bp. 1965.

Markisz Agamemnon

nyitotta meg Gadányi Jenő emlék-
kiállítását.

Magyar Nemzet, 1967. VI. 9. 4. o. Napló.

MDK

Makrisz Agamemnon

A Magyar Nemzeti Galéria 1965.

Makrin Agamemnon, szobrász MDK

A Margitsigeten elhelyezett
művész szobrok egyikét kénítette.

-: Szobormúzeum lombsátorral 8,

NÉPSZABADSÁG bn. 1966. aug. 19.

Makrisz Agamemnon

szobrász

Egerben a Gárdonyi géza
szinház csamokában már-
cius 20-án nyílt Makrisz
Agamemnon tárlata,

-----:Pályázatok és megbizások.

Művészet,1975.április - 45.oldal

Makrin Agamemnon, szobrász

felszabadulási emlék-művének helyére emelése Pécsett. (fénykép.)

— . (— szöveg — fénykép —) 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. márc. 21.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1970 NOV 10

Leleplezték a spanyolországi szabadságharc magyar önkénteseinek emlékművét

1936. november 9-én léptek harcba első ízben Madridnál a nemzetközi brigádok, s a 11. brigád kötelékében ugyanezen a napon esett át a tűzkeresztségen az első magyar század is. Az évforduló alkalmából avatták fel hétfőn ünnepélyesen Budapesten, az V. kerületi *Néphadsereg téren* a spanyolországi szabadságharc magyar önkénteseinek emlékművét, *Makrisz Agamemnon* Munkácsy-díjas szobrászművész és *Janesch Rudolf* építőművész alkotását. Az ünnepi eseményen részt vett az egykori spanyolországi önkéntesek népes csoportja; ott voltak a Honvédelmi Minisztérium és a Belügyminisztérium magas rangú képviselői, valamint a hazánkban élő spanyol emigránsok is.

A Himnusz hangjai után *Keres Emil*, a Thália Színház igazgatója elszavalta *Radnóti Miklós Hispánia, Hispánia* című versét, majd *Csémi Károly* altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke mondott beszédet.

— *Ezzel az ünnepélyes alkalommal* — hangoztatta — *tisztelettel adózunk a spanyol szabadságharc magyar önkénteseinek, akiknek jelszavuk volt „mindhalálig a szabadságért!". Példájukból forró hazaszeretetet és harcos internacionalizmust, forradalmi elszántságot, elvhűséget és áldozatkészséget tanulunk.*

A beszéd után koszorúkat helyeztek el az emlékmű talapzatán. A budapesti pártbizottság nevében *Somogyi Sándor* titkár és *dr. Kurucz Imre*, az V. kerületi pártbizottság első titkára, a Magyar Partizán Szövetség országos bizottsága részéről *Uszta Gyula*, a szövetség főtitkára és *Cséby Lajos*, az országos választmany tagja, a spanyolországi magyar zászlóalj szervezője és első parancsnoka; a fővárosi tanács képviseletében *Hantos János*, a végrehajtó bizottság elnökhelyettese és *Csehik Ferencné*, az V. kerületi tanács vb-elnöke; a fegyveres testületek nevében Csémi Károly, valamint *Rácz Sándor* rendőr vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes és *Nagy György*, a munkásőrség országos parancsnokának első helyettese; a budapesti KISZ-bizottság nevében *Szirbek Vilmos* titkár és *Dugár Árpád*, az V. kerületi KISZ-bizottság titkára; az MSZMP KB Pártörténeti Intézetének képviseletében *Vass Henrik* igazgató és *Bakó Ágnes* igazgatóhelyettes koszorúzott. Ugyancsak elhelyezték a hála és a kegyelet virágait a magyarországi spanyol emigránsok.

Az ünnepi esemény az *Internacionálé* hangjaival ért véget.

forint veszteséggg
azonban kezdett b
már egymillió 74
nyereséggel zárták.
kultak kisipari te
zetté — így egysz
közük nem lett a M
az ÁFÉSZ-ekhez.

Ebből viszont vita támadt, mert mindenki féltette a pénzét. Arday azonban megnyugtatta partnereit:

— *Az utolsó fillérig visszafizetünk mindenkinek mindent.*

És valóban így történt: a MESZÖV visszakapta a 400 ezer forintját, az ÁFÉSZ-ek pedig az egymillió 150 ezer forintot. Közben azonban Ardayék tárgyaltak újabb üzletfelekkel és megállapodást is kötöttek velük. Az új szerződések értelmében a partnereik heti részletekben fizettek nekik — várva, hogy a ktsz folyamatosan szállítsa az árut. Ekkor azonban Ardayék már visszaadták volt társaiknak a több mint másfél milliót, gyártani viszont nem tudtak, mert — nem volt miből. Akkor láthattak csak ismét munkához, amikor beérkeztek az új kifizetések. Tehát most már az üzletfeleik pénzét forgatták úgy, hogy a szállítás mindig késve követte a kifizetést. E hitelezési manőverrel több mint tízmilliós forgalmat bonyolítottak. Ma már milliókat ér a szövetkezet közös vagyona, a fedezetlen adóssága pedig pontosan négymillió 177 ezer forint!

vált módszere volt. Íme egy másik példa: a ktsz elhatározta, hogy fokhagymakrémet kezd gyártani. Nem volt azonban a termelés céljára megfelelő helyiségük. Ezért tárgyalásba bocsátkoztak a deszki Táncsics Termelőszövetkezettel: bocsássa rendelkezésükre az egyik üres istállóját. Meg is állapodtak, hogy a tsz rendbe hozza az elhagyott épületet és a ktsz-től kapott haszonból üzemszervezési újítás címén visszafizet 45 ezer forintot. Az újítási javaslat lényegében a következőket tartalmazta: az istállót alkalmassá kell tenni élelmiszeripari üzemként történő felhasználásra. Az egyik újító, a tsz vegyésze, a másik pedig *Mindszenti László*, a Csongrád megyei KÖJÁL vegyésze. Tehát annak a szervnek az alkalmazottját vonták be az üzletbe, amelyikről feltételezte Arday, hogy befolyása lehet a gyártás engedélyezésére.

A fokhagymakrém-ügylet más okokból is bűzlik. A gyártás megint csak újításként kezdődött és dr. Bán vegyész mellett a társszerzők között egy új név is szerepelt: *Feith Andor*, a ZÖLDÉRT Vállalat főosztályvezetője. Ugyancsak nem valószínű, hogy véletle-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-968, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ

1970 NOV 5

dor utca nyugati oldalán és az Árpád téren át.

1021

Emlékművet avatnak

Harmincnégy évvel ezelőtt, 1936. november 9-én estek át a tűzkeresztségen a Spanyolországban harcolt nemzetközi brigádok, köztük a magyar zászlóalj is. Az évforduló alkalmából november 9-én délután Budapesten, az V. kerületi Népköztársaság téren ünnepélyes külsőségek között felavatják a spanyolországi szabadságharc magyar önkénteseinek emlékművét, Makrisz Agamemmon, Munkácsy-díjas szobrászművész és Janesch Rudolf építőművész alkotását. A kompozíció: három — a spanyol nép szabadságharcáért kibontakozott nemzetközi összefogást szimbolizáló — bronzalak. Az előtérben közel négy méter magas, vörös kőből készült tömbön ez a felirat olvasható: A spanyolországi nemzetközi brigádok magyar harcosainak emlékére.

tovább.

écsiek eredménye az év
bb magyar labdarúgó si-

tek. Megyénk

ŐR ELŐNYE

i védők lest reklamálva
ak, Vass zavartalanul
tett kapura. Elhúzta a
t a kivetődő kapus mel-
és öt méterről az üres ka-
lőtt. (1:0.) A 80. percben
lőrevágott labdát Horváth
ett meg, átemelte Chuha-
felett, aztán ballal nagy
l tíz méterről a jobb felső
ba bombázott. (2:0.)

Megyénk
Munkáspá
júságpoliti
ből adódó
gyalták a
rási testne
tak e kérd
A napok
nácsának
vel. Az ül
zott beszá
nöke tarto
jelent és a
dúszobosz
tek. Végül
Többek

UEFA-csapat

Makrisz Agamemnon

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KELETMAGYARORSZÁG
1970 NOV 10

Felavatták a spanyolországi szabadságharc magyar önkénteseinek emlékművét

1936. november 9-én léptek harcba első ízben Madridnál a nemzetközi brigádok, s a 11. brigád kötelékében ugyanezen a napon esett át a tűzkeresztségen az első magyar század is. Az évforduló alkalmából avatták fel hétfőn délután ünnepélyesen Budapesten az V. kerületi Néphadsereg téren a spanyolországi szabadságharc magyar önkénteseinek emlékművét, Makrisz Agamemnon, Munkácsy-díjas szobrászművész és Janesch Rudolf építőművész alkotását. Az ünnepi eseményen részt vett az egykori spanyolországi önkéntesek népes csoportja. Csémi Károly altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, a Magyar Néphadsereg vezérkari főnöke mondott beszédet, amely az Internacionálé hangjaival ért véget.

hogy Y
tengera
fog utaz
javaslata
tették, n
ház kivá
jót a k
sok hajó
tervet fo
rint Ya
alatt tesz
megfejtet
másodper
merték indulási és érkezési
helyeit, útvonalát. Tudták
azt is, hogy Kahillibe két
Mitsubisi bombázóval és hat
kísérő vadászgéppel érkezik.
Törzse ugyancsak vele repül.

(Folytatjuk)

zető
szte
te
nok
bon
zet
ind
e k
eel
ár
vezetői megelégedésüket fe
jezték ki a választási ered
ményekkel kapcsolatban.
hesseni tartományi válasz
tások igazi vesztese a szélső
jobboldali NPD, amelynel
szavazatai 1966-hoz képest fe
lére csökkentek és mivel

Makrisz Agamemnon

1021 1970.XI.10.19.30.TV/SNÉ

TV híradó.

Jó estét kívánunk!

Ünnepélyesen felavatták a budapesti Néphadsereg téren a spanyolországi szabadságharc magyar önkénteseinek emlékművét. Makrisz Agamemnon Munkácsy-díjas szobrász és Janes Rudolf építőművész alkotása, azoknak állít emléket, akik Madrid alatt 1936.nov.9.esték át a tüzkeresztségen a nemzetközi brigádok soraiban, és közülük 600-an életüket áldozták a spanyol polgárháborúban.

Az avatóünnepségen Cséri Károly altábornagy a honvédelmi miniszter első helyettese vezérkari főnök mondott beszédet.

-

1021

197o. XI. 9. Kossuth 19.oo /6/ Ár

Esti Krónika I.

Makrisz Agamemnon

Emlékezzünk, és emlékeztetünk, az ezerarcú, egyszivü brigádra !
- A Sapnyolotszágban harcolt nemzetközi brigádok, köztük a magyar zászlóalj tagjai, 1936 november 9-én, esetk át a tüzkeresztségen. Az évforduló alkalmából, ma délután a Honvédelmi Minnisztérium mög a Néphadsereg téren, emlékművet Makrisz Agamemnon Munkácsy-dijas s szobrászmüvész és Janes Rudolf épitőmüvész alkotását szatták

a spanyolországi szabadságharc magyar önkénteseinek megemlékezésé
A vöröskőtömb előtt, három bronzba öntött harcos, kezüket magasb
emelve, jelképezik a nemzetközi brigádokat.
Az ünnepségen Csémi Károly altábornagy a honvédelmi miniszter el
helyettese méltatta mindazokat, akik Lukács tábornok, Zalka Máté
parancsnoksága alatt, harcoltak a nemzetközi brigádban.
Az emlékmü leleplezése után, kazonai tiszteletadás közepette,
először az MSZMP budapesti bizottsága, a Magyar Partizánszövetség,
a Fővárosi Tanács, a fegyveres testületek, a KISZ, és a magyaror-
szági spanyol emigránsok nevében helyezték el, a megemlékezés
virágait.
A Spanyolországban harcolt nemzetközi brigád emlékművének felava-
tásáról, Nagy Tibor tudósitott.

Makrisz Agamemnon

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NOV 18

KISALFÖLD
Győr

1021

1936. november 9-én léptek harcba első ízben Madridnál a nemzetközi brigádok. Ezen a napon esett át a tűzkeresztségen az első magyar század is. Az évforduló alkalmából november 9-én az V. kerületi Néphadsereg téren ünnepélyesen felavatták a spanyolországi szabadságharc magyar önkénteseinek emlékművét, Makrisz Agamemnon Munkácsy-díjas szobrászművész és Janesch Rudolf építőművész alkotását.

(MTI foto: Tormai Andor felv. — KS)

domb körüli autóbuszjáratok új végállomása. A Moszkva téren a felszíni rendezésre később kerül sor. A Déli pályaudvarnál egyidejűleg a MÁV folytatja a pályaudvar rekonstrukcióját. A metróból közvetlen feljáratot építenek a peronra.

De mivel egy metró — nem metró, az építők mielőbb szeretnék beléptetni a forgalomba az észak-déli vonalat is. A kormány jóváhagyta az építési programot. S lényegében már megkezdődött az építés is. Épül a Ferenc körút és az Üllői út kereszteződésében az aluljáró, és még az idén megkezdik a hozzá csatlakozó mozgólépcső-alagút építését is. A Kun Béla téren a vonalalagút-építés előkészítő munkálatai folynak.

Jóval nehezebb a helyzet a sűrűn beépített és nagy forgalmú Belvárosban. A felvo-

mék" tér

A műar
ra haszná
mentes le
göny" sok
rad, mint
s így a k
söket tar
hatja a
Ugyanígy
garai ellen

hat. Ha pedig a műanyaghoz valamilyen (a magas hőmérsékleten el nem bomló) növényvédőszert kevernek, a műanyagfüst egyben a kártevők elleni védekezést is szolgálhatja. A szakemberek szerint a műanyagfelhőket fel lehet majd használni mesterséges eső képzésére (egyébként is felhős időben a csapadékhullás megindítá-

mat.

E kísérlet során első ízben rajtolt automatikusan rakéta a naprendszer másik égitestéről és juttatott automatát a Föld felé visszatérő pályára.

A technika valamely területének gyors fejlődését új feladatok megjelenése kíséri. Ez történt a holdrakéták esetében is. Az első szakaszban az volt a feladatuk, hogy általános adatokat szolgáltassanak a Holdról és a Hold körüli térségről.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon

A Mücsarnok jubileumi tárlatát rendezte. Perneczky Géza: "A pátosztól a groteszkig" c. beszámolójában irja: "a fiatalok munkáit jóhiszemüen szemléli, s ez a magyar képzőművészet professzorainak világában szinte páratlan teljesitmény. Talán azzal magyarázható, hogy nem beleszületett, csak belenőtt, magyarrá honosodott tagja ő képzőművésztársadalmunknak és ezért kivülről is képes nézni azt, amit mi általában csak belülről, fülledt közelségből szoktunk szemlélni."
Képzőművészet c. rovat.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. január 4.
XIII. évf. 1. sz. 9. lap

MDK

Makrin Agamemnon, szobrát

Lenin szobra Egerben.

Repr

—: Hat új Köztéri szobor

M. 4

Népszabadság, Bp. 1970. júl. 12.

Makrin Agamemnon, szobrász

MDK

Szerepel a moszkvai magyar kiállításon.

Nemes János: Huszonöt év 14000 négyzetméteren 4.

Népszabadság, Bp. 1970 aug. 16.

Makrisi Agamemnon
szobrási

Petrás István fotósorozatának
10-ik képén Makrisi Agamem-
non „Felszabadulás" emlékmüve
szerepel.

Mátffy Albin: A fényképezet . . .
Müvészet, 1970. május – 28 lap.

Makrin Agamemnon, szobrász MDH

Az új győri vasutállomás diszítésére
kénített vörösrézlemez - vizicsikót
elhelyezték az épület főkomlokzatán.

— : Ma hallottuk 2.

ESTI HIRLAP

Bp. 1962. szept. 4.

Makrisz Agamemnon M.D.K

szobrász

Vagy tér esztendeje alkalmazta már a feredomborítást, mindenek előtt a győri vízicsikóval.

Tibely Gábor: A X. kiállítás szobrai

Művészet, 1966. február – 18 kgs.

MDK

Makrin Agamemnon, szobrán

Manthauseni emlékműve

műv. történeti értékű alkotás.

(h. m.): Az ember és szobormása

2.

ESTI HIRLAP, B. 1970. m. ä. 12

Nakrisz Agamemnon szobrász

A fiatal művészek studiója kiállításának rendezéséért Nivó díjat kapott

MTI: Képző és Iparművészeti Nivó-díjak

Békésmegyei Népujság 1909 IV. 13

Makrisz Agamemnon

Lenin nobrot kézét Egerbe (eml.)

- F. l: Ujszabsak Budapest és a vidéki számára

Mappa: Nemzet 1970 VII. 7 hold.

Makrisz Agamemnon

Kitüntetést kapott.

Lenin emlékérem a magyar irodalmi
és művészeti Élet és Irodalom
Bpest 1970 jún 13.

Makrisz Agamemnón

1, Mestgyessy portré, 1958.
2, Mauthausen emlékmű terv, 1960. ó 36a
3, Férfi fej, 1949 br. 30.

Magyar Művészet 1945–1969

Műcsarnok sept-okt.

Mohrisz Agamemnon

4, Paul Elmarsh, 1954. br, 45.
5., Spanyolországi magyar hőzőkeml. 1969.

Magyar Műcsarnok 1945–1969

Műcsarnok sept-okt.

Makrisz Agamemnon

Rövid méltatás

Hat új köztési szobor
Népszabadság Bpest 1970. jul. 12.

Mákrisz Agamemnon

Megbízást kapott az egyi lenin szoborra

I. R: Uj szobrok Budapest és a vidék számára

Magyar Nemzet 1970 VII. 7

MDK

Makrisz Agamemnon

Kiállitási hir

Esti hirlap 1968 aug.13.

Ügyiratszám:

Ügyintézőnk:

Budapest, 196

ORSZÁGOS TE
BUDAPEST,
TEL

4081 66. FNYV. 9. t. (N)

Matrin Agamemnon

Női buste, bronz, 60 cm
Feleségem " 30 "

Budapest Műcsarnok kiállítása.
1957. kat. kisdéginé, kiírimi szén

18

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

Öt méter magas lesz az 1970. áprilisában felavatásra kerülő Lenin-szobor, Makrisz Agamemnon műve.

–: Lenin-szobrot állítanak fel Egerben

5

Népszabadság, Bp. 1969 ápr.

4. [Vidéki]

MDK

Makrisz Agamemnon szobrász

A Fiatalok Stúdiója kiállításának rendezéséért miniszteri dijat kapott.

– : Képző- és iparművészeti miniszteri dijak 12.

Népszabadság, Bp. 1969. ápr. 13.

Makrisz Agamemnon

szerepel a XI. Magyar Képzőművé-
neti kiállításos.

(2-a): kiváló művének - érdemes ~~[illegible]~~ alkotások
Pest megyei Hirlap, 1968. ápr. 28. 8. o.

MDK

Makrin Agamemnon, szobrász

Az egyi Lenin-emlékmű elkészítésével bízták meg. Már hat modellt készített.

— : Lenin-szobor 12

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. ápr. 3.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon szobrászmüvész

A Magyar Népköztársaság Érdemes Müvésze címet kapta.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1966. ápr. 1.
X. évf. 13. sz. 6. lap

.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DÉLMAGYARORSZÁG

1969 NPR 4

Szobor Leninnek

1021

Makrisz Agamemnon

Egerben — a városi pártbizottság döntése alapján — szobrot állítanak Leninnek. A monumentális emlékmű elkészítésével Makrisz Agamemnon szobrászművészt bízták meg, aki a város dolgozói körében végzett közvéleménykutatás alapján mintázta meg Lenin alakját.

A tervek szerint a Lenin-szobor öt méter magas lesz és 1970. áprilisában — Lenin születésének 100. évfordulóján — a város központjában, a Gárdonyi téren avatják fel. A Lenin-szobor felállítását a Egri Finomszerelvénygyár munkáskollektívája kezdeményezte, majd városi mozgalommá vált és valamennyi üzem dolgozói részt vállaltak a költségekből és részt vettek a modellek bírálatán is.

Magyar—
építésügyi t

A Szovjetunió építésügyi m
befejezte 11 napos magyarorszá
retében a korszerű vas- és al
gyártását, felhasználását tanulm
kintett több budapesti és vidéki
lásokat folytatott magyar vállal
A tárgyalások jegyzőkönyvé
állapodtak, hogy a két ország
működését kiterjesztik a fém ép
és alkalmazásában szerzett tapa

Makrin Agamemnon zobrán
Kisalföld 1959 ápr. 8. 6 olvsl.-

Makriz Agamemnon [illegible]
Szolnok Megyei Néplap 1956 jún. 3.-
Goldel.-

MDK.

Makrisz Agamemnon

Müvei a Pécsi Modern Magyar Képtárban

Dunántuli Napló 1965 juni.24.lap 5.

Fénykép

Palla

Képzőművészek Szövetsége

Makrisz Agamemnon: Engels / III. Magyar Képz. Kiáll. /

Szobor

Felő: Petrássi.

Neg. van

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1966 MÁJ 12
TANÁCSOK LAPJA

1021

Új szobrok Miskolcon

Öt új szobrot avattak Miskolcon. A miskolci szakszervezeti székház impozáns épülete előtti téren kapott méltó helyet Makrisz Agamemnon „Húsz éve" című szobra (képünkön), amelyet a X. Országos Képzőművészeti Kiállítás előcsarnokában láthatott a tárlatlátogató budapesti közönség.

A diósgyőri Ady Endre Művelődési Ház elé került Varga Miklós helyi művész „Korsós lány" című alkotása, a selyemréti kollégium elé pedig Kovács Ferenc „Kendős nő" című szobra. Tapolcán avatták fel Varga Miklós „Vízbelépő" és Németh Mihály „Anya gyermekével" című művét.

...TALI KÖTÖTTSÉG

...EMETLEN ÜGYFÉL

(Dallos Jenő rajzai)

módszereket, a kizsákmányoló osztály uralmát megtestesítve gyakorolja a hatalmat (névelővel).

FÜGGŐLEGES:

1. Korunk világot átfogó mozgalmának jelképe. 2. O. D. 3. Kerületi rövidítés. 4. Az egyik elektród. 5. **Leonyid Pervomajszkij szovjet költőt idézzük: „Az égen a lenini csillag, Petőfi tűzlelke lobog. Előre, Lenin katonái, előre, vörös magyarok!" Mi a vers címe?** 6. Amerikai szakszervezeti szövetség, 1955-ben egyesült az AFL-lel. 7. A. S. 8. Tótfaluval rokon Pest megyei község. 9. Időegység. 10. Megszólítás. 11. Képesítés nélkül folytat ipart. 12. É. L. N. 13. Közép-amerikai, egykor magas kultúrájú indián nép. 16. ..... et circenses — kenyeret és cirkuszi játékokat. 17. Üzlet. 19. Kegyetlen kivégzési eszköz volt. 20. Olasz város Milánó közelében. 22. A társalgás tárgya. 27. Pamutszövet fajta. 29. Az a bizonyos nótabeli út. 31. Kétszeres Kossuth-díjas festőművész. 33. Vörhenyes színű. 35. Gémeskút tartozéka. 36. Amott. 37. Spanyol tartomány és város. 38. Z. L. 40. **A vers címe: Ének a naphoz 1945 májusában. Idézet a versből: „Tele vödörrel öntsd le aranyad, Szabadságáért dolgozó magyarra." Ki volt a költő?** 44. Üzletfél. 47. Maros-parti román város. 48. Az utolsó pihenőhely. 50. Gabonafajta. 52. Paszuly. 54. Pénzintézeti Központ. 55. Tét a lóversenynél — angol sportműszóval. 56. **Európai folyó, a hitlerizmus legyőzése óta két ország határfolyója.** 57. Mitikus történet. 59. Megpuhít. 61. Fordított névelő. 62. Felületére nézve nő. 64. Régi gépkocsimárka. 68. A Szovjetunió egyik köztársaságának lakója. 70. Jár a szája. 71. Huzal. 74. Elpusztítá. 77. Lóbiztató. 78. Spanyol női név. 79. Minden terv vége (?). 80. Bécsi rakpart. 81. Vég nélküli autó! 83. 1500 — római számmal. 85. Korhol.

A rejtvénypályázattól függetlenül olvasóink ezúttal is beküldhetik a keresztrejtvény megfejtését. A négy vastagbetűs sor megfejtését 1966. május 21-ig kérjük beküldeni. A helyes megfejtők között könyvjutalmat sorsolunk ki.

Jutalmazott megfejtők:

Lábas Béla, Debrecen; Sárváry Éva, Mosonmagyaróvár; Gombos Pál, Nyíregyháza; Rózsás Józsefné, Bóly; Albert Mihályné, Városlőd.

Makrin Agamemnon

Berepelt a Magyar Képzőművészet a fasizmus ellen c. kiállításon

Orvosegyetem 1935. dec 15.

A humanitást reprezentáló kiállítás a Nemzeti Galériában.

Makrisz Agamemnon szobrász M.D.K.

Művei a kiállitáson

Soha többé fasizmust

Ferenczy Géza: A magyar képzőművészek a fasizmus ellen
Kiállitás a Nemzeti Galériában

M.D.K.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon

nobrán

„Orsozó nők" c. alkotásának öntését már megkezdték

Számos uj alkotás készül képzőmüvészeink mütermeiben

Esti Hirlap, 1957. jan. 29.

MDK

Makrisz Agamemnon

Husz év /vörösréz szobor/

Köznevelés 1965 okt.22.

Makrisz Agamemnon
drámái

MDK

A Magyar Népköztársaság Érdemes
Művésze címet kapta.

—:—

Művészet, 1966. augusztus – 6 lap

Makrisz Agamemnon, szobrász MDh

Húsz éve c. szoborkompozícióját
Miskolcon helyezik el.

— : Kulturális hírek 7.

NÉPSZABADSÁG kp. 1966. ápr. 24.

MDK

Makrisz Agamemnon, festőnk

„A Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze" címmel tüntették ki.

–: Kitüntették az 1966. évi Állami Díjakat és Kossuth-díjakat

8.

NÉPSZABADSÁG, szept. 1966. aug. 2.

Maksisz Agamemnon szobrász

Szöveryben említett mű: 20 év c. hátomalakos, vörösrész szobrcsoport /A x. Magyar Képzőművészeti Kiállítás anyagából/

1966. feb. Művészet

Makrisz Agamemnon

Új állatait a Margit-
szigeten állítják fel.

Esti Hírlap 1966. jún. 22.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG
1966 APR 26

1021

Új szobor az SZMT-székház előtt

A monumentális szoborcsoportot Makrisz Agamemnon szobrászművész készítette.
Foto: Sz. Gy.

A szovjet–szíriai közös közlemény

A szovjet fővárosban nyilvánosságra hozták a Zuajen látogatása alkalmából aláírt szovjet—szíriai közös közleményt. A közlemény hangsúlyozza: „a Szovjetunió és Szíria nagy megelégedéssel állapította meg, hogy jó, baráti kapcsolatok állnak fenn a két ország között" és minden objektív feltétel megvan Szíria és a Szovjetunió egyenjogú együttműködésének további fejlesztésére. A tárgyaló felek megvitatták az együttműködéssel összefüggő konkrét terveket. Mindkét fél kijelentette, hogy fejleszteni óhajtja kölcsönös kereskedelmi kapcsolatait.

A Szovjetunió és Szíria határozottan elítéli a faji megkülönböztetés minden formáját, kijelenti, hogy támogatja a gyarmati igában sínylődő népek harcát, a felszabadult államoknak a számukra hátrányos szerződések felszámolására, a külföldi katonai támaszpontok megszüntetésére irányuló törekvését.

Zuajen meghívta Podgornijt és Koszigint Szíriába. A meghívást elfogadták.

Zuajen szíriai miniszterelnök és az általa vezetett kormányküldöttség, amely április 18-tól kezdve a szovjet kormány meghívására hivatalos látogatást tett a Szovjetunióban, hétfőn repülőgépen Volgográdból Szófiába utazott.

Zuajen hétfőn a késő délutáni órákban megérkezett Szófiába, ahol megbeszéléseket folytat majd Todor Zsivkovval.

Ülést tartott a

A Vietnami Demokratik Köztársaság Nemzetgyűl április 16-tól 22-ig Hanoib ülésszakot tartott.

Az ülésszak részvevői me hallgatták a kormány jelen sét az első ötéves terv tel sítésének eredményeiről.

Ciprusi vita a görög parlamentber

A görög parlament vasárnap este folytatta vitáját az ellenzéki pártok által beterjesztett bizalmatlansági indítványról. A vita központjában a kormány ciprusi politikája és Makariosz ciprusi elnök szerepe állott.

Sztefanopulosz miniszterelnök felszólított minden pártot, fogadjon el a ciprusi kérdésben olyan egységes nemzeti politikát, amelyet majd Görögország minden eljövendő kormánya folytathat. Sztefanopulosz hangsúlyozta, az Athén és Nicosia között fennálló nézeteltérés nem politikai, hanem tisztán katonai jellegű. Azt a meggyőződését hangsúlyozta, hogy Makariosz elnök továbbra is hisz Ciprus és Görögország egyesülésében, és politikája ennek megvalósítására irányul.

Cirimokosz volt külügyminiszter vádolta a kormányt, hogy Ciprus és a görög kormány között kiélezte a hel zetet, megsértette a megáll podásokat, amelyeket Mak riosz érsek januári látogat sa alkalmából a két kormán kötött egymással. Cirimoko felszólította a parlament vonja meg bizalmát a ko mánytól, mert az a politik amelyet folytat, veszélyek rejt magában.

A bizalmatlansági indí ványról a parlament kedd szavaz.

A Bundeswehrt ato

A Neues Deutschland vasá napi száma megdöbbentő l leplezéseket tár a világ elé: lapban megjelent a nyugatn met Bundeswehr számos titkc okmányának szövege és fény képmásolata. Ezekből az okmá nyokból a következő ténye derülnek ki:

Egy találkozó tanulságai

Nehéz rabságból szabadultan...

Önvallomások és javaslatok

Testet öltött a terv, valóság lett a kezdeményezés, amit méltán lehet fontos állomás-

már 38-an jelentkeztek, akik tagjai akarnak lenni.

osztálya tudna segíteni, h szabályozná a gombák nyitva

Maksisz Agamemnon nobtász

Szörcsben emlitett mü: Kúsz ève c.
nobotcsopost (Miskolc)

Benedek Miklós:
Miskolc új nobtai

Ernak - Magyarország 1966 máj. 4

Makrisz Agamemnon, szolnán MDK

Húsz éve c. szobor kompozícióját

Miskolcon állították fel, s ápr.

30-án avatták fel.

— : Hír — 14

NÉPSZABADSÁG, ap. 1966. máj. 1. [Vidéki]

Makrin Agamemnon, szobrász MDk

A vendégeket Kalauzolta.

— Kádár János látogatása a X. Magyar Képzőművészeti Kiállításon 4.

1965. szept. 25.

NÉPSZABADSÁG, Bp.

Makrisz Agamemnon

nótra került a Szakszervezetek megyei Tanácsának székháza elé.

Észak - Magyarország 1965. aug. 19.

Makkis Agamemnon.

„A magyar katona a szabadságért" c. képzőművészeti kiállításon művével szerepelt.

Szabad Nép, 1951. Okt. 4.

Ma cris! Agamemnon szobrász M.D.K.

Ma rcell Cachin, repr.

H usz év a képzőművészetben

Népmüvelés fbr. 1965. febr.

Makrisz Agamemnon szobrász M.D.K.

A kiállitáson bemutatva: háromalakos szoborkompoziciója

A X. Magyar Képzőművészeti Kiállitás

Népszava, 1965. szept. 19.

Matrix Agamemnon.

a „Művész-sétány"-on felállítandó Móricz Zsigmond mellszobrának kivitelezésére kapott megbízást.

Magyar Nemzet, 1951. Júl. 4.

Makrisz Agamemnon szobrász M.D.K.

Bartók szobra Szegeden

Péter László: Bartók és Szeged

Tiszatáj 1965. zept.

Makrisz Agamemnon.

A „Művész-sétány"-on felállítandó Móricz Zsigmond szobor megtervezésére kapott megbízást.

Magyar Nemzet, 1951, Máj. 3.

Makris Agamemnon

Móricz Zsigmond köből készült mellszobra a Művész-sétányt díszíti majd a terek szerint. (emlitve)

Világosság, 1951. Okt. 5.

Makrisz Agamemnon szobrász M.D.K.

A X. Magyar Képzőművészeti Kiállitás zsüri-
rtjének tagja

Az ünnepélyes megnyitás
Magyar Nemzet 1965. szeptember 19. 11. 1.

Makrisz Agamemnon

Ilúsz éve c. szobráról kép.

Magyar Hírek 1965. okt. 15.

Makrisz Agamemnon, szobrász

Kiállító.

D. Fehér Zsuzsa: Magyar képzőművészek a fasizmus ellen 8

NÉPSZABADSÁG 1965. dec. 19.

Ma krisz Agamemnon szobrász M.D.K.

Művei a kiállitáson

" Husz éve "

Perneczky Géza: Szobrok a X. Magyar Képző-
művészeti Kiállitáson

Magyar Nemzet 1965. szeptember 26. 11. 1.

MDK

Macris Agamemnon

Néger fiu, br.

Csou-En-laj, vör.márv.

Csók István, márv.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG
1960.
37 l.

MDK

Macris Agamemnon

Marcel Cachin, brönz

Paul Eluard, bronz

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG
1960.
37 l.

MDK

Macris Agamemnon

Marcell Cachin, repr.

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG
1960.

MIK.

Makrisz Agamemnon

Kiállitási kritika

Közmü és Szolgáltatás 1965 okt.8.

Makrisz Agamemnon MDK

a kiáll. zsüribizottságának tagja

8. M. Képzőműv. Kiáll. Műcsarnok, 1960. ápr.

MDK

Makrisz Agamemnon

Medgyessy, márv.

VIII. M. Képzőmüv. Kiáll. Mücs. 196o. ápr.

Makrisz Agamemnon

MDK

Medgyessy, repr.

VIII. M. Képzőműv. Kiáll. Műcs. 1960. ápr.

MDK

Macris Agamemnon

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG 1960.

9 l.

Makrisz Agamemnon
szobrász

M.D.K

Húsz cic. Rézlet. (repr)

A borító második oldalán
Művészet, 1965. december.

Makrisz Agamemnon

nobrász

M.D.K

Reszt ~~vett~~ a tárlatos.

D. Fehér Ilsursa: A X. Magyar Képzőművészeti Kiállításról

Művészet, 1965. november – 28 kep

Makrisz Agamemnon, szobrász MDK.

Sok az álpátosz műveiben.

A X. M. Képzőműv. Kiáll

Rózsa Gyula: Szobrászat, érem művészet 9.

NÉPSZABADSÁG, Bp 1965. okt. 17.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon, szobrán

nevét említi:

Bencze Gyula: Képzőművészetünk tegnapja, jelene, fejlődésének néhány kérdése

Művészettörténeti Értesitő, 1965, XIV, évf. 3.sz.

232. + 235. old.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon

szobrai

M.D.K.

A Műcsarnokban a X. kiállítá-
son a „Művész 20 év" című há-
rom alakos kompozíciója látható.

Tibely Gábor: A X. kiállítás szobrai
Művészet 1966. február – 18 lap.

Makrisz Agamemnon.

A Tovarzi Tárlaton szerepelt Móricz Zsigmond képmása, melyet a városligeti kultursétány számára készített. (említve)

Szabad Nép, 1952. Máj. 25.

Makris Agamemnon szobrász

M.D.K.

A kiállitás zsürijének tagja

A kiállitás rendezője

Szabó Éva: 205 kép, 143 grafika, 196 szobor
Beszélgetés a X. Orsz. Képzőművészeti Kiállitás
előkészületeiről
Szocialista Művészetért 1965. szept.

Maître Agamemnon escobras

A Madame rendez-vous

MDK.

Makrisz Agamemnon

Háromfigurás szobra a SZMT. székházán

Északmagyarország 1966 jan.9.

MDK.

Makrisz Agamemnon

Müvei az antifasiszta kiállitáson

Csepel 1965 dec.23.

'Ο Ἄργος τοῦ Τύπου
τῆς Ἀνατολῆς

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΩΝ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ & ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ
ΑΙΟΛΟΥ 68
ΤΗΛ. 32.10.310 - ΑΘΗΝΑΙ (122)

Κύριον
Μέμον Μαυρῶν.

ΕΝΤΥΠΑ
IMPRIMÉS

ΕΝΤΑΥΘΑ

Ἀριθ.....

Ὁ Ἄργος τοῦ Τύπου τῆς Ἀνατολῆς

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1911

ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ ΑΡΙΘ. 68

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 32.10.310

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

Ἀπόκομμα *ΠΕΡΙΟΔ. ΠΑΝΘΕΟΝ*

17 ΑΠΡ. 1979

Χρονολογία .....

Ὁ Γεράσιμος Γρηγόρης μέ τόν φίλο του ποιητή Γιῶργο Κοτζιούλα, στή δεκαετία τοῦ '30 στήν Καλλιθέα.

μέ μιά κορυφαία στιγμή τοῦ ἔθνους μας, πού τότε φυσικά, δέν εἶχα συνειδητοποιήσει τό βάθος της καί πού καθόρισε καί καθορίζει, κατά τή γνώμη μου, τήν συνολική μοίρα καί πορεία τοῦ λαοῦ μας. Ἀλλά τό πρῶτο πραγματικό λογοτέχνημά μου, πού εἶδε καί τό φῶς τῆς δημοσιότητας, τό 'γραψα δυό χρόνια ἀργότερα. Ἦταν ἕνα ἐρωτικό ὀχτάστιχο ποίημα, πού δημοσιεύτηκε στίς φιλολογικές ἐκδόσεις «Συντροφιά» τοῦ 1925, πού ἐξέδιδε μιά ὁμάδα φοιτητῶν μ' ἐπικεφαλῆς τόν Μανώλη Κριαρᾶ —ἐπίτιμο πανεπιστημιακό καθηγητή σήμερα— καί τόν ἐπίτιμο εἰσαγγελέα σήμερα, Χριστόφορο Δάλαρη, συμπολίτη μου, πού τότε ἔγραφε καί ποιήματα. Αὐτός μοῦ τό πῆρε καί τό δημοσίευσε. Κι αὐτό τό ποίημά μου κι ἄλλα κατοπινά, ἀναδημοσιεύτηκαν σέ περιοδικά καί σέ ἀνθολογίες».

Ὁ λογοτέχνης ἄρχισε πολύ νωρίς νά γράφει ποιήματα, ἀλλά ἄργησε νά ἐκδόσει βιβλίο. Μόλις τό 1939 ἐκδίδει τά πρῶτα πεζογραφήματά του μέ τόν γενικό τίτλο «Πορεία μέσα στή νύχτα». Τά ποιήματά του δέν τά ἐξέδωσε σέ βιβλίο.

Μᾶς λέει ὁ ἴδιος:

«Τά θεωροῦσα ξεπερασμένα. Ἀλλά καί τά διηγήματα ἴσως δέν θά τά 'βγαζα, ἄν δέν εἶχα τήν παρακίνηση τοῦ Γκοβόστη καί τοῦ ἐπιμελητοῦ τῶν ἐκδόσεών του, Γιάννη Ρίτσου. Καί μάλιστα αὐτοί μοῦ πρότειναν τόν τίτλο του, μοῦ βάφτισαν καί τό βιβλίο».

—Εἴχατε συγκεκριμένους στόχους καί κατευθύνσεις ὅταν ἀρχίσατε νά γράφετε;

«Στόχους, κατευθύνσεις;.. Νά σᾶς πῶ: Ὁ δημιουργός ἔχει στόχο νά δείξει τήν ὁμορφιά, τήν ἀλήθεια καί τήν ἀρετή. Καί τόν στόχο αὐτόν τόν βρίσκει καί τόν πετυχαίνει μέ τήν τέχνη του. Κι αὐτό γίνεται ὄχι μόνο μέ τόν αὐτοματισμό τοῦ ταλέντου του, παρά καί μέ τήν ἀνώτερη ἐποπτεία τοῦ νοῦ, τήν αἰσθητική καί πνευματική καλλιέργεια, ὅταν μαθητεύει κοντά στά μεγάλα πρότυπα, πού θαυμάζει καί σπουδάζει. Κινητήρια δύναμή του στήν δημιουργική διαδικασία, ἡ αὐτογέννηση καί ἡ αὐτόκλητη μέσα του ἀνάβρα, αὐτό πού πού λέμε μεράκι, ἕνας ἔρωτας κι ἕνας καημός, πού τεζάρει τήν χορδή τοῦ τόξου του. «Ἀγάπη κι ἔρωτας καλοῦ τά σπλάχνα μου ταράζουν...», λέει ὁ ποιητής. Ἐδῶ ἡ ἔννοια τοῦ καλοῦ μέ τήν διπλή, τήν ἀρχαία καί τή νέα σημασία. Ὁμορφιά καί καλοσύνη (=ἀρετή).

»Τό ἔργο τέχνης ἀσφαλῶς ἐκφράζει καί ἰδέες κοινωνικές, ἀλλά μέ τόν δικό του τρόπο. Μέσα στίς ἔννοιες τῆς ὁμορφιᾶς καί τῆς ἀλήθειας, ὑπάρχουν καί οἱ ἰδέες τῆς δικαιοσύνης, τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, τῆς ἀγάπης. Κάθε ἔργο τέχνης, πού ἐκπληρώνει τούς πρωτογενεῖς ὅρους του, συντελεῖ στή γενική κοινωνική πρόοδο καί πορεία, στήν ἄνοδο τοῦ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου, στόν ἐξευγενισμό καί στήν διαφώτιση τοῦ λαοῦ».

Οἱ μεγάλοι μας ποιητές στάθηκαν τά πρότυπα τοῦ Γεράσιμου Γρηγόρη καί φώτισαν τήν πορεία τοῦ ἔργου του.

«Ποιητές ἦταν καί οἱ πρῶτοι δάσκαλοί μου», λέει ὁ ἴδιος. «Τά ποιήματα τοῦ λαοῦ μας, τά δημοτικά τραγούδια, ὁ Βαλαωρίτης, πού τή δράση τοῦ «Φωτεινοῦ» του τήν τοποθετεῖ στούς Σφακιῶτες, τό γενέθλιο χωριό μου. Ὁ Σολωμός, ἡ πρώτη μου μεγάλη ἀποκάλυψη, τό πρῶτο μεγάλο αἰσθηματικο - καλλιτεχνικό ρίγος. Ὁ Παλαμᾶς κι ὁ Σικελιανός. Ὕστερα ὁ Βάρναλης καί ὁ Καζαντζάκης. Αὐτοί στήν δεκαετία τοῦ '30, ὅταν ἔγραφε ποιήματα. Ἀλλά καί οἱ πεζογράφοι, ὁ Καρκαβίτσας, ὁ Παπαδιαμάντης, ὁ Βιζυηνός, ὁ Ντοστογιέφσκι, ὁ Γκόρκυ, ὁ Τσέχωφ, ὁ Πόε».

—Ὑπῆρξε κάποια ἰδεολογική ἤ αἰσθητική διαφοροποίηση ἀπό τότε πού ξεκινήσατε μέχρι σήμερα;

«Ὄχι. Ἤμουν ἀπό τήν ἀρχή διαφοροποιημένος. Ἡ πορεία μου ὑπῆρξε ὁμαλά ἐξελικτική βασικά σέ ποιότητα. Καί μέσα στά ποιήματά μου, δημοσιευμένα καί ἀνέκδοτα, ὑπάρχει ἐξελικτική ἐνότητα, ὅπως καί στά παλιά μου».

—Μποροῦμε νά σᾶς κατατάξουμε σέ μιά συγκεκριμένη λογοτεχνική γενιά;

«Τί νά σᾶς πῶ; Αὐτό εἶναι θέμα τῶν γραμματολόγων. Βιολογικά ἀνήκω στήν γενιά τοῦ '30. Ἀλλά τό μεγαλύτερο καί τό ἀποφασιστικότερο μέρος τοῦ ἔργου μου γράφτηκε καί τυπώθηκε ἀπό τό 1939 καί μετά, στή δεκαετία τοῦ '40 καί τοῦ '50, τοῦ '60 καί... μέχρι τοῦ «τετελεσμένου μέλλοντος». Συνεπῶς, αὐτός ὁ διαχωρισμός δέν μοῦ ταιριάζει. Νομίζω πώς βρίσκομαι μέσα στό ἱστορικό γίγνεσθαι τοῦ ἔθνους καί τοῦ λαοῦ μας. Γι' αὐτό πιστεύω ὅτι μέσα στό ἔργο μου προσπάθησα νά δώσω τά χαρακτηριστικά τῆς ὁποιασδήποτε γενιᾶς πού θέλει νά ἔχει συνέπεια μέ τήν πραγματικότητα καί μέ τή βαθύτερη ἀλήθεια τῆς ἱστορικῆς στιγμῆς, πού ζεῖ καί τῆς χώρας ὅπου κινεῖται».

Οἱ περισσότεροι λογοτέχνες μας δέν βαδίζουν ἀνάμεσα ἀπό ροδῶνες γιά νά φτάσουν σέ κάποιο σημεῖο τό ἔργο τους. Οὔτε κι ὁ Γεράσιμος Γρηγόρης.

«Ἀντιμετώπισα στήν πορεία μου τίς δυσκολίες ἑνός καλλιτέχνη βιοπαλαιστῆ καί —γράψε— ἑνός οἰκογενειάρχη, πού θέλει νά 'ναι συνεπής μέ τούς γύρω του, μέ τόν ἑαυτό του, μέ τίς ἰδέες του. Ἐκεῖ ὑπάρχει ὁ μεγάλος ἐσωτερικός ἀγώνας».

Χαρακτήρισαν τόν Γρηγόρη ὀλιγογράφο. Τί σημαίνει αὐτό γιά τόν ἴδιο;

«Τίποτα, σήμερα», λέει. «Ὁ κάθε νέος καλλιτέχνης, μπαίνοντας στό στίβο τῆς τέχνης, εὔχεται καί προσπαθεῖ νά δώσει ἔργο μεγάλο καί σέ ποιότητα καί σέ ποσότητα. Ἀντικειμενικά, ὅμως, ὑπάρχει ἡ δεδομένη σφραγίδα τῆς ὁποιας δωρεᾶς (ἀμετακίνητη καταβολή) πού μέ τίς ἐξωτερικές ἐπήρ-

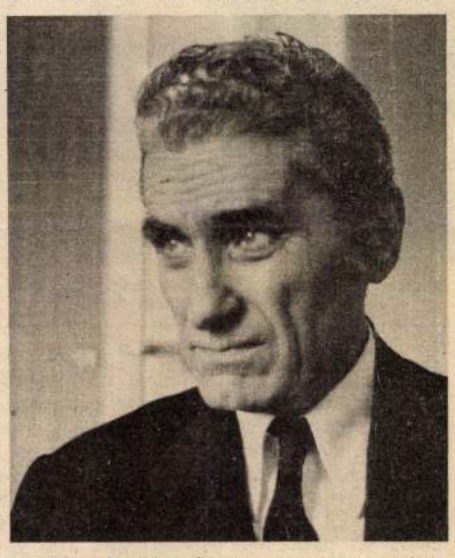

Μιά ἀπό τίς τελευταῖες φωτογραφίες τοῦ Γ. Γρηγόρη.

ρειες ἤ ἀντιδράσεις ὁριοθετεῖ καί διακαθορίζει καί τήν ποσότητα καί τήν ποιότητα».

Πρόσφατα ὁ λογοτέχνης ἐκλέχτηκε στήν θέση τοῦ ἀντιπροέδρου στό Δ.Σ. τῆς Ἑταιρίας Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν.

«Πιστεύω», λέει, «ὅτι τό νέο Δ.Σ. τῆς Ε.Ε.Λ. θά προχωρήσει στήν ἐπίλυση ἀρκετῶν προβλημάτων πού ἀπασχολοῦν τούς λογοτέχνες μας, γιατί τ' ἀντιμετωπίζει καλύτερα ἀπό ἄποψη ὀργανωτικότητας. Τό στοιχεῖο, πού χαρακτηρίζει τήν δουλειά του, εἶναι ἡ συλλογικότητα. Ὅλα τά μέλη τοῦ Δ.Σ. ἔχουν τεθεῖ ἐπικεφαλῆς ἐπιτροπῶν, πού ἐξετάζουν διάφορα θέματα κατά τομεῖς καί στή συνέχεια κάνουν προτάσεις στό προεδρεῖο. Αὐτό τό θεωρῶ πολύ βασικό καί πιστεύω ὅτι θά προχωρήσουμε σωστά».

Ἔλενα Χουζούρη

ΣΤΗ ΓΛΥΠΤΙΚΗ ΤΟΥ ΚΥ

Ἡ γυναίκα ἔχει παίξει μεγάλο ρόλο στό ἔργο τοῦ Μέμου Μακρῆ. Πολλά ἀπό τά κομμάτια πού παρουσιάστηκαν στήν Ἐθνική Πινακοθήκη, εἶναι μεταφορές σέ χαλκό, τῆς ὁμορφιᾶς τοῦ γυναικείου κορμιοῦ. Μέ φουσκωμένες, γιομάτες ὑγεία καί δύναμη, κοιλιές, μέ τονισμένες τίς ξεχωριστές καμπύλες τοῦ γυναικείου σώματος, τά ἔργα αὐτά φανερώνουν τό σεβασμό τοῦ μεγάλου γλύπτη πρός τή γυναίκα, τήν ἀναγνώρισή του γιά τήν αἰώνια προσφορά της, τήν μητρότητα...

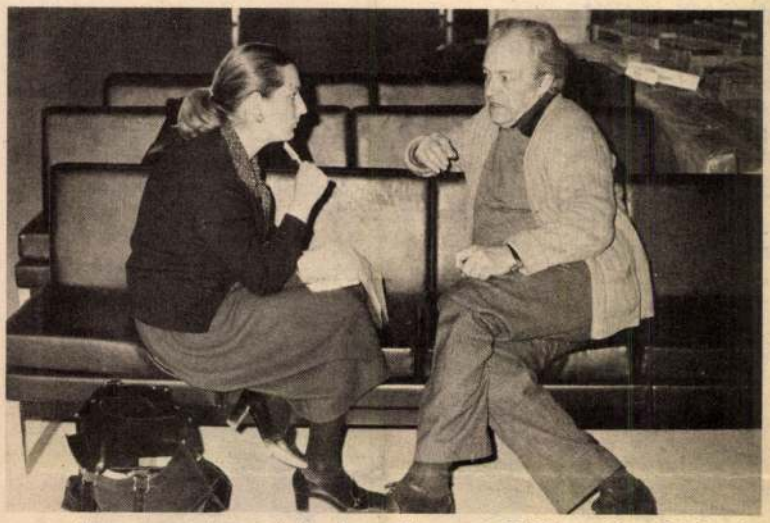

Ἕνα στιγμιότυπο ἀπό τήν συζήτηση τοῦ Μέμου Μακρῆ μέ τήν φωτεινή Πιπιλῆ.

ΔΕΝ θά προσπαθήσω νά παρουσιάσω τόν Μέμο Μακρῆ τόσο ἀπό τήν πλευρά τοῦ μεγάλου καλλιτέχνη, ὅσο ἀπό τήν ἀνθρώπινη, τήν καθημερινή πλευρά. Τήν ἀξία τῆς προσφορᾶς του, στή γλυπτική, τήν τόνισαν ἀρκετοί εἰδικοί. Τήν ἀνάλυσαν, τή στόλισαν μέ ἐξειδικευμένες φράσεις. Ἐγώ θά προσπαθήσω νά ἀνακαλύψω, μέ τήν βοήθεια τῆς συζήτησής μας, τόν τρόπο ζωῆς, στή δεύτερη πατρίδα του, τήν Οὐγγαρία, πού τόν φιλοξενεῖ ἀπό τό '50, πού τοῦ 'δωσε τά μέσα καί τήν ἡσυχία πού χρειάζεται ἕνας καλλιτέχνης γιά νά μεγαλουργήσει. Θέλησα νά μάθω γιά τόν κοινωνικό περίγυρο.

Η ΤΕΧΝΗ ΣΤΗΝ ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Κουβεντιάζοντας μέ τόν Μέμο Μακρῆ γιά τή δουλειά του, σχηματίζουμε ταυτόχρονα καί τήν εἰκόνα πού διαμορφώνεται σήμερα στή δεύτερη πατρίδα του, στόν τομέα τῆς τέχνης. Μιᾶς τέχνης ἀπαλλαγμένης ἀπό τόν ἐμπορικό συναγωνισμό καλλιτεχνῶν, γκαλερί, πού ἐμποδίζουν, σέ τελευταία ἀνάλυση, τό πλατύ κοινό ν' ἀποκτήσει σέ προσιτές τιμές τό ἔργο κάποιου φτασμένου ζωγράφου, γλύπτη. Ἐκεῖ, στήν Οὐγγαρία, τά ἔργα τῶν καλλιτεχνῶν διακινοῦνται ἀπό ἕνα τεράστιο οἰκονομικό Ὀργανισμό, μέ ἐπικεφαλῆς διοικητικούς ὑπαλλήλους καί καλλιτέχνες. Αὐτοί εἶναι πού καθορίζουν καί τίς τιμές. Ὁ ἴδιος ὁ ὀργανισμός — πού διατηρεῖ 15 γκαλερί μόνο στή Βουδαπέστη — πληρώνει τίς κοινωνικές ἀσφαλίσεις τῶν καλλιτεχνῶν, τούς δίνει δάνεια, καί γενικά τούς βοηθάει ν' ἀποφύγουν τά καθημερινά προβλήματα ἐπιβίωσης, ὑπέρ τῆς καλλιτεχνικῆς δημιουργίας.

«Ὁ καλλιτέχνης, ὅπως καί σ' ὅλο τόν κόσμο, ἔτσι καί στήν Οὐγγαρία, εἶναι ἐλεύθερος ἐπαγγελματίας», λέει ὁ Μέμος Μακρῆς. Καί ἡ ὕπαρξη ἑνός τέτοιου ὀργανισμοῦ, ὄχι μόνο δέν περιορίζει τήν ἐλεύθερη ἔκφραση, ἀλλά, ἀντίθετα, τήν βοηθάει. Κάθε φορά πού πρόκειται νά γίνει ἕνα νέο κτίριο, δημιουργεῖται καί ἡ ἀνάγκη νά τοποθετηθοῦν σέ διάφορα σημεῖα, ἀγάλματα ἤ ἔργα ζωγραφικῆς, μέ τήν ἔννοια πάντα τῆς μνημειακῆς ζωγραφικῆς. Ἔτσι, ἀπό τό συνολικό ποσό, βγαίνει ἕνα μέρος γιά νά διατεθεῖ στούς δημιουργούς. Βέβαια, ἡ γλυπτική, κυρίως, προσφέρεται σ' αὐτές τίς περιπτώσεις. Τά πιό πολλά ἔργα μου εἶναι παραγγελίες ἀπό δημοτικούς φορεῖς, ἤ ἀρχιτέκτονες νέων κτιριακῶν συγκροτημάτων. Ἀνάμεσα σ' αὐτούς πού παίρνουν μέρος στόν καλλιτεχνικό αὐτό συναγωνισμό, εἶναι καί πολλές γυναῖκες. Βέβαια, στή γλυπτική, τό γυναικεῖο ποσοστό εἶναι μικρότερο ἀπό τῶν ἀντρῶν, κι αὐτό γιατί ἡ γλυπτική εἶναι μιά τέχνη λίγο πιό «βαριά» ἀπό τίς ἄλλες. Στίς διακοσμητικές ὅμως τέχνες, οἱ γυναῖκες ὑπερτεροῦν. Ὑπάρχουν σ' ὅλο τόν κόσμο, ἀναγνωρισμένες γλύπτριες, ὅπως ἡ Γαλλίδα Ζερμέν Ρισιέ, ἡ Σαρέριζμπετ, ἡ Πάν Μάρτα, πού ἔργα της ὑπάρχουν σέ διεθνή μουσεῖα, ἡ δικιά μας Μπούμπα Λυμπεράκη, πού εἶναι ἀπό χρόνια στό Παρίσι.

— Ποιός εἶναι γενικά ὁ ρόλος τῆς γυναίκας στήν πολιτιστική ζωή τῆς Οὐγγαρίας;

— Ἔχει σχεδόν τήν ἴδια συμμετοχή μέ τούς ἄντρες καί, ἄν καί στή λογοτεχνία ἔχουν διακριθεῖ περισσότεροι ἀρσενικοί, ὑπάρχουν ἀρκετές γνωστές λογοτέχνισσες πού ἔργα τους ἔχουν κυκλοφορήσει κι ἐδῶ. Ἡ Μεσάρος Μάρτα, εἶναι μιά πολύ γνωστή κινηματογραφίστρια, καί ἄν δέν κάνω λάθος, ἔχετε δεῖ ἔργα της καί στήν Ἑλλάδα.

— Βρίσκετε κοινά σημεῖα ἀνάμεσα στούς δύο λαούς, τούς Οὐγγρους καί τούς Ἕλληνες;

— Νομίζω ὅτι ἔχουν πολλά κοινά γνωρίσματα στόν τρόπο ζωῆς. Τά γνωρίσματα ἐκεῖνα πού κάνουν τούς Οὐγγρους νά ξεχωρίζουν ἀπό τούς ἄλλους λαούς τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης. Τούς ἀρέσει νά ζοῦν ἔξω, νά κυκλοφοροῦν τή νύχτα, νά πηγαίνουν σέ ταβέρνες, νά γλεντᾶνε. Εἶναι ἄνθρωποι πού ἀγαποῦν πολύ τήν ζωή.

— Τό κέφι μιᾶς στιγμῆς, ἤ τά προβλήματα πού ἔχετε, περνᾶνε μέσα στή δουλειά σας;

— Ὅταν μπαίνω στό στούντιο νά δουλέψω, εἶμαι μονάχα ἐγώ καί ἡ δουλειά μου. Τ' ἄλλα πράγματα φεύγουν ἀπό τό κεφάλι μου. Ἔπειτα, τά προβλήματα τῆς ζωῆς ἐκεῖ εἶναι λιγότερο ἔντονα, κι ἔτσι ὁ καλλιτέχνης ἔχει μιά ἄμεση ἐπαφή μέ τή δουλειά του, χωρίς ν' ἀποτραβιέται ἀπό ἄλλες σκέψεις.

— Πῶς βρήκατε, ἀλήθεια, τήν Ἑλλάδα, μετά ἀπό τόσα χρόνια;

— Ἡ Ἑλλάδα εἶναι πάντα ὡραία, εἶναι ἴσως μία ἀπό τίς πιό ὅμορφες χῶρες στήν Εὐρώπη. Βρῆκα ὅμως καί μιά ἀνισομερῆ ἀνάπτυξη, ἰδίως στήν Ἀθήνα. Ἀπό τήν πολιτιστική ζωή, δέν γνώρισα ἀκόμη πολλά πράγματα. Εἶδα θέατρο, καί νομίζω ὅτι αὐτή ἡ μορφή τέχνης εἶναι ἀπό τίς πιό ἀναπτυγμένες ἐδῶ. Ἐλπίζω ὅτι θά πάρουν τήν ἴδια ἀνάπτυξη καί οἱ εἰκαστικές, θ' ἀποκτήσουν τήν ἴδια δημοσιότητα μέ τό θέατρο.

Καί πραγματικά, ὅταν γίνονται ἐκθέσεις σάν καί τούτη τοῦ Μέμου Μακρῆ, γιατί νά μήν αἰσιοδοξοῦμε γιά τήν ἀνάπτυξη τῶν εἰκαστικῶν τεχνῶν στόν τόπο μας;

Ὅλοι — καί πολύ σωστά — χαρακτήρισαν τήν ἔκθεση τοῦ Μακρῆ σάν σταθμό, ὄχι τόσο γιά τόν ἴδιο, ἀλλά γιά τόν τόπο μας. Ἡ Ἐθνική Πινακοθήκη πού τόν φιλοξένησε, ἔφερε κοντά μας, ὁλοκληρωμένο σχεδόν, τό ἔργο τοῦ μεγάλου γλύπτη, πού γεννήθηκε καί μεγάλωσε στήν Πάτρα, πού γνώρισε τίς λεπτομέρειες τῆς τέχνης στό Παρίσι, πού πρόσφερε τελικά τ' ὄνομά του στήν Οὐγγαρία ,δημιουργώντας ἕνα παγκόσμιο ἔργο, ὅπου κυριαρχεῖ ὁ ἄνθρωπος.

Ἔχει ἀποκτήσει τόν τίτλο τοῦ ἐπίτιμου καλλιτέχνη τοῦ λαοῦ, πέρσι τιμήθηκε μέ τό πιό σημαντικό βραβεῖο τῆς Οὐγγαρίας, τό βραβεῖο Κοσούτ. Ἔργα του κοσμοῦν πολλούς ὑπαίθριους χώρους τῆς Οὐγγαρίας, μουσεῖα τῆς Αὐστρίας, τῆς Σουηδίας, τῆς Βουδαπέστης, κ.ἄ.

Τί εἶναι, ὅμως, τελικά ὁ Μακρῆς; Ἕλληνας, Οὐγγρος;

«— Διεθνιστής», λέει ἡ ὑποδ/ντρια τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης τῆς Βουδαπέστης. «Τά χρόνια πού πέρασε στό Παρίσι, ἡ ζωντανή του σχέση μέ τόν κόσμο, ἡ ἀδιάκοπη παρατήρηση τῶν φαινομένων τοῦ κόσμου, δέν περιορίζουν τήν θεώρησή του μέσα στά σύνορα τῆς χώρας».

Εἶναι παράλληλα ὅμως, Ἕλληνας καί Οὐγγρος. Λέει : Στά 28 χρόνια τῆς ζωῆς του πού πέρασε στήν Οὐγγαρία, εἶχε τόν καιρό ὄχι μόνο νά προσαρμοστεῖ στίς καλλιτεχνι-

ΡΙΑΡΧΕΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ὁ Μέμος Μακρῆς, μπροστά στό φωτογραφικό φακό τοῦ «Π».

«Ζευγάρι», 1971. Χαλκός σφυρήλατος 172Χ350 έκ. Ἰδιοκτησία τοῦ καλλιτέχνη.

«Ἀδελφές», 1970. Χαλκός σφυρήλατος, 220 έκ. Ἰδιοκτησία τῆς πόλης Σόπρον (Οὐγγαρία).

Πρός τιμήν τῶν θυμάτων, 1978. Χαλκός σφυρήλατος, 170 έκ. Ἰδιοκτησία τοῦ καλλιτέχνη.

κές παραδόσεις τοῦ τόπου, ἀλλά νά πάρει ἐνεργό μέρος στήν καλλιτεχνική καί δημόσια ζωή τῆς χώρας. Εἶναι Ἕλληνας καλλιτέχνης. Ἡ διαπαιδαγώγησή του, τό σχολικό, ἀνθρώπινο καί πολιτικό του ξεκίνημα, τόν συνδέουν μέ τήν ἑλληνική γῆ...

Δέν εἶναι μόνο αὐτά πού τόν συνδέουν ἀκόμα, μετά ἀπό τόσα χρόνια ξενιτεμοῦ μέ τήν πατρίδα του. Εἶναι ἀκόμα ὁ ἥλιος καί ἡ φωτεινότητα τοῦ οὐρανοῦ, στοιχεῖα πού, ὅπως λέει ὁ ἴδιος, ἔχουν περάσει μέσα στό ἔργο του. Εἶναι ἡ γλώσσα, πού τρέχει, σίγουρη καί καθαρή, ἀπό τό στόμα του. Εἶναι οἱ ἀναμνήσεις καί ἡ ἐπιθυμία του νά δεῖ τήν Ἑλλάδα, πού, ὅπως λέει ὁ ἴδιος, ἴσως νά πλάτυναν τό ἔργο του.

«— Νιώθω πώς μ' αὐτή τήν ἔκθεση "ἦρθα" στήν Ἑλλάδα. Ἔχω ἔρθει ἄλλες τρεῖς φορές, ἀπό τήν μεταπολίτευση καί μετά, τώρα ὅμως νιώθω συγκίνηση γιατί ἦρθα μέ τή δουλειά μου μαζί. Ἦρθα γιά νά γνωρίσω τό κοινό, νά μέ γνωρίσει μέ τά πενήντα περίπου κομμάτια μου, πού ἀντιπροσωπεύουν τήν πορεία τῆς δουλειᾶς μου. Καί εἶχα πραγματική ἀγωνία γιά τό πῶς θά μέ δεχτεῖ ὁ κόσμος».

Καί ὁ κόσμος τόν δέχτηκε μέ ἀγάπη καί ἐνθουσιασμό, ὅπως τόσο τό ἐπιθυμοῦσε καί ἄξιζε!

Φωτεινή Πιπιλή

Κώστας Λυχναρᾶς: Ἕνας τηλεοπτικὸς ἄνθρωπος

Ἀπ' τούς πιό γνωστούς σκηνοθέτες,
ὁ Κώστας Λυχναρᾶς, δουλεύει ἐδῶ καί μερικά
χρόνια, γιά τήν τηλεόραση.
Κι ἔχει προσφέρει, πραγματικά, πολλά.
Σεμνός, ἀγαπητός σέ ὅλους,
ξεχωρίζει καί γιά τίς τεχνικές του γνώσεις,
ἀλλά καί γιά τήν εὐαισθησία,
μέ τήν ὁποία «ντύνει» τίς εἰκόνες του.
Δημιουργός τριῶν ἀπό τίς καλύτερες ἑλληνικές
σειρές, τῆς «Γαλήνης», τοῦ «Ὁ Χριστός
ξανασταυρώνεται» καί τῆς «Λεηλασίας μιᾶς ζωῆς»,
ἀκολουθεῖ μέ συνέπεια τόν τηλεοπτικό του δρόμο.

ΑΦΟΥ τελείωσε τίς σπουδές του καί ἀφοῦ δοκίμασε τίς ἐμπειρίες τοῦ ἑλληνικοῦ κινηματογράφου, ἔφυγε γιά καιρό στήν Ἀμερική, γιά νά δουλέψει τηλεόραση, μέ τόν τρόπο πού ξέρουν οἱ «πατέρες» τῆς Τ/Ο, οἱ Ἀμερικάνοι.

— Τί συμβαίνει ὅμως, τώρα πιά, στήν τηλεόραση; Ὑπάρχει ἐκεῖ θέση γιά τήν γυναίκα;

— Ἡ Τ/Ο, σάν ἕνα ἄλλο εἶδος πού ἔχει ἀμεσότερη σχέση μέ τήν πραγματικότητα, ἀναπόφευκτα, ἀντιμετωπίζει τόν ἄντρα καί τήν γυναίκα, τούς χαρακτῆρες, τόν ἄνθρωπο γενικότερα, πιό ἄμεσα καί πιό σωστά. Τό ὅτι κατορθώσαμε νά δοῦμε ἀπό τήν τηλεόραση, γυναῖκες ἀγράμματες, γυναῖκες τοῦ χωριοῦ, τῆς πόλης, γυναῖκες τῆς ἀριστοκρατίας καί τοῦ πνεύματος, τῆς ἐργατιᾶς, ἔδωσε τή δυνατότητα στόν κόσμο νά δεῖ τήν σημερινή Ἑλληνίδα μέ τό πραγματικό της πρόσωπο πιά, ὅπως ἀκριβῶς εἶναι καί μιλάει. Ἔτσι βγῆκε ἡ ταυτότητα τῆς γυναίκας, στή σημερινή Ἑλλάδα, ἀντικειμενικά καί ψύχραιμα. Κι ἄν ἀναλογιστοῦμε ὅτι ἡ γυναίκα εἶναι ἡ μήτρα πού γεννάει καί διαπλάθει τούς πολίτες, ἔχουμε μιά εὐρύτερη εἰκόνα τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας. Κι αὐτή ἡ ταυτότητα τῆς Ἑλληνίδας βγαίνει ἀπό κάθε εἴδους ἐκπομπές, σήριαλς, εἰδησεογραφικές, ἐνημερωτικές, ψυχαγωγικές, πού κάθε μιά ἀπ' αὐτές δέν εἶναι παρά οἱ ψηφίδες ἑνός μωσαϊκοῦ, πού σχηματίζουν τήν τελική παράσταση.

— Ἡ Τ/Ο εἶναι ἕνα μέσο πού στήν Ἑλλάδα εἰδικότερα, χτυπιέται ἀπ' ὅλες τίς μεριές. Ποιά εἶναι ἡ δικιά σας γνώμη;

— Κακῶς χτυπιέται σέ τέτοιο βαθμό. Γιατί; Αὐτή τή στιγμή, προσφέρει τή δυνατότητα στόν καθένα νά μπαίνει καί νά μένει σέ χώρους, ὅπως γιά παράδειγμα ἡ Βουλή τῶν Ἑλλήνων, νά γεύεται τούς χώρους αὐτούς, καί, σάν ἀποτέλεσμα, νά μπορεῖ νά κρίνει καί νά ἐπικρίνει πεπραγμένα, εἶναι κάτι πού δέν τοῦ τό προσφέρει κανένα ἄλλο μέσο, ἐκτός ἀπό τήν Τ/Ο. Πιστεύω ὅτι ὅλη αὐτή ἡ φασαρία σέ βάρος τῆς Τ/Ο, γίνεται γιά καθαρά συμφεροντολογικούς λόγους. Βέβαια, οἱ στιγμές πού ἡ ἑλληνική Τ/Ο δέν στέκεται στό ὕψος πού θά 'πρεπε, εἶναι πάρα πολλές. Ἡ ποιότητα τῶν προβαλλομένων προγραμμάτων, ἐξαρτιέται ἀπό τήν ἐκτίμηση πού γίνεται καί ἀπό τούς δύο σταθμούς, καί φοβᾶμαι ὅτι αὐτή ἡ ἐκτίμηση δέν εἶναι σωστή, γιατί ἔχει σάν κριτήριο τήν ἐμπορική καί μόνο ἀνταπόκριση ἑνός προγράμματος, ἐνῶ ἀντιπαρέρχεται τήν ποιοτική, τούς πολιτιστικούς στόχους πού πρέπει νά ἔχει ἕνα τηλεοπτικό πρόγραμμα.

» Ὅσον ἀφορᾶ τώρα, τό ἀνθρώπινο ὑλικό τῆς ἑλληνικῆς Τ/Ο. Τό γεγονός τῆς συνεργασίας μέ τήν Τ/Ο πολλῶν ἀνθρώπων πού ἔχουν ἀσχοληθεῖ καί μέ τό σινεμά, κι αὐτή τή στιγμή ἔχουν τεράστια, τεχνική καί καλλιτεχνική, πεῖρα, ἡ ἐμπειρία τῶν νεώτερων πού μπῆκαν στήν Τ/Ο μέ κέφι, εἶναι ὁπωσδήποτε ἐγγύηση γιά τεχνικά καί καλλιτεχνικά ἀποτελέσματα ἱκανοποιητικοῦ ἐπιπέδου, μέ τήν προϋπόθεση ὅμως πώς θά δοθοῦν οἱ δυνατότητες παραγωγῆς γιά νά μπορέσουν νά πραγματοποιήσουν οἱ ἄνθρωποι αὐτοί τούς στόχους τους.

— Ποιό εἶναι, ἀλήθεια, τό ἐπίπεδο τῆς ἑλληνικῆς Τ/Ο, σέ σύγκριση μέ ἄλλων χωρῶν;

— Πολύ ὑψηλό, ἄν ἀναλογιστοῦμε ὅτι εἶναι ἕνα παιδί, δέκα μόλις χρόνων, σέ σύγκριση μέ τίς τηλεοράσεις ὅλων τῶν προηγμένων χωρῶν, πού ἡ τηλεόρασή τους ἔχει μιά ἡλικία τριάντα περίπου χρόνων. Καί μή νομίζετε ὅτι τά προγράμματα ὅλων τῶν τηλεοράσεων, στίς ἀναπτυγμένες χῶρες, εἶναι πάντα τέλεια. Τό καλό τους ὄνομα, τό δημιουργοῦν συνήθως μερικά προγράμματα πού ξεφεύγουν ἀπό τή ρουτίνα καί πού στηρίζουν, σέ μεγάλο βαθμό, τήν ἐπιτυχία τους, στό κόστος τῆς παραγωγῆς, προσόν πού λείπει δυστυχῶς, ὄχι μόνο ἀπό τήν ΕΡΤ καί τήν ΥΕΝΕΔ, ἀλλά καί γενικότερα ἀπό τόν ἑλληνικό προϋπολογισμό.

Στήν ἐρώτηση, «τί ἔχετε κάνει γιά τήν Τ/Ο;», ὁ Κώστας Λυχναρᾶς ἀπάντησε :

— Ὅ,τι μπορεῖς νά φανταστεῖς... Ἀπό ζωντανές μεταδόσεις, εἰδησεογραφικές ἐκπομπές, ἐνημερωτικά προγράμματα, σήριαλς, ὅπως ἡ «Γαλήνη», ὁ «Χριστός ξανασταυρώνεται», «Κεκλεισμένων τῶν θυρῶν», μέχρι τίς πρόσφατες μαγνητοσκοπήσεις παραστάσεων στήν Ἐπίδαυρο.

» Ἡ Τ/Ο ἔχει τριπλή ὑπόσταση. Ψυχαγωγική, ἐπιμορφωτική καί ἐνημερωτική. Καί οἱ τρεῖς αὐτοί τομεῖς εἶναι ἰσάξιοι, γι' αὐτό καί πρέπει κανείς νά τούς δουλέψει ὅλους. Στόν τομέα ψυχαγωγία - ἐπιμόρφωση, προσπαθῶ, τόν τελευταῖο καιρό, νά γνωρίσω στό κοινό τήν περίφημη λογοτεχνική γενιά τοῦ '30, πού ἦταν σχεδόν ἄγνωστη. Δέν ξέρω ἄν τά κατάφερα, ἀλλά καί μόνο τό ὅτι μέ τήν ἀναγγελία, αὐξήθηκαν οἱ ἀγορές τῶν βιβλίων αὐτῶν, σέ τεράστιο βαθμό, σημαίνει ὅτι κάτι πετύχαμε. Αὐτό καί μόνο λοιπόν, εἶναι ἐνθαρρυντικό, γιατί σημαίνει ὅτι τό κοινό, μέ τήν βοήθεια τῆς Τ/Ο, διαβάζει περισσότερο, ἤ ἀρχίζει νά διαβάζει...

— Σκηνοθετήσατε πρόσφατα, τήν «Λεηλασία μιᾶς ζωῆς» τοῦ Τραυλαντώνη. Εἶχαν δημιουργηθεῖ κάποιες ἀντιδράσεις γιά τήν διασκευή τοῦ βιβλίου. Μέχρι ποιό βαθμό μπορεῖ ἡ Τ/Ο νά διασκευάσει ἕνα βιβλίο, σύμφωνα μέ τίς ἀνάγκες της;

— Ὁ συγγραφέας, ὅταν ἔγραφε τό βιβλίο του, τίς πιό πολλές φορές δέν εἶχε κάν ὑπόψη του ὅτι τό ἔργο του θά ἔβγαινε στήν Τ/Ο. Τίς περισσότερες φορές, δέν εἶχε διανοηθεῖ αὐτό τό μέσο ἐπικοινωνίας. Μοιραῖα, λοιπόν, ἐκφράστηκε μέ τά λογοτεχνικά δεδομένα. Ἀπό κεῖ καί πέρα, ἡ Τ/Ο ἔχει καθῆκον νά προσαρμόσει τό μυθιστόρημα αὐτό στά δικά της μέτρα, στούς δικούς της τρόπους ἔκφρασης, νά κάνει τό βιβλίο προσιτό στό τηλεοπτικό κοινό. Γι' αὐτό καί εἶναι ἀπαραίτητος ὁ καλός διασκευαστής. Διαφωνῶ ὅμως ριζικά, ὅ-

Μέχρι τήν Κυριακή ἔκθεση τοῦ Μ. Μακρῆ

Η ΕΚΘΕΣΗ γλυπτικῆς τοῦ Μέμου Μακρῆ στὴν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη, ποὺ γίνεται μετὰ ἀπὸ 34 χρόνια ξενητιᾶς τοῦ καλλιτέχνη ἀπὸ τὸν τόπο του, ὑπῆρξε τὸ σημαντικότερο εἰκαστικὸ γεγονὸς τῆς χρονιᾶς. Ἡ ἔκθεση ἔδοσε τὴν εὐκαιρία σὲ ἕνα μεγάλο κοινὸ νὰ γνωρίσει ἕνα μέρος τοῦ ἔργου τοῦ φημισμένου γλύπτη. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἐπισκέπτες εἶχαν ἐπίσης τὴν εὐκαιρία νὰ γνωρίσουν καὶ τὸν ἴδιο τὸν καλλιτέχνη καὶ νὰ συζητήσουν μαζί του γιὰ τὴ δραστηριότητά του καὶ τὴν ἀναγνώριση ποὺ ἔχει στὴ ΛΔ Οὐγγαρίας.

Ἡ Ἐθνικὴ Πινακοθήκη, συμβάλ-οντας σ' αὐτὴν τὴ γνωσιμία ὁρ-άνωσε τὴν Τετάρτη τὸ βράδυ ἐκ-ήλωση μὲ ἐλεύθερη εἴσοδο. Στὴν

Ὁ Μ. Μακρῆς καὶ ὁ Δ. Παπαστάμος στὴν ἐκδήλωση τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης.

ἐκδήλωση, ποὺ σημείωσε ἐξαιρετική ἐπιτυχία, ἀπὸ ἄποψη συμμετοχῆς κοινοῦ, ὁμιλητὴς ἦταν ὁ διευθυντὴς τῆς Πινακοθήκης κ. Δημήτρης Παπαστάμος ποὺ ξεναγώντας τοὺς ἐπισκέπτες στὰ ἔργα τοῦ Μακρῆ, μίλησε γιὰ τὴν ἔκθεση στὴν Ἑλλάδα, τὸν καλλιτέχνη καὶ τὴν τεχνοτροπία του καὶ τὶς αἰσθητικὲς ἀναζητήσεις στὶς σοσιαλιστικὲς χῶρες.

«Ἡ ἔκθεση ποὺ παρουσιάζουμε, εἶπε ἀνάμεσα στ' ἄλλα ὁ κ. Παπαστάμος, εἶναι μιὰ ὁλοκληρωμένη παρουσία, ποὺ καλύπτει ἀπὸ τὰ πορτραῖτα τῆς δεκαετίας τοῦ '50 μέχρι καὶ τὴν τελευταία δημιουργία (1978) τοῦ Μακρῆ. Τὰ τελευταῖα ἔργα του εἶναι διαφορετικὰ στὴν ἀντίληψη καὶ στὴ γλυπτικὴ ἐκτέλεση ἀπὸ τὶς μέσα στὸ πνεῦμα τῆς κλασικῆς προσωποπλαστικῆς, συλλήψεις.

Ὁ Μακρῆς ἔχει ἐντάξει ὅλο του τὸ ἔργο γύρω ἀπὸ τὴν ἀνθρωπομορφικὴ ἀντίληψη γιὰ τὴ γλυπτική, ὅπως τὴν ὑπαγόρευσε ἡ ἑλληνικὴ παράδοση. Τὰ μνημειώδη ἔργα του, ποὺ στάθηκαν σὲ ἱστορικοὺς χώρους τῆς Οὐγγαρίας καὶ ἄλλων χωρῶν, θυμίζουν τὶς δραματικὲς ἐξελίξεις τῶν διεθνῶν συγκρούσεων. Τὸ μνημεῖο γιὰ τὸ Μαουτχάουζεν εἶναι μιὰ ἐξπρεσσιονιστικὴ ἀπόδοση τῆς διαμαρτυρίας καὶ τῆς ἀνθρώπινης ἀγωνίας, ποὺ ἐκφράζεται μὲ τὴν ἀπόδοση τῶν μορφῶν, τὴ σχηματοποίηση τῶν σωμάτων μὲ τὸ γωνιώδες πλάσιμο, ἀλλὰ κυρίως μὲ τὴν ὕψωση τῶν χεριῶν ποὺ μὲ ἔνταση δηλώνουν τὴν ἀντίθεσή τους στὴ βία καὶ τὴν καταπίεση. Εἶναι μιὰ ἐπιβλητικὴ ἔκφραση μιᾶς ἰδέας, ποὺ ὁ γλύπτης ἔχει ἐπαναλάβει καὶ στὸ Μνημεῖο γιὰ τοὺς Ἰσπανοὺς τῆς Ἀντίστασης καὶ ποὺ ἀποτελεῖ σύμβολο τῶν ἀνθρώπων ποὺ μάχονται γιὰ τὰ ἀκατάλυτα ἰδανικά.

Τὰ ἔργα του, ὅπως ἡ ξαπλωμένη γυναικεία μορφή, ἡ γυναίκα ποὺ χτενίζεται, οἱ χορεύτριες, τὰ συμπλέγματα μὲ τὶς γυναικεῖες μορφὲς παρατακτικὰ ἢ ἀντικρυστὰ καθισμένες, μαρτυροῦν ὅτι ὁ γλύπτης ἐνῶ συνειδητὰ παραμένει στὸ κλίμα μιᾶς ἀρχιτεκτονημένης, δυναμικῆς καὶ δεμένης μὲ τὴν παράδοση γλυπτικῆς, ἔχει παράλληλα μιὰ ἔντονη παρουσία στὸ χῶρο τῶν σύγχρονων πειραματισμῶν τῆς γλυπτικῆς, μὲ πρωτοποριακὲς ἀναζητήσεις.

Ἡ καλὰ κυριαρχημένη γλυπτικὴ ὕλη, ἡ δυνατὴ ἔκφραση, ἡ ἐπιβολὴ καὶ ἐξισορρόπηση τῶν μεγάλων ὄγκων, εἶναι ἀρετὲς ποὺ σφραγίζουν τὸ ἔργο του. Εἶναι ἀκατάλυτες ἀξίες τῆς ἐκφραστικῆς πλαστικῆς, ὥστε νὰ μὴν τίθεται καὶ τὸ ἐρώτημα ἂν πρόκειται γιὰ καινοτομία ἢ ὑπερσύγχρονη τέχνη.

Εἶναι γλυπτικὴ φορτωμένη μὲ προβληματικότητα, ποὺ ἔχει χαρά ξει μόνη της τὸ δρόμο της, χωρὶς νὰ προσποιεῖται ἢ νὰ ἀκολουθεῖ».

Μετὰ τὴν ὁμιλία τοῦ διευθυντῆ τῆς Πινακοθήκης, μίλησε ὁ Μ. Μακρῆς, ἀπαντώντας καὶ σὲ ἐρωτήματα ποὺ ἔβαλε τὸ κοινό.

Ἡ ἔκθεση στὴν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη θὰ διαρκέσει μέχρι τὶς 6 Μάη. Ὅπως πληροφορηθήκαμε, ὁ Δῆμος Πειραιᾶ ἔχει ζητήσει ἀπὸ τὴν Πινακοθήκη νὰ παρουσιασθοῦν ἔργα τοῦ Μακρῆ καὶ σὲ αἴθουσα τοῦ Δη-μαρχείου.

Α.

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΟΥ

Άπόκομμα .....

Χρονολογία .....

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1911

ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ ΑΡΙΘ. 68

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 32.10.310

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

Συμμ
στὶς
Ὁ Ἄρχος τοῦ Τύπου τῆς Ἀντιδῆς

Ἀριθ. .....

ζήτησε τὸ ΚΚΕ στ

Τὰ δίκαια αἰτήματα τῶν παραγωγῶν λαχανοκηπευτικῶν προϊόντων ἀνάπτυξε, προχθές, τὸ ΚΚΕ στὴ Βουλή.

Ὁ βουλευτὴς τοῦ Κόμματος, σύντροφος Κ. Βασάλος, ἀνάπτυξε ἀναφορὰ τοῦ Γεωργικοῦ Πιστωτικοῦ Συνεταιρισμοῦ Βασιλικῶν τοῦ νομοῦ Θεσσαλονίκης, μὲ τὴν ὁποία ζητεῖται ἡ κατάργηση τῶν αὐθαίρετων διατιμήσεων.

«Δὲν εἴμαστε κατὰ τοῦ ἐλέγχου τῶν τιμῶν — τόνισε ὁ βουλευτὴς τοῦ ΚΚΕ. Εἴμαστε ὅμως κατὰ τοῦ αὐθαίρετου τρόπου καθορισμοῦ τῶν διατιμήσεων. Οἱ τιμὲς τῶν προϊόντων πρέπει νὰ καθορίζονται μὲ βάση τὸ κόστος παραγωγῆς καὶ μ' ἕνα ποσοστὸ κέρδους στὸν παραγωγὸ γιὰ ν' ἀντιμετωπίσει τὶς διοτικές του ἀνάγκες καὶ νὰ συνεχίσει τὴν παραγωγική του δραστηριότητα. Γιὰ νὰ γίνει ὅμως αὐτό, εἶναι ἀπαραίτητο στὶς ἀγορανομικὲς Ἐπιτροπὲς νὰ συμμετέχουν καὶ οἱ παραγωγοί. Εἶναι ἀκατανόητο νὰ καθορίζονται οἱ τιμὲς τῶν προϊόντων τους δίχως τὴ συμμετοχή τους.

»Μὲ τὸν αὐθαίρετο τρόπο ποὺ ἐπιβάλλονται οἱ διατιμήσεις ὄχι μόνο ζημιώνονται οἱ παραγωγοί, ὄχι μόνο δὲν ἐπωφελοῦνται οἱ καταναλωτές, ἀλλ' ἀντίθετα, ἐκεῖνοι ποὺ βγαίνουν κερδισμένοι εἶναι οἱ χονδρέμποροι. Ἐπιπλέον ἔχουμε διπλὴ ἀγορά: τὴ νόμιμη καὶ τὴν ἀγορὰ τοῦ «καπέλου». Σήμερα στὴν ἀγορὰ δὲν ὑπάρχει προϊὸν χωρὶς «καπέλο». Καὶ θὰ ἐξακολουθεῖ νὰ μὴν ὑπάρχει ἂν δὲν ληφθοῦν ἄμεσα καὶ ριζικὰ μέτρα».

Στὴ συνέχεια, ὁ σ. Βασάλος ἐπισήμανε τὴν ἀναγκαιότητα κατασκευῆς ἐγγυοβελτιωτικῶν ἔργων, μὲ φτηνὰ λιπάσματα καὶ φτηνὴ ἐργατικὴ δύναμη. «Ἔτσι, ὑπογράμμισε, θὰ ἔχουμε αὔξηση τῆς ἀπόδοσης, μείωση τοῦ κόστους παραγωγῆς, χαμηλότερες τιμὲς καὶ ταυτόχρονα αὔξηση τοῦ εἰσοδήματος τῶν ἀγροτῶν».

Ἄλλες ἐρωτήσεις

ΠΑΝΕΥΡΩΠΑ·Ι·ΚΗ Α.Ε.
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΓΚΟΥΒΑ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ
Τακτικῆς Γενικῆς
Συνελεύσεως τῶν Μετόχων

Ἡ ἐν Ἀθήναις, Πατησίων 59, ἑδρεύουσα Ἀνώνυμος Ἑταιρεία ΠΑΝΕΥΡΩΠΑ·Ι·ΚΗ — ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΓΚΟΥΒΑ Ἀν. Ἑταιρεία Πρακτορείας Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων ΠΡΟΣΚΑΛΕΙ τοὺς κ.κ. μετόχους αὐτῆς εἰς τὴν ἐτησίαν τακτικὴν Γενικὴν Συνέλευσιν ἐν τοῖς γραφείοις αὐτῆς Πατησίων 59 5ος ὄροφος, τὴν 9ην Ἰουνίου ἐ.ἔ. ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 10ην π.μ. πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως ἐπὶ τῶν κατωτέρω θεμάτων ἡμερησίας διατάξεως.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

1ον Ὑποβολὴ πρὸς ἔγκρισιν τοῦ Ἰσολογισμοῦ τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1978 καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς χρήσεως μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν Ἐκθέσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν Ἐλεγκτῶν.

2ον Ἀπαλλαγὴ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν Ἐλεγκτῶν ἀπὸ πάσης εὐθύνης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ὑπολογον χρῆσιν.

'Αριθ.....

'Ο "Αργος τοῦ Τύπου τῆς 'Ανατολῆς

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1911

ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ ΑΡΙΘ. 68

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 32.10.310

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

'Απόκομμα ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑΣ

Χρονολογία 3 ΜΑΙ. 1979

Ποικίλα

Ο ΣΚΟΠΟΣ της Εθνικής Πινακοθήκης χτές ήταν νά ξαναζήσει το κοινό τα εκτιθεμένα γλυπτικά έργα του Μέμου Μακρή. Το αποτέλεσμα ήταν η όλη θρα-διά που οργανώθηκε νά θυμίζει περισσότερο τουριστικο - καλλιτεχνική εκδήλωση. Καί τελικά νομίζω πώς δέν κέρδισε το έργο του Μακρή καί δέν έχασαν όσοι απουσίαζαν.

ΤΗ ΣΥΓΚΙΝΗΣΗ καί το δέος μπροστά στα έργα του τη νιώθεις σάν τριγυρίζεις μόνος σου στη σάλλα της Εθνικής Πινακοθήκης. Οι ερωτήσεις πού έγιναν απ' το κοινό γύρω από τη δουλειά του αφορούσαν περισσότερο την περιέργεια γιά την τεχνική πλευρά παρά στην εσωτερική συγκίνηση. Μίλησαν πρώτοι ο κ. Παπαστάμος διευθυντής της Πινακοθήκης καί συνέχεια ο Μέμος Μακρής.

Ο κ. ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΣ αναφέρθηκε σάν ιστορικός της Τέχνης κυρίως στο κλίμα το καλλιτεχνικό πού βρήκε στην Ούγγαρία ο Μακρής όταν έφθασε, δίνοντας παράλληλα καί το κλίμα των άλλων χωρών. Αναφέρθηκε στην ιστορία της γλυπτικής καί της δουλειάς του Μακρή, αλλά όχι στο πρόσωπό του. Δέν μάς είπε ούτε κουβέντα γιά την Ελλάδα, πού τον στερήθηκε, δέν αναφέρθηκε στη ζωή καί τη δική του ιστορία, πού άν δέν ήταν ο αγωνιστής θά ήταν αδύνατο νά δώσει τα γλυπτά πού έδωσε. Μάς είπε ότι όταν ο Μακρής πήγε στην Ούγγαρία δέν βρήκε γλυπτική φτασμένη στο ύψος της ελληνικής γλυπτικής. Ότι το ταλέντο του καλλιτέχνη έφθασε στον ξένο τόπο φορτωμένο μέ την πείρα πού του έδωσε η πατρίδα του καί πώς από τα πρώτα έργα του χρίστηκε δημιουργός μέ τα πορτραίτα των πολιτικών ανδρών, μέ τα πρόσωπα του Λένιν καί του Τσού Εν Λάι καί έν συνεχεία μίλησε γιά τη μνημειακή γλυπτική του, μνημειακή όσο αφορά το μεγαλείο της. Οτι είναι πρωτοπόρος, πράγμα πού φαίνεται στα τελευταία πορτραίτα του κυρίως γιά την καινούργια πλαστική τους έκφραση μέ τις ρίζες της στην αρχαία παράδοση, τη νοσταλγία πού εκφράζουν.

Ο ΜΕΜΟΣ ΜΑΚΡΗΣ — φαίνεται πολύ σεμνός — αρνήθηκε τον τίτλο του Παπαστάμου ότι είναι πρωτοπόρος στη γλυπτική της Εύρώπης όπως είπε στη συνέχεια της ομιλίας του ο διευθυντής της Πινακοθήκης. Ο καλλιτέχνης δέν μπόρεσε νά εκφράσει τον εαυτό του γιατί άρχισαν βροχή οι ερωτήσεις οι οποίες περιόρισαν την «ξενάγηση» στο υλικό, στις πλάκες του χαλκού, στη δυσκολία των όγκων, στο πώς τις χειρίζεται, στο πώς βοηθά ο τεχνίτης καί άλλα παρόμοια.

ΦΑΙΝΟΤΑΝ νά διασκεδάζει — δέν ξέρω πόσο διασκέδασε — κι εξήγησε πώς κάνει τις πτυχώσεις όπως μιά μοδίστρα θά έκοβε καί θά έρραβε ένα ρούχο. Εκεί επενέβη ο κ. Παπαστάμος καί εξήγησε ότι το έργο δέν περιορίζεται στο μοντελάρισμα, ότι οι μορφές οι ανθρώπινες πού δημιουργεί, ο δικός του ο τρόπος πού πλουτίζει τις επιφάνειες είναι το έργο του Μέμου Μακρή.

ΑΛΛΗ ΜΙΑ ΕΡΩΤΗΣΗ πού έγινε στον καλλιτέχνη είναι το υλικό πού θά δούλευε άν ήταν στην Ελλάδα. Η απάντησή του ήταν πώς θά δούλευε την πέτρα.

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ήταν γεμάτη, οι εκδηλώσεις στο Μακρή πολύ θερμές. Υπήρχαν αρκετοί πολύ νέοι άνθρωποι, παρ' όλη την παρατήρηση πού έκανε στην αρχή ο κ. Παπαστάμος ότι η αναμετάδοση του ποδόσφαιρου Ελλάδα — Ούγγαρία έκανε πάλι το «θαύμα» της καί κράτησε τα νειάτα μακριά.

δρων πού θά μεταδοθεί απευθείας από τό γήπεδο τού Σπόρτινγκ.

Με τον ίδιο άντρα...

Με τον τίτλο «Ρομαντικές Ιστορίες» (ΕΡΤ 11 μ.μ.) θα δού με την ιστορία «Καταμεσήμερο απόψε.

Παίζουν, Λύν Φάρλεϋ, Τζών Φραίηζερ, Σήλια Μπάνερμαν.

Είναι η ιστορία μιάς γυναίκας που σε κάποια στιγμή της μοναχικής ζωής της συναντιέται με την αδερφή της, που ήταν στην Νότιο Αφρική. Και βλέπει ότι η αδερφή της έχει παντρευτεί μ' έναν άνδρα που πριν από χρόνια είχε η ίδια αγαπήσει.

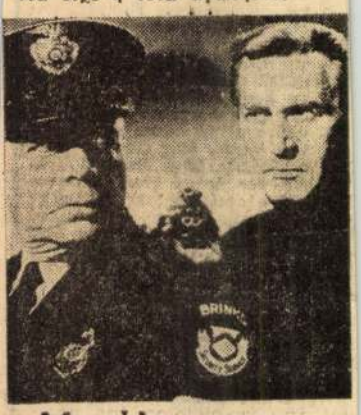

Μεγάλη λιστεία

«Η μεγάλη λιστεία τής Βοστώνης» παίζεται τό Σάββατο στις 11.30 τό βράδυ στην ΕΡΤ απ' όπου καί η φωτογραφία.

Μπέργκμαν

Ταινία τού διάσημου Σουηδού παίζει τήν Κυριακή τό βράδυ στις σενάριο-σκηνοθεσία Ίνγκμαρ Μπέ Παίζουν: Έλλιοτ Γκούλντ, Μπ

ΤΑ ΠΡΟΓΡ

Έρευνα: 7.15

ΕΡΤ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

3.05 ΦΥΣΙΚΗ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ: ΜΟΡΙΑΚΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ (Χ) Ε

4.00 ΦΥΣΙΟΓΝΩΣΤΙΚΑ Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ: ΤΑ ΜΑΛΑΚΙΑ (Χ) Ε

4.55 ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΣΤ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ: ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΩΝ ΔΟΝΤΙΩΝ (Χ) Ε

5.40 ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ: Η ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΟΥ ΝΟΤΙΟΥ ΠΟΛΟΥ (Ε)

'Αριθ.....

'Ο "Αργος τοῦ Τύπου τῆς 'Ανατολῆς

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1911

ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ ΑΡΙΘ. 68

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 32.10.310

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

ΠΕΡΙΟΔ.

'Απόκομμα .....

Χρονολογία ..... Γ - ΜΑΡ. 1979

ΕΚΘΕΣΗ ΜΑΚΡΗ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Ἔχοντας ποτιστεῖ μέ τήν παράδοση τοῦ τόπου του, ὁ Μέμος Μακρῆς, γλύπτης τοῦ ὁποίου τό ἔργο διακρίνεται γιά τήν τεράστια αἰσθητική του ἀξία, παρουσιάζει αὐτόν τόν καιρό στήν **'Εθνική Πινακοθήκη** μιά ἀναδρομική ἔκθεση μέ κομμάτια ἀνεπανάληπτα, τά ὁποῖα ἔχουν ἀναμφισβήτητη πλαστική δύναμη. Τά ἔργα αὐτά, θαυμάσια δείγματα γλυπτικῆς ἰσορροπίας καί σιγουριᾶς στή σύνθεση, ἀποφεύγουν τόν σχολαστικισμό στή φόρμα καί ἀποκαλύπτουν τήν ἐλεύθερη διάθεση τοῦ καλλιτέχνη καί τόν πλοῦτο τοῦ ψυχικοῦ του κόσμου, στοιχεῖα πού ἐκφράζονται μέ ρωμαλέες γραμμές καί ἔξοχες καλοζυγιασμένες καμπύλες. 'Ο Μακρῆς, πού ἐδῶ καί πολλά χρόνια ζεῖ καί δουλεύει στήν Οὐγγαρία, εἶχε τήν πρώτη σημαντική του ἐπιτυχία μέ τό ἔργο «Τό Κορίτσι πού κάθεται». Τό ἔργο αὐτό ἔγινε στήν 'Ελλάδα καί ἀργότερα, τήν ἐποχή πού ὁ καλλιτέχνης σπούδαζε μέ ὑποτροφία στό Παρίσι, ἀγοράστηκε ἀπό τό 'Εθνικό Μουσεῖο τῆς Στοκχόλμης. Λένε ὅτι αὐτή τή δημιουργία τοῦ Μακρῆ τή σφραγίζει μιά ἔντονη γλυκύτητα, μιά τρυφερότητα καί μιά ἠρεμία, στοιχεῖα τά ὁποῖα βρίσκει κανείς καί σέ ἄλλα γυναικεῖα γλυπτά του. 'Αλλά δέν εἶναι μόνον αὐτά τά ἔργα. Προχωρώντας στόν δύσκολο δρόμο τῆς ἀναζήτησης ὁ Μακρῆς θά φιλοτεχνήσει αἰσθησιακές τερακότες, γλυπτικές συνθέσεις

Μέμος Μακρῆς «ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΦΙΓΟΥΡΑ»

μέ ἔντονο συμβολικό χαρακτήρα καί μνημεῖα ἐπιβλητικά, ὅπως τό μνημεῖο γιά τούς Οὐγγρους μάρτυρες στό χῶρο τοῦ χιτλερικοῦ στρατοπέδου, στό Ματχάουζεν. 'Η δουλειά του, γνωστή στόν Εὐρωπαϊκό χῶρο γιά τή δύναμη καί τήν ἀνεπανάληπτη φόρμα της παρουσιάζεται τώρα καί στούς 'Αθηναίους σέ μιά ἔκθεση πού φέρνει τό κοινό κοντά σ' ἕναν καλλιτέχνη ὁ ὁποῖος στάθηκε στό ὕψος τῆς δύσκολης τέχνης του.

ρία νά ἐκτιμήσει ἀπό κοντά τά γνήσια στοιχεῖα μιᾶς τέχνης πού ὑπαγορεύεται ἀπό σωστές καί μακροχρόνιες ἐσωτερικές διεργασίες.

ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΟΡΑΜΑΤΑ

Γεμᾶτο ἀπό ἕνα αἰσθησιακό χρῶμα πού ὡστόσο δέν γίνεται ποτέ ἰδιαίτερα ἔντονο, τό ἔργο τοῦ Δημήτρη Μπούτσικου, ὁ ὁποῖος ἐκθέτει αὐτόν τόν καιρό στή γκαλερί **«Συλλογή»**, ἔχει μιά ἰδιαίτερη εὐαισθησία καί ἕναν τόνο διαμαρτυρίας γιά τά σημερινά συμβαίνοντα. Ἡ τεχνολογική πραγματικότητα, τό ἄγχος τῆς φυγῆς, οἱ σχέσεις τοῦ ἀνθρώπου μέ τή φύση, εἶναι πράγματα πού ἐκφράζονται μέσα ἀπό τίς συνθέσεις τοῦ νέου καλλιτέχνη μ' ἕναν τρόπο θά λέγαμε ἀρκετά κλασσικό ἀλλά ὡστόσο ἔντονα περιγραφικό. Γράφει χαρακτηριστικά γιά τό ἔργο αὐτό ἡ Ντιάνα Ἀντωνακάτου. «Ἡ σχέση τοῦ καλλιτέχνη μέ τή φύση καί τή ζωή εἶναι πάντα βαρυνόμενη μ' ἕνα παρελθόν αἰσθητικῆς ἐμπειρίας τῶν ἐποχῶν πού προηγήθηκαν. Ἡ σχέση αὐτή ὅταν γίνεται ἐνέργεια πλαστική - πράξη αἴσθησης καί νοῦ - ὅσο δέσμια καί νάναι παραμένει ἐλεύθερη ὅταν σέ κάθε ἔργο τέχνης ὑπάρχει μιά νέα συνείδηση δημιουργίας, μιά νέα κατάκτηση τοῦ κόσμου, μιά νέα ὁρατότητα τῆς Φύσης πού ἐμπεριέχει ἕνα

Δημήτρης Μπούτσικος «Σύνθεση»

«γίγνεσθαι» καί ἕνα «ἄπειρο». Τά τοπία τοῦ Μπούτσικου εἶναι οὐσιαστικά ἀντίθεση πρός μιά ὀργανωμένη πραγματικότητα». Καί προσθέτουμε ἐμεῖς, πῶς τήν πραγματικότητα αὐτή ὁ ζωγράφος τήν ἐκφράζει μέ πολύχρωμες κεραίες τηλεοράσεως, μέ ρομαντικά καλντερίμια καί μετεμπρεσιονιστικές συνθέσεις γεμᾶτες αἴσθημα. Συνθέσεις πού ἀξίζει κανείς νά δεῖ ἀφοῦ μέ τά σχήματά τους ἔχουν τή δυνατότητα νά προβληματίσουν καί νά προκαλέσουν μέσα ἀπό μιά φαινομενικά εὐχάριστη εἰκόνα χιλιάδες ἐρωτηματι-

Ἀριθ.....

Ὁ Ἄργος τοῦ Τύπου τῆς Ἀνατολῆς

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1911

ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ ΑΡΙΘ. 68
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 32.10.310

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

ΠΡΩΙΝΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑΣ

Ἀπόκομμα .....

Χρονολογία 28 ΑΠΡ. 1979 .....

Ο Μέμος Μακρής θά συντηρήσει τό ἔργο του στήν Πινακοθήκη

ΣΠΙΣ 2 ΜΑ·1·ΟΥ

Ξε
χνη
τάρ
κής
ξενά
λία γ
πτη, ὡ
δήλωσ
θήσει,
λιτέχν
το νά
θηκε,
ρες.
επισκεφ
φία τό κ
τίς γλυπτικέ
μπρούντζο, που

35 ΕΚΑΤΟΜΜΥ

Αυτοκρατορίας ονειρευ
ζωντανέψει η αρχηγός τα
ρητικού Κόμματος κ. Μά
Θάτσερ, άσπονδος εχθρός
δους κι' απόχρωσης σοσι
παραβλέποντας τούς ισ
λόγους πού έχουν οδηγήσ
ρα της στή σημερινή περ

Η πιο
εκλογ
γιά τ

Ὁ Ἄργος τοῦ Τύπου
τῆς Ἀνατολῆς

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΩΝ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ & ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ
ΑΙΟΛΟΥ 68
ΤΗΛ. 32.10.310 - ΑΘΗΝΑΙ (122)

Κύριον
Λάμπρον Μαυρόν.

ΕΝΤΥΠΑ
IMPRIMÈS

ΕΝΤΑΥΘΑ

Χρονολογία ..7 ΑΠΡ 1979.....

Α.Μακρής: Ο γήϊνος κι ανθρώπινος

τῆς Ντιάνας Ἀντωνακάτου

Πάνω ἀπό πενήντα ἔργα τοῦ Μακρῆ καλύπτουν τήν αἴθουσα τῆς Πινακοθήκης: 40 χρόνια γλυπτικῆς πορείας, καταξιωμένης κυρίως ἔξω ἀπό τήν πατρίδα του. Γιατί ὁ Μακρῆς γεννήθηκε στήν Πάτρα τό 1913. Τέλειωσε τό 1939 τήν Α.Σ.Κ.Τ. στήν Ἀθήνα καί στά 1945 ἐγκαταστάθηκε στό Παρίσι. Ὅμως ἀπό τό 1950 ζεῖ καί ἐργάζεται στήν Οὐγγαρία. Δημιούργησε πολλές προτομές ἀπό τόν γνωστό πνευματικό καί καλλιτεχνικό κόσμο καί πολλές συνθέσεις: τό μνημεῖο τῆς Οὐγγρικῆς Δημοκρατίας τῶν Σοβιέτ στήν πόλη Σέκσαρντ, τούς μάρτυρες τοῦ Μάουτχάουζεν, μνημεῖα τῆς ἀπελευθέρωσης στό Τισσαφούρεντ, στό Πέτς καί στό Σέγκχαλμ. Τό καλλιτεχνικό λεξικό σημειώνει γι' αὐτόν: «Ἡ καλλιτεχνική μορφολογική του γλῶσσα χαρακτηρίζεται ἀπό τή συγχώνευση τῶν κλασσικῶν ἑλληνικῶν καί τῶν μοντέρνων γλυπτικῶν ἐπιδιώξεων. Παίζει σημαντικό ρόλο καί στήν ὀργανωτική ζωή τῆς οὐγγρικῆς εἰκαστικῆς τέχνης...» Στά σχόλια πού γίνονται γιά τόν γλύπτη, τονίζονται, σάν συντελεστές στή διαμόρφωση τοῦ ἔργου καί τῆς προσωπικότητάς του, ἡ ἑλληνική του καταγωγή - σχολικό, ἀνθρώπινο, πολιτικό του ξεκίνημα ἡ παραμονή του στό Παρίσι, σ' αὐτό τό μέγα κέντρο τῆς τέχνης καί ἡ ζωή του 29 ὁλάκερα χρόνια στήν Οὐγγαρία - ὅπου προσαρμόστηκε στίς παραδόσεις τοῦ τόπου, καί ἔλαβε μέρος στήν καλλιτεχνική καί στή δημόσια ζωή τῆς χώρας. Εἶναι ἕνας Ἕλληνας, ἕνας Οὐγγρος κι ἕνας διεθνιστής καλλιτέχνης, στό 30χρονο ἔργο του.

Μέσα στίς κριτικές πού τοῦ ἀφιερώνονται ἀπό τόν Οὐγγρικό τύπο, ἐπισημαίνεται παντοῦ οἱ ἐπιδράσεις αὐτές. «Ἀρχαῖοι ἑλληνικοί κανόνες, μεσαιωνικές πηγές ἔμπνευσης καί μοντέρνα συνειδητότητα». Κι ὅλοι τόν θεωροῦν ἕνα δυναμικό δημιουργό χώρου.

Πραγματικά, μέσα στήν ἴδια τήν αἴθουσα τῆς Πινακοθήκης τό πολύμορφο ἔργο τοῦ Μακρῆ καλύπτει καί συνδέει τό χῶρο της, δίνοντάς του κίνηση, προεκτείνοντάς τον ἀκόμη μέ μιάν ἄλλη διάσταση ἐσωτερικοῦ δυναμισμοῦ καί μαχητικότητας. Οἱ ἄνθρωποί του, καί στό μεγαλύτερο μέρος τό γλυπτικό του ἔργο εἶναι ἀνθρωπομορφικό, περνοῦν μέ τήν ἔκφρασή τους σ' ἕνα στίβο ἀγωνιστικῆς στάσης. Ἀκόμη καί στά πορτραῖτα του - ἐκτός ἀπό τά δυό τρία πρῶτα - ἡ ἔκφραση μιᾶς ἐσωτερικῆς πνευματικῆς ἀντίστασης, ἐνεργοποιεῖ τή στατικότητα τοῦ εἴδους τῆς προτομῆς. Ὁ χαρακτήρας τῶν προσώπων διαμορφώνει τήν ἐξωτερική δομή τῶν φυσιογνωμικῶν τους χαρακτηριστικῶν. Ἔτσι πού αὐτή ἡ ἐξωτερική δομή, γίνεται ἐσωτερική, ὄχι ὅμως μέ τήν ἔννοια ἑνός παθητικοῦ, ψυχισμοῦ, ἀλλά μέ τήν δραστηριοποιημένη κίνηση ἑνός νοητικοῦ δυναμισμοῦ: δυναμισμοῦ πού μεταφέρει στό «φυσικό τυχαῖο» καλούπι τῆς ἀνθρώπινης μορφῆς, μιάν ἐντολή «στάσης» - κι ὄχι «θέσης» ζωῆς. Τέτοια εἶναι τά πορτραῖτα τοῦ Ζολιό Κιουρί, τοῦ Μπέλα Μπάρτοκ, τοῦ γλύπτη Μέντγκυεσσυ, τοῦ Μαρσέλ Κασέν, τοῦ Ἐλυάρ, τῆς Ἀξιώτη, τοῦ Ἐλύτη, τοῦ Ν. Σβορώνου, τῆς ζωγράφου Ζ.Μ. Σ' ὅλα αὐτά τά πορτραῖτα τοῦ Μακρῆ - κι εἶναι ἀπό τά δυνατά κομμάτια τοῦ ὅλου γλυπτικοῦ του ἔργου - ἀναγνωρίζει κανείς μιά σύνδεση τοῦ ἀρχαίου κλασσικοῦ ἰδεαλισμοῦ καί τοῦ ρωμαϊκοῦ νατουραλισμοῦ ὑποταγμένα σέ μιά κυριαρχική ἐντολή τῆς «ἐν ἐγρηγόρσει» συνείδησης τοῦ σύγχρονου κοινωνικοῦ ἄτομου.

Στά γυναικεῖα του γυμνά καί στίς συνθέσεις τῶν γυμνῶν, ὁ Μακρῆς διευρύνει σέ διεθνικότερο χαρακτήρα τήν πλαστική ἔνταση προτάσσοντας κυρίως τήν ἀρχιτεκτονική ἔννοια τοῦ γλυπτοῦ, μέ τά γνωρίσματα τῆς γεωμετρικότητας καί τῆς ἁπλούστευσης τῶν ἐπιφανειῶν. Φθάνοντας ὡς ἕνα ἀρχεγονισμό, πού τόν ταυτίζει μέ τίς πανανθρώπινες πηγές τῆς γλυπτικῆς ἔκφρασης. Τέτοιες εἶναι: ἡ ξαπλωμένη, ἡ γδυνόμενη, αὐτή πού χτενίζεται, ἡ γυναίκα μπροστά στόν καθρέφτη. Ἐνῶ οἱ ἀδελφές, τό ζευγάρι, καθώς καί τό Γυναικεῖο γυμνό (τῆς Ζ.Μ.) ἐκφράζουν μιά ἱεροπρέπεια, πού τά ἐντάσσει στό μνημειακό χαρακτήρα τῆς γλυπτικῆς - ὅλων τῶν ἐποχῶν.

Στίς συνθέσεις τῶν μνημείων πού ἔχει στήσει στήν Οὐγγαρία ὁ γλύπτης, ἐντείνει τίς ἐνεργοποιητικές του θαυμαστές δυνάμεις, καταπλήσσει μέ τίς συνθετικές ἐξισορροπήσεις, καθώς μαζοποιεῖ τή μονάδα ἀνθρώπινο πάθος στήν πολλαπλότητα, στό συμπαγές, στήν ὁμαδική κραυγή τῶν ὑψωμένων πυγμῶν, τῶν ἀνοιγμένων ποδιῶν, τήν ὀργή: «μνημεῖο τοῦ Μαουτχάουζεν») ...κι ἐνῶ μνημειώνει τή συνείδηση τῆς ἐποχῆς του, δεχόμενος τήν ἐντολή ἑνός «πιστεύω», σά ν' ἀπομακρύνεται ἀπό τήν ἐλευθερωμένη συνείδηση τῆς μνημειακῆς γλυπτικῆς ὅλων τῶν ἐποχῶν πού ἐξύψωνε τόν ἀνθρώπινο νοῦ ὡς τήν πνευματική κάθαρση ἀντίθετα, ἐπιστρατεύει τήν ἔξαψη καί ὀργανώνει τήν ὀργή.

Εἴκοσι σχεδόν χρόνια κατόπιν ἡ κοπέλλα μέ τά περιστέρια ἀπό χαλκό σφυρήλατο (τῆς κοινότητας, Σέγκχαλμ) ἰσορροπεῖ κάτω ἀπό ἕνα πνεῦμα εἰρηνοποιό καί καθαρά οὐμανιστικό.

Ἡ δύναμη τοῦ ἔργου τοῦ Μακρῆ κρατάει ὡστόσο τήν ἐσωτερική της ἑνότητα μέσα ἀπό τίς ἐπιρροές καί τή ῥοή τους: στέρεα προσδεμένη ἀπό κείνη τήν ἀρχή τῆς ῥίζας. Βρήκαμε τά ἰδεαλιστικά της χαρακτηριστικά, τήν πνευματικότητα, τήν ὁμορφιά καί τήν ἁρμονία τοῦ συμβόλου - μορφῆς σέ κεῖνο τό «πορτραῖτο νεαρῆς κοπέλλας» ἀπό πεντελικό μάρμαρο, ἔργο νεανικό τοῦ Μακρῆ, τοῦ 1943 τοποθετημένο σέ μιά γωνιά. Μιά θεσπέσια γαλήνη διαπερνοῦσε τά ὡραῖα κανονικά χαρακτηριστικά τοῦ κοριτσιοῦ κι ἕνα φῶς ξεχυνόταν ἀπό τό ἤρεμο μέ-

τωπο γύρω στίς άπαλές παρειές καί περιτύλιγε ὅλο τό κεφάλι μέ τό κλασσικό χτένισμα στηριγμένο σ' ἐκεῖνο τόν ἐλεύθερο λαιμό. Ἔμοιαζε μιά ἐπιτύμβια προτομή ἐξαίσια ἀρχαίας ἑλληνικῆς τέχνης. ('Η νεαρή κοπέλλα ἦταν ἡ 'Ανθοῦλα Σταυρινοῦ-ζωγράφος..) Καί τό ἐξαίσιο πορτραῖτο της πραγματικά ἐπιτύμβιο ἀφοῦ ἐκείνη δέν ὑπάρχει πιά. Βρήκαμε τέλος τά χαρακτηριστικά αὐτῆς τῆς ἐσωτερικῆς ἑνότητας στή γλυπτική τοῦ Μακρῆ - πάνω σέ κεῖνο τό κεφάλι «πρός τιμήν τῶν θυμάτων» καμωμένο τό 1978, ἀπό χαλκό σφυρήλατο, ὅπου ἡ ἀνθρώπινη δοκιμασία περνάει στή μνημειακή της ἀκινησία καί μέσα στήν αἰώνια της μορφή. 'Ανάμεσα στίς δυό αὐτές μορφές 35 χρόνια ἔχουν πλησιάσει τόν καλλιτέχνη περισσότερο στούς ἀνθρώπους καί λιγότερο στούς θεούς.

Σχέδιο τοῦ μνημείου τοῦ Μάουτχάουζεν
1959.
Μπροῦντζος 36 × 70 ἑκ.
Ἰδιοκτησία τοῦ καλλιτέχνη

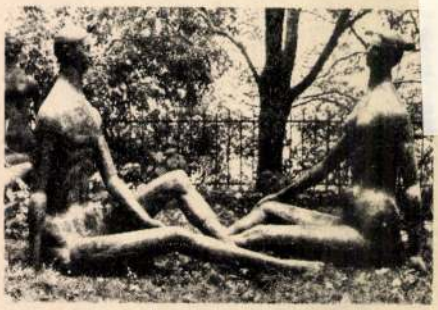

Ζευγάρι, 1971.
Χαλκός σφυρήλατος 172 × 350 ἑκ.
Ἰδιοκτησία τοῦ καλλιτέχνη

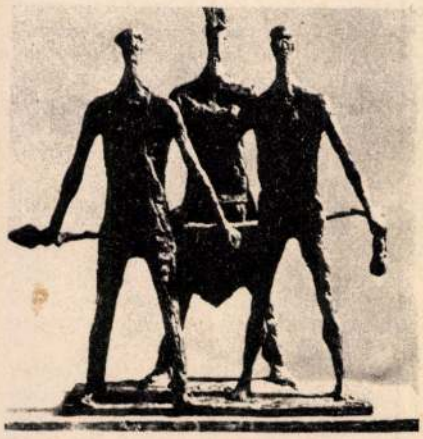

Ἐργάτες, 1966.
Μπροῦντζος 32 ἑκ.
Ἰδιοκτησία τοῦ καλλιτέχνη

'Η παρουσίαση τῆς γλυπτικῆς τοῦ 'Αγαμέμνονα Μακρῆ ἀπό τήν 'Εθνική Πινακοθήκη, μαζί μέ τήν ταυτόχρονη ἔκθεση τοῦ ἔργου τριῶν ἄλλων γλυπτῶν σέ τρεῖς διαφορετικές αἴθουσες τέχνης - τοῦ Μάριου Λοβέρδου στήν 'Αργώ, τοῦ Θόδωρου Παπαγιάννη στήν "Ωρα, τοῦ Ρόκκου στό Κολλέγιο 'Αθηνῶν - κεντρώνει τό ἐνδιαφέρον τοῦ φιλότεχνου κόσμου καί τῆς στήλης γύρω ἀπό τή γλυπτική καί τίς πραγματώσεις της στό σύγχρονο χῶρο.

Γιά τόν "Ελληνα ἡ τέχνη τῆς γλυπτικῆς ἔχει μιά ἰδιαίτερη σημασία, πού τό νόημά της τοῦ ὑλοποιεῖ τό μεγαλεῖο μιᾶς προγονικῆς δόξας. Οἱ κολόνες καί τ' ἀγάλματα εἶναι ἡ κληρονομιά του. "Ενα κομμάτι μάρμαρο, θές γιατί τοῦ μάθανε νά τό βλέπει, θές γιατί σκοντάβει συχνά πάνω του, τοῦ μιλάει γιά τήν ἑλληνική ἀρχαιότητα, περισσότερο ἀπό ἕνα ἀρχαῖο κείμενο, πού μέχρι τώρα τοῦ ἔμεινε ἀμετάφραστο καί ἀπλησίαστο. 'Ακόμη κι ἕνα ἀκέφαλο ἤ κουτσοχεριασμένο ἀρχαῖο γλυπτό ἔχει μιά γλῶσσα πού συγγενεύει μέ τή γλῶσσα τούτου τοῦ τόπου καί κανενός ἄλλου. Κι ἄμα σκεφθεῖ κανείς πώς τοῦτος ὁ τόπος ἦταν σπαρμένος ἀγάλματα, ὡς ἀκόμη τόν περασμένο αἰώνα (μ' ὅλες τίς καταστροφές, τίς ἁρπαγές καί τήν κονιορτοποίησή τους, ἀπό ξένους καί ντόπιους) δέν φαίνεται παράξενο πώς τό γλυπτό ἀκόμη καί στήν πιό ἁπλοϊκή συνείδηση, ὑπῆρξε ἡ χειροπιαστή μαρτυρία τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ κόσμου, τό ἴδιο τό πνεῦμα του.

Αὐτή ἡ σύνδεση τοῦ "Ελληνα μέ τή γλυπτική, εἶναι μιά ρίζα τόσο βαθειά πού δέν κόβεται οὔτε μέ τό καταστροφικό μῖσος τοῦ χριστιανικοῦ φανατισμοῦ πρός τήν εἰδωλολατρία καί τά ἔργα πού τήν ἀντιπροσώπευαν. "Οσα ἀγάλματα κι ἄν ἔσπασε ὁ θρησκευτικός φανατισμός, ὅσους ναούς κι ἄν γκρέμισε, κάποιες μνῆμες τους πέρασαν ἐντοιχισμένες - σπόνδυλοι, μάρμαρα, ἀνάγλυφα, ἐπιτύμβιες γλυπτές μορφές τῆς ἑλληνικῆς τέχνης καί θρησκείας - στό χριστιανικό ναό, γλυτωμένες ἀπό τοῦ χριστιανοῦ μάστορα τό καλλιτεχνικό αἴσθημα, ἀπό τό μεράκι τῆς ὁμορφιᾶς πού λειτουργοῦσε μέσα του σάν παράδοση. Σπαρμένος ὅλος ὁ ἑλληνικός χῶρος μέ βωμούς, ναούς, ἱερά, γυμναστήρια, στάδια, θέατρα ἀκόμη ὡς τόν 2ο μ.Χ. αἰ., ὅπως μᾶς τόν παραδίνει ὁ περιηγητικός καί ἀρχαιόφιλος θαυμασμός τοῦ Παυσανίου, δέν ἀφανίστηκε μονομιᾶς. Αἰῶνες ἀπό τότε, ἀνασκαμμένος πές ὁ τόπος ὅλος, περισσότερο ἀπό βιασμό καί λιγότερη ἀπό ἔρευνα· καί τά χωράφια ὅλο καί ἀναδίνουν στό σκάψιμο, τά συντρίμια του.

Σ' αὐτούς τούς αἰῶνες ἡ τέχνη τῆς γλυπτικῆς σιώπησε. 'Ο ὀρθόδοξος χριστιανικός κόσμος τή θεώρησε εἰδωλολατρική ἔκφραση καί προτίμησε τή ζωγραφική. Τό Βυζάντιο ἐκφράζεται μέ εἰκαστικά μέσα. Τά ἀγάλματα, εἶναι γιά τόν ὀρθόδοξο χριστιανό, ἀντίχριστα σύμβολα, ἐθνικά. 'Η τέχνη αὐτή πού στόν 'Ελληνικό χῶρο ἔδοσε ὅλη τήν πληρότητα τῆς τέλειας μορφῆς, ἀνάμεσα σ' ὅλες τίς ἐποχές καί τίς χῶρες, παύοντας νά λειτουργεῖ μέσα στή δημιουργία θρησκευτικῶν συμβόλων, ἐκδιώχνεται κι ἀπό τήν κοινωνική χρησιμότητά της. Καί παραμένει δευτερεύουσα τέχνη, στήν ὑπηρεσία τῆς ἀρχιτεκτονικῆς καί τῆς ζωγραφικῆς καθώς περιορίζεται σέ διακοσμητικές ἐργασίες, ἀναγλυφικές: στήν πέτρα, στό ξύλο, στό μέταλλο.

Κι ἐδῶ, πρέπει νά σημειώσουμε αὐτή τή διαφορά πού μᾶς χωρίζει ἀπό τή Δύση, τήν Εὐρώπη. 'Εκεῖ ἡ γλυπτική ἔδοσε τ' ἀριστουργήματά της στίς Κατεντράλ, ὑπηρετώντας τήν καθολική θρησκεία. 'Εκεῖ δέν χρειάστηκε νά πολεμηθεῖ ἡ ἀντιπροσωπευτική τέχνη τῆς εἰδωλολατρίας, μέσα στόν ἴδιο της τό βωμό, στήν ἴδια τήν καρδιά τῆς ὑψηλῆς της παρουσίας, ὅπως στόν 'Ελληνικό χῶρο.

Οἱ καλλιτέχνες τῆς Δύσης δέν στερσῶνται ἔτσι τήν ἔκφραση τῆς γλυπτικῆς τέχνης. Οἱ "Ελληνες κληρονομοῦν βέβαια τήν ὑψηλή τέχνη τῆς βυζαντινῆς ἁγιογραφίας, ἀλλά ὄχι τῆς χριστιανικῆς γλυπτικῆς. Οἱ προικισμένοι μέ τήν πλαστική ἱκανότητα, ἴσως νά στράφηκαν κι αὐτοί στή ζωγραφική, ἤ περιορίστηκαν στή «γλυφική», τοῦ διάκοσμου, ἤ τῶν τέμπλων.

Πρέπει νά ἔρθει ὁ 19ος αἰ. νά γίνει 'Ελληνικό Κράτος, ν' ἀρχίσει ἡ ἐπικοινωνία μέ τήν Εὐρώπη γιά ν' ἀρχίσει νά ὀργανώνεται μιά πιό ἀνεξάρτητη ἀνάγκη τέχνης. Οὐσιαστικά πρέπει νά ὑπολογίζουμε ὅτι τέλος μόνο τοῦ περασμένου αἰώνα καί ἀπό τίς ἀρχές τοῦ δικοῦ μας, ἡ τέχνη τῆς γλυπτικῆς λειτουργεῖ σέ μιά αὐτονομία κοινωνικῆς ἀνάγκης. ('Ακόμα τό 1937, στή Σχολή Καλῶν Τεχνῶν ἡ Γλυπτική εἶναι πιό ἀδικημένη στή διδασκαλία της, μ' ἕναν καθηγητή κι ἕνα ἐργαστήριο ἀπό τή Ζωγραφική πού ἔχει 9 καθηγητές καί τέσσερα ἐργαστήρια).

Μετά τόν Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, οἱ "Ελληνες καλλιτέχνες ἀρχίζουν τήν οὐσιαστική ἐπαφή τους μέ τά μεγάλα κέντρα τῆς Τέχνης. 'Υπάρχουν ἤδη μερικοί γλύπτες ὅπως ὁ Τόμπρος πού ἀνοίγουν τήν πρωτοπορεία πρός τό πνεῦμα τῆς σύγχρονης τέχνης. Κι ἀπό τά μέσα τοῦ αἰώνα "Ελληνες γλύπτες ἐδραιώνουν μιά παρουσία στό ἐξωτερικό. Μακρῆς, Κουλεντιανός, 'Ανδρέου, Σκλάβος πού ὁ τραγικός καί πρόωρος θάνατός του ἔκοψε μιά λαμπρή συμβολή στή διεθνή γλυπτική. Καί ἄλλοι νεότεροι πού ἐπιβάλλονται.

"Ετσι, παρόλη ὅμως τή μικρή αὐτή διαδρομή καί τή σπασμένη παράδοση, οἱ "Ελληνες γλύπτες κατέχουν σημαντική παρουσία, μέσα κι ἔξω ἀπό τήν 'Ελλάδα. Κι ἀκόμη στήν δουλειά τους, ἀναγνωρίζονται στοιχεῖα πού ἔχουν σχέση μέ τήν καταγωγή τους, δηλαδή μέ τή γλυπτική τῆς ἀρχαιότητας. Πῶς γίνεται;

Μιλήσαμε στήν ἀρχή γι' αὐτή τή σύνδεση καί τή βαθειά της ρίζα. Καί πώς τό γλυπτό, μάρμαρο, πέτρα, εἶχε τή δική του ὁμιλία στή σιωπή του. 'Η ἀγωγή, ἡ παράδοση, ἡ ἐπαφή, ἀλλά καί ὁ τόπος, τό κλίμα, τό φῶς πού διαμορφώνει τό χῶρο καί τούς ὄγκους, περνᾶνε σάν οὐσιαστικές διαδικασίες διαμορφωτικές τῆς ἐσωτερικῆς δομῆς ἑνός καλλιτέχνη. 'Από τά χέρια βγαίνει πολλές φορές τό πνεῦμα τοῦ τόπου του, ἐνταγμένο μέσα σέ σύγχρονες μορφοποιητικές ἀπαιτήσεις.

Ὁ 'Αγαμέμνων Μακρῆς σμιλεύει τό ἔργο του

Ἀπόκομμα
ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ
ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 310-310
ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΡΙΘ. 7
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1911
Ἀριθ. _____
'Ο "Αρχος τοῦ Τύπου τῆς 'Αντιστάσης

'Αριθ.....

'Ο 'Αργος τοῦ Τύπου τῆς 'Ανατολῆς

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1911

ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ ΑΡΙΘ. 68

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 32.10.310

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΟΤΥΠΙΑΣ

- 5 ΑΠΡ 1970

'Απόκομμα .....

Χρονολογία .....

Γράφει ἡ ΦΩΦΩ ΒΑΣΙΛΑΚΑΚΗ

Μια βραδιά για το Μέμο Μακρή

Το φλάς μπάκ στο παρελθόν έγινε στης Ακρόπολης τα μέρη όπου και το σπίτι του Σπύρου και της Κικής Βασιλείου. Μοναδική εύκαιρία γιά μιά τρυφερή κατάθεση μνημών η επιστροφή του Μέμου Μακρή, έτσι καλέστηκαν οι στενοί φίλοι πού τους εἶχε ενώσει η νειότη και οι αγώνες εκεί στην ίδια γειτονιά πού ο Μπάρμπα Σπύρος έκρυβε τον κυνηγημένο Μέμο. Το φυσικό πλαίσιο είχε μικρές διαφορές, Η γειτονιά κοντά στην Ακρόπολη είχε το χρώμα της και πάνω εκεί στο ὑψωμα η ομορφιά του Παρθενώνα.

Μόνο οι άνθρωποι είχαν αλλάξει, δέν είχαν κάνει ακόμα τότε την καρριέρα τους δέν είχαν διαπρέψει, το Μαουτχάουζεν δέν εἶχε ὑψώσει το ανάστημά του και ο δημιουργός του δέν ήταν ο διάσημος γλύπτης.

Ο Μπάρμπα - Σπύρος αφού τέλειωσε το γευστικότατο γεύμα ὑψωσε το ποτήρι του και είπε σταθερά στην αρχή, αλλά μετά μέ φωνή πού την έσπασε ο λυγμός της συγκίνησης και τη μετέδωσε πρώτα στον Μακρή (πού θά το νέρωνε άν έπινε, εκείνη τη στιγμή το κρασί του) και μετά σ' όλους μας ακόμη και σέ όσους δέν ήταν της τότε συντροφιάς.

«Γιά όσους μπορεῖ νά ξαφνιαστούν μπροστά στο έργο του Μέμου Μακρή θά ήθελα νά πώ δυό λόγια γιά το ξεκίνημά του. Οι ρίζες πού ζωογόνησαν τη θαυμαστή λόγχη πού ὑψώνει τα κλαριά της γροθιές στον ούρανό του Μαουτχάουζεν βρίσκονται σέ κάποια δρομάκια της κατοχικής Αθήνας.

Καί άν οι αναφορές στο μνημείο της απελευθέρωσης της πόλης Πέτε είναι ορατές σχεδόν απτές καί φέρνουν στο νοῦ αἰγαιοπελαγίτικη τέχνη 'η' δύναμη πού κρύβεται μέσα στις τυραγνισμένες μά αδούλωτες μορφές του Μαουτχάου ζεν είναι μιά δύναμη πού σφυρηλατήθηκε — στις σκοτεινές νύχτες της καθολικής αντίστασης του ελληνικού λαού — κόντρα στις δυνάμεις της κατοχής. Ας είναι εὐλογημένος ο παλιός φίλος πού ξαναγύρισε στη γενέτειρα φορτωμένος δάφνες από το χώμα της θέτης του πατρίδας πού τόσο γόνιμο στάθηκε γιά το ταλέντο του.

Μάς έφερε πίσω τριάντα τόσα χρόνια όταν σύσσωμοι όλοι, λαός, ποιητές, καλλιτέχνες, καθένας μέ τον τρόπο του, πάσκιζαν νά κρατήσουν άσβηστη τη φλόγα της ψυχής μέ το στίχο, μέ το καλάμι, μέ την πανοπλία του πνεύματος.

Καί δέν μπορώ νά ξεχάσω κάποιες έναστρες νύχτες σ' ένα ταρατσάκι σέ κάποια πάροδο κοντά στην Ακρόπολη όταν φίλοι καρδιακοί θεραπεύα με την πεῖνα μας διαβάζοντας τον «Τσελεμεντέ» καί ξαπλώναμε κάτω από τα άστρα μέ την ελπίδα στην καρδιά.

Καί το πρωί, μπουσουλώντας νά μή μάς δοῦν οι εχθροί πού παραμόνευαν παντοῦ, μπαίναμε στο φτωχικό εργαστήρι νά γράψουμε χειρόγραφα, νά σκαλίσουμε ξύλα, νά εἰκονογραφήσουμε το Σικελιανό πού μάς τραγουδούσε:

«Τα χελιδόνια του θανάτου σού μηνούν μιάν άνοιξη και νοὔργια, Ελλάδα, κι απ' τον τάφο σου γιγάντια γένα. Μάταια βιγλίζει των Ρωμαίων η κουστωδία τριγύρα σου ακόμα λίγο κι νασταίνεσαι σέ νέο εἰκοσιένα. Καί έφυγες εξόριστος καί δούλεψες σέ χώματα ξένα, μά φιλόξενα καί μαστόρεψες θαυμαστά τον χαλκό καί την πέτρα, αλλά τώρα πού ξαναγύρισες ανοίγουμε διάπλατα την αγκαλιά μας νά σέ δεχτοῦμε Μέμο Μακρή, γιατί εἶσαι ακόμα καί δικός μας».

Καί επειδή ο Μακρής είναι δικός μας δέν θά έπρεπε το υπουργείο Πολιτισμοῦ νά φροντίσει ὥστε νά μεταφερθεί η έκθεσή του καί σέ άλλες μεγάλες πόλεις της χώρας;

Τα πολλά έξοδα της μεταφοράς των έργων του από την Ούγγαρία τα επιβαρύνθηκε ήδη η ούγγρική κυβέρνηση.

1.45 ΚΑΘΕ Μ
2,15 ΕΙΔΗΣΕ
2.30 ΚΑΘΕ Μ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ
3.20 ΦΥΣΙΚΗ
ΜΟΡΦΕ
4.00 ΦΥΣΙΟΓ
ΜΝΑΣΙΟΥ: [illegible]
ΚΟΙΛΕΝΤΕΡΩΤΑ
5.40 ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ Α' ΓΥ
ΜΝΑΣΙΟΥ: Ο ΓΑΛΙΛΑΙΟΣ
6.00 ΤΑ ΝΕΑ ΜΑΣ
6.05 ΕΛΑ ΝΑ ΠΑΙΞΟΥΜΕ
6.25 ΣΑΡΛΩ
6.45 ΕΙΚΟΝΕΣ
7.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
7.15 ΕΡΕΥΝΑ
7.50 ΛΟΥΝΑ ΠΑΡΚ
9.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
9,30 ΜΙΑ ΤΑΙΝΙΑ ΜΙΑ ΣΥΖΗ
ΤΗΣΗ
12.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ραδιόφων

ΤΡΙΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

12,30 Η παραδοσιακή μας μουσι-
κή σήμερα 13.00 Ειδήσεις 13.05 Τα
μικρόφωνο στη Β. Ελλάδα 13.30
Δελτίο τιμών του Χρηματιστηρίου
Αθηνών 13.35 Μεσημέρι στο Α' 14.
30 Ειδήσεις 15.00 Πως θα επιζη-
σεις 15.15 Τα γαλλικά από το ρα-
διόφωνο 15.30 Δελτίο της Υδρογρα-
φικής Υπηρεσίας του Πολεμικού Ναυ
τικού 15.55 Ανακοινώσεις του ΕΕΣ
16.00 Ποπ Κλαμπ 17.00 Κάστωρ
και Πολυδεύκης 17.30 Μορφές στην
ιστορία της ελαφράς μουσικής 18.00
Ειδήσεις 18.05 Ο κόσμος που θα
ζήσουμε μαζί 18.30 Το ρεμπέτικο
στη μουσική μας Ιστορία 19.00 Ρα-
διόφωνικό Πανεπιστήμιο 19.30 Το
παλιό ελληνικό τραγούδι 20.00 Τα
χρονικά της ημέρας 20.25 Δελτίο
τιμών του Υπουργείου Γεωργίας 20.
30 Στην κορυφή των ποπ 21.00 Το
λαϊκό ελληνικό τραγούδι 21.30 Ει-
δήσεις 22.00 Βραδιά όπερας 24.00
Ειδήσεις 0.15 Ο μουσικός κόσμος
της νύχτας 1.00 Ανασκόπηση των
γεγονότων της ημέρας.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

12.00 Ειδήσεις 12.05 Παλιά ελ-
ληνικά τραγούδια 13.00 Ειδήσεις
13,05 Από τη μουσική μας παρά-
δοση 13.30 Ο ελαφρός κόσμος της
τσαβαρής μουσικής 14.00 Ειδήσεις
14.05 Άνοιξη 79 με τις τελευταίες
επιτυχίες 14.30 Η ΣΟΝΟΡΑ παρου-

Οι εναπομείναντες πομπιστέ
μεταξύ των οποίων είναι ο Μω
ο Ζάλμαν και ο Ααρών, εξεγεί
της Βαρσοβίας.

Τα παιδιά - θαύματα, γεννιούνται ή γίνονται;

ΤΑ ΠΡΟΓ

Σαρλώ: 6.25

Ἡ ἑλληνικὴ ἐπαναστατικότητα στὸ ἔργο τοῦ Μέμου Μακρῆ

ΤΟΥ **ΒΑΣΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ**

Οἱ εἰδικοί, τώρα μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἀναδρομικῆς ἔκθεσής του, στὴν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη, ὑποδέχτηκαν μὲ ἐνθουσιασμὸ καὶ θὰ ἀξιολογήσουν καὶ στὸ μέλλον μὲ τὴν ἴδια αἰσθητικὴ ἱκανοποίηση τὴ ρωμαλέα καὶ μνημειακὴ τέχνη τοῦ Μέμου Μακρῆ. Μερικοὶ κριτικοὶ παρατηροῦν πὼς «ἡ μεγαλωσύνη τῆς τέχνης του ἐκκολάφτηκε μέσα στὸ εὐνοϊκό, τὸ γόνιμο ἔδαφος τῆς Οὐγγρικῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας, ποὺ δίνει ὅλες τὶς δυνατότητες γιὰ ἀξιοποίηση τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητας» καὶ φέρνουν γιὰ παράδειγμα τὴ μεγάλη σύνθεση γιὰ τὸ μνημεῖο τοῦ Μαουτχάουζεν ποὺ εἶναι «μιὰ μεγαλοπρεπὴς καὶ ἐπιβλητικὴ σύνθεση, ἀναμνηστικὴ τῶν Οὐγγρων πατριωτῶν ποὺ μαρτύρησαν στοὺς ἀγῶνες γιὰ τὴ λευτεριὰ τοῦ τόπου τους».

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία πὼς ὁ Μέμος Μακρῆς, ποὺ σπούδασε γλυπτικὴ στὴν Ἑλλάδα, ποὺ εἶχε ἐδῶ τοὺς πρώτους ἀξιόλογους δάσκαλους, ποὺ τελειοποίησε τὶς σπουδές του στὸ Παρίσι καὶ συνέχισε τὶς ἀναζητήσεις του στὸ ἐξωτερικὸ γιὰ νέες μορφὲς τέχνης, γιὰ μιὰ ἀνασύνθεση κλασικῶν μορφῶν μὲ μοντέρνες, πρωτοποριακές, δὲ θὰ μποροῦσε νὰ παρουσιάσει τὴν ποικιλία καὶ τὸν πλοῦτο τοῦ δυνατοῦ ἔργου του, δίχως τὰ προστατευτικὰ φτερὰ τῆς γενναίας κρατικῆς προστασίας καὶ λαϊκῆς ὑποστήριξης ποὺ βρῆκε στὴ Λαϊκὴ Δημοκρατία τῆς Οὐγγαρίας. Εἶναι ἀρκετὸ νὰ σκεφτοῦμε πόσο διαφορετικὸς θὰ ἦταν ὁ δρόμος του, ἂν, ἀντὶ νὰ φύγει ὁ Μέμος Μακρῆς τὸ 1945 στὸ Παρίσι καὶ ἀπὸ κεῖ ἀργότερα νὰ ἐγκατασταθεῖ στὴν Οὐγγαρία, ἔμενε στὴν Ἑλλάδα καὶ γνώριζε τὴν τύχη ποὺ εἶχαν ἄλλοι φίλοι καὶ σύντροφοί του καὶ περνοῦσε χρόνια πολλά, ὅπως αὐτοί, στὶς φυλακὲς καὶ στὶς ἐξορίες.

Κι ὡστόσο, νομίζω, πὼς ἂν δὲν εἶναι σωστὸ νὰ ὑποτιμοῦμε αὐτὲς τὶς εὐνοϊκὲς συνθῆκες τῆς ἐγκατάστασης γιὰ ἀνεμπόδιστη δημιουργία στὴ Λ.Δ. Οὐγγαρίας, θὰ ἦταν ἐπίσης λάθος νὰ τὶς ὑπερτιμήσουμε καὶ νὰ βάλουμε σὲ δεύτερη μοίρα μιὰ ἄλλη, τὸ ἴδιο οὐσιαστική, ἀλλὰ πρωταρχική, κατὰ τὴ γνώμη μου, πλευρά, τὴν ἐσώτερη τὴν ψυχοδυναμικὴ πλευρὰ τοῦ ἔργου τοῦ Μέμου Μακρῆ. Κι αὐτὴ ἡ πλευρὰ εἶναι ἡ ἑλληνικότητα, ἡ ἑλληνικὴ ἐπαναστατικότητα τοῦ ἔργου τοῦ Μέμου Μακρῆ. Πρὶν ἀπ' ὅλα καὶ πάνω ἀπ' ὅλα ὁ Μέμος Μακρῆς εἶναι Ἕλληνας καλλιτέχνης καὶ μάλιστα Ἕλληνας ἐπαναστάτης καλλιτέχνης. Φεύγοντας, τὸ 1945 ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ὁ Μέμος Μακρῆς ἦταν γεμάτος Ἑλλάδα, γεμάτος Ἐθνικὴ Ἀντίσταση, στὴν ὁποία εἶχε πάρει δραστήρια μέρος.

Σὲ μιὰ συζήτηση ποὺ εἴχαμε τὸ περασμένο καλοκαίρι καὶ ὅπου μοῦ εἶχε ἐμπιστευτεῖ τὴν ἀπόφαση τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης νὰ ὀργανώσει ἀναδρομικὴ ἔκθεση τῶν ἔργων του μοῦ εἶχε πεῖ:

— Ὅλα τὰ ἔργα μου ἀναδίνουν τὴ δύναμη τῆς Ἐθνικῆς μας Ἀντίστασης. Αὐτὴ τὴ σύλληψη τὴ μεταφέρω μαζί μου ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ἡρωϊκὰ χρόνια τοῦ ΕΑΜ.

(Ὁλόκληρη ἡ ἐνδιαφέρουσα αὐτὴ συζήτηση δημοσιεύεται στὸν 6ο τόμο «Γράμματα καὶ Τέχνες στὴν Ἀντίσταση», τῆς «Ἱστορίας τῆς Ἀντίστασης», ποὺ ἄρχισε νὰ τυπώνεται γιὰ λογαριασμὸ τῶν ἐκδόσεων «Αὐλός»).

Καὶ πραγματικὰ οἱ μορφὲς ποὺ ζωντανεύει ὁ Μέμος Μακρῆς, ἡ ἐσωτερικὴ φλόγα τους, ἡ ψυχή τους εἶναι διώματα καὶ μνῆμες ζυμωμένα μὲ τὴ συνείδησή του, ἀφομοιωμένα ἀπὸ τὸ αἷμα του, ὄχι μόνο ἀπὸ τὴν περίοδο τῆς κατοχῆς, ὅταν ἦταν γραμματέας τῆς ἐνιαίας ἐαμικῆς ὀργάνωσης τῶν καλλιτεχνῶν, ἠθοποιῶν καὶ μουσικῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ προκατοχικὰ χρόνια. Γιατὶ ὁ Μέμος Μακρῆς —τὸ λέω αὐτὸ γιὰ τοὺς νέους ποὺ δὲν μποροῦν νὰ τὸ ξέρουν— ἦταν καὶ προπολεμικὰ ἀντιφασίστας καὶ ἐπαναστάτης, ἦταν κομμουνιστὴς καὶ εἶχε τὴν τιμὴ ἀπὸ τότε νὰ εἶναι μέλος τοῦ ΚΚΕ.

Αὐτὴ λοιπόν, ἡ ἑλληνικὴ ἐπαναστατικότητα, αὐτὴ ἡ ὁλόψυχη μέθεξη τοῦ Μέμου Μακρῆ στοὺς μεγάλους ἀγῶνες τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀπὸ τὸ 1934 καὶ ὕστερα ἦταν καὶ παραμένει ἡ βασικὴ πηγὴ ἔμπνευσης τοῦ μεγάλου, τοῦ μνημειακοῦ ἔργου του. Κι αὐτὴ ἡ πλευρὰ προκαθόρισε καὶ τὴν ἄλλη οὐσιαστικὴ πλευρά του: τὸ διεθνισμό του. Γιατί, ὄντας, ὁ Μέμος Μακρῆς, ἕνας μαχόμενος Ἕλληνας ἐπαναστάτης καὶ συνάμα ἕνας πατριώτης, Ἕλληνας καλλιτέχνης, ποὺ ἤθελε, γιὰ νὰ θυμηθοῦμε τοὺς στίχους τοῦ Καρβούνη, ἐλεύθερη πατρίδα καὶ πανανθρώπινη τὴ λευτεριά, δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ εἶναι καὶ ἕνας ὁλοζώντανος διεθνιστής —ὅπως μαρτυράει τὸ ἔργο του.

Σωστὰ οἱ Οὐγγροὶ εἰδικοὶ τόνισαν τὸν διπλὸ αὐτὸ χαρακτήρα τῆς τέχνης τοῦ Μακρῆ. Εἶναι Ἕλληνας καλλιτέχνης. Γιατὶ ἡ διαπαιδαγώγησή του, τὸ σχολικό, ἀνθρώπινο, πολιτικό του ξεκίνημα τὸν συνδέουν μὲ τὴν ἑλληνικὴ γῆ. Εἶναι ὅμως συνάμα καὶ Οὐγγρος καλλιτέχνης, γιατὶ ἔζησε ἐκεῖ τριάντα ὁλόκληρα χρόνια, ἀφομοίωσε τὶς καλλιτεχνικὲς παραδόσεις τῆς δεύτερης πατρίδας του καὶ πῆρε δραστήριο μέρος στὴν καλλιτεχνικὴ καὶ πολιτικὴ ζωὴ τῆς Οὐγγαρίας.

Εἶναι ἔτσι ὁ Μέμος Μακρῆς ἕνας διεθνιστὴς καλλιτέχνης ποὺ εἶχε τὴν τύχη νὰ βρεῖ, ἐπιτέλους, ὕστερα ἀπὸ μακρόχρονη ἀπουσία, τὴ θερμὴ ἀναγνώριση καὶ στὸν τόπο, ὅπου γεννήθηκε, ἀφοῦ πρῶτα ἐκτιμήθηκε καὶ πολύτροπα ἐπιβραβεύτηκε ἡ μεγαλοσύνη τοῦ ἔργου του στὸ ἐξωτερικό. Ἦταν πιὰ καιρός.

ΑΤΑΚΤΗΣΕΙΣ
ΡΚΕΤΑ ΠΡΟ-
ΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ
ΟΤΗΤΑ.- ΤΟ
ΙΣ ΕΝΟΠΛΕΣ
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Ἀπόκομμα ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ -8 ΑΙΠ. 1973 Χρονολογία

Ἀριθ.

Ὁ Ἄργος τοῦ Τύπου τῆς Ἀνατολῆς

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1911

ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ ΑΡΙΘ. 68

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 32.10.310

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

ταλία φορτω-
εις τῆς γειτο-
τὴν Ἑλλάδα,
ὸ τὴν ἄρχου-
τίς ἔνοπλες
εις στρατιω-
τὸ ἀντιμετω-

πίζουν πολύ ἁπλά. Οἱ πρῶτες σκέψεις ὁδηγοῦν ἀνα... συγκρίσεις. Βλέπεις ἕναν ἀξιωματικὸ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἀγοράζει τὴν «Οὐνιτά», κεντρικὸ δημοσιογραφικὸ ὄργανο τοῦ Ἰταλικοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος. Καὶ δὲν μπορεῖς νὰ μὴ θυμηθεῖς τὸν ἀστυφύλακα στὴν Κέρκυρα, ποὺ πέρσι διώχτηκε ἀπ' τὸ Σῶμα, ἐπειδὴ ἀνάμεσα στίς ἄλλες ἐφημερίδες, διάβαζε καὶ τὸν «Ριζοσπάστη».

5ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ τοῦ Ἰταλικοῦ Κομ-
τικοῦ Κόμματος, ποὺ ἔγινε αὐτὲς
ες στὴ Ρώμη, μίλησε καὶ ὁ ἐν ἐνερ-
τρατηγὸς Φελζάνι, διοικητής τῆς
ς Ὑπαξιωματικῶν τῆς Ἀστυνομί-
ὺ μετέφερε στούς συνέδρους τὸν
χαιρετισμὸ τῶν ἀστυνομικῶν»...

οἱ ἄντρες τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων — κι αὐτό εἶναι μιά τεράστια κατάκτηση τοῦ Ἰταλικοῦ δημοκρατικοῦ κινήματος. Θά μποροῦσε νά πεῖ κανείς ὅτι στήν Ἰταλία ἕνα σημαντικό μέρος τῶν ἐνόπλων δυνάμεων δείχνει τάσεις σεβασμοῦ τοῦ «πολιτικοῦ παιγνιδιοῦ» στά πλαίσια τοῦ Συντάγματος.

Βέβαια, ὅταν ἐπιχειρήσει κανείς νά θεωρητικοποιήσει τό ζήτημα, θά δεῖ ὅτι οἱ ὅποιες κατακτήσεις δέν ἀναιροῦν, φυσικά, τὴν ταξική φύση τοῦ Στρατοῦ. Γιατί οἱ προοδευτικές ἰδεολογικές τοποθετήσεις ἀξιωματικῶν συμβάλλουν μόνο σέ μιά ἁπλή δημοκρατικοποίηση τῶν καταπιεστικῶν μηχανισμῶν· τό κράτος διατηρεῖ τό ταξικό του περιεχόμενο κι ἑπόμενα κι οἱ ἔνοπλες δυνάμεις. Ὅμως ἡ ἀναπτυσσόμενη ταξική πάλη, ὑποχρεώνει τήν ἄρχουσα τάξη νά ἑλίσσεται καί νά κάνει παραχωρήσεις.

Σέ χῶρες σάν τήν Ἰταλία, ὅπου ὑπάρχει ἰσχυρό ἐργατικό κίνημα καί ὅπου μεγάλες μάζες τῶν μεσαίων στρωμάτων, διανοούμενοι κλπ., περνᾶνε μέ τό μέρος τῆς ἐργατικῆς τάξης, πού δημιουργοῦνται πλατύτερες κοινωνικές βάσεις ἀλλαγῆς, πού ἔχουμε ἤδη μιάν εὐρύτερη συγκατάθεση τῶν

...γίας σὰν μηχανισμὸς καταστολῆς καί νᾶναι γι'

Οἱ δημοκράτες νέοι μας, τ
κατατάσσονται καὶ ποὺ εἶ
χαρακτηρισμένοι ἄσχετα ἀ
τὰ προσόντα τους, ἀποκλεί
ται αὐτόματα ἀπὸ τὴν δυ
τότητα νὰ ἐπιλεγοῦν σὰν ἐ
δροι ὑπαξιωματικοὶ καὶ ἀξ
ματικοὶ καθὼς καὶ ἀπὸ ὁρισ
να σώματα καὶ εἰδικότητες π
θεωροῦνται ὅτι ἔχουν κάποια
δικὴ σημασία γιὰ τὴν «ἐσωτε
κὴ ἀσφάλεια» ἢ τὴν «ἀσφάλει
τοῦ ΝΑΤΟ. Καὶ εἶναι κοιν
τόπος, ὅτι, γιὰ τοὺς ψυχροπ
λεμικούς κύκλους ποὺ κινο
τὰ νήματα τῆς ἐθνικῆς ἄμυν
κάθε «χαρακτηρισμένος» στρ
τιώτης εἶναι καὶ ἕνας δυνητικ
«κατάσκοπος». Ἔτσι, οἱ μὴ
θνικόφρονες» στρατιῶτες ἀπ
κλείονται ἀπὸ τὶς δυνάμεις κ

'Αριθ.....

'Ο "Αργος τοῦ Τύπου τῆς 'Ανατολῆς

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1911

ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ ΑΡΙΘ. 68
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 32.10.310

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΟΥ

'Απόκομμα .....

Χρονολογία 17 ΑΠΡ. 1970

Παρατάθηκε μέχρι 6 Μάη ἡ ἔκθεση τοῦ Μέμου Μακρῆ

'Η ἀναδρομική ἔκθεση γλυπτικῆς τοῦ μεγάλου "Ελληνα καλλιτέχνη Μέμου Μακρῆ πού παρουσιάζει ἡ 'Εθνική Πινακοθήκη θά συνεχιστεῖ μέχρι τίς 6 Μάη. Τήν παράταση τῆς διάρκειας τῆς ἔκθεσης, πού ἦταν νά λήξει στίς 15 'Απρίλη, πῆρε ἡ διεύθυνση τῆς 'Εθνικῆς Πινακοθήκης, μετά τήν τεράστια ἐπιτυχία πού σημείωσε ἡ ἔκθεση. Παράλληλα μέ τήν ἔκθεση τοῦ Μακρῆ λειτουργεῖ καί ἡ ἔκθεση «'Αθήνα — ἱστορικό κέντρο, προστασία καί πολεοδομική ἐπέμβαση».

δι' δύο σεισμικές δονήσεις [illegible]
ἔντονα αἰσθητὲς τόσο στὴν Ἰταλία
ὅσο καὶ στὴν Βόρεια Ἑλλάδα, ἐνῶ
προκάλεσαν καταστροφὲς καὶ θύ-
ματα στὴν Λ.Δ. τῆς Ἀλβανίας, ὅ-
που σύμφωνα μὲ τὸ ἀλβανικὸ πρα-
κτορεῖο εἰδήσεων ΑΤΑ σκοτώθη-

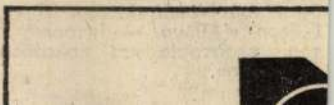

'Αριθ.....

'Ο "Αργος τοῦ Τύπου τῆς 'Ανατολῆς

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1911

ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ ΑΡΙΘ. 68

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 32.10.310

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

'Απόκομμα ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑΣ

Χρονολογία 13 ΑΠΡ. 1979

Μακρὴς και στη Θεσσαλονίκη αν βρεθούν λεφτά

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 13.— Ο δήμος Θεσσαλονίκης κάνει προσπάθειες γιά τη μεταφορά της έκθεσης γλυπτικής του Μέμου Μακρή στη συμπρωτεύουσα. Ο ίδιος ο καλλιτέχνης σέ επαφή του μέ αντιπροσωπεία του δημοτικού συμβουλίου εξεδήλωσε ζωηρή επιθυμία νά έρθουν τα έργα του στη Θεσσαλονίκη, αλλά το μεγαλύτερο εμπόδιο είναι ότι ο δήμος δυσκολεύεται νά καλύψει τα έξοδα μεταφοράς καί εγκατάστασης της έκθεσης.

Η Εθνική Πινακοθήκη δήλωσε αδυναμία νά συνδράμει οικονομικά την προσπάθεια καί ήδη η υπόθεση έρισκεται στον καθορισμό του ύψους της απαιτούμενης δαπάνης γιά νά διαπιστωθεί άν ο δήμος είναι σέ θέση νά την επωμισθεί μόνος του. Στην περίπτωση αύτή θά ζητηθεί από την Διεθνή Εκθεση η παραχώρηση κάποιου χώρου γιά την εγκατάσταση της έκθεσης, αλλά καί άδεια από την Πινακοθήκη της Βουδαπέστης στην οποία ανήκουν τα περισσότερα έργα. Αν όλα αύτά τα εμπόδια ξεπεραστούν θά μπορέσει το κοινό της Θεσσαλονίκης νά απολαύσει τα έργα του Μέμου Μακρή.

; στὸ χῶρο τῶν εικαστικῶν
οδο, ἀποτελεῖ ἡ ἔκθεση ἔργ
η τῆς διασπορᾶς Αγαμέμνι
Πινακοθήκη (8 Μάρτη —

τή, ποὺ οργανώθηκε καὶ π
ἡ συνεργασία τῆς Εθνικῆς
χδας καὶ τῆς Εθνικῆς Πινα
ας, παρουσιάζονται 56 ἔρ
ὸ δημόσιες καὶ ιδιωτικές σ
ία καὶ στὴν Ελλάδα ἡ ανή-
αλλιτέχνη.
προσωπογραφίες, γυναικεία
νθρώπινες μορφές, συνθέσεις
ίναι ενδεικτικὰ τῆς γλυπτικῆς
Μακρὴ ἀπὸ τὸ 1938 μέχρι τὸ
τὴν εξέλιξη τῆς δουλειᾶς καὶ
ηματισμούς του.

ποιημένου ονεί-
ρου...

● ΜΑΡΙΟΣ ΛΟ-
ΒΕΡΔΟΣ: Ο ἀν-
θρωπος συνερ-
γός της δημιουρ-
γίας...

Μνημεῖο στὸ χιτλερικὸ στρατόπεδο τοῦ Μαουτχάουζεν (1963). Χαλκός.

Τοῦ κ. ΤΩΝΗ ΣΠΗΤΕΡΗ

Ὁ Μέμος Μακρῆς στὴν Πινακοθήκη

Ἡ Ἐθνικὴ Πινακοθήκη παρουσιάζει, ἀπὸ τὶς 7 Μαρτίου ὡς τὶς 15 Ἀπριλίου, μιὰ ἀντιπροσωπευτικὴ ἐπιλογὴ τοῦ γλυπτικοῦ ἔργου τοῦ Μέμου Μακρῆ. Τὰ 50 περίπου ἔργα – 25 πορτραῖτα καὶ 25 μεγάλες συνθέσεις – τῆς ἔκθεσης δίνουν μιὰ ἱκανοποιητικὴ εἰκόνα τῆς ἐργασίας τοῦ Μακρῆ, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχει κανεὶς τὴν ὁλοκληρωμένη ἐντύπωση ποὺ δημιουργοῦν τὰ ἔργα αὐτὰ ὅταν ζοῦν μέσα στὸ φυσικό τους χῶρο, ἰδιαίτερα στὸ ὕπαιθρο.

Πράγματι ὁ γλύπτης εἶχε τὴν εὐκαιρία νὰ δουλέψει τριάντα ὁλόκληρα χρόνια στὴν Οὐγγαρία καὶ νὰ πραγματοποιήσει μνημειακὰ ἔργα ποὺ κοσμοῦν πλατεῖες, πάρκα, λόφους καὶ ἄλλους δημόσιους χώρους.

Ἡ ἀναδρομικὴ αὐτὴ ἔκθεση ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ παρουσιάζει καὶ ὁρισμένα ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ Μακρῆ ποὺ εἶχε πραγματοποιήσει ἐδῶ, πρωτοῦ φύγει γιὰ τὴ Γαλλία. Γιὰ τὸ λόγο αὐτό, ἡ τωρινὴ παρουσίαση εἶναι πληρέστερη ἀπὸ τὴν παρόμοια ποὺ ἔγινε στὴ Βουδαπέστη πρὶν ἀπὸ λίγο καιρό.

Ἂς σημειωθεῖ ὅτι γιὰ νὰ πραγματοποιηθεῖ ἡ ἀθηναϊκὴ ἔκθεση χρειάστηκαν τρία χρόνια ἐπιμονῆς τοῦ Δ. Παπαστάμου, διευθυντῆ τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης, ὥστε νὰ ὑπερνικηθοῦν οἱ ἀντιρρήσεις καὶ οἱ γνωστὲς προκαταλήψεις. Τὰ ἔξοδα τῆς ὅλης ἐκδήλωσης ἀνέλαβε ἡ κυβέρνηση τῆς Λ. Δ. Οὐγγαρίας. Σημειώνουμε ἀκόμα πὼς πρόσφατα, σὰν ἐπιστέγασμα τῶν προηγουμένων διακρίσεων καὶ βραβείων τοῦ Μακρῆ, τοῦ ἀπονομήθηκε τὸ βραβεῖο «ἐξαίρετου καλλιτέχνη», ἡ ἀνώτερη οὐγγρικὴ καλλιτεχνικὴ διάκριση.

Ὁ Μέμος Μακρῆς εἶναι ἀναμφισβήτητα ὁ πιὸ σημαντικὸς γλύπτης τοῦ ἀπόδημου ἑλληνισμοῦ τῶν ἀνατολικῶν χωρῶν ἀλλὰ καὶ γενικότερα ὁ σημαντικότερος ἀπὸ τοὺς παραστατικοὺς Ἕλληνες γλύπτες.

Ἡ παραμονή του στὴν Οὐγγαρία, ὅπου ἐπικρατεῖ μιὰ ἀναπτυγμένη ἀντίληψη γιὰ τὸ ρόλο τῆς γλυπτικῆς στὴ σύγχρονη κοινωνία, ὑπῆρξε καθοριστικὴ γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς τέχνης του· τὸν βοήθησε νὰ ξεφύγει ἀπὸ τὴν ἀτομιστικὴ θεώρηση τῆς τέχνης καὶ νὰ τὴν ἀντιμετωπίσει σὰν κοινωνικὸ φαινόμενο, σὰν φορέα ἀξιῶν ποὺ ἀπευθύνεται στὸ πλατὺ κοινὸ μὲ ἕνα λειτουργικὸ προορισμό.

Ἔτσι ὁδηγήθηκε νὰ διερευνήσει τὴ διαλογικὴ σχέση τοῦ ἔργου τόσο μὲ τὸ φυσικὸ περιβάλλον, ὅσο καὶ μὲ τὸ τεχνητό, συνταυτίζοντας τὴ γλυπτικὴ μὲ τὴν ἀρχιτεκτονική. Τὸ γλυπτὸ στὴν περίπτωση αὐτὴ δὲν εἶναι διακοσμητικὸ ἀλλὰ ἕνα ὀργανικὸ στοιχεῖο τοῦ κτιρίου ἢ γενικότερα τοῦ χώρου. Ἡ σύνθεση καὶ ὁ ρυθμὸς εἶναι ἁρμονικὰ δεμένα μὲ τὴ μορφὴ καὶ μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ περιβάλλοντος.

Γιὰ νὰ ἑρμηνεύσει καλλιτεχνικὰ τὶς ἰδέες του, ὁ Μακρῆς χρησιμοποιεῖ τὴν πέτρα καὶ κυρίως τὸ μέταλλο. Τὰ ὑλικὰ αὐτὰ τοῦ ἐπιβάλλουν μιὰ ὁρισμένη μορφικὴ ἀπόδοση, ποὺ χαρακτηρίζεται ὅμως πάντοτε ἀπὸ λιτότητα, αὐστηρὰ λογικὴ δομὴ καὶ μεγάλη εὐαισθησία.

Ὅταν πρὶν ἀπὸ χρόνια εἴχαμε τὴν εὐκαιρία νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὸ Μακρῆ στὴν Οὐγγαρία, διαπιστώσαμε μὲ πόση συνέπεια καὶ συνοχὴ τὸ ἔργο του ἀποτελοῦσε συνέχεια τῆς προηγούμενης δουλειᾶς του στὴν Ἑλλάδα. Καθὼς ὁμολογεῖ ὁ ἴδιος, «οὔτε στὴν Ἀθήνα οὔτε στὸ Παρίσι εἶχα τὴν εὐκαιρία νὰ κάνω μεγάλες συνθέσεις... τὰ πορτραῖτα ὅμως μὲ βοήθησαν νὰ πλησιάσω σὲ μιὰ μνημειακὴ τέχνη. Ἔψαχνα γιὰ τὸ διαρκές, γιὰ τὸ οὐσιαστικὸ ποὺ μπορεῖ νὰ δεσμευτεῖ πέρα ἀπὸ τὶς χρονικὲς στιγμές του, νὰ πάρει τὴ σταθερὴ μορφή του μέσα στὸ χρόνο».

Δὲν εἶναι δύσκολο νὰ διαπιστώσει κανεὶς καὶ στὶς μετέπειτα πραγματώσεις του ὅτι ξεκινάει πάντα ἀπὸ μνῆμες καὶ ἐμπειρίες καθαρὰ ἑλληνικές: ἀπὸ τὰ γλυπτὰ τῆς Ὀλυμπίας καὶ τὰ ἀετώματα τῆς προκλασικῆς Ἀκρόπολης. Ἀπὸ αὐτὰ ὅμως δὲν συγκράτησε τὸ ἐπιφανειακὸ καὶ περιγραφικὸ στοιχεῖο ἀλλὰ τὴν οὐσία τοῦ καλῶς ἐννοούμενου κλασικοῦ: «Βλέπει τὴ ζωή, τὴ γλυπτικὴ καὶ τὸν ἄνθρωπο κατάματα, στὴν πιὸ δύσκολη καὶ ὑπεύθυνη ἐκδοχή τους. Ἡ ἀναγωγὴ γίνεται πάντα στὸ ἀνθρώπινο καὶ στὸ οὐσιαστικό» (Α. Φραγκιᾶς).

Ἂς ἀναφέρουμε μερικὰ σχετικὰ παραδείγματα, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ μνημεῖο στὰ θύματα τῶν Ναζὶ ποὺ ἔχει στήσει στὸ Χιτλερικὸ στρατόπεδο τοῦ Ματχάουζεν (1963). Γράφοντας γιὰ τὸ ἔργο ὁ Φέρεντς Βάμοσσυ ἐπισημαίνει: «Οἱ κορμοὶ τῶν ἐννέα τούτων μορφῶν γίνονται σὰν ἕνας κλειστὸς τοῖχος, ἀπ' ὅπου ξεφυτρώνει δάσος ὁλάκερο ἀπὸ χέρια καὶ πόδια... Αὐτὸς ὁ τοῖχος ἀντιπροσωπεύει μιὰ ὁμαδικὴ δύναμη. Εἶναι τὸ σύμβολο ὄχι ἑνὸς ἢ περισσότερων ἀνθρώπων, μὰ ὁλόκληρης κοινωνικῆς δύναμης – εἶναι τὸ κήρυγμα πίστης στὸ νόημα τῆς ἀντίστασης, εἶναι ἡ ἐπισήμανση τῆς διεξόδου».

Τὸ ἀρχιτεκτονικὸ σύμπλεγμα ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐννέα μορφὲς ὕψους 3,5 μ. Περίοπτο, δίνει τὴ δυνατότητα στὸ θεατὴ νὰ παρακολουθήσει τὶς διάφορες διαδοχικὲς ὄψεις καὶ τὶς ψυχικὲς ἐναλλαγὲς ποὺ ὑποβάλλονται ἀπὸ τὰ τεντωμένα χέρια σὲ μιὰ κραυγὴ διαμαρτυρίας γιὰ τὸ ἀνείπωτο ἔγκλημα, ἀλλὰ καὶ κραυγὴ πίστης καὶ θέλησης νὰ μὴν ξαναζήσει ἡ ἀνθρωπότητα παρόμοιες στιγμές.

Τὶς ἴδιες ἀρετὲς – ἐπινοητικότητα, ἔξαρση τοῦ ἡρωικοῦ στοιχείου, παλμὸς ζωῆς – ἀντικρύζουμε καὶ σὲ ἄλλα ἔργα, ὅπως τὸ μνημεῖο τῶν ἐθελοντῶν τῆς διεθνοῦς Ταξιαρχίας στὴν Ἱσπανία (1969, Βουδαπέστη). Τὸ σύμπλεγμα αὐτὸ εἰκονίζει τρεῖς νέους πολεμιστὲς νὰ προχωροῦν ἀγέρωχοι. Μορφικὰ ὑπάρχουν μνῆμες ἀρχαϊκῶν κούρων στὴν ἀπόδοση τῶν σωμάτων καὶ στὴ μετωπικὴ στάση ἢ εἰδωλίων στὴ γεωμετρικὴ διαμόρφωση τοῦ προσώπου. Ὅπως καὶ στὸ ἔργο τῶν ἀρχαίων γλυπτῶν, ἔτσι καὶ στοῦ Μακρῆ, ὁ δυναμισμὸς θγαίνει ἀπὸ μέσα πρὸς τὰ ἔξω, δὲν εἶναι ἐπιφανειακός. Ἄλλωστε μονάχα τὶς ἀπαραίτητες ἐνδυματολογικὲς ἐνδείξεις σημειώνει στὴν ἐπιφάνεια, ἀποφεύγοντας κάθε ρητορεία καὶ φυσιολογικὴ ἐπεξήγηση.

Ἀξιόλογο μνημεῖο του ἐπίσης εἶναι οἱ Κολυμβήτριες. Πρόκειται γιὰ μιὰ μακρόστενη σύνθεση σὲ χαλκὸ ὅπου τρία ὁριζόντια γυναικεῖα σώματα "ἐκτινάσσονται" γιὰ ἕνα κολυμβητικὸν ἀγώνα. Ἡ σύνθεση στηρίζεται πάνω σὲ μιὰν ὁριζόντια βάση ποὺ εἶναι συγχρόνως συντριβάνι. Καὶ ἐδῶ ὁ Μακρῆς ἔχει ἐπιβάλει κάθε λεπτομέρεια καὶ ἔχει ἑρμηνεύσει τὴν ὁρμὴ καὶ τὸ δυναμισμὸ τῆς κίνησης μὲ μιὰ ρυθμικὴ ἀλληλουχία ἀπὸ ὀξυγώνια τρίγωνα.

ΜΕΜΟΣ ΜΑΚΡΗΣ

Γεννήθηκε στὴν Πάτρα τὸ 1913.

1934 - 1939. Σπουδὲς στὴν ΑΣΚΤ μὲ τοὺς Κ. Δημητριάδη καὶ Μ. Τόμπρο.

Στὸ διάστημα τῆς Κατοχῆς πῆρε μέρος στὴν Ἀντίσταση. Ὑπῆρξε ἀπὸ τοὺς ἱδρυτὲς τοῦ Καλλιτεχνικοῦ - Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ ἀπὸ τοὺς ὀργανωτὲς τῆς ἔκθεσης τοῦ 1941 στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο. Μὲ τὴν Ἀπελευθέρωση, τὸ Ε.Α.Μ. τοῦ ἀνέθεσε τὴν ὀργάνωση τοῦ μορφωτικοῦ τομέα. Τότε παρουσίασε τὴν ἔκθεση τῶν φωτογραφικῶν ἀρχείων καὶ σχεδίων τῆς Ἀντίστασης.

1945 - 1950. Μὲ ὑποτροφία τῆς γαλλικῆς Κυβέρνησης παραμένει στὸ Παρίσι ὅπου κάνει ἐλεύθερες σπουδές, συχνάζοντας στὰ ἀτελιὲ τοῦ Ζιμόν, Λωράνς κ.ἄ.

Ἀπὸ τὸ 1950 ζεῖ καὶ ἐργάζεται στὴ Βουδαπέστη καὶ καθιερώνεται σὰν ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἀξιόλογους γλύπτες.

Ἀπὸ τὸ 1975 ἐπισκέπτεται συχνὰ τὴν Ἑλλάδα. Πρόσφατα ἐπανέκτησε τὴν ἑλληνικὴ ἰθαγένεια ποὺ τοῦ εἶχε ἀφαιρεθεῖ, τὸ 1963, παρόλο ποὺ ὁ ἴδιος θεωροῦσε πάντα τὸν ἑαυτό του Ἕλληνα καὶ δὲν θέλησε ποτὲ νὰ γίνει Οὐγγρος.

Ἐκθέσεις. 1951. Α' ἀτομικὴ στὴ Βουδαπέστη. 1978. Ἀναδρομικὴ στὴ Βουδαπέστη. 1979. Ἀναδρομικὴ στὴν Ε.Π.Α. Ὁμαδικές: 1939. Πανελλήνια. 1946. Φθινοπωρινὸ Σαλόν. 1948. Σαλὸν Νέας Γλυπτικῆς. 1949, 1950. Σαλὸν Τονιγερί. 1948. Στοκχόλμη. Πολλὲς ἄλλες συμμετοχὲς στὴν Οὐγγαρία καὶ στὸ ἐξωτερικό. Ἐργογραφία. Μεγάλος ἀριθμὸς μνημείων σὲ ἀνοιχτοὺς χώρους, κτίρια καὶ ἀρχιτεκτονικὰ σύνολα. 1963. Μνημεῖο Ματχάουζεν. 1967. Πρόσοψη λαϊκῆς πολυκατοικίας κοντὰ στὸν ποταμὸ Τίσσα. 1969.

Επίκαιρα και αν

«ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟ

Ἀπόκομμα ΠΕΡΙΟΔ. ΕΠΙΚΑΙΡΑ
Χρονολογία -5 ΑΠΡ. 19..
Ἀριθ.....
Ὁ Ἄργος τοῦ Τύπου τῆς Ἀνατολῆς
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1911
ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ ΑΡΙΘ. 68
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 32.10.310
ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

— *MAKRISZ AGAMEMNON szobrászművész készíti el a „Fürdőzők" című szoborkompozíciót, amelyet a rövidesen átadásra kerülő kecskeméti fedettuszoda előtt helyeznek majd el.*

borászati, szőlésze

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Makrisz Agamemnon

PETŐFI NÉPE

1969. JAN 9.

— A Képzőművészeti Alap szobrász zsűribizottsága kedden vette át Budapesten Makrisz Agamemnon szobrászművész a kecskeméti Aranyhomok Szálló homlokzati reliefjének készítendő ólomkombinációját.

negálla-
rre már
71 hízó
Erre

Makrisz Agamemnon

MAKRISZ AGAMEMNON Kossuth-díjas kiváló művész szobraiból nyílt meg kiállítás a tatabányai népházban. A tárlaton a művész huszonnégy alkotása, köztük több nagyméretű kompozíciója látható.

Népszabadság, 1985. V. 30

Makrisz Agamemnon szobrára

Rideg Gábor: Hosszú út lazáig

Művészet, 1983. május

Makrisz Agamemnon szobrász

Nagy Zoltán: Nemzeti társalatok - a közelmúltban és ma

Művészet, 1982. augusztus

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1980 OKT 27

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Agamemnon Makris

1021

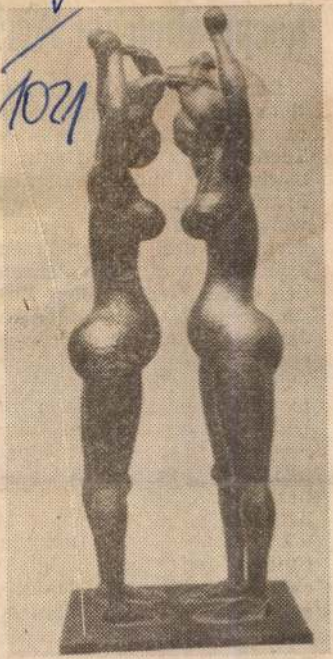

Agamemnon Makris:
Vor dem Spiegel (1968)

rische Industrie eine Lizenz von der westdeutschen Firma, aufgrund derer dann im Unternehmen Danuvia die Serienproduktion von modernen, hydraulischen Teileinheiten und Systemen möglich wurde.

Ingenieure von Danuvia führten inzwischen zahlreiche Produktionsentwicklungen durch, die ermöglichten, den Bedarf an früher ausschließlich aus Importen bezogenen Teileinheiten und Bestandteilen nunmehr aus einheimischer Produktion zu

Makrisz Agamennon, Kossuth-díjas szobrászművész

1981. VI. 10. 10.45 Petőfi
Láttuk, hallottuk...
- Makrisz Agamennon szobrászművésznek látható tárlata a P
Galéria Színház téri termében.

Láttuk, hallottuk...
1981. VI. 10. Petőfi 10.45

écsi

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Makrisz Agamemnon
Kossuth-díjas szobrászművész

HÉTFŐI HÍREK

1981 AUG 10

1021

Fej a csarnokban

Az idén nyáron is több ezer hazai és külföldi érdeklődő tekintette meg a Nemzeti Galéria állandó és időszaki kiállításait. Sokan álltak meg Makrisz Agamemnon, kupola alatti csarnokban kiállított, fejet ábrázoló, impozáns rézszobra előtt. A szép alkotás a XIX—XX. századi szobrok tárlatán látható.

Mészáros András rajza a Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó gondozásában megjelent „Jobb erről nem beszélni" című karikatúra-kötetből.

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1980 OKT 27

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Agamemnon Makris

1021

In dieser Nummer machen wir auf Seite 9 mit dem Oeuvre des Bildhauers Agamemnon Makris bekannt. Bild oben: Bleiplastik an der Fassade des Hotels „Aranyhomok" in Kecskemét (1959—63)

Wollzei
A-1011

Schwei
AZED
Dornac
CH-400
PINKU
Frosch
CH-800

Dänem
MUNK
Norreg
DK-116

Finnlar
RAUTA
OY
Koivuvaarankuja 2
SF-02670 Hämevaara

Schweden:
ET WIRKSELL
ALMQUIST
Subcription Agency
26 Gramla Brogatan
S-101 20 Stockholm 1
WENNERGREN-
WILLIAMS AB
Nordenflychtsvägen 70
S-104 25 Stockholm 20

Wenn nicht extra vermerkt, stammen die Bilder von der ungarischen Nachrichtenagentur MTI

HU ISSN 0007-2893

fassen", erklärte der Minister. „Durch die Umstrukturierung sollte auch die Verwaltungsarbeit vereinfacht und die Bürokratie abgebaut, sollten effizientere Mittel der politischen Leitung gesucht werden. Schon die Aufzählung dieser Ziele beweist, daß der Inhalt unserer Kulturpolitik unverändert bleibt und die Maßnahmen die Erfüllung der von der Partei abgesteckten Richtlinien fördern.

Bei der Zusammenlegung der zwei Ministerien erhielten 350 von insgesamt 85 Werktätigen einen neuen Arbeitsplatz. Wesentlich war

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1980 OKT 27

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Agamemnon Makris

1021

Agamemnon Makris: Denkmal der Helden des spanischen Bürgerkrieges, in Budapest (1969—70)

Betriebs

Im Z
der Ir
das inn
kungs-
der Bet
dernisie
handelt
tinuierli
Förderu
Tätigkei
der Wet
passungs
ternehm

Zur gl... Zeit muß, so stellte das Plenum fest, die innerbetriebliche Demokratie gefestigt werden.

Das ZK befürwortet die sinnvollen organisatorischen Umgestaltungen in der Industrielenkung, das Zusammenlegen von Kompetenzen, Umgruppierungen, die Schaffung neuer Organe der Industrielenkung. Die nötigen organisatorischen Maßnahmen werden vom Ministerrat ausgearbeitet und realisiert.

Im Auftrag des XII. Parteitages beschäftigte sich das ZK auch mit den Mitgliedsbeiträgen und beschloß eine Neuordnung der Beitragszahlungen.

Dieser Tage beging die ungar... hens. Aus diesem Anlaß wur... Unser Bild: Károly Bisztray ...

Budapester Konferenz Europä...

Organisato...
der Zusamm...

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1980 OKT 27
BUDAPESTER RUNDSCHAU

Agamemnon Makris

1021
BR stellt vor

AGAMEMNON MAKRIS

Gábor Ö. Pogány:
Agamemnon Makrisz
Corvina Kiadó,
Budapest 1980
ISBN 963 13 0 850 2
(ungarische Übersetzung des 1978 bei dem Athener Verlag Akmon erschienenen Buches)

Der bekannte Kunstkritiker Gábor Ö. Pogány stellt in diesem schönen Corvina-Album mit viel Sachverständnis eine der bedeutendsten Künstlerpersönlichkeiten unserer Zeit vor.

Agamemnon Makris wurde 1913 in Patras, Griechenland, geboren. Menr als drei Jahrzehnte seines Lebens verbrachte er in seiner Heimat, auch seine Studien absolvierte er noch vor Ausbruch des Zweiten Weltkrieges an der Athener Hochschule für Bildende Kunst. Mit anderen Worten Seine Erziehung, seine schulische Bildung und — was in seiner Kunst und auch in seiner menschlichen Entwicklung besonders wichtig ist — sein politischer Antrieb verknüpfen ihn mit Hellas. Der griechische Widerstand formte seine Persönlichkeit als Bildhauer nämlich mindestens in dem Maße wie ihn die Landschaft, die Tradition, die Kultur beeinflußte.

Die fünf Pariser Jahre (1945—1950) brachten ihm einen breiteren Horizont, die Bekanntschaft mit modernen Tendenzen. Gleichzeitig aber auch eine organische Fortsetzung jener durch gesellschaftliches, weltanschauliches Engagement bedingten Stellungnahme, die ihn in seiner Heimat auf die Seite des Widerstandes zog. Aus diesem Grunde wurde er dann auch aus Frankreich ausgewiesen.

Melpo Axioti (1949)
Porträt der Schriftstellerin

Er fand in Ungarn eine Heimat, hier erhielt er Raum und Aufträge, damit er seine Kunst zur wahren Größe entwickeln könne. Und hier setzte er auch seine gesellschaftlich-politische Laufbahn fort — nunmehr als eine der bestimmenden Gestalten im ungarischen Kunstleben.

Agamemnon Makris ist als Künstler außergwöhnlich aktiv. Mehrere Dutzend Plastiken und Reliefs von seiner Hand schmücken Parks, Plätze, öffentliche Gebäude und Wohnviertel. Das monumentalste und sein Wesen, sein menschliches Zugehörgkeitsgefühl am ehesten ausdrückende Werk steht allerdings im Gedenkpark des ehemaligen österreichischen Todeslagers Mauthausen — zur Erinnerung und als Anklage. „Mit einem einzigen gewaltigen Fortissimo schreien die Unschuldigen ihre Leiden in die Welt hinaus, die Neugeburt der aus der Demütigung auftaumelnden Menschheit. Die neuen Schattengestalten bilden einen harten Block, und so trotzen sie — eine eherne Mauer aus Leibern — dem Unwetter der Geschichte, charakterisiert Gábor Ö. Pogány das Werk treffend.

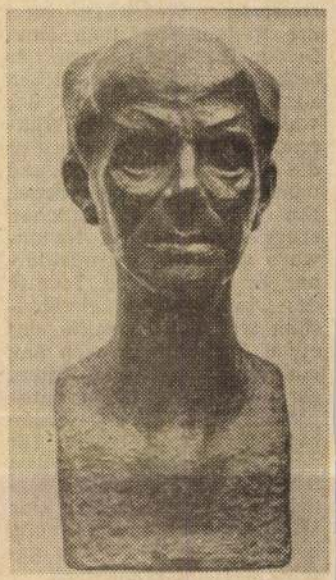

Bartók (1960)

Der Verfasser des Buches erweist sich übrigens nicht nur als ausgezeichneter Kenner der Makris'schen Kunst, sondern analysiert mittels des Textes plastisch, ja sogar ergänzend, was die Bilder zeigen. Er schrieb keine übliche Monographie über den Bildhauer, sondern umreißt von dessen Werken ausgehend und indem er mutig diejenigen auswählt, die die Haupttendenzen vertreten, das Bild eines bedeutenden Künstlers.

J. N.

János Ko

MEI

Ila ist Braut, ein Gutsbesitzer aus der Nachbarschaft macht ihr den Hof. Der Gutsbesitzer ist ein Kumane aus der Tiefebene, ein kleiner Schwarzhaariger, der meistens Stiefel trägt und die Reitpeitsche auch dann in der Hand hält, wenn er nicht auf dem Pferderücken sitzt. Ein flinker Mann, der wie ein Jockey wirkt. Während des Krieges belieferte er die Armee mit Rindern und wurde vermögend dabei. Ein roher, unerbittlicher, energischer Mensch. Ila umwarb er sicher aus nüchterner Erwägung. Die Tochter des Oberforstrates, ein Mädchen aus guter Familie, das etwas Bildung genossen hat, leidlich Klavier spielt, nicht gerade häßlich ist, ja ausgesprochen schöne Augen hat. Eine gute Gattin für den Landwirt, eine fleißige, lebensfrohe Hausfrau. Möglicherweise hat sie auch eine Mitgift, aber wenn nicht, bedeutet sie doch einen gesellschaftlichen Aufstieg.

Ich hatte nie viel für die Kumanen übrig. In Püspökladány lernte ich sie näher kennen, ich weiß, was für ein hartes, phantasieloses, künstlerisch gefühlloses, materielles, selbstsüchtiges Volk das ist, sie sind gute Soldaten, aber für die Schönheiten der Natur haben sie keine Ader, die Erde ist für sie nichts anderes als ein für diese oder jene Landfrüchte geeigneter oder ungeeigneter Boden, der Wald ist von vornherein Brennholz oder Möbelholz, das Wasser dient allein zum Bewässern, das Tier bedeutet Fleisch, Fett, Fell oder Arbeitskraft, und Kutscher, Hirten, Knechte und Tagelöhner sind noch weniger wert, weil von ihnen — leianhört, und wenn sie sich verabschieden, fragt sie nie, wann er denn wiederkomme.

Vater empfängt den jungen Mann wie üblich mit trockener Höflichkeit. Gleichwohl nimmt alles nach festen Regeln seinen Lauf. Der Mann bittet um die Erlaubnis, seine Aufwartung machen zu dürfen, Mutter gestattet es ihm gönnerhaft, und er erscheint zur vereinbarten Zeit: punkt zwölf, in schwarzem Anzug, mit steifem Kragen und Handschuhen, und dann sitzt er ganze zehn Minuten mit Vater, Mutter und Ila im Salon. So geht er Schritt für Schritt den vom Anstand vorgeschriebenen Weg, ganz wie es sich für einen jungen Mann mit ernsthaften Absichten geziemt. Er wird für den Nachmittag eingeladen, dann zum Abendessen, später kommt er auch mal auf einen Sprung vorbei, verdrückt etwas Gebäck, leert ein, zwei Gläschen Pflaumenschnaps. Vater hat also nichts an ihm auszusetzen. Die Form wird gewahrt. Auch in materieller Hinsicht ist alles in Ordnung. Und überhaupt, meine Schwester muß unter die Haube gebracht werden, soviel steht fest.

Dennoch murrt mein Vater, ihm ist nicht wohl zumute. Zwar fügt er sich mißmutig in die Situation, aber er gibt die Hoffnung nicht auf, daß aus der ganzen Sache doch nichts werde. Denn wer würde sich, wenn Ila heiratet, um ihn kümmern? An ihn denkt natürlich niemand. Er hat das Mädchen aufgezogen, lernen lassen, und siehe, das ist nun der Dank... Deshalb begeistert Vater sich

JÁNOS KODOLÁNYI

(1899—1969), Schriftsteller, einer der bedeutendsten Vertreter der ungarischen Prosa des 20. Jahrhunderts. In einer disharmonischen Familie aufwachsend erlebte er die Krise der zur Dekadenz neigenden Mittelklasse, lernte aber mittels direkter Erfahrungen auch das Leben in der Provinz, die Probleme der Bauern kennen. Er deckte die Fehler des Volkes ebenso wie die der Mittelklasse auf, bemerkte aber auch die positiven Eigenschaften und suchte nach Methoden der Befreiung. Er löste sich gänzlich von seiner Klasse, nahm auch im persönlichen Leben schwere Kämpfe auf sich. Einen beachtlichen Anteil in seinem Oeuvre stellen historische und Gesellschaftsromane, Theaterstücke und Erzählungen.

Der Kutscher stottert etwas zur Entschuldigung, doch sein Herr gerät in so grenzenlose Wut, daß er ihm mit seiner kurzen, breiten, gedrungenen Hand, deren Finger wie mit der Heckenschere beschnitten eine gerade Linie bilden, eine wuchtige Ohrfeige verabreicht. Der Kutscher taumelt zur Seite, starrt ihn an, schluckt schwer und schweigt.

Ich mache kehrt und gehe zur Veranda zurück. Kurz darauf erscheint auch der junge Mann und bittet um Entschuldigung, weil das Bier noch nicht gebracht worden ist.

Solange wir dort sind, schweige ich beharrlich, lasse sogar seine Fragen unbeantwortet. Die Stimmung wird immer peinlicher, der Hausherr ist nahe daran, die Nerven zu verlieren, er weiß nicht, woran er mit mir ist. Wieder daheim sage ich dann zu Ila:

„Dieser Mensch wird nicht dein Mann."

„Warum?"

„Und du wirst nicht seine Frau."

„Wie ist dir das so plötzlich eingefallen?"

„Habe ich recht oder nicht?"

Meine Schwester gibt mir recht. Lange unterhalten wir uns beim Licht der Funzel. Ich erzähle ihr, was ich erlebt habe. Ila weint und nickt. Sie sagt, sie wolle lieber sterben als ihn heirater

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1980 OKT 27

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Agamemnon Makris

1021

Agamemnon Makris:
Freiheitsdenkmal,
Tiszafüred (1974—75)

Porträts — etwa einem würdigen Herrn mit Backenbart oder einem jungen Mädchen mit errötetem Gesicht. Klare, sparsame Linien, kleine Geschichten mit verblüffenden Pointen sind für die Mehrzahl der Müllerschen Arbeiten charakteristisch. Zeichnet er für Kinder, drückt sich das auch in betonter Farbfreudigkeit aus, während seine anderen Entwürfe in dieser Hinsicht eher etwas „puritanisch" anmuten. Damit sei genug über die Ausstellung *gesagt*, *anzusehen* ist sie noch bis Ende des Monats.

— **végh** —

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Agamemnon Makrisz

BUDAPESTER RUNDSCHAU

1980 SEP 1

1021

Auf dem Hauptplatz der nordungarischen Stadt Salgótarján ist seit kurzem eine Ausstellung des Bildhauers Agamemmnon Makrisz zu sehen. Unser Bild: Denkmal von Mauthausen

A-1011 V

Schwei

AZED
Dornac
CH-400
PINKU
Frosch
CH-80(

Dänen

MUNKSGAARD
Norregade 6
DK-1165 Kopenhagen K.

Finnland:

RAUTATIEKIRJAKAUPP
OY
Koivuvaarankuja 2
SF-02670 Hämevaara

Schweden:

ET WIRKSELL
ALMQUIST
Subcription Agency
26 Gramla Brogatan
S-101 20 Stockholm 1
WENNERGREN-
WILLIAMS AB
Nordenflychtsvägen 70
S-104 25 Stockholm 20

Wenn nicht extra vermerkt, stammen die Bilder von der ungarischen Nachrichtenagentur MTI.

HU ISSN 0007-2893

NEUE LEHRPLÄ

(Fortsetzung von S. 1)

der Acht-Klassen-Schule Pflicht ist, die der Oberschule aber nicht.

Besonders beanstandet wurden die Zustände in den Schulhorten. Sie sind zumeist nur Aufbewahranstalten, die die kontinuierliche Vorbereitung und intensives Lernen nicht gewährleisten. Nach dem Unterricht machen oft vierzig Schüler ihre Hausaufgaben in einem Klassenraum, und auch die Schulspeisung gab Grund zur Beanstandung. Die medizinische Betreuung der Schüler ist nicht regelmäßig und is somit auch nicht ausreichend Insgesamt konnte konstatier

MK SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 237-748, 340-726

Makrisz Agamemnon

ESTI HÍRLAP

Kossuth-díjas szobrász-
emlékév

1980 SEP 6

1021

Látványosságnak sem érdektelen az a szoborszállítás, amelynek időtartamá-

RGY
R
RGY
FÖMO

Esküvőre, alkalmakra lönlegesen szép ruhák nden méretben, férknak francia bársonyl is. Stólák, keppek ost ruhakölcsönzőnél. ., Majakovszkij u. 92. 9—070.

Tetőfedő magán- és sasházak tetőfedését, getelését és bádogosmkát vállal. Bp. XVI. r., Vadruca u. 54. Ruenszky Károly.

Építész tervezést, műak, vezetést vállal. 290 851.

Régi értékpapírokat, szvényeket, állami és irosi kölcsönkötvényet, terv- és békeköllönöket, papírpénzeket b. vásárolok. „Gyűjtő H 4224" jeligére a kiadóba.

Gitároktatás Stúdiónárnál kezdőknek, hadóknak. Jelentkezés eptember 1-től 30-ig. lefonon 653—015.

Kisiparos nyugdíjas erszámkészítőt alkalaz. „Jól felszerelt műly EH 4640" jeligére kiadóba.

Magyarvizsla fajtiszta ölyökkutyák eladók. el.: 451—324 vagy

Óvónő ó gyermekek eg nevelését-gon vállalja. Érdek ker., Királyla Tel.: 573—668

Figyelem! F mazottat kere férfi fodrász Bp. X., Bihari

Két gyereker sához tanárnő Bp. X., Bihari

Fűtést vállalo állásban, lehetőleg az V. kerületben vagy környékén. „Minden lehetőség érdekel 221 097" jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Matematikából, fizikából korrepetálást és egyetemi előkészítést vállal villamosmérnöknő. 654—370.

HÁZASSÁG

30 éves, 180 cm magas, 74 kilós intelligens fiatalember keresi kimondottan csinos hölgy ismeretségét házasság céljából 26 éves korig. Sport-, utazás-, színház- és filmkedvelő vagyok, rendezett anyagiakkal. Csak fényképes levelekre válaszolok. „Fortuna — 220 574" jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

38 éves 176 cm szakmunkás megismerkedne házasság céljából hölgygyel 24—35 éves korig. „Őszinteség 221 001" jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Középkorú 171 cm magas férfi lehetőleg középiskolai végzettséggel rendelkező hölgy ismeretségét keresi házasság céljából. „Csak fényképes levelekre válaszolok 217 750" jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Keresem az diplomás, 17 magasabb 49

házasságot kötne. „Remény EH 6172" jeligére a kiadóba.

184 cm magas, 24 éves szőke fiatalember megismerkedne komoly életfelfogású fiatal lánnyal vagy elvált asszonnyal 20-tól 27 éves korig. Vác környékiek előnyben! Kizárólag fényképes levelekre válaszolok. Leveleket „Egyetértés" jeligére: Vác, Jókai utca 9.

24 éves, 183 cm magas, nem dohányzó fiatalember házasság céljából megismerkedne 22—26 éves hajadonnal vagy 1—2 gyermekes elvált özvegyasszonnyal. Lakás szükséges. „Fémcsiszoló EH 5661" jeligére a kiadóba.

27 éves, 172 cm magas érettségizett kisiparos férfi megismerkedne házasság céljából szolid lánnyal. Fényképes, lehetőleg telefonos leveleket várok. „Szép jövő EH 5699" jeligére a kiadóba.

27 éves, 165 cm magas, barna hajú érettségizett nő intelligens, magas férfi ismeretségét keresi házasság céljából. Csak fényképes levélre válaszolok. „Harmónia EH 6199" jeligére a kiadóba.

34 éves, lakással rendelkező szakmunkás megismerkedne házasság

Makrisz Agamemnon

P. Kücs Julianna: Szermelni eladhatót?
Fejezet a Mücsarnokból

Népszabadság, 1984. IV. 14.

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész

A Moszkva téren a művész alkotását állitották fel.

/repr./

Népszava, 1980. szept. 24.

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész
Filmvetítések: B. ép. fsz. előadóteremben.

5 Magyar szobrászat.
Látogatás Makrisz Agamemnonnál.

A Magyar Nemzeti Galéria Programja.
1981. szeptember hó.

Makrisz Agamemnon, sobrán

L. Deim Pál

Vadas József: Generál art

13.

Élet és Irodalom Bp. 1984. ápr. 20. XXVIII/16

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Makrisz Agamemnon,
Kossuth-díjas szobrászművész

SOMOGYI NÉPLAP

1980 SEP 21

1021

Makrisz Agamemnon szobra

humanista sze
dalúan képzet
pe rajzolódik
előtt. Farawe
emlékezésében
gyerekkorról,
„Az apám nen
tanár, de aho
is lehetett v
apám ügyvéd
gyanakszom:
kezbe vett, ak
jaival paragra
párnámba, s a párnán és
gyönge ráncos bőrömön át ez
a paragrafus valahogy belém
égett. Gyermekkoromban so-
kat voltam beteg, s ha orvo-
sok tanakodtak felettem, sen-
kinek sem jutott eszébe vat-
tát dugni a fülembe, így le-
hetett, hogy már akkor meg-
fertőztek a viták, a diagnózis
és az okoskodások.

Kisvárosban és középosz-
tályból születtem, az alulra
és felülre, rendre és felforga-
tókra egyaránt félénk közép-
osztályból, az őseim hittek
valami nagy kötelességben,
amelynek fokmérője a

hirdetett meg a KISZ Köz-
ponti Bizottsága. A somogyi
csapat kiváló eredménnyel
szerepelt ezen. A Petőfi Em-
lékkönyvtár klubjának fiatal-
jai bekerültek az országos
döntőbe. Az akció sikerén
felbuzdulva a KISZ most
újabb pályázatra hívja fel a
fiatalokat, melynek címe: Az
olvasó ifjúságért. A szerve-
zést, rendezést a Palmiro
Togliatti Megyei Könyvtár
KISZ-fiataljai és a megyei,
illetve a városi KISZ-bizott-
ság vállalta.

Megyénkben 85 ezer be-
iratkozott könyvtári tag van,

1

1 *Makrisz Agamemnon:*
A pécsi Felszabadulási emlékmű, 1975,
építész: Jánossy György
(fotó Lantos)

10

XXI. ÉVFOLYAM, 10. SZÁM, 1980. OKTÓBER

os hazai és külföldi rendezvény foglalkozott ebben az esztendőben a 70-es évek művészetével. Kiállí-
vitaülések kísérelték meg, hogy számot adjanak az elmúlt évtized fontosabb eseményeiről, legjellem-
sorába tartozik folyóiratunk e havi száma is, mely a korszakot áttekintő tanulmányok mellett helyet
: Szövetsége Művészetiíró-szakosztálya szerkesztette Tendenciák 1970–1980 című összeállításnak is.

A 70-es évek művészete

Bereczky Loránd: Évtizedes léptékkel 2

A szocialista tendenciák helyzete a mai magyar képzőművészetben 6

Szabó Júlia: Emlékek a 70-es évekből 9

Tendenciák 1970–1980

Gábor Eszter: Egy kiállítássorozat elé 13

cs Péter: Új művészet 1970-ben (a kiállítás megnyitója) 14

Júlia: Idézetek a hetvenes évek művészetének irodalmából 16

Dátumok a magyar avantgarde-művészet történetéből 1966–1979 20

Műhely

Kovalovszky Márta: Ketrec, mérték után 23

Makrisz Agamemnon alkotásaiból nyílt kiállítás pénteken Leninvárosban, a Derkovits Gyula Művelődési Központ kiállítótermében és a művelődési központ melletti parkban. A művész, akinek hatalmas Lenin-portréját pénteken avatták fel Leninvárosban, huszonkét szobrát mutatja be a tárlaton. A művelődési központ kiállítótermében egyidejűleg a művész felesége, Makrisz Zizi mutatkozik be negyven grafikájával.

◆

Magyar Nemzet 1983. XI. 5.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

SZABAD FÖLD

1980 AUG 17

Makrisz Agamemnon,
Kossuth-díjas szobrászművész

1021

Szabadtéri szoborkiállítás Salgótarjánban. A város főterén Makrisz Agamemnon Kossuth- és Munkácsy-díjas kiváló, érdemes művész alkotásai láthatók

(MTI Fotó — Király Krisztina felvétele

VÁN rajza)

A KÉPERNYŐN:

Műsorok napról

Volt egyszer egy kabaré — — közönséggel. E hármas vetkezett az egymást értők, belterjesebb körének kialakítás tudta, min hahotázik vagy p szintén nagyjából sejtette, mit nok, a kuplék, csengő-bongó megható szerelméről, unatkozó jairól, s látványosan szaporító első világháború is. A gúnyba sorokban olykor bírálat is fesz lom arcába vágni embertelens zést, katonák és civilek elégede

A kabarénak tehát az lett sen, fricskázzon, hogy falai kö — hatósági következmények r mondhattak el.

Nosztalgiánk erősödő szálai miért éppen az egykori kabaré nünk vágyakozás? Ilyesfélére u vett és televízióra alkalmazott tott, mélyhűtött ötleteit friss fe hármasból azonban kettő — a ség — sajnos, hiányzott. A nézŏ jét: ilyen is volt? És van? Így má nőtt kabaré dicsősége.

Néhány mondat erejéig nézzi filmeket. Említsük például doljunk bele, hogy összeállítói Ha mind teljesebben kívánják gától értetődően az iszaposat i

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1980 SEP 20

ESTI HÍRLAP

Makrisz Agamemnon,
kossuth-díjas szobrászművész

1021

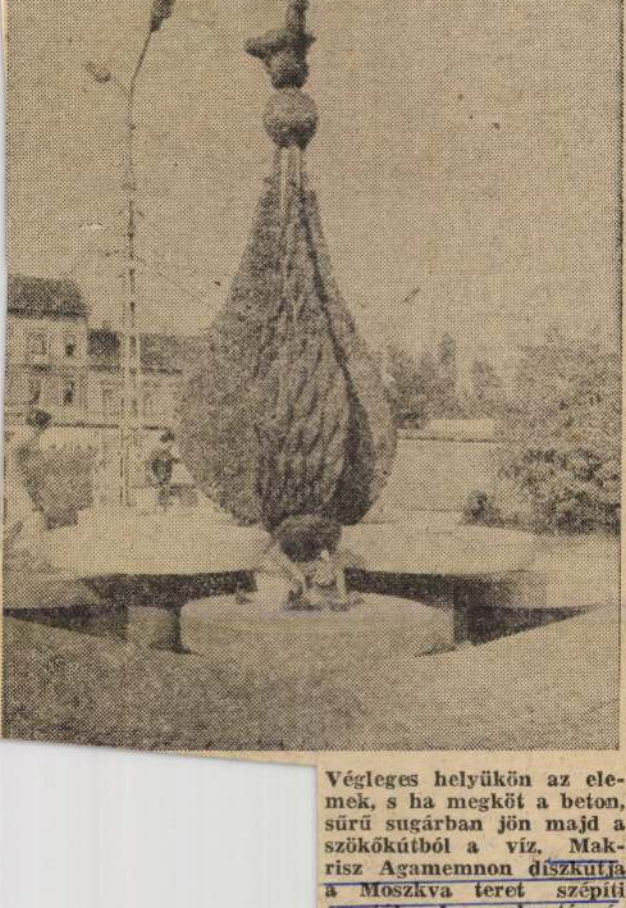

Végleges helyükön az elemek, s ha megkötött a beton, sűrű sugárban jön majd a szökőkútból a víz. Makrisz Agamemnon díszkútja a Moszkva teret szépíti ezentúl. A nyolc, tányér alakú — négy mozaikos, négy sima — alap tetejére mintegy 20 tonna súlyú vörösréz plasztikát helyeztek.

(Wormser Antal felvétele)

2/A. V. é
Berkecz.

Építési t
a III. keri
682—631. I
Szentendrei
scher Sánd

Pesterzsé
jában az
lülőjárónál,
vetkezeti 1
kp. +
XX., Topa
fszt. 2.

Eladó
1. emeleti
összkomfor
kás, Bp. 1
lakótelep.

Börzsönyligeti, 70 nm alapterületű télen is lakható faház + garázs eladó. 649—205.

Nap-hegyen, a Tigris utcában 62 nm-es öröklakás azonnali beköltözéssel sürgősen eladó. 13 000 Ft/nm. „Öröklakás EH 5932" jeligére a kiadóba.

Romos házat vagy műhelyt veszek. 261—395.

XII. ker., Fülemüle utcában 4 db 70 nm-es és 1 db 126 nm-es lakásból álló társasház tagságát szervezi a 49. sz. ÜMK. Bpest, Alkotás u. 11. 351—165; 153—898.

Eladó 483 n.-öl telken régi típusú parasztház. Érdeklődni egész nap. XVI., Cinkota, Tervező u. 3. Víg.

500 ezer kp. + 200 ezer OTP-átvállalással eladó Kőbánya, Ujhegyi 1. em. 3 szobás szövetkezeti lakás. 300 ezer előleget kérek. November 1-től beköltözhető. „Ujhegyi ABC-nél 223 130" jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Budapestről 30 km-re levő 2 szoba összkomfortos családi ház (új épület) eladó. Kiskunlacháza, Jókai M. 23. 2340. Mizik Gábor.

Visegrádon körpanorámás, 205 négyszögöl telek olcsón eladó. 640—101 du. 5—7 között.

Eladó! Kétszintes, kétlakásos, kertes, családi ház, 3 szoba összkomfort 106 nm és 2 szoba összkomfort 75 m plusz garázs. Bp.

Kettőszobás, komfortos, családi ház mellékhelyiséggel + még egy lakás kialakítási lehetőséggel, azonnali beköltözéssel eladó. Bp. XX., Frangepán u. 66. Irányár: 600 000 Ft kp. Érdeklődni 16 órától. Barcsik.

Rózsadombon 2 szobás, 62 nm-es luxus öröklakás eladó vagy keszthelyi ingatlanra elcserélhető. Ár: 900 ezer Ft OTP. Érdeklődni 17 forint plusz 35 ezer óra után 852—246.

Budától 30 km-re kétszintes + beépíthető tetőtérrel 4 szoba hallos ikerházrész 70 százalékos készültséggel beköltözhetően igényesnek eladó. Érdeklődni tel.: 294—191, 17—18 óráig.

Eladó 1 és fél szoba összkomfort kp.-ért 4. emeleten. Üllői út metró megállónál. Tel.: 773—693, 17—20 óráig.

Sas-hegy déli oldalában befejezés előtt 2 szintes családi ház készpénzért eladó. 452—819.

470 n.-öl
mölcsös elad
repestarcsa.
Megtekinthet
péntektől, eg

Elcserélem
2 szoba étk
komfortos ö
másfél -szo
IV—XIII. k
Minden me
kel. 498—88

Diósdon 2
bás, összkom
di ház elad
cserélhető.
960 este 18
Megtekinthet
vasárnap. D

OTP-átadás előtt 9 lakásos társasház, 75 nm és plusz 50 nm-es tető teraszos lakás sürgősen eladó. Tel.: 130—748.

Börzsönyligeti 28 n.-öl telkemet eladnám vagy Pest közelire elcserélem. Bp. IX., Ipar u. 13. I. 4.

Háromszobás komfortos családi ház eladó esetleg egy szoba összkomfortot beszámítok. Pomáz, Zrínyi Miklós u. 6/B. Kerezsiné.

XVI. kerületben* (Árpádföld) szép fekvésű, ikerház építésére vagy kertészkedésre alkalmas, gondozott, közművesített telek (295 n.-öl) eladó. Válaszokat „Készpénz 220 900" jeligére a Felszabadulás téri hirdetőbe kérem.

Eladó Csepelen kétszer szoba, konyha, kamrás családi ház 150-es telekkel. Érdeklődni lehet délután: Kokilla tér 9.-ben.

Most épült kétlakásos családi ház sürg

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész

25. „Mauthauseni emlékmű," bronz, 1961-1963
/repr./

57

57 Makrisz Agamemnon:
Az áldozatok tiszteletére,
bronz, 145x145 cm, 1978

Művészet, Budapest, 1981. márc. 10. old. és 17 old.

Makrisz Agamemnon Kossuth-díjas szobrászművész
Képzőművészeti szabadegyetem:

78. Magyar szobrászok
Látogatás Makrisz Agamemnonnál.

a Magyar Nemzeti Galéria programja.
1981. március.

1981. IV. 18. 21.o5 Televizió II.
Tv-hiradó

1021

Munkácsy Agamemnon
Kossuth-díjas szobrászművész

- Szép, ünnepi ajándék Szeged müvészetkedvelő közönségének Móra Ferenc Múzeumtól, hogy a Kortárs nagy művészek cimü kiállitás sorozat keretében M. Agamennon szobrainak bemutatóját nyitották meg a képtárban. E görög származásu Kossuth-és Munkácsy-dijas kiváló és érdemes müvész elsősorban az ország minden részében megtalálható több mint száz köztéri alkotása, valamint épületdiszitő plasztikája révén ismeri a magyar közönség. Mostani gyüjteményes kiállitása bepillantást enged több mint negyven éves munkásságának különböző korszakaiba. Jubileumnak is tekinthető, hiszen harminc éve él, alkot hazánkban. Első portréját egy paraszt lányról készitette. Legutóbbi müve a Moszkva téri diszkút, amelynek itt makettjét láthatjuk. E két határkő közé ékelődik müvészetének humanista kiteljesedése. Indittatása a görög föld klasszikus hagyományaiban gyökerezik. M. Agamennon tehát görög müvész. Ugyanakkor magyar is, hiszen témáiban és formanyelvében a magyar plasztikai törekvések mellett a magyar müvészet legjobb hagyományai is ötvöződnek. Hazánkban, mint mondják, elsősorban az öröm, a boldogság, a béke nyugalma adta témáit. Ezt az emberi harmóniát sugallja legkedvesebb müve a Tavaszi tánc is. M. Agamennon kiállitása május 24.-ig tekinthető meg Szegeden a .... Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai képtárában.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Makrisz Zizi

PEST MEGYEI HÍRLAP

1978 OKT 15

Olasz kisváros

1021

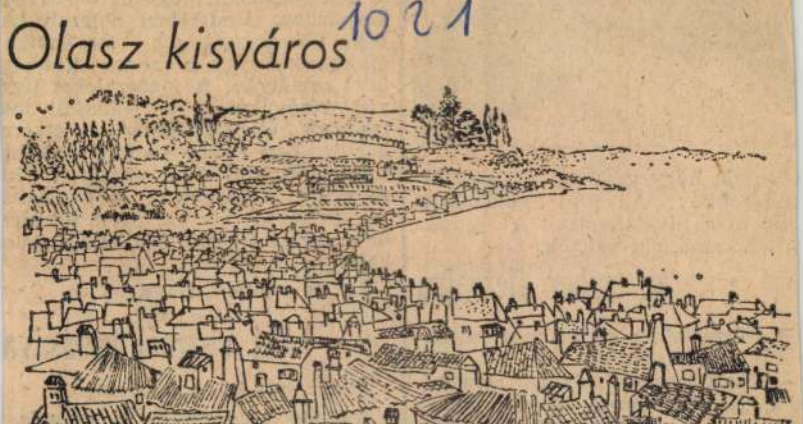

Makrisz Zizi rajza

rültünk, hogy vagyun
ulhatunk... Az idő
ennem a hivatásomat
rmált azzá, aki vagyo

Az ember életrajza

Beszélgetésünk során most moso-
odik el először.

— Csak beszélek, és azt sem tu-
om, jól mondom-e. Nem érdekel-
eti már a mai fiatalokat a mi
dőnk. Eleget hallották, unalmas is
ehet... Meg aztán nem csináltam
n olyan nagy dolgot. Sematikus az
letrajzom: annyi a részem, hogy
ehetőséget kaptam és éltem vele.

— Azt mondom: az ember nem
zonos az életrajzával. Az adatok
ak útjelzők, ami közben van, az a
nyeg.

MAJOR ÁRVÁCSKA

Kaja.

Széles a skála, tárva az út.

Aki visszaél tudásáva

Akkor hát ki az esküszegő?

Az, aki még akkor is görcsösen ragaszkodik tisztségéhez, amikor már nem tudja ellátni. Aki kevesebbet, könnyebbet akar csinálni annál, amire képes. Aki sutba dobja, nem értékesíti mindazt, amit komoly társadalmi áldozatok árán a fejébe plántáltak. Aki visszaél a tudással, az emberiség kárára használja csiszolt értelmének adottságait.

BÁLINT IBOLYA

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

Máj. 10-én felavatták Munthausen-
ben Makrisz Agamemnon alkotását:
az emlékművet.

–: Felavatták a munthauseni magyar
emlékművet

6

ESTI HIRLAP 1964. máj. 11.

Makrisz Agamemnon

Mobrán

l.

Szabad Művészet

1951. 384-l.

Átvitel

Makris Agamemnon

arcképe

László

Szabad Művészet
1952. 9. sz. 431. l.

Maradunk

Budapesten, 1909. április

kitünő tis

MAGYAR ÉPITŐMŰVÉS

Valóczi Tatalu

I. mester.

Nagyméltóságu

Gróf A p p o n

m. kir. vallás és

Makrisz Agamemnon

lásd

Szabad Művészet

1952. 10. n. 489 l.

(Kép)

490. l.

z. bizottságának könyvtára részére
rzett, részben ajándékozott művekről
ár átvizsgáltatván, elfogadhatónak

ottságot, vonatkozással f. é. febr. hó
becses átiratára, van szerencsém ti-

903. évi április hó 10-én.

számv. igazgató.

Makrisz Agamemnon

Bobrán

László.

Szabad Művészet
1952. 9. sz. 438. l.

ságodat, hogy Spierer
melynek egy része kész
méltóztassék.

Fogadja Méltóso
nyilvánitását.

Kassa, 1909. juniu

Méltóságos br. Forster Gyula fo
úrnak, a Müemlékek Or

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

„Jelen van" a távlaton.

Rózsa Gyula: XI. Magyar Képzőművészeti kiállítás 9.

Népszabadság, Bp. 1968. ápr.

Makrisz Agamemnon

A x. nemzeti képzőművészeti kiállítás anyagát zsűrizi.

emlétve.

Népszava, 1965. jún. 30. 2. l.

Makrisz Agamemnon

Dombormű a XIV. páltbirottság
vékházának falán (1964)
Monthausen emlékmű (1962)

emlitve

Kritika, 1965, 4 n., 15 old.

Makrisz Agamemnon

nobrasz

Munkácsy-díj

I fokozat

Szabad Művészet

1955. 148. l.

K

Makrisz Agamemnon, kobrász

Mauthausen szobor csoportját tehernautón szállítják Ausztriába.

Az emlékművet május 1-én avatják fel.

— : Kis hiradó

2.

ESTI HIRLAP jbp. 1964. márc. 26.

Makrin Agamemnon, szobrász MDK

A mauthausenni emlékműhöz elkészült kilenc figuráját ideiglenes felállításhoz a Kerepesi temetőbe szállítják. (ténykép)

— : Alakok a földön 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1964. ápr. 8.

Makrisz Agamemnon

Hanthausen emlékmüve szerepelt a IX. hogy az kapcsolódószeti kiállításon

Vigilia, 1962, 7 n., 432 old

Makrin Agamemnon

Szerepelt a Szárados uti hűvéntelep

Kiállításán a N. galériában

Vigilia, 1965, 4 n., 244 old

Makris Agamemnon szobrász.

Béke és Szabadság.1952.34.sz.aug.24.15.l.

Maktisz Agamemnon
szolván

Béke és Szabadság (VI) 51. n.
1955 dec. 21 Repr.

Makrisz Agamemnon szobrász.

Szab.Nép.1955.122.sz.május 25. 8.l.

Makris Agamemnon szobrász.

Szab.Nép.1951.232.sz.okt.4. 6.l.

Kirimi

Makrisz Agamemnon

Środalni Ujság, 1953. apr. 9. 8. old.

■ **132. Makrisz Agamemnon (sz. 1913): Munkástömeg, 1961-1965**
vörös márvány / Budapest, Columbus utca, MSZMP XIV. ker. Pártbizottsága

A vörös téglafalon amorf foltban elhelyezkedő dombormű szigorú belső tagolással mértanias szerkezetű hálózatba tömöríti az alakokat. Rokon módon absztrahált munkás- és parasztfigurák, szűkszavú tárgyi jelzések (egy-egy szerszám, kő, könyv, szőttes, kucsma, növény, békegalamb) rendelődnek alá a kompozíció egészének, amely egyetlen sokoldalú gondolatra összpontosít: a munkásosztály és a parasztság egységére, a dolgozó tömeg rendezettségére, szervezettségére, a párt és a nép szoros kapcsolatára. A dombormű különös példája annak, hogyan lehet elsődlegesen épületdíszítő alkotást úgy megoldani, hogy díszítsen is, jelezze, sőt, jelképezze is az épület közvetlen funkcióját, s mindezt nem csupán emblematikus tömörséggel, hanem a képzőművészet sajátos szférájában megoldható ábrázoló-általánosító módon. Így válik a mértanias szerkesztés a gondolatritmus eszközévé: a segítségével megsokszorozódó figurák el is különülnek egymástól, de csak olyan mértékig, hogy különbözésük is az összetartozást szolgálja, s az egymásmellettiség és egymásmögöttiség ritmusa az egynemű cselekvés és összetartozás eszköze.

Avadi Nóra: Munkásábrázolás a magyar képzőművészetben
Bp. Kossuth 1976

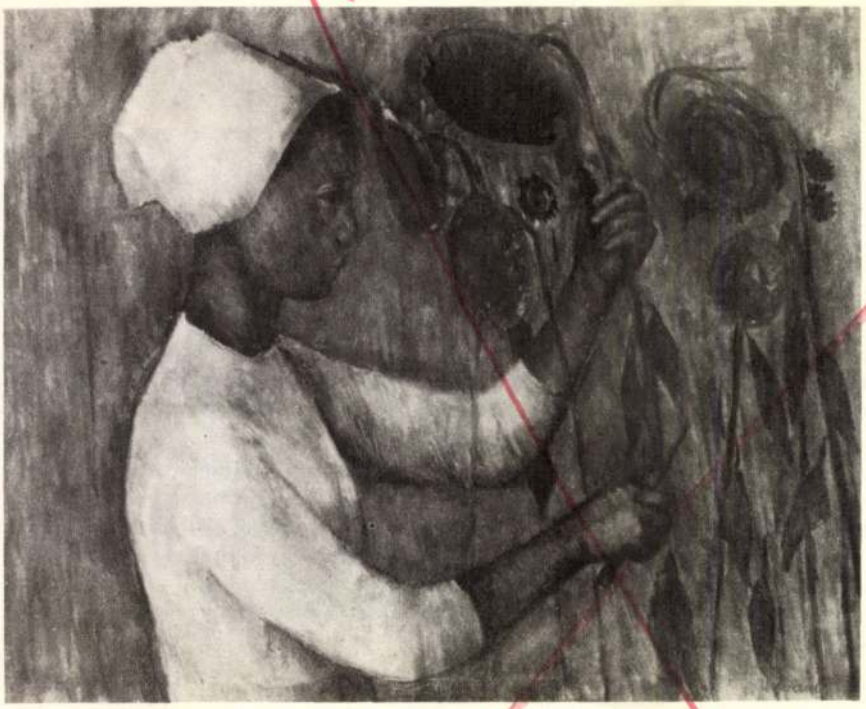

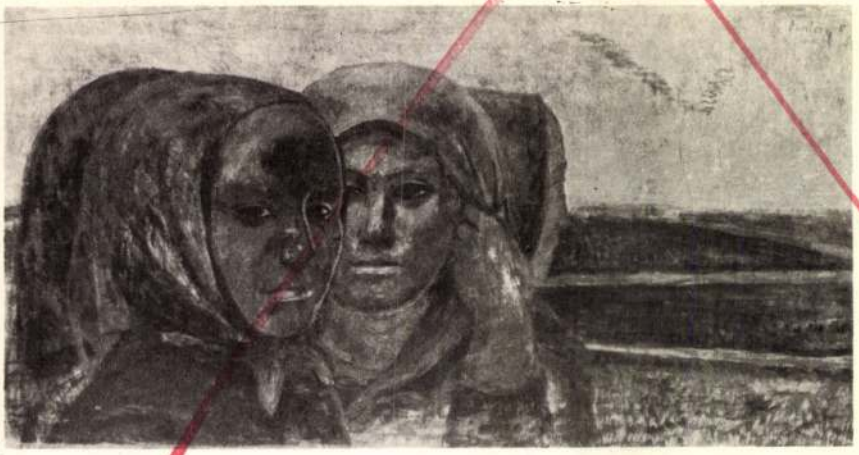

■ **133. Vigh Tamás: Magvető, 1966**
kő, 240X500 cm / Debrecen, Agrártudományi Egyetem

A paraszti munkának ez a mozzanata mintegy századnyi ideje a jövő építésére utaló társadalmi jelkép. Vigh Tamás nagy kődomborművének finoman hajló, egymást építő pozitív-negatív tömegei egyetlen lendületté állnak össze a belső térben elhelyezett alkotáson. A kő „hullámzása" mintegy a földnek, az emberi tevékenység terepének végtelenjét idézi. Az egész magasságot befogó magvető alakja, minden más magvető-megjelenítéstől eltérően, itt nőalak, sajátos Niké-értelmezés. Példa arra, ahogy a tevékeny munkás vagy paraszt alakjának mint képzőművészeti témának széles körű elterjedése idején a korábbi szimbólum módosul, formailag korszerűsödik, mintegy jelzésként utalva az Agrártudományi Egyetem modern épületében a paraszti munka leghagyományosabb mozzanatára, az élet és építés kiindulópontjára.

Makrisz Agamemnon

1021

Makrisz Agamemnon művét hazánk felszabadulásának 30. évfordulóján avatták fel.
Szebeni András képei a szobor felállításának munkálatai közben készültek.

A SZOBOR

Pécsre órák alatt szokott megérkezni a tavasz. Pécsett egyetlen éjszakáig tartott a háború.

Mire felébredünk, már melegen süt a nap. Mire felébredtünk, már megjöttek a felszabadító katonák.

Pécs a mediterrán égbolton sütkérező, harcias latin istenek védelme alatt áll. Odafent mindig fúj a szél. Az isteneknek lobog a ruhájuk. Idelenn többnyire szélcsend van.

De ahogy a tavaszi városból fölfelé haladunk a Mecsek oldalán, úgy válik a levegő egyre lobogóbbá.

Itt áll a szobor, amely az első Tavaszra emlékeztet. A város fölött, a hegyoldal karéjában. Szinte a természet tálcáján.

Makrisz Agamemnon szobra nem ábrázol semmit. Csak ezt a lobogást. Nincs főalakja, mellékfigurája, ércbe öntött hőseis póza. Mégis, mihez hasonlít leginkább? Egy alaktalan rohanó katonához, egy csattogó zászlóhoz, egy lángnyelvhez vagy egy lányszoknyához? Mindegyikhez és semelyikhez. Mert mindebből csak a lényeget adja. Csak magát a rohanást, csattogást, lángolást. Felszabadulási emlékműveink többnyire mereven ünnepélyesek. De ez a szobor csupa mozgás. Mint az a nagy történelmi pillanat. Ez a szobor a továbbélést mondja. S bármilyen szögből nézzük, mindig másképp közvetíti ugyanazt.

Újabban sokat beszélünk a közérthetőségről. Nos, Makrisz Agamemnon alkotása nem „közérthető", mivel nem az értelmünkhöz szól. Ahogy egy virágnak, dallamnak, fuvallatnak sincs megfejtendő gondolati tartalma. Makrisz Agamemnon művét „közérzékelhetőnek" nevezném inkább. Hiszen a jelentését mindenki egyformán érzékeli. Fogalmi készletünket alighanem ki kellene egészítenünk ezzel a kifejezéssel.

Úgy is mondhatnám, hogy maga a tavaszi szél lobog itt örökkévalóan a város felett.

Pécs alighanem az ország legszebb felszabadulási szobrát tűzte ki.

Galsai Pongrác

1975 APR 5
NŐK LAPJA
Budapest
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., Üllői út 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

— Szóval, láttam, hogy nagyon el van gondolkodva, hát nem szóltam egy szót se. De ő odajött hozzám, üdvözölt, egészségem felől kérdezett. Meginvitáltam, nézzen be hozzánk egy percre. Be is jött a kis szobánkba, körültekintett, megnézte a fényképeket. Beszélgetni sajnos nem sokat tudtam... Aztán pár nap múlva továbbmentek — úgy tudom, Budapest felé. De mi férjemmel együtt jó emléket őriztünk meg róla, mert igaz ember tudott lenni ilyen nehéz időkben is.

Ezután, hogy Malinovszkij marsall eltávozott Taksonyból, kezdődött csak az igazi, a kegyetlen harc Budapestért. Ágyú- és aknatüzek, kézitusák minden utcáért, házért. Majd a Balaton-környék, Győr és a Dunántúl. Hány, de hány szovjet katona adta még az életét, mire átkergették az utolsó ellenséget is a nyugati határon. Értük és nekik szól most köszönetként a tavaszi virágüzenet.

Szebelkó Erzsébet

ADOR ILONA, APN ÉS MTI FELVÉTELEI

Malinovszkij honvédelmi miniszterként Budapestre látogatott

Házról házra ...

Makrisz Agamemnon

Az Egyesült Izzó sportcsarnokában kiállítás nyílt Makrisz Agamemnon és Makrisz Zizi műveiből.

—: Kiállítás az Izzóban.
Tükör, 1977. március 6 – 43. lap.

MAKRISZ AGAMEMNON szobrász, Munkácsy-díjas, kiváló művész
Patrasz (Görögország), 1913

1938-ban fejezte be tanulmányait az athéni akadémián, majd 1945-től 1950-ig Párizsban dolgozott. 1950 óta Magyarországon él, s tevékeny résztvevője művészeti közéletünknek. Munkái minden jelentősebb hazai és külföldi bemutatón helyet kapnak, egyéni kiállítása 1951-ben a Fényes Adolf Teremben volt. 1953-ban és 1955-ben Munkácsy-díjjal, 1966-ban érdemes, 1972-ben kiváló művészi címmel tüntették ki. - Tárgykör, műfaj és kifejezésmód tekintetében egyaránt gazdag és változatos művészetét humanista tartása és marxista világszemlélete foglalja egységbe. Ebbeli kvalitásai a legközvetlenebbül politikai tárgyu emlékműveiben és portrészobraiban fejeződnek ki, de jelentős kisplasztikai és épületdiszitő munkássága is. Művészi formanyelvét a klasszikus görög tradició és a modern plasztikai törekvések ötvözése jellemzi, fogékony az elvont, általánositott, a dekorativitás lehetőségeivel is számoló megjelenités iránt. Több jelentős portrészobor és köztéri kompozició - köztük a mauthauseni Mártiremlékmü - alkotója.

Művész életrajzok 1975

MAKRISZ Agamemnon

Egyelőre vakvágányon áll a HAF

Mi győzné meg Gyöngyösoroszi és környéke lakóit?

Jó hír: a Népszabadság április 26-i számában *Futó Péter Gránátokkal az üzem ellen* című cikkében az ausztriai arnoldsteini használtakkumulátor-feldolgozó üzemben tett tanulmányút kedvező tapasztalatairól számolt be. Felvetődhet az olvasóban, hogy végre meggyőzi valaki a gyöngyösorosziakat és a környék lakosságát, s ők befejezik tiltakozásukat a két éve leállított üzem építése ellen. Hiszen Arnoldsteinben a bébihoteltől 800 méterre olvasztják az ólomakku-hulladékot, méghozzá felerészben ólomérccel!

Gondolom, nagyon örülnének az Országos Érc- és Ásványbányáknál, ha a gyöngyösorosziakat sikerülne megnyerni, hiszen új vezetői a korábbi miniszterelnök-helyettesi sima kézi vezérlésű indítás után örökölték a Használt Akkumulátor Feldolgozó (HAF) több mint 700 millió forintos terhét. Az új, „tiltakozó leállításos" helyzetben viszont a jóváhagyó hatóságok semmi érzékelhető anyagi támogatást nem nyújtanak, arra hivatkozva, hogy vállalati beruházásról van szó. Ha az ország egy nagy hulladéklerakó hellyé válik, akkor is csak vállalati érdekről beszélhetünk? Ha annak idején csupán egyik illetékes hatóság nem járult volna hozzá a beruházáshoz, a kivitelezés nem kezdődhetett volna el a Mátrában. Vajon a jóváhagyókat semmiféle felelősség nem terheli?!

Miért nem mondott eddig igent Gyöngyösoroszi lakossága a HAF létesítésére? Mert ők ott élnek, a következményeket nekik kell majd elviselniük... A beruházás előkészítésébe nem avatták be őket, csak külföldi üzemekre, garanciákra, szakértőkre való hivatkozásokat hallhattak. Ezért joggal kételkednek ma.

Megértem a kételkedőket, hiszen részt vettem az Országos Érc- és Ásványbányák Gyöngyösoroszi Üzeménél a többéves és szerencsére eredményes technológiai munkában, amely a még most is keletkező savas bányavíz hatástalanítására szolgált. Mind a gyöngyösorosziak, mind a vállalat szakemberei tudják, hogy milyen — főleg a bányászattal és a földtani adottságokkal összefüggő — vélt vagy valós veszélyforrások vannak. Ezeknek az elháríthatóságáról azonban — miként Arnoldsteinben tették — meg kell győzni a lakosságot.

A veszélyforrásokra vonatkozó főbb kérdések a következők: Valóban környezetszennyező hatásúak-e a Toka patak mentén mért viszonylag nagy toxikus nehézfém-koncentrációk? Összefüggésben van-e ez a település feletti több mint 2,5 millió tonna mosási meddővel, illetve annak nehézfémtartalmával, melynek savasodása és ezzel a nehézfémek kioldódása helyenként megfigyelhető?

Miután a savas bányavíz keletkezésének megakadályozására nincs remény, mi lesz, ha a bencevölgyi zagytároló megtelik a víztisztításkor keletkező veszélyes iszappal? A hulladék akkukból ürített sav eladására nincs kilátás, ezért azt mésszel kell semlegesíteni. Hol helyezik el az ólmot is tartalmazó meszes végiszapot? Végül pedig a HAF-üzemben majdan keletkező 8–10 ezer tonna ólomsalakot a tervek szerint a Recsk melletti Baláta patak völgyébe tervezik elhelyezni, ugyanakkor mellette van a bezárt Lahóca ércbánya is, amelynek vize szintén savas. Megfér-e a kettő egymás mellett környezetszennyezés nélkül?

E kérdéseket nem csupán külföldi, hanem a helyi önkormányzat által is elfogadott magyar szakbizottságban kellene tisztázni. Ez annál is inkább fontos, mert a KHD-Voest Alpine garanciája többek között a technológia és környezet kapcsolatára vonatkozik, nem pedig külön a környezetre. Ha pedig a környezet már előzőleg is telítődhet toxikus nehézfémekkel, a külföldi garantált „kevés" szennyeződés is sok lehet Gyöngyösoroszi és környéke számára.

Lehet, hogy az arnoldsteini és egyéb meggyőző tapasztalatok alapján Gyöngyösoroszi igent mond majd a HAF létesítésére és működtetésére. Joguk van a döntésre, de idejük nem sok, mert az illegális akkuhulladék-lerakó helyek mindenkit, így őket is egyre inkább fenyegetik az ólmos szennyezéssel.

Dr. Bódi Gábor
kohómérnök

A gyűlölet kísértetjárása

Kitörölhetetlen nyomokat hagyott az emlékmű talpazatán a horogkereszt, Hitler születésnapjának dátuma, a nyilaskereszt az emlékezetes „H" betűvel, vagyis a hungarista mozgalom hírhedt jelképével. Ez a nyilaskeresztes mozgalom ugyanis nemcsak kitaszított a nemzetből százezreket, hanem német náci segédlettel el is pusztította az ártatlanokat, köztük asszonyokat, idős betegeket és gyermekeket.

A szobor most is ott áll a vizafogói lakótelep előtt, a Duna-parton örök mementóként. Ezt az emlékművet a minap szélsőjobboldali garázdák meggyalázták. Azok a sötét figurák, akik nem bírták elviselni a mártíremlékmű grandiózus jelképét, melyen a szoboralakok azt hirdetik: „Soha többé fasizmust!" Az emléktáblán pedig ezek a sorok olvashatók: „Emlékezésül azokra az ellenállókra, katonaszökevényekre és üldözöttekre, akiket a fasiszták 1944–1945 telén a pesti Duna-parton meggyilkoltak."

Mikor is történt a gaztett, amely bemocskolta az emlékművet? Néhány nappal azelőtt, hogy ünnepeltük a szövetségesek katonai győzelmét a fasizmus felett. Európa fellélegzett ekkor, és békenapként jegyezte be a történelembe május 9-ét. Voltak persze olyanok is, akik nem azonosultak Európa májusával, és a fasizmus legyőzését vereségként fogták fel, gyűlölködve ébresztve fel a revánsszellemet.

BOROS JENŐ FELVÉTELE

Az ilyen alvilági lovagoknak bántja a szemét mindaz, ami az antifasiszta koalíció reménykeltő tavaszára emlékeztet, és figyelmezteti az utókort a tömeggyilkosságokra. A Magyar Ellenállók, Antifasiszták Szövetsége, amely ezt a mártíremlékművet emelte, nemrég antifasiszta békenapot tartott, ahol elhangzott: az antifasiszta ellenállás hagyományai népünk össznemzeti értékeit alkotják. A kormány ezt a hitvallást ugyancsak elismerte. Ez reményre jogosít mindannyiunkat, hogy a nemzet tudatába be fog épülni a „Soha többé fasizmust!" esküvéssel fogadott elhatározása.

A fajgyűlölet, a bosszú és a leszámolás gondolatának fasiszta mételye helyenként ugyan előbukkanhat, és mocskos jelmondataikat itt-ott bevésik emlékműveinkre és temetőink sírköveire. Ámde ezeket a gyalázkodásokat igyekszünk letörölni, bár nyomai megmaradnak. Mindazok tehát, akik a régmúlt történelmi kísértetjárásával szemben állnak, csak egyet tehetnek: a neofasiszta jelenségekkel szemben az antifasiszta ellenállás egységét nem engedik megbontani, és bátran felemelik szavukat a gyűlölködés bármilyen megnyilvánulásával szemben.

Rozs Mihály
Budapest

Németh Gyöngyi, a XIII. Kerületi Polgármesteri Hivatal titkárságvezetője tegnapi tájékoztatása szerint a gyalázatos feliratot és a horogkeresztet hétfőre csiszolással sikerült a szobor talapzatáról eltávolítani.

TÖBB MINT 10 ÉVE A FELHASZNÁLÓK MEGELÉGEDÉSÉRE

ECONOMOS

ECONOMOS

E JELBEN GYŐZNI FOGSZ

Makrisz Agamemnon

MAKRISZ AGAMEMNON Kossuth-díjas kiváló művész szobraiból nyitottak szerdán kiállítást a tatabányai népházban. A művelődési intézmény előcsarnokában és galériájában a művész 24 alkotása, köztük több nagyméretű kompozíciója látható, amelyek a Budapesti Vigadóban rendezett nagy sikerű kiállításán szerepeltek. A tárlat július 10-ig tart nyitva.

Magyar Hírlap, 1985. V. 30.

Makrisz Agamemnon

kiállítása a Vigadó Galériában

Magyar Hirlap, 1985. IV. 27

Makrisz Agamemnon szm

1961-63-as mauthausen
emlékmű
1978-as Az áldozatok tiszteletére
(Athén)

→ Pór Bertalan tm
Művészet 1985/4/70.

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész.

A művészmokban ritkán adódik rá alkalom, hogy egy életmű egészét áttekinthessük. Ezért is érdemes felhívni a figyelmet arra, hogy a Műcsarn

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész

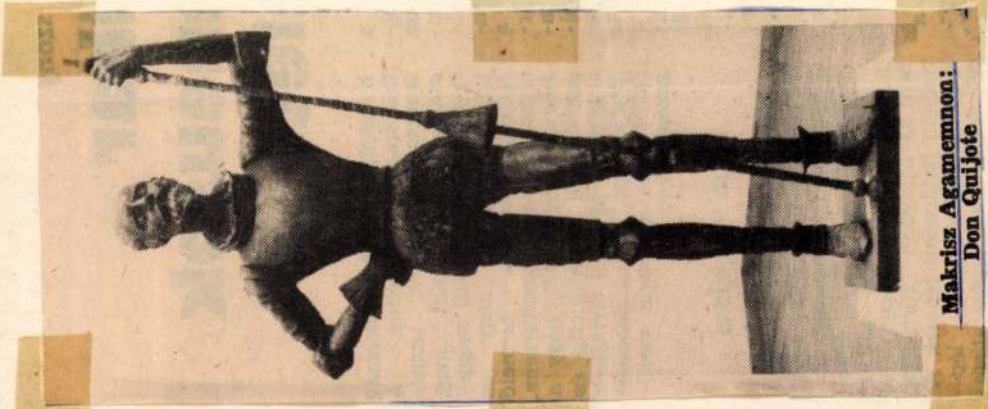

A Műcsarnokban látható Orsz. képzőművészeti kiállítás anyagából.

Népújság (Heves), 1954. ápr. 7.

Makrisz Agamemnon

Szoboravatás

Mártír emlékművet avatnak szeptember 29-én, hétfőn 16 órakor a Duna-parton, a XIII. kerületi Vas utca torkolatában. A *Makrisz Agamemnon* szobrászművész alkotta emlékművet Budapest Főváros Tanácsa és a Magyar Ellenállók, Antifasiszták Szövetség avatja fel; beszédet *Ispánovits Márton*, a MEASZ főtitkára mond.

(MTI)

Magyar Hírlap 1986. IX. 24.

Makrisz Agamemnon

— **Makrisz Agamemnon** szobrászművész és Makrisz Zizi grafikusművész alkotásaiból nyílt kiállítás pénteken a székesfehérvári Barátság Házában, a Magyarországon élő görögök kultúráját bemutató rendezvénysorozat keretében. A tárlaton Makrisz Agamemnon hét bronzszobrát és Makrisz Zizi 24 rajzát, illetve fametszetét láthatják az érdeklődők.

Népsava 1986. XI. 29.

Matris Agamemnon

Diskrét a Kulich Gula teken

Magyar Nemzet 1986. XII. 29.

Makrisz Agamemnon

— **Makrisz Agamemnon** Kossuth-díjas kiváló művész szobraiból nyitottak szerdán kiállítást a tatabányai népházban. A művelődési intézmény előcsarnokában és galériájában a művész 24 alkotása, köztük több nagyértékű kompozíciója látható, amelyek a budapesti Vigadóban rendezett nagy sikerű kiállításán szerepeltek. A tárlat július 10-ig tart nyitva.

Népszava 1985. V. 30

Molnár Agamemnon

Kiállítás a Vigadó Galériában

Nyíregyháza 1985. V. 24.

Molnár Agamemnon

Kiállítás a Budapest Galéria Sam
vidéoprogramok

Népszava 1985. 11. 25.

Makrisz Agamemnon

Felszabadulási emlékműveinkről

Népszava. 1985. IV. 4.

Makrisz Agamemnon

Művésztelep gazdát keres

Népszava 1885. VI. 15

Marion Agamemnon

Bajsy-Zsilinszky Endre notre

Magyar Vermont 1986. IV. 24.

Makrisz Agamemnon

[illegible]

→ Vilt Tibor

MŰVÉSZET 1985/7/13

Maksim Aganemon szn

Columbus u. Pásthár domkoni

→ Keresztyi Jenő

MŰVÉSZET 1985/júl./19

Makris Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész

A Százados úton élő művészeket a kortársi együvé tartozás és a munkahely hozta közelebb egymáshoz. Olyan híres és kiváló művészek éltek itt, mint Medgyessy F., Kisfaludi Strobl Zs., Pór B., Sidló F., Csorba G., Sámuel K., Makris Agamemnon.

Hollós László: 70 éves a Százados úti művésztelep.
Budapest, 1983. júl. 10-old.

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész

A MOM Műv. Központban képzőművészeti akciót rendeztek. 120 mű került kalapács alá, olyan művészektől, mint Barakonyi Károly, Würtz Ádám, Makrisz Agamemnon, – az értékesített alkotások ellenértékét a budapesti népművészeti alkotóház építésére ajánlották fel.

TV-Híradó 2.

1984. IV. 21. TV. 2. műsor, 21.00 (Berecknél).

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész

9. „Don Quijote," vörösréz domborítás, 240 cm. /repr./

9 Makrisz Agamemnon: Don Quijote, vörösréz domborítás, 240 cm (fotók Somfai)

Művészet, 1984. júl. 32-old.

Makrisz Agamemnon szabász

diszkútja a VIII. kr. Kulich Gyula téren.
(lásd: Marton Jánlónál)

Népszabadság, 1988. aug. 2.

MAK NON

UJ TÜKÖER 1981/XVIII/ 26. sz. 43. o.

egytértésben - fokozott mérték
az ifjuságpolitikai szempontok
az e korosztálybeli kutatási s
dolgozók alacsony beállási szi
Felelős: az igazgató,
Határidő: 1985. vége.
3./ Szorgalmazni kivánjuk - s
támogatni is - hatékony, nyelv
a nyelvtudást megfelelően bővi
Felelős: személyügyi, megbizott
Határidő: 1985. vége.
4./ Megvizsgálandó a Kutatóc
kutatók illetve kutatási segéd
ösztöndijasok egymáshoz viszor
hogy előbbiek hasonló lehetőse
megközelitse azok ösztöndijait
Felelős: személyügyi megbizott
Határidő: 1985. első fele.
5./ A Szakszervezeti Bizottság
/a valóságos igényeknek megfel
biztositható támogatás legered

munkája, egy görög
rázoló bronzszobor.

MAKRISZ AGAMEMNON

UJ TÜKÖR 1980./XVII/ 34. sz. 43. o.

pénzük volt. Csakúgy, mint II. József idején, a rokkantak kórházában. Talán kevesen tudják, hogy Mátyás király aranydukátja állítólag a fertőző betegségek ellen védett. Ezek a fémtárgyak messze korból üzennek nekünk.

A hagyományok követői az mlített gyűjtők, akik egy-

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész

Makrisz Zizi 1951-ben jött Franciaországból Budapestre, férjével, Makrisz Agamemnonnal. Magyarországon otthonra lelt, a nehéz sorsú görög művész-házaspár.

Népújság (Tolna), 1984. szept. 29.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-743, 340-726
Bildhauer Agamemnon Makrisz
BUDAPESTER RUNDSCHAU
1984 ÁPR 3. 01
1021

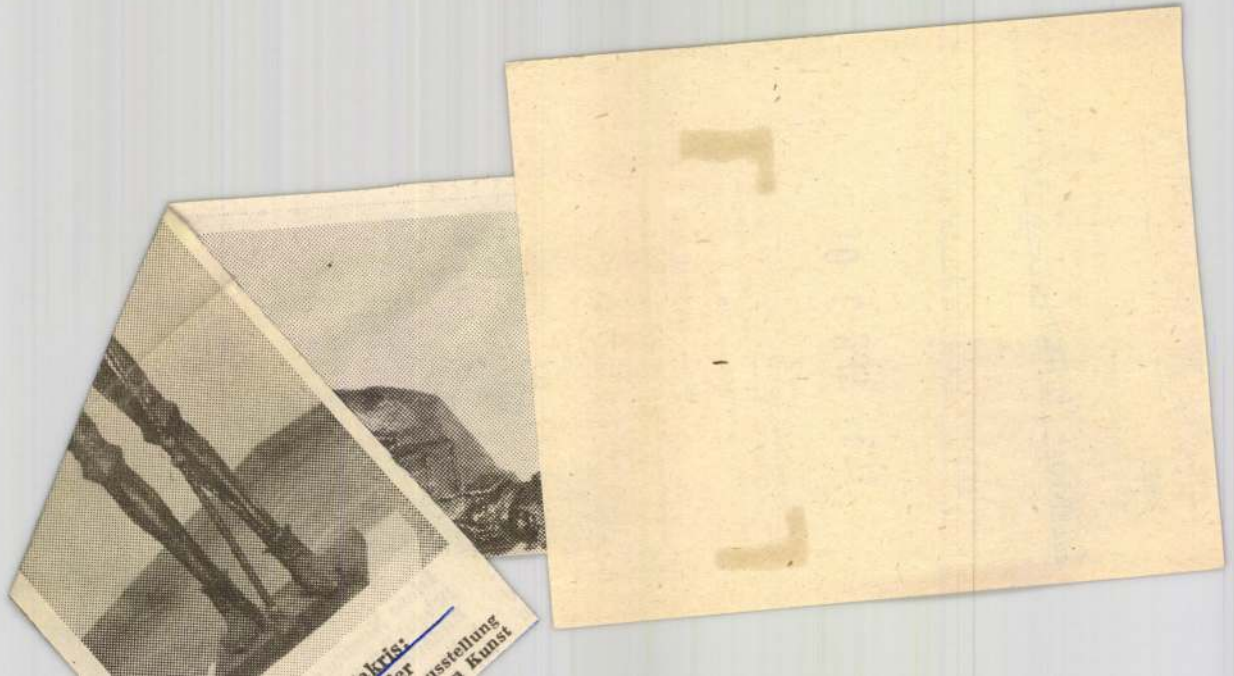

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész

Mészáros Dezső, Munkácsy-díjas szobrászművész, példaképei a kortárs szobrászok és festői közül: Vilt Tibor, Barcsay Jenő, Makrisz Agamemnon, Henry Moore, Brancusi és Giacometti.

Lénárt György: Része legyen a természetnek.
Magyar Hírek, 1984. márc. 31. 20-21-old.

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész

Makrisz Zizi 1951-ben jött Franciaországból Budapestre, férjével Makrisz Agamemnonnal együtt.

Brestyánszky Ilona: Grafika, mozaik, szőnyeg, Makrisz Zizi műhelyéből.

Nógrád, 1984. szept. 22.

MAKRISZ AGAMEMNON KITÜNTETÉSE

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Makrisz Agamemnon Kossuth-díjas szobrászművésznek kiemelkedő művészi és közéleti munkássága elismeréseként 70. születésnapja alkalmából a Magyar Népköztársaság babérkoszorúval ékesített Zászlórendje kitüntetést adományozta. A kitüntetést Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke adta át. Jelen volt Kornidesz Mihály, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője és Köpeczi Béla művelődési miniszter.

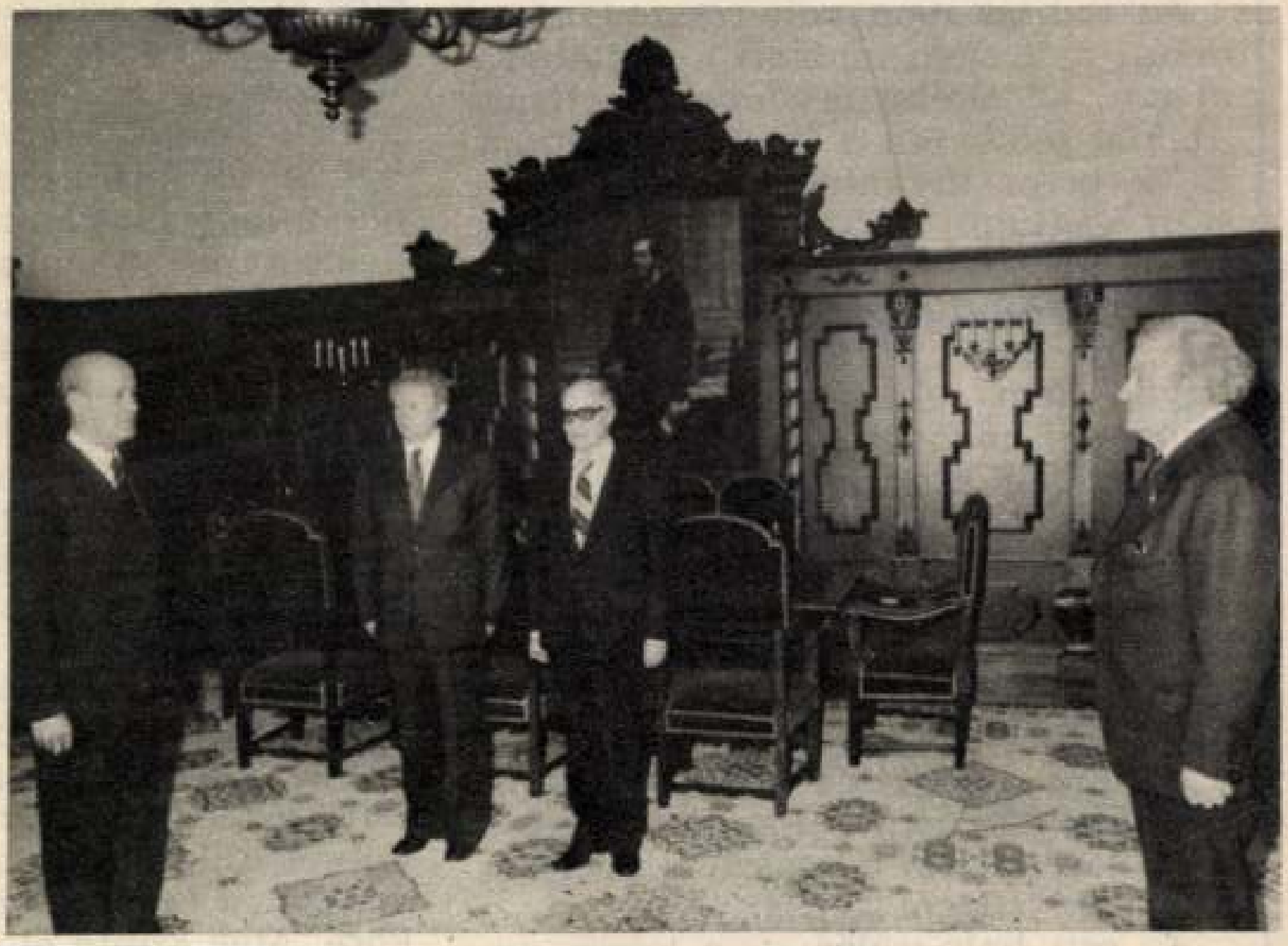

A Zsiguli minden porcikája felelegzett, amikor négyen kiszállva megszabadítottuk a tervszerűen bezsúfolt cuccoktól. Nem dicsekvésként, de többen a csodájára jártak a tihanyi MOHOSZ-tanyán a kocsi elé felhalmozott útravalónak. Mert nem kevesebbről volt szó, mint hogy egy egész hetet töltünk itt a Vándorhorgász Klub tagjaival együtt, s a cél: a nagy ponty bekerítése.

Az indítás nem volt rossz. Huszadikán még nem lehetett a Balatonra menni, az éjfélig érvényes általános tilalom miatt, de a konyháravalót a Belső-tavon kívántuk megfogni. Huszan vágtunk neki, hogy Seregélyes Tibor sporttársunk a vasárnapi halászléhez dúskálhasson a nyersanyagban. A tavat borzoló déli áramlás ugyan nem sok jót ígért, de azért mindenki ment az évek óta belőtt helyére. Ki a régi tanya előtti torzsást, ki a szőlők előtti nádfalat, ki az istálló körüli akadóst választotta. Én a falu alá igyekeztem, s örömmel találkoztam Sz. István barátommal, aki már a szokott helyen aprította a keszegeket.

Azután megjöttek a pontyok is. Délután már nem is mentünk vissza, s a kevés partról horgászó is megfogta a napi adagot kettőig.

Az esti halpucolás — a közös va-

mel fedeztem fel
te sóderosan csikor
torzsák között jó fé
ben húzódott a nyílt
kukoricát, a vágott
ternél nem hosszab
a karókhoz állva lőt
és a szerelést.

Közben a „szoms
Olajbányász vizén
első csata. A szembe
fal öblébe nyúló bot
te össze, s a bajví
félnek voltak eszkö
bot, a jól beállított
nál, a helyismeret, a
kentett erő a halná
mígnem farkasszeme
gász a stégen, a hal
frissen bujó zöld szá
lanatnyi patt. De jöt
egyik oldalról egy n
dikba szálló sporttá
Sikerült! A tízen felü
ba, majd pányvára
a horgász a padon.

Sajnos, a felerősöd
reményeket a délut
reggel már indult a
csit szégyelltem is m
hatkor küldtem be az
veréket a krumplival
köré. Még szinte el

UJ TÜKÖR 1983.XX.6vf. 14. sz. 43,0.

kulcsszám, megnevezés:

havi törv. munkaidőnek megfelelő s

3. A dijazás számitásánál alapulvett munkaidő:

4. A jogviszony tartama:

5. A feladat irányitója:

6. A szerződéshez szükséges előzetes engedély l

A kifizetésre kerülő dijból progressziv jöv. adó e
levonásra.

Budapest, 197.....

.....

megbizott

Makrisz Agamemnon

Székely András: Zizi és Agamemnon
Makrisz Lázaspár nyúvei a
Vigadó Galériában

Népszabadság, 1985. V. 18

Makrisz Agamemnon

kiállítása a Vigadó
Galériában

Népszabadság, 1985. V. 6

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész a budapesti Tavaszi Fesztivál nagy kiállítása a 73 éves Amerigo Tot szobrászművészé. a kiállítás ma nyílt meg a Vigadó Galériában. A kiállítást Makrisz Agamemnon rendezte.

Esti Magazin

1982. III. 18. Kossuth 18.30

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész

5 Makrisz Agamemnon: Munkáslány, 1961

Művészet, 1982. jún. 18. old.

Maksisz Agamemnon, szobrón

L. Berki Vida

P. Hücs J.: „Hüszforintos" stratégia 15.

Népszabadság, Bp. 1981 szept. 20.

Makrisz Agamemnon, zobrán

L: Bán Béla

2

Harangozó Márta: Kiállítás a Lsók-Képtárban

Estudiantan, Br. 1931 nov. 10

Makrisz Agamemnon

Láncz Sándor: Képzőművészeti Krónika

Selenkor, 1984. IV. Ló

- Mariusz Agamemnon
40 ev kostéri szobrai

Magyar Nemzet 1985. 11. 12.

Marsisz Agamemnon

Kiállítás a Vigadó Galériában

Magyar Nemzet 1985. IV. 27.

Makrisz Agamemnon, szobrán

L: TOT, Amerigo

Sümegi György: Idekint és odabent 81–87

Forrás, Kecskemét, 1982. július XIV/7

Maknisz Agamemnon, szobrász

L. Barsay.

Láncz S.: Képzőműv. krónika 453-458

Jelenkor, Pécs, 1982. máj. XXV/5

Makrisz Agamemnon, szobrán

L: Réti Tihán

Vadas J: Ferenczy Kől kondorig

13.

Élet és Irodalom, Bp. 1983 nov 11. XXVII/45

Makrisz Agamemnon, kolrón

L. Farkas Ádám

Vadas J: Lapos plantikák 13

Élet és Irodalám, Bp. 1983 aug. 12 XXVII/32

Makrisz Agamemnon, szobrán

L. Kiss Tihán

Harangozó Márta : Szavazó cédula a helyett 2.

Esztergán, Bp. 1982 jan. 29.

Makrisz Agamemnon, szobrai

● KÖZTÉRI GALÉRIA. Baranyában az elmúlt időszakban majdnem minden jelentős település avatott művészeti alkotást. Kiemelkedő értékűek a Makrisz Agamemnon alkotta felszabadulási emlékmű a Mecsek lejtőjén, Varga Imre munkái: a Lenin-emlékmű, Radnóti és Kodály szobra, s a mohácsi történelmi emlékmű fa- és köplasztikái.

– o Közteri galéria

Esti Hírlap, Bp. 1982. jan. 3. 8.

Makrisz Agamemnon, szobrón

L: Minya Mária

– Új alkotások, megnyílik a 4.

Nemzeti Galéria, Bp. 1982 jan. 7.

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész

4 szombat

15.00
Filmvetítés
Magyar szobrokról.
Ferenczy István: Pásztorlányka,
Gyó Miklós: Táncoló parasztok,
Látogatás Makrisz Agamemnonnál,
Mészáros László emlékére,
Boros Miklós

Magyar Nemzeti Galéria, 1982. december.

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész

9 HÉTFŐ
MONDAY

17.00
BARÁTI KÖR
Látogatás Makrisz Agamemnon műtermében.
Kizárólag előre bejelentett tagok részére. Találkozás a Tárnok u. 3. sz. ház előtt.

Magyar Nemzeti Galéria, 1983. május.

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész

A művész díszkútját – három fürdőző nő – eredetileg a Rákóczi térre törvénytek felállítani, de ez a terv megdőlt, minden valószínűség szerint vagy a Kulich Gyula téren, vagy a Kun Béla téren lesz felállítva. (emlitve).

Esti Magazin

1984. I. 18. 18.30 (Kerekes).

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész

A Műcsarnokban rendezték meg az országos tárlatot, melyen szerepel Makrisz Agamemnon „Ógörögül" neodekoratív érdekes, festett terrakotta lánymaszkja. /említve/.

Wagner István: Élményre várva.
Magyar Hírlap, 1982. máj. 1. 7.-old.

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész

A Főv. Tanács Végrehajtó Bizottsága ma jelentést hallgatott meg arról, mire költötték a képzőművészeti beruházásokra szánt 26 millió forintot. —
Makrisz Agamemnon díszkútjának kijelölt helyét a VIII. kerület illetékesei nem fogadták el csak december közepén, felállítása ezért késik.
(említve).

Déli Krónika,

1984. I. 18. Kossuth 12.00 (Id. Kiss Jánosné).

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-743, 340-726

Makris Agamemnon

BUDAPESTER RUNDSCHAU
1984 JAN 30

1021

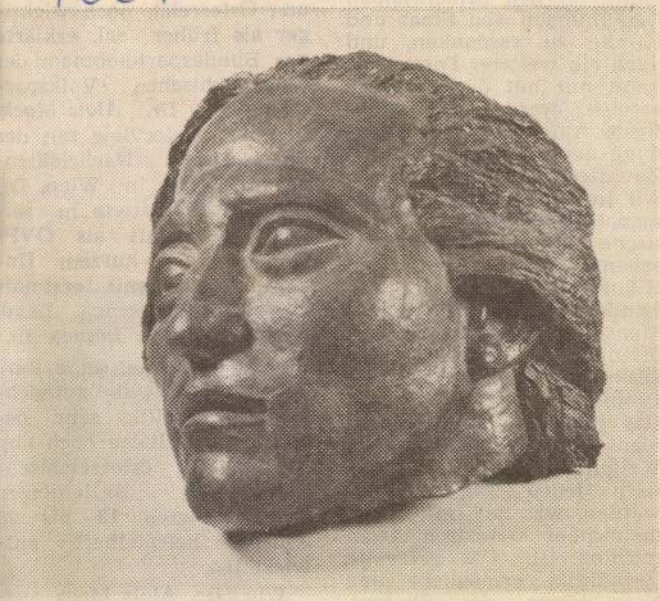

Makris Agamemnon (geb. 1913): Zum Gedenken an die Opfer

Kunst des 20. Jahrhunderts in der Nationalgalerie

litischem
reich b
kann, ist
Bemühun
Kirche z
auch ein
kann nur
erreicht
tigste Au
gung der
Zu diese
wir im Si
nispolitik
tische Zu
schen K
Gläubigen.
Landesebene gilt es religiöse Menschen verstärkt in das öffentliche Leben und die Diskussion über die täglichen Probleme einzubeziehen. Das politische Bündnis der Menschen unterschiedlicher Weltanschauung muß praktisch jeden Tag gefestigt werden, was nur mittels gemeinsamer Anstrengungen möglich ist. Das geregelte Verhältnis ermöglicht eine Entwicklung des Dialogs, und der Gedankenaustausch stärkt das auf prinzipieller Basis geschlossene Bündnis.

einem sozialistischen Land einen offiziellen Besuch ab.

Mock betonte, seine Partei praktiziere die gutnachbarliche Politik sehr bewußt, und schätze hoch ein daß sich die österreichisch-ungarischen Beziehungen in den letzten 15 bis 20 Jahren beispielhaft entwickelten.

Wie Dr. Alois Mock ausführte, halte es seine Partei für wichtig, diese Beziehungen aufgrund der

Maksisz Agamemnon, nobrán

L: Jánossy György

–: Diplomata – lakóház, Bp. T. szentháromság-tér 32-38

Magyar

Építőművészet Bp. 1983 83/1

krisz Agamemnyon Kossuth-díjas szobrászművész
di Nóra: Igor Sztretlov könyve. Hagyomány és újítás
a szocialista országok képzőművészetében.

Művészet, 1988. jún., 63-old.

MAKRISZ

L. S.

Megéreztük a ritmust

Beszélgetés Makrisz Agamemnonnal és Makrisz Zizivel

Somogy, 1985. jul. - aug. XIII. évf. 4. sz. 98 - 100.

Mekkora is vajon egy k

Mekkora is vajon egy kisplasztika? S mekkora a kis ember? És a nagy? Hány kiló a kisváltósúly és hány a nagyváltó? És melyik „nagyobb", ha az egyik kisebb is, a nagyplasztika, vagy a kicsi? Főleg pedig: melyik inkább autonóm, mint művészet?, – mert ha „alkalmazott", mindjárt kisebb! Egy kisplasztika a kisplasztikai biennálén, akárcsak egy nagyplasztika a nemlétező nagyplasztikain mostanság egyszerre autonóm és alkalmazott művészet, már csak azért is, mert mindannyian egy kiállítási felhívás kötelmeihez, méretekhez, határidőkhöz, kulturális eseményszerűségekhez alkalmazkodtak, tisztán autonómoknak tehát nem mondhatók. Ha netán nagyplasztikáról lenne szó, a helyzet még ellentmondásosabb lenne, hiszen a mai világban a megrendelő több követelményt támaszt és alkalmazkodást kíván egy emlékműhöz, köztéri szoborhoz, mint mondjuk a porcelángyáros egy megtervezendő kávéskannához.

Nem az hát a legnagyobb gond, hogy mi kicsi és mi még kisebb. Ez csupán álca lenne. Esetünkben *klisék*nek sem mennyiségi, sem minőségi

MAKRISZ Agamemnon és Zizi

Boldizsár Iván: Egyóra Makriszéthal.
B.I.: Szülőföldünk Europa. Bp. Szépir. 1985
297-300.

Makrisz Zizi művészete. uo. 301-303.

MAKRISZ

T. A.

Makrisz a Vigadó Galériában

Népszava 1985. máj. 24. 6.

Makrisz Agamemnon

Szobrászművész kiállítása,
Tatabánya, Nephár Galéria, 1985. június 1.-július
10. Tatabánya, Nephár 6. 1985 [16] p. ill

■ Végleges helyére került Makrisz Agamemnon szobra, a víziesikó, amely évekig a győri vasútállomás homlokzatán volt. A napokban több vállalati kollektíva (Vízügyi Igazgatóság, Vízmű és Fürdő Vállalat, Közmű- és Mélyépítő Vállalat, valamint a GyÁÉV) összefogása nyomán a Duna és a Rába összefolyásánál, a strandsziget sarkára állították a látványos műalkotást.

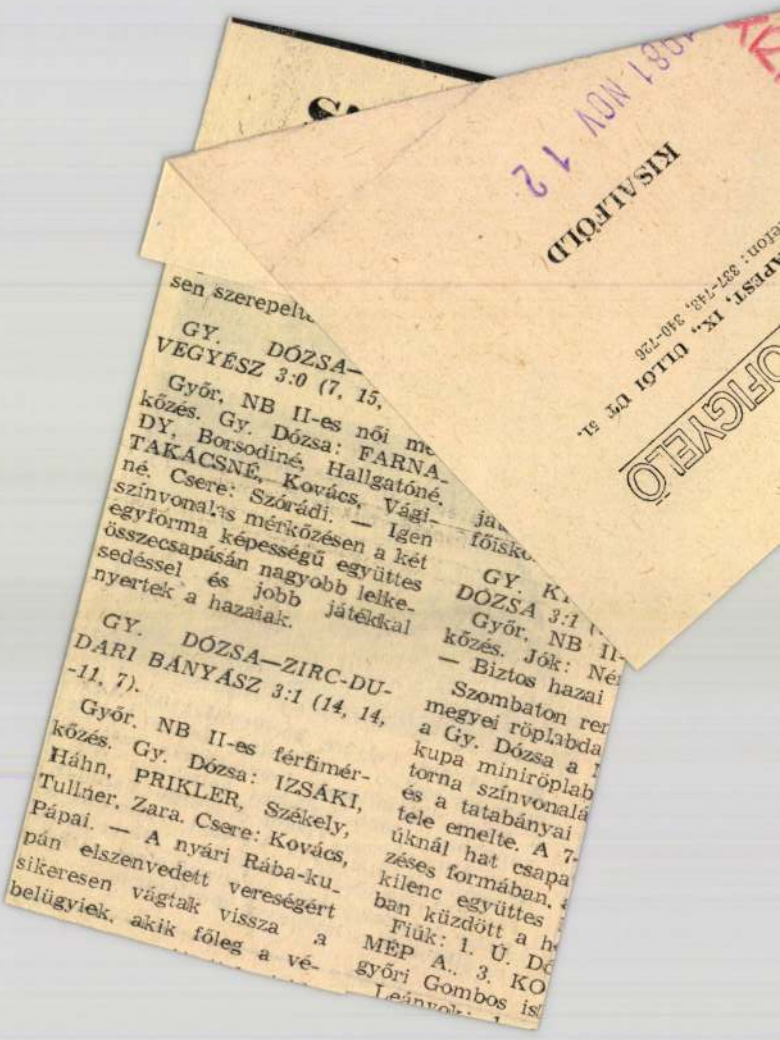

KISALFÖLD
...APEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
...efon: 337-748, 340-726
...OFIGYELŐ
...1981 NOV 12

sen szerepelt...

GY. DÓZSA—...
VEGYÉSZ 3:0 (7, 15, ...

Győr, NB II-es női me...
kőzés. Gy. Dózsa: FARNA-
DY, Borsodiné, Hallgatóné,
TAKÁCSNÉ, Kovács, Vági-
né. Csere: Szórádi. — Igen
színvonalas mérkőzésen a két
egyforma képességű együttes
összecsapásán nagyobb lelke-
sedéssel és jobb játékkal
nyertek a hazaiak.

GY. DÓZSA—ZIRC-DU-
DARI BÁNYÁSZ 3:1 (14, 14,
-11, 7).

Győr, NB II-es férfimér-
kőzés. Gy. Dózsa: IZSÁKI,
Háhn, PRIKLER, Székely,
Tullner, Zara. Csere: Kovács,
Pápai. — A nyári Rába-ku-
pán elszenvedett vereségért
sikeresen vágtak vissza a
belügyiek, akik főleg a vé-

ja...
főisko...

GY. K...
DÓZSA 3:1 (...
Győr, NB II-...
kőzés. Jók: Né...
— Biztos hazai...
Szombaton re...
megyei röplabda...
a Gy. Dózsa a ...
kupa miniröplab...
torna színvonalá...
és a tatabányai...
tele emelte. A 7-...
úknál hat csapa...
zéses formában, ...
kilenc együttes ...
ban küzdött a h...
Fiúk: 1. Ú. Dó...
MÉP A., 3. KO...
győri Gombos is...
Leányok: 1...

1021

1983.XI.5. 21,00 Tv2. Kiss Jnó

Tv-híradó

- Makrisz Aganennon és Makrisz ... alkotásait bemutató kiállitás nyilt Leninvárosban a Derkovits Gyula Müvelődési Központban és a város központi parkjában. Makrisz Aganennon Kossuth-dijas szobrászmüvész és felesége több, mint három évtizede él hazánkban. Szinte letelepedésük pillanatától részt veszne k a magyar képzőmüvészeti életben. Makrisz Aganennon müvészetének állandó visszatérő motivuma az ember. Monumentális alkotása a mauthauseni mártir-emlékmü az ellenállásnak, a közösségi összefogás erejének megrázó dokumentum értékü alkotása. A szobrász életében jelentős helyet foglal el a portré készités. A magyar kultúra számos kiválóságát örökitette meg. Felesége is aktiv részt vevője a magyar müvészeti életnek. Grafikát, mozaikot és metszetet készit, de rátalált a faliképek egyszerü világára is. A kiállitásra elhozott 26 rajzában és 14 makettjében egy szovjetunióbeli utazás élményeit örökiti meg. A két müvész tárlata Leninvárosban november 16-ig tekinthető meg.

-o-o-o-

Makrisz Aganennon

MAKRISZ AGAMEMNON

KOVÁCS Péter: Fejezetek a magyar szobrászat közelmultjából. = Életünk, XXVIII. évf. 1990

880, 886, 1008, 1097, 1103-1105

Makrisz Agamemnon
szobrászmüvész

1021 1978.XI.23.Kossuth 18.3o
Esti Magazin

- Szobor tárlaton. A Nemzeti Galériában ma nyilt meg Makrisz Agamenon gyüjteményes kiállitása. Tegyenek most önök is egy képzelethelli rövid sétát a szobrok között. Kalauzuk a müvész és Szatmári Ilona.

- A négy és fél méter magas, sudár égszinkék szemü, vörösréz lányalakot a béke a szabadság gyönyörü szobor szimbólumát Makrisz Agamennon mester egyik legujabb monumentális alkotását, amely Szeghalom számára készült, azután a Kossuth-dijas szobrászmüvész hires Mártir emlékmüvének egyik változatát és a békéscsabai Munkáslány szobrát a Budavári Palota Dunára néző palota teraszán állitották ki, hisen ezek a szobrokkülönösen kivánják a nagy szabad teret. És Makrisz mestertől több mint 4o szobor a Nemzeti Galéria középső épületszárnyának földszinti nagytermében látható.

- Ez az első gyüjteményes kiállitás azt hiszem hogy ilyen biztos, hogy mégegyszer nem lesz.

- Ott éppen Marsel Kassen portréja látható.

- Igen.

- De itt van Lenin portréja is, azután portré Paul Eluardról, Joliot-Curieről, Adyról, Bartókról, Medgyesi Ferencről, de a szobrok többsége monumentális nagy szobor, amely ötvözi a klasszszikus görög hagyományokat, a modern kompoziciókkal.

- Azt hiszem ez nagyon jó megállapitás.

- Itt van a Fekvő nő cimü szobra. Én inkább ezt fekvő Vénusznak nevezném.

- Lehet.

- Nagyon kerek a comb, kerek a mell /szalagforditás!/ Az emberben a szépet a nagyszerüt fejezik ki.

- A szép viszonylagos dolog az emberi lelke kifejezi a szépségét. Beszélt a kékszemü nőről, hát mért bewzélünk mindig a szemről, mert ott koncentrálódik az ember lelke. Most mivel vörösrézbe dolgozom ott ispróbáltam zománccal eleveniteni a kifejezést intenzivebben.

- És ezzel szinte élmek a szobrai.

- Remélem.

- Bronz és terakotta portréi között is több portrén feleségére, Makrsiz Zizire ismerünk rá.

- Igen nem az első modellem azelőtt is voltak csak legkedvesebb modellem több alkalom volt mintázni. Az utolsó munkám ez az óriá-

si fej, ami erre a kiállitásra készült,

- A posztamensen nyugvó hatalmas fej, amely mintegy tizszerese egy emberi fejnek, cime Az áldozatok emlékére. Hegesztett bronzból készitette Makrisz mester.

- Az inditékom az volt, hogy kifejezzem az áldozat készségét és azt hiszem, hogy summázom az egész portré munkásságom tulajdonképpen plasztikáimnak.

- 195o-ben telepedett le Budapesten, előtte 1945 és 5o között emigrációban Párizsban élt.

- Hát a legnagyobb része a munkásságomnak itt realizálódott, az itteni társadalom adott lehetőségével.

- Makrisz Agemennon mester legalább annyira magyar szobrászművész, mint amennyire görög.

- Itt van az egész munkám az egész életem legnagyobb része.

Makrisz Agamemnon, szobrász 7 Dh

A lágymányosi ifjúsági parkban elsőnek Makrisz Agamemnon Munkáslány-szobrát állítják fel az idén.

—: Hír 12.p

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. febr. 11.

Makrisz Agamemnon MDK

"Marcel/ Cachin szoborportréja"

Hajdu Béla: A II. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitás.
ÉSZAKMAGYARORSZÁG, Miskolc, 1956. szept. 9.

Makrisz Agamemnon
szobrász

M.D.K.

„Szczelmespár" c. műve, „Munkásbány"
" + repro

D. Fehér Zsuzsa: A Múcsarnok szabadtéri szoborkiállítása
Művészet, 1962. julius — 14 lap.

MDK

Macris Agammemnon

Csók István, gipsz

Pioker Ignác, "

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. 11 l.

M.D.K.

Macris Agamemnon
szobrász

Csók és Cachin portréja

D. Fehér Zsuzsa: Gondolatok másfél évtized magyar képzőművészetéről.
Művészet, 1960. augusztus. – 10 lap

Makrisz Agamemnon

Közölt reprodukciók.

40. sz. „Mauthausseni emlékmű" (bronz, 65 cm)

Budapest, M. N. Galéria,

41. sz.) „Fésülködő" (ólom, 80 cm) a művész tulajdona.

Sculptura Hungarica a mai magyar szobrászat, Budapest, 1191. Év és lapszám nélkül.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon

Szobrászmüvész.

Hollós Korvin Lajos:
A magyar forradalmi müvészet kiállitása a Mücsarnokban.
Népakarat 1957. nov,7.11.old. 261.szám.

Makrisz Agamemnon

Szobra van a Debreceni Agrár-
tudomány Egyetemen

Sz. Kürti Katalin: Debreceni
szobrok és emlék táblák

Hajdu Bihari Napló 1971 I. 14

MDK

Makrisz Agamemnon szobrász.

Az ő alkotása a (debreceni) Béke uti általános iskola udvarán felállított Ady-portré. (Részletesen elemezve) görög szobrász; már régóta Magyarországon él.

Bögel József: Új szobrok Debrecenben. Alföld, Debrecen 1961. 4. sz. 62. l.

M.D.K

Makrisz Agamemnon

szobrász

Méltatás.

D. Fehér Zsuzsa: Élet és alkotás

Művészet, 1965. április - 3 kép

Makrisz Agamemnon, szobrát

MDk

Szegeden, a Móra Ferenc Múzeum előtti parkban leleplezték Borbás Béla mellszobrát, Makrisz Agamemnon alkotását.

— : Hír

10

NÉPSZABADSÁG. Bp. 1965. máj. 18.

MDK

Makrisz Agamemnom

szerepelt a tárlaton.

Cserhát József: A legszínvonalasabb kiállítás Veszprém megyében. - Balatoni Nyári Tárlat. Napló 1964 jun. 18.

Makrisz Agamemnon

műve szerepel a Manszeti Galéria

kiállításán: „Lenin alakja a magyar

szobrászatban"

Magyar Manszet 1970 május 5

4. old.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-743, 340-726

Makrisz Agamemnonról

KISALFÖLD
1978 DEC 21

1021

■ MAKRISZ AGAMEMNON KIÁLLÍTÁSA. Makrisz Agamemnon Kossuth-díjas szobrászművész gyűjteményes kiállítása nyílt meg a Budavári Palota C épületében.

A FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK FELVÉTELI VIZSGÁIRA ELŐKÉSZÍTŐ ESTI TANFOLYAM A SOPRONI ERDÉSZETI ÉS FAIPARI EGYETEMEN

Az Erdészeti és Faipari Egyetem azok részére, akik érettségi után jelenleg a termelő munkában vesznek részt, és valamelyik felsőoktatási intézményben kívánnak továbbtanulni, — felkészülésük elősegítése céljából — felvételi vizsgákra előkészítő esti tanfolyamot szervez a következő tárgyakból:

matematika, fizika, biológia, rajz.

A tanfolyamra írásbeli kérelem benyújtásával lehet jelentkezni. A kérelemhez csatolni kell a jelentkező rövid életrajzát, középiskolai végzettségét igazoló érettségi bizo-

A Győri Műanyagipari Szövetkezet azonnali belépéssel felvesz NYUGDÍJAS PORTÁSOKAT.

Jelentkezés:
Győr, Kálvária u.
(Merkur telep mellett.)
Megközelíthető

Makrisz Agamemnon
szobrai

A Mauthausen emlékmű
tervezője és művei.

Aradi Nóra: Utak, zsákutcák, lehetőségek.
Művészet, 1974. április – 32 oldal.

Makrisz Agamemnon, szobrát

Engels Frigyes szobra:

Kepr

Wirth Adám: Engels Frigyes 13.

Veszprémvarsány, Gy. 1970. dec. 28.

Makrisz Agamemnon

A rendezőrszerek meghiolak
a művészt i den Nagyatádra.

— Intersymposium, 1975. — Nagyatád
Művészet, 1975. október - 20 oldal

Makrisz Agamemnon, szobrász MDK.

A szekszárdi tanácsköztársasági szobor című alkotásával szerepel a tárlaton.
„Hatalmas méretű szobra erőtől duzzad", a „lebegő női alak megformálása" riszont „vaskos".

Herczegh Ferenc: A VII. Magyar képzőművészeti kiállítás.

Népszabadság, Bp. 1959. ápr. 19. 7. l

Makrisz Agamemnon

1950 óta Magyarországon tartózkodik; 1954 és 1955-ben Munkácsy díjjal tüntették ki.

Gádor E.: Budapest zobrai,
Budapest, 1955. 41 l.

Makrisz Agamemnon, szobász

2

30.

MAKRISZ-ÉLETMŰKIÁLLÍTÁS

Niké a város fölött

A magasba lendülő karok, a megfeszülő testek ellenállást, tiltakozást, lázadást fejeznek ki. A *Budavári Palota* előtt látható szoborcsoport — a mauthauseni magyar emlékmű mása — *Makrisz Agamemnon* sodró erejű kompozíciója. E találkozás után az élmény a *Magyar Nemzeti Galéria* földszinti teremsorában folytatódik, s válik teljessé. A kiállításon az életmű főbb szakaszait és mai kibontakozását ismerhetjük meg.

A *görög származású* művész az athéni képzőművészeti főiskolán fejezte be tanulmányait. 1945-től 1950-ig Párizsban élt, majd hazánkban telepedett le. Ha művészete gyökereiben kapcsolódik is a görög szobrászathoz, *gondolkodásával, egész lényével immár magyar alkotóművésznek tekinthetjük*, kiváltképp ha számbavesszük köztereinken fölállított munkáit, s e kompozíciók hatását.

Makrisz Agamemnon egész művészetét áthatja az az emberi tapasztalat és szellemi élmény, amit szülőhazájában és Párizsban a modern plasztikai törekvések megismerésével szerzett. Szobrászatának fő értelme: *az embernek megmutatni önmagát, hogy fölmérhesse sorsát, s megpróbáljon hajlani a jóra.*

Mint minden igazán jelentős szobrász, Makrisz is számos portrét készített; elsősorban ismert, híres emberek arcát fogalmazta meg (*Paul Éluard, Medgyessy Ferenc, Bartók Béla, Ady, Lenin*). Portréi robusztusak, a lényeges vonásokra koncentrálnak, azt az emberi erőfeszítést sugározzák, amely az ábrázolt leglényege. Az utóbbi időben készült portréiban inkább egy-egy *karakter fölvillantására törekedett (Magyar leány, Olasz lány)* A vékony rézlemez összeállításával olyan részletfinomságok kifejezésére képes, a felület fény-árny játékának olyan gazdagságát hozza létre, ami öntéssel nehezen volna elérhető. *Terrakotta portréiban az arc teljes életszerűségére törekszik, ám a zománcberakásos szemek* az időtlenségbe tekintők.

Egészalakos szobraival nem egy-egy ember sajátosságait megformáló-kiemelő művek alkotására törekszik, hanem *a tömeghatásra, az élethelyzetek hangsúlyozására.* Rusztikus formákból fölépülő nőalakjai a részletek megformálásában hasonlítanak egymásra. A kompozíció egésze, a többalakos szobroknál a figurák egymáshoz való viszonya, az egész mű megépítettsége fejezi ki a művész mondandóját (*Üszök, Fésülködő Emberpár, Nővérek*). Líra, tisztaság, az élet szeretete, a termékenység sugárzik ezekből a művekből.

Lényegében ugyanez a gondolat ölt *testet emlékműveiben* is, amelyeknek tervét vagy fényképeit láthatjuk a kiállításon. A pécsi és a tiszafüredi felszabadulási emlékmű alapvetően más eszközökkel ugyanazon gondolatot fejezi ki. A tiszafüredi szobor elsősorban lírai fogantatású, a figurának és a tájnak egymáshoz való kapcsolódásával érzékelteti a szabadságot, az ember önmagára találását.

Az izgalmasabb plasztikai megoldású, nyolc és fél méter magas pécsi emlékmű a szépen tagolt non-figuratív szerkezet szinte robbanásszerű sodrásával hat. *A győzelmet, a szabadon lobogó láng költői diadalát juttatja eszünkbe a város fölé emelkedő modern Niké.* Makrisz ezekben a nagy köztéri kompozícióiban szinte a szimbólumig emeli művei gondolatát, s elsősorban a megtisztuló, önmagát jóra szánó embert mutatja be. Makrisz Agamemnon mai szobrászatunk egyik érdekes alakja. Nem a programszerű örökös formai megújulásban keresi művészete lényegét, hanem abban az emberi programban, amely az alkotásban jut kifejezésre.

Harangozó Márta

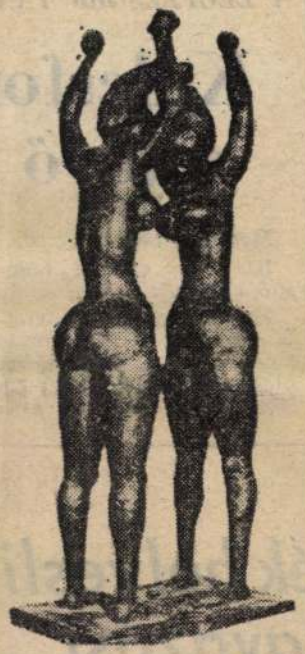

Tükörben

adott választ arra, elfogadja-e a népszavazásra vonatkozó javaslatot.

Az Egyesült Államok, a Dominikai Köztársaság és Guatemala képviselőiből álló közvetítő bizottság bejelentette:

amennyiben az általa előterjesztett javaslatról ma délig nem születik megegyezés a kormány és az ellenzéki erők között, felhagy békéltető erőfe-

tizetések emelését. A [illegible] vénytervezet külön is aláhúzza, hogy a jövő évi terv, amely a tizedik ötéves terv megvalósításának kulcsfontosságú láncszeme, a termelés növelése mellett a hatékonyság emelését, a munka termelékenységének javítását, a népgazdaságban még meglevő aránytalanságok kiküszöbölését tekinti fő céljának.

Vasútépítés

vonna maga után.

A parlamentben a hét végén vagy a jövő hét elején bocsátják szavazásra a törvénytervezetet.

NEUTRONFEGYVEREK

Amerikai

New York, november 30.

Az Egyesült Államok országos békebizottsága ma nyilatkozatot tett közzé, amelyben

határozottan elítéli az Egyesült Államok kormányának arra irányuló terveit, hogy megkezdi a neutronfegyver egyes alkatrészeinek gyártását.

A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy az új típusú tömegpusztító fegyver bevezetése növeli a termonukleáris katasztrófa lehetőségét. Az Egyesült Államok

szédben elemezte a belpo-

PÁNIK A FŐVÁROSBAN

FÖLDRENGÉS MEXIKÓBAN

Havanna, november 30.

Fort Péter, az MTI tudósítója jelenti:

Hatalmas pánikot keltett a 13 millió lakosú Mexikóvárosban az a három, közepes erősségű földrengés, amely közép-európai

Makrisz Agamemnon

Makrisz Agamemnon munkássága elismeréséül Kossuth díjat kapott.

Pogány Ö. Gábor: Felszabadulási emlékmű Pécsett.
Új Tükör, 1978. április 9 - 30. lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 ÁPR 13
PETŐFI NÉPE

Makrisz Agamemnon
Kossuth-díjas szobrász-
művész

1021

MUNKÁVAL SOK MINDENT EL LEHET ÉRNI

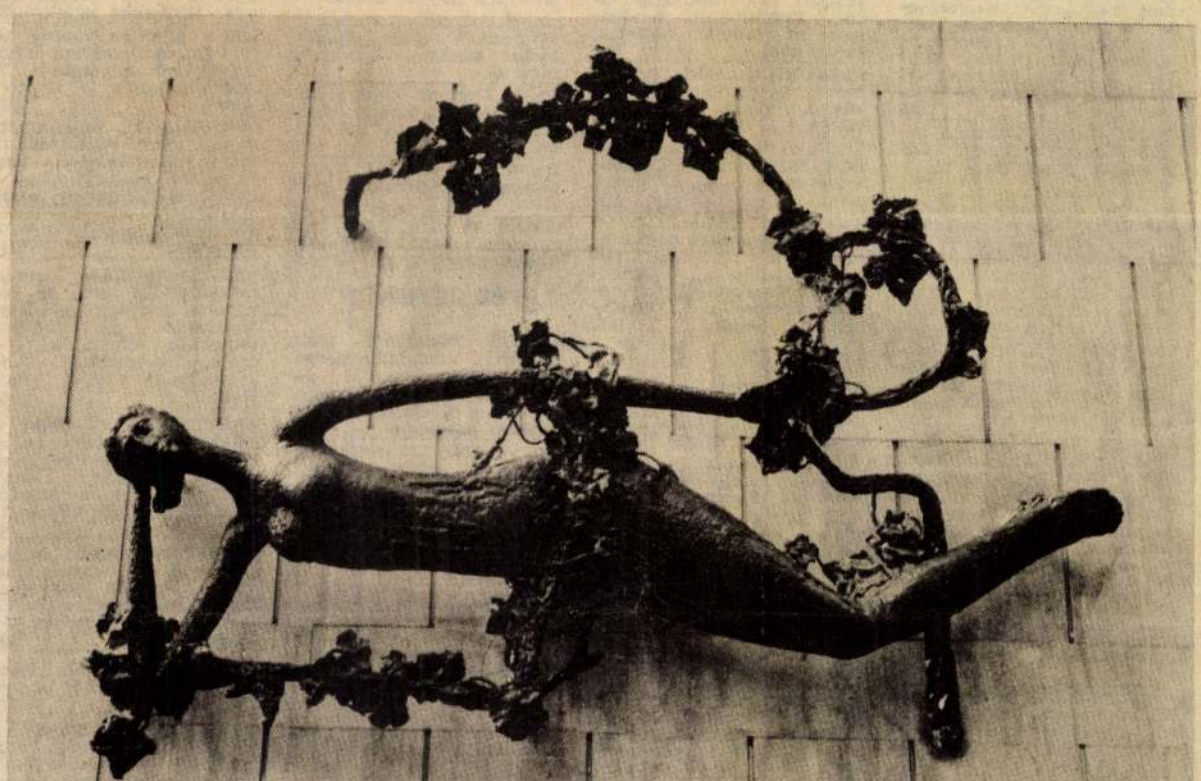

Makrisz Agamemnon Kossuth-díja

Munka közben fogadott Várbéli műtermében. Hatalmas rézből domborított szobor-kompozícióján dolgozott. Százhalombatta főterén állítják fel néhány hónap múlva.

Makrisz Agamemnon, az európai rangú szobrászművész mögött hatvannégy esztendő élettapasztalata, munkabírása és szakmai gyakorlata húzódik meg. Őt bemutatni néhány mondatban nem egyszerű dolog. „Patrasban születtem, de gyermekkoromat Athénben töltöttem el — meséli élete történetét a szobrász. — Apám korán meghalt és özvegy édesanyám ott maradt hat gyerekkel. Nem volt túl fényes gyerekkorom. A napi munkám mellett kellett elvégeznem az esti középiskolát."

Tizenhárom éves korában patinázott gipszből készít sportérmeket egy sportegyesület számára. „Ez volt az első érdeklődésem a művészet iránt." Beiratkozott ugyan idejében a Képzőművészeti Akadémiára de energiáiból már nem futotta, hogy el is járjon. „Szerencsére 1934-ben behívtak katonának és mivel elvállaltam, hogy egy emlékművet csinálok az ezrednek, cserébe szabad mozgást kaptam. Így végezgettem el a főiskolát."

Csak négy évet kap a sorstól a diploma megszerzése után. Kitör a háború és újra katona lesz. Kiviszik a frontra. Addig azonban elkészíti az első három jelentősebb márvány és bronz portréját. Az öntést maga végzi. „Tanulmányozni kezdtem a klasszikus görög szobrászat öntési technikájának titkait." Amikor az országot elfoglalják a németek, résztvesz az ellenállási mozgalomban. „A háború alatt mindössze két szobrot készítettem. A műtermem inkább az ellenállás centrumának céljaira szolgált."

Képeinken a kecskeméti Aranyhomok szállót díszítő szobrai.
(Tóth Sándor felvételei.)

A háború után több görög művésszel Párizsba került ösztöndíjasként. „Ott találkoztam először a magyar szobrászattal. Medgyessy Ferenc szobraival a világkiállításon. Később, amikor már a Százados úton dolgoztam Pesten, jó barátságba kerültem a magyar művésszel és én rendeztem meg a kiállítását."

Párizsból, mivel aktív résztvevője a békemozgalomnak, kiutasítják. „Így kerültem Magyarországra 1951-ben. Befogadtak." Rögtön megérkezése után néhány megmentett munkájából kiállítást rendez Pesten. A kritikai visszhang kedvező. Műtermet kap a Derkovits-kollégiumban. Dolgozni kezd a vele érkezett Makrisz Zizivel, feleségével együtt. „Kimondottan közösségi ember vagyok — vallja magáról Makrisz Agamemnon. — Az első perc-

● Makrisz Agamemnon.

ektől fogva igyekeztem beilleszkedni a mindennapi életbe. Féltem az emigráns sorstól, és érzelmektől, mert sok barátom belepusztult a honvágyba."

Beilleszkedett a magyar művészeti életbe is. Megismerték a munkáit. Pályázatokat nyert. Ezek eredményei láthatók ma Győrben, Szegeden, Kecskeméten és Mauthausenben is. „A mauthauseni emlékmű fontos állomása volt életemnek. Ebben a szoborban a gótika és a modern művészetek együttesen jelennek meg." Domborított szobor-technikáját Párizsban kezdte kialakítani, de igazán Győrben alkalmazta először. Ezt a technikát követik ma a fiatalabb művészek is.

Végül ezt mondja: „Hiszem, hogy munkával sok mindent el lehet érni. Én igyekeztem. Bevallom nem számítottam rá, hogy Kossuth díjat kapok... S most örülök, hogy a magyar művészet dolgozójának tekintenek. A többi? Az idő nagy kritikus. Majd elválik, hogy mi marad meg munkáimból. Ha két-három szoborra később is emlékeznek, akkor már megérte."

Sz. B.

APRÓHIRDETÉSEK

Ingatlan

ÁLLATTARTÁSRA alkalmas tanya, két beköltözhető lakással, gazdasági melléképületekkel a Rekettyei iskola mellett eladó. (Köves úttól 300 méter.) Érdeklődni: Kiskunhalas, Eötvös utca 1. 752

TANYA eladó, azonnal beköltözhető. Érdeklődni: Lajosmizse, Szent Imre tér 6. alatt. 1331

ELADÓ a Gemenci erdővel szemben, az érsekcsanádi Duna-parton 420 négyszögöles gyümölcsös telken téglából épült kétszobás, kétszintes, fürdőszobás, fűthető nyaraló, Oroszné 6723. Szeged, Tarján 514/B. 450

900 NÉGYSZÖGÖL saroktelek, két szoba, konyhás házzal melléképületekkel eladó. Kunbaracs, Kossuth L. u. 29. (Fő utca). 15516

3.20x3,50 M méretű faház eladó. Érdeklődni: Nagy Gábor 6044 Hetényegyháza, Petőfi S. u. 53. 15513

ELADÓ azonnal beköltözhető tanya, 800 négyszögöl területtel. Víz, villany van. Kunfehértó, V. ker. 8. Ivity János. 714

220 NÉGYSZÖGÖL hobbikert Felsőszéktóban eladó. Érdeklődni: Kecskemét, István király körút 1. Nemesék. 1376

BALATONFÜRED központjában 3 szoba, összkomfortos öröklakás eladó. Dr. Barcza Jókai u. 15. Telefon: 40-493. 444

SZELIDI-TÓNÁL III. utca 10. számú nyaraló eladó. Dunaújváros, Károlyi Mihály sor 5. III. 1. 441

Lakás

ELADÓ 2 és fél szobás lakás. Baja, Klapka u. 13. Érdeklődni: 15 órától, Déri. 331

KÉTSZINTES összkomfortos ház, garázzsal eladó. Érdeklődni vasárnap délelőtt 8—11-ig Baja, Arató u. B/2 többi napon 504-es telefon: 8—16-ig. 333

KISKUNHALAS, Erdei F. tér 1. szám alatt a földszinten, kétszobás, komfortos lakás beköltözhetően kp. plusz OTP-hitelátvállalással eladó. Érdeklődni lehet a katolikus temetőcsősznél. Nyitraiék. 708

BAJA, Bokodi út 16. I. em. 4. ajtó, háromszoba összkomfortos lakás, igényesnek azonnal beköltözhetően eladó. Érdeklődni: mindennap 16 órától, vasárnap egész nap. 234

KISKUNHALASON, az Erdei F. téren kétszobás lakás, kp. plusz OTP-hitelátvállalással eladó. Érdeklődni Tuba u. 6. 713

EGY plusz három félszobás szövetkezeti lakás eladó. Dunaújváros, Károlyi Mihály sor 5. III. 1. 442

ELADÓ egyszobás összkomfortos lakás kp. plusz OTP-hitelátvállalással. Érdeklődni: Kecskemét, Kertváros, Népfront u. 5. I/6. Karáék. 17 órától. 1414

Gépek és alkatrészek

WARTBURG de Luxe eladó. Kiskunhalas Hímző u. 16. 728

1200-AS Zsiguli eladó, Kiskunhalas, Kossuth u. 25. 747

JÓ állapotban levő, CR-es Trabant Limousine eladó. Császártöltés, Rózsa u. 4. 15496

TRABANT motoros magánjáró eladó. Kecel Kossuth L. u. 4. 695

ELADÓ MTZ 50-es traktor. Érdeklődni lehet: Kiskunmajsa, Konyha d. 118. szám alatt, a községhez 3 km távolságra. Szanki úton, 22-es kilométerkővel szemben. 15501

IL-ES, 1980-ig érvényes műszaki vizsgával Zsiguli eladó. Tiszakécske, Ady E. u. 62. Válé Kálmán. 15507

MOSZKVA 250-es csónakmotor eladó. Kocsis György Veszprém, Felszabadulás u. 89. 15521

1200-AS Volkswagen és egy rendszámnélküli Hillmann-gépkocsi alkatrésznek is olcsón eladó. Kiskunhalas, Jókai u. 29. 707

BARKAS motor komplett, felújítva bejáratva eladó. Az érdeklődők levelét a Kiskunhalasi Hirdetőbe Magyar u. 2. „Barkas" jeligére kérem. 709

126-OS Polski ZS rendszámú eladó. Leveleket „Korállpiros" jeligére kérem a Kiskunhalasi Hirdetőbe Magyar u. 2. 710

FEKETE Mercedes 190-es 1979-ig érvényes műszaki vizsgával eladó, kitűnő állapotban. Baja, Darázs u. 36. sz. 334

MTZ 50-es eladó. Stadler József, Akasztó, Vörösmarty utca 18. 1387

ZB-S Trabant Combi karambolos állapotban eladó. Kecskemét, Nyíri út 4. 17 óra után. 15493

UH-S 1200-as Zsiguli eladó. Soltvadkert Bocskai út 22. Nyúl. 1496

500-AS Trabant Combi karosszéria eladó. Tiszaalpár, Táncsics M. u. 2. 15491

Egyéb adásvétel

ELADÓ bontásból tégla, parketta, szarufák, gerendák, tetőléc, deszkák, pala, hullámpala. Kecskemét, Csányi u. 7. Gazdasági malommal szemben. 15300

VINYISZTÓ 1,73 fűtőfelületű kazán eladó. Leveleket „Új" jeligére a kiadóba kérek. 15449

NYOLCHÓNAPOS vemhes üsző eladó. Cím: Vörös Kálmán, Felsőszentiván, Szent István u. 341

VÉRVIZSGÁLAT állományból kendermagos, fehér, sárga, napos és előnevelt csirke, valamint naposkacsa eladó. Cím: Szekeres Lajos, Fajsz, Rákóczi F. u. 35. sz. 208

VINYISZTÓ kazán 1,5-es eladó. Kiskőrös, Lenin u. 9. 15 525

KÉT jól tejelő fiastehén, kis borjúkkal eladó. Tázlár, József A. utca 7. sz. 703

KÉT db gyengefias tehén eladó. Hetényegyháza, Úrihegyi vasútállomás mellett. Tasi. 15502

ÉPÍTKEZŐK! Parketta, szegélyléc, lambéria kapható, illetve megrendelhető a készítőnél. Knódel János, asztalosmester, Harta, Ady E. köz 2. 15510

Vegyes

FERYTŐL Argó, többször kitűnő, nemzetközi kitűnő, K II. vizsgás, fekete vörös rajzos, németjuhász tenyészkan fedez. Cím: Fekete László 6000 Kecskemét, Darab u. 2. 15520

KERESEK 7 hónapos kisfiamhoz gondozót. Válaszokat „Rendőrfaluban 06 715" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek. 1383

ÜRES albérleti szobát keres városközpontban egyedülálló nő. Leveleket „Tanuló" jeligére a kiadóba kérek. 15514

NYUGDÍJAS kereskedelmi dolgozó férfi vállalatnál telefonközpont-kezelői, vagy könnyebb munkát vállalna. Leveleket „Nappali elfoglaltságra 06 707" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek. 1377

KULCSMÁSOLÁS géppel, megvárható, autó- és biztonsági kulcsok készítése. Munkaidő: kedd, szerda, csütörtök, péntek du. 14—17 óráig, Hambalkó Tibor kulcsmásoló 6500 Baja, Hattyú u. 2. 332

ÉRETTSÉGIZETT fiatal nő elhelyezkedne adminisztratív munkakörbe Kecskeméten. Leveleket „Kezdő 06 731" jeligére a kecskeméti Magyar Hirdetőbe kérek. 1401

MEGNYITOTTAM díszhal és madár szaküzletemet. Vály Andrásné 6000 Kecskemét Pusztaszer u. 8. Vacsi köz. 16-os autóbusz végállomásnál. 15494

GÉPÍRÁST vállalok. Kecskemét, Tinódi u. 8. III. em. 25. 15499

ÉPÍTÉSVEZETŐ állást változtatna, építésvezetői vagy helyettesi munkakörben. Építésztechnikusi és kőműves mesteri végzettséggel, tsz-ben vagy üzemi vállalatoknál. Ajánlatokat levélben kérem „15 éves kivitelező gyakorlattal" jeligére a Kiskunhalasi Hirdetőbe, Magyar u. 2. sz. 71

Házasság

180 CM magas, 40 éves, középkorú barna, független ember autóbuszvezető, távolsági járaton dolgozó, kocsival rendelkező, megismerkedne kedves, szolid csinos, családszerető nővel 34 éves korig. Csak fényképes levelekre válaszolok. Lakás megoldható. Leveleket: „Várlak" jeligére a Magyar Hirdető bajai kirendeltségébe kérem. 33

Közlemény!

A BÁTASZÉKI NAGYKÖZSÉGI KÖZÖS TANÁCS KÖLTSÉGVETÉSI ÜZEME

öntött aszfaltozást vállal

Megrendelést
BÁTASZÉK, Deák F. u. 13. sz. alatt veszünk fel
Felhasználási terület:
járdák, sportpályák, sertésnevelők, istállók, garázsok, raktárak, műhelyek, udvarok stb.
Érdeklődni lehet:
mindennap, szombat kivételével, 8—16 óráig
Ügyintéző: Mozsonics János műszaki vezető
Telefon: Bátaszék 75.

KÖSZÖNETTEL VÁRJUK MEGRENDELÉSÜKET

ÜZEMVEZETŐSÉG

451

KÖZLEMÉNYEK

Gyászhír

Fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó édesanyánk, anyósunk, nagymamánk

ÖZV. HOCHMAN GYÖRGYNÉ
Fok Mária

Helvécia, Csajági sor 2. szám alatti lakos, hosszú, súlyos szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 14-én délután fél 4 órakor lesz a helvéciai temetőben. Gyászoló család. 15 578

* * *

Fájdalommal tudatjuk, hogy

MOLNÁR GYULÁNÉ
Raszberger Katalin

1978. március 18-án elhunyt. Drága feleségem, testvérem édesanyánk, anyósunk, nagymamánk hamvasztás utáni búcsúztatása f. hó 15-én, szombaton délután fél 4 órakor lesz a kecskeméti köztemetőben. Gyászoló család. 1536

* * *

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

ÖZV. OLAJOS MIHÁLYNÉ
Cseri Ilona

küzdelmes életének 77. évében, március 10-én elhunyt. Szeretett halottunk hamvasztás utáni búcsúztatása f. hó 14-én fél 4 órakor lesz a kecskeméti köztemetőben. Gyászoló család. 15 565

Köszönetnyilvánítás

Hálás szívvel mondunk

Makrisz Agamemnon

18 éves korában egy vállalatnál
a levelezési osztály vezetője lett.
Majd jelentkezett a képző művé-
szeti Főiskolára, felvették, de állá-
sát nem hagyta fel.

Vadas József: Portrétól portréig.
Művészet, 1979. május - 2 lap.

Makrosz Agamemnon

Miután végetért a katonaszéki szolgálata, rendes növendékként az akadémiára, ahol 1938-ban fejezte be tanulmányait.

Vadas József: Portréktól portréig.
Művészet, 1979. május – 2. lap.

Makrisz Agamemnon

Tanulmányait a művész az el-
ső harmincas évben Dimitriadesz
növendékeként végezte, az utolsó
évben Tobrosz volt a mestere.

Vadas József: Portrétól portréig.
Művészet, 1979. május - 1. kép.

Makrisz Agamemnon

Diplomamunka elismerisc-
kent, hazőméves francuországi
ösztöndíjat kapott 1937-
ben Párizsba ment a Világkiál-
litásra.

Vadas József: Portrétól portréig.
Művészet, 1979. május - 2. kap.

Makrisz Agamemnon

A művén 1937-ben a párizsi Világkiállításon található ebből alkalommal Medgyessy Ferenc munkáival.

Vadas József: Portrétok portréja.
Művészet, 1975. május - 2. lap.

Makrisz Agamemnon

1950-ben miután Budapestre jött a művész feleségével Franciaországból a Hősök tere közelében kapott lakását és a Derkovits Kollégium-ban jutott műteremhez

Vadas József: Portrétól portréig.

Művészet, 1979. május - 2. lap.

Makrisz Agamemnon

Az elsővilágháború kitörésekor
édesapja tönkre ment, így Patrasz-
ból Athénbe költöztek szüleivel, 2
év után az apa meghalt és így,
a 4 osztályos iskola után dolgozni
ment Makrisz Agamemnon.

Vadas József: Portrét portréig.
Műmszet. 1979. május - 2 lap.

Makrisz Agamemnon

A művész nagyapja templomi festő volt. Freskókat és ikonokat festett, hegytárgyakat faragott. Epeiuszban működött.

Ladas József: Portrétol portréig.
Művészet, 1979. május - 2 lap.

Makrisz Agamemnon

A művész édesapja mazsolaex-portal foglalkozó vállalkozó volt. Patrasz, ahol görögországban laktak igen fontos mazsolakivitelé hereshedelmi centrum volt.

Vadas József: Portrétol portréig.
Művészet, 1979. május - 2 lap.

Makrisz Agamemnon

1931 március 24-én született Patrasszban a művész. 4 éves koráig élt a Peloponnészosz félszigeten városában Makrisz Agamemnon.

Vadas József: Portrétól portréig.
Művészet, 1979. május – 2. lap.

Makrisz Agamemnon

1934-ben behívták katonának.
Tüzérnek osztották be. Ráérő ide-
jében kis játékkatonákat csinált.
Majd az ezredese megbízta egy
emlékmű elkészítésével.

Vadas József: Portrétól portréig.
Művészet, 1979. május - 2. lap.

Makrisz Agamemnon

Politikai irodalmat, Marxot olvasta és 1931-től, noha vállalati osztályvezető volt behapcsolódott a szakszervezeti mozgalomba.

Vadas József: Portrétol portréig.
Művészet, 1979. május – 2. lap.

Makrisz Agamemnon

A görögországi Nemzeti Front mozgalomban részt vett a művész, körében dolgozott. Megrendelésre portrékat készített.

Vadas József: Portrétól portréig.
Művelet, 1979. május – 2. lap.

Makrisz Agamemnon

1939-ben Apartisz a háború kitörése miatt Izsra ment Görögországba és ekkor Makrisz Agamemnonnal közös műhelyt béreltek.

Vadas József: Portrétól portréig.
Művészet, 1979. május – 2. lap.

Makrisz Agamemnon

1938-ban hiallítást rendezett munkáiból. Két portrét adott el, ebből élt egy darabig. Görögországban megtanulta a viaszöntés technikáját.

Vadas József: Portrétól portréig.
Műviszet, 1979. május – 2. lap.

Makrisz Agamemnon

A szövetség pártszervezetének tagja volt a művész. 1955-ben beválasztották a vezetőségbe.

Vadas József: Portréról portréig

Művészet, 1979. május - 2. lap.

Makrisz Agamemnon

A II. Országos Képző-művészeti Kiállításon a művész Marxról és Engelsről készített portréit mutatta be.

Vadas József: Portrétól portréig.
Művészet, 1979. május – 2. lap.

Makrisz Agamemnon

Makrisz Agamemnon Bencze Lászlóval 1951-ben a Fenyes Adolf teremben közös kiállítást rendezett.

Vadas József: Portrétol portréig.

Művészet, 1979, május - 2. lap.

Makrisz Agamemnon

A művész alkotása a budapesti Rosztalányi Dezső téren álló „Munkáslány". A győri pályaudvar építését díszítő plasztikája 1956-ban készült.

Vadas József: Portrétól portréig.
Művészet, 1979. május - 2. lap.

Makrisz Agamemnon

Makrisz Agamemnon rendezte
1956-ban Medgyessy kiállítását.

Vadas József: Portrétól portréig.
Művészet, 1979. május - 2 lap.

Makrisz Agamemnon

Makriszt 1950-ben letartóztatják, majd közlik, hogy feleségével együtt 24 óra alatt el kell hagyniok Franciaországot. Ekkor jöttek Magyarországra.

Vadas József: Portrétol portréig.
Művészet, 1979. május – 2. lap.

Makrisz Agamemnon

A művész részt vett a Salon d'Automne, a Salon de Mai és a Salon la Jeune Sculpture kiállításain. 1948-ban sociétaire, zsűritag lett Makrisz Agamemnon.

Vadas József: Portrétol portréig.
Művészet, 1979. május – 2. lap.

Makrisz Agamemnon

A művész, feleségét Zizi több arcmását készítette el, majd egyre több figurát készített.

Vadas József: Portrétól portréig.
Művészet, 1979. május - 2. lap.

Makrisz Agamemnon

A művész főleg portréfestő, de az izgatta, hogy lehet a portréén belül a monumentális kifejezés formához eljutni.

Vadas József: Portrétól portréig.
Művészet, 1979. május - 2. lap.

Makrisz Agamemnon

1947-ben a franciaországi görögök küldöttségében részt vett a prágai VIT-en. 1948-ban a Nők Demokratikus Világszövetségének párizsi kongresszusa alkalmából a görög pavilont rendezte a kiállításon.

Vadas József: Portrétól portréig.
Művészet, 1979. május – 2. lap.

Makrisz Agamemnon

1947-ben „Ülő lány" ennek
1944-ben „Görögországban hé-
szült szobrát megvásárolta
a Stockholmi Nemzeti Múze-
um. 100.000 frankot kapott
érte.

Vadas József: Portrétól portréig.
Mi részt, 1979. május – 2. lap.

Makrisz Agamemnon

1944-ben szabadult fel Görög-
ország, akkor a művész 31 éves
volt. 1944 októberétől 3 hónap-
pon át legálisan vezette a
Nemzeti Front értelmiségi rész-
legét.

Vadas József: Portréfők portréig.
Művészet, 1979. május - 2 lap.

Makrisz Agamemnon

1945 áprilisában Franciaország-
ba ment több társával meghivás-
ra, hogy korálbhípzésben részesüljön.
Ott hárasodott meg.

Vadas József: Portréték portréig.
Műveszet, 1979. május - 2 lap.

Makrisz Agamemnon

Több társával együtt a művész is kapott felkérést, hogy készítsen egy háromalakos kompozíciót a Népstadion bejárata előtti területre.

Vadas József: Portrétól portréig.
Művészet, 1979. május – 2. lap.

Makrisz Agamemnon,

Makrisz Agamemnon műveit
Vedres Márk nagylelkűségével
fogadta.

Vadas József: Portréval portréig.
Művészet, 1979. május - 2. lap.

Makrisz Agamemnon

A művész által irányított vezetőség
kezdeményezte az 1957 es Tavaszi Tár-
lat bemutathozását.

Vadas József: Portrétól portréig.
Művészet, 1979. május - 2. lap.

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

Micsurin. Gipsz.

Műcs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat.2o.l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPTÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1970 FEB 15

PETŐFI NÉPE
Kecskemét

Huszonöt éves a szabad Magyarország

Kiállítás a Szépművészeti Múzeumban

Szombaton délben ünnepélyesen megnyitották Budapesten, a Szépművészeti Múzeumban azt a reprezentatív kiállítást, amely hazánk felszabadulását és az azóta eltelt 25 esztendő legfontosabb gazdasági, kulturális és politikai eredményeit mutatja be. A Művelődésügyi Minisztérium Múzeumi Főosztályának irányításával a Magyar Munkásmozgalmi Múzeum, a Budapesti Történeti Múzeum és a Központi Múzeumi Igazgatóság által rendezett jubileumi kiállításon *Ilku Pál* művelődésügyi miniszter, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja mondott megnyitó beszédet.

A hét teremben megrendezett nagyméretű kiállítás igen gazdag és változatos anyagot mutat be. A Márványteremben Magyarország felszabadulásának harci eseményeit láthatjuk egy nagyméretű terepasztalon, amely egyúttal Európa térképe is és ezen — elektromos berendezések segítségével — a második világháború főbb eseményei jelennek meg kivilágított képeken. Megtaláljuk itt a felszabadulás előtti illegális kommunista mozgalom dokumentumait: antifasiszta plakátokat, nyomdai termékeket, brossúrákat, felhívásokat, stb. Majd az Ideiglenes Nemzeti Kormány megalakulásáról, az új állami élet kibontakozásáról szóló korabeli képek, újságok hívják magukra a figyelmet. Több tárgyi emlék foglalkozik a földosztással, az újjáépítéssel is.

A negyedik terem Budapest felszabadulását és mai életét mutatja be tárgyi eszközökkel, fényképekkel. Érdekes darabja entókon és diafilmeken, továbbá szobrok, kisplasztikák, gobelinek, grafikák és népművészeti alkotások tarkítják, teszik szélesebbé, sokrétűbbé az anyagot.

Természetesen a kiállítás teljes anyagának ismertetésére nem válalkozhatunk,

Makrisz Agammemnon szobra a kiállításon

nek a teremnek az a tábornoki egyenruha, amelyet Zamercev vezérezredes — a fővárosunk felszabadításáért folytatott harcok parancsnoka — viselt huszonöt évvel ezelőtt. Ezt a ruhát a Szovjetunió Központi Forradalmi Múzeuma bocsájtotta a budapesti kiállítás rendelkezésére.

A következő teremben a szocialista tudomány és kultúra eredményeiről adnak számot a kiállítás rendezői. Ezen belül a könyvkiadás, a népművelés, sajtó, rádió, televízió, színház film, zeneművészet, képzőművészet fejlődését láthatjuk maketteken, színes fo-

de mindenképpen hasznos lenne, ha megyénkből az iskolák, művelődési házak, stb. csoportos kirándulásokat szerveznének a május végéig nyitva tartó és ingyenes kiállítás megtekintésére. Különösen azoknak nyújtana maradandó élményt a jubileumi bemutató, akik a felszabadulás után születtek. Nemcsak az 1945 előtti élet egyes mozzanataival ismerkedhetnének meg, hanem bepillantást kapnának a felszabadulás utáni idők ifjúsági mozgalmainak életébe, az újjáépítés, a földosztás, stb. történelmi munkájába is.

G. S.

DATÁR

vski:
ken szökellve

zített világhírű filmet Andr-
nt című regényéből, melynek
w Cybulski játszotta. „Maciek
ert megvan benne a jóra,
torság és hősiesség nem min-
n tudja, mire használja, ho-
jewski a Hamu és gyémánt-
nagy problémáját tárta elénk,
gyelországban miként került
alára a „erdőben" és a „csa-
antifasiszta lengyelek egy ré-

ve című regény más ország-
nünket. A lengyel író most
yett Párizst választja s, míg
agyobb társadalmi képet fes-
bb rétegét mutatja be. A te-
jelentős alkotó módszerbeli
t, hagyományos epikai mód-
ejewski a filmszerűen gyor-
ta és a személyes elbeszé-
reflektorfénybe állító mód-
tőművész hirtelen otthagyja
ot megismerjük három meg-
fiatal s ahogy Ortiz, a vi-
z az írói módszer, ez a szi-
teszi azt, hogy mint az
egy későbbi vélemény fé-
. Másrészt: van a regény-
ségre, esetlegességre épülő
ülözi a játékosságot, a bra-
seit.
festő áll a regény közép-
s után egy vidéki villában
n találkozik Ortiz egy pá-
levő fiatal nővel. Az öreg
-szép nő, a férfit elküldi, s
elem hirtelen alkotókedvét
an a híres Borba-galériá-
nek mennybemenetelét hu-
si bemutató a maga mozgal-
gény jelentős részét, módot
az író- és művészvilág sok
ssa be olykor nem kis iro-

ás, a műhelytitkok, az alko-
pzelet révén váltak ilyenné,
ewski nagyon is belülről is-
ágot, s hőseiben nem nehéz
megsejteni élő francia mű-
ítás az, ha azt hisszük, hogy
rtiz esetleg Picasso alakjá-

s helyet foglal el a regény-
festő Alain tengerparti sze-
sukról olvasunk; vagy ami-
zony és az öreg festő szen-
domásunk, az az érzésünk,
jreneszánsz életélvezetet és
kkel a jelenetekkel.
Andrzejewski regénye,
olvasónak, mind pedig a
asónak is sok meglepetést,
újt.

Szekér Endre

Kajári Gyula tárlatáról

Kajári Gyula kiállítására sokféleképpen reagálhat a Magyar Nemzeti Galéria látogatója, de reakciója kevéssé lehet őszinte, ha hiányzik belőle a hevesség és a meglepetés.

A képzőművészet érdemleges eseményeiben jártas, de épp ezért főváros-centrikus avatottakat elsősorban maga a tény lepheti meg, hogy egy negyvenedik évén alig túllépett, csaknem kizárólag vidéken alkotó, zárkózott egyéniségéről ismert, csoportos tárlaton is csak ritkán szereplő művész, úgyszólván egyik napról a másikra, félezernél több művel robban be az ország legrangosabb kiállítótermeibe. De akik egy-egy Vásárhelyen, Szegeden vagy Kecskeméten látott képe, vagy veszprémi dunaújvárosi önálló bemutatkozásai alapján nagyerejű tehetségként tartják számon, még azokat is megdöbbentheti most az évtizedes termés életműnyi bősége, kiforrott stílusegysége, sodró drámaisága.

Megítélése hévvel is jár. Konzervatívnak, pesszimistának, nacionalistának ma már nem lehet valakit indulattalanul bélyegezni, amint megtették és megteszik mindazok, akik kárhoztatják Kajáriban a modernizmustól való távoltartást, a tragikus életérzést és a szigorú anyanyelviséget. Épp ilyen heves azoknak az örőme, akik a nemes hagyományok megújítóját, a súlyos gondok mérlegelőjét, a nemzeti elkötelezettség vállalóját fedezik föl benne.

Alapélménye az alföldi parasztság sorsa, történelmi méretű életforma-váltása. Tájképein széljárta puszták dideregnek, gyomlepett tanyabejárók írnak kanyart, görcsös fák feszülnek a viharnak, roskatag tanyák dacolnak a könyörtelen idővel. Ítélet és siratő. Tulajdonképpen Koszta, de méginkább Tornyai és Kohán tájait folytatja tovább színek nélkül, ellágyulás nélkül, a szerkezet lényegéig lebontva a látványt.

Munkásságának legértékesebb darabjai, parasztportréi érvelnek legmegrázóbban érzelmi azonosulásának igazsága mellett. Elgyötört, könnyeket nyeldeső, fájdalomba merevült asszonyok, semmibe néző, barázdált, keserű, férfiarcok, reménytelenül egymásra utalt emberpárok tömbjei görnyednek lapjain. Tragikus pátosz járja át őket, noha minden vonásuk, mozdulatuk szociográfikusan hiteles. Olyan emberek, akik erejük teljes felélésével tusakodták végig az életet.

A hiába kifejtett teremtő erő, az eredménytelen szenvedés példái és folytonosan tornyosuló lehetőségei ejtik kétségbe Kajárit, s ettől rendeződnek, fenyegető, dinamikus lobogású sorokká az „Új törvényt Werbőczi"-illusztrációk alakjai, de ez borítja letéphetetlen gyásszal a Széchenyi-sorozatot is.

A borús témák szinte szükségképpen a magányosság érzetét sugallják a művésznek, ebből csíráznak ki nyomasztó hangulatú, filozófikus sorozatai, a Gond, a Komor és a Szomorú variációk, a Vallomás, az Út végén, a Mikor az ember az álmait temeti és A readingi fegyház balladájának. Hölderlin elégiáinak illusztrációi.

Rendkívül jellemző, hogy kiket illusztrál, kikre hivatkozik képfeliratain: Hölderlin, Széchenyi, Kölcsey, Vörösmarty, Wilde, Ady, Sinka István, Gyurkó László gondolatokra hajló, tépelődő, de az életet erőteljesen igenlő, az életet kereső egyéniség.

A Dunaújvárossal, a nehézipar építés lendületével való találkozás-élménye volt Kajárinak, de nem sikerült olyan elhitetően a mai földi képein. Munkásportréi, parasztportréi szefoglaló egyénitettséget, személyiséget tetlenné teszi.

Annál megkapóbbak lírai tájképi natai, szemérmes gyönyörködtető

---

hordozza majd az irodal-
tudott beszélni, mint sze-
ul sokáig emlékezett egy
száradni, — élt ez a desz-
csomós volt... Szomorú-
int valami hűtlen barátra.

bokáig érő zöld köténnyt
n, amelynek gazdája an-
agának, Gobáli bácsi pe-

rázta, hogy nem is értik ő
értik, mert nem érthetik,
ott állt gyökereivel a föld
beavatkozására, a vésők, a
tárggyá, már szinte nem i
ahogyan, — tette még hoz
sem arra való, hogy mon
rajta."

Művész volt, vagy csak

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor-u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPAKARAT

1957 DEC 1

610

Magyar képzőművészek utaztak a Szovjetunióba

Pór Bertalan Kossuth-díjas festőművész és Makrisz Agamemnon szobrászművész, a Szovjetunió Kulturális Ügyei Minisztériumának meghívására Moszkvába utazott a Nagy Októberi Szocialisa Forradalom 40. évfordulója alkalmából rendezett képzőművészeti kiállítás megtekintésére.

Egyhónapos tanulmányútra a Szovjetunióba utazott tíz fiatal magyar képzőművész is.

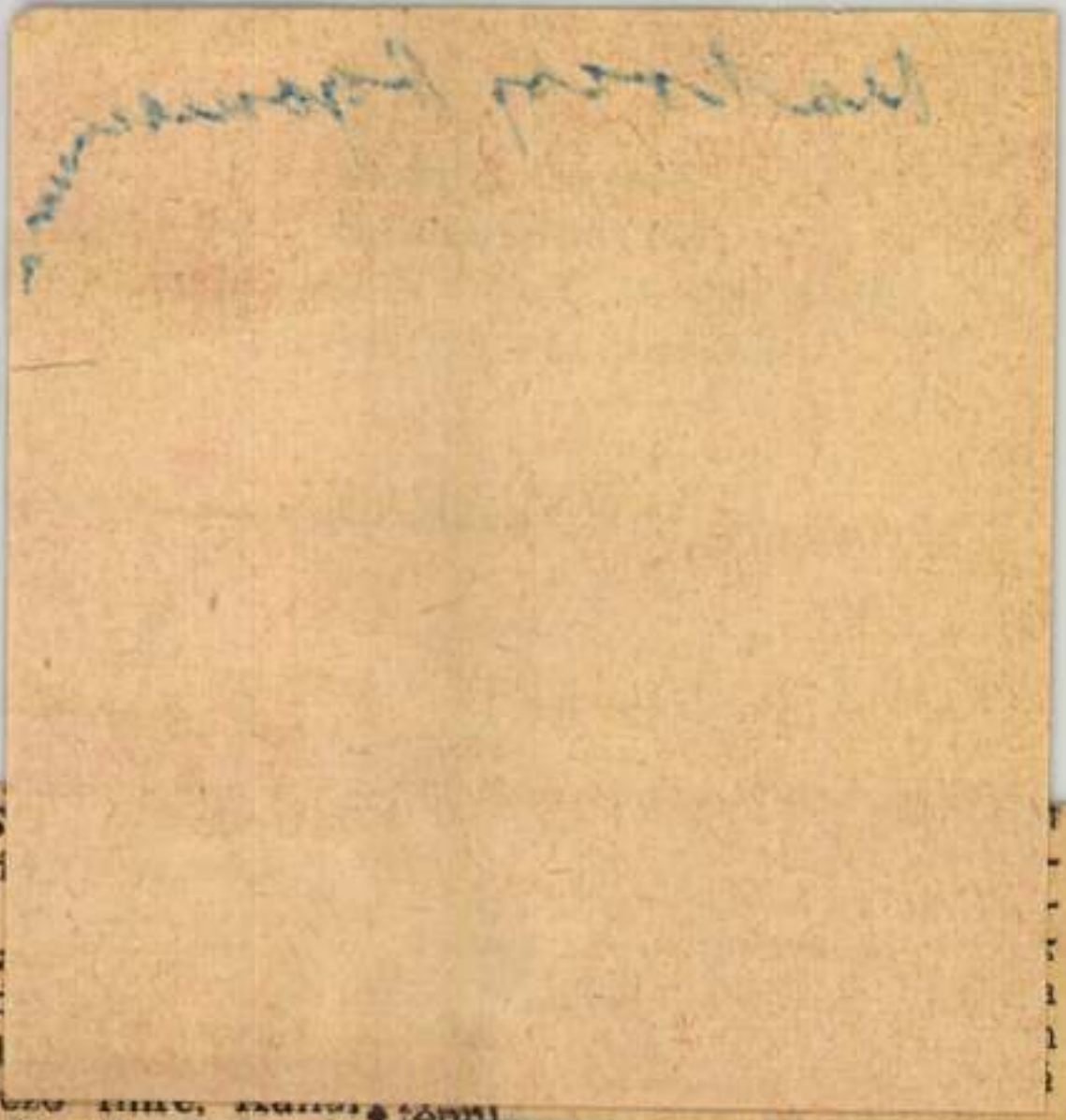

sengenek: »S
élet és új vilá
foglalja sok
elvtársak, bar
assan hazaind

Új sír doml
emetőben M
Éva, Szaton Rezső, Kalamár
József sírja mellett.

tépni.

Hoffmann Márton a szegedi
területi bizottsághoz tartozó
üzemek dolgozóinak kérését

ARAT

TÁRLAT

MAKRISZ AGAMEMNON (1913—) Tanulmányait Athénban végezte, később Párizsba emigrált. Hazánkban 1950 óta él. 1978-ban Kossuth-díjjal tüntették ki, az idén, 70. születésnapja alkalmából az Elnöki Tanács a Magyar Népköztársaság babérkoszorúval ékesített Zászlórendjét adományozta neki. Készít portrékat és egész alakos figurákat, ez utóbbiak közül híres szikár Don Quijote alakja. Makrisz készítette a mauthauseni emlékművet, a kilenc alakos kompozíció szenvedélyes megformálása a deportáltak tömegét, fájdalmát képes kifejezni. Művei most augusztus 21-ig a Zánkai Úttörővárosban, szabadtéri kiállításon láthatók.

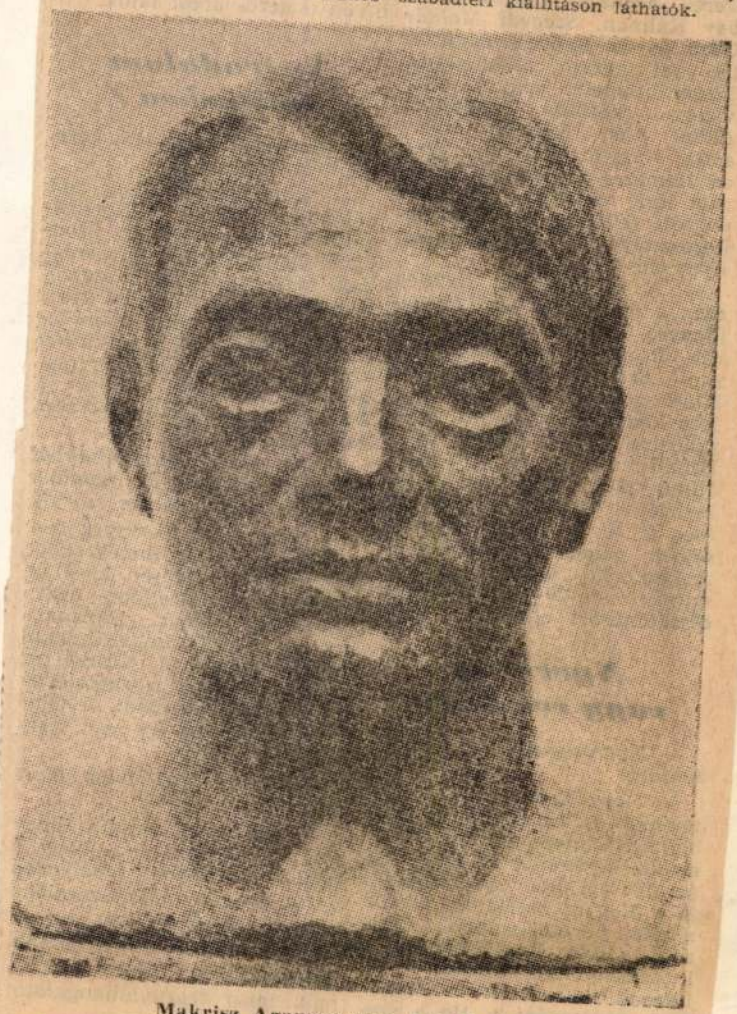

Makrisz Agamemnon: Ady Endre

(A melléklet belső oldalain is a művész munkait közöljük)

Magy. Nemzet 83. VII. 8 kr.

Makrisz Agamemnon
szobrász

Makrin Agamemnon, szobrász MDk

Társadalmi munkáslány c. szobrát a

a lágymányosi Ifjúsági parkban

helyezik el.

10.l

—: Hír

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. máj. 15.

Makrisz Agamemnon
szobrász

M.D.K.

1961-ben helyezték el Szegeden a Korányi park uj lakóépületén lemezkör-plasztikáját.

Művészet, 1962. április — 42 l.

Makrisz Agamemnon szobrász MDK

Az Üllői úti lakótelepen a bölcsőde falára kerül 3 részes, játszó gyermekeket ábrázoló domborműve.

–: Új képzőművészeti alkotások kerülnek az idén a fővárosi lakótelepekre 10. l.

Sp. 1962. júl. 15.

NÉPSZABADSÁG

Makrisz Agamemnon szobrász M.D.K.

Társadalmi munkásnő szobra a XI.kerületi Bartók Szinpa
környékén.

Gábor István:Játék és kisérlet

Magyar Nemzet 1963. február xxx 9.l.l.

Makrisz Agamemnon

egyik szobrát a Lakatos utcai lerakóte-
pen helyezik el.

Új szobrok a Lakatos utcában (A nap híre)

Magyar Hírlap, 1968 október 10. 8.1.

Makrisz Agamemnon szobrász

Nívó díjat kapot cérben

Pestmegyei Hirlap 1969 IV. 15

Makrisz Agamemnon

Fémplasztikája szerepel az alábbi kiállításban

T. h.: Felszabadulási kiállítás a képművészeti Múzeumban

Nagyszalonta 1970 I. 28

Makkis Agamemnon szobrász
munkásy díjas.
Most avatták fel Bp-en. (V. Néphad-
sereg tér) a spanyol szabadság
hare emlékművét (eml.)
Közös műve Janesch Rudolffal

N.N: Felavatták a spanyolországi
szabadsághare magyar önkénteseinek
emlékművét

Magyar Nemzet 1970 XI.10 3 old.

Makrisz Agamemnon

Mástis emlékmű terve szerepel az Ipsodalmi Múzeum „Mástis Töltők és Írók" c. Kiállításán

Magyar Nemzet 1969 X. 15

Marisz Agamemnon

Résztvesz a Magy. Nemz. Múz.
Miállításán

Kósfár Márta: Lenin élete
Keletmagyarország, Nyíregyháza
1970. ápr. 22.

Makrisz Agamemnon M.D.Y

szobrász

Mauthausenii emlékművének

terve

Földes: Jegyzetek a Kilencedekről

Nők Lapja, 1962. május 12-8 lap

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

OKT 11

1021

— **A mauthauseni emlékmű bronzszobrait** Makrisz Agamemnon Munkácsy-díjas szobrászművész alkotását már öntik a Képzőművészeti Kivitelező Iparvállalat dolgozói. Az emlékművet május 1-én állítják fel az egykori haláltáborban.

le
e
ic
és
g

Makrisz Agamemnon, szobrász, sz.

1913. Görög politikai emigráns. Szobrászati tanulmányait az atheni akadémián végezte. 1938 óta kiállitó müvész. Különösen a kőfaragás érdekelte. 1945. Párisba emigrált és ott a "Salon" őszi tárlatain minden évben szerepelt munkáival. A párisi Salon tagja volt. 1951 ősze óta a magyar népi demokrácia vendége. Egymásután késziti szobrait, dombormüveit, melyek a görög szabadságharcból, a ntk.munkás mozgalomból, vagy M.ország szocialista épitéséből meritik témáikat. Müvei szellemükben, kifejezési formáikban - annak ellenére, hogy Párisban formalista behatás érte - a magyar élettel és néppel vállalt közösséget mutatják, realista alkotások. Jelenleg a Lenin-pályázaton és a Népstadionba kerülő sport-szobron dolgozik. Munkácsy-dijas.

Uj M.Képzm.III. 1953.

84.1. és képek

(Csók István arck.

Makrisz Agamemnon

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor-u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

1957 NOV 8

610

□ MAKRISZ AGAMEMNON szobrászművész bulgáriai és jugoszláviai útja alkalmával megbeszéléseket folytatott a két baráti ország alkotóival művészeti kapcsolataink kiszélesítéséről. Örvendetes hírt hallottunk tőle: novemberben jugoszláv grafikai kiállítás nyílik Budapesten. A művész egyébként egy figurális kompozícióit készíti a győri pályaudvar számára.

gon járt, de a delegáció tagjai
előtt hazautazott, nyilatkozatot
adott a *Morgen* című liberális-
demokrata lapnak. Elmondot-
ta benyomása szerint a ma-

MDK

Makrisz Agamemnon

Jóváhagyták az Ifjuság utját diszitő szob.kom. tervéit.
Magyar Nemzet, 1953. jul. 15.

Makrisz Agamemnon, szobrász

MDk

A szocialista országok II. képzőművészeti biennáléjának előkészítő tanácskozásán vett részt Prágában.

– : Htr

8.

Népszabadság, bp. 1962. jún. 13. [Vidéki]

Makrisz Agamemnon

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

1979 AUG 19

Egy nappal a megnyitó előtt

1021

Ezer árucsoportban ötezer tárgy Moszkvában

Szántó Ilona és Bokor Pál, az MTI kiküldött tudósítói jelentik:

Építésének 26. napján, — minden eddigi kiállításrendezési rekordot megdöntve — nyitásra készen fogadta a meghívott újságírókat, a Moszkvában tartózkodó magyar laptudósítókat, rádió- és tv-riportereket, valamint a szovjet sajtó csaknem háromszáz képviselőjét a moszkvai magyar népgazdasági kiállítás.

Kristóf László, a HUNGEXPO vezérigazgató-helyettese, a kiállítás igazgatója ismertette a sajtó képviselőivel a csütörtökön megnyíló bemutató főbb adatait és jellegzetességeit, majd végigvezette őket a 14 000 m^2 alapterületű csarnokon, a külföldön eddig rendezett legnagyobb magyar kiállításon. A kiállítás 700 főnyi állandó személyzete éppen a sajtótájékoztató idején tartott „főpróbát", akárcsak a HUNGAROTEX divatbemutatójának manökenei, valamint a Pannónia-étterem és a kalocsai csárda ötven pincére és szakácsa, a 600 négyzetméteres játékvárosba érkezett óvónők.

A kiállítási csarnokba belépő látogatók az Ország-Világ és a Magyar Ifjúság közös pályázatára beérkezett fotók közül kiválogatott kétezer portrét pillantják meg, amelyek a felszabadulás évében született fiatalokat ábrázolják. Továbbhaladva újabb nagy méretű fényképeket lát. Ezek a magyar—szovjet kapcsolatok történetét, eredményeit dokumentálják, továbbá bemutatják az elmúlt negyedszázadban szovjet segítséggel épült magyar ipari üzemeket.

A kiállításon a legújabb adatok szerint 190 vállalat termékei közül mintegy ezer árucsoportban csaknem ötezer tárgyat mutatnak be. A gépek és berendezések, köztük a húsz készülékből álló ipari tv-lánc, Csepelről érkezett új típusú gépkocsimosó berendezés, az ERS—200-as számjegyvezérlésű revolveresztergа, egytől egyig működés közben látható, csakúgy, mint a Magyar Hajó- és Darugyár 4x15 méteres óriásmakettje. A „Fiat Fiatovics" személygépkocsi fotójával a háttérben láthatók azok a magyar műszerek és alkatrészek, amelyeket a szovjet gépkocsiipar felhasznál.

A tudomány, a kultúra, a népművelés és az oktatás eredményeit bemutató kiállítási részlegeket Lenin mellszobra — Pátzay Pál alkotása — nyitja meg. Képzőművészeti alkotások, iparművészeti tárgyak sora előtt halad el a látogató az irodalom és könyvkiadás galériájára.

Miközben a szovjet főváros közvéleményét és a sajtót olyan jelentékeny események foglalkoztatják, mint a Venus bolygóközi űrállomás tökéletesített változatának útbaindítása, a szovjet repülők négy új világrekordja és a légiflotta napjával összefüggő más érdekességek, a napilapok helyet találnak, méghozzá nem is keveset arra, hogy újra és újra felhívják a figyelmet a magyar kiállításra: „Üdvözlet a szabad Magyarországról", „Magyarország Moszkvában" és más hasonló címek alatt.

A Szovjetszkaja Kultúra című napilap hasábjain például Varsányi Tamás főépítész kalauzolja végig a leendő látogatókat szinte az egész bemutatón és külön ráirányítja a figyelmet Makrisz Agamemnon „Vörös katonák" című szoborcsoportjára, Hincz Gyulának a Magyar Tanácsköztársaságot szimbolizáló monumentális pannójára. (MTI)

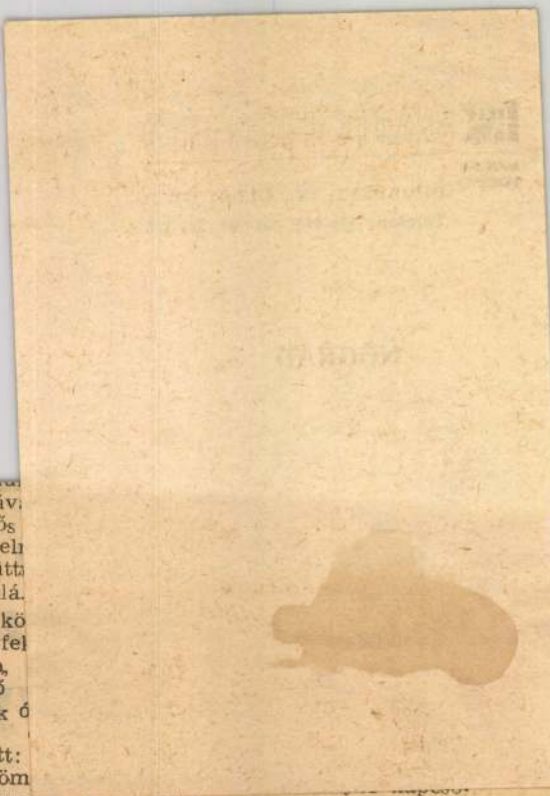

Napjaink eseményeiből következik, hogy a sorra kerülő politikai tárgyalások középpontjában a népek világméretű antiimperialista harca, közelebbről az arab országok ellen elkövetett izraeli agresszió következményeinek problémája áll majd. Helyeseljük azokat a pozitív lépéseket, amelyeket az utóbbi időben a békés rendezés lehetőségének kihasználása érdekében az arab államok, elsősorban az EAK kormánya tett, és bízunk benne, hogy ezek a fáradozások nem lesznek hiábavalóak. Az arab népek már számtalanszor meggyőződhettek arról, hogy Magyarország eszközeihez és lehetőségeihez mérten a legnagyobb támogatást nyújtja felszabadító harcukhoz.

A látogatás programján szereplő három ország közül látogatása alkalmával már jelentős képviselő kereskedelmi és gazdasági együttműködési szerződést írtunk alá.

A három ország közül rajzilag Tanzánia felé lünk a legtávolabb, ben megkötött első delmi egyezményünk ó ban forgalmunk megháromszorozódott: gyar textíliákért, tömkért trópusi terményeket kapunk ellenértékül. A múlt év őszén, amikor nálunk járt Nyerere államelnök, ugyancsak folytattak megbeszéléseket az együttműködés kibővítéséről. Az 1966-ban aláírt műszaki-tudományos együttműködési megállapodásunk szerint kiterjedt cseretanulmányokat folytatnak egymásnál országunk szakértői. Az eddigi fejlődés lehetővé teszi, hogy most már a fejlettebb gazdalataink vannak. Töretlenül bízunk abban, hogy a közel-keleti konfliktus megoldásában végül is az igazságosság és a józanság diadalmaskodik, s kapcsolataink az arab népekkel tovább gazdagodnak. Ezt a jövőt szolgálja Losonczi Pál mostani látogatása is, és bízvást állíthatjuk, hogy ily módon az eddiginél is tágabb keretek között járul hozzá az egyetemes béke és biztonság szolgálatához.

Bizalmi válság Washington és Tel Aviv között

Felderítő repülések a tűzszüneti vonal felett

Kedden délután egy izraeli egység átlépte a libanoni határt, és három épületet felrobbantott.

A hivatalos iraki hírügynökség keddi adásában azzal vádolta meg az egyiptomi hatóságokat, hogy „provokatív intézkedéseket" tesznek az EAK-ban élő iraki állampolgárok sokat „sem bizonyítani, sem cáfolni nem lehet".

Bennfentes források arra számítottak, hogy a külügyminisztérium hétfőn megerősíti Laird kijelentéseit, Eban izraeli külügyminiszter éles ellentámadása azonban arra késztette az amerikai kormányt, hogy elhalassza „vég-

Vonják ki a külföldi csapatokat

Algéria, Belorusszia, Bulgária, Kongói Népi Köztársaság, Kuba, Lengyelország, Csehszlovákia, Magyarország, Mauritánia, Mongólia, Szíria, Szomália, a Szovjetunió, Szudán, Ukrán SZSZK és Dél-Jemen képviselői kormányaik megbízásából felkérték az ENSZ főtitkárát, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete 25. közgyűlésének előzetes

Melvin Agamemnon

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-774

ZALAI HÍRLAP
Zalaegerszeg

1021

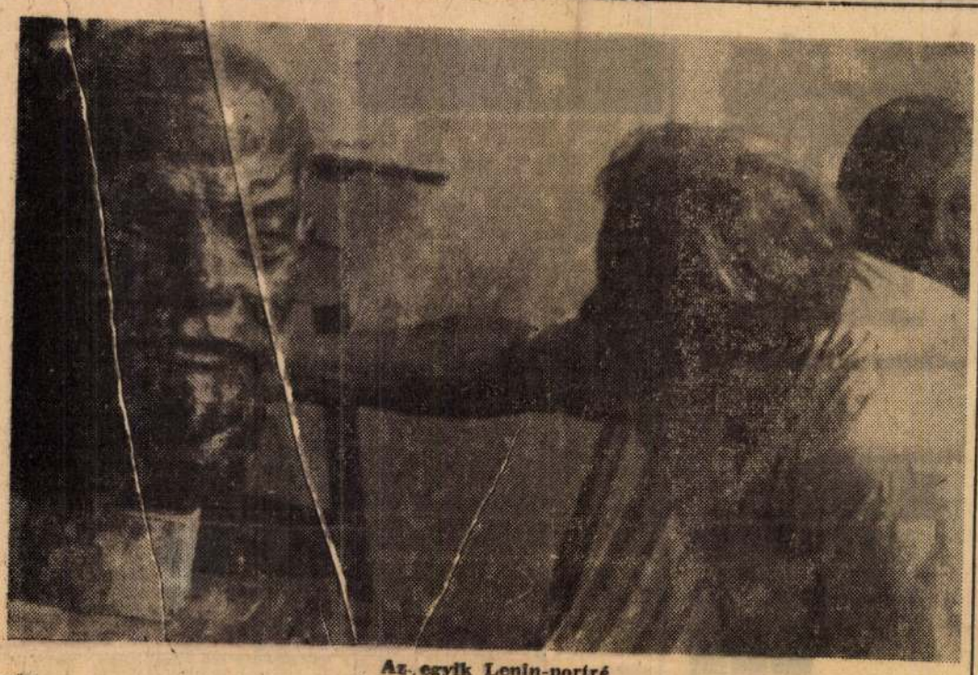

Az egyik Lenin-portré

(A szerző felvétele)

Makrisz Agamemnon műtermében

Lenin szobor fogadja az Egerbe érkezőket

Egy egri üzem, a Könynyűszerelvénygyár munkásai gyűjteni kezdtek, hogy Lenin szobrot állítsanak a városban. Kerestek egy szobrászt — Makrisz Agamemnont —, akinek számos alkotása díszíti már Eger városát. A művész a terv hallatán — szerződés nélkül — nekilátott a munkának, tanulmányokat készített. A munkások kívánságára többször találkoztak, beszélgettek — milyennek képzelik el a szobrot. Egyikük az államférfit, másikuk a forradalmárt a harmadik a gondolkodót akarta látni a szoborban. A művész és a munkások közösen alakították ki a végső elképzelést — s a több tanulmányból megszavazták azt a fél-alakos portrészerű kompozíciót, amelyet Makrisz Agamemnon most formáz vörös márványba.

Csak a személyes megállapodás után terelték hivatalos mederbe a szoborrendelést: az egri tanács, majd a képző- és iparművészeti lektorátus bekapcsolásával.

A puritán egyszerűségű műterem — ahol szobrokon, vázlatokon kívül semmi nincs — őrzi a Lenin-tanulmányokat, fejeket, félalakos vázlatokat.

— Nem ez az első Lenin szobrom — mondja Makrisz különös akcentusával —, de azt hiszem, valamennyi között ez sikerült a legjobban. A szimbólum valóságos, portrészerű megjelenítésére. Az öt méter magas szobrot tribünposztamensre, talapzatra helyezik és a színházzal szemben a város központjában állítjuk fel. Lenin szobor fogadja majd az Egerbe érkezőket. A szobor alatrzata ünnepségek, felvonulások alkalmával a tribün szerepét töltheti be. Az egri Lenin szobor felavatását jövő áprilisra tervezik.

A Lenin fejek mellett Bartók, Ady portrék, egy néger fiú, leány feje.

— Modell után dolgozik?

— A portrét modell után.

— Min dolgozik még?

Kivezet a kertbe, mutatja a kecskeméti uszodába tervezett vörösréz domborítású ritmuskompozíciót. A medence fölé helyezik el a szobrot, a három vízszintesen úszó nő alakja tükröződik majd a vízben, így lesz egész. Két ülő nő figurája a Korányi Szanatórium kertjébe kerül. Emlékművet állít a spanyol szabadságharcban elesett magyar önkénteseknek. A felemelt kezű kovácsolt vörösréz figurák háttere két összefonódó, három és fél méter magas kőalap lesz. Rajta a felirat: Zalka Máté idézet.

Aztán újból a műteremben mutatja e szobrok más-más változatait.

— Rajzban komponál?

— Keveset. Mindjárt agyagba. Kis gondolatok, tervek ezek. Munka közben változnak.

Makrisz Agamemnonnak, a görög származású művésznek, aki 17 éve dolgozik Magyarországon, számos szobrát őrzik városaink, tereink, parkjaink, épületeink. Legtöbb alkotása Budapesten, Szegeden, Kecskeméten, Egerben van.

— Melyik szobrát szereti legjobban?

— Az épületet díszítőket, mert ha ilyen feladatot kap a szobrász, nehezebb a munkája. Igazodnia kell az épület stílusához, formájához, a falfelülethez, funkciójához — együttműködve az építésszel. Más módon kell közelíteni az ilyen feladatokhoz. De úgy érzem, ezek valahogy közelebb kerülnek az emberekhez, a társadalomhoz, funkciót töltenek be. Más jellegű a szobrász dolga minden egyes épületnél. Például más domborművet kellett terveznem a kecskeméti szálloda modern épületére, mint a győri pályaudvarra, ahol kénytelen voltam szimbolikával kifejezni magam.

Kádár Márta

— Biztos protekciója van.

Kép szöveg nélkül.

s parókák

kétségtelenül jólfésült férfiut. Egy ilyen komplett paróka 1970 forintba kerül — hát lehet gondolkodni rajta, megéri-e?

500 és 1500 forint közötti áron készitenek olyan hajpótlót, amely a fejbőrnek csak egy-egy kisebb részét takarja. Az ilyen pótlást speciális ragasztóval erősitik a fejbőrre, ezúttal is nagyon biztonságos módon, garantált stabilitással. Ezek a férfi parókák 4—5 évig használhatók, utána újat kell csináltatni.

No és a hölgyek? Divat lett a póthaj, a „pepi". Az ehhez való természetes hajat is külföldről hozzák be, hiszen ha-

MA...

A Rádió Kossuth-adóján: 6,10: Kellemes vasárnapot. — 8,10: Édes anyanyelvünk. — 8,15: Régi magyar dalok és táncok. — 8,40: A Rádió kabarészínháza (ism.) — 9,50: Béládi Miklós könyvszemléje. — 10,05: Rádióreklám. — 10,10: Pitypang. Rádiójáték. — 10,54: Az őszi sip Versek. — 10,58: A Londoni Szimfonikus ének- és zenekarának hangversenye. — 13,22: Egy korty tenger. — 13,32: Csárdások. — 13,42: Rádiólexikon. — 14,12: Operettrészletek. — 14,40: Pillantás a nagyvilágba. — 15,08: Halló, Berlin! Halló, Budapest! — 16,08: Nagy Lajos két novellája rádióra. — 17,05: Nótakedvelőknek. — 18,05: A Vietnami Kultura Hete. — 18,20: Erich Leinsdorf vezényel — 20,01: Közvetités a Katona József Színházból. Üvegcsapda. Drámai groteszk 2 részben. — 22,10: A vasárnap sportja. — 22,20: Ritmusturmix. — Könnyüzene. — 23,00: Barabás Tibor irodalmi levele. — 23,15: Operarészletek. — 0,10: Operettrészletek.

A Petőfin: 7,00: Egyházi félóra. — 7,30: Orgonaművek. — 8,00: A Gyermekrádió műsora. — 8,30: Operakalauz. — 9,30: Magyar fúvószene. — 9,42: Könnyüzene innen-onnan. — 10,10: Liszt: h-moll szonáta. — 10,40: Vasárnapi koktél. — 12,10: Jó ebédhez szól a nóta.. — 13,03: Egyszer egy királyfi. Mesejáték. — 14,00: Az Ifjúsági Rádió zenés műsora. — 15,00: „Kék gyüszű, kék gyüszű, a rózsának táncolni kell. Nagy Piroska műsora. — 15,30: Mit hallunk! — 16,05: Bach-művek. — 16,45: Jelenidőben. — 17,15: Művészlemezek. — 18,05: Dokumentumműsor a Független Színpad történetéből — 19,15: A MR és TV népi zenekara játszik. — 20,10: Erkel operáiból. — 21,00: Budapesti Művészeti Hetek. Riport. — 21,10: Tánczene. — 21,40: Tudósaink arcképcsarnoka. — 21,55: Schubert: A szép molnárlány. Dalciklus. — 23,10: Szimfonikus könnyüzene.

A Kossuth-adón: 8,15: Zenekari muzsika. — 8,50: Kécskés Sándor klarinétozik. — 9,25: A hét előadóművésze: Ilosfalvy Róbert. — 10,05: Régi naplók nyomában. IV. — 10,32: Kamarazene. — 11,00: Operettrészletek. — 11,18: Rádiószínház. Beadvány a világ ellen Rádiódráma. — 12,30: Játék és muzsika tiz percben. — 12,30: Tánczenei koktél. — 13,15: Népi zene. — 13,47: Válaszolunk hallgatóinknak. — 14,02: Kamarazene. — 14,40 Bölöni György emlékezete. — 15,10 A Gyermekrádió műsora. — 15,45: Édes anyanyelvünk — 15,50: Jack Grunsky énekel. — 16,00: A világgazdaság hírei. — 16,05: Magyar szivt. — 16,32: A műhelyben beszélik. Riport. — 16,42: Az élő népdal. — 17,05: A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság nemzeti ünnepén. — 17,25: Uj felvételeinkből. — 17,56: A húszas stúdió Békés megyében. — 19,25: Sporthiradó — 19,35: A Bolgár Kultura Hete. — Pódium 69. — 22,15: Haladó kisérlet Szudánban. — 22,23: Népdalok. — 22,40: Kétszáz éves a Budapesti Orvostudományi Egyetem. — 23,00: Tánczene. — 23,47: Brahms: Cigánydalok. — 0,10: Operaáriák.

A Petőfin: 6,05: Népi zene. — 8,46: Toronyzene — 9,00: Ezeregy délelőtt. Maj mesemondónk: Szabó Gyula. — 9,08: Az őserdő jelentem. — 9,24: Rejtvényes utazás. — 9,40: Óvodások műsora. — 10,00: A zene hullámhosszán. — 11,45: Szőlőnemesités Hegyalján. Riport. — 12,00: Csajkovszkij-művek. — 13,05: Ki volt a magyar tunáruk? Riport — 13,20: Eileen Farrell énekel. — 14,00: Kaleidoszkóp — kettőtől hatig. — 18,10: Közkivánatra. Olasz dalok — nagy énekesek. — 18,35: Az öreg. Regény rádióra. — 19,39: Bartók Béla saját műveiből zongorázik. — 20,25: Uj könyvek. — 20,28: Johann Strauss: A denevér. Három felvonásos operett. — 22,38: Fúvós kamarazene. — 23,10: A hét előadóművésze: Ilosfalvy Róbert. — 23,45 A Bolgár Kultura Hete.

A TV műsora: 9,45: Angol nyelvtanfolyam haladóknak — 10,00: Műsorismertetés. — 10,01: Zebra. Közlekedési műsor gyerekeknek. — 10,15: Támadás a király ellen. Sakktanfolyam gyerekeknek. — 10,40: Csak gyerekeknek! — 11,05: A képzőművészet története. — 16,28: Műsorismertetés. — 16,30: Telesport. Bp. Honvéd—Csepel bajnoki férfi kézilabdamérkőzés közvetitése — 17,55: Reklámműsor. — 18,00: A világ térképe előtt. — 18,10: A kéz. Csehszlovák bábfilm. — 18,30: Kiváló együttesek a kamera előtt. — 19,00: A Gyémánt-hegység országa. — 19,20: Esti mese. — 19,35: Rinaldo Rinaldini. Magyarul beszélő nyugatnémet rövidjátékfilmsorozat. — 20,00: TV-Híradó — 20,20: Vízszintes — függőleges... Zenés keresztrejtvény. III. — 21,40: Régi kórusmuzsika. — 21,55: TV-Híradó — 2. kiadás.

A Jugoszláv TV műsorából: 9,00: Magyar nyelvű adás — 9,30: Népzene. — 10,00: Falumüsor. — 10,30: Gyere nőjjünk. — 11,35: Marek Piegus élményei. — 14,20: Autóversenyek. Közvetités Monzából. — 16,30: Ljubicsevski játékok. — 16,00: Apollo 8. — 18,15: Világok harca. Amerikai film. — 20,35: Régimódi szerelem. — 21,20: Videofon. — 21,35: Sportszemle. — 22,25: Japán klasszikusok színháza. — 22,55: Kerékpárverseny.

Az Osztrák TV műsorából: 6,55: Női evezősverseny. — 15,45: Női evezősverseny. — 16,30: Bábfilm. — 16,55: Kontakt Ifjúsági műsor. — 17,10: Szájkosár nélkül. — 18,20: Bécs 1900. Kultúrfilm. — 19,00: TV-Híradó. — 19,30: Sporthirek. — 20,15: A pusztaság grófja. TV-játék. — 21,50: Találkozás a Qualnál. — 22,40: TV-Híradó.

A **zalaegerszegi** Ady moziban 16 órakor **Az utolsó éden** cimü, magyarul beszélő nyugatnémet filmet, 18 és 20 órakor a **Vidám szellemjárás** cimü lengyel filmet, a **nagykanizsai** Béke moziban 16, 18 és 20 órakor **Életem legjobb nője** cimü, magyarul beszélő csehszlovák filmet, a **Kertmoziban** a **Minden nő bolondul érte** cimü francia filmet vetitik (Az utóbbi csak 16 éven felülieknek).

HÉTFŐN

A TV nem sugároz műsort.

A Jugoszláv TV műsorából: 17,45: Magyar nyelvű adás. — 17,45 TV-kertecske. — 18,00: Kis világ. — 18,20: A tudomány és mi. — 18,50: Szórakoztató zene. — 19,20: TV-posta. — 20,35: Karel Capek: Megbántott emberek. TV-játék. — 21,05: A zenetörténet gyönyszemei — 21,30: Utazzék velünk.

Az Osztrák TV műsorából: 18,25: Osztrák képek. — 18,50: Hollywood és sztárjai. Bette Davis. — 19,30: TV-Híradó. — 20,05: Sporthirek. — 20,15: Sziványok — sziványok ellen. — 21,05: Sportpanoráma. — 22,05: TV-Híradó. — 22,15: Evezősverseny. — 22,25: Liesbeth List. Szórakoztató film.

A **zalaegerszegi** Ady moziban 16, 18 és 20 órakor a **Férfibeszélgetés** cimü, magyarul beszélő szovjet filmet, a **nagykanizsai** Béke moziban 16, 18 és 20 órakor **Az utolsó éden** cimü, magyarul beszélő nyugatnémet filmet, a **Kertmoziban** a **Gyermekrablás Wiesbadenben** cimü, magyarul beszélő NDK-filmet vetitik. (Mindhárom film korhatár nélküli).

Zalaegerszegen, a TIT-klubban, délután 17 órakor **Románia felszabadítása** cimmel Stephan Gheorgescu bukaresti egyetemi tanár tart előadást.

Az **Állami Déryné Színház** előadásában **Zalaszentbalázson** 20 órakor: **Drága szerelem.**

MAKRISZ AGAMENNON

ROMVÁRY Ferenc: A szigetvári sellő. =
Örökség 1989 68 - 71.p.ill.

M.D.K

Makrisz Agamemnon
szobrász

Formai és tartalmi harmonia jellemzi
egy szegedi fonóüzem előtt álló, fona-
lat gombolyító kétalakos kompozíció-
ját.

Ujvári Béla: Makrisz Agamemnon
Művészet, 1968. február – 17 lap.

Makrisz Agamemnon
szobrász

M.D.Y.

Mintegy húsz, évvel ezelőtt érkezett
házaukba. Azóta művészeti életünk-
ben jelentős szerepet tölt be Portré, emlék
szobraszatunk és domborművünk
jelentős alkotásokkal gazdagodott
általa.

Jeszvári Béla: Makrisz Agamemnon
művészet, 1968. február – 17 lap.

Makrisz Agamemnon
szobrai

M.D.K

Dombormű. József Attila lakótelep.
Szekszárdi 19-es emlékmű.
} repró

Ujvári Béla: Makrisz Agamemnon.
Művészet, 1968. február – 14 lap.

Makrisz Agamemnon
szobrász

M.D.!

Formai és tartalmi harmónia
jellemzi a kecskeméti részócsar-
nokba tervezett harmonikahos lemez-
domborítása.

Ujvári Béla: Makrisz Agamemnon
Művészet, 1965. február - 17 lap.

Makrisz Agamemnon
nobrasz

M.D.K

Különböző ürmekben, kommunális épületek előhertjében vannak nobrai elhelyezve. Formai és tartalmi harmonia jellemzi a Fizikai Kutató Intézetbe tervezett kétfigurás kompozíciója.

Ugvári Béla: Makrisz Agamemnon.
Művészet, 1968. február - 17 lap.

Makrisz Agamemnon

M.D.K.

szobász

Eddig három politikai emlékmű-
vét állítottak fel. Az egyik szekszárd
főterét díszíti, a másik a XIV. kerület
pártházát. A harmadik Mauthausen-
ben áll.

Ujvári Béla: Makrisz Agamemnon
Művészet, 1968. február - 17 lap

Makrisz Agamemnon
oltárán

M.D.K.

Az 1919-es forradalom eszméjét
hirdető nekrológi kompozíció
eredeti terve szerint a Dózsa György
utca tervezett tribünjét díszítette volna.

Ujvári Béla: Makrisz Agamemnon
Művészet, 1968. február - 17 lap

Makrisz Agamemnon
szobrász

M.D.Y

Három jelentős épületünket díszíti lemezdomborítása. A győri pálya-udvar, a kecskeméti Tiszavy Homok szállodát és egy szegedi lakóház díszítése fűződik a nevéhez.

Ujvári Béla: Makrisz Agamemnon.
Művészet, 1968. február - 17 lap.

Makovecz Agamemnon

Új színt képviselt a magyar szobrászatban. Az 50-es évek-
ben érkezett Magyarországra érett művészként, fő műveit
itt alkotta. Először realista portrékkal szerepelt a kiállí-
tásokon, de a legjobbak sorába monumentális műveivel
emelkedett /Munkácsi emlék 1964/.

Németh Lajos: Modern magyar művészet, Corvina 1968

138.l.

Makrisz Agamemnon M.D.K.

szobrász

„Móricz Zsigmond"
„Kecskeméti Aranyhomok Szálló" } repro
„Feindomhoritás"

Ujvári Béla: Makrisz Agamemnon.
Művészet, 1968. február – 17 lap.

Makrisz Agamemnon
szobrási

M.D.K.

Magyarországi első megbízásai és
portrék voltak Mórics Zsigmond,
Ady Endre, Csók István archipelt
mintásta meg.

Nyvan Béla: Makrisz Agamemnon.
Művészet, 1968. február - 17 lap.

Makrisz Agamemnon
szobrász

M.D.K.

Nemrégiben Párizsban járt, itt első-
sorban portrészobrászattal foglalko-
zott. Első műcsarnoki bemutatkozá-
sán Marx és Engels portréját mutatta
be.

Nyári Béla: Makrisz Agamemnon.
Művészet, 1968. február - 17 lap.

Makrisz Agamemnon
szobrász

M.D.K.

Későbbi portré-megfizetásai: Bartók Béla, Fr. Joliot-Curie, Medgyessy Ferencet ábrázoló arcképek.

Ujvári Béla: Makrisz Agamemnon
művészet, 1968. február = 17 lap.

M.D.K.

Makrisz A gamemnon szobrász

Vörösrézből domboritott Uszó nők c. kompozició
a kecskeméti uszoda kertjébe kerül

Napló

Magyar Nemzet 1966. junius 17. 4.l.

Makrisz A gamemnon szobrász

Vörösrézből domboritott Uszó nők c. kompozició

a kecskeméti uszoda kertjébe kerül

Napló

Magyar hennet 1966. Jurfus 17. 4.1.

Makrisz Agamemnon

háromfigurás vörös[illegible] domborítást
tervezett a kecskemé[illegible]a
számára.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Makrisz Agamemnon

NÉPSZABADSÁG

1966 JUL 29

— ÚJ KÉPZŐMŰVÉSZETI ALKOTÁSSAL gazdagodik Kecskemét: Makrisz Agamemnon szobrászművész háromalakos szobrot készít a város számára. A fürdőző nőket ábrázoló kompozíciót a jövőre felépülő kecskeméti fedett uszoda előtt állítják majd fel.

Magyar Nemzet, 1967. VI. [illegible]

Makrisz Agamemnon

Néger (in 1956. Grosz, 33 cm.) n.
M.N.G. Ltn: 58.6-N.

Mauthausen emlékmű terve 1958.
Ólom, 35 cm.) n. M.N.G. letét

Szárados uti művészlelep riállítása.
Kat. összeáll. Csap Erzsébet, Elischer
Brigitta. Bp. 1965. 50.

Makrisz Agamemnon

Mathauseni emlékmű. (méltatás.)

Aradi Nóra: Gondolatok művészetünkről.
Magvető-almanach 1964/2. 254-5. l.

Makrisz Agamemnon

kiállitott nohai:

Női buste, bronz, 60 cm.

Feleségem, -"-, 30 cm.

Tavaszi tárlat. A Mücsarnok kiállitása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

18. l.

MDK

Makrin Agamemnon, nobrán

Egyik művét a Lakatos utcai lakótelepen helyezik el.

— : Új nobrok 3

ESTI HIRLAP, Bp. 1968. okt. 9.

Makrisz Agamemnon

(1913) Medgyessy Ferenc portréja, 1959, mórvány, 90 cm

"Ülő" nő", 1960, acél, 220 cm.

+ felszabadult Budapest művészete.

Budapest, 1960 21 l.

Kiállítás-katalógus.

Makrisz Agamemnon

SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-063, 337-748, 340-726

DÉLI HÍRLAP

1970 NOV 10

1091

* ÖNKÉNTESEK EMLÉKMŰVE. 1936. november 9-én léptek harcba első ízben Madridnál a nemzetközi brigádok. Az évforduló alkalmából avatták fel hétfőn délután ünnepélyesen Budapesten az V. kerületi Néphadsereg téren a spanyolországi szabadságharc magyar önkénteseinek emlékművét, Makrisz Agamemnon Munkácsy-díjas szobrászművész és Janesch Rudolf építőművész alkotását.

Makrisz Agamemnon

(1913) - görög származásu szobrászmű-
vész. Az Athén-i Képzőművészeti Főis-
kolán tanul. 1945 emigrál Görögország-
ból, 1945-50 Párizsban, 1950 - Magyar-
országon él.

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon / Fonó
György né, Kis Tamás / Bpest, 1969. 1-617 l
345 l

Makrisz Agamemnon

Portré- és monumentális szobrászattal foglalkozik. Kétszeres Munkácsy-díjas (1953, 1955). Érdemes művész (1966.) Felesége Makrisz Zizi grafikus.

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon. (Fonó György né, Kis Tamás) Budapest, 1969.

1-617 l 345 l

Makrisz Agamemnon

Több művei: Tanácsköztársasági emlékmű (Szekszárd 1959), Mauthausen mártír-emlékmű (1963), Kecskeméti Aranyhomok Szálló épület plasztikái. (1964).

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon / Fonó Györgyné, Kis Tamás / Bpest, 1969. 1-617 / 345 l.

Makrisz Agamemnon szobrász

A fiatal Művészek studiója
Társlakának rendezéséért
Nívódíjat kapott

MTI Könyvtár 1969 IV. 12

M.D.K.

Makrisz Agamemnon

Szobrasz

A szombathelyi párthár bejárat előcsarnokában halapált vörös-rézlemezből készült „Lenin" - je látható

Szy Rezső: A szombathelyi pártszékhár.
Művészet, 1969. február - 23 lap.

Makrisz Agamemnon

Leninről készített műveit ismerteti és méltatja

Kontha Sándor: Lenin alakja a magyar képzőművészetben. Művtört.Értek. 1970. 2.sz. 109-117. l.

MAKRISZ Agamemnon

91 12. 17

Új Művészet

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLMAGYARORSZÁG
Szeged

1041

Szeged szobrai

Bartók Béla (1881—1945)

(103.) Nagy zeneszerzőnk portréja a Móra-parkban kapott helyet. Készítője — Makrisz Agamemnon — rózsaszín márványból faragta ki a realista, életnagyságú szobrot.

Makrisz Agamemnon

Felveszün
erőt raktá
valamint
idényjellegg
u. 29.

Szegedi F
lat. Tavasz
ségivel és n
tel rendelke
szerzői mu
férfi és n
továbbá sza

Jó számol
kező munka
ratív munka
het nyugdíjas is. Pályázatokat „Szerződéses" 101 639 jeligére kérjük a Hirdetőbe. S. 101 639

A Magyar Állami Pincegazdaság munkaügyi vezetőt és normást keres. Jelentkezés: Szeged, Tábor u. 3. sz.

A DÉGÁZ azonnali belépéssel felvesz lakatosokat, lánghegesztői vizsgával műszerészeket, gépkocsivezetőket, hegesztőket és segédmunkásokat. Jelentkezés: Szeged, Pulcz u. 44. Munkaügy. DK. 24 984

INGYENES

tanfolyamokat indítunk.

MŰVEZETŐKÉPZŐ
nyolchónapos tanfolyamra jelentkezhetnek építőipari, szakipari és szerelőipari szakmunkások.

SZAKMUNKÁSKÉPZŐ
tízhónapos tanfolyamra
betanított munkások, kőművés, ács-állványozó, szobafestő-mázoló, víz- és gázvezeték-szerelő, központifűtés-szerelő és villanyszerelő szakmára.

GÉPKEZELŐKÉPZŐ
hathónapos tanfolyamra,
férfi segédmunkások és kubikosok jelentkezhetnek.

A tanfolyamok január 5-én kezdődnek, de a jelentkezések előjegyzését megkezdtük.

A tanfolyam idején jó kereseti lehetőséget, munkásszállást és ebédet biztosítunk. Különélést, idénypótlékot, szerszámhasználati díjat és utazási hozzájárulást fizetünk. Érdeklődők levelezőlapon kérjenek részletes tájékoztatót.

BÁCS MEGYEI
ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT
Kecskemét, Klapka u. 34.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Népszava
Makrisz Agamemnon

1958 MÁJ 1

610

„A XIX. és XX. század cseh és szlovák szobrászata" kiállításról

A népek barátsága hónapjának alkalmából csütörtökön nyílt meg a Műcsarnokban a prágai Nemzeti Galéria és a bratislavai szlovák Nemzeti Galéria impozáns anyagából rendezett kiállítás. A nagyszerűen válogatott gyűjtemény meglepő egységet és mély humánumot sugároz. Egyöntetűsége a szobrok szelleméből és a szobrászok azonos alakító módszeréből fakad.

A négy teremben kiállított arcmások és egészalakos kompozíciók kevés kivétellel bronzból valók, mintázásuk bravúros, de sohasem üres virtuózkodás. Szobraik motívuma minden esetben természeti látványból adódik. Az átmenetek gondos kimunkálása, a részletek okos hangsúlyozása szobrászi kultúrájuk magas fokát hirdeti. Mindez Carpeaux, Rodin, Bourdelle, Deshieau művészetének szellemével rokon. Érzékletességükkel és szerkesztésükkel döntő befolyást gyakoroltak a csehszlovák szobrászat kialakulására, hogy kinőjön az osztrák hatás kötöttségeiből s visszatérjen nagyszerű nemzeti hagyományaihoz. Ez a kiállítás sokat jelent számunkra, mert nélküle nem alkothatnánk helyes képet magunknak közvetlen szomszédaink elragadó szobrászművészetéről.

A kiállított szoboranyag Josef Václáv Myslbektől a közelmúlt Ján Stursa-jáig terjed. Többnyire remek arcmások sorozata — mert az egész alakos kompozíciók is arcmásjellegűek — s csak kevés kivétellel jelképes ábrázolások.

Josef Václáv Myslbek: Vázlat a prágai Palacky-híd díszítésének pályázatára

A kiállítás sok remek darabja közül csak a legtanulságosabb pár darabot említjük. Az első teremben Josef Václáv Myslbek nagy mesternek a munkái sorakoznak, aki művészetét az ébredő nemzeti öntudat szolgálatába állította. A második teremből *Josef Maradka* leányfeje kiemelkedő alkotás. A konstruktív felépítést a rodini mintázás zsenialitásával párosítja. A harmadik teremben *Bohumil Kafka* szobrász *Josef Manes* festőről készült egész alakos mása áll. A szobor polgáriruhás alakot ábrázol. Szobrászatának talán a legnehezebb feladatot sikerült megoldania, mert veszélyesen zsánerjellegű motívumból nagyszerű szobrot alkotott. A negyedik teremben *Ján Stursának*, a közelmúlt nagy mesterének szobrait állították ki. Életnagyságú női aktja az első pillantásra talán szokatlan, de kis elmélyedéssel olyan egyensúlyi problémák megoldását látjuk benne, ami a további fejlődés lehetőségeit hordozza magában. Portréi markánson összefoglaltak, sokszor drámai erejűek és végső kibontakoztatását jelentik annak a folyamatnak, melyet Josef Václáv Myslbek indított el.

A kitűnő felkészültség, a magasfokú szobrászi kultúra, a bronzöntés technikájának bámulatos fejlettsége, amit ezen a kiállításon láttunk, némi hiányérzettel párosul. A kevés mai anyagból nem alkothattunk magunknak helyes képet arról, hogy a cseh és szlovák szobrászat hogyan használja fel eredményeit a szocialista művészet kialakításában.

Egy bizonyos: minél több hasonló kiállítást szeretnénk látni.

Makrisz Agamemnon

Kevés a felülvizsgáló orvos — sok az orvosolható panaszuk

Vagy negyvenen szoronganak a köralakú várószobában, nők, férfiak vegyesen. A nővér időnként számokat osztogat. Egyik-másik várakozó már türelmetlenül feszeng és legszívesebben nyomban besietne a rendelőbe. Felülvizsgálat lesz.

Garázda betegek — és az orvosvédelem

Reinitz Dezső doktor, Angyalföld szakorvosi rendelőintézetének egyik felülvizsgáló orvosa — míg hamarjában bekapja ebédjét — megjegyzi:

— *Miért tagadnánk, akad még jónéhány türelmetlen. Már kezdünk is beletörődni, hogy a felülvizsgáló orvos némelyik beteg előtt »rossz fiú«, akire haragudni kell. Ugyanis, ha népszerűtlen intézkedés is, de legtöbbször munkába küldjük a legravaszabb szimulánst is, esetről esetre lebuknak a gyakorlott táppénzcsalók. Ilyenkor azután sok esetben heves méltatlankodás, kiáltozás következik, néha kellemetlen jelenetekre is sor kerül.*

A nővér bólint, őt néhány hónappal ezelőtt csapatnyi »vagány«, munkába parancsolt táppénzhúzó meg is verte, van tehát némi »tapasztalata«. A mai azonban csöndes napnak ígérkezik. Gyorsan távozik egyik beteg a másik után, csak egy pelyhedző bajszú fiatalember vágja be keresetlen sza-

tülekednek az orvosok. *Vidéken,* így Borsodban, Nógrádban ma is betöltetlen jónéhány felülvizsgálói állás, holott éppen a bányavidéken lenne rájuk égető szükség. *Borsodban a felülvizsgáló orvosok naponta 150—200 vizsgálatot végeznek* — ez a munka igen nagy megterheléssel jár. S ilyen példa jónéhány akad az országban.

Megkérdeztük a minisztérium illetékeseit: mit szándékoznak tenni a felülvizsgáló orvosok túlterhelésének megszüntetéséért, helyzetük javításáért:

Mit tesz a minisztérium?

— *Sajnos* — hangzott a felvilágosítás —, *a felülvizsgáló orvosok fizetésén — bár ez alacsony és semmiféle mellékjövedelem sem járulhat hozzá, éppen a munka »kényes« természete miatt — egyelőre nem tudunk javítani. Addig is közlekedési gondjaikon próbálunk segíteni: a rendelkezésünkre álló kocsik jelentős részét felülvizsgáló orvosoknak juttatjuk.*

Azt is tervezi a minisztérium, hogy a különböző orvosi állások betöltésénél bizonyos *átcsoportosítást* hajt végre, ahol kevés a felülvizsgáló orvos, ott a többi orvosi állások terhére újabb felülvizsgálói állásokat szerveznek. Az orvosok súlyos lakásgondjain azonban már nem tudnak »felülről« segíteni, *a fővárosi és vidéki tanácsoknak kellene biztosítaniuk a szükséges, nem nagyszámú orvosi lakást.*

Azt azonban már ma is — addig is, amíg a felülvizsgáló orvosok minden gondján segíteni tudnak — elvárhatja minden felülvizsgáló orvos, hogy a betegek ne nehezítsék meg, ne tegyék sokszor elviselhetetlenné munkáját, hanem a rendelőórákon, felülvizsgálatuk alkalmával megértően, művelt emberekhez méltóan viselkedjenek.

Radnóti E., Várkonyi M.

Bővítik a csarnokokat és piacokat

Új üzleteket nyitnak a fővárosban

Az áruforgalom nagyarányú növekedése a fővárosi piacok fejlesztését és a közérthálózat további bővítését teszi szükségessé. *Befejeződött a Tolbuhin körúti, a Rákóczi téri, a Hold utcai, a Hunyadi téri és az Élmunkás téri csarnokok és piacok helyreállítása és két*

tex-üzletet, sőt egy vendéglőt is, Csepelen, a Csillag-telepen fűszer-, hús-, zöldség-, papír-, dohány-, Röltex- és háztartási boltot, a Fémművek lakótelepén pedig fűszer-, hús- és tejboltot rendeznek be.

Az új lakótelepeken terve-

... kultu...

Nagy fontosságú előadás hangzott el a napokban az MSZMP kulturális politikájáról. Az előadás sok kimondott és kimondatlan kérdést vetett fel és válaszolt meg. E megválaszolt kérdések között volt egy, amely különösképpen fontos a pártbéli és a pártonkívüli dolgozók milliós szervezete, a szakszervezetek számára. A ki nem mondott kérdés úgy hangzott: kinek az igényeihez kell igazodnunk kultúránk fejlesztése és szélesbítése során? Előadásában *Kállai Gyula* elvtárs így válaszolt:

»Amikor munkásosztályunk kulturális felemelkedéséért harcolunk, nem az a feladatunk, hogy a legelmaradottabb rétegek igényeit vegyük figyelembe. Ezen a területen is a munkásosztály öntudatos, élenjáró részére kell támaszkodnunk.«

Ez a felelet nemcsak világos, hanem egyúttal elgondolkodtató is. Különösképpen és elsősorban a szakszervezetek számára, amelyekre a kultúra területén is az a feladat vár, hogy a párt eszmei irányítását a gyakorlatba átvigyék. Mert a szakszervezet — erről az utóbbi időben nemigen esett szó — igenis, transzmisszió is. A transzmisszió magyarán: közlőmű, amely az erőgép és a munkagép között közvetít. Amely — ebben az esetben — az elméletet viszi át a gyakorlatba. Amely csak úgy tud feladatának megfelelni, ha a szervezett dolgozók milliós tömegei között gya-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLMAGYARORSZÁG
Szeged
1969 NOV 19

Szeged szobrai

102/

Makrisz Agamemnon

Sellő

(102.) Makrisz Agamemnon másfélszeres életnagyságú, vörösrézből kalapált, szürrealista stílusú szobra a Borvendég Béla által tervezett Tisza-parti toronyházat díszíti. Az alkotás 1961-ben került a helyére.

nag

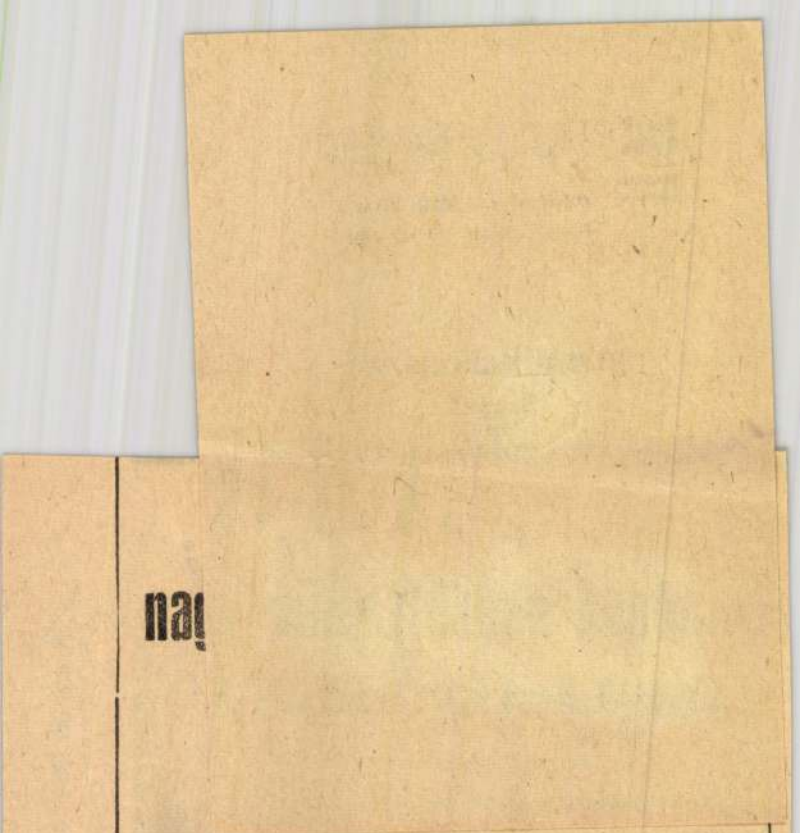

Szegedi Élelmiszer-kiskereskedelmi V.

INGYENES

tanfolyamokat indítunk.

MŰVEZETŐKÉPZŐ

nyolchónapos tanfolyamra jelentkezhetnek
építőipari, szakipari és
szerelőipari szakmunkások.

SZAKMUNKÁSKÉPZŐ

tízhónapos tanfolyamra
betanított munkások, kőműves,
ács-állványozó, szobafestő-mázoló,
víz- és gázvezeték-szerelő,
központifűtés-szerelő és
villanyszerelő szakmára.

GÉPKEZELŐKÉPZŐ

hathónapos tanfolyamra.
férfi segédmunkások és
kubikosok jelentkezhetnek.

A tanfolyamok január 5-én kezdődnek, de a jelentkezések előjegyzését megkezdtük.

A tanfolyam idején jó kereseti lehetőséget, munkásszállást és ebédet biztosítunk. Különélést, idénypótlékot, szerszámhasználati díjat és utazási hozzájárulást fizetünk Érdeklődők levelezőlapon kérjenek részletes tájékoztatót.

BÁCS MEGYEI
ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT
Kecskemét, Klapka u. 34.

Makrisz Agamemnon

Mauthausen emlékmű terv. vep.

Magyar Művészet 1945-1969
Műcsarnok, 1969 sep-okt

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Makrisz Agamemnon
DUNÁNTÚLI NAPLÓ
1964 ÁPR 12
1021

A Képzőművészeti Kivitelező és Iparvállalat szobrászai és kőfaragói befejezték a mauthauseni koncentrációs tábor magyar mártírjai emlékére készült hatalmas emlékművet. A kilenc alakos szoborcsoportot Makrisz Agamemnon szobrászművész készítette. Mielőtt az emlékművet végleges helyére, Ausztriába szállítják, felállították a Kerepesi temetőben, ahol április 12-ig tekintheti meg a közönség. Mauthausenben május 10-én leplezik le ünnepélyes keretek között.

MTI Foto — Bojár Sándor felv.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜ

DUNÁNT

1964.
ÁPRILIS 12.
VASÁRNAP

NAP

AZ MSZMP BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A M

XXI. ÉVFOLYAM

ÁRA 80 FILLÉR

Napos időre v
a termelőszövet

Nyújtott műszakban dolgoznak a gé

MDK

Makrin Agamemnon, szobrász

Ady-szobra a Műv. Minisztérium ajándékaként az Országgyűlési Könyvtár birtokába került.

— : Századik évfordulóját ünnepli az Országgyűlési Könyvtár 1

ESTI HIRLAP Bp., 1968. jan. 17.

Makrisz Agamemnon

Szerepel a „Lenin alakja a magyar képzőművenetben" c. kiállításon Esztergomban

Dévényi Iván: Lenin alakja a magyar képzőművénetben

Jelenkor 1967 XI-n. 1053 old.

Vlakris Agamemnon

A Lipesti Népstadion bejáratához vezető Ifjúság útjának két oldalán felállítandó szobrászművek egyik alkotója.

E. Gádor - C. Ö. Pogány: Ungarische Bildhauerkunst, Budapest, 1955. 131.

MDK

Makrisz Agamemnon

Kiállítási kritika

Kisalföld 1968 ápr .24.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon szobrá

„Fonónők" c. művét

ismerteti:

N.I.: Készülő képek és szöbrok között

Esti Budapest, 1956, jun. 28.

Makrisz Agamemnon, szobrász MDh

Magyarrá vált szobrász.

felesége: Makrisz Zizi [grafikus]

francia eredetű.

A művész a miskolci tanácsház előtti térre tervez új kompozíciót. (fényképp)

— : Új hazájuk — 3

ESTI HIRLAP, Bp. 1965. jún. 11.

Makrin Agamemnon

Mórica és Medgyessy szobrát a Margitsi-
geten állítják fel.

Magyar Nemzet 1965. dec. 28.

Makrisz Agamemnon szobrász M.D.K.

A Százados uti müvésztelepn dolgozik

Mauthauseni emlékmü , repr.

50 é es a Százados uti müvésztelep

Magyar Hirek 1965. márc. 1.

Makris A.

szobrászművész

Kiállítása újlik a hó folyamán a Fő-
városi Képtár Fényes Adolf termében.

Ydegenforgalmi Tájékoztató, 1951. Ápr. 5.

MDK.

Makrisz Agamemnon

Kiállitási kritika

Müvészet 1965 nov. lap 29.

M.D.K.

Makrisz Agamemenon szobrász

A müvésztelepen dolgozott

/havas/ A Százados uti müvésztelep 50 éve

Népszava 1965. jan. 31.

M.D.K.

Makrisz Agamemnon szobrász M.D.K.

Ülő nő / a Belügyminisztérium dísztermébe n /

Csap Erzsébet: A felszabadulást ünneplő kiállításaink

A Magyar Nemzeti Galéri Közlemények IV. sz. Bp. 1963.

154.l.

Makrisz Agamemnon, szobrász MDh

Társadalmi munkáslány c. szobrát

a lágymányosi Ifjúsági Parkban

Lebyezik el.

-: Négy új szobor 3.

ESTI HIRLAP

Bp. 1962. febr. 11.

Makrisz Agamemnon, szobrász / MDG

Márványból faragott Lenin-feje
„Pest megyei tanácsház belső"
terét fogja díszíteni.

f. t.: Szarvasok, apostolok, muzsikusok

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1963. febr. 13.

1987 JUN 24.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

Makrisz Agamemnon Munkácsy-díjas szobrászművész öt méter hosszú, háromfigurás vörösréz domborítást tervezett a kecskeméti új uszoda számára.

Makrisz Agamemnon

Szerepelt a Magyar képzőművészek a fasizmus ellen c. kiállításon.

Népszabadság 1965-dec-19.

Magyar képzőművészek a fasizmus ellen. D. Fehér Zsuzsa

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Makrisz Agamemnon
KORTÁRS

1962 APR
1021

ÁRA: 10,– Ft

INDEX 25.447

MŰTEREM

MAKRISZ AGAMEMNONNÁL

„Örömmel vállaltam a buchenwaldi hősi emlékmű alkotására kapott megbízást. Nemcsak a feladat eszmei része izgatott, hanem a megoldás formai lehetősége is. Munkám ugyanis Buchenwald magyar áldozatainak emlékét örökíti meg, más nemzetek fiainak monumentuma mellett. Ez egyben meghatározta azt is, hogy milyen formában kell megvalósítanom a fasizmus e szerencsétlen áldozatainak méltó ábrázolást. Eredetileg egy tömbszerűen egységes művet kellett volna megformálnom. Munka közben ébredtem arra, hogy egy szabad térben elhelyezkedő, kevésbé, vagy egyáltalán nem zárt kompozíció jobban kifejezi mondanivalómat. A mű immár készen áll, közelesen felállításra kerül Buchenwaldban is. Ilyenkor már az alkotásnak kell szólnia, a művész helyett...”

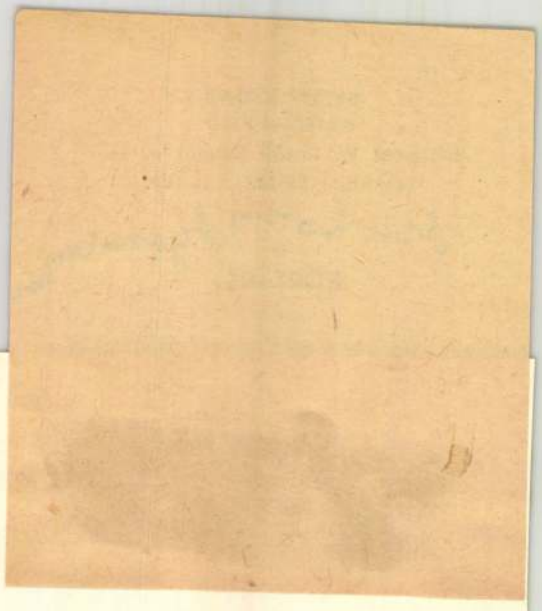

1960 JAN 14.

Ünnepség az Országgyűlési Könyvtár centenáriumán

1021

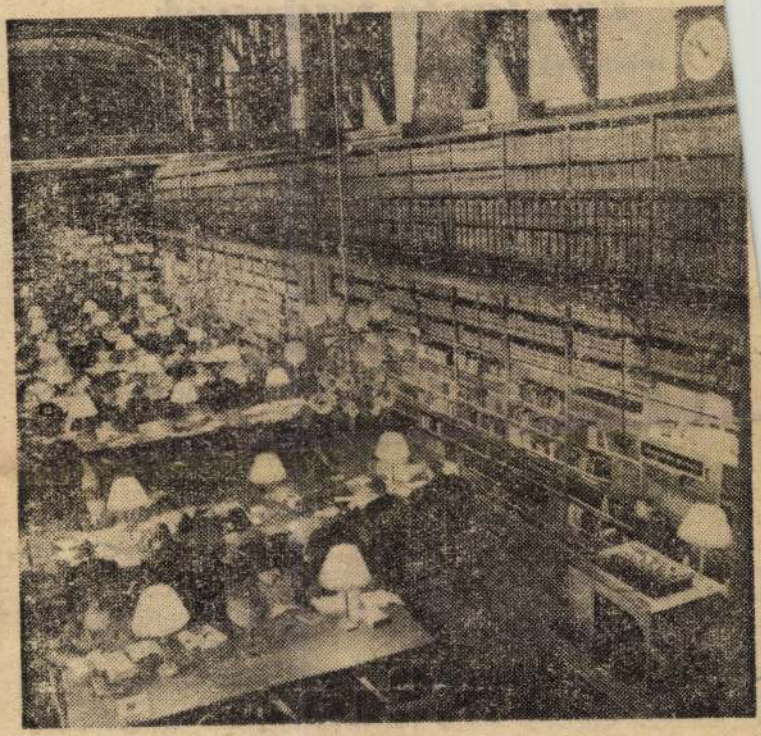

Az *Országgyűlési Könyvtárban* szerdán rendezett bensőséges házi ünnepségen *Molnár János* művelődésügyi miniszterhelyettes emlékezett meg a könyvtár alapításának 100. évfordulójáról. Az ünnepségen megjelent *Kállai Gyula*, az országgyűlés és a Hazafias Népfront elnöke, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, s ott volt a magyar könyvtárügy sok neves képviselője is.

Molnár János átnyújtotta *dr. Vértes György* igazgatónak a Művelődésügyi Minisztérium ajándékát, Makrisz Agamemnon Ady-portréját, és további sikereket kívánt munkájukhoz. A vendégek ezután megtekintették a könyvtár ez alkalomból megnyílt *A hazai és külföldi törvények és jogszabályok* című, új gyűjteményét. A kiállításon bemutatott értékes dokumentumok között is figyelemre méltó a magyar törvényeket István király uralkodásától a XVI. századig összefoglaló Mosóczy-kódex, a Corpus Juris Hungarici első kiadása. Ugyancsak nagy értékű II. József proklamációinak 1902-ben összeállított gyűjteménye is.

Tétlen emberek, vesztegló vagonok

A miskolci MÁV-igazgatóság tapasztalatai

Se szeri, se száma az esetnek, ikor okkal vagy ok nélkül dják a vasutat, hogy akadozik szállítás, következésképp a terelés is, mert nincs elegendő ásúti kocsi.

A szállítás most is akadozik. m nem a kocsi hiánya, hanem szállíttatók tétlensége miatt. Figyelemre méltó tájékoztatást adott erről a *Borsod megyei Pártbizottság* legutóbbi ülésén *dr. Pásztor Pál*, a MÁV miskolci igazgatóságának vezetője. A felsorolt tények alapján korábban sem volt jellemző az év első hónapjára a szállíttatók tolongása, de most mintha egyszerűen elfelejtették volna, hogy vasúti teherforgalom is van a világon. Leszámítva néhány vállalatot, mint amilyen a *Lenin Kohászati Művek* és az *Ózdi Kohászati Üzemek*, aggasztó érdektelenséget tanúsítanak Borsodban a szállítókapacitás kihasználása iránt.

Felhalmozódnak a készletek

Már az első pillantásra különös összefüggések derülnek ki. Miközben jelenleg ezrével állnak kényszerű tartalékban a tehervagonok a miskolci igazgatóság területén, nagy tömegű anyag várakozik sorsára a lerakatokban. Főleg cementről, kavicsról, kőről, tehát építőanyagokról van szó. *Nyékládházán* 300 ezer tonna kavics halmozódik hegyekké, a *Szentistvánnál* környéki bányáknál több mint 80 ezer tonna kő vesztegel, *Sajóhejőcsabai* és *bélapátfalvi* cementgyárak előtt pedig a cementszállítmányok várnak elszállításra.

Ugyanezekhez az anyagokhoz lóhalálában keresik a szállítókapacitást a második félévben, tehát *akkor, amikor a MÁV kötelezettségei ugrásszerűen megnőnek az őszi csúcsforgalomban. Tavaly a második félévben 28 439 igényelt kocsit nem tudott kiállítani a miskolci igazgatóság, mert mindenki egyszerre akarta biztositani szükségletét.* Különösen a fedett kocsikból volt hiány, és éppen az említett építőanyagok szállítása szenvedett késedelmet a gyorsan romló mezőgazdasági termékek elsőbbsége miatt. A cementnek is, a gyümölcsnek is fedett kocsi kell. Nem lehet vitás, hogy szezonidőben melyiket részesítsék előnyben.

Miközben állnak a cementművek

Gyakori panasz az építkezéseken a szakmának kedvező legszebb hónapokban, hogy kevés a cement. Ilyenkor automatikusan ismétlődik a panasz: *nem szállít a MÁV.* Most bezzeg örömmel szállítana, de a fuvarlevelek kiállítói tétlenül rágják ceruzájuk végét. Közben *Hejőcsabán* is, *Bélapátfalván* is tart a rendes évi *nagy karbantartás.* Így szokták meg, így válik kényelmesnek, mintha bizony nem volna mindegy az őrlőnek, a kemencének, a csomagolónak, hogy januárban, avagy szeptemberben veszik kezelés alá a szerelők. Hiába javasolják, hogy az őszi csúcsforgalom idején generáloz-

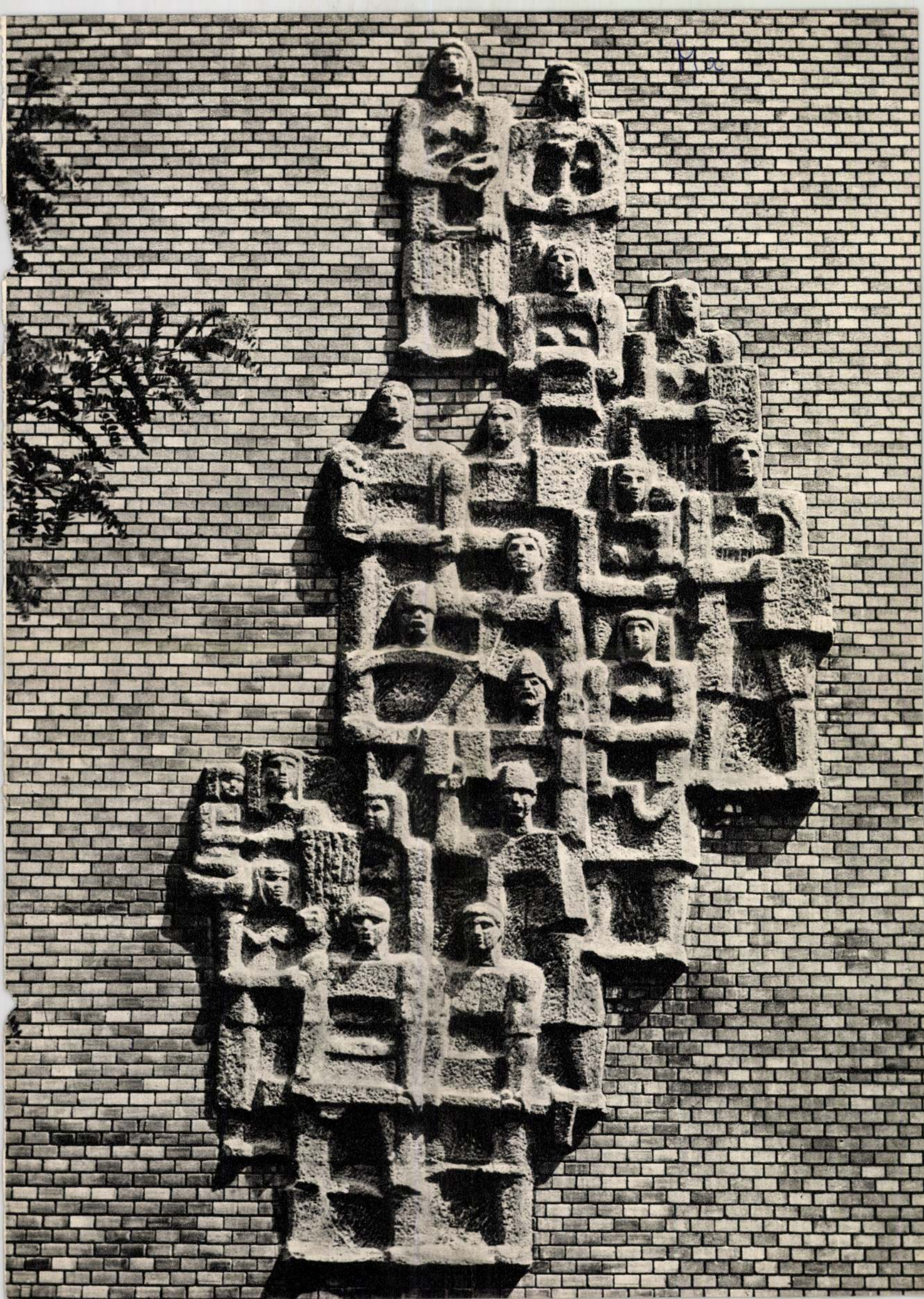

Magyar Nemzet
Művészet 1962. XII.

hatalmas ablaksor tölti ki; elöl az előadói dobogó néz szembe a széksorokkal. E dobogó mögé kerül Plesnivy Károly nagyméretű gobelinje.

A bejárati csarnok jobb oldalán széles üvegajtók vezetnek ki a vörös téglafallal körülzárt intim belső térbe. A fal tulsó vége szürke függőleges vasbetonráccsal áttört — innenső felén vasrácsos ajtó vezet át egy hátsó térre, melynek felében kis park, másik felében pedig röplabdapálya szolgálja a pihenést. Ebben az intim térben található az együttes szinte egyetlen disszonáns eleme: mintegy két méter magas kőszobor, az Olvasó munkás ülőszobra. A téma indokolt, de a művészi elgondolás elhibázott: az intim belső tér intim megoldást kivánt volna. A megalkotott alak nem adja azt, amit igér: nem típus, mert csak általános, de nem tud egyedivé válni, mert ilyen vonásokat nem hordoz. A művészi kivitelezés sok kívánnivalót hagy maga után: a művész — R. Kiss Lenke — nem viszi végig következetesen szándékát: helyenként egészen naturálisan fogalmaz, másutt pedig „nagyvonalúan" hagyja el a formát jelző tömeget. Kétségtelen, hogy a forma zárt megoldásával, a hatalmas kőtömb aljjal, melyen az alak ül, a törzs-felsőlábszár-alsólábszár osztással konstruktivitásra tör és ezzel igyekszik a tér harmóniájába illeszteni alkotását, művével a térhatároló síkok ritmusába belesimulni. A tömegelrendezés helyes elgondolását azonban lerontja a belső tér intim légkörébe nem illő nagy tömeg; s ezt az érzésünket még fokozza a figura teljes mozdulatlansága, azoknak a kis rejtett asszimmetriáknak a hiánya, melyek a figurának mozgást adhatnak.

Építész és társművészek egy közös feladat megoldásán

R. Kiss Lenke: Olvasó munkás – Ouvrier lisant
Читающий рабочий

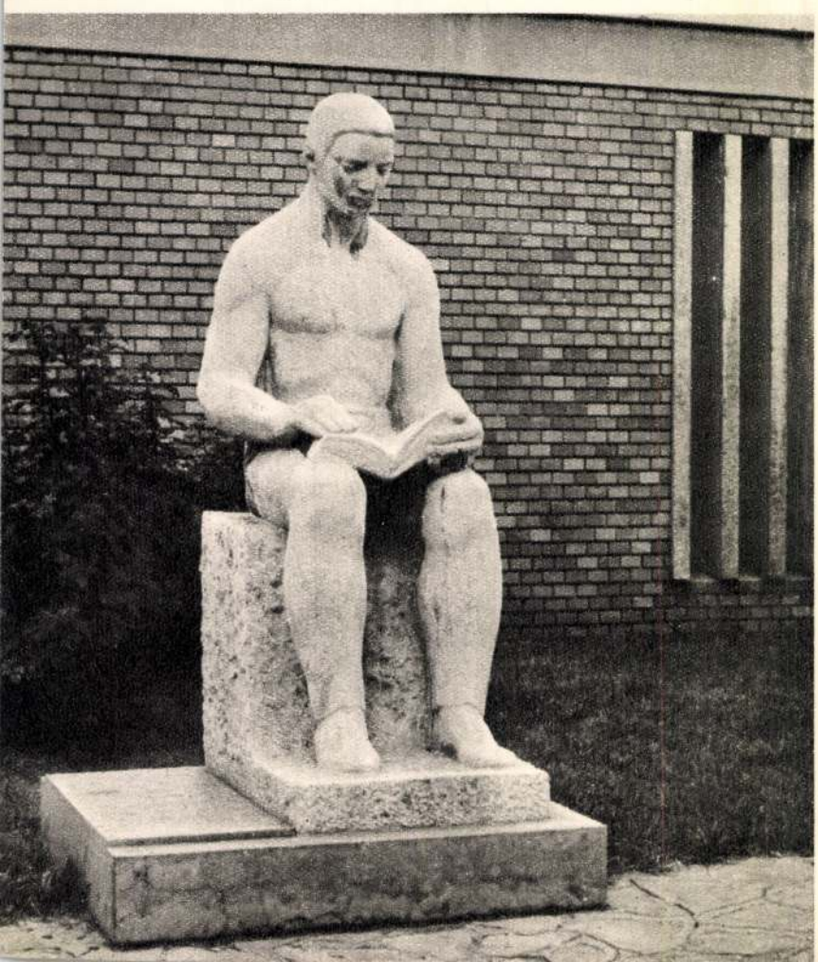

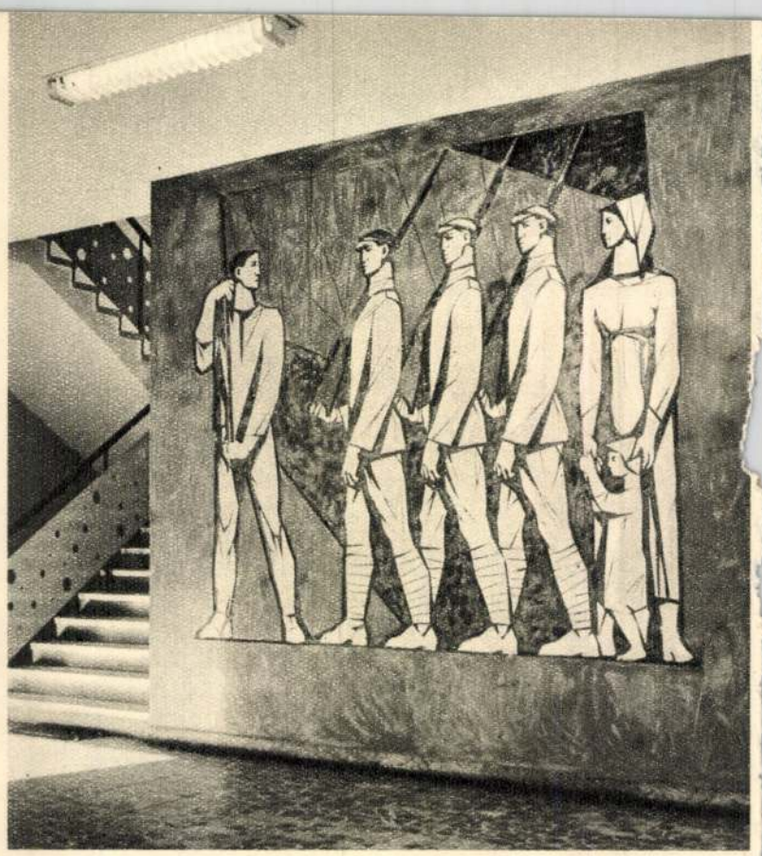

Óvári László: Szgraffito a XIV. ker. pártházon
Sgraffite du mur de la Maison du Parti du XIV arr.
Сграффито на здании Домарти пау XIV района

munkálkodtak; az épület rendeltetését kívánták a külsőben kifejezni mind betonnal és kővel, mind a társművészek a maguk anyagaival. A célt a megrendelő tűzte ki; s a művészek e célkitűzést megértve, munkálkodtak, zömükben igen eredményesen. Ez az együttműködés magasrendű példa maecenas és művész új szocialista kapcsolatára.

Láncz Sándor

GOYA

(Folytatás a 9. oldalról)

kezdte, fény és árnyék problémává, szerkesztési bravúrrá szelídítette az élőhalottak elrémítő sorsát. Boszorkánykonyhával, fogatlan öregekkel, inkvizíciós tárgyalásokkal, banditajelenetekkel, részegekkel, sebesültekkel, fiait faló Saturnussal kísérletezett a festői kifejezés határesetein. A háború borzalmait a grafika legnagyszerűbb eredményeivé rendezte, a függetlenségi harc áldozatait, a kivégzéseket, a korabeli partizánok elszántságát erkölcsi és esztétikai tanulsággá örökítette. Utánozhatatlan termékenysége az emberies motívumokon át emelkedett a realista festészet eszményévé, a haladószellemű, előremutató művészeti alkotómódszer példájává.

Haláláig, 82 éves koráig szakadatlanul dolgozott. Süketen, sántán, magányosan, de töretlen hittel munkálkodott a legmagasabbrendű feladat, az emberi haladás művészeti tennivalóin. Élete utolsó korszakából származik a Szépművészeti Múzeum két ragyogó remeke, a Vizetárusító leány és a Köszörűs. A válság vihara, tehetségének bíráló izgalma után az eredményeket összesíti ezúttal, a szemléltető hűséget a festői tökéllyel. Egész tevékenységét eltöltő humánus magatartás, a nép szeretete vált ki e képekben meghitt hangulatot, kedves érdeklődést az ábrázoltak iránt. A szélsőséges érzelmi kitörések, felbojdult látomások közepette is az egyszerű emberek sorsáért aggódott s ez az együttérzés rendeződött benne később életszerű, közvetlen ábrázolássá. A dolgozó nép típusainak a megjelenítésében különösen érvényesül nála az a sajátos nemzeti szemlélet és festői nyelvezet, amely már nagy elődeinél, Velazqueznél, Ribera-nál, Zurbaran-nál is megfigyelhető, s amely ábrázolási mód mentette meg őt a dekadens udvari stílus züllesztő hatásától. A monarchikus kozmopolitizmus világuralma idején volt ereje megőrizni és továbbfejleszteni a nemzeti hagyományokat. Ezért Goya számunkra nemcsak nagy művész, de követendő mester is.

Tibély Gábor

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch.136.

Makrisz Agamemnon kikérdezése.

életrajzi adatok, tanulmányok, müvei kiállitásai

Kikérdező:Rozgonyi Iván.1955 juli 25.

Makrin Agamemnon, szobrász MDK

Medgyessy Ferencről készült szobrát a Margitszigeten helyezik el.

—: A művész-sétány szobrai — a Margitszigeten 2.

Bn. 1963. aug. 2.

ESTI HIRLAP

Mak

Makrisz Agamemnon

(Munkácsy díjas)

a nemzetközi művészeti pályázat nyertese emlékművet készít a mauthausenni áldozatok emlékezetére.

Mozaik: A Halálfabor Szobrai.
Nipszava 1963 okt. 11

4. l

Mahrisz Agamemnon
szobrász

M.D.K

A kecskeméti Aranyhomok Szálló
homlokzatán ólomplasztikái van-
nak elhelyezve.

Kovács Zsuzsa: A kecskeméti Aranyhomok Szálló

Művészet, 1963. december – 17 lap

MDK

Makrisz Agamemnon

A Tanácsköztársaság emlékére készülő munkán dolgozik. /Szekszárd részére/

Esti Hirlap 53 sz. 1959. márc. 4. 2 old.

MDK

Makrisz Agamemnon

Népszava 1959. jul.7.
Megválasztották a Magy. Képzőm. Szövetségének tisztikarát.

M.D.K

MAKRIS2 Agamemnon szobrász

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Kémiai Kutatóintézetének képzőművészeti munkái

Építész: Hőka László

Magyar Építőművészet 1961. 6.sz. 20-23.l.

MAKRISZ

Székely András

Zizi és Agamemnon

A Makrisz házaspár művei a

Vigadó Galériába

Népszabadság, 1985. máj. 18. 13.

y of misunderstanding" also re-
nent in the Heidelberg Aesthetics:
laß der Werkgedanke die Hetero-
erk zielenden Intentionen zur
ung hat: das Mißverständnis.
rständnis als die allein mög-
teilungsform erkannt ist, wird
des Werkes in ungetrübter Wei-
Es ist Leo Poppers große Tat
Grundtatsache der Kunst klar
er sein hellseherischer Blick

MDK

Makrisz Agamemnon

Bartók Béla portréja, repr.

Balatoni nyári tárlat 1964
Keszthely, Tihany, Veszprém

Makrisz Agamemnon

264. „Mauthausen emlékmű, 1961-1963.
Mauthausen; reprodukció

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet története, Budapest, 1970.

Makrisz Agamemnon

1960-as évek első felében készült márvány domborműve amorf foltban helyezkedik el, szigorú geometrikus szabályoknak megfelelően a külső falon.

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet története, Bpest, 1970.

250 f

Makrisz Agamemnon

283. sz. „Dombormű a XIV. kerületi Pártbizottság székházán, 1961-65, vörös mórvány, Sz. Columbus u tca.. Reprodukció.

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet története, Budapest, 1970.

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

1.

A kommunista művész kifejti néreteit a művészetpolitikáról, a művészet feladatairól, kötelezettségeiről és saját műveiről, illetve az azokban megvalósított eszményeiről.

Rózsa Gyula: { Beszélgetés Makrisz Agamemnonnal M. S.

Népszabadság, Bp. 1971. márc. 7.

MDK

Makrisz Agamemnon, szobrász

2

Rajz:
(szobrászlat.) Repr.

Rózsa Gyula: Beszélgetés Makrisz Agamemnonnal M. S.

Népszabadság, Bp. 1971. márc. 7.

Makrisz Tyamemnon
szobrán

Manthanseni emlékmű – vázlat
repr.

Magyar művtört. 10. 29. k.
Képzőmű v. Kiad. 1971.

Makrisz Agamemnon
szobrán

/1913/
Főmáve a Mauthausen emlékmű /1963/

Magyar művtört. 10. 38.
Képrőmű v. kiad. 1971.

Makrisz Agamemnon

Szobrai szerepelnek a

„Szabad Magyarország 25 éve" c.

Kállétáron Moszkvában

Mérszava 1970 augusztus 20

2. old.

Makrisz Agamemnon

„Lenin mellszobra"

emlékoe - szerepel az „Uj művek"

kiállításán a Műcsarnokban

Magyar Nemzet 1971 március 9

4. old.

MAKRISZ AGAMENNON

ROMVÁRY Ferenc: A szigetvári sellő. =
Örökség 1989 68 - 71.p.ill.

zetkép hatását tükröző, a trogeri mintaképekhez
okhoz igazodó rajz valóban a Troger legjelesebb
nítványaként méltatott Hauzinger alkotása lehet.
em vele hozhatjuk kapcsolatba a Szépművészeti
n egy eddig ugyancsak Trogernek tulajdonított raj-
zenélő angyalok karának vázlatával. A korábbi el-
s, miszerint a rajz Troger győri kórusfreskójának a
, a teljesen eltérő kompozíció miatt nem tartható
erepel Dávid király s hiányzik Szent Cecília stb., de
bbi példához hasonlóan Trogerétől eltérő a lap ol-
estői előadásmódja is, különösen a halvány meny-
ivágást mutató baloldali részen s a hátoldal vázla-
urarajzain.[19] A Trogernek tulajdonított hatalmas
agból s a Trogerhez kapcsolható műhely- és okta-
jzok tömegéből feltehetően nehéz meghatározni
a lapokat, amelyek közelebbről egy-egy Troger-kö-
l. Hauzinger œuvre-jébe sorolhatók. Különösen a
rgi Germanisches Nationalmuseum gyűjteménykö-
z ún, Troger-Klebeband nyújt számos nyitott prob-
lt esetleges magyar vonatkozása miatt csupán egyet-
zot említünk: a Megváltó jelenése előtt az elkárho-
ért könyörgő Mária a kötet egy lapján pontosan
gy szerepel, mint a felhőkön lebegő Mária (fordí-

Burgenland) kápolnájának egyik mellékoltárát díszítette. A Szépművészeti Múzeumban őrzött, korábban Paul Trogernek tulajdonított „Mária neveltetése"-kép Troger œuvre-jéhez csak tágabb értelemben kapcsolódik, s a stílussajátosságok, a típusazonosság alapján sokkal inkább Michelangelo Unterberger életművéhez sorolható.[24] A téma egyezése, a méretek megfelelése, s a sajátos képformátum, mely az 1825-ben az eredeti kismartoni festmények helyébe Erasmus Engerth által festett oltárképeket is jellemzi, egyaránt arra mutat, hogy a 19. században eltávolított Unterberger-képek egyike került hosszabb vándorlás után a Múzeumba. Mint az a közzétett nyugtából kitűnik, Unterberger 1747–49-ben festette Bécsben Esterházy Pál Antal herceg megbízásából a kismartoni kastélykápolna főoltárára a „Szeplőtelen Fogantatás"-t ábrázoló főoltárképet, illetve a „Paduai Szent Antalt a kis Jézussal", valamint a „Szent Annát, Máriát és Joachimot" ábrázoló kisebb oltárképet 150, ill. 50–50 Frt-ért.[25] A Kismartonnal kapcsolatba hozható „Mária neveltetése" kép felépítésében és előadásmódjában egyaránt szoros egyezést mutat Michelangelo Unterberger alkotásaival: alakjai, típusai többek közt a bécsi (Niederösterreichisches Landesmuseum) „Mária Szent Lipóttal"-képre, az oxfordi múzeumban őrzött „12 éves

MAKRISZ AGAMENNON

P.Sz.J.: Az ~~elvete~~ eltemetett Makrisz. = Népszabadás, 1993. június 5. 33. ill.

Szalonna
-- Ref. templom 287, 991

Szamostatárfalva
-- Ref. templom 686

Szamosújvár /Gherla/ 918, 932

Szántódpuszta → Zamárdi

Szarvas
-- Oskola dűlő 799
-- Pepi kert 1224

Szászsebes /Sebes/ 1026
-- 661, 737

Szatmárcseke 817

Szécsény 452

Szeged 300, 362, 526
-- Kálvin tér, Ref. templom 1139
-- Vasalóház 196

MAKRISZ AGAMENNON

P.SÜCS Julianna: Mákrisz Agamennon. [Népszabadság,1993. március 24. 17. ill.

MUNKALAP

1131 Bp., Béke u. 118.
Tel.: 129-7260 ; 129-4254
06-60-16301
Tel/Fax: 149-1513

MEGRENDELŐ NEVE:	GENERALI BIZT.RT.		
CÍME:	BUDAPEST, Szinyei M.		
TELEPHELYE:			
TÍPUS:	KIEGÉSZÍTŐ EGYSÉG:	KIEGÉSZÍT	
GYÁRISZÁM:	GYÁRISZÁM:	GYÁRISZÁ	

DB	ALKATRÉSZ MEGNEVEZÉSE			

Makrin Agamemnon nobrán műve

1913-ban nül Patrasban. Az athéni képz. Főisk. 1938-ban fejezte be tanulmányait 1951 óta el Mag.-on, sarótaportréttal, emlékművéttel, köztéri nobr. nerepel ziáll. (Fonó lányok, bronz, 1956, Szeged, Textilkombinát; Tanácsköst. emlékmű, bronz, 1959, Szeknárd; Mártos emlékmű, bronz, 1964; Mauthausen, egyesi koncentrációs tábor, Munkáslány, bronz, 1962. Baslós park; Szerelmespár, bronz, 1962, Mistolc, Szeknav. Szekh. str.) Munkány dig. 1952 óta dolg. a Szárados uti m. t.)

Szárados uti műveztelep ziállítása. A rat. összeall. csap. Erzsébet, Elischer Brigitta. Bp. 1965.

19.

Makrisz Agamemnon szobrász

Kovács Gyula: Ígéret és igérvesség

Művészet, 1983. április

Makrisz Agamemnon szobrász

Sinkovits Péter: Az érintések öröme

Művészet, 1982. július

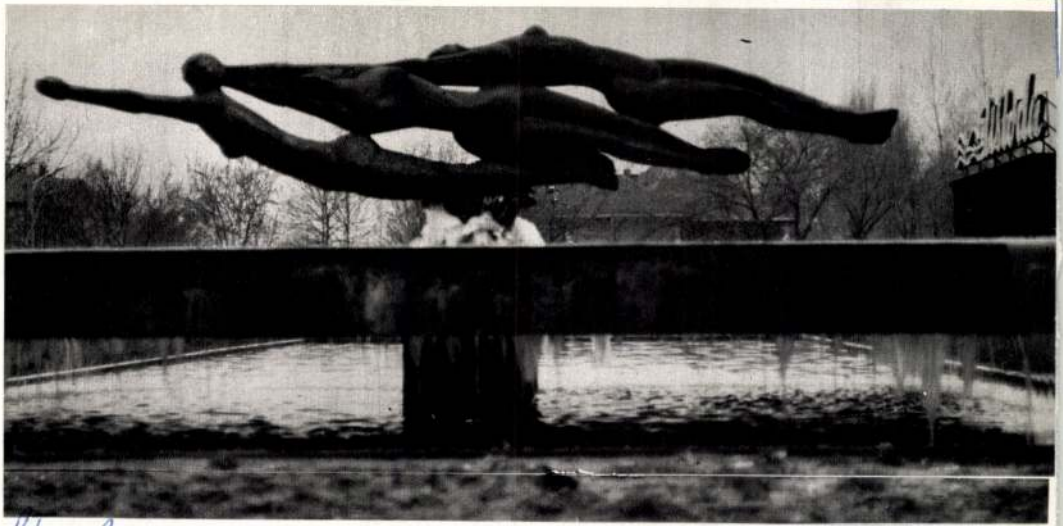

Makrina Agamemnon

Művészet, 1943. jún.

*

Nagyon bonyolult, (mert túlzottan nem is egyértelmű?) kérdés, mert a képzőművészetnek valóban van politikai jelentés-tartalma is. Nyilvánvaló azonban az is, hogy a két területnek: a politikainak és a művészetinek (ha az áthatások gyakoriak is) mások a mozgástörvényei. Ilyen módon nem feltétlenül, és nem bármilyen áron kapcsolható össze a két fogalom. Az összehangoltság csak történelmileg értelmezhető. A történelem fantasztikus változatait produkálta az említett lehetőségeknek. A változatok között a politikának is, a festészetnek is valamiképpen el kellett igazodni. Nem mindig úgy, hogy egymásnak feltétlenül sikerült volna megfelelniük. Ha azonban megfeleltek, és a megfelelés iránya a feltett progresszivitás volt, akkor utólag minden kétséget

loja legyen. A művésznél, aki alkotó karakterénél fogva új egységek hordozója, nem a majd megcsinálandó magyarázatára, hanem a kész alkotásra vagyunk kíváncsiak. A mű kell hogy dokumentálja önmagát, jelenvalóságával kell hogy aktív szerepet vállaljon a környező világban. Hogy majd eljövünk mi, új költők, és így teszünk meg úgy teszünk, hogy bizony isten leromboljuk a régit és felépítjük az új világot — ez lehet jó retorikai gyakoriat, de nem maga a művészet a szónak abban az értelmében, ahogy ezt ma értelmezni kell. Az ilyen művészet csak az alkotó ember jó szándékát s tettre képtelenségét mutatja meg, az egész nem több romantikus szenvelgésnél, híjával minden tény- és tárgyszerűségnek. A művészet aktív jelenvalósága pedig az élet ilyen szintézisét

gyek. Ez nekem elsősorban emberközpontúságot jelent. A tárgyakat nem mint tárgyakat igyekszem megfesteni, hanem mint az emberi élet eszközeit és részeseit. Talán ezért is van, hogy viszonylag ritkán festek csendéletet és tájképet. Inkább az embert ábrázolom. De őt sem külső megjelenésében, ahogy ül, fekszik vagy áll, hanem úgy, hogy a néző hérosznak lássa, és a proletár emberben felfedezze a jelenkor hőseit. Számomra Picasso, Guttuso, Siqueiros mutat példát a korszerű elkötelezettségre, amelyről nem beszélni kell, hanem művekkel kell bizonyítani.

*

Makrisz Agamemnon: Kecskeméti uszoda kútszobra

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész

a jelenkori hazai szobrászat nem egy neves alkotójával – így Makrisz Agamemnonnal, Amerigo Tottal – sikerült Pécsnek és Baranyának jó kapcsolatokat kialakítani. – Mohács egyik jelentős tevére kerül majd Makrisz Agamemnon egy alkotása. /emlitve/

G.O.: Baranya közteri szobortervei.
Dunántúli Napló, 1982. jún. 12.

MAKRISZ Agamemnon

MAKRISZ AGAMENNON

HOLLÓS László: Művészkert : 70 éves a Százados uti művésztelep. Budapest, 1983/7.

10. p.

A művésztelep lakója volt.

Makrisz Agamemnon, Kossuth-díjas szobrászművész

A görög származású szobrászművész Medgyessy Ferenc 1956-ban bemutatott nagy életmű-kiállításának egyik rendezője volt. Nem az ötvenes években ismerkedett meg Medgyessy művészetével. – Azt követően, hogy Makrisz Franciaországban 1937-ben Párizsban a világkiállításra jutott, ahol a magyar pavilonban egy sor Medgyessy-kisplasztika volt, az épület előtt felállították azokat az allegorikus figurákat, melyek-ket Medgyessy a debreceni Déni-térre tervezett, (oda, ahol ma is látható). Makrisz már akkor – húsz évvel korábban – meg je gyezte a magyar szobrászművész nevét. A klasszikus művészet bellegvárából, érkező Makrisznak példamutató volt Medgyessy hagyományértelmezése és időszerűsége.

Vadas József: Egy konzervatív modern.

Könyvvilág, 1983. júl. 8.-old.

Farkas Aladár : Koreai anya

Makrisz Agamemnon : Csók István portréja

SOMOGYI JÓZSEF Bőség

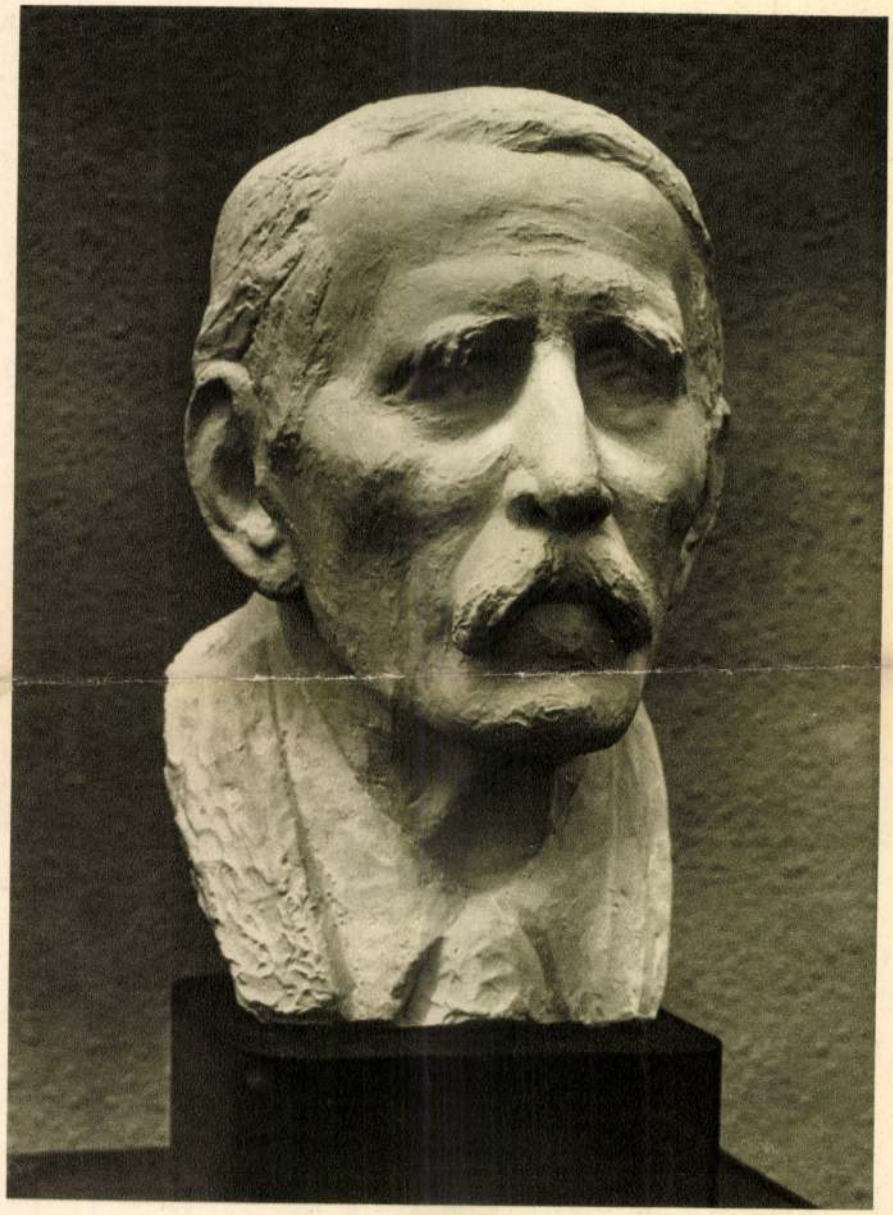

MACRIS AGAMEMNON Marcel Cachin

AGAMENNON MAKRISZ

Első az átélés

(MAKRISZ AGAMEMNON SZOBRÁSZMŰVÉSZ, 1955.)

– Még Görögországban és jóval a háború előtt fordult érdeklődésem a szocialista-realista művészet felé. Az a művészcsoport ugyanis, amelyhez csatlakoztam, noha csak egészen tág értelemben volt baloldali jellegű és határozott ideológiát, esztétikai elveket sem írt elő tagjai számára, tagjait pedig a társadalmi rend gyökeres megváltoztatására jobbára csak spontán törekvés, a művészi kifejezés sokféleségével összeférő szándék egyesítette, magját tekintve mégis a kommunista párt irányítása alatt állott, létezését pedig a szovjet írók 34-es kongresszusáról hazatért két görög író szervező munkájának köszönhette. Ez a társaság a háború idején egyik forrása volt a görög művészek ellenállási mozgalmának.

Mindazokat a görög művészeket, akik az ellenállási mozgalomhoz csatlakoztak, baloldaliságuk és kivált illegális tevékenységük a valóságnak olyan élményéhez segítette, amelynek művészi kifejezése mindenképpen magán viselte a jobb társadalmi rend óhajtásának és az uralmon lévő rendszer elleni tiltakozásuknak a jegyeit. Ugyanez az illegalitásba vonult francia művészekre is áll. De az ő 1946-os párizsi kiállításuk, amelyet a nézők jó része teljesen értetlenül szemlélt, mégis fordulópontot jelentett annak a hat-hét görög szobrásznak és festőnek a fejlődésében, akik velem együtt először itt mérhették föl a baloldali magatartás és az absztrakt művészi kifejezés találkozásának sajátos lehetőségeit. A többiek baloldali létükre idővel mind az absztrakció művelői lettek, én magam azonban, aki korábban ideológiai munkát végeztem, olyan hasznos tanulságokat vonhattam le párizsi tapasztalataimból, amelyek realista törekvéseimmel összefértek. Ez nem csupán a baloldaliság és baloldaliság közti különbséget világítja meg, hanem a francia formalizmusnak azt a sajátosságát is, hogy erős érdeklődést tud kiváltani a realista törekvésű művészekből.

Az elmondottakból, úgy érzem, megmutatkozik már néhány elgondolásom a művészetről, csak éppen elvileg is ki kell fejtenem őket, hogy választ adhassak a hozzám intézett kérdésekre, amelyek főleg a formalizmus, a naturalizmus, a realizmus és a szocialista realizmus problémáit vetik föl. A problémák összefüggése akkor is rögtön nyilvánvaló, ha a francia formalizmus tárgyalásából indulunk ki s keressük, mi az oka annak, hogy az nemcsak nagyobb érdeklődést vált ki a realista művészből, mint például a német expresszionizmus, hanem hogy számunkra több haszonnal is jár a tanulmányozása, mint az utóbbié.

helyét a képzőművészeti kultúrájú operatőrnek, s ha mégis szükség van a közreműködésére, azon igyekszik, hogy munkája nyomait ne lehessen észrevenni. Annál fontosabb és újszerűbb feladatai lehetnek a színháznál.

Sok tévedés és keresés után az a vélemény alakult ki bennem, hogy a színházi tervezőnek a színházszerűség végett ügyelnie kell munkájában a mozzanatok sorrendjére. Először: át kell élnie a szöveget. Másodszor: végig kell gondolnia a szereplők mozgásait, hogy célszerűen és gazdagon tagolhassa a padozatot, s a szerepnek megfelelően a színésznek kiemelkedő helyet, de éppúgy észrevétlen háttérbevonulására is lehetőséget adjon. Harmadszor: foglalkoznia kell a világítás kérdéseivel. Ezekhez sok félreértés tapad. Nem tudom helyeselni, hogy nálunk általában telibe világítják a beszélő színészt. A cselekményben fontos figyelmet figyelmet kívánó monológ esetleg éppen akkor teremtheti a legnagyobb feszültséget, ha a színész sötétben mondja el, aminek nagyszerű példáját láttam Lengyelországban. Negyedszer: a kosztümmel a tervezőnek, amellett, hogy a cselekmény korához való hűséget összehangolja benne a korszerűséggel, a színész mozgását is segítenie kell. Ötödiknek, vagyis utoljára kell a színhelyre utaló jelzések egységes képét, a díszletet kialakítania. Ugyanilyen sokrétű, de talán még nagyobb feladat vár a képzőművészre, és főleg a grafikusművészre, a bábszínház és a bábfilm terén, ahol szinte egyeduralkodóvá válhatik és világviszonylatban, művészettörténeti mérték szerint is maradandót alkothat. Erre Jiři Trnka művei mutattak csodálatos példát.

Hogy a tervezői munka mennyire elégíti ki a tervező művészi ambícióit, függ attól, van-e benne hajlandóság az alkalmazott művészetre, az irodalom szolgálatára, s attól, hogy a színház jó darabokat, irodalmat játszik-e, függ a színházi kultúra fokától, a színészek mozgáskészségétől, a rendezőtől, aki egyetért vagy nem ért egyet vele abban, hogy a darabnak – kettejük közreműködése és közös működése révén is – kerek, zárt világként kell az előadásban egységes műalkotássá válnia. Lengyelországban láttam olyan színpadi műalkotásokat, amelyek meggyőztek arról, hogy a magyar színpadok és bábszínházunk sok tekintetben kihasználatlanok. A külföldi példára gondolva azt is károsnak tartom, ha másodlagos művészi feladatnak tekintik azt a munkát, amit a színházban a képzőművész végez. A legnagyobb elismeréssel emlegetett francia festők, Picasso, Matisse, Rouault, Braque, Dufy, az angol Piper, Sutherland mind kirándultak a színpadtervezés területére, nálunk pedig idegenkedés, lebecsülés jutott annak, aki ezt a munkát vállalta. Nem csoda, ha a színpadtól sok rátermett képzőművész visszariadt, s ezért színházművészetünk nem kaphatta meg képzőművészetünktől azt a segítséget, amelyet a színpadkép megújhodásának pillanatától nem nélkülözhet.

A magyarázat abban rejlik, hogy a francia formalizmus, ellentétben a német expresszionizmussal, közvetlenül a valóságból indul ki, s bár azt egyre inkább a mechanizmusára redukálja, nem idegenkedik tőle eleve. A valósághoz való viszonyának alakulása közelebbről a kubizmus történetében a legtanulságosabb. Ennek az iskolának a naturalista irányzatok után akkor jött el az ideje, amikor az impresszionizmusról bebizonyosodott, hogy visszahatása a valóságot stabilizáló, külsőlegesen ábrázoló akademikus művészetre annyiban eredménytelen volt, hogy az időben tovatűnő természeti jelenségek imitálásával maga is csak valami külsőlegeset tudott megragadni.

Cézanne törekvése mindkét irányzathoz viszonyítva progresszív. Hasznosítva azokat az eszközöket, amelyekkel az impresszionisták gazdagították a palettát, el akar jutni a valóság objektív igazságához, konstrukcióját fölfedve el akarja mélyíteni az ábrázolását. Műveiben a tárgyakat leglényegesebb formáik, geometriájuk elemzésével szinte meghódítja, újraalkotja. Folytatója a nagy művészetnek, amelyre ez a törekvés minden korban jellemző volt. Nem véletlen, hogy a kubizmus bizonyos meglátásai föllelhetők a nagy görög művészetben, a primitíveknél és a gótikában egyaránt, ahol persze mindig be vannak burkolva a valóság tágabb összefüggéseit megjelenítő elemek együttesébe. Még Cézanne-nál sincs ez másképpen. Az elemzett tárgyat ő sem hasítja ki a valóság egészéből, amint majd követői teszik, s fenntartja a természetes környezetével való kapcsolatát. Figyelmét, amivel a valóság fele fordult, ideológiai szempontból éppen ezért materialistának lehet tekinteni.

Történelmi félreértés volna, ha alábecsülnők azt a különbséget, ami őt követőitől elválasztja. Visszahatásképp az akademikus művészek nagy témáinak üressége, ő azért hatol bele egy-egy kis reális mozzanat mélyébe, hogy fölfedje annak valódi értékeit. A kubizmusban később öncélúvá vált az elemzés. Amint a különböző nézetek síkban való egymásra vetítésének a kísérleteiből jól látni, elvonatkozott a tárgyhoz való viszonyulás egyetemes emberi valóságától s végső kifejletében mindenestül beletorkollott a művész elszigetelt énjébe. Kiindulási pontja azonban a kubizmusnak mindvégig a valóság, még ha annak egyre inkább kiszakított részeire épít is.

Ugyanezt nem lehetne elmondani a modern nyugati izmusok összes egyéb válfajairól. Mindannyiuk közös jellemzőjét viszont abban látom, hogy amit nyújtanak, az nem művészi alkotás, hanem esztéták ismeretelméleti foglalatoskodása, s meggyőződésem, hogy ebben a dologban végül a művészettörténet sem fog másként dönteni. Tisztára laboratóriumi munkára korlátozza magát a szürrealizmus, amikor a tudatalattit, mely az igazi műalkotásnak csak egyik forrása, az esztétikai hatás önmagában is elegendő alapjaként tekinti; s ugyanazt teszi a fauvizmus, amikor a színek tisztaságát hajszolja, nemkülönben a pointillizmus, amikor az atmoszférát a fizika okfejtése szerint, a fény színekre való fölbontásával akarja előállítani.

Vissza kell még térnem a német expresszionizmusra, melyet az előbb csak futólag vetettem össze a francia formalizmussal. Tanulmányozása miért jár kevesebb haszonnal a realista művész számára, mint például a kubizmusé? — s tegyük hozzá: miért veszélyesebb is a hatás, amit a realista művészre gyakorolhat?

Röviden azért, mert nemcsak a kifejezés végső realitásától fosztja meg a művészt, hanem meghamisítja a valóságot már a művészi munka alapjául szolgáló élményben is. Abban a szubjektív idealista felfogásban gyökerezik, hogy az „én" eleve determinálja a külvilágot, aminek nincs is objektív valósága. Köztudomású ennek a szem-

léletnek reakciós volta, de megtévesztő lehet a német expresszionizmus némelykor forradalmi színezetű tematikája. Mélyebben, vagyis tartalmilag vizsgálva ezt a látszólagos forradalmiságot, könnyű azonban kimutatni benne a pesszimizmus jegyeit és azt, hogy állásfoglalása az élettel szemben passzív.

Nem érezném feladatomnak, hogy akárcsak ennyit is időzzem a német expresszionizmus tárgyalásánál, ha nem nyilvánulna meg benne a legkirívóbb, legszélsőségesebb módon egy olyan káros törekvés, amely egyebütt, félreértés folytán a realizmus stílusterületein is fölbukkan, bár a realista képzőművészeti szemlélettel, nézetem szerint, eleve összeférhetetlen. A túlzott pszichologizálásra gondolok, ami persze az irodalomból való nem szerencsés kölcsönzéseknek, a plasztikus elgondolás irodalmi elgondolásokkal való fölcserélésének csak egyik esete.

Ami közelebbről a pszichologizálást illeti — akár a művész szubjektív énjében keletkező konfliktusokra irányul, mint a német expresszionizmusban, akár a tárgyban rejlő lelki bonyodalmakat hántja ki, mint másutt, például néha a múlt század orosz festészetében —, ennek az irodalomtól kölcsönzött, de az irodalom kifejezési lehetőségeiből kiszakítva fogyatékos szemléletmódnak teljes érvényre juttatása a képzőművészetben a művek köré mindenkor az individuális érvényesség szűk határait vonja. Másfelől azért sem vezethet művészileg értékes eredményre, mert a festői vagy a szobrászi eszközöket meghamisítja. Tanulságos lehet ebből a szempontból a reneszánsz, mely visszahatásként a középkorra nagyobb szerephez juttatta a művészetben is az egyéniséget, de erre részint nem pszichológiai eszközöket használt, részint pedig, ha használta azokat, megőrizte velük szemben a társadalmi vonatkozások sajátosan képzőművészeti megjelenítésének a túlsúlyát.

Történelmi és esztétikai félreértésekre vezetne, ha az irodalmiság átfogóbb kérdésével kapcsolatban nem tennénk különbséget a tárgy jellege és a feldolgozás miként je között. A fölmerülő problémák tisztázásánál nem az a döntő, hogy a tárgy irodalmi-e vagy sem, hanem az, hogy a mű végső koncepciójában megvan-e a plasztikus elgondolás, amiből a kifejező eszközök megválasztása is következik, s ha megvan, olyan-e, hogy az irodalomból merített tárgy irodalmi jellegét megszüntetheti. Esztétikailag elvetni jelen összefüggésben csak azokat a műveket lehet, amelyek tárgyukat és felfogásukat tekintve egyaránt irodalmiak, s a képzőművészettel pusztán materiális eszközeik tartják a rokonságot. Mindenesetre nagyon kifogásolható Rodin egyes műveinek irodalmi koncepciója; az ő esete — mely nem egyedülálló — annyiban bonyolultabb, hogy előadásmódja merőben technikai síkon is erős plasztikai hatást tud kifejteni. Viszont a reneszánsz vagy a francia romantika esztétikai értékét semmivel sem csorbítja, hogy tárgyaikat elég gyakran az irodalomból vették.

Természetesen külön tárgyalást kíván az a kérdés, hogy a realizmus merítheti-e témáját az irodalomból; — s ezzel alkalmam nyílik arra, hogy válaszképp rögtön a realizmus összes problémáinak a magjáról, vagyis arról a fontos szerepről beszéljek, amelyet a realista művész alkotásában az emóció játszik.

A realizmusnak, úgy gondolom, minden olyan lényeges tulajdonsága, amely megkülönbözteti egyfelől a természetet pusztán imitáló vagy irodalmi elgondolásokon keresztül szemlélő naturalizmustól, másfelől megkülönbözteti a valóság élményét intellektuális mondanivalóvá átalakító, következőleg a deformáció eszközét is korlátlanul alkalmazó formalizmustól, abból ered, hogy a realista alkotás közvetlen for-

rása az emóció egymagában. A realista művész is nem egyszer hasznát veszi irodalmi adatoknak és elgondolásoknak, lehetnek intellektuális szándékai is, de mindezek magába az alkotás folyamatába már egyáltalán nem folyhatnak bele. Másodlagos, közvetítő szerepük addig tart, amíg – szükség esetén – hozzá nem segítik a realista művészt ahhoz, hogy a valóság egy-egy nehezebben megközelíthető részéről ugyanaz a közvetlen élménye támadjon, amihez máskor az átélés egymaga hozzájuttatja. A közvetlen valóságélmény hiányát vagy segítségét akkor érzi legerősebben, amikor kifejező eszközeit kell megválasztania. Ezekkel, mint minden igazi művész, a természet újraalkotására törekszik, nem pedig a műben való megsemmisítésére, ami viszont azonnal megtörténnék, ha eszközeit jobb híján intellektuális célok érdekében válogatná meg vagy alkalmazná. Legnyilvánvalóbb ez, ha arra gondolunk, hogy a művész emócióján kívül semmi egyéb nem döntheti el, milyen határok között kell alkalmazni a deformálás roppant kényes eljárásait, melyek nélkül a természet művészi újraalkotása a realizmusban sem képzelhető el.

Amit eddig a realizmusról mondottam, talán erősebb megvilágítást kap, ha általánosságban a magam munkáira is kitérek. Az utolsó öt évben készült tizenegy portrém közül hármat – *Pióker Ignác*ét, *Csók István*ét, *Medgyessy Ferenc*ét – mintáztam csak modell után; *Zachariades, Móricz Zsigmond, Belloiannisz, Marx, Engels, Micsurin* és *Marcel Cachin* képmásához szükségem volt fényképek és olvasmányok segítségére. Az irodalmi munkákat és az élet fotografikus képét azonban csak azért vettem igénybe, hogy megismerjem a távoli vagy már nem élő modellt, amint társadalmi tevékenységében megmutatkozik, s hogy megismerjem a karakterét, mely társadalmi tevékenységének a függvénye. Ezen a réven szert tehettem arra az emócióra, a szoborképmás egyetlen közvetlen forrására, amellyel lényegében saját szociális karakterem reagált a megmintázandó személyre. A kellő emóció birtokában már csak magának az anyagnak a kifejező megmunkálásával törődöm és semmiféle intellektuális, irodalmi vagy fotografikus szándékom nincsen. Célomat csak a második megmintázás aákalmával érem el, amikor a natúra közvetlen tanulmányozása már egyáltalán nem foglalkoztat, s a natúra művészi újraalkotása érdekében és nem tudatos szándékok szerint bizonyos elemek indokolt hangsúlyozásán, néha (mint a *Cachin*-portré esetében) természetből kiinduló deformációk erősbítésén és a szobor egészben való egyszerűsítésén dolgozom. Ez a folyamat fokozatos, egyre szabadabb átalakulásokkal megy végbe; kiindulópontja egész pályámon a valóság volt. Kész műveim jellegét tekintve azonban pályámat három stílus osztja szakaszokra. Görögországban szobraim a klasszikus művészet hatása alatt alakultak; Párizsban nyomot hagyott rajtuk a forma keresése; Magyarországon pedig ugyanezzel a módszerrel és ugyanezzel a szabadsággal – úgy gondolom – közelebb jutottam a valósághoz. A módszer, az alkotás menete nem változott, a látnivaló változások oka életkörülményeim fordulásában, társadalmi élményeimben rejlik.

Ebből a pusztán illusztrációnak szánt kitérőből nyilvánvaló, hogy az emóciónak a realista művész fejlődésében éppolyan fontos szerepet tulajdonítok, mint amilyet szerintem egyes műveinek létrejöttében is kell játszania, továbbá, hogy szerepe éppolyan fontos a szocialista realizmusban, mint a realizmus minden megnyilvánulásában. A szocialista-realista művész állást foglal a társadalomnak valamely ideológiailag is tisztázott törekvése mellett, de tudatos ideológiai célkitűzéseit csak akkor tudja

művészetével szolgálni, ha a társadalom átalakulásáért folyó küzdelemben annyira élményévé váltak, hogy róluk mint elvekről modelljével és anyagával szemközt már meg is tud feledkezni. Közvetlenül a művészet szempontjából nem az a lényeges, hogy az állásfoglalás elvileg megtörténik-e vagy sem – (hiszen tudjuk, vannak realisták, akik a társadalom nagy törekvéseit fejezik ki, miközben célkitűzéseiket egyénieknek vélik) –, hanem az, hogy az állásfoglalás a művész valódi érzületének művészi kifejezéseként jelenik-e meg magában a műalkotásban. A művész olyan mértékben számít a szocialista realizmus művelőjének, amilyen mértékben művei a szocializmust építő társadalom alakulását és fejlődését visszatükrözik. Vannak nem kommunista művészek, akik az átélés erejével szocialista-realista műveket alkotnak, s vannak az ideológiai képzettségű kommunista művészek között egyesek, akiknek a tehetsége formalista vagy szkematikus művekben merül ki. Bizonysága ez annak, hogy a szocialista realizmushoz nem elég a megadott példa, s hogy nem intellektuális receptre készül. Szőnyi István *Aratás* című festménye például kiemelkedő helyet foglal el az utolsó öt év komoly és aktuális ideológiai tartalmú képei között, még ha az impresszionizmusnak tulajdonított eszközökkel, a kaszálók mozgásának fényhatásokra törekvő megjelenítésével sugalmazza is a nézőnek a mezei munka örömét és ritmusát.

A szocialista realizmus törekvésének a magyar művészek munkásságában eddig az a legfontosabb eredménye, hogy mindnyájan a valóság felé való közeledés útjára léptek. A magyar szobrászatban persze ma is látható három olyan irányzat, amelynek a tevékenysége a háború előtti helyzetre vezethető vissza. Az akademikus művészek gazdag technikai felkészültséggel gyártott személytelenül hideg műveiben kevés nyomát találom az átélésnek és magának a művészetnek. Azok a pózok és mosolyok, amelyekkel mai műveiknek a szocialista realizmus látszatát kívánják kölcsönözni, a művészettől idegenek. Egyes formalisták viszont sok művészi elemet vittek bele a realizmus keresésébe. A humanista irány olyan képviselői, mint Medgyessy és Ferenczy, akik a valósághoz tisztára szobrászi eszközökkel közelítenek, törekvésük minden különbsége ellenére is rokonok abbeli szándékukban, hogy műveikből száműzzenek mindenféle kiagyaltságot s mindent, ami az ember destrukciója volna.

A különböző, sőt ellentmondó irányzatok társadalmi fejlődésünk mai fokán mind indokoltak, de amint a fejlődés a tömegek közös célja felé vezet, éppúgy a művészetben is létre fog jönni az egyesülés. A jelenlegi helyzetben azonban, míg a lírai és a pártos szellemű művészek két nagyobb csoportja különül el, egyelőre csak az várható, hogy az irányzatok kölcsönös egymásra hatása meginduljon. A társadalmi fejlődés során a képzőművészet fejlődése az epikus kifejezés felé irányul, amelyet egyes ágai majd az építészeti alkotások egységébe illeszkedve fognak megtalálni. A szobrászat számára is így nyílik meg az igazi monumentalitás perspektívája, annak a lehetősége, hogy idővel eltávolodjék a naturalizmustól és a pszichologizmustól.

A jövőnek ebben a távlatában az a feladat hárul a művészekre, hogy megteremtsék a képzőművészet egységes, egyértelmű nyelvét, amely összefér a művészi kifejezés valódi gazdagságával. Sem ők, sem a kultúrpolitikusok nem téveszthetik szem elől, hogy valamilyen vulgáris és uniformizált művészeti nyelv kialakítása nem volna igazi megoldás. Alkotásainknak a nép egyetemességéhez kell szólniuk, s éppen a nép egyetemességének az érdeklődését veszítenők el, ha alkotásainkban vulgarizálás révén egyszerűsítenők a társadalmi valóság bonyolult teljességét. A művészi kifejezés gazdagsága

egyáltalán nem zárja ki a kifejezés egyszerűségét. Művészeti életünk irányítói nem tévednek, amikor azt követelik, hogy a művészek keressék az egyszerű kifejezés lehetőségét, de egyesek közülük hibáztak, amikor ezt az egyszerűséget összekeverték a vulgáris nyelv fogalmával.

A kultúrpolitikusokra az a feladat hárul, hogy tanítsák meg a népet a gazdag művészi kifejezés nyelvének az olvasására. Azért beszélek hangsúlyozottan a művészet nyelvéről, mert azt hiszem, hogy a festészet, a szobrászat és az építészet formanyelvének éppolyan anyagi eszközök meghatározta törvényszerűségei vannak, mint mindenféle nyelvnek. A népet tehát hozzá kell segíteni ahhoz, hogy megismerje mindazt, ami maradandót a művészet nagy történelmi periódusai létrehoztak.

Ezzel persze nem pusztán esztétikai műveltséget terjesztenénk. Ugyanis minden nagy kor művészete visszatükrözi azokat az értékeket, amelyeket a civilizáció teremtett – akár vallásiak, akár morálisak, akár politikaiak azok. Egy gótikus katedrálist is csak úgy érthetünk meg, ha több érték – egyszerre esztétikai, társadalmi, ideológiai és politikai értékek – foglalatának látjuk. A műalkotásban feltárulkozik előttünk, mint egy nyitott könyvben, kora társadalmának világnézete. Az, aki a katedrálist szemléli, mielőtt felfedezné ezeknek az értékeknek a sokaságát, előbb egy olyan esztétikai élményt kap tőle, amely mozgásba hozza belső világát és szellemét. Ezért kellene esztétikusainknak és kritikusainknak mindenekelőtt az esztétikai emóció mibenlétét tisztázniuk: ez a mi egységes képzőművészeti nyelvünk kialakításának a kulcsproblémája.

A magam elgondolását példákkal világítanám meg. Greco valamelyik *Keresztrefeszítését* szemlélve, s pusztán műalkotásként szemlélve, az esztétikai emóció közvetíti hozzánk a mű ideológiai tartalmának azt a részét is, amely különben már nem élő érték számunkra, s ezáltal jobban föltámasztja a régmúlt kort, mint bármilyen történelmi értekezés. Vagy Petőfinek egy hazafias verse tisztább képet nyújt kora hazafiasságáról, mint az egykorú politikusok hazafias szónoklatai. Dante Divina Commediáját sem metafizikai értekezésként fogjuk fel, hanem mint világra szóló költői művet, amely korának minden ideológiai értékét is felöleli. Elvileg ez azt jelenti, hogy az esztétikai érték, mely az esztétikai emóciót kiváltja a szemlélőben, dialektikus szintézise a művész minden küzdelmének, amit a világ teljes mélységében való megragadásáért folytat. Minél mélyebben ragadja meg tárgyában a művész a valóban benne rejlő ideológiai értékeket, annál több reménye van a műalkotásnak arra, hogy gazdag esztétikai emóciót váltson ki és hatásában széles tömegek részesüljenek.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

NÉPSZAVA

1983 JUL 01

1021

Makrisz Agamemnon új szobrairól

Makrisz Agamemnon gyűjteményes kiállításán szerepelt, ismert műveivel zsúfolt műtermében négy újabb kompozíciója vonja magára a figyelmet. Egy nagyméretű Lenin-arckép kivételével egész alakos arcképei, többalakos kompozíciója témáikat illetően Görögországgal kapcsolatosak. Humánus, mértéktartó pátosszal emlékezik Leninről, Makariosz érsekről — Ciprus első köztársasági elnökéről. Egy színházi élményének hatására mintázta meg barátjának, Katrakisz színművésznek egész alakos arcképszobrát. Eleven formaritmussal, derűs hangú kompozícióval idézi elénk Hellasz című munkáján a görög tengerpart vidékének hangulatát.

Makrisz *Lenin-arcképét* a leninvárosi Felvonulási térre tervezte. A teret egyfelől a tanácsháza, másfelől a mesterséges tó sétánnyá kialakított parkja határolja. A portréval koronázott oszlop a tó felső végén épült ék alakú tribün szélesedő szakaszába harap bele. Az oszlop elvont mértani formája és az arckép reális formái között átmenetet a Lenin nyakát borító eleven körvonalú, plasztikus redőzetű drapériával oldotta meg. Ezzel egyszersmind biztosította a szobor statikai hatását is. A fej szerkezeti formáinak hangsúlyozásával, a nagy egységekbe foglalt jellemző részletformákkal hitelesen idézi elénk a nagy szocialista gondolkodó személyi vonásait. A határozottan mintázott részletformák kemény veretű ritmusával meggyőzően fejezte ki a nemzetközi munkásmozgalom vezetőjének törhetetlen energiáját.

A műteremben álló — életnagyságot jóval meghaladó — *Makariosz-arcképszobor* a művész nicosiai köztársasági palota előtt álló bronzszobrának lemezdomborításba átírt változata. Mindkét változaton a hazája önállóságáért küzdő, majd a köztársasági elnöki tisztet betöltő érsek politikai elveihez szilárdan ragaszkodó, azokat következetesen érvényesítő magatartását emelte ki. Alakját frontálisan állította be és szimmetrikusan komponálta meg. Az oszlopszerűen felmagasodó szikár alak zárt formáit a reverenda függőleges irányú redői bontják meg. Plasztikájuk a két karjáról lecsüngő drapéria redőiben fokozódik, majd elhal a nyakában függő kereszt láncának finom formáiban. A szimmetriát enyhén bontja meg a függőleges irányt hangsúlyozó püspöki botra helyezett jobb kezének csuklóban megtörő kézfeje és ujjainak eleven formaritmusa. Az érsek valósan mintázott, részletformákban gazdag portréját egyfelől a fejdísz nagy egységekbe foglalt formáiból komponált ív, másfelől az érseki boton nyugvó két karjának íve fogja közre. Makrisz nem hagyta figyelmen kívül szobrának környezetét sem. Körvonalával, a függőlegest hangsúlyozó kompozíciójával utalt a neogótikus — hajdan angol kormányzósági, most köztársasági — palota formavilágára. Makrisz a környezetbe harmonikusan beilleszkedő, nemes pátosszal komponált, erőt sugárzó szobrával méltó emléket emelt Ciprus első elnökének.

Katrakisz arcképszobrának megkomponálására a színész Don Quijote-alakításának élménye ihlette. Alakításán kívül figyelmét felhívta a spanyol lovag alkatáról kialakult közismert kép és a színész alkata közötti hasonlóság. Örömmel aknázta ki az ösztövér testalkat és a lovagi ruha formaellentétét, valamint a mozdulatnak, testtartásnak ellentétes forma-, tömeg- és tengelyritmusát. Arcképét azonban a szerep megkövetelte arckifejezését, fejtartását, áthatja a nyolc évet koncentrációs táborban töltött Katrakisznak elveihez való ragaszkodása.

A *Hellaszt* egy Athén környéki jachtklub felkérésére tervezte. Szobrának tervezése alkalmával is figyelembe vette a környezetet. A klub parkjának egyik oldalán elterülő tenger inspirálta a témát. A klub parkjának másik oldalán emelkedő domb arra késztette, hogy felülnézetre komponálja meg művét. A delfinektől kísért, a hullámok játékát önfeledten

élvező nőalakot választotta a görög életöröm, Hellász jelképéül. A reálisan mintázott delfinek tartózkodó formaritmusát, a hátukra komponált életerőt sugárzó nőalak tömeg-, forma- és tengelyritmusával fokozta fel.

A szobrok hűen tükrözik művészetének értékes vonásait: humanizmusát, széles skálájú, a művészi mondanivalót hűen tolmácsoló plasztikai nyelvét.

A hatvanéves művészt, harminchárom éves magyarországi munkásságának elismeréseképpen a közelmúltban az Elnöki Tanács a babérkoszorúval ékesített Zászlórenddel tüntette ki.

Ujvári Béla

Kitüntetés

Az Elnöki Tanács *dr. Imre Ferencnek*, a December 4 Drótművek igazgatójának és *Nádasi Laszlónénak*, a Csepel Vas- és Fémművek személyzeti és szociális vezérigazgató-helyettesének kiemelkedően eredményes munkásságuk elismeréséül, nyugállományba vonulásuk alkalmából a *Szocialista Magyarországért Érdemrend* kitüntetést adományozta. A kitüntetést *Méhes Lajos* iparminiszter csütörtökön adta át.

Radnai Sándor rendőr ezredesnek, a Belügyminisztériumban végzett eredményes munkája elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából ugyancsak a *Szocialista Magyarországért Érdemrendet* adományozta az Elnöki Tanács. A kitüntetést *Horváth István* belügyminiszter csütörtökön adta át.

Az Elnöki Tanács több évtizedes kiemelkedő szövetkezeti munkássága elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából *a Szocialista Magyarországért Érdemrend* kitüntetést adományozta *Kádasi Jánosnak*, a Zala megyei MESZÖV elnökének.

Az Elnöki Tanács *Molnár József* rendőr alezredesnek és *Pintér Gyula* rendőr alezredesnek, a Belügyminisztériumban végzett eredményes munkájuk elismeréséül, nyugállományba vonulásuk alkalmából *a Vörös Csillag Érdemrendet* adományozta.

Az Elnöki Tanács *Kovács*

Nemzeti parkjaink válaszúton II.

A megkapaszkodott Kiskunság

Második nemzeti parkunk szintén klasszikus magyar táj; Petőfi Sándor varázslatos lebegésű szülőföldje, a nagy kínok, nagy indulatok és nagy eredmények földje, amelyet a szóló szőlő, a csengő barack hazájának is szokás nevezni. A Kiskunsági Nemzeti Park eddig nyolc évet élt meg, s annak ellenére, hogy a védett részek mozaikos elhelyezkedése *fokozott nehézségeket támaszt, eddig itt alakultak legbiztatóbban a dolgok.*

A kecskeméti központ halljában egy csodálatos műalkotás áll, két „élő" dioráma között: *Kátai Mihály Életfája.* A fa egy magyaros motívumokból megkomponált Noé bárkájából emelkedik ki, lombozatát gyönyörű tűzzománc tányérok alkotják. A gyöngyházfényű izzás hátterén ott repül, lebben, lapul, siklik és leselkedik a park egész állatvilága, naiv üdeséggel, mégis élethűen. A bárka két végén két konyabajszos, puskás alak áll őrt. Belegondolva a védelem bonyolult ügyeibe, e betyárgyanús figurák az öntudatlan humor fényében csillognak azóta az emlékezetemben.

Sivatagos táj Fülöpszállás határában MTI Fotó

szürcsöli a vízszagot. Tantalusz kínjai számára a Kiskunság — hála amaz koncepciózus, infrastrukturális, valamint kongeniális vízrendezésnek — napjainkban ideális hely. E mitológiai szerepet most a világhírű flóra és fauna „játssza el".)

Hogy kis országunkban olykor és néhol miért szül *középszinten* oly keserű fenekedést a sikerélmény... ezzel a különös és bénító jelenséggel nem ártana már tudományos alapossággal foglalkozni. Az individuálpszichológia és a szociológia szakemberei összefoghatnának. Egy csapásra éles és tárgyilagos fényben állhatnának előttünk bizonyos

Mozdulatlan, vakító a hőség. Mintha olvadt fém zuhogna, akkora súlya van. A szívókapacitással nincs baj: a látogatók zöme még a kaput sem lépte át, még semmit sem látott. Viszont vedel. Emelkedett a hangulat, de ne arra a fennkölt érzésre gondoljanak, amely mondjuk Petőfi tájlírájának olvastán fogja el az embert. Fényképezőgépek, filmfelvevők kattognak, zümmögnek: a nyugati vendégek megörökítik a hazai közönség művelvezetét. Ez van. Ezt kell szeretni?!)

Hajtófák

MAKRISZ 1967 AGAMEMNON

mad ilyesféle hiányérzet. A második tételben (Scherzo) remek zongorázást hallhatunk, a lassú-tételben pedig Falvai Sándor újból beigazolja, hogy képes a legnehezebbre: énekelni a zongorán.

Schumann világában szabadabban, kötetlenebben közlekedik — igaz ugyan, hogy a mű, a g-moll szonáta szövete maga is valamiféle gondosan megkomponált szabad fantázia benyomását kelti: a lassítások és gyorsítások nem csupán tempóelőírások formájában jutnak kifejezésre, hanem a témákat alkotó hangok hosszúságában, illetve rövidségében is. A schumanni művészetre mélyen jellemző „lélekvesztettség", az a bizonyos gesztikuláló és felfokozott, a lehetetlenség határain járó zaklatottság könnyen érezhető meg az első tételben — márpedig ennek a tételnek éppen ez a legfőbb hangulati jellemzője (erre utal vissza az utolsó tétel is). Ezzel áll szemben Schumann másik — homlokegyenest ellenkező — rétege, az a szinte már dermedt melodikus világ, amelyben nincs enyhület és megnyugvás, hanem inkább valami látomásos és víziószerű jelentést mutat. Ez a rövid lassú-tétel, amelyet Falvai különös szuggesztivitással jelenít meg. A már érintőlegesen említett utolsó tétel pedig egy csapásra bevonja a hallgatót Schumann irracionális zenei világába, ahol „minden lehetséges", ahol kiszámíthatatlan törvények uralkodnak és amely olyan közel esik a német romantikus irodalom — valóság és álomvilág határait egybemosó — szelleméhez.

PERNYE ANDRÁS

KÉPZŐMŰVÉSZET

Egyén és tömeg

A Makrisz-szobrok tanulságai

Makrisz Agamemnon kiállítása, amely 1978 novemberétől 1979 januárjáig volt látható a Magyar Nemzeti Galéria földszintjén, arra késztette, sőt kényszerítette a kritikust — annak idején e sorok szerzőjét is —, hogy a *kiállító művészre* koncentráljon. Azért is meg kellett végre rendezni Makrisznak ezt az első átfogó tárlatát, mert szinte mindenki inkább csak köztéri munkáit, azok közül is főként az emlékműveket tartotta számon: ezeknek volt közvéleményt, tudatot formáló hatásuk, ezek közül lett egyik-másik a jelenkori művészet történeti csomópontja. A kiállításon ugyanaz a Makrisz volt jelen, de másképpen, sokoldalúbban. A kritikus most már arra kényszerül, hogy együtt lássa az oeuvre-t, hogy a tárlat tanulságai felől közelítsen az emlékművekhez, megkeresve a hozzájuk vezető utat a portrékban, aktokban, hősnőkben és nem utolsósorban a tervekben.

Mára már tekintélyes a hazai irodalma, a külföldi visszhangja a *Mauthauseni emlékmű*nek (1961—1963), amely annak idején úgy villantotta fel a plasztikai közlés új lehetőségeit, a művészi fantázia új útjait, hogy szakaszhatár-fontosságú szerepe lett szobrászatunkban. És már-már utoléri visszhangjában a *pécsi Felszabadulási emlék* (1974—1975), amely a maga mondanivalójának legalább olyan elementáris erejű jelképe lett, mint a korábbi mauthauseni csoport. Eltávolodva időben a kiállítástól, az emlékezésben ismét az emlékműveké a hangosabb szó, de hozzájuk kötődnek a portrék, a koré-nyugalmú asszonymonumentumok, a pozitív-negatív domborulatok játékából kibukkanó női testek. Együtt hat a személyiségbe és a szépségbe elmélyedő érzékenység, a héroszokat formáló fantázia, ami végső soron megmagyarázza Makrisz néhány kulcsfontosságú alkotásának tanulságát: egynemű, cselekvő tömeget csak az tud monumentálisan ábrázolni, aki képes behatolni egy-egy ember, személyiség belső világába. És bármennyire közhelynek tűnik is ez, kevés oeuvre bizonyítja annyira tisztán a közhely igazságát, mint Makriszé, a kiállításon látott és tárlaton nem bemutatható szobrai. Monumentalitáson persze tartalmi jelleget értek, tartós hatékonyságot, amely mérettől-helytől független s a mű lényegéből fakad; ezt is igazolja az oeuvre.

A mauthauseni figurák átírása, a *Columbus utcai pártbizottsági székházon levő dombormű* (1963—1965) alakjainak elszemélytelenítése, a *Spanyolországi internacionalisták csoportjának* (1969—1970) darabos ritmusa mögött ott van az egyéniség, személyiség megközelítésének más műfajban felhalmozott tapasztalata, amely a *Görög történészről* készült 1949—1950-es portrétól az *Olasz lány* 1978-as zománcszemű, domborított rézlemez ortréjáig folyamatos. A modellek nagyon mély egyénítettsége, a személyiség ilyen kutató megközelítése nélkül nem lehetne úgy általánosítani, hogy a cselekvő tömegnek alárendelődjék az egyén: az azonos egyedekből (szobrászi elemekből) összeálló tömegnek a tömegmivoltából adódó hitelét a sokféle típusalkotásból leszűrt tapasztalat teremti meg.

Persze ez nemcsak elven, magatartáson múlik, hanem szobrászi lehetőségen, művészi képességen is. Nem elég kíváncsinak lenni az emberre, egyénre, egyének cselekvő viszonyára: ezt a kíváncsiságot térrel, tömeggel, felülettel kell kivetíteni. A portrénként más-más közelítés, a személyiségenként választott más-más belső szerkezet és ennek felületi konzekvenciája (ami a kiállításról írt beszámolóm egyik fő témája volt), ez a pályakezdés óta mindig megújuló igény arra kötelezi, sőt kényszeríti Makriszt, hogy saját művészetében se vegyen tudomásul „végleges megoldást". Pontosabban: minden műve *végleges* a maga nemében, és mindegyik utat nyit, önmaga túllépésére késztet. Az útkeresést megkönnyíti a konkrét feladat, ha van. De Makrisz esetében ilyenkor is elsősorban a művész az, aki mércét szab s a megbízást *értelmezve* a közelebbi feladatot meghatározza. Aligha lehetett volna másként egységes szintű és szellemű az a tárlat, ahol a kiállított szobrok kétharmada a művész tulajdona. Mindegy, hogy ő kezdeményezte-e a munkát, vagy pedig megbízása volt rá: a lényeg, hogy Makrisz mindig szobrászként szól hozzá a világ dolgaihoz.

Az egység valóban a szintre és a szellemre vonatkozik, nem pedig külsőségekre. Makrisznál nincsenek formai, stiláris patentek. Lehetne „korszakairól" szólni, egy monografikus feldolgozásnak ez nyilván feladata is volna, de itt és most művészetének legállandóbb vonása érdemel inkább figyelmet: a tagadva-továbblépésből eredő megújulás. Ez arra is áll, ahogyan a játékot értelmezi, amely nála mindig a szépség felfedezésének, megteremtésének folyamata. A gyönyörködés-gyönyörködtetés lehet tombolóan vidám, mint amilyen a *Tavaszi tánc* (1977), szigorúan nemes, mint a *Nővérek* (1968), eget-felhőt széttépően katartikus, mint a *pécsi Niké*.

A tárlatra frissen reagáló legtöbb kritika érdeklődve (és érthetően) kereste a kapcsolatot Makrisz művészete és a régi görög szobrászat között, ami persze nemcsak az ő esetében indokolt. A század eleje óta nem kevesen fordultak a szobrászok közül az ókori kelet művészetéhez vagy a görög archaikus korhoz, és mailloli áttétellel még a klasszikus kor eszménye is meg-megújult (rosszabb esetekben mindez csak ismétlődött). Makrisznál, a görög forradalmár művésznél még a nosztalgia is érthető. De vajon hogyan „görögebb", mint más pályatársai, beleértve a mai görög szobrászokat is?

A válasz aligha fogalmazható meg tételesen; esetleg körüljárható. Makrisz szobraiban „görögös" lehet az állandóság érzetét keltő általánosítás, a statikusan mozdulatlan szoborban is mozgásra kész, rejtett lendület. Hozzátartozik a szobor és a környezet egybekomponálása, a szobor térben élése: a pécsi felszabadulási szobor és az építészetileg-plasztikailag formált környezet hegyoldalt megmintázó lendületében a Niké egy, a mával adekvát kultikus központ megteremtője; a plasztikai tanulság a régi görögöké, de tartalmát és jellegét a jelen határozta meg. És mindennek feltétele az anyag és technika olyan ismerete, alkalmazása, amely semmit sem bíz a mechanikus közvetítésre. Minden részlet olyan elevenen magán viseli a művész keze nyomát, amilyen indokolt a régi görög szobor érdes felülete, hogy szétszórhassa a napfényt és viselhesse a színt. Vagyis Makriszt nem az ókori görög szobrászat valamely korszakának a „modellje" vonzotta, hanem legáltalánosabb szakmai és történeti tanulságai, amit néha utánzott, néha elfelejtett, néha csak felszínesen vett tudomásul a későbbi korok művészete. A szükségszerűség megértése vonzotta a gótikához is, ahol — egy-egy katedrális intézményrendszerében — minden a „helyén van", minden részlet csak az együttest szolgáló szerepe révén él.

Ez a rész-egész viszony, a kettő kölcsönös determináltsága kezdettől fogva jellemző munkáira, de talán szembetűnőbb, leplezetlenebb az utóbbi évtizedben, főként abban, ahogyan technikailag szinte minden tanulsággal él, amivel évezredek szobrászata szolgál. Az 1950-es *Ólomdomborításos álló női akt* után a korai portrék művenként változó „stílusa" után, ahol a szerkezet és a felület viszonyát mindig a modell által kiváltott élmény határozta meg, szinte természetesnek látszik (ma már), hogy 1961-ben ólomból készítette el a mauthauseni emlékmű tervét. S ez valóban terv, nem vázlat. Úgy terv, mint Leonardo Angyali üdvözletének vagy Raffaello Szent Mihályának kisméretű „mintája" a Louvre-ban; úgy, ahogy annak idején a nagy barokk oltárok komplex építményének teljes modelljét kicsiben elkészítették, vagy ahogy a XX. század latin-amerikai falképfestőinek a tervei nem színvázlatok vagy kompozíciós vázlatok, hanem *tervek*. A kis ólomcsoportban minden benne van, ami később megvalósult. Közvetlen folytatása lett nemcsak a Mauthausenben felállított mementó, hanem másfél évtizeddel

„Az áldozatok tiszteletére"

Kritika 1979/2

későbbi, hajlított, hegesztett vörösréz lemezből készült azonos méretű mása, amely ugyancsak kiállításnyi időtartamra hagyta el a művész műtermét, s a Budavári Palota homlokzata előtt hirdette, a városképbe rajzolódva, a jelenkor iszonyú történelmi tanulságát.

Mindig visszakanyarodnak a gondolatok ehhez az alkotáshoz, pedig tulajdonképpen egyedülálló Makrisz munkásságában. Nem azért, mintha „jobb" volna, mint a pécsi Niké vagy az 1978-as *Az áldozatok tiszteletére* szépségében félelmetes, hatalmas levágott feje. Hanem mert egyszeri-egyedi felkiáltás, a mindenfajta fasizmus elleni elementáris tiltakozás, amiről lehet ugyan és lehetett is más módon szólni, de többet mondani nem. És Makrisz, aki a hatalmas levágott fejet is szép fejként fogta fel, ahol éppen a szépségből fakad a döbbenet — egyedül a mauthauseni csoportnál volt képes az emberalakok torzító átírására, és éppen ezzel tapadt a témához, a feladathoz. Mert a lágeremberek még épp hogy emberek, a törzs pozitív-negatív formái rongyba burkolt csontváz-testet idéznek. Egyenként már nem is emberek, de a közös mozdulás, az azonosság, a tömbszerű tömeggel kifejezett összefogás teszi őket *mindig élő* emberekké. Itt már nincs egyéniség, személyiség; közös akarat van, nem pedig egyéni szándék, és csak ez a közös az, ami életben tartja és még élővé teszi a megnyomorított embert. Ez a közösséggondolat jelenik meg másképpen és más tartalommal a Columbus utcai vörösmárvány domborművön, az amorf forma roppant fegyelmezett, mértanilag épített belső rendjében. Így lett az épületdekoráció témája a munkás-paraszt-értelmiség összefogása: nem egyének halmaza, hanem maga az összefogás.

A képzőművészeti kompozíció — a vizuális befogadás adottságainál fogva — vagy az egyénre, vagy a tömegre, a közösségre tud koncentrálni. A montázsszerkesztés sokféle áthidaló megoldására inkább a festészetben és még inkább a grafikában akad példa, de szoborban, szoborcsoportban aligha képzelhető el egyedekből, egyénekből álló egységes tömeg. A *Calais-i polgárok* csoportja nem tömeg, nem társadalmi közösség, hanem egyének eltérő reagálása a közös szituációra, a rodini korszak művészeti-társadalmi felfogása szerint. Lágeremlékműben is akad sokalakos, egyénekre bontott csoport, de az így elkerülhetetlen narrativitás csökkenti az ütőképességet, halkítja a felkiáltás erejét. A makriszi tömegkompozíció — bármilyen témában — a forradalmi tömegmegmozdulás társadalmi tanulságára épít. S hogy ez mennyire tudatos, és mennyire eltérő jellegű a más-más témánként szervezett tömeg, azt bizonyítja a mauthauseni csoporton és a Columbus utcai domborművön kívül *a spanyol internacionalisták emlékművének* személytelenné fegyverzett három alakja, ahol zaklatott ritmusukból a menetelés-rohamozás egymás erejét feltételező fegyelme árad. Itt sem az egyének a döntőek, hanem összetartozásuk olyan formai megoldása, melyet az egyszeri, adott téma határozott meg.

És ezek a más-más tömegek a kiállításon kaptak szakmai-pszichikai magyarázatot a portrék, aktok, női héroszok más-más egyénisége, típusa nyomán, ahol minden négyzetcentiméter őrzi a művész közvetlen teremtő erejét. Nincs egyetlen forma vagy formarészlet, amely csak önmaga szépségéért és örömért élne, de minden formából vagy részletből árad a plasztikai teremtés öröme. A legfrappánsabb megoldások vagy ötletek is plasztikán belül és plasztikából születtek, minden ötlet a mintázás révén vált gondolatá. Ezért nincs közömbös mozzanat. Vannak persze Makrisz eddigi munkásságában is fontosabb vagy mellékesebb gesztusok, de mindvégig összefonódik közügy és magánügy, egyik a másikkal érthető. Itt ragadható meg e különös fontosságú pálya lényege. Forradalmisága nemcsak abban rejlik, ahogyan agitál, ahogyan kíméletlenségre is képes, ahogyan szárnyalóvá-felemelővé válik, hanem abból is áll, hogy mindig nyitottan fogadja be a mindennapok értékét, szépségét, harmóniáját, mindig kíváncsi az emberre. Ezért tud megnyugtatni és iszonyatot kelteni, kellemmel gyönyörködtetni és a szertelenségig fokozni a harmóniát. Üresjárat nélküli, tudatos pálya, melynek három évtizednyi, itt látott munkái összefüggő egységet alkotnak. Mert az annyira változó, és a kapott vagy választott feladatokhoz annyira alkalmazkodni tudó egyéni kézjegyben éppen a variabilitás az, ami állandó.

És mégis megismerni sajátos jegyeik alapján Makrisz szobrait; azt már nehezebb meghatározni, hogy miért. Vannak persze szembeszökő stílusjegyek is, sőt egyidejűleg többféle, mint az újabb terrakottáké, az évtizednyi ideje készülő vörösrézlemez aktoké vagy az utóbbiakkal egyidejű kőrészerű nőalakoké, amelyeknek nagyszerű szintézise az 1978-as, életnagyságot meghaladó *Clio*, köztéri alkalmazása pedig a *szeghalmi emlékmű* galambos-jelképes lányalakja. Mégsem a külső forma változásai, hanem a tartós összefüggések a mérvadóak. A kecskeméti fürdő elé került *Üszök* (1969) hármas, fekvő-libegő aktcsoportja ugyanazt a tomboló örömöt sejteti, mint az 1977-es *Tavaszi tánc* barokkos játékosságig fokozott mozgása, de az *Üszök*nél a zárt tömegritmus dominál. És ugyanúgy számol a környezettel (itt: a vízzel, annak vonalat-formát bontó és összefogó tükrözésével), mint az 1975-ös *tiszaföredi felszabadulási emlék* mozdulatlan nőalak-monumentuma a földhalmok hullámzásával, mint ahogyan a *pécsi Niké* lebegésébe beletartozik az amfiteátrummá alakított hegyoldal, a levegő mozgása, s a levegő is már a szobor akarata szerint „mozog". De az intim szobor, az 1970-es *Fésülködő*, az 1978-as *kis terrakotta akt* és több tucatnyi társuk ugyanúgy megteremti a maga intim terét, környezetét, mint a köztéri vagy épületdíszítő munkák a sajátjukat.

Nincs alárendelt vagy mellérendelt feladat. A nagy megbízások érlelése ugyanolyan kínlódás-öröm, mint „rájönni" arra, hogyan formálhatóak, fokozhatóak a portrémodellek személyes és tipikus vonásai, hogyan válhat lággyá az ólom *Bartók* egyénisége nyomán (1960), szerkezetessé a bronz a *Cachin*-fejnél (1955), tartalmas struktúrává a fémlemezek hegesztett illesztése *Lenin* vagy *Medgyessy* 1970-es portréin, és hogyan lehet egyazon technikával-ízléssel olyan teljesen eltérő hangulatot teremteni, mint az 1978-as *Magyar lány* kedves lírája és az *Olasz lány* vonzóan nyílt nyersesége. De akár öntött a szobor, mint a korai történészportré életnagyságú feje, akár milliméterről milliméterre, vékony lemezből domborított, mint a 170 cm-es átmérőjű levágott fej, közös a belső-külső forma összetartozása, érzelmi-logikai egysége. S ez olyan következetes makriszi módszer, amely akár az egyéni kézjegyig lebonthatóan meghatározza az életművet.

Az *áldozatok tiszteletére* újabb csúcspont és csomópont. A levágott fej szépsége kikényszeríti a nézőből az emberi áldozat előtti főhajtást. Nem egyén, nem személyiség e szobor, hanem az általánosított emberi. Nem adott szituációhoz kötődő típus, hanem a történelmi szituációból született tipikus-általános. Maga mögött tudja a portrék személyiséget boncolgató elmélyülését és a szervezett tömegek egyedeinek anonimitását.

ARADI NÓRA

T Miklós Pál: A Zen és a művészet

Egy-két vallástörténészt és sinológust leszámítva aligha tudja valaki is Magyarországon, hogy mi a Zen-buddhizmus. De nem ismerik vagy félreértik Nyugaton is, ahol pedig a húszas évektől kezdve az angolul író japán tudós és Zen-„hivő" Suzaki könyveiből közvetlen információkhoz juthattak. És ez törvényszerű. Az európai és a keleti társadalmak a termelési módtól a kultúra minden ágáig olyannyira elütőek egymástól, hogy közöttük a hiteles közvetítés már-már lehetetlen. Mert lehet-e még a szó hagyományos értelmében műfordításnak tekinteni azt a műveletet, amely egy tizenhét szótagú japán verset így kénytelen szó szerint magyarítani: „Te tűz bambusz / jó dolog mutatni / hógombóc" — majd pedig értelmezni ekként: „Gyújtsd meg a tüzet! / Fura dolgot mutatok: / kőkemény vizet!"

A példa Miklós Pál *A Zen és a művészet* című könyvéből való, és talán érzékelteti: milyen nehéz feladatot vállalt magára a szerző, amikor kísérletet tett egy — a miénktől alapjaiban eltérő — gondolati rendszer és művészet bemutatására. Hogy ezt mégis sikeresen megoldotta, az a jól megválasztott módszerben leli magyarázatát. Ugyanis Miklós Pál elsődlegesen nem értelmezésre, meghatározásra, hanem — az eredeti szövegek felhasználásával — történeti leírásra törekedett. Azt a folyamatot mutatja be, ahogyan a buddhista tanokból Kínában kialakult a Csan, ennek hatására pedig Japánban a Zen. Mindkét szó szemlélődést, elmélkedést jelent, s e szerzetesi mozgalom központi gondolatára utal. Nevezetesen, hogy pusztán meditáció révén ismerhetjük meg a világot és önmagunkat, de megfeledkezni, elszakadni is csak így tudunk énünktől és a külső valóságtól. A Zen végső célja pedig éppen ez a megvilágosodás, ami egyben kiürülés, a vágynélküliség, a nemcselekvés, azaz a nirvána.

A Zen a mi fogalmaink szerint nem vallás, sokkal inkább antivallás, hiszen minden tételes dogmát tagad, s kigúnyolja akár önmagát is. Hasonlóképpen ellentmondásos a Zen és a művészet viszonya. A haiku líra, a no-színház, az ikebana, a festészet és a japán kertművészet számos jellegzetessége elválaszthatatlan ugyan a Zentől, a kapcsolat azonban nem eszmei tartalmakban, illusztratív ábrázolásokban fedezhető fel, hanem ahogy Miklós Pál írja: „hangulatok, költői hasonlatok, retorikai figurák, drámai csattanók, kalligrafikus formabravúrok merész, de kiegyensúlyozott kontrasztok anyagában." *(Magvető)*

— simon —

I Lírai oratórium

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház művésznője, Illyés Kinga, második verslemezét teljes egészében Szilágyi Domokos költészetének szentelte. A jó pár évvel ezelőtt megjelent *Electrecord-lemez*, a *Fagyöngy*, több romániai magyar költő, többek közt *Kányádi Sándor*, *Lászlóffy Aladár*, *Farkas Árpád* és *Király László* társaságában, már tartalmazott egy nagy Szilágyi Domokos-verset, a *Bartók Amerikában* című versszimfóniát. A lemezborítón épp Szilágyi jellemezte a vers legkisebb rezdüléseit is híven visszaadó előadóművészt: „Mondhatok találomra két szót: nem létezik, hogy valamilyen ritmus ne élne bennük. Ha nem találjátok, nem hisztek nekem, mondjátok el Illyés Kingának azt a két szót, és ő fölfedezi ... Illyés Kinga ajkán a mai vers is — ha csak parányi szikrája van is benne az életnek — eleven életre kél."

Szilágyi Domokos, sajnos, ma már halott. Ha élne, ő élvezhetné talán a legjobban látó szavainak megvalósulását. Illyés Kinga *Lírai oratórium*a nem csupán hanganyagában impo-

tek el, hogy az egyetemi vezetés forduljon hozzám. Jöjjön el a rektor megnézni a szobrot, s ha ő is jónak látja, akkor odaadom." Közben a görög Nemzeti Galéria vásárolt tőlem egy másik művet. Abból a pénzből kerestem egy műhelyt, ahol bronzba öntötték a fiataloknak ajánlott munkámat. Így most ebből egy van Görögországban, a másik pedig itt a Nemzeti Galériában.

– *Makrisz Zizi számára a szabadság fontos fogalom. Emberi és művészi szempontból milyen tartalmat lát benne?*

– Én kétféle szabadságot különböztetek meg: politikait és művészit. Az első mindenki számára adott, a társadalmi egyezségtől függ, meg az emberi habitustól. Ez persze hat a művészre is. De mégis: a festőben vagy a szobrászban a szabadság belül van. Aki szabadnak érzi magát, az a börtönben is az lesz. Nem hiszem, hogy létezik akadály, ami a művészt gátolhatná a munkában. Akinek van belső hite, az dolgozik – bármilyen körülmények között.

– *Az adott feltételek között Ön mit tudott elvégezni?*

– Azt, hogy nálam az alkotás egyenlő az élettel. Így nekem nincs problémám; házat, fát, virágot, embert mindenütt látok, s le is tudom rajzolni. Sőt, még a megfelelő színt is megtalálom. Egyszer olyan képet állítottam ki, ahol a Nap kék, az ég sárga volt. Senki nem vette észre, hogy ott valami eltérés van. Gondolom, azért, mert esztétikai szempontból meg tudtam oldani.

– *Ezt kihívásnak szánta?*

– Egyáltalán nem. Csak az ilyesfajta szépségre figyelmeztettem. A miért magyarázata már nem az én feladatom. Ha a feszültséget ki tudom fejezni, ami a sárga és a kék között van, akkor a többi már mindegy.

– *Makrisz Zizi többnyelvű. A francia és a magyar nyelv közötti fogalmi eltérések hatnak az esztétikai kifejezésben?*

– Nem. A liberté számomra ugyanaz, mint a szabadság. Csak a művészi gondolkodás számít, meg az élmények formába öntése.

– *A férjével közös tárlatból (a Vigadó Galériában) úgy tűnt, sokat építenek a grafikára.*

– Igen. Erre szükség van a más anyagokkal (fával, textillel, üveggel) folytatott harchoz. Az anyag általában erősebb nálunk. Nem lehet csalni. A rajz csak előtanulmány a többi munkához.

– *Hogyan küzd Makrisz Agamemnon az anyaggal? Miért vörösrézből, fémből készít szobrokat?*

– Három-négy művem van kőből, márványból. Én csak köztérre dolgozom. A magyar időjárási viszonyok nem engedik, hogy a szobor egész évben látható legyen. Ezért kerülöm a követ, mert én szeretem, ha mindig szem előtt van a mű, hogy az embereknek mindennapi élménye legyen. Aztán a bronzöntésre túl sokat kellett várni. Az idő alatt saját kézzel vörösrézből megmintázok egy-egy témát. Nem utolsó szempont, hogy a vörösréz kötelezi az embert a szűkszavúságra. Sokszor az anyag nem enged tovább.

– Ebben teljesen egyetértünk – tette hozzá Makrisz Zizi.

– Szeretem egyébként a márványt – folytatta Agamemnon –, de ez Magyarországon elég drága.

– *Mi ösztönzi arra, hogy a nemzetközi művészi kapcsolatokat építse?*

– Ez az én második hazám. Szeretem, ha a két hazám jó kapcsolatban van. Sok magyar utazik Görögországba, sok görög jön ide – ez is kötelez engem. Úgy látom, Közép-Európában a magyarokra mondható leginkább, hogy mediterrán nép. Így könnyebb a megértés. Mikor ide kerültem, akkor kerestem egy műtermet a Városmajor utcában, s micsoda véletlen, a Nyugat volt titkárához kopogtattam be! Ott mindjárt Szapphó-fordításokat olvasott nekem Babits Mihálytól. Akkor megéreztem a magyar nyelv csodálatos ritmusát.

L. S.

Nemes Nagy Ágnes: A hegyi költő

Amikor először olvashattam Nemes Nagy Ágnes esszéit, verselemzéseit, költői műhelygondjait feltáró szuggesztív önvallomásait *64 hattyú* című, 1975-ben megjelent könyvében, meggyőződhettem róla: ilyen lebilincselően, ilyen eredeti invencióval, szakavatottsággal, az irodalmi mű és az alkotó egyéniség titkait, leglényegét kristálytiszta logikával kibontó, árnyalatokra, részletszépségekre is érzékeny elemzőkészséggel kevesen szólnak irodalom és élet dolgairól manapság. Széles körű ismeretanyagát, a legbonyolultabb szakmai kérdéseket érintő eszmefuttatásait, fölfedezéseit mindig rokonszenves egyszerűséggel, áttekinthetően fejti ki, állításait a költői gyakorlat által sokszorosan igazolt érvekkel támasztja alá. Igazi költő-pedagógusként az élőbeszéd közvetlenségével osztja meg élményeit, gondolatait olvasóival, kerülve minden szájbarágós didakticizmust. Előadásmódját lélegző elevenség, a mondandó átgondoltsága, szabatos megformálása jellemzi. Érdeklődésének sokirányúságáról tanúskodik, hogy egyaránt finom pszichológiai érzékkel, mély megértéssel képes közeledni olyan egymással ellentétes karakterű költőkhöz, mint pl. Áprily és Kassák. Már említett kötetében több írással találkozhattunk, mely a Nyugat lírája s ezen belül Babits költészete iránti vonzódását jelezte. *(A Nyugatról, Babits: Esti kérdés* – verselemzés.) Már ezekből – s később megismerve a költőnő Rilke-fordításait és a fordítás műhelymunkájának tapasztalatait összegező tanulmányokat, azok alapján is – sejthető volt számomra, hogy még visszatér a Rilkével sok tekintetben rokon Babits költészetére.

Ezt az alkalmat a Babits-jubileum hozta meg. *A hegyi költő* c. tanulmányát, melynek ezt a szerény alcímet adta: *Vázlat Babits lírájáról,* a Kortárs közölte folytatásokban először. S most, könyv alakban újra elolvasva, az az érzésem, hogy jóval többet kapunk itt puszta vázlatnál: a szerző olyan kulcsot ad vele, melyet forgatva mind többen nyitogathatják sikerrel e rendkívül összetett, sokszínű poézisnek a zárját. Meggyőződésem, hogy napjainkban a Babits-kutató Rába György mellett Nemes Nagy Ágnes a legilletékesebb arra, hogy érvényesen újat mondjon számunkra Babitsról, autentikus képet rajzoljon róla irodalmároknak, olvasóknak. Noha nem törekszik tanulmányában az életmű átfogó tárgyalására, inkább a babitsi líra fő erővonalainak rajzára szorítkozik, egy-egy értékes észrevételével támpontokat ad a további tájékozódáshoz, a részletezőbb analizáló-értelmező munkához.

Nemes Nagy mindenekelőtt két olyan alapjellemzőjéből indul ki Babits költészetének, melyekkel pregnánsan meghatározható annak a régibb és kortársi költői törekvésektől eltérő újdonsága, eredetisége: „az egyik az, hogy más érdekli, mint általában a költőket, különösen a magyar költőket; a másik, hogy más viszonyban van költői tárgyával, mint bárki előtte a magyar irodalomban... Ami őt érdekli, az elsősorban a filozófiainak nevezhető alapkérdések sora, ember és világ, szubjektum és objektum viszonya, élet és halál, a megismerés, a kifejezhetőség, az emberi egzisztencia." Talán ebből fakad Babitsnak tárgyához való újfajta, objektívnek nevezhető viszonya – ál-

figurája óriásira nyúlik, alulról fényképezett, felnagyított monumentum, száz évig sem jutsz be hozzá. A páholyban (ingyenjeggyel) pöffeszkedő bennfentes – ismerős, ugye? Hangos-dölyfös hozzánemértését hallottad elégszer, igaz? Hát a szocreál ballon-balett rózsáspirosban? Hajaj! Gothár megteremti a magyar vonatkozási rendszert, s ezzel a *Gőzfürdő* beavatott, értő nézőivé tesz bennünket, akik – Majakovszkij szavaival – „ülnek, figyelnek és nevetnek a megfelelő helyen, ott, ahol akartam, hogy nevessenek". Különben is benne vagyunk a darabban. Donáth Péter és Gothár Péter kitágított díszletében – díszlet az egész színház – ott ülnek Diadalszkijék, amott meg Optimisztyenko elvtárs, a páholysoron néhány Mezallianszova bögyösködik, itt-ott egy-egy Csudakov csudálkozik rá a világra. Együtt vagyunk.

1929-ben, a *Gőzfürdő* moszkvai bemutatója után azzal vádolták Majakovszkijt, hogy darabjában a szovjet valóság nehézségein élcelődik. „Én nem a nehézségeket teszem nevetségessé, hanem a nehézségekhez való bürokrata hozzáállást. A bürokratának minden tetszik, szerinte minden rendben van. Egész darabomban a bürokratákat ostorozom." – válaszolta Majakovszkij felszólalásában a *Gőzfürdő* vitáján. Az 1920-as évek elején sokat kellett nyelnie a Goszizdat (Állami Könyvkiadó) „ultrabürokratikus" eljárásai miatt. Olyan műveinek kiadását hátráltatták, mint a *150 000 000* c. poéma, vagy a *Buffó-misztérium* című színdarab. A KB Sajtóbizottságának címzett beadványában Majakovszkij a bürokrácia három változatáról ír: az egyértelmű bürokráciáról, az egyértelmű packázásról és a packázással párosított bürokráciáról. A *Gőzfürdő*ben mind a három változat külön-külön és együtt is megelevenedik.

Hálás-hálátlan feladat a bürokrataszerep. A kirívót, a nevetségeset, a groteszket talán könnyebb megfogni, ábrázolni, hiszen a külső-belső torzság jobban megragadható, mint a természetes kiegyensúlyozottság állapota. És bár „megelevenített tendenciák" ábrázolásáról van szó, a színpadon a felismerhető típus határain belül mégiscsak embert kell teremteni, s minden agyonkarikírozott gesztus a visszájára fordulhat, hitelrontó lehet. A kaposvári *Gőzfürdő*ben elkerülték ezt a buktatót.

Bezerédy Zoltán Diadalszkij kettős szerepében remekelt. A színpadi Diadalszkij felülről mozgatott bábfigura, akit aztán zsinórok nélkül is tovább mozogtat a tehetetlenségi erő, sőt, önállósul, s a józanító külső kontroll híján elszabadul, akár egy roszszul programozott gépezet. A páholybéli Diadalszkijban Bezerédy megmutatta a figura belső motiváltságát, a pöffeteg, szemtelen fensőbbséget és bugrisságot, amellyel a pozícióban levő bürokraták vannak megverve. Bezerédy dikciója tiszta, hangerejével nem él vissza, gesztusai fegyelmezettek, a szerep „nem viszi el" – alakítása érett, értékes.

Optimisztyenko elvtárs, az előszobák királya Helyey László alakításában új értelmezést is kapott. A szerénykedő, jólfésült, jólértesült, tűrhető modorú, pókerarcú kisfőnök jó ismerősünk. (A helyettesig még csak eljutunk.) Hogy a tisztes, szürke civil egyenruha számító karrieristát takar, hogy a szemétdombján kakaskodó helyettesből kegyetlen nagyfőnök válhat, azt Helyey „eszköztelen" eszközökkel, nagyszerűen érzékelteti.

Gazdag a bürokraták panoptikuma. Itt van például a stupid Ivan Ivanovics, telefonos összeköttetéseivel és suk-sük-ös bárgyúságával – Cserna Csaba realisztikus megelevenítésében; aztán Madame Mezallianszova, a bürokrata pillangó – Csákányi Eszter sokszínű karikírozásában; s Nocskin, a sikkasztó, aki Diadalszkijékhoz képest szinte már „tisztességes" – Gyuricza István egyéni tolmácsolásában; a kiszolgáltatott kiszolgáló Ermitázsov, a festő – Dánffy Sándor karakterisztikus előadásában.

Majakovszkij a jövőt nem „fenséges-távolinak" fogta fel, hanem mint a folyó idő reális szeletét. A saját kora idejét is így érzékelte. Ezért a Csudakov-féle időgépen megérkező küldött, a kommunizmus követe a tisztesség, a kommunista morál örök princípiuma felől méri meg a jelen embereit. Lázár Kati nemes gesztusú, természetes követasszonya pátoszmentes alakítás. S milyen jó, hogy nem „foszforeszkál". Mert a „cirkusz és tűzijáték" ellenére Gothár Péter nem a színpadtechnikával játszatja el a dara-

bot. A vígjátékbeli rendező – Jordán Tamás korrekt alakítása – nem megy bele bennfentes színházi humorba. A színpadi látványosság a vele együtt megszólaló tartalmat gazdagítja, azt szolgálja.

A *Gőzfürdőt* Lányi Sarolta fordításában mutatták be a Csiky Gergely Színházban. A kissé „tapintatos" fordítás bravúros megoldásai (a szellemes névátköltések, a húszas évek szovjet szlogenjeinek közérthető, élvezhető magyarításai stb.) máig sem avultak el. A *Gőzfürdő* fordítása mégis megérett a korszerűsítésre, mivel „belenőttünk" a *Gőzfürdő*be, társadalmunk belső folyamatai kitermelték a *Gőzfürdő* sajátságos magyar szlengjeit. A *Gőzfürdőt* ma már nem kellene lefordítani, csak áttenni magyarra. S akkor élvezhetnénk csak igazán az eredeti, sokkal keményebb, sokkal érdesebb Majakovszkij-szatírát.

Z. SOMOGYI ERZSÉBET

Megéreztük a ritmust

— Beszélgetés Makrisz Agamemnonnal és Makrisz Zizivel —

Somogy, 1985. 4. szám

A Makrisz házaspár kultúrmissziót tölt be. Például azzal, hogy görög, francia és magyar kapcsolatokat építenek ki. Úgy, hogy ezzel választott hazájuk fontos szerephez jusson. Rendszeresen meghívnak görög, francia és más nemzetiségű művészeket itteni munkára, tájékozódásra. Ezenfelül saját életművükben hatásokat összegeznek. Nem túlzás azt mondani, a kor kifejezésére törekszenek. Ennek lehetőségeiről beszélgettünk.

– *Ismert, hogy Makrisz Agamemnonnak Cipruson a fővárosban áll az érseknek szentelt szobra, ugyanakkor van a háború, a fasizmus áldozatainak állított műve is. Háborús emlékmű minden országban rossz emlékeket idéz fel. A kérdés az: olyannak látja korunkat, amiben a rossz, az erőszak érvényesül?*

– Fordítva kezdem. Ciprusban áll Makariosz érseknek a szobra. Csodálkoztam, hogy ez az ember mit tett. Egy kicsit bizánci ember volt, hajdani szellem küldötte és egyben hazafi. Ellenállt az imperializmusnak. Nagy politikus volt, aki hosszú éveken át tudta védeni hazáját. Amikor az emlékműre kértek engem, akkor ezen akadt meg a szemem, a stabilitásán.

– *Mikor készült ez a szobor?*

– 1980-ban. A másikat, ami a görög műegyetem előtt áll, nem azzal a szándékkal készítettem. Szerettem volna egy portrékompozíciót, abba sűríteni az ellenálló szellemiséget. Úgy alakítottam, hogy elsősorban a fiatal áldozaton, a fasizmus ifjúságot megrontó szerepén legyen a hangsúly. Szerettem volna, ha megfelelő helyre kerül. Mikor elkészültem vele, akkor volt a budai várban egy tárlatom. Ezen nagyon jó kritikát kaptam, hogy a szobor mennyire sűríti az emberi áldozat gondolatát. Ennek híre eljutott Görögországba. Eljött hozzám az ottani egyetemisták bizottsága, akik ápolták a hajdani ellenállók emlékeit, s azt mondták, hogy ez a fej kifejezi a harcot. Megkérdezték, hajlandó vagyok-e eladni.

– *Ön mit mondott erre?*

– Arra sohase gondoltam, hogy a fiataloktól pénzt fogadjak el. Azt mondtam: „Nektek ajándékozom ezt a szobrot. De azt kérem, hivatalos úton intézzé-

Makrisz Zizi, Munkácsy-díjas grafikus-gobelin-mozaikművész

Népújság Tolna, 1994. szept. 29.

MŰVÉSZET

Grafika, mozaik, szőnyeg

Makrisz Zizi műhelyéből

Az idén részesült „Érdemes művész" kitüntetésben egy Magyarországon otthonra lelt, nehéz sorsú, görög művésznő, Makrisz Zizi. 1951-ben jött Franciaországból Budapestre, férjével, Makrisz Agamemnonnal együtt.

Eredetileg festőnek készült. Tanulmányait Párizsban, a képzőművészeti akadémián végezte. Grafikai hajlandósága hamar kiderült. Ma is vérbeli grafikus, bár az elmúlt évtizedek során érdeklődése a faliszőnyeg (gobelin), később a mozaik felé fordult. Munkáin mindig a rajzból indul ki, akár grafikát, akár mozaikot, vagy faliszőnyeget készít. A nálunk töltött évtizedek végleg hozzánk kötötték. Itt érett művésszé, itt formálódott jellegzetes, a modern francia ízlésvilágtól megérintett stílusa.

Élményeit elsősorban grafikáin rögzíti, ezek állnak legközelebb a valósághoz. Itt elevenedik meg élete, visszaemlékezései a küzdelmekkel teli évekre. Nagy sikerű sorozatban örökítette meg görögországi börtönökben töltött hosszú rabságát. Naplószerűen hiteles képet rajzolt a függetlenségéért, a demokrácia kivívásáért bátran küzdő kis ország népéről, neves és névtelen hőseiről. Sok rajza született utazásai során, Kínában, Kubában, a Szovjetunióban (Oroszország, a déli köztársaságok, Szibéria, Távolkelet).

A gobelinművészet felé a francia falikárpitművészet új fellendülése vezette, de csak hazánkban kezdett gobelinnel foglalkozni. Formanyelvére leginkább a dekoratív, lírai absztrakció jellemző, a színek patikamérlegen mért egyensúlyával. Műveivel nagy sikert aratott, nemcsak Budapesten, hanem Párizsban, Athénban és a távoli Pekingben, Havannában, Mexikóban is. Felfelé ívelő életpályáján egy sor nagy nemzetközi seregszemlén is részt vett, az Intergraphique-on, a velencei és ljubjanai biennálékon. Sikerét elsősorban egyéni formavilágának, művei mély líraiságának köszönheti, mellyel megigézi a korszerű művészi kifejezésformákban járatlan látogatót is.

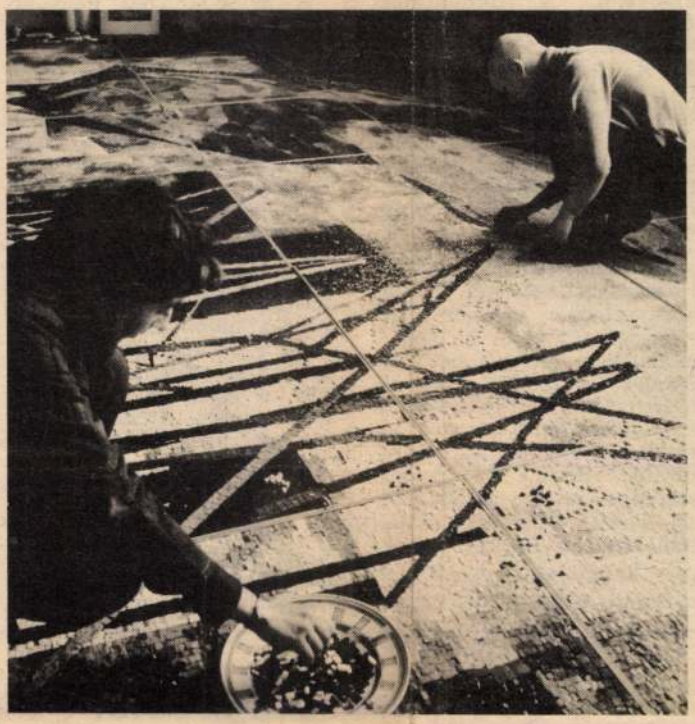

Makrisz Zizi és Louis Gerard a Karancs-szálló mozaikját rakja össze

Nagyméretű faliszőnyegei az Iparművészeti Múzeumban és több állami intézményben, így a televízió reprezentációs helyiségeiben is láthatók.

1964-ben kezdett el mozaikkal foglalkozni. Az új anyaggal folytatott kísérletezések során stílusa átformálódott. A kiindulási pont a kollázs, a különféle anyagokból összeállított, konstruktív kompozíció és színséma, amely a mozaikkép nagy alapformáinak és színfoltjainak sommázatát, mintegy képletét mutatja. A végleges megoldást maga a mozaik „diktálja". „A mozaik szigorú, kegyetlen anyag — mint mondja — előírja a maga stílusát, korrigálni nem lehet, 24 óra alatt megköt." A mozaikrakás nagyon fárasztó, egész embert, teljes figyelmet kívánó munka. Sok időbe, energiába kerül, mire a művész úrrá lesz a holt anyagon.

A Karancs-szállóba készített mozaikján a salgótarjáni ipari tájat, a balatonszéplaki Acélmű üdülőben pedig a nyári Balaton képét ábrázolta a színek költészetéből fakadó líraisággal. Új találmányai kisméretű, festmény jellegű mozaikképek, melyekkel művészi indulásához kanyarodik vissza, széles skálán rögzítve élményei mellett természet- és életszeretetét. Megjelennek rajtuk a kék tenger által körülölelt görög szigetek, kanyargós, macskaköves utcás városkák egymáshoz ragadt háztetőkkel, apró templomokkal, a Duna vizében tükröződő házsoros magyar tájak, a sok kompozícióján visszatérő, életet adó Nappal. A sík és tér bonyolult viszonyait ábrázolja rajtuk a valóság újabb rétegeinek meglepetésszerű feltárásával. „Leghőbb vágyam — vallja —, hogy közöljem másokkal mindazt, amit érzek, ami megindít és legnagyobb örömöm, ha látom, hogy sikerült."

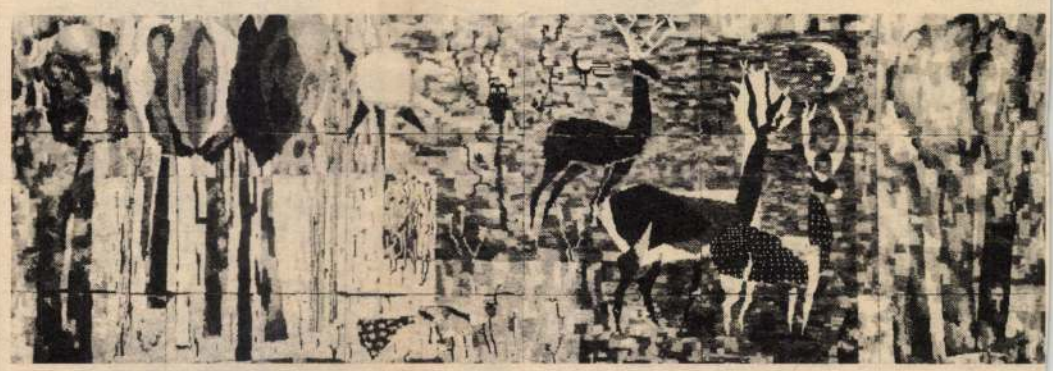

A Tavasz című mozaik

MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN

Nemzeti park lesz a „Bande Amir"

Kabultól 215—220 kilométernyire, Bamiyan tartományban, a Hindukusnak egy 2900 méter magasságban elterülő völgyébe belesimul „egy gyöngysor, melyet valaha egy herceg vesztett el". Ez a gyöngysor a „Bande Amir" — hat égszínkék tó csoportja, melyek Földünk legtisztább tavaihoz tartoznak — Ázsia csodájának tartják őket.

A Hindukushoz tartozó Hazarajat-masszívum sziklás környezetében különös, rideg szépségű táj tárul az ember szeme elé, mely már Nagy Sándort (i. e. 365—323) és Marco Polót (1254—1324) is ámulatba ejtette. Ezen a területen, melyre az iráni—turáni flóraövezet tipikus sztyeppei növényzete jellemző, hozzák létre Afganisztán első Nemzeti Parkját. Az ezzel kapcsolatos vizsgálatok már befejeződtek. Jelenleg a szükséges hivatalos lépéseket készítik elő.

A 60 hektárnál nagyobb területet elfoglaló hat tó mindegyikének megvan a maga neve: Gholaman (rabszolga), Qombar (pacsirta), Haibat (tisztelet), Panir (sajt), Pudina (menta) és Zulfikar (a kalifa kardja). A legutolsó tó a legnagyobb. Az egyes tavakat egymástól elválasztó gátak és a tavak elnevezésének keletkezése körül sok legenda és mítosz kering. Azt már bebizonyította a tudomány, hogy a gátak egy természetes mészlerakódási folyamat eredményei, a mész ugyanis rendkívül magas koncentrációban van jelen a Zulfikar és Haibat tavakban.

A tervezett Nemzeti Park más szempontból is érdekes, például etnológialig. A Hazarajat-hegytömb neve azzal függ össze, hogy itt él a kazár népcsoport. A kazárok Dzsingisz kán mongol uralkodó katonáitól származnak, akik az 1220 körüli indiai hódító háború alatt visszamaradtak az afgán hegyvidéken, és aztán fokozatosan összeolvadtak az ott élő tadzsik parasztlakossággal. Nyelvükben a kazárok megőrizték a XII. századi ómongol nyelv jelentős részét.

A Hazarajat lábánál terül el a keskeny Bamiyan-síkság, melyen már jóval időszámításunk előtt híres nemzetközi kereskedelmi utak vezettek keresztül és az indiai, kínai, iszlám-arab és perzsa kultúrák metszéspontjaként vált ismertté. Erről tanúskodik ma egy sziklafalba vájt, 53 méter magas, monumentális Buddha-szobor.

Ilyen lesz Afganisztán első Nemzeti Parkja, mely a természetvédelem mellett kutatási célokat is szolgál majd.

Új diéta cukorbetegeknek

A táplálkozástudomány tudósai már régebben azt tanácsolták a cukorbetegeknek, hogy táplálékuknak lehető-eg nagy hányada legyen az úgynevezett ballasztanyag. Ezt a javaslatot most tudományos kutatások eredményei is alátámasztják, amelyeket nemrég a Washington-ban megtartott táplálkozástudományi szimpózionon ismertettek. A szimpózion témája a gyomor és a belek feladata a táplálékfelvételnél volt. A John Hopkins Egyetem tudósai kifejtették, hogy a cukorbetegeknek sokkal kevesebb inzulinra van szükségük, vagy egyes esetekben teljesen nélkülözhetik az inzulint, ha viszonylag nagy mennyiségű rosttartalmú ételeket esznek, amelyek többnyire különböző élesztőgombákat, és nagy molekulájú poliszaharidokat is tartalmaznak. A kutatások során kitűnt, hogy a rostszerű poliszaharidok a vékonybélben csak igen kis mértékben épülnek le, és válnak tápanyaggá.

A „tolvaj vámpír"

Sok mindent látott már a londoni Old Bailey bírósága. Az a per azonban, amely most azzal végződött, hogy ártatlannak mondtak ki egy kiváló brit orvost, még ennek a tiszteltre méltó bíróságnak is különlegesség: James Mis-in bíró abban mondta ki ártatlannak a szakkörökben jóhírű hematológust, dr. Mark Pattersont, hogy éveken keresztül lopta a londoni szívintézmények vérkészletéből a vért.

Forgatás – balesettel

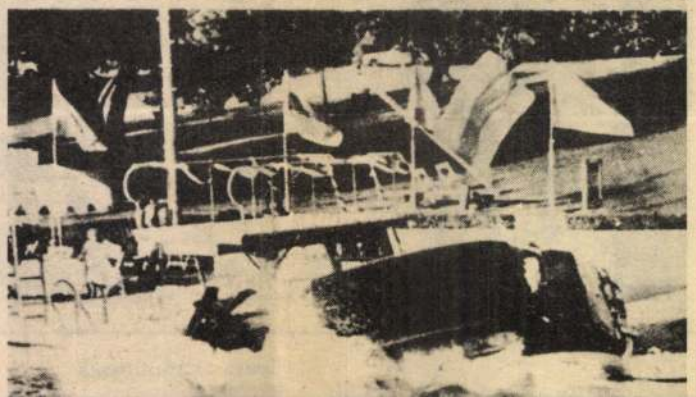

Holddarab

Japán tudósok az Antarktiszon találtak egy követ, amely véleményük szerint a Holdról származik. A lapos, fekete-szürke kő átmérője 4 centiméter, súlya 25,4 gramm. Összetételében és jellegében megfelel azoknak a köveknek, amelyeket az Egyesült Államok űrpilótái a Holdról hoztak. A tudósok valószínűnek tartják, hogy a kő egy hatalmas meteorit becsapódása következtében sodródott a Holdról a világűrbe, és zuhant később a Földre. A talált kő a Földön lelt második ilyen jellegű kő. 1981-ben amerikai kutatók egyszer már találtak az Antarktiszon egy követ, amely a Holdról származott.

A savas eső az a

A savas eső nemcsak az erdőket károsítja, hanem az acélbetont is kikezdi — állapították meg a szakértők a bonni Bundestag építési bizottságának „Környezetszeny-

Százéves a

MAKRISZ ZIZI

említve mint kiállító
ld. Ferenczy Noémi

Losonci Miklós: Magyar szövött kárpitok. Szentendrei Képtár

UJ TÜKÖR 1980/XVII/36. sz. 3. o.

MAKRISZ ZIZI

repr. "Téli nap"
id. Somogyi Árpád

Székely András: Művészek, emberek
UJ MŰVÉSZET 1981/XVIII/9.sz.24-25.o.

Tisztelt Igazgató Ur!

Sajnálattal kell értesitene
álló anyagi keretek egyre c
téneti Füzetek cseréjével tk
kénytelen megszüntetni.

Könyvtárunk a továbbiakban
c. folyóiratát, az U. et. C
rendszeresen megjelenő kata
és katalógusaik ellenében.

Remélem kapcsolatunk tovább

MAKRISZ ZIZI

ill.József Attila: A város peremén c.verséhez

UJ TÜKÖR 1980/XVII/15.sz.10.o.

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

NÓGRÁD
1984 SEP 22

Makrisz Zizi, Munkácsy-díjas, grafikus-gobelin-mozaik-művész

/1021

Grafika, mozaik, szőnyeg

Makrisz Zizi műhelyéből

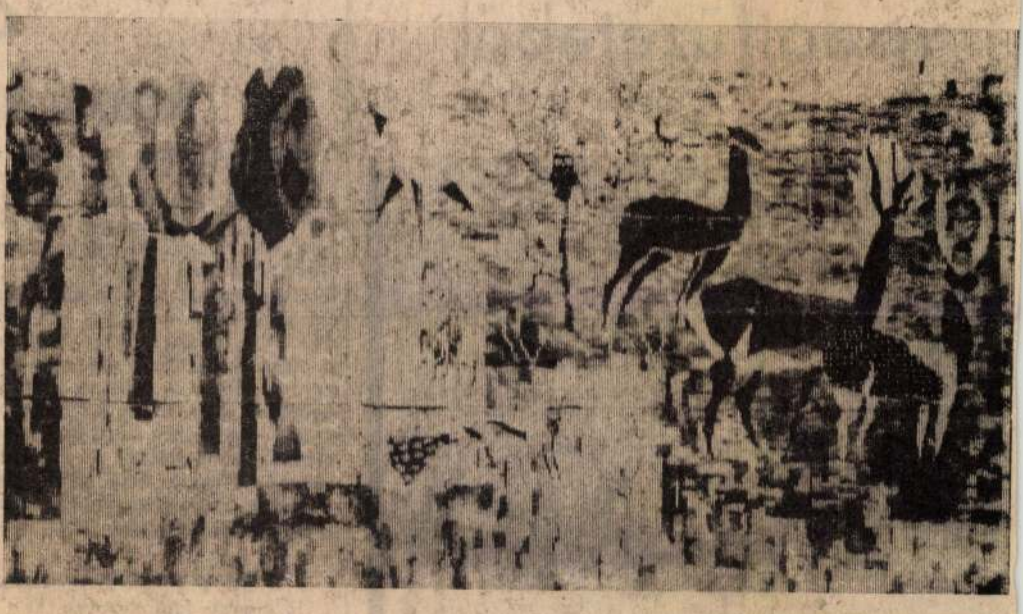

Az idén részesült „Érdemes művész" kitüntetésben egy Magyarországon otthonra lelt, nehéz sorsú görög művésznő, Makrisz Zizi. 1951-ben jött Franciaországból Budapestre, férjével, Makrisz Agamemnonnal együtt.

Eredetileg festőnek készült. Tanulmányait Párizsban, a képzőművészeti akadémián végezte. Grafikai hajlandósága hamar kiderült. Ma is vérbeli grafikus, bár az elmúlt évtizedek során érdeklődése a faliszőnyeg (gobelin), később a mozaik felé fordult. Munkáin mindig a rajzból indul ki, akár grafikát, akár mozaikot, vagy faliszőnyeget készít. A nálunk töltött évtizedek végleg hozzánk kötötték. Itt érett művésszé, itt formálódott jellegzetes, a modern francia ízlésvilágtól megérintett stílusa. A konstruktivista kompozíciós módszereket ötvözi össze művein az elvonatkoztatott természeti élményekkel mind dekoratívabb megoldásokban.

Élményeit elsősorban grafikáin rögzíti, ezek állnak legközelebb a valósághoz. Itt elevenedik meg élete, visszaemlékezései a küzdelmekkel teli évekre. Nagy sikerű sorozatban örökítette meg görögországi börtönökben töltött hosszú rabságát. Naplószerűen hiteles képet rajzolt a függetlenségért, a demokrácia kivívásáért bátran küzdő kis ország népéről, neves és névtelen hőseiről. Sok rajza született utazásai során, Kínában, Kubában, a Szovjetunióban (Oroszország, a déli köztársaságok, Szibéria, Távol-Kelet).

A gobelinművészet felé a francia falikárpit-művészet új fellendülése vezette, de csak hazánkban kezdett gobelinnal foglalkozni. Formanyelvére leginkább a dekoratív, lírai absztrakció jellemző, a színek patikamérlegen mért egyensúlyával. Műveivel nagy sikert aratott, nemcsak Budapesten, hanem Párizsban, Athénban és a távoli Pekingben, Havannában, Mexikóban is. Felfelé ívelő életpályáján egy sor nagy nemzetközi seregszemlén is részt vett, az Intergraphique-on, a velencei és ljubljanai biennálékon. Sikerét elsősorban egyéni formavilágának, művei mély líraiságának köszönheti, mellyel megigézi a korszerű művészi kifejezésformákban járatlan látogatót is.

Nagyméretű faliszőnyegei az Iparművészeti Múzeumban és több állami intézményben, így a televízió reprezentációs helyiségeiben is láthatók.

Görögországi utazásai vezették el új kifejezési eszközéhez, a mozaikhoz. Az apró, színes muranói üvegtöredékek, dunai és bulgáriai kavicsok, ásványszemcsék a természet sokarcúságát, megváltoznatatlanságát jelentik számára.

1964-ben kezdett el mozaikkal foglalkozni. Az új anyaggal folytatott kísérletezések során stílusa átformálódott. A kiindulási pont a kollázs, a különféle anyagokból összeállított, konstruktív kompozíció és színséma, amely a mozaikkép nagy alapformáinak és színfoltjainak sommázatát, mintegy képletét mutatja. A végleges megoldást maga a mozaik „diktálja". „A mozaik szigorú, kegyetlen anyag — mint mondja — előírja a maga stílusát, korrigálni nem lehet, 24 óra alatt megköt". A mozaikrakás nagyon fárasztó, egész embert, teljes figyelmet kívánó munka. Sok időbe, energiába kerül mire a művész úrrá lesz a holt anyagon.

Makrisz Zizi azonban rövid idő alatt megtalálta sajátos kifejezésformáját, amelyben nem köti meg sem a kezét, sem a fantáziáját semmiféle hagyomány, még az ókeresztény bizánci mozaikok több évszázados tradíciója sem. Önállóan bánik az anyaggal, amelyet nagy kompozíción valamely természeti élmény távoli emlékképéből kiindulva konstruktív szerkezetű monumentális dekoratív látomássá alakít.

A Karancs Szállóba készített mozaikján a salgótarjáni ipari tájat, a balatonszéplaki acélmű üdülőjében pedig a nyári Balaton képét ábrázolta a színek költészetéből fakadó líraisággal. Új találmányai kisméretű, festményjellegű mozaikképek, melyekkel művészi indulásához kanyarodik vissza, széles skálán rögzítve élményei mellett természet- és életszeretetét. Megjelennek rajtuk a kék tenger által körülölelt görög szigetek, kanyargós, macskaköves utcás városkák egymáshoz ragadt háztetőkkel, apró templomokkal, a Duna vizében tükröződő házsoros magyar tájak, a sok kompozícióján visszatérő, életet adó nappal. A sík és tér bonyolult viszonyait ábrázolja rajtuk a valóság újabb rétegeinek meglepetésszerű feltárásával. „Leghőbb vágyam — vallja — hogy közöljem másokkal mindazt, amit érzek, ami megindít és legnagyobb örömöm, ha látom, hogy sikerült." Fenti képünkön Makrisz Zizi Tavasz című mozaikja. Lent Makrisz Zizi és Louis Gerard a Karancs Szálló mozaikját rakja össze.

Brestyánszky Ilona

Bényi László vázlatfüzetéből

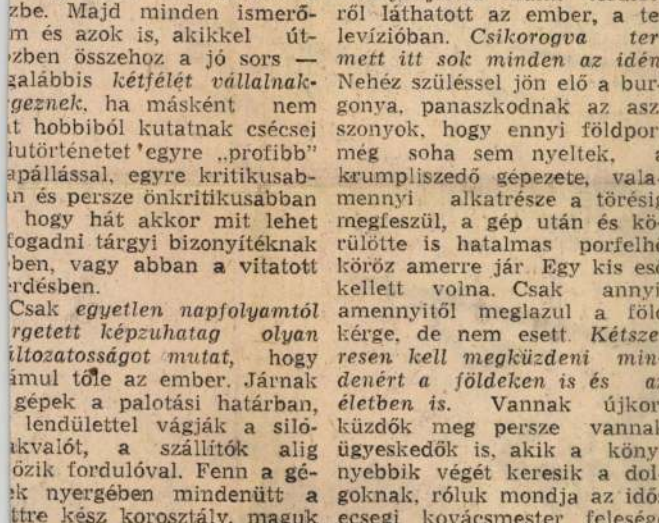

VILÁGAINK

Pendül

Fiatalok és középkorúak mindenütt a földeken és a földet járó betakarító-, talajelőkészítő, talajjavító gépeken, fiatalok és középkorúak mindenütt az üzemekben, a szövetkezeti boltokban, a falusi kastélyiskolákban, ők járnak az út mentén könnyed lendülettel a karbantartásra kijelölt villanyvezetéket tartó oszlopokon, fiatalok és középkorúak az üzemorvosi rendelők fehér köpenyében, a műházak osztályain — *fiatalodik a világ körülöttünk. És pendül-lendül-gazdagodik a sok munka nyomán.*

Talán már senki sincs, aki csak egyetlen vasat tartana a tűzbe. Majd minden ismerőjüm és azok is, akikkel útközben összehoz a jó sors — legalábbis *kétfélét vállalnakmegeznek*, ha másként nem sikült hobbiból kutatnak csécsei prehistóriát, egyre „profibb" kapállással, egyre kritikusabban és persze önkritikusabban — hogy hát akkor mit lehet elfogadni tárgyi bizonyítéknak ásatásban, vagy abban a vitatott kérdésben.

Csak *egyetlen napfolyamtól megtett képzuhatag olyan változatosságot mutat*, hogy csámul tőle az ember. Járnak a gépek a palotási határban, fiatal lendülettel vágják a silókukoricát, a szállítók alig győzik fordulóval. Fenn a gépek nyergében mindenütt a műszakra kész korosztály, maguk közt két-három vasat tartanak *csolnak, vállalkoznak sok mindenre*, ami most hoz pénzt és arra is, ami majd később kamatozik a tanulással. Amerre a mai kor „szecskavágója", a silózókombájn elhalad, mindenütt lemeztelenedik a föld — az a csoda, hogy ezen a karnyi vastag repedésekkel szabdalt területen egyáltalán valami megtermett az idén, ilyen repedezett földet utoljára valami sivatagi hét szűk esztendős világból, aszálysújtotta indiai területről láthatott az ember, a televízióban. *Csikorogva termett itt sok minden az idén.* Nehéz szüléssel jön elő a burgonya, panaszkodnak az aszszonyok, hogy ennyi földport még soha sem nyeltek, a krumpliszedő gépezete, valamennyi alkatrésze a törésig megfeszül, a gép után és körülötte is hatalmas porfelhő köröz amerre jár. Egy kis eső kellett volna. Csak annyi, amennyitől meglazul a föld kérge, de nem esett. *Kétszeresen kell megküzdeni mindenért a földeken is és az életben is.* Vannak újkori küzdők meg persze vannak ügyeskedők is, akik a könnyebbik végét keresik a dolgoknak, róluk mondja az idős ecsegi kovácsmester felesége miközben a mestert várjuk hogy elmegy egyik-másik bazárosnak, ennek, annak és két hónap múlva már újra cseréli a kocsiját, szalad ide, szalad oda. *„A férjem tizenkét inast nevelt ki a kovácsmesterségre, de egyik sem dolgozik benne, mind elment valami mást csinálni."* Pedig munka lenne, a lovak nem várhatnak a patkolással, az idős mester éppen ötvenhat esztendeje veri a vasat ugyanazon a helyen, ugyanott, ahol még az apjától tanulta a mesterséget.

Pendülő idők talán a szellemi dolgokban is. Palotáshalmon hamarjában azt tudja elmondani az örökké tevékeny művelődési igazgató, hogy a községben vagy kétszáz gyerek közül a művelődési házba rendszeresen jár *százhatvan(!)* az ötféle művelődési-művészeti csoportba (csak tánccsoport működik itt három, iskolai irodalmi színpad is kettő és az mind a művelődési házban kap helyet), de errefelé most lett keresett cikk a makramézás, *„ha ez kell, beindítjuk"*. Idekerült egy fiatal pedagógus, aki a gyerekekkel járja az erdőt-mezőt, táj- és természetismeret került itt

O

Beszélgetés Pozs

Hazánkban több száz olyan tel zafias Népfronton kívül nincs egy sem. Ezek természetesen egytől eg lyek jövőjéről manapság sok fórur jövőjéről társadalmi vitát kezdemé front Országos Tanácsa. Társadal tömegmozalma, a Hazafias Népfr ra, társadalmi helyzetre való tekin nál arra fórumot, hogy kifejthesse ményét. A népfront nem társadalm nem valóban a tudatos állampol azonban csak akkor lehet így, h valódi érdekeinek képviseletét, a oldások kigondolását a kisközössé oldania. Hogyan teszi ezt? Miké a falvak népességmegtartó képes tünk Pozsgay Imrével, a Hazafias

— Mi a településfejlesztés jövőjének legfontosabb kérdése?

— Nos, az egyik legfontosabb mindenképpen az, hogy a helyi ügyekben a helyi vezető testületek szava legyen a mértékadó. Ehhez azonban arra is szükség van, hogy a helyi közösséget érintő kisebb vagy nagyobb kérdésekben felhasználják a lakosság véleményét és javaslatait. Mindamellett az elképzelések megvalósításához szükség van anyagiakra is. Magyarán tehát, arról van szó, a helyi döntések megvalósításához helyben legyenek meg a hozzá szükséges anyagiak. Szükséges azonban egyúttal kitérni arra is, hogy a helyi érdekek megvalósítása nem történhet egy nagyobb terület, vagy az ország érdekének a rovására. Így tehát a helyes településtervezésben ötvöződnie kell a helyi szándéknak és a központi irányításnak. Ez egyúttal azt is feltételezi, hogy a legfontosabb teendőket a központi településpolitikai elképzelések szerint ösztönözzék.

— Ezt elfogadva, mégis csak felmerül a kérdés, hogy mind sürgetőbbé válik a falvak népességmegtartó szerepének erősítése. Régóta világjelenség, hogy a falvak lakossága arra törekszik, hogy városlakó legyen. Megállítható ez a folyamat?

— Visszatekintve erre az időszakra, azt láthatjuk, hogy az elvándorlásnak részint múltból hozott, részint pedig a jelenben kialakult okai voltak. Nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy valaha a falun élő ember számára a városba költözés szubjektív értelemben is vett

1021

1980.III.11. 4,25 N.

Jó reggelt!

- Görög tájak, templomok, épitészeti remekek mozaikképeken. Mindezek azon a kiállitáson, amelyről most Szatmári Ilona tudósit.

Makrisz Zizi nagy mozaikképe disziti a Karancs Szálló hallját Salgótarjánban és az egyik balatonszéplaki üdülőt is. Az On mozaikja gyönyörködteti az érdi gimnázium előcsarnokában a diákokat és a tanárokat. És Pesten a XI. kerületben a házasságkötő termet is Makrisz Zizi mozaikképei élénkitik.

Mától a Nemzeti Galéri Mühely-sorozatában láthatjuk remek kis mozaikjait, főleg görög tájait. Például azt a csodálatos száz vagy ezeresztendős olajfát.

- Azt hiszem, hogy a fák között legjobban szeretem

- az olajfát?

- Az olajfát. Ezüstzöldtől kezdve a barnáig, állandóan változik, amikor süt a Nap vagy fuj a szél, akkor mindig vibrálnak ezek a szinek, azért nehéz megcsinálni.

- És itt egy görög falut látunk?

- Ez egy szigeti kis falu, ami nagyon tipikus, lépcsők és fehér falak.

- Nézzük akkor a következő görögországi képet is.

- A legkisebb szigetben is van egy templom, ez biztos. És még ha nincsenek házak, nincs semmi, semmi, de a templom igen. Mindig persze van egy ciprusfa. Ez is egy elég tipikus görög táj, de ez már nem sziget, hanem

- görög szárazföld?

- Igen. Szárazföld a templom téglából van csinálva.

- Kupolás a teteje.

- Kupolás a teteje és semmi fehér nincs benne.

- Makrisz Zizi és férje az utóbbi években most már szabadon járhatnak vissza Görögországba.

- Igen, 1977 óta minden nyáron megyünk, hát néhéa három hétig, egy hónap, két hónap, de mindeesetre most már lehet menni.

- Tavaly kiállitásuk is volt.

- Igen, most már volt az athéni Nemzeti Galériában.

- Itt a mozaik kiállitáson egy kép előtt hosszabban is megállunk, ez talán a tél utolsó napjainak a napfénye?

- Elég hosszu volt ez a tél, az ablakból mikor egy kicsit legalább süta Nap majdnem majdnem fehér, de jólesik ez is.

-o-o-o-o-o-

Makrisz Zizi, festő- és grafikusművész

Mozaikjait láthatjuk az
MNG műhelysorozatában.

Szocialista Művészetért, 1980. ápr.

Maksisz Zizi, grafikus

L: Würtz Ádám

–: Kér

8.

Népszabadság, Bp. 1978 dec. 13.

Makrisz Zizi

Bakni olajkutak. c. fametszet
zbrorata (emlitve)
Rezepel a II. Miskolci grafika
Biennalén

Nepmuvelés 1966 I. n. 38 old.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1964 DEC 18

FILM SZINHÁZ MUZSIKA

Makrisz Zizi

HOLDFÉNYSZONÁTA

Jannisz Ritszosz lírai kötete valóban az, mert a frázis veszélyét is vállalva, valóban űrt tölt be ismereteinkben, egyszerre adva képet egy világirodalmi mértékkel mért nagy alkotó életművéről, és az új görög költészet legjellemzőbb törekvéseiről, vonásairól. Arról az új görög költészetről, amelyikre a modernizmus szélsőségei nagy erővel nyomták rá bélyegüket, de amelyik éppen Ritszosz költészetében felül is tudott emelkedni a szürrealizmus, a személytelen líra, s az absztrakt vers buktatóin, illetve mindezek eredményeivel és hatásával együtt nagy áradású, néha prózát és drámát súroló, olyan, a mindennapi dolgokat megéneklő lírát tudott teremteni, melyből mégsem vész el a tárgyak és dolgok középpontjában álló ember. Ritszosz világát egy sor kitűnő fordítónk nagy erővel teremti újjá magyar nyelven, és Makrisz Zizi a modern grafika eszközeivel. (Európa Kiadó.)

cs. o.

AKTUÁLIS

Makrisz Zizi M.D.K.

Müve a MNG grafikai gyüjteményébe került

Csengeryné Nagy Zsuzsa: A Magyar Nemzeti Galéria az 1962-1963-as évben

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei V. p. 1965

164. l.

164.

MDK

Makrisz Zizi

Rabnő I.,linó

Rabnő II.,linó

Rabnő III.,linó

Makrisz Z. grafikusművész kiáll. a Műcsarnok Kamaratermében. Budapest, 1962.

MDK

Makrisz Zizi

Kiállitásikritika

Müvészet 1968 febr.p.5.

Makrisz Zizi

Horaitja

Szerepel a X. nagy. Kép.
Mův. kiállításon

Négyművelés 1965 11 n. 31 old.

MDK

Makrisz Zizi

Rabnők, linó

Udvaron, linó

Börtönben, sz. linó

Makrisz Z. grafikusmüvész kiáll. a Mücsarnok Kamaratermében. Budapest, 1962.

MDK

Makrisz Zizi

Kendős rab, linó

Börtönudvaron, sz. linó

Makrisz Z. grafikusművész kiáll. a Műcsarnok Kamaratermében. Budapest, 1962.

MDK

Makrisz Zizi

Ülő nő, linó

Fa alatt, sz. linó

Rabnők, linó

Makrisz Z. grafikusművész kiáll. a Műcsarnok Kamaratermében. Budapest, 1962.

MDK

Makrisz Zizi

Börtönben, sz. linó

Ülő rabnő, linó

Holdfénynél, sz. linó

Makrisz Z. grafikusmüvész kiáll. a Mücsarnok Kamaratermében. Budapest, 1962.

MNK

MDK

Makrisz Zizi

Fal előtt, linó

Éjjel, sz. linó

Pálmafa alatt, linó

Makrisz Z. grafikusművész kiáll. a Műcsarnok Kamaratermében. Budapest, 1962.

MDK

Makrisz Zizi

Börtönkápolna, sz. linó

Fa alatt, linó

Rabcsoport, linó

Makrisz Z. grafikusmüvész kiáll. a Mücsarnok Kamaratermében. Budapest, 1962.

MDK

Makrisz Zizi

Spanyol kislány, fam.

M. képzőművészek a fasizmus ellen.

N.Gal. 1965.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Makrisz Zizi

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓ

1962 APR 4

1021

Makrisz Zizi kiállításáról

Megrázó élményből fakadt és megrázó élményt nyújt a Műcsarnok kamaratermében látható kiállítás. Makrisz Zizi, a Munkácsy-díjas grafikusművész azelőtt is nagy megjelenítő képességgel, megfigyelőképességgel közölte élményeit, de ezen a kiállításon emberi értéke és művészete még szembetűnőbb, mert régi kvalitásai újabban szerzett eredményekkel gazdagodtak.

Egyik görögországi börtönben másfél évig volt rabtársa azoknak a görög asszonyoknak, akiket szabadságvesztésre ítéltek. Fogolytársai közül többen a haladó eszmékért vállalt harcuk miatt lettek áldozatai egy embertelen rendszernek. De celláján kívül nemcsak politikai foglyok voltak, hanem egyszerű görög asszonyok is.

Makrisz Zizi a megpróbáltatásokat tiszteletet érdemlő emberi nagysággal állta, sőt akaraterejéből még arra is telett, hogy már a börtönben, a legkezdetlegesebb eszközökkel, nekilásson munkájához, az élmény művészi tolmácsolásához. A görög hazafiak hősiességének Makrisz Zizi az évek során már számtalan fametszetét szentelte. Nem lepi meg a politikai foglyok csodálatra méltó magatartása. De megdöbbent és elborzadt azoknak az asszonyoknak láttán, akik naphosszat mozdulatlanságba dermedten bámulnak maguk elé. Úgy tűnt előtte, hogy már csak árnyékuk él, mert az legalább mozog, kinyúlik, összezsugorodik és estére megtesz egy félkörnyi utat.

Árnyak, falak, rácsok, magukba roskadt asszonyok. Egyetlen fa, egy pálmafa a sivár börtönudvaron, de fölötte a szabad ég csodálatos csillagaival és a hazafelé szálló repülőgépekkel. Ennek a világnak vízióját kapjuk a kiállításon.

Amikor néhány évvel ezelőtt a művész kínai tanulmányútjáról hazatért és színes fametszeteken készült élményeiről beszámolni, úgy érezte: a szivárvány minden színe kevés ahhoz, hogy közvetíteni tudja azt a vidám zsibongást, azt a mozgalmas és pezsdítő benyomást, amit a pekingi utca, a napsütötte mezőkön dolgozó parasztok vagy a csillogó tengeren himbálódzó hajók jelentenek. A fadúcnak minden egyes négyzetcentiméterét meg kell munkálni ahhoz, hogy vibrálásával érzékeltetni tudja azt a túláradó örömet, tettrekészséget és alkotási vágyat, amely őt eltöltötte.

A görögországi börtön víziója azt sugallmazta a művésznek, hogy a fehér papírra a feketén kívül legfeljebb egy-két színt vessen; elsősorban egy gyötrelmesen gyászos és egyben haragos lilát. És hogy ugyanilyen fokú egyszerűsítéssel bontsa fel a formákat, vonalakat is. Az egyszerűsítésen kívül a klasszikus művekből felhasználta a ritmus és rend hatásának titkait, így fokozta fel műveinek szuggesztivitását olyan fokra, hogy a kiállításról távozó úgy érzi: Makrisz Zizi vésője nem is linóleumba, hanem egyenesen az ő tudatába véste bele vádat és tiltakozást is tartalmazó mondanivalóját. **Galambos Erzsébet**

...üli előléptetési keretek felhasználásáról

A felügyeleti szervek általában már tájékoztatták az egészségügyi intézményeket, hogy milyen összeget használhatnak fel ez évben egyes dolgozók béremelésére. A keretösszeg általában a béralap 1 százaléka, amelynek terhére kell elszámolni a magasabb alapbér megállapításával járó százalékos (korpótlék, veszélyességi pótlék stb.) pótlék emelkedését is.

A keretfelhasználás iránt az intézet vezetőjének a szakszervezeti bizottsággal egyetértésben kell intézkednie. Béremelésben részesíthető bármely munkacsoportba tartozó, munkakörbe besorolt főfoglalkozású dolgozó, továbbá a 02 rovat terhére főfoglalkozású munkaidővel (napi 6, vagy 8 órával) foglalkoztatott dolgozó is. A keret csak kisebb bérkorrekciókra ad lehetőséget, az intézeti vezetőknek és a szakszervezeti bizottságoknak tehát arról kell gondoskodniok, hogy lehetőleg a fennálló legégetőbb bérproblémákat oldják meg, az esetleges intézeten belüli bérfeszültséget szüntessék meg. Elsősorban azokat a dolgozókat kell feljebb sorolni, akik hosszabb szakmai gyakorlattal rendelkeznek, vagy munkájukat kiemelkedően jól végzik. Nem helyes, ha az intézetek a végrehajtás során a rendelkezésre bocsátott keretösszeget elaprózzák, és jelentős számú dolgozót részesítenek viszonylag alacsonyabb béremelésben (10—20 forintos összegekben).

A szakszervezeti bizottságoknak ügyelniök kell arra, hogy a rendelkezésre bocsátott keret felhasználása a fentiekben közölt irányelvek figyelembe vételével történjék. A keret első ízben 1962. február hó 1. napjától visszamenőlegesen használható fel.

Bürokrácia vagy betegellátás

Nem tudom, hányszor hallottam végig, félig vagy csak töredékesen (mert lekattantottam a rádió gombját) előbb nevetve, később bosszúsan Kazal Lászlótól a száz cippzáras nőről szóló kuplét, de bevallom, csak akkor értettem meg e dalocska „eszmei mondanivalóját", amikor a Madách téri rendelőintézet gyermekrendelőjében azután érdeklődtem, milyen adminisztráció kíséri a rendelő megelőző-gyógyító munkáját. Hozzátehetem, másutt is kérdezősködhettem volna, ugyanazt tapasztalom mindenütt.

Kezdetben volt a nyilvántartó könyv, a forgalmi napló és a kártonok. Majd jött a hívófüzet, amelybe a fekvő betegekhez szóló hívásokat jegyzik, a kórházi beutaló füzet, a fertőző betegek nyilvántartására szolgáló füzet (ezt kiegészíti a fertőző betegségeket jelentő lap és a tisztiorvosnak küldött jelentés) és a táppénzes napló. Van *azután az orvosnak saját hívófüzete, amelyben feltünteti a kartonszámot, a nevet, a címet, a panaszt, a diagnózist és a terápiát, azt, hogy első hívás volt-e vagy újszülött látogatás, esetleg preventív jellegű kiszállás, mely utóbbi esetben azt is be kell írnia: egészségesnek vagy betegnek találta a kis pácienst.*

Mindez nem kevés, de mondjuk nagyjából elfogadható. Ám van ezenkívül még havi statisztikai ív, amelyen tíz kérdés és huszonnyolc alkérdés vár válaszra. S ha volna netán valaki, aki kevesellné a könyveket, naplókat, füzeteket és kimutatásokat, azt megnyugtathatom: van még más is. Hogy micsoda? Hát bejegyzések.

Mert van bejegyzés, amit tintával végeznek, s olyan is, hogy a tinta bejegyzést pirossal bekarikázzák, van piros ceruzás és zöld ceruzás bejegyzés, azután zölddel írt és pirossal bekarikázott bejegyzés.

Miután mindezt megnéztem, megnyugtattak: a szakrendelő adminisztrációja még mindig sokkal egyszerűbb, mint az ACSI-é. Ők a rendelés befejezése után körülbelül félóra alatt előkészítik az ACSI adminisztrációjához szükséges adatszoláltatást. De az ACSI-ban a védőnők maguk rubrikázzák be nagy füzeteket, amelyekbe bevezetik az orvosok, védőnők, ...örzetek és az ACSI-szám alapján végzett nyilvántartást.

Fo...tathatnám még tovább a felsorolást, de nem teszem. Az e...ngiek is — gondolom — meggyőzően bizonyítják, hogy gés...egtelenül túlburjánzott a gyermekgyógyászati szakrendelőkben az adminisztráció. *Sürgős segítségre van szükség! Egyszerűsíteni kell az ügyvitelt, jelentősen csökkenteni kell különféle kimutatások készítését. Mert a jelenlegi bonyolult s sokrétű könyvelés meg nyilvántartás előbb-utóbb a gyógyító munka, a betegellátás rovására mehet.*

Gellért Zsuzsa

ittléte akadályozza az épületek rendeltetésszerű használatát. Ezeket a lakókat a megyei tanács nem tudja más lakással ellátni, viszont ki sem teheti. Saját vállalataik és intézményeik pedig nem foglalkoznak velük.

Sú'yos gond ez, amelyen elsősorban az ügyben illetékeseknek volna kötelességük segíteni. Itt az ideje, hogy a hatalmas népességű ipari bázis, Borsod megye egészségügyi ellátását, az egész nép érdekét szolgáló tervberuházások megvalósítását ne akadályozhassák többé régi típusú hibák, nemtörődömségből és közönyből eredő, gátló zökkenők.

Bars Sári

M. D. K.

Makrisz Zizi
grafikus

Pasztell tájai.

Dutka Mária: A gobelin és a grafika a . . . .
Magyar Nemzet, 1959. ápr. 10

4l

Makrisz Zizi
grafikus

M.D.K.

1958-ban rendezett kiállításáért Munkácsy díjat nyert.

Kosztolták az 1959 évi művészeti díjalat
Magyar Nemzet, 1959. ápr. 4

2 l.

Makovecz Zsizsi
grafikus

M. D. K.

Grafikai munkával szerepel a kiállításon.

Megnyílt a magyar képzőművészek II. országos kiállítása.
Magyar Nemzet, 1959. március 8.

8l

Makrisz Zizi MD

MDK

Színes és fekete-fehér fametszetsorozatával számol be arról amit kommunista szemmel látott Kínában./Kulturkapcsolatok Intézete/.
"Táj Mao Ce Tung faluja mellett"
"Halászok indulása Kantonban"
"Kisfiu Bivalyon"
"Teaszedés" repr. 37.o.

M. Heil Olga: Budapesti kiállitások.
Müterem 1956 I. évf. 12. sz. 36-37.o.

Mabrisz Lini

festő

Méltatás.

M.D.K.

Artner Tivadar: Tavasi tárlat

Nők Lapja, 1959. ápr. 23 - 17 szám

P.T.O.

M

MDK

Zizi Makrisz, festő.

Emlékezés Beloiannisz ra. Fametszet.

Mücs.-Tav. tárl. a Mücs.-ban. Hősök tere.
1952 máj. 10-jun. 4. Jegyz. 12. l.

Makrisz Zizi grafikus M.D.K.

a mai görögország helyzetét szimbolizáló metszete a IV. képzőművészeti kiállításon.

Radó F.: IV. Magyar képzőművészeti kiállítás. Művelődés. Évf. 1954 1 sz. 170.

le. O. L.

MAKRISZ Zizi grafikus

A Csók Galéria kiállításán

szerepel fametszetekkel

Magyar Nemzet 1960. (XVI.) 147. sz. 4. l.

(a. m.) Grafikai és képzőművészeti

kiállítás

Makrisz Zizi, grafikus D Dh

A Csók-galéria grafikai kiállításán
nincs fametszetekkel szerepel.

P.I.: Jegyzetek kiállításokról

9-l

Népszabadság. Bp. 1960. jún. 22. [Vidéki]

Makrisz Lízi
grafikus

A Dürer évfordulós kiállítasán
nem vett részt

Solymár István: A magyar grafika tisztelgése Dürer előtt.
Művészet, 1971. augusztus - 10.oldal

Maksim Zizi

Művei szerepelnek a tokiói grafikai biennálén

Nápszava 1968 szeptember 20
2. old.

MAKRISZ 2121

Szarvast ábrázoló gobelinja szerepel a Művészetekben (eml).

Losonci Miklós: Vadászat a művészetben.

PEST MEGYEI HÍRLAP, 1971. szept. 12.

Makrisz Zizi

Intergrafik '76

Berlinben, a Német Történelmi Múzeumban tegnap megnyílt az Intergrafik '76, a haladó képzőművészek hagyományos, nagyszabású nemzetközi tárlata. Az idei — immár ötödik — kiállításon az elkötelezett grafika jegyében 55 ország 455 művészének és három művészkollektívájának mintegy 1400 művét mutatják be. A kiállítás középpontjában 21, emigrációban élő chilei művész 74 drámai mondanivalójú műve áll. A tárlaton 17 magyar művész — közöttük *Szemethy Imre, Tassy Béla, Makrisz Zizi* és *Bálványos Huba* — alkotásai szerepelnek.

Magyar Hirlap 1976/232/6

MDK.

Makrisz Zizi

Kiállitási kritika

Csongrádmegyei Hirlap 1965 szept.23.

MDK

Macris Zizi

Kinai bárkák, sz.lino

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG
196o.
28 l.

Makrisz Zizi [ ] MDK

Kiállít.

D. Fehér Zsuzsa: Magyar képzőművészek a fasizmus ellen 8

NÉPSZABADSÁG, bp. 1965. dec. 19.

Makrisz Zizi

M.D.K.

Gobelin-tervét az Ip. Váll. szövőmühelyében szövik

1 db

Romanovszky György: A magyar gobelin -müvészet hu[s] éve

Magyar Nemzet 1965. márc. 7.

M.D.K.

Makrisz Zizi

MDK

Budapesti ip. sor, 1. szin.fam.

" " 3. "

M.Képzőművészek grafikai ls kisplasztikai kiáll.
196o. jun. Csók Galéria

Makrisz Zizi

MDK

Budapesti ip.sor 4. szin. fam.

6 db. illusztr. krétakör fametszet

M.Képzőművészek grafikai ls kisplasztikai kiáll.
196o. jun. Csók Galéria

MDK.

Makrisz Zizi

Müvei azx antifasiszta kiállitáson

Csepel 1965 dec.23.

Makrisz Zizi

Kompozíció c. üvegmozaikjáról repr.

Magyar Hírek 1965. nov. 13.

Makrin Zizi

Szerepelt a III. miskolci biennálén.

Borsodi Szle 1965. 4.

a III. Miskolci Orsz. Graf. Biennálé. Kocogh Ákos

MDK.

Makrisz Zizi

Bakui tájak

Magyar Ifjuság 1965 nov.6.

MDK.

MakriszaZizi

Kiállitási kritika

Komárommegyei? 1967 juli.18.

MDK.

Makrisz Zizi

Kiállítási kritika

Komáromegyei? 1967 juli.18.

Makrisz Zizi

Halászok, pasztell

Fekete-tenger, pasztell

Csónakban, pasztell

Miskarnok 1959 VII. Mag. Képzőm. Kiáll.

Makrisz Zizi MDK

Görög ifju, 1954 fametstet

Rosenberg gyerekek, 1953, fametszet

Mücsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

MDK

Makrisz Zizi

repr.:

Csepel

II.Miskolci orsz. grafikai biennale,

Herman O. Muz. 1963.

M.D.L.

Makrisz Zizi

grafikus

„Zene" cemű kompozíció

„eidekes.

László Ernőke: Falikalpitmű vészetünk ugalb alkotásai

Művészet, 1967. május – 37 kep

Makrisz Lini

Sparmüvén

M.D.

„Gobelin" (repro)

— : ~~[illegible]~~

Művészet, 1968. pilens – 2 lap.

Makrisz Zizi

Szépirodalmi Könyvkiadó 1000 Ft-os díját nyerte el, mint Koudot Béla is.

Megnyilt az I. Miskolci Országos Grafikai Biennale

Északmagyarország 1961. okt. 24. 6.l.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Sisi Makris

BUDAPESTER RUNDSCHAU

1983 OKT 17

1021

Sisi Makris (geb. 1924): Olivenbäume, 1980, Linolschnitt

Zeitgenössische ungarische Grafik

In Bátya in der Donau-Theiß-Gegend trocknet der rote Gewürzpaprika an den Hauswänden

Makrisz Zizi

Kubai utarást tett. Mexikóban
Kiállítása volt

Magyar Hjurság 1963 IX. 14

Makrisz Zizi

Reprodukcio:
Holdfénynél, 1961.

Százados uti műkéntelep kiállítása.
kat. összeáll. Gap Erzsébet, Elischer
Brigitta. Bp. 1965.

Makrisz Zizi festőművész –
1924-ben szül. jugoszláv származása.
Párisban az École des Beaux
Arts-ban végezte tanulmányait
1950 óta él Mag. on, önálló
riall. volt Bp. 1958-ban és 1962-ben.
1952 – 1963 – ig élt a Művésztelepen

Szarados uti művésztelep riállítása – Rat.
Önreáll. Csap. Erzsébet, Elischer Brigitta. 19.
Bp. 1965.

Makrisz Zizi

9 jár 1962. Gobelin, 180 x 240 cm.
A műv. Min. tul.

Százados uti műventelep kiállítása.
kat. összeáll. Csap Erzsébet, Elischer
Brigitta. Bp. 1965.

69

Makkisi Zizi

Bakni tójak c. metszete /rezkó/ Szerepel a X. Magyar Képzőműv. kiállításon, a Műcsarnokban.

Bolgár Kálmán: X. Magyar Képzőműv. kiállítás.

Magyar Ifjúság, 1965. XI. 6.

Matrisz Zizi (grafika)

Holdfénynél 1961. Sines lino. p. 59.3 x 42 cm. J.n. BTM. Ltn: FK.62.79.

Ülő Nabuó 1961. Lino. p. 49,5 x 29,5 cm. J.n. BTM. Ltn: FK. 6276

Kisfiu bivalyon 1957. Szin. lino. p. 32 x 43,5 cm. J.n. M.N.G. Ltn: 59.17.

Vitorlás napfényben 1958. Szin. lino. p. 32 x 42,5 cm. J.n. M.N.G. 59.37.

Szárados uti művészlelep Ti'ill. Kat. összeall. csap Erzsébet, Elischer Brigilla, Bp. 1965.

M.D.K.

Makrisz Zizi

Müve a kiállításon

Feneczky Géza: A III. Miskolci Grafikai Biennálé

Magyar Nemzet 1965. nov. 10. 4.l.

Makrisz Zizi

grafikával szerepel a IX. Magy. Kép. Műv. kiállításon a Műcsarnokban

Magyar Hírlap 1962 V. 5

MDK

Makkisz Zizi

Kiállitási kritika

Élet és irodalom 1968 márc.16.

M.D.K.

Makrisz Zizi

Világür I.

" II.
" III. c.

grafikáját megvásárolta a Művelődési Minisztérium

1967.

Művelődési Minisztérium vásárlásai 1967. 8.1.

MDK

Makrisz Zizi, grafikus

Kiállít Tokióban.

– : Kiállítások..... 9

Népszabadság, Bp. 1968. szept. 12.

Makrisz Zizi

Grafikusmüvész. Kiállitása 1962. márc -ápr.2.
Mücsarnok Kamaratermében
Plakáton egy kiemelt grafia 70x50.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek. /Összeállitotta: Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 40.1.

Makrisz Zizi, grafikus MDK

Kiállít Tokióban.

–: Zománc Bérben, grafika Tokióban 2

ESTI HIRLAP Bp. 1968. szept. 19.

M.D.K.

Makrisz Zizi, festő,

– háromszoros Munkácsy-díjas művész. „Kínai sorozat" c. művével 1953-ban Bukarestben nemzetközi díjat nyert. Az érdi gimnáziumban kerül elhelyezésre nagyméretű színes mozaikja, melyet a X. Képzőművészeti Tárlaton állított ki.

Monumentális művészet Pest megyében.
Szerk.: Ladányi István. Bev. Végvári Lajos.

Bp. 1966. 80 l. illusztr. 6., 59. old.

MDK

Makrisz Zizi

Csepel I-VII. szines fametszet

II. Miskolci orsz. grafikai beinnale

Herman O. Muz. 1963.

Makrisz Zizi

Gobelinnel nerepel a XXXIII. velencei bien-
nálén.

M.T.I. belföldi hírek 1966. jun. 10.

Makrisz Zizi

Gobelinmel szerepel a XXXIII. velencei biennálén.

Magyar Nemzet 1966. jun. 11.

M.D.K.

Ma krisz Zizi

Művei a kiállitáson

Üvegmozaik az érdi gimnázium részére

Perneczky Géza: Festmények a X. Magyar Képző-
művészeti Kiáll táson

Magy sr Nemzet 1965. okt. 3. 9.1.

Makrisz Zizi

M.D.A.

Művei a velencei Biennálén

Horvát h György: Divatok és életművek a velencei Biennálén

Magyar Nemzet 1966. julius 12. 4.l.

. .

MDK

Makrisz Zizi

Zene, gobelin

Gyárépités, gobelin

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. pótlás. Mucs. 1962.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Makrisz Zizi

MAGYAR NEMZET

1966 OKT 15.

zetes bejelentés után az angol né-
zők ezrei tiltakoztak a hírhedt
náci szereplése ellen.

1021

A Bildende Kunst, az NDK képzőművészeti szövetségének lapja nagyalakú reprodukcióban közölte Makrisz Zizi Ba-
ky című fa[illegible]

MDK.

Makrisz Zizi

Kiállitási kritika

Vas Népe 1966 okt.8.

MDK

Makrisz Zizi

Görögország, fametszet

Börtönudvar I.,sz. fametszet

Börtönudvar II.,sz.fametszet

IX.Magyar Képzőm.Kiáll.kat. Műcs.1962. 23.l.

MDK

Makrisz Zizi

Börtönben I.,fametszet

Börtönben II.,fametszet

IX.Magyar Képzőm.Kiáll.kat. Műcs.1962. 23.l.

MDK.

Makrisz Zizi

Kiállitási kritika

Vasas 1966 márc.

Marvin Zizi

Szerepelt a III. miskolci grafikai biennálén.

Népművelés 1966. jan.

a III. Országos miskolci Grafikai Biennálé. Szeles János.

Vukovics Zizi

Szerepelt a Magyar Képzőművészek a fasizmus ellen c. kiállításon.

Népszabadság 1965. dec. 19.

Magyar Képzőművészek a fasizmus ellen. A Felvonulás

M.D.K.

Makisz Zizi, grafikus

„modern formát keresően dekoratio nincs lapokat is készít: kicsemelhednek a börtönélet rabságáról, s a szabad élet utáni vágakorásról szóló lapjai."

Tóth Ervin: A XX. század fametszete

Művészettörténeti Értesitő, 1965.XIV.évf. 1. sz.

55. old.

Makrisz Zizi gestő

Repr: Gobelin : Kalak

Az V. Orsz. Ipartuvészeti Kiállítás anyagából

1966. jan. 15. Magyar Hírek

Makrisz Zizi, grafikus MDh

A Kövek c. antológiát illusztrálta.

Falus Róbert: Könyvszemle 9

NÉPSZABADSÁG Bp. 1966. ápr. 15.

Makrisz Zizi, grafikus MDK

Francia származású, magyarrá lett művésznő,
Makrisz Agamemnon szobrász felesége.

– Új hazájuk 3

ESTI HIRLAP, Bp. 1965. jún. 11.

MDK

Makrisz Zizi

Clair de lune sur l'eau, lino.

Rue chinoise, lino.

Repiquage du riz, lino.

Exposition de Peinture Sculpture et Arts Graphiques Hongrois D'aujourd'hui. Antwerpen, 1958.

MDK

Makrisz Zizi

Clair de lune sur l'eau, lino.

Rue chinoise, lino.

Repiquage du riz, lino.

Exposition de Peinture Sculpture et Arts Graphiques Hongrois D'aujourd'hui. Antwerpen, 1953.

MDK

Makrisz Zizi

Rabnő X.,linó

Rabnő XI.,linó

Rabnő XII.,linó

Makrisz Z. krafikusmüvész kiáll. a Mücsarnok Kamaratermében. Budapest, 1962.

MDK

Makrisz Zizi

Rabnő VII.,linó

Rabnő VIII.,linó

Rabnő IX., linó

Makrisz Z. krafikusmüvész kiáll. a Mücsarnok Kamaratermében. Budapest, 1962.

MDK

Makrisz Zizi

Rabnő IV.,linó

Rabnő V.,linó

Rabnő VI.,linó

Makrisz Z. grafikusművész kiáll. a Műcsarnok Kamaratermében. Budapest, 1962.

MDK

Makrisz Zizi

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1968 febr.25.

Makrisz Zizi

Bakui tájak a nincs fametnek sorozata nekrepel
Nekrepel a X. Magy. Kép. Mini.
Kiállításon

Kortárs 1965 XII. n. 2004 old.

Macriz Zizi, festő

~~Macriz~~ Macriz Zizi a Petőfi Irod. Múz. 1958 szept. 20-án megnyílt kiállítás óra illusztrációkat készített költők verseihez. 28. old.

Magyar költészet - mai magyar grafika. 27.o.

A Petőfi Irodalmi Múz. Évkönyve. 1959. Bpest. 1959. Révai Nyomda. Bp.

MDK

Makrisz Zizi

V. Orsz. Iparm. Kiáll. Miskc. 1965.

MDK

Makrisz Zizi

Olajkutak /Baku/, fam.

" " "

" " sz."

" " " "

3. Miskolci O.Grafikai Biennale,

Nems.Szinház 1965.

MDK

Makrisz Zizi

Rabnők I., fam.

Börtönudvar I., sz.fam.

Rabcsoport, " "

M. képzőművészek a fasizmus ellen.

M.Gal. 1965.

MDK

Makrisz Zizi

Börtönudvar, sz.lino

Pálmafa alatt," "

Kendős rab, lino

M. képzőművészek a fasizmus ellen.

B.Gal. 1965.

ADK

Makrisz Zizi

Éjjel, sz.lino

Rabnő, lino

Rabok, sz.fam.

M. képzőművészek a fasizmus ellen.

M.Gal. 1965.

MDK

Makrisz Zizi

Beszélgetők, sz.fam.

Görög asszony, fam.

Éjjel, sz.fam.

M. képzőművészek a fasizmus ellen.

N.Gal. 1965.

Makrisz Zizi MDK

Emlékezés Baloiannisra, [redacted] fametsel

Mücsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

Makrisz Zizi MDK

Komló, szines fametszet

Mai Görögország, fametszet

Mücsarnok 1953-54 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Maktisz Zizi
(1924)

Zenélők, 1960, gobelin, 180 x 220 cm

A felszabadult Budapest művészete
Budapest, 1960. kiállítás 35 f

Makrisz Zizi

3 műve nekrepel a IV. Nemzetközi Grafikai Biennálén Tokióban

N.N.: Magyar kiállítások külföldön, külföldiek Bp-en

Néznabadság 1968 XI. 3

MAKRISZ 2121/

1.) Görögország (Böztömudvar) I. nincs linóm. 30x40

2.) —"— —"— II. nincs fametnet 30x40

3.) Kína I. nincs fametnet 15x20

4.) —"— II. —"— —"— 15x20

5.) Budapesti gyárak I. nincs fametnet 30x40

6.) —"— —"— II. nincs fametn. 30x40

I. Miskolci Országos grafikai biennálé Kat. bev.: D. Fehér Zsuzsa Miskolc. 1961.

Maksisz Zizi, képzőművész

– munkája a Fiatal március c. albumban.

S. Gy. F.: Fiatal március
Magyar Ifjúság, 1969. III. 21. 11. l.

MDK

Makrisz Zizi

Gobelin

Művészet 1968.7.p.2.

:SZETVÉDELMI HIVATAL
. EGYETEM TÉR 5.
ON: 385-179

Tárgy: _____

Ügyintézőjük: _____

Hiv. sz.: _____

Mell.: _____

Makrisz Zigi

Több művei: a salgótarjáni Karancs Szálló mozaikja, az érdi gimnázium mozaikja, színes fametszet - sorozatok görögországi, kínai és szovjetunióbeli utazásáról.

Kihicsoda? Életrajzi lexikon (Fonó Györgyné, Kis Tamás,) Bp. 1969. 617 l. 345 l.

Makrisz Lizi

Makrisz Agamemnon felesége. 1962
legutóbbi önálló riállítása Budapes-
ten. Fametszetehet, linómetszetehet, go-
belineket és mozaik-falképeket alkot.
Kétszeres Munkácsy-díjas. (1959, 1963)
Ki hicsoda? Életrajzi lexikon. /Fonó
Györgyné, Kis Tamás/ Bpest, 1969.

345 l.

Makrisz Zizi,

Gaes Gábor, Konstantin László, Feledy Gyula és Stettner Béla 3-3 grafikai kompozíciója szerepel a tokiói IV. Nemzetközi Grafikai Biennálé tárlatán.

Kulturális osztályvezetők eseményei

Magyar Hírlap, 1968 november 9. 9l.

Makrisz Ziri

Baka repr.

Magyar Művészet 1945-1969
Műcsarnok, 1969 szep-okt

Makrisz Zizi

művelt kiállítját a tokiói nem-
zetközi grafikai biennálén

Meggyes Vennet 1968 szept. 20

Makrisz Zizi

Lapja szerepel a „Fiatal Máscius" c. albumban.

Magyar Nemzet
1969 márc. 15

– Nagló –

Makrisz Zizi

nevét emliti a tonulmány során.

Solymár István: A mai magyar grafika kiállítása a M. Nemzeti Galériában. „Művészet" folyóirat, Bpest, 1968. febr. 2. sz. 5 l.

Makrin Zizi

Csepel	I.	nincs	fametnet	39,5 x 25,5
"	II.	"	"	35,5 x 25,5
"	III.	"	"	15,5 x 27,5
"	IV	"	"	26,5 x 18,5
"	V.	"	"	16 x 29,5
"	VI.	"	"	27,5 x 39
"	VII.	"	"	13,5 x 26,5

(egyik műre repr.)

H. Miskolci Orsz. Grafikai Biennale Miskolc 1963
Herman Ottó Múzeum. Kiáll. kat. Bev. Kocsegh
A Kos

Makrisz Zigi

Kőzölt műve a borító hátlapján, sekete-sehér reprodukció:

„Grúzia."

„Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. febr. 2. sz.

Makrisz Zizi

157. Romiosini (görögség) III.
(Versek Janis Ritsostól
Zene: Theodorakis)
I., III., IX., XI.

fametnet 35 x 24,5 (repr.)

V. Miskolci Orsz. Grafikai Biennale. Miskolci Galéria 1969. Kiáll. kat. Dev.: B. Supka Magdolna

Makrisz Lizi

1. Börtönmadár I, 1960. fantáz 20x17
2. Bakni tájak, 1965. —"— 45x36

Magyar Műveszet 1945–1969.
Műcsarnok, 1969. sep–okt.

Makrisz Zizi

3. Rab iródl, 1961. fametn. 25x18 c

4. Bakni olajkutak, 1966. lino 46x56

Magyar Művészet 1945–1969

Műcsarnak, 1969. sep-art.

Makrisz Zizi

(1924) - szerb francia származású festőművész, grafikus. A belgrádi és a párizsi képzőművészeti főiskolán tanul. Párizsban rendezi első riállitásait. 1950 - Magyarországon él.

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon. / Forró Györgyné, Kis Tamás / Bp. 1969. 1-617 l 345 l.

Makrisz Zizi

vèntven a magyar grafikai kiállításon a Nemzeti Galériában

Megnyílt a nonjét képzőművészeti és a magyar grafikai kiállítás
Magyar Nemzet 1968. febr. 25. 11. o.

MAKRISZ 2121/ ①

1.) Csepel I. rimes fametszet 39.5 X 25.5
2.) -"- II. -"- -"- 35.5 X 25.5
3.) -"- III. -"- -"- 15.5 X 27.5
4.) -"- IV. -"- -"- 26.5 X 18.5
5.) -"- V. -"- -"- 16 X 29.5

II. Miskolci órszá gos grafikai biennálé Kat. bev. Koczogh Ákos Miskolc, 1963.

MAKRISZ 2121/(2)

6.) Csepel VI. pines fametoret 27.5x39

7.) —"— VII. —"— —"— 13.5x26.5

II. Miskolci órszá gos grafikai biennálé Kat. bev. Koczogh Ákos Miskolc, 1963.

Zizi Markisz*

Szabad Művészet
1952. 6. n. 277. l.

*Helyesen: Maknisz

Emlékirata

A Magyar Képzőművészek Egyesületének — a m. kir. Belügyminister úr Ő Nagyméltóságához a Nemzeti Szinház épitése ügyében.

Budapest, 1901. 8-r, 16 l, fűrol.

I. 5. p. h. —.50

Makrisz Zizi

Grafikája szerepel a
„Fiatal Március" c. albumban

N.N.: Fiatal Március

Esti Hírlap 1969 III. 13

Makrisz Zizi

Grafikája szerepel a „Fiatal március" c. albumban

Magyar Nemzet 1996 III. 15

MDK

Makrisz Zizi, grafikus

Szerepel Tokióban a IV. grafikai biennálén.

—: Magyar kiállítások külföldön ..... 8.

Népszabadság. Bp. 1968. nov. 3.

MDK

Makrisz Zizi, grafikus

Kiállít Tokióban.

—: Grafikák Tokióban 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1963. nov. 11.

Makrisz Zizi

Kiállitási hir

Népszabadság 1968 szept.12.

MDK

Makrisz Zizi, grafikus

Szerepel.

—: Fiatal Március 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. márc. 13.

NDK

Makrisz Zizi

Örményország II., linó

Gruzia, fam.

11. M. Képzőm. kiáll. Műcs. 1968.

Makrisz Zizi

3 műve részvétel a tokiói grafikai biennálén

N. N.: grafikák Tokióban

Esti Hírlap 1968 XI. 11

M.Dk.

Makrisz Lizi
grafikus

Tájat örökit meg művén.

Mihlós Pál: Mai magyar grafika
Élet és Irodalom, 1968. márc. 16–7 kap.

Makrisz Zizi

Zene

H.gy.: Új magyar gobelinek az Iparművészeti Muzeum
Magyar Nemzet 1967. jan. 20.

Makrisz Lizi
sobrán

M.D.K.

„Üvegmozaik" (regno)

Művészet, 1965. december - 24 lap.

Makrisz Zizi

M.D.K.

Müve a X. Orsz. Képzőmvüsézeti Kiálltiáson

Szabó Éva: 205 kép , 143 grafika, 196 szobor
Beszélgetés a X. O. Képzőmüv. Kiáll. előkészületeiről. Szocialista Müvészetért 1965. szept.

Mártires Ilzi

Makrisz Zizi

Mozaikja Széplakra kerül

N.N.: Új képrőművészeti alkotásokkal gazdagodik 1970-ben Somogy

Somogyi Néplap 1970 I.1

Makrisz Zizi

Horoikjo van a salpótarjám
Karam tráló különtermében (ewl.)

N.N.: Panoráma Nagrád
megye mai arculatáról

Köralmarott 1970 IV. 3

Makrisz Zizi, grafikus gobelinművész MDh

Halas gobelinje dekorativ értéket jelent.

Domanovszky György: Az V. Orsz. Iparművészeti Kiállítás 7.

NÉPSZABADSÁG, Dr. Web. jan. 8.

MAKRISZ Zizi

2 illusztráció Hadrisz: Hajnali ének-éhez
(repr.)

Czibor János: Sugár a nagyok reménységétől

Művelt Nép, 1955 VI évf. 21. sz. május 22, 4. l.

M. D. K.

Makrisz, Zizi

Fiatal munkanélküli c. rajza repr.
(más adat nincs.)

Képtelirat. (M. Nikosi: A Parthenon oszlopai előtt.)

Világ Ifjúsága, Bp. 1953. 7. k. 9. l.

MK

Makrisz Zizi

szerepelt a biennálén.

„Csepel" c. sorozata

Perneczky Géza: A II. miskolci grafikai biennálé.
Népszabadság 1968. nov. 14. 8. lap.

Makrisz Zizi MDK

szerepelt a kiállításon.

Csepelről készült három fametszete

Barabás László: A miskolci országos grafikai biennálé.
Kisalföld. 1963. dec.8.

1021.

Testimony

of the other man and hummed some sort of tune to himself.

The weedy robber stood in front of him, his heart throbbing loud, and in his confusion he swallowed several times.

"Hello," he said in hoarse excitement. "Hello!" The drunk stopped up his ears and would not raise his head. The robber reached for the drunk man's inner pocket, but he could not cope with the tight coat. By now the drunk had started to snore loudly and was muttering something in his sleep. He pressed both his hands against his ears, and the robber could not get to his pocket, try as he would. The revolver shook in his hand. "I shall shoot myself," he thought in despair.

"Look, sir," he said. "For heaven's sake."

A reverberating snore was the reply.

"I've got a wife," said the robber, beseeching him. "I'm a family man. Oh dear!"

The drunk continued to sleep. The robber seized his right hand, pressed it against his heart, then suddenly jerked it away.

"I'm Lajos," he said with faltering haste. "Don't you hear, sir, I'm Lajos."

The drunk opened his eyes. He scratched his head and his hat tumbled off into the mud. With an instinctive movement the robber bent down, picked up the hat, carefully wiped off the mud and thrust the hat back on the drunk's head. Immediately, he grew terribly ashamed of himself. The drunk sat there, swaying.

"There, you see," he said contentedly. "You've come to see sense at last. There's nothing shameful about being a Lajos."

"What?" yelled the robber. "If you don't shut up, I'll shoot with this pistol."

"So it's you?" said the drunk stubbornly, waving his hand. "Where've you been all this time, Lajos, old pal?"

"Good Lord," said the robber. "Have you gone quite daft? I've got a wife. Look, sir, you'll get us both into trouble,

(Drawings by Károly Koffán)

now you wouldn't want me to shoot you would you?"

His voice sounded diffident, his hand trembled, he swallowed with great gulps he shut his eyes for a few moments, then twitched with fear and looked round. The cold revolver burnt his hand.

ABOUT THE A

Kálmán Sándor is now sixty years old—thus he wrote a considerable part of his life's work before the war. His works were a revolt against the poverty of the oppressed people and the deprivation of their rights, often based on his own experiences as a youth. The heroes of his first important novel, A legsoványabb tehéntendeje (The Leanest Cow), live a working-class district of the capital. The novel is a vivid and terse portrait of the unemployed of the thirties.

In his post-war novel, A vajok kertje (The Garden of Thieves), Sándor

from Prison

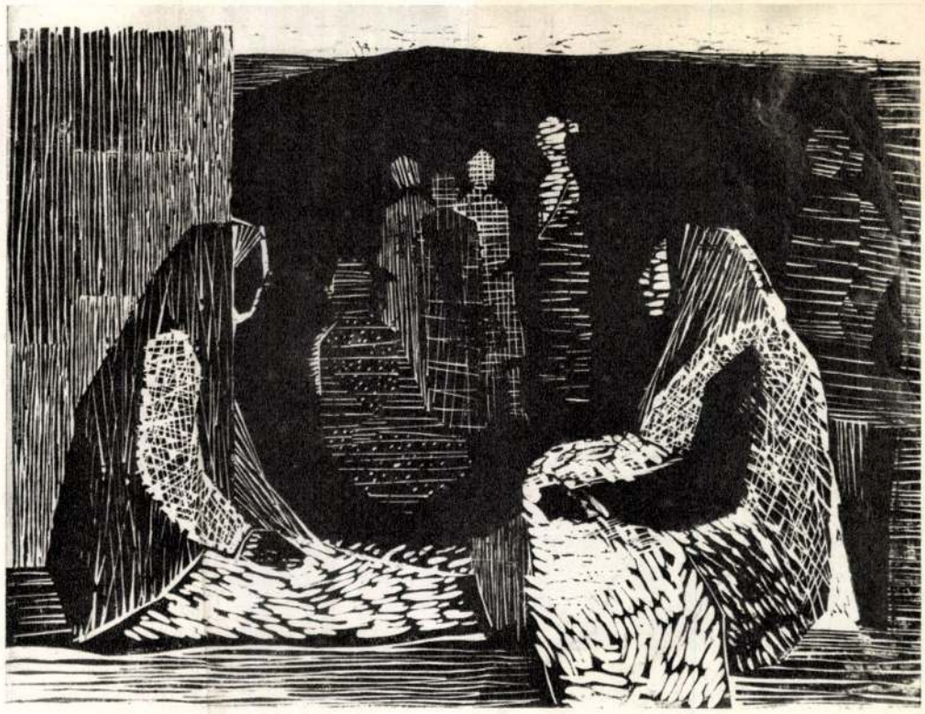

Artist Zizi Makris was born in Yugoslavia in 1924. She graduated from the *École des Beaux-Arts*, Paris in 1949, and has been living in Hungary since 1950. She is a Hungarian citizen. Apart from shows at home, her works have also been included in the Hungarian exhibitions in London (1954), Belgrade (1958) and Antwerp (1958).

In 1959, the artist visited Greece, where she was arrested on trumped-up charges and kept in custody for a year without trial. The linocuts shown at the exhibition of her works in Budapest recently were prepared on the basis of her prison experiences.

These prints of grave beauty are of women—women born in sun-lit Hellas for love and joy, who have become dark shadows within these walls. The women convicts are faceless entities, their features hidden behind kerchiefs. They have no individual personality, they are merely the expressions of their tragic fate.

One of the cuts, *The Prison Yard,* is almost a symbol. Prisoners standing and walking about, and high above them, like their own soaring thoughts, birds fly in freedom and the sun shines in the sky. The branch of a tree grows beyond the hated fence and looks out into the world.

Through the material of this exhibition the artist has assumed solidarity with the unfortunate inmates of the prisons. Each of her pictures is tantamount to an appeal for their freedom.

Sándor Láncz

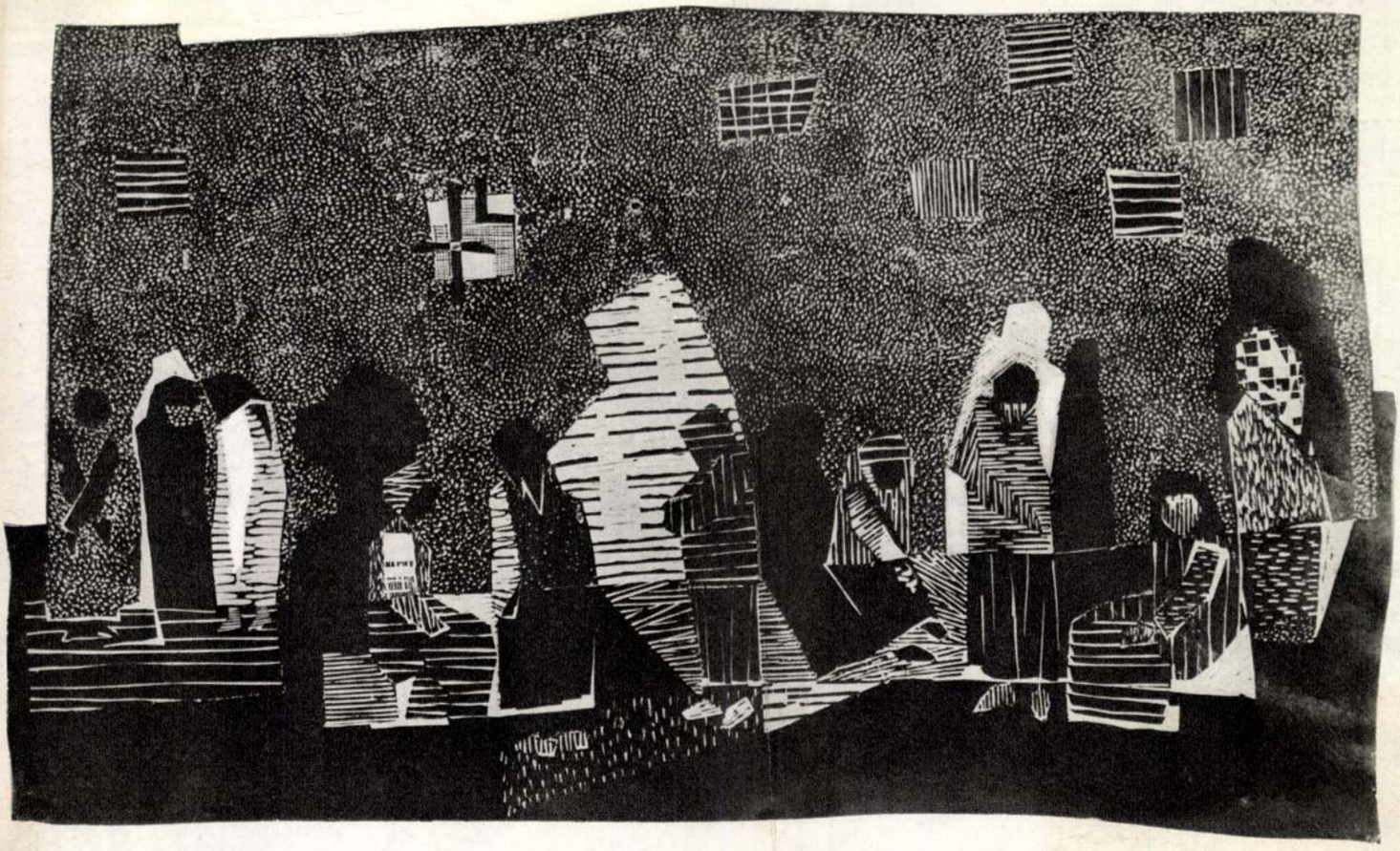

A NEW RESIDENTIAL QUARTER

The Hungarian Review has in the past published information regarding the building of a huge new housing estate on Üllői Road in Budapest. Planned development continues with the second phase of construction being pushed southward, as work on the third phase gets under way.

During the period since the building of the estate was begun, conditions for the large-scale use of prefabricated medium and large block construction have been established. In place of the three-storey houses originally planned, four-storey buildings assembled from blocks are to be raised, making it possible to build 3,014 flats in place of the 2,560 which were projected for the third phase. Some ten thousand people will thus acquire comfortable flats.

The new, four-storey buildings are being assembled according to model plans adaptable to the site, from large blocks made of foamed blast-furnace slag. The only exception is the row of eight-storey buildings, where divergence from the model type is due to urban panorama considerations. According to the full program of the third phase, 70 residental buildings are to be erected on the estate, containing 498 bachelor apartments, 45 one-room, 630 one and a half room, 108 one plus two small room, 1583 two room, 108 two and a half room (dining compartment), and 42 three room flats.

A 12 class-room general school, two creches for 120 babies, and three kindergartens for 225 children are being built on the estate. Other premises under construction are a pharmacy, a medical surgery (for four doctors), a catering unit, three shopping blocks, a delicatessen store, a library, workshops for tradesmen, and a cultural centre.

When the building of the estate has been completed, a new quarter of the city with about 30 thousand inhabitants will have been established, close to the heart of the capital and with all the institutions characteristic of an independent modern town. **Oszkár Vincze**

An aerial view of the project. The barrack structures to the right are leftovers from the past, now to be demolished

Makrisz Zizi grafikus M.[illegible].K.

Művei Cegléden az Utirajzok c. kiállitáson.

Kulturális hiradó. Kiállitás Cegléden

Pest megyei Hirlap 1964. január 7. 3.l.

MDK

Makrisz Zizi

szerepelt a biennálén.

szőnyegszerüen komponált gyrképei.

Ritly Valéria: AII. miskolci grafikai biennálé.
Magyar Nemzet 1963. nov. 3.

Makrisz Zizi, grafikus

Havannában megnyílt
Makrisz Zizi kiállítása.

—: Hír

10

NÉPSZABADSÁG

Sz. 1964. dec. 30.

Makrin Zizi, grafikus

M D4

27 négyzetméteres mozaikkompozíciója az új salgótarjáni szálloda bejárati előcsarnokába kerül.

– : Harminc négy új szobor a budai Várpalotában

8. l

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. dec. 11.

MDK

Makrisz Zizi

Csepel /Sz.fametszetsorozat/.

Perneczky G.: A II. miskolci országos grafikai biennale. Népszabadság 1963. nov. 14. 8.l.

Makrisz Zizi MDK

Szerepelt a bratislavai Pedagógiai Könyvtár és a prágai Magyar Kultura által rendezett Kiállitáson Bratislavában.

Bárkány Jenőné: Uj magyar grafikák kiállitása.

"Uj Szó"/Bratislava/. 1
Sajtófigyelő anyaga dátum nélkül.
/Valószinüleg 1963. jun. 11.

Makrisz Lizi
festő- grafikus

M.D.K

Mexikóban rendezett kiállításait,
ahol munkáit nagy sikker kísérte.
„Börtönudvar" (rézm.)

Sz. L: Makrisz Lizi Mexikóban bemutatott kiállítása
Művészet, 1964. november – 43 l.

Makrisz Ziz grafikus M.D.K.
i

Résztvett az "Élő magyar művészek" c. Linzben és Grazban bemutatott kiállitáson

Csepel-sorozat

Az ausztriai magyar képzőművészeti kiállitás

érdekes sajtóvisszhangja

Magyar Nemzet 1964. március 26. 3.1.

Makrisz Zizi grafikus M.N.K.

Az uj salgótarjáni szálloda bejárati előcsarnokána k
27 négyzetméteres mozaik kompoziciója

34 uj szobor a budai Várpalotában

Magyar Nemzet 1963. december 11. 4.1.

Makrisz Zizi

Munkáit a műcsarnok eljuttatta a matyóföldi Szentistvánba.

elvitve.

Napjaink, 1962. 3. szám, 8. lap

Makrisz Zizi

Szerepel a szegedi Országos Képzőmű. Kiállításon.

említve.

Tiszatáj, 1964 9. sz. 4. lap.

Makrisz Zizi

Grafikái a szegedi Országos Tárlatou.

Emlitve.

Népszava. 1964 aug. 2. 7. lap.

MDK

Makris Zizi

Dutka M.: Képzőművésznők kiállitása a Műcsarnokban.
Magyar Nemzet 1959. márc. 11. 7.l.

MDK

Makrisz Zizi

Mihályfi E.: A grafika eredményei és tanulságai a IX. Képzőmüv. Kiállitáson. Népszabadság 1962. máj. 22.

MDK.

Makrisz Zizi

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1967 jan.2o.

Makrisz Zizi grafikus M.D.K.

Résztvett a kiállitáson

Gyárképek.

Ritly Valéria: A II. miskolci grafikai biennálé.

Magyar Nemzet 1963. november 3. 9.1.

MDk

Makovitz Zsigi, grafikus

Sokan látogatták kiállítását

—: Több százezer látogató a Művarmok budapesti és vidéki kiállításain 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. júl. 28.

Makrisz Zizi, grafikus

MDG

Csepel c. sines fametszetsorozata
szalódást okozott.

Perneczky Géza: A II. miskolci országos grafikai
biennálé

E.l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. nov. 14.

M.D.K

Makrisz Lizi
grafikus

Csepeli élményeit fametszet sorozatán dolgozta fel. és más témájú műveit is bemutatta a miskolci kiállításon.

D. Fehér Zsursa: Jegyzetek a miskolci Országos Grafikai Biennaléhoz
Művészet, 1964. február - 38 lap.

M.D.K.

Makrisz Zizi grafikus

„Művészeti dijak 1963" cimmel közli a lap a kitüntetett művészek névsorát. Közöttük szerepel a művész, aki a Munkácsy Mihály-dij I. fokozatát kapta.

Film Szinház Muzsika. Bp. 1963. ápr. 5. VIII. évf. 14. sz. 12. lap.

Makrisz Zizi

Szczepel a II. Graf. Biennálén.

Kocsogh: Grafika, Illustráció
Nagyjaink, 1963 11 n. 12 old.

Makrin Zsizi, grafikus MDK

A Munkácsy Mihály-díj I. fokozatát kapta.

—: Kiosztották a művészeti díjakat 2.

ESTI HIRLAP, 1963. jún. 3.

Makrisz Zizi, grafikus

MDh

A Műcsarnok kamaratermében
március elején kiállítása nyílik.

–: Ma hallottuk

2.

ESTI HIRLAP, bn. 1962. febr. 13.

Makrisz Zizi MDK

részt vett a pécsi Városi Nőtanács kulturbizottsága által a nőnapra rendezett kiállításon.

—: 24 képzőművésznő műveiből nyilik ma kiállitás.

Dunántuli Napló, 1963. márc. 6.

Makrisz Zizi MDK

szerepelt a Pápa városi muzeum és a KÉ Műcsarnok által "Utirajzok" cimmel rendezett kiállitáson.

Heitler László :Képkiállitás a pápai muzeumban.
Napló 1963. jun 28.

MAKRISZ ZIZI

Görög fiatal. Fametszet 55x4o.

III.Magyar Képzőművészeti kiáll.kat.Műcsarnok 1952.dec-
1953.márc.

MDK

Makrisz Zizi

szerepel a magyar művészeti kiállításon, amely Linzben 1964 Áź jan 23-án nyilik meg.

-- Kép, plakát , gyermekrajz.
Esti Hirlap. 1964 jan 16.

Makrisz Zizi

Hunyi Gyulárdi Rozler
Károlytyal ~~a~~ „Utirajzok" c.
kiállítása volt Cegléden
Pestmegyei Hírlap 1964 jan 7.

Leonardo Ley

Museo Superbarrio Nacional

Lic. Adolfo Gilly

Instituto de Investigaciones Sociales

Universidad Nacional Autónoma de México

Makrisz Zizi, grafikus MDK

Márc. 10-én nyílt meg tárlata a Műcsarnokban.

A linometrés új utakat kereső művészeként mutatkozik be. Témája: Görögország, a görög nép...

A.T.: Vallomások a rabságról 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. márc. 10.

MDK

Makrisz Zizi

Zenélők, gobelin

Felszabadult Bp. művészete. N.Szal. 1960.

MDK

Makrisz Zizi

Görögország /Börtönudvar/ I., sz.lino

" " II. " fám.

Kina I., sz.fam.

" II. " "

1. Miskolci O. Grafikai Biennale 1961.

MDK

Makrisz Zizi

Zene, repr.

Felszabadult Bp. művészete. N.Szsl. 1960.

Mehrlos Zizi

Zeno, repr.

MDK

Makrisz Zizi

Budapesti gyárak I., sz.fam.

" " II., " "

1. Miskolci O. Grafikai Biennale 1961.

Budapesti gyűrűk I., 82.fam.

" " II., " "

Makrisz Zizi

MDK

A Hazafias Népfront nagytermében megnyílt kiállításon mutatta be műveit.

-: 24 képzőművésznő műveiből nyílik ma kiállítás

Napló, 1963. márc. 6. 2. lap

Makrisz Zizi

Részvétel a VII. Nemzetközi
Grafikai Biennálén
Ljubljanában

Nyugat 1967 VI. 6 2 old.

Makrin Zizi /

Raje (regró)

Kortárs 1963 II. u. 320

Makkay Zizi
keramikus

MDK

A TIT Bartók Béla klub-
jában nyílt meg kiállítása
(Pécs)

— Hírek

Napló, 1962. okt. 4. 2 lap

Makrisz Zizi

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1964 JUL 7

ESTI HIRLAP

kat.

A salgótarjáni Kaĥancs Szálló különtermét díszítő 30 négyzetméteres mozaik elkészült. A nagyméretű mozaikhoz — amely Makrisz Zizi munkája — 125 különböző színt és 300 ezer darab mozaikot használtak fel.

Los Alamos Ranch

Makrisz Zizi

három rajz.
(rizsföldön dolgozók, vadalak és kőtörők.)

reprodukció.

Nagyvilág. 1958. 12. szám. 1883–1884. lap.

Makrisz Zizi

Fametszetsorozatával részt vesz a II.
Miskolci Országos Grafikai
Biennálén.

Népművelés, 1963 12. szám, 36. lap.

Makrisz Zizi

A jugoszláv származású művész kínai útja után
A Kulturális Kapcsolatok Intézetében állítja ki
műveit.

Kontha Sándor: Makrisz Zizi kiállítása.
Nagyvilág, 1958. 12. szám 1883. lap.

MDK

Makrisz Zizi

Téli napsütés a börtönudvarban, sz. linó

Beszélgetők, linó

Makrisz Z. grafikusmüvész kiáll. a Mücsarnok Kamaratermében. Budapest, 1962.

MDK

Makrisz Zizi

Börtönudvaron, sz. linó

Beszélgetők a börtönudvaron, sz. linó

Makrisz Z. grafikusmüvész kiáll. a Mücsarnok Kamaratermében. Budapest, 1962.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Makrisz Zizi

NÉPSZABADSÁG

1964 DEC 30.

— Havannában a Szépművészeti Múzeumban megnyílt Makrisz Zizi magyar grafikusművésznő kiállítása.

11021

MDK

Makrisz Zizi, festő-graf. /?/

Rosenberg gyerekek. Fametszet.

Műcs.-V.M.Képzm.Kiáll.1954.dec.-1955.jan.Kat.22.1.

MDK.

Makrisz Zizi

Kiállitási hiradás

Napló /Veszprém/ 1966 julu 22.

MDK.

Makrisz Zizi

Kisállítási hirdetés

Napló /Veszprém/ 1966 július 22.

Makovecz Imre

Szerepelt a XXXIII. velencei biennálén.

Magyar Nemzet 1966. jul. 12.

M.D.K

Makrisz Lizi

Gyarmüvész

Resit vett a biennalen

Vager Lajos: Az idei velencei biennale.

Művészet, 1966 november - 15 cap

MDK

Makrisz Zizi

Rabnő XIII.,linó

Rabnő XIV.,linó

Rabnő XV.,linó

Makrisz Z. krafikusmüvész kiáll. a Mücsarnok Kamaratermében. Budapest, 1962.

MDK

Makrisz Zizi

Rabnő XVI.,linó

Rabnő XVII.,linó

Makrisz Z. krafikusművész kiáll. a Műcsarnok Kamaratermében. Budapest, 1962.

MDK

Makrisz Zizi

Rabnő XVIII.,linó

Rabnő XIX.,linó

Makrisz Z. grafikusmüvész kiáll a Mücsarnok Kamaratermében. Budapest, 1962.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Makrisz Zizi

KORTÁRS

1963 FEB

1021

MAKRISZ ZIZI *rajza*

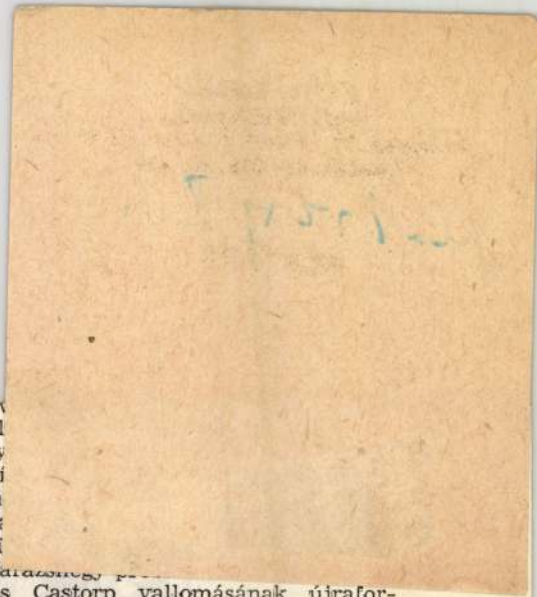

ezekre az ifjakra és asszonyokra a műalkotás, illetve annak főhőse, valóságos példaként hatott. Természetesen csak azért történhetett így, mert ezek a hősök a műélvező szubjektum közvetlen valóságélményeinek összefüggéseit tudatosították. S ha elismerjük a mű valóságélményszerűségének lehetőségét a köznapi embereknél, hogy tagadhatnák meg a szenzibilisebb költői alkattól?

Tamás Attila a művészi alkotás valóságként való átélését, a hős problémáiba való belehelyezkedést „szerepjátszásnak" tekinti. A szó pejoratív zöngéje mutatja, hogy szerinte én ezzel az értékeléssel kicsinyítettem József Attila Ódájának költői értékét. Ha azonban egy közvetett élmény egyéni élmény-

Hans Castorp vallomásának újraformálása nem „szerepjátszás" volt, hanem a XX. század két nagy szellemének, Thomas Mannak és József Attilának *találkozása*. A magyar költő nem a „századelő polgárának problémái"-t mondta el, hanem a nagy antifasiszta-humanista író problémáit élte újjá, úgy ahogy egész élete és lénye determinálta — igenis: plebejus akcentussal.

HELLER ÁGNES

1962 OKT 23

1021

Makrisz Zizi Pécsett

Makrisz Zizi grafikusművész tegnap délután a TIT Bartók-klubjában találkozott pécsi képzőművészekkel és a Tanárképző Főiskola néhány hallgatójával. A művésznő élményeiről, s további terveiről beszélgetett a megjelentekkel.

Foto: Tari

A PÁRTKONGRESSZUS TISZTELETÉRE

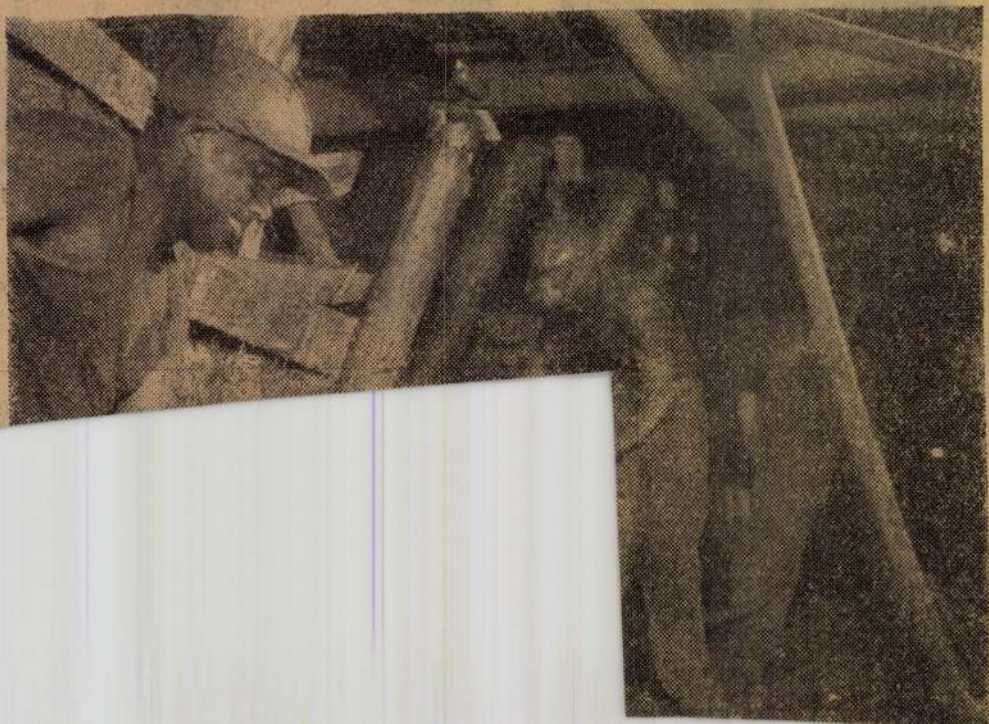

Makrisz Zizi, grafikus

MDK

Metszet:

Repr.

Makrisz Zizi: linóleummetszete 7.6.

Népszabadság, Bp. 1971. ápr. 11.

Makrisz Zizi

illusztrációja a 13. oldalon

„Varázsnyi Tényvespolc"

Magyar Nemzet 1971 február 14

MDK

Makrisz Zizi, grafikus

Kép:

Repr.

Makrisz Zizi: linóleum metszete M.6.

Népszabadság, B. n. 1971. ápr. 18.

K Makrisz Zizi
Szerepelt a "Modern Magyar Grafika" MDK
~~kiállitáson~~ kiállitásn a Műcsarnokban.

"Rabcsoport", Ülő rabnő"

K.D.: Kedvünk támad bejárni a földet.
VILLAMOSSÁG 1964 szept. / 5.

Makrisz Zizi
grafikus

MDK

szerepelt a tárlaton

"Kendős rab"

-te-: Magyar művészek alkotásai. Kisplasztika-grafika kiállitás Nagykanizsán.

Zalai Hirlap 1964 jun 25

Makrisz Zizi

bakui fametszetü dekorativ épitettségükben
egy logikus-racionalis képi rendbe foglalt
tájelményt közvetitenek.

Aradi Nóra: A szocialista képzőmű-
vészet története, Budapest, 1970.

2421

Makrisz Zigi

274. p. „Baku", 1965, fametszet, 50 x 44 cm. Reprodukció

Aradi Nóra: A szocialista képzőmű-vészet története, Budapest, 1970.

1021

MAKRISZ ZIZI LINÓLEUMMETSZETE

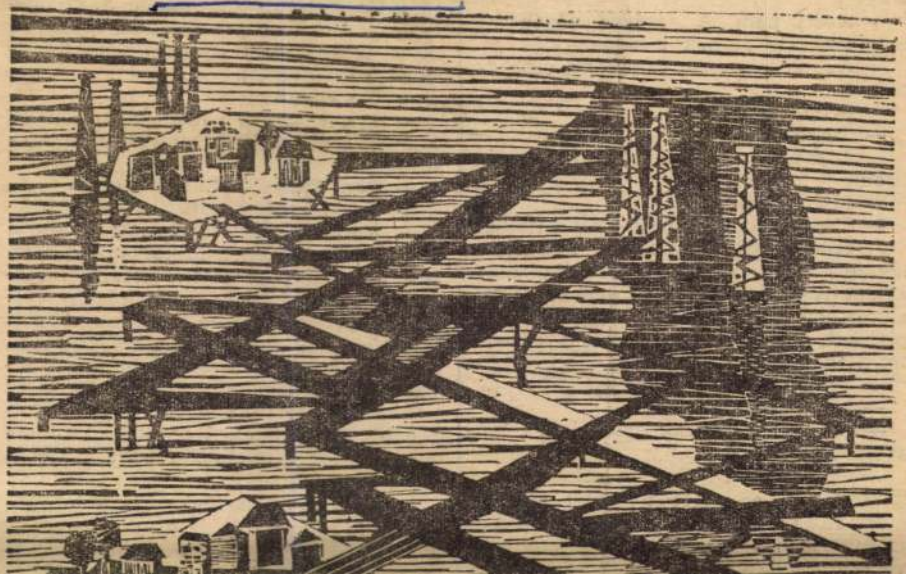

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

1971 JÚN 2 0

Makrisz Zizi MDK

Görög fiatal, fametszet

Mücsarnok 1952!53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Makrisz Zizi, grafikus

L.: Szemethy Imre

— : A ~~[illegible]~~ Laladó Képzőművének .... 9.

Népszabadság, Bp. 1976 okt. 1.

1021

1978. január 11. Televizió 19,30 Áné

TV Hiradó 1.

Makry Zizi

- Makry Zizi sokoldalu képzőművészl Legujabb, ma megnyilt kiállitásán a budapesti Helikon Galériában grafikai vázlatok láthatók.
A francia származásu, Magyarországon görög születésü müvész férjével élő Makry Zizi, a világ sok tájához kötődik. Amit most kiállit az nem több, mint az utazásairól szóló apró emlékezések. Ahogyan más szavakkal, vagy fényképezőgéppel örökiti meg élményeit, hoz hirt egy-egy szeretett tájról, városról, vagy éppen rácsodálkozik a természet furcsaságaira, ugy a müvésznő tollal, ceruzával, tussal rajzolja meg mindezt. Pusztán néhány vonallal, a szinek mellőzésével. Esetleg azon frissiben egy utca szegletében készült a vázlat, máskor a már feldolgozott többi közé beépült emlék az ihlető forrás.
A Helikon Galériában egy régi és talán elfeledett müfaj a látkép felidézésének vagyunk tanui. Nem tökéletesen kidolgozott grafikai lapokkal, hanem személyes élményeinek egyszerü rajzaival szól Makry Zizi Görögországról, Kamcsatkáról, olasz kisvárosokról és természetesen Magyarországról.

Maknisz Zizi, grafikus

□ MAKRISZ ZIZI grafikusművész kiállítását Barcsay Jenő festőművész nyitja meg január 11-én szerdán délután 5 órakor az Eötvös Loránd utcai Helikon Galériában. A tárlat február 5-ig tekinthető meg.

–: □ Maknisz Zizi

2.

Esti Hirlap, Bp. 1978. jan. 6.

Makrisz Zizi

Megbíztak Makrisz Zizit, hogy 2 darab mozaikot készítsen a XI. kerületi Tanács hárasságkötő terme részére.

— Körtéri munkák.

Művészet, 1977 november - 48. lap.

Makrisz Zíri

A művésznő grafikáinak témáit a munkás hétköznapokból meríti. Itt mutatkozik be új „Csepeli" grafikáit.

—: Kiállítás az Izzóban.
Tükör, 1977. március 6 – 43 lap.

Makrisz Zizi

Az Egyesült Izzó sportcsarnokiá-
ban kiállítás nyílt Makrisz Aga-
memnon és Makrisz Zizi műrei-
ből.

—: Kiállítás az Izzóban.
Tükör, 1977. március 6-43 lap.

MDK.

Makrisz Zizi
grafikus

Szombathelyen volt tárlata

—: Hírek
Művészet, 1963. február — 46 lap.

mak

Makrisz Liži grafikus

Kiállítása a szombathelyi „Savaria"
Muzeumban. 48 munkája szerepel

Mozaik
Népszava, 91. évf. 6. sz 1963 jan 9.

MDK

Makrisz Zizi

Rosenberg gyerekek, fametszet

Műcsarnok 1954. V. Magy. Képzőm. Kiáll.

Makrisz Zizi MDK

Budapesti tüntetés a Párizsi Komünért, fametszet

Athéni tüntetés Rákosi kiszabaditásáért, fametszet

Mücsarnok 1955 VI. Mag y. Képzőm. Kiáll.

Mabrisz Lizi
festő

M.D.K.

Vidéken rendezett kiállítást

—: Hirek

Műveszet, 1962. szeptember — 45 lap

Makrisz Zizi, Hincz Gyula, Hajnal Gabriella

Gobleujci

Letocz Maria: A IX. Magy. Képzőm. Kiállításról
jelenkor 1962. 4. sz 541. l

Makrisz 1

1956-os kinai tan
mutatja be.
Technikája kiseb
gükben egyszinü

a Kulturkapcsolatok Intézetében megrend.kiáll.
Népszava. 1958. okt.24.

MAKRISZ Zizi grafikus M.D.K.

gobelin-tervezéssel foglalkozik

Sobók Ferenc: Uj utakon a világ gobelin művészete
Nemzetközi falikárpit biennále Lausanne-ban
Magyar Nemzet 196 . augusztus 26. 8.l.

Makrisz Zizi MDK

Szerepelt a kiállitáson.

gobelinjei

Lehócz Mária: A IX. Magyar Képzőművészeti Kiállitásról.

JELENKOR 1962. 4. 541-543.l.

Makrisz Zizi

grafikus

M.D.K.

Épitők (gobelin)

Élet és Irodalom, 1962. nov. 24. – 7. lap

MAKRISZ Zizi grafikus M.D.K.

Gobelin- tervek

Dudka Mária: Egy monumentális műfaj feléledése

Ankét a jerszerü gobelinről

Magyar Nemzet 1962. október 30. 4.1.

MAKRISZ Zizi grafikus M.D.K.

gyüjteményes kiállitása Baján a József Attila müvelődés:
házban / mintegy 60 alkotás/

Na pló
Magyar Nemzet 1962. szeptember 18. 4.1.

M. D. A.

MAKRISZ Zizi grafikus

Rajzok, színes linómelszelek

Dutka Maria: Makrisz Zizi legújabb grafikáinak kiállítása

Magyar Nemzet 1962. március 14. 4. l.

K. D. L

HAKRISZ Zizi grafikus

„Rab görög asszony" (fametszet)

vers.

Magyar Nemzet 1962. március 11. 4. l.

M. D. K

MAKRISZ Lisi Gratikus

Kiállítása a Műcsarnok Komara-
termében

Napló

Magyar N emzet 1962. március 8. 4. e.

Makrisz Zizi, grafikus 7Dk

Márc. 10-én kiállítása nyílt meg
a Művészek Kamaratermében.

-: Megnyílt Makrisz Zizi grafikusművész-
nő kiállítása 8.l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. márc. 11.

Makrisz Zizi, grafikus M Dk

Másfél évig raboskodott egy athéni bötönben. Rajzai, fa- és linómetszetei jóvészt a bötönélményről beszélnek.

Ülő rabnő c. linólemmetszete.

Repr.

Péter Imre: Makrisz Zizi grafikusművésznő Kiállítása a Műcsarnokban 9. p

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. márc. 16.

MDK.

Makrisz Lisi
festő

Kiállítása nyílt.

Lajos Sándor: Képzőművészeti Krónika
Élet és Irodalom, 1962. április 7 — 10 l.

Makrisz Zizi MDK

Április 4-én kitüntetett művész.

III.fokozat
/grafikus/

Esti Hirlap 79 sz. 1959. ápr. 4 5 old.

Makrisz Éva
grafikus

M.D.K.

„Görögország" c. műve

Horváth Áhos: Első miskolci országos grafikai bienniale
Művészet 1962. február. – 28 l.

M.D.4.

Mahrin Zizi
Grafikus

A kiállitason bemutatta művit.

Lancz Sándor: Képzőművészeti Krónika

Élet és Irodalom, 1961. nov. 18 - 10 l.

MDK

Makrisz Zizi

Dutka M: III.m. képzőmüv. kiáll. grafikája.
Magyar Nemzet, 1953. jan.9. 2.l.

Makrisz Zizi
grafikus

M.DK

Görögország képével vesz
részt a kiállításon.

Komtha Gyúdor
~~Monfai Gyula~~: A IV. kiállítás grafikai anyagáról
Művészet: 1962. május — 20 l

Makrisz Lizi
iparművész

M.D.K.

Utiképei — „Börtönudvar",
„Börtönkápolna" c. művei. (repro)

Kontha Sándor: Makrisz Lizi kiállítása
Művészet, 1962. június — 46 lap

Makrisz Zizi
tiparművész

M.D.K.

„Munka" c. gobelinje.
„Gobelin (repro), Gobelin-
zészlet (repro)

Molnár Éva: Makrisz Zizi tj gobelinjéről.
Művészet, 1962. junius — 47 lap

M.D.K.

Makrisi Zsizi
iparmüvesz

Gobelinjeit mutatta be
a kiállításon.

Földes: Segyzetek a Kilencedikről
Nők Lapja, 1962. május 12-8 lap.

Makrisz Zizi, grafikus MDk

értékes művel szerepel.

Mihályfi Ernő: A grafika eredményei és tanulsá-
gai a IX. képzőművészeti Kiállításon
8. l.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1962. máj. 22.

MDK

Makrisz Zisi, graf.

Korló. Szines fametszet,

Mai Görögország. Fametszet.

Műcs.-IV.M.Képzm.Kjáll.1954.jan.-febr. Kat.16.l.

MDK

Mücs. -IV.M.Képcsöm.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat. 16.1.

Makrisz Zizi, grafikus

Kiállítása nyílt meg Dunaújvárosban.

— : Kulturális hírek

8. l

NÉPSZABADSÁG, Szn. 1962. jún. 21.

A KULTURÁLIS KAPCSOLATOK INTÉZETE

ÉS A

MŰCSARNOK

MEGHÍVJA ÖNT

MAKRISZ ZIZI

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK

MEGNYITÁSÁRA

1958. október 17-én déli 12 órakor

Megnyitó beszédet mond:

ARADI NÓRA,

a Képzőművészeti Önálló Osztály vezetője

KULTURÁLIS KAPCSOLATOK INTÉZETE BUDAPEST, V, DOROTTYA UTCA 8

Fk. Luzsicza Lajos 7664 m Minőségi-ny. Fv. Draschitz R.

Makrisz Ziz grafikus M.D.K.

Munkácsy Mihály dijjal kitüntetve

I. fokozat.

Kiosztották a müvészeti dijakat.

Pest Megyei Hirlap 1963. április 4. 2.l.

M.D.K.

Makrisz Zizi
festő

Mexikóban állította ki alkotásait.

_ : Hirek
Művészet, 1963. július - 43 hep

Makrisz Zizi. Ország Világ, 1973. 44.

Makrisz Zizi: Halak. Gobelin. — Május.

AZ ország-világ

érdekszolgálata

a gépkocsivásárlásról

VÁLASZADÓ:

CSÜRI ISTVÁN

A MERKUR
VEZÉRIGAZGATÓJA

Milyen kocsikat vásárolhatun jövőre?

Milyen hátránnyal jár a kilométeróra kikapcsolása?

Makrisz Zizi

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307

DUNAÚJVÁROS

1021

Útirajz-kiállítás

A Műcsarnok ismét kiállítást rendezett a Művelődésházban, ezúttal magyar szerzők külföldi élményeiket megörökítő anyagából. Az azonos téma köré való csoportosítás szerencsés megoldás lenne. Betölthetti egy kis világ-kalauz szerepét, ebben az esetben főleg Távol-Kelet életét mutatja be.

Ez a kiállítás azonban nem nyújt olyan élményt, mint azt a Műcsarnok tárlataitól megszoktuk. A képek nem teremtettek sajátos atmoszférát, nem alakítanak ki egységes hatást. Elsősorban tartalmuk miatt. Nem jellemeznek elég mélyen egy-egy tájat, nem ismertetik eléggé hitelesen életét. S a külön-külön vett képek művészi ereje is egyenlőtlen néhány meggyőző, élményt nyújtó alkotás mellett olyanokat is találunk, amelyek alig keltenek hatást nem tudják a távoli tájak izgalmas újdonságát közvetíteni.

Leginkább figyelemre méltóak *Makrisz Zizi* művei. *A Pálmafa alatt* című linómetszete sajátos hatású, a vörös és fekete színek kontrasztja, a stilizált alakok jellegzetes hangulatot teremtenek.

A Műcsarnok útirajz-kiállítása nem adott annyit a nézőnek, mint vártuk. Inkább csak egyes művek, a többitől függetlenül hatottak, de egységes és igazi élményt nem tudott nyújtani a tárlat.

G. B.

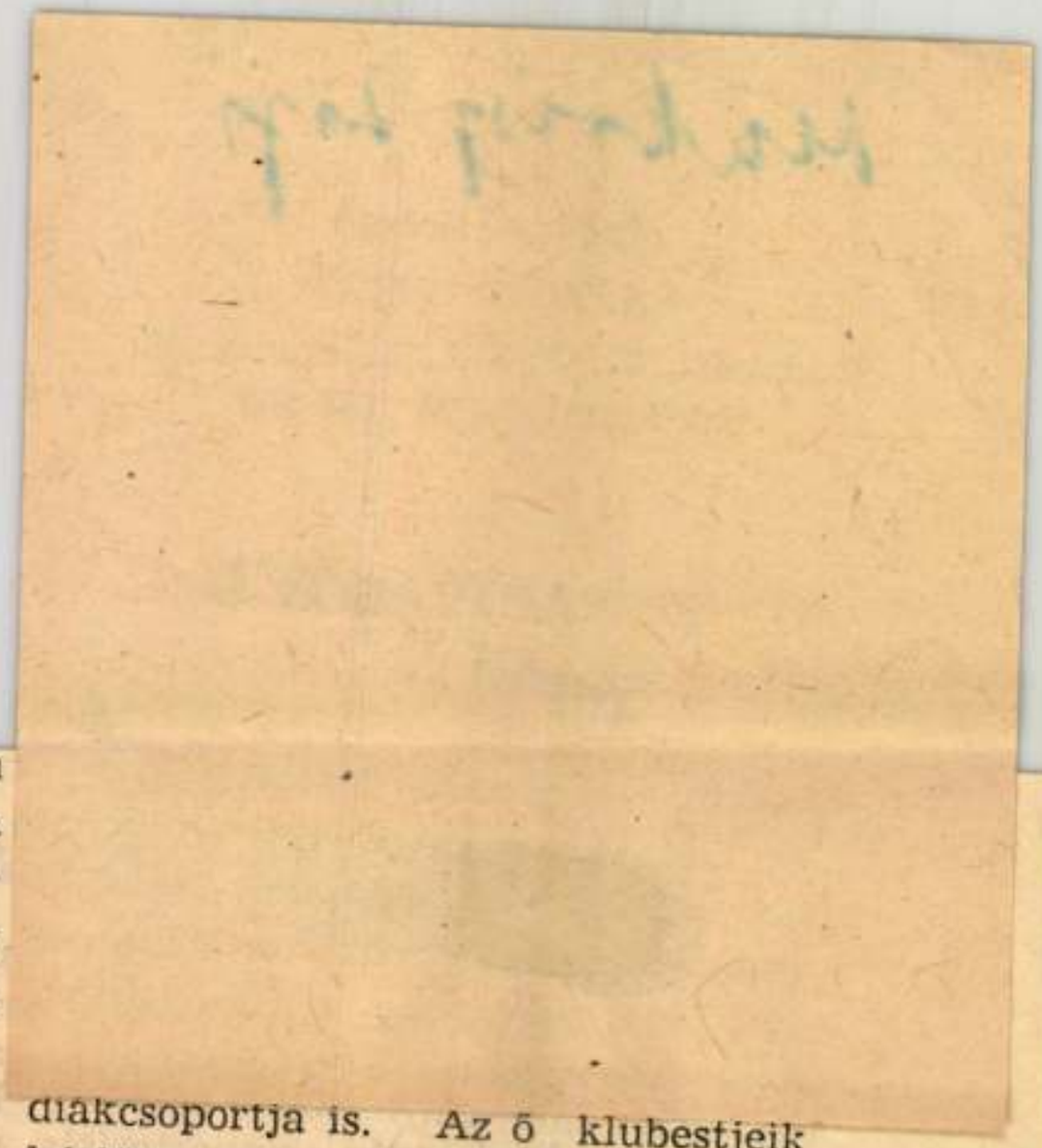

Ebben az első estre október 7-én este 8 órakor került sor, amikor a klub a 75 éves *Tersánszky Józsi Jenőt* a Kakuk Marci és számtalan nagysikerű könyv szerzőjét látja vendégül.

Október 14-én két Dunaújvárosban megrendezett kiállítás, a kiállítási teremben látható lakásművészeti és a Bartókban elhelyezett képzőművészeti kiállítás apropóján az ember és környezetének esztétikai viszonyairól tart előadást *Tillay Ernő* Ybl-díjas építész.

Október 21-én került sor az első filmesztétikai vitára. Ekkor újra levetítik a *La strada* című nagysikerű filmet *Giulletta Massinával* a diákcsoportja is. Az ő klubestjeik hétfői napokon délután 5 órakor lesznek. Minden hónapban két foglalkozásra kerül sor. Októberben az *Országúton* című film bemutatója és vitája, valamint az Új írás irodalmi estje szerepel programjukon.

A Művészeti Klub diákcsoportja október 19-én táncos klubesttel kezdi meg működését. A klubesten a Művelődésház Táncklubja tart modern táncbemutatót.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Makrisz Zizi

ÉLET ÉS IRODALOM

1981 APR 13

1021

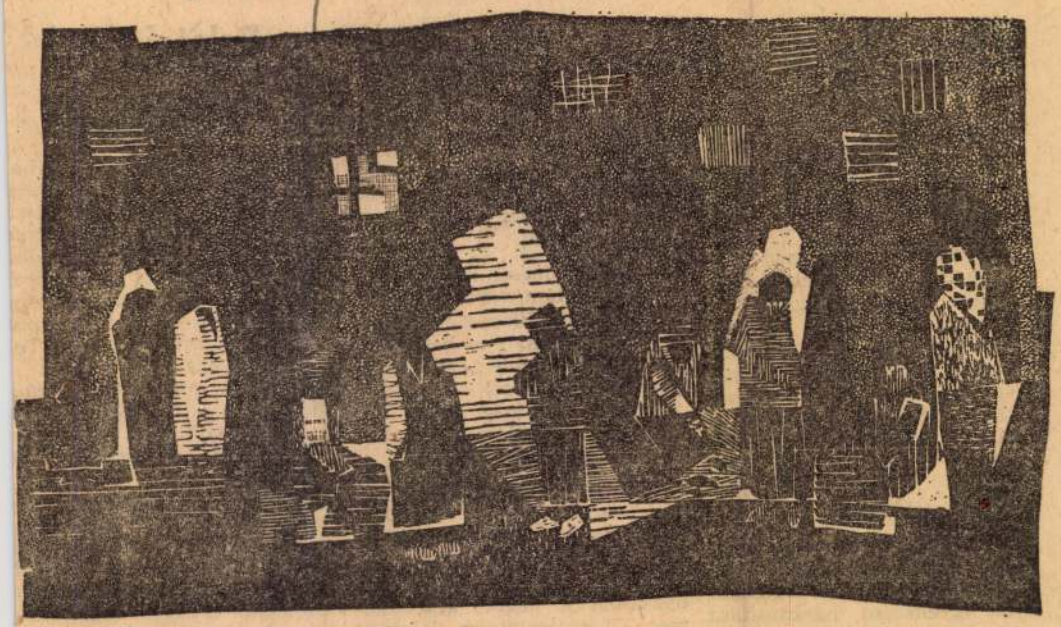

Makrisz Zizi: Börtönudvar

A Les Lettres Francaises a görög hazafiak szabadonbocsátásáért Párizsban tartott nemzetközi konferencia alkalmából közli Yannis Ritsos költeményét, melynek megírására Makrisz Zizinek, a rabságban sínylődő görög hazafiak szenvedéseit tükröző fafaragásai ihlették a kiváló görög költőt. A francia lap a költeményt a most Munkácsy-díjjal kitüntetett Makrisz Zizi munkáinak több reprodukciójával — köztük az itt közölttel —, illusztrálja.

Beszélgetés Keres Emillel

Kétségkívül egyike legnépszerűbb előadóművészeinknek, különösen a fiatalság körében. Abból az alkalomból beszélgettünk vele, hogy a közelmúltban másodízben tüntették ki sokoldalú művészi munkásságáért a Jászai Mari-díjjal. Ha művészi elődeit keressük, különféle neveket szokás emlegetni vele kapcsolatban. Hogyan vélekedik ő maga erről a kérdésről: kiktől tanult, egyáltalában van-e megnevezhető művészi példaképe?

— Mindenkitől tanultam, akitől csak lehetséges. Valamennyi pályatársam eredményét igyekszem hasznosítani munkámban, de a rossz, a helytelen felismerése is hasznomra válik, mint afféle „tilos jelzés". Ezt saját kudarcaimra értem elsősorban.

Keres Emil neve egybeforrott élő irodalmunk népszerűsítésével. Mi késztette, hogy a „biztos" klaszszikusok mellett a „bizonytalan"-t is vállalja? Mit köszönhet az írók, költők

mények közt indult, de nem kisebb értékű alkotókat övező viszonylagos csendet. Úgy gondolom: nekünk, előadóknak van még adósságunk velük szemben.

> Aki színész, színigazgató és előadóművész egy személyben, bizonyára rendkívül elfoglalt ember. Jut-e ideje ennyiféle tevékenység mellett emberi találkozásokra, egymás kölcsönös, alapos megismerését feltételező kapcsolatokra?

— Tavaly hatvannégy ankéton vettem részt, legalább harmincszor jártam iskolákban. A fiatalok a színházba is bejárnak hozzám, tanulmányaikban is kérik segítségemet. Tapasztalataim késztetnek rá, hogy az ifjúságról elterjedt bizonyos előítéletekkel szembeszálljak. A látszólag cinikus külső, hányaveti magatartás mögött nemegyszer tartalmas gondolkodás, sőt tiszteletteljes rejtőzik, ha őszintén, vállveregetés nélkül közeledünk a fiatalokhoz. Már beszéltem a folytonos ellenőrzés szükségletéről, ezért let-

Palotai Erzsi köszöntése

Még felszabadulás előtt ha lottam őt, valami forr dalmi-hangú műsorban sz valni. Ady: Véres panoráma tavaszán... című versét mon ta. Akkor a nevét sem jegye tem meg, de rajtakaptam m gamat, hogy én, aki gyermek korom óta szívesen adok e költeményeket (nem csak magaméit, még szívesebb másokét) — ha ezt a vers mondom, annak az ismeretle művésznőnek a hangsúlya d börög bennem.

Nehéz évek következtek után, katonaság, hadifogsá keserű hallgatás, alig fogla koztam irodalommal, de 19 táján véletlenül elvetődve e kőbányai kultúrházba, am kor egy csupa láng asszon szavalni kezdett, ráismerten De hisz ez ő! akkor kérde tem meg a nevét. Rá egy ev re ismét megjelent versem, attól kezdve sokat lehette a közelében, hallgathattam t mert és ismeretlen verseket a ő előadásában, igazi, nag művészre leltem benne.

De van egy tulajdonság amit csak nála láttam:

Makrisz Zizi
1963

Kiosztották a művészeti díjakat

Tegnap délután a Népköztársaság Elnöki Tanácsa hazánk felszabadulásának 18. évfordulója alkalmából művészi munkásságuk elismeréséül

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG KIVÁLÓ MŰVÉSZE

kitüntető címet adományozta Básti Lajos Kossuth-díjas színművésznek, a Magyar Népköztársaság Érdemes Művészének, a Nemzeti Színház tagjának, Sulyok Mária Kossuth-díjas színművésznőnek, a Magyar Népköztársaság Érdemes Művészének, a Vígszínház tagjának, Páger Antal színművésznek, a Vígszínház tagjának.

EH. 1963 IV 3

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG ÉRDEMES MŰVÉSZE

kitüntető címet Balázs Samu Kossuth-díjas színművésznek, a Nemzeti Színház tagjának; Sárdy Jánosnak, a Fővárosi Operettszínház tagjának; Palotai Erzsi előadóművésznőnek, Egri István színművésznek, a Jókai Színház tagjának; Kósa György zongoraművésznek és zeneszerzőnek, a Zeneművészeti Főiskola nyugalmazott tanárának, Ránki György Kossuth-díjas zeneszerzőnek, Forrai Miklósnak, a Budapesti Kórus karnagyának, a Zeneművészeti Főiskola tanárának, Andor Ilona énektanárnak és karvezetőnek, a Leövey Klára iskola tanárának, Sallay Zoltán balett-táncosnak, a Magyar Állami Operaház tagjának és Sándor Judit operaénekesnőnek, a Magyar Állami Operaház tagjának.

Ma délben az Újságíró Szövetség székházában Ilku Pál művelődésügyi miniszter a következő művészeti díjakat adta át:

BALÁZS BÉLA-DÍJ

I. fokozat.

Révész György filmrendezőnek

II. fokozat.

Kolonits Ilona kisfilmrendezőnek, Herskó Anna kisfilmoperatőr, Purcel Miklós filmoperatőr, Mihályfi Imre TV-rendező.

III. fokozat.

Csermák Tibor rajzfilmrendező, Takács Gábor kisfilmrendező, Czabarka György TV-operatőr.

LISZT FERENC-DÍJ

I. fokozat.

Zempléni Kornél zongoraművész, Házy Erzsébet, a Magyar Állami Operaház tagja, Róna Viktor, a Magyar Állami Operaház balett-táncosa, Bródy Tamás karmester.

II. fokozat.

Blum Tamás karmester, Hankiss Ilona, a Debreceni Csokonai Színház operatársulatának művésze.

III. fokozat.

Palcsó Sándor, a Magyar Állami Operaház tagja, Révész László karmester, Harmath Éva operaénekesnő, a Szegedi Nemzeti Színház operatársulatának tagja.

ERKEL FERENC-DÍJ

I. fokozat.

Petrovics Emil zeneszerző.

II. fokozat.

Békés András, a Magyar Állami Operaház rendezője, Kroó György zenetörténész.

JÓZSEF ATTILA-DÍJ

I. fokozat.

Garai Gábor költő, Fejes Endre író, Rákos Sándor költő, Kálnoky László műfordító, Rényi Péter kritikus.

II. fokozat.

Fekete Gyula író, Jobbágy Károly költő.

III. fokozat

Ladányi Mihály költő, Pákolitz István költő, Rab Zsuzsa műfordító.

MUNKÁCSY MIHÁLY-DÍJ

I. fokozat.

Makrisz Zizi grafikusművész, Bartha László festőművész, Gabriel Frigyes belsőépítész.

II. fokozat.

Kunt Ernő festőművész, Sinka Mátyás grafikusművész, Szurcsik János festőművész, Konyorcsik János szobrászművész, Csernus Tibor festőművész.

III. fokozat.

Miskolczi László festőművész, Csekovszky Árpád kerámikusművész.

JÁSZAI MARI-DÍJ

I. fokozat.

Márkus László, a Madách Színház művésze, Keres Emil, a Jókai Színház igazgatója, Olsavszky Éva, a Győri Kisfaludy Színház művésze, Vass Éva, a Madách Színház művésze, Berek Kati, a Nemzeti Színház művésze, Feleki Sári, az Állami Déryné Színház művésze.

II. fokozat.

Avar István, a Madách Színház művésze, Garas Dezső, a Nemzeti Színház művésze, Nagy István, a Vígszínház művésze, Földi Teri, a Szegedi Nemzeti Színház tagja, Gurnik Ilona, a Debreceni Csokonai Színház művésze, Komor István rendező, a Szegedi Nemzeti Színház tagja, Szabó Ottó, az Egri Gárdonyi Géza Színház művésze, Zsurzs Éva, a TV rendezője, Nyilasi Judit, a Miskolci Nemzeti Színház tagja.

III. fokozat.

Hacser Józsa, a Jókai Színház művésze, Kamilly Judit, az Állami Déryné Színház művésze, Gyólay Viktória, a Kecskeméti Katona József Színház tagja, Máriáss József, a Győri Kisfaludy Színház művésze, Ambrus Edit, a Pécsi Nemzeti Színház művésze, Kátay Endre, a Szegedi Nemzeti Színház művésze.

Ára 60 fillér

VIII.

1963.

Esti Hír

POLITIKAI NAP

Apr 3

A Luna 4. úton a Hold felé

Tegnap űrrakétát lőttek ki a Szovjetunióban a Hold felé. Mint a jelentések közölték, az 1422 kilogramm súlyú *Luna 4.* önműködő állomás három és fél nap múlva jut el a Hold körzetébe.

Valamennyi szerda reggeli szovjet lap vezető helyen foglalkozik a Luna 4. felbocsátásáról szóló közleménnyel. A lapok csillagászok és űrkutatók cikkeit is közlik. A *Pravda* terjedelmes cikket közöl. *Lipszkij*, a moszkvai *Sternberg Csillagászati Intézet* Hold- és bolygófizikai osztályvezetőjének tollából.

Lipszkij összegezi mindazokat az ismereteket, amelyeket az emberiség évszázadok alatt felhalmozott földünk bolygójáról, majd hangoztatja, milyen nagy szerepet játszott a Hold teljes megismerésében a szovjet Lunyik, amely lefényképezte a Hold eddig ismeretlen oldalát. *„Ma a Venus és a Mars irányába küldött bolygóközi állomások sikeres felbocsátása után, a Hold ismét magára vonja a tudósok figyelmét* — írja Lipszkij. — *Égi tőszomszédunk, amelyre a jövőben kétségkívül nagy szerep vár a további távoli bolygóközi repülések előkészítésében, még mindig tulságosan sok ismeretlent rejt magában.*" A tudós felsorolja azokat a kérdéseket, amelyeket még az ember Hold-utazása előtt tisztázni kell. Ezek a következők: a Hold-felület fizikai viszonyai, a Hold-talaj ásványtani összetétele és geológiai tulajdonságai, a Hold-béli hőfokok közvetlen mérése, a Hold-légkör sűrűségének és összetételének elemzése, a domborzat apró részleteinek fényképezése, a sugárzási és szeizmikus feltételek kikutatása.

Az utolsó hadij

1945 április 4-én este közölte a rádió: *„A vörös hadsereg harcai nyomán felszabadult Vasvár, Körmend, Szentgotthárd, Csurgó, Sopron, Nagykanizsa és Magyaróvár . . .*"

Az utolsó hadijelentés Magyarországról! Végre ők se szenvednek tovább, ők is újra kezdhetik az életet, mondtuk mi, akik Budapest egyik munkáskerületében már három hónap óta szabadon éltünk. Végeztük mindennapi munkánkat, az akkor legfontosabbat, a lakosság kenyérellátását szerveztük

Tizennyolc é
emlékké lesz
ség és a mu
rendelkezünk
utáni évek e
nelmi mércé
a demokratik
megteremtésé
lista termelé
tás és a szoc
sának kors
változással p

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1963 APR 17

PETŐFI NÉPE

Maksiz Zizi

Kiállítások Kiskunhalason

A Kiskunhalasi Gózon [illegible] Művelődési Ház legsikerültebb téli rendezvényei közé a kiállítások tartoznak. Az idei téli évadban hat kiállítást rendeztek, melyet megtekintett 6600 látogató.

A közönségből nagy hatást váltott ki Maksrisz Zizi grafikai kiállítása, amely főként annak köszönhető, hogy a művelődési ház munkatársai több alkalommal ismertették a képek művészi értékét.

Nagy sikere volt még a fotokiállításnak. Megtekintése után sok fiatal kérte felvételét a fotós szakkörbe. A mezőgazdasági könyvkiállítás eredményességét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a megnyitó napján 900 forint értékben vásároltak könyvet a látogatók.

Fentieken kívül tetszett még a kiskunhalasiaknak az iparművészeti és városfejlesztési kiállítás is.

ke

Ková
ágib
elye
fjúsá
arm
erse
égze

a labdarúgó forduló

s jól megállja a helyét a Dó-
zsa.

A KTE Szolnokon „szabályo-
san" elvérzett. Az első félórá-
ban mezőnyfölényt harcolt ki a
kecskeméti együttes, csak ép-
pen nem tudta gólra váltani
fölényét. Ekkor követk

A MÚLT HET
sége után nem s
a kalocsai szurk
nek a Szekszárc
mérkőzésre. Arra
is kevesen szár
6:1-es vereségge

MDK

Makrisz Zizi

Budapesti tüntetés a Párizsi Komünért	fametszet	20x37 N.M.
Athéni tüntetés Rákosi kiszabaditásáért	"	26x25 N.M.

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok. 1955.Kat. 34.1.

Makrin Zizi, grafikus

A miskolci M. Egyetem nek gobelint-tervez.

-: Harmincnégy új kolor a budai Várpalotában 8.

NÉPSZABADSÁG, Jan. 1963. dec. 11.

Makrisz Zizi

MDK

szerepelt a kiállitáson.

csepeli szines metszetei

Koczogh Ákos: Grafika - illusztráció - irodalom.
Jegyzetek a II. Miskolci Országos Grafikai Biennáléhoz.
NAPJAINK 1963. nov. 1.

Makrisz Zizi

rajza

Görögországi kikötő.

Magyar Ihilap 1971/84 bold.

5

Makrisz Lizi

Közölt művei, egész táblán.

1.) „Mozaik"

2) „Börtönlen" (rajz)

Németh Lajos: Paintings, mosaics, textiles.

The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1973. 51. sz.

1851

4

Makrisz Zizi

Mozaik tervei a jelen tárlat kiemelkedő-alkotásai közé sorolhatjuk. Dinamikus szinszémás igen diszkrétes aszpektusa művészetének.

Németh Lajos: Paintings, mosaics, textiles.
The New Hungarian Quarterly, Budapest.
1973. 51. sz.

1841

Makrisz Lizi

Megőrizte azonban eredeti művészeti irányzatát. Kezdetben lipe metszetekkel foglalkozott, utóbb nagyszámban díszítő műveket alkotott, főleg mozaikokkat.

Németh Lajos: Paintings, mosaics, textiles.

The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1973. 51 sz. 1841

Makrisz Zizi

Jugoszláviában született és pámos évet töltött el Párizsban; 20 évvel ezelőtt jött Magyarországra, műcépete közel áll a magyarországiéhon.

Németh Lajos: Paintings, mosaics, textiles.

The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1973.
H. sz.

1841

Makrisz Zizi

A dipitő stílus felé fordult; legutóbb a Csók galeriában mutatta be műveit: Makrisz Agamemnon felesége: a férj egy kiemelkedő görög születésű szobrász.

Németh Lajos: Paintings, mosaics, textiles.

The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1973
51. szám.

1841

Makrisz Zizi

A Magyar Tanácsköztársaság hatását a képzőművészetre most albumba gyűjtötte a képzőművészeti Alap Kiadóvállalata, melyben szerepel műve.

S. Gy. F.: Fiatal március...
Magyar Ifjúság, 1969. márc. 21.

Makrin Zizi, grafikus

szerepel keramikában.

– : Magyar népművészeti tárlat nyílt keramikában 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. júl. 13.

Makrisz Zizi, grafikus

Leningrádban szerepel.

– : Magyar Kiállítások külföldön

2.

ESTI HIRLAP Bp. 1974. jún. 4.

Makrisz Zizi, grafikus

Lemezgrádban nevelkedett.

—: Magyar képzőművészeti kiállítások külföldön 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. jún. 26.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BUDAPESTER RUNDSCHAU

1973 APR 23

Zizi Makrisz

KULTUR
1021

Theaterbrief

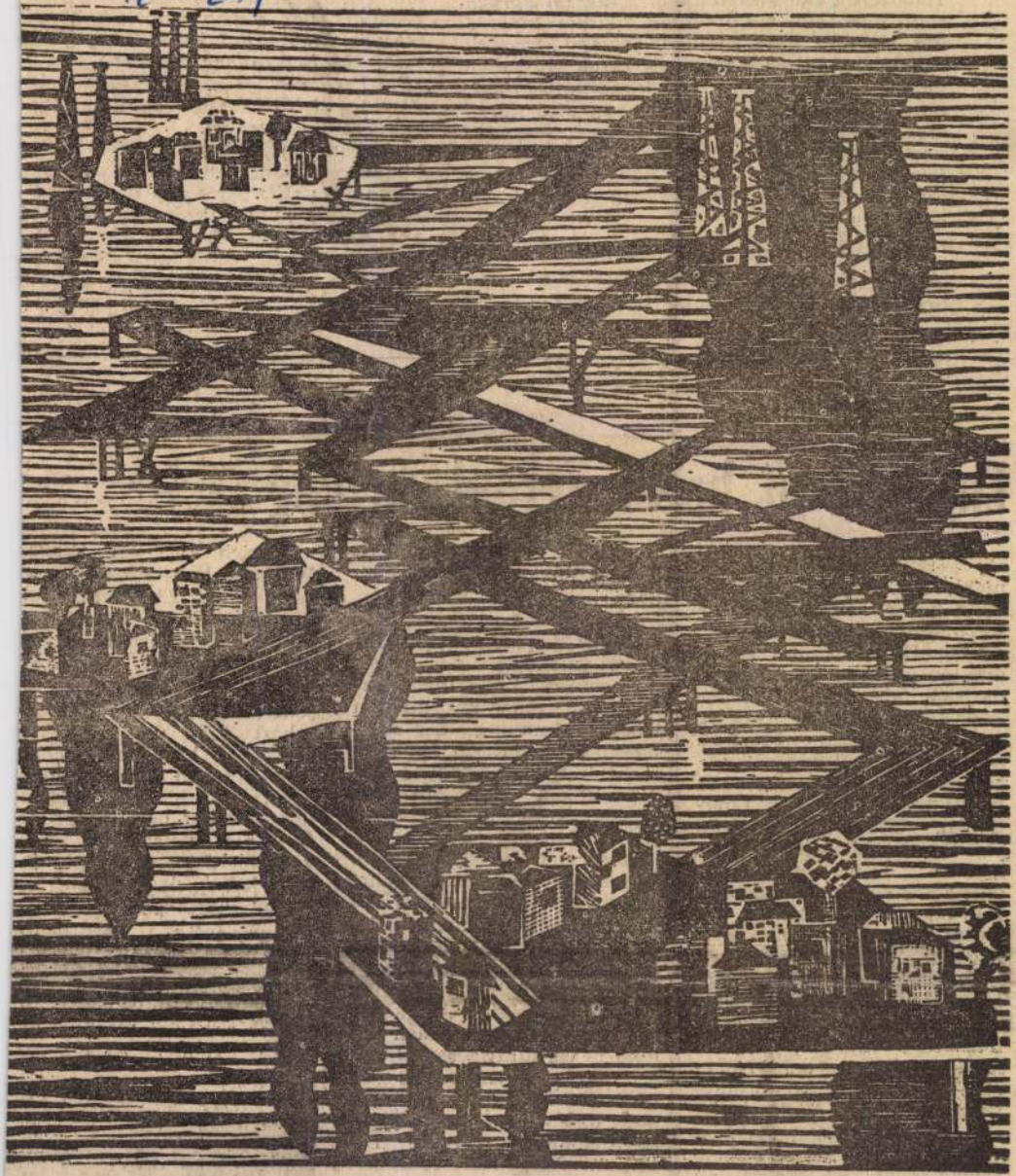

Grafik von Zizi Makrisz

In einem alten ungarischen S
heißt es, daß ein guter Pfarrer bis
Tode lernt. Die Feststellung in dies
stellt auch eine Empfehlung für all
dar, die mit dem rasenden Temp
Schritt zu halten und somit ihren
nicht nur formell zu entsprechen
tigen. Die Grundausbildung muß
regelmäßige Weiterbildung ergänzt, erneuert
und vertieft werden — zumindest bis zum
Pensionsalter, obwohl die ständige Selbstbildung auch einem Pensionisten nützlich ist
oder sein kann.

Da die Weiterbildung — wie aus dem oben
Angeführten klar hervorgeht — eine mensch-
lich-moralische Pflicht ist, hat die Obrigkeit

Um uns wirksam und erfolgreich
bilden zu können, wird uns alles zu
fügung gestellt: vor allem die besten
Theoretiker und Praktiker der ei
Fachgebiete und Themen, über welch
träge gehalten werden. Außerdem
wir auch eine ausgezeichnete Schwi
in Anspruch nehmen, damit unsere

Engagement heisst Verantwortung

(Fortsetzung von S. 1)

nicht auf Individuen. Es kann nie als Mittel zum Erwerb irgendwelcher Vorteile dienen. Es ist keine unbedingte Begleiterscheinung, die sich aus dem Arbeitskreis automatisch ergibt, und es ist kein Privileg. Zum Verpflichtungsbewußtsein gelangt man (oder auch nicht) aufgrund eigener Emotionen, Erfahrungen und eigenen Nachdenkens. Man handelt also dementsprechend freiwillig und selbstlos oder eben nicht. Die Verpflichtung ist ein freiwilliges, offenes menschliches Verhältnis und nicht etwa eine Abhängigkeit. Die Verpflichtung ist ein revolutionäres Verhältnis, das in keinerlei Weise der Anarchie oder dem Kompromiß vergleichbar ist. Vielmehr ist sie oft als Opfer, als die Geduld an sich zu verstehen. Engagement ist keine an Personen gebundene Beziehung, sondern ein Verhält-

lichkeit der Dinge, sondern die Art und Weise ihres Aufbaus und ihrer Entfaltung, so ist es selbstverständlich, daß das Engagement bei der Verwirklichung der gemeinsamen Ziele nicht immer mit einer unbedingten Übereinstimmung der Auffassungen identisch ist. Vielmehr treten dialektische Abweichungen auf. Am Arbeitsplatz, in gesellschaftlichen Gemeinschaften, auf kleinen und großen Foren. Das bloße Kopfnicken führt zu nichts Gutem, mag es noch so ernst gemeint sein, wenn die bejahende Geste im Interesse eines falsch verstandenen friedlichen Klimas erfolgt. Oder das Schweigen, wenn es sich um eine vernünftigere und schnellere Annäherung an unsere Zukunft handelt, statt daß wir es mit offensichtlichen Irrtümern, Dilettantismus, überflüssiger, ja sogar kleinlicher Vorsichtigkeit zu tun haben. Das Engagement ist zu-

wird sich über die Frage Was und Weshalb im klare sein, und das Verantwo tungsbewußtsein sich selb und der Gesellschaft gegen über steigt.

Auf irgendeine Weise is jeder, der in einer Gemein schaft lebt und arbeite engagiert. In den zwischen menschlichen Beziehunge kann jedoch das Ausmaß das Gewicht der Verpflich tung nie gleich sein. Es is z. B. nicht zu erwarten, da sich jeder den Ideen de Gesellschaft politisch hun dertprozentig verpflichte fühlt, selbst wenn er sich zu ihren Zielen im allgemeinen bekennt. Es kann weder erwartet werden, daß jeder seinen Arbeitsplatz

FELVEVŐGÉP NÉLKÜL A SZOVJETUNIÓBAN

MAKRISZ ZIZI GRAFIKAI KIÁLLÍTÁSA

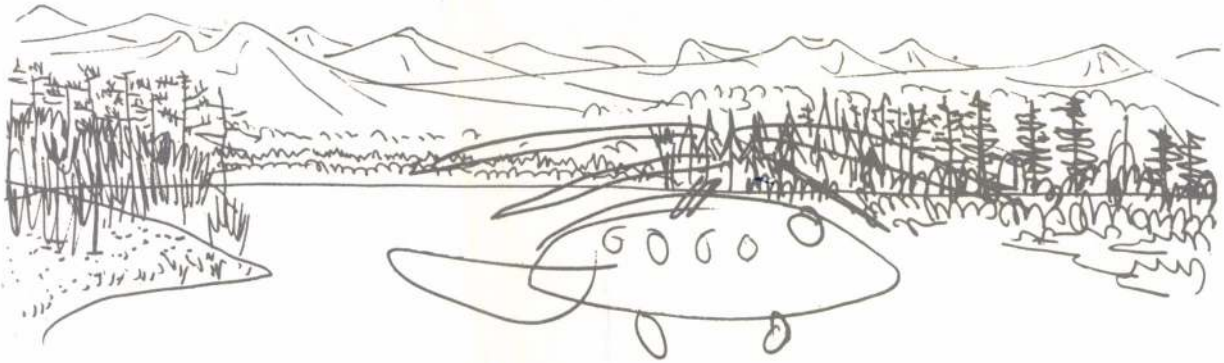

A Magyar–Szovjet Baráti Társaság Országos Elnöksége
és a Szovjet Kultúra és Tudomány Háza Igazgatósága
tisztelettel meghívja Önt

MAKRISZ ZIZI

„Felvevőgép nélkül a Szovjetunióban"

kiállítás megnyitására

A KIALLITAST MEGNYITJÁK 1975. December 8-án 17.00 órakor:

SZERGEJEV VLADISZLÁV GEORGIJEVICS, a Szovjet Kultúra
és Tudomány Házának igazgatója

ARADI NÓRA, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia
művészettörténeti kutatócsoportjának igazgatója

SZOVJET KULTÚRA ÉS TUDOMÁNY HÁZA
Budapest V., Semmelweis u. 1–3.

MAKRISZ ZIZI

Interpress – Budapest – 75.709

Makrai Zizi Munkácsy-díjas képzőművész

1973. febr. 22. Televizió 19.3o /6/ M.

TV Hiradó.

- A Váci utcai Csók István Galériában ma délután nyitották meg Makrai Zizi Munkácsy -dija müvész tárlatát. Az ismert képzőművésznő francia származásu. 195o óta él Budapesten. 2o esztendeje szerepel magyar és külföldi kiállitásokon. Ezen az érdekes és uj-szerü kiállitáson több mint loo alkotásával találkozhatunk. Szines fa és linóleum metszetekkel, gobleinekkel és mozaik képekkel. Az apró üvegdarabokból és különböző kövekből kirakott erőteljes szinmegoldásu fal-dekorációkon gyakran plasztikusan mutatja meg a térábrázolást. A hagyományos francia goblein technikával szövött falikárpitjai tengerparti élményeket idéznek. A Szovjetunióban tett tanulmányútja során jellegzetes sorozatot készitett. A Képcsarnok uj tárlata 3 hétig látható.

1973. febr. 22. Televizió 19.[illegible] M.

TV Híradó.

- A Vdói utcai Csók István Galériában ma délután nyitották meg Makrai Zizi Munkácsy -díja művész tárlatát. Az ismert képzőművésznő francia származású. 1950 óta él Budapesten. 20 esztendeje szerepel magyar és külföldi kiállításokon. Ezen az érdekes és új-szerű kiállításon több mint 100 alkotásával találkozhatunk. Szines fa és linóleum metszetekkel, gobleinekkel és mozaik képekkel. Az apró üvegdarabokból és különböző kövekből kirakott erőteljes szinmegoldású fal-dekorációkon gyakran plasztikusan mutatja meg a térábrázolást. A szegyományos francia goblein technikával szövött falikárpitjai tengerparti élményeket idéznek. A Szovjetunióban tett tanulmányútja során jellegzetes sorozatot készitett. A Képcsarnok uj tárlata 3 hétig látható.

Makrisz Zizi

A "kiállitási naptár" 1972. jul. 14-29-re kiállitását jelzi. /Budapest, Derkovits Terem/

Mügyüjtő; 1972/2.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1975 NOV. 7
NÉPSZABADSÁG

Makrisz Zizi
Munkácsy-díjas grafikusművész
1021

Makrisz Zizi vázlatkönyvéből

A szovjet Távol-Keleten, külföldiek által ritkán látogatott vidékeken járt az elmúlt hetekben egy újságíró delegációval Makrisz Zizi Munkácsy-díjas grafikusművész. Érdekes utazásáról vázlatkönyvnyi rajzot, skiccet hozott magával, ezekből közlünk néhányat.

A grafikákból a közeljövőben kiállítást rendez Makrisz Zizi a Szovjet Tudomány és Kultúra Házában.

Nahodka és Vlagyivosztok között.

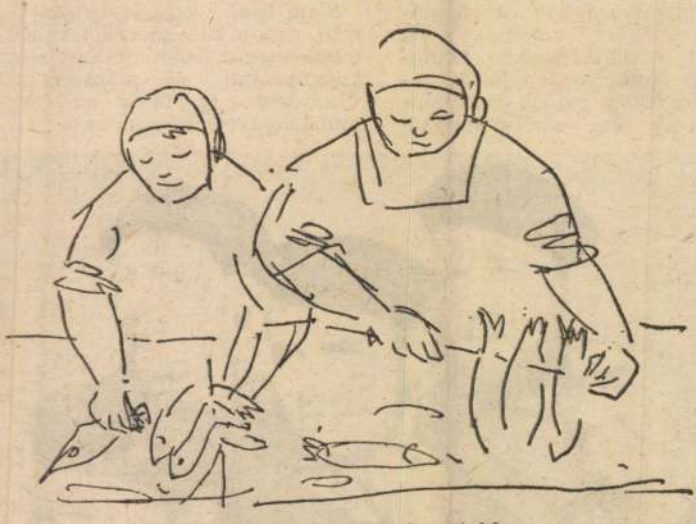

Halfeldolgozók Vlagyivosztokban.

Az Usszurin

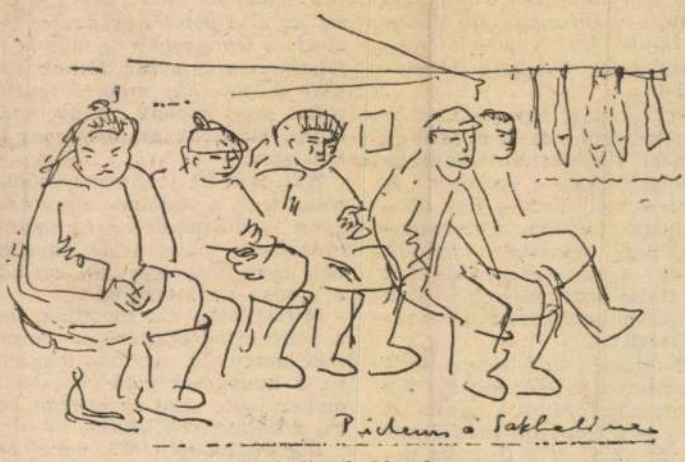

Szahalini halászok.

Rénszarvasbőrbe öltözve.

A ÉS HOL

olgozik már az orenburgi gázvezeték építésén

ejezése után a lakásokat átfes- rendbe hozzák, és átadják az meltetőknek, illetve a város osságának.
özúton, vasúton érkeznek Ma- rországról az építőanyagok, ek, berendezések. Érdemes gemlíteni azoknak a vállala- nak a nevét, amelyek részt znek az építkezéseken. Otthon- nagy építkezéseken jártas, ta- ztalatokban gazdag vállalato- bíztak meg ezzel a munká-

tésvezetősége a *Magyar—Ukrán Barátság Főépítésvezetőség* elnevezést viseli. Nemrégen fogadta el a vállalat kollektívája, hogy versenyt indít a *Szocialista Munka Építéshelye* cím megszerzéséért.

Sérai Ernő komplexbrigád-vezető, akit a közelmúltban választottak meg a bogorodcsányi telep kommunistái az alapszervezet titkárának, így látja az itteni munkakedvet, hangulatot:

— *Minden beruházás, különösen a nagyok elkezdése, megindítása mindig az építkezés legfontosabb és legnehezebb időszaka. Különösen itt, ahol ismeretlen körülmények között kezdtük el a munkát. A felvonulás felvonulásának a területe és a végleges terep is nagyon nehéz, mély fekvésű. Az első perctől kezdve és még most is legnagyobb gondunk a felszíni víz és a sár. Ennek ellenére dolgozóink minden igyekezettel azon vannak, hogy határidőre felépítsék az ideiglenes lakótelepet.*

Aki csak itt jár, meggyőződhet róla, hogy a vállalat dolgozói nagyon lelkiismeretesen és sok-sok munkával, fáradsággal igyekeznek azon, hogy víz ide, sár oda, a munka ne lassuljon.

Mindnyájan azt mondják, hogy a nehézségek ellenére az emberek hangulata, egymás megértése, a munkához való hozzáállás olykor jobb, mint az otthoni, hazai körülmények között.

Bogorodcsányi, 1975. november.

Alexa Ferenc

A Druzsba brigád: Juhász Ferenc, Szokoly Ferenc, Sipos László, Szabó Tibor és Halász Gaszton.

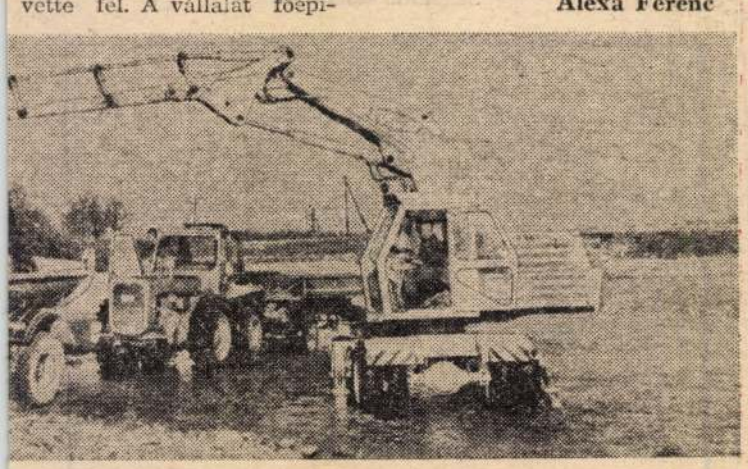

KÖZMŰ és a 21. számú Állami Építőipari Vállalat — munkásai dolgoznak a Bisztrica medrében.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 NOV 10

Egészségügyi Dolgozó

Makrisz Zizi

1021

Makrisz Zizi grafikája

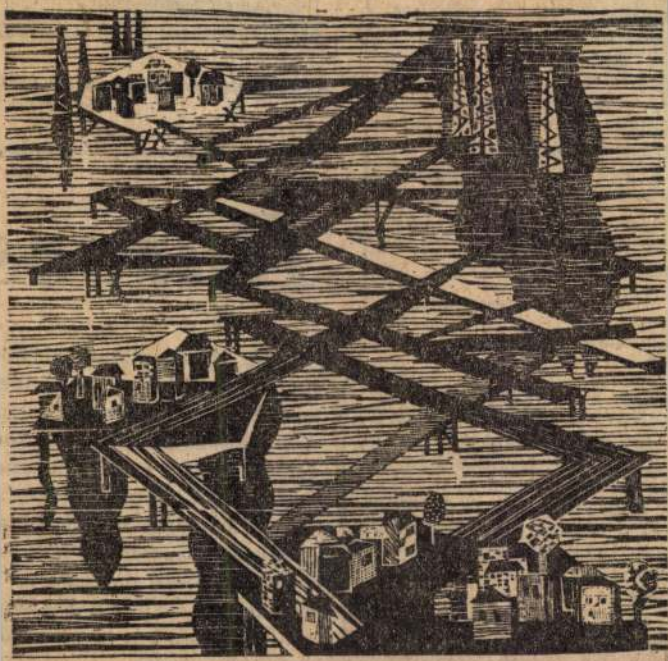

— Professz
i tanítottái
ógyszerésze
orvosok kö
termész
ógyszerterá
re. Mi az
ógyszerésze
a figyelmébe ajánl?

— Az, hogy a korszerű
domány állásának meg-
elően tartott gyógyszer-
nertetés nélkülözhetetlen
sze a továbbképzésnek.

Láng Éva

neket sem deportáltak. „Vé-
etlen" összeköttetés segített
mint annak idején, a zsidó
orvosok megmentésekor Er-
délyben.

1945. május 2. A szombat-
helyi állami gyermekmen-
hely igazgató főorvosa, ezt a
beosztását 1946-ban megerő-
sítik.

1953. január 1. A gyermek-
menhelyből megyei gyer-
mekkórház lesz, szakképzett

Harcos

Az Országos Korányi TB
nepi gyűlésének elnökségébe
mellett: *Kőrösi Andor* sebés
vics Ahababjan, Jereván fős
fél évtizeddel ezelőtt először
dott ünnepi öltönyt, nyakken

— 1942-ben hívtak be
emlékezik Kőrösi Andor. —
Silinka faluban dolgoztunk.
csatlakoztam a szovjet parti

Kőrösi Andor a partizánkó
majd „A szovjet hatalomért"

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1976 JAN 24

MAGYAR HÍRLAP

Makrisz Zizi

E T MAGYAR HÍRLAP

1021

Makrisz Zizi rajzai

Találkozások

Találkozások — először a fákkal; mindig az élet folytonossága jegyében: öreg fűzek vesszőhajtásai, mogyorócserjék termést ígérő rojtjai, karos gyertyatartókhoz hasonló gesztenyék virágfürtjei, délceg pálmák örökzöld koronái. És ebben előlegként már az is benne rejlik, hogy milyen tájakat jár be velünk a művésznő ezen a kamaratárlaton, amelynek anyagát az utóbbi évek termésében válogatta össze — sorozatokba rendezve rajzvázlatait.

Aztán — *találkozások városokkal;* mindig a történelmi múltban gyökerező örök emberi törekvés; az építés, az újjáépítés jegyében. Híres európai metropolisok (London, Párizs és Budapest) közismert és hatalmas műemlékei, meg apró görög, olasz kisvárosok névtelen házacskái, girbe-görbe sikátorai közvetítik ezt az egybehangzó üzenetet. És már itt föl-föltűnedeznek a további ciklusok főszereplői, az emberek.

Közben — *találkozások országokkal.* Kamcsatkában főleg az őstermészet, a ma is működő vulkánok, a vad hegyek vidéke, amelyeket fokozatosan mégis uralma alá hajt korunk embere. Ennek máris bizonyítékai a szovjet Távol-Kelet forgalmas kikötővárosai. Görögországban ennek épp ellenkezője: már a mitológiai időkben emberarcú istenekkel benépesített tengeröblök és magaslatok. Talán nem véletlen, hogy hazánkban is a mediterrán jelleg, a „magyar tenger" és környéke, a szelíd hajlatú pannontáj, a Dunántúl vidéke ihleti rajzolásra.

Végül — *találkozások emberekkel;* a föntebb felsorolt városok és országok mai lakóival: görög férfiak a kávézók teraszán, ázsiai nomádok a jurták előtt, vagy magyar pásztorok a Hortobágyon. És aztán vegyesen, egymás után sorjáznak tenyérnyi rajzokon; fezesek, turbánosok és micisapkások, egyetemisták és vasmunkások. Közöttük mindegyre elénk bukkan a művésznő — Makrisz Zizi alakja, amint mappája fölé hajolva, sebtében papírra veti benyomásait. Olyan frissek és őszinték ezek, akár az amatőrfelvételek, egy-egy utazás (azaz: egy-egy „találkozás") sok-sok emléket ébresztő fotói. És épp annyira keresetlenek. Ezért maradnak rajta — „retusálatlanul" —, olyan járókelők, akik épp beléptek a látótérbe, és a „fényérzékeny papír" rögzítette őket abban a pillanatnyi mozdulattöredékben, avagy egy olyan apró motívum, mint a hátát görbítő, farkát kunkorító fekete macska. Gyakran a lapszélre rótt, anyanyelvén írott francia mondatokat is letörletlenül otthagyta a szerző, pedig azok eredetileg saját használatra íródtak. Ez a póztalan közvetlenség hozza közel a hazai nézőhöz a rajzokat.

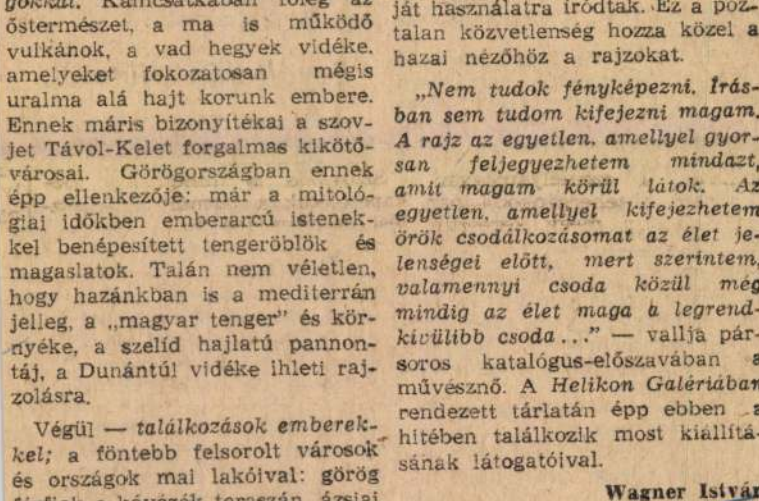

Makrisz Zizi: Balaton környéke, 1974

„Nem tudok fényképezni. Írásban sem tudom kifejezni magam. A rajz az egyetlen, amellyel gyorsan feljegyezhetem mindazt, amit magam körül látok. Az egyetlen, amellyel kifejezhetem örök csodálkozásomat az élet jelenségei előtt, mert szerintem, valamennyi csoda közül még mindig az élet maga a legrendkívülibb csoda..." — vallja párszoros katalógus-előszavában a művésznő. A *Helikon Galériában* rendezett tárlatán épp ebben a hitében találkozik most kiállításának látogatóival.

Wagner István

MAGYAR HIR

Közszolgálat falun

Kapcsolat a társköz

A dimbes-dombos *Somogyba* egy terjedelmes jelentés nyomán látogattam el. Tárgya: *a községi és nagyközségi tanácsok dolgozóinak helyzete, élet- és munkakörülményeik, személyi és technikai ellátottságuk színvonala.* Készítette és az alapjául szolgáló felmérést végezte a *Közalkalmazottak Szakszervezetének* megyei bizottsága mellett működő munkaszervezési és továbbképzési bizottság, *dr. Németi Lászlónak*, a Somogy megyei Tanács igazgatási osztályvezetőjének irányításával.

Történt pedig ez a felmérés olyan időszakban, amikor — a tavalyi újabb körzetesítés nyomán — az egykori 244-ből mindössze 69 tanács — ebből 8 nagyközségi, 55 községi közös és 6 önálló tanács — maradt, lényegesen megnövekedett hatáskörrel, ám nagyjából *változatlan létszámú* apparátussal.

Kadarkúti bizonyítás

— Ez volt alapvető indítékunk ahhoz, hogy a tervidőszakra kidolgozott programunkban szereplő vizsgálatot mielőbb megtartsuk. Tizenhárom munkatársunkon kívül részt vett benne a megyei tanács több vezető beosztású tisztségviselője, úgy is, mint a szakszervezet aktivistája. *Nyolc nagyközségi és 12 községi tanácsnál* tájékozódtunk a helyszínen, járási bizottságaink közreműködésével: meghallgattuk a vezetők és a beosztottak, valamint a tanácsok szakszervezeti titkárainak a véleményét — mondja *dr. Fenyvesi János*, a megyei bizottság titkára.

Vele és *Kocsis Dezső* szervező titkárral beszélgetve hamarosan kiderül: a szakszervezet kezdeményezése éppen *érdekvédelmi jellege révén* figyelemre méltó információkat hozott a székhelyközségek és társközségek viszonyáról is, a megváltozott szervezeti rendszerben; a megoldásra váró problémák feltárása mellett érzékelteti a községi tanácsi munka megnövekedett rangját is. Először erről igyekeztem képet kapni, amikor a jelentés megállapításainak ismeretében megyei körútra indultam.

A Kaposvártól délre fekvő *Kadarkút* 1977 áprilisában lett nagyközség; az addigi kettő után akkor újabb három társközséget kapott, így lett az összlélekszám 6170.

— Mi tagadás, ezért a „házas-hető, hiszen a helyi lakosok aszerint ítélik meg a közös tanácsot, hogy *épít-e vagy sem*, van-e jó útjuk, járdájuk, egyéb létesítményük. Sürgősen bizonyítanunk kellett. *Mikében* terven felül építettünk meg 1600 méter járdát, ugyancsak soron kívül készült el az újonnan csatlakozott *Hedrehely* és *Visnye* ravatalozója; ré-

gebbi társközségünk, *Kőkút*, az idén kap ilyet. Még mindig nyomaszt minket *Hencse*; nem hogy újat építhettünk volna, de életveszélyes állaga miatt moziját, kultúrtermét is le kellett bontanunk. De még ebben a tervidőszakban vagy új építkezéssel vagy más épület átalakításával kárpótoljuk őket — ehhez minden feltételt megteremtünk. Így hát *a legutóbbi falugyűléseken már sokkal nyugodtabb* volt a légkör, éreztük a bizalmat...

Egyáltalán eljutni...

— *Hogyan oldják meg az ügyfélfogadást a társközségekben?*

— Ez az egyik legnagyobb gondunk. Hatáskörünk vagy *kétezer féle* ügyre terjed ki; előadóink — részortjuk szerint — rendszeres fogadónapot tartanak, a vb-titkárral és velem is legalább havi kétszer mindenütt személyesen találkozhatnak. *De a kijutás!* Saját gépkocsi használatára átalányt — kilométerenként 2 forintot — *csak a vezetők* kaphatnak, s ebben is van „plafon": nálunk például havi 300 forint. A többieket *a buszmenetrend köti;* olykor egy-két órás elfoglaltság miatt *egész napot kénytelenek* távol tölteni, mindezért maximum havi 100—200 forint utiátalány

Makrisz Zizi

Az Egyesült Izzó Sportcsarnokában Makrisz ZiZi grafikus, és Makrisz Agamemnon szobrász kiállitása megtekinthető március 13.-ig. A hajduszoboszlói Városi Müvelődési Központ kiállitótermében Péterfy Gizella festőmüvész kiállitását március 6.-án, a Magyar Nemzeti Galériában Uitz Béla festőmüvész emlékkiállitását március 8.-án, a Helikon Galériában Pálfy Gusztáv szobrászmüvész kiállitását március 10.-én nyitják meg,-közli a lap a kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. márc. 5.
XXI. évf. 10. sz. 8. lap.

Makrisz Zizi, grafikus

● KIÁLLÍTÁS. Ma délután nyílik meg a Szovjet Kultúra és Tudomány Házában Makrisz Zizi Felvevőgép nélkül a Szovjetunióban című grafikai kiállítása.

– :o Kiállítás 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975 dec. 8.

1921 MAKRISZ ZIZI LINÓLEUMMETSZETE

NÉPSZABADSÁG ✦ VASÁRNAPI MELLÉKLET

NÉPSZABADSÁG ✦ VASÁRNAPI MELLÉKLE

tunk egyre oromtelibb és [illegible] kibontakozását, szinte a sportolók teljesítményétől függetlenül.

De ne legyünk telhetetlenek, éppen egy olyan fegyvertény jóleső árnyékában, amilyennel meglepett bennünket a Telesport. Őszinte elismerés[illegible] hatjuk feléjük: Szép volt, [illegible] így tovább!

A zsúfolt versenysorozat rés[illegible] zül jó volt még: Balogh Györ[illegible] mann Tamás, Gyarmati Andr[illegible]

JOVÁNOVICS [illegible]

DOHNÁL TIBOR:

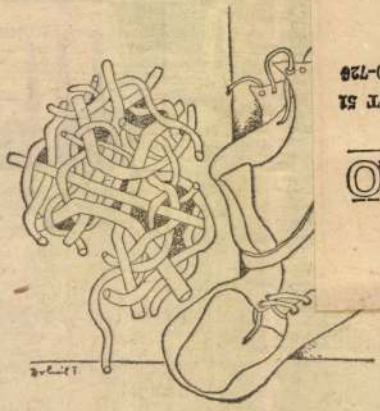

[illegible] szólat még a Micimackó témeséh, egy bánatos és mélyen elkeseredett szamáré, akiből dől az önsajnáltatás és a sértett fájdalom. Füles ez, Milne gyermekregényének Fülese, aki Mensáros László hangján emberré ne-

[illegible] a fel-[illegible]nek a gyerekeknet, több szépséget és több bölcsességet találnak benne, mert nem bájgügyögés, nem mórikáló rímek gyöngyfüzére, nem a gyerekhez leereszkedő selypegő mese a Micimackó, hanem nagy

NÉPSZABADSÁG
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

Egészségügyi Dolgozó
1975 OKT 2

Makrisz Zizi
1021

Makrisz Zizi grafikája

madszor

patitiszről

lzonban az időközben meg-elent 17/1975. (VI. 14.) MT számú rendelet II. mellékle-ében foglalt jegyzék kiegé-zítéséhez — miután abban a írus-hepatitisz nem szere-el — egyéb központi szer-ek (SZOT, Munkaügyi Mi-isztérium, Pénzügyminisz-érium) egyetértése is szük-séges. Csak ezek beszerzése után lehet kezdeményezni ki-egészítést.

A fentebb közöltekre való tekintettel a probléma végle-ges rendezése csak bizonyos idő elteltével várható."

★

És már csak alig két hó-nap van a kongresszusig...

(székely)

A gyermekápolónő-hiány

Hozzászólás dr. Sárkány Jenő egyetemi tanár nyilatkozatához

Érdeklődéssel olvastam a szeptemberi számban dr. Sárkány Jenő egyetemi tanár nyilatkozatát a gyermekápolónő-hiány vizsgálatáról, valamint a megoldásra ajánlott javaslatokról.

Érdeklődésem nem véletlen, közvetlenül érintve vagyok: 16 éve gyermekápolónőként dolgozom a Somogy megyei Kórház koraszülöttosztályán. Sárkány professzor megállapításaival egyetértek. Az okok közül ő kiemelte a bérpolitikai vonatkozásokat. Kórházunkban a nővérhiányból adódó többletmunkát eddig helyettesítési pótlékkal honorálták. Ez az intézkedés azonban nem csökkentette a túlterheltséget, de pontos, igényes munkára és fegyelmezettségre ösztönzött.

A kórház vezetése keresi a megoldást a növekvő hiány megszüntetésére. A nővérképzés nálunk is két változatban történik: a szakiskola nappali tagozatán és munka melletti tanfolyamokon. Az üres állásoknak megfelelő számú fiatal jelentkezőt vesznek fel a tanfolyamokra; hetente kétszer elméleti oktatásban, a többi napokon pedig a különböző kórházi osztályokon, így a koraszülöttosztályon is gyakorlati képzésben részesülnek. A gyakorlati oktatást a szakképzett nővérek tartják, akik a távollevők miatt már amúgy is túlterheltek, és egyidejűleg felelősek a hozzájuk beosztott szakképzetlenek munkájáért. Ez nemcsak fizikai megterhelést jelent, de megviseli idegrendszerünket is. Mivel a munka melletti képzésben részesülőket az üres állások betöltésére vették fel, megszűnt a helyettesítési pótlék. Így az a visszás helyzet állt elő, hogy az eddiginél lényegesen több munkáért — a tanfolyamosokra nem bízhatunk szakképzettséget igénylő feladatokat — és a megnövekedett felelősségért jelenleg kevesebb bért kap a szakképzett nővér, mint korábban.

Ez az oka annak, hogy többen érdektelenné váltak, egyre inkább azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy munkahelyet változtatnak, esetleg kisebb keresetért nyugodtabb munkakörülmények közé mennek.

Véleményem szerint a fenti gyakorlattal és az anyagi ösztönzés megszüntetésével nem oldják meg a nővérhiányt, sőt ez az állapot a nővérállomány kicserélődésé-

Makrisz Lizi 1.

kiállításával nyitott az ugonnan – immár harmadszor! – átrendezett-átépített lsók Galéria. Grafikák, faliszőnyegek, mozaikok sorakoznak a termekben: szemet gyönyörködtetően és elgondolkoztatóan. Nem a művek tartalma, hanem egy rejtett problema az, ami elgondolkoztat, nevezetesen az, miként lehetséges – amint ezt egyre több kiállítás tanúsítja –, hogy műveszeink mindinkább tolódnak a dekorativitás felé?

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1973/65 6 old.

Makrisz Zizi 2

Sót: minél inkább levetik magukról az „ábrázolás" önkéntvállalt, de mégis tehernek érzett ballasztját, annál inkább találják meg kifejezési formájukat. Nem Makrisz Zizi az első akinel azt tapasztaljuk, hogy az ábrázolás résiletformái – legyen ró a természetről vagy benne az ember alakjáról – ornamentikává módosúlnak a kompozíción belül a „figurativitás" látszatát keltve.

Bojár Iván: Kiállitásról kiállitásra

Magyar Hirlap 1973/65 6 old.

Makrisz Zizi

3

Pedig végcéljuk nem egyéb, mint az arhisztikus díszítő felület kialakítása, a belsőépítészeti tér „bederítése", esztétikai „felhangolása". Ezen a kiállításon is azok a legszikerültebb munkák, amelyek nem rejtik véka alá eredendő céljukat, s jollehet apró mozaikkövekből állnak ösz-sze kompozícióvá: átsejlik mögöttük az ősi mesterség, a női kézimunka varázsa-öröme.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra

Magyar Hírlap 1973/65 6old.

Makrisz Zizi
Munkácsy-díjas művész kiállítása
február 22-én nyílik a Csók István Galé-
riában. A két hétig látható tárlaton gra-
fikák, mozaikok, és gobelinek szerepel-
nek.

Magyar Ifjúlap 1973/51. Sold

Makrisz Zizi

A leningrádi ermitázsban jún.-ban nyílik kiállítás a magyar grafika termésből. — A középnemzedék alkotói között találjuk a művész munkáit.

Hajdúbihari Napló, 1974. jún. 5.

Makrisz Zizi

Jul. 22.-ig tart nyitva a prágai kép
zőművészeti szövetség galériájában az a
kamara gobelin-kiállítás, melyen
a művész munkája is szerepel

Fejér Megyei Hírlap, Székesfehérvár, 1972. jál.
15.

Makrisz Zizi, grafikus

A Csók Galériában megnyílt kiállításának ismertetése, elemzése és értékelése.

Boldizsár Iván: Makrisz Zizi mozaik-képei M. 8.

Népszabadság, 1973. március 14.

Makrisz Zizi, grafikus

febr. 22-én kiállítása nyílik meg
a Fiók Galériában.

— : Hl —

8.

Népszabadság, Bp. 1973. febr. 21.

Makrin Zizi, grafikus

Kiállítása nyílik meg a Csók Galériában febr. 22-én.

— : Hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, Br 1973. febr. 19.

Makrin Zizi, grafikus

Táblata lesz 73-ban.

— : Új Csók Galéria 2.

ESTI HIRLAP, Bp 1972. dec. 15.

1021

Makrisz Zizi

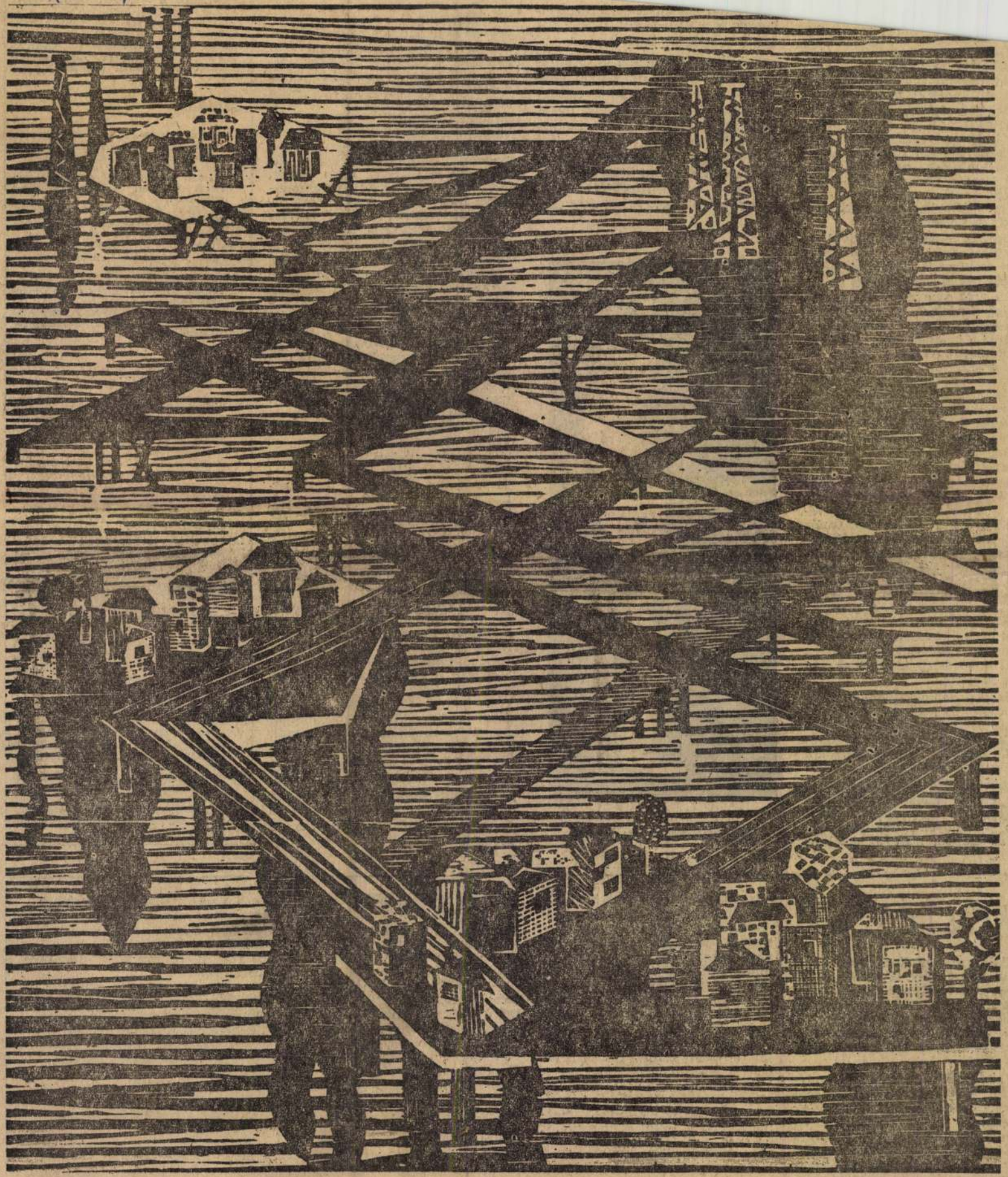

Makrisz Zizi kiállításáról: Táj

ÉLET ÉS IRODALOM
1973 MÁR 3
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

...ajlos ez nem ...ndo. Sokszor előfordul, hogy ...tiszteletre méltó tanárt akár ...val, akár cselekedettel bántal...znak diákjai. Gyakran lehetünk ...mtanúi annak is, hogy megvetik, ...igurázzák a jószándékú, de erőt... nevelőket. S ha az első pillá...ra logikusnak, indokoltnak lát...k, hadd tegyem sürgősen hozzá, ...gy a tanárok nagy százaléka ...en. Mert a pedagógusok döntő ...bsége szent elhatározásokkal, ...igasztos célokkal lép az iskolába, ...hogyan távozik?

A tipikus jelenségeken kívül so...koztathatnánk a különleges, ...yedi eseteket is. Egyik iskolában ...iobtak egy fiút az emeleti ablak...l. Az arra járó ügyeletes nevelő ...pta el. S mégsem kitüntetést ka...ott életmentésért, hanem fegyel...it azért a pofonért, melyet akkor, ...felindulástól reszkető kézzel le...vert a tettesnek. Pedig ez volt az ...ső pofon, amit az iskolában adott. ...dunk azonban nevelőkről, akik ...hasem kaptak fegyelmit, holott ...ndszeresen gyakorolják a testi ...nyítés különféle formáit. Előfor...l, hogy egy-egy garázda pedagó...is nevelőtársait is bántalmazza.

Okos védelemre van tehát szük...g. Tételezzük fel, hogy a leendő ...dagógustörvény fokozottabb vé...lmet nyújt a pedagógusoknak. ...hát kit védenek ezzel, tisztelt ...lnőttek?! A gyerekeinket! Mint ...aládapa igénylem, hogy gyerme...im iskolájában rend, nyugalom, ...biztonság legyen. S ha ehhez ...zzájárul a pedagógusok fokozot...ob védelme, miért ellenezzük? ...volna, ha jobban figyelnének ...avunkra, jelzéseinkre, amelyek ...ndig a *közösség* érdekeinek vé...lmét sürgetik.

Az iskolai demokratizmus helyes ...telmezése és valóra váltása se...thetne legtöbbet abban, hogy a ...rázda, romboló szándékú egyé...kkel szemben is megvédhessük ...egészséges többséget!"

A többség érdekét szolgálná az ..., ha elejét vennék annak, hogy ...iskolákban úgynevezett „rossz" ...„jó" osztályok alakulnak ki. ...zon az alapon, hogy az értelmi...a lakásba nem engedünk be, gyermekem, maximálisan csúzlit, mert anyád-apád egyformán utálja a gyilkoló jószágokat, gyerekjáték-változatban csaknem annyira, mint igaziban; jól van, fiam, lehet, hogy a Péternek van pisztolya, géppisztolya, ágyúja, rakétája, atombombája, semmi közünk hozzá, ez pedig nem hadihajó, hanem békés uszály, amely mondjuk autókat szállít, pakold csak bele a kis műanyag kocsikat... Mondom, hogy ne Matchbox-ot tegyél bele, kis lüttyő, az fémből van, túl nehéz, elsüllyed, megmondtam... Szedd ki magadnak, én nem... Hogy-hogy nem találod? Ott kell legyen, nem bújhatott ki a kádból, ne nyűglődj nekem, a szentségit...

Ezt nem kellett volna; engesztelésül vállig fölgyűrtem az ingem ujját, bekotortam a habba, Mit hoz neked a búvár, ha fölbukik a habból?

— Kezében szomorú sár, ezt hozza néked abból.

Most már négy sorban csúfolódott:

— Mit hoz neked a búvár, ha fölbukik a habból? Kezében szomorú sár, ezt hozza néked abból... Mit hoz neked a búvár...

— Mosdunk!

Komoran szappanozni kezdtem. Komoran, mert Balázst — a fentebb már említett pályaválasztási orientálás miatt — sosem kényeztettem versikékkel (őt úgyis az autók érdeklik), s most mégis egyetlen hallásra... ez semmi jót sem jelent. És egyúttal nagyon elrösteltem magam. Akkoriban már évek óta nemigen hittem a költészetben: a lírai versek dömpingje devalválta a lírát szememben (azt pedig eleve tévedésnek be a verseit. Pedig deklamálhattam volna én ott a fürdőkád mellett T. S. Eliotot vagy Ezra Poundot, Balázs legföljebb nézett volna rám, s egy idő után sírva fakadt volna.

— Mit hoz neked a búvár, ha fölbukik a habból? Kezében szomorú sár, ezt hozta néked abból.

Semmit se lát, ha táncol
fényes vizek varázsa,
lenn nyög, botol a lánctól
kesztyűje, mint a mázsa,
fontoskodó-komoly fagy
dagadt üvegszemébe.
Minden búvárnak oly nagy
a képe...

Akkoriban, már jó ideje, egy kiadós, mélyen szántó, filozófiai problémákat feszegető tanulmányon keserveskedtem, több mint egy évig (amikor a könyvnyi méretű dolgozat elkészült, természetesen nem akadt folyóirat, ame-

KÖLTÉSZET

Balázs fiamat fürdettem: a kád félig vízzel, így is nyakáig ért. Nyár után voltunk: naptól szinte fehérre szítt haja, egészséges bronz-arca alá kádnagyságú fehér, spanyol-barokk csipkegallért kerekített a vízfelületet befedő fenyőhab.

Játszottunk. Pontosabban: folytattuk a játékot, autókkal és motorokkal (kezdettől ez a mániája), idomokkal és számokkal — ez viszont kezdettől az én mániám, s neki szerencsére kedve tellett ebben is: a legjobb start egy leendő autószerelő vagy majdani mérnök számára, négy és fél éves korban, mert manapság nem lehet elég korán kezdeni a pályaválasztási orientálást és ép tor-

...gazdaját című cikkével vitáznak. De azóta újabb ellenvetéseket tartalmazó levelek érkeztek. Valamennyi a gyorsan változó, városiasodó falu eseményeiről számol be. Arról a faluról, ahonnan az emberek többsége eljár dolgozni — mint *Kardos Ferencné*, Szárliget tanácsi csoportvezetője írja —, s munkából fáradtan hazaérve nem mindenki esik neki kapálni, ásni a kertet, hogy ott minden megteremjen, amire szüksége van, amikor megveheti a zöldségesboltban, fűszerüzletben is. S az ilyen ember mert nem rendezkedik be önellátásra, még nem „lusta", nem „hasznavehetetlen", ahogy Guly Mihály elmarasztalja. A falusi ember és a városi ember életformája között szerencsére ma már nincs akkora különbség, hogy a falun élő feltétlenül kertjének, háztáji földjének rabszolgája legyen, s ne jutna ideje, kedve tévézni, rádiót hallgatni, olvasni, barátait, szüleit, munkatársait meglátogatni. Ezeknek az esti elfoglaltságoknak pedig már nem lehet színhelye a konyha, sem a kicsi, sem a nagy. Kár volna visszafordítani az idő kerekét, s mindenkinek, aki falun él, kutyakötelességévé tenni a már sokszor felesleges, időt, lelket ölő „ásást", kapálást, disznó pucolást". Mikor éppen ezektől szabadulva lesz annyi ideje, s kedve, hogy jobb körülményeket teremtsen, s élvezze is szépen berendezett, új otthonát — véli levélírónk.

★

Még mindig nincs emléktábla a Nagymező utcában, *Nagy Lajos* egykori könyvesboltjának helyén. Ezt nehezményezi hozzászólásában *Fuggerth Ferenc*. Alföldy Jenő Nagy Lajosról írt megemlékezése, amely február 3-i számunkban jelent meg *A megszégyenítő* címmel, ismét alkalmat ad arra, hogy ezt a fájó hiányt fölemlegessük. Fuggerth Ferenc, aki az írónak hajdan személyes ismerőse, jóbarátja volt, leírja, hány fórumon próbálta kérni, elintézni, sikertelenül, hogy Nagy Lajos emlékét megörökítsék egy szerény táblával. Pedig a kérés bizonyára nem teljesíthetetlen, s nem is egyedül Fuggerth Ferenc kívánsága.

Várhelyi Kálmán: Portré

...ban, március ...
VERDI: NABUCCO. Bemutató a Do... receni Csokonai Színházban, március 9-én.
KERTÉSZ ÁKOS: NEVNAP. Bemutató a József Attila Színházban, március 10-én.

Hangversenyek

A LISZT FERENC KAMARAZENEKAR hangversenye a Zeneakadémián, március 4-én. Közreműködik: Pertis Zsuzsa, vezényel: Sándor Frigyes.
A MAGYAR ÁLLAMI HANGVERSENYZENEKAR hangversenye a Zeneakadémián, március 5-én és 8-án. Vezényel: Eliahu Inbal.
RAM CHANDRA MISTRY szitárhangversenye a Zeneakadémián, március 7-én.
LÓTE ENIKŐ zongoraestje a Zeneakadémián, március 4-én.

Kiállítások

BOLMÁNYI FERENC festőművész kiállítása az Ernst Múzeumban. Megnyitó: március 3-án.
PATAKI FERENC festőművész kiállítása a Stúdió Galériában. Megnyitó: március 7-én.
JÁNOSSY FERENC festőművész kiállítása Nagykanizsán, az Egry József teremben. Megnyitó: március 8-án.
VASZKÓ ERZSÉBET festőművész kiállítása a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállítási termében. Megnyitó: március 9-én.
GORKA LÍVIA kerámikusművész kiállítása a Műcsarnokban. Megnyitó: március 10-én.
GÖTZ JÁNOS szobrászművész emlékkiállítása a Nemzeti Galériában. Megnyitó: március 10-én.

Makrisz Zizi MDK

grafikusművesz

lesz az első kiállitó a Mücsarnok első állandó vidéki kiállitási termében /Hódmezővásárhely/. (Medgyessy terem)

Müterem 1958 I. évf. 8. sz. 44.o.

MDK

Makrisz Zizi grafikusművész

kiállítása volt a Hódmező-
vásárhelyi Medgyessy-teremben.

Képzőművészeti Figyelő.
Tiszatáj, Szeged, 1958. augusztus.
11. l.

Makrisz Zizi

Makrisz Agamemnon 1950 óta él bazánkban. A görög csapat egyik tagja, hiszen Magyarországon nyellette Makrisz Zizi és Papachristos Andreas is Hellász üzenetét formálja nekünk és a nagyvilágnak.

L.M.: Makrisz Agamemnon szobrai.
Pestmegyei Hírlap, 1977. jan. 15.

Makrisz Zizi

Bakui olajkutak

Népszava, 1976. november 7.
8. oldal

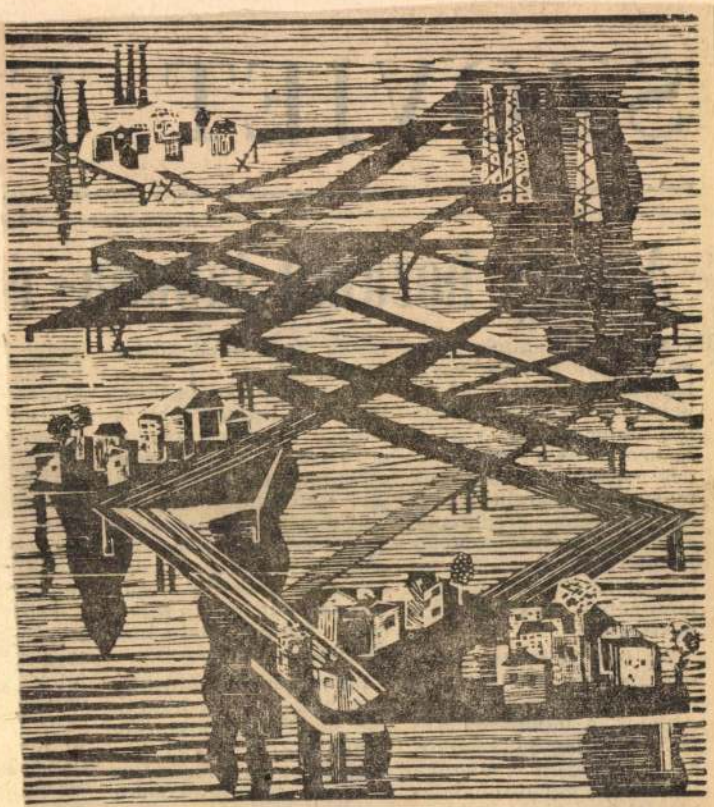

Makrisz Zizi: Bakui olajkutak

Makrisz Zizi

Erdő, 1970., gobelin, 140×230 cm
repr.

Vadászati Világkiállítás-Képzőművészeti
Kiállítás, Bp. 1971.

Makrisz Zizi, grafikus

Rajz:

Repr.

Makrisz Zizi: Örmény ország M. 8.

Népszabadság, Bp. 1971. jún. 6.

Makrisz Zizi, grafikus

Metnet:

Repr

Makrisz Zizi: linóleum metnete

M. T.

Népszabadság. Bp. 1971. jún. 20.

Makrisz Zizi, grafikus

Kompozíciói: Repr.

Makrisz Zizi: linóleummetszete M. Gy.

Népszabadság, Bp. 1971. szept. 5.

Makrisz Zizi

Bemutatott müve:

157 sz. Romiosini / görögség / III. Versek Janis Ritsostól, Zene: Theodorakis I.III, IX. XI.

fametszet 35 x 24.5 cm

Katona László : V. Miskolci országos grafikai biennálé, Miskolc , 1969

Makrisz Zizi

„Mozaikjának" reprója a

9. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1971 október 10

Makrisz Zizi

Ordő, gobelin, 140 x 230 cm

Vadászati Világtiállítás 1971
Műcsarnok

Makrisz Zizi
grafikus-festőművész

A prágai Magyar Kultura Kralovy Vary -i és Prága- i kiállitásain részt vett.

•-• Magyar művészek kiállitásai külföldön.
MŰVÉSZET, 1972.szeptember - 46.oldal.

Makrisz Zizi

Műve kerül felállításra a Balaton-parton.

Magyar Hírlap 1970. jan. 16. 8. l.

Makrisz Zizi

A müvész kiállitásáról a lap bemutatja "Táj" cimü képét a cimlapon.
Repr.

A Csók István Galériában "mozaikjaival arat megérdemelt sikert,-irja Vadas József: "Plasztikus gondolatok" cimmel, -több kiállitásról szóló- kritikájában. Kisméretü képeinek nagyrésze tájkép. "Mintha hullámzó vizben tükörképként nézné a tarka világot."

Élet és Irodalom, Bp. 1973. márc. 3.
XVII. évf. 9. sz. cimlap. 12. lap.

Makrisz Zizi

neve emlitve, festmenyei

Kiállitáson szerepelnek majd a

Csok Galeriában

Magyar Nemzet 1972 december 17

12. old.

MAKRISZ ZIZI, grafikus

A Pécsi Modern Magyar Képtárnak a Művelődésügyi Minisztérium törzsanyagából sikerült 42 darab grafikai művet megszerezni. Ezek MAKRISZ művei is. 302.old.

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története, Uj szerzemények, II. 301.old.

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve. XIII. 1968. Pécs, 1971.

Makúcz Lízi

Sametszetével szerepel

a III. Miskolci Grafikai

Biennálén

Napjaink 1965 december 1

5. old.

Makúy Zizi

Gőt Galéria beli

Kiállításáról cikk a 4. oldalon

Magyar Nemzet 1973 március 2

Martin Zita

grafikáinak, gobelinjeinek
és mozaikjainak kiállítása
február 22-én nyílik meg a
Gál István Galériában

Magyar Nemzet 1973 február 21
4. old.

Makrisz Zizi

a Csók Galériában nyílt
kiállítása

Népszava 1973 március 9
2. old.

Makrisz Zizi

Bemutatott művei:

„Örményország", II. 1967, lino.

„Gruzia", fametszet, 56.5 x 50.

Zala Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállítás, Budapest, 1968.

101

Makrisz Zizi

a textilfalképnek, mozaiknak művelője. Fametszetei linoleummetszetei a konstruktiv dekorativ sajátos felfogását követik.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972. 22 l. 19 l.

Makrisz Zizi 3

A Nemzeti Galária grafikai kiállitás és a moszkvai magyar tárlat résztvevője. A Nemzetközi Ifjusági Grafikai Fesztivál II. dijának nyertese.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet , Budapest, 1972. 114

Makrisz Zizi

1959 és 1963-ban Munkácsy dijat kapott. Reprodukciók: 113 sz. Grúzia, 1966, linó, 565 x 500 mm., 114.sz. Bakui olajkutak, 1964, fametszet, 490 x 420 mm.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Részt vett a pekingi, iraki, egyiptomi, londoni, belgrádi, berlini, Sao Pauló-i és luganói kállitásokon, 1966-ban a Velencei , 1967-ben a Ljubljanai 1968-ban a Tokiói Biennálékon.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972. 114

Makrisz Zizi

Gobelinje szerepel a
„Vadászat a művészetben" c. kiállításon
a Műcsarnokban

Pestmegyei Hírlap 1971 szeptember 12
4. old.

Makrisz Zizi

1924-ben született Jugoszláviában. Párizsban folytatta tanulmányait. 1951-ben telepedett le Magyarországon. Önálló kiállitásai voltak: 1950 Párizs, 1958, 1962. Budapest, 1963 Kuba és 1964 Görögország.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Makrisz Zizi, orosz ku...

Makrisz Zizi vázlatkönyvéből

A szovjet Távol-Keleten, külföldiek által ritkán látogatott vidékeken járt az elmúlt hetekben egy újságíró delegációval Makrisz Zizi Munkácsy-díjas grafikusművész. Érdekes utazásáról vázlatkönyvnyi tájzot, skiccet hozott magával, ezekből közlünk néhányat.

A grafikákból a közeljövőben kiállítást rendez Makrisz Zizi a Szovjet Tudomány és Kultúra Házában.

vell 21 14.

75. nov. 7

Nahodka és Vlagyivosztok között.

Halfeldolgozók Vlagyivosztokban.

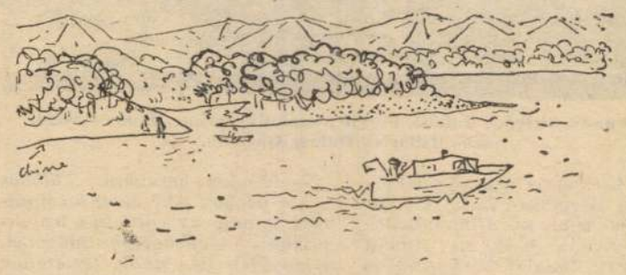

Az Usszurin

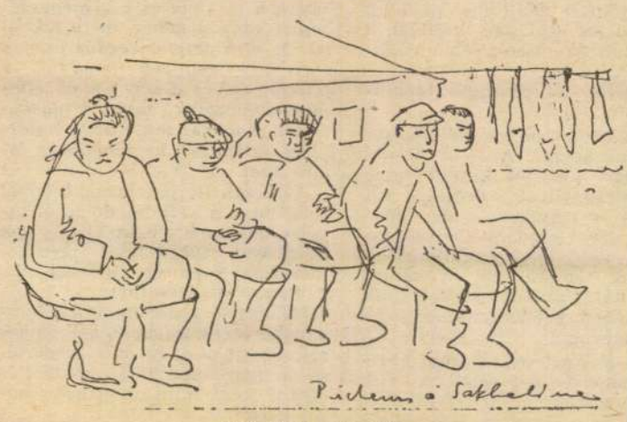

Szahalini halászok.

Rénszarvasbőrbe öltözve.

ganak.
ton, vasúton érkeznek Mazágról az építőanyagok, berendezések. Érdemes líteni azoknak a vállalaa nevét, amelyek részt az építkezéseken. Otthoy építkezéseken jártas, tatokban gazdag vállalatoztak meg ezzel a munká-

el a vállalat kollektívája, hogy versenyt indít a *Szocialista Munka Epiteshelye* cím megszerzéséért.

Sérai Ernő komplexbrigád-vezető, akit a közelmúltban választottak meg a bogorodcsányi telep kommunistái az alapszervezet titkárának, így látja az itteni munkakedvet, hangulatot:

Druzsba brigád: Juhász Ferenc, Szokoly Ferenc, Sipos László, Szabó Tibor és Halász Gaszton.

beruházás vezetője a Petia Beruházó Vállalat. Kiők: a 21. sz. Állami Építő-Vállalat, a 22. sz. Állami pari Vállalat, a Közmű és pítő Vállalat, a Kelet-maországi Mélyépítő Vállalat, ítőipari Szállítási Vállalat, országos Szakipari Vállalat, a ntúli Áramszolgáltató Vállaa Bükkvidéki Vendéglátóipallalat, az Országos Mentőlat.

gassunk el egy vállalathoz iek közül. A *21-es Állami pari Vállalat* kirendeltsége odcsányiban dolgozik. A at — helyesen — úgy dönhogy legjobb törzsgárdá, régi, tapasztalt dolgozóit az építkezésre. Valamint fiatal szakembereket, akik tthon bebizonyították rátségüket.

-eseknél már három briersenyez a szocialista cím rzéséért. Mind a három itt , és a *Gagarin, Iván Fran*án költő és a *Druzsba* nette fel. A vállalat főépí-

— *Minden beruházás, különösen a nagyok elkezdése, megindítása mindig az építkezés legfontosabb és legnehezebb időszaka. Különösen itt, ahol ismeretlen körülmények között kezdtük el a munkát. A felvonulás felvonulásának a területe és a végleges terep is nagyon nehéz, mély fekvésű. Az első perctől kezdve és még most is legnagyobb gondunk a felszíni víz és a sár. Ennek ellenére dolgozóink minden igyekezettel azon vannak, hogy határidőre felépítsék az ideiglenes lakótelepet.*

Aki csak itt jár, meggyőződhet róla, hogy a vállalat dolgozói nagyon lelkiismeretesen és sok-sok munkával, fáradsággal igyekeznek azon, hogy víz ide, sár oda, a munka ne lassuljon.

Mindnyájan azt mondják, hogy a nehézségek ellenére az emberek hangulata, egymás megértése, a munkához való hozzáállás olykor jobb, mint az otthoni, hazai körülmények között.

Bogorodcsányi, 1975. november.

Alexa Ferenc

MŰ és a 21. számú Állami Építőipari Vállalat — munkásai oznak a Bisztrica medrében.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Népszava

Makrisz Zizi

1021

1976. november 7.

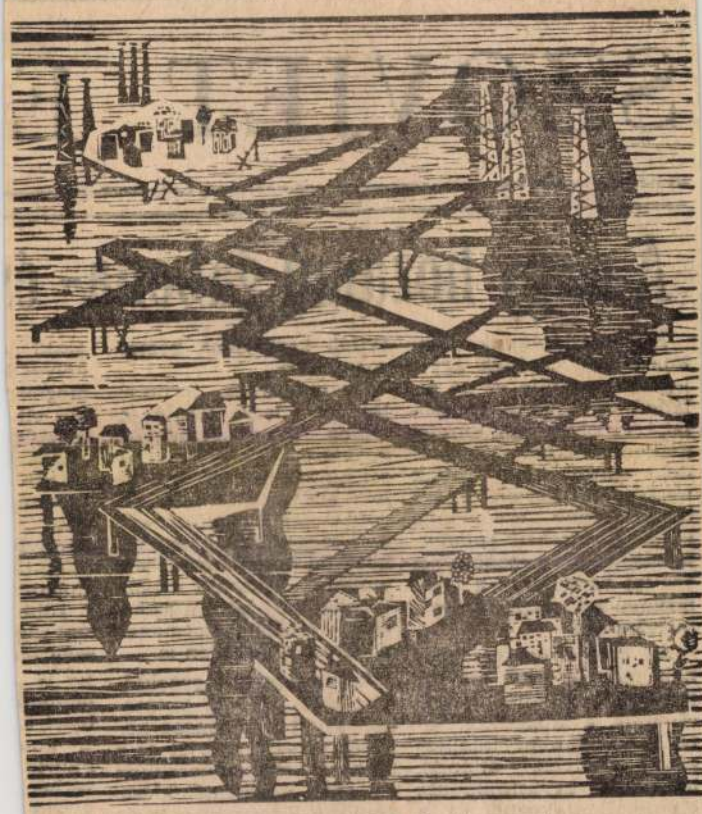

Makrisz Zizi: Bakui olajkutak

1976. nove

SZOVJET E

A nagy hozamú gabona- é

Mezőgazdaságunk dinamikus fejlődésének egyik legfőbb segítője az az állandó termékeny kapcsolat, amelyet a szovjet szakemberekkel az évtizedek során kialakítottak magyar partnereik. A legközismertebb eredménye ennek az *intenzív gabonafajták* meghonosodása és ezáltal hazánkban a búza hozamának nagy arányú növekedése.

Az ötödik ötéves tervnek már az első esztendejében is bővültek a kapcsolatok, a tapasztalatcserék. Az alkalmi találkozások helyett állandó, tervszerű együttműködés alapjai bontakoztak ki, a többi között a *mezőgazdasági* fajták kerüljenek köztermesztésbe.

A cukorrépa termesztésében a legfontosabb jelenleg a *cukortartalom* növelése. A *sopronhorpácsi* kutató intézet és a kijevi testvérintézmény között ennek kutatását részben megosztották egymás között a tudományos szakemberek. Hasonló megállapodás jött létre a *kukorica* fehérjetartalmának növelése érdekében is.

Egyre nagyobb érdeklődést vált ki — a kutatókon kívül a közönség körében is — a szovjet és a magyar szakembereknek az az együttműködése, amely a vírusmentes *gyümölcs-, szőlő- és virágszaporító anyagok nyerését*

szaki j
helyet
megterr
gos elh
lehetőv
AGRO
GIPRO
nevezé
dául
könnyű
mölcstá
dolgozr
Több
val fog
ság él
tói is.
például
ipari k
a ma
Paprik
zetben
gyűjté
ciók c
ipar k

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-046, 337-748, 340-726
Makrisz Zizi
PEST M
HÍR 1973 MÁR. 8.

Börzsönyi tájak

Séta a kisgaléríákban

1021

A hét fővárosi képzőművészeti eseményeivel ezúttal a kisgaléríákban találkozhattunk. Várakozva léptem

A CSONTVÁRY TEREMBE,

ahol arra kerestem választ, vajon javult-e a Képcsarnok minőségi ajánlata, hiszen *Rózsa Gyula* a „Heti zsüri" vitája kapcsán azt kifogásolta: a festők tekintélyes hányada nem a művészi útkeresés termékeit küldi vásáriásra, hanem többnyire rutinmunkákat.

E szempont szerint vizsgálom *Klimó Károly, Vati József, Nagy B. István* műveit, s tudásuk, felkészültségük legjavát érzem e festményekben. Sőt *Óvári László, Kokas Ignác* alkotásaiban a kísérletezés bátorságát figyelhetjük meg, ahogy a szerkezeti sűrítésekkel kutatják egy kozmikus léptékű piktúra lehetőségét. Még egy értékkel találkozom. Nem kép, ember: *Wessely Tibor*, e bemutatóterem vezetője, aki értéssel, tapintattal lép vendégeihez a kellő pillanatban. s művészetszerető nagyvonalúsággal tűnik ki. Kiemelt helyen szerepelteti a Műcsarnok februári kiállítóját, *Szurcsik Jánost*, külön csendélet-kollekciót szervíroz e márciusi virágínség idején, böngészési örömet tartalékol a nyitott és hozzáférhető mappákkal, s az üvegfalon elhelyezett plakáttal bocsátja útra látogatóit

A CSÓK ISTVÁN GALÉRIÁBA,

ahol *Makrisz Zizi* grafikai lapjait, gobelinjeit és táblakép méretű mozaikjait vizsgálhatják a műbarátok. Különösen ezen akvarell nagyságrendű mozaiktáblák jelentenek újdonságot, hiszen a lakáskultúra jövőjének tartozékai. Számunkra azért örvendetes e kísérletezés, mert Makrisz Zizi *az érdi Vörösmarty gimnáziumban* elhelyezett fali mozaikjából vonta le e figyelemre méltó, kamaraméretre szűkített sokszorosított tanulságot. Otthona a nagyvilág, számára a bakui olajkutak látványa ugyanazt az élményt jelenti, mint a csepeli szabadkikötő daruerdeje. Ízlése imponáló, csak valami egyszerű hiányt kell pótolnia ahhoz, hogy felületei a megdöbbenés áhítatát keltsék. Azt az elementáris erőt, amely

A HELIKON GALÉRIÁBAN

Kondor Béla alkotásait jellemzi, azt az utolsó kirándulást, a számára oly hosszú ideig idegen foto világában. Mi az, ami új a *Csend* és a *Katasztrófa* sorozatában? Könnyű utólag prófétának lenni, de a gépszerkezet rideg lécei között bujkáló macskában és Kondor-tekintetben már az elmúlás személytelen konstrukciója lappang. az a fájdalmas közeljövő, mely e fotosorozatot követte.

A MŰCSARNOK

kamaratermében kellemes meglepetést jelentett *Révész Napsugár* tárlata. Elsősorban azért, mert két dolgot tanult meg párhuzamos alapossággal: az elmélyülést és a grafika szakmai ismereteit. Ebből adódnak értékei: segítségükkel visszaálmodja az éppen elsuhant ifjúság mesetájait, a természet szigorúan szabatos alakzatait, s a József Attila nyomán egyénien értelmezett *Betlehemi királyokat.*

A BOLGÁR KULTURÁLIS KÖZPONT

Népköztársaság úti kiállítóhelyiségében *Georgi Baev* tüzes színekben villódzó festményei fogadják az érkezőt. Izig-vérig déli temperamentumú művész, telített szenvedéllyel. Látomásos erejét *Neszebár* monumentális romjaival és *Burgasz* kikötői tolongásával alakítja képekké, olyan ízzel, hogy a szemlélőben a látott vagy nem ismert tengerpart hangulatát ébreszti.

A FÉNYES ADOLF-TEREM

falán most *Réti Zoltán* akvarelljei hirdetik az élet derűjét. Nógrád megyében él, de sokszor érinti műveiben *Nagymaros vidékét, a Börzsönyt* zenei ritmusra emlékeztető színörvénylésekkel.

Kellemes járni a kisgaléríákban, mégis javíthatatlanul arra gondolok, mikor lesz végre a Pest megyei festőknek ilyen Helikon Galéria-méretű szalonja. Valahol létezik ez a hely, nem szükséges hozzá külön befektetés, csak meg kell találni közös erővel. A fővárosban létesíthető *Pest megyei Galéria* a művészek és a közönség nagy öröme, a művelődéspolitika sikeres előrehaladása lenne.

Losonci Miklós

Hungaroplast '73

Az idén rendezik meg ötödször a városligeti vásárvárosban a nemzetközi műanyagkiállítást, a Hungaroplast '73-at. A szervezők, a Chemolimpex és a Hungexpo most zárta le a jelentkezéseket, amelyek szerint 16 országból a tavalyinak majdnem kétszerese, összesen mintegy 200 vállalat vesz részt az április 11-től 16-ig tartó nemzetközi műanyagseregszemlén.

Fa

Az MS
zottsága
ülésén eg
ként jelö
érdekvéd
lan árem
Azóta m
az eller
dott, hog
vállalati nyereségre való törekvés, a jogtalan vállalati és egyéni haszonszerzés, különböző okok miatt a veszteség áthárítása a lakosságra. A végrehajtó bizottság felhívta

kezménye, hogy a fogyasztók akkor is bizalmatlanok, amikor ez indokolatlan. *A kereskedelemben dolgozók többsége tisztességesen, becsületesen látja el feladatát, s ők maguk is elítélik a fogyasztók megkárosítóit.*

A végrehajtó bizottság hangsúlyozta, hogy a gazdaságpolitikai célok megvalósításának fontos eszköze a szervezett, körültekintő árképzés. Jelentős szerepe van a vállalatok eredményes gazdálkodásában, a kereslet-kínálat összhangjának megteremtésében, a gazdasági erőforrások eredményes felhasználásában, az életszínvonal alakulásában. *Gazdasági életünkben a fix- a limitált, a szabad árak rendszere alapvetően betölti szerepét, csupán a szabad árak torzulásaira kell időben felfigyelni.*

A megyei kereskedelmi felügyelőség tavaly 1450 alkalommal ellenőrzött. Az ellenőrzés során megállapította, hogy *jelentősen nőtt a vásárlók érdekeit sértő, kisebb-nagyobb árdrágítás. Szigorú felelősségre vonást 425 esetben alkalmazott.* A felügyelőség több ellenőrzésre képtelen alacsony létszámánál fogva, de az ellenőrzés — mint ahogy a végrehajtó bizottság hangsúlyozta — *nem is egyedül az ő feladatuk.* A NEB, a szakszervezet 600 társadalmi ellenőre, a tanácsok mellett működő bizottságok, a szakigazgatási szervek erre hivatott dolgo-

Ötszázezer négyzetmétert

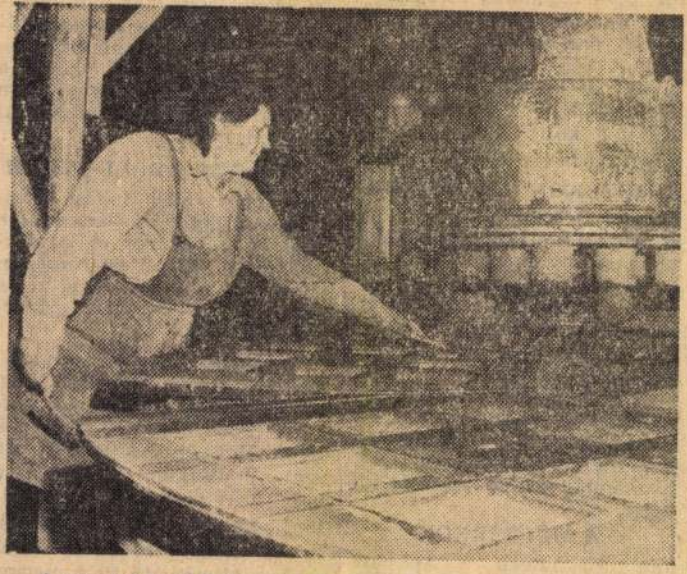

A szentendrei Beton- és Vasbetonipari Műveknél egy olasz gyártmányú préselőgép segítségével kétrétegű 20x20-as mozaiklapot készítenek. A felső, úgynevezett koptatóréteg márványzúzalékból, az alsó kemény betonból készül. Az automata gyártósoron az idén 500 ezer négyzetmétert fognak gyártani.

Ekes János felvétele

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő

Magyar Hirlap

1975 MÁJ 11

Makrisz Zizi

MAKRISZ ZIZI ÉS MAKRISZ AGAMEMNON kiállítása szombaton nyílt meg a Nagy-Balogh János kiállítóteremben (Budapest XIX., Ady Endre út 57. szám alatt). A megnyitáson jelen volt dr. Köpeczi Béla, az Akadémia főtitkára és a francia nagykövetség képviselői. A kiállítás június 7-ig tekinthető meg.

ÚJ SZOCIÁLIS KOMBINÁTOT ADTAK ÁT rendeltetésének a [illegible]

ntkezni
het
ecsési
helybe

...öt, férfit,
felveszünk.
...ismechanika
Bp. VI.,
43.

KEZETI
TAGNAK
FELVESZÜNK,

állandó munkára

FELVESZ

(vidékieket is):

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1977 4

Társadalmi Szemle

Makrisz Zizi

1021

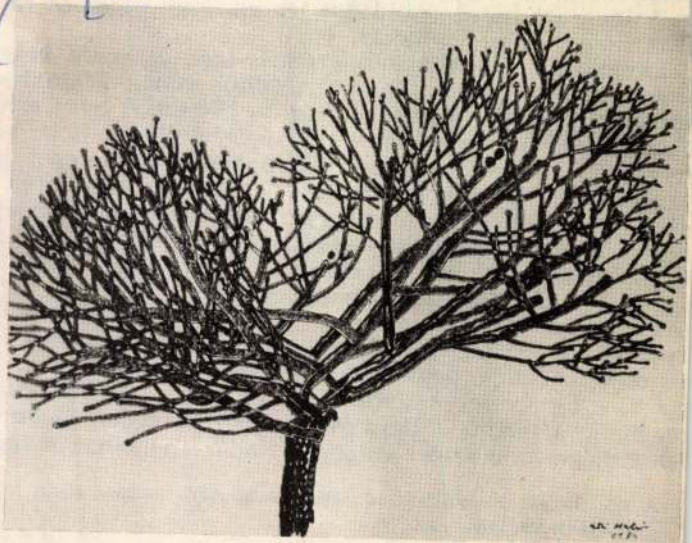

Makrisz Zizi: Fa

nezni, véleményezni, mint az osztermes tenae
ahogy Gyertyán írja. Úgy hiszem, ez az ellent
valóságos. De mivel feloldódni látszik, nem é
csak tanulságként említem.

Ennyit az évad általános értékeléséről. Me
(ezért nem is akarok belebonyolódni), minek
Csak annyit hadd jegyezzek meg — Pécsett i
abban, hogy a filmgyártás szervezetében végr
indokolt változtatások ebben olyan perdöntő
ahogy azt a filmművészszövetség legutóbbi közgyűlésén többen állították. *Az alapvető okokat* én nem az ilyen vagy olyan stúdiórendszerben keresném, hanem *az ország társadalmi fejlődésében, politikai életében, beleértve a kulturális politikát is;* abban a realizmusban, következetességben, kiegyensúlyozottságban, amely a kultúrában is biztosítja a fejlődést — megőrizve és tisztán tartva azt a légkört, amelyben a művészet szívesen és jó lelkiismerettel vállalja az ügy szolgálatát. Együtt gondolkodik a néppel, a párttal, a szocialista rendszerrel, tudja, hogy tisztességes szándékú kísérletei, ezen belül társadalompolitikai törekvései, megértésre, támogatásra és — ha viták után is — igazságos megítélésre találnak. Egyszóval: olyan közegben élnek az alkotók, amelyben lehet dolgozni, érdemes dolgozni. Kádár elvtársnak a Béke és Szocializmusban

A IX. Magyar Játékfilmszemle alkalmával, 1977. február 18-án elhangzott vitaindító előadás.
* Filmkultúra, 1976. 6. sz.

Makrisz Zizi, [ ]

Kiállítása nyílt meg
Kispesten.

— : Hír

8.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1975. máj. 11

Maksin Zizi

1975. máj. 10-én Kispesten, a Nagy-Balogh János kiállítóte-
remben Maksin Agamemnónnak közös kiállítása nyílt.

Népszava, 1975. máj. 11. 103. évf. 109 sz. 12 p.

Makrisz Zizi

Makrisz Zizi mozaikjaet kidolgozásuk változatossága teszi jellegzetessé.

Szilágyi Péter: Szovjet körkép a magyar.....
Művészet, 1975.október - 40.oldal

Lívi Makovecz

In Goal (Drawing) (repr.

Mosaic (repr.)

The New Hungarian Quarterly

1943.. r 1

Makrisz Zsuzsi, grafikus

Naptárban látható egy műve.

– : Kép naptárak 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1973. nov. 3.

Makrisz Zizi

1921

Makrisz Zizi grafikája

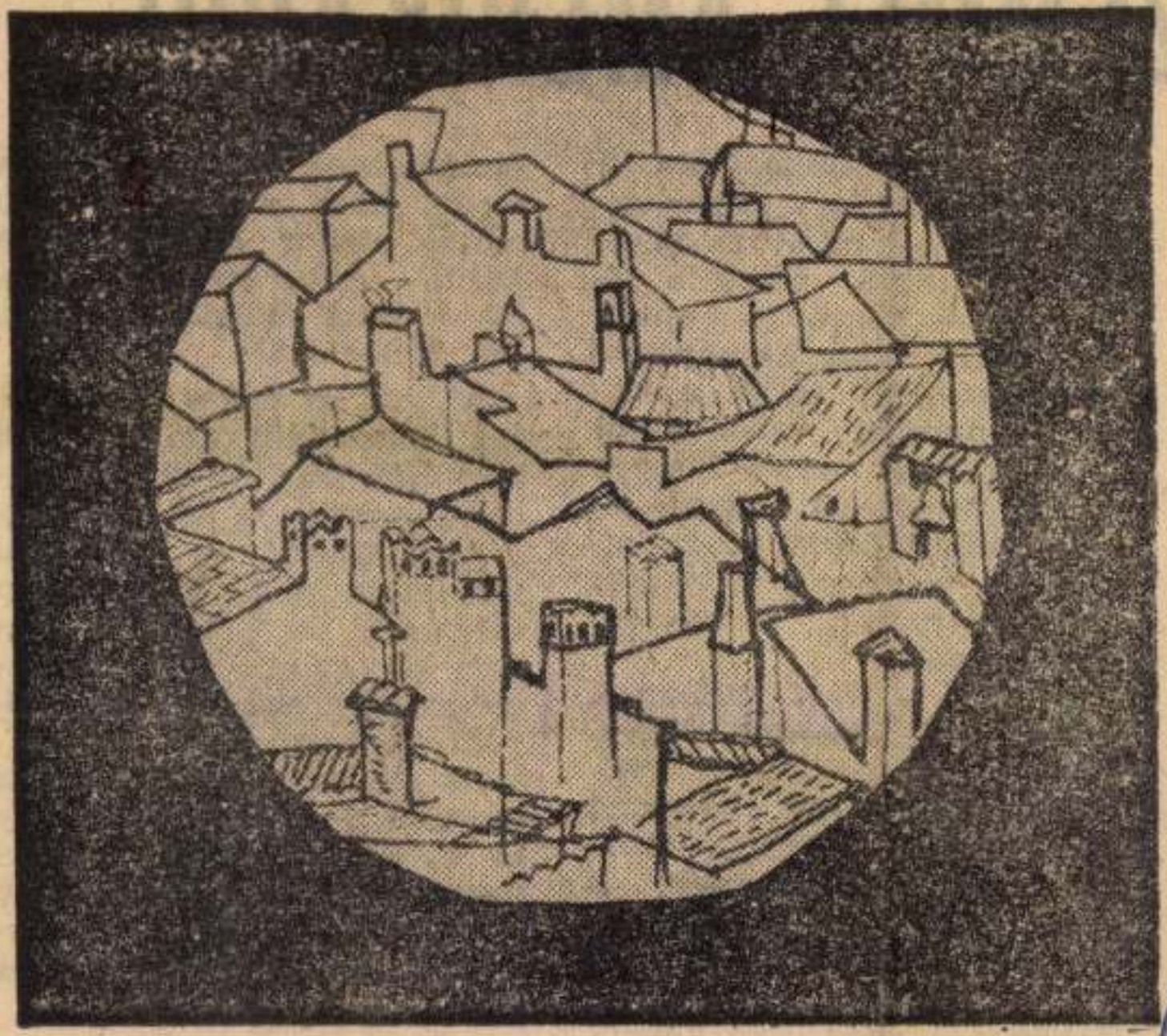

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓ
1974 FEB — 2
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-738
SAJTÓFIGYELŐ

SZEMMEL

az kat az anesztezioló
stu- képzési program
apel tése után — minc
giai temnek, mind pedig
tam löltnek — törvény,
rtya azt jelenti, hogy az eg
ívül kötelezettséget vállal
mra jes tematika lebony
kal- sáért, például azért, hogy a
z-se- jelölt megfelelő számú és
etta- összetételű műtétet végezhes-
émi- sen, s a résztvevő is köteles
rütt- alávetni magát a feszített programnak.

llett Milyen a New Orleans-i
or- sebészek egy napja? Reggel
ével 1/2 6-kor kelnek, 6-kor reg-
iák, geliznek, 1/2 7-kor vizitelnek
obb az osztályukon, fél óra múl-
ere- va a műtőbe mennek, s
to- operálnak rendszerint 13
ogy óráig. Ezt követően ismét az
Egy osztályukon levő betegeket
pél- látják el, s ebéd után követ-
kezik a továbbképző prog-

[illegible] kapcsolata az amerikai kórházakban? Az orvos mindent megtesz a betege meggyógyulásáért. A szakmai maximum mellett azonban udvarias, de hideg az emberi kapcsolat, és ez jellemző az orvosok egymás közötti viszonyára is. Ide kívánkozik egy érdekesség: az orvos is köt biztosítást, amely az esetleges műhiba anyagi kihatásai ellen védi őt, mert a beteg vagy hozzátartozója pört indíthat az orvos ellen.

A vékonybél-nyálkahártya

MDK

Makrisz Zizi, grafikus

1958-ban prod. kiáll.-ért Munkácsy M.-díj

III. fokozat.

(MTI)-Közzétették az 1959. évi művészeti díjakat.

Népszava 1959. ápr. 4. — 10. l.

MDK.

Makrisz Zizi

Kiállitási kritika

Magyar szó 1965 juni.13.lap -

Makrisz Zizi
keramikus

M.D.4

A salgótarjáni Karancs-szálló művészklubjának falat mozaikja díszíti. — Részlet a művészklub mozaikjából (repro)

Lőrincz Sándor: Karancsszálló, Salgótarján. Művészet, 1965. szept. - 18 lap.

MDK.

Makrisz Zizi grafikus

"Görög,fiatal" /fametszet/

III.Magyar Képzőművészeti Kiállitás
1952.dec.-1953.marc. 14.1.

M.D.K.

Makrisz Lizi

Kiniai kisfiú (repro)

Magyar Ifjúság, 1960. jul. 2.

Makrisz Zizi grafikus M.D.K.

A Szépirodalmi Könyvkiadó ezerforintos díját kapta
fametszeteiért

Megnyitották

~~Megnyílt~~ Miskolcon az első országos grafikai biennál

Magyar Nemzet 196. október 24 4.l.

Makrisz Zizi MDK

A Műcsarnok a kinai Népköztársaságba küldi fenti művész munkáit, melyek ki lesznek állitva.

Esti Hirlap 148 sz. 1958. jun. 26 2 old.

Makrisz Zizi

MDK

A magyar kisplasztikai és grafikai kiállításon Bukarestben részt vett.

/szines fametszetek/

Esti Hirlap 141 sz. 1958. jun. 18 2 old.

MDK

Makrisz Zizi

grafikus elsők közt állit ki Hódmezővásárhelyen, a Medgyessy Ferencről elnevezett kiállitó teremben.

Esti Hirlap 139 sz. 1958. jun. 15 2 old.

Makrisz Zizi, grafikus H Dk.

Díjjal jutalmazták.

— : Megnyitották Miskolcon az I. országos grafikai biennálét 14.l

NEPSZABADSÁG, bn. 1961. okt. 24.

Makrisz Zizi MDK

A legszebb magyar versek készülő antológiájának pályázatára beküldött vers-illusztrációi az Irodalomtörténeti Muzeumban rendezett kiállitásón.

József Attilá hoz készült fametszetei

ARADI NORA: Költészet és grafika.
Magyar Nemzet. 1958. IX.28. 9.1.

Makrisz Zizi

Múzeumok, kiállítások.

Magyar Kender
1958. nov. 2.

Makovitz Zizi

Kiállítások.

Képszabadság
1958. nov. 2.

Maksisz Zizi

Kiáll. Kult. Kaper. Int.

(festőm.)

Kiállítások.

Népszabadság
1958. okt. 26.

MDK.

Makrisz Zizi grafikus

"Budapesti tüntetés a Párizsi Kommünért" /fametszet/
"Athéni tüntetés Rakosi kiszabadításáért" "

Mindkettő a Népmüvelési Minisztérium megbizása

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Mücsarnok,1955. 34.l.

MDK

Makrisz Zizi

Csepel

Perneczky G.: A II. miskolci országos grafikai biennale. Népszabadság 1963. nov. 14. 8.l.

Makrisz Zizi, grafikus MTI

Párt von Linzben, a jan. 23-án megnyíló magyar művészeti kiállításon.

–: Kép, plakát, gyermekrajz 2

ESTI HIRLAP 1964. jan. 16.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Makrisz Zizi

SOMOGY MEGYEI NÉPUJSÁG

1962 DEC 18.

— 7400-an tekintették meg a Latinka Sándor Művelődési Házban Makrisz Zizi grafikusművész közelmúltban bemutatott kiállítását.

Makrisz Zizi MDK

Szerepelt a német művészszövetség berlini pavillonjában /Unter den Linden/ rendezett magyar művészeti kiállitáson.

"Görögország" fametszet

Uhlitzsch Joachim: Entwicklungsprobleme ungarischer Kunst.

NEUES DEUTSCHLAND. 1962. szept. 14.

Makrisz Zizi grafikus M.N.K.

Müvei a kiállitáson

Linóleummetszetek

Sárvári Márta: A Százados uti müvésztelep jubileumi kiállitása a Nemzeti Galériában.

Magyar Nemzet 1965. jan. 20. 1.

Makrisz Lisi

grafikus

M.D.K.

1963-ban a Munkácsy Mihály díj
I. fokozatát nyerte el.

— : Kitüntetések
Művészet, 1963. május — 44 lap

Makrisz Zizi, grafikus

MDA

A Munkácsy Mihály-díj I. fokozatát kapta.

– : Kiosztották az idei művészeti díjakat

6. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. ápr. 4.

Makrisz Zizi grafikus M.D.K.

1963 évi Munkácsy Mihály dijjal kitüntetve

I.fok.

Kiosztották az 1963.évi irodalmi és müvészeti dijakat

Magyar Nemzet 1963. április 4. 2.l.

Ma krisz Zizi M.[illegible].K.

Müvei a kiállitáson

S.M.: A Százados uti müvésztelep jubileumi kiállitása

Nemze Magyar Nemzet 1965. január 20. 4.1.

Makrisz Zizi M.A.K.

Illusztráció Jannisz Ritszosz: Holdfényszomáta c. kötetéhez

Va sárnapi könyvespolc

Magyar N emzet 1965. január 31. 13.1.

Makrisz Zizi grafikus M.D.K.

Müve a kiállitáson

Szine fameteszetek / Árnyékok/

Gábor István: Országos képzőművészeti kiállitás Szegeden

Magyar Nemzet 1964. auguzstus 12 4.1.

N.T.E.

M.D.K.

Makrisz Zizi

Szines linometszeteit állitotta ki a tárlaton.

Telepy Katalin: Az 50 éves Szarádos úti művésztelep kiállítása.

Művészet, 1965. febr. – 12 lap

Makrin Lizi
grafikus

M.D.K

Linometszetét állította
ki a tárlaton.

Frank János: A naiados úté művéntelep
Élet és Irodalom, 1965. febr. 6 - 9 lap.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296. 188-307

Makrisz Zizi

ESTI PÉCSI NAPLÓ

1962 OKT 3

☐ Makrisz Zizi grafikusművész munkáiból a Bartók Béla klubban kiállítást rendez a TIT művészeti szakosztálya. A kiállítást október 6-án szombaton délután Debitzky István nyitja meg. A kiállítás október 27-ig tekinthető meg.

ki. [illegible] már nagyjából vitagos
[illegible] van a Föld légkörének

M.D.

Makrisz Zizi
grafikus

A Les Lettres Francaises közli Makrisz Zizi több reprodukcióját. — „Bástyaudvar" (repró)

—: A Les Lettres Francaises . . . .
Élet és Irodalom, 1963. április 13 – 12 lap

M.D.K

Makrisz Zizi

grafikus

1963-ban elnyerte a Munkácsy Mihály díj I. fokozatát.

—: Az 1963. évi művészeti és irodalmi díjak
Élet és Irodalom, 1963. április 6 - 2 lap

M.D.K

Maksisz Lizi
grafikus

Modern nivott faliképkartonyai
a kiállítást gazdagítják

P. Brestyánszky Ilona: Modern gobleinbemutató a Műcsarnokban
Művészet, 1963. április

Makrisz Zizi, grafikus MDK

Szerepel a linzi Modern Múzeumban.

A. Gy.: Egy ausztriai magyar Kiállítás 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1964. febr. 5.

Makrisz Zizi MDK

szerepelt a kiállításon.

Szelesi Zoltán: Szegedi Országos Képzőművészeti Kiállítás.

Tiszatáj 1964 szept.

Makrisz Z izi M.Z.K.

Az Iparművészeti Vállalat szövőműhelyében kiviteleztek gobelin-tervét

Domanovszky György: A magyar gobelin-művészet husz éve

Magyar Nemzet 1965. március 7. 9.l.

MDK

Makrisz Zizi

Görög ifjú 1954 fametszet Műv.t.
Rosenberg gyerekek 1953 fametszet Műv.t.

Képzőművészetünk tiz éve.Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 19.1.

MDK

Makris Zizi 1923--

Robi és Michael Rosenberg, fam.

Ernst Mus. M.Kisplaszt. és Graf. kiáll.1954. szept.

32. 1.

Makrisz Zizi

MDK

Bakui táj, repr.

Miccarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Makrisz Zizi

MDK

Rabnő I-XIX. linómetszet

Műcsarnok Kamaraterem 1962. Makrisz Zizi

Makrisz Zizi MDK

Téli napsütés a börtönudvarban, szines linó

Beszélgetők linó

Börtönudvaron szines linó

Beszélgetők a börtönudvaron szines linó

Mücsarnok Kamaraterem 1962. Makrisz Zizi

Makrisz Zizi MDK

Rabséta, linó

Ülő rabnő szines linó

Fal előtt linó

Éjjel, szines linó

Mücsarnok Kamaraterem 1962. Makrisz Zizi

Makrisz Zizi MDK

Pálmafa alatt, linó

Bortönkápolna szines linó

Fa alatt, linó

Rabcsoport linó

Mücsarnok Kamaraterem 1962. Makrisz Zizi

Makrisz Zizi

Rabnők linó

Udvaron linó

Börtönben szines linó

Kendős rab, linó

Miesarnok Kamarateren 1962. Makrisz Zizi

Makrisz Zizi MDK

Ülő nő linó

Börtönudvaron szines linó

Fa alatt szines linó

Rabnők, linó

Mücsarnok Kamaraterem 1962.Makrisz Zizi

Makrisz Zizi MDK

Börtönben szines linó

Ülő rabnő linó

Holdfénynél szines linó

Árnyékok I-II, linó

Mücsarnok Kamaraterem 1962.Makrisz Zizi

MDK

Makrisz Zizi

Árnyékok, szin.fam.

Börtönkápolna, szin.fam.

Éjjel, " "

Szegedi O. Képzőm. kiáll. Szeged 1964

házá építését de Herrera tervei sze-

Makrisz Zizi MDK

Kompozició az érdi gimnázium részére,
üvegmozaik

Mücsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Makrisz Zizi

MDK

Bakui tájak I-V., szines fametszet

Műcsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Makrisz Zizi MDK

Börtönben I-II. fametszet

Görögország, fametszet

Börtönudvar I-II, szines fametszet

Műcsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK.

Makrisz Zizi

Kiállitási hir

Népszava 1967 jun.6.

Makrisz Zizi

Mozaik falrej, murány i üveg, 29.5 m² (Lánc Sándor: Karancs hálló, Salgótarján. M. 1965. IX. VI. évf. 9. sz. 19-19. l.).

Janácsvoró terem, Karancs hálló.

Nógrád megye, Salgótarján

Tájékoztató 64/65 Képző és Iparmiszeti Lektorátum

17 l.

M.D.K.

Makrisz Lizi
iparművész

Goleinjait állította ki

földes: Jegyzetek a IV. részt
Nők Lapja, 1962. május 12-8 lap

Makrisz Zizi, grafikus

Grafikáiból kiállítás nyílik Mexikóban.

– : Kulturális hírek 9. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. febr. 22. [Vidéki]

Malk

Makrist Lizi

Görög bortön-rabok (grafika)

Lelöcz Mária. A IX. Magy. Képzőm. Kiállításról
jelenkor, 1962. 4. sz 542. l

Makrisz Zizi

szerepelt a III. miskolci biennálén.

Nappali 1965. dec. 1.

a III. miskolci Grafikai Biennálé. Ritly Valéria.

Makrisz Lizi
grafikus

M.D.K.

Bakai "olajkutak" c. nincs fa-
" mutszet sorozatát állitolla ki
a tárlaton.

Ritly Valéria: A III. miskolci grafikai biennale.
Művészet, 1966. február - 38 kap.

MAKRISZ Zizi grafikus M.D.K.

Kiállitása a szombathelyi Savaria Muzeumban

"apló

Magyar Nemzet 1963. január 9.4.1.

Makrisz Zizi MDK

Bolgár falu, pasztell

Halászok, pasztell

Dubrovnik, pasztell

Mücsarnok 1959. VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.K

Malsvicz Lizi

Grafikus

Görögországi körtörténelmémyt
örökit meg művein

D. Fehér Zsuzsa: Soha többé fasizmust!
Művészet, 1966. Április - 7 lap.

M. D. K.

Makrisz Zizi

Jannisz Ritszosz: „Holdfényszonáta" c. könyvét illusztrálta „a modern grafika eszközeivel." – irja a kritikus.

cs. o.: „Holdfényszonáta" c. „könyvek és képek körött." c. rovat.
Film Szinhár Muzsika, Bp. 1964. dec. 18. VIII. cóf. 51. sz. 18. lap.

MDK.

Makrisz Zizi

Kiállitási kritika

Kisalföld 1965 szept.26.

M.D.K

Makrisz Lizi
iparművész

Gobelinjét állította ki a tárlaton.

Mihes Ildikó: Textilek az V. Iparművészeti Kiállításon.
Művészet, 1966. április – 25 lap

MDK.

Makrisz Zizi

Kiállitási kritika

Szabad Föld 1965 okt.lo.lap -

MDK.

Makrisz Zizi

Kiállítási kritika

Szabad Föld 1965 okt.10.lap -

Makrisz Zizi, grafikus

h.: Udvardi E.

– : Tárlat ..... 9.

Népszabadság, Bp. 1978. nov. 16.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

610 Makrisz Zizi

Vasárnap, 1958. november 2.

Múzeumok, kiállítások

Magyar Nemzeti Galéria (V., Kossuth Lajos tér 12.): Nyitva hétfő kivételével mindennap 11—19 óráig.

Szépművészeti Múzeum (XIV., Hősök tere): Nyitva hétfő kivételével mindennap 10—17 óráig.

Magyar Nemzeti Múzeum — Történeti Múzeum (VIII., Múzeum körút 14—16.): Nyitva hétfő kivételével mindennap 10—18 óráig.

Petőfi Irodalmi Múzeum (V., Egyetem utca 16.): Nyitva hétfő kivételével mindennap 11—19 óráig.

Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői út 33—37.): Nyitva hétfő kivételével mindennap 11—19 óráig.

Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum (VI., Népköztársaság útja 103.): Nyitva hétfő kivételével mindennap 9.30—16.30 óráig.

Kina Múzeum (VI., Gorkij fasor 12.): Nyitva hétfő kivételével mindennap 10—17 óráig.

Nagytétényi Kastély Múzeum (Nagytétény, Kastélymúzeum utca 9.): Nyitva szerda, szombat, vasárnap 11—16 óráig.

Néprajzi Múzeum (VIII., Könyves Kálmán körút 40.): Nyitva hétfő kivételével mindennap 10—17 óráig.

Magyar Nemzeti Múzeum — Természettudományi Múzeum (VIII., Múzeum körút 14.): Nyitva hétfő kivételével mindennap 10—18 óráig.

Természettudományi Múzeum Növénytára (XIV., Városliget, Vajdahunyad vára): Nyitva hétfő kivételével mindennap 10—17 óráig.

Színháztörténeti Múzeum (I., Krisztina körút 57.): Nyitva kedd, csütörtök, szombat 15—19, vasárnap 10—18 óráig.

Bajor Gizi Emlékmúzeum (XII., Stromfeld Aurél út 16.): Nyitva kedd, csütörtök, szombat 15—19, vasárnap 10—18 óráig.

Március 15. téri Földalatti Múzeum: Szép idő esetén nyitva november 2-án, vasárnap 10—18 óráig.

Kiscelli Múzeum (III., Kiscelli út 108.): Nyitva vasárnap 10—17 óráig.

Pesterzsébeti Múzeum (XX., Kossuth Lajos utca 39.): Nyitva kedden, csütörtökön és szombaton 14—19 óráig, vasárnap 10—13 és 16—20 óráig.

Mezőgazdasági Múzeum (XIV., Városliget, Vajdahunyad vára): Nyitva hétfő kivételével mindennap 10—17, vasárnap 10—18 óráig. Belépés díjtalan!

Hadtörténeti Múzeum (I., Tóth Árpád sétány 40.): Nyitva hétfő kivételével mindennap 9—17 óráig.

Tűzoltó Múzeum (X., Martinovits tér 13.): Nyitva szerda és péntek 10—18, vasárnap 10—14 óráig.

Bélyegmúzeum (VII., Dob utca 75—81.): Nyitva szerdán 9—15.30 óráig.

Ernst Múzeum (VI., Nagymező utca 8.): Nemzetközi Fotokiállítás. Látogatható naponta délelőtt 10-től este 21 óráig. Délutánonként 6 órakor tárlatvezetés.

Nemzeti Szalon (V., Engels tér): Budapest városfejlesztési kiállítás. Nyitva hétfő kivételével naponta 11—21 óráig.

Postamúzeum (XII., Várfok utca 24. szám): Nyitva szerda és vasárnap 9—14 óráig.

Műcsarnok (XIV., Dózsa György út 37.): Fritz Cremer kiállítása — Pleiddell János kiállítása — Alexander Kotsis lengyel festőművész kiállítása. Nyitva hétfő kivételével mindennap 11—19 óráig.

Kulturális Kapcsolatok Intézete (V., Dorottya utca 8.) kiállítási terme: Makrisz Zizi festőművész kiállítása. Megtekinthető hétfő kivételével naponta 11—19 óráig.

Vasárnap délelőtti tárlatvezetések: Magyar Nemzeti Múzeum — Történeti Múzeum: de. 11 órakor és du. fél 3 órakor — Néprajzi Múzeum: de. 11 órakor — Iparművészeti Múzeum: de. 11 órakor — Petőfi Irodalmi Múzeum: de. 11 órakor — Magyar Nemzeti Galéria: de. 11 órakor.

Vasárnap, 1958. november 2.

Helikopter összeköttetés Budapest és hat vidéki v

Érdekes részletek a közlekedés második öté

Kossa István miniszter vezetésével a Közlekedésügyi Minisztérium értekezletén *megtárgyalták a második ötéves terv közlekedésfejlesztési programját.* A perspektivikus terv néhány érdekes adatáról a következő tájékoztatást kaptuk.

A második ötéves népgazdasági terv készítése során minden erőfeszítésünk arra irányul, hogy közlekedésünk fejlődéséhez *a szükséges beruházási kereteket biztosítsuk,* és azokat a leghatékonyabban használjuk fel.

A második ötéves terv időszakában legfontosabb célkitűzésünk *a vasúti vontatás korszerűsítése* és a szállítások koordinációjának fokozott kifejlesztése.

Villamosítják a két szolnoki és fehérvári vonalat

A vasúti vontatás korszerűsítésének egyik módja *a nagyforgalmú vonalak villamosítása.* A vonalvillamosítás ütemét eddig erősen korlátozta az, hogy a korszerű villamosmozdony kialakításával iparunk lemaradt, a korszerű mozdonytípus kifejlesztéséhez viszont *meglehetősen*

Említésre méltó nagyarányú *hűtőkocsi beszerzési tervünk is,* amely növekvő mezőgazdasági exportunk lebonyolításához szükséges.

A személyszállítás kulturáltságának fokozására a korszerűbb vontatási módok alkalmazása mellett *elsősorban az új személykocsik beszerzését szorgalmazzuk.*

A hajózás fejlesztése

A hajózás nagyobbmérvű bevonása az áruszállításba szükségessé teszi *a megfelelő úszóművek beszerzését.* Ezen között elsősorban a vontató hajók szaporítását és korszerűsítését, valamint az uszályok számának arányos növelését is. A hajózás területén igen *nagyarányú fejlesztési tervezünk a Dunán tengerjáróhajók számának növelésével,* hogy a Közel-Kelet irányuló külkereskedelmi szállításainkat saját hajóinkkal bonyolíthassuk le, sőt hazai igényeken felül idegen szállításokat is vállalhassunk. A folyam-tengeri hajózás említett fejlesztése de zagazdálkodási szempontb is igen előnyös számunkra.

Folyam-tengeri hajózásun fejlesztése, valamint *a Duna Majna—Rajna-csatorna* köz

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1984 OKT 6
NÉPÚJSÁG (HEVES)

1021

Grafika, mozaik, szőnyeg

Makrisz Zizi műhelyéből

A Tavasz című mozaik

Az idén részesült „Érdemes művész" kitüntetésben egy Magyarországon otthonra lelt, nehézsorsú görög művésznő, *Makrisz Zizi*. 1951-ben jött Franciaországból Budapestre, férjével, Makrisz Agamemnonnal együtt.

Eredetileg festőnek készült. Tanulmányait Párizsban, a Képzőművészeti Akadémián végezte. Grafikai hajlandósága hamar kiderült. Ma is vérbeli grafikus, bár az elmúlt évtizedek során *érdeklődése a faliszőnyeg (gobelin), később a mozaik felé fordult.* Munkáin mindig a rajzból indul ki, akár grafikát, akár mozaikot, vagy faliszőnyeget készít. A nálunk töltött évtizedek végleg hozzánk kötötték. Itt érett művésszé, itt formálódott jellegzetes, a modern francia ízlésvilágtól megérintett stílusa. A konstruktivista kompozíciós módszereket ötvözi össze művein az elvonatkoztatott természeti élményekkel mind dekoratívabb megoldásokban.

Élményeit elsősorban grafikáin rögzíti, ezek állnak legközelebb a valósághoz. Itt elevenedik meg élete, visszaemlékezései a küzdelmekkel teli évekre. Nagy sikerű sorozatban örökítette meg görögországi börtönökben töltött hosszú rabságát. Naplószerűen hiteles képet rajzolt a függetlenségéért, a demokrácia kivívásáért bátran küzdő kis ország népéről, neves és névtelen hőseiről. Sok rajza született utazásai során, Kínában, Kubában, a Szovjetunióban (Oroszország, a déli köztársaságok, Szibéria, Távol-Kelet).

A gobelinművészet felé a francia falikárpitművészet új fellendülése vezette, de csak hazánkban kezdett gobelinnal foglalkozni. Formanyelvére leginkább a dekoratív, lírai absztrakció jellemző, a színek patikamérlegen mért egyensúlyával. Műveivel nagy sikert aratott, nemcsak Budapesten, hanem Párizsban, Athénban és a távoli Pekingben, Havannában, Mexikóban is. Felfelé ívelő életpályáján egy sor nagy nemzetközi seregszemlén is részt vett, az Intergraphique-on, a velencei és ljubjanai biennálékon. Sikerét *elsősorban egyéni formavilágának, művei mély líraiságának köszönheti, amellyel megigézi a korszerű művészi kifejezésformákban járatlan látogatót is.*

Nagyméretű faliszőnyegei az Iparművészeti Múzeumban és több állami intézményben, így a Televízió reprezentációs helyiségeiben is láthatók.

Görögországi utazásai vezették el új kifejezési eszközéhez a mozaikhoz. Az apró, színes muranói üvegtöredékek, dunai és bulgáriai kavicsok, ásványszemcsék a természet sokarcúságát, megváltozhatatlanságát jelentik számára.

1964-ben kezdett el mozaikkal foglalkozni. Az új anyaggal folytatott kísérletezések során stílusa átformálódott. A kiindulási pont a kollázs, a különféle anyagokból összeállított, kontstruktív kompozíció és színséma, amely a mozaikkép nagy alapformáinak és színfoltjainak sommázatát, mintegy képletét mutatja. A végleges megoldást maga a mozaik „diktálja". A mozaik szigorú, kegyetlen anyag — mint mondja — előírja a maga stílusát, korrigálni nem lehet, 24 óra alatt megköt".

Makrisz Zizi azonban rövid idő alatt megtalálta sajátos kifejezésformáját, amelyben nem köti meg sem a kezét, sem a fantáziáját semmiféle hagyomány, még az ókeresztyén bizánci mozaikok több évszázados tradíciója sem. Önállóan bánik az anyaggal, melyet nagy kompozícióin valamely természeti élmény távoli emlékképéből kiindulva konstruktív szerkezetű monumentális dekoratív látomássá alakít.

A Karancs Szállóba készített mozaikján a salgótarjáni ipari tájat, a balatonszéplaki Acélmű üdülőjében pedig a nyári Balaton képét ábrázolta a színek költészetéből fakadó líraisággal. Új találmányai kisméretű, festményjellegű mozaikképek, melyekkel művészi indulásához kanyarodik vissza, széles skálán rögzítve élményei mellett természet- és életszeretetét. Megjelennek rajtuk a kék tenger által körülölelt görög szigetek, kanyargós, macskaköves utcás városkák egymáshoz ragadt háztetőkkel, apró templomokkal, a Duna vizében tükröződő házsoros magyar tájak, a sok kompozícióján visszatérő, életet adó nappal. A sík és tér bonyolult viszonyait ábrázolja rajtuk a valóság újabb rétegeinek meglepetésszerű feltárásával. *„Leghőbb vágyam — vallja — hogy közöljem másokkal mindazt, amit érzek, ami megindít és legnagyobb örömöm, ha látom, hogy sikerült."*

Brestyánszky Ilona

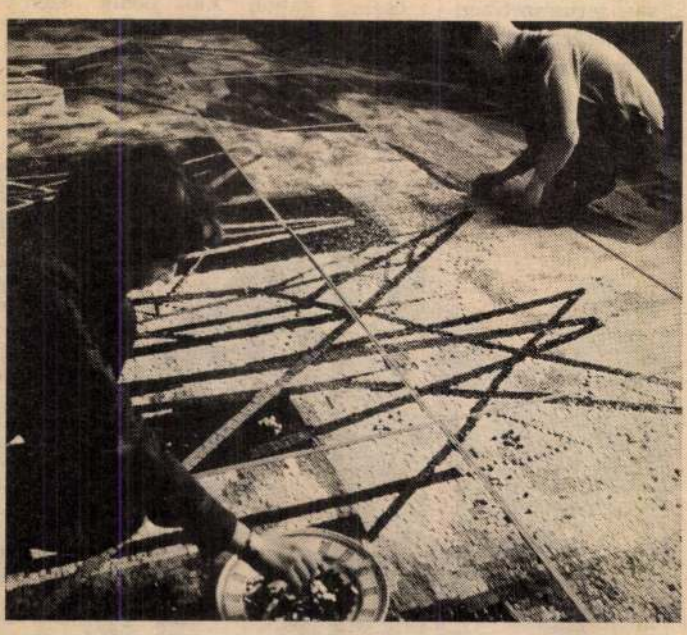

Makrisz Zizi és Louis Garard a Karancs Szálló mozaikját rakja össze

(MTI fotó—KS)

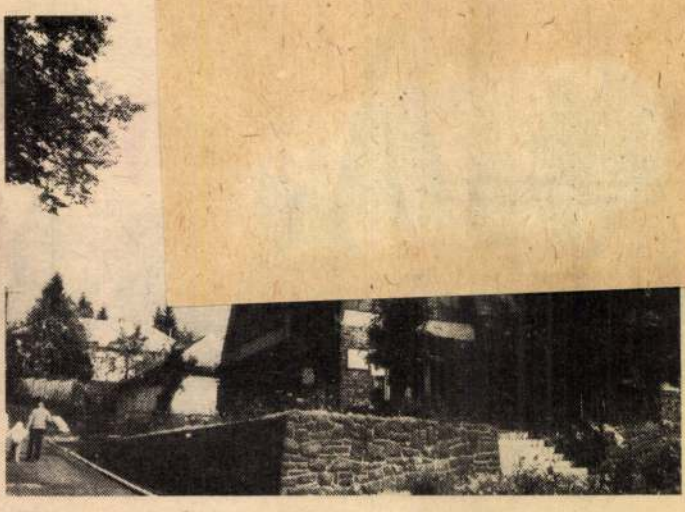

Turistacsalogató látványosság is a szép formájú templom

Szlovákok az

Számos okból is másabb település Mátraszentimre, mint a többi. Például: az ország legmagasabban fekvő községe. De — idetartozik Galyatető, Mátraszentistván és Mátraszentlászló, valamint Bagolyirtás és Fallóskút. Azért is, mert: itt több száz szlovák család él. És még: Szabadék, Völgyiék, Fügediék a nevük. Például. Amiből aligha lehet az első hallásra azt következtetni, hogy nem magyar anyanyelvűek.

Amikor a tanácsházán megkérdeztem *Szabad Éva* üdülőhelyi előadót, hogyan élnek itt a nemzetiségiek, egyetlen szóval válaszolt:

— Jól — és úgy nézett rám, mintha magán a kérdésen csodálkozna a legjobban.

Kettős feliratok

A szép és modern épület bejártánál nemcsak a magyar felirat mutatja, hol vagyunk, hanem a szlovák is: *Obecna rada*. Van itt még *Vseobecna skola* és *Dom Starcov*, ahogyan *Klubova Kniznica* is. Tehát: tanácsháza, általános iskola, öregek otthona és klubkönyvtár.

Az üzlet ABC így is, úgy is, ahogy az utcanévnél Rákóczi nevét sem kell lefordítani. Abban már mégsem vagyok biztos, hogy a Szabadság útja nem lehetne-e szlovákot is felírva.

A könyvtárban ötszáz kötet található a nemzetiségi nyelven és két folyóirat. Az óvodában és az iskolában szlovákot is tanulnak a gyerekek.

— Nekem mindig ötösöm volt szlovákból, de a magyarból nem biztos. Nem emlékszem — mondta Szabad Éva.

A fiatalok otthon inkább magyarul beszélnek, bár a szüleik az anyanyelvet ismerték előbb, és csak azután tanultak meg magyarul. Az idősebbek az utcán is, egymás között is, az üzletben is és a tanácsházán is — természetesen — őseik szókincsét használják. Bár... az évszázadokkal ezelőtt betelepült felvidéki favágók kifejezései szinte rögződtek és *amire nincs szavuk, azt magyarul „keverik" eredeti nyelvükbe.*

A híd szerepét

A felszabadulást követően volt egy időszak, amikor még bizonyos indulatok a határokon túlra löktek innen, a „hegy tetejéről" is bizonyos családokat. *Gemerska Panica:* Gömörpanyit és *Behince* fogadta be őket. Ma is 20—25 olyan család él ott, amelynek tagjai szoros kapcsolatot tartanak az itt maradottakkal.

Nem lehet esküvő vagy temetés, névadó sem, hogy autókkal ne jönnének vagy mennének ki a vérségbeliek.

De ha úgy hozza a kedvük, a hét végén is meggondolják magukat, kiváltják a koronát és már mennek is.

— Ez sem mindig egyszerű — jegyezték meg —, mivel legutóbb is háromszor kellett lemenni Gyöngyösre, de csak Egerből tudtunk végül is szerezni koronát, illetve azt sem, csak csekket.

Elképzelhető-e utazás valamilyen vásárlás nélkül?

— Nem szabad. Nem szabad behozni, de sportcikkeket, fehérneműt csak veszünk odakint. Legutóbb egy pár gumicsizmát vásároltam. Mondták is a határon, hogy... máskor ne hozzak.

Innen pedig a ruhafélék és a kozmetikai cikkek indulnak vándorútra. Persze, csakúgy módjával, szerényen, mert a jóból is megárt a sok. A hatóság emberei sem hunyhatják le mindig a szemüket. *Ennek is van határa.*

Házak, hagyatékok

A községben a nyilvántartásban 232 lakóház és 728 üdülőépület szerepel. A két adat világosan jelzi, hogy ma már ez a hegyvidéki település inkább az üdülésből él, mint a volt erdei munkából. Aki pedig üzembe megy, azt autóbusz viszi akár a bányába, akár a pipishegyi gyárba.

A nyolcadik után mindenki továbbtanul. Néhány év-

A mai építkezők már ízléssel formálják a falut

Makrisz Zizi, grafikusművész

a Magyar Nemzeti Galériában a „Magyar Grafika 1978" címmel rendezett seregszemlén a művész művei szerepelnek, melyeket szinezéssel fokozva, a vízió hatását emeli.

Wagner István: Mit üzen a grafika?

Magyar Hírlap, 1979. márc. 6.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

DOLGOZÓK LAPJA

Makrisz Zizi

1978 SEP 17

... vasárnap

1021

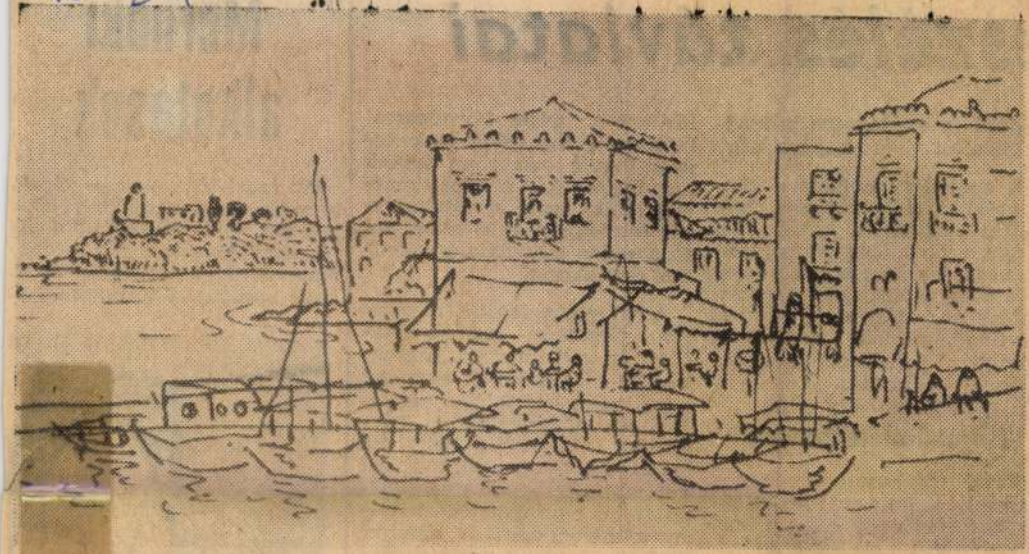

Makrisz Zizi: Egy lap a „Görög városok" sorozatból

eszélés távla

ködésű (a másodperc huszadrésze alatt végez kapcsolást).

E speciális automata központokkal először több nagy vidéki városunkat látták el, majd a budapesti központokban is elkezdték a berendezések cseréjét. A munka előrehaladtával egyre nőtt azoknak az állomásoknak a száma, amelyeket bekapcsolhattak a távhívó hálózatba.

Megszámlált percek

Ezzel párhuzamosan azonban meg kellett oldani egy lényeges feladatot, először is Budapesten; át kellett térni az automatikus időszámlálásra. Erre azért volt szükség,

lósítani a teljes távválasztó rendszert.. Ezt eddig csak nagyon kevés országban tudták megoldani. Azt viszont máris elérték, hogy a földkerekség telefonjainak 95 százaléka valamilyen automata központhoz csatlakozik.

A világtávválasztás megvalósulásáig még sokféle akadályt le kell küzdeni. Legfontosabb közülük az egységes telefonszám-rendszer megteremtése. A Nemzetközi Távközlési Unio (ITU) 1961. óta dolgozik a telefon-világhálózat automatizálásának tervén. Kidolgozott egy nemzetközi telefonszám-rendszert, amelyet 2000-ig a világ minden távbeszélő hálózattal rendelkező országában bevezetnek. A vi-

alkotásuk

Az ipari termékek — gépek, berendezések, használati cikkek stb. — esztétikus külalakját speciális szakemberek, formatervezők adják meg. A nagy szabadtéri létesítmények

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Makrisz Zizi, festő-

1980 JUN 22

KELET-MAGYARORSZÁG

és grafikusművész

...Borbála építtette 1737-ben. Krucsay első hitvesét, ... hatású, apró köröskörül ala... díszítés látható.

Makrisz Zizi mozaikja

sítás gond
ő feljárót
együtt
gy a kirá

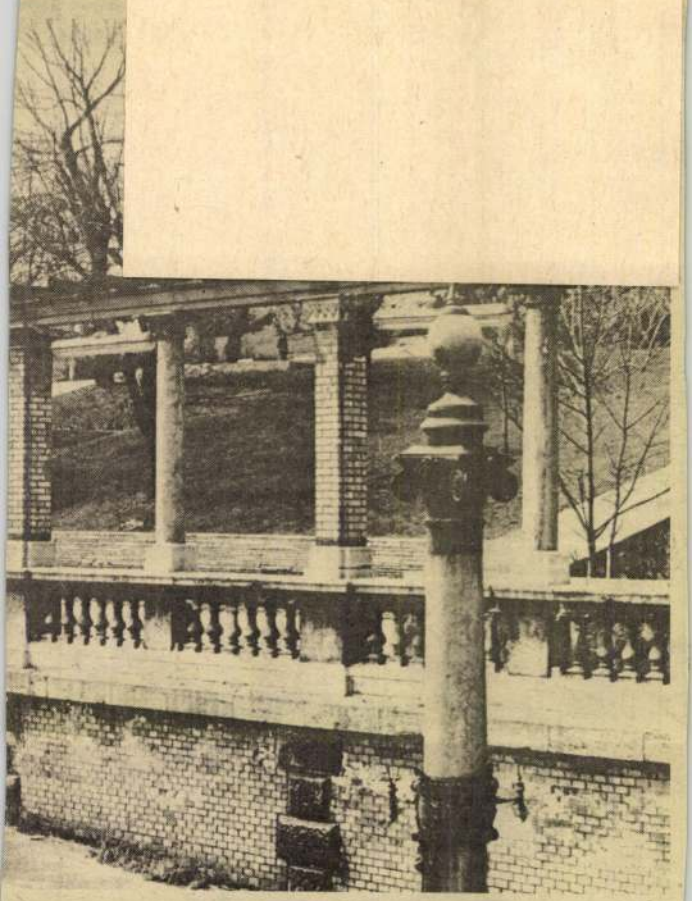

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Makrisz Zizi,
festő- és grafikusművész

NÉPÚJSÁG
Szekszárd

1980 JUN 15

1021

Csendélet

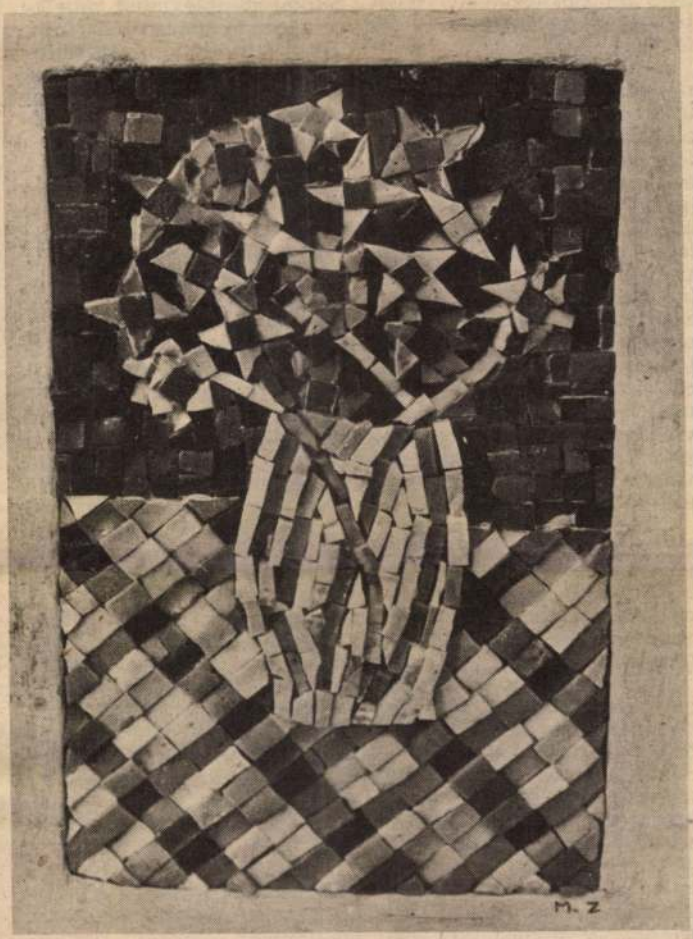

Makrisz Zizi mozaikja

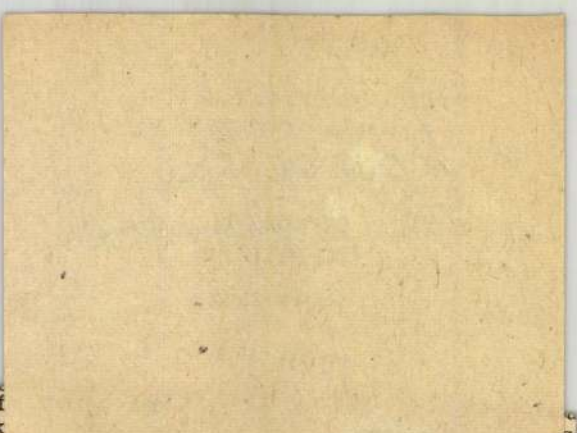

ország [illegible]
és szociális f
irányelveinek
Ma még kora
számokról b
máris nyilvá
következő öt
a szovjet gaz
sebb anyagi-
son és stabil
fejlődni.

A hatalmas
szociális prog[illegible]
tása céljából már most óriási
anyagi bázist hoznak létre. A
jelenlegi ötéves terv négy
éve alatt mintegy 1000 nagy-
ipari vállalatot létesítettek,
köztük olyanokat, mint a vi-
lágon egyedülálló, 6,4 millió
kilowatt teljesítményű Szaja-
jan Susenszkojei vízerőmű
első lépcsője, a milliós nagy-
ságrendű energiablokkokkal
felszerelt atomerőművek, az
olajfeldolgozó és vegyi üze-
mek, a Kámai Autógyár, a
volgodonszki „Atommas"
gyár első üzemegysége, to-
vábbá egész sor könnyű- és
élelmiszeripari üzem.

Széleskörű építési program
valósul meg a X. ötéves terv
jelenlegi, befejező évében. A
beruházások nagyobb részét a
meglévő üzemek rekonstrukci-
ójára és korszerűsítésére
fordítják.

A népgazdaság valameny-
nyi ágazatának fejlődése
szempontjából a következő
ötéves terv időszakában is
döntő jelentőségű lesz a fű-
tőanyag energetikai kom-
plexum kapacitásának növele-
se. 1980-ban az ország ener-
giatermelése 14,5 millió ki-
lowattal nő. Ez az óriási nö-
vekedés elsősorban a víz-
energia, az atomenergia és az
olcsónak számító szénenergia
felhasználásának köszönhető.
Folytatódik a Szajan—Su-
senszkojei és a Zéjai vízerő-
[illegible] munkálatai. A fő központ
energiaszükségletét a helyszí-
nen lévő gazdag szénlelő-
hely biztosítja. Ilyen ener-
giaközpontot összesen négyet
építenek itt, 16 millió kilo-
watt összteljesítménnyel.
1980-ban is fontos feladat az
olaj-, a gáz-, a szénkiterme-
lés fokozása. Az olajhozam
növelésére elsősorban Nyu-
gat-Szibériában, illetve az
ország európai területének
északi részén van lehetőség.
Az energetikai komplexum
fejlesztésének megoldását a
szovjet közgazdászok abban
látják, hogy a következő öt-
éves terv időszakában új
olaj- és gázlelőhelyeket fog-
nak feltárni az ország távoli,
olykor nehezen megközelíthe-
tő körzeteiben.

A következő ötéves terv
termelő szférájában — csak-
úgy, mint eddig — fontos
szerepet kap a gépgyártás,
amelyet fokozott ütemben
fognak fejleszteni. A terv
szerint elsősorban az energe-
tikai ágazatok fejlesztése
szempontjából nélkülözhetet-
len gépek és berendezések
gyártását kell előtérbe he-
lyezni. A vasúti szállítás, a
mezőgazdaság, illetve a mun-
kaigényes munkafolyamatok
gépesítését szolgáló beren-
dezések gyártását is fokozni
kell. Az „Atommas" teljes
üzembehelyezésével lehetővé
válik, hogy az üzem éven-

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Makrisz Zizi festő- és grafikusművész

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

1980 MÁJ 25

1021

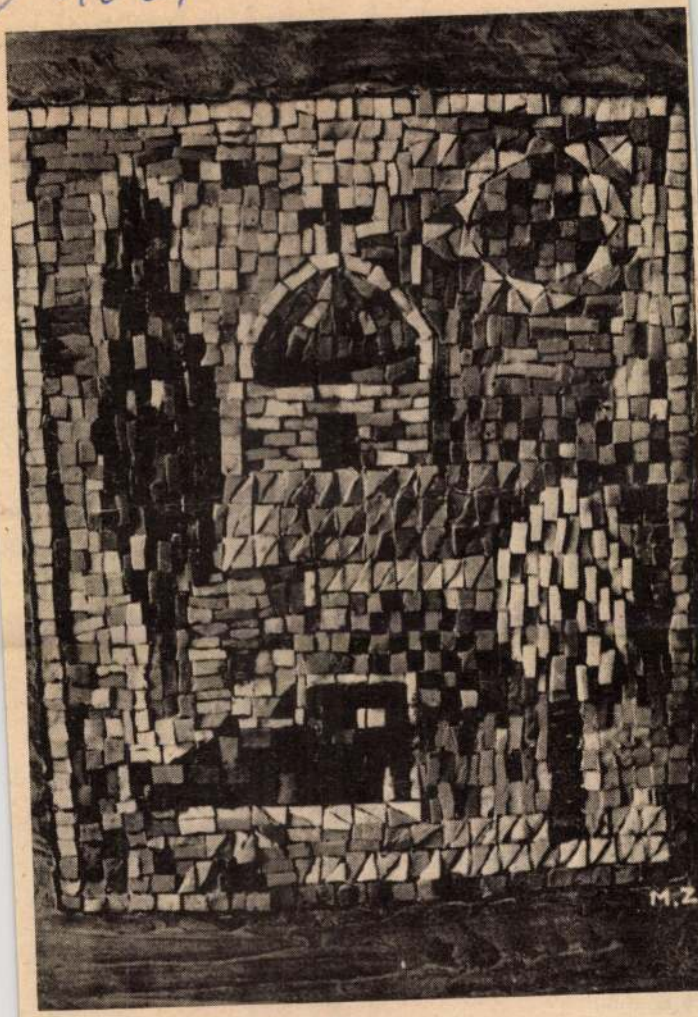

Makrisz Zizi mozaikja

Pam Manó műanyag. Ez a talpánál kez tott egészen a amire egy pir tek. Ezen a ka egy kocka és e kú lyuk volt, amin keresztül a gyerekek egy kör, egy kocka és egy csillag alakú műanyagformát ejthettek Pam Manó kobakjába. Ha akartak.

„Figyelem, felhívjuk vendégeink figyelmét, hogy strandunkon labdázni csak az arra kijelölt helyen szabad!" — recsegte a hangszóró Kukkantó Kata utasításainak kellős közepébe.

Dóra vigyázz Fürtöskére, nehogy elcsámborogjon!

— Tünci-bünciim, tessék a napra menni! A törülközőket kiteríteni! És ne csinálj árnyékot — mondta Kukkantó Kata Fürtöskének, és hasra feküdt a matracon —, egyenletesen szeretnék lebarnulni!

Fürtöske kivette a táskából Pam Manót, és leült Dóra mellé.

„Figyelem, Birtalan Balázst várja keresztapja a bejáratnál!" — recsegte ismét a hangszóró, nem zavarva meg a nagynénit egyenletes horkolásában a perzselően sütő napon.

— Le fog égni a háta. Mit csináljunk? — aggódott Dóra.

— Aki kérdezte, aki kérdezte! — kuncogott Dóra.

Pam Manó egy kicsit megszeppent a váratlan megbízatástól.

Fürtöske ugyan semmit sem értett az egészből, de Dóra lelkes előadása, amit a hangosanbeszélő szobájában tartott a bemondó néninek, úgy sejtette, valami nagy huncutság készül. És ettől megnyugodott.

— Akkor öt perc múlva tessék bemondani! — köszönt el Dóra a nénitől, és intett Pam Manónak. — Ne aggódj, nem fogsz itt maradni!

pamm pamm Pam
gondoltam
pammogta
Pam Manó, és nem is attól félt, hogy nem jönnek érte.

„Figyelem, Birtalan Balázst keresztapja a bejáratnál még mindig várja!"

— Ez még nem nekünk szól! — pihegett Dóra az izgalomtól és a hőségtől, visszaérkezve az ébredező Kukkantó Katához.

— Nem vagytok éhesek? —

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1980 JÚN 6

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Makrisz Zizi, festő – és grafikusművész
1021

1980. június

Makrisz Zizi mozaikja

vasárn

haté

ászatban az év eddig eltelt
észében sem lehetett kiugró
eszletnövekedést tapasztal-
i. Ebben kétségtelen közre-
átszik, hogy hatnak még az
mportkorlátozó intézkedések,
gyanakkor azt sem hagyhat-
uk figyelmen kívül, hogy a
ermelésnövekedés ma még
em olyan dinamikus, mint
korábbi esztendőkben.

A hatékony gazdálkodás
gyik fontos tényezője az élő-
unka racionáli- felhaszna-
ása, az élőmunka termelé-
enységi szintje. Annak el-
enére, hogy a termelés fel-
utása mindkét ágazatban el-
naradt a tervezettől, a ter-
nelékenységnövelő feladatát
eljesítette. A kohászatban
éldául az élőmunka terme-
ékenysége országos szinten
árom százalékkal emelke-
lett; ezt meghaladó terme-
ékenységnövekedést ért el
obb borsodi vállalat, köztük
z Ózdi Kohászati Üzemek
s a December 4. Drótművek.
A termelékenység javulását
redményezte a teljesítmény-
követelmény-színvonal eme-
ése is. A teljesítménybérben
oglalkoztatott fizikai dolgo-
zók aránya a legnagyobb
mértékben a Borsodnádasdi

A hidraulikus nyomással működte méteres sebességgel halad.

Az ország minden részében építettek már, Borsodban most dolgoznak először a Bányászati Aknamélyítő Vállalat dorogi körzetének bányászai. A Szinva jobb partján, az Augusztus 20. Strand háta mögötti területen sai-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Makrisz Zizi,

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

festő- és grafikusművész

1980 MÁJ 1

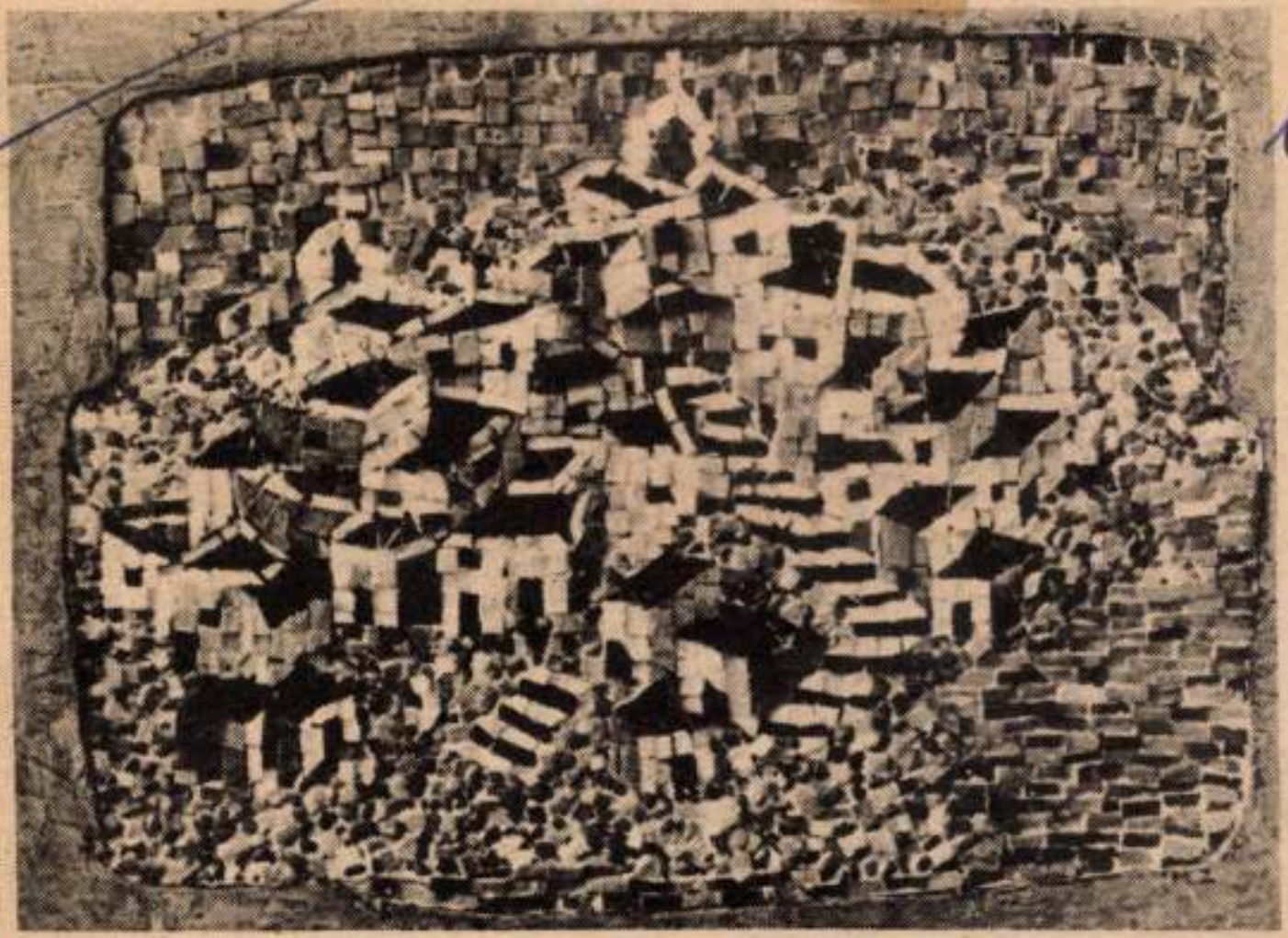

102

Makrisz Zizi: Mozaik

rint az iskol
veszi kezdeté
mindig került
nyek közé
mégis sokhely
mert ez a he
köre, és az n
szempontokat
szem előtt.

Lukács Józs
beszélek kör
fejlesztési proc
ben ott a pe
a gazdaságé és az igazságé is. Csak így lehet valamiféle összhangot teremteni — és ez ma még nincs mindenhol. Nem úgy kell körzetesíteni, hogy a kisebb helyről elvonom az összes gyereket, és ottmarad az iskola üresen, hanem úgy, hogy a körzet községei közösen használják a meglévő objektumokat: mondjuk Abaliget és Or-

kapni — lakásepítési kölcsönnel, gépkocsiakcióval, területi pótlékkal is csak nagyon nehezen. Meghal az idős pedagógus — képesítés nélkülit kell helyette beállítani, majd kénytelenek elküldeni a gyerekeket a körzeti iskolába. Hogy Szulimánban 9, Besencén 10, Tormáson, Oroszlón, Óbányán is 12 gyermeknél kevesebbet oktatnak, annak köszönhető, hogy

MAHIR
MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Makrisz Zizi
ötvös- és grafikusművész

SOMOGYI NÉPLAP

1980 ÁPR 27

1021

Makrisz Zizi mozaikja

Besz

A közelmúltban a statisztika tükrében mutattuk be atlétáink múlt évi eredményeit. Időközben elkészült az a lista is, amelyben az országos úszószövetség rangsorolta úszóinkat ugyancsak a tavalyi eredmények alapján. Somogyban jelenleg egyetlen számottevő szakosztály működik: a Rákóczié. Többször szóba hoztuk, hogy a fejlődés halvány jeleivel sem lehet mindig találkozni. „Mentséget" az atlétákhoz hasonlóan itt is lehet találni: mindazokat a bonyodalmakat említhetjük, amelyek az uszoda ...ásával és ideiglenes mű-...ével kapcsolatosak. De ...rre hivatkozni, az az ...ását jelenti. Az ... topogás — sőt ... úgy is, hogy ...ka mélyeb- ...len írá- ... a ku- ...ak-

Kolsói az »egyetlen« — ő is tá

Wladár Zoltán négy évvel fiatalabb a Rákóczi úszójánál). Mindez csak azt bizo- ...vítja, ami az úszósport iránt, ...klődők előtt amúgy is is- ...ebben a sportágban

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748/340-726

Makrisz Zizi,
festő- és grafikusművész

NÉPÚJSÁG (HEVES)

1980 ÁPR 27

1021

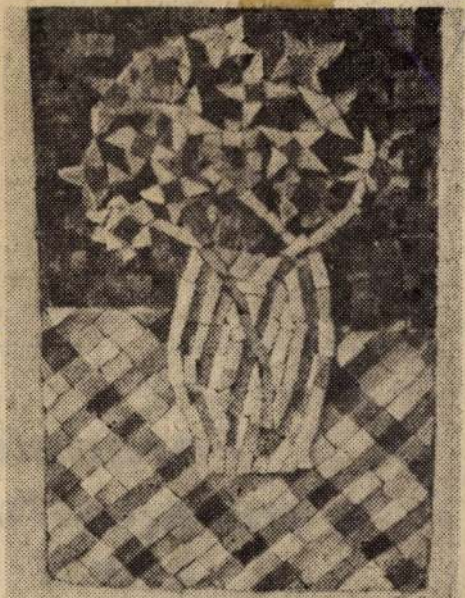

Makrisz Zizi
mozaikja

kezett a
Visszaadta
gyösi fóru
újból. Ha
lapította,
egyedül n
a havi öt
dig 1980.
a bíróság
án mondt
Igaz: a
1979 m
gyermekta

végzésről

Tíz perc helyett — egy év

Forgunk a paragrafusok körül